

Kişisel Veriler Mevzuatı

Türkiye Bilişim Mevzuatı Serisi

Mustafa AFYONLUOĞLU

Bu yayın <http://afyonluoglu.org> web sitesinde yer almaktadır.

ISBN: 978-605-68394-1-2 (PDF) 978-605-68394-3-6 (EPUB) 978-605-68394-5-0 (Kindle)

Nisan 2018 / 1. Baskı

KİŞİSEL VERİLER MEVZUATI

Türkiye Bilişim Mevzuatı Serisi

Mustafa AFYONLUOĞLU

Yayın No: 2018/01

Bu Serideki Yayınlar:

- Y-01.** *Kişisel Veriler Mevzuatı*
- Y-02.** *Bilişim Alanının Düzenlenmesi*
- Y-03.** *Özel Hukuk*
- Y-04.** *Kamu Hukuku*
- Y-05.** *E-Devlet*
- Y-06.** *Siber Güvenlik*
- Y-07.** *Ulusal Stratejiler*
- Y-08.** *Kapasite Geliştirme*

© 2018, Mustafa AFYONLUOĞLU

Bu yayın <http://afyonluoglu.org> web sitesinde yer almaktadır.

Birinci Baskı, Nisan 2018, Ankara

ISBN: 978-605-68394-0-5 (PDF Tk.)
978-605-68394-1-2 (PDF)
978-605-68394-2-9 (EPUB Tk.)
978-605-68394-3-6 (EPUB)
978-605-68394-4-3 (Kindle Tk.)
978-605-68394-5-0 (Kindle)

10987654321

2018.001.04.Y01-01

Bu yayın <http://afyonluoglu.org> adresinden **ücretsiz olarak** indirilebilir.

Başka internet sitelerinde yayımlanması yazılı izindir.

İçindekiler

TEŞEKKÜR	7
ÖNSÖZ	8
DOKÜMAN KULLANIM KOLAYLIKLARI	9
MEVZUAT TABLOSU	11
TEMEL MEVZUAT	22
TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI	23
TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN	107
6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU	119
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU YÖNETMELİK ve TEBLİĞLER	143
KİŞİSEL VERİLERİN SİLİNMESİ, YOK EDİLMESİ VEYA ANONİM HALE GETİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK	144
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU ÇALIŞMA USUL VE ESASLARINA DAİR YÖNETMELİK	150
VERİ SORUMLULARI SİCİLİ HAKKINDA YÖNETMELİK	157
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA UZMANLIĞI YÖNETMELİĞİ	168
AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN YERİNE GETİRİLMESİNDE UYULACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ	182
VERİ SORUMLUSUNA BAŞVURU USUL VE ESASLARI HAKKINDA TEBLİĞ	186
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU KURUL KARARLARI	190
2017/61: Rehberlik Hizmeti Veren İnternet Sitelerinde/Uygulamalarda Kişisel Verilerin Korunması	191
2017/62: Banko, Gişe, Masa gibi Hizmet Alanlarında Kişisel Verilerin Korunması	193
2018/10: Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemleri	195
KİŞİSEL VERİLERLE İLGİLİ DİĞER MEVZUAT - 1	198

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ VE GİZLİLİĞİNİN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	199
SOSYAL YARDIM VERİLERİNİN KAYDEDİLMESİNE VE PAYLAŞILMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK	212
6669 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN OTOMATİK İŞLEME TABİ TUTULMASI KARŞISINDA BİREYLERİN KORUNMASI SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN	225
6705 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN OTOMATİK İŞLEME TABİ TUTULMASI KARŞISINDA BİREYLERİN KORUNMASI SÖZLEŞMESİNE EK DENETLEYİCİ MAKAMLAR VE SINIRAŞAN VERİ AKIŞINA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN	226
KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN İŞLENMESİ VE MAHREMİYETİNİN SAĞLANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	227
KİŞİSEL VERİLERLE İLGİLİ DİĞER MEVZUAT - 2	239
2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SALÂHİYET KANUNU	240
211 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ İÇ HİZMET KANUNU	266
1512 SAYILI NOTERLİK KANUNU	309
2920 SAYILI TÜRK SİVİL HAVACILIK KANUNU	318
2937 SAYILI DEVLET İSTİHBARAT HİZMETLERİ VE MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI KANUNU	325
4632 SAYILI BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU	336
4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNU	348
4904 SAYILI TÜRKİYE İŞ KURUMU KANUNU	362
4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	364
5070 SAYILI ELEKTRONİK İMZA KANUNU	367
5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU	373
5271 SAYILI CEZA MUHAKEMESİ KANUNU	377
5352 SAYILI ADLÎ SİCİL KANUNU	388
CEZA MUHAKEMESİNDE BEDEN MUAYENESİ, GENETİK İNCELEMELER VE FİZİK KİMLİĞİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK	398
5411 SAYILI BANKACILIK KANUNU	400
5429 SAYILI TÜRKİYE İSTATİSTİK KANUNU	425

5464 SAYILI BANKA KARTLARI VE KREDİ KARTLARI KANUNU	429
5490 SAYILI NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU	440
5502 SAYILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU KANUNU	444
5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU	450
5549 SAYILI SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUN	458
5624 SAYILI KAN VE KAN ÜRÜNLERİ KANUNU	462
5651 SAYILI İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN	464
BULAŞICI HASTALIKLAR SÜRVEYANS VE KONTROL ESASLARI YÖNETMELİĞİ	486
YOLCU GEMİLERİNİN EMNİYETİNE VE GEMİLERDEKİ YOLCULARIN KAYIT ALTINA ALINMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK	489
5718 SAYILI MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU HAKKINDA	493
5809 SAYILIK ELEKTRONİK HABERLEŞME KANUNU	502
6087 SAYILI HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU KANUNU	522
6098 SAYILI TÜRK BORÇLAR KANUNU	526
6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU	543
6114 SAYILI ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN	549
6222 SAYILI SPORDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN	565
KAYITLI ELEKTRONİK POSTA SİSTEMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	571
663 SAYILI SAĞLIK BAKANLIĞI VE BAĞLI KURULUŞLARININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME	577
GENEL SAĞLIK SİGORTASI KAPSAMINDA GELİR TESPİTİ, TESCİL VE İZLEME SÜRECİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	584
BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ HAKKINDA YÖNETMELİK	586
ELEKTRONİK TEBLİGAT YÖNETMELİĞİ	596
6458 SAYILI YABANCILAR VE ULUSLARARASI KORUMA KANUNU	599

6475 SAYILI POSTA HİZMETLERİ KANUNU	614
TERÖRİZMİN FİNANSMANININ ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	619
6493 SAYILI ÖDEME VE MENKUL KIYMET MUTABAKAT SİSTEMLERİ, ÖDEME HİZMETLERİ VE ELEKTRONİK PARA KURULUŞLARI HAKKINDA KANUN	623
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TAŞRA TEŞKİLATI KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ	628
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU İDARİ YAPTIRIMLAR YÖNETMELİĞİ	636
YARGITAYDAN VERİLEN İCRA VE İFLAS İŞLERİNE AİT KARARLARIN YAYIMLANMASINA DAİR YÖNETMELİK.....	651
112 ACİL ÇAĞRI MERKEZLERİ KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ	654
İNSAN HAKLARI İHLALİ İDDİALARINA İLİŞKİN BAŞVURULARIN İNCELENMESİNE DAİR USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK ...	666
SAĞLIK MESLEK MENSUPLARI İLE SAĞLIK HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN DİĞER MESLEK MENSUPLARININ İŞ VE GÖREV TANIMLARINA DAİR YÖNETMELİK	673
POSTA SEKTÖRÜNE İLİŞKİN YETKİLENDİRME YÖNETMELİĞİ	675
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU POSTA SEKTÖRÜNDE İDARİ YAPTIRIMLAR YÖNETMELİĞİ	683
GEÇİCİ KORUMA YÖNETMELİĞİ	688
6563 SAYILI ELEKTRONİK TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN	694
MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI ELEKTRONİK TEBLİGAT SİSTEMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	701
NOTERLİK İŞLEMLERİNİN ELEKTRONİK ORTAMDA YAPILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	703
TİCARİ İLETİŞİM VE TİCARİ ELEKTRONİK İLETİLER HAKKINDA YÖNETMELİK	706
ELEKTRONİK TİCARETTE HİZMET SAĞLAYICI VE ARACI HİZMET SAĞLAYICILAR HAKKINDA YÖNETMELİK	708

İNŞAN TİCARETİYLE MÜCADELE VE MAĞDURLARIN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK.....	712
6701 SAYILI TÜRKİYE İNŞAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU KANUNU	724
6713 SAYILI KOLLUK GÖZETİM KOMİSYONU KURULMASI HAKKINDA KANUN	733
112 ACİL ÇAĞRI SERVİSİ TABANLI ARAÇ İÇİ ACİL ÇAĞRI SİSTEMİNİN YERLEŞTİRİLMESİ İLE İLGİLİ TİP ONAYI YÖNETMELİĞİ (2015/758/AB)	740
E-DEVLET HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK.....	745
ÖZEL İSTİHDAM BÜROLARI YÖNETMELİĞİ	754
REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİ YÖNETMELİĞİ	756
682 SAYILI GENEL KOLLUK DİSİPLİN HÜKÜMLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME	764
ULUSLARARASI SAĞLIK TURİZMİ VE TURİSTİN SAĞLIĞI HAKKINDA YÖNETMELİK	779
ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE TÜKETİCİ HAKLARI YÖNETMELİĞİ	783
7061 SAYILI BAZI VERGİ KANUNLARI İLE DİĞER BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	792
MİLLETLERARASI SÖZLEŞMELER.....	801
Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması (ETS-108) Sözleşmesi'nin İlişik Beyanlarla Birlikte Onaylanması Hakkında Karar	802
Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün (ETS-181) Beyan ile Onaylanması Hakkında Karar.....	813
İÇTİHATLAR	818
EK-1: AVRUPA BİRLİĞİ MEVZUATI	820
İnşan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme..	821
108 No'lu Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi	840
Birleşmiş Milletler Bilgisayarla İşlenen Kişisel Veri Dosyalarına İlişkin Rehber İlkeleri.....	853

95/46/EC Sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbest Dolaşımı Bakımından Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Direktifi	857
181 No'lu Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi'ne Ek Denetleyici Makamlar ve Sınırışan Veri Akışına İlişkin Protokol	899
2002/58/EC Elektronik İletişim Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Direktifi	903
2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması.....	928
Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (Türkçe Çeviri)	947
Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (Orjinal Metin)	1049
KAYNAKLAR	1214

TEŞEKKÜR

Bu eserin ortaya çıkma sürecinde sürekli desteğini esirgemeyen sevgili eşime, bu dünyadaki en değerli varlıklarım olan oğluma ve kızuma,

Hukuku bana sevdiren ve bu alanda desteğini hiç esirgemeyen, kıymetli yöneticim ve saygıdeğer büyüğüm Noter Sayın Orhan Turan'a,

Başbakanlık Mevzuat Bilgi Sistemi'ni ortaya koyan, hayata geçiren ve bugüne kadar güncel şekilde bizlere ulaşmasında emegi geçen herkese

En içten teşekkürlerimi sunarım.

Nisan 2018

Bu eser, hizmete açılışının ilk yılında iki yüz milyon ziyarete erişen afyonluoglu.org web sitesinin birinci yaşının anısına hazırlanmıştır.

ÖNSÖZ

6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 07.04.2016 tarihinde Resmi Gazdete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi ve bu kapsamda Ocak 2017 tarihi itibarı ile çalışmalarına başlayan Kişisel Verileri Koruma Kurumu ile birlikte, ülkemizde kişisel veriler ile ilgili teknik, idari ve hukuki uyum çalışmaları hızla hayata geçmeye başlamıştır. Bu kapsamda, kişisel verilerle ilgili mevzuat, kılavuz ve standartlar başta olmak üzere yapılan çalışmalara ve kaynaklara erişim önem kazanmıştır.

Bu çalışmada, Türkiye ve Avrupa Birliği'nde Kişisel Veriler ile ilgili düzenlemelere kolayca ve hızlıca tek bir kaynaktan erişilmesi hedeflenmiştir.

Burada yer alan mevzuat ayrıca elektronik ortamda günlük olarak güncellenerek <http://afyonluoglu.org> adresindeki "**Bilişim Mevzuatı**" bölümünde yayınlanmaktadır. Ayrıca Kişisel Veriler ile ilgili Avrupa Birliği, üye ülkeler, bu alandaki temel kuruluşlar ve uluslararası kuruluşlara ait düzenlemeler, mevzuat ve raporlar, Türkiye'de bu alanda yapılmış tüm yüksek lisans ve doktora tezleri, uluslararası standartları da kapsayan ve günümüz itibarı ile 400'den fazla dokümanın yer aldığı "**Türkiye ve Dünyada Kişisel Veriler Kütüphanesi**" aynı adresteki "**Bilgi Çağında BİT – Kişisel Veriler**" bölümünde yer almaktadır.

Ankara, 20 Nisan 2018

DOKÜMAN KULLANIM KOLAYLIKLARI

Bu doküman elektronik ortamda kullanılırken, ulaşmak istediğiniz bölümlere kolay şekilde erişmenizi sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu dokümanı herhangi bir PDF Okuyucu ile açtığınızda, sağlanan erişim kolaylıkları aşağıda gösterilmektedir:

1. İçindekiler Fihristinden Mevzuata Hızlı Erişim

İçindekiler Fihristinde, herhangi bir mevzuat adının üzerine fare ile tıkladığınızda, doğrudan ilgili mevzuat metnine yönlendirilirsiniz.

İçindekiler	
TEŞEKKÜR	7
ÖNSÖZ	8
DOKÜMAN KULLANIM KOLAYLIKLARI	9
MEVZUAT TABLOSU	11
TEMEL MEVZUAT	22
TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI	23
TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN	107
6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU 	119
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU YÖNETMELİK ve TEBLİĞLER	143
KİŞİSEL VERİLERİN SİLİNMESİ, YOK EDİLMESİ VEYA ANONİM HALE GETİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK	144
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU ÇALIŞMA USUL VE ESASLARINA DAİR YÖNETMELİK	150
VERİ SORUMLULARI SİCİLİ HAKKINDA YÖNETMELİK	157

2. İlgili Maddelere Hızlı Erişim

Bu kitapta yer alan mevzuat metni üzerindeki özet bilgi tablosunda, “İlgili Maddeler” şeklinde bir satırın olması, bu düzenlemenin tamamı yerine bazı maddelerinin kişisel veriler ile ilgili olduğunu gösterir. Mevzuat metninde bu maddelere hızlı ulaşmak için fare ile buradaki madde numarasına tıklamanız yeterlidir. Bu satırda birden fazla madde numarası var ise, her bir numara, metnin ilgili bölümüne sizi yönlendirecektir. Bu bölümdeki ilgili kısımlar sarı ile renklendirilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

Kanun/Karar No:	2709 ⁽⁴⁾
Yayın Tarihi:	09.11.1982
Resmî Gazete No:	17863
İlgili Maddeler:	Madde 20 - Özel Hayatın Gizliliği

3. İlgili Maddeden Mevzuat Başlığına Hızlı Dönüş

Mevzuat metninin özet tablosundaki “İlgili Maddeler” kısmındaki madde numarasına tıklandığında, ilgili maddeye erişilir ve aşağıdaki gibi bör görüntüye erişilir. Bu ekranda sarı olarak renklendirilmiş kısımlar, bu mevzuatın “kişisel veriler” ile ilgili bölümleridir. Bunun yanı sıra, madde başlığının sonunda kırmızı bir ok göze çarpacaktır. Mevzuatın özet tablosunun olduğu baş kısmına geri dönmek için bu kırmızı oka tıklanmalıdır.

Genetik inceleme sonuçlarının gizliliği

Madde 80 - (Değişik: 25/5/2005 - 5353/4 md.)

(1) 75, 76 ve 78 inci madde hükümlerine göre alınan örnekler üzerinde yapılan inceleme sonuçları, kişisel veri niteliğinde olup, başka bir amaçla kullanılamaz; dosya içeriğini öğrenme yetkisine sahip bulunan kişiler tarafından bir başkasına verilemez.

(2) Bu bilgiler, kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz süresinin dolması, itirazın reddi, beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilip kesinleşmesi hâllerinde Cumhuriyet savcısının huzurunda derhâl yok edilir ve bu husus dosyasında muhafaza edilmek üzere tutanağa geçirilir.

Fizik kimliğin tespiti

Madde 81 - (Değişik: 25/5/2005 - 5353/5 md.)

4. Mevzuat Tablosu

Bu çalışmada, kişisel veriler ile ilgili mevzuatın sadece ilgili maddesinin geçtiği kısım ve bölüme yer verilmiştir. Söz konusu mevzuatın tamamına erişmek için Resmi Gazete’deki ilan adresleri ile kodifikasyonun yapıldığı *Başbakanlık Mevzuat Bilgi Sistemi* bağlantı adresleri “[Mevzuat Tablosu](#)” bölümünde yer almaktadır.

MEVZUAT TABLOSU

Bu tabloda, Kişisel Veriler ile ilgili mevzuat ve milletlerarası antlaşmaların tam listesi yer almaktadır. Liste resmi gazete yayın tarihine göre sıralıdır.

- Mevzuatın kodifikasyon yapılmış şekli için ilk “**Mevzuat**” kolonundaki bağlantısına,
- Resmi Gazetede ilan edilen şekline erişmek için “**Resmi Gazete No**” kolonundaki bağlantısına tıklanmalıdır.

Doğrudan İlgili Düzenlemeler	Kanun / Karar No	Yayın Tarihi	Resmi Gazete No
<u>TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI</u> (Madde 20)	2709	09.11.1982	17863
Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (Madde 20 - 7/5/2010-5982/2 md.)	5982	13.05.2010	27580
Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik		24.07.2012	28363
Sosyal Yardım Verilerinin Kaydedilmesine ve Paylaşılmasına İlişkin Yönetmelik		13.09.2014	29118
6669 Sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	6669	18.02.2016	29628
Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması (ETS-108) Sözleşmesi'nin İlişik Beyanlarla Birlikte Onaylanması Hakkında Karar	2016/8576	17.03.2016	29656

KİŞİSEL VERİLER MEVZUATI

Doğrudan İlgili Düzenlemeler	Kanun / Karar No	Yayın Tarihi	Resmi Gazete No
6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	6698	07.04.2016	29677
6705 Sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar Ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	6705	05.05.2016	29703
Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün (ETS-181) Beyan ile Onaylanması Hakkında Karar	2016/8840	24.05.2016	29721
Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Mahremiyetinin Sağlanması Hakkında Yönetmelik		20.10.2016	29863
Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik		28.10.2017	30224
Kişisel Verileri Koruma Kurulu Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik		16.11.2017	30242
Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmelik		30.12.2017	30286
Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 21/12/2017 Tarihli ve 2017/61 Sayılı Kararı	2017/61	25.01.2018	30312
Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 21/12/2017 Tarihli ve 2017/62 Sayılı Kararı	2017/62	25.01.2018	30312
Kişisel Verileri Koruma Uzmanlığı Yönetmeliği		09.02.2018	30327

KİŞİSEL VERİLER MEVZUATI

Doğrudan İlgili Düzenlemeler	Kanun / Karar No	Yayın Tarihi	Resmi Gazete No
Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 31/01/2018 Tarihli ve 2018/10 Sayılı Kararı	2018/10	07.03.2018	30353
Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ		10.03.2018	30356
Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ		10.03.2018	30356

Kişisel Verilerle İlgili Diğer Ulusal Düzenlemeler	Kanun/Karar No	Yayın Tarihi	Resmi Gazete No
2559 Sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu (Madde 5)	2559	14.07.1934	2751
211 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu (Madde 34/A)	211	09.01.1961	10702
1512 Sayılı Noterlik Kanunu (Madde 198/a)	1512	05.02.1972	14090
2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu (Madde 40)	2920	19.10.1983	18196
2937 Sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanunu (Ek Madde 2)	2937	03.11.1983	18210
Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı ile Programın Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar	2003/5930	24.07.2003 (Mükerrer)	25178

KİŞİSEL VERİLER MEVZUATI

Kişisel Verilerle İlgili Diğer Ulusal Düzenlemeler	Kanun/Karar No	Yayımlanma Tarihi	Resmi Gazete No
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis İşbirliği Anlaşması	2005/8815	03.06.2005	25834
Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Acil Müdahale Anlaşması	2005/9675	11.12.2005	26020
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kaçakçılık ve Gümrük Suçları Veri Bankasının Kurulması ve İşletilmesine Dair Anlaşma	2009/15065	27.06.2009	27271
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük İdarelerinin Karşılıklı Yardımlaşmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	2009/15227	25.07.2009	27299
4632 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu (Ek Madde 2)	4632	07.04.2001	24366
4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu (Madde 24 ve 25)	4721	08.12.2001	24607
4857 Sayılı İş Kanunu (Madde 75)	4857	10.06.2003	25134
4904 Sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu (Madde 21)	4904	05.07.2003	25159
4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (Madde 21 ve 22)	4982	24.10.2003	25269

KİŞİSEL VERİLER MEVZUATI

Kişisel Verilerle İlgili Diğer Ulusal Düzenlemeler	Kanun/Karar No	Yayımlanma Tarihi	Resmi Gazete No
5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu (Madde 12)	5070	15.1.2004	25355
5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu (Madde 135, 136, 137, 138, 139 ve 140)	5237	12.10.2004	25611
5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (Madde 80 ve 139)	5271	17.12.2004	25673
5352 Sayılı Adli Sicil Kanunu (Madde 11)	5352	01.06.2005	25832
Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmelik (Madde 14)		01.06.2005	25832
5411 Sayılı Bankacılık Kanunu (Madde 42, 73, 159 ve Ek Madde 1)	5411	01.11.2005 (Mükerrer)	25983
5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanunu (Madde 13 ve 14)	5429	18.11.2005	25997
5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu (Madde 8, 23, 31 ve 39)	5464	01.03.2006	26095
5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu (Madde 9 ve 45)	5490	29.04.2006	26153
5502 Sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu (Madde 35)	5502	20.05.2006	26173

Kişisel Verilerle İlgili Diğer Ulusal Düzenlemeler	Kanun/Karar No	Yayımlanma Tarihi	Resmi Gazete No
5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (Madde 78)	5510	16.06.2006	26200
5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun (Madde 6 ve 7)	5549	18.10.2006	26323
5624 Sayılı Kan ve Kan Ürünleri Kanunu (Madde 3)	5624	02.05.2007	26510
5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun (Madde 4, 5 ve 6)	5651	23.5.2007	26530
Bulaşıcı Hastalıklar Sürveyans ve Kontrol Esasları Yönetmeliği (Madde 11)		30.05.2007	26537
Yolcu Gemilerinin Emniyetine ve Gemilerdeki Yolcuların Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yönetmelik (Madde 17 ve 20)		12.12.2007	26728
5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (Madde 35)	5718	12.12.2007	26728
5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu (Madde 4, 12 ve 51)	5809	10.11.2008 -Mükerrer	27050
6087 Sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu (Madde 32)	6087	18.12.2010	27789

KİŞİSEL VERİLER MEVZUATI

Kişisel Verilerle İlgili Diğer Ulusal Düzenlemeler	Kanun/Karar No	Yayımlanma Tarihi	Resmi Gazete No
6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu (Madde 419)	6098	04.02.2011	27836
6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (Madde 24)	6102	14.02.2011	27846
6114 Sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (Madde 6)	6114	03.03.2011	27863
6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun (Madde 5)	6222	14.04.2011	27905
Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Madde 5 ve 16)		25.08.2011	28036
663 Sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Madde 47)	663	02.11.2011 (Mükerrer)	28103
Genel Sağlık Sigortası Kapsamında Gelir Tespiti, Tescil ve İzleme Sürecine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Madde 19)		28.12.2011	28156
Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelik (Madde 22/D)		09.11.2012	28462
Elektronik Tebligat Yönetmeliği (Madde 4)		19.01.2013	28533

Kişisel Verilerle İlgili Diğer Ulusal Düzenlemeler	Kanun/Karar No	Yayın Tarihi	Resmi Gazete No
6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (Madde 69, 77 ve 99)	6458	11.04.2013	28615
6475 Sayılı Posta Hizmetleri Kanunu (Madde 7 ve 12)	6475	23.05.2013	28655
Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Madde 8)		31.05.2013	28663
6493 Sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun (Madde 23)	6493	27.06.2013	28690
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği (Madde 5 ve 7)		14.11.2013	28821
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İdari Yaptırımlar Yönetmeliği (Madde 13 ve 21)		15.02.2014	28914
Yargıtaydan Verilen İcra ve İflas İşlerine Ait Kararların Yayımlanmasına Dair Yönetmelik (Madde 3, 5 ve 8)		12.04.2014	28970
112 Acil Çağrı Merkezleri Kuruluş, Görev Ve Çalışma Yönetmeliği (Madde 11, 22 ve 23)		16.05.2014	29002

Kişisel Verilerle İlgili Diğer Ulusal Düzenlemeler	Kanun/Karar No	Yayımlanma Tarihi	Resmî Gazete No
İnsan Hakları İhlali İddialarına İlişkin Başvuruların İncelenmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Madde 21 ve 26)		17.05.2014	29003
Sağlık Meslek Mensupları İle Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik (Madde 5)		22.05.2014	29007
Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği (Madde 4 ve 16)		03.06.2014	29019
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdari Yaptırımlar Yönetmeliği (Madde 10)		03.06.2014	29019
Geçici Koruma Yönetmeliği (Madde 33, 50 ve 51)		22.10.2014	29153
6563 Sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun (Madde 10)	6563	05.11.2014	29166
Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı Elektronik Tebligat Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Madde 5)		30.03.2015	29311
Noterlik İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yapılması Hakkında Yönetmelik (Madde 10)		11.07.2015	29413

Kişisel Verilerle İlgili Diğer Ulusal Düzenlemeler	Kanun/Karar No	Yayın Tarihi	Resmi Gazete No
Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik (Madde 12)		15.07.2015	29417
Elektronik Ticarete Hizmet Sağlayıcı ve Aracı Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik (Madde 7 ve 10)		26.08.2015	29457
İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik (Madde 14 ve 20)		17.03.2016	29656
6701 Sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu (Madde 10 ve 12)	6701	20.04.2016	29690
6713 Sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun (Madde 5 ve 7)	6713	20.05.2016	29717
112 Acil Çağrı Servisi Tabanlı Araç İçi Acil Çağrı Sisteminin Yerleştirilmesi İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (Madde 7)		19.08.2016	29806
E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Madde 4, 5 ve 6)		03.09.2016	29820
Özel İstihdam Büroları Yönetmeliği (Madde 24)		11.10.2016	29854
Rehinli Taşınır Sicili Yönetmeliği (Madde 31)		31.12.2016 (Mükerrer)	29935

Kişisel Verilerle İlgili Diğer Ulusal Düzenlemeler	Kanun/Karar No	Yayın Tarihi	Resmi Gazete No
682 Sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname (Madde 8)	682	23.01.2017	29957
Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik (Madde 5)		28.10.2017	30123
Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Tüketici Hakları Yönetmeliği (Madde 4, 5 ve 7)		28.10.2017	30224
7061 Sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Madde 39, 119 ve 120)	7061	05.12.2017	30261

TEMEL MEVZUAT

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

Kanun/Karar No: 2709 ⁽¹⁾

Yayın Tarihi: 09.11.1982

Resmî Gazete No: 17863

İlgili Maddeler: [Madde 20 - Özel Hayatın Gizliliği](#)

BAŞLANGIÇ (Değişik: 23/7/1995-4121/1 md.)*

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılâp ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin ebedi varlığı, refahı, maddî ve manevî mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

(Değişik: 3/10/2001-4709/1 md.) Hiçbir faaliyetin Türk millî menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihî ve manevî değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılâpları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din

¹ Bu Anayasa; Kurucu Meclis tarafından 18/10/1982'de halkoylamasına sunulmak üzere kabul edilmiş ve 20/10/1982 tarihli ve 17844 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış; 7/11/1982'de halkoylamasına sunulduktan sonra 9/11/1982 tarihli ve 17863 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yeniden yayımlanmıştır.

duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak millî kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddî ve manevî varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarda, millî sevinç ve kederlerde, millî varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve “Yurtta sulh, cihanda sulh” arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere,

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye âşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

BİRİNCİ KISIM

Genel Esaslar

I. Devletin şekli

MADDE 1- Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

III. Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti

MADDE 3- Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Millî marşı “İstiklal Marşı”dır.

Başkenti Ankara’dır.

IV. Değiştirilemeyecek hükümler

MADDE 4- Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

V. Devletin temel amaç ve görevleri

MADDE 5- Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

VI. Egemenlik

MADDE 6- Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir.

Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır.

Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.

VII. Yasama yetkisi

MADDE 7- Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.

VIII. Yürütme yetkisi ve görevi

MADDE 8- Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

IX. Yargı yetkisi

MADDE 9- Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.

X. Kanun önünde eşitlik

MADDE 10- Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 12/9/2010-5982/1 md.) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar. (*)

XI. Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

MADDE 11- Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.

İKİNCİ KISIM **Temel Haklar ve Ödevler**

BİRİNCİ BÖLÜM **Genel Hükümler**

I. Temel hak ve hürriyetlerin niteliği

MADDE 12- Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

II. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması

MADDE 13- (Değişik: 3/10/2001-4709/2 md.)

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

III. Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması

MADDE 14- (Değişik: 3/10/2001-4709/3 md.)

Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirisi, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Anayasa hükümlerinden hiçbirisi, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada

* 9/2/2008 tarihli ve 5735 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle; bu fıkraya "bütün işlemlerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve her türlü kamu hizmetlerinden yararlanılmasında" ibaresi eklenmiş ve bu ibare Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarihli ve E.: 2008/16, K.: 2008/116 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 22/10/2008, 27032)

belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir.

IV. Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması

MADDE 15- Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

(Değişik: 7/5/2004-5170/2 md.) Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

V. Yabancıların durumu

MADDE 16- Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kişinin Hakları ve Ödevleri

I. Kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığı

MADDE 17- Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Tıbbî zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbî deneylere tâbi tutulamaz.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz.

(Değişik: 7/5/2004-5170/3 md.) Meşrû müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun cevaz verdiği zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme fiilleri, birinci fıkra hükmü dışındadır.

II. Zorla çalıştırma yasağı

MADDE 18- Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır.

Şekil ve şartları kanunla düzenlenmek üzere hükümlülük veya tutukluluk süreleri içindeki çalıştırmalar; olağanüstü hallerde vatandaşlardan istenecek hizmetler; ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki beden ve fikir çalışmaları, zorla çalıştırma sayılmaz.

III. Kişi hürriyeti ve güvenliği

MADDE 19- Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

Şekil ve şartları kanunda gösterilen:

Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılmaz.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yokedilmesini veya değiştirilmesini önlemek amacıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir. Hâkim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılmaz. Bu süreler olağanüstü hal, sıkıyönetim ve savaş hallerinde uzatılabilir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir.

Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.

IV. Özel hayatın gizliliği ve korunması

A. Özel hayatın gizliliği

MADDE 20- Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. (Mülga cümle: 3/10/2001-4709/5 md.)

(Değişik: 3/10/2001-4709/5 md.) Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/2 md.) Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.

B. Konut dokunulmazlığı

MADDE 21- (Değişik: 3/10/2001-4709/6 md.)

Kimsenin konutuna dokunulamaz. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması

veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

C. Haberleşme hürriyeti

MADDE 22- (Değişik: 3/10/2001-4709/7 md.)

Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir.

V. Yerleşme ve seyahat hürriyeti

MADDE 23- Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;

Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/8 md.; Değişik: 12/9/2010-5982/3 md.) Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

VI. Din ve vicdan hürriyeti

MADDE 24- Herkes, vicdan, dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir.

14 üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dinî âyin ve törenler serbesttir.

Kimse, ibadete, dinî âyin ve törenlere katılmaya, dinî inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dinî inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz.

Din ve ahlâk eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi ancak, kişilerin kendi isteğine, küçüklüklerin de kanunî temsilcisinin talebine bağlıdır.

Kimse, Devletin sosyal, ekonomik, siyasî veya hukukî temel düzenini kısmen de olsa, din kurallarına dayandırma veya siyasî veya kişisel çıkar yahut nüfuz sağlama amacıyla her ne suretle olursa olsun, dini veya din duygularını yahut dince kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz.

VII. Düşünce ve kanaat hürriyeti

MADDE 25- Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir.

Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

VIII. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

MADDE 26- Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/9 md.) Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

(Mülga: 3/10/2001-4709/9 md.)

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/9 md.) Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.

IX. Bilim ve sanat hürriyeti

MADDE 27- Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir.

Yayma hakkı, Anayasanın 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinin değiştirilmesini sağlamak amacıyla kullanılamaz.

Bu madde hükmü yabancı yayınların ülkeye girmesi ve dağıtımının kanunla düzenlenmesine engel değildir.

X. Basın ve yayımla ilgili hükümler

A. Basın hürriyeti

MADDE 28- Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve malî teminat yatırma şartına bağlanamaz.

(Mülga: 3/10/2001-4709/10 md.)

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Devletin iç ve dış güvenliğini, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden veya suç işlemeye ya da ayaklanma veya isyana teşvik eder nitelikte olan veya Devlete ait gizli bilgilere ilişkin bulunan her türlü haber veya yazıyı, yazanlar veya bastıranlar veya aynı amaçla, basanlar, başkasına verenler, bu suçlara ait kanun hükümleri uyarınca sorumlu olurlar. Tedbir yolu ile dağıtım hâkim kararıyla; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle önlenabilir. Dağıtımı önleyen yetkili merci, bu kararını en geç yirmidört saat içinde yetkili hâkime bildirir. Yetkili hâkim bu kararı en geç kırksekiz saat içinde onaylamazsa, dağıtımı önleme kararı hükümsüz sayılır.

Yargılama görevinin amacına uygun olarak yerine getirilmesi için, kanunla belirtilecek sınırlar içinde, hâkim tarafından verilen kararlar saklı kalmak üzere, olaylar hakkında yayım yasağı konamaz.

Sürelili veya süresiz yayınlar, kanunun gösterdiği suçların soruşturma veya kovuşturmasına geçilmiş olması hallerinde hâkim kararıyla; Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün, millî

güvenliğin, kamu düzeninin, genel ahlâkın korunması ve suçların önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle toplatılabilir. Toplatma kararı veren yetkili merci, bu kararını en geç yirmidört saat içinde yetkili hâkime bildirir; hâkim bu kararı en geç kırksekiz saat içinde onaylamazsa, toplatma kararı hükümsüz sayılır.

Sürelî veya süresiz yayınların suç soruşturma veya kovuşturması sebebiyle zapt ve müsaderesinde genel hükümler uygulanır.

Türkiye’de yayımlanan sürelî yayınlar, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Cumhuriyetin temel ilkelerine, millî güvenliğe ve genel ahlâka aykırı yayımlardan mahkûm olma halinde, mahkeme kararıyla geçici olarak kapatılabilir. Kapatılan sürelî yayının açıkça devamı niteliğini taşıyan her türlü yayın yasaktır; bunlar hâkim kararıyla toplatılır.

B. Sürelî ve süresiz yayın hakkı

MADDE 29- Sürelî veya süresiz yayın önceden izin alma ve malî teminat yatırma şartına bağlanamaz.

Sürelî yayın çıkarabilmek için kanunun gösterdiği bilgi ve belgelerin, kanunda belirtilen yetkili mercie verilmesi yeterlidir. Bu bilgi ve belgelerin kanuna aykırılığının tespiti halinde yetkili merci, yayının durdurulması için mahkemeye başvurur.

Sürelî yayınların çıkarılması, yayım şartları, malî kaynakları ve gazetecilik mesleği ile ilgili esaslar kanunla düzenlenir. Kanun, haber, düşünce ve kanaatlerin serbestçe yayımlanmasını engelleyici veya zorlaştırıcı siyasal, ekonomik, malî ve teknik şartlar koyamaz.

Sürelî yayınlar, Devletin ve diğer kamu tüzelkişilerinin veya bunlara bağlı kurumların araç ve imkânlarından eşitlik esasına göre yararlanır.

C. Basın araçlarının korunması

MADDE 30- (Değişik: 7/5/2004-5170/4 md.)

Kanuna uygun şekilde basın işletmesi olarak kurulan basımevi ve eklentileri ile basın araçları, suç aleti olduğu gerekçesiyle zapt ve müsadere edilemez veya işletilmekten alıkonulamaz.

D. Kamu tüzelkişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı

MADDE 31- Kişiler ve siyasî partiler, kamu tüzelkişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme ve yayım araçlarından yararlanma hakkına sahiptir. Bu yararlanmanın şartları ve usulleri kanunla düzenlenir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/11 md.) Kanun, millî güvenlik, kamu düzeni, genel ahlâk ve sağlığın korunması sebepleri dışında, halkın bu araçlarla haber almasını, düşünce ve kanaatlere ulaşmasını ve kamuoyunun serbestçe oluşmasını engelleyici kayıtlar koyamaz.

E. Düzeltme ve cevap hakkı

MADDE 32- Düzeltme ve cevap hakkı, ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir.

Düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hâkim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde karar verilir.

XI. Toplantı hak ve hürriyetleri

A. Dernek kurma hürriyeti

MADDE 33- (Değişik: 23/7/1995-4121/2 md.; 3/10/2001-4709/12 md.)

Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir.

Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz.

Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Dernek kurma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

Dernekler, kanunun öngördüğü hallerde hâkim kararıyla kapatılabilir veya faaliyetten alıkonulabilir. Ancak, millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, derneği faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idarî karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Birinci fıkra hükmü, Silahlı Kuvvetler ve kolluk kuvvetleri mensuplarına ve görevlerinin gerektirdiği ölçüde Devlet memurlarına kanunla sınırlamalar getirilmesine engel değildir.

Bu madde hükümleri vakıflarla ilgili olarak da uygulanır.

B. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı

MADDE 34- (Değişik: 3/10/2001-4709/13 md.)

Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığı ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

XII. Mülkiyet hakkı

MADDE 35- Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

XIII. Hakların korunması ile ilgili hükümler

A. Hak arama hürriyeti

MADDE 36- (Değişik: 3/10/2001-4709/14 md.) Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.

Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz.

B. Kanunî hâkim güvencesi

MADDE 37- Hiç kimse kanunen tabî olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz.

Bir kimseyi kanunen tabî olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.

C. Suç ve cezalara ilişkin esaslar

MADDE 38- Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suç işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

Suç ve ceza zamanaşımı ile ceza mahkûmiyetinin sonuçları konusunda da yukarıdaki fıkra uygulanır.

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.; Mülga: 7/5/2004-5170/5 md.)

(Değişik: 7/5/2004-5170/5 md.) Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez.

İdare, kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulayamaz. Silahlı Kuvvetlerin iç düzeni bakımından bu hükme kanunla istisnalar getirilebilir.

(Değişik: 7/5/2004-5170/5 md.) Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere vatandaş, suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez.

XIV. İspat hakkı

MADDE 39- Kamu görev ve hizmetinde bulunanlara karşı, bu görev ve hizmetin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılan isnatlardan dolayı açılan hakaret davalarında, sanık, isnadın doğruluğunu ispat hakkına sahiptir. Bunun dışındaki hallerde ispat isteminin kabulü, ancak isnat olunan fiilin doğru olup olmadığının anlaşılmasında kamu yararı bulunmasına veya şikâyetçinin ispata razı olmasına bağlıdır.

XV. Temel hak ve hürriyetlerin korunması

MADDE 40- Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlâl edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkânının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/16 md.) Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.

Kişinin, resmî görevliler tarafından vâki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

I. Ailenin korunması ve çocuk hakları (*)

MADDE 41- (Değişik: 3/10/2001-4709/17 md.) Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/4 md.) Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/4 md.) Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

II. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi

MADDE 42- Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.

Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.

Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.

İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.

Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 9/2/2008-5735/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarihli ve E.: 2008/16, K.: 2008/116 sayılı Kararı ile)

Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

* Bu maddenin kenar başlığı, "I. Ailenin korunması" iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.

Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası andlaşma hükümleri saklıdır.

III. Kamu yararı

A. Kıyılardan yararlanma

MADDE 43- Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır.

Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.

Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanılış amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkân ve şartları kanunla düzenlenir.

B. Toprak mülkiyeti

MADDE 44- Devlet, toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, erozyonla kaybedilmesini önlemek ve topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçilikle uğraşan köylüye toprak sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır. Kanun, bu amaçla, değişik tarım bölgeleri ve çeşitlerine göre toprağın genişliğini tespit edebilir. Topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçiye toprak sağlanması, üretimin düşürülmesi, ormanların küçülmesi ve diğer toprak ve yeraltı servetlerinin azalması sonucunu doğuramaz.

Bu amaçla dağıtılan topraklar bölünemez, miras hükümleri dışında başkalarına devredilemez ve ancak dağıtılan çiftçilerle mirasçıları tarafından işletilebilir. Bu şartların kaybı halinde, dağıtılan toprağın Devletçe geri alınmasına ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

C. Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması

MADDE 45- Devlet, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırır.

Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır.

D. Kamulaştırma

MADDE 46- (Değişik: 3/10/2001-4709/18 md.)

Devlet ve kamu tüzelkişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idarî irtifaklar kurmaya yetkilidir.

Kamulaştırma bedeli ile kesin hükme bağlanan artırım bedeli nakden ve peşin olarak ödenir. Ancak, tarım reformunun uygulanması, büyük enerji ve sulama projeleri ile iskân projelerinin gerçekleştirilmesi, yeni ormanların yetiştirilmesi, kıyıların korunması ve turizm amacıyla kamulaştırılan toprakların bedellerinin ödeme şekli kanunla gösterilir. Kanunun taksitle ödemeyi öngörebileceği bu hallerde, taksitlendirme süresi beş yılı aşamaz; bu takdirde taksitler eşit olarak ödenir.

Kamulaştırılan topraktan, o toprağı doğrudan doğruya işleten küçük çiftçiye ait olanlarının bedeli, her halde peşin ödenir.

İkinci fıkrada öngörülen taksitlendirmelerde ve herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz uygulanır.

E. Devletleştirme ve özelleştirme (*)

MADDE 47- Kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüsler, kamu yararının zorunlu kıldığı hallerde devletleştirilebilir.

Devletleştirme gerçek karşılığı üzerinden yapılır. Gerçek karşılığın hesaplanma tarzı ve usulleri kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.) Devletin, kamu iktisadî teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzelkişilerinin mülkiyetinde bulunan işletme ve varlıkların özelleştirilmesine ilişkin esas ve usuller kanunla gösterilir.

(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.) Devlet, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişileri tarafından yürütülen yatırım ve hizmetlerden hangilerinin özel hukuk sözleşmeleri ile gerçek veya tüzelkişilere yaptırılabilirliği veya devredilebilirliği kanunla belirlenir.

IV. Çalışma ve sözleşme hürriyeti

MADDE 48- Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.

* Bu maddenin kenar başlığı, “E. Devletleştirme” iken, 13/8/1999 tarihli ve 4446 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Devlet, özel teşebbüslerin millî ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.

V. Çalışma ile ilgili hükümler

A. Çalışma hakkı ve ödevi

MADDE 49- Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/19 md.) Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

(Mülga: 3/10/2001-4709/19 md.)

B. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı

MADDE 50- Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.

Küçükler ve kadınlar ile bedenî ve ruhî yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.

Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.

C. Sendika kurma hakkı

MADDE 51- (Değişik: 3/10/2001-4709/20 md.)

Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.

Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Sendika kurma hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

(Mülga: 12/9/2010-5982/5 md.)

İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin bu alandaki haklarının kapsam, istisna ve sınırları gördükleri hizmetin niteliğine uygun olarak kanunla düzenlenir.

Sendika ve üst kuruluşlarının tüzükleri, yönetim ve işleyişleri, Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokrasi esaslarına aykırı olamaz.

D. Sendikal faaliyet

MADDE 52- (Mülga: 23/7/1995- 4121/3 md.)

VI. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt

A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı (*)

MADDE 53- İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.

Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 23/7/1995-4121/4 md.; Mülga: 12/9/2010-5982/6 md.)

(Mülga: 12/9/2010-5982/6 md.)

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/6 md.) Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/6 md.) Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/6 md.) Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.

B. Grev hakkı ve lokavt

MADDE 54- Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler. Bu hakkın kullanılmasının ve işverenin lokavta başvurmasının usul ve şartları ile kapsam ve istisnaları kanunla düzenlenir.

Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve millî serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz.

(Mülga: 12/9/2010-5982/7 md.)

Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir.

* Bu maddenin kenar başlığı, "A. Toplu iş sözleşmesi hakkı" iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda ertelemenin sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak Yüksek Hakem Kuruluna başvurabilir. Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu iş sözleşmesi hükmündedir.

Yüksek hakem kurulunun kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

(Mülga: 12/9/2010-5982/7 md.)

Greve katılmayanların işyerinde çalışmaları, greve katılanlar tarafından hiçbir şekilde engellenemez.

VII. Ücrette adalet sağlanması

MADDE 55- Ücret emeğin karşılığıdır.

Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.

(Değişik: 3/10/2001-4709/21 md.) Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da gözönünde bulundurulur.

VIII. Sağlık, çevre ve konut

A. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

MADDE 56- Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.

Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.

B. Konut hakkı

MADDE 57- Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

IX. Gençlik ve spor

A. Gençliğin korunması

MADDE 58- Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır.

Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.

B. Sporun geliştirilmesi ve tahkim (*)

MADDE 59- Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder.

Devlet başarılı sporcuyla korur.

(Ek fıkra: 17/3/2011-6214/1 md.) Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.

X. Sosyal güvenlik hakları

A. Sosyal güvenlik hakkı

MADDE 60- Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir.

Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.

B. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler

MADDE 61- Devlet, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malûl ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar.

Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

Yaşlılar, Devletçe korunur. Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.

Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.

Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.

* Bu maddenin kenar başlığı, “B. Sporun geliştirilmesi” iken, 17/3/2011 tarihli ve 6214 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

C. Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları

MADDE 62- Devlet, yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşlarının aile birliğinin, çocuklarının eğitiminin, kültürel ihtiyaçlarının ve sosyal güvenliklerinin sağlanması, anavatanla bağlarının korunması ve yurda dönüşlerinde yardımcı olunması için gereken tedbirleri alır.

XI. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması

MADDE 63- Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.

Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir.

XII. Sanatın ve sanatçının korunması

MADDE 64- Devlet, sanat faaliyetlerini ve sanatçıyı korur. Sanat eserlerinin ve sanatçının korunması, değerlendirilmesi, desteklenmesi ve sanat sevgisinin yayılması için gereken tedbirleri alır.

XIII. Devletin iktisadî ve sosyal ödevlerinin sınırları (*)

MADDE 65- (Değişik: 3/10/2001-4709/22 md.)

Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Siyasî Haklar ve Ödevler

I. Türk vatandaşlığı

MADDE 66- Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür.

Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türktür. (Mülga cümle: 3/10/2001-4709/23 md.)

Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak belirlenen hallerde kaybedilir.

Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.

* Bu maddenin kenar başlığı, “XIII. Sosyal ve ekonomik hakların sınırı” iken, 3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılmaz.

II. Seçme, seçilme ve siyasî faaliyette bulunma hakları

MADDE 67- Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak, seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasî parti içinde siyasî faaliyette bulunma ve halkoymasına katılma hakkına sahiptir.

(Değişik: 23/7/1995-4121/5 md.) Seçimler ve halkoyması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

(Değişik: 17/5/1987 - 3361/1 md.; 23/7/1995-4121/5 md.) Onsekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halkoymasına katılma haklarına sahiptir.

Bu hakların kullanılması kanunla düzenlenir.

(Değişik: 23/7/1995-4121/5 md.; 3/10/2001-4709/24 md.) Silah altında bulunan er ve erbaşlar ile askerî öğrenciler, taksirli suçlardan hüküm giyenler hariç ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler oy kullanamazlar. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde oy kullanılması ve oyların sayım ve dökümünde seçim emniyeti açısından alınması gerekli tedbirler Yüksek Seçim Kurulu tarafından tespit edilir ve görevli hâkimin yerinde yönetim ve denetimi altında yapılır.

(Ek fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Seçim kanunları, temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerini bağdaştıracak biçimde düzenlenir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/24 md.) Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz.

III. Siyasî partilerle ilgili hükümler

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma (*)

MADDE 68- (Değişik: 23/7/1995-4121/6 md.)

Vatandaşlar, siyasî parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir.

* Bu maddenin kenar başlığı, "A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden çıkma" iken, 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Siyasî partiler, demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.

Siyasî partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.

Siyasî partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve lâik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamaz; suç işlenmesini teşvik edemez.

Hâkimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasî partilere üye olamazlar.

Yükseköğretim elemanlarının siyasî partilere üye olmaları ancak kanunla düzenlenebilir. Kanun bu elemanların, siyasî partilerin merkez organları dışında kalan parti görevi almalarına cevaz veremez ve parti üyesi yükseköğretim elemanlarının yükseköğretim kurumlarında uyacakları esasları belirler.

Yükseköğretim öğrencilerinin siyasî partilere üye olabilmelerine ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

Siyasî partilere, Devlet, yeterli düzeyde ve hakça malî yardım yapar. Partilere yapılacak yardımın, alacakları üye aidatının ve bağışların tabi olduğu esaslar kanunla düzenlenir.

B. Siyasî partilerin uyacakları esaslar

MADDE 69- (Değişik: 23/7/1995-4121/7 md.)

Siyasî partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.

Siyasî partiler, ticarî faaliyetlere girişemezler.

Siyasî partilerin gelir ve giderlerinin amaçlarına uygun olması gereklidir. Bu kuralın uygulanması kanunla düzenlenir. Anayasa Mahkemesince siyasî partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun tespiti, bu hususun denetim yöntemleri ve aykırılık halinde uygulanacak yaptırımlar kanunda gösterilir. Anayasa Mahkemesi, bu denetim görevini yerine getirirken Sayıştaydan yardım sağlar. Anayasa Mahkemesinin bu denetim sonunda vereceği kararlar kesindir.

Siyasî partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesince kesin olarak karara bağlanır.

Bir siyasî partinin tüzüğü ve programının 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı bulunması halinde temelli kapatma kararı verilir.

Bir siyasî partinin 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak, onun bu nitelikteki fiillerin işlendiği bir odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespit edilmesi halinde karar verilir. (Ek cümle: 3/10/2001-4709/25 md.) Bir siyasî parti, bu nitelikteki fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/25 md.) Anayasa Mahkemesi, yukarıdaki fıkralara göre temelli kapatma yerine, dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasî partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verebilir.

Temelli kapatılan bir parti bir başka ad altında kurulamaz.

Bir siyasî partinin temelli kapatılmasına beyan veya faaliyetleriyle sebep olan kurucuları dahil üyeleri, Anayasa Mahkemesinin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmî Gazetede gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamazlar.

Yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan ve Türk uyruklığında olmayan gerçek ve tüzelkişilerden maddî yardım alan siyasî partiler temelli olarak kapatılır.

(Değişik: 3/10/2001-4709/25 md.) Siyasî partilerin kuruluş ve çalışmaları, denetlenmeleri, kapatılmaları ya da Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmaları ile siyasî partilerin ve adayların seçim harcamaları ve usulleri yukarıdaki esaslar çerçevesinde kanunla düzenlenir.

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

MADDE 70- Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

B. Mal bildirimi

MADDE 71- Kamu hizmetine girenlerin mal bildiriminde bulunmaları ve bu bildirimlerin tekrarlanma süreleri kanunla düzenlenir. Yasama ve yürütme organlarında görev alanlar, bundan istisna edilemez.

V. Vatan hizmeti

MADDE 72- Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.

VI. Vergi ödevi

MADDE 73- Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Bakanlar Kuruluna verilebilir.

VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı (*)

MADDE 74- (Değişik: 3/10/2001-4709/26 md.) Vatandaşlar ve karşılıklılık esasını gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazılı başvurma hakkına sahiptir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/26 md.) Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu, gecikmeksizin dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.

(Mülga: 12/9/2010-5982/8 md.)

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/8 md.) Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/8 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/8 md.) Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir. İlk iki

* Bu maddenin kenar başlığı, “VII. Dilekçe hakkı” iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan aday seçilmiş olur.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/8 md.) Bu maddede sayılan hakların kullanılma biçimi, Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluşu, görevi, çalışması, inceleme sonucunda yapacağı işlemler ile Kamu Başdenetçisi ve kamu denetçilerinin nitelikleri, seçimi ve özlük haklarına ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Cumhuriyetin Temel Organları

BİRİNCİ BÖLÜM

Yasama

I. Türkiye Büyük Millet Meclisi

A. Kuruluşu

MADDE 75- (Değişik: 17/5/1987 - 3361/2 md.; 23/7/1995-4121/8 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen beşyüzlü milletvekilinden oluşur.

B. Milletvekili seçilme yeterliliği

MADDE 76- (Değişik: 13/10/2006-5551/1 md.) Yirmibeş yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

(Değişik: 27/12/2002-4777/1 md.) En az ilkokul mezunu olmayanlar, kısıtlılar, yükümlü olduğu askerlik hizmetini yapmamış olanlar, kamu hizmetinden yasaklılar, taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar; zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.

Hâkimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan

diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensupları, görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler.

C. Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçim dönemi

MADDE 77- (Değişik: 21/10/2007-5678/1 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçimleri dört yılda bir yapılır.

Meclis, bu süre dolmadan seçimin yenilenmesine karar verebileceği gibi, Anayasada belirtilen şartlar altında Cumhurbaşkanınca verilecek karara göre de seçimler yenilenir. Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Yenilenmesine karar verilen Meclisin yetkileri, yeni Meclisin seçilmesine kadar sürer.

D. Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin geriye bırakılması ve ara seçimleri

MADDE 78- Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkân görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir.

Geri bırakma sebebi ortadan kalkmamışsa, erteleme kararındaki usule göre bu işlem tekrarlanabilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir.

Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçimi yapılamaz.

(Ek fıkra: 27/12/2002-4777/2 md.) Yukarıda yazılı hallerden ayrı olarak, bir ilin veya seçim çevresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde, boşalmayı takip eden doksan günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır. Bu fıkra gereği yapılacak seçimlerde Anayasanın 127 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

E. Seçimlerin genel yönetim ve denetimi

MADDE 79- Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

(Değişik: 21/10/2007-5678/2 md.) Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçimi

tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulundur. Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvuramaz.

Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oyla aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler.

Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

(Değişik: 21/10/2007-5678/2 md.) Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi işlemlerinin genel yönetim ve denetimi de milletvekili seçimlerinde uygulanan hükümlere göre olur.

F. Üyelikle ilgili hükümler

1. Milletin temsili

MADDE 80- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler.

2. Andıçme

MADDE 81- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, göreve başlarken aşağıdaki şekilde andıçerler:

“Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma; hukukun üstünlüğüne, demokratik ve lâik Cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma; toplumun huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasaya sadakattan ayrılmayacağıma; büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine andıçerim.”

3. Üyelikle bağdaşmayan işler

MADDE 82- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Devlet ve diğer kamu tüzelkişilerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda; Devletin veya diğer kamu tüzelkişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklarda; özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve

denetim kurullarında görev alamazlar, vekili olamazlar, herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemezler, temsilcilik ve hakemlik yapamazlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, yürütme organının teklif, inha, atama veya onamasına bağlı resmî veya özel herhangi bir işle görevlendirilemezler. Bir üyenin belli konuda ve altı ayı aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca verilecek geçici bir görevi kabul etmesi, Meclisin kararına bağlıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan diğer görev ve işler kanunla düzenlenir.

4. Yasama dokunulmazlığı

MADDE 83- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisce başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasanın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam, durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez.

Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, Meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasî parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

5. Milletvekilliğinin düşmesi (*)

MADDE 84- (Değişik: 23/7/1995- 4121/9 md.)

İstifa eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesi, istifanın geçerli olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca tespit edildikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca kararlaştırılır.

* Bu maddenin kenar başlığı, “5. Üyeliğin düşmesi” iken, 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Milletvekilliğinin kesin hüküm giyme veya kısıtlanma halinde düşmesi, bu husustaki kesin mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesiyle olur.

82 nci maddeye göre milletvekilliğiyle bağdaşmayan bir görev veya hizmeti sürdürmekte ısrar eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, yetkili komisyonun bu durumu tespit eden raporu üzerine Genel Kurul gizli oyla karar verir.

Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içerisinde toplam beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, durumun Meclis Başkanlık Divanınca tespit edilmesi üzerine, Genel Kurulca üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyuyla karar verilebilir.

(Mülga: 12/9/2010-5982/9 md.)

6. İptal istemi

MADDE 85- (Değişik: 23/7/1995- 4121/10 md.)

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşmesine 84 üncü maddenin birinci, üçüncü veya dördüncü fıkralarına göre karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili, kararın, Anayasaya, kanuna veya İçtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Anayasa Mahkemesi, iptal istemini onbeş gün içerisinde kesin karara bağlar.

7. Ödenek ve yolluklar

MADDE 86- (Değişik: 21/11/2001-4720/1 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri kanunla düzenlenir. Ödeneğin aylık tutarı en yüksek Devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da ödenek miktarının yarısını aşamaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bunların emeklileri T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler ve üyeliği sona erenlerin istekleri halinde ilgileri devam eder.

(Değişik: 21/11/2001-4720/1 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine ödenecek ödenek ve yolluklar, kendilerine T.C. Emekli Sandığı tarafından bağlanan emekli aylığı ve benzeri ödemelerin kesilmesini gerektirmez.

Ödenek ve yollukların en çok üç aylığı önceden ödenebilir.

II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri

A. Genel olarak

MADDE 87- (Değişik: 3/10/2001-4709/28 md.; 7/5/2004-5170/6 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun

koymak, değiştirmek ve kaldırmak; Bakanlar Kurulunu ve bakanları denetlemek; Bakanlar Kuruluna belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek; bütçe ve kesinhesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

B. Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi

MADDE 88- Kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekilleri yetkilidir.

Kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esasları İchtüzükle düzenlenir.

C. Kanunların Cumhurbaşkanınca yayımlanması

MADDE 89- Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları onbeş gün içinde yayımlar.

(Değişik: 3/10/2001-4709/29 md.) Yayımlanmasını kısmen veya tamamen uygun bulmadığı kanunları, bir daha görüşülmek üzere, bu hususta gösterdiği gerekçe ile birlikte aynı süre içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir. Cumhurbaşkanınca kısmen uygun bulunmama durumunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi sadece uygun bulunmayan maddeleri görüşebilir. Bütçe kanunları bu hükme tâbi değildir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, geri gönderilen kanunu aynen kabul ederse, kanun Cumhurbaşkanınca yayımlanır; Meclis, geri gönderilen kanunda yeni bir değişiklik yaparsa, Cumhurbaşkanı değiştirilen kanunu tekrar Meclise geri gönderebilir.

Anayasa değişikliklerine ilişkin hükümler saklıdır.

D. Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma

MADDE 90- Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.

Ekonomik, ticarî veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan andlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu andlaşmalar, yayımlarından başlayarak iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.

Milletlerarası bir andlaşmaya dayanan uygulama andlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticarî, teknik veya idarî andlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunluğ u yoktur; ancak, bu fıkraya göre yapılan ekonomik, ticarî veya özel kişilerin haklarını ilgilendiren andlaşmalar, yayımlanmadan yürürlüğe konulamaz.

Türk kanunlarına değ iş iklik getiren her türlü andlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır.

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.

E. Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verme

MADDE 91- Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir. Ancak sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.

Yetki kanunu, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin, amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılmayacağını gösterir.

Bakanlar Kurulunun istifası, düşürülmesi veya yasama döneminin bitmesi, belli süre için verilmiş olan yetkinin sona ermesine sebep olmaz.

Kanun hükmünde kararnamenin, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süre bitiminden önce onaylanması sırasında, yetkinin son bulduğu veya süre bitimine kadar devam ettiği de belirtilir.

Sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde, Cumhurbaşkanının Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunun kanun hükmünde kararname çıkarmasına ilişkin hükümler saklıdır.

Kanun hükmünde kararnameler, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler. Ancak, kararnamede yürürlük tarihi olarak daha sonraki bir tarih de gösterilebilir.

Kararnameler, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelikle ve ivedilikle görüşülür.

Yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmayan kararnameler bu tarihte, Türkiye Büyük Millet Meclisince reddedilen kararnameler bu kararın Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte, yürürlükten kalkar. Değiştirilerek kabul edilen kararnamelerin değiştirilmiş hükümleri, bu değişikliklerin Resmî Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

F. Savaş hali ilânı ve silahlı kuvvet kullanılmasına izin verme

MADDE 92- Milletlerarası hukukun meşrû saydığı hallerde savaş hali ilânına ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirdiği haller dışında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisindedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde Cumhurbaşkanı da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir.

III. Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleri ile ilgili hükümler

A. Toplanma ve tatil

MADDE 93- (Değişik: 23/7/1995-4121/11 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında, doğrudan doğruya veya Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır.

Meclis Başkanı da doğrudan doğruya veya üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırır.

Ara verme veya tatil sırasında toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinde, öncelikle bu toplantıyı gerektiren konu görüşülmeden ara verme veya tatile devam edilemez.

B. Başkanlık Divanı

MADDE 94- Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanı, Meclis üyeleri arasından seçilen Meclis Başkanı, Başkanvekilleri, Kâtip Üyeler ve İdare Amirlerinden oluşur.

Başkanlık Divanı, Meclisteki siyasî parti gruplarının üye sayısı oranında Divana katılmalarını sağlayacak şekilde kurulur. Siyasî parti grupları Başkanlık için aday gösteremezler.

(Değişik: 12/9/2010-5982/10 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı için, bir yasama döneminde iki seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki yıldır, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder.

(Değişik: 3/10/2001-4709/30 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan adayları, Meclis üyeleri içinden, Meclisin toplandığı günden itibaren beş gün içinde, Başkanlık Divanına bildirilir, Başkan seçimi gizli oyla yapılır. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan üye, Başkan seçilmiş olur. Başkan seçimi, aday gösterme süresinin bitiminden itibaren, beş gün içinde tamamlanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekillerinin, Kâtip Üyelerinin ve İdare Amirlerinin adedi, seçim nisabı, oylama sayısı ve usulleri, Meclis İçtüzüğünde belirlenir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başkanvekilleri, üyesi buldukları siyasî partinin veya parti grubunun Meclis içinde veya dışındaki faaliyetlerine; görevlerinin gereği olan haller dışında, Meclis tartışmalarına katılamazlar; Başkan ve oturumu yöneten Başkanvekili oy kullanamazlar.

C. İçtüzük, siyasî parti grupları ve kolluk işleri

MADDE 95- Türkiye Büyük Millet Meclisi, çalışmalarını, kendi yaptığı içtüzük hükümlerine göre yürütür.

İçtüzük hükümleri, siyasî parti gruplarının, Meclisin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir. Siyasî parti grupları, en az yirmi üyeden meydana gelir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün bina, tesis, eklenti ve arazisinde kolluk ve yönetim hizmetleri Meclis Başkanlığı eliyle düzenlenir ve yürütülür. Emniyet ve diğer kolluk hizmetleri için yeterli kadar kuvvet ilgili makamlarca Meclis Başkanlığına tahsis edilir.

D. Toplantı ve karar yeter sayısı

MADDE 96- (Değişik: 21/10/2007-5678/3 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasada başkaca bir hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir; ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

Bakanlar Kurulu üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin katılmadıkları oturumlarında, kendileri yerine oy kullanmak üzere bir

bakana yetki verebilirler. Ancak bir bakan kendi oyu ile birlikte en çok iki oy kullanabilir.

E. Görüşmelerin açıklığı ve yayımlanması

MADDE 97- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundaki görüşmeler açıktır ve tutanak dergisinde tam olarak yayımlanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük hükümlerine göre kapalı oturumlar yapabilir, bu oturumlardaki görüşmelerin yayımı Türkiye Büyük Millet Meclisi kararına bağlıdır.

Meclisteki açık görüşmelerin, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisce başkaca bir karar alınmadıkça, her türlü vasıta ile yayımı serbesttir.

IV. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları

A. Genel olarak

MADDE 98- Türkiye Büyük Millet Meclisi soru, Meclis araştırması, genel görüşme, gensoru ve Meclis soruşturması yollarıyla denetleme yetkisini kullanır.

Soru, Bakanlar Kurulu adına, sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan veya bakanlardan bilgi istemekten ibarettir.

Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinilmek için yapılan incelemeden ibarettir.

Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir.

Soru, Meclis araştırması ve genel görüşme ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile cevaplandırılma, görüşme ve araştırma yöntemleri Meclis İçtüzüğü ile düzenlenir.

B. Gensoru

MADDE 99- Gensoru önergesi, bir siyasî parti grubu adına veya en az yirmi milletvekilinin imzasıyla verilir.

Gensoru önergesi, verilişinden sonraki üç gün içinde bastırılarak üyelere dağıtılır; dağıtılmasından itibaren on gün içinde gündeme alınıp alınmayacağı görüşülür. Bu görüşmede, ancak önerge sahiplerinden biri, siyasî parti grupları adına birer milletvekili, Bakanlar Kurulu adına Başbakan veya bir bakan konuşabilir.

Gündeme alma kararıyla birlikte, gensorunun görüşülme günü de belli edilir; ancak gensorunun görüşülmesi, gündeme alma kararının verildiği tarihten başlayarak iki gün geçmedikçe yapılamaz ve yedi günden sonraya bırakılamaz.

Gensoru görüşmeleri sırasında üyelerin veya grupların verecekleri gerekçeli güvensizlik önermeleri veya Bakanlar Kurulunun güven isteği, bir tam gün geçtikten sonra oylanır.

Bakanlar Kurulunun veya bir bakanın düşürülebilmesi, üye tamsayısının salt çoğunluğuyla olur; oylamada yalnız güvensizlik oyları sayılır.

Meclis çalışmalarının dengeli olarak yürütülmesi amacına ve yukarıdaki ilkelere uygun olmak kaydıyla gensoru ile ilgili diğer hususlar İçtüzükte belirlenir.

C. Meclis soruşturması

MADDE 100- (Değişik: 3/10/2001-4709/31 md.) Başbakan veya bakanlar hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az onda birinin vereceği önerge ile, soruşturma açılması istenebilir. Meclis, bu istemi en geç bir ay içinde görüşür ve gizli oyla karara bağlar.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasî partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclise sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona iki aylık yeni ve kesin bir süre verilir. (Ek cümle: 3/10/2001-4709/31 md.) Bu süre içinde raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına teslimi zorunludur.

(Değişik: 3/10/2001-4709/31 md.) Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır, dağıtımından itibaren on gün içinde görüşülür ve gerek görüldüğü takdirde ilgilinin Yüce Divana sevkine karar verilir. Yüce Divana sevk kararı ancak üye tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla alınır.

Meclisteki siyasî parti gruplarında, Meclis soruşturması ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Yürütme

I. Cumhurbaşkanı

A. Nitelikleri ve tarafsızlığı

MADDE 101- (Değişik: 21/10/2007-5678/4 md.)

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş ve yüksek öğrenim yapmış Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya bu niteliklere ve milletvekili

seçilme yeterliğine sahip Türk vatandaşları arasından, halk tarafından seçilir.

Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığına Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri içinden veya Meclis dışından aday gösterilebilmesi yirmi milletvekilinin yazılı teklifi ile mümkündür. Ayrıca, en son yapılan milletvekili genel seçimlerinde geçerli oylar toplamı birlikte hesaplandığında yüzde onu geçen siyasî partiler ortak aday gösterebilir.

Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişkisi kesilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

B. Seçimi

MADDE 102- (Değişik: 21/10/2007-5678/5 md.)

Cumhurbaşkanı seçimi, Cumhurbaşkanının görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde; makamın herhangi bir sebeple boşalması halinde ise boşalmayı takip eden altmış gün içinde tamamlanır.

Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilmiş olur. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış bulunan iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilmiş olur.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin ölümü veya seçilme yeterliğini kaybetmesi halinde; ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların çoğunluğunu aldığı takdirde Cumhurbaşkanı seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı göreve başlayıncaya kadar görev süresi dolan Cumhurbaşkanının görevi devam eder.

Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin usûl ve esaslar kanunla düzenlenir.

C. Andîçmesi

MADDE 103- Cumhurbaşkanı, görevine başlarken Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde aşağıdaki şekilde andîçer:

“Cumhurbaşkanı sıfatıyla, Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma, Anayasaya, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, Atatürk ilke ve inkılâplarına ve lâik Cumhuriyet ilkesine

bağlı kalacağıma, milletin huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerinden yararlanmasını ülküsünden ayrılmayacağıma, Türkiye Cumhuriyetinin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma Büyük Türk Milleti ve tarih huzurunda, namusum ve şerefim üzerine andiçerim.”

D. Görev ve yetkileri

MADDE 104 - Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyeti’ni ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir.

Bu amaçlarla Anayasanın ilgili maddelerinde gösterilen şartlara uyarak yapacağı görev ve kullanacağı yetkiler şunlardır:

a) Yasama ile ilgili olanlar:

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapmak,

Türkiye Büyük Millet Meclisini gerektiğinde toplantıya çağırmak,
Kanunları yayımlamak,

Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermek,

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunmak,

Kanunların, kanun hükmündeki kararnamelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün, tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesi ile Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmak,

Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine karar vermek,

b) Yürütme alanına ilişkin olanlar:

Başbakanı atamak ve istifasını kabul etmek,

Başbakanın teklifi üzerine bakanları atamak ve görevlerine son vermek,

Gerekli gördüğü hallerde Bakanlar Kuruluna başkanlık etmek veya Bakanlar Kurulunu başkanlığı altında toplantıya çağırmak,

Yabancı devletlere Türk Devletinin temsilcilerini göndermek, Türkiye Cumhuriyeti’ne gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul etmek,

Milletlerarası andlaşmaları onaylamak ve yayımlamak,

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil etmek,

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar vermek,

Genelkurmay Başkanını atamak,

Millî Güvenlik Kurulunu toplantıya çağırarak,

Millî Güvenlik Kuruluna Başkanlık etmek,

Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu kararıyla sıkıyönetim veya olağanüstü hal ilân etmek ve kanun hükmünde kararname çıkarmak,

Kararnameleri imzalamak,

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile belirli kişilerin cezalarını hafifletmek veya kaldırmak,

Devlet Denetleme Kurulunun üyelerini ve Başkanını atamak,

Devlet Denetleme Kuruluna inceleme, araştırma ve denetleme yaptırmak,

Yükseköğretim Kurulu üyelerini seçmek,

Üniversite rektörlerini seçmek,

c) Yargı ile ilgili olanlar:

Anayasa Mahkemesi üyelerini, Danıştay üyelerinin dörtte birini, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilini, Askerî Yargıtay üyelerini, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi üyelerini, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerini seçmek.

Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

E. Sorumluluk ve sorumsuzluk hali

MADDE 105- Cumhurbaşkanı, Anayasa ve diğer kanunlarda Başbakan ve ilgili bakanın imzalarına gerek olmaksızın tek başına yapabileceği belirtilen işlemleri dışındaki bütün kararları, Başbakan ve ilgili bakanlarca imzalanır; bu kararlardan Başbakan ve ilgili bakan sorumludur.

Cumhurbaşkanının resen imzaladığı kararlar ve emirler aleyhine Anayasa Mahkemesi dahil, yargı mercilerine başvurulamaz.

Cumhurbaşkanı, vatana ihanetten dolayı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte birinin teklifi üzerine, üye tamsayısının en az dörtte üçünün vereceği kararla suçlandırılır.

F. Cumhurbaşkanına vekillik etme

MADDE 106- Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, görevine dönmesine kadar, ölüm, çekilme veya başka bir sebeple Cumhurbaşkanlığı makamının boşalması halinde de yenisi seçilinceye kadar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Cumhurbaşkanlığına vekillik eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

G. Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği

MADDE 107- Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin kuruluşu, teşkilat ve çalışma esasları, personel atama işlemleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenir.

H. Devlet Denetleme Kurulu

MADDE 108- İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.

Silahlı Kuvvetler ve yargı organları, Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.

Devlet Denetleme Kurulunun üyeleri ve üyeleri içinden Başkanı, kanunda belirlenen nitelikteki kişiler arasından, Cumhurbaşkanıınca atanır.

Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, kanunla düzenlenir.

II. Bakanlar Kurulu

A. Kuruluş

MADDE 109- Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlardan kurulur.

Başbakan, Cumhurbaşkanıınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri arasından atanır.

Bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya milletvekili seçilme yeterliğine sahip olanlar arasından Başbakanca seçilir ve Cumhurbaşkanıınca atanır; gerektiğinde Başbakanın önerisi üzerine Cumhurbaşkanıınca görevlerine son verilir.

B. Göreve başlama ve güvenoyu

MADDE 110- Bakanlar Kurulunun listesi tam olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise toplantıya çağrılır.

Bakanlar Kurulunun programı, kuruluşundan en geç bir hafta içinde Başbakan veya bir bakan tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisinde okunur ve güvenoyuna başvurulur. Güvenoyu için görüşmeler, programın okunmasından iki tam gün geçtikten sonra başlar ve görüşmelerin bitiminden bir tam gün geçtikten sonra oylama yapılır.

C. Görev sırasında güvenoyu

MADDE 111- Başbakan, gerekli görürse, Bakanlar Kurulunda görüştükten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisinden güven isteyebilir.

Güven istemi, Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirilmesinden bir tam gün geçmedikçe görüşülemez ve görüşmelerin bitiminden bir tam gün geçmedikçe oya konulamaz.

Güven istemi, ancak üye tamsayısının salt çoğunluğuyla reddedilebilir.

D. Görev ve siyasî sorumluluk

MADDE 112- Başbakan, Bakanlar Kurulunun başkanı olarak, Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlar ve hükümetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetir. Bakanlar Kurulu, bu siyasetin yürütülmesinden birlikte sorumludur.

Her bakan, Başbakana karşı sorumlu olup ayrıca kendi yetkisi içindeki işlerden ve emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden de sorumludur.

Başbakan, bakanların görevlerinin Anayasa ve kanunlara uygun olarak yerine getirilmesini gözetmek ve düzeltici önlemleri almakla yükümlüdür.

Bakanlar Kurulu üyelerinden milletvekili olmayanlar; 81 inci maddede yazılı şekilde Millet Meclisi önünde andiçerler ve bakan sıfatını taşıdıkları sürece milletvekillerinin tâbi oldukları kayıt ve şartlara uyarlar ve yasama dokunulmazlığına sahip bulunurlar. Bunlar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri gibi ödenek ve yolluk alırlar.

E. Bakanlıkların kurulması ve bakanlar

MADDE 113- Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri, yetkileri ve teşkilatı kanunla düzenlenir.

Açık olan bakanlıklarla izinli veya özürlü olan bir bakana, diğer bakan geçici olarak vekillik eder. Ancak, bir bakan birden fazlasına vekillik edemez.

Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı ile Yüce Divana verilen bir bakan bakanlıktan düşer. Başbakanın Yüce Divana sevki halinde hükümet istifa etmiş sayılır.

Herhangi bir sebeple boşalan bakanlığa en geç onbeş gün içinde atama yapılır.

F. Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu

MADDE 114- Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinden önce, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanları çekilir. Seçimin başlangıç tarihinden üç gün önce; seçim dönemi bitmeden seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde ise, bu karardan başlayarak beş gün içinde, bu bakanlıklara Türkiye Büyük Millet Meclisi içinden veya dışarıdan bağımsızlar Başbakanca atanır.

116 ncı madde gereğince seçimlerin yenilenmesine karar verildiğinde Bakanlar Kurulu çekilir ve Cumhurbaşkanı geçici Bakanlar Kurulunu kurmak üzere bir Başbakan atar.

Geçici Bakanlar Kuruluna, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanları Türkiye Büyük Millet Meclisindeki veya Meclis dışındaki bağımsızlardan olmak üzere, siyasî parti gruplarından, oranlarına göre üye alınır.

Siyasî parti gruplarından alınacak üye sayısını Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı tespit ederek Başbakanca bildirir. Teklif edilen bakanlığı kabul etmeyen veya sonradan çekilen partililer yerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi içinden veya dışarıdan bağımsızlar atanır.

Geçici Bakanlar Kurulu, yenilenme kararının Resmî Gazetede ilânından itibaren beş gün içinde kurulur.

Geçici Bakanlar Kurulu için güvenoyuna başvurulmaz.

Geçici Bakanlar Kurulu seçim süresince ve yeni Meclis toplanıncaya kadar vazife görür.

G. Tüzükler

MADDE 115- Bakanlar Kurulu, kanunun uygulanmasını göstermek veya emrettiği işleri belirtmek üzere, kanunlara aykırı olmamak ve Danıştayın incelemesinden geçirilmek şartıyla tüzükler çıkarabilir.

Tüzükler, Cumhurbaşkanınca imzalanır ve kanunlar gibi yayımlanır.

H. Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin Cumhurbaşkanınca yenilenmesi

MADDE 116- Bakanlar Kurulunun, 110 uncu maddede belirtilen güvenoyunu alamaması ve 99 uncu veya 111 inci maddeler uyarınca güvensizlik oyuyla düşürülmesi hallerinde; kırkbeş gün içinde yeni Bakanlar Kurulu kurulmadığı veya kurulduğu halde güvenoyu alamadığı takdirde Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına danışarak, seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.

Başbakanın güvensizlik oyu ile düşürülmeden istifa etmesi üzerine kırkbeş gün içinde veya yeni seçilen Türkiye Büyük Millet Meclisinde Başkanlık Divanı seçiminden sonra yine kırkbeş gün içinde Bakanlar Kurulunun kurulamaması hallerinde de Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına danışarak seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.

Yenilenme kararı Resmî Gazetede yayımlanır ve seçime gidilir.

İ. Millî Savunma

1. Başkomutanlık ve Genelkurmay Başkanlığı

MADDE 117- Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevî varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.

Millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Bakanlar Kurulu sorumludur.

Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir.

Genelkurmay Başkanı, Bakanlar Kurulunun teklifi üzerine, Cumhurbaşkanınca atanır; görev ve yetkileri kanunla düzenlenir. Genelkurmay Başkanı, bu görev ve yetkilerinden dolayı Başbakana karşı sorumludur.

Millî Savunma Bakanlığının, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları ile görev ilişkileri ve yetki alanı kanunla düzenlenir.

2. Millî Güvenlik Kurulu

MADDE 118- (Değişik: 3/10/2001-4709/32 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Başbakan yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ve Jandarma Genel Komutanından kurulur.

Gündemin özelliğine göre Kurul toplantılarına ilgili bakan ve kişiler çağrılıp görüşleri alınabilir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/32 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Bakanlar Kuruluna bildirir. Kurulun, Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda alınmasını zorunlu gördüğü tedbirlere ait kararlar Bakanlar Kurulunca değerlendirilir.

Millî Güvenlik Kurulunun gündemi; Başbakan ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.

Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlar Millî Güvenlik Kurulu Başbakanın başkanlığında toplanır.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri kanunla düzenlenir.

III. Olağanüstü yönetim usulleri

A. Olağanüstü haller

1. Tabii afet ve ağır ekonomik bunalım sebebiyle olağanüstü hal ilânı

MADDE 119- Tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım hallerinde, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilân edebilir.

2. Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebepleriyle olağanüstü hal ilânı

MADDE 120- Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin ortaya çıkması veya şiddet olayları sebebiyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması hallerinde, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, Milli Güvenlik Kurulunun da görüşünü aldıktan sonra yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilân edebilir.

3. Olağanüstü hallerle ilgili düzenleme

MADDE 121- Anayasanın 119 ve 120 nci maddeleri uyarınca olağanüstü hal ilânına karar verilmesi durumunda, bu karar Resmî Gazetede yayımlanır ve hemen Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır. Meclis, olağanüstü hal süresini değiştirebilir, Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, her defasında dört ayı geçmemek üzere, süreyi uzatabilir veya olağanüstü hali kaldırabilir.

119 uncu madde uyarınca ilân edilen olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile olağanüstü hallerin her türü için ayrı ayrı geçerli olmak üzere, Anayasanın 15 inci maddesindeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlanacağı veya nasıl durdurulacağı, halin gerektirdiği tedbirlerin nasıl ve ne suretle alınacağı, kamu hizmeti görevlilerine ne gibi yetkiler verileceği, görevlilerin durumlarında ne gibi değişiklikler yapılacağı ve olağanüstü yönetim usulleri, Olağanüstü Hal Kanununda düzenlenir.

Olağanüstü hal süresince, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, kanun hükmünde kararnameler çıkarabilir. Bu kararnameler, Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur; bunların Meclisce onaylanmasına ilişkin süre ve usul, İÇTÜZÜKTE belirlenir.

B. Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hali

MADDE 122- Anayasanın tanıdığı hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik ve olağanüstü hal ilânını gerektiren hallerden daha vahim şiddet hareketlerinin yaygınlaşması veya savaş hali, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, ayaklanma olması veya vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışmanın veya ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması sebepleriyle, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, Millî Güvenlik Kurulunun da görüşünü aldıktan sonra, süresi altı ayı aşmamak üzere yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde sıkıyönetim ilân edebilir. Bu karar, derhal Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi toplantı halinde değilse hemen toplantıya çağırılır. Türkiye Büyük Millet Meclisi gerekli gördüğü takdirde sıkıyönetim süresini kısaltabilir, uzatabilir veya sıkıyönetimi kaldırabilir.

Sıkıyönetim süresinde, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu sıkıyönetim halinin gerekli kıldığı konularda kanun hükmünde kararname çıkarabilir.

Bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Bunların Meclisce onaylanmasına ilişkin süre ve usul İÇTÜZÜKTE belirlenir.

Sıkıyönetimin her defasında dört ayı aşmamak üzere uzatılması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararına bağlıdır. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz.

Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği, idare ile olan ilişkileri, hürriyetlerin nasıl kısıtlanacağı veya durdurulacağı ve savaş veya savaş gerektirecek bir durumun başgöstermesi halinde vatandaşlar için getirilecek yükümlülükler kanunla düzenlenir.

Sıkıyönetim komutanları Genelkurmay Başkanlığına bağlı olarak görev yaparlar.

IV. İdare

A. İdarenin esasları

1. İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği

MADDE 123- İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir.

İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır.

Kamu tüzelkişiliği, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur.

2. Yönetmelikler

MADDE 124- Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.

Hangi yönetmeliklerin Resmî Gazetede yayımlanacağı kanunda belirtilir.

B. Yargı yolu

MADDE 125- İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. (Ek cümleler: 13/8/1999-4446/2 md.) Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinde bunlardan doğan uyuşmazlıkların millî veya milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülebilir. Milletlerarası tahkime ancak yabancılik unsuru taşıyan uyuşmazlıklar için gidilebilir.

Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askerî Şûranın kararları yargı denetimi dışındadır. (Ek cümle: 12/9/2010-5982/11 md.) Ancak, Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

İdarî işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar.

(Değişik: 12/9/2010-5982/11 md.) Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir

surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idarî eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldırarak biçimde yargı kararı verilemez.

İdarî işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idarî işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir.

Kanun, olağanüstü hallerde, sıkıyönetim, seferberlik ve savaş halinde ayrıca millî güvenlik, kamu düzeni, genel sağlık nedenleri ile yürütmenin durdurulması kararı verilmesini sınırlandırabilir.

İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.

C. İdarenin kuruluşu

1. Merkezî idare

MADDE 126- Türkiye, merkezî idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır.

İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

Kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla, birden çok ili içine alan merkezî idare teşkilatı kurulabilir. Bu teşkilatın görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

2. Mahallî idareler

MADDE 127- Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.

(Değişik: 23/7/1995-4121/12 md.) Mahallî idarelerin seçimleri, 67 nci maddedeki esaslara göre beş yılda bir yapılır. Ancak, milletvekili genel veya ara seçiminden önceki veya sonraki bir yıl içinde yapılması gereken mahallî idareler organlarına veya bu organların üyelerine ilişkin genel veya ara seçimler milletvekili genel veya ara seçimleriyle birlikte yapılır. Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.

Mahallî idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahallî

idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir.

Merkezî idare, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idarî vesayet yetkisine sahiptir.

Mahallî idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezî idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

D. Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler

1. Genel ilkeler

MADDE 128- Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. (Ek cümle: 12/9/2010-5982/12 md.) Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.

Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir.

2. Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence

MADDE 129- Memurlar ve diğer kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemez.

(Değişik: 12/9/2010-5982/13 md.) Disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz.

Silahlı Kuvvetler mensupları ile hâkimler ve savcılar hakkındaki hükümler saklıdır.

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü ceza kovuşturması açılması, kanunla belirlenen istisnalar dışında, kanunun gösterdiği idarî merciin iznine bağlıdır.

E. Yükseköğretim kurumları ve üst kuruluşları

1. Yükseköğretim kurumları

MADDE 130- Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tâbi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

Kanun, üniversitelerin ülke sathına dengeli bir biçimde yayılmasını gözetir.

Üniversiteler ile öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe her türlü bilimsel araştırma ve yayında bulunabilirler. Ancak, bu yetki, Devletin varlığı ve bağımsızlığı ve milletin ve ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği aleyhinde faaliyette bulunma serbestliği vermez.

Üniversiteler ve bunlara bağlı birimler, Devletin gözetimi ve denetimi altında olup, güvenlik hizmetleri Devletçe sağlanır.

Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır.

Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmazlar.

(Değişik: 29/10/2005-5428/1 md.) Üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığına sunulur ve merkezî yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tâbi tutularak yürürlüğe konulur ve denetlenir.

Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve

emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, malî işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı malî kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, malî ve idarî konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tâbidir.

2. Yükseköğretim üst kuruluşları

MADDE 131- Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim- öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur.

(Değişik: 7/5/2004-5170/8 md.) Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler ve Bakanlar Kurulunca seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile Cumhurbaşkanınca atanan üyeler ve Cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden kurulur.

Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzenlenir.

3. Yükseköğretim kurumlarından özel hükümlere tâbi olanlar

MADDE 132- Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumları özel kanunlarının hükümlerine tâbidir.

F. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon kuruluşları ve kamuya ilişkili haber ajansları (*)

* Bu maddenin kenar başlığı, “F. Radyo ve Televizyon İdaresi ve kamuya ilişkili haber ajansları” iken, 8/7/1993 tarihli ve 3913 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle “F. Radyo ve televizyon kuruluşları ve kamuya ilişkili haber ajansları” şeklinde değiştirilmiş; daha sonra, 21/6/2005 tarihli ve 5370 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle yeniden değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

MADDE 133- (Değişik: 8/7/1993- 3913/1 md.)

Radyo ve televizyon istasyonları kurmak ve işletmek kanunla düzenlenecek şartlar çerçevesinde serbesttir.

(Ek fıkra: 21/6/2005-5370/1 md.) Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasî parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasî parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun kuruluşu, görev ve yetkileri, üyelerinin nitelikleri, seçim usulleri ve görev süreleri kanunla düzenlenir.

Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır.

G. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu

MADDE 134- Atatürkçü düşüncüyü, Atatürk ilke ve inkılâplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevî himayetlerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Başbakanlığa bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan, kamu tüzelkişiliğine sahip "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu" kurulur.

Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen malî menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun; kuruluşu, organları, çalışma usulleri ve özlük işleri ile kuruluşuna dahil kurumlar üzerindeki yetkileri kanunla düzenlenir.

H. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları

MADDE 135- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde asfı ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti aranmaz.

(Değişik: 23/7/1995- 4121/13 md.) Bu meslek kuruluşları, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

(Değişik: 23/7/1995- 4121/13 md.) Bu meslek kuruluşları ve üst kuruluşları organlarının seçimlerinde siyasî partiler aday gösteremezler.

(Değişik: 23/7/1995- 4121/13 md.) Bu meslek kuruluşları üzerinde Devletin idarî ve malî denetimine ilişkin kurallar kanunla düzenlenir.

(Değişik: 23/7/1995- 4121/13 md.) Amaçları dışında faaliyet gösteren meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının görevine, kanunun belirlediği merciin veya Cumhuriyet savcısının istemi üzerine mahkeme kararıyla son verilir ve yerlerine yenileri seçtirilir.

(Değişik: 23/7/1995- 4121/13 md.) Ancak, millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, meslek kuruluşlarını veya üst kuruluşlarını faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, yirmidört saat içerisinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idarî karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

İ. Diyanet İşleri Başkanlığı

MADDE 136- Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, lâiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasî görüş ve düşünüşlerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir.

J. Kanunsuz emir

MADDE 137- Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, tüzük, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

Askerî hizmetlerin görülmesi ve acele hallerde kamu düzeni ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yargı

I. Genel hükümler

A. Mahkemelerin bağımsızlığı

MADDE 138- Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

B. Hâkimlik ve savcılık teminatı

MADDE 139- Hâkimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamaz.

Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılanlar veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır.

C. Hâkimlik ve savcılık mesleği

MADDE 140- Hâkimler ve savcılar adlî ve idarî yargı hâkim ve savcıları olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hâkim ve savcılar eliyle yürütülür.

Hâkimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler.

Hâkim ve savcıların nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile

diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

Hâkimler ve savcılar altmışbeş yaşını bitirinceye kadar hizmet görürler; askerî hâkimlerin yaş haddi, yükselme ve emeklilikleri kanunda gösterilir.

Hâkimler ve savcılar, kanunda belirtilenlerden başka, resmî ve özel hiçbir görev alamazlar.

Hâkimler ve savcılar idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdırlar.

Hâkim ve savcı olup da adalet hizmetindeki idarî görevlerde çalışanlar, hâkimler ve savcılar hakkındaki hükümlere tâbidirler. Bunlar, hâkimler ve savcılara ait esaslar dairesinde sınıflandırılır ve derecelendirilirler, hâkimlere ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanırlar.

D. Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması

MADDE 141- Mahkemelerde duruşmalar herkese açıktır. Duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına ancak genel ahlâkın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde karar verilebilir.

Küçüklerin yargılanması hakkında kanunla özel hükümler konulur.

Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.

Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir.

E. Mahkemelerin kuruluşu

MADDE 142- Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir.

F. Devlet Güvenlik Mahkemeleri

MADDE 143- (Değişik: 18/6/1999-4388/1 md.; Mülga: 7/5/2004-5170/9 md.)

G. Adalet hizmetlerinin denetimi (*)

MADDE 144 - (Değişik: 12/9/2010-5982/14 md.)

Adalet hizmetleri ile savcılarının idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığınca denetimi, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma

* Bu maddenin kenar başlığı, “G. Hâkim ve savcılarının denetimi” iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

işlemleri ise adalet müfettişleri eliyle yapılır. Buna ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

H. Askerî yargı

MADDE 145 – (Değişik: 12/9/2010-5982/15 md.)

Askerî yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür. Bu mahkemeler; asker kişiler tarafından işlenen askerî suçlar ile bunların asker kişiler aleyhine veya askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidir. Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar her halde adliye mahkemelerinde görülür.

Savaş hali haricinde, asker olmayan kişiler askerî mahkemelerde yargılanamaz.

Askerî mahkemelerin savaş halinde hangi suçlar ve hangi kişiler bakımından yetkili oldukları; kuruluşları ve gerektiğinde bu mahkemelerde adlî yargı hâkim ve savcılarının görevlendirilmeleri kanunla düzenlenir.

Askerî yargı organlarının kuruluşu, işleyişi, askerî hâkimlerin özlük işleri, askerî savcılık görevlerini yapan askerî hâkimlerin görevli buldukları komutanlıkla ilişkileri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

II. Yüksek mahkemeler

A. Anayasa Mahkemesi

1. Kuruluşu

MADDE 146- (Değişik: 12/9/2010-5982/16 md.)

Anayasa Mahkemesi onyediden kurulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak bu seçimde, her boş üyelik için ilk oylamada üye tam sayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı; üç üyeyi Yargıtay, iki üyeyi Danıştay, bir üyeyi Askerî Yargıtay, bir üyeyi Askerî Yüksek İdare Mahkemesi genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden; en az ikisi hukukçu olmak üzere üç

üyeyi Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden; dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçer.

Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve Sayıştay genel kurulları ile Yükseköğretim Kurulundan Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday göstermek için yapılacak seçimlerde, her boş üyelik için, en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır. Baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday için yapılacak seçimde en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır. (*)

Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olması kaydıyla; yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin profesör veya doçent unvanını kazanmış, avukatların en az yirmi yıl fiilen avukatlık yapmış, üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az yirmi yıl kamu hizmetinde fiilen çalışmış, birinci sınıf hâkim ve savcılarının adaylık dahil en az yirmi yıl çalışmış olması şarttır.

Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile dört yıl için bir Başkan ve iki başkanvekili seçilir. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Anayasa Mahkemesi üyeleri aslî görevleri dışında resmî veya özel hiçbir görev alamazlar.

2. Üyelerin görev süresi ve üyeliğin sona ermesi (**)

MADDE 147- (Değişik: 12/9/2010-5982/17 md.) Anayasa Mahkemesi üyeleri oniki yıl için seçilirler. Bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi seçilemez. Anayasa Mahkemesi üyeleri altmışbeş yaşını doldurunca emekliye ayrılırlar. Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerin başka bir görevde çalışmaları ve özlük işleri kanunla düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi üyeliği, bir üyenin hâkimlik mesleğinden çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymesi halinde kendiliğinden; görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceğinin

* Bu fıkranın birinci cümlesindeki, “her boş üyelik için,” ibaresinden sonra gelen “... bir üye ancak bir aday için oy kullanabilir; ...” ve ikinci cümlesindeki, “yapılacak seçimde” ibaresinden sonra gelen “... de her bir baro başkanı ancak bir aday için oy kullanabilir ve ...” ibareleri Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

** Bu maddenin kenar başlığı, “2. Üyeliğin sona ermesi” iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

kesin olarak anlaşılması halinde de, Anayasa Mahkemesi üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ile sona erer.

3. Görev ve yetkileri

MADDE 148- (Değişik: 12/9/2010-5982/18 md.) Anayasa Mahkemesi, kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Ancak, olağanüstü hallerde, sıkıyönetim ve savaş hallerinde çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz.

Kanunların şekil bakımından denetlenmesi, son oylamanın, öngörülen çoğunlukla yapılıp yapılmadığı; Anayasa değişikliklerinde ise, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlıdır. Şekil bakımından denetleme, Cumhurbaşkanınca veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin beşte biri tarafından istenebilir. Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren on gün geçtikten sonra, şekil bozukluğuna dayalı iptal davası açılmaz; def'i yoluyla da ileri sürülemez.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/18 md.) Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

(Değişik: 12/9/2010-5982/18 md.) Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Bakanlar Kurulu üyelerini, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/18 md.) Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.

Yüce Divanda, savcılık görevini Cumhuriyet Başsavcısı veya Cumhuriyet Başsavcivekili yapar.

(Değişik: 12/9/2010-5982/18 md.) Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.

Anayasa Mahkemesi, Anayasa ile verilen diğer görevleri de yerine getirir.

4. Çalışma ve yargılama usulü

MADDE 149- (Değişik: 23/7/1995-4121/14 md.; 3/10/2001-4709/33 md.; 12/9/2010-5982/19 md.)

Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme Başkanının veya Başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az oniki üye ile toplanır. Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

Siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu, Genel Kurul ve bölümlerin yargılama usulleri, Başkan, başkanvekilleri ve üyelerin disiplin işleri kanunla; Mahkemenin çalışma esasları, bölüm ve komisyonların oluşumu ve işbölümü kendi yapacağı içtüzükle düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir. Mahkeme ayrıca, gerekli gördüğü hallerde sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabilir ve siyasî partilerin kapatılmasına ilişkin davalarda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasî partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir vekilin savunmasını dinler.

5. İptal davası

MADDE 150- Kanunların, kanun hükmündeki kararnamelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı

iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açabilme hakkı, Cumhurbaşkanına, iktidar ve anamuhalefet partisi Meclis grupları ile Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az beşte biri tutarındaki üyelere aittir. İktidarda birden fazla siyasi partinin bulunması halinde, iktidar partilerinin dava açma hakkını en fazla üyeye sahip olan parti kullanır.

6. Dava açma süresi

MADDE 151- Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun, kanun hükmünde kararname veya İçtüzüğün Resmî Gazetede yayımlanmasından başlayarak altmış gün sonra düşer.

7. Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi

MADDE 152- Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddî olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.

Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddî görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükümlerle birlikte karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

8. Anayasa Mahkemesinin kararları

MADDE 153- Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.

Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.

Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca

kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.

İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukukî boşluğu dolduracak kanun tasarısı veya teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.

İptal kararları geriye yürümez.

Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar.

B. Yargıtay

MADDE 154- Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir.

Yargıtay Birinci Başkanı, birinci başkanvekilleri ve daire başkanları kendi üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler; süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcivekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından Cumhurbaşkanlığı tarafından dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, Başkan, başkanvekilleri, daire başkanları ve üyeleri ile Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcivekilinin nitelikleri ve seçim usulleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

C. Danıştay

MADDE 155- Danıştay, idarî mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idarî yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

(Değişik: 13/8/1999- 4446/3 md.) Danıştay, davaları görmek, Başbakan ve Bakanlar Kurulunca gönderilen kanun tasarıları, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, tüzük tasarılarını incelemek, idarî

uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idarî yargı hâkim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir.

Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Danıştayın, kuruluşu, işleyişi, Başkan, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ile üyelerinin nitelikleri ve seçim usulleri, idarî yargının özelliği, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

D. Askerî Yargıtay

MADDE 156- Askerî Yargıtay, askerî mahkemelerden verilen karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Ayrıca, asker kişilerin kanunla gösterilen belli davalarına ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

Askerî Yargıtay üyeleri birinci sınıf askerî hâkimler arasından Askerî Yargıtay Genel Kurulunun üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla her boş yer için göstereceği üçer aday içinden Cumhurbaşkanınca seçilir.

Askerî Yargıtay Başkanı, Başsavcısı, İkinci Başkanı ve daire başkanları Askerî Yargıtay üyeleri arasından rütbe ve kıdem sırasına göre atanırlar.

(Değişik: 12/9/2010-5982/20 md.) Askerî Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, mensuplarının disiplin ve özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

E. Askerî Yüksek İdare Mahkemesi

MADDE 157- Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, askerî olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askerî hizmete ilişkin idarî işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesidir. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz.

Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin askerî hâkim sınıfından olan üyeleri, mahkemenin bu sınıftan olan başkan ve üyeleri tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oy ile birinci sınıf askerî hâkimler arasından her boş yer için gösterilecek üç aday içinden; hâkim sınıfından olmayan

üyeleri, rütbe ve nitelikleri kanunda gösterilen subaylar arasından, Genelkurmay Başkanlığınca her boş yer için gösterilecek üç aday içinden Cumhurbaşkanınca seçilir.

Askerî hâkim sınıfından olmayan üyelerin görev süresi en fazla dört yıldır.

Mahkemenin Başkanı, Başsavcı ve daire başkanları hâkim sınıfından olanlar arasından rütbe ve kıdem sırasına göre atanırlar.

(Değişik: 12/9/2010-5982/21 md.) Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

F. Uyuşmazlık Mahkemesi

MADDE 158- Uyuşmazlık Mahkemesi adlî, idarî ve askerî yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlenmeye yetkilidir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi kanunla düzenlenir. Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar.

Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır.

III. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu

MADDE 159- (Değişik: 12/9/2010-5982/22 md.)

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşur; üç daire halinde çalışır.

Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabîi üyesidir. Kurulun, dört asıl üyesi, nitelikleri kanunda belirtilen; yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Cumhurbaşkanınca, üç asıl ve üç yedek üyesi Yargıtay üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca, iki asıl ve iki yedek üyesi Danıştay üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca, bir asıl ve bir yedek üyesi Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunca kendi üyeleri arasından, yedi asıl ve dört yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adlî yargı hâkim ve savcıları arasından adlî yargı hâkim ve savcılarınca, üç asıl ve iki yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcıları

arasından idarî yargı hâkim ve savcılarınca, dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilir.(*)

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde yapılır. Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden altmış gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır. Diğer üyeliklerin boşalması halinde, asıl üyenin yedeği tarafından kalan süre tamamlanır.

Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarından seçilecek Kurul üyeliği için her üyenin, birinci sınıf adlı ve idarî yargı hâkim ve savcılar arasında seçilecek Kurul üyeliği için her hâkim ve savcının oy kullanacağı seçimlerde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilir. Bu seçimler her dönem için bir defada ve gizli oyla yapılır. (**)

Kurulun, Adalet Bakanı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki asıl üyeleri, görevlerinin devamı süresince; kanunda belirlenenler dışında başka bir görev alamazlar veya Kurul tarafından başka bir göreve atanamaz ve seçilemezler.

Kurulun yönetimi ve temsili Kurul Başkanına aittir. Kurul Başkanı dairelerin çalışmalarına katılamaz. Kurul, kendi üyeleri arasında daire başkanlarını ve daire başkanlarından birini de başkanvekili olarak seçer. Başkan, yetkilerinden bir kısmını başkanvekiline devredebilir.

Kurul, adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve

* Bu fıkranın üçüncü cümlesindeki, “hukuk,” ibaresinden sonra gelen “... iktisat ve siyasal bilimler ...” ve aynı cümledeki “öğretim üyeleri,” ibaresinden sonra gelen “... üst kademe yöneticileri ...” ibareleri Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

** Bu fıkranın birinci cümlesindeki, “her hâkim ve savcının;” ibaresinden sonra gelen “... ancak bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. Soruşturma ve inceleme işlemleri, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir.

Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır. Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.

Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

IV. Sayıştay

MADDE 160- (Değişik: 29/10/2005-5428/2 md.) Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştayın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idarî yargı yoluna başvurulamaz.

Vergi, benzeri malî yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararları esas alınır.

(Ek fıkra: 29/10/2005-5428/2 md.) Mahallî idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır.

Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri ve diğer özlük işleri, Başkan ve üyelerinin teminatı kanunla düzenlenir.

(Mülga: 7/5/2004-5170/10 md.)

DÖRDÜNCÜ KISIM Malî ve Ekonomik Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Malî Hükümler

I. Bütçe

A. Bütçenin hazırlanması ve uygulanması

MADDE 161- Devletin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzelkişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır.

(Değişik: 29/10/2005-5428/3 md.) Malî yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir.

Kanun, kalkınma planları ile ilgili yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller koyabilir.

Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

B. Bütçenin görüşülmesi

MADDE 162- (Değişik: 29/10/2005-5428/4 md.) Bakanlar Kurulu, merkezî yönetim bütçe tasarısı ile millî bütçe tahminlerini gösteren raporu, malî yıl başından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Bütçe tasarıları ve rapor, kırk üyeden kurulu Bütçe Komisyonunda incelenir. Bu komisyonun kuruluşunda, iktidar grubuna veya gruplarına en az yirmibeş üye verilmek şartı ile, siyâsî parti gruplarının ve bağımsızların oranlarına göre temsili göz önünde tutulur.

Bütçe Komisyonunun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve malî yıl başına kadar karara bağlanır.

(Değişik: 29/10/2005-5428/4 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda, kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini, her bütçenin tümü üzerindeki görüşmeler sırasında açıklarlar;

bölümler ve değişiklik önermeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, bütçe kanunu tasarılarının Genel Kurulda görüşülmesi sırasında, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

C. Bütçelerde değişiklik yapılabilme esasları

MADDE 163- (Değişik: 29/10/2005-5428/5 md.) Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek miktarın sınırını gösterir. Harcanabilecek miktar sınırının Bakanlar Kurulu kararıyla aşılabileceğine dair bütçelere hüküm konulamaz. Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname ile bütçede değişiklik yapmak yetkisi verilemez. Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik tasarılarında ve carî ve ileriki yıl bütçelerine malî yük getirecek nitelikteki kanun tasarı ve tekliflerinde, belirtilen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.

D. Kesinhesap

MADDE 164- Kesinhesap kanunu tasarıları, kanunda daha kısa bir süre kabul edilmemiş ise, ilgili oldukları malî yılın sonundan başlayarak, en geç yedi ay sonra, Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Sayıştay, genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanunu tasarisinin verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Kesinhesap kanunu tasarisı, yeni yıl bütçe kanunu tasarisıyla birlikte Bütçe Komisyonu gündemine alınır. Bütçe Komisyonu, bütçe kanunu tasarisıyla kesinhesap kanunu tasarisını Genel Kurula birlikte sunar, Genel Kurul, kesinhesap kanunu tasarisını, yeni yıl bütçe kanunu tasarisıyla beraber görüşerek karara bağlar.

Kesinhesap kanunu tasarisı ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.

E. Kamu iktisadî teşebbüslerinin denetimi

MADDE 165- Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM Ekonomik Hükümler

I. Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey (*)

MADDE 166- Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayi ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak Devletin görevidir.

Planda millî tasarrufu ve üretimi artırıcı, fiyatlarda istikrar ve dış ödemelerde dengeyi sağlayıcı, yatırım ve istihdamı geliştirici tedbirler öngörülür; yatırımlarda toplum yararları ve gerekleri gözetilir; kaynakların verimli şekilde kullanılması hedef alınır. Kalkınma girişimleri, bu plana göre gerçekleştirilir.

Kalkınma planlarının hazırlanmasına, Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmasına, uygulanmasına, değiştirilmesine ve bütünlüğünü bozacak değişikliklerin önlenmesine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/23 md.) Ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında hükümete istişarî nitelikte görüş bildirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal Konsey kurulur. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluş ve işleyişi kanunla düzenlenir.

II. Piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi

MADDE 167- Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiilî veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.

Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına olmak üzere düzenlenmesi amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek malî yükümlülükler koymaya ve bunları kaldırmaya kanunla Bakanlar Kuruluna yetki verilebilir.

III. Tabîî servetlerin ve kaynakların aranması ve işletilmesi

MADDE 168- Tabîî servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelkişilere devredebilir. Hangi tabîî servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek

* Bu maddenin kenar başlığı, "I. Planlama" iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

ve tüzeltkişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağılıdır. Bu durumda gerçekt ve tüzeltkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir.

IV. Ormanlar ve orman köylüsü

A. Ormanların korunması ve geliştirilmesi

MADDE 169- Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasî propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz.

B. Orman köylüsünün korunması

MADDE 170- Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, ormanların ve bütünlüğünün korunması bakımlarından, ormanın gözetilmesi ve işletilmesinde Devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı tedbirlerle, 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerin değerlendirilmesi; bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi kanunla düzenlenir.

Devlet, bu halkın işletme araç ve gereçleriyle diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırıcı tedbirleri alır.

Orman içinden nakledilen köyler halkına ait araziler, Devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılır.

V. Kooperatifçiliğin geliştirilmesi

MADDE 171- Devlet, millî ekonominin yararlarını dikkate alarak, öncelikle üretimin artırılmasını ve tüketicinin korunmasını amaçlayan kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirleri alır.

(Mülga: 23/7/1995-4121/15 md.)

VI. Tüketiciler ile esnaf ve sanatkârların korunması

A. Tüketicilerin korunması

MADDE 172- Devlet, tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler alır, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik eder.

B. Esnaf ve sanatkârların korunması

MADDE 173- Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır.

BEŞİNCİ KISIM Çeşitli Hükümler

I. İnkılâp kanunlarının korunması

MADDE 174- Anayasanın hiçbir hükmü, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyetinin lâiklik niteliğini koruma amacını güden, aşağıda gösterilen inkılâp kanunlarının, Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlerinin, Anayasaya aykırı olduğu şeklinde anlaşılabilir ve yorumlanamaz:

1. 3 Mart 1340 tarihli ve 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu;
2. 25 Teşrinisâni 1341 tarihli ve 671 sayılı Şapka İktisâsı Hakkında Kanun;
3. 30 Teşrinisâni 1341 tarihli ve 677 sayılı Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve İlğasına Dair Kanun;
4. 17 Şubat 1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisile kabul edilen, evlenme akdinin evlendirme memuru önünde yapılacağına dair medenî nikâh esasları ile aynı kanunun 110 uncu maddesi hükmü;
5. 20 Mayıs 1928 tarihli ve 1288 sayılı Beynelmilel Erkâmın Kabulü Hakkında Kanun;
6. 1 Teşrinisâni 1928 tarihli ve 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun;

7. 26 Teşrinisânî 1934 tarihli ve 2590 sayılı Efendi, Bey, Paşa Gibi Lâkap ve Unvanların Kaldırıldığına Dair Kanun;

8. 3 Kânunuevvel 1934 tarihli ve 2596 sayılı Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun.

ALTINCI KISIM Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- Anayasanın, halkoylaması sonucu, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olarak kabul edildiğinin usulünce ilânı ile birlikte, halkoylaması tarihindeki Millî Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı, Cumhurbaşkanlığı sıfatını kazanarak, yedi yıllık bir dönem için, Anayasa ile Cumhurbaşkanlığına tanınan görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır. 18 Eylül 1980 tarihinde Devlet Başkanı olarak içtiği and yürürlükte kalır. Yedi yıllık sürenin sonunda Cumhurbaşkanlığı seçimi Anayasada öngörülen hükümlere göre yapılır.

Cumhurbaşkanı, ilk genel seçimler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, Başkanlık Divanı oluşuncaya kadar, 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Kanunla teşekkül etmiş olan Millî Güvenlik Konseyinin Başkanlığını da yürütür.

İlk milletvekili genel seçimleri sonunda Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp göreve başlayıncaya kadar geçecek süre içinde, Cumhurbaşkanlığının herhangi bir surette boşalması halinde, Millî Güvenlik Konseyinin en kıdemli üyesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp Anayasaya göre yeni Cumhurbaşkanını seçinceye kadar, Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve O'nun Anayasadaki bütün görevlerini yerine getirir ve yetkilerini kullanır.

GEÇİCİ MADDE 2- 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Kanunla kuruluşu gösterilen Millî Güvenlik Konseyi, Anayasaya dayalı olarak hazırlanacak Siyasî Partiler Kanunu ile Seçim Kanununa göre yapılacak ilk genel seçimler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunlara göre görevlerini devam ettirir.

Anayasanın kabulünden sonra 2356 sayılı Kanunun 3 üncü maddesindeki Millî Güvenlik Konseyi Üyeliklerinden birisinin herhangi bir nedenle boşalması halinde doldurulması usulüne ilişkin hüküm uygulanmaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp göreve başladıktan sonra, Millî Güvenlik Konseyi, altı yıllık bir süre için Cumhurbaşkanlığı

Konseyi haline dönüşür ve Millî Güvenlik Konseyi Üyeleri, Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyesi sıfatını alırlar. Millî Güvenlik Konseyi üyesi olarak 18 Eylül 1980 tarihinde içtikleri and yürürlükte kalır. Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyeleri, Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin haiz buldukları özlük hakları ile dokunulmazlığına sahip olurlar. Altı yıllık süre sonunda Cumhurbaşkanlığı Konseyinin hukukî varlığı sona erer.

Cumhurbaşkanlığı Konseyinin görevleri şunlardır:

a) Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilerek Cumhurbaşkanlığına gönderilen, Anayasada yazılı temel hak ve hürriyetlere ve ödevlere, lâiklik ilkesine, Atatürk inkılablarının, millî güvenliğin ve kamu düzeninin korunmasına, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna, milletlerarası andlaşmalara, dış ülkelere silahlı kuvvet gönderilmesine ve yabancı kuvvetlerin Türkiye'ye kabulüne, olağanüstü yönetime, sıkıyönetim ve savaş haline dair kanunlar ile Cumhurbaşkanınca gerekli görülen diğer kanunları Cumhurbaşkanına tanınan onbeş günlük sürenin ilk on günü içinde incelemek;

b) Cumhurbaşkanının istemi ve tespit edeceği süre içinde:

Milletvekili genel seçimlerinin yenilenmesine, olağanüstü yönetim yetkisinin kullanılmasına ve alınacak tedbirlere, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun yönetim ve gözetimine, gençliğin yetiştirilmesine ve Diyanet İşlerinin düzenlenmesine ilişkin konuları incelemek ve görüş bildirmek;

c) Cumhurbaşkanının istemine göre, iç ve dış güvenlik ile gerekli görülen diğer konularda inceleme ve araştırma yapmak ve sonuçlarını Cumhurbaşkanına sunmak.

GEÇİCİ MADDE 3- Anayasaya göre yapılacak ilk milletvekili genel seçimi sonucunda Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, Başkanlık Divanını oluşturması ile birlikte:

a) 27 Ekim 1980 gün ve 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun,

b) 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Millî Güvenlik Konseyi Hakkında Kanun,

c) 29 Haziran 1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun,

Yürürlükten kalkar ve Millî Güvenlik Konseyi ile Danışma Meclisinin hukukî varlıkları sona erer.

GEÇİCİ MADDE 4- (Mülga: 6/9/1987- 3361/4 md.)

GEÇİCİ MADDE 5- Yapılacak ilk milletvekili genel seçimi sonucunun Yüksek Seçim Kurulunca ilânını takip eden onuncu gün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Ankara’da, Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında, saat 15.00’de kendiliğinden toplanır. Bu toplantıya en yaşlı Milletvekili Başkanlık eder. Bu toplantıda milletvekilleri andıçerler.

GEÇİCİ MADDE 6- Anayasaya göre kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplantı ve çalışmalarını için kendi içtüzükleri yapıncaya kadar, Millet Meclisinin 12 Eylül 1980 tarihinden önce yürürlükte olan içtüzüğünün, Anayasaya aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 7- İlk milletvekili genel seçimi sonunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, yeni Bakanlar Kurulu kuruluncaya kadar, iş başında olan Bakanlar Kurulunun görevi devam eder.

GEÇİCİ MADDE 8- Anayasa ile kabul edilmiş olan yeni organ, kurum ve kurulların kuruluş, görev, yetki ve işleyişleri ile ilgili kanunlarla, Anayasada konulması veya değiştirilmesi öngörülen diğer kanunlar, Anayasanın kabulünden başlayarak Kurucu Meclisin görev süresi içerisinde, bu süre içerisinde yetiştirilemeyenler, seçimle gelen Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısını izleyen bir yıl sonuna kadar çıkartılır.

GEÇİCİ MADDE 9- İlk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanı kurulduktan sonra altı yıllık süre içinde yapılacak Anayasa değişikliklerini Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderebilir. Bu takdirde Türkiye Büyük Millet Meclisinin geri gönderilen Anayasa değişikliği hakkındaki kanunu, aynen kabul edip tekrar Cumhurbaşkanıya gönderebilmesi, üye tamsayısının dörtte üç çoğunluğunun oyu ile mümkün olabilir.

GEÇİCİ MADDE 10- Mahallî idare seçimleri en geç Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısını izleyen bir yıl içinde yapılır.

GEÇİCİ MADDE 11- Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte Anayasa Mahkemesi asıl ve yedek üyesi olanların kadroları ile görevleri devam eder. Bunlardan Anayasa Mahkemesince belli görevlere seçilenlerin bu suretle kazanmış oldukları sıfatları saklı kalır.

Anayasa Mahkemesi asıl üye sayısı onbire ininceye kadar boşalan asıl üye kadrosuna, asıl ve yedek üye sayısı toplamı onbeşe ininceye kadar da boşalan yedek üye kadrosuna seçim yapılmaz. Anayasa Mahkemesinin yeni düzenlemeye intibakı sağlanıncaya kadar asıl üye sayısının onbirden, asıl ve yedek üye sayıları toplamının

onbeşden aşağı düşmesi nedeniyle yapılacak seçimlerde bu Anayasanın kabul ettiği esasa ve sıraya uyulur.

Anayasa Mahkemesi asıl üye sayısı onbire ininceye kadar dava ve işlerde 22/4/1962 gün ve 44 sayılı Kanunun öngördüğü toplanma yeter sayısı uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 12- 13/5/1981 gün ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun geçici 1 inci maddesi uyarınca Yargıtay ve Danıştaydan Kurulun asıl ve yedek üyeliğine; 1730 sayılı Yargıtay Kanununa 25/6/1981 gün ve 2483 sayılı Kanunla eklenen geçici madde uyarınca Cumhuriyet Başsavcılığı ile Cumhuriyet Başsavcivekilliğine; 6/1/1982 gün ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun geçici 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Danıştay Başkanlığına, Başsavcılığına, başkanvekilliklerine ve daire başkanlıklarına, Devlet Başkanınca seçilmiş bulunanlar, seçildikleri dönem için bu görevlerine devam ederler.

6/1/1982 gün ve 2576 sayılı Kanunun geçici maddelerinin idarî mahkemeler Başkan ve üyeliklerine atamalara ilişkin hükümleri de saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 13- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna Yargıtaydan seçilmesi gereken bir asıl ve bir yedek üyenin seçimleri Anayasanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yapılır.

Seçilen üyeler göreve başlayıncaya kadar Kurul, toplantı yeter sayısını oluşturacak yedek üyenin katılımıyla çalışmalarını yapar.

GEÇİCİ MADDE 14- Sendikaların gelirlerini Devlet bankalarında muhafaza etmelerine ilişkin yükümlülükleri, Anayasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içinde yerine getirilir.

GEÇİCİ MADDE 15- (Değişik: 3/10/2001-4709/34 md.; Mülga: 12/9/2010-5982/24 md.)

GEÇİCİ MADDE 16- Anayasanın halkoymasına ilişkin oy verme kütüğünde ve sandık listesinde kaydı ve oy kullanma yeterliği bulunduğu halde hukukî veya fiilî herhangi bir mazereti olmaksızın halkoymasına katılmayanlar, Anayasanın halkoymasını takip eden beş yıl içinde yapılacak genel ve ara seçimleri ile mahallî seçimlere ve diğer halkoynamalarına katılamazlar, seçimlerde aday olamazlar.

GEÇİCİ MADDE 17- (Ek: 10/5/2007- 5659/1 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde, Anayasanın 67 nci maddesinin son fıkrası 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun bağımsız adayların birleşik oy pusulasında yer almasına ilişkin hükümleri bakımından uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 18- (Ek: 12/9/2010 – 5982/25 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Anayasa Mahkemesinin mevcut yedek üyeleri asıl üye sıfatını kazanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi bir üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun ve bir üyeyi de baro başkanlarının gösterecekleri üçer aday içinden seçer.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin yapacağı üye seçimi için aday göstermek amacıyla;

a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Sayıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilân eder. İlân tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Sayıştay Genel Kurulunca seçim yapılır. Her Sayıştay üyesinin oy kullanabileceği bu seçimde en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır. (*)

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı adaylık başvurusunu ilân eder. İlân tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği Başkanlığının ilânında gösterilen yer ve zamanda baro başkanları tarafından seçim yapılır. Her bir baro başkanının oy kullanabileceği bu seçimde, en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.**)

c) (a) ve (b) bentleri uyarınca yapılan seçimlerin sonucunda aday gösterilmiş sayılanların isimleri seçimin yapıldığı günü takip eden gün Sayıştay ve Türkiye Barolar Birliği başkanlıklarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirilir.

ç) (c) bendi uyarınca yapılan bildirimden itibaren on gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde seçim yapılır. Her boş üyelik için yapılacak seçimde, ilk oylamada üye tamsayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır; ikinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı, birer üyeyi Yargıtay ve Danıştay kontenjanlarından olan ilk üyeliklerin boşalmasından sonra

* Bu bendin son cümlesindeki, “Her Sayıştay üyesinin” ibaresinden sonra gelen “... ancak bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

** Bu bendin son cümlesindeki, “Her bir baro başkanının” ibaresinden sonra gelen “... ancak bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden seçer.

Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday gösteren kurumların halen mevcut üyeleri ile kendi kontenjanlarından seçilmiş yedek üyeler, tamamlama seçiminde göz önünde bulundurulur.

Anayasa Mahkemesinde halen belli görevlere seçilmiş olanların bu sıfatları seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üye olanlar yaş haddine kadar görevlerine devam ederler.

Bireysel başvuruya ilişkin gerekli düzenlemeler iki yıl içinde tamamlanır. Uygulama kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bireysel başvurular kabul edilir.

GEÇİCİ MADDE 19- (Ek: 12/9/2010 - 5982/25 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde aşağıda belirtilen esas ve usuller dahilinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri seçilir:

a) Cumhurbaşkanı, hâkimlik mesleğine alınmasına engel bir hali olmayan; yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında en az onbeş yıldan beri görev yapan öğretim üyeleri ile meslekte fiilen onbeş yılını doldurmuş avukatlar arasından dört üye seçer. (***)

b) Yargıtay Genel Kurulu, Yargıtay üyeleri arasından üç asıl ve üç yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Yargıtay Birinci Başkanı adaylık başvurusunu ilân eder. İlân tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Birinci Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Yargıtay Genel Kurulu seçim yapar. Her Yargıtay üyesinin oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur. (*)

c) Danıştay Genel Kurulu, Danıştay üyeleri arasından iki asıl ve iki yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi

*** Bu bendin birinci cümlesindeki, “hukuk,” ibaresinden sonra gelen “... iktisat ve siyasal bilimler ...” ve “öğretim üyeleri,” ibarelerinden sonra gelen “... üst kademe yöneticileri ...” ibareleri ile “Cumhurbaşkanı, üst kademe yöneticileri arasından seçeceği Kurul üyesini, bakanlık, müsteşarlık, müsteşar yardımcılığı, valilik, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, kamu kurum ve kuruluşlarında genel müdürlük veya teftiş kurulu başkanlığı görevlerini yapanlar arasından seçer.” şeklindeki ikinci cümle Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

* Bu bendin son cümlesindeki, “Her Yargıtay üyesinin” ibaresinden sonra gelen “... sadece bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

gün içinde Danıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilân eder. İlân tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Danıştay Genel Kurulu seçim yapar. Her Danıştay üyesinin oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur. (**)

ç) Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu, kendi üyeleri arasından, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bir asıl ve bir yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Başkanı adaylık başvurusunu ilân eder. İlân tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu seçim yapar. Her üyenin oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur. (***)

d) Yedi asıl ve dört yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş olan adlî yargı hâkim ve savcılar arasından, adlî yargı hâkim ve savcılar tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adaylık başvurularını ilân eder. İlân tarihinden itibaren üç gün içinde adaylar Yüksek Seçim Kuruluna başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adayların başvurularını inceler ve aday listesini belirleyerek ilân eder. Takip eden iki gün içinde bu listeye karşı itiraz edilebilir. İtiraz süresinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde itirazlar incelenir, sonuçlandırılır ve kesin aday listesi ilân edilir. Yüksek Seçim Kurulunun kesin aday listesini ilân ettiği tarihten sonraki ikinci Pazar günü her ilde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak seçimlerde, o ilde ve ilçelerinde görev yapan hâkim ve savcılar oy kullanır. İl seçim kurulları o ilde oy kullanacak hâkim ve savcıların sayısına göre sandık kurulları oluşturur. Sandık kurullarının işlem, tedbir ve kararlarına karşı yapılan şikâyet ve itirazlar il seçim kurulunca karara bağlanır. Adaylar propaganda yapamazlar; sadece, Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde özgeçmişlerini bu iş için tahsis edilmiş bir internet sitesinde yayımlayabilirler. Seçimlerde en çok oy alan adaylar

** Bu bendin son cümlesindeki, “Her Danıştay üyesinin” ibaresinden sonra gelen “... sadece bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

*** Bu bendin son cümlesindeki, “Her üyenin” ibaresinden sonra gelen “... sadece bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur. Kullanılacak oy pusulalarıyla ilgili diğer hususlar Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenir. Yüksek Seçim Kurulu, oy pusulalarını kendisi bastırabileceği gibi gerektiğinde uygun göreceği il seçim kurulları vasıtasıyla bastırmaya da yetkilidir. Yapılacak seçimlerde, 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun bu bende aykırı olmayan hükümleri uygulanır. (****)

e) Üç asıl ve iki yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcılar arasından, idarî yargı hâkim ve savcılar tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bölge idare mahkemelerinin bulunduğu illerde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak bu seçimlerde, o bölge idare mahkemesinde ve yargı çevresi içerisinde kalan yerlerde görev yapan idarî yargı hâkim ve savcılar oy kullanır. Bu seçimler hakkında da (d) bendi hükümleri uygulanır.

Birinci fıkranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun asıl üyeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki otuzuncu günü takip eden iş günü görevlerine başlarlar.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Yargıtay ve Danıştaydan gelen asıl ve yedek üyelerinin görevleri, seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bunlardan, Yargıtaydan gelen üyelerden görev süresini tamamlayanların yerine birinci fıkranın (b) bendi uyarınca seçilenler; Danıştaydan gelen üyelerden görev süresini tamamlayanların yerine birinci fıkranın (c) bendi uyarınca seçilenler, sırayla göreve başlarlar.

Birinci fıkranın (b) ve (c) bentleri uyarınca seçilen üyelerden, üçüncü fıkra uyarınca göreve başlayanların görev süresi, birinci fıkranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen diğer Kurul üyelerinin görev süresinin bittiği tarihte sona erer.

İlgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna seçilen asıl üyeler, Yargıtay daire başkanı için ilgili mevzuatında öngörülen tüm malî ve sosyal haklar ile emeklilik hakkından aynen yararlanırlar. Ayrıca, Kurulun Başkanı dışındaki asıl üyelerine, (30000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ek tazminat ödenir.

**** Bu bentte yer alan “Bu seçimlerde her seçmen sadece bir aday için oy kullanabilir.” şeklindeki onbirinci cümle Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659)

İlgili kanunlarda düzenleme yapıncaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu;

a) Anayasa hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla, yürürlükteki kanun hükümlerine göre Kurul şeklinde çalışır.

b) İkinci fıkra uyarınca asıl üyelerinin göreve başladığı tarihten itibaren bir hafta içinde Adalet Bakanının başkanlığında toplanır ve bir geçici Başkanvekili seçer.

c) En az onbeş üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir.

ç) Sekreteryaya hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yürütülür.

Kurul müfettişleri ile adalet müfettişleri atanıncaya kadar, mevcut adalet müfettişleri, Kurul müfettişi ve adalet müfettişi sıfatıyla görev yaparlar.

Bu madde hükümleri, ilgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar uygulanır.

YEDİNCİ KISIM Son Hükümler

I. Anayasanın değiştirilmesi, seçimlere ve halkoylamasına katılma

MADDE 175- (Değişik: 17/5/1987-3361/3 md.)

Anayasanın değiştirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte biri tarafından yazıyla teklif edilebilir. Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki teklifler Genel Kurulda iki defa görüşülür. Değiştirme teklifinin kabulü Meclisin üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun gizli oyuyla mümkündür.

Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki tekliflerin görüşülmesi ve kabulü, bu maddedeki kayıtlar dışında, kanunların görüşülmesi ve kabulü hakkındaki hükümlere tâbidir.

Cumhurbaşkanı Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları, bir daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderebilir. Meclis, geri gönderilen Kanunu, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile aynen kabul ederse Cumhurbaşkanı bu Kanunu halkoyuna sunabilir.

Meclisce üye tamsayısının beşte üçü ile veya üçte ikisinden az oyla kabul edilen Anayasa değişikliği hakkındaki Kanun, Cumhurbaşkanı tarafından Meclise iade edilmediği takdirde halkoyuna sunulmak üzere Resmî Gazetede yayımlanır.

Doğrudan veya Cumhurbaşkanının iadesi üzerine, Meclis üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile kabul edilen Anayasa değişikliğine ilişkin kanun veya gerekli görülen maddeleri Cumhurbaşkanı tarafından halkoyuna sunulabilir. Halkoylamasına sunulmayan Anayasa değişikliğine ilişkin Kanun veya ilgili maddeler Resmî Gazetede yayımlanır.

Halkoyuna sunulan Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların yürürlüğe girmesi için, halkoylamasında kullanılan geçerli oyların yarısından çoğunun kabul oyu olması gerekir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların kabulü sırasında, bu Kanunun halkoylamasına sunulması halinde, Anayasanın değiştirilen hükümlerinden, hangilerinin birlikte hangilerinin ayrı ayrı oylanacağını da karara bağlar.

Halkoylamasına, milletvekili genel ve ara seçimlerine ve mahallî genel seçimlere iştiraki temin için, kanunla para cezası dahil gerekli her türlü tedbir alınır.

II. Başlangıç ve kenar başlıklar

MADDE 176- Anayasanın dayandığı temel görüş ve ilkeleri belirten başlangıç kısmı, Anayasa metnine dahildir.

Madde kenar başlıkları, sadece ilgili oldukları maddelerin konusunu ve maddeler arasındaki sıralama ve bağlantıyı gösterir. Bu başlıklar, Anayasa metninden sayılmaz.

III. Anayasanın yürürlüğe girmesi

MADDE 177- Bu Anayasa, halkoylaması sonucu kabul edilip Resmî Gazetede yayımlanması ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olur ve aşağıda gösterilen istisnalar ile bu istisnaların yürürlüğe girmesine ait hükümler dışında bütünüyle yürürlüğe girer.

a) İKİNCİ KISIM II. Bölümdeki; kişi hürriyeti ve güvenliği, basın ve yayımla ilgili hükümler, toplantı hak ve hürriyetleri,

III. Bölümdeki çalışma ile ilgili hükümler, toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt ile ilgili hükümler,

Bu hükümler yeni kanunları çıkarıldığında veya mevcut kanunlarda değişiklik yapıldığında ve her halde en geç Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve başladığında yürürlüğe girer. Ancak bu hükümler yürürlüğe girinceye kadar mevcut kanunlar ve Millî Güvenlik Konseyinin bildiri ve kararları uygulanır.

b) İKİNCİ KISIM'daki; siyasî faaliyette bulunma hakları ile siyasî partilerle ilgili hükümler, bunlara dayalı olarak yeniden hazırlanacak Siyasî Partiler Kanununun;

Seçme ve seçilme hakkı ise yine bu hükümlere dayalı olarak hazırlanacak Seçim Kanununun;

Yayımlanması ile yürürlüğe girer.

c) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; yasama ile ilgili hükümler;

Bu hükümler ilk milletvekili genel seçimi sonucunun ilânı ile birlikte yürürlüğe girer. Ancak bu bölümdeki Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerine ilişkin hükümleri, 29 Haziran 1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve başlayıncaya kadar Millî Güvenlik Konseyince yerine getirilir.

d) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; Cumhurbaşkanı başlığı altındaki görev ve yetkileri ile Devlet Denetleme Kurulu, Bakanlar Kurulu başlığı altındaki tüzükler, Millî Savunma, olağanüstü yönetim usulleri, idare başlığı altındaki mahallî idareler ile Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu hariç diğer hükümler ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri hariç yargıya ilişkin bütün hükümler Anayasanın halkoylaması sonucunda kabulünün Resmî Gazetede ilânı ile birlikte yürürlüğe girer. Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait yürürlüğe girmeyen hükümler Türkiye Büyük Millet Meclisinin göreve başlaması ile, mahallî idareler ile Devlet Güvenlik Mahkemelerine ilişkin hükümler ise ilgili kanunların yayımlanması ile yürürlüğe girer.

e) Anayasanın halkoylaması sonucu kabulünün ilânıyla birlikte yürürlüğe girecek hükümleri ve mevcut ve kurulacak kurum, kuruluş ve kurullar için yeniden kanun yapılması veya mevcut kanunlarda değişiklik yapılması gerekiyorsa bunlara ilişkin işlemler mevcut kanunların Anayasaya aykırı olmayan hükümleri veya doğrudan Anayasa hükümleri, Anayasanın 11 inci maddesi gereğince uygulanır.

f) Kesinhesap kanunu tasarılarının görüşülme usulünü düzenleyen 164 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü 1984 yılından itibaren uygulanmaya başlanır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINA İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDELER

3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun geçici maddesi

GEÇİCİ MADDE- A) Bu Kanunun 24 üncü maddesi ile Anayasanın 67 nci maddesine son fıkra olarak eklenen hüküm bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde uygulanmaz.

B) Bu Kanunun 28 inci maddesi ile Anayasanın 87 nci maddesinde yapılan değişiklik, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce,

Anayasanın 14 üncü maddesindeki fiilleri işleyenler hakkında uygulanmaz.

27/12/2002 tarihli ve 4777 sayılı Kanunun geçici maddesi

GEÇİCİ MADDE 1- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 67 nci maddesinin son fıkrası, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22 nci dönemi içinde yapılacak ilk ara seçimde uygulanmaz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Kanun No.	TBMM'de Kabul Tarihi	Halkoylama sı Tarihi	Değiştirilen Maddeler	Resmî Gazete Tarih - Sayı
3361	17/5/1987	-	67, 75, 175, Geçici 4	18/5/1987 -19464 Mükerrer
			Geçici 4*	Halkoylaması Sonucu: 12/9/1987-19572
3913	8/7/1993	-	133	10/7/1993 - 21633
4121	23/7/1995	-	Başlangıç, 33, 52, 53, 67, 68, 69, 75, 84, 85, 93, 127, 135, 149, 171	26/7/1995-22355
4388	18/6/1999	-	143	18/6/1999-23729 Mükerrer

* 3361 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde Anayasanın geçici 4 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması ve bu hükmün halkoylamasına sunulması öngörülmüştür. Yapılan halkoylamasında Anayasanın geçici 4 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması kabul edilmiştir.

4446	13/8/1999	-	47, 125, 155	14/8/1999-23786
4709	3/10/2001	-	Başlangıç, 13, 14, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 31, 33, 34, 36, 38, 40, 41, 46, 49, 51, 55, 65, 66, 67, 69, 74, 87, 89, 94, 100, 118, 149, Geçici 15	17/10/2001-24556 Mükerrer
4720	21/11/2001	-	86	1/12/2001-24600
4777	27/12/2002	-	76, 78	31/12/2002-24980 3. Mükerrer
5170	7/5/2004	-	10, 15, 17, 30, 38, 87, 90, 131, 143, 160	22/5/2004-25469
5370	21/6/2005	-	133	23/6/2005-25854
5428	29/10/2005	-	130, 160, 161, 162, 163	9/11/2005-25988
5551	13/10/2006	-	76	17/10/2006-26322

5659	10/5/2007	-	Yeni Geçici 17	18/5/2007-26526
5678* *	31/5/2007	21/10/2007	77, 79, 96, 101, 102	16/6/2007-26554 Halkoylaması Sonucu: 31/10/2007-26686
5735	9/2/2008	-	10, 42	23/2/2008-26796
5982	7/5/2010	12/9/2010	10, 20, 23, 41, 51, 53, 54, 74, 84, 94, 125, 128, 129, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 156, 157, 159, 166, Geçici 15, Yeni Geçici 18 ve 19	13/5/2010-27580 Halkoylaması Sonucu: 23/9/2010-27708
6214	17/3/2011	-	59	29/3/2011-27889

** Halkoylamasına sunulan 5678 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına eklenen geçici 18 ve 19 uncu maddeler, 16/10/2007 tarihli ve 5697 sayılı Kanunla halkoylamasına sunulan metinden çıkarılmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

Kanun/Karar No: 5982

Yayın Tarihi: 13.05.2010

Resmî Gazete No: 27580

İlgili Maddeler: 2

MADDE 1 – 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına “Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” cümlesi ve maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.”

MADDE 2 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.”

MADDE 3 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 23 üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlandırılabilir.”

MADDE 4 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 41 inci maddesinin kenar başlığı “İ. Ailenin korunması ve çocuk hakları” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.”

MADDE 5 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 51 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 53 üncü maddesinin kenar başlığı “A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı” olarak değiştirilmiş, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapıma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.”

MADDE 7 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 54 üncü maddesinin üçüncü ve yedinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 74 üncü maddesinin kenar başlığı “VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” şeklinde değiştirilmiş, maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.

Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan aday seçilmiş olur.

Bu maddede sayılan hakların kullanılma biçimi, Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluşu, görevi, çalışması, inceleme sonucunda yapacağı işlemler ile Kamu Başdenetçisi ve kamu denetçilerinin nitelikleri, seçimi ve özlük haklarına ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.”

MADDE 9 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 84 üncü maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 94 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İlk seçilenlerin görev süresi iki yıldır, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder.”

MADDE 11 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 125 inci maddesinin ikinci fıkrasına “Ancak, Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır.” şeklindeki cümle eklenmiş ve dördüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz.”

MADDE 12 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 128 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.”

MADDE 13 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 129 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz.”

MADDE 14 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 144 üncü maddesi kenar başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“G. Adalet hizmetlerinin denetimi

MADDE 144 – Adalet hizmetleri ile savcıların idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığınca denetimi, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri ise adalet müfettişleri eliyle yapılır. Buna ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.”

MADDE 15 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 145 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 145** – Askerî yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür. Bu mahkemeler; asker kişiler tarafından işlenen askerî suçlar ile bunların asker kişiler aleyhine veya askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidir. Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar her halde adliye mahkemelerinde görülür.

Savaş hali haricinde, asker olmayan kişiler askerî mahkemelerde yargılanamaz.

Askerî mahkemelerin savaş halinde hangi suçlar ve hangi kişiler bakımından yetkili oldukları; kuruluşları ve gerektiğinde bu mahkemelerde adlî yargı hâkim ve savcılarının görevlendirilmeleri kanunla düzenlenir.

Askerî yargı organlarının kuruluşu, işleyişi, askerî hâkimlerin özlük işleri, askerî savcılık görevlerini yapan askerî hâkimlerin görevli buldukları komutanlıkla ilişkileri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

MADDE 16 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 146 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 146 – Anayasa Mahkemesi onyediy üyeden kurulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak bu seçimde, her boş üyelik için ilk oylamada üye tam sayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı; üç üyeyi Yargıtay, iki üyeyi Danıştay, bir üyeyi Askerî Yargıtay, bir üyeyi Askerî Yüksek İdare Mahkemesi genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden; en az ikisi hukukçu olmak üzere üç üyeyi Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden; dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçer.

Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve Sayıştay genel kurulları ile Yükseköğretim Kurulundan Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday göstermek için yapılacak seçimlerde, her boş üyelik için, bir üye ancak bir aday için oy kullanabilir; en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır. Baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday için yapılacak seçimde de her bir baro başkanı ancak bir aday için oy kullanabilir ve en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.

Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olması kaydıyla; yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin profesör veya doçent unvanını kazanmış, avukatların en az yirmi yıl fiilen avukatlık yapmış, üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az yirmi yıl kamu hizmetinde fiilen çalışmış, birinci sınıf hâkim ve savcılarının adaylık dahil en az yirmi yıl çalışmış olması şarttır.

Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile dört yıl için bir Başkan ve iki başkanvekili seçilir. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Anayasa Mahkemesi üyeleri aslî görevleri dışında resmi veya özel hiçbir görev alamazlar.”

MADDE 17 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 147 nci maddesinin kenar başlığı “2. Üyelerin görev süresi ve üyeliğin sona ermesi” şeklinde, birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Anayasa Mahkemesi üyeleri oniki yıl için seçilirler. Bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi seçilemez. Anayasa Mahkemesi üyeleri altmışbeş yaşını doldurunca emekliye ayrılırlar. Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerin başka bir görevde çalışmaları ve özlük işleri kanunla düzenlenir.”

MADDE 18 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin sonuna “ve bireysel başvuruları karara bağlar” ibaresi, üçüncü fıkrasındaki “Cumhurbaşkanını,” sözcüğünden sonra gelmek üzere “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını,” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrası “Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.” şeklinde değiştirilmiş, maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ve üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere “Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.” şeklinde yeni bir fıkra eklenmiştir.

“Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.

Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.”

MADDE 19 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 149 – Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme Başkanının veya Başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az oniki üye ile toplanır. Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

Siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu, Genel Kurul ve bölümlerin yargılama usulleri, Başkan, başkanvekilleri ve üyelerin disiplin işleri kanunla; Mahkemenin çalışma esasları, bölüm ve komisyonların oluşumu ve işbölümü kendi yapacağı içtüzükle düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir. Mahkeme ayrıca, gerekli gördüğü hallerde sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabilir ve siyasî partilerin kapatılmasına ilişkin davalarda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasî partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir vekilin savunmasını dinler.”

MADDE 20 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Askerî Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, mensuplarının disiplin ve özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

MADDE 21 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.”

MADDE 22 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 159 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 159 – Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşur; üç daire halinde çalışır.

Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabîi üyesidir. Kurulun, dört asıl üyesi, nitelikleri kanunda belirtilen; yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri, üst kademe

yöneticileri ile avukatlar arasından Cumhurbaşkanınca, üç asıl ve üç yedek üyesi Yargıtay üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca, iki asıl ve iki yedek üyesi Danıştay üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca, bir asıl ve bir yedek üyesi Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunca kendi üyeleri arasından, yedi asıl ve dört yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcılarını arasından adli yargı hâkim ve savcılarınca, üç asıl ve iki yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcılarını arasından idari yargı hâkim ve savcılarınca, dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilir.

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde yapılır. Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden altmış gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır. Diğer üyeliklerin boşalması halinde, asıl üyenin yedeği tarafından kalan süre tamamlanır.

Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarından seçilecek Kurul üyeliği için her üyenin, birinci sınıf adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını arasından seçilecek Kurul üyeliği için her hâkim ve savcının; ancak bir aday için oy kullanacağı seçimlerde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilir. Bu seçimler her dönem için bir defada ve gizli oyla yapılır.

Kurulun, Adalet Bakanı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki asıl üyeleri, görevlerinin devamı süresince; kanunda belirlenenler dışında başka bir görev alamazlar veya Kurul tarafından başka bir göreve atanamaz ve seçilemezler.

Kurulun yönetimi ve temsili Kurul Başkanına aittir. Kurul Başkanı dairelerin çalışmalarına katılamaz. Kurul, kendi üyeleri arasından daire başkanlarını ve daire başkanlarından birini de başkanvekili olarak seçer. Başkan, yetkilerinden bir kısmını başkanvekiline devredebilir.

Kurul, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak

yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. Soruşturma ve inceleme işlemleri, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir.

Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır. Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.

Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.”

MADDE 23 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 166 ncı maddesinin kenar başlığı “I. Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında hükümete istişarî nitelikte görüş bildirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal Konsey kurulur. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluş ve işleyişi kanunla düzenlenir.”

MADDE 24 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının geçici 15 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 25 – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Anayasa Mahkemesinin mevcut yedek üyeleri asıl üye sıfatını kazanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi bir üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun ve bir üyeyi de baro başkanlarının gösterecekleri üçer aday içinden seçer.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin yapacağı üye seçimi için aday göstermek amacıyla;

a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Sayıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Sayıştay Genel Kurulunca seçim yapılır. Her Sayıştay üyesinin ancak bir aday için oy kullanabileceği bu seçimde en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği Başkanlığının ilanında gösterilen yer ve zamanda baro başkanları tarafından seçim yapılır. Her bir baro başkanının ancak bir aday için oy kullanabileceği bu seçimde, en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.

c) (a) ve (b) bentleri uyarınca yapılan seçimlerin sonucunda aday gösterilmiş sayılanların isimleri seçimin yapıldığı günü takip eden gün Sayıştay ve Türkiye Barolar Birliği başkanlıklarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirilir.

ç) (c) bendi uyarınca yapılan bildirimden itibaren on gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde seçim yapılır. Her boş üyelik için yapılacak seçimde, ilk oylamada üye tamsayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır; ikinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı, birer üyeyi Yargıtay ve Danıştay kontenjanlarından olan ilk üyeliklerin boşalmasından sonra Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden seçer.

Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday gösteren kurumların halen mevcut üyeleri ile kendi kontenjanlarından seçilmiş yedek üyeler, tamamlama seçiminde göz önünde bulundurulur.

Anayasa Mahkemesinde halen belli görevlere seçilmiş olanların bu sıfatları seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üye olanlar yaş haddine kadar görevlerine devam ederler.

Bireysel başvuruya ilişkin gerekli düzenlemeler iki yıl içinde tamamlanır. Uygulama kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bireysel başvurular kabul edilir.

GEÇİCİ MADDE 19 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde aşağıda belirtilen esas ve usuller dahilinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri seçilir:

a) Cumhurbaşkanı, hâkimlik mesleğine alınmasına engel bir hali olmayan; yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyaset bilimleri dallarında en az onbeş yıldan beri görev yapan öğretim üyeleri, üst kademe yöneticileri ile meslekte fiilen onbeş yılını doldurmuş avukatlar arasından dört üye seçer. Cumhurbaşkanı, üst kademe yöneticileri arasından seçeceği Kurul üyesini, bakanlık, müsteşarlık, müsteşar yardımcılığı, valilik, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, kamu kurum ve kuruluşlarında genel müdürlük veya teftiş kurulu başkanlığı görevlerini yapanlar arasından seçer.

b) Yargıtay Genel Kurulu, Yargıtay üyeleri arasından üç asıl ve üç yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Yargıtay Birinci Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Birinci Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Yargıtay Genel Kurulu seçim yapar. Her Yargıtay üyesinin sadece bir aday için oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

c) Danıştay Genel Kurulu, Danıştay üyeleri arasından iki asıl ve iki yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Danıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Danıştay Genel Kurulu seçim yapar. Her Danıştay üyesinin sadece bir aday için oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

ç) Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu, kendi üyeleri arasından, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bir asıl ve bir yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu seçim yapar. Her üyenin sadece bir aday için oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

d) Yedi asıl ve dört yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş olan adli yargı hâkim ve savcıları arasından, adli yargı hâkim ve savcıları tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adaylık

başvurularını ilân eder. İlân tarihinden itibaren üç gün içinde adaylar Yüksek Seçim Kuruluna başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adayların başvurularını inceler ve aday listesini belirleyerek ilân eder. Takip eden iki gün içinde bu listeye karşı itiraz edilebilir. İtiraz süresinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde itirazlar incelenir, sonuçlandırılır ve kesin aday listesi ilân edilir. Yüksek Seçim Kurulunun kesin aday listesini ilân ettiği tarihten sonraki ikinci Pazar günü her ilde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak seçimlerde, o ilde ve ilçelerinde görev yapan hâkim ve savcılar oy kullanır. İl seçim kurulları o ilde oy kullanacak hâkim ve savcılarının sayısına göre sandık kurulları oluşturur. Sandık kurullarının işlem, tedbir ve kararlarına karşı yapılan şikâyet ve itirazlar il seçim kurulunca karara bağlanır. Adaylar propaganda yapamazlar; sadece, Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde özgeçmişlerini bu iş için tahsis edilmiş bir internet sitesinde yayımlayabilirler. Bu seçimlerde her seçmen sadece bir aday için oy kullanabilir. Seçimlerde en çok oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur. Kullanılacak oy pusulalarıyla ilgili diğer hususlar Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenir. Yüksek Seçim Kurulu, oy pusulalarını kendisi bastırabileceği gibi gerektiğinde uygun göreceği il seçim kurulları vasıtasıyla bastırmaya da yetkilidir. Yapılacak seçimlerde, 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun bu bende aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

e) Üç asıl ve iki yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcılar arasında, idarî yargı hâkim ve savcılar tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bölge idare mahkemelerinin bulunduğu illerde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak bu seçimlerde, o bölge idare mahkemesinde ve yargı çevresi içerisinde kalan yerlerde görev yapan idarî yargı hâkim ve savcılar oy kullanır. Bu seçimler hakkında da (d) bendi hükümleri uygulanır.

Birinci fıkranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun asıl üyeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki otuzuncu günü takip eden iş günü görevlerine başlarlar.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Yargıtay ve Danıştaydangelen asıl ve yedek üyelerinin görevleri, seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bunlardan, Yargıtaydangelen üyelerden görev süresini

tamamlayanların yerine birinci fıkranın (b) bendi uyarınca seçilenler; Danıştaydangelen üyelerden görev süresini tamamlayanların yerine birinci fıkranın (c) bendi uyarınca seçilenler, sırayla göreve başlarlar.

Birinci fıkranın (b) ve (c) bentleri uyarınca seçilen üyelerden, üçüncü fıkra uyarınca göreve başlayanların görev süresi, birinci fıkranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen diğer Kurul üyelerinin görev süresinin bittiği tarihte sona erer.

İlgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna seçilen asıl üyeler, Yargıtay daire başkanı için ilgili mevzuatında öngörülen tüm malî ve sosyal haklar ile emeklilik hakkından aynen yararlanırlar. Ayrıca, Kurulun Başkanı dışındaki asıl üyelerine, (30000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ek tazminat ödenir.

İlgili kanunlarda düzenleme yapıncaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu;

a) Anayasa hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla, yürürlükteki kanun hükümlerine göre Kurul şeklinde çalışır.

b) İkinci fıkra uyarınca asıl üyelerinin göreve başladığı tarihten itibaren bir hafta içinde Adalet Bakanının başkanlığında toplanır ve bir geçici Başkanvekili seçer.

c) En az onbeş üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir.

ç) Sekreteryâ hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yürütülür.

Kurul müfettişleri ile adalet müfettişleri atanıncaya kadar, mevcut adalet müfettişleri, Kurul müfettişi ve adalet müfettişi sıfatıyla görev yaparlar.

Bu madde hükümleri, ilgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar uygulanır.”

MADDE 26 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve halkoyuna sunulması halinde tümüyle oylanır.

6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU

Kanun/Karar No: 6698

Yayın Tarihi: 07.04.2016

Resmî Gazete No: 29677

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- Açık rıza:** Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı,
- Anonim hâle getirme:** Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini,
- Başkan:** Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanını,
- İlgili kişi:** Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,
- Kişisel veri:** Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,
- Kişisel verilerin işlenmesi:** Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden

düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

f) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,

g) Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,

ğ) Veri işleyen: Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,

ı) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verilerin İşlenmesi

Genel ilkeler

MADDE 4- (1) Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

(2) Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.

b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma.

c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.

ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.

d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 5- (1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

(2) Aşağıdaki şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

- b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.
- c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.
- ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.
- d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.
- e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmenin zorunlu olması.
- f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 6- (1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

(2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.

(3) Birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.

(4) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır.

Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi

MADDE 7- (1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi

üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

(2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(3) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kişisel verilerin aktarılması

MADDE 8- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler;

a) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında,

b) Yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında,

belirtilen şartlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın aktarılabilir.

(3) Kişisel verilerin aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması

MADDE 9- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurt dışına aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler, 5 inci maddenin ikinci fıkrası ile 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı ve kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede;

a) Yeterli korumanın bulunması,

b) Yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması,

kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabilir.

(3) Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilir.

(4) Kurul yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ve ikinci fıkranın (b) bendi uyarınca izin verilip verilmeyeceğine;

a) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri,

b) Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu,

c) Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işlenme amaç ve süresini,

ç) Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını,

d) Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemleri,

değerlendirmek ve ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de almak suretiyle karar verir.

(5) Kişisel veriler, uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye'nin veya ilgili kişinin menfaatinin ciddi bir şekilde zarar göreceği durumlarda, ancak ilgili kamu kurum veya kuruluşunun görüşü alınarak Kurulun izniyle yurt dışına aktarılabilir.

(6) Kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Haklar ve Yükümlülükler

Veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü

MADDE 10- (1) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;

a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,

c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği,

ç) Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,

d) 11 inci maddede sayılan diğer hakları,

konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

İlgili kişinin hakları

MADDE 11- (1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,

b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,

- c) Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
- ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
- d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
- e) 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
- f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
- g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
- ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,

haklarına sahiptir.

Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler

MADDE 12- (1) Veri sorumlusu;

- a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,
- b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,
- c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak,

amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

(2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.

(3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.

(4) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılımlarından sonra da devam eder.

(5) İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Şikâyet ve Veri Sorumluları Sicili

Veri sorumlusuna başvuru

MADDE 13- (1) İlgili kişi, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini yazılı olarak veya Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle veri sorumlusuna iletir.

(2) Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi hâlinde, Kurulca belirlenen tarifedeki ücret alınabilir.

(3) Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder ve cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde veri sorumlusunca gereği yerine getirilir. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.

Kurula şikâyet

MADDE 14- (1) Başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hâllerinde; ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her hâlde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyette bulunabilir.

(2) 13 üncü madde uyarınca başvuru yolu tüketilmeden şikâyet yoluna başvurulamaz.

(3) Kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakkı saklıdır.

Şikâyet üzerine veya resen incelemenin usul ve esasları

MADDE 15- (1) Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapar.

(2) 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanununun 6 ncı maddesinde belirtilen şartları taşımayan ihbar veya şikâyetler incelemeye alınmaz.

(3) Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç; veri sorumlusu, Kurulun, inceleme konusuyla ilgili istemiş olduğu bilgi ve belgeleri on beş gün içinde göndermek ve gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkân sağlamak zorundadır.

(4) Şikâyet üzerine Kurul, talebi inceleyerek ilgililere bir cevap verir. Şikâyet tarihinden itibaren altmış gün içinde cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır.

(5) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması hâlinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.

(6) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi hâlinde Kurul, bu konuda ilke kararı alır ve bu kararı yayımlar. Kurul, ilke kararı almadan önce ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de alabilir.

(7) Kurul, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması hâlinde, veri işlenmesinin veya verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulmasına karar verebilir.

Veri Sorumluları Sicili

MADDE 16- (1) Kurulun gözetiminde, Başkanlık tarafından kamuya açık olarak Veri Sorumluları Sicili tutulur.

(2) Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır. Ancak, işlenen kişisel verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler göz önüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilir.

(3) Veri Sorumluları Siciline kayıt başvurusu aşağıdaki hususları içeren bir bildirimle yapılır:

a) Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri.

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği.

- c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar.
- ç) Kişisel verilerin aktarılabileceği alıcı veya alıcı grupları.
- d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler.
- e) Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler.
- f) Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre.
- (4) Üçüncü fıkraya uyarınca verilen bilgilerde meydana gelen değişiklikler derhâl Başkanlığa bildirilir.
- (5) Veri Sorumluları Siciline ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Suçlar ve Kabahatler

Suçlar

MADDE 17- (1) Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ıncı madde hükümleri uygulanır.

(2) Bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı Kanunun 138 inci maddesine göre cezalandırılır.

Kabahatler

MADDE 18- (1) Bu Kanunun;

a) 10 uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

b) 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

c) 15 inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

ç) 16 ncı maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

idari para cezası verilir.

(2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.

(3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat

Kişisel Verileri Koruma Kurumu

MADDE 19- (1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere, idari ve mali özerkliğe sahip ve kamu tüzel kişiliğini haiz Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur.

(2) Kurum Başbakanlıkla ilişkilidir.

(3) Kurumun merkezi Ankara'dadır.

(4) Kurum, Kurul ve Başkanlıktan oluşur. Kurumun karar organı Kuruldur.

Kurumun görevleri

MADDE 20- (1) Kurumun görevleri şunlardır:

a) Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirme ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak.

b) İhtiyaç duyulması hâlinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle iş birliği yapmak.

c) Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, toplantılara katılmak.

ç) Yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna ve Başbakanlığa sunmak.

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu

MADDE 21- (1) Kurul, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz.

(2) Kurul, dokuz üyeden oluşur. Kurulun beş üyesi Türkiye Büyük Millet Meclisi, iki üyesi Cumhurbaşkanı, iki üyesi Bakanlar Kurulu tarafından seçilir.

(3) Kurula üye olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak.

b) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen nitelikleri taşımak.

c) Herhangi bir siyasi parti üyesi olmamak.

ç) En az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak.

d) Kamu kurum ve kuruluşlarında, uluslararası kuruluşlarda, sivil toplum kuruluşlarında veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde toplamda en az on yıl çalışmış olmak.

(4) Kurul üyeliğine seçileceklerin muvafakatleri aranır. Üye seçiminde, Kurumun görev alanına giren konularda bilgi ve deneyimi bulunanların çoğulcu bir şekilde temsiline özen gösterilir.

(5) Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kurula üye seçimini aşağıdaki usulle yapar:

a) Seçim için, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı aday gösterilir ve Kurul üyeleri bu adaylar arasından her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Ancak, siyasi parti gruplarında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak seçimlerde kime oy kullanılacağına dair görüşme yapılamaz ve karar alınmaz.

b) Kurul üyelerinin seçimi, adayların belirlenerek ilanından sonra on gün içinde yapılır. Siyasi parti grupları tarafından gösterilen adaylar için ayrı ayrı listeler hâlinde birleşik oy pusulası düzenlenir. Adayların adlarının karşısındaki özel yer işaretlenmek suretiyle oy kullanılır.

Siyasi parti gruplarının ikinci fıkraya göre belirlenen kontenjanlarından Kurula seçilecek üyelerin sayısından fazla verilen oylar geçersiz sayılır.

c) Karar yeter sayısı olmak şartıyla seçimde en çok oyu alan boş üyelik sayısı kadar aday seçilmiş olur.

ç) Üyelerin görev sürelerinin bitiminden iki ay önce; üyeliklerde herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde, boşalma tarihinden veya boşalma tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise tatilin bitiminden itibaren bir ay içinde aynı usulle seçim yapılır. Bu seçimlerde, boşalan üyeliklerin siyasi parti gruplarına dağılımı, ilk seçimde siyasi parti grupları kontenjanından seçilen üye sayısı ve siyasi parti gruplarının hâlihazırdaki oranı dikkate alınmak suretiyle yapılır.

(6) Cumhurbaşkanı veya Bakanlar Kurulu tarafından seçilen üyelerden birinin görev süresinin bitiminden kırk beş gün önce veya herhangi bir sebeple görevin sona ermesi hâlinde durum, on beş gün içinde Kurum tarafından, Cumhurbaşkanlığına veya Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere Başbakanlığa bildirilir. Üyelerin görev süresinin dolmasına bir ay kala yeni üye seçimi yapılır. Bu üyeliklerde, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde ise bildirimden itibaren on beş gün içinde seçim yapılır.

(7) Kurul, üyeleri arasından Başkan ve İkinci Başkanı seçer. Kurulun Başkanı, Kurumun da başkanıdır.

(8) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple görevi sona eren üyenin yerine seçilen kişi, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

(9) Seçilen üyeler Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda “Görevimi Anayasaya ve kanunlara uygun olarak, tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.” şeklinde yemin ederler. Yargıtaya yemin için yapılan başvuru acele işlerden sayılır.

(10) Kurul üyeleri özel bir kanuna dayanmadıkça, Kuruldaki resmî görevlerinin yürütülmesi dışında resmî veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz, hakemlik ve bilirkişilik yapamazlar. Ancak, Kurul üyeleri, asli görevlerini aksatmayacak şekilde bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ders

ve konferans verebilir ve bunlardan doğacak telif hakları ile ders ve konferans ücretlerini alabilirler.

(11) Üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmalar 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre yapılır ve bunlar hakkında soruşturma izni Başbakan tarafından verilir.

(12) Kurul üyeleri hakkında yapılacak disiplin soruşturması ve kovuşturmasında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(13) Kurul üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurul üyelerinin;

a) Seçilmek için gereken şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması,

b) Görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,

c) Görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak tespit edilmesi,

ç) Görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak on beş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süreyle devam etmediklerinin tespit edilmesi,

d) Bir ay içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak toplam üç, bir yıl içinde toplam on Kurul toplantısına katılmadıklarının tespit edilmesi,

hâllerinde Kurul kararıyla üyelikleri sona erer.

(14) Kurul üyeliğine seçilenlerin Kurulda görev yaptıkları sürece önceki görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Kamu görevlisi iken üyeliğe seçilenler, memuriyete giriş şartlarını kaybetmemeleri kaydıyla, görev sürelerinin sona ermesi veya görevden ayrılma isteğinde bulunmaları ve otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları durumunda atamaya yetkili makam tarafından bir ay içinde mükteseplerine uygun bir kadroya atanır. Atama gerçekleşinceye kadar, bunların almakta oldukları her türlü ödemelerin Kurum tarafından ödenmesine devam olunur. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan üyeliğe seçilip yukarıda belirtilen şekilde görevi sona erenlere herhangi bir görev veya işe başlayınca kadar, almakta oldukları her türlü ödemeler Kurum tarafından ödenmeye devam edilir ve bu şekilde üyeliği sona erenlere Kurum tarafından yapılacak ödeme üç ayı geçemez. Bunların Kurumda geçirdiği süreler, özlük ve diğer hakları açısından önceki kurum veya kuruluşlarında geçirilmiş sayılır.

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 22- (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak.
- b) Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak.
- c) Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak.
- ç) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için aranan yeterli önlemleri belirlemek.
- d) Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak.
- e) Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak.
- f) Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri belirlemek amacıyla düzenleyici işlem yapmak.
- g) Veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenleyici işlem yapmak.
- ğ) Bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.
- h) Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat tasarımları hakkında görüş bildirmek.
- ı) Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek.
- i) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.
- j) Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor tasarımlarını onaylamak ve yayımlamak.
- k) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.
- l) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kurulun çalışma esasları

MADDE 23- (1) Kurulun toplantı günlerini ve gündemini Başkan belirler. Başkan gereken hâllerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(2) Kurul, başkan dâhil en az altı üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz.

(3) Kurul üyeleri; kendilerini, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını, evlatlıklarını ve aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşlerini ilgilendiren konularla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

(4) Kurul üyeleri çalışmalarını sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(5) Kurulda görüşülen işler tutanağa bağlanır. Kararlar ve varsa karşı oy gerekçeleri karar tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde yazılır. Kurul, gerekli gördüğü kararları kamuoyuna duyurur.

(6) Aksi kararlaştırılmadıkça, Kurul toplantılarındaki görüşmeler gizlidir.

(7) Kurulun çalışma usul ve esasları ile kararların yazımı ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Başkan

MADDE 24- (1) Başkan, Kurul ve Kurumun başkanı sıfatıyla Kurumun en üst amiri olup Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında koordinasyonu sağlar.

(2) Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk, Kurum çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

(3) Başkanın görevleri şunlardır:

a) Kurul toplantılarını idare etmek.

b) Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak ve uygulanmalarını izlemek.

- c) Başkan Yardımcısını, daire başkanlarını ve Kurum personelini atamak.
- ç) Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.
- d) Stratejik planın uygulanmasını sağlamak, hizmet kalite standartları doğrultusunda insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.
- e) Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak.
- f) Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla koordinasyonu sağlamak.
- g) Kurumun diğer kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek.
- ğ) Kurum Başkanı adına imzaya yetkili personelin görev ve yetki alanını belirlemek.
- h) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.
- (4) Kurum Başkanının yokluğunda İkinci Başkan, Başkana vekalet eder.

Başkanlığın oluşumu ve görevleri

MADDE 25- (1) Başkanlık; Başkan Yardımcısı ve hizmet birimlerinden oluşur. Başkanlık, dördüncü fıkrada sayılan görevleri daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış hizmet birimleri aracılığıyla yerine getirir. Daire başkanlıklarının sayısı yediyi geçemez.

(2) Başkan tarafından, Kuruma ilişkin görevlerinde yardımcı olmak üzere bir Başkan Yardımcısı atanır.

(3) Başkan Yardımcısı ve daire başkanları; en az dört yıllık yükseköğretim kurumu mezunu, on yıl süreyle kamu hizmetinde bulunan kişiler arasından Başkan tarafından atanır.

(4) Başkanlığın görevleri şunlardır:

- a) Veri Sorumluları Sicilini tutmak.
- b) Kurumun ve Kurulun büro ve sekreteryaya işlemlerini yürütmek.
- c) Kurumun taraf olduğu davalar ile icra takiplerinde avukatlar vasıtasıyla Kurumu temsil etmek, davaları takip etmek veya ettirmek, hukuk hizmetlerini yürütmek.

- ç) Kurul üyeleri ile Kurumda görev yapanların özlük işlemlerini yürütmek.
- d) Kanunlarla mali hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak.
- e) Kurumun iş ve işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bilişim sisteminin kurulmasını ve kullanılmasını sağlamak.
- f) Kurulun yıllık faaliyetleri hakkında veya ihtiyaç duyulan konularda rapor taslaklarını hazırlamak ve Kurula sunmak.
- g) Kurumun stratejik plan taslağını hazırlamak.
- ğ) Kurumun personel politikasını belirlemek, personelin kariyer ve eğitim planlarını hazırlamak ve uygulamak.
- h) Personelin atama, nakil, disiplin, performans, terfi, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek.
- ı) Personelin uyacağı etik kuralları belirlemek ve gerekli eğitimi vermek.
- i) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Kurumun ihtiyacı olan her türlü satın alma, kiralama, bakım, onarım, yapım, arşiv, sağlık, sosyal ve benzeri hizmetleri yürütmek.
- j) Kuruma ait taşınır ve taşınmazların kayıtlarını tutmak.
- k) Kurul veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.
- (5) Hizmet birimleri ile bu birimlerin çalışma usul ve esasları, bu Kanunda belirtilen faaliyet alanı, görev ve yetkilere uygun olarak Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve uzman yardımcıları

MADDE 26- (1) Kurumda, Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir. Bunlardan 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi çerçevesinde Kişisel Verileri Koruma Uzmanı kadrosuna atananlara bir defaya mahsus olmak üzere bir derece yükseltilmesi uygulanır.

Personele ve özlük haklarına ilişkin hükümler

MADDE 27- (1) Kurum personeli, bu Kanunla düzenlenen hususlar dışında 657 sayılı Kanuna tabidir.

(2) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir. Emsali personele yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar bu Kanuna göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz.

(3) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerine tabidir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir. 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atananlardan bu görevleri sona erenler veya bu görevlerinden ayrılma isteğinde bulunanların bu görevlerde geçen hizmet süreleri kazanılmış hak aylık, derece ve kademelerinin tespitinde dikkate alınır. Bunlardan bu görevleri sırasında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin bu görevlerde geçen süreleri makam tazminatı ile temsil tazminatı ödenmesi gereken süre olarak değerlendirilir. Kamu kurum ve kuruluşlarında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atananların, önceki kurum ve kuruluşları ile ilişkilerinin kesilmesi kendilerine kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesini gerektirmez. Bu durumda olanların kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesi gereken hizmet süreleri, Kurul Başkanı ile Kurul üyeliği olarak geçen hizmet süreleri ile birleştirilir ve emeklilik ikramiyesi ödenecek süre olarak değerlendirilir.

(4) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, sosyal güvenlik kurumlarında, mahallî idarelerde, mahallî idarelere bağlı idarelerde, mahallî idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlarda, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde görevli memurlar ile diğer kamu görevlileri kurumlarının muvafakati, hâkimler ve savcılar ise kendilerinin muvafakati ile aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Kurumda görevlendirilebilir. Kurumun bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır. Bu şekilde görevlendirilen personel, kurumlarından

aylık izinli sayılır. Bu personelin izinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgileri ve özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler yükselme ve emekliliklerinde de hesaba katılır ve yükselmeleri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır. Bu madde kapsamında görevlendirilenlerin, Kurumda geçirdikleri süreler, kendi kurumlarında geçirilmiş sayılır. Bu şekilde görevlendirilenlerin sayısı Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı toplam kadro sayısının yüzde onunu aşamaz ve görevlendirme süresi iki yılı geçemez. Ancak ihtiyaç hâlinde bu süre bir yıllık dönemler hâlinde uzatılabilir.²

(5) Kurumda istihdam edilecek personele ilişkin kadro unvan ve sayıları ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir. Toplam kadro sayısını geçmemek üzere 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla unvan ve derece değişikliği yapma, yeni unvan ekleme ve boş kadroların iptali Kurul kararıyla yapılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İstisnalar

MADDE 28- (1) Bu Kanun hükümleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:

a) Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerle uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi.⁴

b) Kişisel verilerin resmi istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi.

c) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi.

ç) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından

² 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanununun 119 uncu maddesiyle bu fıkrada yer alan “diğer kamu görevlileri kurumlarının muvafakati” ibaresinden sonra gelmek üzere “, hâkimler ve savcılar ise kendilerinin muvafakati” ibaresi eklenmiştir.

yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi.

d) Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi.

(2) Bu Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddeleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:

a) Kişisel veri işleminin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması.

b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.

c) Kişisel veri işleminin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması.

ç) Kişisel veri işleminin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması.

Kurumun bütçesi ve gelirleri

MADDE 29- (1) Kurumun bütçesi, 5018 sayılı Kanunda belirlenen usul ve esaslara göre hazırlanır ve kabul edilir.

(2) Kurumun gelirleri şunlardır:

a) Genel bütçeden yapılacak hazine yardımları.

b) Kuruma ait taşınır ve taşınmazlardan elde edilen gelirler.

c) Alınan bağış ve yardımlar.

ç) Gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler.

d) Diğer gelirler.

Değiştirilen ve eklenen hükümler

MADDE 30- (1) (10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(2) ila (5) - (26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(6) (7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(7) (11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Yönetmelik

MADDE 31- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından yürürlüğe konulur.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde 21 inci maddede öngörülen usule göre Kurul üyeleri seçilir ve Başkanlık teşkilatı oluşturulur.

(2) Veri sorumluları, Kurul tarafından belirlenen ve ilan edilen süre içinde Veri Sorumluları Siciline kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenmiş olan kişisel veriler, yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hâle getirilir. Bu Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler derhâl silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir. Ancak bu Kanunun yayımı tarihinden önce hukuka uygun olarak alınmış rızalar, bir yıl içinde aksine bir irade beyanında bulunulmaması hâlinde, bu Kanuna uygun kabul edilir.

(4) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

(5) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde, kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili koordinasyonu sağlamak üzere üst düzey bir yönetici belirlenerek Başkanlığa bildirilir.

(6) İlk seçilen Başkan, İkinci Başkan ve kura ile belirlenen iki üye altı yıl; diğer beş üye ise dört yıl görev yapar.

(7) Kuruma bütçe tahsis edilene kadar;

a) Kurumun giderleri Başbakanlık bütçesinden karşılanır.

b) Kurumun hizmetlerini yerine getirmesi amacıyla bina, araç, gereç, mefruşat ve donanım gibi gerekli tüm destek hizmetleri Başbakanlıkça sağlanır.

(8) Kurumun hizmet birimleri faaliyete geçinceye kadar sekretarya hizmetleri Başbakanlık tarafından yerine getirilir.

GEÇİCİ MADDE 2- (Ek:28/11/2017-7061/120 md.)

(1) En az dört yıllık lisans öğrenimi veren siyasi bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat, hukuk ve işletme fakültelerinden, mühendislik fakültelerinin elektronik, elektrik-elektronik, elektronik ve haberleşme, bilgisayar, bilişim sistemleri mühendisliği bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğrenim kurumlarından mezun olanlardan; mesleğe özel yarışma sınavı ile girilen ve belirli süreli meslek içi eğitimden ve özel bir yeterlik sınavından sonra 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen unvanlara ilişkin kurumların merkez teşkilatlarına ait kadrolara atanmış ve bu kadrolarda aylıksız izin süreleri hariç en az iki yıl bulunmuş olanlar ile öğretim üyesi kadrolarında bulunanlar, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az yetmiş puan almış olmak ve atama tarihi itibarıyla kırk yaşından gün almamış olmak kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Kişisel Verileri Koruma Uzmanı olarak atanabilirler. Bu şekilde atanacakların sayısı on beşi geçemez.

Yürürlük

MADDE 32- (1) Bu Kanunun;

a) 8 inci, 9 uncu, 11 inci, 13 üncü, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci ve 18 inci maddeleri yayımı tarihinden altı ay sonra,

b) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 33- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(I) SAYILI CETVEL

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU KADRO LİSTESİ

KİŞİSEL VERİLER MEVZUATI

SINIF	UNVAN	DERECE	TOPLAM
GiH	Başkan Yardımcısı	1	1
GiH	Daire Başkanı	1	7
GiH	Hukuk Müşaviri	1	1
GiH	Hukuk Müşaviri	3	3
AH	Avukat	6	4
GiH	Kişisel Verileri Koruma Uzmanı	5	10
GiH	Kişisel Verileri Koruma Uzmanı	7	20
GiH	Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı	9	60
GiH	Mali Hizmetler Uzmanı	6	2
GiH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	9	2
GiH	Memur	5	5
GiH	Memur	7	5
GiH	Memur	9	5
GiH	Memur	11	5
GiH	Memur	13	5
GiH	Bilgisayar İşletmeni	7	5
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	5
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	5
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	5
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	5
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	5
GiH	Sekreter	5	3
GiH	Sekreter	8	7
GiH	Santral Memuru	9	1
GiH	Şoför	11	4
TH	Teknisyen	6	3
YH	Teknisyen Yardımcısı	9	2
YH	Hizmetli	11	10
	TOPLAM		195

6698 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	6698 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
7061	27, GEÇİCİ MADDE 2	5/12/2017

**KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA
KURUMU
YÖNETMELİK ve TEBLİĞLER**

KİŞİSEL VERİLERİN SİLİNMESİ, YOK EDİLMESİ VEYA ANONİM HALE GETİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 28.10.2017

Resmî Gazete No: 30224

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri; 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 7 nci maddesi uyarınca veri sorumluları hakkında uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 6698 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası ile 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Alıcı grubu: Veri sorumlusu tarafından kişisel verilerin aktarıldığı gerçek veya tüzel kişi kategorisini,
- İlgili kullanıcı: Verilerin teknik olarak depolanması, korunması ve yedeklenmesinden sorumlu olan kişi ya da birim hariç olmak üzere veri sorumlusu organizasyonu içerisinde veya veri sorumlusundan aldığı yetki ve talimat doğrultusunda kişisel verileri işleyen kişileri,
- İmha: Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesini,

ç) Kanun: 24/3/2016 tarihli ve 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu,

d) Kayıt ortamı: Tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel verilerin bulunduğu her türlü ortamı,

e) Kişisel veri işleme envanteri: Veri sorumlularının iş süreçlerine bağlı olarak gerçekleştirmekte oldukları kişisel verileri işleme faaliyetlerini; kişisel verileri işleme amaçları, veri kategorisi, aktarılan alıcı grubu ve veri konusu kişi grubuyla ilişkilendirerek oluşturdukları ve kişisel verilerin işlendikleri amaçlar için gerekli olan azami süreyi, yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel verileri ve veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirleri açıklayarak detaylandırdıkları envanteri,

f) Kişisel veri saklama ve imha politikası: Veri sorumlularının, kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süreyi belirleme işlemi ile silme, yok etme ve anonim hale getirme işlemi için dayanak yaptıkları politikayı,

g) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,

ğ) Periyodik imha: Kanunda yer alan kişisel verilerin işleme şartlarının tamamının ortadan kalkması durumunda kişisel verileri saklama ve imha politikasında belirtilen ve tekrar eden aralıklarla resen gerçekleştirilecek silme, yok etme veya anonim hale getirme işlemi,

h) Sicil: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanlığı tarafından tutulan veri sorumluları sicilini,

ı) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,

i) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için Kanundaki tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM Kişisel Veri Saklama ve İmha Politikası

Kişisel veri saklama ve imha politikasına ilişkin esaslar

MADDE 5 – (1) Kanununun 16 ncı maddesi gereğince Veri Sorumluları Siciline kayıt olmakla yükümlü olan veri sorumluları, kişisel veri işleme envanterine uygun olarak kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlamakla yükümlüdür.

(2) Kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlanmış olması; kişisel verilerin Kanuna ve Yönetmeliğe uygun biçimde saklandığı, silindiği, yok edildiği veya anonim hale getirildiği anlamına gelmez.

(3) Kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlama yükümlülüğü altında bulunmayan veri sorumlularının, Kanun ve bu Yönetmelik uyarınca kişisel verileri saklama, silme, yok etme veya anonim hale getirme yükümlülükleri devam eder.

Kişisel veri saklama ve imha politikasının kapsamı

MADDE 6 – (1) Kişisel veri saklama ve imha politikası asgari olarak;

- a) Kişisel veri saklama ve imha politikasının hazırlanma amacına,
- b) Kişisel veri saklama ve imha politikası ile düzenlenen kayıt ortamlarına,
- c) Kişisel veri saklama ve imha politikasında yer verilen hukuki ve teknik terimlerin tanımlarına,
- ç) Kişisel verilerin saklanması ve imhasını gerektiren hukuki, teknik ya da diğer sebeplere ilişkin açıklamaya,
- d) Kişisel verilerin güvenli bir şekilde saklanması ile hukuka aykırı olarak işlenmesi ve erişilmesinin önlenmesi için alınmış teknik ve idari tedbirlere,
- e) Kişisel verilerin hukuka uygun olarak imha edilmesi için alınmış teknik ve idari tedbirlere,
- f) Kişisel verileri saklama ve imha süreçlerinde yer alanların unvanlarına, birimlerine ve görev tanımlarına,
- g) Saklama ve imha sürelerini gösteren tabloya,
- ğ) Periyodik imha sürelerine,

h) Mevcut kişisel veri saklama ve imha politikasında güncelleme yapılmış ise söz konusu değişikliğe,

ilişkin bilgileri kapsar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi

İlkeler

MADDE 7 – (1) Kanununun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan kişisel verilerin işleme şartlarının tamamının ortadan kalkması halinde, kişisel verilerin veri sorumlusu tarafından resen veya ilgili kişinin talebi üzerine silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi gerekir.

(2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesinde Kanununun 4 üncü maddesindeki genel ilkeler ile 12 nci maddesi kapsamında alınması gereken teknik ve idari tedbirlere, ilgili mevzuat hükümlerine, Kurul kararlarına ve kişisel veri saklama ve imha politikasına uygun hareket edilmesi zorunludur.

(3) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi ve anonim hale getirilmesiyle ilgili yapılan bütün işlemler kayıt altına alınır ve söz konusu kayıtlar, diğer hukuki yükümlülükler hariç olmak üzere en az üç yıl süreyle saklanır.

(4) Veri sorumlusu, kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi, anonim hale getirilmesi işlemiyle ilgili uyguladığı yöntemleri ilgili politika ve prosedürlerinde açıklamakla yükümlüdür.

(5) Veri sorumlusu, Kurul tarafından aksine bir karar alınmadıkça, kişisel verileri resen silme, yok etme veya anonim hale getirme yöntemlerinden uygun olanını seçer. İlgili kişinin talebi halinde uygun yöntemi gerekçesini açıklayarak seçer.

Kişisel verilerin silinmesi

MADDE 8 – (1) Kişisel verilerin silinmesi, kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir.

(2) Veri sorumlusu, silinen kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için erişilemez ve tekrar kullanılamaz olması için gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kişisel verilerin yok edilmesi

MADDE 9 – (1) Kişisel verilerin yok edilmesi, kişisel verilerin hiç kimse tarafından hiçbir şekilde erişilemez, geri getirilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir.

(2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin yok edilmesiyle ilgili gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kişisel verilerin anonim hale getirilmesi

MADDE 10 – (1) Kişisel verilerin anonim hale getirilmesi, kişisel verilerin başka verilerle eşleştirilse dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesidir.

(2) Kişisel verilerin anonim hale getirilmiş olması için; kişisel verilerin, veri sorumlusu, alıcı veya alıcı grupları tarafından geri döndürme ve verilerin başka verilerle eşleştirilmesi gibi kayıt ortamı ve ilgili faaliyet alanı açısından uygun tekniklerin kullanılması yoluyla dahi kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemez hale getirilmesi gerekir.

(3) Veri sorumlusu, kişisel verilerin anonim hale getirilmesiyle ilgili gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kişisel verileri resen silme, yok etme veya anonim hale getirme süreleri

MADDE 11 – (1) Kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlamış olan veri sorumlusu, kişisel verileri silme, yok etme veya anonim hale getirme yükümlülüğünün ortaya çıktığı tarihi takip eden ilk periyodik imha işleminde, kişisel verileri siler, yok eder veya anonim hale getirir.

(2) Periyodik imhanın gerçekleştirileceği zaman aralığı, veri sorumlusu tarafından kişisel veri saklama ve imha politikasında belirlenir. Bu süre her halde altı ayı geçemez.

(3) Kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlama yükümlülüğü olmayan veri sorumlusu, kişisel verileri silme, yok etme veya anonim hale getirme yükümlülüğünün ortaya çıktığı tarihi takip eden üç ay içinde, kişisel verileri siler, yok eder veya anonim hale getirir.

(4) Kurul, telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması halinde, bu maddede belirlenen süreleri kısaltabilir.

Kişisel verileri ilgili kişinin talep etmesi durumunda silme ve yok etme süreleri

MADDE 12 – (1) İlgili kişi, Kanununun 13 üncü maddesine istinaden veri sorumlusuna başvurarak kendisine ait kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini talep ettiğinde;

a) Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmışsa; veri sorumlusu talebe konu kişisel verileri siler, yok eder veya anonim hale getirir. Veri sorumlusu, ilgili kişinin talebini en geç otuz gün içinde sonuçlandırır ve ilgili kişiye bilgi verir.

b) Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmış ve talebe konu olan kişisel veriler üçüncü kişilere aktarılmışsa veri sorumlusu bu durumu üçüncü kişiye bildirir; üçüncü kişi nezdinde bu Yönetmelik kapsamında gerekli işlemlerin yapılmasını temin eder.

c) Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmamışsa, bu talep veri sorumlusunca Kanununun 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gerekçesi açıklanarak reddedilebilir ve ret cevabı ilgili kişiye en geç otuz gün içinde yazılı olarak ya da elektronik ortamda bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması sırasında doğacak tereddütleri ve uygulamaya ilişkin aksaklıkları gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye, ilke ve standartları belirlemeye ve uygulama birliğini sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapmaya, bu hususta gerekli her türlü bilgi ve belgeyi istemeye, bu Yönetmelikte yer almayan konularda ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde karar vermeye Kurul yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU ÇALIŞMA USUL VE ESASLARINA DAİR YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 16.11.2017

Resmî Gazete No: 30242

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik Kişisel Verileri Koruma Kurulunun çalışma usul ve esaslarını, görevlerini, yetkilerini ve sorumluluklarını belirlemek için hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 22 nci ve 23 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Başkan: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanını,
 - Kanun: 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu,
 - Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,
 - Çurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,
 - Üye: Kişisel Verileri Koruma Kurulu üyesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verileri Koruma Kurulu

Kurul

MADDE 4 – (1) Kurul, Kurumun karar organıdır. Kurul; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere toplam dokuz üyeden oluşur.

(2) Kurulun beş üyesi Türkiye Büyük Millet Meclisi, iki üyesi Cumhurbaşkanı, iki üyesi Bakanlar Kurulu tarafından seçilir.

(3) Kurul, Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz.

Başkan

MADDE 5 – (1) Kurumun en üst yöneticisi olan Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsili ile Kurul tarafından alınan kararların yürütülmesinden sorumludur.

(2) Başkan ve İkinci Başkan Kurul tarafından ayrı ayrı seçilir. Seçimde aday gösterilmez. Seçimin gizli veya açık oylamayla yapılacağı Kurulca kararlaştırılır. Sonuç bir tutanakla belirtilir ve toplantıya katılan Kurul üyelerince imzalanır.

(3) Başkanın izin, hastalık, yurt dışı görev ve diğer nedenlerle yokluğunda İkinci Başkan, Başkana vekalet eder.

Üyeler

MADDE 6 – (1) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple görevi sona eren üyenin yerine seçilen kişi, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

(2) Kurul üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurul üyelerinin;

a) Seçilmek için gereken şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması,

b) Görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,

c) Görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak tespit edilmesi,

ç) Görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak on beş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süreyle devam etmediklerinin tespit edilmesi,

d) Bir ay içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak toplam üç, bir yıl içinde toplam on Kurul toplantısına katılmadıklarının tespit edilmesi,

hâllerinde Kurul kararıyla üyelikleri sona erer.

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak.
- b) Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak.
- c) Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak.
- ç) Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri belirlemek amacıyla düzenleyici işlem yapmak.
- d) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için alınması gereken yeterli önlemleri belirlemek.
- e) Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak.
- f) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- g) Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak.
- ğ) Veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenleyici işlem yapmak.
- h) Yurt dışına veri aktarılabilmesi için yeterli korumaya sahip olan ve olmayan ülkeleri belirleyip ilan etmek.
- ı) Kişisel verilerin korunması, işlenmesi ve güvenliği ile ilgili sektörel uygulama esaslarını belirlemek ve akreditasyon, sertifikasyon, eğitim ile rehberlik konularında usul ve esasları belirlemek.
- i) Kişisel verilerin korunması ile ilgili yurt içi ve yurt dışı projeler yapmak ve yaptırmak.
- j) Kişisel verilerin korunması konusunda kurum ve kuruluşları bilgilendirmek, kamuoyuna yönelik farkındalık faaliyetleri gerçekleştirmek.
- k) Ücret tarifeleri ile ilgili çalışmalar yapmak.
- l) Üniversiteler ve ilgili diğer yurt içi ve yurt dışı kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyon çalışmalarını yürütmek.

- m) Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.
- n) Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat taslakları hakkında görüş bildirmek.
- o) Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek.
- ö) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.
- p) Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor taslaklarını onaylamak ve yayımlamak.
- r) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurulun Çalışma Usul ve Esasları

Kurulun gündemi

MADDE 8 – (1) Kurul toplantı gündemleri; Başkan tarafından belirlenir.

(2) Gündem ve gündemdeki konulara ilişkin karar taslakları, karar için gerekli dokümanlar ile Kurumun görüş ve önerileri, toplantı tarihinden en az 3 gün önce İnceleme Dairesi Başkanlığı tarafından üyelere dağıtılır.

(3) Bir toplantıda, gündem maddelerinin görüşülmesi süre nedeniyle bitirilemezse; görüşülemeyen maddeler herhangi bir işleme gerek kalmaksızın bir sonraki toplantı gündemine dahil edilir.

Toplantı ve karar yeter sayısı

MADDE 9 – (1) Kurul, Başkan dâhil en az altı üye ile toplanır.

(2) Kurul, Başkanın belirleyeceği tarihte toplanır. Başkan gereken hâllerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(3) Üyelerin bütün toplantılarda bulunmaları esastır.

(4) Toplantıya katılamayacak olan üyeler, geçerli mazeretlerini yazılı olarak Başkanlığa bildirirler.

(5) Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz.

(6) Toplantılar esas itibariyle Kurum merkezinde yapılır. İhtiyaç duyulması halinde Kurulca, Kurum merkezi dışındaki yerlerde de toplantı yapılabilmesine karar verilebilir.

(7) Toplantıların fiziki olarak yapılması esas olmakla birlikte ihtiyaç duyulması ve Başkanın uygun görmesi halinde gerekli güvenlik önlemleri alınarak elektronik ortamda toplantı yapılabilir ya da elektronik yollarla toplantıya katılım sağlanabilir.

Görüşmelerde usul ve oylama

MADDE 10 – (1) Kararlar, müzakere yapılarak alınır. Konular gündemdeki sıralarına göre görüşülür.

(2) Başkan, gündem maddelerinin görüşülmesinde sıra dâhilinde Kurul üyelerine söz verir. Konu üzerinde görüşmeler tamamlandıktan sonra gündem maddesi oya sunulur.

(3) Kararlar, kabul veya ret için el kaldırmak suretiyle işaretle oylanır.

(4) Kurul kararları toplantı bitiminde tutanak altına alınır.

(5) Kurul üyeleri; kendilerini, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını, evlatlıklarını ve aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşlerini ilgilendiren konularla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz. Bu durum karar metninde ayrıca belirtilir.

Görüşmelerin gizliliği ve toplantılara katılabilecek olanlar

MADDE 11 – (1) Aksi kararlaştırılmadıkça, Kurul toplantılarındaki görüşmeler gizlidir. Kurul toplantılarına, Başkan ve üyeler ile görüşme tutanaklarını düzenlemekle görevli personel dışında hiç kimse katılamaz. Ancak, Başkan tarafından, ihtiyaç duyulması halinde taraflar, kişiler veya temsilciler Kurul toplantısına davet edilebilir. Ancak Kurul kararları toplantıya dışarıdan katılanların yanında alınmaz.

Karar

MADDE 12 – (1) Toplantıda görüşülen gündem maddelerine ilişkin alınan kararlar tutanakla tespit edilir.

(2) Karar tutanağı toplantı esnasında toplantıya katılan tüm üyeler tarafından imzalanır.

(3) Kanunda belirtilen süreler saklı kalmak üzere, Kurul kararı, alındığı toplantı tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde gerekçeleri, varsa karşı oy gerekçeleri ile birlikte yazılır.

(4) Toplantıya katıldığı halde Kurul kararlarını süresi içinde mazeretsiz olarak imzalamayan Kurul üyeleri, ilgili toplantı tutanağındaki beyanları doğrultusunda oy kullanmış sayılır.

(5) Kurul toplantısında alınan her bir kararın yazıldığı son sayfa, toplantıya katılan üyelerin isimleri yazılmak suretiyle üyelerce imzalanır, önceki sayfalar ise imzalanır veya paraflanır.

(6) Toplantı ve karar numaraları, her yıl birden başlar ve o yılın sonuna kadar sıra numarasını takip eder.

Kararlarda bulunması gereken hususlar

MADDE 13 – (1) Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasının öğrenilmesi durumunda resen yapılan inceleme sonucu verilen kararlar aşağıdaki hususları ihtiva eder:

- a) Karar veren Kurul üyelerinin ad ve soyadları.
 - b) İnceleme ve araştırmayı yapanların ad ve soyadları.
 - c) Tarafların adı, soyadı ve unvanları ile adresleri ve sıfatları.
 - ç) Tarafların iddia ve beyanlarının özeti.
 - d) İddia ve beyanların değerlendirilmesi.
 - e) Kararın hukuki dayanağı.
 - f) Sonuç.
 - g) Varsa karşı oy gerekçeleri.
- (2) Diğer kararlar aşağıdaki hususları ihtiva eder:
- a) Karar veren Kurul üyelerinin ad ve soyadları.
 - b) Kararın konusu ve hukuki dayanağı.
 - c) Sonuç.
 - ç) Varsa karşı oy gerekçeleri.

Kararların saklanması

MADDE 14 – (1) Kararlar İnceleme Dairesi Başkanlığı tarafından dosyalanır. Kararların onaylı örnekleri ilgili birimlere gönderilir.

(2) Birimlere gönderilecek onaylı karar örneklerinde karşı oy gerekçeleri bulunmaz.

(3) Karar örneklerinin aslına uygunluğu İnceleme Dairesi Başkanlığı tarafından onaylanır.

Kararların açıklanması ve yayımlanması

MADDE 15 – (1) Kurul, gerekli gördüğü kararları kamuya duyurur.

(2) Kurul kararları, yazımın tamamlanmasının ardından ilgili taraflara bildirilir.

(3) Toplantılarda görüşülen konular ve alınan kararlar hakkında basın ve yayın organlarına ancak Başkan tarafından açıklama yapılabilir.

Komisyon çalışmaları

MADDE 16 – (1) Kurulda görüşülüp, kararlaştırılması gereken konuların ön incelemesini yapıp, daha ayrıntılı bir kapsam ve derinlikte Kurula sunmak üzere, üyelerden oluşan ihtisas komisyonu veya çalışma grupları Kurul kararıyla kurulabilir. Söz konusu komisyon veya çalışma gruplarında Kurul kararıyla Kurum personeli görevlendirilebilir.

Sır saklama

MADDE 17 – (1) Kurul üyeleriyle, Başkan tarafından ihtiyaç duyulması halinde Kurul toplantısına ya da hazırlık çalışmalarına katılanlar, çalışmaları sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Düzenleme yetkisi

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan ya da açıklık bulunmayan konularda ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye Kurul yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

VERİ SORUMLULARI SİCİLİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 30.12.2017

Resmî Gazete No: 30286

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca Kurulun gözetiminde, Başkanlık tarafından kamuya açık olarak tutulacak olan Veri Sorumluları Sicilinin oluşturulması, idaresi ile Veri Sorumluları Siciline yapılması öngörülen kayıtlara ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 6698 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin beşinci fıkrası ile 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Alıcı grubu: Veri sorumlusu tarafından kişisel verilerin aktarıldığı gerçek veya tüzel kişi kategorisini,
- Başkan: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı,
- Başkanlık: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanlığını,
- İrtibat kişisi: Türkiye’de yerleşik olan tüzel kişiler ile Türkiye’de yerleşik olmayan tüzel kişi veri sorumlusu temsilcisinin Kanun ve bu Kanuna dayalı olarak çıkarılacak ikincil düzenlemeler kapsamındaki

yükümlülükleriyle ilgili olarak, Kurum ile kurulacak iletişim için veri sorumlusu tarafından Sicile kayıt esnasında bildirilen gerçek kişiyi,

d) Kanun: 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu,

e) Kayıt: Kayıt yükümlülüğü altında bulunan veri sorumlularının Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslara uygun olarak yaptığı bildirimini,

f) Kayıt yükümlülüğü: Yönetmelik uyarınca gerçekleştirilmesi gereken kayıt ile ilgili yükümlülüğü,

g) Kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi: Elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukuki delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şeklini,

ğ) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

h) Kişisel veri işleme envanteri: Veri sorumlularının iş süreçlerine bağlı olarak gerçekleştirmekte oldukları kişisel veri işleme faaliyetlerini; kişisel veri işleme amaçları, veri kategorisi, aktarılan alıcı grubu ve veri konusu kişi grubuyla ilişkilendirerek oluşturdukları ve kişisel verilerin işlendikleri amaçlar için gerekli olan azami süreyi, yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel verileri ve veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirleri açıklayarak detaylandırdıkları envanteri,

ı) Kişisel veri saklama ve imha politikası: Veri sorumlularının, kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süreyi belirleme işlemi ile silme, yok etme ve anonim hale getirme işlemi için dayanak yaptıkları politikayı,

i) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

j) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,

k) Kurum: Kurul ve Başkanlıktan oluşan Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,

l) Sicil: Başkanlık tarafından tutulan Veri Sorumluları Sicilini,

m) Veri kategorisi: Kişisel verilerin ortak özelliklerine göre gruplandırıldığı veri konusu kişi grubu veya gruplarına ait kişisel veri sınıfını,

n) Veri konusu kişi grubu: Veri sorumlularının kişisel verilerini işledikleri ilgili kişi kategorisini,

o) Veri sorumluları sicil bilgi sistemi (VERBİS): Veri sorumlularının Sicile başvuruda ve Sicile ilişkin ilgili diğer işlemlerde kullanacakları, internet üzerinden erişilebilen, Başkanlık tarafından oluşturulan ve yönetilen bilişim sistemini,

ö) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

p) Veri sorumlusu temsilcisi: Türkiye’de yerleşik olmayan veri sorumlularını bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen konularda asgari temsile yetkili Türkiye’de yerleşik tüzel kişi ya da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiyi,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için Kanundaki tanımlar uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sicilin Oluşturulması, İdaresi, Gözetimi ve Sicile Erişim

İlke, usul ve esaslar

MADDE 5 – (1) Sicilin oluşturulması, idaresi ve gözetimi hususunda aşağıdaki ilke, usul ve esaslara uyulur:

a) Veri sorumluları, kişisel veri işlemeye başlamadan önce Sicile kaydolmak zorundadır.

b) Türkiye’de yerleşik olmayan veri sorumluları, veri işlemeye başlamadan önce veri sorumlusu temsilcisi marifetiyle Sicile kaydolmak zorundadır.

c) Sicil kamuya açık biçimde tutulur. Kurul, kamuya açıklık ilkesinin sağlanması şartıyla, bu ilkenin kapsamı ve istisnalarını belirleme yetkisini haizdir.

ç) Sicil başvurularında Sicile açıklanacak bilgiler Kişisel Veri İşleme Envanterine dayalı olarak hazırlanır.

d) Kanununun 10 uncu maddesinde veri sorumluları için belirtilen aydınlatma yükümlülüğünde, Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen ilgili kişi başvurularının yanıtlanmasında ve ilgili kişiler tarafından açıklanacak açık rızanın kapsamının belirlenmesinde kişisel veri işleme envanterine dayalı olarak Sicile sunulan ve Sicilde yayınlanan bilgiler esas alınır.

e) Veri sorumluları, Sicile sunulan ve Sicilde yayınlanan bilgilerin eksiksiz, doğru, güncel ve hukuka uygun olmasından sorumludur. Veri sorumlularının Sicile kaydolması Kanun kapsamındaki diğer yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

f) Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen durumlar saklı kalmak kaydıyla Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde belirtilen objektif kriterlere dayalı olarak belirli şartları taşıyan veri sorumlularının Kurul tarafından Sicile kayıtlı yükümlü tutulmaması; bu veri sorumlularının Kanun kapsamındaki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

g) Sicile ilişkin işlemler, veri sorumluları tarafından VERBİS üzerinden gerçekleştirilir.

ğ) Veri sorumluları tarafından Sicile sunulan ve Sicilde yayınlanan kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre; Kanununun 7 nci maddesinde belirtilen veri sorumlularının silme, yok etme veya anonim hale getirme yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde esas alınır.

Sicilin oluşturulması, idaresi ve gözetimi

MADDE 6 – (1) Sicil, Başkanlık tarafından oluşturulur. Başkanlık, Sicilin oluşturulması, idaresi, güncel biçimde tutulması ve muhafaza edilmesi amacıyla; VERBİS'in kurulması ve işletilmesi için gerekli teknik ve idari tedbirleri alır.

(2) Sicilin oluşturulmasından ve idaresinden sorumlu hizmet birimi, Veri Yönetimi Dairesi Başkanlığıdır.

(3) Sicilin gözetimi Kurul tarafından gerçekleştirilir. Veri Yönetimi Dairesi Başkanlığı tarafından üç aylık dönemler halinde hazırlanan ve kapsamı Kurul tarafından belirlenecek olan faaliyet raporu Kurula sunulur.

Sicile erişim

MADDE 7 – (1) Başkanlık, Sicilde yer alan güncel bilgileri Kurul kararları uyarınca belirlenecek uygun yöntemlerle kamuya açıklar.

(2) Veri sorumluları sicilinde yer alan bilgilerden aşağıdakiler kamuya açıklanır:

- a) Veri sorumlusu, varsa veri sorumlusu temsilcisi ve irtibat kişinin adı, adresi ve alınmış olması halinde KEP adresi,
- b) Kişisel verilerin hangi amaçlarla işlenebileceği,
- c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri,
- ç) Kişisel verilerin aktarılabileceği alıcı ve alıcı grupları,
- d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler,
- e) Sicile kayıt tarihi ile kaydın sona erdiği tarih,
- f) Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler,
- g) Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt Yükümlülüğünün Başlangıcı, VERBİS'e Girilecek Bilgiler, Kayıt Başvurusu,

Kaydın Yenilenmesi ve Silinmesi

Kayıt yükümlülüğünün başlangıcı

MADDE 8 – (1) Veri sorumluları, kişisel veri işlemeye başlamadan önce Sicile kayıt yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır.

(2) Kayıt yükümlülüğü altında bulunmayan, sonradan kayıt yükümlüsü haline gelen veri sorumluları, yükümlülük altına girmelerini müteakip otuz gün içerisinde Sicile kaydolurlar.

(3) Kayıt yükümlülüğü altında bulunan veri sorumluları, herhangi bir fiili, teknik ya da hukuki imkânsızlık nedeniyle kayıt yükümlülüklerinin yerine getirilememesi halinde, bu imkânsızlığın ortaya çıktığı tarihten itibaren en geç 7 iş günü içerisinde Kuruma yazılı olarak başvurmak ve gerekçesini belirtmek şartıyla, kayıt yükümlülüklerini yerine getirmek için Kurumdan ek süre talep edebilirler. Kurum, bir defaya mahsus olmak ve her halde otuz günü geçmemek üzere ek süre verebilir.

Kayıt yükümlülüğü kapsamında iletilecek bilgiler

MADDE 9 – (1) Sicile yapılan kayıt başvurusu aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Veri sorumlusu, varsa veri sorumlusu temsilcisi ve irtibat kişisine ait kimlik ve adres bilgilerine ilişkin Kurul tarafından belirlenecek başvuru formunda yer alan bilgiler,

- b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
- c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar,
- ç) Kişisel verilerin aktarılabileceği alıcı veya alıcı grupları,
- d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler,
- e) Kanununun 12 nci maddesinde öngörülen ve Kurul tarafından belirlenen kriterlere göre alınan tedbirler,
- f) Kişisel verilerin mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan azami muhafaza edilme süresi.

(2) Veri sorumluları tarafından birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentleri uyarınca Sicile açıklanacak bilgiler; Kişisel Veri İşleme Envanterine dayalı olarak VERBİS'te belirtilen başlıklar kullanılarak VERBİS üzerinden Sicile iletilir.

(3) Veri sorumluları tarafından birinci fıkranın (e) bendi uyarınca Sicile açıklanacak bilgiler; Kanununun 12 nci maddesinde belirtilen hususları kapsayacak şekilde VERBİS'te belirtilen başlıklar kullanılarak VERBİS üzerinden Sicile iletilir.

(4) Veri sorumluları tarafından birinci fıkranın (f) bendi uyarınca Sicile açıklanacak kişisel verilerin mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan azami muhafaza edilme süresine ilişkin bilgiler veri kategorileri ile eşleştirilerek Sicile bildirilir. Veri sorumlusu tarafından Sicile bildirilen veri kategorilerinin işleme amaçları ve bu amaçlara dayalı olarak işlenmeleri için gerekli olan azami muhafaza edilme süreleri ile mevzuatta öngörülen süreler farklı olabilir. Bu durumda mevzuatta azami muhafaza edilme süresi öngörülmüşse öngörülen bu süre yoksa bunlardan en uzun süre esas alınarak bu veri kategorisi için Sicile bildirim yapılır. Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami muhafaza edilme süresi belirlenirken;

a) İlgili veri kategorisinin işlenme amacı kapsamında veri sorumlusunun faaliyet gösterdiği sektörde genel teamül gereği kabul edilen süre,

b) İlgili veri kategorisinde yer alan kişisel verinin işlenmesini gerekli kılan ve ilgili kişiyle tesis edilen hukuki ilişkinin devam edeceği süre,

c) İlgili veri kategorisinin işlenme amacına bağlı olarak veri sorumlusunun elde edeceği meşru menfaatin hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olarak geçerli olacağı süre,

ç) İlgili veri kategorisinin işlenme amacına bağlı olarak saklanmasıyla yaratacağı risk, maliyet ve sorumlulukların hukuken devam edeceği süre,

d) Belirlenecek azami sürenin ilgili veri kategorisinin doğru ve gerektiğinde güncel tutulmasına elverişli olup olmadığı,

e) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğü gereği ilgili veri kategorisinde yer alan kişisel verileri saklamak zorunda olduğu süre,

f) Veri sorumlusu tarafından, ilgili veri kategorisinde yer alan kişisel veriye bağlı bir hakkın ileri sürülmesi için belirlenen zamanaşımı süresi,

dikkate alınır.

(5) Veri sorumluları, kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami sürenin belirlenmesi, bu sürelerin kişisel veri işleme envanterinde belirtilen bilgilerle uyumu ve azami sürenin aşılmadığının takibi için kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlayarak, bu politikanın uygulanmasını temin ederler.

(6) VERBİS içerisinde belirtilen başlıkların ve içeriklerinin, veri sorumlusunun gerçekleştirdiği faaliyetleri ve Sicile iletilmesi gereken bilgileri tam olarak kapsamaması durumunda; veri sorumlusu bu bilgileri ayrıca VERBİS içerisinde bu amaca ilişkin ayrılan “Diğer” başlıklı bölümlere girerek Sicile bildirimini tamamlar.

Kayıt başvurusu

MADDE 10 – (1) Veri sorumluları, 9 uncu maddede belirtilen bilgileri VERBİS’e yüklemek suretiyle kayıt yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılır.

(2) Kurum tarafından 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtildiği üzere kendilerine ek süre verilmiş olan veri sorumluları, bu süre tamamlanmadan kayıt başvurusunu tamamlamak zorundadır.

Veri sorumlusu, veri sorumlusu temsilcisi ve irtibat kişinin yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Tüzel kişilerde veri sorumlusu tüzel kişiliğin kendisidir. Türkiye’de yerleşik olan tüzel kişilerin Kanun kapsamındaki veri sorumlusu yükümlülükleri, ilgili mevzuat hükümlerine göre tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili organ veya ilgili mevzuatta belirtilen kişi veya kişiler marifetiyle yerine getirilir. Tüzel kişiliği temsile yetkili organ, Kanunun uygulanması bakımından yerine getirilecek yükümlülükler ile ilgili olarak bir veya birden fazla

kişiyi görevlendirebilir. Bu görevlendirme Kanun hükümleri uyarınca tüzel kişiliğin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(2) Türkiye’de yerleşik olmayan veri sorumlusunun, veri sorumlusu temsilcisi atanmasına ilişkin yetkili organı veya kişisi tarafından alınacak kararın tasdikli örneği, kayıt başvurusu sırasında veri sorumlusu temsilcisi tarafından Kuruma sunulur.

(3) Veri sorumlusu temsilcisi atama kararı, asgari olarak aşağıda belirtilen hususları kapsayacak şekilde düzenlenir:

a) Kurum tarafından yapılan tebligat veya yazışmaları veri sorumlusu adına tebellüğ veya kabul etme,

b) Kurum tarafından veri sorumlusuna yöneltilen talepleri veri sorumlusuna iletme, veri sorumlusundan gelecek cevabı Kuruma iletme,

c) Kurul tarafından başkaca bir esasın belirlenmemiş olması halinde; ilgili kişilerin Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca veri sorumlusuna yönelteceği başvuruları veri sorumlusu adına alma ve veri sorumlusuna iletme,

ç) Kurul tarafından başkaca bir esasın belirlenmemiş olması halinde; ilgili kişilere Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca veri sorumlusunun cevabını iletme,

d) Veri sorumlusu adına Sicile ilişkin iş ve işlemleri yapma.

(4) Türkiye’de yerleşik olan tüzel kişiler Sicile kayıt sırasında irtibat kişisi bilgilerini Sicile işlerler. İrtibat kişisi veri sorumlusunu Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre temsile yetkili değildir. İrtibat kişisi, ilgili kişilerin veri sorumlusuna yönelteceği taleplerin cevaplandırılması konusunda iletişimi sağlar.

(5) Kamu kurum ve kuruluşlarında irtibat kişisi, üst düzey yönetici tarafından Kurum ile iletişimi sağlamak amacıyla belirlenerek Sicile kaydı yapılan daire başkanı veya üstü yöneticidir.

İletişimin sağlanması

MADDE 12 – (1) Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak Kurum tarafından veri sorumlusuyla kurulacak her türlü iletişim;

a) Türkiye’de yerleşik tüzel kişiler için, Sicile bildirilen kimlik, adres veya KEP adresi bilgileri üzerinden ilgili tüzel kişi,

b) Türkiye’de yerleşik gerçek kişiler için, Sicile bildirilen kimlik, adres veya KEP adresi bilgileri üzerinden ilgili gerçek kişi,

c) Türkiye’de yerleşik olmayan veri sorumluları için, Sicile bildirilen veri sorumlusu temsilcisi, vasıtasıyla gerçekleştirilir.

Kayıt bilgilerinde değişiklikler

MADDE 13 – (1) Veri sorumluları, sicilde kayıtlı bilgilerde değişiklik olması halinde meydana gelen değişiklikleri, VERBİS üzerinden yedi gün içerisinde Kuruma bildirir.

Sicil kaydının silinmesi

MADDE 14 – (1) Veri sorumlusu, sicil kaydının silinmesine ilişkin olarak VERBİS üzerinden Kuruma başvurur.

(2) Kayıt yükümlüğünü gerektiren faaliyet sona erer ya da ortadan kalkarsa, sicil kaydı silinir. Bu kayıtlar, istendiğinde erişilebilir olmakla birlikte üzerinde herhangi bir değişiklik yapılamayacak şekilde tutulur.

(3) Sicil kaydının silinmesi veri sorumlusunun Sicile kayıtlı olduğu dönemdeki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt Yükümlülüğünün İstisnaları

İstisna uygulanacak haller

MADDE 15 – (1) Aşağıda belirtilen kişisel veri işleme faaliyetleri bakımından veri sorumlusunun bu faaliyetleri Sicile kayıt etmesi ve bildirmesi yükümlülüğü yoktur:

- Kişisel veri işlemenin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç araştırması için gerekli olması.
- İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.
- Kişisel veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması.
- Kişisel veri işlemenin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması.

İstisna kriterleri

MADDE 16 – (1) Kurul, aşağıdaki kriterleri göz önünde bulundurarak kayıt yükümlülüğüne istisna getirebilir:

- Kişisel verinin niteliği.
- Kişisel verinin sayısı.
- Kişisel verinin işlenme amacı.
- Kişisel verinin işlendiği faaliyet alanı.
- Kişisel verinin üçüncü kişilere aktarılma durumu.
- Kişisel veri işleme faaliyetinin kanunlardan kaynaklanması.
- Kişisel verilerin muhafaza edilmesi süresi.
- Veri konusu kişi grubu veya veri kategorileri.

(2) Kurul, birinci fıkrada sayılan kriterler çerçevesinde belirlenen istisnaların kapsamı ile uygulama usul ve esaslarını belirlemek amacıyla karar alma yetkisini haizdir. Kurul bu kararlarını uygun yöntemlerle yayımlayarak kamuya duyurur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari yaptırım

MADDE 17 – (1) Veri sorumluları siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan idari para cezası uygulanır.

(2) Veri sorumluları siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edilmesi eyleminin, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir.

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması sırasında doğacak tereddütleri ve uygulamaya ilişkin aksaklıkları gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye, ilke ve standartları belirlemeye ve

uygulama birliğini sağlayacak gerekli dñzenlemeleri yapmaya, bu hususta gerekli her tñrlñ bilgi ve belgeyi istemeye, bu Yñnetmelikte yer almayan konularda ilgili mevzuat hñkñmleri çerçevesinde karar vermeye Kurul yetkilidir.

Yñrñrlñk

MADDE 19 – (1) Bu Yñnetmelik 1/1/2018 tarihinde yñrñrlñđe girer.

Yñrñtme

MADDE 20 – (1) Bu Yñnetmelik hñkñmlerini Başkan yñrñtñr.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA UZMANLIĞI YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 09.02.2018

Resmî Gazete No: 30327

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik; Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmalarını, yetiştirilmelerini, Kişisel Verileri Koruma Uzmanlığına atanmalarına ilişkin usul ve esaslar ile Kişisel Verileri Koruma Uzman ve Uzman Yardımcılarının görev, yetki ve sorumluluklarını düzenler.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ek 41 inci maddesi ile 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 26 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Başkan: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanını,
- Birim Yöneticisi: Daire başkanı ve üstü yöneticiyi,
- Daire Başkanlığı: İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığını,
- Giriş sınavı: Kişisel verileri koruma uzman yardımcılığı kadrolarına atanacakların seçimi için yapılacak yazılı ve sözlü veya yalnızca sözlü sınavı,
- KPSS: Kamu Personel Seçme Sınavını,
- Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,
- Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,
- ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,

- ğ) Uzman: Kişisel Verileri Koruma Uzmanını,
h) Uzman Yardımcısı: Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısını,
ı) Tez: Bu Yönetmelik çerçevesinde hazırlanacak uzmanlık tezlerini,
i) Yeterlik sınavı: Kişisel verileri koruma uzmanlığı yeterlik sınavını,
j) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uzman Yardımcılığına Giriş Sınavı, Atanma, Eğitim ve Yetiştirilme

Giriş sınavı

MADDE 4 – (1) Uzman yardımcılığı giriş sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki aşamalı veya sözlü olarak tek aşamalı yapılabilir.

(2) Özel yarışma sınavının yazılı ve sözlü sınav veya yalnızca sözlü sınav şeklinde yapılmasına Kurul tarafından karar verilir. Giriş sınavının sadece sözlü sınavdan oluşmasına karar verilmesi halinde bu Yönetmeliğin yazılı sınava ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(3) Yazılı sınava, atama yapılacak kadro sayısının en çok yirmi katı kadar adayın başvurusu kabul edilir.

(4) Sözlü sınava, yetmiş puandan az olmamak kaydıyla en yüksek puandan başlanarak ilân edilen her KPSS puan türünde başvuran adaylardan veya yazılı sınavda başarılı olanlardan, atama yapılacak kadro sayısının en fazla dört katı kadar aday çağrılır. Sınavlarda son sıradaki aday ile eşit puan alan diğer adayların da başvuruları kabul edilir.

(5) Yazılı sınav, test usulü veya klasik usulde yapılabilir. Yazılı sınav, Milli Eğitim Bakanlığına, TODAİE'ye, üniversitelere veya ÖSYM'ye yaptırılır.

(6) Yazılı sınava başvuruda istenecek bilgi ve belgeler, başvuru sırasında adaylardan alınacak sınav bedeli, sınav yerleri, soruların konulara göre dağılımı, sınavın yürütülmesinde gözetilecek hususlar, sınavın tarihi ve süresi, kazananların belirlenmesi ve yerleştirmeye ilişkin hususlar, sınav ve yerleştirme sonuçlarının Kuruma, adaylara bildirilmesi, açıklanması ve itiraz ile diğer hususlar Kurum ile Milli Eğitim Bakanlığı, TODAİE, üniversiteler veya ÖSYM arasında yapılacak protokolle belirlenir.

Giriş sınavı duyurusu

MADDE 5 – (1) Giriş sınavının başvuru şartları, tarihleri ve yeri, başvuruda istenen belgeler, atama yapılacak kadro sayısı, gerek görülmesi halinde öğrenim alanları itibarıyla aranacak KPSS puan türleri, taban puanları ve sınava çağrılacak aday sayısı ile sınav şekli ve sınava ilişkin diğer hususlar ilk başvuru tarihinden en az otuz gün önce Resmî Gazete’de, Kurumun internet sitesinde ve Devlet Personel Başkanlığı internet adresinde yayımlanmak suretiyle duyurulur.

Başvuru şartları

MADDE 6 – (1) Uzman yardımcıları mesleğe özel yarışma sınavı ile alınır.

(2) Yarışma sınavına katılacaklarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde yer alan genel şartları taşımak.

b) Son başvuru tarihi itibarıyla geçerlik süresi dolmamış KPSS’den, yarışma sınavı duyurusunda belirtilen puan türlerine göre asgari puanı almış olmak.

c) Kurumun kadro ve ihtiyaç durumuna göre;

1) En az dört yıllık lisans eğitimi veren sosyal bilimler alanında siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat, hukuk ve işletme fakültelerinden ya da sayılan fakültelerde yer alan denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmak.

2) En az dört yıllık lisans eğitimi veren fakültelerin; mühendislik alanında elektronik, elektrik-elektronik, elektronik ve haberleşme, endüstri, bilgisayar, bilişim sistemleri mühendisliği bölümleri ve fakültelerin istatistik bölümlerinden ya da sayılan bölümlerin denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.

ç) Kurum tarafından gerekli görüldüğü takdirde, başvuru tarihi itibarıyla son beş yıl içinde YDS’den veya dil yeterliği bakımından bunlara denkliği ÖSYM tarafından kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye sahip olmak.

d) Giriş sınavının yapıldığı yılın Ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak.

Başvuruda istenecek belgeler ve başvuru şekli

MADDE 7 – (1) Yarışma sınavına katılabilmek için ilânda belirtilen süre içinde elektronik ortamda doldurulacak Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcılığı Yarışma Sınavı Başvuru Formu ile birlikte aşağıda yer alan belgelerin sınav ilanında belirtilen tarihe kadar Kuruma şahsen veya posta yoluyla teslim edilmesi gerekir:

- a) KPSS sonuç belgesinin aslı veya fotokopisi ya da bilgisayar çıktısı.
- b) Yabancı dil puanını beyan edecekler için sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.
- c) Yükseköğrenim diplomasının veya geçici mezuniyet belgesinin aslı veya Kurumca onaylanmış örneği.
- ç) Üç adet vesikalık fotoğraf.

(2) Yurt dışındaki öğrenim kurumlarından mezun olan adayların diploma denkliğinin Yükseköğretim Kurulunca kabul edildiğini gösterir belgenin aslını veya Kurumca onaylı örneğini de başvuru belgelerine eklemeleri gerekir.

Giriş sınavına katılacakların tespit edilmesi

MADDE 8 – (1) Giriş sınavına süresi içinde başvuran adayların başvuruları incelenerek adaylarda aranılan şartların mevcut olup olmadığı Daire Başkanlığı tarafından tespit edilir. Daire Başkanlığınca, aranılan şartları taşıyan adaylar 4 üncü maddede belirtilen usule göre sıralamaya tabi tutulur. Giriş sınavına katılmaya hak kazanan adaylar, Kurumun internet sitesinde ilan edilir.

Sınav Komisyonu

MADDE 9 – (1) Giriş sınavlarının yapılması, sınav sonuçlarının değerlendirilmesi ve sözlü sınava itirazların incelenerek karara bağlanması ile ilgili çalışmalar, Sınav Komisyonu tarafından yapılır.

(2) Kurul tarafından belirlenecek Sınav Komisyonu, biri başkan olmak üzere beş üyeden oluşur. Asıl üyelerin herhangi bir nedenle Sınav Komisyonuna katılamamaları hâlinde, tespit sırasına göre çalışmalara katılmak üzere ayrıca iki yedek üye belirlenir. Gerek görüldüğünde, en çok iki üye, yükseköğretim kurumları öğretim elemanları arasından seçilebilir.

(3) Komisyon üye tam sayısı ile toplanır ve oy çokluğu ile karar alır.

(4) Giriş Sınav Komisyonu üyeleri kendilerinin, boşanmış olsalar dahi eşlerinin, üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımları ile evlatlıklarının katıldıkları sınavlarda görev alamazlar. Bu durumda olanların yerine yedek üyelerden görevlendirme yapılır.

(5) Komisyonun sekretarya hizmetleri Daire Başkanlığınca yürütülür.

Yazılı sınav

MADDE 10 – (1) Yazılı sınav Milli Eğitim Bakanlığı, TODAİE, üniversiteler veya ÖSYM tarafından yapılır. Yazılı sınav, genel kültür ve genel yetenek ile ihtiyaç duyulan uzmanlık alan bilgisi konularından oluşur. Yazılı sınav, test ve/veya klasik usulde yapılır.

(2) Sınav sorularının yüzde 30'unu genel kültür ve genel yetenek, yüzde 70'ini alan bilgisi oluşturur.

(3) Yazılı sınav konuları, uzmanlık alanları dikkate alınmak suretiyle aşağıda sayılan konular arasından ve/veya adayların öğrenim dalına ilişkin bilgi düzeyinin tespitine yönelik konulardan Sınav Komisyonu tarafından seçilerek belirlenir:

a) Genel kültür ve genel yetenek.

b) Kişisel verilerin korunması ile ilgili mevzuat: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve diğer düzenlemeler, kişisel verilerin korunması ile ilgili uluslararası mevzuat ve uygulamalar.

c) Ayrıca 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen bölümlerden mezun olanlar için yazılı sınav aşağıdaki konuları da kapsayacak şekilde yapılır:

- 1) Mikro ve makro iktisat.
- 2) İktisat politikası.
- 3) Türkiye ekonomisi.
- 4) Uluslararası iktisat.
- 5) Kamu maliyesi.
- 6) Türk vergi sisteminin genel esasları.
- 7) Maliye politikası.
- 8) Anayasa hukuku.
- 9) İdare hukuku ve idari yargılama hukuku.
- 10) Ceza hukuku.
- 11) Medeni hukuk.
- 12) Ticaret hukuku.
- 13) Borçlar hukuku.

14) Personel yönetimi.

15) Uluslararası İlişkiler ve Siyasi Tarih Grubu: Uluslararası ilişkiler, uluslararası kuruluşlar, Türk dış politikası, siyasi tarih.

ç) Ayrıca 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen bölümlerden mezun olanlar için yazılı sınav aşağıdaki konuları da kapsayacak şekilde yapılır:

1) Temel bilgisayar programlama ve algoritma geliştirme.

2) Bilişim teknolojilerinde temel kavramlar (bilgisayar teknolojileri kavramları, temel bilgisayar ağları ve internet, temel bilgi güvenliği, temel veri tabanı).

3) Yöneylem araştırması, proje yönetimi, simülasyon rassal modeller.

4) Olasılık, İstatistik.

5) Finansal matematik, maliyet muhasebesi; üstel ve logaritmik fonksiyonlar, diziler, seriler, türev, integral, lineer cebir, diferansiyel denklemler ve bu konuların iktisadi uygulamaları.

6) Yönetim bilişim sistemleri, yönetim ve organizasyon.

7) Yazılım mühendisliği, veri tabanı yönetim sistemleri, veri yapıları ve algoritmalar, bilgisayar ağları ve internet, bilgi güvenliği, işletim sistemleri.

8) Elektronik devreler, sayısal mantık tasarımı, mikro işlemciler, haberleşme, sinyaller ve sistemler.

(4) Yazılı sınavda soruların konu grupları bakımından hangi ağırlıkta değerlendirilmeye tabi tutulacağına sınav duyurusunda yer verilir.

(5) Yazılı sınav sonucunda 70 puandan az olmamak üzere en yüksek puandan başlanarak giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katına kadar aday sözlü sınava girme hakkını kazanır. Yapılan sıralama sonucunda son sıradaki aday ile eşit puana sahip diğer adaylar da sözlü sınava çağrılır.

(6) Yazılı sınav sonuçları Kurumun ve protokol imzalanmış kurumların internet sitesinde sınavın yapıldığı tarihten itibaren en geç 45 gün içerisinde ilân edilir.

Sözlü sınav

MADDE 11 – (1) Sözlü sınav Kurum tarafından yapılır. Sözlü sınavın yeri, günü ve saati ile sınava katılacakların listesi Kurumun internet sitesinde ilân edilir. Adaylara ayrıca bir tebligat yapılmaz.

(2) Sözlü sınavda adaylar, Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcılığı Yarışma Sınavı Değerlendirme Formu üzerinden;

- a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,
- b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,
- c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,
- ç) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,
- d) Genel yetenek ve genel kültürü,
- e) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,

yönlerinden değerlendirilerek ayrı ayrı puan verilerek suretiyle gerçekleştirilir.

(3) Adaylar, Sınav Komisyonu tarafından birinci fıkranın (a) bendi için 50, diğer bentlerin her biri için 10 puan üzerinden değerlendirilir. Sözlü sınavda başarılı sayılmak için alınan puanların aritmetik ortalamasının en az 70 olması şarttır.

(4) Sözlü sınav ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz.

(5) Sözlü sınavda başarılı olanlar, başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanarak suretiyle Kurumun internet sitesinde ilân edilir.

Giriş sınavı sonuçlarının değerlendirilmesi

MADDE 12 – (1) Yarışma sınavları sonucu puanı en yüksek adaydan başlanarak her bir alan için atama yapılacak kadro sayısı kadar asıl, asıl aday sayısının yarısı kadar da yedek aday belirlenir. Yedek listede yer alan adayların hakları, ilân tarihini takip eden 6 ay için geçerlidir ve daha sonraki sınavlar için müktesep hak veya herhangi bir öncelik teşkil etmez.

(2) Sözlü sınav puanlarının eşitliği halinde sırasıyla yazılı sınav yapılmışsa yazılı sınav puanı, yabancı dil puanı, KPSS puanı, diploma notu yüksek olan aday sıralamada üstte yer alır.

Yarışma sınavı sonuçlarına itiraz

MADDE 13 – (1) Adaylar, sınav sonuçlarına yazılı olarak itiraz edebilirler.

(2) Yazılı sınav sonucuna itirazlar sınav sonuçlarının açıklanmasından itibaren en geç 10 iş günü içinde yazılı sınavı yapan Kuruma yapılır.

(3) Sözlü sınav sonucuna ilişkin itirazlar ise sınav sonuçlarının açıklanmasından itibaren en geç 5 iş günü içinde Kuruma yapılır. Sözlü sınav sonuçlarına itirazlar, sınav komisyonu tarafından en geç 5 iş günü içinde değerlendirilir ve sonucu yazılı olarak ilgiliye bildirilir.

Ataması yapılacaklardan istenilecek belgeler

MADDE 14 – (1) Sınavda başarılı olan adaylar;

- a) Görevini devamlı yapmaya engel olabilecek herhangi bir sağlık sorunu olmadığına dair yazılı beyanını,
- b) Adli sicil kaydı yazılı beyanını,
- c) Erkek adaylar için askerlikle ilişkisi olmadığına dair yazılı beyanını,
- ç) Son üç ay içinde çekilmiş 3 adet vesikalık fotoğrafını,

sınav sonucunun ilan edildiği tarihi takip eden on gün içerisinde Kuruma teslim ederler.

(2) Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin sınavları geçersiz sayılarak atamaları yapılmaz. Atamaları yapılmış olsa dahi iptal edilir. Bunlar hiçbir hak talep edemezler ve haklarında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Uzman yardımcılığına atanma

MADDE 15 – (1) Giriş sınavını kazananların atama işlemleri, ilgisine göre güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması olumlu olması kaydıyla 657 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır. Süresi içinde belgelerini teslim etmeyenlerin atamaları yapılmaz.

(2) Geçerli bir mazereti olmadığı halde atama işlemlerinin yapılması için müracaat etmeyenlerin atama işlemleri yapılmaz.

(3) Yarışma sınavında başarılı olanlardan yasal süresi içinde göreve başlamayanlar, ataması yapıp da herhangi bir sebeple görevden ayrılanlar ile atama şartlarını taşımadığı anlaşılanların yerlerine sınav sonucunun ilanından itibaren üç ay içerisinde yedek adayların ataması puan üstünlüğüne göre yapılır.

Uzman yardımcılarının eğitimi ve yetiştirilmeleri

MADDE 16 – (1) Uzman yardımcılığı süresi en az üç yıldır. Bu süre içinde aylıksız izin ve toplamı üç ayı aşan hastalık ve refakat izni kullananların yardımcılık süreleri, ayrı kaldıkları süre kadar uzatılır.

(2) Uzman yardımcısı olarak atananlar, bu kadroda buldukları sürece, uzmanlığın gerektirdiği bilgi, beceri ve etik değerleri kazanmaları maksadıyla verilecek görevlerin yanı sıra;

a) Kurumun teşkilât yapısı, görevleri ve çalışma usûl ve esasları hakkında bilgi ve tecrübe kazanmaya,

b) Kurumun hizmet sahasına giren konulara ilişkin mevzuata ve bu mevzuatın uygulanmasına ilişkin bilgi ve becerileri kazanmaya,

c) Yazışma, rapor yazma, inceleme ve araştırma teknikleri konularında gerekli bilgi ve yeteneği kazanmaya,

ç) Meslekî konularda ilmî ve teknik çalışma ve araştırma alışkanlığını kazanmaya,

d) Meslekî yabancı dil bilgisini geliştirmeye,

e) Kurumun hizmet sahası ile ilgili olarak, ulusal ve uluslararası konferans, seminer ve eğitim programlarına iştirake ve temsil kabiliyetini geliştirmeye,

yönelik çalışmalarda bulunurlar.

(3) Uzman yardımcılarının eğitimi ve yetiştirilmelerinde 657 sayılı Kanun ile 21/2/1983 tarihli ve 83/6061 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Genel Yönetmelik hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uzmanlığa Atanma

Uzmanlığa atanabilmek için aranan şartlar

MADDE 17 – (1) Uzman yardımcıları;

a) Uzman yardımcısı olarak aylıksız izin ile toplamı üç ayı aşan hastalık ve refakat izinleri hariç en az üç yıl çalışmış olması,

b) Hazırlayacakları uzmanlık tezinin kabul edilmesi,

c) Yeterlik sınavında başarılı olması,

ç) Yeterlik sınavı tarihinde geçerli olan veya yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içerisinde alınmış bulunan YDS'den asgari (C) düzeyinde puanın veya dil yeterliği bakımından bunlara denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgenin ibraz edilmesi

şartıyla uzman olarak atanmaya hak kazanırlar.

(2) Uzmanlık tezi ve yeterlik sınavına ilişkin hizmetler Daire Başkanlığınca yürütülür.

Tez jürisi ve görevleri

MADDE 18 – (1) Tez Jürisi, tez savunmasını gerçekleştirmek üzere, bir Kurul üyesinin başkanlığında, uzman yardımcısının tez danışmanı ile birim yöneticileri, uzmanları ve öğretim üyeleri arasından Kurul tarafından belirlenen beş asıl üyeden oluşur. En çok iki üye yüksek öğretim kurumları öğretim üyeleri arasından seçilebilir. Asıl üyelerin herhangi bir nedenle savunma komisyonuna katılamamaları hâlinde, tespit sırasına göre çalışmalara katılmak üzere ayrıca iki yedek üye belirlenir.

(2) Tez jürisi, tezi değerlendirmek üzere üye tam sayısı ile toplanır ve oy çokluğu ile karar alır.

Tez konusunun belirlenmesi ve tez hazırlama

MADDE 19 – (1) Daire Başkanlığı tarafından diğer birimlerin görüşleri de alınmak kaydıyla Kurumun ihtiyaçlarına göre tez konuları listesi oluşturulur ve Kurulun onayına sunulur.

(2) Başkan, tez konuları listesinden uzman yardımcısının tercih ettiği üç konudan birini en geç ikinci yılın sonunda belirler.

(3) Tez; öğretim üyesi, birim yöneticisi veya uzmanlar arasından Başkan tarafından seçilecek tez danışmanının gözetiminde bilimsel esaslara uygun olarak hazırlanır.

(4) Belirlenen tez konusu ilk bir ay içinde, uzman yardımcısının talebi ve birim amirinin uygun görmesi hâlinde bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir. Tez konusunun değiştirilmesi tezin teslim süresini uzatmaz.

(5) Hazırlanacak tezin uzman yardımcısının görüş, değerlendirme ve önerilerini içeren bilimsel çalışma etiğine uygun özgün bir eser olması gerekir. Tezin daha önce yüksek lisans, doktora tezi veya başka bir amaçla benzer tarzda hazırlanmamış, incelenip savunulmamış ve kullanılmamış olması gerekir. Aksi durumun tespiti halinde tez geçersiz sayılır ve ilgililer hakkında disiplin hükümleri ve cezaî işlemler uygulanır.

(6) Tez; aylıksız izin, toplamda üç ayı aşan hastalık ve refakat izni hariç olmak üzere adaylıkta geçen süre dâhil üç yıl içerisinde hazırlanır.

(7) Tez çalışması, yapılacak bir protokol çerçevesinde bir yükseköğretim kurumunda da yaptırılabilir.

Tezin teslimi

MADDE 20 – (1) Uzman yardımcısı tez konusunun kesinleşmesini takip eden en geç bir yılın sonunda hazırladığı tez ve tez danışmanının değerlendirme raporunu, on iş günü içinde tez jürisindeki üye sayısı kadar çoğaltarak bağlı olduğu birim amirine teslim eder. Birim amirleri tezleri beş iş günü içinde Daire Başkanlığına gönderir ve Başkanlık en kısa sürede jüri üyelerine teslim eder.

(2) Süresi içinde tezlerini sunamayan uzman yardımcılarının altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir.

Tezin değerlendirilmesi ve kabulü

MADDE 21 – (1) Tez jürisi, teslim aldığı tezleri en geç iki ay içinde inceler. Tezi uygun görülen uzman yardımcısı tezini savunmak üzere bir ay içerisinde çağrılır.

(2) Uzman yardımcısı tez jürisi önünde tezini sözlü olarak savunur ve tez konusu ile ilgili soruları cevaplandırır.

(3) Uzman yardımcısının sözlü savunmasından sonra tez jürisi üyeleri oylarını başarılı veya başarısız şeklinde kullanır ve karar oy çokluğu ile alınır.

(4) Tezini teslim ettiği halde geçerli bir mazereti nedeniyle tez savunmasına girememiş olan uzman yardımcısı için ayrı bir savunma tarihi belirlenir. Geçerli bir mazereti olmaksızın savunma toplantısına girmeyen uzman yardımcısı başarısız tez vermiş sayılır.

Tezin kabul edilmemesi

MADDE 22 – (1) Tez jürisi tarafından tezi başarısız kabul edilen uzman yardımcılarının tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir. Bu süre sonunda tezini teslim etmeyen, savunmayan veya ikinci defa tezi başarısız kabul edilenler hakkında 26 ncı madde hükmü uygulanır.

Yeterlik Sınavı Komisyonu

MADDE 23 – (1) Yeterlik Sınavı Komisyonu, bir Kurul üyesinin başkanlığında, birim yöneticileri ve uzmanları ile öğretim üyeleri arasından Kurul tarafından belirlenen beş asıl üyeden oluşur. Aynı usulle başkan ve üyelerin yedekleri de seçilir.

(2) Yeterlik Sınavı Komisyonu üye tam sayısı ile toplanır. Kurulun sekreteryaya hizmetleri Daire Başkanlığınca yürütülür.

Yeterlik sınavına giriş şartı ve yeterlik sınavı

MADDE 24 – (1) Aylıksız izin ile toplamda üç ayı aşan hastalık ve refakat izni hariç olmak üzere uzman yardımcılığında fiilen en az üç yıl görev yapan ve uzmanlık tezi başarılı kabul edilenler yeterlik sınavına girmeye hak kazanır.

(2) Yeterlik sınavı, Kurum tarafından uygun görülen yer ve tarihte yazılı olarak yapılır.

(3) Yeterlik sınavı, Komisyonca belirlenen Kurumun görev alanına giren ve sınavdan en az iki ay önce ilan edilen konulardan yapılır. Sınavda 100 tam puan üzerinden en az 70 puan alanlar başarılı sayılır.

(4) Yeterlik sınavında başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir.

Uzmanlığa atama

MADDE 25 – (1) Uzman yardımcılarında yeterlik sınavında başarılı olan ve yeterlik sınavı tarihinde geçerli olan veya yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içerisinde alınmış bulunan YDS'den asgari (C) düzeyinde puanın veya dil yeterliği bakımından bunlara denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeyi ibraz edenler uzmanlığa atanır.

Uzman yardımcısı unvanının sona ermesi

MADDE 26 – (1) Uzman yardımcılarında;

a) Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler,

b) İkinci yeterlik sınavında da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar,

c) Süresi içinde yabancı dil yeterliği şartını yerine getirmeyenler,
Kurumda durumlarına uygun memur unvanlı kadrolara atanırlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Görev ve sorumluluk

MADDE 27 – (1) Uzman ve uzman yardımcılarının görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Görevlendirildikleri birimin iş ve işlemlerini yürütmek.
 - b) Kurumun görev alanına ilişkin olarak politika, strateji ve hedeflerin tespiti maksadıyla araştırma ve incelemeler yapmak.
 - c) İlgili mevzuatın Kuruma verdiği görevlerin ifası amacıyla yürürlüğe konulan ikincil düzenlemeler ile alınan Kurul kararlarının uygulamalarını izlemek, değerlendirmek ve sonucunda tesis edilecek işlemler ve uygulamalarla ilgili öneriler geliştirmek, yapılacak işler ve alınacak tedbirlerle ilgili tekliflerde bulunmak.
 - ç) Uluslararası kurum ve kuruluşlar nezdinde yapılacak ve Kurumca uygun görülecek toplantı ve çalışmalara katılmak.
 - d) Kişisel verilerin korunması uygulamaları konusunda çalışmalarda bulunmak, yeni stratejiler geliştirmek.
 - e) Kurumun hizmet kapasite ve kalitelerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapmak, hazırlanmakta olan çalışmalara katılmak.
 - f) Kişisel verilerin korunması konusunda ulusal ve uluslararası çalışmaları takip etmek ve Türkiye’de uygulanabilir metotlar üzerinde çalışmalarda bulunmak.
 - g) Verilen görevleri mevzuat hükümleri çerçevesinde yerine getirmek.
- (2) Uzman ve uzman yardımcıları, görevlerini ilgili birim yöneticisine bağlı olarak yürütürler.

Yurt dışında eğitim

MADDE 28 – (1) Uzmanlar, 657 sayılı Kanun ve 21/1/1974 tarihli ve 7/7756 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, staj veya araştırma yapmak, meslekî bilgi ve görgülerini artırmak veya yurt dışındaki üniversitelerden kabul belgesi almaları şartıyla akademik çalışma yapmak üzere yurt dışına gönderilebilir.

Yeniden atanma

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre uzman unvanını kazandıktan sonra Kurumdaki görevlerinden çeşitli sebeplerle ayrılıp yeniden atanmak isteyenler, boş kadro olması şartıyla uzman kadrosuna yeniden atanabilirler.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 657 sayılı Kanun, 6698 sayılı Kanun, 18/3/2002 tarihli ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN YERİNE GETİRİLMESİNDE UYULACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 10.03.2018

Resmî Gazete No: 30356

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca veri sorumluları veya yetkilendirdiği kişilerce yerine getirilmesi gereken aydınlatma yükümlülüğü kapsamında uyulacak usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (g) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Alıcı grubu: Veri sorumlusu tarafından kişisel verilerin aktarıldığı gerçek veya tüzel kişi kategorisini,
- b) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,
- c) Kanun: 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu,
- ç) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,
- d) Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,
- e) Sicil: Başkanlık tarafından tutulan Veri Sorumluları Sicilini,
- f) Veri kayıt sistemi: Tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel verilerin bulunduğu her türlü ortamı,

g) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ğ) Veri sorumlusu temsilcisi: Türkiye’de yerleşik olmayan veri sorumlularını 30/12/2017 tarihli ve 30286 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen konularda asgari temsile yetkili Türkiye’de yerleşik tüzel kişi ya da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiyi

ifade eder.

(2) Bu Tebliğde yer almayan tanımlar için Kanundaki tanımlar geçerli olacaktır.

Aydınlatma yükümlülüğünün kapsamı

MADDE 4 – (1) Kanunun 10 uncu maddesine göre; kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumluları veya yetkilendirdiği kişilerce, ilgili kişilerin bilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu yükümlülük yerine getirilirken veri sorumluları veya yetkilendirdiği kişilerce yapılacak bilgilendirmenin asgari olarak aşağıdaki konuları içermesi gerekmektedir:

- Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,
- Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
- Kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği,
- Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,
- İlgili kişinin Kanunun 11 inci maddesinde sayılan diğer hakları.

Usul ve esaslar

MADDE 5 – (1) Veri sorumlusu ya da yetkilendirdiği kişi tarafından sözlü, yazılı, ses kaydı, çağrı merkezi gibi fiziksel veya elektronik ortam kullanılmak suretiyle aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi esnasında aşağıda sayılan usul ve esaslara uyulması gerekmektedir:

- İlgili kişinin açık rızasına veya Kanundaki diğer işleme şartlarına bağlı olarak kişisel veri işlendiği her durumda aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilmelidir.

b) Kişisel veri işleme amacı değiştiğinde, veri işleme faaliyetinden önce bu amaç için aydınlatma yükümlülüğü ayrıca yerine getirilmelidir.

c) Veri sorumlusunun farklı birimlerinde kişisel veriler farklı amaçlarla işleniyorsa, aydınlatma yükümlülüğü her bir birim nezdinde ayrıca yerine getirilmelidir.

ç) Sicile kayıt yükümlülüğünün bulunması durumunda, aydınlatma yükümlülüğü çerçevesinde ilgili kişiye verilecek bilgiler, Sicile açıklanan bilgilerle uyumlu olmalıdır.

d) Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi, ilgili kişinin talebine bağlı değildir.

e) Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiğinin ispatı veri sorumlusuna aittir.

f) Kişisel veri işleme faaliyetinin açık rıza şartına dayalı olarak gerçekleştirilmesi halinde, aydınlatma yükümlülüğü ve açık rızanın alınması işlemlerinin ayrı ayrı yerine getirilmesi gerekmektedir.

g) Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında açıklanacak kişisel veri işleme amacının belirli, açık ve meşru olması gerekir. Aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken, genel nitelikte ve muğlak ifadeler yer verilmemelidir. Gündeme gelmesi muhtemel başka amaçlar için kişisel verilerin işlenebileceği kanaatini uyandıran ifadeler kullanılmamalıdır.

ğ) Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında ilgili kişiye yapılacak bildirim anlaşılır, açık ve sade bir dil kullanılarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

h) Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “hukuki sebep” ten kasıt, aydınlatma yükümlülüğü kapsamında kişisel verilerin Kanunun 5 ve 6 ncı maddelerinde belirtilen işleme şartlarından hangisine dayanılarak işlendiğidir. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi esnasında hukuki sebebin açıkça belirtilmesi gerekmektedir.

ı) Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında, kişisel verilerin aktarıma amacı ve aktarılacak alıcı grupları belirtilmelidir.

i) Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında kişisel verilerin, tamamen veya kısmen otomatik yollarla ya da veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yöntemlerden hangisiyle elde edildiği açık bir şekilde belirtilmelidir.

j) Aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken eksik, ilgili kişileri yanıltıcı ve yanlış bilgilere yer verilmemelidir.

Kişisel verilerin ilgili kişiden elde edilmemesi halinde aydınlatma yükümlülüğü

MADDE 6 – (1) Kişisel verilerin ilgili kişiden elde edilmemesi halinde;

a) Kişisel verilerin elde edilmesinden itibaren makul bir süre içerisinde,

b) Kişisel verilerin ilgili kişi ile iletişim amacıyla kullanılacak olması durumunda, ilk iletişim kurulması esnasında,

c) Kişisel verilerin aktarılabilecek olması halinde, en geç kişisel verilerin ilk kez aktarımının yapılacağı esnada

ilgili kişiyi aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerekir.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı yürütür.

VERİ SORUMLUSUNA BAŞVURU USUL VE ESASLARI HAKKINDA TEBLİĞ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 10.03.2018

Resmî Gazete No: 30356

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, veri sorumlusuna başvuru ve işlemin ayrıca bir maliyet gerektirmesi hâlinde alınacak ücret ile ilgili usul ve esasları belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 13 üncü maddesi ve 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (g) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Başvuru: Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında yapılan başvuruyu,
- b) Güvenli Elektronik İmza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin tespitini sağlayan, imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan elektronik imzayı,
- c) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,
- ç) Kanun: 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu,
- d) Kayıt ortamı: Tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel verilerin bulunduğu her türlü ortamı,

e) Kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi: Elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukuki delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şeklini,

f) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,

g) Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,

ğ) Mobil imza: Mobil bir cihaz kullanılarak oluşturulan elektronik imzayı

ifade eder.

(2) Bu Tebliğde yer almayan tanımlar için Kanundaki tanımlar geçerli olacaktır.

Başvuru hakkı

MADDE 4 – (1) Kişisel verisi işlenen gerçek kişiler, veri sorumlusuna başvuru hakkına sahiptir.

(2) İlgili kişiler, başvurularını Türkçe olarak yapmak kaydıyla bu haktan yararlanabilir.

Başvuru usulü

MADDE 5 – (1) İlgili kişi, Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen hakları kapsamında taleplerini, yazılı olarak veya kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi, güvenli elektronik imza, mobil imza ya da ilgili kişi tarafından veri sorumlusuna daha önce bildirilen ve veri sorumlusunun sisteminde kayıtlı bulunan elektronik posta adresini kullanmak suretiyle veya başvuru amacına yönelik geliştirilmiş bir yazılım ya da uygulama vasıtasıyla veri sorumlusuna iletir.

(2) Başvuruda;

a) Ad, soyad ve başvuru yazılı ise imza,

b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. kimlik numarası, yabancılar için uyruğu, pasaport numarası veya varsa kimlik numarası,

c) Tebligata esas yerleşim yeri veya iş yeri adresi,

ç) Varsa bildirim esas elektronik posta adresi, telefon ve faks numarası,

d) Talep konusu,

bulunması zorunludur.

(3) Konuya ilişkin bilgi ve belgeler başvuruya eklenir.

(4) Yazılı başvurularda, veri sorumlusuna veya temsilcisine evrakın tebliğ edildiği tarih, başvuru tarihidir.

(5) Diğer yöntemlerle yapılan başvurularda; başvurunun veri sorumlusuna ulaştığı tarih, başvuru tarihidir.

Başvuruya cevap

MADDE 6 - (1) Veri sorumlusu bu Tebliğ kapsamında ilgili kişi tarafından yapılacak başvuruları etkin, hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olarak sonuçlandırmak üzere gerekli her türlü idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdür.

(2) Veri sorumlusu, başvuruyu kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder.

(3) Veri sorumlusu, cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirir.

(4) Cevap yazısının;

a) Veri sorumlusu veya temsilcisine ait bilgileri,

b) Başvuru sahibinin; adı ve soyadını, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. kimlik numarasını, yabancılar için uyruğunu, pasaport numarasını veya varsa kimlik numarasını, tebligata esas yerleşim yeri veya iş yeri adresini, varsa bildirim esas elektronik posta adresini, telefon ve faks numarasını,

c) Talep konusunu,

ç) Veri sorumlusunun başvuruya ilişkin açıklamalarını,

içermesi zorunludur.

(5) Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyet gerektirmesi hâlinde, 7 nci maddede belirtilen ücret alınabilir. Başvurunun, veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.

(6) İlgili kişinin talebinin kabul edilmesi hâlinde, veri sorumlusunca talebin gereği en kısa sürede yerine getirilir ve ilgili kişiye bilgi verilir.

Ücret

MADDE 7 – (1) İlgili kişinin başvurusuna yazılı olarak cevap verilecekse, on sayfaya kadar ücret alınmaz. On sayfanın üzerindeki her sayfa için 1 Türk Lirası işlem ücreti alınabilir.

(2) Başvuruya cevabın CD, flash bellek gibi bir kayıt ortamında verilmesi halinde veri sorumlusu tarafından talep edilebilecek ücret kayıt ortamının maliyetini geçemez.

Yürürlük

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı yürütür.

**KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA
KURUMU
KURUL KARARLARI**

2017/61: Rehberlik Hizmeti Veren İnternet Sitelerinde/Uygulamalarda Kişisel Verilerin Korunması

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU KARARI

Karar Tarihi	: 21/12/2017
Karar No	: 2017/61
Toplantı Sıra Sayısı	: 2017/25
Resmî Gazete Tarih/No	: 25.01.2018 / 30312
Konu Özeti	: Rehberlik Hizmeti Veren İnternet Sitelerinde/Uygulamalarda Kişisel Verilerin Korunması

Toplantıya Katılan Üyeler

Başkan : Prof. Dr. Faruk BİLİR

Üyeler : Cabir BİLİRGEN, Turan ARIK, Hasan AYDIN, şaban BABA, Dr. İhsan Ezel BÜYÜKSEKBAN, Murat KARAKAYA, Dr. Cengiz PAŞAOĞLU, Vedat YILDIZ

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) hükümlerine aykırı olarak ilgili kişilerin açık rızalarını almaksızın isimden telefon numarası veya telefon numarasından isim sorgulanması şeklinde rehberlik hizmeti veren internet siteleri ve uygulamalara ilişkin olarak Kişisel Verileri Koruma Kurumuna intikal eden ihbar ve şikâyetler kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda; çeşitli uygulamalar, İnternet siteleri veya sosyal medya hesapları üzerinden kişisel verileri toplayarak bu verilerin paylaşımını sağlayan, isim sorgulandığında telefon numarası bilgisine, telefon numarası sorgulandığında da isim bilgisine erişme ve başkalarının telefon rehberinde nasıl kayıtlı olduğunu öğrenme gibi konularda hizmet veren birçok uygulamanın ve internet sitesinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Kanunun 3 üncü maddesinin (I) numaralı fıkrasının (e) bendinde "kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması,

aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem” kişisel verilerin işlenmesi olarak düzenlenmiş olup sayılan eylemlerden birinin gerçekleştirilebilmesi için öncelikle Kanunun 5 ve 6 ncı maddelerinde sayılan işleme şartlarından birinin bulunması, ayrıca Kanun ile öngörülen diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda;

- Kanunda ve ilgili mevzuatta dayanağı bulunmaksızın ilgili kişilerin iletişim bilgilerinin paylaşımını yapan internet siteleri ve mobil uygulamalar tarafından gerçekleştirilen veri işleme faaliyetinin Kanunun 15 inci maddesinin (7) numaralı fıkrası uyarınca derhal durdurulması gerektiği
- Belirtilen şekilde söz konusu faaliyetlerde bulunan internet sitelerinin/uygulamaların faaliyetlerine son vermediğine ilişkin bilgi edinilmesi halinde bu internet sitelerine/uygulamalara erişimin engellenmesi adına gereğinin yapılmasını teminen yetkili kurumlara başvuruda bulunulacağı, öte yandan kişisel verilerin hukuka aykırı olarak elde edilmiş olabileceği de dikkate alınarak, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme" başlıklı 136 ncı maddesi çerçevesinde ilgili internet siteleri/uygulamalar hakkında gerekli hukuki işlemlerin tesisi için konunun Ceza Muhakemesi Kanununun 158 inci maddesi uyarınca ihbaren Cumhuriyet Başsavcılığına bildirileceği

hususlarında kamuoyunun bilgilendirilmesine,

- Kanunun 15 inci maddesinin (6) numaralı fıkrası uyarınca alman bu ilke kararının Resmi Gazete ile Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına ve bu karara uymayanlar hakkında Kanunun 18 inci maddesi kapsamında işlem yapılacağına

oy birliği ile karar verilmiştir.

2017/62: Banko, Gişe, Masa gibi Hizmet Alanlarında Kişisel Verilerin Korunması

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU KARARI

Karar Tarihi	: 21/12/2017
Karar No	: 2017/62
Toplantı Sıra Sayısı	: 2017/25
Resmî Gazete Tarih/No	: 25.01.2018 / 30312
Konu Özeti	Banko, Gişe, Masa gibi Hizmet Alanlarında Kişisel Verilerin Korunması

Toplantıya Katılan Üyeler

Başkan : Prof. Dr. Faruk BİLİR

Üyeler : Cabir BİLİRGEN, Turan ARIK, Hasan AYDIN, şaban BABA, Dr. İhsan Ezel BÜYÜKSEKBAN, Murat KARAKAYA, Dr. Cengiz PAŞAOĞLU, Vedat YILDIZ.

Banko, gişe ve masa gibi vatandaşa hizmet sunulan alanlarda yaşanan kişisel veri güvenliği ihlallerine ilişkin olarak Kişisel Verileri Koruma Kurumuna intikal eden ihbarlar kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda, uygulamada yaşanan problemlerin önüne geçilmesini teminen;

- Bankacılık ve sağlık sektörleri başta olmak üzere birden fazla çalışan ile birlikte bitişik düzende hizmet veren posta ve kargo hizmetleri, turizm acenteleri, zincir mağazaların müşteri hizmetleri bölümleri, çeşitli abonelik işlemlerinin yapıldığı kuruluşlar ile belediye, vergi ve nüfus ile ilgili işlemler gibi hizmetlerin verildiği kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarının, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 12 nci maddesi uyarınca kişisel verilerin korunması ile ilgili olarak; banko/gişe/masa gibi bölümlerde yetkisi olmayan kişilerin yer almasını önleyecek ve aynı anda birbirlerine yakın konumda hizmet alanların birbirlerine ait kişisel verileri duymasını, görmesini,

öğrenmesini veya ele geçirmesini engelleyecek nitelikte gerekli teknik ve idari tedbirleri almasına,

- Kanunun 15 inci maddesinin (6) numaralı fıkrası uyarınca alınan bu ilke kararının Resmi Gazete ile Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına ve bu karara uymayanlar hakkında Kanunun 18 inci maddesi kapsamında işlem yapılacağına

oy birliği ile karar verilmiştir.

2018/10: Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemleri

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU KARARI

Karar Tarihi : 31/01/2018

Karar No : 2018/10

Toplantı Sıra Sayısı : 2018/3

Resmî Gazete Tarih/No: 07.03.2018 / 30353

Konu Özeti : Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemlerin görüşülmesi.

Toplantıya Katılan Üyeler

Başkan : Prof. Dr. Faruk BİLİR

Üyeler : Cabir BİLİRGEN, Dr. cengiz PAŞAOĞLU, Turan ARIK, Hasan AYDIN, Murat KARAKAYA, Dr. ihsan Ezel BÜYÜKSEKBAN, Vedat YILDIZ.

Kanunun 6 ncı maddesinin (4) numaralı fıkrası ile 22 nci maddesinin (I) numaralı fıkrasının (ç) bendi kapsamında hazırlanan "Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemlerin ekte yer verilen şekilde kabulüne ve Resmi Gazetede yayımlanmasına oy birliği ile karar verilmiştir.

Ek: Yeterli Önlemler (2 sf.)

Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemler

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 6 ncı maddesinin (4) numaralı fıkrasında, "Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır." hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede, Kanunun 22 nci maddesinin (I) numaralı fıkrasının (ç) ve (e) bentleri uyarınca özel nitelikli kişisel veri işleyen veri

2018/10: Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemleri

sorumluları tarafından alınması gereken yeterli önlemler Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

1. Özel nitelikli kişisel verilerin güvenliğine yönelik sistemli, kuralları net bir şekilde belli, yönetilebilir ve sürdürülebilir ayrı bir politika ve prosedürün belirlenmesi,
2. Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi süreçlerinde yer alan çalışanlara yönelik,
 - a. Kanun ve buna bağlı yönetmelikler ile özel nitelikli kişisel veri güvenliği konularında düzenli olarak eğitimler verilmesi,
 - b. Gizlilik sözleşmelerinin yapılması,
 - c. Verilere erişim yetkisine sahip kullanıcıların, yetki kapsamlarının ve sürelerinin net olarak tanımlanması,
 - ç. Periyodik olarak yetki kontrollerinin gerçekleştirilmesi,
 - d. Görev değişikliği olan ya da işten ayrılan çalışanların bu alandaki yetkilerinin derhal kaldırılması. Bu kapsamda, veri sorumlusu tarafından kendisine tahsis edilen envanterin iade alınması,
3. Özel nitelikli kişisel verilerin işlendiği, muhafaza edildiği ve/veya erişildiği ortamlar, elektronik ortam ise
 - a. Verilerin kriptografik yöntemler kullanılarak muhafaza edilmesi,
 - b. Kriptografik anahtarların güvenli ve farklı ortamlarda tutulması,
 - c. Veriler üzerinde gerçekleştirilen tüm hareketlerin işlem kayıtlarının güvenli olarak loglanması,
 - ç. Verilerin bulunduğu ortamlara ait güvenlik güncellemelerinin sürekli takip edilmesi, gerekli güvenlik testlerinin düzenli olarak yapılması/yaptırılması, test sonuçlarının kayıt altına alınması,
 - d. Verilere bir yazılım aracılığı ile erişiliyorsa bu yazılıma ait kullanıcı yetkilendirmelerinin yapılması, bu yazılımların güvenlik testlerinin düzenli olarak yapılması/yaptırılması, test sonuçlarının kayıt altına alınması,

- e. Verilere uzaktan erişim gerekiyorsa en az iki kademeli kimlik doğrulama sisteminin sağlanması,
4. Özel nitelikli işlendiği, muhafaza edildiği ve/veya erişildiği ortamlar, fiziksel ortam ise
 - a. Özel nitelikli kişisel verilerin bulunduğu ortamın niteliğine göre yeterli güvenlik önlemlerinin (elektrik kaçağı, yangın, su baskını, hırsızlık vb. durumlara karşı) alındığından emin olunması,
 - b. Bu ortamların fiziksel güvenliğinin sağlanarak yetkisiz giriş çıkışların engellenmesi,
5. Özel nitelikli kişisel veriler aktarılacaksa
 - a. Verilerin e-posta yoluyla aktarılması gerekiyorsa şifreli olarak kurumsal e-posta adresiyle veya Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) hesabı kullanılarak aktarılması,
 - b. Taşınabilir Bellek, CD, DVD gibi ortamlar yoluyla aktarılması gerekiyorsa kriptografik yöntemlerle şifrelenmesi ve kriptografik anahtarın farklı ortamda tutulması,
 - c. Farklı fiziksel ortamlardaki sunucular arasında aktarma gerçekleştiriliyorsa, sunucular arasında VPN kurularak veya sFTP yöntemiyle veri aktarımının gerçekleştirilmesi,
 - ç. Verilerin kâğıt ortamı yoluyla aktarımı gerekiyorsa evrakın çalınması, kaybolması ya da yetkisiz kişiler tarafından görülmesi gibi risklere karşı gerekli önlemlerin alınması ve evrakın "gizlilik dereceli belgeler" formatında gönderilmesi

gerekir.

6. Yukarıda belirtilen önlemlerin yanı sıra Kişisel Verileri Koruma Kurumunun internet sitesinde yayımlanan Kişisel Veri Güvenliği Rehberinde belirtilen uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik teknik ve idari tedbirler de dikkate alınmalıdır.

**KİŞİSEL VERİLERLE İLGİLİ
DİĞER MEVZUAT - 1**

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ VE GİZLİLİĞİNİN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 27.04.2012

Resmî Gazete No: 28363

Değişiklikler: 15.02.2013/28560 11.07.2013/28704

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi, saklanması ve gizliliğinin korunması için elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Haberleşmenin içeriğine ilişkin verilerin saklanması bu Yönetmeliğin kapsamına dâhil değildir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 4, 6, 12 ve 51 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan gerçek ya da tüzel kişiyi,

b) Acil yardım çağrıları: Ulusal ve uluslararası düzenlemelerde kabul görmüş yangın, sağlık, doğal afetler ve güvenlik gibi acil durumlara ilgili olarak itfaiye, polis, jandarma, sağlık ve benzeri kuruluşlara yardım talebiyle yapılan çağrıları,

c) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** Anonim hale getirme: Kişisel verilerin, belirli veya kimliği belirlenebilir bir gerçek ya da tüzel kişiyle ilişkilendirilemeyecek veya kaynağı belirlenemeyecek hale getirilmesini,

ç) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** Gerçekleşmeyen arama: Başarılı bir şekilde bağlantı kurulmasına rağmen haberleşmenin gerçekleşmemesini,

d) Hücre kimliği: Mobil telefon çağrısının başladığı ya da sona erdiği hücrenin kimliğini,

e) IMEI: Uluslararası mobil cihaz kimliğini,

f) IMSI: Uluslararası mobil abone kimliğini,

g) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** İşlem kaydı: Kişisel verilere erişen kişiler tarafından yapılan işlemin ileriki bir tarihte tanımlanabilmesini teminen asgari olarak işlem, işlemin detayı, işlemi yapan kişi, işlemin yapıldığı tarih ve zaman ile işlemi yapan kişinin bağlandığı nokta bilgilerini içeren elektronik kayıtları,

ğ) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

h) Kişisel veri: Belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek ve tüzel kişilere ilişkin bütün bilgileri,

ı) Kişisel veri ihlali: İstem dışı, yetki dışı ya da yasa dışı olarak; kişisel verilerin tahrip edilmesine, kaybolmasına, iletilmesine, değiştirilmesine, depolanmasına veya başka bir ortama kaydedilmesine, işlenmesine, ifşa edilmesine ve söz konusu verilere erişilmesine neden olan güvenlik ihlalini,

i) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin otomatik olan veya olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, değiştirilmesi, silinmesi veya yok edilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması veya başka bir şekilde elde edilebilir hale getirilmesi, üçüncü kişilere aktarılması, kullanılmasının sınırlandırılması amacıyla işaretlenmesi, tasniflenmesi veya kullanılmasının engellenmesi gibi bu veriler üzerinde gerçekleştirilen işlem ya da işlemler bütünü,

j) Konum verisi: Kamuya açık elektronik haberleşme hizmeti kullanıcısına ait bir cihazın coğrafi konumunu belirleyen ve elektronik haberleşme şebekesinde veya elektronik haberleşme hizmeti aracılığıyla işlenen belirli veriyi,

- k) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmaksızın elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,
- l) Kullanıcı kimliği: İnternet erişim hizmetlerine ya da internet haberleşme hizmetlerine abonelik ya da kayıt esnasında tahsis edilen tek ve kişiye özel tanımlamayı,
- m) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
- n) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
- o) (Değişik:RG-11/7/2013-28704) NAT: Şebekede taşınan IP paketlerindeki IP adres bilgisi yanında port bilgileri de kullanılarak aynı IP'lerin birden çok abone tarafından kullanılmasını sağlayan teknolojiyi,
- ö) Rıza: İlgili kişinin kendisine ait kişisel verisinin işlenmesine yönelik, verinin işlenme amaç ve kapsamı dâhilinde, verinin işlenmesi öncesinde özgür iradesiyle verdiği ispatlanabilir kabul beyanını,
- p) Trafik verisi: Bir elektronik haberleşme şebekesinde haberleşmenin iletimi veya faturalama amacıyla işlenen her türlü veriyi,
- r) Veri: Abone ya da kullanıcıyı teşhis etmek için yararlanılan trafik verisi, konum verisi ya da ilgili diğer bilgileri,
- ifade eder.

(2) (Değişik:RG-11/7/2013-28704) Bu Yönetmelikte geçen ancak birinci fıkrada tanımlanmayan kavramlar ve kısaltmalar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Esasları

Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler

MADDE 4 – (1) Kişisel verilerin;

- a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olarak işlenmesi,
- b) İlgili kişinin rızasına dayalı olarak işlenmesi,
- c) Elde edilme amacıyla bağlantılı, yeterli ve orantılı olması,
- ç) Doğru olması ve gerektiğinde güncellenmesi,
- d) İlgili kişilerin kimliklerini belirtecek biçimde ve kaydedildikleri veya yeniden işlenecekleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi

esastır.

(2) **(Ek:RG-11/7/2013-28704)** Kişisel veriler yurt dışına çıkarılamaz.

(3) **(Ek:RG-11/7/2013-28704)** Kişisel verilerin işlenmesi kapsamında abone tarafından işletmeciye verilen rıza, sadece alınan hizmete özgü olmak koşuluyla, kişisel verilerin işletmeci tarafından yetkilendirilen taraflar marifetiyle işlenebilmesini de kapsar.

(4) **(Ek:RG-11/7/2013-28704)** İşletmeci tarafından yetkilendirilen taraflarca bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edilmesi de dâhil olmak üzere kişisel verilerin gizliliğinin, güvenliğinin ve amacı doğrultusunda kullanılmasının temininden işletmeci sorumludur.

Güvenlik

MADDE 5 – (1) İşletmeciler, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin olarak güvenlik politikası belirler. İşletmeciler şebekelerinin, abonelerine/kullanıcılarına ait kişisel verilerin ve sundukları hizmetlerin güvenliğini sağlamak amacıyla uygun teknik ve idari tedbirleri alır. Söz konusu güvenlik tedbirleri, teknolojik imkânlar göz önünde bulundurularak muhtemel riske uygun bir düzeyde sağlanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tedbirler, asgari istem dışı, yetki dışı ya da yasa dışı olarak; kişisel verilerin tahrip edilmesi, kaybolması, değiştirilmesi, depolanması veya başka bir ortama kaydedilmesi, işlenmesi, ifşa edilmesi ve söz konusu verilere erişilmesine karşı kişisel verilerin korunmasını içerir.

(3) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** İşletmeciler, kişisel verilere sadece yetkili kişiler tarafından erişilebilmesini ve kişisel verilerin saklandığı sistemlerin ve kişisel verilere erişim sağlamak için kullanılan uygulamaların güvenliğini sağlamakla yükümlüdür.

(4) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** İşletmeciler, kişisel verilere ve ilişkili diğer sistemlere yapılan erişimlere ilişkin işlem kayıtlarını saklamakla yükümlüdür.

(5) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** Kurum, gerekli gördüğü hallerde işletmecilerden, kişisel verilerin saklandığı sistemlere ve alınan güvenlik tedbirlerine ilişkin tüm bilgi ve belgeleri isteme, ayrıca söz konusu güvenlik tedbirlerinde değişiklik talep etme hakkını haizdir.

Riskin ve kişisel veri ihlalinin bildirilmesi

MADDE 6 – (1) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** İşletmeci, şebekenin ve kişisel verilerin güvenliğini ihlal eden belirli bir risk olması durumunda bu risk hakkında Kurumu ve Kurum tarafından

gerekli görülmesi halinde abonelerini/kullanıcılarını etkin ve hızlı bir şekilde bilgilendirmekle yükümlüdür.

(2) Bu riskin işletmeci tarafından alınan tedbirlerin dışında kalması halinde, söz konusu riskin kapsamı, giderilme yöntemleri ve yaklaşık maliyeti hakkında abonelerin/kullanıcıların etkin ve hızlı bir şekilde bilgilendirilmesi sağlanır.

(3) İşletmeci, kişisel veri ihlali olması durumunda söz konusu ihlalin niteliği ve sonuçları hakkında abonelere/kullanıcılara yapılacak bilgilendirmenin detayları ve ihlalin giderilmesi için alınan tedbirlere ilişkin olarak Kurumu bilgilendirir.

(4) Kişisel veri ihlalinin abone/kullanıcıların olumsuz yönde etkilenme ihtimalinin bulunması halinde işletmeci, kişisel veri ihlalinin niteliğine, daha fazla bilginin elde edilebileceği iletişim noktalarına ve ihlalin olası olumsuz etkilerini azaltmak için abone/kullanıcılar tarafından alınabilecek önlemlere ilişkin olarak abone/kullanıcıları ücretsiz olarak bilgilendirir.

(5) İşletmeci, gerçekleşen kişisel veri ihlallerine ilişkin olarak söz konusu ihlalin sebeplerini, etkilerini ve çözüme yönelik tedbirleri içeren bilgileri gizliliğini ve bütünlüğünü sağlayarak kaydetmekle yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Verilerin İşlenmesi ve Saklanması

Haberleşmenin gizliliği

MADDE 7 - (1) Elektronik haberleşme ve ilgili trafik verisinin gizliliği esas olup, ilgili mevzuatın ve yargı kararlarının öngördüğü durumlar haricinde, haberleşmeye taraf olanların tamamının rızası olmaksızın haberleşmenin dinlenmesi, kaydedilmesi, saklanması, kesilmesi ve gözetimi yasaktır.

(2) Elektronik haberleşme şebekeleri, haberleşmenin iletimini gerçekleştirmek dışında abonelerin/kullanıcıların terminal cihazlarında bilgi saklamak veya saklanan bilgilere erişim sağlamak amacıyla işletmeciler tarafından ancak ilgili kullanıcıların/abonelerin verilerin işlenmesi hakkında açık ve kapsamlı olarak bilgilendirilmeleri ve rızalarının alınması kaydıyla kullanılabilir.

Trafik verisinin işlenmesi

MADDE 8 - (1) İşletmeciler, sundukları hizmetin kapsamı dışındaki amaçlar için trafik verisini işleyemez.

(2) Trafik verisi, ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak, trafiğin yönetimi, arabağlantı, faturalama, yolsuzluk tespitleri ve benzeri işlemleri gerçekleştirmek veya tüketici şikâyetleri ile arabağlantı ve faturalama anlaşmazlıkları başta olmak üzere, uzlaşmazlıkların çözümü amacıyla işlenir ve bu uzlaşmazlıkların çözüm süreci tamamlanıncaya kadar gizliliği ve bütünlüğü sağlanarak saklanır.

(3) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** Elektronik haberleşme hizmetlerini pazarlamak veya katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri sunmak amacıyla ihtiyaç duyulan trafik verileri anonim hale getirilerek veya ilgili abonelerin/kullanıcıların işlenecek trafik verileri ve işleme süresi hakkında bilgilendirilmelerinden sonra rızalarının alınması kaydıyla, alınan rızaya uygun olarak sadece katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin, pazarlama faaliyetlerinin ve benzer hizmetlerin gerektirdiği ölçü ve sürede işlenebilir.

(4) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** Abonelere/kullanıcılara ait işlenen ve saklanan trafik verileri, bu verilerin işlenmesini ve saklanmasını gerekli kılan faaliyetin tamamlanmasından sonra silinir veya anonim hale getirilir.

(5) İşletmeciler, abonelerin/kullanıcıların, kısa mesaj, çağrı merkezi, internet ve benzeri yöntemlerle vermiş oldukları rızayı aynı yöntem ya da basit bir yöntem ile her zaman ücretsiz olarak geri almalarına imkân sağlar.

Trafik verisini işleme yetkisi

MADDE 9 - (Değişik:RG-11/7/2013-28704)

(1) Trafik verisini işleme yetkisi; trafik yönetimi, arabağlantı, faturalama, yolsuzluk tespitleri, tüketici şikâyetlerinin değerlendirilmesi, elektronik haberleşme hizmetlerinin pazarlanması veya katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması hususlarında işletmeci ve işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlıdır.

Trafik verisinin bildirilmesi

MADDE 10 - (1) Trafik verisi, arabağlantı ve faturalama anlaşmazlıkları başta olmak üzere, uzlaşmazlıkların çözümü, tüketici şikâyetlerinin değerlendirilmesi ve denetim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla yazılı olarak talep edilmesi halinde kanunların yetkili kıldığı mercilere verilir.

Konum verisinin işlenmesi

MADDE 11 – (Değişik:RG-11/7/2013-28704)

(1) Katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri sunmak amacıyla ihtiyaç duyulan ve trafik verisi niteliğinde olmayan konum verileri, anonim hale getirilerek veya ilgili abonelerin/kullanıcıların işlenecek konum verileri, işleme amacı ve süresi hakkında bilgilendirilmelerinden sonra rızalarının alınması kaydıyla, alınan rızaya uygun olarak sadece katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin gerektirdiği ölçü ve sürede işlenebilir. İşletmeciler trafik verisi niteliğinde olmayan konum verilerinin işlenmesinde abone/kullanıcılara geçici olarak bu verilerin işlenmesini reddetme imkânı sağlar.

(2) İşletmeciler, abonelerin/kullanıcıların trafik verisi niteliğinde olmayan konum verilerinin işlenmesi için, kısa mesaj, çağrı merkezi, internet ve benzeri yöntemlerle vermiş oldukları rızayı aynı yöntem ya da basit bir yöntem ile her zaman ücretsiz olarak geri almalarına imkân sağlar.

(3) İlgili mevzuatın ve yargı kararlarının öngördüğü durumlar haricinde, ancak afet ve acil durum halleri ile acil yardım çağrıları kapsamında abonenin/kullanıcının rızası aranmaksızın konum verisi ve ilgili kişilerin kimlik bilgileri işlenebilir.

Konum verisini işleme yetkisi

MADDE 12 – (Değişik:RG-11/7/2013-28704)

(1) Konum verisini işleme yetkisi, katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması hususunda ya da afet ve acil durum halleri ile acil yardım çağrıları kapsamında işletmeci ve işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlı olup, bu yetki söz konusu hizmetlerin gerektirdiği kapsamda kullanılır.

Saklanacak veri kategorileri

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında saklanması öngörülen veri kategorileri, aşağıda belirtilmiştir.

a) Haberleşmenin takibi ve kaynağının tanımlanması için:

1) Sabit ve mobil telefon hizmetleriyle ilgili olarak; gerçekleşmeyen aramalar da dâhil olmak üzere haberleşmenin başlatıldığı hatta ait telefon numarası, abonenin adı ve adresi, hattın hangi tarihte hangi aboneye tahsis edildiğine ait bilgi.

2) İnternet ortamına erişim, elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; tahsis edilmiş kullanıcı kimliği ve/veya telefon numarası, haberleşmenin gerçekleştiği andaki internet protokol adresi, abonenin/kullanıcının adı ve adresi.

b) Haberleşmenin sonlandırılacağı noktayı belirlemek için:

1) Sabit ve mobil telefon hizmetleriyle ilgili olarak; haberleşmenin sonlandırıldığı/sonlandırılacağı numara veya numaralar, çağrı iletme ve çağrı transferi gibi ek hizmetlerin olması durumunda çağrının yönlendirildiği numara veya numaralar, abonelerin adı ve adresi.

2) Elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; elektronik posta alıcılarına ait kullanıcı kimliği, internet telefonu ile aranan alıcılara ait kullanıcı kimliği veya telefon numarası, internet telefonu veya elektronik posta alıcılarının adı ve adresi.

c) Haberleşmenin tarihi, zamanı ve süresini belirlemek için:

1) Sabit ve mobil telefon hizmetleriyle ilgili olarak; haberleşmenin başlangıç ile bitiş tarih ve zamanı.

2) (**Değişik:RG-11/7/2013-28704**) İnternet erişimi, elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; internet erişimi ile ilgili oturum açma, kapatma tarihi ve zamanı, tahsis edilen dinamik veya statik internet protokol adresi, NAT kullanılan şebekelerde internet protokol adresi yanında port bilgisi, abone/kullanıcı kimliği, elektronik posta veya internet telefonu ile ilgili oturum açma ile kapatma tarihi ve zamanı.

ç) Haberleşmenin türünü tanımlamak için:

1) Sabit ve mobil telefon hizmetleriyle ilgili olarak; kullanılan elektronik haberleşme hizmeti.

2) Elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; kullanılan internet hizmeti.

d) Kullanıcıların haberleşme cihazlarını veya bunların ekipmanlarını tanımlamak için:

1) Sabit telefon hizmetiyle ilgili olarak; haberleşmenin başlatıldığı ve sonlandırıldığı telefon numaraları.

2) (**Değişik:RG-11/7/2013-28704**) Mobil telefon hizmetiyle ilgili olarak; haberleşmenin başlatıldığı ve sonlandırıldığı telefon numaraları, haberleşmenin başlatıldığı ve/veya sonlandırıldığı tarafa ait IMSI ve IMEI numaraları; abone kaydı olmayan arama kartlı

hizmetlerin olması durumunda hizmetin aktif hale getirildiği tarih ve zaman ile hizmetin aktif hale getirildiği hücre kimliği.

3) İnternet ortamına erişim, elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; çevirmeli ağ erişimi için arayan telefon numarası, sayısal abone hattı numarası ya da haberleşmenin kaynaklandığı diğer nokta.

e) İlgili mevzuatın öngördüğü hallerde mobil haberleşme cihazının konumunu tespit etmek için; haberleşmenin başladığı hücre kimliği, haberleşme verilerinin saklandığı sürede hücre kimlikleri ile ilgili olarak hücrelerin coğrafi konumlarını tanımlayan veri, hücre adresi ve hücre kimliğinin o adrese atanma ve kaldırılma tarihleri.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında, elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak verilerin saklanmasına ilişkin getirilen yükümlülükler, sadece işletmecilerin kendilerinin sundukları hizmetler ile sınırlıdır.

İşletmecilerin veri saklama süreleri

MADDE 14 – (Değişik:RG-11/7/2013-28704)

(1) 13 üncü madde kapsamında tanımlanan veri kategorileri, haberleşmenin yapıldığı tarihten itibaren bir yıl, gerçekleşmeyen aramalara ilişkin kayıtlar ise üç ay süre ile saklanır.

(2) Soruşturma, inceleme, denetleme veya uzlaşmazlığa konu olan kişisel veriler, ilgili süreç tamamlanıncaya kadar saklanır.

(3) Kişisel verilere ve ilişkili diğer sistemlere yapılan erişimlere ilişkin işlem kayıtları dört yıl süre ile saklanır.

Saklanan verinin korunması ve güvenliği

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında saklanması öngörülen veriler için işletmeciler asgari olarak;

a) Saklanan veriler ile şebekedeki diğer verilerin aynı kalite, güvenlik ve koruma özelliklerine tabi olmasını,

b) (**Değişik:RG-11/7/2013-28704**) Verilerin yurt içinde saklanmasını,

c) Saklanan verilerin, istem dışı, yetki dışı ya da yasa dışı, erişim, tahrip, kayıp, değişiklik, depolama, işleme ve ifşasına karşı uygun teknik ve idari tedbirlerin alınmasını,

ç) Verilerin sadece özel yetkilendirilmiş kişiler tarafından erişilebilir olmasının sağlanması için uygun teknik ve idari tedbirlerin alınmasını,

d) (Değişik:RG-11/7/2013-28704) İşlenen ve saklanan verinin, saklama süresinin bitiminden itibaren en geç bir ay içinde imha edilmesi veya anonim hale getirilmesi ve bu işlemlerin tutanakla veya sistemsel olarak kayıt altına alınmasını

sağlamakla yükümlüdür.

(2) İşletmeciler sundukları hizmetler kapsamında elde ettikleri verilerin güvenliğini, bütünlüğünü, gizliliğini ve erişilebilirliğini her aşamada sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük işletmeci tarafından yetkilendirilmiş kişiler marifetiyle yapılan işlemleri de kapsar.

(3) İşletmeciler, kanunların yetkili kıldığı mercilerce talep edilmesi halinde, saklanan veri ve söz konusu veriye ilişkin gerekli tüm bilgileri gecikmeksizin sağlamakla yükümlüdür.

İstatistikî bilgilerin verilmesi

MADDE 16 – (1) İşletmeciler son bir yıl içerisinde;

a) Yetkili merciler tarafından ilgili mevzuatı çerçevesinde talep edilen verilerin kategorileri ve talep edilme sayılarına,

b) Verinin saklanmaya başlandığı tarih ile yetkili merciler tarafından talep edildiği tarih arasında geçen süreye,

c) Veri talebinin karşılanmadığı durumlara,

ilişkin istatistikî bilgileri saklamakla ve talep halinde Kuruma göndermekle yükümlüdür.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen istatistikî bilgiler, kişisel verileri içermez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sağlanan İmkânlar

Numaranın gizlenmesi

MADDE 17 – (1) İşletmeci, arayan numaranın görünmesine imkân sağladığı durumlarda;

a) (Değişik:RG-11/7/2013-28704) Arayan kullanıcıya basit bir yöntemle ve ücretsiz olarak numarasını gizleme imkânı sağlamakla,

b) Aranan aboneye basit bir yöntemle ve ücretsiz olarak, gelen aramalarda arayan numaranın gösterilmesini engelleme imkânı sağlamakla,

c) Arayan kişinin numarasını gizlemesi halinde, aranan abonenin/kullanıcının isteğine bağlı ve ücretsiz olarak, gelen aramaların abone/kullanıcı tarafından reddedilmesine imkân sağlamakla

yükümlüdür.

(2) **(Değişik:RG-11/7/2013-28704)** İşletmeci, bağlanılan numaranın görünmesine imkân sağladığı durumlarda, bağlanılan aboneye basit bir yöntemle ve ücretsiz olarak, bağlanılan numaranın arayan kullanıcıya gösterilmesini engelleme imkânı sağlamakla yükümlüdür.

(3) İşletmeci, bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen hizmet imkânları hakkında abonelerini/kullanıcılarını kısa mesaj, internet, basın, yayın organları, posta veya benzeri araçlarla ücretsiz olarak bilgilendirmekle yükümlüdür.

(4) Arayan numaranın gizlenmesi imkânı, acil yardım çağrıları için geçerli değildir.

Otomatik çağrı yönlendirme

MADDE 18 – (1) (Mülga:RG-11/7/2013-28704)

(2) İşletmeciler tarafından başka bir numaraya veya otomatik mesaj sistemine yapılan yönlendirmelerin ücretli olması halinde abonenin/kullanıcının rızası alınır.

Aboneler için hazırlanan rehberler

MADDE 19 – (1) Aboneler, basılı ve/veya elektronik abone rehberlerinin, yayımlanma amaçları ve bu rehberlerde yer alacak kişisel veriler ile bu rehberlerin elektronik sürümlerinde olabilecek sorgulama seçenekleri ve kullanım imkânları hakkında rehberle kaydedilmeden önce ücretsiz olarak bilgilendirilirler.

(2) Kamuya açık rehberlerde yer alan kişisel veriler, rehberlik hizmetinin amaç ve kapsamına uygun olarak belirlenir.

(3) Abone rehberlerinde yer almayı kabul eden aboneler, rehberlerde yer alan kişisel verilerinin düzeltilmesini, teyit edilmesini ve/veya çıkarılmasını ücretsiz ve basit bir yöntemle talep edebilirler.

(4) Rehberlik hizmeti kapsamında yapılacak sorgulamalarda, Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği'nin Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri ile ilgili 27 nci maddesi kapsamında yapılan düzenlemeler esastır.

Ayrıntılı faturalarda gizlilik

MADDE 20 – (1) İşletmeciler, ayrıntılı fatura gönderdikleri abonelerin talep etmeleri halinde, fatura ayrıntısında yer alan telefon numaralarının bazı rakamlarının gizlenmesini sağlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar

MADDE 21 – (1) İşletmecilerin bu Yönetmelik ile belirlenen yükümlülükleri yerine getirmemeleri halinde 5/9/2004 tarihli ve 25574 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Tebliğ veya Kurul Kararı ile düzenleme yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 23 – (1) 6/2/2004 tarihli ve 25365 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Atıflar

MADDE 24 – (1) Mevzuatta 6/2/2004 tarihli ve 25365 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Mevcut düzenlemelerin durumu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak yapılan usul ve esaslar, alınan Kurul Kararları ile diğer idari işlemlerin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümleri konuya ilişkin yeni bir işlem yapılana kadar geçerliliğini muhafaza eder.

Yürürlük

MADDE 25 – (Değişik:RG-11/7/2013-28704)

(1) Bu Yönetmeliğin;

- a) 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası 1/1/2014,
b) diğer hükümleri 24/7/2013,
tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	24/7/2012	28363
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	15/2/2013	28560
2.	11/7/2013	28704

SOSYAL YARDIM VERİLERİNİN KAYDEDİLMESİNE VE PAYLAŞILMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 27.04.2012

Resmî Gazete No: 28363

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları ile işbirliği içinde yürütülen sosyal yardım faaliyetlerine ilişkin verilerin kişinin ya da kurumun mahremiyeti, maddi ve manevi varlığı ile temel hak ve özgürlüklerini koruyarak kaydedilmesine,

b) Sosyal yardım faaliyeti yürüten diğer kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler ve Türkiye Kızılay Derneği tarafından yürütülen sosyal yardım faaliyetlerine ilişkin verilerin karşılıklı olarak paylaşılmasına,

c) Bilimsel çalışmalarda söz konusu verilerin anonimleştirilerek kullanılmasına,

ç) Veri güvenliğinin sağlanmasına,

ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; sosyal yardıma başvuran kişi ve hanelere ilişkin verilerin toplanması, kaydedilmesi, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca diğer kamu kurum ve kuruluşları ve karşılıklılık ilkesine göre mahalli idareler ve Türkiye Kızılay Derneği ile toplanan verilerin paylaşılması ve yoksullukla mücadele ve sosyal yardım alanındaki bilimsel çalışmalara anonimleştirilmiş veri sağlanmasına ilişkin düzenlemeleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 33 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aktif dosya: İşlem zamanı itibarıyla durumu aşağıdaki tanımlardan en az birine uygun olan hanelere ait dosyaları;

1) Düzenli yardım programlarından faydalanan en az bir kişi bulunan haneler.

2) SYDV'ler tarafından yapılan genel sağlık sigortası gelir testine göre gelir durumu kişi başına brüt asgari ücretten az olan (G0 veya G1) en az bir kişi bulunan haneler.

3) Son bir yıl içinde en az bir defa süreli yardım alan en az bir kişi bulunan haneler.

4) Şartlı sosyal yardımlar kapsamında izleme, takip süreci devam eden haneler.

b) Açık rıza: İlgili kişilerin sosyal yardım kapsamındaki kişisel verilerinin işlenmesine, paylaşılmasına ve kullanılmasına özgür iradesiyle verdiği ispatlanabilir yazılı kabul beyanı,

c) Alıcı: Paylaşımaya açılacak verilerden, yapılacak protokol/sözleşme çerçevesinde yararlanan kamu kurum ve kuruluşlarını, mahalli idareleri ve Türkiye Kızılay Derneği ile veri paylaşımı yapılması Kurul tarafından uygun bulunacak gerçek ve tüzel kişileri,

ç) Anonimleştirilmiş veri: Kişisel verilerin, kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek şekilde düzenlenmiş halini,

d) Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,

e) Bakan: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanını,

f) Bütünleşik sistem: Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemini,

g) Düzenli yardım: Hane veya kişiye hak sahipliği kriterlerini kaybedinceye kadar ve başka bir başvuru yapma şartı aranmaksızın düzenli olarak, belirli periyotlarda yapılan sosyal yardımları,

ğ) G0: Bakanlık tarafından belirlenen usul esaslar çerçevesinde yapılan gelir tespitinde hesaplanan hane içinde kişi başına düşen brüt asgari ücretin üçte birinden az tutardaki gelir seviyesini,

h) G1: Bakanlık tarafından belirlenen usul esaslar çerçevesinde yapılan gelir tespitinde hesaplanan hane içinde kişi başına düşen brüt asgari ücretin üçte birinden fazla ancak asgari brüt ücretten az tutardaki gelir seviyesini,

ı) Genel Müdür: Sosyal Yardımlar Genel Müdürünü,

ii) Genel Müdürlük: Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünü,

j) Hane: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın adres kayıt sistemindeki kayıtlara göre aynı konutta ya da aynı konutun bir bölümünde yaşayan bir kişiyi veya birden fazla kişiden oluşan topluluğu,

k) Hısım: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 17 nci maddesinde tanımlanan kan hısımlığını,

l) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,

m) Karşılıklılık ilkesi: Mahalli idareler ve Türkiye Kızılay Derneği ile veri paylaşımında geçerli olan ve sadece protokol yapılan kurumların bu Yönetmelik kapsamında belirlenen verileri karşılıklı olarak paylaşacağını belirten ilkeyi,

n) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin sosyal yardım sürecinde elde edilen bütün bilgileri,

o) Kurul: Bakanlık bünyesinde oluşturulan Veri Paylaşımı Kurulunu,

ö) Sosyal inceleme: Sosyal yardım başvurusu yapan kişilerin muhtaçlığının tespiti ve başvuru sırasında verilen bilgilerin teyidinin yapılabilmesi için ilgili kurumların görevlendirdiği personel tarafından yapılan hane ziyaretini ve çevre araştırmasını,

p) Sosyal yardım: İhtiyaç sahibi hanelere ve kişilere; muhtaçlıkları nedeniyle tek taraflı karşılıksız olarak ve/veya kamu hizmetlerine katılım, geri ödeme gibi bir edimi yerine getirme şartına/şartlarına dayalı olarak yapılan ayni ve nakdi yardımları,

r) Süreli yardım: Hane veya kişiye düzenli olmaksızın başvurusu sonucunda yapılan tek seferlik yardımları,

s) SYDV: 3294 sayılı Kanun kapsamında kurulan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarını,

ş) Veri: Sosyal yardım sürecinde elde edilen kişilere ait nicel ve/veya nitel bilgileri,

ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) Kişisel verilerin; toplanmasında, kaydedilmesinde ve paylaşılmasında aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur;

- a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olmak,
- b) Doğruluk ilkesine bağlı olmak,
- c) Verileri belirli, açık ve meşru amaçlar için işlemek,
- ç) Toplandıkları veya işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olmak,
- d) Elde edilmesi mümkün olmayan veriler hariç olmak üzere verileri eksiksiz ve doğru işlemek,
- e) Verileri güncel tutmak,
- f) Başvuranın ve hane halkının psikolojik açıdan zarar görmemesi ve sosyal çevresinde rencide edilmemesi için azami özen göstermek.

(2) Mahalli idareler ve Türkiye Kızılay Derneği ile karşılıklılık ilkesine göre yapılacak veri paylaşımları bu Yönetmelik kapsamındadır. Türkiye Kızılay Derneği doğrudan; mahalli idareler ise doğrudan veya Türkiye Belediyeler Birliği, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü aracılığıyla Genel Müdürlük ile yapacakları protokol kapsamında, bu Yönetmelikte yer alan usullere uygun olarak veri paylaşımı gerçekleştirebilirler. Karşılıklılık ilkesine uygun protokol yapılmadan bu Yönetmeliğin veri paylaşımına ilişkin hükümleri uygulanmaz ve veri paylaşımı gerçekleştirilmez. Protokol imzalayan mahalli idareler ve Türkiye Kızılay Derneği ile yapılacak veri paylaşımlarında bu Yönetmeliğin ikinci bölüm hükümleri, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi hariç olmak üzere, uygulanmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verilerin Toplanması, Kaydedilmesi ve Güncellenmesi

Kişisel verilerin toplanması

MADDE 6 – (1) Sosyal yardım başvurularında hanede yaşayan kişilere ve hanenin refahına ilişkin olarak Genel Müdürlük tarafından belirlenerek Bakanlık web sayfasında yayınlanan bilgiler toplanır.

Yardım programının özelliğine göre başvuru sırasında belirtmek üzere ek bilgiler talep edilebilir.

(2) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasî düşüncesi, felsefî inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, özel nitelikli kişisel veriler olup bunların özel olarak toplanması veya veri toplama esnasında amaçlanmadığı halde elde edilmesi durumunda hukuka aykırı olarak işlenmesi, herhangi bir kişiyle veya kurumla paylaşılması yasaktır.

(3) Kişisel veriler aşağıda sayılan durumlar hariç olmak üzere ilgili kişilerin açık rızası olmaksızın toplanamaz ve işlenemez;

a) Kanunlarda ve yönetmeliklerde açıkça öngörülmesi,

b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.

(4) İlgili kişilerin rızası, başvuru sırasında Başvuru Formunun imzalatılması suretiyle alınır. Başvuru Formu Genel Müdürlük tarafından hazırlanarak Bakanlık web sayfasında yayınlanır.

(5) Hanenin muhtaçlığı nedeniyle yapılan sosyal yardımlarda adres kayıt sistemine göre hanede yaşayanların ve hane refahını paylaşan ve/veya etkileyen hısımların verileri bu maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen yöntemle toplanır.

(6) Sosyal yardıma başvuran kişiye ve hanesine ilişkin bilgiler;

a) Başvuru esnasında gerekli formların kişinin beyanı ile doldurulması yoluyla,

b) Protokoller çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarının veri tabanları ile Mahalli İdarelerin ve Türkiye Kızılay Derneğinin veri tabanlarından elektronik ortamda yapılacak sorgulamalar yoluyla,

c) Kişinin sosyal yardım için başvurduğu kurumun görevlendirdiği personel tarafından kişinin hanesinde yapılacak sosyal inceleme yoluyla,

toplanır.

(7) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında görevli personel, başvuran kişiye veya sosyal inceleme sırasında görüşme yapılan kişiye;

a) Kendisinin kimliği,

b) Verilerin hangi amaçla işleneceği,

c) İşlenen verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılacağı,

ç) Veri toplamanın yöntemi ve hukukî sebebi,

konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

Kişisel verilerin kaydedilmesi

MADDE 7 – (1) Veriler aşağıdaki sürelerde veri tabanına kaydedilir ve paylaşımına hazır hale getirilir.

a) SYDV'ler sosyal yardım işlemlerini başvurudan itibaren bütünleşik sistem üzerinden, eşzamanlı olarak yürütür. Genel Müdürlük SYDV'lerin kaydettiği verilerin, eşzamanlı olarak paylaşımına hazır hale getirilmesini sağlar.

b) Genel Müdürlük haricinde sosyal yardım faaliyeti yürüten diğer kamu kurum ve kuruluşları yardım yapılmasına onay veren belgelerin oluşturulması ile eşzamanlı olarak verilerin kaydedilmesini ve paylaşımına hazır hale getirilmesini sağlar.

c) Mahalli idareler ve Türkiye Kızılay Derneği karar tarihinden itibaren eşzamanlı olarak verilerin kaydedilmesini ve paylaşımına hazır hale getirilmesini sağlar.

(2) Veri tabanına başvuruyu yapan kişi ve hanesine ilişkin;

a) Kimlik bilgileri,

b) Başvurulan yardım türü ve tutarı,

c) Başvurulan yardım programının düzenli yardım veya süreli yardım şeklindeki niteliği,

ç) Yardım hak sahipliğine ilişkin kararın sonucu ve tarihi,

d) Yardım teslim tarihi ve aynı veya nakdi teslim yöntemi,

e) Yardımın feshedilmesi, durdurulması veya sonlandırılması durumlarında karar tarihi ve nedeni,

f) Sosyal incelemede ve kişilerin beyanlarından elde edilen bilgiler,

g) Sosyal yardım sistemindeki değişiklikler ve ortaya çıkacak bilgi ihtiyaçları çerçevesinde Kurul tarafından belirlenecek diğer bilgiler,

kaydedilir.

Kişisel verilerin güncellenmesi

MADDE 8 – (1) SYDV'ler, veri tabanlarından elektronik ortamda yapılacak sorgulamaları, her bir başvurunun karar ve inceleme işlemlerinde yenilerler. Ayrıca, aktif dosyası bulunan hanelerin sosyal incelemeleri en az yılda bir defa yenilenir.

(2) SYDV’de dosyası bulunan haneler, başvuruları esnasında altıncı maddenin altıncı fıkrasının (a) bendinde belirtilen şekilde verdikleri beyanlarındaki değişen bilgileri güncellerler.

Verilerin doğruluğuna ilişkin sorumluluk

MADDE 9 – (1) Kişisel verilerin toplanması, kaydedilmesi ve güncellenmesi esnasında hanenin gerçek durumunu ortaya koyacak işlemlerin yapılmaması ya da hanenin beyanının ve tespit edilen hususların gerçeğe uygun şekilde kayıt altına alınmaması nedeniyle kamu kaynağının hak etmeyen kişilere aktarılması sonucu oluşacak kamu zararından veya oluşabilecek kişi mağduriyetlerinden, işlemi yapması gerektiği halde yapmayan veya hatalı kaydı yapan personel sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Veri Paylaşım Esasları

Gizli veriye ilişkin hükümler

MADDE 10 – (1) Genel Müdürlük ilgili birimlerine yapılan tüm veri talepleri kapsamında;

a) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununda açıkça belirtildiği üzere, açıklanması hâlinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgiler,

b) Kişilerin doğrudan veya dolaylı bir şekilde sahip olduğu özellikleri ile tanınabilmesine ve bu şekilde bireysel bilgilerin açığa çıkarılması ile söz konusu kişilerin itibarını zedeleyebilecek, maddi hasara uğratabilecek veya yasal yaptırımlara maruz bırakabilecek TC kimlik numarası ile kimliği teşkil eden her türlü bilgiler (ad, soyad, anne adı, baba adı, nüfus cüzdanı seri no, cilt no ve benzeri),

gizli veri niteliğinde değerlendirilir.

(2) İlgili mevzuat hükümleri nedeniyle bilgileri resmi kayıtlarda gizli tutulan kişilerin bilgileri gizli veri niteliğindedir.

Kişisel ve ticari sır niteliğindeki verilerin korunması

MADDE 11 – (1) Veri tabanında yer alan kişisel bilgilerin gizliliği esastır.

(2) Verilerin paylaşımında; Anayasa, uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuatta yer alan özel hayatın gizliliğine ve ticari sır niteliğindeki verilerin korunmasına ilişkin hükümler esas alınır.

Veri paylaşım prosedürü

MADDE 12 – (1) Bakanlık ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki veri paylaşımı ve bilimsel çalışmalar için veri paylaşımı aşağıdaki hususlar çerçevesinde sürekli veri paylaşımı veya tek seferlik veri paylaşımı şeklinde yürütülür.

a) Sürekli veri paylaşımı/web servis talepleri karşılanırken kamu kurum/kuruluşlarının verileri alabilmesi için protokol veya sözleşme imzalamaları zorunludur.

b) Tek seferlik veri talepleri karşılanırken Kurul tarafından uygun görülen talepler Genel Müdürlüğe iletilir. Söz konusu taleplerde gizli veri istenmesi durumunda, kişi, kamu kurum/kuruluşlarının verileri alabilmesi için protokol veya sözleşme imzalamaları zorunludur.

c) Tek seferlik veri taleplerinde alıcı tarafın verileri teslim alabilmesi için kullanım amacını, süresini içeren gizlilik taahhüt belgesi imzalaması ve Genel Müdürlüğe vermesi zorunludur. Kurul verilerin kullanım süresini talep edilen süreye bağlı kalınmaksızın belirleyebilir. Veriler beyan edilen amaç ve belirlenen süre dışında kullanılamaz.

ç) Yükseköğretim kurumları tarafından bünyelerinde yürütülen bilimsel araştırmalarda, yüksek lisans ve doktora tezi çalışmalarında kullanılmak üzere tek seferlik veri talebi yapılabilir. Yükseköğretim kurumu ve bilimsel araştırmayı, tez çalışmasını yürüten kişi, alıcının yükümlülükleri bakımından müteselsilen sorumludur. Söz konusu kişi tarafından, ilgili yükseköğrenim kurumunun çalışmayı ve talep edilen verileri açıklayıcı talep yazısının teslim edilmesi zorunludur. Ancak bu talepler gizli veri niteliğinde olan verilere yönelik olamaz.

d) Bu fıkranın (ç) bendi kapsamında alınan verilerin kullanıldığı bilimsel araştırma, tez ve benzeri çalışmaların bir örneği alıcı tarafından basılı ve elektronik ortamda çalışmanın niteliğine göre Genel Müdürlük tarafından belirlenen formatta, çalışmanın tamamlanma tarihinden itibaren bir ay içinde Genel Müdürlüğe teslim edilir. Bu çalışmaların yayımlanması durumunda; verilerin Genel Müdürlükten temin edildiği ancak çalışmayı yürüten kişi ve/veya kurum ve kuruluşların sorumluluğunda olduğu belirtilir.

e) Protokol/sözleşme metni, Bakanlık adına Genel Müdür veya Genel Müdürlük Araştırma Geliştirme ve Tanıtım Dairesinin bağlı olduğu genel müdür yardımcısı tarafından imzalanır. Islak imzalı nüshalardan birisi veri talep eden kurumda, diğer imzalı nüsha ise Genel Müdürlükte muhafaza edilir.

f) Protokol/sözleşmelerin süresini belirlemeye, yenilenip yenilenmemesine karar vermeye ve protokol/sözleşmeleri feshetmeye Genel Müdürlük yetkilidir.

(2) Bakanlık ile mahalli idareler arasındaki veri paylaşımı sürekli veri paylaşımı yöntemiyle, protokol veya sözleşme imzalanması suretiyle yapılır. Veri paylaşımı aşağıdaki hususlar çerçevesinde yürütülür:

a) Mahalli idareler ile yapılan veri paylaşımı karşılıklılık ilkesi çerçevesinde gerçekleştirilir. Yapılan protokolde paylaşılacak verilere açıkça yer verilir.

b) Bakanlık, mahalli idareler ile doğrudan protokol yapabileceği gibi mahalli idareler adına Türkiye Belediyeler Birliği veya İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü ile de protokol yapabilir.

(3) Bakanlık ile Türkiye Kızılay Derneği arasındaki karşılıklılık ilkesine göre veri paylaşımı, sürekli veri paylaşımı yöntemiyle, protokol veya sözleşme imzalanması suretiyle yapılır. Tek seferlik veri talepleri bu maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri kapsamında yapılır.

(4) Bakanlık; mahalli idarelerin ve Türkiye Kızılay Derneğinin, karşılıklılık ilkesine uygun şekilde veri paylaşımı yapmadığını, protokol veya sözleşmelerde belirtilen şartlara uymadığını, veri paylaşımı yapabilme yeterliliğini teknik yönden kaybettiğini tespit etmesi halinde veri paylaşımını Kurul kararıyla durdurur.

Verilerin iletiliği kişi, kurum/kuruluşlara düşen görevler

MADDE 13 – (1) Alıcının yükümlülükleri;

a) Alıcı, veri talebine uygun olarak yaptığı çalışmaların, gizli verilerin açıklanmasına imkân vermeyecek şekilde yürütülmesini sağlar. Verilerin istenilen amaç dışında kullanılmaması için her türlü önlemi alır ve verinin incelenip değerlendirilmesi aşamasında, gizli verinin bulunduğu ortama yetkisiz kimselerin fiziksel veya elektronik yollarla erişiminin engellenmesi için gerek duyulan güvenlik sistemini kurar veya gerekli tedbirleri alır.

b) Genel Müdürlük tarafından görüntülenmesi sağlanan veya elektronik ya da benzeri usullerle gönderilen veriler, kişisel verilerin gizliliği ilkesine bağlı kalmak şartıyla ilgili mevzuat, uluslararası anlaşmalar ve kamu hizmetinin gerektirdiği yükümlülöklere göre kullanılır. Paylaşılan verilerin yetkisi olmayan kişi, kurum ve kuruluşların eline geçmemesi için gerekli tüm tedbirler alınır.

c) Veri güvenliğinin sağlanması konusunda her türlü sorumluluk süre ile sınırlandırılmaksızın veri talebinde bulunan kişi, kurum/kuruluşlara aittir.

ç) Alıcı, paylaşılan verileri üçüncü şahısların kullanımına sunamaz ve yayımlayamaz.

d) Her türlü sorumluluk alıcıya ait olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının kanunun emredici hükmünden kaynaklanan bir görevi ifa etmesi durumunda bu fıkranın (ç) bendi hükmü uygulanmaz.

(2) Uygulanacak müeyyideler:

a) Verilerin kötüye kullanılmasından doğacak her türlü hukuki, mali ve cezai sonuçlardan alıcı sorumludur. Bu kapsamda verilerin kullanılmasında ve paylaşımında Anayasa, uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuatta yer alan özel ve ticari hayatın gizliliğine ilişkin hükümler uygulanır.

b) Gizli verilerin korunması ile ilgili hükümleri ihlal eden kişiler Türk Ceza Kanununun Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar Bölümünün ilgili maddelerince suç işlemiş sayılır.

c) Kurum tarafından kendilerine erişim yetkisi verilen kişilerden, gizli verileri değiştiren veya bütünlüğünü bozanlar Türk Ceza Kanununun Bilişim Alanında Suçlar Bölümünün ilgili maddelerince suç işlemiş sayılır.

İstisnai durumlar

MADDE 14 - (1) Aşağıda belirtilenlerin veri talebinde bulunması halinde 12 nci madde hükümleri uygulanmaz.

a) Bakanlığın denetim ve kontrol ile görevlendirdiği personel,

b) Yasal görev ve yetkilerine uygun olmak ve soruşturma, inceleme ve denetim konusu ile sınırlı olmak şartıyla kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri tarafından yapılacak soruşturma, inceleme ve denetimlerle ilgili görevlendirilen personel,

c) Bakanlığın politikalarıyla ilgili olarak iş ve işlemleri yürüten veya bununla ilgili çalışma yapan Bakanlık personeli,

ç) Görülmekte olan bir dava veya yürütülen bir soruşturmaya istinaden savcılıklar, mahkemeler ve Sayıştay Başkanlığı.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kişilerin görevli oldukları kamu kurum ve kuruluşları ile Bakanlık arasında, bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen sürekli

veri paylaşımı yöntemi ile veri paylaşımı yapılıyorsa, söz konusu kişiler için bu madde kapsamında istisnai durum hükümleri uygulanmaz.

(3) Bakanlık tarafından, sosyal yardım politikalarının geliştirilmesi amacıyla yapılan ve yaptırılan araştırma geliştirme çalışmalarında bu Yönetmelik kapsamındaki veriler ve oluşturulan istatistikler kullanılabilir.

(4) Diğer Bakanlıklar tarafından, sosyal politikaların geliştirilmesi amacıyla yapılan çalışmalarda bu Yönetmelik kapsamındaki verilerden oluşturulan istatistikler kullanılabilir.

Tek seferlik veri taleplerinin yönetimi

MADDE 15 – (1) Veriler istenmeden önce, bu veri taleplerinin amaçlarının belli olması, talep yazısında açık ve net bir şekilde belirtilmesi, sonraki kullanımların da bu amaçlarla sınırlı tutulacağı ve varsa yasal dayanağının belirtilmesi zorunludur.

(2) Veri taleplerinde izlenecek yöntem;

a) İlgili her tür talep resmi yazı ile yapılır.

b) Verinin doğru üretilebilmesi için veriler talep edilmeden önce ilgili birim ile ön görüşme yapılır. Gerekli fizibilite çalışması yapılmaksızın iletilen taleplerdeki geri dönüşlerde ve aynı talebe dair değişikliklerde ikinci bir resmi yazı olmadan cevap verilmez.

c) Bakanlık tarafından kamuoyu ile paylaşılan istatistikler ayrıca talep edilemez.

ç) Ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden veriler için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verilerin Güvenliği ve İletilmesi

Verilerin güvenliği

MADDE 16 – (1) Bakanlık, veri tabanında tutulan verilerin güvenliğinin sağlanması amacıyla, Bakanlıkta uygulanan bilgi güvenliği standartları ve bilgi güvenliği politikalarının hazırlanmasını, uygulamaya konulmasını, güncellenmesini ve denetlenmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu kapsamda;

a) Kaynak veri tabanına, veri ambarına erişimler gerçek kişi (ad, soyad) kullanıcı adı ve şifreleri kullanılarak güvenlik politikaları çerçevesinde yapılacaktır.

b) Bakanlık kaynak sistemlerinde sadece test edilmiş ve onaylanmış Bakanlık uygulamaları aracılığı ile toplanan veriler esastır. Hata sonucu veya farklı nedenlerle verilerde değiştirme, silme, ekleme ihtiyacı oluşursa, bu işlemler Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kişiler ile tutanak altına alınarak yapılacaktır.

c) Bakanlık yedekleme politikaları çerçevesinde mutata bir şekilde kaynak verilerinin yedekleme işlemi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı sistem personeli tarafından yapılacaktır.

ç) Bakanlık tarafından veriye erişim yetkisi verilmiş personelin ayrılması veya görev yerinin değişmesi durumunda personelin veri tabanına erişim yetkisi iptal edilir. Personelin üzerinde çalıştığı veri ile ilgili sorumluluğu kurumdan ayrıldıktan sonra da devam eder.

d) Bakanlık tarafından yetki verilen kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler ve Türkiye Kızılay Derneği personelinin kurumlarından ayrılması veya görev yeri değişikliği durumunda ilgili kurum tarafından Bakanlığa aynı işgünü içerisinde bilgi verilir, yetki değişimi veya iptali sağlanır.

Verilerin iletilmesi

MADDE 17 – (1) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ortamında veri iletme: Bakanlık içi veri talepleri karşılanırken hazırlanan veriler EBYS üzerinden ilgili birimlere iletilir.

(2) Elektronik posta ile veri iletme: Veriler elektronik ortamda iletilirken sadece ‘gov.tr’ uzantılı e-posta adreslerine gönderilir ve veri ulaştıktan sonra bilgi verilmesi istenir.

(3) Posta ile veri iletme: Posta ile iletilecek veriler şifrelenerek CD, DVD ve benzeri ile kapalı bir zarf içerisinde taahhütlü ya da iadeli taahhütlü gönderilir.

(4) Telefonla veri iletme: Telefonla hiçbir veri iletilmez.

(5) Protokol/sözleşme imzalanan alıcı ile veri paylaşımının gerçekleştirilmesinde kurumsal elektronik alt yapı vasıtasıyla web servis, VPN, XML ve benzeri uygulamalar kullanılabilir.

(6) Elden teslim alma yoluyla veri iletme: Veriler şifrelenerek CD, DVD vb. ile kapalı bir zarf içerisinde ve tutanak karşılığı alıcıya teslim edilir.

(7) Kurul tarafından kabul edilen tek seferlik veri taleplerine ilişkin veri paylaşımı: Kurul tarafından belirlenecek veri iletme yöntemi kullanılarak, kurulun karar tarihinden itibaren iki ay içinde teslim edilir. Talep edilen verinin kapsamı nedeniyle işlemlerin iki aydan

uzun sürmesi durumunda bu süre Kurul tarafından talebin kabul tarihinden itibaren altı aya kadar uzatılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Veri Paylaşımı Kurulunun Oluşumu ve Görevleri

Kurulun oluşumu

MADDE 18 – (1) Kurul; Genel Müdürlükten sorumlu Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Genel Müdür ve Genel Müdürlük Araştırma Geliştirme ve Tanıtım Dairesinin bağlı olduğu genel müdür yardımcısı, Genel Müdürlük Araştırma Geliştirme ve Tanıtım Daire Başkanı, bir hukuk müşaviri, bir başdenetçi veya denetçi ve Genel Müdür tarafından görevlendirilecek bir üyeden oluşur.

(2) Kurul, üç ayda bir, asgarî dört üye ile toplanır. Kararlar toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile alınır. Oylarda eşitlik olması halinde, Kurul Başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Gerekli görülen hallerde başkanın talebi üzerine Kurul olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

(3) Kurulun sekretarya işlemleri Genel Müdürlük Araştırma Geliştirme ve Tanıtım Daire Başkanlığınca yürütülür.

Kurulun görevleri

MADDE 19 – (1) Kurulun görevleri şunlardır:

- Sürekli veri paylaşım taleplerini karara bağlamak.
- Tek seferlik veri taleplerini karara bağlamak.
- Veri paylaşımının hangi yolla yapılacağına karar vermek.
- Paylaşılan verilerin kullanım sürelerini belirlemek.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı yürütür.

6669 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN OTOMATİK İŞLEME TABİ TUTULMASI KARŞISINDA BİREYLERİN KORUNMASI SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUGUNA DAIR KANUN

Kanun/Karar No: 6669

Yayın Tarihi: 18.02.2016

Resmî Gazete No: 29628

MADDE 1- (1) 28 Ocak 1981 tarihinde Strazburg°da imzalanan “Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi”nin beyanlarla birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

6705 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN OTOMATİK İŞLEME TABİ TUTULMASI KARŞISINDA BİREYLERİN KORUNMASI SÖZLEŞMESİNE EK DENETLEYİCİ MAKAMLAR VE SINIRAŞAN VERİ AKIŞINA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN

Kanun/Karar No: 6705

Yayın Tarihi: 05.05.2016

Resmî Gazete No: 29703

MADDE 1 - (1) 8 Kasım 2001 tarihinde Strazburg'da imzalanan "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi'ne Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokol"ün beyanla birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN İŞLENMESİ VE MAHREMİYETİNİN SAĞLANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 20.10.2016

Resmî Gazete No: 29863

Değişiklikler: 24.11.2017/30250

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kişisel verilerin korunması ve veri mahremiyetinin sağlanmasına, **(Değişik ibare:RG-24/11/2017-30250)** kişisel sağlık verilerinin işlenmesine, bu verilere erişim için kurulacak sisteme, kişisel sağlık verisi kaydı tutulan sistemlerin güvenliği ve denetimi ile sağlık hizmeti sunumundaki personel hareketlerinin Bakanlığa bildirilmesine ilişkin işlemlerde uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (Değişik:RG-24/11/2017-30250)

(1) Bu Yönetmelik;

- a) Sağlık hizmeti sunucularına,
- b) Kişisel sağlık verileri işlenen gerçek kişilere,
- c) Sağlık hizmeti sunucularına ait bilgi işlem sistemleri yazılım ve donanımı ile dosyalama sistemi gibi hizmetleri sunan gerçek ve tüzel kişilere,
- ç) Bunlar dışında kalan ve bir mevzuat çerçevesinde kişisel sağlık verilerini işleyen kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk gerçek ve tüzel kişilerine,

ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-24/11/2017-30250)

(1) Bu Yönetmelik; 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile 47 nci maddesi ve 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (Değişik:RG-24/11/2017-30250)

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Anonim hale getirme: Kişisel sağlık verilerinin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini,

b) Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,

c) Genel Müdürlük: Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğünü,

ç) İlgili kişi: Kişisel sağlık verisi işlenen gerçek kişiyi,

d) Kanun: 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu,

e) Kişisel sağlık kaydı sistemi: İlgili kişilerin sağlık verilerine kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimini sağlayan, e-devlet uygulamalarına uygun olarak kurulan sistemi,

f) Kişisel sağlık verisi: Kimliği belirli ya da belirlenebilir gerçek kişinin fiziksel ve ruhsal sağlığına ilişkin her türlü bilgi ile kişiye sunulan sağlık hizmetiyle ilgili bilgileri,

g) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi: Kişisel sağlık verilerinin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi sağlık verileri üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

ğ) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,

h) Merkezi sağlık veri sistemi: Bakanlık tarafından oluşturulan kişisel sağlık verilerinin toplandığı veri sistemini,

ı) Sağlık hizmeti sunucusu: Ülke genelinde birinci, ikinci ve üçüncü basamakta faaliyet gösteren ve sağlık hizmeti sunmakta olan bütün sağlık tesislerini,

i) Veri işleyen: Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi,

j) Veri sorumlusu: Kişisel sağlık verilerinin işlenme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesinde Genel İlke ve Esaslar

Genel ilke ve esaslar

MADDE 5 - (1) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Kişisel sağlık verileri, ancak Kanunda ve bu Yönetmelikte öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

(2) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

- Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma,
- Doğru ve gerektiğinde güncel olma,
- Belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme,
- İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma,
- İşlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

(3) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Sağlık hizmeti sunumunda görevli kişiler, ilgili kişinin sağlık verilerini ancak verilecek olan sağlık hizmetinin gereği ile sınırlı olmak kaydıyla işleyebilir.

(4) (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

(5) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Sağlık hizmeti sunucularında veri işleyen kişiler, kişisel sağlık verilerini; sağlık hizmeti sunucularının tamamen veya kısmen otomatik olan ya da otomatik olmayan her türlü sistemleri, Bakanlığın ülke genelinde hizmet vermek amaçlı kurulan sistemleri ve merkezi sağlık veri sistemi ile Genel Müdürlüğün onayladığı diğer veri kayıt ortamları haricinde hiçbir yere kopyalayamaz, kaydedemez ve depolayamaz.

(6) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Sağlık hizmeti sunucuları, Kanunun emredici hükümleri ile Kurul ve Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde elektronik kayıt sistemlerinin kurulmasından ve işletilmesinden, güvenlik ve mahremiyetinin sağlanmasından sorumludur.

(7) (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

(8) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Sağlık hizmeti sunucuları, Kanunun emredici hükümleri ile Kurul ve Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde kişisel sağlık verilerini merkezi sağlık veri sistemine aktarır.

(9) (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kişisel Sağlık Verilerinin Korunması, İşlenmesi, Aktarılması ve Silinmesi

Kişisel sağlık verilerinin korunması

MADDE 6 – (1) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Veri işleyen; kişisel sağlık verilerinin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel sağlık verilerine hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, kişisel sağlık verilerinin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbiri almak, aldığı bu tedbirlerin veri sorumlusu tarafından denetlenmesine izin vermek zorundadır. Veri işleyen, bu görevinin gereği olarak öğrendiği kişisel verileri Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamaz. Bu yükümlülük görevden ayrılımlarından sonra da devam eder.

(2) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Kişisel sağlık verisi işleyenler, bu verilerin mahremiyetini sağlamak amacıyla Kanuna ve Kurul tarafından çıkartılan ikincil düzenlemelere uyar. Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemleri alır ve Bakanlıkça belirlenen diğer kurallara riayet eder.

(3) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Kişisel sağlık verilerinin kanuni olmayan yollarla işlenmesi hâlinde veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede Kurula bildirir.

(4) (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

(5) (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

(6) (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

(7) Kişisel sağlık verilerinin bulunduğu bilgi sistemleri, kullanıcı tanımlanması ve yetkilendirme dâhilinde kullanılır. Kullanıcı tanımlama ve yetkilendirmeye ilişkin her türlü işlem kayıt altına alınır ve bu kayıtlar muhafaza edilir. Yetkilendirme, kayıt altına alma ve verilerin muhafazasına ilişkin hususlar, Genel Müdürlükçe belirlenir.

(8) Kişisel sağlık verilerinin bulunduğu bilgi sistemlerine erişen kullanıcıların erişim kaydı, sağlık hizmet sunucularının sistemlerinde Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun olarak tutulur.

Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi

MADDE 7 - (1) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Kişisel sağlık verilerinin, Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan istisnai amaç ve koşullar kapsamında işlenebilmesi için ilgili kişinin açık rızası aranmaz.

(2) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Bunların dışında kalan amaçlar kapsamında kişisel sağlık verilerinin işlenebilmesi için ilgili kişinin, Kanunun 10 uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğü uyarınca bilgilendirilmesi ve açık rızasının alınması gerekir.

(3) İlgili kişi, aksi yönde bir hukukî düzenleme veya yargı kararı bulunmaması halinde verilerinin işlenmesi ve aktarılması için vermiş olduğu rızayı istediği zaman geri alabilir. Rızanın geri alınması, o tarihe kadar yapılmış bulunan işlemler bakımından etkili olmaz.

(4) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır.

Kişisel sağlık verilerinin aktarılması

MADDE 8 - (1) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Kişisel sağlık verileri, ancak Kanunun 8 inci ve 9 uncu madde hükümleri uyarınca aktarılabilir.

(2) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Kişisel sağlık verileri, Kanunun 8 inci ve 9 uncu madde hükümlerinde yer alan şartların sağlanamaması hâlinde ancak anonim hâle getirilmek suretiyle aktarılabilir.

(3) (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

(4) (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

Kişisel sağlık verilerinin silinmesi

MADDE 9 - (1) (Değişik:RG-24/11/2017-30250) Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde kişisel sağlık verileri, resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

(2) (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

(3) Merkezi sağlık veri sistemine aktarılan veriler, aktarımın yapıldığı tarihten 10 yıl sonra yerel veri tabanından silinebilir.

(4) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İlgili Kişi ve Veri Sorumlusu³

İlgili kişi

MADDE 10 - (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-24/11/2017-30250)

(1) İlgili kişi, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

a) Kişisel sağlık verisi işlenip işlenmediğini öğrenme,

b) Kişisel sağlık verisi işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,

c) Kişisel sağlık verilerine erişim ve bu verileri isteme,

ç) Kişisel sağlık verilerinin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,

d) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel sağlık verilerinin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,

e) Kişisel sağlık verilerinin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,

f) 9 uncu maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini isteme,

g) (e) ve (f) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel sağlık verilerinin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,

³ 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğin dördüncü bölüm başlığı “Veri Sahibi ve Veri Sorumlusu”, beşinci bölüm başlığı “Kişisel Sağlık Verileri Komisyonu ve Genel Müdürlük” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

ğ) İşlenen kişisel sağlık verilerinin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,

h) Kişisel sağlık verilerinin Kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,

haklarına sahiptir.

(2) İlgili kişinin, birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç) veya (d) bentlerinde sayılan haklarından birini veya birkaçını kullanması hâlinde ilgili bilgi kendisine, açık ve anlaşılabilir bir şekilde, yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirilir.

Veri sorumlusu

MADDE 11 – (1) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;

- a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,
 - b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
 - c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği,
 - ç) Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,
 - d) 10 uncu maddede sayılan diğer hakları,
- konularında bilgi vermekle yükümlüdür.

(2) Veri sorumlusu;

- a) Kişisel sağlık verilerinin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,
- b) Kişisel sağlık verilerine hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,
- c) Kişisel sağlık verilerinin muhafazasını sağlamak,
- ç) Sorumlu olduğu sistemlerde yaşanabilecek muhtemel veri kayıplarının önüne geçmek,

amaçlarıyla, uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik olarak Bakanlıkça belirlenen her türlü tedbiri almak zorundadır.

(3) (**Değişik:RG-24/11/2017-30250**) Veri sorumlusu, kişisel sağlık verilerinin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, ikinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.

(4) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.

(5) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel sağlık verilerini, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(6) (**Değişik:RG-24/11/2017-30250**) İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede Kurula bildirir.

(7) (**Mülga:RG-24/11/2017-30250**)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Genel Müdürlüğün Görevleri⁴

Kişisel Sağlık Verileri Komisyonu

MADDE 12 - (Mülga:RG-24/11/2017-30250)

Genel Müdürlüğün görevi

MADDE 13 - (1) Aşağıda belirtilen görevler, Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

- Kişisel sağlık verilerinin tutulacağı merkezi veri sistemini kurar,
- Sağlık hizmeti sunan tüm kamu ve özel sağlık kuruluşları ile sağlık meslek mensupları tarafından tutulan kayıtların, hizmet sunucuları tarafından merkezi sağlık veri sistemine gönderilmesini sağlar,
- Tüm sistemlerin entegrasyonu için gerekli teknik düzenlemeleri yapar,
- Ülke çapında sağlık durumu ve sağlık hizmetlerine ilişkin her türlü verinin depolanmasını ve aktarımını mümkün kılan bilgi sistemleri ile ilgili standartları belirler,
- İlgili kişilerin sağlık verilerine kendilerinin veya (**Değişik ibare:RG-24/11/2017-30250**) açık rıza verdikleri üçüncü kişilerin erişimini sağlayan bir kişisel sağlık kaydı sistemi kurar,

⁴ 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğin dördüncü bölüm başlığı “Veri Sahibi ve Veri Sorumlusu”, beşinci bölüm başlığı “Kişisel Sağlık Verileri Komisyonu ve Genel Müdürlük” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

- e) Sistemlere içeriden veya dışarıdan yetkisiz erişimleri engellemek üzere üst düzey güvenlik önlemlerinin alınmasını sağlar,
- f) Sistemlerin yönetimi ve organizasyonuna ilişkin belgeleri internet sayfasında yayımlar ve gerektiğinde bu konuda eğitim ve yönlendirme çalışmaları yapar,
- g) Bu Yönetmelikle ilgili tüm hususlarda bilgilendirici içeriğin yer aldığı bir internet sayfası hazırlar,
- ğ) Sistemlerin kullanımında oluşabilecek teknik sorunların çözümü için çağrı merkezi kurar veya kurdurur ve internet ortamından destek verir.

ALTINCI BÖLÜM

Merkezi Sağlık Veri Sistemi ve Kişisel Sağlık Kaydı Sistemi

Merkezi sağlık veri sistemi

MADDE 14 – (1) Sağlık hizmet sunucuları, sağlık hizmeti almak üzere kendilerine müracaat eden kişilere ait verileri, Bakanlık tarafından çıkarılan mevzuat ile belirlenmiş süreler içerisinde, kullandıkları yazılıma Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun bir şekilde kaydetmek ve bu verileri Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun bir şekilde merkezi sağlık veri sistemine göndermek zorundadırlar. Kişisel sağlık verilerinin merkezi sağlık veri sistemine aktarılması, veri sorumlusunun görev ve yetkisindedir.

(2) Merkezi sağlık veri sisteminin doğru bir şekilde çalışması, yeni servis entegrasyonu ve sağlık hizmet sunucuları tarafından kaydedilen verilerin bu sisteme doğru, eksiksiz ve gecikmeksizin aktarılması için sağlık hizmet sunucularının kullandığı yazılımlar, Bakanlıkça belirlenen standartlar ile uyumlu olmak zorundadır.

(3) **(Değişik ibare:RG-24/11/2017-30250) Sağlık hizmeti sunucuları:**

- a) Bakanlıkça verilen yetki belgesine sahip,
- b) Bakanlıkça yayımlanan yazılım sürüm notlarına, yeni standartlara ve geliştirmelere uyumlu,
- c) Bakanlık tarafından kullanılan sistemlere uyumlu, yazılım kullanırlar.

(4) Bu madde uyarınca kullanılacak yazılımların Bakanlıkça belirlenen şartlara ve yayımlanan standartlara uygunluğu, Bakanlıkça denetlenir.

(5) (**Değişik:RG-24/11/2017-30250**) Bu madde ile öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya eksik ya da hatalı yerine getirilmesi halinde ilgili veri sorumlusuna, Kanunun 13 üncü maddesine uygun olarak başvuru yapılır. Başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hâllerinde, Kanunun 14 üncü maddesine uygun bir şekilde Kurula şikâyetle bulunulur. Kurul, Kanunun 15 inci maddesi çerçevesinde inceleme yapar.

Kişisel sağlık kaydı sistemi

MADDE 15 - (1) (**Değişik:RG-24/11/2017-30250**) İsteyen her vatandaş; kendisine sunulan sağlık hizmetlerini takip etmek, kendisine ait sağlık kayıtlarını görüntülemek, sağlık tesislerinde kendisine uygulanan işlemleri ve sonuçlarını incelemek, kişisel sağlık verilerine her yerden erişmek ve bu verileri açık rıza verdiği üçüncü kişilerle paylaşmak için Bakanlık tarafından hazırlanan kişisel sağlık kaydı sistemi üzerinde kullanıcı hesabı oluşturabilir.

(2) Kullanıcı hesabı e-devlet üzerinden oluşturulabileceği gibi, ilgili kişinin başvurusu üzerine aile hekimi tarafından da oluşturulabilir.

(3) (**Değişik:RG-24/11/2017-30250**) İlgili kişi tarafından açık rıza verilmesi halinde kişisel sağlık verilerine kendisinin belirleyeceği üçüncü kişiler tarafından da erişilebilir.

(4) Anne veya babanın, onbeş yaş altındaki çocuklarının kişisel sağlık verilerine erişimleri için diğer ebeveynin onayı gerekir. Evliliğin sona ermiş olması hâlinde velayet hakkını kullanma yetkisine sahip bulunan ana veya baba, çocuğun kişisel sağlık verilerine erişimi için diğer tarafın onayına ihtiyaç duymaz.

(5) (**Değişik:RG-24/11/2017-30250**) İlgili kişi, kişisel sağlık kaydı sistemi üzerinden kendisine ilişkin sağlık verilerini görüntüleyebilir, eksik bilgilerinin sisteme eklenmesini, yanlış bilgilerinin düzeltilmesini veya silinmesini talep edebilir, kullanıcı hesabını dondurabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM Bildirim Yükümlülüğü

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 16 - (1) Sağlık personeli istihdam eden sağlık hizmet sunucuları, istihdam ettiği personele ait bilgileri ve personel hareketlerini onbeş gün içerisinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler.

(2) Bildirim, Bakanlıkça belirlenecek yöntem aracılığı ile yapılır.

(3) Birinci fıkrada öngörülen yükümlülüğün belirlenen süre içerisinde yerine getirilmemesi veya eksik ya da hatalı yerine getirilmesi hâlinde sorumlu kişi, kurum veya kuruluş, yazılı olarak uyarılır. Uyarıyı gerektiren problemin onbeş gün içerisinde giderilmemesi hâlinde uyarı tekrarlanır. İkinci uyarıdan itibaren onbeş günün sonunda uyarıyı gerektiren problemin giderilmemiş olması hâlinde sorumlu kişi, kurum veya kuruluş hakkında genel hükümlere göre işlem tesis edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Yaptırım

MADDE 17 - (Değişik:RG-24/11/2017-30250)

(1) Bu Yönetmelikle korunan kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından Kanunun 17 nci maddesine göre işlem yapılır.

(2) Bu Yönetmelik gereklerinin, kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar tarafından yerine getirilmemesi hâlinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir. Özel hukuk gerçek ve tüzel kişileri hakkında Kanunun 18 inci maddesi uyarınca işlem yapılır.

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 18 - (Değişik:RG-24/11/2017-30250)

(1) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi ile ilgili olarak bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde Kanun, Kurul tarafından çıkarılacak ikincil düzenlemeler ve Kurulun ilke kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yaymlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	20/10/2016	29863
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yaymlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1	24/11/2017	30250
2		
3		

**KİŞİSEL VERİLERLE İLGİLİ
DİĞER MEVZUAT - 2**

2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SALÂHİYET KANUNU

Kanun/Karar No: 2559

Yayın Tarihi: 14.07.1934

Resmî Gazete No: 2751

İlgili Maddeler: Madde 5

Madde 1⁵ – Polis, asayişi amme, şahıs, tasarruf emniyetini ve mesken masuniyetini korur. Halkın ırz, can ve malını muhafaza ve ammenin istirahatini temin eder.

Yardım isteyenlerle yardıma muhtaç olan çocuk, alil ve acizlere muavenet eder. Kanun ve nizamnamelerinin kendisine verdiği vazifeleri yapar.

Madde 2 – (Değişik: 16/7/1965 - 694/2 md.)

Polisin genel emniyetle ilgili görevleri iki kısımdır.

A) Kanunlara, tüzüklere, yönetmeliklere, Hükümet emirlerine ve kamu düzenine uygun olmıyan hareketlerin işlenmesinden önce bu kanun hükümleri dairesinde önünü almak,

B) İşlenmiş olan bir suç hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile diğer kanunlarda yazılı görevleri yapmak,

Kamu düzeni ve kamu güvenliğinin sağlanmasından sorumlu olan polis; amirinden aldığı emri, kanun, tüzük ve yönetmelik

⁵ Bu Kanunun 10/3/1983 tarih ve 2803 sayılı Kanuna aykırı hükümleri, aynı Kanunun 25 inci maddesinin b/2 fıkrası gereğince Jandarma Teşkilatı için uygulanmaz.

Bu Kanunda, 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu hükümlerine aykırılık bulunması durumunda, 5302 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı, söz konusu Kanunun 70 inci maddesi ile hüküm altına alınmıştır.

3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 84 üncü maddesiyle; bu Kanunda, belediyenin sorumlu ve yetkili kıldığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak, 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine aykırılık bulunması durumunda mezkur kanun hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı emri verene bildirir. Ancak, emir emrinde ısrar eder ve bu emrini yazılı olarak yenilirse, emir yerine getirilir. Bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz. Konusu suç teşkil eden emir hiçbir suretle yerine getirilmez. Yerine getirenler sorumluluktan kurtulamaz.

Aşağıda yazılı hallerde:

I – Can, ırz veya mal emniyetini korumak için,

II – Devletin şahsiyetine karşı işlenen cürümlerin faillerini yakalamak veya delillerini tesbit etmek için,

III – Devlet kuvvetleri aleyhine, yalnız veya toplu olarak taarruz veya mukavemette bulunanları yakalamak, veya bunların taarruz veya mukavemetlerini def etmek için,

IV – Hükümete karşı, şiddet kullanan veya gösteren veya mukavemet edenlerin yakalanması, taarruz veya mukavemet edenlerin def edilmesi için,

V – Zabıtaca muhafaza altına alınan şahıslara, bina veya tesislere, meskûn veya gayrimeskûn yerlere vakı olacak münferit veya toplu tecavüzleri def etmek için,

VI – Ağır cezalı bir suçun sanığı olarak yakalandıktan sonra zabıta kuvvetlerinin elinden kaçmakta olan şahısların yakalanması için,

VII – İşlenmekte olan bir suçun işlenmesine veya devamına mani olmak için,

VIII – Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile diğer kanunlarda, zabıta tarafından suç delillerinin tesbiti veya suç faillerinin yakalanması maksadiyle yapılacak aramalar için,

IX – Kanunsuz toplantı veya kanunsuz yürüyüşleri dağıtmak veya suçlularını yakalamak için,

X – Yangın, su baskını, yer sarsıntısı gibi afetlerde olay yerinde görevlilerce alınması gereken tedbirler için,

XI – Umuma açık yerlerde yapılan her türlü toplantı veya yürüyüşlerde veya törenlerde bozulan düzeni sağlamak için,

XII – Herhangi bir sebeple tıkanmış olan yolların trafiğe açılması için,

XIII – Yukardaki maddeler dışında diğer kanunlarda istisnai olarak zabitanın sözlü emirle yapmaya mecbur tutulduğu haller için,

Yetkili amir tarafından verilecek sözlü emirler derhal yerine getirilir. Bu emirlerin yazılı olarak verilmesi istenilemez. Bu hallerde emrin yerine getirilmesinden doğabilecek sorumluluk emri verene aittir.⁶

Madde 3 – (Mülga: 2/6/2007-5681/6 md.)

Madde 4 – Polis hiç bir suretle vazifesinden başka bir işte kullanılamaz.

Durdurma ve kimlik sorma

Madde 4/A- (Ek: 2/6/2007-5681/1 md.)

Polis, kişileri ve araçları;

- a) Bir suç veya kabahatin işlenmesini önlemek,
- b) Suç işlendikten sonra kaçan faillerin yakalanmasını sağlamak, işlenen suç veya kabahatlerin faillerinin kimliklerini tespit etmek,
- c) Hakkında yakalama emri ya da zorla getirme kararı verilmiş olan kişileri tespit etmek,
- ç) Kişilerin hayatı, vücut bütünlüğü veya malvarlığı bakımından ya da topluma yönelik mevcut veya muhtemel bir tehlikeyi önlemek, amacıyla durdurabilir.

Durdurma yetkisinin kullanılabilmesi için polisin tecrübesine ve içinde bulunulan durumdan edindiği izlenime dayanan makul bir sebebin bulunması gerekir. Süreklilik arz edecek, fiilî durum ve keyfilik oluşturacak şekilde durdurma işlemi yapılamaz.

Polis, durdurduğu kişiye durdurma sebebini bildirir ve durdurma sebebine ilişkin sorular sorabilir; kimliğini veya bulundurulması gerekli diğer belgelerin ibraz edilmesini isteyebilir.

Durdurma süresi, durdurma sebebine esas teşkil eden işlemin gerçekleştirilmesi için zorunlu olan süreden fazla olamaz.

Durdurma sebebini ortadan kalkması halinde kişilerin ve araçların ayrılmasına izin verilir.

Polis, durdurduğu kişi üzerinde veya aracında silah veya tehlike oluşturan diğer bir eşyanın bulunduğu hususunda yeterli şüphenin varlığı halinde, kendisine veya başkalarına zarar verilmesini önlemek amacıyla yönelik gerekli tedbirleri alabilir. Bu amaçla kişinin üzerindeki elbisenin çıkarılması veya aracın, dışarıdan bakıldığında

⁶ Bu hükmün uygulanmasında ek 4 ncü maddeye bakınız.

içerisi görünmeyen bölümlerinin açılması istenemez. **(Ek cümleler: 27/3/2015-6638/1 md.)** Ancak, el ile dıştan kontrol hariç, kişinin üstü ve eşyası ile aracının dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin aranması; İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar dâhilinde mülki amirin görevlendireceği kolluk amirinin yazılı, acele hâllerde sonradan yazıyla teyit edilmek üzere sözlü emriyle yapılabilir. Kolluk amirinin kararı yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Bu fıkra kapsamında yapılan araç aramalarına ilişkin olarak kişiye, arama gerekçesini de içeren bir belge verilir.⁷

Bu Kanun ve diğer kanunların verdiği görevlerin yerine getirilmesi sırasında, polis tarafından gerekli işlemler için durdurulan kişiler ve araçlarla ilgili hükümler saklıdır.

Polis, görevini yerine getirirken, kendisinin polis olduğunu belirleyen belgeyi gösterdikten sonra, kişilere kimliğini sorabilir. Bu kişilere kimliğinin ispatlamaları hususunda gerekli kolaylık gösterilir.

Belgesinin bulunmaması, açıklamada bulunmaktan kaçınması veya gerçeğe aykırı beyanda bulunması dolayısıyla ya da sair surette kimliği belirlenemeyen kişi tutularak durumdan derhal Cumhuriyet savcısı haberdar edilir. Bu kişi, kimliği açık bir şekilde anlaşılincaya kadar gözaltına alınır ve gerekirse tutuklanır. Gözaltına ve tutuklamaya karar verme yetkisi ve usûlü bakımından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uygulanır.

Kimliğinin tespiti amacıyla tutulan kişiye, kimliği tespit edildikten sonra ve talepte bulunması halinde, bu amaçla tutulduğuna ve tutulma süresine dair bir belge verilir. Kişinin kimliğinin belirlenmesi durumunda, bu nedenle gözaltına alınma veya tutuklanma haline derhal son verilir.

⁷ 27/3/2015 tarihli ve 6638 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “Ancak bu” ibaresi “Bu” şeklinde değiştirilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 4/5/2017 tarihli ve E.: 2015/41, K.: 2017/98 sayılı Kararı ile; bu fıkranın üçüncü cümlesinin “kişinin üstü ve eşyası ile aracının dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin aranması; İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar dâhilinde mülki amirin görevlendireceği kolluk amirinin yazılı, acele hâllerde sonradan yazıyla teyit edilmek üzere sözlü emriyle yapılabilir” bölümü iptal edilmiş olup, İptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlandığı 3/8/2017 tarihinden başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

Nüfusa kayıtlı olmadığı için kimliği tespit edilemeyen kişilerin nüfusa kayıtlarının temini için gerekli işlemler yapıldıktan sonra, 5 inci maddeye göre fotoğraf ve parmak izi tespit edilerek kayda alınır.

Kimliği tespit edilemeyen kişinin yabancı olduğunun anlaşılması halinde, 5682 sayılı Pasaport Kanunu ve 5683 sayılı Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

Parmak izi ve fotoğrafların kayda alınması

Madde 5- (Değişik: 2/6/2007-5681/2 md.)

Polis;

a) Gönüllü,

b) Her çeşit silah ruhsatı, sürücü belgesi, pasaport veya pasaport yerine geçen belge almak için başvuruda bulunan,

c) Başta polis olmak üzere, genel veya özel kolluk görevlisi ya da özel güvenlik görevlisi olarak istihdam edilen,

ç) Türk vatandaşlığına başvuruda bulunan,

d) Sığınma talebinde bulunan veya gerekli görülmesi halinde, ülkeye giriş yapan sair yabancı,

e) Gözaltına alınan,

kişilerin parmak izini alır.

Birinci fıkraya göre alınan parmak izi, ait olduğu kişinin kimlik bilgileri ile birlikte, ne zaman ve kim tarafından alındığı belirtilmek suretiyle, bu amaca özgü sisteme kaydedilerek saklanır. Ancak, parmak izinin hangi sebeple alındığı sisteme kaydedilmez.

Olay yerinden elde edilen ve kime ait olduğu henüz tespit edilemeyen parmak izleri, kime ait olduğu tespit edilinceye kadar, ilgili soruşturma dosya numarası ile birlikte sisteme kaydedilir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 81 inci maddesi ile 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 21 inci maddesi hükümlerine göre alınan parmak izleri de bu sisteme kaydedilir.

(a) bendi hariç birinci fıkra ile dördüncü fıkra kapsamına giren kişilerin ayrıca fotoğrafları alınarak, ikinci fıkrada belirlenen esaslara uygun olarak parmak izi ile birlikte sisteme kaydedilir.

Bu sistemde yer alan bilgiler, kimlik tespiti, suçun önlenmesi veya yürütülmekte olan soruşturma ve kovuşturma kapsamında maddî gerçeğin ortaya çıkarılması amacıyla mahkeme, hâkim, Cumhuriyet savcısı ve kolluk tarafından kullanılabilir.

Kolluk birimleri, kimlik tespiti yapmak ya da olay yerinden alınan parmak izini karşılaştırmak amacıyla doğrudan bu sistemle bağlantı kurabilir.

Sistemde kayıtlı bilgilerin hangi kamu görevlisi tarafından ve ne amaçla kullanıldığının denetlenebilmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurulur.

Sistemde yer alan kayıtlar gizlidir; altıncı ve yedinci fıkralarda belirlenen amaçlar dışında kullanılamaz.

Sisteme kayıtlı olan parmak izi ve fotoğraflar, kişinin ölümünden itibaren on yıl ve her halde kayıt tarihinden itibaren seksen yıl geçtikten sonra sistemden silinir.

Parmak izi ile fotoğrafların sistemde kaydedilmesi ve saklanması ile bu kayıtlardan yararlanmaya ilişkin diğer esas ve usûller, İçişleri Bakanlığı tarafından Adalet Bakanlığının görüşü alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Madde 6 – (Mülga: 13/1/1986 - 3257/13 md.; Yeniden düzenleme: 24/11/2004-5259/1 md.)

Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden;

a) Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan,

b) Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan,

c) Bu Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen yasaklara uymadığı tespit edilen,

d) Mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilen,

İş yerlerinin işletmecilerine beşyüzmilyon Türk Lirası ile birmilyar Türk Lirası arasında idarî para cezası verilir.

Bu maddede öngörülen idarî para cezaları, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında il daimi encümeni tarafından verilir. Verilen idarî para cezalarına dair kararlar ilgililere 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın

yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İdarî para cezaları 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Bu maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır.

Madde 7 - (Değişik: 24/11/2004-5259/2 md.)

Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kıraathane; kumar ve kazanç kasti olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri; internet kafeler ve benzeri yerler umuma açık istirahat ve eğlence yeri sayılır.

Sabit veya seyyar olarak kullanılan kara, deniz, hava ve her çeşit taşıma araçlarında, birinci fıkrada belirtilen faaliyetlerin icrası durumunda, bu yerler de umuma açık istirahat ve eğlence yeri sayılır.

Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatı bağlı olduğu kolluk kuvvetinin görüşü alındıktan sonra belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler; bu alanların dışında il özel idareleri tarafından verilir. Kolluk kuvveti görüşünü yedi gün içinde verir. Ruhsat talepleri bir ay içinde sonuçlandırılır. İzin alınmadan açılan umuma açık istirahat ve eğlence yerleri kapatılır.

Bu iş yerlerinin faaliyet göstereceği alanları belirlemeye veya mevcut umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin bu amaç için ayrılan yerlerde toplanmasına, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler; bu alanlar dışında il özel idareleri yetkilidir.

Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin bulunacağı alanların tespiti ve bu yerlerin ruhsatlandırılmasında uygulanacak usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Bu iş yerleri için düzenlenen iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarının bir örneği yetkili kolluk kuvvetine gönderilir. Bu iş yerleri genel güvenlik ve asayiş yönünden genel kolluk tarafından denetlenir.

Bu yerlerin ruhsatlandırılmasında 14.6.1989 tarihli ve 3572 sayılı İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddelerinin hükümleri uygulanmaz.

Madde 8- (Değişik: 24/11/2004-5259/3 md.)

Polisçe kat'i delil elde edilmesi halinde;

A) Kumar oynanan umumî ve umuma açık yerler ile her çeşit özel ve resmi kurum ve kuruluşlara ait lokaller,

B) Mevzuata aykırı bir şekilde uyuşturucu madde imal edilen, satılan, kullanılan, bulundurulan yerler,

C) Mevzuata aykırı faaliyet gösteren genelevler, birleşme yerleri ve fuhuş yapılan evler ve yerler,

D) Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Anayasal düzenine, genel güvenliğe ve genel ahlâka zararı dokunacak oyun oynatılan, temsil verilen, film veya video bant gösterilen yerler ile internet üzerinden yapılan yayınlara izin verilen yerler,

E) Derneklere, sendikalara, loca ve kulüplere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile benzeri kurum ve kuruluşlara ait ve yalnız üyelerinin yararlanması için açılan lokallerden, birden fazla denetim sonunda ve yazılı ihtara rağmen, iç yönetmeliğine aykırı faaliyet göstererek umuma açık yer durumuna geldiği tespit edilenler,

F) (Ek: 28/12/2006-5571/1 md.) Her türlü denize elverişli araçlarla günübirlik tur düzenleyen veya her türlü mal ve hizmet satanlardan, müşteriye faaliyetlerini duyururken veya müşteri kabul ederken çevreyi veya müşteriyi rahatsız edecek yöntemler kullananlar,

Mahallin en büyük mülkî amiri tarafından otuz günü geçmemek üzere geçici süreyle faaliyetten men edilir.

Bu maddede yazılı fiiller sebebiyle bir yıl içinde üç defa faaliyetten men edilen işyerlerinde, bu fiiller tekrar işlendiği takdirde, işyeri açma ve çalışma ruhsatları, mahallin en büyük mülkî amirinin bildirimini üzerine, belediye veya il özel idaresi tarafından beş iş günü içinde iptal edilir.

Önleme araması

Madde 9- (Değişik: 2/6/2007-5681/3 md.)

Polis, tehlikenin veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla usûlüne göre verilmiş sulh ceza hâkiminin kararı veya bu sebeplere bağlı

olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde mülkî âmirin vereceği yazılı emirle; kişilerin üstlerini, araçlarını, özel kâğıtlarını ve eşyasını arar; alınması gereken tedbirleri alır, suç delillerini koruma altına alarak 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre gerekli işlemleri yapar.

Arama talep yazısında, arama için makul sebeplerin oluştuğunun gerekçeleriyle birlikte gösterilmesi gerekir.

Arama kararında veya emrinde;

- a) Aramanın sebebi,
- b) Aramanın konusu ve kapsamı,
- c) Aramanın yapılacağı yer,
- ç) Aramanın yapılacağı zaman ve geçerli olacağı süre, belirtilir.

Önleme araması aşağıdaki yerlerde yapılabilir:

a) 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamına giren toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yapıldığı yerde veya yakın çevresinde.

b) Özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya sendikaların genel kurul toplantılarının yapıldığı yerin yakın çevresinde.

c) Halkın topluca bulunduğu veya toplanabileceği yerlerde.

ç) Eğitim ve öğretim özgürlüğünün sağlanması için her derecede eğitim ve öğretim kurumlarının idarecilerinin talebiyle ve 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (A) bendindeki koşula uygun olarak girilecek yüksek öğretim kurumlarının içinde, bunların yakın çevreleri ile giriş ve çıkışlarında.

d) Umumî veya umuma açık yerlerde.

e) Her türlü toplu taşıma araçlarında, seyreden taşıtlarda.

Konutta, yerleşim yerinde ve kamuya açık olmayan işyerlerinde ve eklentilerinde önleme araması yapılamaz.

Spor karşılaşması, miting, konser, festival, toplantı ve gösteri yürüyüşünün düzenlendiği veya aniden toplulukların oluştuğu hallerde gecikmesinde sakınca bulunan hal var sayılır.

Polis, tehlikenin önlenmesi veya bertaraf edilmesi amacıyla güvenliğini sağladığı bina ve tesislere gelenlerin; herhangi bir emir veya karar olmasına bakılmaksızın, üstünü, aracını ve eşyasını teknik cihazlarla, gerektiğinde el ile kontrol etmeye ve aramaya yetkilidir. Bu yerlere girmek isteyenler kimliklerini sorulmaksızın ibraz etmek zorundadırlar. Milletlerarası anlaşmalar hükümleri saklıdır.

Önleme aramasının sonucu, arama kararı veya emri veren merci veya makama bir tutanakla bildirilir.

Madde 10 – Taşınması memnu olan kama, hançer ve saldırganın yapılması ve satılması da yasaktır.

Eski eserlerden olupta kıymetli olanların satışı bu hükümden müstesnadır.

Madde 11 – (Değişik: 16/6/1985 - 3233/3 md.)

Polis;

A) Genel ahlak ve edep kurallarına aykırı olarak; utanç verici ve toplum düzeni bakımından tasvip edilmeyen tavir ve davranışta bulunanlar ile bu nitelikte söz, şarkı, müzik veya benzeri gösteri yapanları,

B) Çocuklar, kız ve kadınlar ile genç erkeklere sözle veya herhangi bir şekilde sarkıntılık edenleri, kötü alışkanlıklara ve hertürlü ahlaksızlığa yönelten ve teşvik edenleri,

C) (Değişik: 3/8/2002-4771/10 md.) Genel ahlâk ve edebe aykırı mahiyette her türlü sesli ve görüntülü eserleri, kaydedildiği materyale bakılmaksızın üreten ve satanları,

Herhangi bir müracaat veya şikayet olmasa bile engeller, davranışlarının devamını durdurarak yasaklar, sanıklar hakkında tanzim olunacak evrakı derhal şikayete bağlı suçlar hakkındaki evrakı da şikayet ve müracaat vukubulduğu takdirde adliyeye tevdi eder.

(Mülga: 3/8/2002-4771/12 md.)

Madde 12- (Değişik: 3/8/2002-4771/10 md.)

Kanunî istisnalar saklı kalmak üzere, eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık ve açılması izne bağlı yerlerde onsekiz yaşından küçükler çalıştırılmaz.

Polis bar, pavyon, gazino, meyhane gibi içkili yerler ile kiraathane ve oyun oynatılan benzeri yerlere yanlarında veli ve

vasileri olsa bile onsekiz yaşını doldurmamış küçüklerin girmesini meneder.

Bu madde hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında 17 nci, işyerleri hakkında da 6 ncı madde hükümlerine göre işlem yapılır.⁸

Madde 13- (Değişik: 3/8/2002-4771/10 md.)

Polis,

A) Suçüstü hâlinde veya gecikmesinde sakınca bulunan diğer hâllerde suç işlendiğine veya suça teşebbüs edildiğine dair haklarında kuvvetli iz, eser, emare veya delil bulunan şüphelileri,

B) Haklarında yetkili mercilerce verilen yakalama veya tutuklama kararı bulunanları,

C) Halkın rahatını bozacak veya rezalet çıkaracak derecede sarhoş olanları veya sarhoşluk hâlinde başkalarına saldıranları, yapılan uyarılara rağmen bu hareketlerine devam edenler ile başkalarına saldırmaya yeltenenleri ve kavgâ edenleri,

D) Usulüne aykırı şekilde ülkeye giren ya da haklarında sınır dışı etme veya geri verme kararı alınanları,

E) Polisin kanunlara uygun olarak aldığı tedbirlere karşı gelenleri, direnenleri ve görev yapmasını engelleyenleri,

F) Bir kurumda tedavi, eğitim ve ıslahı için kanunlarla ve bu Kanunun uygulanmasını gösteren tüzükte belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirlerin yerine getirilmesi amacıyla, toplum için tehlike teşkil eden akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol bağımlısı serseri veya hastalık bulaştırabilecek kişileri,

G) Haklarında gözetim altında ıslahına veya yetkili merci önüne çıkarılmasına karar verilen küçükleri,

H) **(Ek: 27/3/2015-6638/2 md.)** Başkalarının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri,

eylemin veya durumun niteliğine göre; koruma altına alır, uzaklaştırır ya da yakalar ve gerekli kanuni işlemleri yapar.

⁸ Bu fıkrada geçen "8 inci" ibaresi, 24/11/2004 tarihli ve 5259 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile "6 ncı" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Yakalanması belirli bir usule bağlanmış kişilerle ilgili kanun hükümleri saklıdır.⁹

Yakalanan kişilerin kaçması veya saldırıda bulunmasının önlenmesi bakımından kişinin sağlığına zarar vermeyecek şekilde her türlü tedbir alınabilir.

Yakalanan kişilere, yakalama sebebi herhalde yazılı ve bunun mümkün olmaması hâlinde sözlü olarak derhal; toplu suçlarda ise en geç bu kişiler hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

Kişinin yakalandığı, istediği kanunî yakınlarına derhal bildirilir.

Yakalananlardan,

A) Uyuşturucu madde kullanmış olanlar ile sarhoş olanların,

B) Zor kullanılarak yakalananların,

C) Haklarında suç soruşturması yapılacak olan şüpheli ve sanıkların,

Yakalanma anındaki sağlık durumları tabip raporuyla tespit edilir.

Yakalanan kişilerden suç işlediği şüphesi altında olanlar adî mercilere sevk edilir. Haklarında ıslah veya tedavi tedbiri alınması gerekenler, ilgili kurum yetkilileri tarafından teslim alınır. Yakalama sebebi ortadan kalkanlar derhal serbest bırakılır.

Kayıp çocukların araştırılması

Madde 13/A- (Ek: 2/1/2017-KHK-680/26 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/25 md.)

Kaybolan çocukların bulunması amacıyla, polis, sulh ceza hâkiminin veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde mülki idare amirinin yazılı veya sonradan yazılı hale getirilmek üzere sözlü emri ile kayıp çocuğa ait veya başkasına ait olmakla birlikte kayıp çocuk tarafından kullanılan her türlü banka hesap hareketlerini talep edebilir, telekomünikasyon yoluyla iletişimini denetleyebilir ve sinyal bilgilerini değerlendirebilir. Tedbir kararı, en çok bir ay için verilebilir; ancak bu süre, bir defaya mahsus olmak üzere bir ay daha uzatılabilir.

⁹ 27/3/2015 tarihli ve 6638 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “Yakalar ve gerekli kanuni işlemleri yapar.” ibaresi “eylemin veya durumun niteliğine göre; koruma altına alır, uzaklaştırır ya da yakalar ve gerekli kanuni işlemleri yapar.” şeklinde değiştirilmiştir.

Mülki idare amirinin kararı, derhal mahkemenin onayına sunulur. Mahkeme kararını en geç yirmidört saat içinde verir.

Madde 14 – Şehir ve kasabalarda gerek mesken içinde ve gerek dışında saat 24 ten sonra her ne suretle olursa olsun civar halkının rahat ve huzurunu bozacak surette gürültü yapanlar polisçe menolunur. Bu yasağı dinlemeyenler hakkında Ceza Kanununun 546 ncı maddesine göre takibat yapılır.

Zabıttan izin alınarak yapılacak düğün ve müsamere ve balolar bu kayıttan müstesnadır.

Madde 15 – Polis; yaptığı tahkikat esnasında ifadelerine müracaat lazım gelen kimseleri çağırır ve kendilerine lüzumu olan şeyleri sorar.

(Ek: 16/6/1985 - 3233/5 md.; İptal: An. Mah.nin 26/11/1986 tarih ve 1985/8 E., 1986/27 K. sayılı Kararı ile.)

(Ek fıkra: 27/3/2015-6638/3 md.) Polis; müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini, talepleri hâlinde ikamet ettikleri yerlerde veya işyerlerinde de alabilir. Bu fıkranın kapsamı ile uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca belirlenir.

Zor ve silah kullanma

Madde 16- (Değişik: 2/6/2007-5681/4 md.)

Polis, görevini yaparken direnişle karşılaşması halinde, bu direnişi kırmak amacıyla ve kıracak ölçüde zor kullanmaya yetkilidir.

Zor kullanma yetkisi kapsamında, direnmenin mahiyetine ve derecesine göre ve direnenleri etkisiz hale getirecek şekilde kademeli olarak artan nispette bedenî kuvvet, maddî güç ve kanunî şartları gerçekteştiğinde silah kullanılabilir.

İkinci fıkrada yer alan;

a) Bedenî kuvvet; polisin direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde doğrudan doğruya kullandığı bedenî gücü,

b) Maddî güç; polisin direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde bedenî kuvvetin dışında kullandığı kelepçe, cop, basınçlı ve/veya boyalı su, göz yaşartıcı gazlar veya tozlar, fizikî engeller, polis köpekleri ve atları ile sair hizmet araçlarını,¹⁰

¹⁰ 27/3/2015 tarihli ve 6638 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan “basınçlı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya boyalı” ibaresi eklenmiştir.

ifade eder.

Zor kullanmadan önce, ilgililere direnmeye devam etmeleri halinde doğrudan doğruya zor kullanılacağı ihtar yapılır. Ancak, direnmenin mahiyeti ve derecesi göz önünde bulundurularak, ihtar yapılmadan da zor kullanılabilir.

Polis, zor kullanma yetkisi kapsamında direnmeyi etkisiz kılmak amacıyla kullanacağı araç ve gereç ile kullanacağı zorun derecesini kendisi takdir ve tayin eder. Ancak, toplu kuvvet olarak müdahale edilen durumlarda, zor kullanmanın derecesi ile kullanılacak araç ve gereçler müdahale eden kuvvetin amiri tarafından tayin ve tespit edilir.

Polis, kendisine veya başkasına yönelik bir saldırı karşısında, zor kullanmaya ilişkin koşullara bağlı kalmaksızın, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun meşru savunmaya ilişkin hükümleri çerçevesinde savunmada bulunur.

Polis;

a) Meşru savunma hakkının kullanılması kapsamında,

b) Bedenî kuvvet ve maddî güç kullanarak etkisiz hale getiremediği direniş karşısında, bu direnişi kırmak amacıyla ve kırarak ölçüde,

c) Hakkında tutuklama, gözaltına alma, zorla getirme kararı veya yakalama emri verilmiş olan kişilerin ya da suçüstü halinde şüphelinin yakalanmasını sağlamak amacıyla ve sağlayacak ölçüde,

d) (Ek: 27/3/2015-6638/4 md.) Kendisine veya başkalarına, işyerlerine, konutlara, kamu binalarına, okullara, yurtlara, ibadethanelere, araçlara ve kişilerin tek tek veya toplu halde bulunduğu açık veya kapalı alanlara molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs edenlere karşı, saldırıyı etkisiz kılmak amacıyla ve etkisiz kılacak ölçüde,

silah kullanmaya yetkilidir.

Polis, yedinci fıkranın (c) bendi kapsamında silah kullanmadan önce kişiye duyabileceği şekilde "dur" çağrısında bulunur. Kişinin bu çağrıya uymayarak kaçmaya devam etmesi halinde, önce uyarı amacıyla silahla ateş edilebilir. Buna rağmen kaçmakta ısrar etmesi dolayısıyla ele geçirilmesinin mümkün olmaması halinde ise kişinin yakalanmasını sağlamak amacıyla ve sağlayacak ölçüde silahla ateş edilebilir.

Polis, direnişini kırmak ya da yakalamak amacıyla zor veya silah kullanma yetkisini kullanırken, kendisine karşı silahla saldırıya teşebbüs edilmesi halinde, silahla saldırıya teşebbüs eden kişiye karşı saldırı tehlikesini etkisiz kılacak ölçüde duraksamadan silahla ateş edebilir

Madde 17 – Polisin:

A) Kanun ve usul dairesinde verdiği emre itaatsizlik ve ittihaz eylediği tedbirlere riayetsizlik edenler;¹¹

B) Vazife yaparken polise mukavemette bulunan veya vazifesinden alıkoymak maksadiyle polise zorla karşı koyan ve yakalanmadıkları takdirde hareketlerinde devam etmeleri melhuz bulunan şahıslar;¹²

(Değişik: 16/6/1985 - 3233/6 md.) Karakola götürülüp haklarında tanzim olunacak evrakla beraber adliye verilirler.

(Fıkra iki ve üç: Ek: 19/2/1980 - 2261/1 md.; Mülga: 2/6/2007-5681/6 md.)

(Fıkra dört ve beş-Ek : 16/6/1985 - 3233/6 md.; Mülga: 2/6/2007-5681/6 md.)

Madde 18 – (Mülga: 20/2/1948 - 5188/1 md.)

Madde 19 – Polis; sokak, meydan ve umuma mahsus yerlerde intizamı temin ve Seyrüsefer Talimatnamesindeki vasıflara uygun olmayan nakil vasıtalarını işletmekten ve bu vasıtaları sarhoş olarak veya seyrüseferin intizam ve selametini bozacak surette idare edenleri çalışmaktan meneder.

Madde 20 – (Değişik: 26/6/1973 - 1775/4 md.)

Zabita, imdat istenmesi veya yangın, su baskını ve boğulma gibi büyük tehlikelerin haber verilmesi veya görülmesi halleri ile ağır cezalı bir suçun işlenmesine veya yapılmakta devam olunmasına mani olmak için konutlara, iş yerlerine ve eklentilerine girebilir.

Zabita aşağıda yazılı hallerde üniversite, bağımsız fakülte veya üniversiteye bağlı kurumların binalarına veya bunların eklerine girebilir.

A) Üniversite binaları veya ekleri içinde, kurumun imkanlarıyla önlenmesi mümkün görülmeyen olayların çıkması

¹¹ Bu hükmün uygulanmasında ek 3 üncü maddeye bakınız.

¹² Bu hükmün uygulanmasında ek 4 üncü maddeye bakınız.

ihtimali karşısında rektör, acele hallerde de dekan veya bağlı kuruluş yetkililerinin zabıttan yardım talep etmeleri halinde,

B) Herhangi bir davet veya izne bağlı olmaksızın suç ve suçluların kovuşturulması için her zaman,

Fıkranın (A) bendinde gösterilen hallerde talep derhal yerine getirilir, (...)¹³

İlgili kurumlar kovuşturma dolayısıyla zabıta kuvvetlerine gereken her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlüdürler.

Madde 21 – Bir neşir vasıtası için abone yazmak veya bunlar için yazı, resim, ilan gibi bir madde kabul etmek maksadıyla Matbuat Kanununa göre alınmış vesikası olmaksızın idare evlerinin dışında dolaşanlar veya dolaştırılanlar şantajdan veya böyle bir harekette dolandırıcılıktan maznun olarak takibat altında bulunanlar; polisçe bu yolda çalışmaktan men edilir.

Madde 22 – Bu kanunda yazılı vazife ve salahiyetlerin yapılması ve kullanılması için en büyük mülkiye amirlerinin vereceği emirleri, Dahiliye Vekili re'sen verebilir.

Madde 23 – Umumi ve hususi kanunlarla polise verilen ve bu kanunda yazılı bulunmayan vazife ve salahiyetlerin hükümleri bakidir.

Madde 24 – Mahsus zabıta teşkilatı olan işlerde bu teşkilata mensup memur bulunmadığı yerlerde polis, bunlara ait inzıbatı muameleleri yapmağa salahiyetlidir.

Madde 25 – (Değişik: 25/6/1973 - 1758/1 md.)

Polis teşkilatı bulunmayan yerlerde il, ilçe ve bucak jandarma komutanları ile jandarma karakol komutanları bu kanunda yazılı vazifeleri yapar ve yetkileri kullanırlar.

Madde 26 – Bu kanunun tatbik suretini gösterir bir nizamname yapılacaktır.

Ek Madde 1- (Ek: 3/8/2002-4771/10 md.)

¹³ Bu aradaki "(B) bendinde gösterilen hallerde de giriş sebebinin niteliğine göre, kurumun yetkilileri teşebbüsten haberdar edilir." şeklindeki cümle Anayasa Mahkemesinin 25/4/1974 tarih ve E. 1973/41, K. 1974/13 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Umumî veya umuma açık yerler ile umuma açık yer niteliğindeki ulaşım araçlarında, gerçek kişi veya topluluklar, mahallin en büyük mülkî amirine, en az kırk sekiz saat önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle, oyun ve temsil verebilir veya çeşitli şekillerde gösteri düzenleyebilir.

Bunlardan, Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğüne, Anayasal düzene veya genel ahlâka aykırı olduğu tespit edilenler hakkında mahallin en büyük mülkî amiri tarafından derhal Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Birinci fıkra uyarınca yapılacak bildirimde oyun veya temsile katılan yönetici ve diğer kişilerin kimlik, ikametgâh ve tâbiyetleri belirtilir.

Ek Madde 2 – (Ek: 16/6/1985 - 3233/7 md.)

(Birinci fıkra mülga : 18/11/1992 - 3842/31 md.)

Gözümlenilenlerin yeme, içme ihtiyaçlarına ve nakillerine ait masraflar Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesine konulacak ödenekle karşılanır.

Ek Madde 3 – (Ek: 16/6/1985 - 3233/7 md.)

Polis, aşağıdaki hallerde gerekli görülen kişilerden;

A) Devletin bütünlüğü, genel güvenliği ve Anayasa düzeni ile kaçakçılık ve uyuşturucu maddelerle ilgili olarak yaptığı suç soruşturmaları sırasında ifadesine başvurulacak olanlara,

B) Vatandaşlık durumu ile bu Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen kimlik tespiti yapılmaya kadar,

Tespit edilmiş olan ikametgah veya iş adreslerinden ayrılmamalarını yazılı olarak isteyebilir.

Bunların, bulunabilecekleri yeni adreslerini bildirmeleri şartıyla o yerden ayrılmalarına mahallin en büyük mülki amirinin yazılı emriyle izin verilir.

Ek Madde 4 – (Ek: 16/6/1985 - 3233/7 md.)

Polis, görevli bulunduğu mülki sınırlar içinde, hizmet branşı, yeri ve zamanına bakılmaksızın, bir suçla karşılaştığında suça el koymak, önlemek, sanık ve suç delillerini tespit, muhafaza ve yetkili zabıtaya teslim etmekle görevli ve yetkilidir.

Bu madde hükmü gereğince bir suçta müdahale eden polise karşı işlenen suçlar görevli memura karşı işlenmiş suç; müdahalede bulunan polisin işlediği suçlar ise görevli memurun işlediği suç sayılır.

Ek Madde 5 – (Ek: 16/6/1985 - 3233/7 md.)

Genel güvenlik, kaçakçılık ve uyuşturucu maddelerle ilgili önemli olayları takip etmek, gerekiyorsa müdahale ederek soruşturmasını yapmak üzere;

A) İçişleri Bakanlığınca doğrudan veya ilgili valinin talebi üzerine merkez personelinden ekipler (timler) görevlendirilebilir.

B) Yukarıdaki bent hükmüne uygun olarak bir ilde soruşturması yapılan olayın aydınlatılması, delillerin toplanması, sanıkların yakalanması, başka illerde de araştırma ve soruşturma yapılmasını gerektiriyorsa iller arasında ilgili valiliklerce ekipler görevlendirilebilir.

Bu ekiplerin polis yetkilerini kullanması, polis bölgesi sınırları ile kayıtlı değildir. Bu ekipler görev yaptıkları mahallin en büyük mülki amirine bilgi vermek zorundadırlar. Görevin ifası sırasında mahallin en büyük mülki amirine karşı da sorumludurlar.

Genel ve özel kolluk makam ve memurları bu personele gereken her türlü yardımı yapmaya mecburdur.

Adli görev ve yetkiler

Ek Madde 6 – (Ek: 16/6/1985 - 3233/7 md.; Değişik: 2/6/2007-5681/5 md.)

Polis, bu maddede yazılı görevlerinin yanında, Ceza Muhakemesi Kanunu ve diğer mevzuatta yazılı soruşturma işlemlerine ilişkin görevleri de yerine getirir.

Polis, bir suçta ilişkin olarak kendisine yapılan sözlü ihbar ve şikâyetleri ve görevi sırasında öğrendiği suçta ilişkin bilgileri yazılı hale getirir.

Edinilen bilgi veya alınan ihbar veya şikâyet üzerine veya kendiliğinden bir suçla karşılaşan polis, olay yerinde kişilerin ve toplumun sağlığına, vücut bütünlüğüne veya malvarlığına zarar gelmemesi ve suçun delillerinin kaybolmaması ya da bozulmaması için derhal gerekli tedbirleri alır.

Bir suç işlendiği veya işlenmekte olduğu bilgisini edinen polis, olay yerinin korunması, delillerin tespiti, kaybolmaması ya da bozulmaması için acele tedbirleri aldıktan sonra el koyduğu olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri derhal Cumhuriyet savcısına

bildirir ve Cumhuriyet savcısının emri doğrultusunda işin aydınlatılması için gerekli soruşturma işlemlerini yapar.

Yapılacak araştırma sonunda edinilen bilginin bir kabahate ilişkin olduğu hallerde, konu araştırılarak gerekli yasal işlem yapılır veya yapılması sağlanır.

Olay yerinde görevine ait işlemlere başlayan polis, bunların yapılmasına engel olan veya yetkisi içinde aldığı tedbirlere aykırı davranan kişileri, işlemler sonuçlanıncaya kadar ve gerektiğinde zor kullanılarak bundan men eder.

Polis, suçun delillerini tespit etmek amacıyla, Cumhuriyet savcısının emriyle olay yerinde gerekli inceleme ve teknik araştırmaları yapar, delilleri tespit eder, muhafaza altına alır ve incelenmek üzere ilgili yerlere gönderir.

Olay yeri dışında kalan ve o suça ilişkin delil elde edilebileceği yönünde kuvvetli şüphe sebebi bulunan konut, işyeri ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda yapılacak işlemler için Ceza Muhakemesi Kanununun arama ve elkoymaya ilişkin hükümleri uygulanır.

Polis, olaydaki failin, gözaltına alınan şüpheli ile aynı kişi olup olmadığını belirlenmesi bakımından zorunlu olması halinde, Cumhuriyet savcısının talimatıyla teşhis yaptırabilir.

Tanıklıktan çekinebilecek olanlar, teşhiste bulunmaya zorlanamaz.

İşleme başlanmadan önce, teşhiste bulunacak kişinin faili tarif eden beyanları tutanağa bağlanır.

Teşhis işlemine tâbi tutulan kişilerin birden fazla ve aynı cinsten olması, aralarında yaş, boy, ağırlık, giyinme gibi görünüşe ilişkin hususlarda benzerlik bulunması gerekir. Teşhis için gerekli olması halinde, şüphelinin görünüşü ile ilgili gerekli değişiklikler yapılabilir. Teşhis işlemine tâbi tutulan kişilerin her birinde, teşhis sırasında bir numara bulundurulur.

Teşhiste bulunan kişi ile teşhis işlemine tâbi tutulan kişilerin birbirini görmemesi gerekir.

Teşhis işlemi en az iki kez tekrarlanır ve teşhiste bulunması istenen kişiye, şüphelinin teşhis edilecek kişiler arasında yer almayacağı hatırlatılır.

Teşhis işlemine tâbi tutulan kişilerin, bu işlem sırasında birlikte fotoğrafları çekilerek veya görüntüleri kayda alınarak, soruşturma dosyasına konur.

Şüphelinin fotoğrafı üzerinden de teşhis yaptırılabilir. Ancak tek bir fotoğraf veya aynı kişinin farklı fotoğrafları üzerinden teşhis yaptırılmaz. Değişik kişilerin fotoğraflarının aynı büyüklük ve özellikte olmaları gerekir.

Teşhis işlemi tutanağa bağlanır.

(Ek fıkra: 2/1/2017-KHK-680/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/26 md.) Polis, sanal ortamda işlenen suçlarda, yetkili Cumhuriyet başsavcılığının tespiti amacıyla, internet abonelerine ait kimlik bilgilerine ulaşmaya, sanal ortamda araştırma yapmaya yetkilidir. Erişim sağlayıcıları, yer sağlayıcıları ve içerik sağlayıcıları talep edilen bu bilgileri kolluğun bu suçlarla mücadele için oluşturduğu birimine bildirir.

Ek Madde 7 – (Ek: 16/6/1985 - 3233/7 md.)

Polis, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Anayasa düzenine ve genel güvenliğine dair önleyici ve koruyucu tedbirleri almak, emniyet ve asayişini sağlamak üzere, ülke seviyesinde ve sanal ortamda istihbarat faaliyetlerinde bulunur, bu amaçla bilgi toplar, değerlendirir, yetkili mercilere veya kullanma alanına ulaştırır. Devletin diğer istihbarat kuruluşlarıyla işbirliği yapar.¹⁴

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.) Birinci fıkrada belirtilen görevlerin yerine getirilmesine yönelik olarak, 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun, casusluk suçları hariç, 250 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı suçlar ile bilişim suçlarının işlenmesinin önlenmesi amacıyla hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Emniyet Genel Müdürlüğünün, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanının veya bilişim suçlarıyla sınırlı olmak üzere bilişim suçları ile ilgili daire başkanının yazılı emriyle, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişim veya internet bağlantı adresleriyle internet kaynakları arasındaki veri trafiği ile iletilen veriler tespit edilebilir, dinlenebilir, sinyal bilgileri değerlendirilebilir, kayda alınabilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde verilen yazılı emir, yirmidört saat içinde yetkili ve görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını en geç kırk sekiz saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir derhal kaldırılır. Bu halde dinlemenin içeriğine ilişkin kayıtlar en geç on gün içinde yok edilir; durum bir tutanakla tespit

¹⁴ 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 28 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "ülke seviyesinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve sanal ortamda" ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

olunur ve bu tutanak denetimde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir.¹⁵

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.; Değişik fıkra: 27/3/2015-6638/5 md.) Yetkili ve görevli hâkim, Ankara ağır ceza mahkemesi üyesidir.

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.) Kararda ve yazılı emirde, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, kullandığı telefon numaraları, ilgili internet bağlantı adresi veya bağlantıyı tesbite imkân veren kodundan belirlenebilenler ile tedbirin türü, kapsamı ve süresi ile tedbire başvurulmasını gerektiren nedenler belirtilir. Kararlar, en fazla üç ay için verilebilir; bu süre aynı usûlle üçer ayı geçmeyecek şekilde en fazla üç defa uzatılabilir. Ancak, terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde devam eden tehlikelere ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim üç aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.¹⁶

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.) Uygulanan tedbirin sona ermesi halinde, dinlemenin içeriğine ilişkin kayıtlar en geç on gün içinde yok edilir. Durum bir tutanakla tesbit olunur ve bu tutanak denetimde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir.

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.) İstihbarat faaliyetlerinde, bu maddede belirtilen suçların önlenmesi amacıyla ve hâkim kararı

¹⁵ 27/3/2015 tarihli ve 6638 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu fıkranın üçüncü cümlesinde yer alan “yirmidört saat” ibaresi “kırk sekiz saat” şeklinde değiştirilmiştir.

2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 28 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “yazılı suçların işlenmesinin önlenmesi amacıyla, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Emniyet Genel Müdürünün veya İstihbarat Dairesi Başkanının” ibaresi “yazılı suçlar ile bilişim suçlarının işlenmesinin önlenmesi amacıyla hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Emniyet Genel Müdürünün, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanının veya bilişim suçlarıyla sınırlı olmak üzere bilişim suçları ile ilgili daire başkanının” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya “telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişim” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya internet bağlantı adresleriyle internet kaynakları arasındaki veri trafiği ile iletilen veriler” ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹⁶ 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 28 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “veya iletişim bağlantısını” ibaresi “, ilgili internet bağlantı adresi veya bağlantıyı” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

alınmak koşuluyla, teknik araçlarla izleme yapılabilir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu hizmeti veren kuruluşların ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelerinden yararlanabilmek için gerekçesini de göstermek suretiyle yazılı talepte bulunulabilir. Bu kurum ve kuruluşların kanuni sebeplerle veya ticari sır gerekçesiyle bu bilgi ve belgeleri vermemeleri halinde ancak hâkim kararı ile bu bilgi ve belgelerden yararlanılabilir.

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.) Bu madde hükümlerine göre yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen kayıtlar, birinci fıkrada belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz. Elde edilen bilgi ve kayıtların saklanması ve korunmasında gizlilik ilkesi geçerlidir. Bu fıkra hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında, görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır.

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.) Hâkim kararları ve yazılı emirler, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığı görevlileri ile bilişim suçlarıyla sınırlı olmak üzere bilişim suçlarıyla ilgili daire başkanlığı görevlilerince yerine getirilir. İşlemin başladığı ve bitirildiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır.¹⁷

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.; Değişik fıkra: 27/3/2015-6638/5 md.) Bu maddede yer alan faaliyetlerin denetimi; sıralı kurum amirleri, mülki idare amirleri, Emniyet Genel Müdürlüğü ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları tarafından yılda en az bir defa yapılır. Bu faaliyetler Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından da denetlenebilir. Bu kapsamda yapılan denetimlerin sonuçları bir rapor hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulur.

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.; Değişik: 15/8/2016-KHK-671/24 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/21 md.) Bu maddede belirtilen telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişime ilişkin işlemler ile 5271 sayılı Kanunun 135 inci maddesi kapsamında yapılacak dinlemeler, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bünyesinde tek bir merkezden yürütülür.

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.) Bu maddede belirlenen usûl ve esaslara aykırı dinlemeler hukuken geçerli sayılmaz ve bu şekilde

¹⁷ 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 28 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "görevlilerince" ibaresi "görevlileri ile bilişim suçlarıyla sınırlı olmak üzere bilişim suçlarıyla ilgili daire başkanlığı görevlilerince" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

dinleme yapanlar hakkında 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5397/1 md.) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usûller Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanlıklarının görüşü alınarak Başbakanlık tarafından üç ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 8 – (Ek:16/6/1985 - 3233/7 md.; Mülga: 24/11/2004-5259/8 md.)

Ek Madde 9 – (Ek: 16/6/1985 - 3233/7 md.)

Bu Kanun ve diğer kanun hükümlerine göre gerekli hallerde;

A) Önleyici, caydırıcı, düzenleyici ve koruyucu kolluk hizmetlerine dair görevlerin ifası sırasında silah kullanmak zorunda kalan polis hakkında, cezai sorumluluğun tespiti bakımından Memurin Muhakematı Hakkında Kanuna göre işlem yapılır.

B) Adliyeye ilişkin vazife ve işlerle ilgili bir hizmeti yerine getirirken silah kullanmak zorunda kalan polis hakkında, hazırlık soruşturması bizzat Cumhuriyet savcıları veya yardımcıları tarafından yapılır.

Sanık polis, hakkında dava açıldığı takdirde duruşmadan varestede tutulabilir. Olayın mahiyetine ve kusurun derecesine göre, İçişleri Bakanlığınca durumu uygun görülen polisin vekalet verdiği avukatın ücreti, Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Avukat tutma ve ücret ödeme usul ve esasları yönetmelikte gösterilir.

(Mülga üçüncü fıkra: 12/7/2013-6495/102 md.)

1481 sayılı Asayişe Müessir Bazı Fiillerin Önlenmesi Hakkında Kanuna göre, sanık ve hükümlülerden ilan edilmek suretiyle arananların buldukları yerleri bildiren ve yakalanmalarına yardımcı olanlara para ödülü verilebilir. Verilecek ödülün miktarı ile bu fıkranın uygulanmasına dair diğer hususlar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilir. Para ödülüne ait giderler Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Ödül verilen kişilerin kimlikleri, rızaları olmadıkça hiçbir şekilde açıklanamaz.

Ek Madde 10 – (23/7/1999 - 4419/2 md.)

Görevli personelden görevin icrası sırasında veya görevin icrasından dolayı bir uzvunu veya duyusunu tamamen veya kısmen

kaybedenlerin, rehabilitasyonu ile bu kayıplardan doğan ihtiyaçlarını karşılayacak her türlü cihaz ve sistemleri, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından aynen temin edilir veya bedelleri, Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinden ödenir.

Madde 27 – Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 28 – Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

4/7/1934 TARİHLİ VE 2559 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER

1- 24/11/2004 tarihli ve 5259 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mülki amirliklerce verilen izinle faaliyette bulunan umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait işlem dosyaları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde ilgili belediye veya il özel idaresine devredilir.

2- 3/7/2005 tarihli ve 5397 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 - 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinde düzenlenen merkez, en geç altı ay içinde kurulur. Merkez kuruluncaya kadar 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uyarınca verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair karar veya yazılı emirler, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşlar tarafından derhal yerine getirilir; ilgili istihbarat kurumlarının mevcut sistemlerinin kullanılmasına devam olunur.¹⁸

3- 1/2/2006 tarihli ve 5453 sayılı Kanunun hükmü:

Geçici Madde 2 - 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinde düzenlenen merkez, en geç altı ay içinde kurulur. Merkez kuruluncaya kadar 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uyarınca verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair karar veya yazılı emirler, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve

¹⁸ 1/2/2006 tarihli ve 5453 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle; 3/7/2005 tarihli ve 5397 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun mevcut bu geçici maddesine "1" numarası verildiğinden yapılan değişiklik metne işlenmiştir.

kuruluşlar tarafından derhal yerine getirilir; ilgili istihbarat kurumlarının mevcut sistemlerinin kullanılmasına devam olunur.

2559 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2559 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2770	-	15/6/1935
694	-	26/7/1965
1758	-	11/7/1973
1775	-	26/6/1973
2261	-	23/2/1980
3233	-	25/6/1985
3257	-	7/2/1986
3842	-	1/12/1992
4419	-	29/7/1999
4771	-	9/8/2002
5259	6, 7, 8, 12, Ek Madde 8 ve İşlenemeyen Hüküm	1/12/2004
5397	Ek Madde 7, İşlenemeyen Hüküm	23/7/2005

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya iptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2559 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5453	İşlenemeyen Hüküm	23/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere 7/2/2006
5571	8	13/1/2007
5651	Ek Madde 7	23/5/2007
5681	3, 4/A, 5, 9, 16, 17 ve Ek Madde 6	14/6/2007
6495	Ek Madde 9	2/8/2013
6638	4/A, 13, 15, 16, Ek Madde 7	4/4/2015
KHK/671	Ek Madde 7	17/8/2016
6757	Ek Madde 7	24/11/2016
KHK/680	13/A, Ek Madde 6, Ek Madde 7	6/1/2017
Anayasa Mahkemesi'nin 4/5/2017 tarihli ve E.: 2015/41, K.: 2017/98 sayılı Kararı	4/A	3/8/2017 tarihinden başlayarak altı ay sonra (3/2/2018)
7072	13/A, Ek Madde 6, Ek Madde 7	8/3/2018

211 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ İÇ HİZMET KANUNU

Kanun/Karar No: 211

Yayın Tarihi: 09.01.1961

Resmî Gazete No: 10702

İlgili Maddeler: Madde [34/A](#)

A) ESASLAR¹⁹

*I – Tarifler*²⁰

Madde 1 – (Değişik: 18/6/2003 – 4902/9 md.)

Türk Silâhlı Kuvvetleri: Kara (...) ²⁰, Deniz (...) ²⁰ ve Hava Kuvvetleri subay, askerî memur, astsubay, erbaş ve erleri ile askerî öğrencilerden teşekkül eden ve seferde ihtiyatlarla ikmal edilen, kadro ve kuruluşlarla teşkilâtı gösterilen silâhlı Devlet kuvvetidir.

Madde 2 –(Değişik: 13/7/2013-6496/ 17 md.) Askerlik: Harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyettir.

Asker: Askerlik mükellefiyeti altına giren şahıslarla (Erbaş ve erler) özel kanunlarla Silahlı Kuvvetlere intisabeden ve resmi bir kıyafet taşıyan şahsa denir.

Madde 3 – Askerler ve rütbeler:

a) Askerler:

1. (Değişik: 10/3/2011-6191/10 md.) Er: İhtiyaçları Devlet tarafından deruhte ve temin olunan rütbesiz askerdir. Sözleşmeli erler de bu Kanuna göre er sayılır.

¹⁹ Kanunda geçen “Uzman Çavuş” Tabiri, 18/3/1986 tarih ve 3269 sayılı Kanunun 21 inci maddesi ile “Uzman erbaş” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

²⁰ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 1 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “(Jandarma dahil)” ve “(Sahil Güvenlik dahil)” ibareleri yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

2. (Değişik: 10/3/2011-6191/10 md.) Erbaş: İhtiyaçları Devlet tarafından deruhte ve temin olunan onbaşı ve çavuş rütbelerini haiz askerdir.

Askerlik Kanununa göre mükellef buldukları hizmetleri ifadan sonra hususi kanunlara tevfikan muayyen bir hizmet taahhüdü suretiyle Silahlı Kuvvetlerde vazife gören uzman ve sözleşmeli çavuş ve onbaşılar da erbaş sayılır.²¹

3. Astsubay: Hususi kanununa göre Silahlı Kuvvetlere katılan astsubay çavuştan astsubay kıdemli başçavuşa kadar rütbeyi haiz olan askerdir.

4. Askeri öğrenci: Subay, askeri memur veya astsubay yetiştirilmek üzere muhtelif okul ve üniversitelerde okuyan ve resmi bir kıyafet taşıyan öğrencilerdir.

5. Askeri memur: İdari işlerde, fen ve sanat kollarında vazife gören ve kanuna göre subaylara muadil ve özel bir silsileye tabi bulunan askerdir.

6. Subay: Hususi kanuna göre Silahlı Kuvvetlere intisabeden asteğmenden mareşala (Büyük amirale) kadar rütbeyi haiz olan askerdir.

b) Rütbeler:

1. Erbaşlar:

a) Onbaşı

b) Çavuş

2. Astsubaylar :²²

²¹ Bu paragraf 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin hükmüdür.

²² 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 77 nci maddesiyle astsubayların rütbeleri:

Astsubay Çavuş

" Kıdemli çavuş

" Üstçavuş

" Kıdemli üstçavuş

" Başçavuş

" Kıdemli başçavuş

- a) Astsubay çavuş
- b) Astsubay üstçavuş
- c) Astsubay başçavuş
- d) Astsubay kıdemli başçavuş

3. Askeri memurlar:

- a) 8 inci sınıf (Asteğmen muadili)
- b) 7 inci sınıf (Teğmen muadili)
- c) 6 inci sınıf (Üsteğmen muadili)
- d) 5 inci sınıf (Yüzbaşı muadili)
- e) 4 üncü sınıf (Kıdemli yüzbaşı muadili)
- f) 3 üncü sınıf (Binbaşı muadili)
- g) 2 inci sınıf (Yarbay muadili)
- h) 1 inci sınıf (Albay muadili)

4. Subaylar:

- a) Asteğmen
- b) Teğmen
- c) Üsteğmen
- d) Yüzbaşı
- e) Binbaşı 1
- f) Yarbay } Üst subaylar
- g) Albay J
- h) Tuğgeneral (Tuğamiral) 1
- i) Tümgeneral (Tümamiral) |

şeklinde yeniden düzenlenmiş ve aynı Kanunun 208 inci maddesinin (r) bendinde de 4/1/1961 tarih ve 211 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (b) fıkrasının (2) nci bendinin bu Kanuna aykırı hükümlerinin ilga edildiği belirtilmiştir.

j) Korgeneral (Koramiral) } General veya amiraller

k) Orgeneral (Oramiral) |

l) Mareşal (Büyük amiral) J

Madde 4 – Muhtelif sınıfların rütbe isimlerinin başlarına sınıf veya meslek ismi konulur.

Madde 5 – Nizam: Tüzükler, kararnameler, yönetmelikler, talimnamelerin ve talimatların hükümleridir.

Madde 6 – Hizmet: Kanunlarla nizamlarda yapılması veyahut yapılmaması yazılmış olan hususlarla, amir tarafından yazı veya sözle emredilen veya yasak edilen işlerdir.

Madde 7 – Vazife: Hizmetin icabettirdiği şeyi yapmak ve menettiği şeyi yapmamaktır.

Madde 8 – Emir: Hizmete ait bir talep veya yasağın sözle, yazı ile ve sair surette ifadesidir.

Madde 9 – Amir: Makam ve memuriyet itibariyle emretmek salahiyetini haiz kimsedir. Bunun emri altındakilere maiyet denir.

Madde 10 – Üst tabiri, rütbe veya kıdem büyüklüğünü gösterir.

Ast, üstün rütbece veya kıdemce aşağısında bulunan kimsedir.

Madde 11 – Makam: Her amirin Silahlı Kuvvetlerde temsil ettiği mevkidir.

Madde 12 – a) Kıta: Görevin yapılması için taktik ve idari birlikleri kapsıyan ve bir kumanda altında toplanan teşkillere kıta denir.

Taktik birlik: Belli bir kuruluş ve kadrosu olup asli görevi muharebe hareketleri olan bir teşkildir. Taktik birlikler içerisinde bazı idari unsurlar da bulunabilir.

İdari birlik: Belli bir kuruluş ve kadrosu olup asli görevi hizmet hareketleri olan bir teşkildir.

b) Karargâh: Kumandan veya amirlerin kıta veya kurumlarının sevk ve idarelerinde yardımcı olan bir toplumdur. Karargahlar bir kuruluş ve kadro ile tesbit edilir.

c) (Değişik: 2/1/2017-KHK-681/2 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/2 md.) Askeri kurum: Kıta ve karargâh anlamı dışında kalan okul, ordu evi, dikim evi, fabrika, tersane, askerlik şubesi, ikmal merkezi ve depo gibi askeri tesis ve teşkillerdir.

II - Disiplin

Madde 13 – Disiplin: Kanunlara, nizamlara ve amirlere mutlak bir itaat ve astının ve üstünün hukukuna riayet demektir.

Askerliğin temeli disiplindir.

Disiplinin muhafazası ve idamesi için hususi kanunlarla ceza ve hususi kanun ve nizamlarla idari tedbirler alınır.

III- Astın vazifeleri

Madde 14 – Ast; amir ve üstüne umumi adap ve askeri usullere uygun tam bir hürmet göstermeye, amirlerine mutlak surette itaate ve kanun ve nizamlarda gösterilen hallerde de üstlerine mutlak itaate mecburdur.

Ast muayyen olan vazifeleri, aldığı emri vaktinde yapar ve değiştiremez, haddini aşamaz. İcradan doğacak mesuliyetler emri verene aittir.

İtaat hissini tehdit eden her türlü tezahürler, sözler, yazılar ve fiil ve hareketler cezai müeyyidelerle men olunur.

IV - Amirin vazifeleri

Madde 15 – Amir; emirlerini maiyetindeki her şahsa verebilir. Vazifelerin zamanında ve tam olarak yapılıp yapılmadığı takip ve yapılmasını temin eder.

Madde 16 – Amir; maiyetine hizmetle münasebeti olmayan emir veremez. Astından hususi bir menfaat temin edecek bir talepte bulunamaz. Hediyesini kabul edemez ve borç alamaz.

Madde 17 – Amir; maiyetine hürmet ve itimat hisleri verir. Maiyetin ahlaki, ruhi ve bedeni hallerini daima nezaret ve himayesi altında bulundurur. Amirin maiyetine karşı daima bitaraflık ve hakkaniyeti muhafazası esastır.

Madde 18 – Amir; maiyetine disiplini bozan fiil ve hareketlerinden dolayı disiplin cezaları verir.

Disiplin cezalarının mahiyeti ve verilmesi usulü hususi kanundaki hallere göre tayin ve tesbit olunur.

V - Emir

Madde 19 – (Değişik: 2/1/2017-KHK-681/3 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/3 md.)

Astlar, üniformalı veya üniformasız asker amirleri ile sivil amirlerinin verdiği emirleri yerine getirmek zorundadır.

Madde 20 – Emirler ast tarafından değiştirilemez. Ancak, ahval ve şerait emri yapılamıyacak bir hale koymuşsa veyahut emir verilirken meçhul kalmış sebepler meydana çıkmışsa veya emrin yapılması büyük bir tehlikeyi ve ağır bir zararı da mücip olacaksa ve bütün bu haller karşısında amirden yeni bir emir alınmasına hal ve zaman da müsait değilse; ast mesuliyeti üzerine alarak emri yeni vaziyete uygun bir tarzda değiştirerek yapabilir ve ilk fırsatta emri yapılmıyan veya kısmen yapılan amirlere de malûmat verilir.

Madde 21 – Emirler, kaideten birbirine bağlı makamlar ve kumandanlar tarafından bir silsile takip edilerek verilir. Müstacel ve zaruri hallerde bu sıraya riayet edilmeden de emir verilebilir. Bu takdirde amir atlanmış olan kademelere en kısa zamanda bilgi verir. Ve böyle bir emri alan astda kendi amirini haberdar eder.

Madde 22 – Bir amirin verdiği emir yapılırken daha büyük bir amirden evvelki emre muhalif ikinci bir emir daha alınacak olursa, ikinci emri veren amire evvelki emir bildirilir. Eğer ikinci amir kendi emrinin yapılmasında ısrar ederse bu amirin emri yapılır. Ve birinci amire malumat verilir. Eğer daha büyük amire birinci amirin emrini bildirmeye hal ve zaman müsait değilse vaziyete uygun olan emir kendi mesuliyeti dahilinde yapılır ve amirlere bildirilir.

Madde 23 – Fesat ve isyan halinde bulunan bir kıta, karargâh veya askeri kurumda intizamı temin etmek, yağmacılığın önünü almak ve kaçak askerleri çevirmek için bu halleri gören her üst emir ve kumanda işini üzerine almak ile vazifesi ile mükelleftir.

Madde 24 – Disipline aykırı gördüğü her hale müdahaleye ve emir vermeye her üst görevlidir.

B) PERSONEL İŞLERİ

I - Müracaatlar

Madde 25 – Her asker resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaatını söz veya yazı ile en yakın amirinden başlayarak silsile yoluyla yapar.

Müracaatlar takip ve tahkik ve bir karara bağlanarak neticesi müracaat sahibine mümkün olan en kısa zamanda mutlaka bildirilir. Ancak; bu müddet hiçbir halde bir ayı geçemez.

Birden fazla kimselerin toplu olarak söz veya yazı ile müracaatleri yasaktır.

II - Şikayetler

Madde 26 – Her asker gerek hizmete ve gerek zati işlerine ait kanun ve nizamların kendisine vermiş olduğu hak ve yetkileri herhangi bir surette haksız olarak ihlal edilirse veya ihlal edildiğini zannederse şikâyet etmek hakkını haizdir.

Madde 27 – Şikâyet söz veya yazı ile en yakın amire yapılır. Eğer bu amirden şikâyet olunacaksa bir derece üstündeki amire yapılır. Ve bunun gibi her şikâyet edilen amir geçerli. Sözle yapılan şikayetler bir zabıta ile tesbit olunur.

Madde 28 – Toplu olarak şikâyet yasaktır. Bir veya aynı hadise birden fazla şahısların şikayetlerine sebep veya mevzu olursa bunların her biri ayrı ayrı ve yalnız başına şikâyet hakkını kullanabilirler.

Madde 29 – Şikâyet reddedildiği takdirde, şikâyetçiye bu yüzden ceza verilmez. Ancak şikâyet ederken şikâyetçi bir suç işlemiş veya bir disiplin tecavüzünde bulunmuşsa ayrıca mesul olur.

Madde 30 – Şikayetler ve itirazlar mutlaka tahkik olunarak bir karara bağlanır ve neticesi şikâyet edene ve lüzum görülürse şikâyet olunana mümkün olan en kısa zamanda bildirilir. Ancak bu müddet hiçbir halde bir ayı geçemez.

Adli tahkikata mevzu olan şikâyet ve itirazlar hakkında Ceza ve Usul kanunlarındaki hükümler mahfuzdur.

Madde 31 – Bir şikâyet üzerine karar vermek selahiyeti, şikâyetin müstenit olduğu vaka hakkında şikâyet olunana disiplin cezası vermek selahiyetini haiz olan ilk disiplin amirine verilmiştir.

O amirin vereceği karar aleyhine gerek şikâyet eden ve gerekse şikâyet olunan, mertebeler silsilesi yolu ile daha yüksek amirlere itiraz edebilir.

III - Mükafat ve ceza

Madde 32 – Disiplinin muhafazası ve hizmete mütaallik hususlarda tekamülü teşvik ve temin için mükafat ve ceza tedbirlerine müracat olunur.

Mükafat ve cezaya ait tedbirler kanun ve nizamlara göre alınır.

IV - İzin

Madde 33 – a) Askerlerin izin işleri hususi kanunlara ve nizamlara göre tanzim olunur. Vazifenin bulunmayı icap ettirdiği yerden izinsiz hiçbir asker gündüz ve gece ayrılamaz.

Nöbetçi ve vazifeli olmıyan veya kendisine ayrıca hususi bir vazife verilmiyen subay, askeri memur ve astsubaylar günlük mesai veya eğitimin bitiminde vazife mahallinden ayrılabilirler.

(Ek : 19/2/1980 - 2259/1 md.) Ancak subay sınıf okullarında temel eğitimde bulunan subayların günlük çalışma ve okuldan gece izinli ayrılmaları, eğitim ve öğretim programlarına göre, ayrıca düzenlenecek bir yönetmelikle belirlenir.

b) Kıta, karargâh ve kurumlarda günlük çalışma saatleri mevsim, iklim, ahval ve hizmetin özelliklerine göre bir talimatla tesbit edilir.

Kıtalarda umumi mesai ve hizmet zamanı kalk borusunda başlar. Gece yoklamasından sonra biter. Karargâh ve kurumlarda günlük vazife müddeti en az 6 saattir.

V - Kıyafet

Madde 34 – a) Silahlı Kuvvetler mensupları üniforma giyerler. Hizmet esnasında üniformayı giymek mecburidir. Hususi vazifeler sebebiyle hizmet esnasında sivil elbise giymek amirin

müsaadesine bağlıdır. Her asker üniformasının şeref ve haysiyetini korumaya mecburdur.

Barlar, genelevler, meyhaneler ile bunlara benzer yerlere askerler üniforma ile giremezler.

b) Subay, askeri memur ve astsubaylar vazife dışında sivil elbise giyebilirler. Sivil elbise ile vazife yerine giriş ve çıkışlar talimatnamede düzenlenir.

c) (Değişik: 9/8/1993 - KHK - 499/35 md.) Subay ve astsubaylar hizmet dışında da resmi veya sivil elbise ile zati tabancalarını göze görünmeyecek şekilde taşıyabilirler.

d) (Değişik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul : 7/2/1990 - 3612/42 md.) Üniformanın şekilleri Milli Savunma Bakanlığınca tespit olunur.

(Değişik: 23/6/1983-2861/1 md.) Kıyafet kavramı içinde olan el, yüz ve saç, tuvaletlerinde sadelik esastır. Favori, biş, sakal ve bıyık bırakılamaz. Hangi hallerde, görevlerde, zamanlarda ve kimler hakkında yukarıdaki kayıtlama ve kısıtlamaların uygulanmayacağı Genelkurmay Başkanınca belirlenir. (Ek cümle: 27/3/2015-6638/66 md.) Ancak, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının kıyafetine ilişkin hususlar, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

e) (Mülga: 11/2/2014-6519/20 md.)

Kimlik kartları, özlük dosyaları, kişisel veriler ve posta gönderileri

Madde 34/A – (Ek: 11/2/2014-6519/8 md.)

Askerî kimlik kartı; kişinin, Türk Silahlı Kuvvetleri personeli olduğunu ve kimliğini gösteren resmî belgedir. Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları, yönetmelikle belirlenen istisnalar saklı kalmak kaydıyla askerî kimlik kartlarını resmî ve sivil olarak üzerlerinde bulundururlar.

Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin temin, yetiştirme, istihdam, emeklilik, ayırma, atama, yer değiştirme, görevlendirme, seferberlik ve özlük hakları gibi işlemleri ve askerî hizmetlerin yürütülmesine

ilişkin kişisel verileri personel bilgi sistemlerinde ve özlük dosyalarında muhafaza edilir.

Uzman erbaşlar hariç erbaş ve erler ile askerî öğrenciler tarafından gönderilen ve kendilerine gelen posta gönderileri ilgilinin amirince denetlenebilir.

C) UMUMİ VAZİFELER

Madde 35 – (Değişik: 13/7/2013-6496/18 md.)

Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askerî gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yurt dışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmaktır.

Madde 36 – Silahlı Kuvvetler, harb sanatını öğrenmek ve öğretmekle vazifelidir. Bu vazifenin ifası için لازمgelen tesisler ve teşkiller kurulur ve tedbirler alınır.

Madde 37 – Silahlı Kuvvetlere katılan her asker andiçer. And sureti aşağıdadır:

"Barışta ve savaşta, karada, denizde ve havada her zaman ve her yerde milletime ve cumhuriyetime doğruluk ve muhabbetle, hizmet ve kanunlara ve nizamlara ve amirlerime itaat edeceğime ve askerliğin namusunu Türk Sancağının şanını canımdan aziz bilip icabında vatan, cumhuriyet ve vazife uğrunda seve seve hayatımı feda eyliyeceğime namusum üzerine andiçerim."

Madde 38 – Sancak, Silahlı Kuvvetlerin şeref timsalidir. Sancağın muhafazası Silahlı Kuvvetlerin mukaddes vazifesidir.

(Değişik: 9/10/1996 - 4187/1 md.) Sancak, hiçbir sebep ve bahane ile terk edilemez. Kuruluşunda alay teşkilatı (hudut alayları hariç) bulunmayan her tugay ile her alay (deniz ve havada eşidi birliklere) yönetmeliğe göre bir sancak verilir.

Madde 39 – Silahlı Kuvvetlerde askeri eğitim ile beraber ahlak ve maneviyatın yükseltilmesine ve milli duyguların kuvvetlendirilmesine bilhassa itina olunur.

Cumhuriyete sadakat, vatanını sevmek, iyi ahlaklı olmak, üste itaat, hizmetin yapılmasında sebat ve gayret, cesaret ve

atılganlık, icabında hayatını hiçe saymak, bütün silah arkadaşları ile iyi geçinmek, birbirlerine yardım, intizam severlik, yapılması men edilen şeylerden kaçınmak, sıhhatini korumak, sır saklamak her askerin esas vazifesidir.

Madde 40 – Askerin bakımı, sağlığı, yedirilmesi, giydirilmesi, barındırılması ve moralinin yüksek tutulması dikkat ve itina ile sağlanacak en mühim vazifelerdendir.

Madde 41 – Erbaş ve erlere askerliğe ait bilgilerden başka okuyup yazmak, yurt ve hayata ait genel kültür bilgileri de öğretilir.

Madde 42 – Her asker vazife ve hizmet icabı kullanmak veya muhafaza etmek için kendisine tevdi edilen her çeşit Devlet malının bakım, korunma ve muhafazasından sorumludur.

Madde 43 – (Değişik cümle: 13/7/2013-6496/19 md.) Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları siyasi faaliyette bulunamaz. Bundan ötürü Silahlı Kuvvetler mensuplarının siyasi parti veya derneklere girmeleri bunların siyasi faaliyetleri ile münasebette bulunmaları, her türlü siyasi gösteri, toplantı işlerine karışmaları ve bu maksatla nutuk ve beyanat vermeleri ve yazı yazmaları yasaktır.

Silahlı Kuvvetler mensupları Millî Savunma Bakanlığınca adları yayınlanan ve siyasi olmıyan cemiyetler ile spor kulüplerinin faal olmıyan üyeliklerine girebilirler. Girenler durumlarını en kısa zamanda Millî Savunma Bakanlığına bildirmeye mecburdurlar.

(Ek : 15/2/1966 - 725/1 md.; Mülga : 23/7/1999 - 4418/3 md.)

(Değişik dördüncü fıkra: 11/2/2014-6519/9 md.) Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları kendi kıta, karargâh ve kurumları içinde amatör askerî spor kulüpleri kurabilir ve bu kulüplerde faaliyette bulunabilirler. Bu kulüplerin kurulması için Genelkurmay Başkanlığının müsaadesi ile ilgili makamlara müracaat edilir. Harp ve vazife malulleri ile gaziler tarafından rehabilitasyon amacıyla kurulan spor kulüplerinin Türk Silahlı Kuvvetlerinin spor tesislerinden istifadesine Genelkurmay Başkanlığınca izin verilebilir. Amatör spor kulüplerinin kurulması, faaliyet ve denetimleri ile rehabilitasyon amacıyla kurulan spor kulüplerinin spor tesislerinden istifadesine ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(Mülga: 11/2/2014-6519/9 md.)

(Ek fıkralar: 28/6/1983 - 2861/2 md.):

Silahlı Kuvvetler mensupları kanunla kurulan meslek kuruluşlarına üye olamaz ve organlarında görev alamazlar. Ancak üye olamamaları kanunlarda belirtilen diğer kayıt ve şartlara uymak kaydıyla meslekleriyle ilgili görevlerde çalışmalarına, mesleki hizmetleri yürütmelerine, yetkilerini kullanmalarına, mesleki eğitim ve öğretim yaptırılmalarına, kurum amirlerinin izniyle kuruluşun bilimsel çalışmalarına katılmalarına, meslek kural ve koşullarına uymak yükümlülüklerine, haklarında disiplin cezası uygulanmasına, özel kanunların öngördüğü kayıtlarla mesleklerini serbestçe icra etmelerine, resmi veya özel bir görev almalarına engel teşkil etmez.

Belli bir meslek veya sanatın icra edilebilmesi için meslek kuruluşlarına üye olmayı zorunlu kılan kanun hükümleri Silahlı Kuvvetler mensupları hakkında uygulanmaz.

Askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olan yedek subaylar ile er ve erbaşların üyelikleri, askerlik hizmetleri süresince askıda kalır. Bu hal ilgililerin aidat ödeme ve kanunlardan doğan diğer mesleki yükümlülüklerini ve haklarını ortadan kaldırmaz.

Madde 44 – Askerler her zaman ve her yerde birbirlerini selamlamaya mecburdurlar. Bunun tatbik tarzı talimatnamede gösterilmiştir.

D) GARNİZON KUMANDANLIĞI

Madde 45 – Garnizon; içinde ve civarında yerleşmiş kıta, karargah veya askeri kurum bulunan meskün yerlere denir.

Garnizonların hudutları, talimatnamede belirtilecek esaslar dahilinde tesbit olunur.

Madde 46 – (Değişik: 11/2/2014-6519/10 md.)

Garnizon komutanlığı görevinin hangi kıta komutanı veya kurum amiri tarafından yapılacağı Genelkurmay Başkanlığınca düzenlenir. Bu görevin yürütülmesi maksadıyla, Genelkurmay Başkanlığınca garnizonda bulunan kıta, karargâh ve kurumların dışında kadro ve teşkiller oluşturulabilir.

Madde 47 – Garnizon kumandanı garnizona dahil bütün kıta ve askeri kurumların disiplin amiridir.

(Değişik : 19/2/1980 - 2259/2 md.) Garnizon Komutanlığına ait hizmetler, sivil makamlarla olan ilişkiler, Cumhurbaşkanı ile Devlet büyüklerinin garnizona gelişlerinde alınacak güvenlik önlemleri ve emekli orgeneral-oramiraller ile garnizonda bulunan emekli veya muvazzaf diğer askeri şahısların güvenliklerine ilişkin hususlar, Milli Savunma ve İçişleri Bakanlarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

(Ek : 17/6/1992 - 3810/1 md.) Koruma hizmeti ile görevlendirilen asker kişiler, karakol, karakol nöbetçisi ve devriye sıfat ve yetkilerine sahiptir. Koruma görevlileri bu Kanunun, 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun ve diğer kanunların silah kullanmayı öngördüğü hal ve şartlardan herhangi birinin tahakkuku halinde silah kullanmaya yetkilidir. Bunlar, korudukları kişiye karşı silahlı bir saldırıya teşebbüs edilmesi halinde doğruca ve duraksamadan hedefe ateş edebilirler.

Madde 48 – Büyük garnizonlarda (Tümen ve eşidi askeri kurumlar ile daha büyük kıta ve kurumların bulunduğu yerlerde) garnizon kumandanları, oradaki kıta kumandanları rütbece kendisinden sonra gelen birine garnizon kumandanlığını devredebilir.

Madde 49 – Garnizon kumandanları garnizona ait her türlü hususatta mıntikasında buldukları tümen, kolordu ve ordu (Deniz ve Havada eşidi) kumandanlıklarına bağlıdır.

Madde 50 –Yukardaki maddelerde belirtilen hükümler dışında veya istisnaihaller karşısında garnizon kumandanlığı görevinin hangi kıta kumandanı veya kurum amiri tarafından yapılacağı Genelkurmay Başkanlığınca düzenlenir.

E) KIŞLALARDA, KONAK VE ORDUGAHLARDA KUMANDANLIK

Madde 51 – Kışla: Askerin barındırıldığı ve hizmet gördüğü tek bir bina veya toplu halde bulunan muhtelif binalar ile bunların müstemilatından olan diğer binalar ve arazidir.

(Değişik ikinci fıkra: 18/6/2003-4902/11 md.) Karargâh ve askerî kurumlar ile Deniz Kuvvetleri (Sahil Güvenlik dahil) teşkilâtında bulunan gemiler gibi askerî tesisler de kışla olarak mütalâa edilir.

Konak: Askerlerin hazar ve seferde muvakkat bir zaman için meskûn yerlerde yerleşmesidir.

Ordugah: Askerlerin muvakkat bir zaman için açıkta çadır veya baraka ve zeminliklerde yerleştirildiği sahaya denir.

Madde 52 – Müstakil olarak bir kışla, konak veya ordugahta bulunan bir kıta veya askeri kurumun kumandan veya amiri aynı zamanda bu yerlerin kışla, konak veya ordugah kumandanıdır.

Muhtelif birlik ve kurumların bir arada bulunduğu kışla, konak ve ordugahlarda kumandanlık en büyük rütbeli kumandan veya amire aittir.

Madde 53 – Her kışlada kışla binaları ve teşhizatının daima iyi bir halde bulunmasını temin etmekle görevli bir subay veya astsubay bulunur. Buna kışla subayı denilir. Bu vazifenin kimin tarafından yapılacağı kadrolarda ve talimatlarda gösterilmemişse kışla kumandanı, emrindeki subay veya astsubaylardan birine bu görevi verir.

Madde 54 – Tümen (Dahil) daha yukarı kıta kumandanları ve eşidi kurum amirleri kışla kumandanlığı görevini rütbece kendisinden sonra gelen birine devredebilir.

F) YOKLAMALAR

Madde 55 – İnsan ve hayvan mevcutlarını anlamak, bunlardan ve silah, malzeme ve eşyada bir vukuat olup olmadığı haberini almak maksadı ile kıta, karargâh ve kurumlarda biri sabah, diğeri akşam, üçüncüsü de gece olmak üzere günde üç defa yoklama yapılır.

Yoklamaların şekli ve yapılış tarzı talimatnamede gösterilir.

Madde 56 – Kati bir lüzum görülürse, muayyen yoklamalardan başka kışla kumandanı tarafından verilecek emir üzerine de yoklama yapılabilir.

G) SAĞLIK İŞLERİ⁽¹⁾

(...)²³

²³ 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanunun 110 uncu maddesiyle bu bölümde yer alan "I- Genel", "II- Hastalanan ve ölen er ve erbaşlar", "III- Hastalanan subay, askeri memur,

Madde 57 – (Değişik: 22/1/2015-6586/20 md.)

Türk Silâhlı Kuvvetleri sağlık işlerinde, askerlerin fizik ve moral durumlarının takibi ile koruyucu ve askerî sağlık hizmetlerinin yürütülmesi esastır. 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri saklıdır.

Bu hizmetin yerine getirilmesinden kıta komutanları, karargâh veya askerî kurum amirleri ile bunların tabipleri sorumludur.

Türk Silâhlı Kuvvetleri sağlık teşkilleriindeki sağlık hizmetleri, harekât ihtiyaçları hariç ulusal sağlık mevzuatında yer alan hizmet standartlarına göre yürütülür.

Madde 58 – (Değişik: 22/1/2015-6586/21 md.)

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında; çevre sağlığı, kişisel sağlık ve hijyen, ilk yardım, bağışıklama, bulaşıcı hastalıklar ile tütün ve madde kullanımının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği, okul sağlığı, sağlıklı beslenme, barınma ve giyinme, fiziksel performans ve etkinliklerin artırılması ile koruyucu sağlık hizmetlerine ilişkin diğer tedbirler alınır.

Askerî sağlık hizmetleri; göreve uyarlık ve elverişlilik kontrolleri ile periyodik veya zorunlu kontrolleri, sağlık raporu kontrolünü, tıbbi tehditlerin önlenmesini ve ortadan kaldırılmasını, tahliye, tedavi, sağlık lojistiği ve askerî sağlığa ilişkin diğer ihtiyaçları kapsar.

Madde 59 – (Değişik: 22/1/2015-6586/22 md.)

Subay, astsubay, uzman jandarma, sivil personel, askerî öğrenciler, erbaş ve erler ile bunların adayları, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde sağlık açısından; göreve uyarlık ve elverişlilik ile periyodik veya zorunlu kontrollere ya da sağlık raporu kontrolüne tabi tutulabilir.

(...)²³

Madde 60 – (Değişik: 22/1/2015-6586/23 md.)

Kıta, karargâh ve askerî kurum tabipleri kadrolarda gösterilir.

Kadroda gösterilen tabip mevcut değilse aynı yerdeki diğer kıta, karargâh veya askerî kurumlarda görevli bir tabip yahut Sağlık

astsubaylar ile emeklileri ve bunların aileleri” alt bölüm başlıkları yürürlükten kaldırılmıştır.

Bakanlığı tarafından görevlendirilecek yeterli sayıda tabip kıta, karargâh veya askerî kurum tabibi olarak görevlendirilir. Tabip görevlendirilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, en yakın resmî sağlık hizmet sunucusundan ya da Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşmeli sağlık hizmet sunucularından istifade edilerek sağlık hizmetleri yürütülür.

Madde 61 – (Değişik: 22/1/2015-6586/24 md.)

Subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile sivil personel, hastalıklarını bizzat veya başka bir vasıta ile amirlerine bildirmeye mecburdurlar. Amirler bunları öncelikle kendi kıta, karargâh ve askerî kurumlarının tabiplerine gönderir. Acil durumlarda 5510 sayılı Kanun hükümleri saklıdır. Birinci basamak ve üst basamaklardaki muayene ve tedavilerin safahat ve sonuçları, bizzat veya başka bir vasıta ile amirlere bildirilir.

Üst basamak sağlık hizmet sunucularına sevk işlemleri ile buralardaki muayene ve tedaviler, 5510 sayılı Kanun esaslarına göre yürütülür.

Personelin askerî veya sivil sağlık teşkillerindeki muayene ve tedavi sonucunun Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki görevlere uyarlık bakımından takibi, gerekiyorsa 59 uncu madde kapsamında kontrolü sağlanmak suretiyle, kıta komutanları, karargâh veya askerî kurum amirleri ile bunların tabipleri tarafından yapılır.

(...²⁴)

Madde 62 – (Değişik: 22/1/2015-6586/25 md.)

Hastalanan öğrenciler ile erbaş ve erler, hastalıklarını amirlerine derhâl haber vermeye mecburdur. Hasta; vizite zamanında kıta, karargâh veya askerî kurum tabibine, mesai saati haricinde ise nöbetçi tabibe gösterilir. Hastalar, acil hâllerde, doğrudan en yakın askerî veya sivil sağlık teşkiline gönderilir veya ulusal acil sağlık sisteminden yararlandırılır.

Amirler, hastalanmış olmakla birlikte bu durumu bildirmedeği tespit edilenleri, muayene ve tedaviye ya da 59 uncu madde kapsamında kontrole göndermeye yetkilidir.

²⁴ 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanunun 110 uncu maddesiyle bu alt bölüm başlığı yürürlükten kaldırılmıştır.

Üst basamak sağlık hizmet sunucularına sevk edilen öğrenciler ile erbaş ve erler, muayene ve tedavilerinin safahat ve sonuçlarını bizzat veya başka bir vasıta ile amirlerine ve kıta, karargâh veya askerî kurum tabibine bildirirler. Muayene ve tedavi sonucunun Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki görevlere uyarlık bakımından takibi, gerekiyorsa 59 uncu madde kapsamında kontrolü sağlanmak suretiyle, kıta komutanları, karargâh veya askerî kurum amirleri ile bunların tabipleri tarafından yapılır.

Askerlik hizmetini yapmakta iken hayati önemi haiz bir hastalığının bulunduğu resmî sağlık kurulu raporuyla tespit edilen erbaş ve erlerden, genel sağlık sigortası dışında başlanmış tedavileri devam etmekte iken terhis edilenlerin yarım kalan tedavilerine; terhis tarihini müteakip genel sağlık sigortası kapsamında hemen sağlık hizmetlerinden yararlanması mümkün olmayanlar için üç aylık süreyi aşmamak kaydıyla bu hizmetlerden yararlanabilecekleri tarihe kadar devam olunur. Bu şekilde tedavisine devam olunanların azami üç aylık süre içindeki her türlü tedavi giderleri ile tedavileri süresince ödenmesi gereken yol ücretleri ve gündelikleri, ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçesinden karşılanır. Ancak bu fıkra kapsamında tedavisine başlanmış olup terhislerinden sonra da tedavilerine devam olunması gerekenlerden terhislerini müteakip genel sağlık sigortası kapsamında hemen sağlık hizmetlerinden yararlanması mümkün olanlar ile bu durumda olmayanlardan genel sağlık sigortası tescillerini 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre bir aylık süre içinde yaptırımlardan tedavilerine devam olunması gerekenlerin tedavi süreleri, genel sağlık sigortası hükümlerine uygun olarak tedavilerinin yapılması kaydıyla bir yıla kadar uzatılabilir.

Terhislerini müteakip dördüncü fıkra uyarınca genel sağlık sigortası dışında tedavisine devam olunacakların Sağlık Bakanlığı veya üniversite hastanelerine sevkleri, yerleşim yerlerindeki veya yerleşim yerlerine en yakın askerlik şubeleri tarafından sağlanır. Bunların kendileri ile sevk edildiği yere bir kimse refakatinde gitmesi resmî tabip raporuyla gerekli görülenlerin refakatçisine; gidiş ve dönüş yol ücreti ile gidiş ve dönüş süresi için gündelik, sevk eden askerlik şubesi tarafından peşin veya avans olarak ödenir. Yol ücretinin ödenmesinde şehirlerarası karayolu toplu taşıma vasıtası

ücretleri; gündelikte ise en düşük dereceli devlet memuru gündeliği esas alınır.²⁵

Madde 63 – (Değişik: 22/1/2015-6586/26 md.)

Görevli oldukları kıta, karargâh veya askerî kurumun bulunduğu yerden başka bir yerde hastalanan subay, astsubay, uzman jandarma, sivil personel ve askerî öğrenciler ile erbaş ve erler; hastalıklarını, bulunduğu mahaldeki en yakın kıta komutanlığına ya da karargâh veya askerî kurumun amirliğine haber verir. Bu kıta komutanı ya da karargâh veya askerî kurumun amiri, hastaların muayene ve tedavisinin yapılabileceği en yakın askerî veya sivil sağlık hizmet sunucularına sevk edilmesini sağlar ve hastanın kıta, karargâh veya kurumuna ve mahallin garnizon komutanlığına haber verir. Garnizon komutanlığı ya da kıta, karargâh veya askerî kurumun bulunmadığı yerlerde hastalananlar, buldukları yerdeki sivil sağlık hizmet sunucularına müracaat ederler. Bunlar, durumları ile tedavi safahat ve sonuçlarını amirlerine mümkün olan en kısa sürede bildirirler.

İzindeyken hastalanan subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar ile sivil personel birinci fıkrada yazılı esaslara tabi olmadan tercihlerine göre askerî veya sivil sağlık hizmet sunucularına müracaat edebilirler. Bunlar, durumları ile tedavi safahat ve sonuçlarını mümkün olan en kısa sürede amirlerine bildirirler. İzindeyken hastalanan uzman erbaşlar hariç erbaş ve erler ile öğrenciler hakkında birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Madde 64 – (Değişik: 22/1/2015-6586/27 md.)

Acil vakalarda hasta, en yakın askerî veya sivil sağlık hizmet sunucusuna müracaat eder ve durumunu mümkün olan en kısa sürede amirine bildirir.

Madde 65 – (Değişik: 22/1/2015-6586/28 md.)

Türk Silâhlı Kuvvetleri mensuplarından; genel sağlık sigortalısı sayılmayanlar ile genel sağlık sigortası kapsamındaki sağlık hizmetlerinden bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla yararlanması

²⁵ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 4 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "askerî hastanelere" ibaresi "Sağlık Bakanlığı veya üniversite hastanelerine" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

mümkün bulunmayanların muayene ve tedavi masrafları ile tedavilerine bağlı nakil ve sevk giderleri, ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesinden karşılanır.

Madde 66 – (Değişik: 22/1/2015-6586/29 md.)

Subay, astsubay, uzman jandarma, sivil personel ve askerî öğrenciler ile erbaş ve erlerin yurt içinde ve yurt dışında vefatı hâlinde; genel hükümlere göre belirlenecek cenaze giderleri ile cenazenin talep edilen yere nakli ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesinden karşılanır.

Yurt dışında bulunanların eş, üst soy, alt soy, erkek ve kız kardeşleri, evlat edinen ve evlatlık ile üvey çocuklarının ölümleri hâlinde, bunların cenazelerini yurda getirmek için yapılması zorunlu olan giderler de birinci fıkrada yazılı makamlarca ödenir.

Askerlik hizmetini yapmakta iken vefat eden erbaş ve erlerin mezarlarının yapım giderleri, birinci fıkra hükümlerine göre ayrıca ödenir.

Madde 67 – (Değişik: 22/1/2015-6586/30 md.)

Subay, astsubay, uzman jandarma, sivil personel ve askerî öğrenciler ile erbaş ve erler hakkında askerî veya sivil sağlık sunucuları tarafından düzenlenen sağlık raporları neticesinde yapılacak işlemler yönetmelikle belirlenir.

Askerî veya sivil sağlık hizmet sunucuları tarafından düzenlenen raporlar ve diğer sağlık kayıtları, personel ve sağlık bilgi sistemleri ile özlük dosyalarında muhafaza edilir.

Madde 68 – a) (Değişik : 29/7/1998 - 4375/1 md.)

Askerî Tıp Akademisi Profesörler Kurulu raporu ile yurtiçinde tedavilerinin mümkün olmadığı tespit edilen subay, askerî memur, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ve bunların eşleri, bakmakla yükümlü buldukları ana, baba ve aile yardımına müstehak çocukları ile erbaş ve erler tedavi için yurtdışına gönderilirler. Bunların harcırahları ve tedavi giderleri, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığınca ödenir. Ancak, yukarıda belirtilen rapor, Millî

Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının onayı ile tekemmül eder.

b) **(Değişik : 22/11/1990 - 3683/2 md)** Sürekli veya geçici görev, tahsil, kurs, staj, dil öğrenimi veya bilgi, görgü ve ihtisaslarını artırmak maksadıyla yurt dışına gönderilen subay, askeri memur ve astsubaylar, hastalanmaları halinde buldukları mahallerdeki sağlık kurum ve kuruluşlarında muayene ve tedavi olabilirler. Bunların muayene ve tedavi masrafları sağlık kurum veya kuruluşlarından alacakları ve askeri ataşelikler veya konsolosluklarca tasdik edilen faturalara istinaden Millî Savunma Bakanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı veyahut da Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinden ödenir. Bunlardan; tüberküloz, kanser, kronik böbrek, akıl hastalıkları, organ nakli ve benzeri uzun süreli tedaviye ihtiyaç gösteren hastalıklara yakalandıkları resmi sağlık kurulu raporu ile belirlenenler hariç olmak üzere, tedavileri ayakta veya meskende yapılanlar için kullanılacak ilaç bedellerinin % 20'si hasta tarafından ödenir. İlaç bedellerine katılma yükümlülüğü, tatbikat ve manevralarda askeri personele, savaş halinde ise askeri personele ve bunların sağlık karnesi alma hakkına sahip olan aile fertlerine uygulanmaz.

c) Dış memleketlerdeki tedavi müddeti iki yılı geçemez. Bu müddet içinde acil haller müstesna raporda gösterilen hastalıktan başka yapılan tedavilerin masrafı ödenmez. Ve bu tedaviler için müddet uzatılmaz.

(Değişik ikinci paragraf: 15/6/2005-5365/1 md.) Tedavi süresi altı ayı geçtiği takdirde ilgili yabancı sağlık kurumundan alınan ve tedavinin devamı zarureti gösteren rapor, dış temsilciliklere Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığına gönderilir. Müteakip altı ayda bir, aynı işlem tekrarlanır.

Madde 69 - (Mülga: 2/1/2017-KHK-681/5 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/5 md.)

Madde 70 - (Değişik: 22/1/2015-6586/32 md.)

Yabancı devletlerin silâhli kuvvetler mensupları ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişiler, 5510 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, uluslararası antlaşmalar ile taraflar arasındaki ikili anlaşmalarda yer alan hükümler doğrultusunda sağlık

hizmetlerinden yararlandırılırlar. (Mülga ikinci cümle: 2/1/2017-KHK-681/6 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/6 md.)(...)

Madde 70/A - (Ek: 22/1/2015-6586/33 md.; Mülga: 25/7/2016-KHK-669/109 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6756/109 md.)

Madde 70/B - (Ek: 22/1/2015-6586/33 md.)

Kıta, karargâh ve askerî kurumlarda; sağlığa uygun ve temiz olan içme ve kullanma suları ile muayenesi yapılarak temin edilen güvenilir gıda maddeleri tüketime sunulur.

İçme ve kullanma suları ile gıda maddelerinin temininden tüketimine kadar alınacak gıda ve su güvenlik tedbirleri, Türk Silâhlı Kuvvetleri gıda kontrol teşkilleri yürütülen kontrol, denetim ve laboratuvar faaliyetleri ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelik ile belirlenir.

H) HAYVANLARA AİT BAKIM VE HİZMETLER

Madde 71 - (Değişik: 22/1/2015-6586/34 md.)

Hayvanların bakımı, barındırılması, beslenmesi, sağlığı ve eğitimi nizamlara uygun olarak yerine getirilir.

Madde 72 - (Değişik: 22/1/2015-6586/35 md.)

Hastalanan hayvanlar derhâl kıta, karargâh, kurum veya garnizonda görevli Türk Silâhlı Kuvvetleri mensubu veteriner hekime bildirilir.

Türk Silâhlı Kuvvetleri mensubu veteriner hekim veya yeterli tedavi ünitesi bulunmayan yerlerde hasta hayvanların muayene ve tedavisi sırasıyla; bölgedeki askerî hayvan klinikleri, kamu veya üniversite veteriner hekimleri veya hayvan hastaneleri tarafından yapılır. Bu da yoksa muayene ve tedavi hizmeti temin edilebilir. Bunların yem, tedavi, yer ve malzeme giderleri ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinden karşılanır.

Madde 73 - (Değişik: 22/1/2015-6586/36 md.)

Görev yapabilirlik yeteneklerini kaybeden hizmet hayvanlarının yeniden sahiplenme yapıncaya kadar geçen süredeki bakımı ve refahı ile ilgili yem, tedavi, yer ve malzeme giderleri ilgisine

göre Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinden karşılanır.

İ) RÜTBE SAHİPLERİNİN VAZİFELERİ

Madde 74 – Hangi rütbe sahibinin hangi birlik ve askeri kurumda ne gibi vazife alacağı kadrolarda tesbit edilir.

Madde 75 – Her rütbe sahibi, kanunların, nizamların ve amirlerin kendisine tahmil ettiği bütün hizmet ve vazifeleri öğrenmeye, vazifeli olduğu yerlerde öğretmeye ve bu hizmet ve vazifeleri eksiksiz yapmaya ve takibederek yaptırmaya ve daima ve her yerde disiplini tesis ve muhafazaya ve maiyetini yetiştirmeye ve astın şahsi teşebbüsünü inkişaf ettirmeye ve kendisine teslim olunan silah, araç, gereç ve sair bütün askeri eşyayı, yapıları ve ağaçları ve hayvanatı korumaya memur ve mecburdur.

Her rütbe sahibinin bu maddeye göre vazifeleri de talimatname ile gösterilir.

J) ASKERLİKTE NÖBET HİZMETLERİ

I - Genel

Madde 76 – Nöbet; askerlikteki müşterek hizmetlerin yapılmasını ve devamını sağlamak maksadı ile bu hizmetlerin belli bir sıra ve süre ile subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, erbaş ve erler ile Silahlı Kuvvetler Teşkilatı içinde vazifeli olan bilûmum sivil şahıslar tarafından yapılmasıdır.

Nöbetçi: Nöbet hizmetinin yapılması için görevlendirilen şahıstır.

Madde 77 – Kıtalarda, karargahlarda ve askeri kurumlarda nöbet hizmetine tabi tutulacak personelin kimler olacağı, nöbet hizmetlerinin yapılış tarzı ile şekli ve nöbetçilere ait vazifeler talimatname ile tayin ve tesbit olunur.

II - Karakol, karakol nöbetçisi ve devriye

Madde 78 – a) Karakol: Hazarda ve seferde emniyet, muhafaza disiplin ve gözetleme maksatları ile konulan ve bir amir emrinde bulunan silahlı bir kısım askerdir.

b) Karakol nöbetçisi: Aynı maksatlarla bir karakoldan veya herhangi bir suretle çıkarılan ve bir yere konulan ve belli bir talimatı ve mıntakası bulunan silahlı tek veya çift er veya erbaşlardır.

c) Devriye: Hazar ve seferde aynı maksatlarla muayyen bir mıntakada gezerek vazife gören çift veya daha ziyade silahlı askerdir.

Madde 79 – a) Her bir askeri kıta ve kıtası bulunan karargâh ve askeri kurumlar nerede bulunursa bulunsun subay veya astsubay kumandasında bir nizam karakolu çıkarmaya mecburdurlar.

Bu nizam karakolunun vazifesi yakın emniyet, gözetleme, muhafaza ve disiplindir. Bunun kuvveti çıkaracağı devriye ve karakol nöbetçilerinin adedine göre hesab olunur.

Uzak emniyet ileri karakollara aittir.

Nizam karakol personeli seferi teçhizatlı ve silahlı bulunur.

b) Eğer bir kışlada, konakta veya ordugahta başka başka sınıflardan birlikler bulunuyorsa nizam karakol vazifesi kumandanın tertibi üzerine münavebe ile yapılır.

Kıtası olmiyan karargâh ve askeri kurumların karakol nöbetçi ve devriyeleri o mevkideki en yakın nizam karakolundan temin olunur.

III - Karakol, karakol nöbetçisi ve devriyelerin muvakkat yakalama salahiyetleri

Madde 80 – Karakol hizmetinde bulunan subay, astsubay, erbaş ve erler ile karakol nöbetçi ve devriyeleri kendi mıntakaları dahilinde asker ve sivil her şahsı aşağıda gösterilen hallerde muvakketen yakalayabilirler:

a) Adli takibat maksadı ile: Bir cürüm işlerken veya bir cürmü işledikten sonra kovalanırken her şahsı,

b) Muhafaza ve emniyet maksadı ile:

1. Kendi muhafazaları altına tevdi edilmiş olan insanlarla eşyanın himayesi için muvakketen yakalanması zaruri görülen şahsı.

2. Karakola, karakol nöbetçisine ve devriyelere karşı tecavüz eden veya müessir fiil yapan, hakaret eden bir şahsın bu fiillere devamının men'i ancak muvakkat yakalanması ile kabil olduğu takdirde bu şahsı.

c) Disiplin maksadı ile: İzinsiz kıtası haricinde rastlanan veyahut himayesi için yakalanması lüzumlu görülen askerleri.

Madde 81 – Karakol, karakol nöbetçileri ve devriyeler 80 inci maddede zikre dilen hallerde karakol amirinin ve bağlı buldukları kıta, karargâh ve askeri kurumun nöbetçi amirinin emri ile de askeri ve sivil şahısları muvakkaten yakalarlar.

Madde 82 – Muvakkat yakalamak, şahsın vücudu üzerine el koymak veya silahla dokunmak ve muvakkat yakalandığının kendisine söylenmesi ile yapılır.

Muvakkat yakalanan kaçmaya teşebbüs ettiği takdirde silah kullanılacağı hemen bildirilir. Ve üzerinden silah vesair aletler de alınır.

Muvakkat yakalananlar adli takibatı mucip bir sebep varsa salahiyetli askeri veya adli makamlara teslim olunur. Aksi takdirde nihayet muvakkat yakalandığının ertesi günü serbest bırakılır.

K) HAZIR KITA

Madde 83 – Hal ve vaziyetin icabettirdiği zamanlarda her kışla konak ve ordugâh da derhal kullanılmak üzere ayrıca bir hazır kıta bulundurulur.

Bunun kuvveti ve çıkarılacağı zamanlar talimatnamede zikredilen esaslar dahilinde düzenlenir.

Madde 84 – Hazır kıta gece dahi seferi teçhizatlı silahlı ve giyimli olarak harekete hazır bulunur. Bu kıtanın nöbetle uyku uyuyup uyuyamayacağı çıkaran kumandanca emredilir.

Madde 85 – Fevkalade hallerde bütün kuvvet dahi hazır kıta halinde bulundurulur.

L) ASAYİŞİN TEMİNİ İÇİN ASKERİN NASIL KULLANILACAĞI VE ÖRFİ İDARE

Madde 86 – Asayiş temin için Silahlı Kuvvetlerin nasıl kullanılacağı ve örfi idare ilanı halinde askerlerin vazife ve salahiyetleri hususi kanunlar hükümlerine göre yürütülür.

M) ASKERLERİN SİLAH KULLANMA YETKİLERİ

Madde 87 – (Değişik: 25/4/1972 - 1582/1 md.)

Askerler karakol, karakol nöbetçisi, devriye, nakliyat muhafazası hizmetlerinde veya asayişî temin için görevlendirildiklerinde aşağıda gösterilen hallerde silah kullanmaya yetkilidirler.

I - Silah kullanmasını gerektiren haller

a) Bu hizmetlerden birini yaparken müessir bir fiil ile taarruza uğranıl dığı veya müeesir bir fiil veya tehlikeli bir tehdit ile bu hizmetlerle yapılmasına mukavemet edildiği takdirde bu taarruz ve mukavemetleri gidermek için,

b) Bir taarruz veya mukavemete hazırlanan ve silahını veya mukavemete elverişli bir aleti bırakmaya davet edildiği halde, bu davete derhal itaat etmiyen veyahut bıraktığı silahı veya aleti tekrar eline almaya davranan veya alan kimseyi itaate zorlamak için,

c) Bu kanunun 80 ve 81 inci maddeleri gereğince muvakkaten yakalanan bir şahsın veyahut muhafaza ve sevkî kendisine tevdi edilmiş olan bir tutuklunun veya hükümlünün kaçması veya kaçmaya teşebbüs etmesi ve verilecek dur emrini dinlemediği görüldüğünde başka türlü ele geçirilmesi kabil olmadığı takdirde yakalanması için,

d) Kendi muhafazasına tevdi edilmiş olan insan ve her türlü eşyaya karşı vukubulan taarruzu defetmek için,

e) Bu maddede sayılan görevleri yapan askerlere karşı, sözleşme yapılan sataşma veya hareketlerin bertaraf edilmesi sırasında mukavemet, taarruz, müessir fiil veya tehlikeli bir tehditle karşılaşıldığında bu halleri gidermek için.

II - Silah kullanma derecesi

Bu maddede yazılı hizmetlerin yapılması sırasında silah kullanılması için başkaca bir çare kalmaması veya zaruret olması şarttır.

1. Şahıs veya topluluk silahsız ise; mukavemet, taarruz, müessir fiil veya tehdidin derecesine göre asayişî hizmeti ile görevli birlik komutanı gerekli uyardıyı yaparak silah kullanılacağını ihtar eder. Bu ihtar itaat edilmezse bunu sağlayacak dereceden başlamak üzere silah kullanılır.

2. Şahıs veya topluluk silahlı veya taarruzun önemli derecede etkili kılacak şekilde aletleri taşıyorsa, silah veya aletlerin bırakılması ihtar olunur. Tecavüz taarruz veya mukavemet buna rağmen devam ederse itaati sağlayacak dereceden başlamak üzere silah kullanılır.

III - Silah kullanma tarzı

1. Silah çeşitlerine göre etkili olabilecek şekilde kullanılır. Önce kesici ve dürtücü silahlar ile ateşli silahlar hedefe tevcih edilir, sonra ateşli silahların dipçik ve kabzaları kullanılır, daha sonra kesici ve dürtücü ve ateşli silahlar bilfiil kullanılır.

2. Silah kullanmak mutlaka ateş etmek değildir. Ateş etmek son çaredir. Önce havaya ihtar ateşi yapılır. Sonra ayağa doğru ateş edilir, mukavemet veya taarruza veyahut tehlikeli bir tehdide varan mukavemet hali devam ederse, hedef gözetilmeksizin ateş edilir.

IV - Ateş emri ve kendiliğinden ateş etmek

1. Ateş etmek bilhassa bunun için emir verilmiş olmasına bağlıdır.

2. Ateş emri verilmemiş olsa dahi her asker silahını kullanabilir. Ancak silahını kullanılacağı zamanın ve kullanma derece ve tarzının tayini her olayın cereyan ettiği haller ve şartlar göz önünde tutularak silahını kullanacak asker tarafından bizzat takdir olunur.

V - Ateş emri vermeye yetkili makamlar

1. Bu maddede yazılı görevleri yapmak için birliğe görev veren üst komutan olay yerinde bulunuyorsa sözle ateş emri vermeye yetkilidir. Komutan, bu emri yazı ile teyit eder.

2. Asayişe memur edilen kuvvetlerin olay yerinde bulunan birlik komutanı veya asayişe memur edilen birliğin parçalarına komuta eden en küçük komutan ve amirler dahi önceden emir verilmemiş olsa bile sözle ateş emri vermeye yetkilidir.

VI - Sorumluluk

Her olayın cereyan ettiği haller ve şartlar göz önünde tutulmak kaydıyla bu madde hükümlerine göre silahını kullanan askere ve silah kullanma emrini veren birlik komutanına sorumluluk yüklenemez.

VII - Soruşturma usulü ve adli yardım

(Ek : 22/11/1990 - 3683/5 md.) Silah kullanmak zorunda kalan asker kişiler hakkında, hazırlık soruşturması Askeri Savcı, Cumhuriyet Savcısı veya yardımcıları tarafından yapılır. Haklarında dava açılan sanık asker kişiler duruşmadan varestede tutulabilir. Olayın mahiyetine ve kusurun derecesine göre sanığın mensup olduğu Bakanlıkça durumu uygun görülenlerin vekalet verdiği avukatın ücreti, bu bakanlıkların bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Avukat tutma ve avukatlık ücretinin ödeme usul ve esasları, Milli Savunma ve İçişleri bakanlıklarınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Madde 88 – (Değişik: 25/4/1972 - 1582/1 md.)

Silah kullanma yetkisini haiz bulunan her asker veya silah kullanma emrini vermeye yetkili her komutan kanunun tayin etmiş olduğu müsaadeleri yerinde ve zamanında kullanmaz veya silahlarından tamamiyle istifade etmezse fiilin mahiyetine göre cezalandırılır.

Madde 89 – 87 nci maddede gösterilen hallerden başka hizmete ait bir vazifeyi yaparken maruz kaldığı bir mukavemeti bertaraf etmek veyahut askere veya askeri eşyaya karşı yapılan bir tecavüze karşı koymak için silah kullanmak zarureti hasıl olursa, her asker silah kullanmaya salahiyyetli ve vazifelidir.

Madde 90 – 87 ve 89 uncu maddelerde gösterilen hallerden başka her asker meşru müdafaa halinde silah kullanmaya salahiyyettardır.

N) ASKERİ İNZİBAT KUVVETLERİNİN VAZİFE, TEŞKİL VE YETKİLERİ

Madde 91 – a) Garnizonlarda askeri disiplinin muhafazası, önleyici zabıta ve adliye vazifeleri ile askeri trafik vazifeleri garnizon kumandanlarına aittir.

Garnizon kumandanları yukarıda gösterilen vazifeleri merkez kumandanlıkları marifetiyle yürütür.

Merkez kumandanlıkları; büyük garnizonlarda kadrolarla tesbit ve teşkil olunur. Diğer garnizonlarda garnizon kumandanları rütbece kendisinden bir veya nihayet iki derece ast olan bir subayı

merkez kumandanı olarak tayin ve tanzim edebilir. Merkez kumandanlığı teşkiline lüzum görülmiyen küçük garnizonlarda buna ait vazifeler, garnizon kumandanı tarafından tayin edilecek bir inzibat subayı veya astsubayı buna da imkân olmiyan hallerde bizzat garnizon kumandanı tarafından yapılır.

b) Merkez kumandanlığı kadro ile tesbit ve teşkil edilmediği ahvalde; garnizon dahilindeki kıta ve askeri müesseselerin miktarı, şehrin genişliği ve vazifelerin ehemmiyeti gözönüne alınarak kafi miktarda subay, astsubay, erbaş ve erler merkez kumandanı veya inzibat subayı veya astsubayın emrine verilir ve bunlara inzibat kuvveti denilir.

Askeri inzibat kuvveti mensupları Silahlı Kuvvetler Kıyafet Kararnamesinde tesbit edilen hususi işareti taşırlar.

Madde 92 – a) Askeri inzibat erbaş ve erleri vazife esnasında diğer erbaş ve erlere karşı karakol sıfatını ve karakolların kanuni salâhiyet ve mesuliyetlerini haizdirler.

b) (**Değişik: 28/5/2003-4861/18 md.**) Fakülte ve yüksek okul öğrencileri ile harp okulu öğrencilerine subaylar gibi; (...)⁽¹⁾ astsubay meslek yüksek okulu öğrencileri ile astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulanlara astsubaylar gibi muamele olunur.²⁶

c) Subay ve askeri memurlarla astsubaylar hakkında askeri inzibat vazifeleri; ancak üst veya kendi rütbelerindeki inzibat subay ve astsubayları tarafından yapılabilir.

O mahalde salâhiyetli bir inzibat subayı veya astsubayı mevcut değilse vakaya şahit olan üst veya aynı rütbedeki her subay, askeri memur veya astsubay müdahaleye ve inzibat vazifesini ifaya mecburdur.

Ancak ağır cezayı müstelzim meşhut cürüm halinde subayları, askeri memurları ve astsubayları dahi yakalamaya askeri inzibatlar, polisler, jandarmalar ve herkes mezdur.

Bu takdirde dahi suçlu askerler duruma göre ya salâhiyetli askeri inzibat memuru gelinceye kadar vaka mahallinde tutulur veya

²⁶ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 7 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "astsubay hazırlama ve" ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

en yakın askeri inzibat karakoluna, yoksa askeri makamlara teslim edilir. Bundan sonra yapılacak hazırlık tahkikatında salahiyyetli inzibat memuru veya mevcut askeri makamın tayin edeceği bir subay bulunur.

(**Ek fıkra: 24/11/2016-6763/6 md.**) Suçun 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan olması durumunda, dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz ve yakalanan kişi Cumhuriyet savcısının talimatı ile adli kolluk görevlilerine teslim edilir.

Madde 93 – Üniformalı veya sivil elbiseli subay, askeri memur ve astsubaylar ağır cezalı cürümler dışındaki suçları işledikleri takdirde polis veya jandarma kuvvetleri tarafından en yakın askeri makama veya inzibat karakoluna davet edilir. Askeri şahıs bu daveti kabule mecburdur.

Bu şahıslara ait hazırlık tahkikatı bizzat C. Müddeiumumileri veya salahiyyetli askeri adli hakimler tarafından yürütülür ve tahkikat tamamlanıncaya kadar askeri makamlarca nezaret altında tutulurlar. (**Ek cümle: 24/11/2016-6763/7 md.**) Suçun Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan olması durumunda, kişi Cumhuriyet savcısının talimatı ile adli kolluk görevlilerine teslim edilir.

Madde 94 – Herhangi bir vakada askeri inzibatların kuvveti kâfi gelmediği takdirde en yakın askeri kıtadan asker celbolunur. Acele ve tehirinde tehlike melhuz olan hallerde en yakın polis ve jandarma kuvvetlerine de müracaat olunur. Askeri inzibatlar tarafından vaki olacak yardım talepleri üzerine polis ve jandarmalar tarafından yardımda bulunulacağı gibi polis ve jandarmalar tarafından vaki olacak yardım talepleri de askeri inzibatlarca yerine getirilir.

Madde 95 – İnzibat er ve erbaşları diğer er ve erbaşlara, inzibat subay ve astsubayları aynı veya ast rütbedeki bütün subay, askeri memur ve astsubaylarla er ve erbaşlara ve bütün askeri inzibatlar sivil şahıslara karşı aşağıda gösterilen hallerde muvakkat yakalama salahiyyetini haizdir.

- a) Bu kanunun 80 inci maddesinde gösterilen hallerde,
- b) Askeri disiplini bozan hallerde,
- c) Adli bir vazifenin yerine getirilmesi hallerinde,
- d) Vazifelerini ifa esnasında veya vazifelerinden dolayı tecavüz veya hakarete maruz kaldıkları takdirde;

Yukarıdaki hallerde muvakkat yakalananlar hakkında da bu kanunun 82 inci maddesi son fıkrası hükmü gereğince işlem yapılır.

Madde 96 – Askeri inzibatlar vazifeli buldukları zamanda bu kanunun 87, 88 ve 89 uncu maddelerinde (Ve her türlü ahvalde de 90 ıncı maddesinde) zikredilen silah kullanma yetkilerini haizdirler.

Madde 97 – Askeri inzibatların askeri disiplini muhafaza, önleyici zabıta ve adliye vazifeleri ile askeri trafik vazifeleri talimatname ve talimatlarla gösterilir.

O) SOSYAL HİZMETLER

I -Orduevleri, askerî gazinolar, kışla gazinoları veya vardiya yatakhaneleri ile diğer tesisler²⁷

Madde 98 – (Değişik: 11/2/2014-6519/11 md.)

Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin sosyal ve moral ihtiyaçlarını karşılamak, dayanışmayı artırmak, mesleki, sosyal gelişmelerini mümkün kılacak imkânları hazırlamak maksadıyla ve Genelkurmay Başkanlığının izni ile;

- a) Orduevi ve bağlı şubeler,
- b) Askerî gazinolar, kışla gazinoları ve vardiya yatakhaneleri, kurulabilir.

Orduevi ve bağlı şubeler ile askerî gazinolar, kışla gazinoları ve vardiya yatakhanelerinin kadro, kuruluş, idare, yapılacak denetleme ve işletme şekilleri, verilecek hizmetler, üye aidatı ve kart ücreti alınmasına ilişkin usul ve esaslar, ihtiyaçların tespit ve temini ile elde

²⁷ 11/2/2014 tarihli ve 6519 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle bu maddenin başlığı “Ordu pazarları” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

edilen gelirlerin harcanacağı yerler ve diğer hususlar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yönetmelik ile belirlenir.

Orduvevi ve bağlı şubeler, askerî gazinolar, kışla gazinoları ve vardiya yatakhanelerinin yılı merkezî yönetim bütçe kanunu ile belirlenen giderleri genel bütçeden karşılanabilir.

II - Özel, yerel veya kış eğitim merkezleri²⁸

Madde 99 – (Değişik: 11/2/2014-6519/12 md.)

Belirli zamanlarda özel askerî eğitimlerin yapılması, personelin moral ve motivasyonuna katkı sağlanması amacıyla Genelkurmay Başkanlığının izni ile özel, yerel veya kış eğitim merkezleri kurulabilir.

Bu tesislerin işletilmesi ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Özel, yerel veya kış eğitim merkezlerinin yılı merkezî yönetim bütçe kanunu ile belirlenen giderleri genel bütçeden karşılanabilir.

Madde 100 – Ordu evleri, askeri gazinoları ve kışla gazinoları askeri bina olup askeri mahal vasıf ve mahiyetini haizdir.

Madde 101 – (Değişik: 11/2/2014-6519/13 md.)

Orduvevleri, askerî gazinolar, kışla gazinoları ve vardiya yatakhaneleri ile özel, yerel ve kış eğitim merkezlerinin gelirleri;

- a) İşletme gelirlerinden,
- b) Kira gelirlerinden,
- c) Üye aidatlarından,
- d) Bağış ve kart ücretlerinden,
- e) Diğer orduvevi, askerî gazino, kışla gazinoları ve vardiya yatakhaneleri ile özel, yerel ve kış eğitim merkezlerinin gelir ve sermayelerinden yetkili komutanlığın izni ile yapılacak aktarımlardan,
- f) Sergi, fuar, promosyon, reklam ve diğer gelirlerden,
- g) Yukarıda sayılan gelirlerden elde edilecek faiz gelirlerinden,

²⁸ 11/2/2014 tarihli ve 6519 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle bu maddenin başlığı “Ordu evleri ve askeri gazinolar” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

oluşur.

Orduvevleri, askerî gazinolar, kışla gazinoları ve vardiya yatakhaneleri ile özel, yerel veya kış eğitim merkezlerinin sermayeleri birinci fıkrada belirtilenlere ilave olarak Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerine konulacak ödeneklerden oluşur.

Madde 102 – (Değişik: 11/2/2014-6519/14 md.)

Genelkurmay Başkanlığının izni ile lüzum ve ihtiyaç görülen yerlerde, rehabilitasyon merkezleri, gazi uyum evleri ve refakatçi misafirhaneleri ile kreş, gündüz bakımevleri ve özel bakım merkezleri açılıp işletilebilir.

Bu tesislerin işletilmesi ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Madde 103 – (Değişik: 11/2/2014-6519/15 md.)

Orduvevleri, askerî gazinolar, kışla gazinoları, askerî müzeler ve vardiya yatakhaneleri ile özel, yerel ve kış eğitim merkezlerinde, özel bir ihtisas gerektiren hizmetlerin; personel yetersizliği veya maliyeti nedeniyle verilememesi durumunda bu hizmetler, hizmet alımı veya kiralama yoluyla dışarıdan karşılanabilir. Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olması hâlinde mal ve hizmet alımları birlikte yapılabilir.

Bu tesislerin kiraya verilmesi, işletilmesi, işlettirilmesi, mal ve hizmet alımı işlemleri tesis müdürlüklerince yerine getirilir. Bu şekilde elde edilen gelirler, genel bütçe gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin tesis gelirlerine dâhil edilir.

Tesislerin kiraya verilmesi, mal ve hizmet alımı sonucu sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri, oranları ve kullanılması, yapılacak denetlemeler ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yönetmelik ile belirlenir.

Askerî kantinler

Madde 104 – (Değişik: 11/2/2014-6519/16 md.)

Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin dayanıklı tüketim malları hariç zaruri ihtiyaçlarının daha ucuz ve kolaylıkla sağlanmasını temin

maksadıyla her kışlada kantin kurulabilir. İhtiyaç hâlinde bu kantinlerin kışla içinde veya dışında şubeleri açılabilir.

Askerî kantinlerin tamamı, bir kısmı, bazı şubeleri veya reyonları kiraya verilebilir ya da üçüncü şahıslara işlettirilebilir. Özel bir ihtisas gerektiren hizmetlerin personel yetersizliği veya maliyeti nedeniyle verilememesi durumunda bu hizmetler, hizmet alımı yoluyla da dışarıdan karşılanabilir. Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olması hâlinde mal ve hizmet alımları birlikte yapılabilir.

Askerî kantinlerin işletilmesi, işlettirilmesi veya kiraya verilmesi kışla komutanlıklarınca yerine getirilir. Bu şekilde elde edilen gelirler, genel bütçe gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin kantin gelirlerine dâhil edilir.

Kantinlerin; teşkili, idaresi, işletilmesi ve kontrol şekilleri, gelirleri ve gelirlerinin harcanması, işletilmesi, işlettirilmesi veya kiraya verilmesinden sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri ve oranlarına ilişkin usul ve esaslar yapılacak denetlemelere ilişkin hususlar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yönetmelik ile belirlenir.

III - Askerî müzeler²⁹

Madde 105 – (Değişik: 11/2/2014-6519/17 md.)

Türk Silâhlı Kuvvetlerinin sosyal, tarihi ve teknik gelişimini dönemlere göre yansıtmak, dünya tarihindeki etkinliğini, kahramanlığını, yerine getirdiği görevlerini sergileyerek; Türk Milletinin millî birlik ve beraberlik duygularını geliştirmek, kendi sahasındaki tarih ve askerlik ile ilgili bilimsel araştırmalar ve incelemeler için bir ortam hazırlamak, bu hususları belgeleyen kültür varlıklarının korunmasını, saklanmasını, sergilenmesini sağlamak amacı ile 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa göre askerî müzeler kurulur.

Askerî müzelerden elde edilen gelirler, bu yerlerin yenilenmesine ve yeniden inşasına veya idamesi ile modern hâle getirilmesine ve kitaplıkların tesis ve zenginleştirilmesine sarf olunur.

IV - Muafiyet ve istisnalar³⁰

²⁹ 11/2/2014 tarihli ve 6519 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle bu maddenin başlığı “Dinlenme kampları ve karşılama ekipleri” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

³⁰ 11/2/2014 tarihli ve 6519 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle bu maddenin başlığı “Askerî kantinler” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Madde 106 – (Değişik: 11/2/2014-6519/18 md.)

Bu Kanun kapsamında Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kuruluş amaçlarına göre işletilen orduvevi ve bağlı şubeleri, askerî gazinolar, kışla gazinoları, vardiya yatakhaneleri ve bunların müstemilatı, özel, yerel ve kış eğitim merkezleri, askerî kantinler ve askerî müzeler kurumlar vergisinden muaftır. Bu muafiyet, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerini kapsamaz.

Bu maddede sayılan tesisler emlak vergisinden, bu tesislerin mal ve hizmet alımları nedeniyle düzenlediği ödemeye ilişkin kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.

V - Hazine payı³¹

Madde 107 – (Değişik: 11/2/2014-6519/19 md.)

Orduvevi ve bağlı şubeler ile özel, yerel veya kış eğitim merkezleri ve kışla dışındaki askerî kantinlerin aylık gayrisafi hasılatının %1'i ile askerî müzelerin kültür sitesi aylık gayrisafi hasılatının %1'i en geç takip eden ayın 20'sine kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırılır. Bu oranı, sayılan tesislerin faaliyet türleri itibarıyla topluca veya ayrı ayrı ya da her bir tesis için ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

VI - Askeri nakil vasıtalarından istifade

Madde 108 – Subay, askeri memur ve astsubaylar ile aileleri aşağıdaki hallerde askeri kara ve deniz nakil vasıtalarından faydalanabilirler:

a) Mesaiye geliş ve gidiş için ihdas edilecek servis vasıtalarından,

b) Şehir içi ev eşyası ve mahrukat nakline tahsis edilecek vasitalardan,

³¹ 11/2/2014 tarihli ve 6519 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle bu maddenin başlığı "Bakım ve onarım tesislerinden istifade" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

c) Uzak garnizonlarda oturanların kendileri ve ailelerinin şehirle irtibatlarının temini ve çocuklarının okula götürülüp getirilmesi için ihdas edilecek servis vasıtalarından,

d) Umumi vasıtaların işlemediği garnizon ve kıtalara tayin edilen subay, askeri memur ve astsubayların zati esyaları ile ailesi efradı ve kendisi umumi vasıtanın en son gittiği yerden vazife mahalline kadar askeri vasıta ile götürülür ve getirilir.

e) (Ek : 23/6/1976-2016/1 md.) Acilen sevki gereken hasta ve cenaze nakilleri için tahsis edilecek vasıtalarından,

(Ek : 23/6/1976-2016/1 md.) Savaşta ve olağanüstü hallerde, izinli personel ve hizmetin gerektirdiği diğer işlerde görevlendirilecek personel ile sivil moral ekipleri, hareket bölgesine ve hareketle ilgili diğer garnizonlara gidiş ve dönüşlerinde kara, deniz ve hava ulaştırma araçlarından yararlandırılabilirler.

(Ek : 23/6/1976-2016/1 md.) Barışta olağanüstü hallerde, Genelkurmay Başkanının emri ile önemli kişiler veya görev ve hizmetler için hava ulaştırma araçları tahsis edilebilir.

Yukarıdaki maksatlar için nakil vasıtalarının tahsisi ve bunlardan istifade şekli talimatname ile tesbit olunur.

VII - Sivil nakil vasıtalarından tenzilatlı istifade

Madde 109 – Subay, askeri memur ve astsubaylar resmi elbiseli oldukları veya sivil elbiseli iken hüviyet kartlarını ibraz ettikleri takdirde Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Denizcilik Bankası nakil vasıtalarında tenzilatlı olarak seyahat ederler.

Erbaş ve erler şehirlerarası seyahatlerde izin belgesi göstermek suretiyle tenzilatlardan faydalanırlar. Şehiriçi seyahatlerde tenzilat için izin belgesi aranmaz.

Sevk muhtırası ile yapılacak seyahatler tam ücrete tabidir.

P) MERASİM

Madde 110 – Askeri merasimler; Askeri Merasim ve Protokol Talimatnamesi esaslarına göre yapılır.

R) HARB ESİRLERİ VE MÜLTECİLER

Madde 111 – Harb esirleri hakkında 6020 ve mülteciler hakkında da 4104 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur.

S) TABİİ AFETLERDE YARDIM

Madde 112 – Yer sarsıntısı, yangın, su basması, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri tabii afetler zuhurunda 7269 sayılı kanun ve ekleri hükümleri dahilinde hareket olunur.

T) ASKERİ ÖĞRENCİLER

Madde 113 – a) (Değişik: 28/5/2003-4861/19 md.) Astsubay meslek yüksek okulları, fakülte ve yüksek okullar ile harp okullarında okuyan askerî öğrenciler ile astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitime tâbi tutulan adaylar, 1632 sayılı Askerî Ceza Kanunu ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun uygulaması bakımından askerlik yükümlülüğü altına girmiş sayılır ve diğer askerlere uygulanan hükümler bunlara da aynen uygulanır.

b) (Değişik: 28/5/2003-4861/19 md.) Bütün askerî öğrenciler, subaylara; astsubay hazırlama ve astsubay meslek yüksek okulu öğrencileri ile astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitime tâbi tutulan adaylar, aynı zamanda astsubaylara karşı ast durumunda olup, askerî öğrencilerin, belirtilen hallerin dışında gerek kendi aralarında gerekse erbaş ve erlere karşı astlık ve üstlük ilişkileri yoktur.

c) (Mülga: 25/7/2016-KHK-669/10 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6756/10 md.)

d) Bütün askerî öğrencilerin yalnız kendileri bu kanunun (G) bölümünde belirtilen sağlık işleri ile ilgili hükümlerden ve şehiriçi ve şehirlerarası seyahatten emsali sivil talebeler gibi tenzilatlı tarifeden istifade ederler. (J) bölümünde gösterilen hükümler dahilinde nöbet hizmetlerine sokulabilirler.

Madde 114 – Bu Kanunun yukarıda gösterilen esasları da göz önünde tutularak, askerî öğrenciler hakkında tatbik şekli talimatnamede ayrıca teferruatlı olarak gösterilir.

Askerî öğrenciler diğer hususlarda kendi okul talimatlarına tabidirler.

U) SİLAHLI KUVVETLERDE ÇALIŞAN SİVİL PERSONEL

Madde 115 – Silahlı Kuvvetlerde çalışan sivil memur, müstahdem, müteferrik müstahdem ve gündelikçi sivil personel bu

kanunun askerlere tahmil ettiği sorumluluk ve hizmetlerin ifası bakımından:

a) Amir vazifesi alanlar; maiyetindeki bütün askeri ve sivil personele hizmetin icabettirdiği emirleri verebilir. **(Mülga ikinci ve üçüncü cümle: 3/10/2016-KHK-676/53 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/46 md.)**(...)

b) Bütün sivil personel emrinde çalıştıkları askeri amirlere karşı ast durumunda olup bu kanunun 14 üncü maddesinin asta tahmil ettiği vazifeleri aynen yapmaya mecburdurlar. **(Mülga ikinci cümle: 31/1/2013-6413/45 md.)** (...)

Madde 116 – Sivil personelin, bu kanunun askerlere tanıdığı hak ve yetkilerden faydalanmaları ve mükellefiyetleri yerine getirmeleri aşağıdaki esaslar dahilinde olur:

a) Bu Kanunun müracat ve şikâyet bölümlerinde gösterilen usul, hak ve kayıtlara aynen tabidirler

b) Bu Kanunun 33 üncü maddesinde gösterilen izin hakkındaki hükümlere aynen riayetle mükellef olup senelik izinleri hususi kanunlardaki esaslara göre tayin ve tanzim olunur.

c) **(Mülga: 22/1/2015-6586/110 md.)**

d) Sivil personel Silahlı Kuvvetlerde gördükleri hizmetlerin hususiyetleri göz önüne alınarak bu kanunun 77 nci maddesi gereğince nöbet hizmetlerine sokulabilirler.

e) Sivil personelin yalnız kendileri ordu pazarları ve askeri kantinlerden aynen ve askerler gibi, askeri nakil vasıtalarından ise bu kanunun 108 inci maddesi hükmünden faydalanabilirler.

f) **(Değişik: 22/11/1990-3683/9 md.)** Sivil personelin görevdeki kıyafetleri, Kıyafet Yönetmeliğinde gösterilir.

g) **(Ek: 22/11/1990-3683/9 md.)** Millî Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı kadrolarında veya kadro açıklamalar bölümünde özel nitelikli olarak gösterilen görev yerlerine atanan sivil memurlar Türk Silahlı Kuvvetleri sosyal tesislerinden görevlendirildikleri kadro derecesindeki subaylar gibi istifade ederler.

Bu statüdeki sivil memurlar ile askeri personel arasındaki protokol münasebetlerinin düzenlenmesinde de aynı esas uygulanır.³²

Madde 117 – Bu Kanunun yukarıda gösterilen esasları da gözönünde tutularak Silahlı Kuvvetlerde çalışan sivil personel hakkında tatbik şekli talimatnamede ayrıca teferruatlı olarak gösterilir.

Madde 118 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce muhtelif kanunlarda geçen erat tabiri "erbaş ve er" olarak değiştirilmiştir.

Madde 119 – 2771 sayılı Ordu Dahili Hizmet Kanunu ile tadil ve ekleri ve 2850 sayılı Kanunla tadil edilen 1111 sayılı Askerlik Kanununun 1 inci maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 120 – Bu Kanunda mevcudolan hükümlerin Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerinde, barış ve savaşta ve düşman karşısında tatbik şekli Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanacak talimatname ile ayrıca tayin ve tafsil olunur.

Ek Madde 1 – (Ek: 10/3/2011-6191/10 md.)

Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu kapsamında istihdam edilen sözleşmeli erbaş ve erlere, bu Kanunun erbaş ve erlere ilişkin hükümleri aynen uygulanır.

Ek Madde 2 – (Ek: 22/1/2015-6586/37 md.)

Asker kişilerin kıta, karargâh ve kurumlarda ya da görev esnasında veya görev yerlerinde ölümü hâlinde soruşturma ve kovuşturma süresince yasal mirasçılarını temsil etmek üzere kendilerinin seçtiği bir avukat vekil olarak görevlendirilir. Fiili veya hukuki imkânsızlık nedeniyle görevlendirme yapılamaması hâlinde bu görev, baro tarafından belirlenecek bir avukat tarafından yürütülür. Yasal mirasçıların avukatının gelmesi hâlinde baro tarafından seçilen avukatın görevi sona erer. Görevlendirilen vekilin savcılıkça yapılacak olay yeri inceleme, ölü muayenesi ve otopsi ile tanık ve bilirkişi dinlenmesi işlemleri sırasında hazır bulunması zorunludur.

³² 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 8 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında" ibaresi "Genelkurmay Başkanlığı kadrolarında" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Ölenin yasal mirasçıları tarafından seçilen veya baroca görevlendirilen vekilin ücreti müteveffanın mensubu olduğu bakanlığın bütçesine konulacak ödenekten karşılanır; avukat tutma, baro tarafından seçim ve avukatlık ücretinin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar, Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıklarınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Geçici Madde 1-(Ek: 25/7/2016-KHK-669/11 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6756/11 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sağlık nedeniyle sınıf veya statü değişikliği işlemine tabi tutulan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli, bir yıl içinde başvurmaları halinde Millî Savunma ve Sağlık Bakanlıklarının müştereken oluşturacağı komisyonlar tarafından yeniden sağlık muayenesine tabi tutulurlar. Verilecek raporlar kesin olup, bu rapor sonucuna göre haklarında işlem tesis edilir.

Madde 121 – Bu Kanunun sağlık işlerine ait 57 - 70 inci madde hükümleri 1 Mart 1961 tarihinde diğer hükümleri yapılacak talimatname ile birlikte 27 Mayıs 1961 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 122 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

4/1/1961 TARİHLİ VE 211 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1) 7/2/1990 tarihli ve 3612 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde – İlgili kanunlarında tüzükle düzenlenmesi öngörülmekle birlikte bu Kanun ile yönetmelik şeklinde tanzimi uygun bulunan hususlarla ilgili olarak çıkarılması gereken yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

2) 22/11/1990 tarihli ve 3683 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi:

Madde 10 – Asker kişilerle ilgili olup diğer kanunlarda geçen "Kıyafet Kararnamesi" ibaresi, "Kıyafet Yönetmeliği" şeklinde değiştirilmiştir.

3) 23/2/2005 tarihli ve 5305 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce uzun süreli tedavi gerektiren hastalıklar nedeniyle okulları ile ilişkileri kesilen askerî öğrencilerin tedavileri hakkında da 70 inci maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

211 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİNİN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	211 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
172	69	19/2/1963
725	43	21/2/1966
926	3	10/8/1967
1423	69	14/7/1971
1582	87, 88	5/5/1972
2016	108	2/7/1976
2083	69	24/3/1977
2259	33, 47	23/2/1980
2318	38, 60	18/10/1980
2537	46	18/10/1981
2861	34, 43	25/6/1983
3084	70	1/12/1984

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	211 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2771	66	1/4/1983
KHK/243	98	31/12/1984
KHK/336	34, 102	5/8/1988
3612	34, 102	16/2/1990
3683	66, 68, 69, 87, 102, 103, 113, 116	29/11/1990
	70	29/5/1991
KHK/469	70	2/1/1992
3810	47, 70	3/7/1992
KHK/499	34	2/9/1993
4187	38, 69	13/10/1996
4375	68	2/8/1998
4418	43, 61	29/7/1999
4419	66	29/7/1999
4861	92, 113,	6/6/2003
4902	1, 46, 51, 58, 59, 66, 67,	24/6/2003
5305	60, 66, 70, İşlenemeyen Hüküm	26/2/2005

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	211 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5365	68, 69, 70, 105, 116	21/6/2005
5758	69	9/5/2008
6191	3, Ek Madde 1	22/3/2011
6413	115	16/2/2013
6496	2, 35, 43	31/7/2013
6514	57	18/1/2014
6519	34, 34/A, 43, 46, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107	22/2/2014
6586	"G) Sağlık İşleri" bölümünde yer alan I-II- III nolu alt bölüm başlıkları, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 70/A, 70/B, 71, 72, 73, 116, Ek Madde 2	3/2/2015
6638	34	4/4/2015
KHK/669	70/A, 113, Geçici Madde 1	31/7/2016
KHK/676	115	29/10/2016
6756	70/A, 113, Geçici Madde 1	24/11/2016

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	211 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
6763	92, 93	2/12/2016
KHK/681	1, 12, 19, 62, 69, 70, 92, 116	6/1/2017
7070	115	8/3/2018
7073	1, 12, 19, 62, 69, 70, 92, 116	8/3/2018

1512 SAYILI NOTERLİK KANUNU

Kanun/Karar No: 1512

Yayın Tarihi: 18.01.1972

Resmî Gazete No: 14090

İlgili Maddeler: On beşinci Kısım: Madde [198/a](#)

ONBEŞİNCİ KISIM Çeşitli Hükümler

Göreve son verme:

Madde 196 – (Değişik: 16/11/1989 - 3588/15 md.)

Noterin, 7 nci maddenin ikinci bendi hariç olmak üzere, bu maddede yazılı yetenek ve şartlardan birini kaybetmiş olması veya Adalet müfettişleri tarafından yapılan teftişler sonunda hakkında düzenlenen, birbirini izleyen son iki hal kağıdında meslekte yeterli olmadığı belirtilmiş ve son teftişten itibaren en az altı ay hizmet gördükten sonra yaptırılacak üçüncü teftişte de Adalet Müfettişinin meslekte yeterli olmadığı kesin kanısına varmış olması halinde Adalet Bakanlığınca görevine son verilir.

Noterlere ait hükümlerin uygulanması:

Madde 197 – Noterlere ait hükümler, aşağıdaki hususlar ve kanundaki diğer ayrıcalıklar saklı kalmak üzere, bu kanun uyarınca görevlendirilen noter vekilleri ile geçici yetkili noter yardımcılarının hakkında da uygulanır.

(Değişik ikinci fıkra: 2/3/2005-5309/6 md.) Noterlere vekalet eden icra müdürü, icra müdür yardımcısı ve adalet memurları ile geçici yetkili noter yardımcılarının hakkında noterlik görevlerinden dolayı verilen meslekten çıkarma cezası, bunların esas görevlerinden de çıkarılmalarını gerektirir.

Notere vekalet eden noter stajyeri hakkında 146 ncı ve noter katibi hakkında 148 inci maddede yazılı disiplin cezaları uygulanır.

Noter vekilleri, normal noterlik işlemlerinin görülmesi dışında, noterin yazılı muvafakati alınmadıkça noterliğin durumuna ve noterin mamelekine tesir edecek şekilde bir tasarrufta bulunamazlar.

(Değişik beşinci fıkra: 2/3/2005-5309/6 md.) Bu Kanunun noterlerin atanması, Türkiye Noterler Birliği, topluluk sigortası, hastalık ve izne ilişkin hükümleri icra müdürü, icra müdür yardımcısı ve adalet memurlarından tayin edilen noter vekilleri ile geçici yetkili noter yardımcıları hakkında uygulanmaz.

Yönetmelik:

Madde 198 – Noterlik Kanununun uygulanması hususlarını gösteren yönetmelik ile aşağıdaki hususlar düzenlenir:

1. Noterlik dairesinin yerinin tespiti ve değiştirilmesi,
2. Noterlik dairesinin iç düzeni,
3. Noterlik dairesinin çalışma şekli,
4. Tutulacak defterler,
5. Evrak belge ve defterlerin korunması,
6. Noterlikte kullanılacak mühürün şekli ve kullanma tarzı,
7. Noterlik stajının şekli,
8. Stajiyerlerin görevleri,
9. Stajiyer defteri ve defterlerden kaydın silinmesi,
10. Stajiyere, başkatibe ve katiplere imza yetkisinin ne şekilde verileceği,
11. Noterlik teminatının yatırılacağı bankalar,
12. Katip ve hizmetlilerin görevleri,
13. Noterler ortak cari hesabı ile bu hesaptaki gider ve gelirlerin dağıtımı,
14. Noterlerin teftişlerinin ne suretle yapılacağı, raporda ve hal kağıdında nelerin bulunacağı, Cumhuriyet savcıları tarafından düzenlenen raporların Adalet Bakanlığına gönderilmesi gereken süre,
15. Noter ve katiplerine borç para verilmesi,

16. Kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan veya kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak için yönetmelikte düzenlenmesi gereken diğer hususlar.

Elektronik işlemler:

Madde 198/A- (Ek: 2/12/2014-6572/6 md.)

Bu Kanunda öngörülen işlemler, elektronik ortamda güvenli elektronik imza kullanılarak da yapılabilir. Ancak, düzenleme şeklinde yapılması zorunlu tutulan işlemler ile irade beyanlarının alınmasına ilişkin işlemlerde güvenli elektronik imza kullanılabilmesi için ilgililerin noter huzurunda olmaları gerekir.

Elektronik ortamda güvenli elektronik imza kullanılarak noter huzurunda veya huzurda olmadan yapılabilecek noterlik işlemleri ile 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda tanımlanan zaman damgası kullanılmasının zorunlu olduğu noterlik işlemleri yönetmelikle düzenlenir. Belirlenen bu noterlik işlemlerine ilişkin tüm bilgi ve belgeler güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda işlenebilir, saklanabilir ve gerektiğinde ilgili diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilebilir. Ayrıca 61 inci maddede düzenlenen tespit işleri güvenli elektronik imza ile elektronik ortamda da yapılabileceği gibi aynı usulle elektronik ortamdaki durum, görüntü, işlem veya benzeri her türlü verinin tespiti de yapılabilir.

Noterler tarafından yapılan tüm işlemlere dair bilgi ve belgeler Türkiye Noterler Birliğinin Bilişim Sisteminde kaydedilir ve saklanır. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde kanunlarda belirtilen mühürleme işlemi uygulanmaz ve ayrıca suret aranmaz. Güvenli elektronik imza ile oluşturulan belge, talep edilmedikçe ayrıca fiziki olarak düzenlenmez. Elektronik ortamdaki fiziki örnek çıkartılması gereken hâllerde belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek noterlikçe imzalanır ve mühürlenir. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin elle atılan imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde noterlerin kullandığı bilişim sisteminde kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belge esas alınır.

Noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması sırasında işlenen kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirler alınır.

Elektronik ortamda yapılacak noterlik işlemlerine ilişkin ücretler, 112 nci maddeye göre düzenlenecek tarifede gösterilir.

İkinci fıkra uyarınca elektronik ortamda yapılabilecek bir noterlik işleminin bir belgeye dayanması hâlinde; belge sureti, taraflar, vekilleri veya temsilcileri tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanarak elektronik ortamda notere gönderilebilir. Ancak belge aslının fiziki olarak ibrazının zorunlu olduğu hâllerde elektronik ortamda yapılan başvuru sonrasında belge aslı yönetmelikte belirlenen süre içinde notere ibraz edilir.

Birlik, noter odaları ve noterlik personeli ile noterlere dağıtılacak nitelikli elektronik sertifikalar, Türkiye Noterler Birliği tarafından temin edilerek dağıtılır.

Noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasına, saklanmasına ve paylaşılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.

Yabancı memleketlerde, noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için sağlanması gerekli olan teknik ve idari şartlara dair usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.

Bu madde kapsamında hazırlanacak yönetmelik, Dışişleri Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görüşleri alınarak Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılır.

İmza ve mühür onaylanması:

Madde 199 – Türkiye'de usulüne uygun olarak yapılan ve yabancı bir memlekette kullanılacak olan işlemin altındaki noterin imza ve mühürünü, noterliğin bulunduğu yer valiliği onaylar.

İşlemlerin formülleri:

Madde 200 – Noterlik işlemlerinin formülleri noter odalarının ve Maliye Bakanlığının mütalaası alınarak Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanır ve Adalet Bakanlığınca onaylandıktan sonra Türkiye Noterler Birliğince bütün noterliklere dağıtılır.

Birinci fıkraya göre hazırlanan formüller tasdik tarihinden itibaren dört yıl süre ile geçerli olup, bu sürenin sonunda, aynı süre ile yürürlükte kalması veya değiştirilmesi, Birlik Kongresinin süre bitiminden önceki son toplantısında kararlaştırılır.

Topluluk sigortasına girmek zorunluluğu:

Madde 201 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Topluluk sigortasına giremeyen noterler:

Madde 202 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Tip sözleşmesinin hazırlanması ve değiştirilmesi:

Madde 203 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

*Prim borcunu ve noter aidatını ödememenin sonucu*³³

Madde 204 – Topluluk sigortası primlerini, topluluk sözleşmesinde gösterilen zamanda ödemiye noter, birikmiş prim borcunu sözleşmedeki şartlar dairesinde ödeyinceye kadar işten el çektilir.

Noter odası başkanı, prim borcunu süresi içinde ödemiye noter, adını derhal Adalet Bakanlığına bildirir.

Topluluk sigortası primini ödememenin sonucu, prim borçlusunu noter, şahsına munhasır olup, bu sonucun aynı topluluk sigortasına katılmış olan diğer noterlere veya noter odasına sirayetli hakkında bir hüküm sözleşmeye konulamaz.

(Ek: 16/11/1989 - 3588/16 md.) Türkiye Noterler Birliğine olan noter aidatı borcunu Birlikçe yapılan tebligata ve verilen süreye rağmen ödemeyen noterler, Birliğin talebi üzerine aidat borcunun tamamının faiziyle birlikte ödenmesine kadar Adalet Bakanlığınca işten el çektilir. Yalnızca bu sebeplerden dolayı işten el çektilme halinde o dönemin noterlik aidatı ve vekilin ücreti ayrıldıktan sonra kalan safi noterlik geliri, vekil tarafından birikmiş aidat borcunun ödenmesinde kullanılır ve artan olursa bu miktar notere verilir.

Emekliliğe tabi görevden önceki noterliğin kıdeme sayılması:

Madde 205 – Bu kanun gereğince topluluk sigortasına girmiş olup sigortalılığı devam eden bir noter emekliliğe tabi bir görev veya hizmete atıldığı yahut seçildiğinde, sigortalılığına esas alınan noterlik süresinin üçte ikisi kıdemine eklenerek intibakı yapılır ve

³³ Madde başlığı "*Prim borcunu ödememenin sonucu*" iken, 16/11/1989 tarih ve 3588 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

görev veya hizmet aylığı ile emeklilik keseneğine esas aylığı yükseltir.

Meslek değiştirme:

Madde 206 – Bu kanun veya Avukatlık Kanunu'na göre topluluk sigortasına tabi bulunan kimselerin, kendilerine ihtiyarlık sigortası aylığı bağlanmadan, Noterlik veya Avukatlık mesleklerinin birinden ayrılıp diğerine geçmeleri halinde, yeni girdikleri meslekteki sigortalılıkları, ayrıldıkları meslekte geçen sigortalılıklarının devamı sayılır. Şu kadar ki, ilgili yeni mesleke girdiği tarihten itibaren, o mesleke ait topluluk sigortası sözleşmesi hükümlerine tabi olur.

Yukarıki fıkra hükmü, bu kanunun geçici 14 üncü maddesi veya Avukatlık Kanununun geçici 1 inci maddesinden faydalanabilecek durumda olup bu maddelerdeki en az sigortalılık süresini ve prim ödeme yükümlülüğünü tamamlayamadan meslek değiştirenler hakkında da uygulanır.

Harçlar Kanununun değişen maddesi:

Madde 207 – (2/7/1964 tarih ve 492 sayılı Kanunun 72 nci maddesinin değiştirilmesiyle ilgili olup, adı geçen Kanunun ilgili yerine işlenmiştir.)

Yürürlükten kaldırılan kanun ve hükümler:

Madde 208 – Bu kanunun geçici maddelerindeki intikal hükümleri saklı kalmak üzere 3456 sayılı Noterlik Kanunu ile onu değiştiren kanunlar ve 2 Temmuz 1964 gün, 492 sayılı Harçlar Kanununun 48 ve 51 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Seçimlerin yapılması:

Ek Madde 1 – (Ek: 14/2/1984 - 2980/5 md.)

Türkiye Noterler Birliğinin merkez organları ile noter odalarının yönetim kurulu ve başkanlarının bu Kanuna göre gizli oyla yapılacak seçimlerine ilişkin işlemler, aşağıdaki esaslara göre yargı gözetimi altında gerçekleştirilir.

Seçim yapılacak kongre ve genel kurul toplantısından en az 15 gün önce, seçime katılacak noterleri belirleyen liste, toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha

olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanı olan hakime tevdi edilir. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hakim Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Toplantı tarihleri, gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak, görüşmelerin bir Cumartesi akşamına kadar sonuçlanmasını ve seçimlerin ertesi gün olan Pazar gününün dokuz-onyedi saatleri arasında yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.

Hakim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacak noterleri belirleyen liste ile yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar adalet dairesi ile birlik veya ilgili odanın ilan yerinde asılmak suretiyle üç gün süre ile ilan edilir.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hakim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak Türkiye Noterler Birliğine veya Noter Odasına gönderilir.

Hakim, kamu görevlileri veya aday olmayan noterler arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula yaşlı üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır ve sandıkların konacağı yerler hakim tarafından belirlenir.

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip, seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların bir örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süre ile saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hakim, yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili noter odasına ve Türkiye Noterler Birliğine bildirir.

Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esaslarına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan noter oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin noter odası, Türkiye Noterler Birliği veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mühürü bulunan ve oy verme sırasında, sandık kurulu başkanı tarafından her seçim için ayrı ayrı verilecek kağıtlara yazılmak ve mühürlü zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki kağıtlara yazılan veya mühürsüz zarflara konulan oylar geçersiz sayılır.

Hakim, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği Pazar gününü tespit ederek ilgili odaya veya Türkiye Noterler Birliğine bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

İlçe seçim kurulu başkanı, hakim ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine, "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun" da belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücret ve diğer seçim giderleri, Türkiye Noterler Birliği bütçesinden karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkanı ve üyelerine karşı işlenen suçlar, Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hakimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.

Yurt dışına çıkma izni:

Ek Madde 2 – (Ek: 14/2/1984 - 2980/5 md.)

Birlik ve odaları temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere katılmak Adalet Bakanlığının iznine tabidir.

2920 SAYILI TÜRK SİVİL HAVACILIK KANUNU

Kanun/Karar No: 2920

Yayın Tarihi: 14.10.1983

Resmî Gazete No: 18196

İlgili Maddeler: Dördüncü Bölüm: Madde 40

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Havaalanları ve Tesisleri

Kuruluş ve işletme

Madde 34 – Havaalanları, Devlet veya kamu tüzelkişileri tarafından kurulur ve işletilir.

Sivil amaçla havaalanı, pist, hangar, hizmet ve işletme tesisleri, bunlarla ilgili sistem ve kolaylıkların yeniden inşası ve geliştirilmesinde ihtiyaç ve standartlar, Genelkurmay Başkanlığı ile yapılacak koordinasyon sonucu Ulaştırma Bakanlığı tarafından saptanır. Bu hizmetlerle ilgili kamulaştırma, etüd, proje, aplikasyon, onarım ve inşaat işleri Bayındırlık Bakanlığınca yapılır. Faaliyetlerin yürütülmesinde Bayındırlık Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı koordinasyon ve işbirliği yapar.

Gerçek kişilerin ve tüzelkişilerin havaalanı ve iniş şeritleri inşa etmesi ve işletmesi Genelkurmay Başkanlığının olumlu mütalaası üzerine Ulaştırma Bakanlığı iznine bağlıdır.

İzin, süreye ve yükümlülöklere bağlanabilir. Milli güvenliğin, kamu düzeninin ve sağlığın tehlikeye girebileceği kanaatini haklı kılacak nedenlerin varlığı halinde izin verilmez; verilen iznin kapsamı dışında bir kullanım durumunda izin iptal edilir. Gerektiğinde havaalanı veya iniş şeridi kamulaştırılır.

5/6/1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması hükümleri saklıdır.

Uluslararası hava trafiğine açık havaalanı

Madde 35 – Uygun teknik özelliklere sahip; gümrük, pasaport, sağlık ve bunlara benzer işlemlerin yapılması için kolaylıkları bulunan havaalanları, uluslararası hava trafiğine açılabilir.

Kısıtlayıcı tedbirler

Madde 36 – Havaalanlarındaki hava trafiği veya üzerindeki hava sahası gerektirdiği takdirde veya kamu düzenine ilişkin nedenlerle hava trafiğine açık bir havaalanının kullanılmasına her zaman tahditler konabilir veya havaalanı geçici olarak kapatılabilir. Alınan kararlar Ulaştırma Bakanlığı tarafından uygun görülecek şekil ve surette ilgililere duyurulur.

Aynı bölgede birden fazla hava trafiğine açık havaalanının bulunması halinde, Ulaştırma Bakanlığı kamu yararına ilişkin nedenlerle bunların kullanılmasını düzenleyebilir ve özellikle bu alanlardan her birine belirli hava aracı tiplerine, hava faaliyetlerinin veya ticari faaliyetlerinin belirli bir bölümüne tahsis edebilir.

Ücret tarifeleri

Madde 37 – Havaalanlarının kullanılması ve tesislerinden faydalanılması ve verilen hizmetlerin karşılığında alınacak ücretler, yapılacak tarifelerle saptanır. Yapılmış olan tarifeler, Ulaştırma Bakanlığının onayı ile yürürlüğe girer.

5/6/1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması hükümleri saklıdır.

Havaalanı yöneticisi

Madde 38 – Her sivil havaalanına hizmetlerin bir uyum içerisinde yürütülmesini sağlamakla görevli bir yönetici atanır.

10/6/1982 tarih ve 2677 sayılı Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

Askeri havaalanlarından yararlanma

Madde 39 – Türk Silahlı Kuvvetlerine ait havaalanlarının sivil hava araçları tarafından kullanılması Genelkurmay Başkanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı arasında, Devlet hava araçlarının sivil havaalanlarından istifade edebilmeleri ise Devlet hava araçlarına sahip bakanlıklar ile Ulaştırma Bakanlığı arasında yapılacak

protokollerle düzenlenir. Yabancı hava taşımacılarının askeri meydanlardan yararlanmaları; ilgili Kuvvet Komutanlığı, Dışişleri, İçişleri, Gümrük ve Tekel bakanlıkları koordinasyonu sonunda Genelkurmay Başkanlığı onayı ile belirlenir.

Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu ve havacılık güvenliği³⁴

Madde 40 – (Değişik: 28/11/2017-7061/39 md.)

Tüm sivil havacılık faaliyetleri ile sivil havacılık tesis ve eklentilerinin yasadışı eylemlere karşı korunması amacıyla uluslararası uygulamalara uygun olarak gereken mevzuatı hazırlamak, denetlemek, uygun eğitimlerin alınmasını sağlamak ve ülkemizi uluslararası kuruluşlar nezdinde temsile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilidir. Bakanlık, bu görevini öncelikle İçişleri Bakanlığı olmak üzere diğer kurum ve kuruluşlar ile koordineli şekilde yürütür.

Sivil havacılık güvenliği ile ilgili politikaların belirlenmesi ile kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumlu olmak üzere, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı veya güvenlikten sorumlu Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarları veya Müsteşar Yardımcıları, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcileri, Gümrükler Genel Müdürü ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Sivil Havacılık Genel Müdürü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürünün katılımıyla Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu oluşturulur. Kurulun üyeleri, görev ve yetkileri, Kurul kararıyla havaalanlarında da dahil oluşturulacak alt kurullar ve alt kurulların görev ve yetkileri İçişleri Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Sivil havacılık alanında faaliyet gösteren tüm kurum ve kuruluşlar, şahıslar ve yolcuların uyması gereken güvenlik tedbirleri ile yasaklanan hususlar, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla uygun bulunan Şikago Sözleşmesinin 17 numaralı eki ile uluslararası uygulamalara ve önlemlere uygun olarak Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu tarafından hazırlanan ve İçişleri Bakanlığı ile Ulaştırma,

³⁴ *Bu madde başlığı "Güvenlik tedbirleri" iken, 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanunun 39 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Acil durumlarda alınması gereken ilave tedbirler, İçişleri Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcileri, Sivil Havacılık Genel Müdürü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdüründen oluşan Güvenlik Komisyonu tarafından alınır.

Havaalanlarında, ulusal ve uluslararası mevzuata göre güvenliğin sağlanması, havacılık güvenliğine yönelik kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonun tesis edilmesi, kurum ve kuruluşların havacılık güvenliğine yönelik çalışmalarının denetlenmesi, denetim sonuçlarının takibi ve icrası, havaalanı güvenlik programının oluşturulması ve icrası 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca görevlendirilen mülki idare amiri tarafından yerine getirilir. Havaalanı mülki idare amirlerinin havaalanlarındaki havacılık güvenliğine ilişkin görev, yetki ve sorumlulukları İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Havayolu ile seyahat edecek kişilerin bilgileri kişilerin seyahatini kolaylaştırmak veya güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde toplanabilir, kaydedilebilir, işlenebilir, paylaşılabilir, havacılık güvenliği ve emniyetini sağlamak üzere değerlendirilerek gereken tedbirler alınabilir. Bu kapsamda, talep halinde yolcu bilgileri havayolu işletmeleri veya kurumlar tarafından üçüncü ülkelerle İçişleri Bakanlığının uygun görüşü ile paylaşılabilir. İçişleri Bakanlığı değerlendirme esnasında ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile koordine sağlar ve mütekabiliyet çerçevesinde karar verir.

Türk tescilli sivil hava araçlarında özel eğitilmiş silahlı güvenlik görevlileri bulundurulabilir. Türkiye'ye uçuşu olan yabancı tescilli sivil hava araçlarında silahlı güvenlik görevlisi bulundurulmasına izin verilmesine, mütekabiliyet ilkesi saklı kalmak kaydıyla İçişleri Bakanlığı yetkilidir. Silahlı güvenlik görevlisinin görev, yetki ve sorumlulukları İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Uçuş güvenliği

Madde 41 – Ulaştırma Bakanlığı uçuş güvenliğinin sağlanması amacı ile havaalanlarında hava trafik kontrolü, haberleşme, seyrüsefer tesisleri ve kolaylıkları, meteoroloji hizmetleri, ışıklandırma, engellerin ortadan kaldırılması gibi hizmetlerin planlanmasını, programlanmasını ve prensiplerini tespit ve temin eder. Bu hizmetlere ilişkin tesis ve sistemlerin çağdaş teknolojiye uygun şekilde Bakanlığa bağlı veya ilgili kuruluş vasıtasıyla tesisini sağlar.

Kurtarma ve yardım

Madde 42 – Ulaştırma Bakanlığı, uçuş güvenliği ile can ve mal emniyetinin sağlanması için ehil personelden oluşan kurtarma yardım teşkilatı kurulmasını ve bunların emrine, yeterli sayı ve nitelikte araç ve gereç verilmesini sağlar.

Kurtarma ve yardım ekibinin görevini yapmasına, kazaya uğramış olan ve tehlike içinde bulunan hava aracı personeli ile yerel kolluk kuvvetleri ve diğer yetkililer, yardımcı olmakla yükümlüdürler.

Kurtarma ve yardım teşkilatının kuruluşu, görev ve yetkileri ve çalışma esasları yönetmelikle belirlenir.

Hizmetler

Madde 43 – Ulaştırma Bakanlığı; sivil havacılık faaliyetlerinin güvenli, düzenli ve süratli bir biçimde yürütülmesini sağlamak amacı ile, havaalanlarında ve gerekli göreceği diğer yerlerde, Türk hava sahası ile sorumluluğu Türkiye'ye ait olan hava sahalarına ilişkin, meteoroloji, hava trafik ve uçuş bilgilerini doğru ve hassas bir şekilde toplayıp ilgililere dağıtılması için gerekli önlemleri alır.

Hizmetin yürütülmesi ve hizmetten yararlanma şekil ve şartları yönetmelikle belirlenir.

Yer hizmetleri

Madde 44 – Ulaştırma Bakanlığı, havaalanlarında, yolcu ve yük trafiğinin ve her türlü hizmetlerin çağdaş sivil havacılık ilkelerine ve ülke çıkarlarına uygun bir biçimde yürütülmesi amacı ile gereken önlemleri almaya veya aldirmaya yetkilidir.

Uçuş ve haberleşme hizmetleri

Madde 45 – Ulaştırma Bakanlığı, havaalanlarında, sivil havacılığın güvenli, süratli ve düzenli bir biçimde yürütülmesini sağlamak amacı ile çağdaş teknolojiye uygun olarak, her türlü trafik, haberleşme, işaret sistemlerini ve tesislerini doğrudan doğruya veya bağlı veya ilgili kuruluşlar vasıtasıyla kurmakla veya kurdurmakla yükümlüdür.

Türk hava sahasında gerekli tedbirlerin alınması

Madde 46 – Ulaştırma Bakanlığı, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların hükümlerine de uymak şartı ile, Türk hava sahasında hava trafiğinin güvenli, süratli ve düzenli bir şekilde yürütülmesi, haberleşmenin ve bilgi akışının sağlanması, meteoroloji hizmetlerinin yürütülmesi amacı ile ve çağdaş teknolojiye uygun olarak gereken önlemleri alır ve işletilmesini sağlar.

*İnşaat sınırlamaları*³⁵

Madde 47 – Havaalanlarının ve ilgili tesis ve teçhizatın çevresinde, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce belirlenecek esaslar içinde ve saptanacak bir alan dahilinde izin alınmadıkça hava trafiği, uçuş güvenliği ve haberleşmeyi engelleyecek, seyrüseferi ve meydan güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte ve yükseklikte bina, yapı, inşaat yapılması, ağaç ve direk dikilmesi, tesis kurulması yasaktır.³⁵

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, havaalanları ve uçuş emniyeti tesisleri etrafında uçuş emniyetini tehlikeye düşürebilecek yapı, bina, ağaç, direk gibi tesisleri kaldırtabilir.³⁵

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü belirli manialara veya yerlere, hava seyrüseferi yapan kişilerce görülebilmesi ve tanınabilmesi için gözle görülebilir işaretler veya radyo veya elektrik işaretlerinin konulmasını istemeye yetkilidir. İlgililer de istem dairesinde işlem yapmakla yükümlüdür.³⁵

³⁵ 13/7/2013 tarihli ve 6496 sayılı Kanununun 27 nci maddesi ile bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "Ulaştırma Bakanlığınca" ibaresi "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce", ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "Ulaştırma Bakanlığı" ibareleri "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü" ve altıncı fıkrasında yer alan "Ulaştırma Bakanlığının" ibaresi "Millî Savunma Bakanlığının veya Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün" şeklinde değiştirilmiştir.

(Değişik: 13/7/2013-6496/27 md.) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, ilgili kuruluşların da görüşlerini alarak havaalanları için yukarıda değinilen hususları kapsayan planları ve kuralları hazırlar ve yayımlar. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait havaalanlarından sivil hava ulaşımına açık havaalanlarına ilişkin inşaat sınırlamalarına ait planların yapılması, yayımlanması, takip esasları ve sorumlu kuruluşlar Millî Savunma Bakanlığının görüşü alınarak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenir.

(Ek: 13/7/2013-6496/27 md.) Sivil hava ulaşımına açık olmayan yalnızca askerî kullanımda olan havaalanlarında ise Millî Savunma Bakanlığı, ilgili kuruluşların da görüşünü alarak bu havaalanları için yukarıda değinilen hususları kapsayan planları ve kuralları hazırlar ve yayımlar. Yeni yapılacak askerî havaalanları hakkında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşü alınır.

(Değişik: 23/1/2008-5728/431 md.) Millî Savunma Bakanlığının veya Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre verdiği emir ve koyduğu yasalara aykırı hareket eden kişilere, ilgili valilik tarafından Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası verilir. Valilik ayrıca ilgili kişiye emir veya yasağın gereğinin yerine getirilmesini sağlamaya yönelik azami bir süre verir. Bu süre yazısında, emir ve yasağın gereğinin ilgisince yerine getirilmemesinin hukukî sonuçları açıkça belirtilir. Bu süre zarfında emir veya yasağın gereğinin yerine getirilmemesi hâlinde, masrafları yüzde yirmi zammıyla birlikte ilgisinden tahsil edilmek üzere, kamu gücü kullanılarak yerine getirilir. ⁽¹⁾

Madde 48 - 47 nci maddede konulan sınırlamalar, 5/6/1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasının eklerinde zikredilen standart ve tavsiyelerin altında olamaz.

2937 SAYILI DEVLET İSTİHBARAT HİZMETLERİ VE MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI KANUNU

Kanun/Karar No: 2937

Yayın Tarihi: 01.11.1983

Resmî Gazete No: 18210

İlgili Maddeler: Üçüncü Kısım: Ek Madde-2

ÜÇÜNCÜ KISIM Çeşitli Hükümler

Silah taşıma

Madde 25 – (Değişik: 17/4/2014-6532/5 md.)

MİT mensupları ile emeklileri, demirbaş silahları ve zatî silahlarını MİT Müsteşarlığı kayıtlarına geçirilmek ve MİT Müsteşarlığınca verilen belgelere işlenmek kaydıyla, meskûn mahaller dâhil her yerde taşıyabilirler. Bu suretle düzenlenen belgeler taşıma izni belgesi yerine geçer.

Soruşturma izni ve yargılama³⁶

Madde 26 – (Değişik: 17/2/2012-6278/1 md.)

MİT mensuplarının veya belirli bir görevi ifa etmek üzere kamu görevlileri arasından Cumhurbaşkanı veya Başbakan tarafından görevlendirilenlerin; görevlerini yerine getirirken, görevin niteliğinden doğan veya görevin ifası sırasında işledikleri iddia olunan suçlardan dolayı ya da 5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesinin birinci fıkrasına göre kurulan ağır ceza mahkemelerinin görev alanına giren suçları işledikleri iddiasıyla haklarında soruşturma yapılması Cumhurbaşkanının iznine bağlıdır.³⁷

³⁶ Bu madde başlığı “Cezai takibat izni” iken, 17/2/2012 tarihli ve 6278 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle “Soruşturma izni” olarak, daha sonra 17/4/2014 tarihli ve 6532 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

³⁷ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 74 üncü maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Başbakan” ibaresi “Cumhurbaşkanı veya Başbakan” şeklinde, “Başbakanın” ibaresi “Cumhurbaşkanının” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra

(Ek fıkra: 17/4/2014-6532/6 md.) Cumhuriyet savcıları, MİT görev ve faaliyetleri ile mensuplarına ilişkin herhangi bir ihbar veya şikâyet aldıklarında veya böyle bir durumu öğrendiklerinde MİT Müsteşarlığına bildirirler. MİT Müsteşarlığının, konunun görev ve faaliyetlerine ilişkin olduğunu belirtmesi veya belgelendirmesi hâlinde adli yönden başkaca bir işlem yapılmaz ve herhangi bir koruma tedbiri uygulanmaz. Ancak birinci fıkra hükümlerine göre işlem yapılabilir.

(Ek fıkra: 17/4/2014-6532/6 md.) İsimsiz, imzasız, adresiz yahut takma adla yapıldığı anlaşılan ya da belli bir olayı ve nedeni içermeyen, delilleri ve dayanakları gösterilmeyen ihbar ve şikâyetler, Cumhuriyet savcılarınca işleme konulmaz.

(Ek fıkra: 17/4/2014-6532/6 md.; Değişik dördüncü fıkra: 15/8/2017-KHK-694/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/70 md.) MİT Müsteşarı hakkında soruşturma yapılması Cumhurbaşkanının iznine bağlıdır. Soruşturma izni verilmesi veya verilmemesi kararlarına karşı on gün içinde Danıştay Birinci Dairesine itiraz edilebilir. İtirazlar öncelikle incelenir ve en geç üç ay içinde karara bağlanır. Verilen kararlar kesindir. İzin verilmesi üzerine soruşturma Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından yapılır. Hakim kararı gerektiren işlemlere dair Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının talepleri ile kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlara yapılan itirazlar hakkında, soruşturma konusu suçların en ağırına bakmakla görevli Yargıtay ceza dairesini numara itibarıyla izleyen ceza dairesi başkanı tarafından karar verilir. Suçun son numaralı ceza dairesinin görevine girmesi halinde talebi inceleme yetkisi Birinci Ceza Dairesi Başkanına aittir. Hakim kararı gerektiren işlemlerde Başkanın verdiği kararlara karşı yapılan itirazı numara itibarıyla izleyen ceza dairesi başkanı inceler. Son numaralı daire başkanının kararı Birinci Ceza Dairesi Başkanı tarafından incelenir. İddianame hazırlanması halinde kovuşturma Yargıtay ilgili ceza dairesince yapılır.

(Ek fıkra: 17/4/2014-6532/6 md.) Aynı konuya ilişkin yeni ve somut bir delil ortaya çıkmadan yeniden soruşturma yapılamaz.

(Ek fıkra: 17/4/2014-6532/6 md.) MİT mensupları ile istihbarat hizmetlerine yardımları tevsik edilenler ve bunların eş, çocuk, ana,

bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 70 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

baba ve kardeşleri MİT Müsteşarının onayıyla 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda yer alan koruma tedbirlerinden yararlandırılabilir.

(Ek fıkra: 17/4/2014-6532/6 md.) MİT mensuplarının görevlerini yerine getirirken, görevin niteliği gereği veya görevin ifası sebebiyle diğer kişilere vermiş oldukları zararlar idare tarafından tazmin edilir. Tazmin, zararın göreve ilişkin bir husustan doğması ve ilgili personelin kasit veya ağır kusurunun bulunmaması hâlinde rücu işlemine konu edilmez.

(Ek fıkra: 17/4/2014-6532/6 md.; İptal fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 30/12/2015 tarihli ve E.: 2014/122, K.: 2015/123 sayılı Kararı ile.)³⁸

(Ek fıkra: 15/8/2017-KHK-694/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/70 md.) Türk vatandaşları hariç olmak üzere tutuklu veya hükümlü bulunanlar; ırkı, etnik kökeni, dini, vatandaşlığı nedeniyle cezalandırılmayacağı, onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulmayacağı ya da işkence ve kötü muameleye maruz kalmayacağına ilişkin güvenceler bulunması kaydıyla, milli güvenliğinin veya ülke menfaatlerinin gerektirdiği hallerde Dışişleri Bakanının talebi üzerine Adalet Bakanının teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile başka bir ülkeye iade edilebilir veya başka bir ülkede tutuklu ya da hükümlü bulunanlar ile takas edilebilir.

Cezai hükümler

Madde 27 – (Değişik: 17/4/2014-6532/7 md.)

Millî İstihbarat Teşkilatının görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgeleri, yetkisiz olarak alan, temin eden, çalan, sahte olarak üreten, bunlar üzerinde sahtecilik yapan ve bunları yok eden kişiye dört yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

MİT mensupları ve ailelerinin kimliklerini, makam, görev ve faaliyetlerini herhangi bir yolla ifşa edenler ile MİT mensuplarının kimliklerini sahte olarak düzenleyen veya değiştiren ya da bu sahte belgeleri kullananlara üç yıldan yedi yıla kadar hapis cezası verilir.³⁹

³⁸ Söz konusu İptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlandığı 1/3/2016 tarihinden başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

³⁹ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 75 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "ailelerinin kimliklerini" ibaresinden sonra gelmek üzere ", makam, görev ve

Birinci ve ikinci fıkra kapsamındaki bilgi ve belgelerin; radyo, televizyon, internet, sosyal medya, gazete, dergi, kitap ve diğer tüm medya araçları ile her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim araçları vasıtasıyla yayımlanması, yayılması veya açıklanması hâlinde; 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununun 11 inci maddesi ile 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddeleri hükümlerine göre sorumlulukları belirlenenler ile bunları yayanlar hakkında üç yıldan dokuz yıla kadar hapis cezası verilir.

Bu Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerin kullanılmasını engelleyenlere üç yıldan beş yıla kadar, ihmal veya suistimal suretiyle önleyenlerle yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir.

Söz konusu fiillerin MİT mensuplarınca işlenmesi hâlinde verilecek ceza üçte biri oranına kadar artırılır.

(Ek fıkra: 20/11/2017-KHK-696/52 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/47 md.) İstifa işlemleri tamamlanmadan görev yerini terk eden, görev yerinden veya görevi icabı bulunmak zorunda olduğu yerden izinsiz veya mazeretsiz olarak kesintisiz on gün süreyle ayrılan MİT personeli, yürütülecek idari soruşturma sonucuna göre Devlet memurluğundan çıkarılır. Bu kişilere iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir.

Taleplerin karşılanması⁴⁰

Madde 28 – (Değişik: 17/4/2014-6532/8 md.)

Bu Kanunda MİT'e verilen görev ve yetkiler çerçevesinde yapılan her türlü talep öncelikli olarak yerine getirilir, bu talepleri yerine getirenlerin hukuki ve cezai sorumluluğu doğmaz.

Bu Kanun ile diğer kanunlarda aynı konuyu düzenleyen farklı hükümler bulunması hâlinde bu Kanun hükümleri uygulanır.

faaliyetlerini” ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 71 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁴⁰ *15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 77 nci maddesiyle, bu maddede yer alan “Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde MİT Müsteşarlığınca hazırlanarak Başbakan” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 73 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.*

Tanıklık

Madde 29 – (Değişik: 15/8/2017-KHK-694/76 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/72 md.)

Devletin çıkarlarının veya görevin gizliliğinin zorunlu kıldığı hâllerde MİT mensuplarının ve MİT'te görev yapmış olanların tanıklığı MİT Müsteşarının, MİT Müsteşarının tanıklığı ise Cumhurbaşkanının iznine bağlıdır.

İstisna

Madde 30 – Milli İstihbarat Teşkilatı merkez ve taşra kuruluşları ve personeli, Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkındaki Kanunun kapsamı dışındadır.

Milli İstihbarat Teşkilatında çalışan tabiplere Bazı Sağlık Personelinin Devlet Hizmeti Yükümlülüğüne Dair 21/8/1981 tarih ve 2514 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Ancak bunlardan pratisyen tabiplerin 4 yıl, uzman tabiplerin 4 yıl süre ile MİT'de sürekli çalışmaları şarttır.

(Ek fıkra: 17/4/2014-6532/10 md.) Kamu kurum ve kuruluşları ile diğer kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yazılı görevlerin yerine getirilmesi sırasında ihtiyaç duyulan hâllerde, kullarımlarında bulunan her türlü malzeme, ekipman, teçhizat ve cihazı, diğer kanunların bu konudaki düzenlemelerine bakılmaksızın MİT'e geçici olarak tahsis edebilir veya bedelsiz devredebilirler.

Fiili hizmet zammı

Madde 31 – MİT fiili kadrosuna dahil olup, halen çalışan memurların teşkilatta geçen hizmet sürelerine, görevlerine intisap tarihinden başlamak üzere, 5434 sayılı Kanunun 32 nci maddesine göre yılda üç aylık fiili hizmet zammı eklenir.

Yönetmelikler⁴⁰

Madde 32 – Bu Kanunun muhtelif maddelerinde çıkarılması öngörülen yönetmelikler, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmak suretiyle yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler Resmi Gazete'de yayımlanmaz.

Yürürlükten kaldırma

Madde 33 – 644 sayılı Millî İstihbarat Teşkilatı Kanunu ile ek ve değişikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (Ek: 17/4/2014-6532/11 md.)

Millî İstihbarat Teşkilatı uhdesindeki istihbari nitelikteki bilgi, belge, veri ve kayıtlar ile yapılan analizler, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Yedinci Bölümünde yer alan suçlar hariç olmak üzere, adli mercilerce istenemez.

6 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendine göre kimlikleri değiştirilenler, MİT'in görev ve faaliyetlerine yardımcı olanlar veya istihbarat hizmetlerinde istifade edilenler, kamu görevlisi olup olmadıklarına bakılmaksızın; görev, faaliyet ve yardımları sebebiyle sorumlu tutulamaz.

Teşkilat uhdesindeki bilgi ve belgelerin gizlilik derecelerinin ve sürelerinin tespit edilmesine, birim ve kısımlara ayrılmasına, kullanıma veya paylaşımına açılmasına ve bunların akademik çalışmalar ile her türlü yayın ve edebî eserde kullanılmasına Müsteşar tarafından oluşturulacak bir Komisyonca karar verilir.

Ek Madde 2 – (Ek: 17/4/2014-6532/12 md.) ↑

Bu maddede belirtilen görevleri yerine getirmek üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu kurulmuştur.

MİT Müsteşarlığı tarafından yürütölen Devlet istihbarat hizmetleri ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından görevleri gereği yürütölen güvenlik faaliyetlerine ve istihbari nitelikteki faaliyetlere ilişkin olarak İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve MİT Müsteşarlığınca hazırlanacak yıllık raporlar Başbakanlığa gönderilir. Başbakanlıkça bu raporlar üzerine hazırlanacak yıllık rapor mart ayı içinde Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulur. Komisyon, incelemelerini ve görüşmelerini raporun kendisine intikalinden itibaren doksan gün içinde tamamlar ve hazırlayacağı raporu bu süre içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunar.

Komisyonun üye sayısı on yedidir. Üye dağılımı siyasi parti gruplarının parti grupları toplam sayısı içindeki yüzde oranlarına göre yapılır.

Komisyonun görevleri şunlardır:

- a) Millî güvenliğe ilişkin konularda görüş ve öneriler sunmak
- b) Güvenlik ve istihbarat konularında uluslararası alanda kabul gören gelişmeleri izlemek
- c) Kendi faaliyetlerine ilişkin rapor hazırlamak
- d) Güvenlik ve istihbarat hizmetleri sırasında elde edilen kişisel verilerin güvenliğini ve bireyin hak ve özgürlüklerini koruyucu öneriler geliştirmek

Komisyon görüşmeleri kapalı oturumla yapılır. Kapalı oturumda Komisyon üyeleri, ilgili bakanlar, görevli hükümet temsilcileri ve Komisyonda görev yapan yasama uzmanları ile stenograflardan başkası bulunamaz.

Komisyon çalışmalarına ilişkin bilgi ve belgelerin saklanması ve korunmasında gizlilik esastır. Komisyon görüşmelerine katılanlar ile bu görüşmelere herhangi bir suretle vâkıf olanlar, Komisyon çalışmaları ve görüşülen konular hakkında hiçbir açıklama yapamaz ve bunları sır olarak saklamakla yükümlüdür.

Komisyon tarafından hazırlanan raporları ve bunların eklerini taşıyan, çoğaltan, teslim alanlar da dâhil olmak üzere tüm görevliler, bu raporların ve eklerinin korunması için gereken dikkat ve özeni göstermek zorundadır.

İlgili kurumlar ve Başbakanlıkça hazırlanacak raporlarda, Komisyon raporlarında ve bunların ekleri ile Komisyon tutanaklarında, Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgelere yer verilmez.

Komisyonun çalışma usul ve esaslarına ilişkin olarak bu maddede hüküm bulunmayan hâllerde Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü hükümleri uygulanır.

İlgili kurumlar ve Başbakanlıkça hazırlanacak raporların hazırlanmasına ve kapsamına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

Geçici Madde 1 – Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte Milli İstihbarat Teşkilatının kuruluşu yeniden düzenlenir. Bu kuruluşu uygun şekilde yeniden kadrolar alınır.

Bu kadroların alınması ve atamaların yapılması tarihine kadar geçecek süre zarfında eski kadrolar yürürlükte kalır ve bu kadrolara istinaden ödemelere devam edilir.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfı personelinin memuriyet statülerinin gerçekleşmesi için alınmış bulunan her türlü onay bir defaya mahsus olmak üzere bu durumdaki personel için geçerli sayılır.

Geçici Madde 2 – Milli İstihbarat Teşkilatı personelinin, geçmiş yıllar için 31 inci maddeye göre fiili hizmet sürelerine eklenecek fiili hizmet zamları, ilave edilecek müddet hangi yıl için hesaplanmışsa o yılın emekli keseneği ve kurum karşılıkları ile aylık tutarına göre, kurumca tahakkuk ettirilir.

Geçici Madde 3 – Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe konuluncaya kadar 644 sayılı Kanun uyarınca çıkarılmış olan talimatların bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 4 – (Ek: 17/2/2012-6278/2 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla hâlen devam eden soruşturma ve kovuşturmalar hakkında da 26 ncı madde hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 5- (Ek: 15/8/2017-KHK-694/78 md.; Aynen kabul:1/2/2018-7078/74 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce;

a) 32 nci madde, 657 sayılı Kanunun 80 inci maddesi, 3238 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası ile 6136 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesi uyarınca Başbakan onayı ile yürürlüğe konulan yönetmeliklerin,

b) Başbakan tarafından 657 sayılı Kanunun 43 üncü maddesi uyarınca belirlenen ek gösterge rakamları, 152 nci maddesi uyarınca belirlenen zam ve tazminatlar ve ek 29 uncu maddesi uyarınca belirlenen kadro karşılığı sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin usul ve esasların,

yeni bir düzenleme yapıluncaya kadar uygulanmasına devam olunur.

Diğer mevzuatta Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ile ilgili olarak Başbakan'a yapılmış olan atıflar Cumhurbaşkanına yapılmış sayılır.

Yürürlük

Madde 34 – Bu Kanun 1 Ocak 1984 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 35 – Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1/11/1983 TARİHLİ VE 2937 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER

1)3/7/2005 tarihli ve 5397 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde - 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinde düzenlenen merkez, en geç altı ay içinde kurulur. Merkez kuruluncaya kadar 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 nci maddesi hükümleri uyarınca verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair karar veya yazılı emirler, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşlar tarafından derhal yerine getirilir; ilgili istihbarat kurumlarının mevcut sistemlerinin kullanılmasına devam olunur.

2937 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2937 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/351	2, 7, 15, 16 ve 20 3, 5, 9, 10, 11, 12, 17 ve 18	30/12/1988 tarihini takipeden aybaşı 15/1/1989

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2937 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
	Diğer hükümleri	30/12/1988
5397	6, İşlenemeyen Hüküm	23/7/2005
5651	6	23/5/2007
(5754 sayılı Kanun ile değişik) 5510	18	1/10/2008
6278	26 ve Geçici madde 4	18/2/2012
6462	17	3/5/2013
6532	4, 5, 6, 16/A, 25, 26, 27, 28, 29, 30, Ek Madde 1, Ek Madde 2	26/4/2014
Anayasa Mahkemesi'nin 30/12/2015 tarihli ve E.: 2014/122, K.: 2015/123 sayılı Kararı	26, 29	1/3/2016 tarihinden başlayarak altı ay sonra (1/9/2016)
KHK/694	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 19, 20, 21, 24, 26, 27, 29, 32, Geçici Madde 5	25/8/2017
KHK/696	14, 27	24/12/2017

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2937 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
7078	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 19, 20, 21, 24, 26, 27, 29, 32, Geçici Madde 5	8/3/2018
7079	14, 27	8/3/2018

4632 SAYILI BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU

Kanun/Karar No: 4632

Yayın Tarihi: 28.03.2001

Resmî Gazete No: 24366

İlgili Maddeler: Sekizinci Bölüm: [Ek Madde-2](#)

SEKİZİNCİ BÖLÜM Diğer Hükümler

Yönetmelikler

Madde 26 – Bu Kanunda Bakanlığın, Müsteşarlığın ve Kurulun belirlemeye yetkili kılındığı hususlar yönetmeliklerle düzenlenir. Bu Kanun kapsamında çıkarılacak yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde çıkarılır.

Devlet katkısı⁴¹

Ek Madde 1 – (Ek: 13/6/2012-6327/29 md.)

İşveren tarafından ödenenler hariç katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının yüzde yirmibeşine karşılık gelen tutar, şirketler tarafından emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak Devlet katkısı olarak emeklilik gözetim merkezince hesaplanır. Devlet katkısı, Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten katılımcıların ilgili hesaplarına şirketler aracılığıyla aktarılmak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Şu kadar ki, bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı ilgili takvim yılına ait hesaplama ilişkin dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Bu

⁴¹ 3/4/2013 tarihli ve 6456 sayılı Kanunun 34 üncü maddesiyle, bu maddede yer alan “Devlet katkısı ve varsa getirilerinin” ibareleri “Devlet katkısı hesabındaki tutarın” şeklinde, “Devlet katkısı ve getirilerinden” ibareleri “Devlet katkısı hesabındaki tutarlardan” şeklinde, “Devlet katkısına ilişkin hesabındaki varsa hak kazanılmayan birikim tutarı” ibaresi “Devlet katkısı hesabındaki varsa hak kazanılmayan tutarlar” şeklinde, “Devlet katkısı ve getirileri” ibaresi “Devlet katkısı hesabındaki tutarlar” şeklinde değiştirilmiştir.

ödenekten bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir ve Müsteşarlıkça belirlenen yatırım araçlarında yatırıma yönlendirilir.

Katılımcılardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra;

a) En az üç yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı hesabındaki tutarın yüzde onbeşine,

b) En az altı yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı hesabındaki tutarın yüzde otuzbeşine,

c) En az on yıl sistemde kalanlar Devlet katkısı hesabındaki tutarın yüzde altmışına,

hak kazanır. Bu sürelerin hesabında emeklilik sözleşmesi esas alınır.

Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya malûliyet nedeniyle ayrılanlar Devlet katkısı hesabındaki tutarın tamamına hak kazanır. Devlet katkısı hesabındaki tutarlardan hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödenir.

Vefat veya malûliyet hariç sistemden emekli olmadan ayrılan katılımcıların Devlet katkısı hesabındaki varsa hak kazanılmayan tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir veya katılımcılara yapılacak Devlet katkısı ödemesine mahsup edilebilir. Hak kazanılmayan tutarlarla ilgili mahsuplaşma işlemleri ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. **(Ek iki cümle: 3/4/2013-6456/34 md.)** Ödenmediği veya eksik ödendiği tespit edilen tutarlar, ödenmesi gereken tarihten itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere emeklilik gözetim merkezi tarafından ilgili vergi dairesine bildirilir. Tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir ve tahsilata ilişkin bilgi, vergi dairesince Müsteşarlığa iletilir. Devlet katkısının hesaplanmasına, ilgili hesaba ve hak sahiplerine ödenmesine, yatırıma yönlendirilmesine, ödeme ve yatırıma yönlendirme işlemlerinin yerine getirileceği sürelerle ve bu madde

uyarınca yapılacak diğer işlemlere ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Devlet katkısı hesabındaki tutarlardan hak sahiplerince aranmayan kısımların zamanaşımına uğramasına ilişkin olarak 6 ncı madde hükmü uygulanır.

(Değişik altıncı fıkra: 3/4/2013-6456/34 md.) Katılımcıların Devlet katkısına esas teşkil eden katkı paylarının doğru hesaplanmasından şirketler sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısı, ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere emeklilik gözetim merkezi tarafından ilgili şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir. Tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir ve tahsilata ilişkin bilgi, vergi dairesince Müsteşarlığa iletilir.

Devlet katkısı hesabındaki tutarlar haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dâhil edilemez.

(Ek fıkra: 3/4/2013-6456/34 md.) Bu madde kapsamında; Devlet katkısının Müsteşarlıkça emeklilik gözetim merkezine, emeklilik gözetim merkezince şirketlere, şirketlerce katılımcıların hesaplarına ödenmesi yahut hak kazanılmayan tutarların şirketlerce geri ödenmesi için Müsteşarlıkça tanımlanan azami ikişer iş günlük işlem süreleri için emeklilik gözetim merkezi ve şirketlerden nema talep edilmez. Emeklilik gözetim merkezi tarafından gerçekleştirilen işlemler için Müsteşarlıkça emeklilik gözetim merkezine ücret ödenmez.

(Ek fıkra: 18/1/2017-6770/17 md.) Katkı payının şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihten önceki bir tarihte Devlet katkısı hesaplamasına konu edilmesi nedeniyle erken ödenen Devlet katkısı tutarlarına, Devlet katkısının Müsteşarlıkça fiilen ödendiği tarih ile ödenmesi gereken tarih arasındaki süre için, emeklilik gözetim merkezi tarafından 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı esas alınarak gecikme bedeli hesaplanır. Hesaplanan bedelin, Devlet katkısının Müsteşarlıkça ödenmesi gereken tarihten şirketin ödeme yaptığı tarihe kadar 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte ilgili vergi dairesine ödenmesi

gerektiği hususu emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli takibatın yapılması amacıyla durum şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.

Çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dâhil edilmesi⁴²

Ek Madde 2- (Ek: 10/8/2016-6740/1 md.)

(Değişik birinci cümle: 18/1/2017-6770/18 md.) Türk vatandaşı veya 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamında olup kırk beş yaşını doldurmamış olanlardan; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre çalışmaya başlayanlar ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olarak çalışmaya başlayanlar, işverenin bu Kanun hükümlerine göre düzenlediği bir emeklilik sözleşmesiyle emeklilik planına dâhil edilir. İşveren, çalışanını ancak otomatik katılım için emeklilik planı düzenleme konusunda Müsteşarlıkça uygun görülen şirketlerden birinin sunacağı emeklilik planına dâhil edebilir. Bakanlar Kurulu, bu madde uyarınca emeklilik planına dâhil edilecek işyerleri ile çalışanları ve bu kapsamdaki uygulama esaslarını belirlemeye yetkilidir.

Çalışan katkı payı, çalışanın 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesi çerçevesinde belirlenen prime esas kazancının yüzde üçüne karşılık gelen tutardır. **(Ek cümle: 18/1/2017-6770/18 md.)** 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olan çalışanlar için bu çalışanların bağlı bulunduğu sandığa, katılım payı, kesenek veya diğer adlar altında ödediği tutarların hesaplanmasına esas kazancının yüzde üçüne karşılık gelen tutardır. Bu oranı iki katına kadar artırmaya, yüzde bire kadar azaltmaya veya katkı payına maktu limit getirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu tutar, en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü, bu Kanun hükümleri uyarınca işveren tarafından şirkete aktarılır. İşveren bu madde uyarınca katkı payını zamanında şirkete aktarmaz veya geç aktarırsa çalışanın 5 inci maddedeki hesaplama yöntemi uyarınca varsa birikiminde oluşan parasal

⁴² 10/8/2016 tarihli ve 6740 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu maddenin 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

kaybından sorumludur. Çalışan, otomatik katılıma ilişkin emeklilik sözleşmesinde belirlenen tutardan daha yüksek bir tutarda kesinti yapılmasını işveren talep edebilir.

Çalışan, emeklilik planına dâhil olduğunun kendisine bildirildiği tarihi müteakip iki ay içinde sözleşmeden cayabilir. **(Ek cümle: 21/3/2018-7103/45 md.)** Bu süreyi üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Cayma hâlinde, ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte on iş günü içinde çalışana iade edilir. Şirket, cayma süresince ödenen katkı paylarının değer kaybetmemesini sağlayacak şekilde fon yönetiminden sorumludur. Cayma hakkını kullanmayan çalışan Müsteşarlıkça belirlenen hâllerde katkı payı ödemesine ara verilmesini talep edebilir.

(Mülga dördüncü fıkra: 21/3/2018-7103/45 md.)

Çalışan adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı payları üzerinden ek 1 inci maddedeki usul ve esaslara göre bu madde uyarınca ayrıca Devlet katkısı sağlanır. Çalışanın bu madde kapsamında cayma hakkını kullanmaması hâlinde, sisteme girişte bir defaya mahsus olmak üzere, ek 1 inci maddedeki Devlet katkısı hak etme ve ödeme koşuluna tabi olmak kaydıyla, bin Türk lirası tutarında ilave Devlet katkısı sağlanır. Bakanlar Kurulu, bu tutarı yarısına kadar artırmaya veya yarısına kadar azaltmaya yetkilidir. Emeklilik hakkının kullanılması hâlinde, hesabında bulunan birikimi en az on yıllık, yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden çalışana, birikiminin yüzde beşi karşılığı ek Devlet katkısı ödemesi yapılır. Bu madde hükmüne göre çalışan katkı payının takip ve tahsil sorumluluğu şirkete aittir. Müsteşarlık takip ve tahsil sorumluluğunun bu amaçla yetkilendirilecek bir kuruluşça yerine getirilmesine karar verebilir. Bankalar, Sosyal Güvenlik Kurumu, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar ile bunların ilgili buldukları kuruluşlar ve ilgili diğer kamu kurumları, çalışan katkı payının takip ve tahsili ile Devlet katkısının hesaplanması için ihtiyaç duyulan verileri, Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslara göre emeklilik gözetim merkezi ile bu maddeye göre takip ve tahsil sorumluluğu ile yetkilendirilecek kuruluşa aktarır. Emeklilik gözetim merkezi ile bu maddeye göre yetkilendirilecek kuruluş, söz konusu verileri şirketler ile paylaşabilir. Bu verilerden kişisel nitelikte olanlar, veri sahibinin açık rızasının alınmasına gerek olmaksızın ilgili

kuruluşlar arasında paylaşılabılır ve veri paylaşımı, kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmez.⁴³

Bu madde kapsamında sunulan emeklilik planları kapsamında şirketlerce 7 nci madde uyarınca fon işletim gideri kesintisi dışında başka bir kesinti yapılamaz. Çalışan katkı payı, işverenin taraf olduğu 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu kapsamındaki haciz ve iflas yoluyla takip bakımından işçi alacağı niteliğinde imtiyazlı bir olacaktır. İşverenler bu madde kapsamındaki yükümlülükleri bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından denetlenir. İşverenin bu madde kapsamındaki yükümlülüklerine ve bu madde uyarınca yürürlüğe konulan düzenlemelere uymaması hâlinde, her bir ihlal için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yüz Türk lirası idari para cezası uygulanır.

(Değişik yedinci fıkra: 21/3/2018-7103/45 md.) Bakan, belirleyeceği esaslar dâhilinde, bu Kanun kapsamında sağlanan Devlet katkısının, ilgililerin hesaben takip edebilmesini sağlayacak şekilde taahhüt olarak hesaplanmasına, taahhüt olarak hesaplanan bu tutarların nemalandırılmasına ve ek 1 inci maddede belirtilen hak kazanma koşulları dikkate alınarak nemalarıyla birlikte ödenmesine karar vermeye; bu Kanun kapsamında sağlanan Devlet katkısının nemalandırılmasına, bin Türk lirası tutarındaki ilave Devlet katkısının yıllar itibarıyla yeniden değerlemesine ve ek devlet katkısının azami limiti ile iade edilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Bu Kanun uyarınca yapılacak bildirimler, Müsteşarlığın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde güvenli elektronik iletişim araçları ile de yapılabilir.

Çalışanın işvereni aracılığıyla bir emeklilik planına dâhil olması, işveren tarafından şirket ve plan belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak kriterler, katkı paylarının yatırıma yönlendirileceği fonlar, işverenin şirket ile yapacağı sözleşme, cayma hakkı, çalışanın işyerinin değişmesi hâlinde işverenin çalışana bir emeklilik planına dâhil etmesi, işyeri değişikliğinde birikimin aktarılması, çalışma ilişkisi sona eren çalışanın talebi üzerine ilgili emeklilik planına ödeme yapması, ara verme, sistemden ayrılma, Devlet katkısının

⁴³ 18/1/2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanununun 18 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan “Bankalar, Sosyal Güvenlik Kurumu” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar ile bunların ilgili buldukları kuruluşlar” ibaresi eklenmiştir.

ödenmesi ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Geçici Madde 1 – Bu Kanunda belirtilen yönetmelik ve tebliğler yürürlüğe girinceye kadar, yürürlükteki mevzuatın bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, hayat branşında faaliyet gösteren ve yeni poliçe akdetme yetkisi olan sigorta şirketleri, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren beş yıl içerisinde başvurmak ve Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen şartları yerine getirmekle emeklilik şirketine dönüşürler. Söz konusu şirketlere emeklilik branşında ruhsat verilebilmesi için, bu Kanunun 9 uncu maddesinde öngörülen şartların yerine getirilmesi ve emeklilik branşı dışında kalan branşlara ilişkin yasal yükümlülüklerin tamamını karşılayacak yeterli teminatın gösterilmiş olması gerekir. Ayrıca, bu şirketlerin hastalık sigortası portföyünün, sigortalıların tüm hak ve yükümlülüklerinin korunarak, emeklilik ruhsatının verildiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde devredilmesi şarttır. Hayat sigorta şirketlerinin "sigorta şirketi" statüsünden "emeklilik şirketi" statüsüne geçişine, bu şirketlere faaliyet ruhsatı verilmesinde aranılacak şartlara, portföy devri yükümlülüklerine ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında emeklilik şirketine dönüşen şirketler ile hayat branşında faaliyet gösteren ve yeni poliçe akdetme yetkisi olan sigorta şirketlerinden kurulacak emeklilik şirketine asgari yüzde on payla kurucu ortak olanlar, mevcut birikimli hayat sigortalılarının talep etmeleri ve sigortalıların bu Kanunda öngörülen şartları haiz olmaları halinde, Müsteşarlıkça belirlenecek esas ve usullere göre, sigortalıların birikimlerini tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte bireysel emeklilik sistemine aktarırlar. Söz konusu birikimlerin aktarımı, aktarım işleminin bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren beş yıl içerisinde gerçekleştirilmesi şartıyla, her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna olup, intibak ettirilen ve emeklilik sözleşmesi imzalamış katılımcılardan sisteme giriş aidatı alınmaz ve masraf kesintileri yapılmaz.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 7397 sayılı Kanuna göre tasdik edilmiş hayat sigortası tarifeleri ile bunlara ilişkin tablo, ilan, reklam ve broşürlerde bu Kanunun 10 uncu maddesinde öngörülen kavramların yer alması halinde, söz konusu ifadelerin bu Kanunun

yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde değiştirilmesi zorunludur. Gerek görüldüğü takdirde bu süre Müsteşarlıkça bir yıldan fazla olmamak üzere artırılabilir. Söz konusu değişikliklerin yapılmaması halinde, bu tarifelere istinaden yeni sözleşme akdedilemez ve bunlara ilişkin tablo, ilan, reklam ve broşürler kullanılamaz.

(Ek fıkra: 3/6/2007-5684/41 md.; Değişik beşinci fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Yetkili organlarınca karar alınması kaydıyla, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutat yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil), 31/12/2017 tarihine kadar kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılabilir. Belirlenmiş katkı esasına göre yürütülen emeklilik taahhüt planlarından yapılan aktarımlarda ilgili kuruluşun yetkili organlarınca karar alınması şartı aranmayabilir.⁴⁴

(Ek fıkra: 3/6/2007-5684/41 md. ; Değişik altıncı fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Beşinci fıkra kapsamında bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden müstesnadır. **(Ek cümle: 3/4/2013-6456/35 md.)** Müsteşarlıkça uygun görülen programlı geri ödeme tutarları hariç, aktarım tarihinden itibaren üç yıl içinde katılımcı tarafından malûliyet ve ölüm haricindeki bir nedenle, aktarılan birikimlerin bir kısmının veya tamamının alınarak sistemden çıkılması durumunda, aktarım nedeniyle istisnadan yararlanılan tutar üzerinden yüzde 3,75 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılır. Aktarım yapan üyelerin sistemde kazanacakları süreye ve üyelerden sosyal güvenlik sistemi ve tabi olduğu vakıf senedi kapsamında emeklilik hakkı kazanmış olanların aktarım sonrası sistemde emeklilik hakkı kazanacağı yaşa ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince daha önce gider kaydedilmemişse, aktarıldığı yılın ticari kazancının tespitinde dikkate alınır.

⁴⁴ 25/12/2015 tarihli ve 6655 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, bu fıkroda yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2017" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Beşinci fıkrada belirtilen aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak hissesi satışından doğacak kazancın, bu kapsamda aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden müstesnadır.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Beşinci fıkra kapsamında yapılan işlemler her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu istisna aktarılacak tutarla sınırlı olarak uygulanır.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Bu madde kapsamında emeklilik sözleşmesi akdetmiş olan katılımcılardan, aktarıma ilişkin olarak giriş aidatı dahil herhangi bir kesinti yapılmaz.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Bu kapsamda aktarılan tutarlar aktarım sonrasında 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bireysel emeklilik sistemine ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirilir. Bu madde kapsamında yapılacak aktarıma ve bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılacak süreye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

(Ek fıkra: 13/6/2012-6327/30 md.) Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik faaliyetlerinin aktüeryal denetimini Müsteşarlık yapar.

Geçici Madde 2- (Ek: 10/8/2016-6740/2 md.)^{45 46}

Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kırk beş yaşını doldurmamış olan çalışanlar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olarak çalışanlardan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kırk beş yaşını doldurmamış olanlar, ek 2 nci madde hükümleri çerçevesinde otomatik olarak emeklilik planına dâhil edilir.⁽²⁾

⁴⁵ 10/8/2016 tarihli ve 6740 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu maddenin 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

⁴⁶ 18/1/2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle bu maddede yer alan “kırk beş yaşını doldurmamış olan çalışanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olarak çalışanlardan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kırk beş yaşını doldurmamış olanlar” ibaresi eklenmiştir.

Geçici Madde 3- (Ek: 18/1/2017-6770/20 md.)

1/1/2013 ila bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasındaki sürede, katkı payının şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihten önceki bir tarihte Devlet katkısı hesaplamasına konu edilmesi nedeniyle, erken ödenen Devlet katkısı tutarlarına Devlet katkısının Müsteşarlıkça fiilen ödendiği tarih ile ödenmesi gereken tarih arasındaki süre için, emeklilik gözetim merkezi tarafından 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı esas alınarak gecikme bedeli hesaplanır. Hesaplanan bedelin, Devlet katkısının Müsteşarlıkça ödenmesi gereken tarihten şirketin ödeme yaptığı tarihe kadar 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte ilgili vergi dairesine ödenmesi gerektiği hususu emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli takibatın yapılması amacıyla durum ilgili şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.

1/1/2013 ila bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasındaki sürede, erken ödenen Devlet katkısı tutarları kapsamında, ilgili dönemde gerçekleştirilmiş olan iade işlemleri geçerliliğini korur.

Yürürlük

Madde 27 - Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 28 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**4632 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya iptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	4632 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5684	2, 5, 6, 17, 18, 20/A, Geçici Madde 1	14/6/2007
5728	8, 22, 23, 24	8/2/2008
Anayasa Mahkemesinin E.: 2008/17, K.: 2010/44 sayılı Kararı	8	1/12/2011
6327	Geçici Madde 1	29/6/2012
	4, 5, 6, 8, 11, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 22, Ek Madde 1	1/1/2013
6456	Ek Madde 1, Geçici Madde 1	18/4/2013
6655	Geçici Madde 1	1/1/2016
6740	Ek Madde 2, Geçici Madde 2	1/1/2017
6770	Ek Madde 1, Geçici Madde 3	27/1/2017

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	4632 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
	Ek Madde 2, Geçici Madde 2	1/1/2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 27/1/2017
7103	Ek Madde 2	27/3/2018

4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNU

Kanun/Karar No: 4721

Yayın Tarihi: 08.12.2001

Resmî Gazete No: 24607

İlgili Maddeler: Birinci Kitap-Birinci Kısım-Birinci Bölüm:
Madde-24 ve 25

BİRİNCİ KİTAP
KİŞİLER HUKUKU
BİRİNCİ KISIM
GERÇEK KİŞİLER
BİRİNCİ BÖLÜM
KİŞİLİK

A. Genel olarak

I. Hak ehliyeti

Madde 8 - Her insanın hak ehliyeti vardır.

Buna göre bütün insanlar, hukuk düzeninin sınırları içinde, haklara ve borçlara ehil olmada eşittirler.

II. Fiil ehliyeti

1. Kapsamı

Madde 9 - Fiil ehliyetine sahip olan kimse, kendi fiilleriyle hak edinebilir ve borç altına girebilir.

2. Koşulları

a. Genel olarak

Madde 10 - Ayırt etme gücüne sahip ve kısıtlı olmayan her ergin kişinin fiil ehliyeti vardır.

b. Erginlik

Madde 11 - Erginlik onsekiz yaşın doldurulmasıyla başlar.

Evlenme kişiyi ergin kılar.

c. Ergin kılınma

Madde 12 - Onbeş yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınabilir.

d. Ayırt etme gücü

Madde 13- Yaşının küçüklüğü yüzünden veya akıl hastalığı, akıl zayıflığı, sarhoşluk ya da bunlara benzer sebeplerden biriyle akla uygun biçimde davranma yeteneğinden yoksun olmayan herkes, bu Kanuna göre ayırt etme gücüne sahiptir.

III. Fiil ehliyetsizliği

1. Genel olarak

Madde 14- Ayırt etme gücü bulunmayanların, küçüklerin ve kısıtlıların fiil ehliyeti yoktur.

2. Ayırt etme gücünün bulunmaması

Madde 15- Kanunda gösterilen ayırık durumlar saklı kalmak üzere, ayırt etme gücü bulunmayan kimsenin fiilleri hukukî sonuç doğurmaz.

3. Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar

Madde 16- Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar, yasal temsilcilerinin rızası olmadıkça, kendi işlemleriyle borç altına giremezler. Karşılıksız kazanmada ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kullanmada bu rıza gerekli değildir.

Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar haksız fiillerinden sorumludurlar.

IV. Hısımlık

1. Kan hısımlığı

Madde 17- Kan hısımlığının derecesi, hısımları birbirine bağlayan doğum sayısı ile belli olur.

Biri diğerinden gelen kişiler arasında üstsoy-altsoy hısımlığı; biri diğerinden gelmeyip de, ortak bir kökten gelen kişiler arasında yansoy hısımlığı vardır.

2. Kayın hısımlığı

Madde 18- Eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları, aynı tür ve dereceden kayın hısımları olur.

Kayın hısımlığı, kendisini meydana getiren evliliğin sona ermesiyle ortadan kalkmaz.

V. Yerleşim yeri

1. Tanım

Madde 19- Yerleşim yeri bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir.

Bir kimsenin aynı zamanda birden çok yerleşim yeri olamaz.

Bu kural ticarî ve sınaî kuruluşlar hakkında uygulanmaz.

2. Yerleşim yerinin değiştirilmesi ve oturma yeri

Madde 20- Bir yerleşim yerinin değiştirilmesi yenisinin edinilmesine bağlıdır.

Önceki yerleşim yeri belli olmayan veya yabancı ülkedeki yerleşim yerini bıraktığı hâlde Türkiye'de henüz bir yerleşim yeri edinmemiş olan kimsenin hâlen oturduğu yer, yerleşim yeri sayılır.

3. Yasal yerleşim yeri

Madde 21- Velâyet altında bulunan çocuğun yerleşim yeri, ana ve babasının; ana ve babanın ortak yerleşim yeri yoksa, çocuğun kendisine bırakıldığı ana veya babanın yerleşim yeridir. Diğer hâllerde çocuğun oturma yeri, onun yerleşim yeri sayılır.

Vesayet altındaki kişilerin yerleşim yeri, bağlı oldukları vesayet makamının bulunduğu yerdir.

4. Kurumlarda bulunma

Madde 22- Bir öğretim kurumuna devam etmek için bir yerde bulunma ya da eğitim, sağlık, bakım veya ceza kurumuna konulma, yeni yerleşim yeri edinme sonucunu doğurmaz.

B. Kişiliğin korunması

1. Vazgeçme ve aşırı sınırlamaya karşı

Madde 23- Kimse, hak ve fiil ehliyetlerinden kısmen de olsa vazgeçemez.

Kimse özgürlüklerinden vazgeçemez veya onları hukuka ya da ahlâka aykırı olarak sınırlayamaz.

Yazılı rıza üzerine insan kökenli biyolojik maddelerin alınması, aşılması ve nakli mümkündür. Ancak, biyolojik Madde verme borcu altına girmiş olandan edimini yerine getirmesi istenemez; maddî ve manevî tazminat isteminde bulunulamaz.

II. Saldırıya karşı

1. İlke

Madde 24- Hukuka aykırı olarak kişilik hakkına saldırılan kimse, hâkimden, saldırıda bulunanlara karşı korunmasını isteyebilir.

Kişilik hakkı zedelenen kimsenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar ya da kanunun verdiği yetkinin kullanılması sebeplerinden biriyle haklı kılınmadıkça, kişilik haklarına yapılan her saldırı hukuka aykırıdır.

2. Davalar

Madde 25- Davacı, hâkimden saldırı tehlikesinin önlenmesini, sürmekte olan saldırıya son verilmesini, sona ermiş olsa bile etkileri devam eden saldırının hukuka aykırılığının tespitini isteyebilir.

Davacı bunlarla birlikte, düzeltmenin veya kararın üçüncü kişilere bildirilmesi ya da yayımlanması isteminde de bulunabilir.

Davacının, maddî ve manevî tazminat istemleri ile hukuka aykırı saldırı dolayısıyla elde edilmiş olan kazancın vekâletsiz iş görme hükümlerine göre kendisine verilmesine ilişkin istemde bulunma hakkı saklıdır.

Manevî tazminat istemi, karşı tarafça kabul edilmiş olmadıkça devredilemez; mirasbırakan tarafından ileri sürülmüş olmadıkça mirasçılara geçmez.

Davacı, kişilik haklarının korunması için kendi yerleşim yeri veya davalının yerleşim yeri mahkemesinde dava açabilir.

III. Ad üzerindeki hak

1. Adın korunması

Madde 26- Adının kullanılması çekişmeli olan kişi, hakkının tespitini dava edebilir.

Adı haksız olarak kullanılan kişi buna son verilmesini; haksız kullanan kusurlu ise ayrıca maddî zararının giderilmesini ve uğradığı haksızlığın niteliği gerektiriyorsa manevî tazminat ödenmesini isteyebilir.

2. Adın değiştirilmesi

Madde 27- Adın değiştirilmesi, ancak haklı sebeplere dayanılarak hâkimden istenebilir.

Adın değiştirildiği nüfus siciline kayıt ve ilân olunur.

Ad değişmekle kişisel durum değişmez.

Adın değiştirilmesinden zarar gören kimse, bunu öğrendiği günden başlayarak bir yıl içinde değiştirme kararının kaldırılmasını dava edebilir.

C. Kişiliğin başlangıcı ve sonu

I. Doğum ve ölüm

Madde 28- Kişilik, çocuğun sağ olarak tamamıyla doğduğu anda başlar ve ölümlle sona erer.

Çocuk hak ehliyetini, sağ doğmak koşuluyla, ana rahmine düştüğü andan başlayarak elde eder.

II. Sağ olmanın ve ölümün ispatı

1. İspat yükü

Madde 29- Bir hakkın kullanılması için bir kimsenin sağ veya ölü olduğunu veya belirli bir zamanda ya da başka bir kimsenin ölümünde sağ bulunduğunu ileri süren kimse, iddiasını ispat etmek zorundadır.

Birden fazla kişiden hangisinin önce veya sonra öldüğü ispat edilemezse, hepsi aynı anda ölmüş sayılır.

2. İspat araçları

a. Genel olarak

Madde 30- Doğum ve ölüm, nüfus sicilindeki kayıtlarla ispat olunur.

Nüfus sicilinde bir kayıt yoksa veya bulunan kaydın doğru olmadığı anlaşılırsa, gerçek durum her türlü kanıtla ispat edilebilir.

b. Ölüm karinesi

Madde 31- Bir kimse, ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolursa, cesedi bulunamamış olsa bile gerçekten ölmüş sayılır.

III. Gaiplik kararı

1. Genel olarak

Madde 32- Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme bu kişinin gaipliğine karar verebilir.

Yetkili mahkeme, kişinin Türkiye'deki son yerleşim yeri; eğer Türkiye'de hiç yerleşmemişse nüfus sicilinde kayıtlı olduğu yer; böyle bir kayıt da yoksa anasının veya babasının kayıtlı bulunduğu yer mahkemesidir.

2. Yargılama usulü

Madde 33- Gaiplik kararının istenebilmesi için, ölüm tehlikesinin üzerinden en az bir yıl veya son haber tarihinin üzerinden en az beş yıl geçmiş olması gerekir.

Mahkeme, gaipliğine karar verilecek kişi hakkında bilgisi bulunan kimseleri, belirli bir sürede bilgi vermeleri için usulüne göre yapılan ilânla çağırır.

Bu süre, ilk ilânın yapıldığı günden başlayarak en az altı aydır.

3. İstem in düşmesi

Madde 34- Gaipliğine karar verilecek kişi, ilân süresi dolmadan ortaya çıkar veya kendisinden haber alınır ya da öldüğü tarih tespit edilirse gaiplik istemi düşer.

4. Hükmü

Madde 35- İlândan sonuç alınamazsa, mahkeme gaipliğe karar verir ve ölüme bağlı haklar, aynen gaibin ölümü ispatlanmış gibi kullanılır.

Gaiplik kararı ölüm tehlikesinin gerçekleştiği veya son haberin alındığı günden başlayarak hüküm doğurur.

4857 SAYILI İŞ KANUNU

Kanun/Karar No:	4857
Yayın Tarihi:	10.06.2003
Resmî Gazete No:	25134
İlgili Maddeler:	Dördüncü Bölüm: Madde-75

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İşin Düzenlenmesi

*Çalışma süresi*⁴⁷

Madde 63 - Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırkbeş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. (**Ek cümle: 10/9/2014-6552/7 md.; Değişik cümle: 4/4/2015-6645/36 md.**) Yer altı maden işlerinde çalışan işçilerin çalışma süresi; günde en çok yedi buçuk, haftada en çok otuz yedi buçuk saattir.

Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir. (**Ek cümle: 6/5/2016-6715/3 md.**) Turizm sektöründe dört aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz; denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile altı aya kadar artırılabilir.

Çalışma sürelerinin yukarıdaki esaslar çerçevesinde uygulama şekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

(Mülga dördüncü fıkra: 20/6/2012-6331/37 md.)

⁴⁷ Bu maddenin birinci fıkrasına 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle eklenen bu cümlenin yine aynı Kanunun yürürlüğünü düzenleyen 145 inci maddesiyle 1/1/2015 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

Telafi çalışması

Madde 64 - Zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren iki ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilir. Bu çalışmalar fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmaz.

Telafi çalışmaları, günlük en çok çalışma süresini aşmamak koşulu ile günde üç saatten fazla olamaz. Tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılamaz.

Kısa çalışma ve kısa çalışma ödeneği

Madde 65 - (Mülga: 15/5/2008-5763/37 md.)

Çalışma süresinden sayılan haller

Madde 66 - Aşağıdaki süreler işçinin günlük çalışma sürelerinden sayılır:

a) Madenlerde, taşocaklarında yahut her ne şekilde olursa olsun yeraltında veya su altında çalışılacak işlerde işçilerin kuyulara, dehlizlere veya asıl çalışma yerlerine inmeleri veya girmeleri ve bu yerlerden çıkmaları için gereken süreler.

b) İşçilerin işveren tarafından işyerlerinden başka bir yerde çalıştırılmak üzere gönderilmeleri halinde yolda geçen süreler.

c) İşçinin işinde ve her an iş görmeye hazır bir halde bulunmakla beraber çalıştırılmaksızın ve çıkacak işi bekleyerek boş geçirdiği süreler.

d) İşçinin işveren tarafından başka bir yere gönderilmesi veya işveren evinde veya bürosunda yahut işverenle ilgili herhangi bir yerde meşgul edilmesi suretiyle asıl işini yapmaksızın geçirdiği süreler.

e) Çocuk emziren kadın işçilerin çocuklarına süt vermeleri için belirtilecek süreler.

f) Demiryolları, karayolları ve köprülerin yapılması, korunması ya da onarım ve tadili gibi, işçilerin yerleşim yerlerinden uzak bir mesafede bulunan işyerlerine hep birlikte getirilip

götürülmeleri gereken her türlü işlerde bunların toplu ve düzenli bir şekilde götürülüp getirilmeleri esnasında geçen süreler.

İşin niteliğinden doğmayıp da işveren tarafından sırf sosyal yardım amacıyla işyerine götürülüp getirilme esnasında araçlarda geçen süre çalışma süresinden sayılmaz.

Günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri

Madde 67 - Günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile dinlenme saatleri işyerlerinde işçilere duyurulur.

İşin niteliğine göre işin başlama ve bitiş saatleri işçiler için farklı şekilde düzenlenebilir.

Ara dinlenmesi

Madde 68 - Günlük çalışma süresinin ortalama bir zamanında o yerin gelenekleri ve işin gereğine göre ayarlanmak suretiyle işçilere;

a) Dört saat veya daha kısa süreli işlerde onbeş dakika,

b) Dört saatten fazla ve yedibuçuk saate kadar (yedibuçuk saat dahil) süreli işlerde yarım saat,

c) Yedibuçuk saatten fazla süreli işlerde bir saat,

Ara dinlenmesi verilir.

Bu dinlenme süreleri en az olup aralıksız verilir.

Ancak bu süreler, iklim, mevsim, o yerdeki gelenekler ve işin niteliği göz önünde tutularak sözleşmeler ile aralı olarak kullanılabilir.

Dinlenmeler bir işyerinde işçilere aynı veya değişik saatlerde kullanılabilir.

Ara dinlenmeleri çalışma süresinden sayılmaz.

Gece süresi ve gece çalışmaları

Madde 69 - Çalışma hayatında "gece" en geç saat 20.00'de başlayarak en erken saat 06.00'ya kadar geçen ve her halde en fazla onbir saat süren dönemdir.

Bazı işlerin niteliğine ve gereğine göre yahut yurdun bazı bölgelerinin özellikleri bakımından, çalışma hayatına ilişkin "gece"

başlangıcının daha geriye alınması veya yaz ve kış saatlerinin ayarlanması, yahut gün döneminin başlama ve bitme saatlerinin belirtilmesi suretiyle birinci fıkradaki hükmün uygulama şekillerini tespit etmek yahut bazı gece çalışmalarına herhangi bir oranda fazla ücret ödenmesi usulünü koymak veyahut gece işletilmelerinde ekonomik bir zorunluluk bulunmayan işyerlerinde işçilerin gece çalışmalarını yasak etmek üzere yönetmelikler çıkartılabilir.

İşçilerin gece çalışmaları yedibuçuk saati geçemez. (**Ek cümle: 4/4/2015-6645/37 md.**) Ancak, turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmeti yürütülen işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla yedi buçuk saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir.

(Mülga dördüncü fıkra: 20/6/2012-6331/37 md.)

(Mülga beşinci fıkra: 20/6/2012-6331/37 md.)

(Mülga altıncı fıkra: 20/6/2012-6331/37 md.)

Gece ve gündüz işletilen ve nöbetleşe işçi postaları kullanılan işlerde, bir çalışma haftası gece çalıştırılan işçilerin, ondan sonra gelen ikinci çalışma haftası gündüz çalıştırılmaları suretiyle postalar sıraya konur. Gece ve gündüz postalarında iki haftalık nöbetleşme esası da uygulanabilir.

Postası değiştirilecek işçi kesintisiz en az onbir saat dinlendirilmeden diğer postada çalıştırılmaz.

Hazırlama, tamamlama ve temizleme işleri

Madde 70 - Genel olarak bir işyerinde belirli çalışma saatlerinden önce veya sonra gerekli olan hazırlama veya tamamlama yahut temizleme işlerinde çalışan işçiler için işin düzenlenmesi ile ilgili hükümlerden hangilerinin uygulanmayacağı yahut ne gibi değişik şartlar ve usullerle uygulanacağı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

Çalıştırma yaşı ve çocukları çalıştırma yasağı

Madde 71 - (**Değişik birinci fıkra: 4/4/2015-6645/38 md.**)

On beş yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması yasaktır. Ancak, on dört yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış olan çocuklar; bedensel, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak hafif

işlerde çalıştırılabilirler. On dört yaşını doldurmamış çocuklar ise bedensel, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde yazılı sözleşme yapmak ve her bir faaliyet için ayrı izin almak şartıyla çalıştırılabilirler.

Çocuk ve genç işçilerin işe yerleştirilmelerinde ve çalıştırılabilecekleri işlerde güvenlik, sağlık, bedensel, zihinsel ve psikolojik gelişmeleri, kişisel yatkınlık ve yetenekleri dikkate alınır. Çocuğun gördüğü iş onun okula gitmesine, mesleki eğitiminin devamına engel olamaz, onun derslerini düzenli bir şekilde izlemesine zarar veremez.

Onsekiz yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçiler bakımından yasak olan işler ile onbeş yaşını tamamlamış, ancak onsekiz yaşını tamamlamamış genç işçilerin çalışmasına izin verilecek işler, on dört yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış çocukların çalıştırılabilecekleri hafif işler, onaltı yaşını doldurmuş fakat onsekiz yaşını bitirmemiş genç işçilerin hangi çeşit işlerde çalıştırılabilecekleri ve çalışma koşulları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından altı ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.^{48 49}

(Değişik dördüncü fıkra: 4/4/2015-6645/38 md.) Zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış ve örgün eğitime devam etmeyen çocukların çalışma saatleri günde yedi ve haftada otuz beş saatten; sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde çalışanların ise günde beş ve haftada otuz saatten fazla olamaz. Bu süre, on beş yaşını tamamlamış çocuklar için günde sekiz ve haftada kırk saate kadar artırılabilir.

Okul öncesi çocuklar ile okula devam eden çocukların eğitim dönemindeki çalışma süreleri, eğitim saatleri dışında olmak üzere, en fazla günde iki saat ve haftada on saat olabilir. Okulun kapalı

⁴⁸ 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı Kanununun 32 nci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “hafif işler” ibaresinden sonra gelmek üzere “, onaltı yaşını doldurmuş fakat onsekiz yaşını bitirmemiş genç işçilerin hangi çeşit işlerde çalıştırılabilecekleri” ibaresi eklenmiştir.

⁴⁹ 4/4/2015 tarihli ve 6645 sayılı Kanununun 38 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “ondört yaşını bitirmiş ve ilk öğretimini tamamlamış” ibaresi “on dört yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış” şeklinde değiştirilmiştir.

olduğu dönemlerde çalışma süreleri yukarıda dördüncü fıkrada öngörülen süreleri aşamaz.⁵⁰

(Ek fıkra: 4/4/2015-6645/38 md.) Sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinin kapsamı, bu faaliyetlerde çalışacak çocuklara çalışma izni verilmesi, yaş grupları ve faaliyet türlerine göre çalışma ve dinlenme süreleri ile çalışma ortamı ve şartları, ücretin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yer ve su altında çalıştırma yasağı

Madde 72 - Maden ocakları ile kablo döşemesi, kanalizasyon ve tünel inşaatı gibi yer altında veya su altında çalışılacak işlerde onsekiz yaşını doldurmamış erkek ve her yaştaki kadınların çalıştırılması yasaktır.

Gece çalıştırma yasağı

Madde 73 - Sanayie ait işlerde onsekiz yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçilerin gece çalıştırılması yasaktır.

Onsekiz yaşını doldurmuş kadın işçilerin gece postalarında çalıştırılmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

Analık halinde çalışma ve süt izni

Madde 74 - Kadın işçilerin doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı haftalık süre için çalıştırılmamaları esastır. Çoğul gebelik halinde doğumdan önce çalıştırılmayacak sekiz haftalık süreye iki hafta süre eklenir. Ancak, sağlık durumu uygun olduğu takdirde, doktorun onayı ile kadın işçi isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar işyerinde çalışabilir. Bu durumda, kadın işçinin çalıştığı süreler doğum sonrası sürelerle eklenir. **(Ek cümle: 13/2/2011-6111/76 md.)** Kadın işçinin erken

⁵⁰ 4/4/2015 tarihli ve 6645 sayılı Kanununun 38 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Okula devam eden" ibaresi "Okul öncesi çocuklar ile okula devam eden", "birinci" ibaresi "dördüncü" şeklinde değiştirilmiştir.

doğum yapması halinde ise doğumdan önce kullanamadığı çalıştırılmayacak süreler, doğum sonrası sürelerle eklenmek suretiyle kullandırılır. **(Ek cümleler: 29/1/2016-6663/22 md.)** Doğumda veya doğum sonrasında annenin ölümü hâlinde, doğum sonrası kullanılmayan süreler babaya kullandırılır. Üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen eşlerden birine veya evlat edinene çocuğun aileye fiilen teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta analık hâli izni kullandırılır.

(Ek fıkra: 29/1/2016-6663/22 md.) Birinci fıkra uyarınca kullanılan doğum sonrası analık hâli izninin bitiminden itibaren çocuğunun bakımı ve yetiştirilmesi amacıyla ve çocuğun hayatta olması kaydıyla kadın işçi ile üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen kadın veya erkek işçilere istekleri hâlinde birinci doğumda altmış gün, ikinci doğumda yüz yirmi gün, sonraki doğumlarda ise yüz seksen gün süreyle haftalık çalışma süresinin yarısı kadar ücretsiz izin verilir. Çoğul doğum hâlinde bu sürelerle otuzar gün eklenir. Çocuğun engelli doğması hâlinde bu süre üç yüz altmış gün olarak uygulanır. Bu fıkra hükümlerinden yararlanan süre içerisinde süt iznine ilişkin hükümler uygulanmaz.

Yukarıda öngörülen süreler işçinin sağlık durumuna ve işin özelliğine göre doğumdan önce ve sonra gerekirse artırılabilir. Bu süreler hekim raporu ile belirtilir.

Hamilelik süresince kadın işçiye periyodik kontroller için ücretli izin verilir.

Hekim raporu ile gerekli görüldüğü takdirde, hamile kadın işçi sağlığına uygun daha hafif işlerde çalıştırılır. Bu halde işçinin ücretinde bir indirim yapılmaz.

İsteği halinde kadın işçiye, onaltı haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebelik halinde onsekiz haftalık süreden sonra altı aya kadar ücretsiz izin verilir. **(Ek cümle: 29/1/2016-6663/22 md.)** Bu izin, üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinme hâlinde eşlerden birine veya evlat edinene verilir. Bu süre, yıllık ücretli izin hakkının hesabında dikkate alınmaz.

Kadın işçilere bir yaşından küçük çocuklarını emzirmeleri için günde toplam birbuçuk saat süt izni verilir. Bu sürenin hangi saatler arasında ve kaç bölünerek kullanılacağını işçi kendisi belirler. Bu süre günlük çalışma süresinden sayılır.

(Ek fıkra: 29/1/2016-6663/22 md.) Bu madde hükümleri iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçi için uygulanır.

İşçi özlük dosyası

Madde 75 - İşveren çalıştırdığı her işçi için bir özlük dosyası düzenler. İşveren bu dosyada, işçinin kimlik bilgilerinin yanında, bu Kanun ve diğer kanunlar uyarınca düzenlemek zorunda olduğu her türlü belge ve kayıtları saklamak ve bunları istendiği zaman yetkili memur ve mercilere göstermek zorundadır.

İşveren, işçi hakkında edindiği bilgileri dürüstlük kuralları ve hukuka uygun olarak kullanmak ve gizli kalmasında işçinin haklı çıkarı bulunan bilgileri açıklamamakla yükümlüdür.

Yönetmelikler

Madde 76 - Nitelikleri gereği günlük ve haftalık çalışma sürelerinin 63 üncü maddede öngörüldüğü şekilde uygulanması mümkün olmayan iş ve işyerlerinde çalışma sürelerinin günlük yasal çalışma süresini aşmayacak şekilde ve en çok altı aya kadar denkleştirme süresi tanınarak uygulanmasını sağlayacak usuller Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Nitelikleri dolayısıyla devamlı çalıştıkları için durmaksızın birbiri ardına işçi postaları çalıştırılarak işletilen yahut nöbetleşe işçi postaları ile yapılan işlerde, çalışma sürelerine, hafta tatillerine ve gece çalışmalarına ve çalışma ortasındaki zorunlu dinlenmelere dair özel usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir.

4904 SAYILI TÜRKİYE İŞ KURUMU KANUNU

Kanun/Karar No: 4904

Yayın Tarihi: 05.07.2003

Resmî Gazete No: 25159

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde-21

İKİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Bilgi verme ve gizlilik

Madde 21 – (Değişik: 23/1/2008 – 5728/504 md.)

Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.

İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz.

İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kurum işlemlerinin bilgi işlem ortamında yapılması ve arşivlenmesi

Madde 22 - Kurumca bu Kanuna göre yapılacak işlemler internet de dahil her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamı ve benzeri araçlar üzerinden yapılabilir ve arşivlenebilir. Elektronik ortamda bilgi ve belge istenebilir veya bilgi ve belge verilebilir.

Kurum, faaliyetleri ile ilgili belgelerin asıllarını veya mümkün olmadıkları hallerde sıhhatlerinden şüpheyi davet etmeyecek kopyalarını ve yazıların makine ile alınmış suretlerini saklamak zorundadır. Bu belgelerin mikrofilm, mikrofiş şeklinde veya elektronik, manyetik veya benzeri ortamlarda saklanmaları mümkündür.

Elektronik veya bilgi işlem ortamında yapılanlar dahil her türlü işlemlerin ve arşivlenen bilgilerin tespit ve tevsikinde Kurumun kayıtları esas alınır. Bu bilgi ve belgeler adli ve idarî merciler nezdinde geçerlidir, itiraz edilmesi halinde ispat mükellefiyeti itiraz edene aittir.

Elektronik ortamda bilgi ve belge alınıp verilmesi ve arşivleme konularına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Muafiyetler

Madde 23 - a) Kuruma ait taşınır ve taşınmaz mallar ile bunların alım ve satım işlemleri ve bunlardan elde edilen hak ve gelirler,

b) Kurum tarafından açılan ve Kurumun taraf olduğu davalar ve icra kovuşturmaları ile ilânlar,

c) Satışı yapılan veya satın alınan gayrimenkullerle ilgili tapu işlemleri,

d) Kurumca yapılan bütün işlemler ve bu işlemler için ilgililere verilmesi veya bunlardan alınması gereken yazı ve belgeler ve bunların suretleri,

İlgili kanunlarda Kurumun adı veya kuruluş kanununda yazılı olmasa dahi her türlü vergi, resim ve harç ile belediyelerde yürütülecek her türlü hizmet karşılığında alınan ücretler ve Kurumun doğrudan doğruya hizmetlerinden yararlanmadığı fon ve kuruluşlara katkı paylarından muaftır. Diğer kanunlarda yer alan bütün muafiyet ve istisnalar saklıdır

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU

Kanun/Karar No: 4982

Yayın Tarihi: 24.10.2003

Resmî Gazete No: 25269

İlgili Maddeler: Dördüncü Bölüm: Madde-21 ve 22

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkının Sınırları

Yargı denetimi dışında kalan işlemler

Madde 15- Yargı denetimi dışında kalan idarî işlemlerden kişinin çalışma hayatını ve mesleki onurunu etkileyecek nitelikte olanlar, bu Kanun kapsamına dahildir. Bu şekilde sağlanan bilgi edinme hakkı işlemin yargı denetimine açılması sonucunu doğurmaz.

Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 16- Açıklanması hâlinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 17- Açıklanması ya da zamanından önce açıklanması hâlinde, ülkenin ekonomik çıkarlarına zarar verecek veya haksız rekabet ve kazanç sebep olacak bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 18- Sivil ve askerî istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı içindedir.

İdarî soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 19- Kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idarî soruşturmalarla ilgili olup, açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde;

- a) Kişilerin özel hayatına açıkça haksız müdahale sonucunu doğuracak,
- b) Kişilerin veya soruşturmayı yürüten görevlilerin hayatını ya da güvenliğini tehlikeye sokacak,
- c) Soruşturmanın güvenliğini tehlikeye düşürecek,
- d) Gizli kalması gereken bilgi kaynağının açığa çıkmasına neden olacak veya soruşturma ile ilgili benzeri bilgi ve bilgi kaynaklarının temin edilmesini güçleştirecek,

Bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

Adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 20- Açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde;

- a) Suç işlenmesine yol açacak,
- b) Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanunî yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek,
- c) Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek,
- d) Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlâl edecek,

Nitelikteki bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, 6.1.1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve diğer özel kanun hükümleri saklıdır.

Özel hayatın gizliliği

Madde 21- Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Kamu yararının gerektirdiği hâllerde, kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından, ilgili kişiye en az yedi gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir.

Haberleşmenin gizliliği ↑

Madde 22- Haberleşmenin gizliliği esasını ihlâl edecek bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

Ticarî sır

Madde 23- Kanunlarda ticarî sır olarak nitelenen bilgi veya belgeler ile, kurum ve kuruluşlar tarafından gerçek veya tüzel kişilerden gizli kalması kaydıyla sağlanan ticarî ve malî bilgiler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

Fikir ve sanat eserleri

Madde 24- Fikir ve sanat eserlerine ilişkin olarak yapılacak bilgi edinme başvuruları hakkında ilgili kanun hükümleri uygulanır.

Kurum içi düzenlemeler

Madde 25- Kurum ve kuruluşların, kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır. Ancak, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının bilgi edinme hakları saklıdır.

Kurum içi görüş, bilgi notu ve tavsiyeler

Madde 26- Kurum ve kuruluşların faaliyetlerini yürütmek üzere, elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluş tarafından aksi kararlaştırılmadıkça bilgi edinme hakkı kapsamındadır.

Bilimsel, kültürel, istatistik, teknik, tıbbî, malî, hukukî ve benzeri uzmanlık alanlarında yasal olarak görüş verme yükümlülüğü bulunan kişi, birim ya da kurumların görüşleri, kurum ve kuruluşların alacakları kararlara esas teşkil etmesi kaydıyla bilgi edinme istemlerine açıktır.

Tavsiye ve mütalaa talepleri

Madde 27- Tavsiye ve mütalaa talepleri bu Kanun kapsamı dışındadır.

Gizliliği kaldırılan bilgi veya belgeler

Madde 28- Gizliliği kaldırılmış olan bilgi veya belgeler, bu Kanunda belirtilen diğer istisnalar kapsamına girmiyor ise, bilgi edinme başvurularına açık hâle gelir.

5070 SAYILI ELEKTRONİK İMZA KANUNU

Kanun/Karar No: 5070

Yayın Tarihi: 23.01.2004

Resmî Gazete No: 25355

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde-12

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı, Nitelikli Elektronik Sertifika ve Yabancı Elektronik Sertifikalar

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı

Madde 8- *Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sağlayan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerdir. Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, Kuruma yapacağı bildirimden iki ay sonra faaliyete geçer.*

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı yapacağı bildirimde;

- Güvenli ürün ve sistemleri kullanmak,*
- Hizmeti güvenilir bir biçimde yürütmek,*
- Sertifikaların taklit ve tahrif edilmesini önlemekle ilgili her türlü tedbiri almak,*

İle ilgili şartları sağladığını ayrıntılı bir biçimde gösterir.

Kurum, yukarıdaki şartlardan birinin eksikliğini veya yerine getirilmediğini tespit ederse, bu eksikliklerin giderilmesi için, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına bir ayı geçmemek üzere bir süre verir, bu süre içinde elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının faaliyetlerini durdurur. Sürenin sonunda eksikliklerin giderilmemesi halinde elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının faaliyetine son verir. Kurumun bu kararlarına karşı 19 uncu maddenin ikinci fıkrası hükümleri gereğince itiraz edilebilir.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının faaliyetlerinin devamı sırasında bu maddede gösterilen şartları kaybetmeleri hâlinde de yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları, Kurumun belirleyeceği ücret alt ve üst sınırlarına uymak zorundadır.

Nitelikli elektronik sertifika

Madde 9- Nitelikli elektronik sertifikada;

- a) Sertifikanın "nitelikli elektronik sertifika" olduğuna dair bir ibarenin,
- b) Sertifika hizmet sağlayıcısının kimlik bilgileri ve kurulduğu ülke adının,
- c) İmza sahibinin teşhis edilebileceği kimlik bilgilerinin,
- d) Elektronik imza oluşturma verisine karşılık gelen imza doğrulama verisinin,
- e) Sertifikanın geçerlilik süresinin başlangıç ve bitiş tarihlerinin,
- f) Sertifikanın seri numarasının,
- g) Sertifika sahibi diğer bir kişi adına hareket ediyorsa bu yetkisine ilişkin bilginin,
- h) Sertifika sahibi talep ederse meslekî veya diğer kişisel bilgilerinin,
- ı) Varsa sertifikanın kullanım şartları ve kullanılacağı işlemlerdeki maddî sınırlamalara ilişkin bilgilerin,
- j) Sertifika hizmet sağlayıcısının sertifikada yer alan bilgileri doğrulayan güvenli elektronik imzasının,

Bulunması zorunludur.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının yükümlülükleri

Madde 10- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı;

- a) Hizmetin gerektirdiği nitelikte personel istihdam etmekle,
- b) (**Değişik: 14/1/2016-6661/7 md.**) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla uzaktan güvenilir bir biçimde tespit etmekle,

c) Sertifika sahibinin diğeri bir kişi adına hareket edebilme yetkisi, meslekî veya diğeri kişisel bilgilerinin sertifikada bulunması durumunda, bu bilgileri de resmî belgelere dayandırarak güvenilir bir biçimde belirlemekle,

d) İmza oluşturma verisinin sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından veya sertifika talep eden kişi tarafından sertifika hizmet sağlayıcısına ait yerlerde üretilmesi durumunda bu işlemin gizliliğini sağlamak veya sertifika hizmet sağlayıcısının sağladığı araçlarla üretilmesi durumunda, bu işlemin güvenliğini sağlamakla,

e) (Değişik: 14/1/2016-6661/7 md.) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

f) (Değişik: 14/1/2016-6661/7 md.) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,

g) Yaptığı hizmetlere ilişkin tüm kayıtları yönetmelikle belirlenen süreyle saklamakla,

h) Faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce durumu Kuruma ve elektronik sertifika sahibine bildirmekle,

Yükümlüdür.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı üretilen imza oluşturma verisinin bir kopyasını alamaz veya bu veriyi saklayamaz.

Nitelikli elektronik sertifikaların iptal edilmesi

Madde 11- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı;

a) Nitelikli elektronik sertifika sahibinin talebi,

b) Sağladığı nitelikli elektronik sertifikaya ilişkin veri tabanında bulunan bilgilerin sahteliğinin veya yanlışlığının ortaya çıkması veya bilgilerin değişmesi,

c) Nitelikli elektronik sertifika sahibinin fiil ehliyetinin sınırlandırıldığı, iflâsının veya gâipliğinin ya da ölümünün öğrenilmesi,

Durumunda vermiş olduğu nitelikli elektronik sertifikaları derhâl iptal eder.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, nitelikli elektronik sertifikaların iptal edildiği zamanın tam olarak tespit edilmesine imkân veren ve üçüncü kişilerin hızlı ve güvenli bir biçimde ulaşabileceği bir kayıt oluşturur.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, faaliyetine son vermesi ve vermiş olduğu nitelikli elektronik sertifikaların başka bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından kullanımının sağlanamaması durumunda vermiş olduğu nitelikli elektronik sertifikaları derhâl iptal eder.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının faaliyetine Kurum tarafından son verilmesi halinde Kurum, faaliyetine son verilen elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının vermiş olduğu nitelikli elektronik sertifikaların başka bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına devredilmesine karar verir ve durumu ilgililere duyurur.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı geçmişe yönelik olarak nitelikli elektronik sertifika iptal edemez.

Bilgilerin korunması

Madde 12- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı;

a) Elektronik sertifika talep eden kişiden, elektronik sertifika vermek için gerekli bilgiler hariç bilgi talep edemez ve bu bilgileri kişinin rızası dışında elde edemez,

b) Elektronik sertifika sahibinin izni olmaksızın sertifikayı üçüncü kişilerin ulaşabileceği ortamlarda bulunduramaz,

c) Elektronik sertifika talep eden kişinin yazılı rızası olmaksızın üçüncü kişilerin kişisel verileri elde etmesini engeller. Bu bilgileri sertifika sahibinin onayı olmaksızın üçüncü kişilere iletmez ve başka amaçlarla kullanamaz.

Hukukî sorumluluk

Madde 13- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının, elektronik sertifika sahibine karşı sorumluluğu genel hükümlere tâbidir.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, bu Kanun veya bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerinin ihlâli suretiyle üçüncü kişilere verdiği zararları tazminle yükümlüdür. Elektronik sertifika

hizmet sağlayıcısı kusursuzluğunu ispat ettiği takdirde tazminat ödeme yükümlülüğü doğmaz.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, söz konusu yükümlülük ihlâlinin istihdam ettiği kişilerin davranışına dayanması hâlinde de zarardan sorumlu olup, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, bu sorumluluğundan, Borçlar Kanununun 55 inci maddesinde öngörülen türden bir kurtuluş kanıtı getirerek kurtulamaz.

Nitelikli elektronik sertifikanın içerdiği kullanım ve maddî kapsamına ilişkin sınırlamalar hariç olmak üzere, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının üçüncü kişilere ve nitelikli elektronik imza sahibine karşı sorumluluğunu ortadan kaldıran veya sınırlandıran her türlü şart geçersizdir.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucu doğan zararların karşılanması amacıyla sertifika malî sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır. Sigortaya ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Bu maddede öngörülen sertifika malî sorumluluk sigortası Türkiye'de ilgili branşta çalışmaya yetkili olan sigorta şirketleri tarafından yapılır. Bu sigorta şirketleri sertifika malî sorumluluk sigortasını yapmakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğe uymayan sigorta şirketlerine Hazine Müsteşarlığınca sekizmilyar lira idarî para cezası verilir. Bu para cezasının tahsilinde ve cezaya itiraz usulünde 18 inci madde hükümleri uygulanır.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, nitelikli elektronik sertifikayı elektronik imza sahibine sigorta ettirerek teslim etmekle yükümlüdür.

Yabancı elektronik sertifikalar

Madde 14- Yabancı bir ülkede kurulu bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından verilen elektronik sertifikaların hukukî sonuçları milletlerarası anlaşmalarla belirlenir.

Yabancı bir ülkede kurulu bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından verilen elektronik sertifikaların, Türkiye'de kurulu bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından kabul edilmesi durumunda, bu elektronik sertifikalar nitelikli elektronik sertifika sayılır. Bu elektronik sertifikaların kullanılması sonucunda doğacak

zararlardan, Türkiye'deki elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı da sorumludur.

5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU

Kanun/Karar No: 5237

Yayın Tarihi: 12.10.2004

Resmî Gazete No: 25611

İlgili Maddeler: Dokuzuncu Bölüm: Madde-[135](#), [136](#), [137](#), [138](#), [139](#) ve [140](#)

DOKUZUNCU BÖLÜM

Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar

Haberleşmenin gizliliğini ihlal⁵¹

Madde 132- (1) Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal eden kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu gizlilik ihlali haberleşme içeriklerinin kaydı suretiyle gerçekleşirse, verilecek ceza bir kat artırılır. 51

(2) Kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.⁵¹

(3) Kendisiyle yapılan haberleşmelerin içeriğini diğer tarafın rızası olmaksızın hukuka aykırı olarak alenen ifşa eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. **(Ek cümle: 2/7/2012-6352/79 md.)** İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.51

(4) **(Mülga: 2/7/2012-6352/79 md.)**

⁵¹ 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun 79 uncu maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para” ibaresi “bir yıldan üç yıla kadar hapis” ve “bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur” ibaresi ise “verilecek ceza bir kat artırılır” şeklinde; ikinci fıkrasında yer alan “bir yıldan üç yıla kadar hapis” ibaresi “iki yıldan beş yıla kadar hapis” şeklinde; üçüncü fıkrasında yer alan “altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para” ibaresi “bir yıldan üç yıla kadar hapis” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya “rızası olmaksızın” ibaresinden sonra gelmek üzere “hukuka aykırı olarak” ibaresi eklenmiştir.

*Kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması*⁵²

Madde 133- (1) Kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaları, taraflardan herhangi birinin rızası olmaksızın bir aletle dinleyen veya bunları bir ses alma cihazı ile kaydeden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.⁵²

(2) Katıldığı aleni olmayan bir söyleşiye, diğer konuşanların rızası olmadan ses alma cihazı ile kayda alan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.⁵²

(3) (**Değişik: 2/7/2012-6352/80 md.**) Kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verileri hukuka aykırı olarak ifşa eden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve dörtbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.

*Özel hayatın gizliliğini ihlal*⁵³

Madde 134- (1) Kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal eden kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Gizliliğin görüntü veya seslerin kayda alınması suretiyle ihlal edilmesi halinde, verilecek ceza bir kat artırılır.⁵³

(2) (**Değişik: 2/7/2012-6352/81 md.**) Kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.

Kişisel verilerin kaydedilmesi

⁵² 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun 80 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “iki aydan altı aya kadar hapis” ibaresi “iki yıldan beş yıla kadar hapis” şeklinde; ikinci fıkrasında yer alan “altı aya kadar hapis” ibaresi “altı aydan iki yıla kadar hapis” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵³ 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun 81 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “altı aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para” ibaresi “bir yıldan üç yıla kadar hapis” ve “cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz” ibaresi ise “verilecek ceza bir kat artırılır” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 135- (1) Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.⁵⁴

(2) Kişisel verinin, kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, irki kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır.⁵⁵

Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme **↑**

Madde 136- (1) Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.⁵⁶

Nitelikli haller **↑**

Madde 137- (1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların;

a) Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle,

b) Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle,

İşlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Verileri yok etmeme **↑**

Madde 138- (1) Kanunların belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara

⁵⁴ 21/2/2014 tarihli ve 6526 sayılı kanunun 3 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan “altı aydan” ibaresi “bir yıldan” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵⁵ 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle, bu fıkrada yer alan “Kişilerin” ibaresi “Kişisel verinin, kişilerin” şeklinde; “bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır” ibaresi “olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵⁶ 21/2/2014 tarihli ve 6526 sayılı kanunun 4 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan “bir yıldan” ibaresi “iki yıldan” şeklinde değiştirilmiştir.

görevlerini yerine getirmediklerinde bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası verilir.⁵⁷

(2) (Ek: 21/2/2014-6526/5 md.) Suçun konusunun Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre ortadan kaldırılması veya yok edilmesi gereken veri olması hâlinde verilecek ceza bir kat artırılır.

Şikayet

Madde 139- (1) Kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme ve verileri yok etmeme hariç, bu bölümde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlıdır.

Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması

Madde 140- (1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

⁵⁷ 21/2/2014 tarihli ve 6526 sayılı kanunun 5 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan “altı aydan bir yıla kadar hapis” ibaresi “bir yıldan iki yıla kadar hapis” şeklinde değiştirilmiştir.

5271 SAYILI CEZA MUHALEMESİ KANUNU

Kanun/Karar No: 5271

Yayın Tarihi: 17.12.2004

Resmî Gazete No: 25673

İlgili Maddeler: Üçüncü Bölüm: Madde-80
Altıncı Bölüm: Madde-139

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gözlem Altına Alınma, Muayene, Keşif ve Otopsi

Gözlem altına alınma

Madde 74 – (1) Fiili işlediği yolunda kuvvetli şüpheler bulunan şüpheli veya sanığın akıl hastası olup olmadığını, akıl hastası ise ne zamandan beri hasta olduğunu ve bunun, kişinin davranışları üzerindeki etkilerini saptamak için; uzman hekimin önerisi üzerine, Cumhuriyet savcısının ve müdafii dinlenmesinden sonra resmî bir sağlık kurumunda gözlem altına alınmasına, soruşturma evresinde sulh ceza hâkimi, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından karar verilebilir.

(2) Şüpheli veya sanığın müdafii yoksa hâkim veya mahkemenin istemi üzerine, baro tarafından bir müdafii görevlendirilir.

(3) Gözlem süresi üç haftayı geçemez. Bu sürenin yetmeyeceği anlaşılırsa resmî sağlık kurumunun istemi üzerine, her seferinde üç haftayı geçmemek üzere ek süreler verilebilir; ancak sürelerin toplamı üç ayı geçemez.

(4) Gözlem altına alınma kararına karşı itiraz yoluna gidilebilir; itiraz, kararın yerine getirilmesini durdurur.

(5) Bu madde hükmü, 223 üncü maddenin sekizinci fıkrası gereğince yargılamanın durması kararı verilmesi gereken hâllerde de uygulanır.

Şüpheli veya sanığın beden muayenesi ve vücudundan örnek alınması

Madde 75 – (Değişik: 25/5/2005 – 5353/2 md.)

(1) Bir suçla ilişkin delil elde etmek için şüpheli veya sanık üzerinde iç beden muayenesi yapılabilmesine ya da vücuttan kan veya benzeri biyolojik örneklerle saç, tükürük, tırnak gibi örnekler alınabilmesine; Cumhuriyet savcısı veya mağdurun istemiyle ya da re'sen hâkim veya mahkeme, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilebilir. Cumhuriyet savcısının kararı, yirmidört saat içinde hâkim veya mahkemenin onayına sunulur. Hâkim veya mahkeme, yirmidört saat içinde kararını verir. Onaylanmayan kararlar hükümsüz kalır ve elde edilen deliller kullanılamaz.

(2) İç beden muayenesi yapılabilmesi veya vücuttan kan veya benzeri biyolojik örnekler alınabilmesi için müdahalenin, kişinin sağlığına zarar verme tehlikesinin bulunmaması gerekir.

(3) İç beden muayenesi veya vücuttan kan veya benzeri biyolojik örnekler alınması, ancak tabip veya sağlık mesleği mensubu diğer bir kişi tarafından yapılabilir.

(4) Cinsel organlar veya anüs bölgesinde yapılan muayene de iç beden muayenesi sayılır.

(5) Üst sınırı iki yıldan daha az hapis cezasını gerektiren suçlarda, kişi üzerinde iç beden muayenesi yapılamaz; kişiden kan veya benzeri biyolojik örneklerle saç, tükürük, tırnak gibi örnekler alınamaz.

(6) Bu madde gereğince alınacak hâkim veya mahkeme kararlarına itiraz edilebilir.

(7) Özel kanunlardaki alkol muayenesine ve kan örneği alınmasına ilişkin hükümler saklıdır.

*Diğer kişilerin beden muayenesi ve vücuttan örnek alınması*⁵⁸

⁵⁸ Bu madde başlığı "Diğer kişilerin beden muayenesi " iken, 25/5/2005 tarihli ve 5353 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Madde 76 – (Değişik: 25/5/2005 – 5353/3 md.)

(1) Bir suça ilişkin delil elde etmek amacıyla, mağdurun vücudu üzerinde dış veya iç beden muayenesi yapılabilmesine veya vücudundan kan veya benzeri biyolojik örneklerle saç, tükürük, tırnak gibi örnekler alınabilmesine; sağlığını tehlikeye düşürmemek ve cerrahî bir müdahalede bulunmamak koşuluyla; Cumhuriyet savcısının istemiyle ya da re'sen hâkim veya mahkeme, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilebilir. Cumhuriyet savcısının kararı, yirmidört saat içinde hâkim veya mahkemenin onayına sunulur. Hâkim veya mahkeme, yirmidört saat içinde kararını verir. Onaylanmayan kararlar hükümsüz kalır ve elde edilen deliller kullanılamaz.

(2) Mağdurun rızasının varlığı halinde, bu işlemlerin yapılabilmesi için birinci fıkra hükmüne göre karar alınmasına gerek yoktur.

(3) Çocuğun soy bağıнын araştırılmasına gerek duyulması halinde; bu araştırmanın yapılabilmesi için birinci fıkra hükmüne göre karar alınması gerekir.

(4) Tanıklıktan çekinme sebepleri ile muayeneden veya vücuttan örnek alınmasından kaçınılabılır. Çocuk ve akıl hastasının çekinmesi konusunda kanunî temsilcisi karar verir. Çocuk veya akıl hastasının, tanıklığın hukukî anlam ve sonuçlarını algılayabilecek durumda olması hâlinde, görüşü de alınır. Kanunî temsilci de şüpheli veya sanık ise bu konuda hâkim tarafından karar verilir. Ancak, bu hâlde elde edilen deliller davanın ileri aşamalarında şüpheli veya sanık olmayan kanunî temsilcinin izni olmadıkça kullanılamaz.

(5) Bu madde gereğince verilen hâkim veya mahkeme kararlarına itiraz edilebilir.

Kadının muayenesi

Madde 77 – (1) Kadının muayenesi, istemi halinde ve olanaklar elverdiğinde bir kadın hekim tarafından yapılır.

Moleküler genetik incelemeler

Madde 78 – (1) 75 ve 76 ncı maddelerde öngörülen işlemlerle elde edilen örnekler üzerinde, soybağının veya elde edilen bulgunun şüpheli veya sanığa ya da mağdura ait olup olmadığının tespiti için

zorunlu olması hâlinde moleküler genetik incelemeler yapılabilir. Alınan örnekler üzerinde bu amaçlar dışında tespitler yapılmasına yönelik incelemeler yasaktır.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılabilen incelemeler, bulunan ve kime ait olduğu belli olmayan beden parçaları üzerinde de yapılabilir. Birinci fıkranın ikinci cümlesi, bu hâlde de uygulanır.

Hâkimin kararı ve inceleme yapılması

Madde 79 – (1) 78 inci madde uyarınca moleküler genetik incelemeler yapılmasına sadece hâkim karar verebilir. Kararda inceleme ile görevlendirilen bilirkişi de gösterilir.

(2) Yapılacak incelemeler için resmen atanan veya bilirkişilikle yükümlü olan ya da soruşturma veya kovuşturmayı yürüten makama mensup olmayan veya bu makamın soruşturma veya kovuşturmayı yürüten dairesinden teşkilât yapısı itibarıyla ve objektif olarak ayrı bir birimine mensup olan görevliler, bilirkişi olarak görevlendirilebilirler. Bu kişiler, teknik ve teşkilât bakımından uygun tedbirlerle yasak moleküler genetik incelemelerin yapılmasını ve yetkisiz üçüncü kişilerin bilgi edinmesini önlemekle yükümlüdürler. İncelenecek bulgu, bilirkişiye ilgilinin adı ve soyadı, adresi, doğum tarihi bildirilmeksizin verilir.

Genetik inceleme sonuçlarının gizliliği

Madde 80 – (Değişik: 25/5/2005 – 5353/4 md.)

(1) 75, 76 ve 78 inci madde hükümlerine göre alınan örnekler üzerinde yapılan inceleme sonuçları, kişisel veri niteliğinde olup, başka bir amaçla kullanılamaz; dosya içeriğini öğrenme yetkisine sahip bulunan kişiler tarafından bir başkasına verilemez.

(2) Bu bilgiler, kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz süresinin dolması, itirazın reddi, beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilip kesinleşmesi hâllerinde Cumhuriyet savcısının huzurunda derhâl yok edilir ve bu husus dosyasında muhafaza edilmek üzere tutanağa geçirilir.

Fizik kimliğin tespiti

Madde 81 – (Değişik: 25/5/2005 – 5353/5 md.)

(1) Üst sınırı iki yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı şüpheli veya sanığın, kimliğinin teşhisi için gerekli olması halinde, Cumhuriyet savcısının emriyle fotoğrafı, beden ölçüleri, parmak ve avuç içi izi, bedeninde yer almış olup teşhisini kolaylaştıracak diğer özellikleri ile sesi ve görüntüleri kayda alınarak, soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin dosyaya konulur.

(2) Kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz süresinin dolması, itirazın reddi, beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilip kesinleşmesi hâllerinde söz konusu kayıtlar Cumhuriyet savcısının huzurunda derhâl yok edilir ve bu husus tutanağa geçirilir.

Yönetmelik

Madde 82 – (1) 75 ilâ 81 inci maddelerde öngörülen işlemlerin yapılması ile ilgili usuller yönetmelikte gösterilir.

Keşif

Madde 83 – (1) Keşif, hâkim veya mahkeme veya naip hâkim ya da istinabe olunan hâkim veya mahkeme ile gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır.

(2) Keşif tutanağına, var olan durum ile olayın özel niteliğine göre varlığı umulup da elde edilemeyen delillerin yokluğu da yazılır.

Keşifte, tanık veya bilirkişinin dinlenmesinde bulunabilecekler

Madde 84 – (1) Keşif yapılması sırasında şüpheli, sanık, mağdur ve bunların müdafii ve vekili hazır bulunabilirler.

(2) Tanık veya bilirkişinin duruşma sırasında hazır bulunamayacağı veya oturduğu yerin uzaklığı nedeniyle bulunmasının güç olduğu anlaşılırsa, bu tanık veya bilirkişinin dinlenmesinde de birinci fıkrâ hükmü uygulanır.

(3) Mağdur, şüpheli veya sanığın huzuru, tanıklardan birinin gerçeğe uygun tanıklık etmesine engel olabileceksen, o işte şüpheli veya sanığın bulunmamasına karar verilebilir.

(4) Bu işlerde hazır bulunmaya hakkı olanlar, işin geri bırakılmasına neden olmamak koşuluyla, işlerin yapılması gününden önce haberdar edilirler.

(5) Şüpheli veya sanık tutuklu ise, hâkim veya mahkeme tarafından ancak zorunlu sayılan hâllerde keşifte hazır bulundurulmasına karar verilebilir.

Yer gösterme

Madde 85 – (Değişik: 25/5/2005 – 5353/6 md.)

(1) Cumhuriyet savcısı, kendisine yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmuş olan şüpheliye yer gösterme işlemi yaptırabilir. 250 nci maddenin birinci fıkrası kapsamına giren suçlar söz konusu olduğunda, adli kolluk amiri de yer gösterme işlemi yaptırmaya yetkilidir.

(2) Soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla, müdafî de yer gösterme işlemi sırasında hazır bulunabilir.

(3) Yer gösterme işlemi, 169 uncu maddeye uygun olarak tutanağa bağlanır.

Ölünün kimliğini belirleme ve adlî muayene

Madde 86 – (1) Engelleyici sebepler olmadıkça ölü muayenesinden veya otopside önce ölünün kimliği her suretle ve özellikle kendisini tanıyanlara gösterilerek belirlenir ve elde edilmiş bir şüpheli veya sanık varsa, teşhis edilmek üzere ölü ona da gösterilebilir.

(2) Ölünün adlî muayenesinde tıbbî belirtiler, ölüm zamanı ve ölüm nedenini belirlemek için tüm bulgular saptanır.

(3) Bu muayene, Cumhuriyet savcısının huzurunda ve bir hekim görevlendirilerek yapılır.

Otopsi

Madde 87 – (1) Otopsi, Cumhuriyet savcısının huzurunda biri adlî tıp, diğeri patoloji uzmanı veya diğeri dallardan birisinin mensubu veya biri pratisyen iki hekim tarafından yapılır. Müdafî veya vekil tarafından getirilen hekim de otopside hazır bulunabilir. Zorunluluk bulunduğu takdirde otopsi işlemi bir hekim tarafından da yapılabilir; bu durum otopsi raporunda açıkça belirtilir.

(2) Otopsi, cesedin durumu olanak verdiği takdirde, mutlaka baş, göğüs ve karnın açılmasını gerektirir.

(3) Ölümünden hemen önceki hastalığında öleni tedavi etmiş olan tabibe, otopsi yapma görevi verilemez. Ancak, bu tabibin otopsi sırasında hazır bulunması ve hastalığın seyri hakkında bilgi vermesi istenebilir.

(4) Gömülmüş bulunan bir ceset, incelenmesi veya otopsi yapılması için mezardan çıkarılabilir. Bu husustaki karar, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından verilir. Mezardan çıkarma kararı, araştırmanın amacını tehlikeye düşürmeyecekse ve ulaşılması da zor değilse ölünün bir yakınına derhâl bildirilir.

(5) Yukarıdaki fıkralarda sözü edilen işlemler yapılırken, cesedin görüntüleri kayda alınır.

Yeni doğanın cesedinin adli muayenesi veya otopsi

Madde 88 – (1) Yeni doğanın cesedi üzerinde adli muayene veya otopside, doğum sırasında veya doğumdan sonra yaşam bulgularının varlığı ve olağan süresinde doğup doğmadığı ve biyolojik olarak yaşamını rahim dışında sürdürebilecek kadar olgunlaşmış olup olmadığı veya yaşama yeteneği bulunup bulunmadığı saptanır.

Zehirlenme şüphesi üzerine yapılacak işlem

Madde 89 – (1) Zehirlenme şüphesi olan hâllerde organlardan parça alınırken, görünen şekli ile organın tahribatı tanımlanır. Ölde veya başka yerlerde bulunmuş şüpheli maddeler, görevlendirilen uzman tarafından incelenerek tahlil edilir.

(2) Cumhuriyet savcısı veya mahkeme, bu incelemenin, hekimin katılımıyla veya onun yönetiminde yapılmasına karar verebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme

Gizli soruşturmacı görevlendirilmesi⁵⁹

Madde 139 – (1) (Değişik: 21/2/2014-6526/13 md.) Soruşturma konusu suçun işlendiği hususunda somut delillere dayanan kuvvetli

⁵⁹ 24/11/2016 tarihli ve 6763 sayılı Kanunun 27 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle” ibaresi “hâkim tarafından” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin yedinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “Uyuşturucu” ibaresi “Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğine bakılmaksızın uyuşturucu” şeklinde değiştirilmiştir.

şüphe sebeplerinin bulunması ve başka surette delil elde edilememesi hâlinde, kamu görevlileri gizli soruşturmacı olarak görevlendirilebilir. Bu madde uyarınca yapılacak görevlendirmeye hâkim tarafından karar verilir. **(Mülga son cümle: 24/11/2016-6763/27 md.)**⁵⁹

(2) Soruşturmacının kimliği değiştirilebilir. Bu kimlikle hukukî işlemler yapılabilir. Kimliğin oluşturulması ve devam ettirilmesi için zorunlu olması durumunda gerekli belgeler hazırlanabilir, değiştirilebilir ve kullanılabilir.

(3) Soruşturmacı görevlendirilmesine ilişkin karar ve diğer belgeler ilgili Cumhuriyet Başsavcılığında muhafaza edilir. Soruşturmacının kimliği, görevinin sona ermesinden sonra da gizli tutulur. **(Ek cümleler: 15/8/2017-KHK-694/142 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/137 md.)** Soruşturmacı, kovuşturma evresinde tanık olarak dinlenmesinin zorunlu olması halinde, duruşmada hazır bulunma hakkına sahip bulunanlar olmadan veya ses ya da görüntüsü değiştirilerek özel ortamda dinlenir. Bu durumda 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanununun 9 uncu maddesi hükmü kıyasen uygulanır.

(4) Soruşturmacı, faaliyetlerini izlemekle görevlendirildiği örgüte ilişkin her türlü araştırmada bulunmak ve bu örgütün faaliyetleri çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili delilleri toplamakla yükümlüdür.

(5) Soruşturmacı, görevini yerine getirirken suç işleyemez ve görevlendirildiği örgütün işlemekte olduğu suçlardan sorumlu tutulamaz.

(6) Soruşturmacı görevlendirilmesi suretiyle elde edilen kişisel bilgiler, görevlendirildiği ceza soruşturması ve kovuşturması dışında kullanılamaz. (Ek: 21/2/2014-6526/13 md.) Suçla bağlantılı olmayan kişisel bilgiler derhâl yok edilir. ↓

(7) Bu madde hükümleri ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanunu'nda yer alan;

1. Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğine bakılmaksızın uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),⁵⁹

2. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, madde 220),

3. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315).

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

Teknik araçlarla izleme^{60 61 62 63 64}

⁶⁰ 21/2/2014 tarihli ve 6526 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “hususunda” ibaresinden sonra gelmek üzere “somut delillere dayanan” ibaresi eklenmiş; aynı fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere “3. Nitelikli hırsızlık (madde 142) ve yağma (madde 148, 149),” alt bendi eklenmiş, diğer alt bentler buna göre teselsül ettirilmiş, mevcut (5) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmış, mevcut (6) numaralı alt bendinde yer alan “, fıkra 3” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

⁶¹ 25/5/2005 tarihli ve 5353 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle (5) numaralı alt bentten sonra gelmek üzere (6) numaralı alt bent eklenmiş, diğer alt bentler buna göre teselsül ettirilmiştir

⁶² 21/2/2014 tarihli ve 6526 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan (a) bendinin (2) numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere “3. Nitelikli hırsızlık (madde 142) ve yağma (madde 148, 149),” alt bendi eklenmiş, diğer alt bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

⁶³ 2/12/2014 tarihli ve 6572 sayılı Kanunun 43 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (11) numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki alt bent eklenmiş ve diğer alt bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

⁶⁴ 24/11/2016 tarihli ve 6763 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendine “(madde 79, 80)” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile organ veya doku ticareti (madde 91)” ibaresi, (3) numaralı alt bendine “(madde 148, 149)” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile nitelikli dolandırıcılık (madde 158)” ibaresi eklenmiş, aynı bende (8) numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere (9) numaralı alt bent eklenmiş ve diğer alt bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Madde 140 – (1) Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebepleri bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi hâlinde, şüpheli veya sanığın kamuya açık yerlerdeki faaliyetleri ve işyeri teknik araçlarla izlenebilir, ses veya görüntü kaydı alınabilir:⁽¹⁾

a) Türk Ceza Kanunu'nda yer alan;

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80) ile organ veya doku ticareti (madde 91),⁽⁵⁾

2. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),

3. **(Ek:21/2/2014-6526/14 md.)** Nitelikli hırsızlık (madde 142) ve yağma (madde 148, 149) ile nitelikli dolandırıcılık (madde 158),^{62 64}

4. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),⁽¹⁾

5. Parada sahtecilik (madde 197),⁶⁰

6. **(Mülga:21/2/2014-6526/14 md.; Yeniden düzenleme: 24/11/2016-6763/28 md.)** Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220, fıkra üç),⁶⁰

7. **(Ek: 25/5/2005 – 5353/19 md.)** Fuhuş (madde 227)⁽¹⁾⁽²⁾

8. İhaleye fesat karıştırma (madde 235),^{60 61}

9. **(Ek: 24/11/2016-6763/28 md.)** Tefecilik (madde 241),⁶⁴

10. Rüşvet (madde 252),^{60 61}

11. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282),^{60 61}

12. **(Değişik: 2/12/2014-6572/43 md.)** Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak (madde 302),^{60 61}

13. **(Ek: 2/12/2014-6572/43 md.)** Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316),⁶³

14. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),^{60 61 63}

Suçları.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

d) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

(2) **(Değişik: 24/11/2016-6763/28 md.)** Teknik araçlarla izlemeye hâkim, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilir. Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararlar yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulur. Hâkim kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi hâlinde kayıtlar derhâl imha edilir.

(3) **(Değişik:21/2/2014-6526/14 md.)** Teknik araçlarla izleme kararı en çok üç haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir hafta daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi hâlinde, hâkim yukarıdaki sürelerle ek olarak her defasında bir haftadan fazla olmamak ve toplam dört haftayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verebilir. **(Ek cümle: 15/8/2017-KHK-694/143 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/138 md.)** Teknik araçlarla izleme tedbiri ile birlikte gizli soruşturmacı görevlendirilmesi halinde bu fıkrada belirtilen süreler bir kat artırılarak uygulanır.⁶⁵

(4) Elde edilen deliller, yukarıda sayılan suçlarla ilgili soruşturma ve kovuşturma dışında kullanılamaz; ceza kovuşturması bakımından gerekli olmadığı takdirde Cumhuriyet savcısının gözetiminde derhâl yok edilir.

(5) Bu madde hükümleri, kişinin konutunda uygulanamaz.

Yönetmelik

MADDE 140/A- (Ek: 20/11/2017-KHK-696/95 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/90 md.)

(1) Bu Kanunun 135 ila 140 ıncı maddelerinde düzenlenen koruma tedbirlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

⁶⁵ 24/11/2016 tarihli ve 6763 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "mahkeme" ibaresi "hâkim" şeklinde değiştirilmiştir.

5352 SAYILI ADLÎ SİCİL KANUNU

Kanun/Karar No: 5352

Yayın Tarihi: 01.06.2005

Resmî Gazete No: 25832

İlgili Maddeler: Madde-11

Amaç ve kapsam

Madde 1- (1) Bu Kanun, kesinleşmiş ceza ve güvenlik tedbirlerine mahkûmiyete ilişkin bilgilerin otomatik işleme tâbi bir sistem kullanılarak toplanmasına, sınıflandırılmasına, değerlendirilmesine, muhafaza edilmesine ve gerektiğinde en seri ve sağlıklı biçimde ilgililere bildirilmesine dair usul ve esasları belirler.

Adlî sicil kayıtlarının tutulması

Madde 2- (1) Hakkında Türk mahkemeleri veya yabancı ülke mahkemeleri tarafından kesinleşmiş ve Türk Hukukuna göre tanınan mahkûmiyet kararı bulunan Türk vatandaşları ile Türkiye'de suç işlemiş olan yabancıların kayıtları da dahil tüm adlî sicil bilgileri; mahallinde bilgisayar ortamına aktarılmasını takiben, Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğündeki Merkezî Adlî Sicilde tutulur.

Merkezî ve mahalli adlî sicillerin görevleri

Madde 3- (1) Merkezî Adlî Sicil, adlî sicil kayıtlarının güncelleştirilmesi, düzenlenmesi, düzeltilmesi ve mahalli adlî sicillere ulaştırılması ile görevlidir.

(2) Mahalli adlî sicil, bulunduğu yer ile gerektiğinde diğer yerlere ait adlî sicil bilgilerinin bilgisayara girilmesi, bu bilgilerin merkezî adlî sicile aktarılması ile merkezî adlî sicilden bilgilerin alınıp ilgili şahıs ve kurumlara iletilmesi ile görevlidir.

Adlî sicile kaydedilecek bilgiler

Madde 4- (1) Türk mahkemeleri tarafından vatandaş veya yabancı hakkında verilmiş ve kesinleşmiş mahkûmiyet hükümleri adlî sicile kaydedilir. Bu bağlamda;

a) Hapis cezaları ile ilgili olarak;

1. Hapis cezasına mahkûmiyet kararı,

2. Koşullu salıverilme kararı,

3. Koşullu salıverilmede denetim süresinin uzatılmasına ilişkin karar,

4. Koşullu salıverilme kararının geri alınmasına dair karar,

5. Hapis cezasının infazının tamamlandığı hususu,

b) Hapis cezasının ertelenmesi halinde;

1. Denetim süresi,

2. Denetim süresinin yükümlülöklere uygun veya iyi halli olarak geçirilmesi dolayısıyla cezanın infaz edilmiş sayıldığı hususu,

3. Ertelenen hapis cezasının infaz kurumunda çektilirilmesine ilişkin karar,

c) Adlî para cezası ile ilgili olarak;

1. Adlî para cezasına ilişkin mahkûmiyet hükmü,

2. Adlî para cezasının ödenmek suretiyle infaz edildiği hususu,

3. Adlî para cezasının tazyik hapsi suretiyle kısmen veya tamamen infaz edildiği hususu,

4. Adlî para cezasının tazyik hapsinden sonra kalan kısmının ödenmek suretiyle infaz edildiği hususu,

d) Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırıma mahkûmiyet halinde;

1. Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırım olarak, adlî para cezasına mahkûmiyet veya güvenlik tedbiri uygulanması hükmü,

2. (Değişik: 26/2/2008-5739/7 md.) Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırım olarak hükmedilen güvenlik tedbirinin gereklerinin yerine getirilmemesi dolayısıyla hapis cezasının infazına ilişkin karar,

3. Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırım olarak hükmedilen güvenlik tedbirinin değiştirilmesine ilişkin karar,

e) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma ile ilgili olarak;

1. Kasten işlenen bir suç nedeniyle hapis cezasına mahkûmiyetin kanunî sonucu olarak yoksun kalınan haklara cezanın ertelenmesi dolayısıyla getirilen istisnaya ilişkin karar,

2. Mahkûmiyet hükmüyle bağlantılı olarak verilen, belli bir hak ve yetkinin kullanılmasının veya belli bir meslek veya sanatın icrasının yasaklanmasına ya da sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin karar,

f) Türk vatandaşı hakkında yabancı mahkemeden verilmiş ve kesinleşmiş olan mahkûmiyet kararının Türk hukuku bakımından doğurduğu hak yoksunluklarına ilişkin olarak Cumhuriyet savcısının istemi üzerine mahkemece verilen karar,

g) Ceza mahkûmiyetini bütün sonuçlarıyla ortadan kaldıran şikâyetten vazgeçme veya etkin pişmanlık dolayısıyla verilen karar,

h) Ceza zamanaşımının dolduğunun tespitine ilişkin karar,

i) Genel veya özel affa ilişkin kanun; özel affa ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararı,

j) Askerî Ceza Kanununa göre verilmiş mahkûmiyet kararlarındaki ferî cezalar,

k) (Ek: 24/11/2016-6763/39 md.) Akıl hastalığı nedeniyle hükmedilen güvenlik tedbirlerine ilişkin kararlar,

Adlî sicile kaydedilir.

(2) Kanun yararına bozma veya yargılamanın yenilenmesi sonucunda verilen mahkûmiyet hükmü ya da eski hükümde değişiklik yapan tüm hüküm ve kararlar açısından da birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(3) Kanun gereği olarak gerçek kimliği saklı tutulan kişilerin adlî sicil ve arşiv kayıtlarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Adlî sicile kaydedilmeyecek bilgiler

Madde 5- (1) Türk mahkemeleri tarafından verilmiş olsa bile;

a) Disiplin suçlarına ve sırf askerî suçlara ilişkin mahkûmiyet hükümleri,

b) Disiplin veya tazyik hapsine ilişkin kararlar,

c) İdarî para cezasına ilişkin kararlar,

Adlî sicile kaydedilmez.

Dijğer bilgilerin kaydı

Madde 6- (1) Kamu davasının açılmasının ertelenmesine ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin kararlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak mahkeme, hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet Başsavcılığı veya askerî savcılık tarafından istenmesi halinde verilmek üzere kaydedilir.

(2) (**Ek: 2/7/2012-6352/103 md.**) Karşılıksız yararlanma suçunda etkin pişmanlıktan yararlanması dolayısıyla şüpheli, sanık veya hükümlü hakkında verilen kararlar adlî sicilde bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Onbeş yıl süreyle muhafaza edilen bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı veya mahkeme tarafından istenmesi halinde verilebilir.

Adlî sicil bilgileri verilebilecek olanlar

Madde 7- (1) Adlî sicil bilgileri, kullanılış amacı belirtilmek suretiyle;

a) İlgili kişiye veya vekâletnamede açıkça belirtmek koşuluyla vekiline,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına,

Verilebilir.

(2) Yabancı devletler tarafından istenilen adlî sicil bilgileri müteakabiliyet esasına göre verilir.

Adlî sicil bilgilerini verebilecek merciler

Madde 8- (1) Adlî sicil bilgileri; mahalli adlî sicillerde Cumhuriyet başsavcılıklarınca, (...) ⁶⁷ kaymakamlıklarca yurt dışında

elçilik ve konsolosluklarca, merkezî adlî sicilde ise Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce verilir. ^{66 67}

Adlî sicil bilgilerinin silinmesi

Madde 9- (1) Adlî sicildeki bilgiler;

- a) Cezanın veya güvenlik tedbirinin infazının tamamlanması,
- b) Ceza mahkûmiyetini bütün sonuçlarıyla ortadan kaldıran şikâyetten vazgeçme veya etkin pişmanlık,
- c) Ceza zamaşımının dolması,
- d) Genel af,

Halinde Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce silinerek, arşiv kaydına alınır.

(2) Adlî sicil bilgileri, ilgilinin ölümü üzerine tamamen silinir.

(3) Türk vatandaşları hakkında yabancı mahkemelerce verilmiş olup 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (f) bendine göre adlî sicile kaydedilen hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûmiyet hükümleri, kesinleştiği tarihten itibaren mahkûmiyet kararında belirtilen sürenin geçmesiyle, Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce adlî sicil kayıtlarından çıkartılarak arşiv kaydına alınır. Adlî para cezasına mahkûmiyet hükümleri ile cezanın ertelenmesine ilişkin hükümler, adlî sicil kaydına alınmadan doğrudan arşive kaydedilir.

Arşiv bilgilerinin istenmesi

Madde 10- (1) Arşiv bilgileri;

- a) Kullanılış amacı belirtilmek suretiyle, kişinin kendisi veya vekâletnamede açıkça belirtilmiş olmak koşuluyla vekili,
- b) Bir soruşturma veya kovuşturma kapsamında Cumhuriyet başsavcılıkları, hâkim veya mahkemeler,
- c) Yetkili seçim kurulları,

⁶⁶ Bu fıkra 6/12/2006 tarihli ve 5560 sayılı Kanunun 37 nci maddesiyle, "kaymakamlıklarca" ibaresinden sonra gelmek üzere "yurt dışında elçilik ve konsolosluklarca" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

⁶⁷ 5/4/2012 tarihli ve 6290 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile bu fıkra yer alan "asliye mahkemelerinin bulunmadığı ilçelerde" ibaresi metinden çıkarılmıştır.

d) Özel kanunlarda gösterilen hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşları,

Tarafından istenebilir.

(2) Kanunda açıkça belirtilmediği takdirde, kişi hakkında alınacak bir karar veya yapılacak bir işlemle ilgili olarak, bir yakınının adlı sicil ve arşiv kayıtları istenemez ve bu bilgiler, kişiyi herhangi bir haktan yoksun bırakmak için dayanak olarak kullanılamaz.

(3) Onsekiz yaşından küçüklerle ilgili adli sicil ve arşiv kayıtları; ancak soruşturma ve kovuşturma kapsamında değerlendirilmek üzere Cumhuriyet başsavcılıkları, hâkim veya mahkemelerde istenebilir.

Adli sicil ve arşiv bilgilerinin gizliliği

Madde 11- (1) Adli sicil ve arşiv bilgileri gizlidir. Bu bilgiler, görevlilerce açıklanamaz ve bu Kanun hükümlerine göre verilen kişi, kurum ve kuruluşlarca verilmiş amacı dışında kullanılamaz.

Adli sicil ve arşiv bilgilerinin silinmesi

Madde 12- (1) (Değişik: 5/4/2012-6290/2 md.) Arşiv bilgileri;

a) İlgilinin ölümü üzerine,

b) Anayasanın 76 ncı maddesi ile Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunlarda bir hak yoksunluğuna neden olan mahkûmiyetler bakımından kaydın arşive alınma koşullarının olduğu tarihten itibaren;

1. Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alınması koşuluyla onbeş yıl geçmesiyle,

2. Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alınması koşulu aranmaksızın otuz yıl geçmesiyle,

c) Diğer mahkûmiyetler bakımından kaydın arşive alınma koşullarının olduğu tarihten itibaren beş yıl geçmesiyle,

tamamen silinir.

(2) Fiilin kanunla suç olmaktan çıkarılması halinde, bu suçtan mahkûmiyete ilişkin adli sicil ve arşiv kayıtları, talep aranmaksızın tamamen silinir.

(3) Kanun yararına bozma veya yargılamanın yenilenmesi sonucunda verilen beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararının kesinleşmesi halinde, önceki mahkûmiyet kararına ilişkin adlî sicil ve arşiv kaydı tamamen silinir.

(4) (Ek: 24/11/2016-6763/40 md.) Akıl hastalığı nedeniyle hükmedilen güvenlik tedbirlerine ilişkin kayıtlar, infazının tamamlanmasıyla tamamen silinir.

Adlî sicil ve arşiv kayıtlarında sorgulama yetkisi verilmesi

Madde 13- (1) Bir suça ilişkin soruşturma ve kovuşturma kapsamında adlî sicil ve arşiv kayıtlarında;

a) Mahkeme, hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet Başsavcılığı ve askerî savcılık doğrudan doğruya,

b) Kolluk ve diğer kamu kurum ve kuruluşları Adalet Bakanının onayı ile,

Sorgulama yapabilirler.

(2) (Ek: 4/7/2012-6353/32 md.) Kamu kurum ve kuruluşları, mevzuatın adli sicil ve arşiv kaydı alınmasını öngördüğü hallerde, Adalet Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ilgili kişiler hakkında adli sicil ve arşiv kayıtlarında sorgulama yapabilirler. Gerçek kişiler de kendileriyle ilgili adli sicil ve arşiv kayıtlarını, Adalet Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ve güvenli kimlik doğrulama araçlarını kullanarak sorgulayabilir, sonucu fiziki veya elektronik ortamda merciine verebilirler.

Yasaklanmış hakların geri verilmesi

Madde 13/A – (Ek: 6/12/2006-5560/38 md.)

(1) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunların belli bir suçtan dolayı veya belli bir cezaya mahkûmiyete bağladığı hak yoksunluklarının giderilebilmesi için, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilebilir. Bunun için; Türk Ceza Kanunu'nun 53 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları saklı kalmak kaydıyla,

a) Mahkûm olunan cezanın infazının tamamlandığı tarihten itibaren üç yıllık bir sürenin geçmiş olması,

b) Kişinin bu süre zarfında yeni bir suç işlememiş olması ve hayatını iyi halli olarak sürdürdüğü hususunda mahkemede bir kanaat oluşması,

gerekir.

(2) Mahkûm olunan cezanın infazına genel af veya etkin pişmanlık dışında başka bir hukukî nedenle son verilmiş olması halinde, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilebilmesi için, hükmün kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl geçmesi gerekir. Ancak, bu süre kişinin mahkûm olduğu hapis cezasına üç yıl eklenmek suretiyle bulunacak süreden az olamaz.

(3) Yasaklanmış hakların geri verilmesi için, hükümlünün veya vekilinin talebi üzerine, hükmü veren mahkemenin veya hükümlünün ikametgâhının bulunduğu yerdeki aynı derecedeki mahkemenin karar vermesi gerekir.

(4) Mahkeme bu husustaki kararını, dosya üzerinde inceleme yaparak ya da Cumhuriyet savcısını ve hükümlüyü dinlemek suretiyle verebilir.

(5) Yasaklanmış hakların geri verilmesi talebi üzerine mahkemenin verdiği karara karşı, hükümlü ile ilgili olarak Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen kanun yoluna başvurulabilir.

(6) Yasaklanmış hakların geri verilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde, adlî sicil arşivine kaydedilir.

(7) Yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna başvurulması nedeniyle oluşan bütün masraflar hükümlü tarafından karşılanır.

Komisyon

Madde 14- (1) Adlî sicil ve arşiv kayıtlarının silinmesiyle ilgili kararları almak ve kanunla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere, Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün teklifi ve Bakan onayı ile üç hâkimden oluşan bir komisyon kurulur.

Yönetmelik

Madde 15- (1) Bu Kanunun uygulama usul ve esasları, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Adalet Bakanlığınca çıkartılacak yönetmelikte belirlenir.

Merkezî ve mahallî adlî sicildeki atamalar

Madde 16- (1) Merkezî ve mahalli adlî sicildeki şube müdürü, mühendis, çözümleyici, programcı, istatistik uzmanı, tercüman, şef, bilgisayar işletmeni ile veri hazırlama ve kontrol işletmenleri Adalet Bakanlığınca atanırlar; gerektiğinde sözleşmeli olarak da çalıştırılabilirler.

Malî hükümler

Madde 17- (Mülga: 4/7/2012-6353/33 md.)

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 18- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 22.11.1990 tarihli ve 3682 sayılı Adlî Sicil Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- (1) Bu Kanunda öngörülen adlî sicil sistemi ile mevcut kayıtların bu Kanuna uyarlanması bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde tamamlanır.

Geçici Madde 2- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne toplanmış olsun veya olmasın, suç tarihi itibarıyla bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki kayıtlar hakkında, 3682 sayılı Kanuna göre süre yönünden silinme koşulu oluşanlar silinir; diğer kayıtlar için bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. (Mülga ikinci cümle: 5/4/2012-6290/3 md.)

(2) (Değişik: 5/4/2012-6290/3 md.) Bu Kanunun yayımı tarihinde, Anayasanın 76 ncı maddesi ile bazı özel kanunlarda yer alan ve bir hak yoksunluğuna neden olan mahkûmiyetler bakımından, arşive alınan veya şartları olduğu halde ya da henüz şartları oluşmadığı için arşive alınmayan kayıtlar hakkında 12 nci maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(3) (Ek: 5/4/2012-6290/3 md.) İkinci fıkrada sayılanlar dışında, birinci fıkra gereğince işlem yapılarak arşive alınan kayıtlar 3682 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen sürelerin dolduğu veya ertelenmiş olan mahkûmiyetin esasen vaki olmamış sayıldığı hallerde bu tarih esas alınarak Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne silinir.

Yürürlük

Madde 19- (1) Bu Kanun 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

CEZA MUHALEMESİNDE BEDEN MUAYENESİ, GENETİK İNCELEMELER VE FİZİK KİMLİĞİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 01.06.2005

Resmî Gazete No: 25832

İlgili Maddeler: Madde-14

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Moleküler Genetik İncelemelerin Yapılması

Moleküler genetik incelemeler

Madde 12 - Bu Yönetmelikte öngörülen işlemlerle elde edilen örnekler üzerinde, soy bağının veya elde edilen bulgunun şüpheli veya sanığa ya da mağdura ait olup olmadığının tespiti için zorunlu olması hâlinde moleküler genetik incelemeler yapılabilir. Alınan örnekler üzerinde bu amaçlar dışında tespitler yapılmasına yönelik incelemeler yasaktır.

Birinci fıkra uyarınca yapılabilen incelemeler, bulunan ve kime ait olduğu belli olmayan beden parçaları üzerinde de yapılabilir. Birinci fıkranın ikinci cümlesi, bu hâlde de uygulanır.

Bilirkişi incelemesi

Madde 13 - Bu Yönetmeliğin 12 inci maddesi hükümleri uyarınca moleküler genetik incelemeler yapılmasına sadece hâkim karar verebilir. Kararda inceleme ile görevlendirilen bilirkişi de gösterilir.

Bilirkişi gerçek ya da tüzel kişi olabilir.

Yapılacak incelemeler için resmen atanan veya bilirkişilikle yükümlü olan ya da soruşturma veya kovuşturmayı yürüten makama mensup olmayan veya bu makamın soruşturma veya kovuşturmayı yürüten dairesinden teşkilât yapısı itibarıyla ve objektif olarak ayrı bir birimine mensup olan görevliler, bilirkişi olarak görevlendirilebilirler. Bu kişiler, teknik ve teşkilât bakımından uygun tedbirlerle yasak moleküler genetik incelemelerin yapılmasını ve yetkisiz üçüncü kişilerin bilgi

edinmesini önlemekle yükümlüdürler. İncelenecek bulgu, bilirkişiye ilgilinin adı ve soyadı, adresi, doğum tarihi bildirilmeksizin verilir.

Bilirkişiye gönderilen örneklerle ilgili olarak; hâkimlikler, mahkemeler ve Cumhuriyet başsavcılıkları gizliliği sağlamak ve karışıklığa yer vermemek için gerekli her türlü tedbiri alırlar. Bu amaçla güvenli ve gizli bir kayıt sistemi belirlenir. Bu kayıt sisteminde bedeninden örnek alınan kişinin adı, soyadı, adresi ve doğum tarihine karşılık gelmek üzere bir kod sistemi uygulanır.

Üçüncü fıkranın uygulanması açısından, teşkilât yapısı itibarıyla üniversiteler, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Adli Tıp Kurumu objektif olarak ayrı birimler sayılırlar.

Moleküler genetik inceleme sonuçlarının gizliliği

Madde 14 - Bu Yönetmelik hükümlerine göre alınan örnekler üzerinde yapılan inceleme sonuçları, kişisel veri niteliğinde olup, başka bir amaçla kullanılamaz; dosya içeriğini öğrenme yetkisine sahip bulunan kişiler tarafından bir başkasına verilemez.

Bu bilgiler, kovuşturmayaya yer olmadığı kararına itiraz süresinin dolması, itirazın reddi, beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilip kesinleşmesi hâllerinde Cumhuriyet savcısının huzurunda ve uygun göreceği usullerle yok edilir ve bu husus dosyasında muhafaza edilmek üzere tutanağa geçirilir. Olay yerinden elde edilen diğer delillere ilişkin hükümler saklıdır.

Bilirkişi tarafından yapılan analizler sonucu elde edilen bulgular ilgili makama gönderilir; bulgular üzerinden moleküler genetik analizler için izole edilen DNA örnekleri bilirkişi tarafından rapor hazırlandıktan sonra imha edilir ve bu husus raporda açıkça belirtilir.

Moleküler genetik incelemelerin özel kalıtsal karakterler hakkındaki açıklamayı içermediği bilinen kromozom bölgesi ile sınırlı kalmasına özen gösterilir.

5411 SAYILI BANKACILIK KANUNU

Kanun/Karar No: 5411

Yayın Tarihi: 01.11.2005

Resmî Gazete No: 25983 (Mükerrer)

İlgili Maddeler: Üçüncü Kısım Dördüncü Bölüm: Madde-[42](#)

Yedinci Kısım: Madde [73](#)

Ondördüncü Kısım İkinci Bölüm: Madde [159](#)

Onbeşinci Kısım: [Ek Madde 1](#)

ÜÇÜNCÜ KISIM Kurumsal Yönetim DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Finansal Raporlama

Muhasebe ve raporlama sistemi

Madde 37 – (Değişik birinci fıkrası: 6/12/2012-6362/145 md.) Bankalar, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun ve kuruluş birliklerinin görüşü alınmak suretiyle Kurulca belirlenecek usul ve esaslara uygun olarak muhasebe sistemlerinde tek düzeni uygulamak; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartlarına uygun olarak tüm işlemlerini gerçek mahiyetlerine uygun surette muhasebeleştirmek ve finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorundadır.

Bankalar, kanunî ve yardımcı defter ve kayıtlarını, şubeleri, yurt içi ve yurt dışındaki muhabetleri ile hesap mutabakatı sağlamadan bilançolarını kapatamazlar.

Yayımlanan finansal tabloların gerçeğe aykırı olduğunun tespiti hâlinde Kurul gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

Konsolide finansal raporlar

Madde 38 — Ana ortaklık, finansal durum ve faaliyet sonuçları hakkında bir bütün olarak bilgi vermek amacıyla 37 nci maddeye istinaden Kurulca düzenlenen usûl ve esaslar çerçevesinde konsolide finansal raporlar düzenlemek zorundadır. Konsolide finansal rapor kapsamında bulunan kuruluşlar, kendilerinden konsolide finansal raporların düzenlenmesine ilişkin olarak istenecek her türlü bilgi ve belgeyi ilgili ana ortaklığa vermekle yükümlüdür.

Finansal raporların imzalanması, sunulması, ilânı ve denetimi

Madde 39 — Bankalar tarafından hazırlanan finansal raporlardan Kurulca belirlenecek olanların, yönetim kurulu başkanı, denetim komitesi üyeleri, genel müdür ile finansal raporlamadan sorumlu genel müdür yardımcısı ve ilgili birim müdürü veya bu unvanlara eşdeğer kişiler tarafından ad, soyad ve unvan belirtilmek suretiyle finansal raporlamaya ilişkin düzenlemelere ve muhasebe kayıtlarına uygun olduğu belirtilerek imzalanması zorunludur. İmza yükümlülüğü, Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan bankalarda müdürler kurulu üyelerince yerine getirilir.

Bankaların genel kurullarına sunacağı yıllık finansal raporların bağımsız denetim kuruluşlarınca onaylanması şarttır.

Bankalar, düzenleyecekleri finansal raporlarını, Kurulun belirleyeceği usûl ve esaslar çerçevesinde ilgili mercilere sunmak ve ilân etmek zorundadırlar.

Yıllık faaliyet raporu

Madde 40 — Bankalar, statülerine, yönetim ve organizasyon yapılarına, insan kaynaklarına, faaliyetlerine, finansal durumlarına, yönetimin değerlendirmeleri ve geleceğe yönelik beklentilerine ilişkin bilgileri, finansal tablolarını, özet yönetim kurulu raporunu ve bağımsız denetim raporunu da içeren yıllık faaliyet raporu hazırlamak zorundadırlar. Faaliyet raporunun hazırlanmasına, ilgili mercilere bildirilmesine ve kamuya açıklanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurulca belirlenir.

Sorumluluk

Madde 41 – Yönetim kurulu, bu Kanunun 37 nci maddesi uyarınca faaliyetlerin muhasebeleştirilmesi, finansal tabloların hazırlanması, onaylanması, denetlenmesi, yetkili mercilere sunulması ve yayımlanması dâhil finansal raporlama sistemini, görev, yetki ve sorumlulukları belirlemek, bilgi sistemlerini yeterli hale getirmek ve uygulamayı gözetmekle yükümlüdür.

Belgelerin saklanması

Madde 42 – Alınan yazılar ve faaliyetler ile ilgili belgelerin asılları veya bunun mümkün olmadığı hâllerde sıhhatlerinden şüpheye mahal vermeyecek kopyaları ve yazılan yazıların makine ile alınmış, tarih ve numara sırası verilerek düzenlenecek suretleri, usûlleri çerçevesinde ilgili banka nezdinde on yıl süreyle saklanır. Bu belgelerin mikrofilm, mikrofiş şeklinde veya elektronik, manyetik veya benzeri ortamlarda saklanmaları mümkündür. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurulca belirlenir.

YEDİNCİ KISIM Kanunî Yükümlülükler

Sırların saklanması

Madde 73 – Kurul başkan ve üyeleri ile Kurum personeli, Fon Kurulu başkan ve üyeleri ile Fon personeli görevleri sırasında öğrendikleri bankalara ve bunların bağlı ortaklık, iştirak, birlikte kontrol edilen ortaklıkları ve müşterilerine ait sırları bu Kanuna ve özel kanunlarına göre yetkili olanlardan başkasına açıklayamaz ve kendilerinin veya başkalarının yararlarına kullanamazlar. Kurumun dışarıdan destek hizmeti aldığı kişi ve kuruluşlar ile bunların çalışanları da bu hükme tâbidir. Bu yükümlülük görevden ayrıldıktan sonra da devam eder.

Bu Kanun hükümleri uyarınca Kurumun, yurt dışındaki muadili denetim mercileri ile düzenleyeceği mutabakat zabitleri çerçevesinde vereceği bilgi ve belgeler birinci fıkradaki sır kapsamında değildir. Kurul düzenleyeceği mutabakat zabitleri veya zabitler dışında elde edeceği sırların korunmasını sağlamakla görevlidir. Kurumun elde edeceği sır niteliğindeki bilgi ve belgeler, kuruluş ve faaliyet izni verilmesinde, faaliyetlerin denetiminde, düzenlemelere uyulup uyulmadığının izlenmesinde ve Kurul kararlarına karşı açılacak idarî davaların görülmesinde kullanılabilir. **(Değişik dördüncü cümle:**

13/2/2011-6111/146 md.) Kurumun bu fıkra kapsamında elde edeceği sır niteliğindeki bilgi ve belgeler, ceza soruşturması ve kovuşturması kapsamında savcılıklar ile ceza mahkemeleri, görevden ayrılmış olsalar dahi, görevleriyle bağlantılı olarak işledikleri iddia edilen suçlardan dolayı başlatılan soruşturma ve kovuşturmalar ile bağlantılı olarak talepte bulunacak Kurul Başkanı ve üyeleri ile Kurum personeli dışında hiçbir kişi, kurum ve kuruluşa verilemez. Mahkeme kararına bağlanmış sır kapsamına giren bilgilerin verilmesinden Kurum sorumlu tutulamaz.

(Değişik üçüncü fıkra: 13/2/2011-6111/146 md.) Sıfat ve görevleri dolayısıyla bankalara veya müşterilerine ait sırları öğrenenler, söz konusu sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrıldıktan sonra da devam eder. 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tazimi Hakkında Kanun, 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırılan işçi, gemi adamı ve gazetecinin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikte her çeşit istihkak ödemelerinin özel olarak açılan banka hesabına yapılması halinde, bu hesaplara ilişkin bilgi ve belgelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı ile bunlara bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlara verilmesi ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci ve 100 üncü maddelerinin uygulanması ile genel sağlık sigortalılığında gelir testinin yapılmasına ilişkin bilgi ve belgelerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ve il veya ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca yapılan sosyal yardım hak sahiplerinin tespiti ile gelir testi işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne verilmesi sırrın ifşası sayılmaz. Bu bilgi ve belgelerin verilmesine ilişkin usûl ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık ile Kurulca belirlenir.⁶⁸

⁶⁸ 13/6/2012 tarihli ve 6327 sayılı Kanunun 39 uncu maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Sosyal Güvenlik Kurumuna” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve il veya ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca yapılan sosyal yardım hak sahiplerinin tespiti ile gelir testi işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne” ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(Değişik dördüncü fıkra: 13/2/2011-6111/146 md.) Kurumun gözetim ve denetimine tabi kuruluşların, bunların ortaklarına, bağlı ortaklık, iştirak, birlikte kontrol edilen ortaklıklarının faaliyetlerine veya müşterilerine ilişkin yabancı ülke kanunlarına göre denetime yetkili ve Kurum muadili mercilerin taleplerinin Kurumca karşılanması, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece belirtilen amaçlar ile sınırlı kılınması koşuluyla bankaların ve finansal kuruluşların, kendi aralarında doğrudan doğruya ya da risk merkezi veya en az beş banka ya da finansal kuruluş tarafından kurulacak şirketler vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişinin yanı sıra doğrudan veya dolaylı pay sahipliği yoluyla sermayelerinin yüzde onunu ve daha fazlasını temsil eden paylarının satışı amacıyla muhtemel alıcıların yapacakları değerlendirme çalışmalarında ya da sermayelerinin yüzde on veya daha fazlasına sahip olan yurt içinde veya yurt dışında yerleşik kredi kuruluşu ile finansal kuruluşlar da dâhil ana ortaklıkların konsolide finansal tablo hazırlama çalışmalarında, risk yönetimi ve iç denetim uygulamalarında veya kredileri de dâhil varlıklarının ya da bunlara dayalı menkul kıymetlerin satışı amacıyla yapılacak değerlendirme çalışmalarında ya da değerlendirme, derecelendirme veya destek hizmeti alınması ile bağımsız denetim faaliyetlerinde ve gerekli tedbirlerin alınması kaydıyla hizmet alımlarına yönelik işlemlerde kullanılmak üzere bilgi ve belge taleplerinin karşılanması sırasında banka ya da müşteri sırrı niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi sır saklama yükümlülüğü dışındadır.

İtibarın korunması

Madde 74 – 5187 sayılı Basın Kanununda belirtilen araçlarla ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzeri yayın araçlarından biri vasıtasıyla; bir bankanın itibarını kırabilecek veya şöhretine ya da servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olunamaz ya da bu yolla asılsız haber yayılamaz.

Etik ilkeler

Madde 75 – Bankalar ile bunların mensupları; bu Kanuna, ilgili düzenlemelere, kuruluş amaç ve politikalarına uygun olarak faaliyetlerin icra edilmesini temin etmeye ve yönetimde adalet, doğruluk, dürüstlük ve sosyal sorumluluğu esas almaya yönelik etik ilkelere uymakla yükümlüdürler.

Etik ilkeler, kuruluş birlikleri tarafından Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle belirlenir.

Müşteri hakları

Madde 76 — Bankalar, müşterilerinin, verilen hizmetlerden kaynaklanan her türlü sorularına cevap verecek bir sistem kurmakla ve bu hizmetle ilgili bilgiyi müşterilerine bildirmekle yükümlüdür. Bankalar, kredi sözleşmelerinin onaylı bir örneğini müşterilerine vermek zorundadır. Talepleri hâlinde müşteri ile yapılan diğer işlemlere ilişkin her türlü belgenin bir örneği de müşterilere verilir.

Bu Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin olarak, bankalar ile bireysel müşterileri arasında akdedilecek sözleşmelerin şekil ve içeriğinde yer alması gereken asgarî hususlar ile tip sözleşmelerin uygulanacağı işlemler Kurulun uygun görüşü alınarak kuruluş birlikleri tarafından belirlenir. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

Bankaların, kimliklerini ve vergi numaralarını belgelemeyen müşterileri adına mevduat, katılım fonu, kredi ve her ne ad altında olursa olsun hesap açmaları, sözleşme düzenlemeleri, havale ve kambiyo hizmetleri ile diğer bankacılık ve malî hizmetleri vermeleri yasaktır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurumun görüşü alınarak Malîye Bakanlığınca düzenlenir. Bu fıkra hükmüne ve Malîye Bakanlığınca yapılan düzenlemelere uymayanlar hakkında 2.4.1998 tarihli ve 4358 sayılı Kanunun 5 inci maddesi hükmünün uygulanması bu Kanunun kovuşturma usûlü hükümlerine tâbi değildir.

ONDÖRDÜNCÜ KISIM

Yaptırımlar, Soruşturma ve Kovuşturma Hükümleri

İKİNCİ BÖLÜM

Suçlar

İzinsiz faaliyette bulunmak

Madde 150 — Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın banka gibi faaliyet gösteren ya da mevduat kabul eden yahut katılım fonu toplayan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri, üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu suçun bir işyeri bünyesinde işlenmesi

hâlinde bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın ticaret unvanlarında, her türlü belge, ilân ve reklamlarında veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda banka adını ya da banka gibi faaliyet gösterdikleri ya da banka gibi mevduat veya katılım fonu topladıkları izlenimini uyandıracak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

Yukarıdaki fıkralara aykırılık hâlinde Kurumun ilgili Cumhuriyet başsavcılığını muhatap talebi üzerine sulh ceza hâkimince, dava açılması hâlinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamlar geçici olarak durdurulur, ilânları toplatılır. Bu tedbirler, hâkim kararıyla kaldırılıncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

Mevduat ve katılım fonu sahiplerinin haklarını engellemek

Madde 151 — Bu Kanunun 61 inci maddesi hükmüne aykırı davrananlar altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşyüz güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Düzeltilici, iyileştirici ve kısıtlayıcı önlemleri almamak

Madde 152 — Bu Kanunun 68, 69 ve 70 inci maddelerine ve bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesine göre, Kurul veya Kurumca alınması istenen önlemleri almayan bankaların bu önlemleri almakla yükümlü olan mensupları, iki yıldan dört yıla kadar hapis ve bin günden beşbin güne kadar adlî para cezasıyla cezalandırılırlar.

Birinci fıkrada belirtilen önlemleri almamak, bankanın nitelikli paya sahip ortaklarına veya bunların iştirak ve kuruluşlarına yarar sağlamak amacıyla yapıldığı takdirde dört yıldan altı yıla kadar hapis cezasına ve onbin güne kadar adlî para cezasına hükmedilir.

Yetkili merciler ile denetim görevlilerince istenen bilgi ve belgeleri vermemek ve görevlerini yapmalarını engellemek

Madde 153 — Bu Kanunla yetkilendirilen mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeler ile bu Kanun kapsamındaki kuruluşların, konsolide finansal tabloların hazırlanmasını teminen 38 inci madde kapsamında istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşyüz günden binbeşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunla yetkilendirilen denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Belgelerin saklanması yükümlülüğüne aykırı davranmak

Madde 154 — Bu Kanunun 42 nci maddesinde belirtilen belgelerin saklanması yükümlülüğüne uymayanlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşyüz günden binbeşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak

Madde 155 — Bu Kanun kapsamındaki kuruluşların, bu Kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine ve mahkemelere verdikleri veya yayımladıkları belgelerdeki gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı, bunları ve bunların düzenlenmesine esas teşkil eden her türlü belgeleri imza edenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve binbeşyüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.

İşlemlerin kayıt dışı bırakılması ve gerçeğe aykırı muhasebeleştirme

Madde 156 — Bu Kanun kapsamındaki kuruluşların işlemlerinin kayıt dışı bırakılmasından, gerçek mahiyetlerine uygun düşmeyen bir şekilde muhasebeleştirilmesinden, kanunî ve yardımcı defter ve kayıtları, şubeleri, yurt içi ve yurt dışındaki muhabetleri ile hesap mutabakatı sağlanmadan yıl sonu bilançolarını kapatmalarından dolayı, bunları ve bunların düzenlenmesine esas olan her türlü belgeleri imza edenler bir yıldan üç yıla kadar hapis ve binbeşyüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır. Gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğini bildiği halde bu belgeleri onaylayan bağımsız denetim kuruluşu görevlileri de aynı şekilde cezalandırılır.

Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme

Madde 157 — Bu Kanuna tâbi kuruluşlar, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 244 üncü maddesinde tanımlanan sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme suçu açısından banka veya kredi kurumu olarak kabul edilir.

İtibarın zedelenmesi

Madde 158 — Bu Kanunun 74 üncü maddesine aykırı davranışlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin günden ikibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı fiil neticesinde özel veya kamusal bir zarar doğarsa verilecek ceza altıda bir oranında artırılarak hükmolunur.

Sırların açıklanması

Madde 159 — Bu Kanunun 73 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen yükümlülüğe uymayanlar için bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin günden ikibin güne kadar adli para cezası hükmolunur. Banka ve müşterilere ait sırları açıklayan üçüncü kişiler hakkında da aynı cezalar uygulanır.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen kimseler sırları kendileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklamış olursa verilecek cezalar altıda bir oranında artırılır. Ayrıca, fiilin önemine göre sorumluların bu Kanun kapsamına giren kuruluşlarda görev yapmaları, iki yıldan aşağı olmamak üzere geçici veya sürekli olarak yasaklanır.

Zimmet

Madde 160 — Görevi nedeniyle zilyetliği kendisine devredilmiş olan veya koruma ve gözetimiyle yükümlü olduğu para veya para yerine geçen evrak veya senetleri veya diğer malları kendisinin ya da başkasının zimmetine geçiren banka yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile diğer mensupları, altı yıldan oniki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacakları gibi bankanın uğradığı zararı tazmine mahkûm edilirler.

Suçun, zimmetin açığa çıkmamasını sağlamaya yönelik hileli davranışlarla işlenmesi hâlinde faile on iki yıldan az olmamak üzere hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası verilir; ancak, adli para cezasının miktarı bankanın uğradığı zararın üç katından az olamaz.

Ayrıca meydana gelen zararın ödenmemesi hâlinde mahkemece re'sen ödettirilmesine hükmolunur.

Faaliyet izni kaldırılan veya Fona devredilen bir bankanın; hukuken veya fiilen yönetim ve denetimini elinde bulundurmuş olan gerçek kişi ortaklarının, kredi kuruluşunun kaynaklarını, kredi kuruluşunun emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak kendilerinin veya başkalarının menfaatlerine kullandırmak suretiyle, kredi kuruluşunu her ne suretle olursa olsun zarara uğratmaları zimmet olarak kabul edilir. Bu fiilleri işleyenler hakkında on yıldan yirmi yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adlî para cezasına hükmolunur; ancak, adlî para cezasının miktarı bankanın uğradığı zararın üç katından az olamaz. Ayrıca, meydana gelen zararın müteselsilen ödettirilmesine karar verilir.

(Ek fıkra: 2/1/2017-KHK-687/4 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7076/4 md.) Bankacılık mevzuatı ile bankacılık usul ve prensiplerine uygun kredi kullandırma, bu kredileri temdit etme veya ek kredi kullandırma, taksitlendirme, teminata bağlama yahut sair yöntemlerle yeniden yapılandırma işlemleri zimmet suçunu oluşturmaz.

Soruşturma başlamadan önce, zimmete geçirilen para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin veya diğer malların aynen iade edilmesi veya uğranılan zararın tamamen tazmin edilmesi hâlinde, verilecek cezanın üçte ikisi indirilir.

Kovuşturma başlamadan önce, gönüllü olarak, zimmete geçirilen para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin veya diğer malların aynen iade edilmesi veya uğranılan zararın tamamen tazmin edilmesi hâlinde, verilecek cezanın yarısı indirilir. Bu durum hükümden önce gerçekleşmesi hâlinde, verilecek cezanın üçte biri indirilir.

Zimmet suçunun konusunu oluşturan para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin veya diğer malların değerinin azlığı nedeniyle, verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilir.

Diğer kanunlara aykırılıklar

Madde 161 – Bu Kanuna göre suç teşkil eden hareket ve fiiller başka kanunlara göre de cezayı gerektirdiği takdirde, failleri

hakkında en ağır cezayı gerektiren kanun maddesi uygulanır. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun sorumluluğu gerektiren hükümleri saklıdır.

ONBEŞİNCİ KISIM Son Hükümler

Kaldırılan ve değiştirilen hükümler

Madde 168 — A) Bu Kanunun geçici maddelerindeki düzenlemeler hariç olmak üzere, 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırmıştır.

B) İkrizatçılık hariç ödünç para verme işlerine ve finansal kiralama faaliyetlerine ilişkin olarak 9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda yer alan görev ve yetkilere ilişkin hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

C) (10.6.1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

D) (30.9.1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

E) (30.9.1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

F) (14.1.1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

G) (15.7.1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

H) (30.1.2002 tarihli ve 4743 sayılı Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

I) (13.6.1945 tarihli ve 4759 sayılı İller Bankası Kanunu Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

İ) (10.2.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

J) (11.1.1954 tarihli ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Mülga kanunlara yapılan atıflar

Madde 169 – Diğer kanunlarda mülga 3182 sayılı Bankalar Kanunu ve bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Bankalar Kanununa yapılan atıflar bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılır.

Diğer kanunlarda ve mülga 3182 sayılı Bankalar Kanunu ve bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Bankalar Kanununda özel finans kurumlarına yapılan atıflar, katılım bankalarına yapılmış sayılır.

Risk Merkezi

Ek Madde 1 – (Ek: 13/2/2011-6111/149 md.)

Türkiye Bankalar Birliği nezdinde, kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerini toplamak ve söz konusu bilgileri bu kuruluşlar ile gerçek veya tüzel kişilerin kendileriyle ya da onay vermeleri koşuluyla gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri ile de paylaşılmasını sağlamak üzere Risk Merkezi kurulmuştur.⁶⁹

Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar, Risk Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Risk Merkezince istenilen, müşterileri ile ilgili her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür. Risk Merkezi, bu yükümlülüğe uymayanlara bilgi akışını durdurmaya yetkilidir.

Risk Merkezi, Kurumun ve Merkez Bankasının personeli arasından belirleyeceği birer üye dâhil olmak üzere dokuz üyeden oluşan bir yönetim tarafından idare edilir. Risk Merkezi yönetimini oluşturan üyeler üç yıllık dönem için görev yapmak üzere seçilir.

Risk Merkezi yönetimi, Risk Merkezinin kuruluş amaçları doğrultusunda özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarından bilgi talep etmeye ve bunlarla Kurulun

⁶⁹ 3/4/2013 tarihli ve 6456 sayılı Kanunun 41 inci maddesi ile bu fıkrada yer alan “özel hukuk” ibaresinden önce gelmek üzere “gerçek kişiler ve” ibaresi eklenmiştir.

uygun görüşüne istinaden bilgi alış-verişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları Risk Merkezi yönetimi tarafından talep edilen bilgileri vermekle yükümlüdürler. Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin onay vermesi koşuluyla, Risk Merkezi ile bilgi alış-verişi sözleşmesi imzalayan özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarına kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarına verilecek, müşterilerin bu kuruluşlar nezdindeki risk bilgileri Kanununun 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirilir.

Risk Merkezinin kuruluşuna, faaliyetine ve çalışmasına, Risk Merkezi yönetiminin oluşumuna, toplanmasına ve karar almasına, Risk Merkezine verilen bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelerce ödenecek aidatların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, Türkiye Katılım Bankaları Birliği ve Kurul tarafından belirlenen finansal kuruluşların üye oldukları meslek örgütlerinin görüşü ile Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Süresinde üyeler tarafından ödenmeyen aidatlar ve komisyonlar Türkiye Bankalar Birliğince kanuni yollara başvurularak tahsil edilir.

Kurum, gerektiğinde Risk Merkezini denetler, denetime ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Risk Merkezi, topladığı her türlü bilgiyi, Kurum ve Merkez Bankasına istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Ayrıca, gerçek ya da tüzel kişilerin gerekçesini belirterek risk bilgilerinin kendilerine verilmesi için yazılı talepte bulunmaları ya da kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar dışındaki bir gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişisine bu nitelikteki bilgilerin verilmesi için onay verdiklerinin ispat edilmesi halinde bahse konu bilgiler de talepte bulunan tarafça karşılanacak belli bir ücret karşılığında verilir.⁷⁰

⁷⁰ 3/4/2013 tarihli ve 6456 sayılı Kanununun 41 inci maddesi ile bu fıkrafta yer alan “bir özel hukuk” ibaresi “bir gerçek kişi veya özel hukuk” şeklinde değiştirilmiştir.

Risk Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sır sahibinin bilgilerinin açıklanması konusunda açık rızasının bulunması durumunda belirlediği kişiye risk bilgileri verilir. Kişinin rızasına dayanan bilgilerin verilmesine ilişkin usul ve esaslar, Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü, Türkiye Katılım Bankaları Birliğinin ve Kurulun belirleyeceği kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Risk Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 159 uncu madde hükümleri uygulanır. Bu fıkrada tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında Türk Ceza Kanunu'nun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Risk Merkezi, nezdindeki her türlü bilgi alış-verişini 73 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca en az beş banka tarafından kurulmuş şirketler aracılığı ile ve bu şirketlerle yapılacak sözleşmeler çerçevesinde de gerçekleştirebilir.

Geçici Madde 1 — Bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelik, tebliğ ve kararlar yürürlüğe girinceye kadar, kaldırılan hükümlere dayanılarak çıkarılan düzenlemelerin, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Bu Kanunda öngörülen düzenlemeler bir yıl içerisinde yürürlüğe konulur.

Geçici Madde 2 — 12.5.2001 tarih ve 4672 sayılı Kanunun geçici 2/a maddesi hükümleri saklıdır.

Geçici Madde 3 — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Kurum tarafından daha önce faaliyet izni verilmiş olan tüm bankalar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki kanunlara uygun olarak yapmakta oldukları faaliyetlerine devam ederler. Bankalar bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren, iki ay içinde faaliyet gösterdikleri alanları bildiren beyannameyi Kuruma verirler. Bankalar, faaliyetlerini bu Kanunun 4 üncü maddesi kapsamındaki faaliyet konularını genişletmeden önce Kurumdan izin almak zorundadır.

Bankalar ve finansal holding şirketleri durumlarını, bu Kanun hükümlerine bir yıl içinde intibak ettirmek zorundadır.

Halen faaliyette bulunan özel finans kurumları, bir yıl içerisinde ticaret unvanlarını katılım bankası ibaresini de kapsayacak şekilde değiştirmek ve mevcut durumlarını Kanunun finansal raporlamayla ilgili hükümlerine intibak ettirmek zorundadır. Özel Finans Kurumları Birliği Türkiye Katılım Bankaları Birliği olarak addolunur ve bu Kanunun hükümlerine tâbi olup, üç ay içinde durumunu bu Kanun hükümlerine uygun hale getirir.

Geçici Madde 4 — Kurumca yetkilendirilen Bağımsız denetim kuruluşları durumlarını 31.12.2006 tarihine kadar 36 ncı madde hükmüne uygun hale getirmek zorundadır.

Geçici Madde 5 — Bu Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki yüzde yirmibeşlik oran, bir risk grubuna kullandırılabilir kredi yönünden, 31.12.2005 tarihine kadar yüzde otuzbeş, 1.1.2006 tarihinden itibaren yüzde yirmibeş olarak; yüzde yirmilik oran, 31.12.2005 tarihine kadar yüzde otuzbeş, 1.1.2006 tarihinden 31.12.2006 tarihine kadar yüzde yirmibeş, 1.1.2007 tarihinden itibaren yüzde yirmi olarak uygulanır.

Bu Kanunun 54 üncü maddesindeki kredi sınırlarına ilişkin hesaplamalarda ortaklık payları; 2005 yılında yüzde kırk, 2006 yılında yüzde elli, 2007 yılında yüzde altmış, 2008 yılında yüzde yetmişbeş, 2009 yılında yüzde doksan, 1.1.2010 tarihinden itibaren yüzde yüz oranında dikkate alınır.

Geçici Madde 6 — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, iştirak tutarları Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen oranların altında olan kredi kuruluşları, hiçbir şekil ve surette bu maddede yer alan oranları aşamazlar. Aynı tarih itibarıyla iştirak tutarları Kanunda belirtilen oranlardan herhangi birini aşan kuruluşlar, aşım tutarlarını, 31.12.2005 tarihine kadar yüzde yirmisini, 31.12.2006 tarihine kadar yüzde kırkını, 31.12.2007 tarihine kadar yüzde altmışını, 31.12.2008 tarihine kadar yüzde seksenini, 31.12.2009 tarihine kadar yüzde yüzünü itfa etmek suretiyle giderirler.

Geçici Madde 7 — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 ncı maddesi kapsamında sandık ve vakıfları bulunan

bankalar durumlarını 31.12.2007 tarihine kadar 58 inci madde hükmüne uygun hale getirmek zorundadırlar.

Geçici Madde 8 — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce Kuruma yarışma ve yeterlilik sınavıyla alınmış; avukat (Kurum uzman yardımcısı) ve Kurum uzman yardımcıları, bankacılık uzman yardımcısı olarak atanır. Kurumda yeterlik sınavını geçerek avukat (Kurum Uzmanı) ve Kurum Uzmanı unvanını kazanmış olanlar bankacılık uzmanlığına atanır. Bunların Kurumda çalıştıkları süreler bankacılık uzman yardımcılığı ve bankacılık uzmanlığında geçmiş sayılır.

Bu Kanunun yayımı tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda görev yapan personelden; Kurum Uzmanı olarak görev yapmış ve geldikleri kurumlarda mesleğe özel yarışma sınavıyla alınmış ve yeterlik sınavında başarılı görülerek uzman, müfettiş ve benzeri unvanlarda görev yapmış olanlar ile en az doktora derecesine sahip olanlar bankacılık uzmanlığına atanmış sayılırlar. Bunların geldikleri kurumlarda uzman, müfettiş ve benzeri unvanlarda ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda çalıştıkları süreler bankacılık uzmanlığında geçmiş sayılır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce başka kurumlardan naklen atanmış bankalar yeminli murakıp ve yardımcılarının geldikleri kurumlarda çalıştıkları süreler Kurumda geçmiş sayılır.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında zikredilen Kurum uzmanları dışında kalan Kurum uzmanları ve avukatlar aynı kadro unvanlarıyla görevlerine devam ederler. Bu kadrolara bir daha atama yapılmaz. Bu kişiler görevde kaldıkları sürece bankacılık uzmanlarının aylık, malî, sosyal ve emeklilik haklarından aynen yararlanırlar.

Geçici Madde 9 — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki Hazine Müsteşarlığının 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu hükümleri ile 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ikrazatçılık dışındaki hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili personeli, muvafakatları alınmak kaydıyla ve 1.1.2006 tarihine kadar talep etmeleri hâlinde Kuruma naklen atanır. Kanun yürürlüğe girdiği tarihte, Müsteşarlığın ilgili personelinden yurt dışı teşkilatında görev yapan veya uluslararası kuruluşlarda görevli bulunan, lisans üstü eğitim nedeniyle yurt dışında bulunan veya askerlik ya da sair nedenlerle ücretsiz izinli

olanların naklen atanma hakları saklıdır. Süresi içinde kullanılmayan haklar geçersiz olur.

Hazine Müsteşarlığından naklen atanacak ilgili personelden, yaş şartı dışındaki şartları taşıyan ve Kurulca belirlenecek usûl ve esaslara göre en az üç yıllık hizmeti bulunanlar bankacılık uzmanı, üç yıldan az hizmeti olanlar bankacılık uzman yardımcısı olarak atanır. Bunların geldikleri kurumda çalıştıkları süreler bankacılık uzman ve uzman yardımcılığında geçmiş sayılır. Naklen atanan personelden Müsteşarlığa karşı mecburi hizmet yükümlülüğü bulunanların Kurumda geçirdikleri süreler bu yükümlülüklerin ifasında dikkate alınır.

Bu maddenin birinci fıkrası hükmüne göre Hazine Müsteşarlığından naklen ataması yapılan personelin kadroları hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilerek, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvelin Hazine Müsteşarlığına ait bölümünden çıkartılmış sayılır.

Kurum veya Fon personeli iken Fonda veya Kurumda geçici olarak görevlendirilen personel, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde kurumlarına iade edilmemeleri hâlinde buldukları Kurumda veya Fonda durumlarına uygun kadro veya pozisyonlara atanırlar. Bunlara ödenecek farklar hakkında geçici 20 nci maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 10 — Bu Kanun yayımlandığı tarihte halen Fonda çalışmakta olan personelden, Kanun ile Fona verilen aslî ve sürekli görevler ile diğer hizmetleri yürütecek olanlar, öğrenim durumları, hizmet süreleri ve Fon Kurulu tarafından belirlenecek diğer hususlar dikkate alınarak bu Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kadro ve pozisyonlara atanır.

Geçici Madde 11 — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, 26.12.2003 tarihine kadar temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona intikal eden ve/veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilişkili Bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bankalar hakkında başlatılan işlemler sonuçlanıncaya ve her türlü Fon alacakları tahsil edilinceye kadar bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Kanunun 14, 15, 15/a, 16, 17, 17/a ve 18 inci maddeleri, ek 1, 2,

3, 4, 5 ve 6 ncı maddeleri ile geçici 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce haklarında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Kanun gereği mal bildiriminde bulunması gerekenlerin, bildirimde belirtmedikleri veya gerçeğe aykırı olarak bildirdikleri her türlü taşınır ve taşınmaz mal, hak ve alacak ile gelir ve harcamalar da haksız mal edinme hükümlerine tâbidir. Haksız mal edinmediğini ispat edene bu hüküm uygulanmaz.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce mülga 3182 sayılı Bankalar Kanununun 64 ve 65 inci maddeleri ile bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesi uyarınca işlem yapılan bankalar ile tasfiyeye tâbi tutulan veya tasfiye işlemi başlatılan bankalar hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (5) ve (6) numaralı fıkraları hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Geçici Madde 12 — 13.11.1996 tarihli ve 4208 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendinin (6) numaralı alt bendi; bu Kanunun 134 üncü maddesinin dokuzuncu, onuncu, onbirinci, onikinci ve onüçüncü fıkraları, 136 ncı maddesi, 137 nci maddesi, 138 inci maddesinin ikinci fıkrası ve geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükümlerine göre faaliyet izni kaldırılan veya Fona devredilen bankalar ile 26.12.2003 tarihine kadar temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona intikal eden ve/veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilişkili Bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bankalar hakkında uygulanır.

Geçici Madde 13 — Sermayesinin yarıdan fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ya da hisselerinin çoğunluğu üzerinde bu kurum ve kuruluşların idare ve temsil yetkisi bulunan ve özel kanunla kurulmuş bankalarda (Tasfiye Hâlinde T. Emlak Bankası A.Ş. dâhil) 26.12.2003 tarihinden önce bankacılık teamüllerine göre teminatlı ve/veya yetersiz teminatlı kredi kullanıp da vadesi geçtiği halde henüz ödenmemiş, süresi uzatılmamış veya yeniden yapılandırılmamış kredileri kullananlar ya da yeniden yapılandırma şartlarını ihlal edenler ile münferit veya karşılıklı verilen banka teminat mektupları, kabul kredileri ve avaller, taşınır ve taşınmaz

rehni, ipotek, üst hakkı, intifa hakkı ve oturma hakkı gibi her türlü sınırlı aynı hak tesisine ilişkin sözleşmeden doğan hakların da diğer bankaların ve üçüncü kişilerin muvazaadan arı hakları aleyhine olmamak üzere Fon alacaklarının tahsiline ilişkin 123, 134, 136, 137, 138, 140, 142 ve 165 inci madde hükümleri, tasarrufun iptali davalarında aciz vesikası şartı aranmaması, (...) ⁽¹⁾ dâhil bankalarınca uygulanır.⁷¹

Geçici Madde 14 — 13.11.1996 tarihli ve 4208 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendinin (6), (7) ve (8) numaralı bentleri ile bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Kanunun 15/a maddesi ve 22 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında sayılan ceza ve hukuk davalarını kovuşturan, soruşturan ve yürüten Cumhuriyet savcıları ile hâkimler bu işleri ivedilikle yürütürler ve görevleri süresince disiplin nedenleri hariç mazeretleri ve istemleri olmadıkça üç yıl süre ile başka bir yere veya göreve atanamazlar. Görev süresi dolanlar tekrar atanabilirler.

Geçici Madde 15 — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce iflas etmiş olan bankaların tasfiyesi, tekemmül ettirilen işlemler ve yapılan sıra cetvelleri saklı kalmak kaydıyla iflas idareleri tarafından bu Kanun hükümlerine göre yürütülür. Bu maddenin uygulanmasında iflas idareleri bu Kanunun 106 ncı ve 140 ıncı maddesinde Fona verilen yetkileri haizdir.

Geçici Madde 16 — Bu Kanun ile Fon alacağıın tahsil bakımından yarar görülerek (...) ⁷² diğer konularda Fon lehine getirilen hükümler makale şamildir. ⁷²

Geçici Madde 17 — Kurul Başkanı ve Fon Kurulu Başkanı hariç olmak üzere, Kurula ve Fon Kuruluna ilk atanan üyelerin üçte biri iki yılda bir yenilenir. İkinci yılın sonunda kur'a sonucu üyelikleri sona eren üyeler bir defalığına tekrar atanabilir.

Geçici Madde 18 — Bu Kanunun yayımını izleyen bir ay içerisinde mülga 4389 sayılı Kanunla kurulan Güvence Fonu tutarları Fona devredilir.

⁷¹ Bu fıkranın “... tüzel kişilerin kanuni temsilcileri ile borçlu veya borçla diğer ilgilerinin yurt dışına çıkmasını yasaklama ...” bölümü Anayasa Mahkemesi'nin 18/10/2007 tarihli ve E.: 2007/4, K.: 2007/81 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

⁷² Anayasa Mahkemesi'nin 4/6/2014 tarihli ve E.: 2014/85, K.: 2014/103 sayılı Kararı ile bu fıkarda yer alan “...zamanaşımı ve” ibaresi iptal edilmiştir.

Geçici Madde 19 — Bu Kanunun 100 üncü maddesinin son fıkrası gereğince Kurum ile Fon tarafından müştereken belirlenecek hususlar üç ay içinde belirlenir.

Geçici Madde 20 — Bu Kanun ile yapılan yeni düzenleme sebebiyle Kurumda görev unvanları değişmeyenler aynı unvanlı kadrolarına atanmış sayılırlar. Bu şekilde atanan personele, atandıkları tarihteki eski pozisyonlarına ilişkin olarak almakta oldukları aylık ücret (fazla mesai ücreti hariç), ikramiye ve benzeri adlarla yapılan ödemelerin toplam net tutarı; atandıkları yeni kadrolarına ilişkin olarak yapılan her türlü ödemelerin (fazla mesai ücreti ve performans dayalı ödül hariç) toplam net tutarından fazla olması hâlinde, aradaki fark atandıkları kadroda kaldıkları sürece herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın her ay tazminat olarak ödenir. İsteğe bağlı olarak, atandıkları kadro unvanında herhangi bir değişiklik olanlarla başka kurumlara geçenlere fark tazminatı ödenmesine son verilir.

Görev unvanları değişenler veya kaldırılanlar Kurumda, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde durumlarına uygun yeni bir kadroya atanır. Atama işlemi yapıncaya kadar Kurumca ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilebilirler. Bunlar yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski görev unvanlarına ait aylık ücret (fazla mesai ücreti hariç), ikramiye ve benzeri adlarla yapılan ödemeleri almaya devam ederler. Ataması yapılan personelin aylık ücretleri ile her türlü malî ve sosyal haklarında meydana gelen farklar hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görev yapmakta olan Kurul Başkan ve üyelerinin üyelikleri görev sürelerinin sonuna kadar devam eder. Kurul Başkan ve üyelerinin ücretleri ile her türlü malî ve sosyal haklarında görevde buldukları sürece bu Kanunda yapılan düzenlemeler sebebiyle meydana gelen farklar hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.

Yukarıdaki hükümler, Fon Kurulu Başkan ve üyeleri ile bu Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde belirtilen kadrolara atanacak personel hakkında da uygulanır.

Kamu kurum ve kuruluşları ile Merkez Bankası personeli iken Kurumda veya Fonda görev alanlar istekleri hâlinde ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde talepte

bulunmaları kaydıyla, geldikleri kurumlarda durumlarına uygun bir göreve atanırlar. Bu takdirde, Kurumda veya Fonda geçirdikleri süreler tâbi oldukları kanun hükümlerine göre hizmetlerinde değerlendirilir.

Geçici Madde 21 — Bu Kanun uyarınca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tâbi olan Kurum ve Fon personelinin Kurum ve Fonda geçen hizmet süreleri, öğrenim durumu itibarıyla yükseldebilecekleri dereceyi aşmamak koşuluyla 657 sayılı Kanunun ek geçici 1, 2 ve 3 üncü maddeleri ile 2.2.2005 tarihli ve 5289 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınarak kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir.

Bu suretle 5434 sayılı Kanuna tâbi olan personelin kazanılmış hak aylık derecelerinde değerlendirilemeyen geçmiş hizmet süreleri emekli keseneğine esas aylıklarında değerlendirilir.

Söz konusu personele, iş mevzuatına göre herhangi bir tazminat ödenmez. Bu personelin önceden kıdem tazminatı ödenmiş süreleri hariç kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde geçmiş olan hizmet süreleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli sandığı ikramiyelerinin hesabında dikkate alınır.

Geçici Madde 22 — T.C. Emekli Sandığı dışındaki sosyal güvenlik kurumlarından emekli olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurul ve Fon Kurulu üyeliklerine atananlardan T.C. Emekli Sandığıyla ilişkilendirilmelerini isteyenler, göreve başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren T.C. Emekli Sandığı ile ilişkilendirilirler. Bu süreye ait emekli kesenek ve karşılıkları genel esaslara göre T.C. Emekli Sandığına ödenir.

Geçici Madde 23 — (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Geçici Madde 24 — (Ek : 8/3/2006-5472/2 md.)

Banka tarafından yetkili mercilere beyan edilen sigortaya tabi mevduat tutarı ile Fon tarafından tespit edilen mevduat tutarı arasında bir fark bulunması nedeniyle bu maddenin yayımı tarihinden önce haklarında Fon tarafından takibat başlatılmış kişilerin ve bankaların (iflas kararı verilmiş olanlar dahil), Fona olan borçlarından dolayı bu Kanun hükümlerine göre cebri icra yoluyla varlıklarının satışından elde edilen bedelin, bu Kanunun 134 üncü maddesinin

sekizinci fıkrası uyarınca yapılan garameten dağıtımı sonrasında Fon payına düşen kısmı, yukarıdaki nedene dayanılarak Fon tarafından haklarında takibat başlatılmış kişilerin ve bankanın Devlete ve sosyal güvenlik kuruluşlarına olan 6183 sayılı Kanun kapsamındaki borçlarına ödenmek üzere bir hesapta toplanır. Bankanın ve bu madde kapsamındaki kişilerin, Devlete ve sosyal güvenlik kuruluşlarına olan 6183 sayılı Kanun kapsamındaki borçlarının ödenmesinden sonra kalan tutar, Fon alacağına mahsup edilir. Bu madde hükmü, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan satışlar için de uygulanır.

Geçici Madde 25 – (Ek : 8/3/2006-5472/2 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Fon tarafından satış ilânı verilmiş, satışı gerçekleşmiş ancak ihale bedelinin alacaklılara dağıtımı sonuçlanmamış satışlar ile 31/12/2006 tarihine kadar ilân edilecek satışlar kapsamında yapılacak teslimlerde, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (m) bendi uyarınca istisna uygulanacak kısmın hesaplanmasında, 5411 sayılı Kanunun bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki hükümlerine göre Fona itikal etmesi gereken tutar esas alınır.

Geçici Madde 26 – (Ek : 4/6/2008-5766/23 md.)

6183 sayılı Kanunun 35 inci maddesi; Fon tarafından devralınan şirketlerde Fon aleyhine, 6183 sayılı Kanunun mükerrer 35 inci maddesi; Fonun veya Fon personelinin kayyım sıfatı ile atandığı şirketlerde Fon ve Fon personeli aleyhine, bu Kanun ve mülga Bankalar kanunları kapsamında banka ve şirketlerde Bakan, Kurul veya Fon Kurulu tarafından görevlendirilen kişiler aleyhine uygulanmaz.

Temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona itikal eden ve/veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilişkili Bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bankalar hakkında başlatılan işlemler sonuçlanıncaya ve her türlü Fon alacakları tahsil edilinceye kadar, yönetim ve denetimi Fon tarafından devralınan banka ve şirketlerin eski yöneticileri hakkında 6183 sayılı Kanunun 35 inci maddesi ile mükerrer 35 inci maddesinin uygulanmasında, ilgili

kanun ve mevzuat veya ana sözleşmeleri uyarınca temsil yetkilendirilmiş veya tüzel kişilerin yetkili organlarınca temsil yetkisi verilmiş kişi veya kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekkülü idare edenlerden,

a) Fon bankalarının; yönetim ve denetimine sahip olduğu iştiraklerinden, hâkim ortağı olan tüzel kişilerden, gerçek ve tüzel kişi hâkim ortaklarının hâkim ortak olduğu şirketlerden, bu kişiler adına hareket eden veya onlar hesabına kendi adına para, mal veya hak edinen şirketlerden olan Fon alacaklarında, banka kaynağının kullanıldığı/kullandırıldığı tarihten itibaren borcun devam ettiği dönem boyunca,

b) Fon bankalarının kurumsal kredilerinden kaynaklanan Fon alacaklarında, kredinin kat edildiği tarihten itibaren borcun devam ettiği dönem boyunca,

c) Fon gelirlerinden kaynaklanan alacaklarda, Fon alacağına ilgili kuruluşa tebliğ edildiği tarihten itibaren borcun devam ettiği dönem boyunca,

kanuni temsilci sıfatını haiz kişiler kanuni temsilci olarak addedilir.

Geçici Madde 27 – (Ek : 4/6/2008-5766/23 md.)

Bu Kanun ve mülga Bankalar kanunları hükümlerine göre, Fonun mülkiyetine geçen veya Fon tarafından satışı yapılarak alıcı adına tescilli yapılan taşınmazlarda borçlu veya üçüncü şahıslar bulunmakta ise, bu kişilere, onbeş (15) gün içinde taşınmazın tahliye edilmesini ihtar eden tahliye emri tebliğ edilir. Taşınmazın bu müddet içinde tahliye edilmemesi halinde, gerektiğinde kolluk kuvveti yardımı da alınarak borçlu veya üçüncü şahıs taşınmazdan çıkarılarak taşınmazın tahliyesi Fon tarafından gerçekleştirilir. Tahliyeye ilişkin masraflar taşınmazın yeni maliki tarafından karşılanır.

Fon tarafından bu Kanun ve mülga Bankalar Kanunları hükümlerine göre yapılan veya yapılmış olan satışlarda, satış şartnamesi veya eklerinde belirtilen süre içinde tahliye taahhütlerinin yerine getirilmemesi halinde de bu maddenin birinci fıkrası hükümleri uygulanır. Bu takdirde 15 günlük süre taşınmazın tahliyesine ilişkin olarak satış şartnamesi ve eklerinde belirtilen sürenin bitiminde

başlar. Fonun, taahhüt ihlali sebebiyle alıcıdan tazminat isteme hakkı saklıdır.

Geçici Madde 28 – (Ek: 13/2/2011-6111/150 md.)

Risk Merkezinin çalışma usul ve esasları bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde ek 1 inci maddenin beşinci ve dokuzuncu fıkralarında belirtilen usul çerçevesinde Türkiye Bankalar Birliğiince belirlenir.

Bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezi faaliyete geçinceye kadar, Merkez Bankası bünyesinde bulunan Risk Merkezi, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun yürürlükten kaldırılan 44 üncü maddesi hükümleri uyarınca faaliyetlerini yürütür.

Merkez Bankası nezdindeki Risk Merkezi bilgileri, bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezine aktarılır.

Geçici Madde 29 – (Ek: 13/2/2011-6111/150 md.)

Kurumun merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanincaya kadar Kurumun idari merkezi Ankara'dır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir.

Geçici Madde 30 – (Ek: 25/4/2012-6300/4 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Kurul ile Fon Kurulu Başkan ve üyelerinin üyelikleri, görev sürelerinin sonuna kadar devam eder.

Kurul ile Fon Kurulu üyeliklerinde kalan süreyi tamamlamak üzere atanmış olanların üyelikte geçirdikleri bu süreler ile mevzuatı uyarınca yapılan kura sonucu üyelikleri sona ermiş olanların kura tarihine kadar üyelikte geçirdikleri süreler 85 inci ve 114 üncü maddelerin uygulanmasında görev süresi olarak dikkate alınmaz.

Bu Kanun ile 103 üncü ve 126 ncı maddelerde yapılan değişiklikler, Kanunun yürürlüğe giriş tarihinden önce görev süresi sona eren Kurul başkan ve üyeleri ile Fon Kurulu başkan ve üyeleri hakkında da uygulanır. Ancak, ilgili değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten önceki hükümlere göre kendilerine bir yıl ödeme yapılmış Kurul başkan ve üyeleri ile Fon Kurulu başkan ve üyeleri bu uygulamadan yararlanamaz.

Geçici Madde 31 – (Ek: 24/5/2013-6487/31 md.)

Bankacılık mevzuatının uygulanmasıyla ilgili olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılmış başvuru veya Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararı kapsamında karşılıklı olarak dostane çözüme ulaşılması hâlinde, ilgili kamu otoritesinin şikayet ya da yazılı başvurudan vazgeçme veya müdahillikten çekilme beyanının ilgili Cumhuriyet savcılığı veya mahkemeye ulaşması üzerine, dostane çözüm kapsamına giren fiiller nedeniyle yapılmakta olan soruşturma veya kovuşturmada şüpheli veya sanıklar hakkında kovuşturmaya yer olmadığı veya düşme kararı verilir.

Yukarıdaki fıkra hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla derdest olan soruşturma veya kovuşturmalara ilgili olarak uygulanır.

Yürürlük

Madde 170 – Bu Kanunun; 90 ve 91 inci maddeleri bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde, 168 inci maddesinin (B), (C), (D) ve (E) fıkraları 1.1.2006 tarihinde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 171 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5429 SAYILI TÜRKİYE İSTATİSTİK KANUNU

Kanun/Karar No: 5429

Yayın Tarihi: 18.11.2005

Resmî Gazete No: 25997

İlgili Maddeler: İkinci Kısım İkinci Bölüm: Madde-13 ve 14

İKİNCİ KISIM

Resmî İstatistik Programı, Bilgi Derleme ve Gizlilik

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgilerin Toplanması, Dağıtımı ve Gizliliği

Bilgi isteme, bilgilerin doğruluğunu araştırma, kontrol ve saklama

Madde 7- Başkanlık, Kurumun görev alanına giren konularla ilgili sayım ve araştırmalarda, istatistik üretimi için gerekli gördüğü her türlü ortamdaki veri ve bilgiyi, tüm istatistikî birimlerden, Başkanlıkça belirlenen şekil, süre ve standartlarda doğrudan isteme yetkisine sahiptir.

Başkanlık, gerektiğinde verilen veri veya bilgilerin doğruluğunu araştırmaya, kontrol etmeye, ilgililerden ek bilgi ve belge istemeye, araştırma ve kontroller sonucu düzenlenecek belgelerle gerçek veri ve bilgiyi belirlemeye yetkilidir.

Başkanlığın veri ve bilgi derleme ve yayımlama işlemleri dâhil her türlü faaliyetleri elektronik ortamda yapılabilir, arşivlenebilir ve elektronik imza kullanılabilir.

Elektronik ortamda tutulan bilgilere ilişkin belgeler, bu veri ve bilgilerin kesinleşip kullanıma açık hâle gelmesine kadar saklanır ve bu sürenin sonunda imha edilir.

Cevap verme yükümlülüğü ve sınırları ⁷³

⁷³ Bu madde başlığı “Cevap verme yükümlülüğü” iken, 25/11/2008 tarihli ve 5813 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Madde 8- (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 20/3/2008 tarihli ve E.: 2006/167, K.: 2008/86 sayılı Kararı ile.; Yeniden Düzenleme: 25/11/2008-5813/1 md.)

İstatistikî birimler, ülkenin ekonomi, sosyal, demografi, kültür, çevre, bilim, teknoloji ve ihtiyaç duyulan diğer alanlardaki resmi istatistikleri üretmek üzere, Anayasa'da belirlenen temel haklar ve ödevler çerçevesinde, kendilerinden istenen veri veya bilgileri, Başkanlığın belirleyeceği şekil, süre ve standartlarda eksiksiz ve doğru olarak ücretsiz vermekle yükümlüdür.

İdarî verilere erişim

Madde 9- Kurum ve kuruluşlar, resmî istatistik üretiminde kullanılmak üzere, kendi görev alanları ile ilgili konularda topladıkları, işledikleri ve sakladıkları kayıt ve diğer veri dosyalarını ve her türlü harita ile uzaktan algılanmış veriyi, belirlenen süre içerisinde ücret talep etmeksizin Başkanlığa vermek veya kullanımına açmakla yükümlüdürler.

Ulusal kayıt sistemleri

Madde 10- Kurum ve kuruluşlar kendi görev alanlarına ilişkin ulusal kayıt sistemlerini Başkanlığın belirlediği standartlarda oluşturmak, güncellemek ve Başkanlığın istatistik amaçlı kullanımına açmakla yükümlüdür.

Bu konuda yapılacak her türlü mevzuat çalışmalarında Başkanlığın uygun görüşü alınır.

Sınıflamalar

Madde 11- Kurum ve kuruluşlar, Başkanlık tarafından oluşturulan istatistik amaçlı tanım ve sınıflamaları kullanmakla; kendi ihtiyaçları doğrultusunda belirleyecekleri sınıflamaları kullanmaları hâlinde ise, Başkanlığın belirlediği sınıflamalara dönüştürülmesini sağlayacak tedbirleri almakla yükümlüdür.

İstatistik sonuçlarına erişim

Madde 12- Başkanlık ve Programda yer alan kurum ve kuruluşlar, üretilen resmî istatistiklere, Programda belirtilen standart ve yayın tarihine uyarak, tüm kullanıcıların kolay ve eşit şartlarda erişmesini sağlayacak tedbirleri alırlar.

Kurum tarafından derlenen istatistikî bilgiler, kullanıma açılmadan önce herhangi bir şahsa veya makama verilemez.

Gizli veriler

Madde 13- Gizli verilere yalnızca resmî istatistik üretiminde görev alanlar, görevlerini yerine getirebilmek için ihtiyaç duydukları ölçüde erişebilirler.

Bireysel verinin toplulaştırılması ile oluşturulan veri tablosunun herhangi bir hücresindeki istatistikî birim sayısının üçten az olması veya birim sayısı üç ve daha fazla olduğu hâlde bir veya iki istatistikî birimin hakim durumda olması hâlinde ilgili hücredeki veri gizli kabul edilir.

Resmî istatistiklerin üretilmesi için toplanan, işlenen ve saklanan verilerden gizli olanları, idarî, adlî ve askerî hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz ve ispat aracı olamaz. Bu bilgileri derleyen ve değerlendiren memurlar ve diğer görevliler de bu yasağa uymak zorundadır. Bu yükümlülük, görevlilerin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

Resmî istatistik üreten kurum ve kuruluşların yetkilileri tarafından, gizli verilerin hukuka aykırı erişimine, açıklanmasına veya kullanımına karşı her türlü önlem alınır.

Herkese açık kaynaklardan elde edilen veri veya bilgiler gizli kabul edilmez.

İstatistikî birimin, kendisine ait gizli verilerin açıklanmasına yazılı onay vermesi hâlinde, veri gizliliği ortadan kalkar.

Gizli veriler, ancak doğrudan veya dolaylı tanımlamaya yol açmayacak şekilde diğer bilgilerle birleştirilerek yayımlanabilir.

(Ek fıkra: 25/11/2008-5813/2 md.) Dış ticaret istatistiklerinde dolaylı tanınma ile gizlilik kapsamına giren veriler için bu gizlilik hükümleri, istatistikî birimin kendisine ait verinin gizlenmesini talep eden yazılı başvurusu halinde uygulanır.

Veri gizliliği ve güvenliğine ilişkin usûl ve esaslar, ulusal ve uluslararası ilkeler doğrultusunda, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Bireysel verilerin kullanımı

Madde 14- Bireysel veriler, istatistikî birimlerin doğrudan veya dolaylı olarak tanınmasına yol açacak bölümleri gizlendikten sonra, münferit birimlere atıfta bulunmayan bilimsel amaçlı araştırmalarda kullanılması kaydı ve Başkanlığın yazılı izniyle verilebilir. Bireysel verileri kullanma hakkı elde edenler, bu verileri üçüncü şahıslara veremezler.

İstatistikî birimlerin hakları

Madde 15- Resmî istatistiklerin üretimi için veri veya bilgi talep edilen istatistikî birimler, sayımın veya araştırmanın amacı, kapsamı, istatistikî verinin gizliliğinin sağlanması için alınan önlemler ve hakları ile ilgili konularda 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde, bilgi edinme, kendilerine ait gizli verinin izinsiz açıklanması durumunda da maddi ve manevi her türlü zararının tazmin edilmesini isteme hakkına sahiptir.

Kendilerine ait gizli verilerin açıklanması nedeniyle açılan davalarda Başkanlık veya diğer kurum ve kuruluşlar aleyhine tazminata hükmedilmesi durumunda, bu hususta kusuru olan memur ve diğer görevlilere genel hükümlere göre rücu edilir.

5464 SAYILI BANKA KARTLARI VE KREDİ KARTLARI KANUNU

Kanun/Karar No: 5464

Yayın Tarihi: 01.03.2006

Resmî Gazete No: 26095

İlgili Maddeler: Üçüncü Bölüm: Madde 8

Beşinci Bölüm: 23

Dokuzuncu Bölüm: 31

Onuncu Bölüm: 39

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kart Çıkaran Kuruluşların Yükümlülükleri

Kart çıkarma ve buna ilişkin yükümlülükler

MADDE 8 – Kart çıkaran kuruluşlar, talepte bulunmayan veya sözleşme imzalamayan kişiler adına hiçbir şekil ve surette kart veremezler. Bu kuruluşlarca genel müdürlük veya şube haricinde kredi kartı talebi toplanabilecek yerler Kurumun uygun görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından müştereken belirlenir.

Asgarî tutarın son ödeme tarihini takip eden üç ay içinde ödenmemesi durumunda kart çıkaran kuruluşça kart hamiline yapılacak bildirimden itibaren bir aylık süre içerisinde bu tutarın ödenmemesi ya da banka kartı ile kredi kartı kullanımından dolayı adli cezaların uygulanması halinde, ilgili kart çıkaran kuruluşça kart hamiline verilen kredi kartları iptal edilir ve borcun tamamı ödeninceye kadar yeni kredi kartı düzenlenemez.

Kart çıkaran kuruluşlar, kartların düzenli ve güvenli kullanımı ile bildirim, talep, şikâyet ve itirazlara ilişkin gerekli tedbirleri almaya yönelik sistemi kurmak ve kesintisiz olarak açık tutmakla yükümlüdür.

Kart çıkaran kuruluşlar, kartın verilmesi anında kart hamilini yeterli derecede bilgilendirmek ve talep edilmesi halinde, gerçekleştirilmiş işlemlere ait kayıtları otuz günü geçmemek üzere işlemin mahiyetine

uygun bir süre zarfında sağlamakla yükümlüdür. Yurt dışı işlemlerinde bu süre altmış gün olarak uygulanır.

Kart çıkaran kuruluşlar, kartların kullanılması bir kod numarası, şifre ya da kimliği belirleyici başka bir yöntemin kullanılmasını gerektiriyorsa, bu tür bilgilerin gizli kalması amacıyla gerekli önlemleri almak ve harcama ve alacak belgesinin müşteri nüshası üzerinde ve yazışmalarda kart numarasının açıkça yer almasını engellemekle yükümlüdür.

Kart çıkaran kuruluşlar, banka kartı ve kredi kartlarının asıl kart hamiline teslim edilmesini sağlayacak önlemleri almak, reşit olmayan ek kart hamilleri adına düzenlenen banka ve kredi kartlarının asıl kart hamillerine teslimini sağlamakla yükümlüdür.

Kredi kartı limiti

MADDE 9 – Kart çıkaran kuruluşlar, kredi kartı almak isteyen kişilerin yasaklılık veya engel durumu, ekonomik ve sosyal durumu, aylık veya yıllık ortalama geliri, diğer kart çıkaran kuruluşlarca bu kişilere tahsis edilen kredi kartı limiti, bir model veya skorlama sistemi sonuçları, müşterini tanı ilkeleri ile 29 uncu madde çerçevesinde temin edilecek bilgileri dikkate alarak yapacakları değerlendirmeye istinaden kullanım limiti tespit etmek zorundadır. Kart çıkaran kuruluşlar kart limitlerini bu hüküm çerçevesinde güncelleyebilirler. Kart çıkaran kuruluşlar, kart hamilleri talep etmedikçe kart limitlerini artıramazlar. Kart hamillerinin harcamalarıyla kart limitlerini aşmaları halinde, aşılınan miktara işlem tarihi ile ödeme tarihi arasındaki süre için, akdi faizden başka herhangi bir ücret talep edilemez.

Kart çıkaran kuruluş tarafından bir gerçek kişinin sahip olduğu tüm kredi kartları için tanınacak toplam kredi kartları limiti, ilk yıl için, ilgilinin aylık ortalama net gelirinin iki katını, ikinci yıl için ise, dört katını aşamaz. Bu fıkra uygulamasında bin Yeni Türk Lirasına kadar limitler hariç olmak üzere, aylık veya yıllık ortalama gelir düzeyi kart hamili tarafından beyan edilen ve ilgili kuruluşlarca teyit edilen gelirler üzerinden tespit edilir.

Kart hamilinin talebi üzerine üçüncü kişiler adına asıl karta bağlı ve asıl kart limitini aşmamak kaydı ile ek kredi kartı düzenlenebilir.

Kurul, ikinci fıkrada yer alan sınırlama da dahil olmak üzere, kart çıkaran kuruluşların genel ve bireysel risk sınır ve oranlarını belirlemeye yetkilidir.

Hesap özeti

MADDE 10 – Kurulca belirlenecek usûl ve esaslar çerçevesinde, kredi kartı hesap özeti düzenlenmesi, yazılı veya kart hamilinin talebi üzerine elektronik ortam veya başka etkin yollarla bildirilmesi zorunludur.

Şikâyet ve itirazlar

MADDE 11 – Kart çıkaran kuruluşlar, kart ve ek kart hamillerinin kart kullanımıyla ilgili olarak yapacakları şikâyet ve itiraz başvurularını, başvuru tarihinden itibaren yirmi gün içinde hamilin başvuru yöntemi kullanılarak ve gerekçeli bir şekilde cevaplandırmak zorundadır. Kuruluşlar, kart ve ek kart hamillerinin şikâyet ve itirazlarının ilgili birimlerine kolaylıkla ulaşmasını sağlayacak tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kredi kartı ile yapılan işlemlere, son ödeme tarihinden itibaren on gün içinde, kart çıkaran kuruluşa başvurmak suretiyle itiraz edilebilir. Kredi kartı hamili, yapacağı başvuruda, hesap özeti hakkında hangi unsurlarına itiraz ettiğini gerekçesiyle belirtmek zorundadır. Süresi içerisinde itiraz edilmeyen hesap özeti kesinleşir. Hesap özeti kesinleşmesi genel hükümlere göre dava hakkını ortadan kaldırmaz.

Kartın haksız kullanımı ve sigortalanması

MADDE 12 – Kartın ya da 16 ncı maddede belirtilen bilgilerin kaybolması veya çalınması halinde kart hamili, yapacağı bildirimden önceki yirmidört saat içinde gerçekleşen hukuka aykırı kullanımdan doğan zararlardan yüzelli Yeni Türk Lirası ile sınırlı olmak üzere sorumludur. Hukuka aykırı kullanımın, hamilin ağır ihmaline veya kastına dayanması veya bildirim yapılmaması hallerinde bu sınır uygulanmaz.

Kart çıkaran kuruluş, yapılacak talep ve ilgili sigorta prim bedelinin ödenmesi koşulu ile kart hamilinin birinci fıkrada belirtilen yüzelli Yeni Türk Lirası tutarındaki sorumluluğunun sigortalanmasını sağlamakla yükümlüdür. Kartların sigortalanması ve sorumluluğun paylaşılmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurumsal yönetime ilişkin hükümler

MADDE 13 – Kart çıkarma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma faaliyetinde bulunan kuruluşların yönetim ve teşkilat yapısına, muhasebe ve raporlama sistemine ve kurumsal yönetime ilişkin usûl ve esaslar Kurulca belirlenir.

Kart çıkaran kuruluşlar, kredi kartlarına uyguladıkları faiz, gecikme faizi, yıllık ücret ve her türlü komisyon oranları ile istenilen diğer bilgileri kamuoyuna yayınlanmak üzere aylık olarak Kuruma iletir. Yayınlanacak bilgi ve belgelerin içeriği ve yayınlama usûl ve esasları Kurulca belirlenir.

Koruyucu hükümler

MADDE 14 – Kurul, bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca faaliyet izni verilen kuruluşların varlıkları, alacakları, öz kaynakları, borç, yükümlülük ve taahhütleri, gelir ve giderleri arasındaki ilgi ve dengelerin ve malî bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların ve maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla sermaye ve likidite yeterliliği de dahil sınırlamalar ve standart oranlar belirlemek suretiyle, gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

Bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca faaliyet izni verilen kuruluşlar, yapılan düzenlemelere uymak, belirlenen sınırlamaları ve standart oranları hesaplamak, tutturmak ve idame ettirmek ve bunlara ilişkin olarak Kurul tarafından istenen tedbirleri belirlenen süreler içinde almak ve uygulamakla yükümlüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Üye İşyeri ve Üye İşyeri Anlaşması Yapan Kuruluşlara İlişkin Yükümlülükler

Kartın kontrol ve kabulü

MADDE 17 – Üye işyerleri, kart hamillerinin yapmış oldukları mal ve hizmet alımlarının bedelini banka kartı ya da kredi kartı ile ödeme taleplerini kabul etmek zorundadır. Bu zorunluluk indirim dönemlerinde de geçerlidir. Üye işyerleri, kart hamilinden kartın kullanılması dolayısıyla komisyon veya benzeri bir isim altında ilave bir ödemede bulunmasını isteyemez. Bu hükme aykırı davranılması halinde, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar tarafından üye işyeri sözleşmesi feshedilir ve bir yıl süreyle yeni bir sözleşme yapılamaz.

Üye işyerleri, mal ve hizmet bedeli karşılığını banka kartı veya kredi kartı ile ödemek isteyen kişilerin imza gerektiren işlemlerde imza kontrolünü yapmak, kartın tahrifata uğrayıp uğramadığını kontrol etmek ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlarca kendilerine ulaştırılan bilgiler çerçevesinde kartın geçerliliğini tespit etmekle yükümlü olup, gerekli durumlarda kart üzerinde yer alan bilgilerle kimlik belgesi üzerinde yer alan bilgileri karşılaştırmak üzere geçerli

bir kimlik belgesi ibrazını talep etmek ve harcama belgesi üzerindeki bilgilerle kredi kartı üzerindeki bilgileri karşılaştırarak kontrol etmekle yükümlüdür. Bu kontrollerin yapılmamasından doğan zararlardan üye işyerleri sorumludur.

Bilgilendirme ve sistemin güvenliğinin sağlanması

MADDE 18 – Üye işyerleri, banka kartı ve kredi kartı ile işlem yapıldığını gösteren işaretleri, işyerinin girişinde ve kart hamilleri tarafından kolayca görülebilecek bir yere koymak, üye işyeri sözleşmeleri herhangi bir nedenle sona erdiği takdirde de, bu işaretleri kaldırmakla yükümlüdür. Üye işyerleri, teknik bir nedenle geçici bir süreyle işlem yapılamadığı hallerde kart hamillerini uyarmakla yükümlüdür.

Üye işyerleri, 20 nci madde uyarınca harcama belgesi düzenlenmeksizin çeşitli iletişim araçları yoluyla veya sipariş formu vasıtasıyla işlem yapılmasına olanak sağlamak üzere kuracakları sistemlerin güvenli bir şekilde çalışmasını temin etmekle yükümlüdür.

Harcama ve alacak belgesi

MADDE 19 – Üye işyerleri, mal ve hizmet bedellerinin banka kartı ya da kredi kartı ile ödenmesi veya nakit talep edilmesi halinde, 20 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, elektronik ya da mekanik cihazları kullanarak harcama belgesi veya nakit ödeme belgesi düzenlemek ve aslını sözleşmede belirtilen süre içinde muhafaza etmek ve bir nüshayı da kart hamiline vermek zorundadır. Bu hükme aykırılık halinde satılan hizmet veya mal bedeli üye işyeri anlaşması yapan kuruluştan talep edilemez.

Üye işyerleri kart kullanılarak satın alınmış bir malın iadesi veya hizmetin alımından vazgeçilmesi veya yapılan işlemin iptali halinde, alacak belgesi düzenleyerek bir nüshasını kart hamiline verdikten sonra diğer bir nüshayı da muhafaza etmekle yükümlüdür.

İmza gerektirmeyen işlemler

MADDE 20 – İşlemin niteliği nedeniyle harcama ve alacak belgesi düzenleme imkânı olmayan hallerde kartlar, hamil tarafından çeşitli iletişim araçları ile kart numarası bildirilmek veya imza yerine geçen kod numarası, şifre ya da kimliği belirleyici benzeri başka bir yöntemle işlem yapılmak suretiyle de kullanılabilir.

Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar

MADDE 21 – Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, kartın kabulü hususunda kart çıkaran kuruluştan onay alınmasını sağlayacak alt yapıyı oluşturmakla yükümlüdür. Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar sözleşme yaptıkları işyerleri için işlem limiti tespit edebilir.

Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, sözleşme yaptıkları üye işyerlerine kart hamillerinin gerçekleştirdikleri işlem bedellerini sözleşme hükümlerine uygun olarak ödemek zorundadır.

Anlaşma yapılacak üye işyerlerinin kapsamını ve işlem türlerini sınırlandırmaya Kurul yetkilidir.

İşlem limiti

MADDE 22 – Üye işyerleri, tek bir kredi kartı ile yapılacak harcama tutarının belirlenen işlem limitini aşması halinde kart çıkaran kuruluştan kartın kabulü için yetki almakla yükümlü tutulmuş ise harcamanın tamamı için yetki almak zorundadır. Aynı kart ile aynı ödeme işlemi için birden fazla harcama belgesi düzenlenemez. Bu hükme aykırı davranılması halinde üye işyerleri satılan hizmet veya mal bedelini üye işyeri anlaşması yapan kuruluştan talep edemez.

Bilgilerin saklanması

MADDE 23 – Üye işyerleri, kartın kullanımı sonucunda kart ve kart hamili ile ilgili edindikleri bilgileri, kanunla yetkili kılınan kişi, kurum ve kuruluşlar hariç olmak üzere kart hamilinin yazılı rızasını almadan başkasına açıklayamaz, saklayamaz ve kopyalayamaz. Üye işyerleri, kart bilgilerini üye işyeri anlaşması yaptığı kuruluş dışındaki şahıs veya kuruluşlarla paylaşamaz, satamaz, satın alamaz ve takas edemez. Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, bu fıkranın uygulanmasını gözetmekle yükümlüdür.

Kart çıkaran kuruluşlar, edindikleri kişisel bilgileri gizli tutmak, kendi hizmetlerinin pazarlanması dışında başka amaçlarla kullanmamak ve kanunla yetkili kılınan kişi, kurum ve kuruluşlar dışında kalanların bu bilgilere ulaşmasını engellemek amacıyla gereken önlemleri almakla yükümlüdür.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kanunî Yükümlülükler

Sırların saklanması

MADDE 31 – Kurul üyeleri ile Kurum personeli, görevleri sırasında öğrendikleri bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, kart hamillerine ve

kefillere ait sırları kanunen açıkça yetkili olanlardan başkasına açıklayamaz ve kendi yararlarına kullanamazlar.

Kartlı sistem kuran, kart çıkaran, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar, 29 uncu maddede yer alan kuruluşlar ile üye işyerleri, bunların ortakları, yönetim kurulu üyeleri, mensupları, bunlar adına hareket eden kişiler ile görevlileri, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri sırları kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Kart çıkaran kuruluşların destek hizmeti aldığı kuruluş ve çalışanları hakkında da bu hüküm uygulanır.

İspat yükü

MADDE 32 – Kart numarası bildirilmek suretiyle üye işyerinden telefon, elektronik ortam, sipariş formu veya diğer iletişim araçları yoluyla yapılan işlemlerden doğacak anlaşmazlıklarda ispat yükü üye işyerine aittir.

Kart çıkaran kuruluş ile kart hamili arasında oluşabilecek herhangi bir uyuşmazlık halinde, işlemin hatasız bir şekilde kaydedildiği, hesaba intikal ettirildiği ve herhangi bir teknik yetersizlik veya arıza halinin bulunmadığını ispat etme yükümlülüğü kart çıkaran kuruluşa aittir.

Bu Kanun kapsamında telefonla yapılan bildirimlerin, konuşmaların kaydedildiği çağrı merkezlerine veya ilgili yerlerde sağlanan kayıt cihazları aracılığıyla yapılması zorunludur. Kart çıkaran kuruluşların ilân ettikleri ve duyurdukları çağrı merkezlerine iletilen telefonla yapılan bildirimlere ilişkin ses kayıtları, bildirim tarihinden itibaren bir yıl süreyle saklanır. Bunlardan ihtilafı olanların bu süre ile sınırlı olmaksızın ihtilaf sonuçlanıncaya kadar muhafazası zorunludur.

Mikrofilmlerden veya mikrofişlerden alınan kopyalar ya da elektronik veya manyetik ortamlardan çıkarılan bilgileri içeren belgeler, bu kopya ve belgelerin birbirlerini teyit etmeleri kaydıyla asıllarına gerek kalmaksızın 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen belgelerden sayılır.

Özen yükümlülüğü

MADDE 33 – Kartlı sistem kuran, kart çıkaran, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ve üye işyerleri bu Kanun ve ilgili düzenlemeler ile getirilen yükümlülüklerin yerine getirilmesinde gerekli basiret ve özeni göstermekle yükümlüdür.

Mesleki faaliyetin korunması

MADDE 34 – Bu Kanuna göre kartlı sistem kurma, kart çıkarma veya üye işyerleri ile anlaşma yapma yetkisi olanlar dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişi aslen veya fer'an meslek edinerek kartlı sistem kuramaz, kart çıkaramaz veya üye işyerleri ile anlaşma yapamaz, ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ile ilân ve reklâmlarında bu işlemlerle uğraştıkları izlenimini yaratacak hiçbir kelime veya tâbir kullanamazlar.

ONUNCU BÖLÜM İdarî ve Adlî Cezalar

İdarî para cezaları

MADDE 35 – Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, bu Kanunun;

- a) 8 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,
- b) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar, ikinci fıkrasına aykırılık halinde beşbin Yeni Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde biri tutarına kadar,
- c) 10 uncu maddesi ve 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,
- d) 14 üncü maddesi hükümlerine aykırılık halinde onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar,
- e) 18 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,
- f) 24 üncü ve 25 inci maddelerine aykırılık halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,
- g) 27 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar,
- h) İlgili maddelerine göre, Kurul tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması halinde ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar veya aykırılık teşkil eden tutarın yüzde biri oranına kadar,

idarî para cezası uygulanır.

Bu Kanunda belirtilen para cezaları her yıl başında 5326 sayılı Kabahatler Kanununun ilgili hükümleri uyarınca artırılır.

Sahte belge düzenlenmesi

MADDE 36 – Gerçeğe aykırı olarak harcama belgesi, nakit ödeme belgesi ya da alacak belgesi düzenlemek veya bu belgelerde ne surette olursa olsun tahrifat yapmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayanlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik

MADDE 37 – Banka kartı veya kredi kartını kaybettiği ya da çaldığı yolunda gerçeğe aykırı beyanda bulunarak kartı bizzat kullanan veya başkasına kullandıran kart hamilleri ile bunları bilerek kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve ikibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilirler.

İzinsiz kart çıkarma

MADDE 38 – Bu Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen izinleri almaksızın kartlı sistem kuran, kredi kartı çıkaran veya üye işyeri anlaşması yapan veya ticaret unvanları, her türlü belgeleri, ilân ve reklamları veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda bu işlerle uğraştıkları izlenimini yaratacak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Birinci fıkraya aykırılık halinde Kurumun, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığını muhatap talebi üzerine sulh ceza hâkimince, dava açılması halinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamları geçici olarak durdurulur, ilânları toplatılır. Bu tedbirler, hâkim kararı ile kaldırılıncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

Bilgi güvenliği yükümlülüğüne aykırı davranılması

MADDE 39 – Bu Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrası ve 23 üncü maddesi hükümlerine kasten aykırı hareket eden kuruluşlar, üye işyerleri ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşların işlerini fiilen yöneten görevlileri ve işlemi yapan kişiler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılırlar.

Kartların kullanılması için zorunlu olup gizli kalması gereken kod numarası, kart numarası, şifre ya da kimliği belirleyici başka bir yöntemin dikkatsizlik veya tedbirsizlik veya meslekte yetersizlik veya emir ve kurallara aykırılık nedeniyle açığa çıkmasına neden olan kart çıkaran kuruluşlar, üye işyerleri ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşların işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensupları bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu Kanunun 31 inci maddesine aykırı davrananlar hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası uygulanır.

Üye işyerlerinin cezaî sorumluluğu

MADDE 40 – Bu Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasına, 18 inci maddesindeki banka kartı ve kredi kartı ile işlem yapıldığını gösteren işaretleri kaldırma yükümlülüğüne ve 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket eden üye işyerlerinin işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensupları bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Denetimde istenilen bilgi ve belgeleri vermemek

MADDE 41 – Bu Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca istenilen bilgi ve belgeleri vermeyenler ile bu bilgi ve belgeleri gerçeğe aykırı olarak verenler, üç aydan bir yıla kadar hapis ve binbeşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Kovuşturma usûlü

MADDE 42 – Bu Kanunun 38 inci, 39 uncu ve 41 inci maddelerinde belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Bu fıkra uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, başvuruda bulunması halinde Kurum, başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır.

Birinci fıkra hükümlerine göre başlatılan soruşturmalar neticesinde Cumhuriyet savcıları kovuşturmaya yer olmadığına karar verilerse, bu karar Kuruma tebliğ edilir. Kurum, kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre itiraza yetkilidir. Kamu davası açılması halinde, iddianamenin bir örneği Kuruma tebliğ edilir.

Bu Kanunun 39 uncu maddesinde belirtilen suçtan dolayı ilgililerin Cumhuriyet Başsavcılığına başvuru hakkı saklıdır.

5490 SAYILI NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU

Kanun/Karar No: 5490

Yayın Tarihi: 29.04.2006

Resmî Gazete No: 26153

İlgili Maddeler: İkinci Kısım İkinci Bölüm: Madde 9
Altıncı Kısım: Madde 45

İKİNCİ KISIM

Nüfus Hizmetlerinin Yürütülmesi

İKİNCİ BÖLÜM

Nüfus Kayıtlarının Özellikleri

Gizlilik

MADDE 9- (1) Nüfus kayıtları ve bu kayıtların tutulmasına dayanak olan belgeler gizlidir. Bunlar, yetkili ve sorumlu memurlar ile teftiş ve denetim yetkisi olanlar dışında kimse tarafından görülüp incelenemez. Mahkemeler bu hükmün dışındadır.

(2) Nüfus kayıtlarına bu bilgileri işleyen memurlar ve Kimlik Paylaşımı Sistemi kapsamında nüfus kayıtlarından faydalanan diğer görevliler de bu gizliliğe uymak zorundadırlar. Bu yükümlülük, kamu görevlilerinin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

Resmî işlemlerde esas alınması

MADDE 10- (1) Kurumlarda kişiyle ilgili olarak yapılan işlemlerde nüfus kayıtları esas alınır. Kayıtlar arasında farklılık olması halinde nüfus kayıtlarında değişiklik yapılmaz, usûlüne göre diğer kayıtlar düzeltilir.

ALTINCI KISIM

Nüfus Kayıtlarındaki Bilgilerin Verilmesi

Nüfus kayıt örneği verilmesi

MADDE 43- (1) Kişinin aile kütüğündeki kaydının çıkarılması ve aslına uygunluğunun nüfus müdürlüğünce onanması ile elde edilen nüfus kayıt örnekleri, aksi ispat edilene kadar geçerlidir. Nüfus kayıt örneği,

istenme nedeni ve hangi amaçla kullanılacağına belirtilmediği yazılı istek olmadan verilemez. Ancak kişinin kimliğini kanıtlayan resmî bir belge ile şahsen başvurması halinde yazılı müracaat aranmaz. Nüfus kayıt örneklerinde, bunları istemeye yetkili olanlar tarafından açıkça ve gerekçeli olarak istenmediği takdirde, kimlik bilgileri dışında kişisel bilgilere yer verilmez. Bu belgeler üzerinde silinti ve kazıntı yapılamaz.

(2) Düzenlendikleri tarihten itibaren yüzseksen gün içinde kullanılmayan nüfus kayıt örnekleri geçerliliğini kaybeder. Nüfus kayıt örneğinin kullanılacağı alanlara göre Bakanlık bu süreyi otuz güne kadar kısaltmaya yetkilidir.

Nüfus kayıt örneğini almaya yetkili olanlar

MADDE 44- (1) Nüfus kayıt örneklerini;

- a) Bakanlık,
- b) Dış temsilcilikler,
- c) Asker alma işlemleri için Milli Savunma Bakanlığı,
- ç) Adli makamlar,
- d) Adli işlemlerle sınırlı olmak üzere kolluk kuruluşları,
- e) Evlenme işlemleri için evlendirme işlemi yapmaya yetkili olanlar,
- f) Ölüm işlemleri için resmî sağlık kuruluşları,
- g) Kaydın sahipleri veya bunların eşleri ile veli, vasi, alt ve üst soyları ya da bu kişilere ait vekâletnameyi ibraz edenler, ⁷⁴

nüfus müdürlüklerinden doğrudan almaya yetkilidirler.

(2) Birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan kurumlar ve tüzel kişiler, yazılı olarak başvurmak ve istem nedenini açıkça belirtmek suretiyle Bakanlık veya mülkî idare amirinin emri ile nüfus kayıt örneğini alabilirler. Bakanlık bu madde hükümlerini işletmek üzere Kimlik Paylaşımı Sistemi kurar.

(3) Yerleşim yeri adresi ve diğer adres bilgilerinin verilmesi kişinin rızasına bağlıdır.

(4) Birinci fıkranın (g) bendinde sayılan kişiler dışında kalan üçüncü şahıslar medenî hal bilgisi dışında bir kişinin nüfus kaydına ilişkin örnek veya bilgi alamazlar.

⁷⁴ 19/10/2017 tarihli ve 7039 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu bentte yer alan "vekillik belgesini" ibaresi "vekâletnameyi" şeklinde değiştirilmiştir.

(5) (Ek: 19/10/2017-7039/10 md.) Kişiler; kendileri ve alt ya da üst soylarına ait nüfus kayıt örneklerini, kendileri ve ergin olmayan çocuklarının ise yerleşim yeri belgelerini, güvenli kimlik doğrulama araçlarını kullanarak e-Devlet kapısı üzerinden sorgulayabilir, sonucu fiziki veya elektronik ortamda merciine verebilirler. E-Devlet kapısı üzerinden alınan belgeler, nüfus müdürlüklerinden alınmış diğer belgelerle aynı hukuki değere sahiptir.

Kimlik Paylaşımı Sisteminin kullanılması ⁷⁵

MADDE 45- (Değişik: 19/10/2017-7039/11 md.)

(1) Bakanlık, merkezî veri tabanında tutulan verileri bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurumlarla; kimlik verilerini, kamu hizmeti sunan tüzel kişilikler, 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta ve emeklilik şirketleri, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan bankalar, Risk Merkezi ve 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin son fıkrası uyarınca bilgi paylaşımı amacıyla kurulmuş şirketler, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki finansal kiralama şirketleri ile finansman şirketleri; yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini ise Bakanlıkça belirlenen adrese dayalı kamu hizmeti sunan kuruluşlar, 5684 sayılı Kanun çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta ve emeklilik şirketleri, 5411 sayılı Kanun çerçevesinde faaliyette bulunan bankalar, Risk Merkezi ve 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin son fıkrası uyarınca bilgi paylaşımı amacıyla kurulmuş şirketler, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki finansal kiralama şirketleri ve finansman şirketleri ile paylaşabilir.

(2) Veri paylaşımından yararlanacakları belirlemeye, paylaşımın kapsamına ve hangi yöntemle yapılacağına karar vermek üzere Genel Müdürlük bünyesinde Veri Paylaşımı Kurulu oluşturulur. Veri Paylaşımı Kurulunun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(3) Birinci fıkrada belirtilenler kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece ilgili kişilerin bilgilerini alabilirler ve aldıkları bilgileri tanımlanmış hizmetlerin yerine getirilmesi dışında başka hiçbir amaçla kullanamaz; ilgilisi veya 44 üncü maddede belirtilenler

⁷⁵ Bu madde başlığı “Kimlik ve Adres Paylaşımı Sistemlerinin kullanılması” iken, 19/10/2017 tarihli ve 7039 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

dışında kimseye veremez. Sistemin bütün aşamalarında görev yapan yetkililer de bu kurallara uymakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, kamu görevlilerinin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu fıkra hükümlerine aykırı davrananlar hakkında 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(4) Birinci fıkrafta belirtilenler Kimlik Paylaşımı Sisteminden alabilecekleri verileri çevrimdışı olarak talep edemezler. Ancak kamusal hizmetin planlanması ve yürütülmesinde zorunlu bir ihtiyaç olduğunun tespit edilmesi, kullanım amacı ve yasal dayanağının belirtilmesi hâlinde ihtiyaç ile orantılı olarak veri talepleri asgari düzeyde çevrimdışı karşılanabilir.

(5) Genel Müdürlük, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini, erişilmesini önlemek ve muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik tedbirlerini alır ve veri talebinde bulunan kurum ve kamu hizmeti sunan tüzel kişilerin de bu tedbirleri almasını takip eder.

(6) Genel Müdürlükten alınan bilgilerin iş ve işlemlerde kullanılmasının hukukî sonuçları bilgiyi alan kurum ve tüzel kişiliğin sorumluluğundadır.

(7) Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden nüfus kayıt örneği, yerleşim yeri belgesi ve kimlik kartı örneğine erişebilen kurum ve tüzel kişiler bu belgeleri ilgisinden ve nüfus müdürlüğünden talep etmeksizin Kimlik Paylaşımı Sisteminden temin ederler.

(8) Bu Kanun ile kurulan veri tabanlarının istatistik amaçlı kullanımında 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu hükümleri uygulanır.

5502 SAYILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU KANUNU

Kanun/Karar No: 5502

Yayın Tarihi: 20.05.2006

Resmî Gazete No: 26173

İlgili Maddeler: Onuncu Bölüm: Madde 35

ONUNCU BÖLÜM

Malî Hükümler

Kurumun finansal hedeflerinin belirlenmesi ve izlenmesi

MADDE 33- Kurum, merkezi yönetim bütçesinden kendisine ayrılan yıllık sosyal sigortalar, genel sağlık sigortasına ilişkin ayrı ayrı olmak üzere transfer tutarını, üç yıllık transfer projeksiyonunu ve uzun dönemli emeklilik ve genel sağlık sigortası finansman hedeflerini gerçekleştirmekle görevlidir. Finansman hedefleri, her yıl en geç Ekim ayında bir sonraki yıl uygulanmak üzere Yönetim Kurulunun önerisi üzerine Bakanın başkanlığında, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı ve Hazine müsteşarları ile Bakanın katılımıyla oluşan Komisyon tarafından belirlenir. Komisyonun sekreteryaya işlemleri Kurum tarafından yürütülür.⁷⁶

Kurum, bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirleri almak, mevzuat değişikliği önerilerini Bakanlığa sunmak, yetki alanına girmeyen hususlarda ise ilgili kurumlarca alınması gereken tedbirleri gerekçeleri ile birlikte Bakanlığa önermekle yükümlüdür. Kamu idareleri, Kurumun finansman hedeflerinin gerçekleştirilmesini doğrudan etkileyecek düzenlemeler ve uygulamalar konusunda Kurumun görüşünü almak zorundadır.

Başkan, belirlenen hedeflerin gerçekleşmesine yönelik alınan ve planlanan tedbirleri, elde edilen sonuçları ve diğer kamu idarelerinden yapılan önerileri ve sonuçlarını içeren bir raporu altı aylık dönemler halinde Bakanlar Kuruluna, Türkiye Büyük Millet

⁷⁶ 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı KHK'nin 35 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "genel sağlık sigortası ile primsiz ödemelere ilişkin" ibaresi "genel sağlık sigortasına ilişkin" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Meclisi Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna ve Plan ve Bütçe Komisyonuna sözlü ve yazılı olarak sunar.

Kurum, belirlenen hedeflere ilan edilen sürelerde ulaşamaması ya da ulaşamama olasılığının ortaya çıkması halinde, nedenlerini ve alınması gereken önlemleri Bakanlığa yazılı olarak bildirir ve kamuoyuna açıklar.

Kurumun gelirleri ve giderleri ⁽¹⁾

MADDE 34- Kurumun gelirleri şunlardır:

a) Sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası prim gelirleri, idarî para cezaları, gecikme cezaları, gecikme zamları ve katılım payları.

b) Sosyal sigorta ile genel sağlık sigortasına yapılan Devlet katkısı.

c) Taşınır ve taşınmaz gelirleri.

ç) (Mülga: 3/6/2011-KHK-633/35 md.)

d) (Değişik: 10/9/2014-6552/36 md.) Kurumca hazırlanan her türlü standart form, manyetik, elektronik veya akıllı kart satışından elde edilecek gelirler ile her türlü data hattı, internet kullanımı ve benzeri kira gelirleri, Kurumun ödeme kapsamındaki listelere girmek veya bu listelerde kalmak veya değişiklik yapmak için yapılan başvurulardan ve sözleşmelerden elde edilen gelirler.

e) Merkezî yönetim bütçesinden yapılacak diğer transferler.

f) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından doğrudan veya vasiyet yoluyla yapılan bağışlar.

g) Primlerin ve diğer gelirlerin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler.

h) (Ek: 10/9/2014-6552/36 md.) Eğitim ve danışmanlık hizmetlerinden elde edilen gelirler. ⁽¹⁾

i) Diğer gelirler.⁷⁷

Kurumun giderleri şunlardır:

a) Sosyal sigorta kapsamında sigortalı ve hak sahiplerine ödenecek olan gelir, aylık ve ödenekler.

⁷⁷ 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasına (g) bendinden sonra gelmek üzere (h) bendi eklenmiş ve mevcut (h) bendi teselsül ettirilmiştir.

- b) Genel sağlık sigortası kapsamında yapılacak giderler.
- c) (Mülga: 3/6/2011-KHK-633/35 md.)
- ç) Genel yönetim giderleri.
- d) Faiz giderleri.
- e) Eğitim, araştırma, danışmanlık hizmet giderleri.
- f) Diğer giderler.

Kurumun taşınmaz edinimi, taşınır ve taşınmaz mal varlıkları ile gayri maddi haklarının hukuki durumu ⁷⁸ ↑

MADDE 35- Kurum, görevlendirildiği hizmetlerin gereği ve bağışlar dışında taşınmaz edinemez.

Kurumun malları, alacakları, banka hesapları 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun bakımından Devlet malı hükmünde olup, alacakları imtiyazlı alacaklardır.

Kurumun taşınır ve taşınmazları, bankalardaki mevduatları dahil her türlü hak ve alacakları haczedilemez, hakkında 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun haciz ve iflas hükümleri uygulanmaz.

Kurum her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırmak mükellefiyetinden muaftır.

(**Ek fıkra: 10/9/2014-6552/37 md.**) Kurumca, işverenlerin, sigortalıların, genel sağlık sigortalılarının, emeklilerin, bunların hak sahipleri ile dul ve yetimlerinin ve Kurumdan aylık alan diğer kişilerin bireysel veri ve hakları, bireysel veri ve haklarından oluşan toplu veri ve hakları ile işletmelerin ticari sırları satılamaz ve paylaşılamaz. Kurum bunların dışında sahip olduğu gayri maddi haklarını Yönetim Kurulunun onayı ile satabilir veya paylaşabilir. Bu fıkranın aksine davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır.

(**Değişik altıncı fıkra: 4/4/2015-6645/43 md.**) Kurum, bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek amacıyla işlediği kişisel veriler ile ticari sır niteliğinde olan verileri, veri sahibinin noter onaylı muvafakati olmadan gerçek veya tüzel kişilerle paylaşamaz.

⁷⁸ Bu madde başlığı "Kurumun taşınmaz edinimi ve mal varlıklarının hukuki durumu" iken, 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 37 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Ancak, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin kanunlarında belirtilen görevleri yapabilmeleri için ihtiyaç duydukları sağlık verisi dışındaki kişisel veriler ile ticari sır niteliğindeki veriler paylaşılabilir. Kurum, bunların dışındaki gayri maddi hakları ile kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek veya tüzel kişiyle ilişkilendirilemeyecek şekilde anonim hâle getirdiği verileri araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlar için kamu idareleri, bilimsel araştırma yapan kamu personeli, bilimsel dernekler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya üniversiteler ile ücretsiz olarak paylaşılabilir. Anonim hâle getirilen verinin tüzel kişilere ait olması hâlinde bu fıkrada sayılanlar dışındaki gerçek veya tüzel kişilere tüzel kişinin noter onaylı muvafakati alınmak kaydıyla ücretli olarak verilebilir. Veri paylaşılan kamu idareleri ile gerçek ve tüzel kişiler, paylaşılan verinin gizliliğinden ve güvenliğinden sorumludur. Bu fıkranın aksine davrananlar hakkında, veri paylaşımı yapılanlar da dâhil olmak üzere 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Kurumun sahibi bulunduğu taşınmazların kira artış oranları, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranından az olmamak üzere rayiç değerle belirlenir. **(Ek cümle: 17/1/2012-6270/4 md.)** Ancak ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak kira bedellerini belirlemeye Yönetim Kurulu yetkilidir.

Muafiyetler ⁷⁹

MADDE 36- (Değişik: 10/9/2014-6552/38 md.)

Kurum, bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden ilgili kanunlarında yer almamış olsa dahi 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlardan, elektrik ve havagazı tüketim vergisi ve yangın sigortası vergisi hariç olmak üzere 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan vergi, harç, katılma payı ile tasdik ücretlerinden, düzenleyeceği kağıtlar nedeniyle damga vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden, satın alınan ve satılan taşınmazlar ile ilgili olarak tapu ve kadastro döner sermaye bedellerinden ve her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırma mükellefiyetinden muaftır.

⁷⁹ Bu madde başlığı “Vergi ve fon muafiyeti” iken, 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 38 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Kurumun taraf olduğu her türlü davalarda, Kurum aleyhine hükmedilen asıl alacak ile vekalet ücreti ve yargılama giderleri, alacaklı veya vekilinin Kuruma ödemeye dayanak makbuz ve belgelerle birlikte yazılı şekilde yapacağı müracaat üzerine bildireceği banka hesap numarasına, müracaat tarihinden itibaren otuz gün içinde ödenir. Bu süre geçmeden Kurum aleyhine cebri icra yollarına başvurulamaz. Belirtilen sürede ödeme yapılamaması hâlinde, söz konusu alacaklar genel hükümler dairesinde tahsil olunur. Mahkeme kararlarında yer alan miktarların kararın kesinleşmesinden önce ödenmesi hâlinde, söz konusu kararların ilgili mercilerce bozulmasını müteakip ödenen miktarlar, ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Kurumu vekil sıfatıyla temsile yetkili olan I. hukuk müşaviri, hukuk müşaviri ve kadrolu avukatlarının bir listesi Kurumca yazılı olarak veya Adalet Bakanlığınca belirlenen esaslar dairesinde elektronik ortamda ilgili Cumhuriyet başsavcılığına, bölge idare mahkemesi başkanlıklarına, askerî savcılıklara ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başkanlığına verilir. Bu listeler, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından adli yargı çevresinde, bölge idare mahkemesi başkanlığınca idari yargı çevresinde bulunan mahkemelere gönderilir. Yüksek mahkemeler ve bölge adliye mahkemesindeki duruşmalarda temsil yetkisini kullanacakların isimleri ilgili mahkemelerin başsavcılıklarına veya başkanlıklarına bildirilir. Listede isimleri yer alanlar Baroya kayıt ve vekaletname ibrazı gerekmeksizin Kurum vekili sıfatıyla her türlü dava ve icra işlemlerini takip edebilirler. Vekil sıfatıyla temsil yetkisi sona erenlerin isimleri anılan mercilere aynı usulle derhâl bildirilir.

Çeşitli malî hükümler

MADDE 37- Genel yönetim giderleri, Kurumun yıllık toplam gelirinin % 5'ini aşamaz.

Kurumun elde ettiği her türlü gelirin; riskin dağıtılması ilkesi ve basiretli yönetim kurallarına göre Kurum lehine en yüksek getiriye sağlayacak şekilde yönetilmesi esastır.

Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır.

(Mülga birinci cümle: 3/6/2011-KHK-633/35 md.) Diğer giderlerin primler ve primlerin değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler ile karşılanması esastır. Sosyal güvenlik kanunları dışında Kurum giderlerini artıracak yasal düzenlemelerin Kuruma getireceği malî yükün merkezî yönetim bütçesinden karşılanması zorunludur.

Sosyal sigorta fonu, genel sağlık sigortası fonu ile (...) ⁸⁰, hiçbir şekilde birleştirilemez ve fonlar arasında kaynak aktarılamaz. ⁸⁰

⁸⁰ 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı KHK'nin 35 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "primsiz ödemelere ilişkin fon" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

Kanun/Karar No: 5510

Yayın Tarihi: 16.06.2006

Resmî Gazete No: 26200

İlgili Maddeler: Onuncu Bölüm: Madde **78**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Malî ve Çeşitli Hükümler

Sağlık hizmetlerinin ödenecek bedellerinin belirlenmesi

MADDE 72- (Değişik birinci fıkrası: 17/4/2008-5754/44 md.) 65 inci madde gereği ödenecek gündelik, yol, yatak ve yemek giderlerinin Kurumca ödenecek bedellerini belirlemeye Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu yetkilidir. Komisyon, tıp eğitimini, hizmet basamağını, alt yapı ve kaynak kullanımı ile maliyet unsurlarını dikkate alarak sağlık hizmeti sunucularını fiyatlandırmaya esas olmak üzere ayrı ayrı sınıflandırabilir. Komisyon, 63 üncü madde hükümlerine göre finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin Kurumca ödenecek bedellerini; sağlık hizmetinin sunulduğu il ve basamak, Devletin doğrudan veya dolaylı olarak sağlamış olduğu sübvansiyonlar, sağlık hizmetinin niteliği itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, kanıta dayalı tıp uygulamaları, maliyet-etkililik ölçütleri ve genel sağlık sigortası bütçesi dikkate alınmak suretiyle, her sınıf için tek tek veya gruplandırarak belirlemeye yetkilidir.

(Değişik ikinci fıkrası: 21/5/2013-6486/3 md.) Komisyon; Bakanlık, Maliye, Sağlık ve Kalkınma bakanlıkları, Hazine Müsteşarlığı, üniversite sağlık hizmeti sunucuları ile özel sağlık hizmeti sunucularını temsilen Bakanlıkça belirlenecek birer üye ve Kurumu temsilen iki üye olmak üzere toplam dokuz üyeden oluşur. Komisyon kararlarını salt çoğunluk ile alır. Komisyon kararları Resmî Gazete’de yayımlanır. Komisyonca gerekli görülen hâllerde sağlık hizmetlerinin türlerine göre birden fazla alt komisyon kurulabilir. Komisyonun sekretarya işlemleri Kurumca yerine getirilir.

Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonuna iştirak edenlere, ayda iki defadan fazla olmamak üzere katıldıkları her

toplantı günü için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılarak bulunacak tutarı üzerinden toplantı ücreti ödenir. Komisyon çalışmaları ile ilgili her türlü giderler Kurumca ödenir.

(Değişik dördüncü fıkra: 17/4/2008-5754/44 md.) Kurum, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile dernek, vakıf, federasyon, konfederasyon ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşlerini alabilir.

Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunun çalışmasına, görev ve yetkileri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usûl ve esaslar, Komisyon üyesi kurumların görüşleri alınarak Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/48 md.) Bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere 63 üncü maddede belirtilen komisyonlara iştirak edenler ile bilimsel ve akademik nitelikleri dikkate alınarak Kurum tarafından bilimsel nitelikli komisyonlarda veya tıbbi inceleme, tıbbi değerlendirme, tıbbi uygunluk onayı verme gibi iş ve işlemlerle ilgili yürütülen çalışmalarda; üniversitelerden görevlendirilen öğretim üyelerine, kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarından görevlendirilen tabip, diş tabibi ve eczacılara (6.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ödeme yapılır. Bu ödemenin usul, esas ve miktarı ile diğer hususlar Kurum ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Sağlık hizmetlerinin sağlanma yöntemi ve sağlık giderlerinin ödenmesi

MADDE 73- (Değişik: 17/4/2008-5754/45 md.)

Bu Kanuna göre sağlık hizmetleri, Kurum ile yurt içindeki veya yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşmeler yoluyla ve/veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından satın aldıkları sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi suretiyle sağlanır.

Kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları dışındaki vakıf üniversiteleri dahil sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularınca, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen sağlık hizmetleri bedeline ek olarak, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerden sağlık hizmeti sunucularının giderleri ve ürettikleri sağlık hizmetlerinin maliyetleri, yapılan sübvansiyonlar gibi kriterler dikkate alınarak bu bedellerin iki katına kadar alınabilecek ilave ücretin

tavanını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.⁸¹ Bu tavan dahilinde alınabilecek ilave ücret oranları Kurumca belirlenir. Ancak (...) ⁸² 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (4), (6) ve (8) numaralı alt bentleri kapsamında sayılanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler ile aynı maddenin onikinci, onüçüncü ve ondördüncü fıkraları kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılan kişilerden ilave ücret alınmaz. Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen eşdeğer ilaçların, azami fiyatı ile kişinin talep ettiği eşdeğer ilacın fiyatı arasında oluşacak fark ve optik için tavan uygulanmaz ve bu fıkra kapsamında değerlendirilmez.⁸²⁸³

Kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları ise otelcilik hizmeti ile dördüncü fıkrada belirtilen istisnai sağlık hizmetleri dışında, sağladıkları sağlık hizmetleri için genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden ilave ücret talep edemez. **(Mülga ikinci cümle: 21/1/2010-5947/19 md.)(Ek cümleler: 21/5/2013-6486/4)** Ancak yükseköğretim kurumlarına ait sağlık hizmeti sunucularında öğretim üyeleri tarafından mesai saatleri dışında bizzat verilen sağlık hizmetleri için Kurumca belirlenmiş sağlık hizmetleri bedelinin, poliklinik muayenelerinde bir katını, diğer hizmetlerde yüzde ellisini geçmemek üzere, üniversite yönetim kurulu kararıyla öğretim üyelerinin unvanları itibarıyla belirlenen miktarda ilave ücret alınabilir. Ancak alınacak ilave ücret bir defada asgari ücretin iki katını geçemez. Bu oranları bir katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Kurum bu fıkra kapsamında ilave ücret alamayacak sağlık hizmetlerini belirlemeye yetkilidir.

Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, Kurumca belirlenmiş standartların üstündeki talepleri karşılayan otelcilik hizmetleri ile hayati öneme sahip olmama ve alternatif tedavilerin bulunması gibi hususlar göz önüne alınarak Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen istisnai sağlık hizmetleri için, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden belirlenen

⁸¹ 21/5/2013 tarihli ve 6486 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, bu cümlede yer alan “bir” ibaresi “iki” şeklinde değiştirilmiştir.

⁸² 10/1/2013 tarihli ve 6385 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkranın üçüncü cümlesinde yer alan “kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları tarafından sevk edilmesi halinde” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

⁸³ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 82 nci maddesiyle bu fıkranın üçüncü cümlesine “yükümlü oldukları” ibaresinden sonra gelmek üzere “kişiler ile aynı maddenin onikinci, onüçüncü ve ondördüncü fıkraları kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılan” ibaresi 1/3/2017 tarihinden geçerli olmak üzere eklenmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 81 inci maddesiyle aynen kabul edilerek 1/3/2017 tarihinde yürürlüğe girmek üzere kanunlaşmıştır.

hizmet fiyatlarının üç katını geçmemek üzere ilâve ücret alabilir. Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, Kurumca ödenecek sağlık hizmeti bedellerinin yayımlanmasını takiben otuz gün içinde ilâve ücret ödemeleri için belirlenen tavanlar dahilinde belirledikleri sağlık hizmeti fiyatlarını kuruma bildirmek zorundadır. Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları fiyat değişikliklerini 5 iş günü içinde Kuruma bildirirler. Tavanlar dahilinde de olsa Kurumca belirlenen süreden önce bu fiyatlarını artıramazlar.

Kurum, provizyon işlemlerini yürütmek üzere sağlık hizmeti sunucularının mahallinde provizyon merkezi açabilir ve personel çalıştırabilir. Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, bu amaçla Kuruma uygun bağımsız mekân tahsis etmek zorundadır.

Acil haller dışında sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından kişilerce satın alınan sağlık hizmeti bedelleri Kurumca ödenmez.

Sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından acil hallerde alınan sağlık hizmeti bedeli, 72 nci madde gereği sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları için belirlenen bedeller esas alınarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere fatura karşılığı ödenir. Sözleşmeli ve sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları, acil hallerde, sözleşmeli sağlık hizmetleri sunucuları ise Kurumun belirlediği sağlık hizmetleri için genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden veya Kurumdan herhangi bir ilave ücret talep edemez.

Kurum, bu Kanunun birinci fıkrasında belirtilen yöntemler dışında, kamu idarelerince verilecek sağlık hizmetlerini götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle de sağlamaya yetkilidir. Kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları, sözleşmede belirtilen götürü bedel karşılığında genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere sözleşme kapsamında verilmesi gereken her türlü sağlık hizmetini sunmakla yükümlüdür ve sözleşmede belirtilen götürü bedel dışında Kurumdan veya genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden Kanunda belirtilen ilave ücretler ve katılım payları dışında ayrıca bir bedel talep edemez. Götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle temin edilen hizmetler için Kuruma ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ile müştereken belirlenir.

Sağlık hizmeti sunucuları, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanmaya müstahak olup olmadığını, Kurumun elektronik veya diğer ortamlarda

sağlayacağı yöntemlere uygun olarak kontrol etmek ve belgelemek zorundadır.

(Ek fıkra: 4/7/2012-6353/84 md.) 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçler herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Kurumca karşılanır. **(Ek cümle: 20/8/2016-6745/61 md.)** 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi atış, tatbikat veya diğer ateşli silah yaralanmaları nedeniyle malul olan vazife ve harp malullerinin de sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez, protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçler herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanır. **(Değişik cümle: 10/9/2014-6552/49 md.)** Ancak, 72 nci maddede belirtilen usullere göre bedelleri karşılanacak olan bu kapsamdaki ürünler, garanti süresi kapsamında veya aynı amaca yönelik ürün talepleri Kurum tarafından yayınlanan ürün listelerinden, yine Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre karşılanır.

(Ek fıkra: 4/7/2012-6353/84 md.) Genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerden, 3713 sayılı Kanununun 21 inci maddesinde sayılan olaylara maruz kalmaları nedeniyle yaralananlar, tedavileri sonuçlanıncaya veya maluliyetleri kesinleşinceye kadar geçen süre içerisinde verilen sağlık hizmetleri ve diğer haklardan aynı Kanuna göre aylık bağlanmış olanlar gibi yararlandırılırlar.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/ 49 md.) Kurum, fatura denetimi konusunda kriterler koymaya, alternatif geri ödeme modelleri oluşturmaya ve bu konularda tespitler ve denetimler yapmaya ve/veya yaptırmaya, buna bağlı olarak hizmet alımı yapmaya yetkilidir.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/ 49 md.) Kurum, gerçek veya tüzel kişilerden; ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri ve/veya ürün listelerine girmek için yapılan başvurulardan asgari ücretin yirmi katını geçmemek üzere başvuru ücreti, ilaç hariç olmak üzere diğer tıbbi malzeme ve ürünlerden listelerde kalmak için asgari ücretin üç katını geçmemek üzere yıllık aidat, fiyat düşüş talepleri hariç olmak üzere listelerdeki değişiklik taleplerinden her bir işlem için asgari ücret tutarını geçmemek üzere işlem ücreti, kamu kurumu niteliğinde

tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşları ile yapılan protokollere dayalı sözleşmeler hariç olmak üzere sözleşme imzalamak için asgari ücretin on katını geçmemek üzere sözleşme ücreti alabilir, bu ücretleri imal ve ithal ürün gruplarına göre farklılaştırabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Sağlık hizmeti satın alma sözleşmelerinin hazırlanması ve akdedilmesi, sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Genel sağlık sigortası gelirlerinin kullanım amacı, kısa ve uzun vadeli sigorta kolları için yapılan sağlık harcamaları

MADDE 74- Genel sağlık sigortası prim gelirleri; yönetim giderleri, genel sağlık sigortasından sağlanan sağlık hizmetleri ve diğer haklar dışında başka bir amaçla kullanılamaz.

Uzun ve kısa vadeli sigorta kolları bakımından sürekli iş göremezlik, malûllük, çalışma gücü kaybı hallerinin tespiti veya bu amaçla yapılan kontroller nedeniyle oluşan sağlık hizmeti giderleri ile 72 nci maddeye göre, usûl ve esasları Kurumca belirlenecek gündelik ve yol giderleri, refakatçi giderleri, kısa ve uzun vadeli sigorta kolları prim gelirlerinden karşılanır.

Doğal afetler veya savaş hali

MADDE 75- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun kapsamındaki afetler ile 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu gereğince ilân edilen savaş halinde genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetleri Kurum tarafından sağlanmaya devam edilir. Ancak, afet veya savaş hallerine bağlı nedenlerden dolayı Kurumca yapılan sağlık hizmeti giderleri, giderlerin ödendiği takvim yılı sonu esas alınarak genel bütçeden Kuruma bir yıl içinde transfer edilir.

İşverenin, genel sağlık sigortalısının ve üçüncü kişilerin sorumluluğu

MADDE 76- İşveren, iş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan genel sağlık sigortalısına sağlık durumunun gerektirdiği sağlık hizmetlerini derhal sağlamakla yükümlüdür. Bu amaçla işveren tarafından yapılan ve belgelere dayanan sağlık hizmeti giderleri ve 65 inci madde hükümlerine göre yapılacak masraflar Kurum tarafından karşılanır.

Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesindeki ihmalden veya gecikmesinden dolayı, genel sağlık sigortalısının tedavi süresinin uzamasına veya malûl kalmasına veya malûllük derecesinin artmasına sebep olan işveren, Kurumun bu nedenle yaptığı her türlü sağlık hizmeti giderini ödemekle yükümlüdür.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/4/2008-5754/46 md.) İlgili kanunları gereğince sağlık raporu alınması gerektiği halde sağlık raporuna dayanmaksızın veya alınan raporlarda söz konusu işte çalışması tıbbî yönden elverişli olmadığı belirtildiği halde genel sağlık sigortalısını çalıştıran işverenlere, bu nedenle Kurumca yapılan sağlık hizmeti giderleri tazmin ettirilir. Sağlık kurulu raporu ile belli bir işte çalışamayacağı belgelenen 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki kişiler bu işte çalıştırılmaz. Bu kişileri çalıştıran işverenler, genel sağlık sigortalısının aynı hastalık sebebiyle Kurumca yapılan masraflarını ödemekle yükümlüdür. Tedavinin sona erdiğine ve çalışılabilir durumda olduğuna dair Kurumca yetkilendirilen hekim veya sağlık kurullarından belge almaksızın başka işte çalışan genel sağlık sigortalısının aynı hastalığı sebebiyle yapılan tedavi masrafları ise kendisinden alınır.

İş kazası ile meslek hastalığı, işverenin kastı veya genel sağlık sigortalısının iş sağlığını koruma ve iş güvenliği ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı hareketi sonucu olmuşsa, Kurumca yapılan sağlık hizmeti giderleri işverene tazmin ettirilir. İşverenin sorumluluğunun tespitinde kaçınılmazlık ilkesi dikkate alınır.⁸⁴

(Mülga beşinci fıkra: 17/4/2008-5754/46 md.)

(Değişik altıncı fıkra: 17/4/2008-5754/46 md.) Genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere kastı veya suç sayılır bir hareketi veya ilgili kanunlarla verilmiş bir görevi yapmaması ya da ihmali nedeniyle Kurumun sağlık hizmeti sağlamasına veya bu kişilerin tedavi süresinin uzamasına sebep olduğu mahkeme kararıyla tespit edilen üçüncü kişilere, Kurumun yaptığı sağlık hizmeti giderleri tazmin ettirilir.

Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularının duyurulması ve sağlık hizmet sunucusunu seçme serbestisi

⁸⁴ 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanununun 46 ncı maddesiyle; bu fıkrada yer alan “sigortalının” ibaresi “genel sağlık sigortalısının” şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

MADDE 77- Bu Kanun gereğince genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmak için başvuracakları yurt içinde veya yurt dışındaki sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularının unvan, isim ve adresleri Kurumca elektronik ortamda veya diğer yöntemlerle duyurulur.

Genel sağlık sigortalıları ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler, sağlık hizmeti sunucuları arasından, genel sağlık sigortasıyla ilgili diğer madde hükümlerine uymak şartıyla istediğini seçme hakkına sahiptir.

Sağlık hizmeti sunucularının kayıt ve bildirim zorunluluğu ve kontrol yetkisi ↑

MADDE 78- Kurum ile sözleşmesi olan, tüm sağlık hizmeti sunucuları, sağlık hizmeti sunduğu tüm kişilere ait sözleşme hükümlerinde yer verilen bilgileri, belirlenen yöntemlere ve süreye uygun biçimde elektronik ortamda veya yazılı olarak Kuruma göndermek zorundadır. Bu bilgiler gönderilmeksizin talep edilen sağlık hizmeti bedelleri, bilgiler gönderilinceye kadar ödenmez. ⁸⁵

Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişinin sağlık bilgilerinin gizliliği esastır. (İptal ikinci cümle: **Anayasa Mahkemesi'nin 25/12/2014 tarihli ve E.: 2014/74, K.: 2014/201 sayılı Kararı ile.**) (Ek cümle: **17/4/2008-5754/66 md.;** İptal cümle: **Anayasa Mahkemesi'nin 25/12/2014 tarihli ve E.: 2014/74, K.: 2014/201 sayılı Kararı ile.**)

Kurum, genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili olarak işverenler, sağlık hizmeti sunucuları ve diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdindeki defter, belge ve bilgileri inceleyebilir, ibrazını isteyebilir.

Kurum, bu Kanunda belirtilen görevleriyle ilgili olarak sağlık hizmeti sunucularının yürüttüğü hizmet ve işlemleri kontrol yetkisine sahiptir. Kurum, bu yetkisini görevlendirdiği personeli vasıtasıyla veya kamu kurumları ve özel kurumlardan hizmet satın almak suretiyle kullanabilir.

⁸⁵ 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanununun 65 inci maddesiyle; bu fıkrada yer alan "olup olmadığına bakılmaksızın tüm" ibaresi "olan," şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

5549 SAYILI SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ
ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun/Karar No: 5549

Yayın Tarihi: 18.10.2006

Resmî Gazete No: 26323

İlgili Maddeler: İkinciBölüm: Madde 6 ve 7

İKİNCİ BÖLÜM

Yükümlülükler ve Bilgi Değişimi

Kimlik tespiti

MADDE 3 – (1) Yükümlüler, kendileri nezdinde yapılan veya aracılık ettikleri işlemlerde işlem yapılmadan önce, işlem yapanlar ile nam veya hesaplarına işlem yapılanların kimliklerini tespit etmek zorundadır.

(2) Kimlik tespitine esas belge nevilerini belirlemeye Bakanlık yetkili olup, kimlik tespitini gerektiren işlem türleri, bunların parasal sınırları ve konuyla ilgili diğer usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Şüpheli işlem bildirim

MADDE 4 – (1) Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işlemlere konu malvarlığının yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheyi gerektirecek bir hususun bulunması halinde bu işlemlerin yükümlüler tarafından Başkanlığa bildirilmesi zorunludur.

(2) Yükümlüler, Başkanlığa şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğunu, yükümlülük denetimi ile görevlendirilen denetim elemanları ile yargılama sırasında mahkemeler dışında, işleme taraf olanlar dahil hiç kimseye açıklayamazlar.

(3) Yükümlülerin hangi faaliyetlerinden dolayı ve hangi usûl ve esaslara göre şüpheli işlem bildiriminde bulunacağı yönetmelikle belirlenir.

Eğitim, iç denetim, kontrol ve risk yönetim sistemleri ile diğer tedbirler

MADDE 5 – (1) Bakanlık; bu Kanunun amacına uygun olarak eğitim, iç denetim, kontrol ve risk yönetim sistemleri oluşturulması ve bu Kanunla getirilen yükümlülüklerle uyumu sağlamak üzere, gerekli yetki ile donatılmış idarî düzeyde görevli tayin edilmesi de dahil, gereken tedbirlerin alınması konusunda, işletme büyüklükleri ve iş hacimlerini de dikkate alarak yükümlüleri ve uygulamaya ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Devamlı bilgi verme

MADDE 6 – (1) Yükümlüler taraf oldukları veya aracılık ettikleri işlemlerden, Bakanlıkça belirlenecek tutarı aşanları Başkanlığa bildirmek zorundadırlar.

(2) Devamlı bilgi verme kapsamındaki işlem türleri, bilgilerin ne şekilde ve hangi sürelerde verileceği, kapsam dışında tutulacak yükümlüler ile uygulamaya ilişkin diğer usûl ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak, yükümlüler dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşlardan da Başkanlığa devamlı bilgi vermeleri istenebilir. Kimlerin, hangi usûl ve esaslara göre devamlı bilgi vereceği yönetmelikle belirlenir.

Bilgi ve belge verme

MADDE 7 – (1) Kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kuruluşlar, Başkanlık ve denetim elemanları tarafından istenilecek her türlü bilgi, belge ve bunlara ilişkin her türlü ortamdaki kayıtları, bu kayıtlara erişimi sağlamak veya okunabilir hale getirmek için gerekli tüm bilgi ve şifreleri tam ve doğru olarak vermek ve gerekli kolaylığı sağlamakla yükümlüdür.

(2) Yukarıdaki fıkraya göre talepte bulunulanlar savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten kaçınamazlar.

Muhafaza ve ibraz

MADDE 8 – (1) Yükümlüler, bu Kanunla getirilen yükümlülüklerle ve işlemlerine ilişkin her türlü ortamdaki; belgeleri düzenleme tarihinden, defter ve kayıtları son kayıt tarihinden, kimlik tespitine ilişkin belgeleri ise son işlem tarihinden itibaren sekiz yıl süreyle muhafaza ve istenmesi halinde yetkililere ibraz etmekle yükümlüdür.

Erişim sistemi

MADDE 9 – (1) Kanunları veya faaliyet konuları gereğince, ekonomik olaylara, servet unsurlarına, vergi mükellefiyetlerine, nüfus bilgilerine ve yasa dışı faaliyetlere ilişkin kayıt tutan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşların bilgi işlem sistemlerine Bakanlık ve ilgili Bakanlığın veya kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşların yetkili organlarının birlikte belirleyeceği usûl ve esaslar dahilinde Başkanlıkça erişim sistemi kurulabilir.

(2) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hariç kamu sermayeli bankalar ile kamu iktisadî teşebbüsleri birinci fıkraya kapsamı dışındadır.

Elektronik tebligat

MADDE 9/A- (Ek: 18/6/2014-6545/87 md.)

(1) Bu Kanun ve 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanması kapsamında yapılacak tebligatlar, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 7/A maddesinde düzenlenen elektronik tebligata ilişkin usullere bağlı olmaksızın, elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve tebligata elektronik ortamda cevap verilmesi istenebilir. Bu şekilde yapılan tebligatlar karşı tarafa ulaştığında tebliğ edilmiş sayılır.

(2) Başkanlık, elektronik ortamda yapılacak tebligatla ilgili her türlü teknik altyapıyı kurmaya veya kurulmuş olanları kullanmaya, tebliğ elverişli elektronik adres kullanma ve cevapların elektronik ortamda verilmesi zorunluluğu getirmeye, elektronik ortamda tebliğ yapılacaklar ile elektronik ortamdaki tebligata ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yükümlülerin korunması

MADDE 10 – (1) Bu Kanun gereğince yükümlülüklerini yerine getiren gerçek ve tüzel kişiler hiçbir şekilde hukukî ve cezaî bakımdan sorumlu tutulamaz.

(2) Özel kanunlarda hüküm bulunsa dahi şüpheli işlem bildiriminde bulunanlara dair, mahkeme dışında, üçüncü kişi, kurum ve kuruluşlara bilgi verilemez. Bu kişilerin kimliklerinin saklı tutulması ve güvenliklerinin sağlanması için mahkemece gerekli önlemler alınır.

Yükümlülük denetimi

MADDE 11 – (1) (Değişik: 7/7/2011 - KHK - 646/10 md.)

Bu Kanun ve ilgili mevzuatla getirilen yükümlülüklerin denetimi, 2 nci maddede sayılan denetim elemanları vasıtasıyla yerine getirilir.

(2) Başkanlık, yükümlüler nezdinde yapılacak denetimin münferiden veya bir denetim programı kapsamında yapılmasını isteyebilir. Kendisinden talepte bulunulan birim bu talebin gereğini yerine getirmek zorundadır. **(Değişik üçüncü cümle: 7/7/2011 - KHK - 646/10 md.)** Görevlendirilecek denetim elemanları Başkanlığın talebi üzerine ilgili birim amirinin teklifi ve bağlı veya ilgili buldukları Bakanın onayı ile belirlenir.

(3) Yükümlülük denetimiyle görevlendirilen denetim elemanları, bu Kanun kapsamında kamu kurum ve kuruluşları da dahil gerçek ve tüzel kişilerden ve tüzel kişiliği olmayan kuruluşlardan her türlü bilgi, belge ve kanunî defterleri istemeye ve bunlar nezdinde her türlü evrak ve kayıtları incelemeye, ilgililerden yazılı ve sözlü bilgi almaya yetkili olup ayrıca diğer kanunların kendilerine verdiği yetkileri de kullanır.

(4) Denetim elemanları, kendi görev alanlarına ilişkin olarak kurumlarınca verilen görevleri yaparken tespit ettikleri yükümlülük ihlallerini Başkanlığa bildirir.

Uluslararası bilgi değişimi

MADDE 12 – (1) Başkanlığın görev alanına giren konularda

uluslararası bilgi değişimini teminen, yabancı ülkelerdeki muadil kurumlarla uluslararası antlaşma niteliğinde olmayan mutabakat muhtıraları imzalamaya ve imzalanan mutabakat muhtıralarını değiştirmeye Malî Suçları Araştırma Kurulu Başkanı yetkilidir. İmzalanacak mutabakat muhtıraları ve değişiklikleri Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe girer.

5624 SAYILI KAN VE KAN ÜRÜNLERİ KANUNU

Kanun/Karar No: 5624

Yayın Tarihi: 02.05.2007

Resmî Gazete No: 26510

İlgili Maddeler: İkinciBölüm: Madde **3**

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar, Kan ve Kan Ürünleri Kurulu

Genel esaslar

MADDE 3 – (1) Kan, kan bileşenleri ve ürünleri ile ilgili genel esaslar şunlardır:

a) Bu Kanun kapsamındaki hizmetlerin planlanması, yürütülmesi ve denetlenmesi hususlarında, Bakanlık münhasıran yetkili ve sorumludur.

b) Kan, kan bileşenleri ve ürünlerinin temininde karşılıksız ve gönüllü bağış esastır. Ancak malî karşılık anlamına gelmeyecek şekilde kan bağışçısını teşvik edici uygulamalar müstesnadır.

c) Kan, kan bileşenleri ve ürünlerinin alınmasında ve verilmesinde bağışçı ve alıcının sağlığının tehlikeye düşürülmemesi, tıbbî risklere karşı korunması, transfüzyonun güvenle yapılması ve transfüzyon sonrası bağışçı ve alıcının izlenmesi şarttır. Alıcı ve vericide ortaya çıkabilecek komplikasyonların bildirilmesi zorunludur. Kan, kan bileşenleri ve ürünlerinin alınması, kaydı, analizi, işlenmesi, depolanması, kullanılabilir hale getirilmesi, dağıtım ve kullanımını ilgilendiren kan bağışı, kan bağışçısı, hazırlayan kuruluş, kullanım yeri ve alıcı ile ilgili bütün verilerin yazılı veya elektronik ortamda kaydedilmesi ve otuz yıl süreyle saklanması zorunludur. Kan istek formu ve bağışçı sorgulama formlarının asılları ile kan bağışçısından alınan kan örneklerinin şahit numuneleri bir yıldan az olmamak üzere Bakanlıkça belirlenecek süreyle saklanır.

ç) Kan, kan bileşenleri ve ürünlerinin alınması veya transfüzyonu hekimin sorumluluğu ve denetimi altında yapılır.

d) Yurt içinde toplanan plazmanın ürün üretimi amacıyla yurt içinde ve yurt dışında değerlendirilmesi ancak Bakanlığın izni ile mümkündür. Ürün üretimi amacıyla yurt dışından plazma getirilmesi de Bakanlığın iznine tâbidir.

e) Hizmet birimi açan ve işletenlerin bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerini ulusal ve uluslararası kalite güvence programları çerçevesinde yürütmeleri zorunludur.

f) Kan, kan bileşenleri ve ürünleri hizmetini yürütenler başışçıya ilişkin kişisel bilgileri korumak, üçüncü kişilere vermemek, basına açıklamamak ile yükümlüdürler. Bu bilgiler ancak Bakanlığa verilir.

g) Olağanüstü haller ile sıkıyönetim, seferberlik ve savaş halinde lüzumlu olacak kan ve kan ürünleri ve bunlar için gerekli malzemenin temini ve ülke çapında stoklanmasını bölge kan merkezleri Bakanlığın planlaması çerçevesinde organize eder.

Kan ve Kan Ürünleri Kurulu

MADDE 4 – (1) Bakanlığın; kan, kan bileşenleri ve ürünleri konusunda yapacağı çalışmalarda gerekebilecek bilimsel desteği sağlamak üzere Bakanlık ilgili birim amiri başkanlığında kan, kan ürünleri ve kan bankacılığı konusunda yaptığı çalışmalarla alanında temayüz etmiş uzman hekimler veya bu konularda lisansüstü eğitim yapmış kişiler arasından Bakan tarafından seçilen yedi üyeden oluşan Kan ve Kan Ürünleri Kurulu oluşturulur.

(2) Kan ve Kan Ürünleri Kurulu üyelerinin görev süresi iki yıldır. Görev süresi sona eren üye tekrar seçilebilir.

5651 SAYILI İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun/Karar No: 5651

Yayın Tarihi: 23.05.2007

Resmî Gazete No: 26530

İlgili Maddeler: Madde [4](#), [5](#) ve [6](#)

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amaç ve kapsamı; içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usûlleri düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulamasında;

a) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,

b) (Mülga: 15/8/2016-KHK-671/20 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/17 md.)

c) (Değişik: 15/8/2016-KHK-671/20 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/17 md.) Başkan: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanını,

ç) Bilgi: Verilerin anlam kazanmış biçimini,

d) Erişim: Bir internet ortamına bağlanarak kullanım olanağı kazanılmasını,

e) Erişim sağlayıcı: Kullanıcılarına internet ortamına erişim olanağı sağlayan her türlü gerçek veya tüzel kişileri,

f) İçerik sağlayıcı: İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,

g) İnternet ortamı: Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,

ğ) İnternet ortamında yapılan yayın: İnternet ortamında yer alan ve içeriğine belirsiz sayıda kişilerin ulaşabileceği verileri,

h) İzleme: İnternet ortamındaki verilere etki etmeksizin bilgi ve verilerin takip edilmesini,

ı) (Değişik: 15/8/2016-KHK-671/20 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/17 md.) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

i) Toplu kullanım sağlayıcı: Kişilere belli bir yerde ve belli bir süre internet ortamı kullanım olanağı sağlayanaı,

j) (Değişik: 26/2/2014-6527/15 md.) Trafik bilgisi: Taraflara ilişkin IP adresi, verilen hizmetin başlama ve bitiş zamanı, yararlanılan hizmetin türü, aktarılan veri miktarı ve varsa abone kimlik bilgilerini,

k) Veri: Bilgisayar tarafından üzerindeişlem yapılabilen her türlü değeri,

l) Yayın: İnternet ortamında yapılan yayını,

m) Yer sağlayıcı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,

n) (Ek: 6/2/2014-6518/85 md.) Birlik: Erişim Sağlayıcıları Birliğini,

o) (Ek: 6/2/2014-6518/85 md.) Erişimin engellenmesi: Alan adından erişimin engellenmesi, IP adresinden erişimin engellenmesi, içeriğe (URL) erişimin engellenmesi ve benzeri yöntemler kullanılarak erişimin engellenmesini,

ö) (Ek: 6/2/2014-6518/85 md.) İçeriğin yayından çıkarılması: İçerik veya yer sağlayıcılar tarafından içeriğin sunuculardan veya barındırılan içerikten çıkarılmasını,

p) (Ek: 6/2/2014-6518/85 md.) URL adresi: İlgili içeriğin internette bulunduğu tam internet adresini,

r) (Ek: 6/2/2014-6518/85 md.) Uyarı yöntemi: İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle haklarının ihlal edildiğini iddia eden kişiler tarafından içeriğin yayından çıkarılması amacıyla öncelikle içerik sağlayıcısına, makul sürede sonuç alınamaması

hâlinde yer sağlayıcısına iletişim adresleri üzerinden gerçekleştirilecek bildirim yöntemini, ifade eder.

Bilgilendirme yükümlülüğü

MADDE 3- (1) İçerik, yer ve erişim sağlayıcıları, yönetmelikle belirlenen esas ve usûller çerçevesinde tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür.

(2) Yukarıdaki fıkrada belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen içerik, yer veya erişim sağlayıcısına Başkan tarafından iki bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.⁸⁶⁸⁷

(3) **(Ek: 6/2/2014-6518/86 md.)** Bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri yurt içinden ya da yurt dışından yürütenlere, internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirim yapılabilir.

(4) **(Ek: 26/2/2014-6527/16 md.; Değişik: 10/9/2014-6552/126 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 2/10/2014 tarihli ve E.: 2014/149, K.: 2014/151 sayılı Kararı ile.)⁸⁸**

İçerik sağlayıcının sorumluluğu

MADDE 4- (1) İçerik sağlayıcı, internet ortamında kullanıma sunduğu her türlü içerikten sorumludur.

(2) İçerik sağlayıcı, bağlantı sağladığı başkasına ait içerikten sorumlu değildir. Ancak, sunuş biçiminden, bağlantı sağladığı içeriği benimsediği ve kullanıcının söz konusu içeriğe ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise genel hükümlere göre sorumludur.

(3) **(Ek: 6/2/2014-6518/87 md.)** İçerik sağlayıcı, Kurumun bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevlerinin ifası kapsamında;

⁸⁶ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başkanlık" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁸⁷ 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 126 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına" ibaresi "iki bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına" şeklinde değiştirilmiştir.

⁸⁸ Bu İptal Kararı 1/1/2015 tarihli ve 29223 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

talep ettiği bilgileri talep edilen şekilde Kuruma teslim eder ve Kurum tarafından bildirilen tedbirleri alır.⁸⁹

Yer sağlayıcının yükümlülükleri⁹⁰ ↑

MADDE 5- (1) Yer sağlayıcı, yer sağladığı içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

(2) (**Değişik: 6/2/2014-6518/88 md.**) Yer sağlayıcı, yer sağladığı hukuka aykırı içeriği bu Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddelerine göre haberdar edilmesi hâlinde yayından çıkarmakla yükümlüdür.

(3) (**Ek: 6/2/2014-6518/88 md.**) Yer sağlayıcı, yer sağladığı hizmetlere ilişkin trafik bilgilerini bir yıldan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikte belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla yükümlüdür.

(4) (**Ek: 6/2/2014-6518/88 md.**) Yer sağlayıcılar, yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yaptıkları işin niteliğine göre sınıflandırılabilir ve hak ve yükümlülükleri itibarıyla farklılaştırılabilirler.

(5) (**Ek: 6/2/2014-6518/88 md.**) Yer sağlayıcı, Kurumun talep ettiği bilgileri talep edilen şekilde Kuruma teslim etmekle ve Kurum tarafından bildirilen tedbirleri almakla yükümlüdür.⁹⁰

(6) (**Ek: 6/2/2014-6518/88 md.**) Yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan veya bu Kanundaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen yer sağlayıcı hakkında Başkan tarafından on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. ⁹⁰

⁸⁹ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başkanlığın" ibaresi "Kurumun" şeklinde, "Başkanlığa" ibaresi "Kuruma" şeklinde ve "Başkanlıkça" ibaresi "Kurum tarafından" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁹⁰ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu maddenin beşinci fıkrasında yer alan "Başkanlığın" ibaresi "Kurumun" şeklinde, "Başkanlığa" ibaresi "Kuruma" şeklinde, "Başkanlıkça" ibaresi "Kurum tarafından" şeklinde ve altıncı fıkrasında yer alan "Başkanlık" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Erişim sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 6- (1) Erişim sağlayıcı;

a) Herhangi bir kullanıcısının yayınladığı hukuka aykırı içerikten, bu Kanun hükümlerine uygun olarak haberdar edilmesi halinde (...) ⁹¹ erişimi engellemekle, ⁹¹

b) Sağladığı hizmetlere ilişkin, yönetmelikte belirtilen trafik bilgilerini altı aydan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikte belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla,

c) Faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce durumu Kuruma, içerik sağlayıcılarına ve müşterilerine bildirmek ve trafik bilgilerine ilişkin kayıtları yönetmelikte belirtilen esas ve usullere uygun olarak Kuruma teslim etmekle,

ç) (Ek: 6/2/2014-6518/89 md.) Erişimi engelleme kararı verilen yayınlarla ilgili olarak alternatif erişim yollarını engelleyici tedbirleri almakla,

d) (Ek: 6/2/2014-6518/89 md.) Kurumun talep ettiği bilgileri talep edilen şekilde Kuruma teslim etmekle ve Kurum tarafından bildirilen tedbirleri almakla, ⁹²

yükümlüdür.

(2) Erişim sağlayıcı, kendisi aracılığıyla erişilen bilgilerin içeriklerinin hukuka aykırı olup olmadıklarını ve sorumluluğu gerektirip gerektirmediğini kontrol etmekle yükümlü değildir.

(3) Birinci fıkranın (b), (c), (ç) (...) ⁹⁴ bentlerinde yer alan yükümlülüklerden birini yerine getirmeyen erişim sağlayıcısına Başkan tarafın-

⁹¹ 6518 sayılı Kanunun 89 uncu maddesiyle bu bentte yer alan “ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde” ibaresi çıkartılmıştır.

⁹² 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “Başkanlığın” ibaresi “Kurumun” şeklinde, “Başkanlığa” ibaresi “Kuruma” şeklinde, “Başkanlıkça” ibaresi “Kurum tarafından” şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

dan onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.^{93 94 95}

Erişim Sağlayıcıları Birliği

MADDE 6/A- (Ek: 6/2/2014-6518/90 md.)

- (1) Bu Kanunun 8 inci maddesi kapsamı dışındaki erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasını sağlamak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliği kurulmuştur.
- (2) Birlik özel hukuk tüzel kişiliğini haizdir. Birliğin merkezi Ankara'dır.
- (3) Birliğin çalışma usul ve esasları Kurum tarafından onaylanacak Tüzükle belirlenir. Tüzük değişiklikleri de Kurumun onayına tabidir.
- (4) Birlik, Tüzüğünün Kurum tarafından incelenerek uygun bulunmasını müteakip faaliyete başlar.
- (5) Birlik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamında yetkilendirilen tüm internet servis sağlayıcıları ile internet erişim hizmeti veren diğer işletmecilerin katılımıyla oluşan ve koordinasyonu sağlayan bir kuruluştur.
- (6) Bu Kanunun 8 inci maddesi kapsamı dışındaki erişimin engellenmesi kararları erişim sağlayıcılar tarafından yerine getirilir. Kararların uygulanması amacıyla gerekli her türlü donanım ve yazılım erişim sağlayıcıların kendileri tarafından sağlanır.
- (7) Bu Kanunun 8 inci maddesi kapsamı dışındaki erişimin engellenmesi kararları gereği için Birliğe gönderilir. Bu kapsamda Birliğe yapılan tebligat erişim sağlayıcılara yapılmış sayılır.
- (8) Birlik, kendisine gönderilen mevzuata uygun olmadığını düşündüğü kararlara itiraz edebilir.

⁹³ 6518 sayılı Kanunun 89 uncu maddesiyle bu bentte yer alan "(b) ve (c)" ibaresi "(b), (c), (ç) ve (d)" şeklinde değiştirilmiştir.

⁹⁴ Anayasa Mahkemesinin 8/12/2015 tarihli ve E:2014/87, K:2015/112 sayılı Kararı ile, bu fıkrada yer alan "..ve (d).." ibaresi iptal edilmiş olup, Kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 28/1/2016 tarihinden başlayarak bir yıl sonrayürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

⁹⁵ (A) 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başkanlık" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(9) Birliğin gelirleri, üyeleri tarafından ödenecek ücretlerden oluşur. Alınacak ücretler, Birliğin giderlerini karşılayacak miktarda belirlenir. Bir üyenin ödeyeceği ücret, üyelerin tamamının net satış tutarı toplamı içindeki o üyenin net satış oranında belirlenir. Üyelerin ödeme dönemleri, yeni katılan üyelerin ne zamandan itibaren ödemeye başlayacağı ve ödemelere ilişkin diğer hususlar Birlik Tüzüğünde belirlenir. Süresinde ödenmeyen ücretler Birlikçe kanuni faizi ile birlikte tahsil edilir.

(10) Birliğe üye olmayan internet servis sağlayıcıları faaliyette bulunamaz.

Toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülükleri

MADDE 7- (1) Ticarî amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, mahallî mülkî amirden izin belgesi almakla yükümlüdür. İzne ilişkin bilgiler otuz gün içinde mahallî mülkî amir tarafından Kuruma bildirilir. Bunların denetimi mahallî mülkî amirler tarafından yapılır. İzin belgesinin verilmesine ve denetime ilişkin esas ve usûller, yönetmelikle düzenlenir.

(2) (**Değişik: 6/2/2014-6518/91 md.**) Ticari amaçla olup olmadığına bakılmaksızın bütün internet toplu kullanım sağlayıcılar, konusu suç oluşturan içeriklere erişimin engellenmesi ve kullanıma ilişkin erişim kayıtlarının tutulması hususlarında yönetmelikle belirlenen tedbirleri almakla yükümlüdür.

(3) (**Değişik: 6/2/2014-6518/91 md.**) Ticari amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, ailenin ve çocukların korunması, suçun önlenmesi ve suçluların tespiti kapsamında usul ve esasları yönetmelikte belirlenen tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) (**Ek: 6/2/2014*6518/91 md.**) Bu maddede belirtilen yükümlülükleri ihlal eden ticari amaçla toplu kullanım sağlayıcılarına, ihlalin ağırlığına göre yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde uyarma, bin Türk Lirasından on beş bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verme veya üç güne kadar ticari faaliyetlerini durdurma müeyyidelerinden birine karar vermeye mahalli mülki amir yetkilidir.

Erişimin engellenmesi kararı ve yerine getirilmesi

MADDE 8- (1) İnternet ortamında yapılan ve içeriği aşağıdaki suçları oluşturduğu hususunda yeterli şüphe sebebi bulunan yayınlarla ilgili olarak erişimin engellenmesine karar verilir:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

- 1) İntihara yönlendirme (madde 84),
 - 2) Çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra),
 - 3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190),
 - 4) Sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194),
 - 5) Müstehcenlik (madde 226),
 - 6) Fuhuş (madde 227),
 - 7) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228),
- suçları.

b) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar.

(2) Erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde hâkim, kovuşturma evresinde ise mahkeme tarafından verilir. Soruşturma evresinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından da erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu durumda Cumhuriyet savcısı kararını yirmidört saat içinde hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Bu süre içinde kararın onaylanmaması halinde tedbir, Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. **(Ek cümle: 6/2/2014-6518/92 md.)** Erişimin engellenmesi kararı, amacı gerçekleştirecek nitelikte görülürse belirli bir süreyle sınırlı olarak da verilebilir. Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesine ilişkin karara 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir.

(3) Hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının birer örneği, gereği yapılmak üzere Kuruma gönderilir.⁹⁶

⁹⁶ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Başkanlığa" ibaresi "Kuruma" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "Başkanlık" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(4) İçeriği birinci fıkrada belirtilen suçları oluşturan yayınların içerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunması halinde veya içerik veya yer sağlayıcısı yurt içinde bulursa bile, içeriği birinci fıkranın (a) bendinin (2) ve (5) ve (6) numaralı alt bentlerinde yazılı suçları oluşturan yayınlara ilişkin olarak erişimin engellenmesi kararı re'sen Başkan tarafından verilir. Bu karar, erişim sağlayıcısına bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir.^{96 97 98}

(5) Erişimin engellenmesi kararının gereği, derhal ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren dört saat içinde yerine getirilir.⁹⁹

(6) Başkan tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının konusunu oluşturan yayını yapanların kimliklerinin belirlenmesi halinde, Başkan tarafından, Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.¹⁰⁰

⁹⁷ 6518 sayılı Kanunun 92 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "(2) ve (5)" ibaresi "(2), (5) ve (6)" şeklinde değiştirilmiştir.

⁹⁸ (3) 7/2/2018 tarihli ve 30325 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 15/11/2017 tarihli ve E.: 2015/76, K.: 2017/153 sayılı Kararı ile;

a) Bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan "İçeriği birinci fıkrada belirtilen suçları oluşturan yayınların içerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunması halinde..." ibaresi, bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (5) numaralı alt bendi yönünden;

b) Bu fıkranın birinci cümlesinde, 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle değiştirilmesinden önce yer alan "...yayınlara ilişkin olarak erişimin engellenmesi kararı re'sen Başkanlık tarafından verilir." ibaresi, "İçeriği birinci fıkrada belirtilen suçları oluşturan yayınların içerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunması halinde..." ibaresi ve bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (5) numaralı alt bendi yönünden;

iptal edilmiş olup, söz konusu kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

⁹⁹ 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 127 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "yirmi dört saat" ibaresi "dört saat" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁰⁰ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, 8 inci maddenin altıncı ve onbirinci fıkralarında yer alan "Başkanlık" ibareleri "Başkan" şeklinde; yedinci ve sekizincifıkralarında yer alan "Başkanlığa" ibareleri "Kuruma" şeklinde; onüçüncü fıkrasında yer alan "Başkanlığa" ibaresi "Kuruma", "Başkanlıkça" ibaresi "Kurum tarafından" şeklinde değiştirilmiş; onbirinci fıkrasında yer alan "ise Başkanlığın talebi üzerine" ibaresi ile onikinci fıkrasında yer alan "Başkanlık veya" ibaresi 5651 SAYILI İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN

(7) Soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda Cumhuriyet savcısı, kovuşturmaya yer olmadığı kararının bir örneğini Kuruma gönderir.¹⁰⁰

(8) Kovuşturma evresinde beraat kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda mahkemece beraat kararının bir örneği Kuruma gönderilir.¹⁰⁰

(9) Konusu birinci fıkrada sayılan suçları oluşturan içeriğin yayından çıkarılması halinde; erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından kaldırılır.

(10) Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen yer veya erişim sağlayıcılarının sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, beş yüz günden üç bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.¹⁰¹

(11) İdarî tedbir olarak verilen erişimin engellenmesi kararının yerine getirilmemesi halinde, Başkan tarafından erişim sağlayıcısına, onbin Yeni Türk Lirasından yüzbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. İdarî para cezasının verildiği andan itibaren yirmidört saat içinde kararın yerine getirilmemesi halinde (...) ¹⁰⁰ Kurum tarafından yetkilendirmenin iptaline karar verilebilir.^(22xxxx15.8-671xxxx)

(12) Bu Kanunda tanımlanan kabahatler dolayısıyla (...) ¹⁰⁰ Kurum tarafından verilen idarî para cezalarına ilişkin kararlara karşı, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir.¹⁰⁰

(13) **(Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)** İşlemlerin yürütülmesi için Kuruma gönderilen hakim ve mahkeme kararlarına 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre Kurum tarafından itiraz edilebilir.¹⁰⁰

(14) **(Ek: 12/7/2013-6495/47 md.)** 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan kurum ve kuruluşlar, kendi görev

yürürlüktenkaldırılmış olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹⁰¹ 6518 sayılı Kanunun 92 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "altı aydan iki yıla kadar hapis cezası" ibaresi "beş yüz günden üç bin güne kadar adli para cezası" şeklinde değiştirilmiştir.

5651 SAYILI İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN

alanına giren suçların internet ortamında işlendiğini tespit etmeleri hâlinde, bu yayınlarla ilgili olarak erişimin engellenmesi kararı alabilirler. Erişimin engellenmesi kararları uygulanmak üzere Kuruma gönderilir.¹⁰²

(15) (Ek: 26/2/2014-6527/17 md.) Bu maddeye göre soruşturma aşamasında verilen hâkim kararı ile 9 uncu ve 9/A maddesine göre verilen hâkim kararı birden fazla sulh ceza mahkemesi bulunan yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenen sulh ceza mahkemeleri tarafından verilir.

(16) (Ek: 10/9/2014-6552/127 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 2/10/2014 tarihli ve E.: 2014/149, K.: 2014/151 sayılı Kararı ile.)¹⁰³

Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi¹⁰⁴

MADDE 8/A- (Ek: 27/3/2015-6639/29 md.)

(1) Yaşam hakkı ile kişilerin can ve mal güvenliğinin korunması, millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması sebeplerinden bir veya bir kaçına bağlı olarak hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, Başbakanlık veya millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi veya genel sağlığın korunması ile ilgili bakanlıkların talebi üzerine Başkan tarafından internet ortamında yer alan yayınlara ilgili olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Karar, Başkan tarafından derhâl erişim sağlayıcılara ve ilgili içerik ve yer sağlayıcılara bildirilir. İçerik çıkartılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereği, derhâl ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren dört saat içinde yerine getirilir.¹⁰⁴

(2) Başbakanlık veya ilgili Bakanlıkların talebi üzerine Başkan tarafından verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı, Başkan tarafından, yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin

¹⁰² 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına" ibaresi "Kuruma" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹⁰³ Bu İptal Kararı 1/1/2015 tarihli ve 29223 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

¹⁰⁴ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "Başkanlık" ibareleri "Başkan" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi hâlde, karar kendiliğinden kalkar.¹⁰⁴

(3) Bu madde kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararları, ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, vb. şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilir. Ancak, teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilir.

(4) Bu madde kapsamındaki suça konu internet içeriklerini oluşturan ve yayanlar hakkında Başkan tarafından, Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Bu suçların faillerine ulaşmak için gerekli olan bilgiler içerik, yer ve erişim sağlayıcılar tarafından hâkim kararı üzerine adli mercilere verilir. Bu bilgileri vermeyen içerik, yer ve erişim sağlayıcıların sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, üç bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.¹⁰⁵

(5) Bu madde uyarınca verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen erişim sağlayıcılar ile ilgili içerik ve yer sağlayıcılara Başkan tarafından elli bin Türk lirasından beş yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.¹⁰⁵

İçeriğin yayından çıkarılması ve erişimin engellenmesi¹⁰⁶

MADDE 9- (Değişik: 6/2/2014-6518/93 md.)

(1) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşlar, içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması hâlinde yer sağlayıcısına başvurarak uyarı yöntemi ile içeriğin yayından çıkarılmasını isteyebileceği gibi doğrudan sulh ceza hâkimine başvurarak içeriğe erişimin engellenmesini de isteyebilir.

(2) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden kişilerin talepleri, içerik ve/veya yer sağlayıcısı tarafından en geç yirmi dört saat içinde cevaplandırılır.

¹⁰⁵ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, 8/A maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "Başkanlık" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiş; beşinci fıkrasına "yer sağlayıcılara" ibaresinden sonra gelmek üzere "Başkan tarafından" ibaresi eklenmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹⁰⁶ Bu maddenin başlığı "İçeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı" iken 6518 sayılı Kanunun 93 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(3) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik hakları ihlal edilenlerin talepleri doğrultusunda hâkim bu maddede belirtilen kapsamda erişimin engellenmesine karar verebilir.

(4) Hâkim, bu madde kapsamında vereceği erişimin engellenmesi kararlarını esas olarak, yalnızca kişilik hakkının ihlalinin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, vb. şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verir. Zorunlu olmadıkça internet sitesinde yapılan yayının tümüne yönelik erişimin engellenmesine karar verilemez. Ancak, hâkim URL adresi belirtilerek içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle ihlalin engellenemeyeceğine kanaat getirmesi hâlinde, gerekçesini de belirtmek kaydıyla, internet sitesindeki tüm yayına yönelik olarak erişimin engellenmesine de karar verebilir.

(5) Hâkimin bu madde kapsamında verdiği erişimin engellenmesi kararları doğrudan Birliğe gönderilir.

(6) Hâkim bu madde kapsamında yapılan başvuruyu en geç yirmi dört saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Bu karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

(7) Erişimin engellenmesine konu içeriğin yayından çıkarılmış olması durumunda hâkim kararı kendiliğinden hükümsüz kalır.

(8) Birlik tarafından erişim sağlayıcıya gönderilen içeriğe erişimin engellenmesi kararının gereği derhâl, en geç dört saat içinde erişim sağlayıcı tarafından yerine getirilir.

(9) Bu madde kapsamında hâkimin verdiği erişimin engellenmesi kararına konu kişilik hakkının ihlaline ilişkin yayının (...) ¹⁰⁷ başka internet adreslerinde de yayınlanması durumunda ilgili kişi tarafından Birliğe müracaat edilmesi hâlinde mevcut karar bu adresler için de uygulanır. ¹⁰⁷

(10) Sulh ceza hâkiminin kararını bu maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen sorumlu kişi, beş yüz günden üç bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

¹⁰⁷ 28/1/2016 tarihli ve 29607 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 8/12/2015 tarihli ve E.: 2014/87, K.: 2015/112 sayılı Kararı ile bu fıkrada yer alan “...veya aynı mahiyetteki yayınların...” ibaresi iptal edilmiştir.

Özel hayatın gizliliği nedeniyle içeriğe erişimin engellenmesi¹⁰⁸

MADDE 9/A- (Ek: 6/2/2014-6518/94 md.)

(1) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiğini iddia eden kişiler, Kuruma doğrudan başvurarak içeriğe erişimin engellenmesi tedbirinin uygulanmasını isteyebilir.¹⁰⁸

(2) Yapılan bu istekte; hakkın ihlaline neden olan yayının tam adresi (URL), hangi açılardan hakkın ihlal edildiğine ilişkin açıklama ve kimlik bilgilerini ispatlayacak bilgilere yer verilir. Bu bilgilerde eksiklik olması hâlinde talep işleme konulmaz.

(3) Başkan, kendisine gelen bu talebi uygulanmak üzere derhâl Birliğe bildirir, erişim sağlayıcılar bu tedbir talebini derhâl, en geç dört saat içinde yerine getirir.¹⁰⁸

(4) Erişimin engellenmesi, özel hayatın gizliliğini ihlal eden yayın, kısım, bölüm, resim, video ile ilgili olarak (URL şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla uygulanır.

(5) Erişimin engellenmesini talep eden kişiler, internet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiğinden bahisle erişimin engellenmesi talebini talepte bulunduğu saatten itibaren yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin kararına sunar. Hâkim, internet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatın gizliliğinin ihlal edilip edilmediğini değerlendirerek vereceği kararını en geç kırk sekiz saat içinde açıklar ve doğrudan Kuruma gönderir; aksi hâlde, erişimin engellenmesi tedbiri kendiliğinden kalkar.¹⁰⁸

(6) Hâkim tarafından verilen bu karara karşı Başkan tarafından 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.¹⁰⁹

¹⁰⁸ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu maddeninbirinci ve beşinci fıkralarında yer alan "Başkanlığa" ibareleri "Kuruma" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Başkanlık" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanununun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹⁰⁹ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, 9/A maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "Başkanlık" ibaresi "Başkan" şeklinde, sekizinci fıkrasında yer alan "Başkanlık" ibaresi "Kurum" şeklinde değiştirilmiş ve dokuzuncu fıkrasında yer alan "Başkanlık tarafından," ibaresi yürürlükten kaldırılmış olup, daha sonra bu hüküm

(7) Erişimin engellenmesine konu içeriğin yayından çıkarılmış olması durumunda hâkim kararı kendiliğinden hükümsüz kalır.

(8) Özel hayatın gizliliğinin ihlaline bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde doğrudan Başkanın emri üzerine erişimin engellenmesi Kurum tarafından yapılır. **(Mülga cümle: 26/2/2014-6527/18 md.)**¹⁰⁹

(9) **(Ek: 26/2/2014-6527/18 md.)** Bu maddenin sekizinci fıkrası kapsamında Başkan tarafından verilen erişimin engellenmesi kararı, (...) ¹⁰⁹ yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar. ¹⁰⁹

İdarî yapı ve görevler¹¹⁰

MADDE 10- (1) Kanunla verilen görevler, Kurum tarafından yerine getirilir. ¹¹⁰

(2) Bu Kanunla ekli listedeki kadrolar ihdas edilerek Kurumun hizmetlerinde kullanılmak üzere 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununa ekli (II) sayılı listeye eklenmiştir. **(Mülga ikinci ve üçüncü cümle: 15/8/2016-KHK-671/21 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/18 md.)**¹¹⁰

(3) Kuruma Kanunla verilen görevlere ilişkin olarak yapılacak her türlü mal veya hizmet alımları, ceza ve ihalelerden yasaklama işleri hariç, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tâbi olmaksızın Kurum bütçesinden karşılanır. ¹¹⁰

(4) Kanunlarla verilen diğer yetki ve görevleri saklı kalmak kaydıyla, Kurumun bu Kanun kapsamındaki görev ve yetkileri şunlardır: ¹¹⁰

a) Bakanlık, kolluk kuvvetleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile içerik, yer ve erişim sağlayıcılar ve ilgili sivil toplum kuruluşları

9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹¹⁰ *15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "bünyesinde bulunan Başkanlıkça" ibaresi "tarafından" şeklinde, ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan "Başkanlığın" ibareleri "Kurumun" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Başkanlığa" ibaresi "Kuruma" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.*

5651 SAYILI İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN

arasında koordinasyon oluşturarak internet ortamında yapılan ve bu Kanun kapsamına giren suçları oluşturan içeriğe sahip faaliyet ve yayınları önlemeye, internetin güvenli kullanımını sağlamaya, bilişim şuurunu geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak, bu amaçla, gerektiğinde, her türlü giderleri yönetmelikle belirlenecek esas ve usûller dahilinde Kurumca karşılanacak çalışma kurulları oluşturmak.¹¹¹

b) İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerini izleyerek, bu Kanun kapsamına giren suçların işlendiğinin tespiti halinde, bu yayınlara erişimin engellenmesine yönelik olarak bu Kanunda öngörülen gerekli tedbirleri almak.

c) İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerinin izlenmesinin hangi seviye, zaman ve şekilde yapılacağını belirlemek.

ç) Kurum tarafından işletmecilerin yetkilendirilmeleri ile mülkî idare amirlerince ticarî amaçlı toplu kullanım sağlayıcılara verilecek izin belgelerinde filtreleme ve bloke etmede kullanılacak sistemlere ve yapılacak düzenlemelere yönelik esas ve usûlleri belirlemek.

d) İnternet ortamındaki yayınların izlenmesi suretiyle bu Kanunun 8 inci maddesi ile 8/A maddesinde sayılan suçların işlenmesini önlemek için izleme ve bilgi ihbar merkezi dahil, gerekli her türlü teknik altyapıyı kurmak veya kurdurmak, bu altyapıyı işletmek veya işletilmesini sağlamak.¹¹²

e) İnternet ortamında herkese açık çeşitli servislerde yapılacak filtreleme, perdeleme ve izleme esaslarına göre donanım üretimi veya yazılım yapılmasına ilişkin asgari kriterleri belirlemek.

f) Bilişim ve internet alanındaki uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

¹¹¹ 6518sayılıKanunun95 incimaddesiylebubentte yeralan“yayınlarıönlemeye”ibaresinden sonra“, internetin güvenli kullanımını sağlamaya, bilişim şuurunu geliştirmeye” ibaresi eklenmiştir.

¹¹² 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan “bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında” ibaresi “bu Kanunun 8 inci maddesi ile 8/A maddesinde” şeklinde; beşinci, altıncı ve yedinci fıkralarında yer alan “Başkanlık” ibareleri “Kurum” şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

g) Bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçların, internet ortamında işlenmesini konu alan her türlü temsili görüntü, yazı veya sesleri içeren ürünlerin tanıtımı, ülkeye sokulması, bulundurulması, kiraya verilmesi veya satışının önlenmesini teminen yetkili ve görevli kolluk kuvvetleri ile soruşturma mercilerine, teknik imkânları dahilinde gereken her türlü yardımda bulunmak ve koordinasyonu sağlamak.

(5) (**Değişik: 6/2/2014-6518/95 md.**) Kurum; Bakanlık bünyesinde 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca oluşturulan İnternet Geliştirme Kurulunca internetin yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, yaygın ve güvenli kullanılması gibi konularda yapılacak öneriler ile ilgili gerekli her türlü tedbir veya kararları alır.¹¹²

(6) (**Ek: 6/2/2014-6518/95 md.**) Kurum, ulusal siber güvenlik faaliyetleri kapsamında, siber saldırıların tespiti ve önlenmesi konusunda, içerik, yer, erişim sağlayıcılar ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlar, gerekli tedbirlerin alınması konusunda faaliyet yürütür ve ihtiyaç duyulan çalışmaları yapar.¹¹²

(7) (**Ek: 6/2/2014-6518/95 md.**) Kurum kanunlarla kendisine verilen görevlerin ifası amacıyla araştırma ve geliştirme merkezleri kurabilir.¹¹²

Yönetmelikler

MADDE 11- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usûller, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanlıklarının görüşleri alınarak Başbakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir. Bu yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde çıkarılır.

(2) Yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmek isteyen kişilere, telekomünikasyon yoluyla iletişim konusunda yetkilendirme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın, yer, erişim ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülüklerine ilişkin esas ve usûller, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş ay içinde çıkarılır.¹¹³

¹¹³ 6/2/2014 tarihli ve 6815 sayılı Kanununun 96 ncı maddesiyle bu fıkrafta yer alan “yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla yetkilendirme belgesi verilmesine” ibaresi “yer, erişim ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülüklerine” şeklinde değiştirilmiştir.

İlgili kanunlarda yapılan değişiklikler

MADDE 12- (1) (4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(2) (4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(3) (5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(4) (1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

EK MADDE 1- (Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)¹¹⁴

(1) (Mülga: 15/8/2016-KHK-671/21 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/18 md.)

(2) (Mülga: 15/8/2016-KHK-671/21 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/18 md.)

(3) (Mülga: 15/8/2016-KHK-671/21 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/18 md.)

(4) (Mülga: 15/8/2016-KHK-671/21 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/18 md.)

(5) (Ek: 6/2/2014-6518/97 md.) 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar kurumlarının, hâkim ve savcılar ise kendilerinin muvafakati ile aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Kurum emrinde görevlendirilebilir. Bu kapsamda görevlendirilen personel sayısı Kurumun kadro sayısının yüzde yirmisini geçemez. Bu personel kurumlarından izinli sayılır. İzinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgili özlük hakları devam eder ve bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır. Terfileri başkaca bir işleme gerek kalmaksızın süresinde yapılır.^{114 115}

¹¹⁴ 6518 sayılı Kanununun 97 nci maddesiyle bu maddeye dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere beşinci ve altıncı fıkralar eklenmiş ve mevcut beşinci fıkra yedinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

¹¹⁵ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 21 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı" ibaresi

(6) (Ek: 6/2/2014-6518/97 md.; Mülga: 15/8/2016-KHK-671/21 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/18 md.)¹¹⁶

(7) Bu Kanunla ekli (V) sayılı cetveldeki kadrolar ihdas edilerek Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı hizmetlerinde kullanılmak üzere 5651 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı listeye eklenmiştir.
116

EK MADDE 2- (Ek: 6/2/2014-6518/99 md.)¹¹⁷

Kuruma verilen görevlerin yürütülmesi için, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair hükümlerine bağlı kalınmaksızın özel bilgi ve ihtisas gerektiren konularda Kurumda sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Bu suretle çalıştırılacakların unvanı, sayısı, süresi, ücretleri ve diğer hususlar Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak hizmet sözleşmesi esaslarına göre tespit edilir. Bunlara ödenecek ücret, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre çalıştırılanlar için uygulanmakta olan sözleşme ücreti tavanının beş katını, çalıştırılabilecek toplam sözleşmeli personel sayısı ise ikiyüzlüğü geçemez ve bu fıkrada belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz.

EK MADDE 3- (Ek: 15/8/2016-KHK-671/22 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/19 md.)

(1) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı kapatılmıştır.

(2) Diğer mevzuatta Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına yapılan atıflar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna, Telekomünikasyon İletişim Başkanına yapılan atıflar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanına yapılmış sayılır.

“Kurum” şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹¹⁶ 6518 sayılı Kanunun 97 nci maddesiyle Ek Madde 1’e dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere beşinci ve altıncı fıkralar eklenmiş ve mevcut beşinci fıkra yedinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

¹¹⁷ 15/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK’nin 21 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Başkanlığa” ibaresi “Kuruma” şeklinde, “Başkanlıkta” ibaresi “Kurumda” şeklinde ve “yetmiş beşi” ibaresi “ikiyüzlüğü” şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Başkanlığın kuruluştaki hizmet binasının yapımı, ceza ve ihalelerden yasaklama işleri hariç, Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tâbi olmaksızın Kurum bütçesinden karşılanır.

(2) Halen faaliyet icra eden ticarî amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde 7 nci maddeye göre alınması gereken izin belgesini temin etmekle yükümlüdürler.

(3) Halen yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra eden kişilere, Kurum tarafından, telekomünikasyon yoluyla iletişim konusunda yetkilendirme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın, yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla bir yetkilendirme belgesi düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE 2- (Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)

(1) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı kadrolarında bulunan personelden ek 1 inci maddede belirtilen öğrenim şartlarını haiz olanlar; kamuda üç yıllık hizmet süresini tamamlamaları, KPDS'den en az 60 veya uluslararası geçerliliği olan sınavlardan muadili puan almaları ve hazırlayacakları tezin kabul edilmesi halinde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren beş yıl içerisinde iletişim uzmanı kadrosuna atanabilirler. Bu personelden; diğer kamu kurum ve kuruluşlarında özel mevzuatları uyarınca yarışma sınavına tabi tutularak mesleğe alınan ve yeterli sınavını vererek veya tezi başarılı bulunarak kariyer meslek kadrolarına atanmış olanlar yabancı dil şartını karşıladıklarında; yüksek lisans veya doktora öğrenimini tamamlamış olanlardan, hazırladıkları yüksek lisans veya doktora tezlerinin konularının Kurumun veya Başkanlığın görev alanı ile ilgili olduğunun yapılacak inceleme sonucu belirlenenlerden doktora öğrenimini tamamlamış olanlar doğrudan, yüksek lisans öğrenimini tamamlamış olanlar yabancı dil şartını karşıladıklarında, iletişim uzmanı olarak atanabilirler.

(2) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı personelinden dört yıllık fakülte mezunu olanlar, kamuda üç yıllık hizmet süresini tamamlamaları, çıkarılacak yönetmelikte öngörülen şartları taşımaları ve buna ilave olarak hazırlayacakları tezin kabul edilmesi veya tezli yüksek lisans veya doktora yapmaları halinde, bu Kanunun yayımı tarihinden beş yıl içinde öğrenim alanına göre teknik uzman veya idarî uzman kadrosuna atanabilirler.

GEÇİCİ MADDE 3- (Ek: 6/2/2014-6518/100 md.)

(1) Birliğin kuruluşu bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde tamamlanır.

(2) Birlik, bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla abonesi bulunan mevcut internet servis sağlayıcıları ile erişim hizmeti veren işletmecilerin en az dörtte birinin katılımıyla imzalanan Birlik Tüzüğü'nün Kurum tarafından incelenerek uygun bulunmasını müteakip faaliyete başlar. Birliğin kurulmasını müteakip en geç bir ay içinde hâlen üye olmayan internet servis sağlayıcıları ve erişim hizmeti veren işletmeciler üyeliklerini tamamlamak zorundadır.¹¹⁸

(3) Belirtilen sürede Birliğin kuruluşunu tamamlayamaması hâlinde, Kurum tarafından internet servis sağlayıcılarına ve internet erişim hizmeti veren diğer işletmecilere bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde biri oranında idari para cezası uygulanır.

(4) Birliğin kurulmasını müteakip bir ay içinde üye olmayan internet servis sağlayıcılarına veya internet erişim hizmeti veren diğer işletmecilere, Kurum tarafından bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde biri oranında idari para cezası uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4- (Ek: 15/8/2016-KHK-671/23 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6757/20 md.)

(1) Telekomünikasyon İletişim Başkanının görevi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer ve hakkında 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 18 inci maddesi hükümleri uygulanır. Telekomünikasyon İletişim Başkanlığında görevli daire başkanlarının görevleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bunlardan daha önce İletişim Uzmanı unvanını ihraz etmiş olanlar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunda Bilişim Uzmanı kadrolarına atanmış sayılırlar.

(2) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığında görevli olup terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmadığı değerlendirilen personelden İletişim Uzmanı ve İletişim Uzman Yardımcıları, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunda bulunan Bilişim

¹¹⁸ 27/3/2015 tarihli ve 6639 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle bu fıkra da yer alan “mevcut internet servis sağlayıcıları” ibaresi “bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla abonesi bulunan mevcut internet servis sağlayıcıları” şeklinde değiştirilmiştir.

Uzmanı ve Bilişim Uzman Yardımcısı kadrolarına, diğer personel ise Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunda bulunan aynı unvanlı kadrolara başka bir işleme gerek kalmaksızın halen buldukları kadro derecesiyle atanmış sayılırlar. Bunların atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın kadroları ihdas edilmiş ve ilgili mevzuatı uyarınca Kurum kadro cetvellerine eklenmiş sayılır. Bu şekilde atananların Uzman ve Uzman Yardımcılığında geçirdiği süreler atanmış sayıldıkları Kurum kadrolarında geçmiş sayılır.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Kanunun;

- a) 3 üncü ve 8 inci maddeleri, yayımı tarihinden altı ay sonra,
 - b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BULAŞICI HASTALIKLAR SÜRVEYANS VE KONTROL ESASLARI YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 30.05.2007

Resmî Gazete No: 26537

İlgili Maddeler: Üçüncü Bölüm: Madde 11

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bildirim Usul ve Esaslarının Belirlenmesi

Bilgi akış sisteminin çalışma esasları

MADDE 9 – (1) Bildirime esas bulaşıcı hastalıklarla ilgili bilgi akış sisteminin çalışma esasları Bakanlık tarafından belirlenir.

Bildirim sorumluları

MADDE 10 – (1) Bildirim sistemi kapsamında bir bulaşıcı hastalığın ihbarı ve bildiriminden, Bakanlığın belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde sağlık hizmeti veren bütün kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler sorumludur.

(2) Bu kişi ve kuruluşlar;

a) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan (EK-1)'deki hastalıklar ve bu hastalıklar için uygulanan kontrol önlemlerine dair bilgilerle beraber bulaşıcı hastalık vakalarının görülmesi veya yeniden ortaya çıkışıyla ilgili bilgileri,

b) Bir salgının gelişmekte olduğunu düşündüren her türlü bilgiyi,

c) Beklenmedik bir epidemi veya kaynağı ya da etkeni bilinmeyen yeni bir bulaşıcı hastalık ile ilgili bilgileri,

ç) Komşu ülkelerde görülen bulaşıcı hastalıkları,

d) Özellikle olağanüstü durumlarda olmak üzere, bulaşıcı hastalıkların kontrolü ve önlenmesine yönelik olarak yapılmış çalışmalara ilişkin bilgi ve belgeleri,

e) Uygulanan tüm mücadele önlemleri de dahil olmak üzere, bulaşıcı hastalıkların önlenmesi ve kontrolü için Bakanlığa çalışmaların koordinasyonunda yardımcı olacak ilgili görüşleri, derhal yerel sağlık birimine bildirmekle yükümlüdür.

(3) Yerel sağlık birimi 2'nci fıkrada bahsi geçen bilgileri Bakanlığa iletmekle yükümlüdür.

Kişisel verilerin işlenmesi ↑

MADDE 11 – (1) Epidemiyolojik sürveyans ve bildirim sistemi ile elde edilen bilgilerden kişisel verilerin işlenmesi sırasında kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı ile temel hak ve özgürlükleri korunur. Bu bilgi ve verileri toplayan, bildiren ve işleyen gerçek ve tüzel kişiler, bunları kişisel verilerin korunmasını düzenleyen mevzuata aykırı olarak kullanamazlar.

Diğer gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği

MADDE 12 – (1) Bakanlık, hayvan sağlığına, gıda güvenliğine ve çevre sağlığına ilişkin unsurların bulaşıcı hastalıklar üzerine etkilerini göz önüne alarak, ilgili bütün kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişilerle gerekli işbirliğini yapar.

Özel sağlık sorunları

MADDE 13 – (1) Bakanlık bulaşıcı hastalıkların kontrolü kapsamında nazokomiyal enfeksiyonlar ve antimikrobiyal direnç gibi özel sağlık sorunlarına özgü epidemiyolojik sürveyans ve bildirim sistemi oluşturur.

Tanı ve referans laboratuvarları

MADDE 14 – (1) Bakanlık, bildirime esas bulaşıcı hastalıkların tanısı, sürveyansı ve kontrolü kapsamında mikrobiyolojik tanı ve referans laboratuvarlarının çalışma usul ve esaslarını belirler.

Yerel sağlık birimlerinin çalışma usul ve esasları

MADDE 15 – (1) Bakanlık, bildirime esas bulaşıcı hastalıkların sürveyansı ve kontrolü kapsamında il düzeyinde görev yapan tüm birimlerin çalışma usul ve esaslarını belirler.

Özel sürveyans ve kontrol programları

MADDE 16 – (1) Bakanlık, bildirime esas bulaşıcı hastalıklar listesinde yer alan hastalıklar için gerektiğinde özel sürveyans ve kontrol programları oluşturur ve yürütür; bu amaçla yerel odak noktalarını ve çalışma sistemlerini belirler.

(2) Bakanlık, uluslararası düzeyde hastalığa özgü sürveyans ağlarına katılır ve gerekli iletişimi sağlamak üzere ulusal odak noktalarını tespit eder.

(3) Bakanlık, gerekli gördüğü takdirde, bildirime esas bulaşıcı hastalıklar listesi haricinde diğer hastalıklara özgü genel veya özel sürveyans ve kontrol programları oluşturabilir ve yürütebilir. Bu amaçla yerel odak noktalarını ve çalışma sistemlerini belirleyebilir.

Verilerin değerlendirilmesi

MADDE 17 – (1) Bakanlık, epidemiyolojik sürveyans ve bildirim sistemi kapsamında gelen bilgileri değerlendirir.

(2) Bulaşıcı hastalıkların sürveyansı ile ilgili çalışmaları yürüten birimlerden Bakanlıkça belirlenmiş odak noktaları erken uyarı ve yanıt sistemi de dahil olmak üzere uluslararası kuruluşlar ve toplulukların ağları ile iletişimi sağlar.

(3) Bu iletişim her bir kuruluş veya ağ tarafından belirlenmiş prosedüre göre yürütülür.

Bildirim sistemi kapsamındaki hastalıklar

MADDE 18 – (1) Bildirim sistemi kapsamında yer alan hastalıkların listesi bu Yönetmeliğin ekinde yer alan (EK-I)'de, seçim  l tleri (EK-II)'de, vaka tanımları ise (EK-III)'te belirtilmiştir.

YOLCU GEMİLERİNİN EMNİYETİNE VE GEMİLERDEKİ YOLCULARIN KAYIT ALTINA ALINMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 12.12.2007

Resmî Gazete No: 26728

İlgili Maddeler: Üçüncü Bölüm: Madde 17 ve 20

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yolcu Gemilerinde Seyahat Eden Kişilerin Kaydedilmesi

Zorunluluk

MADDE 16 – (1) Herhangi bir yerdeki Türk yolcu gemileri ile Türk limanlarından veya Türk limanlarına kabotaj seferleri veya uluslararası seferler yapan diğer yolcu gemilerinde bulunan kişilerin sayılması ve bildirilmesi zorunludur.

(2) Bir Türk limanından kalkacak her yolcu gemisindeki kişiler, yolcu gemisi hareket etmeden önce sayılır ve gemideki kişilerin sayısı, yolcu gemisinin kaptanına ve şirketin yolcu kayıt görevlisine veya aynı işlevi gören kara esaslı şirket sistemine bildirilir.

Yolcu kayıtları ↑

MADDE 17 – (1) Bir Türk limanından kalkarak, kalkış noktasından itibaren 20 milden fazla mesafeye sefer yapacak her yolcu gemisinde bulunan kişilere ilişkin aşağıdaki bilgiler kaydedilir.

a) Gemideki kişilerin soyadları,

b) Bu kişilerin isimleri,

c) Cinsiyetleri,

ç) Her kişinin ait olduğu yaş kategorilerinin (yetişkin, çocuk veya bebek) veya yaşlarının ya da doğum yıllarının kayıtları,

d) Uyrukları,

e) Yolcuların kendi istekleri olması hâlinde, acil durumlarda özel ilgi veya yardım gerekliliği hakkında bilgiler.

(2) Bu bilgiler hareketten önce toplanır ve yolcu gemisinin hareketinden en fazla otuz dakika sonra şirketin yolcu kayıt görevlisine veya aynı işlevi gören kara esaslı şirket sistemine bildirilir.

(3) İdare, birinci fıkrada belirtilen 20 millik eşiği azaltmaya yetkilidir.

Bilgilerin sağlanması

MADDE 18 – (1) Üçüncü bir ülkede bulunan bir limandan kalkarak Türkiye içinde veya herhangi bir Avrupa Birliği üyesi ülke içinde yer alan bir limana giden bir yolcu gemisinin işleticisi, 16 ncı ve 17 nci maddede belirtilen hükümlere uygunluğun sağlanmasından ve belirtilen bilgilerin, gerektiği takdirde, arama ve kurtarma faaliyetleri ve kazanın olumsuz sonuçları ile mücadele amacıyla belirlenmiş otoriteye verilmek üzere toplanmasından ve muhafaza edilmesinden sorumludur.

(2) Türkiye dışında bulunan bir limandan kalkarak bir Türk limanına gelen bir Türk gemisine, ilgili SOLAS-1974 Sözleşmesi hükümleri çerçevesinde İdarenin yolcu bilgilerine ait bir muafiyet veya istisna vermesi hâlinde, bu muafiyet ve istisnalar sadece bu Yönetmeliğin 21 inci maddesinde belirtilen muafiyetler veya istisnalar çerçevesinde yapılabilir.

Gemi kaptanının sorumluluğu

MADDE 19 – (1) Bir yolcu gemisinin bir Türk limanından kalkışından önce gemi kaptanı, gemideki yolcu sayısının geminin taşımaya izin verilen yolcu sayısından fazla olmamasını ve yolcuların uygun stabilite kriterlerine uygun olarak taşınmasını sağlar.

Yolcu bilgilerinin kaydedilmesi

MADDE 20 – (1) Bir yolcu gemisinin işletim sorumluluğunu üzerine alan her şirket;

a) Yolcu bilgilerinin kaydedilmesiyle ilgili olarak 22 nci maddeye uygun bir kayıt sistemi kurmak zorundadır.

b) Acil bir durum oluştuğunda veya bir kazanın sonuçları ile mücadelede, bu bilgilerin muhafazasından ve iletilmesinden sorumlu bir yolcu kayıt görevlisi belirlemiş olmalıdır.

(2) Şirket; bu Yönetmelikte istenilen bilgilerin, acil bir durumda veya bir kazanın sonuçları ile mücadelede arama ve kurtarma amacıyla, belirlenmiş otoriteye iletmeye devamlı olarak hazır olmasını sağlamalıdır.

(3) 17 nci maddeye göre toplanan kişisel veriler, bu Yönetmeliğin amacı için gerekenden fazla saklanmamalıdır.

(4) Şirket; sefer sırasında meydana gelebilecek acil durumlarda kendisi için özel ilgi veya yardım gerekliliğini bildirmiş bulunan kişilerle ilgili bilgilerin doğru olarak kaydedilmesini ve yolcu gemisinin hareketinden önce gemi kaptanına bildirilmesini sağlar.

İstisna ve muafiyetler

MADDE 21 – (1) İdare, sadece korumalı deniz alanlarında olmak üzere;

a) Uğranılan limanlar arasındaki mesafe bir saatten daha kısa olan düzenli seferlerde çalışan yolcu gemilerini, 16 ncı maddede belirtilen sorumluluktan muaf tutabilir.

b) Ara uğraklar olmaksızın, iki liman arasında veya bir limandan kalkarak aynı limana gelmek üzere sefer yapan yolcu gemilerini, 17 nci maddede belirtilen sorumluluktan muaf tutabilir.

(2) İdare, kara esaslı seyir yardım hizmetlerinin ve güvenilir hava tahminlerinin sağlanması ve uygun ve yeterli arama ve kurtarma imkânlarının birlikte mevcut olması koşuluyla; bu Yönetmeliğin uygulanmasında zorluklar bulunduğunu değerlendirdiği hâllerde; iki metreyi aşan belirgin dalga yüksekliğinin yıllık olasılığının %10'dan daha az olduğu kabotaj hatlarında ve alanlardaki düzenli seferlerde;

a) Seferin, kalkış noktasından itibaren yaklaşık olarak otuz mili aşmaması hâlinde veya,

b) Servisin temel amacının fiziksel nedenlerle birbirinden uzakta bulunan yerleşim yerleri arasında mutad bağlantı sağlamaya yönelik olduğu hâllerde, 17 nci maddede belirtilen bilgilerle ilgili sorumluluktan kısmen veya tamamen istisna getirebilir.

(3) İdare, muafiyet tanınması veya istisna getirilmesine dair kararını, talep hâlinde gerekçeleri ile birlikte ilgili kuruluşlara bildirir.

(4) İdare, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde; Türk limanlarından sefer yapan ve SOLAS-1974 Sözleşmesine taraf olan ve SOLAS-1974 Sözleşmesinin ilgili hükümlerine göre bu muafiyetlerin uygulanmasına uygun olmayan herhangi bir yolcu gemisine muafiyet veya istisna sağlayamaz.

Kayıt sistemi

MADDE 22 – (1) Şirketler tarafından oluşturulan kayıt sistemi İdare tarafından onaylanır. İdare, oluşturulan kayıt sisteminin doğru olarak uygulanması hususunda, Türkiye dâhilinde program dışı denetimler yapabilir. Şirketler, bu Yönetmelikte istenilen bilgileri talep edildiğinde ilgili ülkenin belirlenmiş otoritesine bildirmek zorundadır.

(2) Şirketler tarafından oluşturulacak kayıt sistemleri aşağıdaki fonksiyonel gerekleri sağlamış olmalıdır.

a) Okunabilirlik: Gerekli veriler kolayca okunabilecek düzende olmalıdır.

b) Hazır Bulunma: Gerekli veriler, ilgili belirlenmiş otoritelere sunulmak üzere hazır bulundurulmalıdır.

c) Kolaylık: Sistem, gemiye binen ve/veya gemiden inen yolcular için aşırı gecikmeye neden olmayacak şekilde tasarlanmalıdır.

ç) Güvenlik: Veriler, kazara veya yasa dışı olarak imhalar veya kayıplara ve yetkisiz değiştirmelere, ifşaata veya ulaşımlara karşı uygun şekilde korunmalıdır.

d) Benzerlik: Sistemler, aynı veya benzer hatlarda benzer olarak belirlenmeli, farklı şekilde belirlenmesinden kaçınılmalıdır.

5718 SAYILI MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL
HUKUKU HAKKINDA

Kanun/Karar No: 5718

Yayın Tarihi: 12.12.2007

Resmî Gazete No: 26728

İlgili Maddeler: Birinci Kısım İkinci Bölüm: Madde 35

BİRİNCİ KISIM

Milletlerarası Özel Hukuk

İKİNCİ BÖLÜM

Kanunlar İhtilâfı Kuralları

Ehliyet

MADDE 9 – (1) Hak ve fiil ehliyeti ilgilinin millî hukukuna tâbidir.

(2) Millî hukukuna göre ehliyetsiz olan bir kişi, işlemin yapıldığı ülke hukukuna göre ehil ise yaptığı hukukî işlemle bağlıdır. Aile ve miras hukuku ile başka bir ülkedeki taşınmazlar üzerindeki aynî haklara ilişkin işlemler bu hükmün dışındadır.

(3) Kişinin millî hukukuna göre kazandığı erginlik, vatandaşlığının değişmesi ile sona ermez.

(4) Tüzel kişilerin veya kişi veya mal topluluklarının hak ve fiil ehliyetleri, statülerindeki idare merkezi hukukuna tâbidir. Ancak fiilî idare merkezinin Türkiye'de olması hâlinde Türk hukuku uygulanabilir.

(5) Statüsü bulunmayan tüzel kişiler ile tüzel kişiliği bulunmayan kişi veya mal topluluklarının ehliyeti, fiilî idare merkezi hukukuna tâbidir.

Vesâyet, kısıtlılık ve kayımlık

MADDE 10 – (1) Vesâyet veya kısıtlılık kararı verilmesi veya sona erdirilmesi sebepleri, hakkında vesâyet veya kısıtlılık kararının verilmesi veya sona erdirilmesi istenen kişinin millî hukukuna tâbidir.

(2) Yabancıнын millî hukukuna göre vesâyet veya kısıtlılık kararı verilmesi mümkün olmayan hâllerde bu kişinin mutad meskeni Türkiye'de ise Türk hukukuna göre vesâyet veya kısıtlılık kararı

verilebilir veya kaldırılabilir. Kişinin zorunlu olarak Türkiye’de bulunduğu hâllerde de Türk hukuku uygulanır.

(3) Vesâyet veya kısıtlılık kararı verilmesi veya sona erdirilmesi sebepleri dışında kalan bütün kısıtlılık veya vesâyete ilişkin hususlar ve kayımlık Türk hukukuna tâbidir.

Gaiplik veya ölmüş sayılma

MADDE 11 – (1) Gaiplik veya ölmüş sayılma kararı, hakkında karar verilecek kişinin millî hukukuna tâbidir. Millî hukukuna göre hakkında gaiplik veya ölmüş sayılma kararı verilemeyen kişinin mallarının Türkiye’de bulunması veya eşinin veya mirasçılardan birinin Türk vatandaşı olması hâlinde, Türk hukukuna göre gaiplik veya ölmüş sayılma kararı verilir.

Nişanlılık

MADDE 12 – (1) Nişanlanma ehliyeti ve şartları taraflardan her birinin nişanlanma anındaki millî hukukuna tâbidir.

(2) Nişanlılığın hükümlerine ve sonuçlarına müşterek millî hukuk, taraflar ayrı vatandaşlıkta iseler Türk hukuku uygulanır.

Evlilik ve genel hükümleri

MADDE 13 – (1) Evlenme ehliyeti ve şartları, taraflardan her birinin evlenme anındaki millî hukukuna tâbidir.

(2) Evliliğin şekline yapıldığı ülke hukuku uygulanır.

(3) Evliliğin genel hükümleri, eşlerin müşterek millî hukukuna tâbidir. Tarafların ayrı vatandaşlıkta olmaları hâlinde müşterek mutad mesken hukuku, bulunmadığı takdirde Türk hukuku uygulanır.

Boşanma ve ayrılık

MADDE 14 – (1) Boşanma ve ayrılık sebepleri ve hükümleri, eşlerin müşterek millî hukukuna tâbidir. Tarafların ayrı vatandaşlıkta olmaları hâlinde müşterek mutad mesken hukuku, bulunmadığı takdirde Türk hukuku uygulanır.

(2) Boşanmış eşler arasındaki nafaka talepleri hakkında birinci fıkra hükmü uygulanır. Bu hüküm ayrılık ve evlenmenin butlanı hâlinde de geçerlidir.

(3) Boşanmada velâyet ve velâyete ilişkin sorunlar da birinci fıkra hükmüne tâbidir.

(4) Geçici tedbir taleplerine Türk hukuku uygulanır.

Evlilik malları

MADDE 15 – (1) Evlilik malları hakkında eşler evlenme anındaki mutad mesken veya millî hukuklarından birini açık olarak seçebilirler; böyle bir seçimin yapılmamış olması hâlinde evlilik malları hakkında eşlerin evlenme anındaki müşterek millî hukuku, bulunmaması hâlinde evlenme anındaki müşterek mutad mesken hukuku, bunun da bulunmaması hâlinde Türk hukuku uygulanır.

(2) Malların tasfiyesinde, taşınmazlar için buldukları ülke hukuku uygulanır.

(3) Evlenmeden sonra yeni bir müşterek hukuka sahip olan eşler, üçüncü kişilerin hakları saklı kalmak üzere, bu yeni hukuka tâbi olabilirler.

Soybağının kurulması

MADDE 16 – (1) Soybağının kuruluşu, çocuğun doğum anındaki millî hukukuna, kurulamaması hâlinde çocuğun mutad meskeni hukukuna tâbidir. Soybağı bu hukuklara göre kurulamıyorsa, ananın veya babanın, çocuğun doğumu anındaki millî hukuklarına, bunlara göre kurulamaması hâlinde ana ve babanın, çocuğun doğumu anındaki müşterek mutad mesken hukukuna, buna göre de kurulamıyorsa çocuğun doğum yeri hukukunatabi olarak kurulur.

(2) Soybağı hangi hukuka göre kurulmuşsa iptali de o hukuka tâbidir.

Soybağının hükümleri

MADDE 17 – (1) Soybağının hükümleri, soybağını kuran hukuka tâbidir. Ancak ana, baba ve çocuğun müşterek millî hukuku bulunuyorsa, soybağının hükümlerine o hukuk, bulunmadığı takdirde müşterek mutad mesken hukuku uygulanır.

Evlât edinme

MADDE 18 – (1) Evlât edinme ehliyeti ve şartları, taraflardan her birinin evlât edinme anındaki millî hukukuna tâbidir.

(2) Evlât edinmeye ve edinilmeye diğer eşin rızası konusunda eşlerin millî hukukları birlikte uygulanır.

(3) Evlât edinmenin hükümleri evlât edinenin millî hukukuna, eşlerin birlikte evlât edinmesi hâlinde ise evlenmenin genel hükümlerini düzenleyen hukuka tâbidir.

Nafaka

MADDE 19 – (1) Nafaka talepleri, nafaka alacaklısının mutad meskeni hukukuna tâbidir.

Miras

MADDE 20 – (1) Miras ölenin millî hukukuna tâbidir. Türkiye'de bulunan taşınmazlar hakkında Türk hukuku uygulanır.

(2) Mirasın açılması sebeplerine, iktisabına ve taksimine ilişkin hükümler terekenin bulunduğu ülke hukukuna tâbidir.

(3) Türkiye'de bulunan mirasçısız tereke Devlete kalır.

(4) Ölümüne bağlı tasarrufun şekline 7 nci madde hükmü uygulanır. Ölenin millî hukukuna uygun şekilde yapılan ölümüne bağlı tasarruflar da geçerlidir.

(5) Ölümüne bağlı tasarruf ehliyeti, tasarrufta bulunanın, tasarrufun yapıldığı andaki millî hukukuna tâbidir.

Aynî haklar

MADDE 21 – (1) Taşınırlar ve taşınmazlar üzerindeki mülkiyet hakkı ve diğer aynî haklar, işlem anında malların bulunduğu ülke hukukuna tâbidir.

(2) Taşınmakta olan mallar üzerindeki aynî haklara varma yeri hukuku uygulanır.

(3) Yer değişikliği hâlinde henüz kazanılmamış aynî haklar malın son bulunduğu ülke hukukuna tâbidir.

(4) Taşınmazlar üzerindeki aynî haklara ilişkin hukukî işlemlere şekil yönünden bu malların buldukları ülke hukuku uygulanır.

Taşıma araçları

MADDE 22 – (1) Hava, deniz ve raylı taşıma araçları üzerindeki aynî haklar, menşe ülke hukukuna tâbidir.

(2) Menşe ülke, hava ve deniz taşıma araçlarında aynî hakların tescil edildiği sicil yeri, deniz taşıma araçlarında bu sicil yeri yoksa bağlama limanı, raylı taşıma araçlarında ruhsat yeridir.

Fikrî mülkiyete ilişkin haklara uygulanacak hukuk

MADDE 23 – (1) Fikrî mülkiyete ilişkin haklar, hangi ülkenin hukukuna göre koruma talep ediliyorsa o hukuka tâbidir.

(2) Taraflar, fikrî mülkiyet hakkının ihlâlinden doğan talepler hakkında, ihlâlden sonra mahkemenin hukukunun uygulanmasını kararlaştırabilirler.

Sözleşmeden doğan borç ilişkilerinde uygulanacak hukuk

MADDE 24 – (1) Sözleşmeden doğan borç ilişkileri tarafların açık olarak seçtikleri hukuka tâbidir. Sözleşme hükümlerinden veya hâlin şartlarından tereddüde yer vermeyecek biçimde anlaşılabilen hukuk seçimi de geçerlidir.

(2) Taraflar, seçilen hukukun sözleşmenin tamamına veya bir kısmına uygulanacağını kararlaştırabilirler.

(3) Hukuk seçimi taraflarca her zaman yapılabilir veya değiştirilebilir. Sözleşmenin kurulmasından sonraki hukuk seçimi, üçüncü kişilerin hakları saklı kalmak kaydıyla, geriye etkili olarak geçerlidir.

(4) Tarafların hukuk seçimi yapmamış olmaları hâlinde sözleşmeden doğan ilişkiye, o sözleşmeyle en sıkı ilişkili olan hukuk uygulanır. Bu hukuk, karakteristik edim borçlusunun, sözleşmenin kuruluşu sırasındaki mutad meskeni hukuku, ticarî veya meslekî faaliyetler gereği kurulan sözleşmelerde karakteristik edim borçlusunun işyeri, bulunmadığı takdirde yerleşim yeri hukuku, karakteristik edim borçlusunun birden çok işyeri varsa söz konusu sözleşmeyle en sıkı ilişki içinde bulunan işyeri hukuku olarak kabul edilir. Ancak hâlin bütün şartlarına göre sözleşmeyle daha sıkı ilişkili bir hukukun bulunması hâlinde sözleşme, bu hukuka tâbi olur.

Taşınmazlara ilişkin sözleşmeler

MADDE 25 – (1) Taşınmazlara veya onların kullanımına ilişkin sözleşmeler taşınmazın bulunduğu ülke hukukuna tâbidir.

Tüketici sözleşmeleri

MADDE 26 – (1) Meslekî veya ticarî olmayan amaçla mal veya hizmet ya da kredi sağlanmasına yönelik tüketici sözleşmeleri, tüketicinin mutad meskeni hukukunun emredici hükümleri uyarınca sahip olacağı asgarî koruma saklı kalmak kaydıyla, tarafların seçtikleri hukuka tâbidir.

(2) Tarafların hukuk seçimi yapmamış olması hâlinde, tüketicinin mutad meskeni hukuku uygulanır. Tüketicinin mutad meskeni hukukunun uygulanabilmesi için;

a) Sözleşme, tüketicinin mutad meskeninin bulunduğu ülkede, ona gönderilen özel bir davet üzerine veya ilân sonucunda kurulmuş ve

sözleşmenin kurulması için tüketici tarafından yapılması gerekli hukukî fiiller bu ülkede yapılmış veya

b) Diğer taraf veya onun temsilcisi, tüketicinin siparişini bu ülkede almış veya

c) İlişkinin bir satım sözleşmesi olması hâlinde, satıcı tüketiciyi satın almaya ikna etmek amacıyla bir gezi düzenlemiş ve tüketici de bu gezi ile bulunduğu ülkeden başka ülkeye gidip siparişini orada vermiş,

olmalıdır.

(3) İkinci fıkradaki şartlar altında yapılan tüketici sözleşmelerinin şekline, tüketicinin mutad meskeni hukuku uygulanır.

(4) Bu madde, paket turlar hariç, taşıma sözleşmeleri ve tüketiciye hizmetin onun mutad meskeninin bulunduğu ülkeden başka bir ülkede sağlanması zorunlu olan sözleşmelere uygulanmaz.

İş sözleşmeleri

MADDE 27 - (1) İş sözleşmeleri, işçinin mutad işyeri hukukunun emredici hükümleri uyarınca sahip olacağı asgarî koruma saklı kalmak kaydıyla, tarafların seçtikleri hukuka tâbidir.

(2) Tarafların hukuk seçimi yapmamış olmaları hâlinde iş sözleşmesine, işçinin işini mutad olarak yaptığı işyeri hukuku uygulanır. İşçinin işini geçici olarak başka bir ülkede yapması hâlinde, bu işyeri mutad işyeri sayılmaz.

(3) İşçinin işini belirli bir ülkede mutad olarak yapmayıp devamlı olarak birden fazla ülkede yapması hâlinde iş sözleşmesi, işverenin esas işyerinin bulunduğu ülke hukukuna tâbidir.

(4) Ancak hâlin bütün şartlarına göre iş sözleşmesiyle daha sıkı ilişkili bir hukukun bulunması hâlinde sözleşmeye ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri yerine bu hukuk uygulanabilir.

Fikrî mülkiyet haklarına ilişkin sözleşmeler

MADDE 28 - (1) Fikrî mülkiyet haklarına ilişkin sözleşmeler, tarafların seçtikleri hukuka tâbidir.

(2) Tarafların hukuk seçimi yapmamış olmaları hâlinde sözleşmeden doğan ilişkiye, fikrî mülkiyet hakkını veya onun kullanımını devreden tarafın sözleşmenin kuruluşu sırasındaki işyeri, bulunmadığı takdirde, mutad meskeni hukuku uygulanır. Ancak hâlin bütün şartlarına göre sözleşmeyle daha sıkı ilişkili bir hukukun bulunması hâlinde sözleşme bu hukuka tâbi olur.

(3) İşçinin, işi kapsamında ve işinin ifası sırasında meydana getirdiği fikrî ürünler üzerindeki fikrî mülkiyet haklarıyla ilgili işçi ve işveren arasındaki sözleşmelere, iş sözleşmesinin tâbi olduğu hukuk uygulanır.

Eşyanın taşınmasına ilişkin sözleşmeler

MADDE 29 – (1) Eşyanın taşınmasına ilişkin sözleşmeler tarafların seçtikleri hukuka tâbidir.

(2) Tarafların hukuk seçimi yapmamış olmaları hâlinde, sözleşmenin kuruluşu sırasında taşıyıcının esas işyerinin bulunduğu ülke aynı zamanda yüklemenin veya boşaltmanın yapıldığı ülke veya gönderenin esas işyerinin bulunduğu ülke ise bu ülkenin sözleşmeyle en sıkı ilişkili olduğu kabul edilir ve sözleşmeye bu ülkenin hukuku uygulanır. Tek seferlik charter sözleşmeleri ve esas konusu eşya taşıma olan diğer sözleşmeler de bu madde hükümlerine tâbidir.

(3) Hâlin bütün şartlarına göre eşyanın taşınmasına ilişkin sözleşmeyle daha sıkı ilişkili bir hukukun bulunması hâlinde sözleşmeye bu hukuk uygulanır.

Temsil yetkisi

MADDE 30 – (1) Temsilci ile temsil olunan arasındaki hukukî ilişkiden doğan temsil yetkisi, aralarındaki sözleşmeden doğan ilişkiye uygulanan hukuka tâbidir.

(2) Temsilcinin bir fiilinin, temsil olunanı üçüncü kişiye karşı taahhüt altına sokabilmesi için aranan şartlara temsilcinin işyeri hukuku uygulanır. Temsilcinin işyeri bulunmadığı veya üçüncü kişi tarafından bilinemediği veya yetkinin işyeri dışında kullanıldığı durumlarda temsil yetkisi, yetkinin fiilen kullanıldığı ülke hukukuna tâbidir. Yetkisiz temsilde, temsilci ile üçüncü kişi arasındaki ilişkiye de bu fıkra hükmü uygulanır.

(3) Temsilci ile temsil olunan arasında hizmet ilişkisi varsa ve temsilcinin bağımsız bir işyeri yoksa temsil yetkisi, temsil olunanın işyerinin bulunduğu ülke hukukuna tâbidir.

Doğrudan uygulanan kurallar

MADDE 31 – (1) Sözleşmeden doğan ilişkinin tâbi olduğu hukuk uygulanırken, sözleşmeyle sıkı ilişkili olduğu takdirde üçüncü bir devletin hukukunun doğrudan uygulanan kurallarına etki tanınabilir. Söz konusu kurallara etki tanımak ve uygulayıp uygulamamak konusunda bu kuralların amacı, niteliği, muhtevası ve sonuçları dikkate alınır.

Sözleşmeden doğan ilişkinin varlığı ve maddî geçerliliği

MADDE 32 – (1) Sözleşmeden doğan ilişkinin veya bir hükmünün varlığı ve maddî geçerliliği, sözleşmenin geçerli olması hâlinde hangi hukuk uygulanacaksa o hukuka tâbidir.

(2) Taraflardan birinin davranışına hüküm tanınmanın, uygulanacak hukuka tâbi kılınmasının hakkaniyete uygun olmayacağı hâlin şartlarından anlaşılırsa, irade beyanının varlığına, rızası olmadığını iddia eden tarafın mutad meskeninin bulunduğu ülke hukuku uygulanır.

İfanın gerçekleştirilme biçimi ve tedbirler

MADDE 33 – (1) İfa sırasında gerçekleştirilen fiil ve işlemler ile malların korunmasına ilişkin tedbirler konusunda bu işlem veya fiillerin yapıldığı veya tedbirin alındığı ülke hukuku dikkate alınır.

Haksız fiiller

MADDE 34 – (1) Haksız fiilden doğan borçlar haksız fiilin işlendiği ülke hukukuna tâbidir.

(2) Haksız fiilin işlendiği yer ile zararın meydana geldiği yerin farklı ülkelerde olması hâlinde, zararın meydana geldiği ülke hukuku uygulanır.

(3) Haksız fiilden doğan borç ilişkisinin başka bir ülke ile daha sıkı ilişkili olması hâlinde bu ülke hukuku uygulanır.

(4) Haksız fiile veya sigorta sözleşmesine uygulanan hukuk imkân veriyorsa, zarar gören, talebini doğrudan doğruya sorumlunun sigortacısına karşı ileri sürebilir.

(5) Taraflar, haksız fiilin meydana gelmesinden sonra uygulanacak hukuku açık olarak seçebilirler.

Kişilik haklarının ihlâlinde sorumluluk

MADDE 35 – (1) Kişilik haklarının, basın, radyo, televizyon gibi medya yoluyla, internet veya diğer kitle iletişim araçları ile ihlâlinden doğan taleplere, zarar görenin seçimine göre;

a) Zarar veren, zararın bu ülkede meydana geleceğini bilecek durumda ise zarar görenin mutad meskeni hukuku,

b) Zarar verenin işyeri veya mutad meskeninin bulunduğu ülke hukuku veya

c) Zarar veren, zararın bu ülkede meydana geleceğini bilecek durumda ise zararın meydana geldiği ülke hukuku,

uygulanır.

(2) Kişilik haklarının ihlâlinde cevap hakkı, süreli yayınlarda, münhasıran baskının yapıldığı ya da programın yayınlandığı ülke hukukuna tâbidir.

(3) Maddenin birinci fıkrası, kişisel verilerin işlenmesi veya kişisel veriler hakkında bilgi alma hakkının sınırlandırılması yolu ile kişiliğin ihlâl edilmesinden doğan taleplere de uygulanır.

İmalâtçının sözleşme dışı sorumluluğu

MADDE 36 – (1) İmal edilen şeylerin sebep olduğu zarardan doğan sorumluluğa, zarar görenin seçimine göre, zarar verenin mutad meskeni veya işyeri hukuku ya da imal edilen şeyin iktisap edildiği ülke hukuku uygulanır. İktisap yeri hukukunun uygulanabilmesi için zarar verenin, mamulün o ülkeye rızası dışında sokulduğunu ispat edememiş olması gerekir.

Haksız rekabet

MADDE 37 – (1) Haksız rekabetten doğan talepler, haksız rekabet sebebiyle piyasası doğrudan etkilenen ülke hukukuna tâbidir.

(2) Haksız rekabet sonucunda zarar görenin münhasıran işletmesine ilişkin menfaatleri ihlâl edilmişse, söz konusu işletmenin işyerinin bulunduğu ülke hukuku uygulanır.

Rekabetin engellenmesi

MADDE 38 – (1) Rekabetin engellenmesinden doğan talepler, bu engellemeden doğrudan etkilenen piyasanın bulunduğu ülkenin hukukuna tâbidir.

(2) Türkiye’de rekabetin engellenmesine yabancı hukuk uygulanan hâllerde, Türk hukuku uygulansaydı verilecek tazminattan daha fazla tazminata hükmedilemez.

Sebepsiz zenginleşme

MADDE 39 – (1) Sebepsiz zenginleşmeden doğan talepler, zenginleşmeye sebep olan mevcut veya mevcut olduğu iddia edilen hukukî ilişkiye uygulanan hukuka tâbidir. Diğer hâllerde sebepsiz zenginleşmeye, zenginleşmenin gerçekleştiği ülke hukuku uygulanır.

(2) Taraflar, sebepsiz zenginleşmenin meydana gelmesinden sonra, uygulanacak hukuku açık olarak seçebilirler.

5809 SAYILIK ELEKTRONİK HABERLEŞME KANUNU

Kanun/Karar No: 5809

Yayın Tarihi: 10.11.2008

Resmî Gazete No: 27050

İlgili Maddeler: Birinci Kısım BirinciBölüm: Madde [4](#)
İkinci Kısım BirinciBölüm: Madde [12](#)
Dördüncü Kısım: Madde [51](#)

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Kanunun amacı; elektronik haberleşme sektöründe düzenleme ve denetleme yoluyla etkin rekabetin tesisi, tüketici haklarının gözetilmesi, ülke genelinde hizmetlerin yaygınlaştırılması, kaynakların etkin ve verimli kullanılması, haberleşme alt yapı, şebeke ve hizmet alanında teknolojik gelişimin ve yeni yatırımların teşvik edilmesi ve bunlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Elektronik haberleşme hizmetlerinin yürütülmesi ve elektronik haberleşme alt yapı ve şebekesinin tesisi ve işletilmesi ile her türlü elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerinin imali, ithali, satışı, kurulması, işletilmesi, frekans dahil kıt kaynakların planlaması ve tahsisi ile bu konulara ilişkin düzenleme, yetkilendirme, denetleme ve uzlaştırma faaliyetlerinin yürütülmesi bu Kanuna tabidir.

(2) Millî güvenlik ve kamu düzeni ile olağanüstü hal, sıkıyönetim, seferberlik, savaş hallerinde ve doğal afet durumlarında elektronik haberleşme hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin özel kanunların ve 16/7/1965 tarihli ve 697 sayılı Ulaştırma ve Haberleşme Hizmetlerinin Olağanüstü Hallerde ve Savaşta Ne Suretle Yürütüleceğine Dair Kanun, 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı

Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 3/7/2005 tarihli ve 5397 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(3) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı ve kuruluş kanunlarında belirtilen görev sahaları ile ilgili konularda olmak üzere Dışişleri Bakanlığı, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün elektronik haberleşme cihaz, sistem ve şebekeleri ile bedeli bu kurumlar tarafından ödenerek işletmeciler tarafından kurulan veya kurulacak elektronik haberleşme cihaz, sistem ve şebekeleri hakkında 36 ncı ve 39 uncu maddeler hariç, bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunda geçen;

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan gerçek ya da tüzel kişiyi,

b) Abonelik sözleşmesi: İşletmeci ile abone arasında akdedilen ve işletmecinin bir bedel karşılığında dönemsel ya da sürekli olarak bir hizmeti yerine getirmeyi veya mal teminini üstlendiği ya da her ikisini birden kapsayan sözleşmeyi,

c) Abone kimlik ve iletişim bilgileri: İşletmeci tarafından aboneye tahsis edilen özel bilgileri,

ç) Adres taşınabilirliği: Abonenin numarasını değiştirmeden bulunduğu adresi değiştirmesini,

d) Ana elektronik haberleşme şebekesi: Kamu kullanımına açık elektronik haberleşme hizmetlerinin üzerinden yürütüldüğü, belirli noktalar arasında elektronik haberleşme sağlayan transmisyon alt yapısı ve anahtarlama ekipmanları da dahil olmak üzere erişim ve iletim sistemleri şebekesini,

e) Arabağlantı: Bir işletmecinin kullanıcılarının aynı veya diğer bir işletmecinin kullanıcılarıyla irtibatının veya başka bir işletmeci tarafından sunulan hizmetlere erişiminin sağlanmasını teminen, aynı veya farklı bir işletmeci tarafından kullanılan elektronik

haberleşme şebekelerinin birbirlerine fiziksel ve mantıksal olarak bağlantısını,

f) Arabağlantı yükümlüsü: Arabağlantı sağlama yükümlülüğü getirilen işletmeciyi,

g) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,

ğ) Dağıtıcı: Cihazın satış ve/veya tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri cihazın özelliklerini etkilemeyen gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilir her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

ı) Elektronik haberleşme alt yapısı: Elektronik haberleşmenin, üzerinden veya aracılığıyla gerçekleştirildiği anahtarlama ekipmanları, donanım ve yazılımlar, terminaller ve hatlar da dahil olmak üzere her türlü şebeke birimlerini, ilgili tesisleri ve bunların bütünüyle parçalarını,

i) Elektronik haberleşme alt yapısı işletimi: İlgili alt yapıya ilişkin gerekli elektronik haberleşme tesislerinin kurulması, kurulumu, kiralanması veya herhangi bir surette temin edilmesiyle bu tesisin diğer işletmecilerin veya talep eden gerçek veya tüzel kişilerin kullanımına sunulmasını,

j) Elektronik haberleşme hizmeti: Elektronik haberleşme tanımına giren faaliyetlerin bir kısmının veya tamamının hizmet olarak sunulmasını,

k) Elektronik haberleşme şebekesi: Bir veya daha fazla nokta arasında elektronik haberleşmeyi sağlamak için bu noktalar arası bağlantıyı teşkil eden anahtarlama ekipmanları ve hatlar da dahil olmak üzere her türlü iletim sistemleri ağı,

l) Elektronik haberleşme sektörü: Elektronik haberleşme hizmeti verilmesi, elektronik haberleşme şebekesi sağlanması, elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerine yönelik üretim, ithal, satış ve bakım-onarım hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili sektör,

m) Elektronik haberleşme şebekesi sağlanması: Elektronik haberleşme şebekesi kurulması, işletilmesi, kullanıma sunulması ve kontrolünü,

n) Elektronik kimlik bilgisi: Elektronik haberleşme cihazlarına tek ve benzersiz olarak tahsis edilmiş kimlik tanımını,

o) Elektromanyetik girişim (Enterferans): İlgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılan her türlü elektronik haberleşmeyi engelleyen, kesinti doğuran veya kalitesini bozan her türlü yayın veya elektromanyetik etkiyi,

ö) Erişim: Bu Kanunda belirtilen koşullarla, elektronik haberleşme şebekesi, alt yapısı ve/veya hizmetlerinin, diğer işletmecilere sunulmasını,

p) Erişim yükümlüsü: Erişim sağlama yükümlülüğü getirilen işletmeciyi,

r) Etkin piyasa gücü: İşletmecinin, ilgili elektronik haberleşme pazarında, tek başına ya da diğer işletmecilerle birlikte, rakiplerinden, kullanıcılarından ve tüketicilerinden fark edilir bir şekilde bağımsız olarak hareket edebilmesine imkân sağlayan ekonomik gücü,

s) Geçiş hakkı: İşletmecilere, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve alt yapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlar ile kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden, üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

ş) Geçiş hakkı sağlayıcısı: Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere, taşınmaz sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

t) Hizmet taşınabilirliği: Abonenin numarasını değiştirmeden aldığı hizmet türünü değiştirmesini,

u) İlgili pazar: Ülkenin tümünde veya bir bölümünde sunulmakta olan belirli bir elektronik haberleşme hizmeti ve onunla yüksek derecede ikame edilebilen diğer elektronik haberleşme hizmetlerinden oluşan pazarı,

ü) İlgili tesisler: İlgili şebeke ve/veya hizmet aracılığıyla hizmetlerin sunulmasını sağlayan ve/veya destekleyen bir elektronik haberleşme şebekesine ve/veya bir elektronik haberleşme hizmetine ilişkin tesisleri,

v) İnternet alan adı: İnternet üzerinde bulunan bilgisayar veya internet sitelerinin adresini belirlemek için kullanılan internet protokol numarasını tanımlayan adları,

y) İnternet alan adı sistemi: Okunması ve akılda tutulması kolay olan ve genelde aranan adres sahipleri ile ilişkilendirilebilen simgesel isimlerle yapılan adreslemede, karşılığı olan internet protokolü numarasını bulan ve kullanıcıya veren sistemi,

z) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

aa) İşletmeci numara taşınabilirliği: Abonenin numarasını değiştirmeden hizmet aldığı işletmeciyi değiştirmesini,

bb) Koşullu erişim sistemi: Radyo ve televizyon yayın sistemlerine abonelik veya başka bir yöntemle önceden izin verilmesi yoluyla koşullu olarak erişimi sağlayan her türlü teknik tedbir ve düzenlemeyi,

cc) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmaksızın elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,

çç) Kullanım hakkı: Frekans, numara, uydu pozisyonu gibi kıt kaynakların kullanılması için verilen hakkı,

dd) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ee) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

ff) MCKS (CEIR): Merkezî mobil cihaz kimlik tanımlama veri tabanı sistemini,

gg) MCKT (EIR): Mobil cihaz kimlik tanımlama veri tabanını,

ğğ) Numara: Şebeke ve/veya şebeke sonlanma noktasını tanımlayan, söz konusu noktaya ses, veri ve görüntünün yönlendirilmesini sağlayan, kullanıldığı yere göre abone, işletmeci, elektronik haberleşme şebekesi ve/veya hizmeti ile ilişkilendirilebilen bilgiyi içeren harf, rakamlar dizini veya sembolleri,

hh) Numara taşınabilirliği: Abonelerin numarasını değiştirmeden, hizmet aldığı işletmeciyi veya adresini veya aldığı hizmetin türünü değiştirebilmesini,

ıı) Onaylanmış kuruluş: Uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere, Kurum tarafından belirlenerek, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve ilgili teknik düzenlemelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişileri,

ii) Radyo ve televizyon yayını: Karasal, kablo, uydu ve diğer ortamlar üzerinden, şifreli veya şifresiz olarak kitle haberleşmesi amacıyla yapılan ve bireysel iletişim hizmetlerini kapsamayan görüntü ve/veya ses iletimini,

jj) Son kullanıcı: Elektronik haberleşme hizmeti ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlamayan gerçek veya tüzel kişileri,

kk) Spektrum: Elektronik haberleşme amacıyla kullanılan, frekansı 9 kHz-3000 GHz arasında olan ve uluslararası düzenleme yapılması halinde 3000 GHz'in üzerindeki frekanslar da dahil olmak üzere elektromanyetik dalgaların frekans aralığını,

ll) Standart: Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve bu kapsamda uyulması ihtiyari olan düzenlemeyi,

mm) Şebeke sonlanma noktası: Elektronik haberleşme şebekesinde aboneye erişimin sağlandığı fiziksel noktayı, anahtarlama veya yönlendirme ihtiva eden şebekelerde ise abone numarası veya ismi ile ilişkilendirilebilen özel bir şebeke adresiyle tanımlanan noktayı,

nn) Tarife: İşletmecilerin, elektronik haberleşme hizmetinin sunulması karşılığında kullanıcılardan farklı adlar altında alabilecekleri ücretleri içeren cetveli,

oo) Taşıyıcı: Bir çağrının başlatılması, sonlandırılması veya taşınması hizmetlerinin tümünü veya bir kısmını sunan işletmeciyi,

öo) Taşıyıcı ön seçimi: Taşıyıcının, taşıyıcı seçim kodu çevrilmeksizin seçilmesine imkan sağlayacak şekilde önceden seçilmesi yöntemini,

pp) Taşıyıcı seçimi: Taşıyıcının, taşıyıcı seçim kodu çevrilmesi suretiyle seçilmesi yöntemini,

rr) Taşıyıcı seçim kodu: Taşıyıcılara, taşıyıcı seçimi amacıyla Kurumca tahsis edilen kodu,

ss) Telsiz: Aralarında herhangi bir fiziki bağlantı olmaksızın elektromanyetik dalgalar yoluyla açık, kodlu veya kriptolu ses ve veri

vermeye, almaya veya yalnızca vermeye veya almaya yarayan sistemleri,

şş) Telsiz kurma ve kullanma izni: Bu Kanun kapsamında kurulacak ve kullanılacak telsiz cihaz ve sistemleri için Kurum tarafından verilen izni,

tt) Telsiz ruhsatnamesi: Bu Kanun kapsamında kurulacak ve kullanılacak telsiz cihaz ve sistemleri için Kurum tarafından verilen ruhsatnameyi,

uu) Tüketici: Elektronik haberleşme hizmetini ticari veya mesleki olmayan amaçlarla kullanan veya talep eden gerçek veya tüzel kişiyi,

üü) Ulusal dolaşım: Bir işletmeciye ait hizmetlerin, teknik uyumluluk şartları saklı kalmak üzere, diğer bir işletmecinin abonelerine ait ekipmanlar üzerinden sunulmasına veya bir diğer sistemin arabağlantısına imkân sağlayan sistemlerarası dolaşımı,

vv) Ulusal numaralandırma planı: Numaraların yapısını tanımlayan, yönlendirme, adresleme, ücretlendirme veya hizmet türüne ilişkin bilgi vermek üzere bölümlere ayrılarak tanımlanabilen numaralandırma planını,

yy) Uyumlaştırılmış Avrupa standardı: Avrupa Topluluğu Resmi Gazetesinde ismi yayımlanan standardı,

zz) Uyumlaştırılmış ulusal standart: Uyumlaştırılmış Avrupa standartlarına uygun olarak Türk Standartları Enstitüsü tarafından uyumlaştırılarak kabul edilen ve Kurum tarafından listeleri tebliğler ile yayımlanan Türk standartlarını,

aaa) Üretici: Elektronik haberleşme cihazı imal eden, ıslah eden veya cihaza adını, ticarî markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi, üreticinin Ülke dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçiyi, ayrıca, cihazın satış ve/veya tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri cihazın güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,

bbb) Yerel ağ: Sabit elektronik haberleşme şebekesinde abone tarafındaki şebeke sonlanma noktasını, abonenin bağlı bulunduğu ana dağıtım çatısına veya eşdeğer tesise bağlayan fiziksel devreyi,

ccc) Yetkilendirme: Elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlanmasını

teminen şirketlerin, Kurum nezdinde kayıtlanmasını veya kayıtlanmasıyla birlikte bu şirketlere elektronik haberleşme hizmetlerine özel, belirli hak ve yükümlülükler verilmesini,

ifade eder.

İlkeler

MADDE 4 – (1) Her türlü elektronik haberleşme cihaz, sistem ve şebekelerinin kurulması ve işletilmesine müsaade edilmesi, gerekli frekans, numara, uydu pozisyonu ve benzeri kaynak tahsislerinin yapılması ile bunların düzenlenmesi Devletin yetki ve sorumluluğu altındadır. İlgili merciler tarafından elektronik haberleşme hizmetinin sunulmasında ve bu hususta yapılacak düzenlemelerde aşağıdaki ilkeler göz önüne alınır:

a) Serbest ve etkin rekabet ortamının sağlanması ve korunması.

b) Tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi.

c) Kalkınma planları ve Hükümet programlarındaki hedefler ile Bakanlık tarafından belirlenen strateji ve politikaların gözetilmesi.

ç) Herkesin, makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme şebeke ve hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesi.

d) Aksini gerektiren objektif nedenler bulunmadıkça veya toplumdaki ihtiyaç sahibi kesimlere özel, kapsamı açık ve sınırları belirlenmiş kolaylıklar sağlanması halleri dışında, eşit şartlardaki aboneler, kullanıcılar ve işletmeciler arasında ayırım gözetilmemesi ve hizmetlerin benzer konumdaki kişiler tarafından eşit şartlarla ulaşılabilir olması.

e) Bu Kanunda aksi belirtilmedikçe ya da objektif nedenler aksini gerektirmedikçe, niteliksel ve niceliksel devamlılık, düzenlilik, güvenilirlik, verimlilik, açıklık, şeffaflık ve kaynakların verimli kullanılmasının gözetilmesi.

f) Elektronik haberleşme sistemlerinin uluslararası normlara uygun olması.

g) Teknolojik yeniliklerin uygulanması ile araştırma-geliştirme faaliyet ve yatırımlarının teşvik edilmesi.

ğ) Hizmet kalitesi artırımının teşvik edilmesi.

h) Millî güvenlik ile kamu düzeni gereklerine ve acil durum ihtiyaçlarına öncelik verilmesi.

ı) Bu Kanunda, ilgili mevzuatta ve yetkilendirmelerde açıkça belirlenen durumlar haricinde, işletmecilerin, arabağlantı da dahil olmak üzere erişim ücretleri ile hat ve devre kiralalarını da kapsayacak biçimde, elektronik haberleşme hizmeti sunulması karşılığı alacakları ücretleri serbestçe belirlemesi.

i) Elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerinin kurulması, kullanılması ve işletilmesinde insan sağlığı, can ve mal güvenliği, çevre ve tüketicinin korunması açısından asgarî uluslararası normların dikkate alınması.

j) Elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulmasında ve bu hususlarda yapılacak düzenlemelerde tarafsızlığın sağlanması.

k) Teknolojik yeniliklerin kullanılması da dahil olmak üzere engelli, yaşlı ve sosyal açıdan korunmaya muhtaç diğer kesimlerin özel ihtiyaçlarının dikkate alınması.¹¹⁹

l) Bilgi güvenliği ve haberleşme gizliliğinin gözetilmesi.

İKİNCİ KISIM

Genel Düzenlemeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yetkilendirme

Elektronik haberleşme hizmetlerinin yetkilendirilmesi

MADDE 8 – (1) Bakanlığın strateji ve politikaları da dikkate alınarak Kurumca yapılacak yetkilendirmeyi müteakip, elektronik haberleşme hizmeti verilebilir ve/veya elektronik haberleşme şebekesi veya alt yapısı kurulup işletilebilir.

(2) İhtiyaç duyulan elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesi veya altyapısının öncelikle Kurumca yetkilendirilmiş işletmecilerden karşılanması esastır. Ancak;

a) Bir gerçek veya tüzel kişinin, kendi kullanımındaki taşınmazların dâhilinde ve her bir taşınmazın sınırları dışına taşmayan, münhasıran şahsi veya kurumsal ihtiyaçları için kullanılan ve üçüncü şahıslara herhangi bir elektronik haberleşme hizmeti

¹¹⁹ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “özürlü” ibaresi “engelli” şeklinde değiştirilmiştir.

verilmesinde kullanılmayan, sağlanmasında herhangi bir ticari amaç güdülmeyen ve kamu kullanımına açık olarak sunulmayan,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarının münhasıran verdikleri hizmetler ile ilgili olarak özel kanunları uyarınca kurdukları, elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesi veya altyapısı yetkilendirmeye tabi değildir.

(3) Kurum bu şebeke veya altyapıların bu maddedeki esaslara uygunluğunu ve kullanılan teçhizatın standartlara uygunluğunu denetlemeye ve uygun olmayanların kaldırılmasını sağlamaya ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

(4) Radyo ve televizyon yayıncılığı ile ilgili Kanun hükümleri saklıdır.

Yetkilendirme usulü

MADDE 9 – (1) Yetkilendirme, bildirim veya kullanım hakkının verilmesi yoluyla yapılır.

(2) Elektronik haberleşme hizmeti sunmak ve/veya şebekesi veya alt yapısı kurup işletmek isteyen şirketler faaliyete başlamadan önce Kurum düzenlemeleri çerçevesinde Kuruma bildirimde bulunurlar.

(3) Kuruma bildirimde bulunan şirketler, sunmak istedikleri elektronik haberleşme hizmeti ve/veya işletmek istedikleri elektronik haberleşme şebekesi veya altyapısı için numara, frekans, uydu pozisyonu gibi kaynak tahsisine ihtiyaç duymuyorlar ise Kurumun belirlediği usul ve esaslara uygun bildirimle birlikte; kaynak tahsisine ihtiyaç duyuyorlar ise Kurumdan kullanım hakkı alınması kaydıyla yetkilendirilirler.

(4) Kurum, kullanım hakkı verilmesinin gerektiği elektronik haberleşme hizmetlerini ve bu hizmetlere ilişkin kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasının gerekip gerekmediğini tespit eder.

(5) Kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasının gerekmediği tespit edilen elektronik haberleşme hizmetleri için usulüne uygun başvuruyu müteakip 30 gün içerisinde Kurumca kullanım hakkı verilir.

(6) Kullanım hakkı sayısı, ancak kaynakların sınırlı sayıda işletmeciler tarafından yürütülmesinin gerektiği durumlarda ve

kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını teminen sınırlandırılabilir. Kullanım hakkı sayısının sınırlandırılması halinde;

a) Uydu pozisyonu ile ulusal çapta verilecek frekans bandı kullanımını ihtiva eden ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesi gereken elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin yetkilendirme politikası, hizmetin başlama zamanı, yetkilendirme süresi ve hizmeti sunacak işletmeci sayısı gibi kıstaslar Bakanlık tarafından belirlenir ve yetkilendirme Kurum tarafından yapılır. Ancak, ulusal çapta verilecek frekans bandı kullanımını ihtiva eden ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesi gereken elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin ihaleleri Bakanlık gerekli gördüğü hallerde doğrudan kendisi de yapabilir.

b) (a) bendinde belirtilen hususların dışında kalan ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından verilecek olan elektronik haberleşme hizmetlerinin yürütülmesine ve/veya elektronik haberleşme şebeke ve alt yapısının tesisi ve işletilmesine ilişkin olarak, gerekli işlemler Kurum tarafından yürütülür.

(7) Kurum, kaynakların etkin kullanımını sağlamak amacıyla Bakanlığın görüşüne başvurarak gerekli tedbirleri alır ve yapılacak ihaleye ilişkin usul ve esasları belirler. Kurum ve yukarıdaki fıkranın (a) bendinde öngörülen hallerde Bakanlık, kullanım hakkı ile ilgili olan ihalelerde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi değildir.

(8) Kullanım haklarının süresi, yirmibeş yıldan fazla olmamak üzere belirlenir. Bu madde uyarınca belirlenen yetkilendirme süreleri, şebeke ve hizmetin niteliği ile başvuru sahibinin talebi de dikkate alınmak suretiyle tespit edilir.

(9) Kurum, kullanım hakkı verilmesi taleplerini, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu sağlığı ve benzeri kamu yararı gerekleri, tahsis edilmesi gereken kaynakların yetersizliği ve ihale aşamasında belirlenen yeterlik şartlarının sağlanmaması sebepleriyle reddedebilir.

(10) Kullanım hakkı, işletmecinin faaliyetlerinin mevzuata aykırı olması durumunda Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre iptal edilebilir. Kullanım hakkının iptal edildiği hallerde abonelerin menfaatlerini korumak için gerekli tedbirler alınır.

(11) Kurum, kamu güvenliği, kamu sağlığı ve benzeri kamu yararı gereklerinden kaynaklanan sebeplerin tespiti halinde, şirketlerin elektronik haberleşme alanında faaliyete geçmelerini veya elektronik haberleşme sağlamalarını gerektiğinde Bakanlığın görüşünü de alarak engelleyebilir.

(12) Bu madde hükümlerine aykırı olarak elektronik haberleşme tesisi kuran, işleten veya elektronik haberleşme hizmeti verenlerin tesisleri Kurumun talebi üzerine ilgili mülki amirlerce kapatılarak faaliyetlerine son verilir.

(13) Bildirim ve kullanım hakkı ile ilgili usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.

Deneme izni

MADDE 10 – (1) Kurum, elektronik haberleşme hizmetinin verilebilmesi, elektronik haberleşme şebekesi ve altyapısının işletilebilmesi için başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişilere deneme veya gösterim amaçlı geçici izin verebilir. Bununla ilgili usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Yetkilendirme ücreti

MADDE 11 – (1) Yetkilendirme ücreti, idarî ücretler ve kullanım hakkı ücretlerinden oluşur.

(2) Kurum; pazar analizi, düzenlemelerin hazırlanması ve uygulanması, işletmecilerin denetlenmesi, teknik izleme ve denetleme hizmetleri, piyasanın kontrolü, uluslararası işbirliği, uyumlaştırma ve standardizasyon çalışmaları ve diğer faaliyetleri ile her türlü idarî giderlerinden kaynaklanan masraflara katkı amacıyla işletmecinin bir önceki yıl net satışlarının binde beşini geçmemek üzere, uluslararası yükümlülükler de dikkate alınarak işletmecilerden idarî ücret alır. **(Ek cümleler: 28/11/2017-7061/97 md.)** Ancak yıllık alınan idarî ücret, 10.000 Türk lirası alt sınırından daha az olamaz. Söz konusu alt sınır her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir. ¹²⁰

¹²⁰ 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanunun 97 nci maddesiyle bu fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere eklenen cümlelerin; yine 7061 sayılı Kanunun 123 üncü maddesiyle 1/1/2018 tarihinden itibaren elde edilecek net satışlara uygulanmak üzere aynı tarihte yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

(3) Tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde belirlenen sürede idarî ücretlerin işletmeciler tarafından ödenmemesi halinde 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen usule göre hesaplanacak gecikme zammı oranı kadar faiz uygulanır. İşletmecilerden alınacak idarî ücretlerden süresinde ödenmeyenler Kurumun bildiri üzerine 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilir ve Kuruma gelir kaydedilir. Kurum, idarî maliyet ve toplanan idarî ücreti gösteren yıllık rapor yayımlar.

(4) Kaynakların kullanım hakkının verilmesine ve söz konusu kaynakların etkin bir şekilde kullanılmasının teminine yönelik olarak kullanım hakkı ücreti alınır.

(5) Kullanım hakkı ücretlerinin asgari değerleri, Kurumun önerisi ve Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

(6) Kullanım hakkı ücretleri, 5369 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Hazineye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırılır. Zamanında ödenmeyen kullanım hakkı ücretleri, Kurumun bildiri üzerine, 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca, ilgili vergi dairesince tahsil olunur.

İşletmecilerin hak ve yükümlülükleri

MADDE 12 - (1) İşletmeci, Kurum düzenlemeleri ve yetkilendirmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yetkilendirildiği kapsamdaki elektronik haberleşme hizmetini sunma hakkına sahiptir.

(2) Kurum, işletmecilere sektörün ihtiyaçları, uluslararası düzenlemeler, teknolojide meydana gelen gelişmeler gibi hususları gözeterek aşağıdaki hususlar başta olmak üzere, mevzuat doğrultusunda yükümlülükler getirebilir:

a) İdari ücretler.

b) Hizmetlerin birbiriyle uyumlu çalışabilmesi ve şebekelerarası arabağlantının sağlanması.

c) Ulusal numaralandırma planındaki numaralardan son kullanıcılara erişimin sağlanması.

ç) Ortak yerleşim ve tesis paylaşımı.

d) Kişisel veri ve gizliliğin korunması.

e) Tüketicinin korunması.

f) Kuruma bilgi ve belge verilmesi.

g) Kanunlarla yetkili kılınan ulusal kurumlarca yasal dinleme ve müdahalenin yapılmasına teknik olanak sağlanması.

ğ) Afet durumlarındaki haberleşmenin kesintisiz devam edebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması.

h) Elektronik haberleşme şebekelerinden kaynaklanan elektromanyetik alanlara kamu sağlığını tehdit edecek şekilde maruz kalınmasının engellenmesi ile ilgili önlemlerin bu Kanun çerçevesinde alınması.

ı) Erişim yükümlülükleri.

i) Elektronik haberleşme şebekelerinin bütünlüğünün idame ettirilmesi.

j) İzinsiz erişime karşı şebeke güvenliğinin sağlanması.

k) Hizmet kalitesi de dahil olmak üzere standartlar ve spesifikasyonlara uyumluluk.

l) İlgili mevzuat uyarınca Kurum tarafından istenen hizmetleri yerine getirmek.

(3) Kullanım hakkı verildiği durumlarda, yukarıdakilere ilaveten sektörün ihtiyaçları, uluslararası düzenlemeler, teknolojiye meydana gelen gelişmeler gibi hususları gözeterek aşağıdaki hususlar başta olmak üzere, mevzuat doğrultusunda yükümlülükler getirilebilir:

a) Frekans kullanım hakkının verildiği hizmet, şebeke ya da teknoloji türü ile numara kullanım hakkının verildiği hizmetin kapsamı.

b) Frekans ve numaraların etkin ve verimli kullanımı.

c) Elektromanyetik girişimin önlenmesi.

ç) Numara taşınabilirliği.

d) Rehber hizmeti.

e) Yetkilendirme süresi.

f) Hak ve yükümlülüklerin devri.

g) Kullanım hakkı ücretleri.

ğ) İhale sürecinde üstlenilen taahhütler.

h) Frekans ve numara kullanımları ile ilgili uluslararası anlaşmalar çerçevesindeki yükümlülüklerle uyulması.

(4) İşletmecilerin hak ve yükümlülükleri ile ilgili usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

(5) İşletmeciler, elektronik haberleşme sistemleri üzerinden millî güvenlikle ve 5397 ve 5651 sayılı kanunlar ve ilgili diğer kanunlarda getirilen düzenlemelerle ilgili taleplerin karşılanmasına yönelik teknik alt yapıyı, elektronik haberleşme sistemini hizmete sunmadan önce kurmakla yükümlüdür. Halen elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmeciler de; söz konusu teknik alt yapıyı, Kurum tarafından belirlenecek süre içerisinde aynı şartlarla ve tüm harcamaları kendilerine ait olmak üzere kurmakla yükümlüdürler.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Tüketici ve Son Kullanıcı Hakları

Eşit hizmet alabilme hakkı

MADDE 47 - (1) İşletmeciler, sağladıkları elektronik haberleşme hizmetlerini benzer konumdaki tüketici ve son kullanıcılara eşit koşullarda ve ayırım gözetmeden sunmakla yükümlüdür. Kurum bu madde ile ilgili usul ve esasları belirler.

Tüketicinin ve son kullanıcının korunması

MADDE 48 - (1) Kurum, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketici ve son kullanıcıların, hizmetlere eşit koşullarda erişebilmelerine ve hak ve menfaatlerinin korunmasına yönelik usul ve esasları belirler.

Şeffaflığın sağlanması ve bilgilendirme

MADDE 49 - (1) Kurum, son kullanıcı ve tüketicilerin azami faydayı elde edebilmeleri ve hizmetlerin şeffaflık ilkesine uygun olarak sunulabilmesi için hizmet seçenekleri, hizmet kalitesi, tarifeler ile tarife paketlerinin yayımlanmasına ve benzer hususlarda abonelerin bilgilendirilmesine yönelik olarak işletmecilere yükümlülükler getirebilir.

(2) İşletmeciler, özellikle hizmetler arasında seçim yapılırken ve abonelik sözleşmesi imzalanırken tüketicilerin karar vermelerinde etkili olabilecek hususlar ile dürüstlük kuralı gereğince bilgilendirilmelerinin gerekli olduğu her durumda talep olmaksızın tüketicileri bilgilendirir.

(3) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirler.

Abonelik sözleşmeleri ⁽⁴⁾

MADDE 50 – (1) Tüketiciler, elektronik haberleşme hizmetine abone olurken bu hizmeti sağlayan işletmeciyile sözleşme yapma hakkına sahiptir. Abonelik sözleşmelerinde asgari olarak elektronik haberleşme hizmeti sağlayan işletmecinin adı ve adresi, sunulacak hizmetler, teklif edilen hizmet kalitesi seviyeleri ve ilk bağlantının gerçekleştirilebilme süresi, sunulacak bakım ve onarım hizmetlerinin çeşitleri, uygulanacak tarifelerin içeriği ve tarifelerdeki değişiklikler hakkında güncel bilgilerin hangi yollardan öğrenilebileceği, sözleşmenin süresi, sona ermesi ve yenilenmesine ilişkin koşullar, işletmecinin kusurundan kaynaklanan nedenlerle sözleşmede belirtilen hizmet kalite seviyesinin sağlanamaması halinde tazminat ya da geri ödemeye ilişkin işlem, abone ile işletmeci arasında uzlaşmazlık çıkması halinde uygulanacak çözüm yöntemleri gibi bilgilere yer verilir.

(2) Kurum, re'sen veya şikayet üzerine abonelik sözleşmelerini işletmecilerden isteyebilir, inceler ve değiştirilmesi uygun görülen hususları işletmeciye bildirir. İşletmeciler Kurum düzenlemelerine uygun olarak gerekli değişiklikleri belirtilen sürede yapmakla yükümlüdür.

(3) Abonelik sözleşmelerinde yer alan ve tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde, dürüstlük ilkesine aykırı düşecek biçimde abone aleyhine dengesizliğe neden olan hükümler geçersizdir.

(4) İşletmeci tarafından abonelik sözleşme koşullarında değişiklik yapıldığının aboneye bildirilmesinden sonra, abone herhangi bir tazminat ödemediği sözleşmeyi feshedebilme hakkına sahiptir. İşletmeciler, sözleşmede yapılacak değişiklikler yürürlüğe girmeden en az bir ay önce abonelerini bilgilendirmekle ve söz konusu değişikliklerin abone tarafından kabul edilmemesi halinde abonelerin herhangi bir tazminat ödemediği sözleşmeyi fesh edebilme haklarının bulunduğunu bildirmekle yükümlüdürler. Aboneler yazılı olarak bildirmek kaydıyla aboneliklerini her zaman sona erdirebilir.

(5) **(Değişik: 23/10/2014-6563/14 md.)** İşletmeciler tarafından, sundukları hizmetlere ilişkin olarak abone ve kullanıcılarla, önceden izinleri alınmaksızın otomatik arama makineleri, fakslar, elektronik posta, kısa mesaj gibi elektronik

haberleşme vasıtalarının kullanılması suretiyle pazarlama veya cinsel içerik iletimi gibi maksatlarla haberleşme yapılamaz. İşletmeciler, sundukları hizmetlere ilişkin olarak abone ve kullanıcılarıyla siyasi propaganda içerikli haberleşme yapamazlar.

(6) (Ek: 23/10/2014-6563/14 md.) İşletmeciler tarafından, abone ve kullanıcıların iletişim bilgilerinin bir mal ya da hizmetin sağlanması sırasında, bu tür haberleşmenin yapılacağına dair bilgilendirilerek ve reddetme imkânı sağlanarak edinilmiş olması hâlinde, abone ve kullanıcılarla önceden izin alınmaksızın aynı veya benzer mal ya da hizmetlerle ilgili pazarlama, tanıtım, değişiklik ve bakım hizmetleri için haberleşme yapılabilir.

(7) (Ek: 23/10/2014-6563/14 md.) Abone ve kullanıcılara, bu tür haberleşme yapılmasını reddetme ve verdikleri izni geri alma hakkı kolay ve ücretsiz bir şekilde sağlanır.

(8) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirler.¹²¹

Kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğin korunması

MADDE 51 – (1) (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 9/4/2014 tarihli ve E.: 2013/22 K.: 2014/74 sayılı Kararı ile.; Yeniden düzenleme: 27/3/2015-6639/31 md.)

(1) Kişisel verilerin işlenmesinde; hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olması, doğru ve gerektiğinde güncel olması, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenmesi, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması ile işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi ilkelerine uyulur.

(2) Elektronik haberleşmenin ve ilgili trafik verisinin gizliliği esas olup, ilgili mevzuatın ve yargı kararlarının öngördüğü durumlar haricinde, haberleşmeye taraf olanların tamamının rızası olmaksızın haberleşmenin dinlenmesi, kaydedilmesi, saklanması, kesilmesi ve takip edilmesi yasaktır.

(3) Elektronik haberleşme şebekeleri, haberleşmenin sağlanması dışında abonelerin/kullanıcıların terminal cihazlarında bilgi saklamak veya saklanan bilgilere erişim sağlamak amacıyla işletmeciler tarafından ancak ilgili abonelerin/kullanıcıların verilerin

¹²¹ 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Kanununun 14 üncü maddesiyle, bu maddeye (6) ve (7) numaralı fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

işlenmesi hakkında açık ve kapsamlı olarak bilgilendirilmeleri ve açık rızalarının alınması kaydıyla kullanılabilir.

(4) İşletmeciler şebekelerinin, abonelerine/kullanıcılarına ait kişisel verilerin ve sundukları hizmetlerin güvenliğini sağlamak amacıyla uygun teknik ve idari tedbirleri alır.

(5) Bu Kanunun 49 uncu maddesi kapsamında veya kamu yararının sağlanması amacıyla Kurum tarafından işletmecilere getirilen yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi için kişisel veriler işlenebilir.

(6) Kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, trafik ve konum verileri ancak ilgili kişilerin açık rızaları alınmak koşuluyla yurt dışına aktarılabilir.

(7) Trafik verileri; trafiğin yönetimi, arabağlantı, faturalama, usulsüzlük/dolandırıcılık tespitleri ve benzeri işlemleri gerçekleştirmek veya tüketici şikâyetleri ile arabağlantı ve faturalama anlaşmazlıkları başta olmak üzere, uzlaşmazlıkların çözümü amacıyla sadece işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlı kalmak kaydıyla işlenir ve bu uzlaşmazlıkların çözüm süreci tamamlanincaya kadar gizliliği ve bütünlüğü sağlanarak saklanır. Katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması ya da elektronik haberleşme hizmetlerinin pazarlanması amacıyla ihtiyaç duyulan trafik verileri ile konum verileri anonim hâle getirilerek veya ilgili abonelerin/kullanıcıların açık rızalarının alınması ve sadece işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlı kalmak kaydıyla, belirtilen faaliyetlerin gerektirdiği ölçü ve sürede işlenebilir.

(8) İşletmeciler konum verilerinin işlenmesinde abonelere/kullanıcılara bu verilerin işlenmesini reddetme imkânı sağlar. İlgili mevzuatın ve yargı kararlarının öngördüğü durumlar haricinde ancak acil yardım çağrıları ile 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda tanımlanan afet ve acil durum hâllerinde abonelerin/kullanıcıların açık rızası aranmaksızın konum verileri ve ilgili kişilerin kimlik bilgileri işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlı olmak kaydıyla işlenebilir.

(9) Abone/kullanıcı şikâyetlerinin incelenmesi ve denetim faaliyetleri kapsamında trafik ve konum verileri ile kişisel veriler, belirtilen faaliyetlerle sınırlı olmak kaydıyla işlenebilir.

(10) Bu Kanun kapsamında sunulan hizmetlere ilişkin olarak;

a) Soruşturma, inceleme, denetleme veya uzlaşmazlığa konu olan kişisel veriler ilgili süreç tamamlanıncaya kadar,

b) Kişisel verilere ve ilişkili diğer sistemlere yapılan erişimlere ilişkin işlem kayıtları iki yıl,

c) Kişisel verilerin işlenmesine yönelik abonelerin/kullanıcıların rızalarını gösteren kayıtlar asgari olarak abonelik süresince,

saklanır. Veri kategorileri ile haberleşmenin yapıldığı tarihten itibaren bir yıldan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere verilerin saklanma süreleri yönetmelikle belirlenir.

(11) İşletmeciler, tahsilata ilişkin riskin yönetilmesi ve kötü niyetli kullanımların önlenmesi amacıyla abonelerin elektronik haberleşme hizmetlerine yönelik fatura tutarı ve ödeme bilgilerini diğer işletmecilerle paylaşabilir veya işleyebilir.

(12) Bu Kanun kapsamında kişisel verilerin gizliliğinin, güvenliğinin ve amacı doğrultusunda kullanılmasının temininden işletmeciler sorumludur.

(13) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Hizmet kalitesi

MADDE 52 - (1) Kurum hizmet kalite seviyesine ilişkin olarak tüketici ve son kullanıcıların kapsamlı, yeterli ve anlaşılabilir bilgiye ulaşmasını sağlamak amacıyla, hizmet kalitesinin seviyesine ilişkin ölçütleri, işletmeciler tarafından yayınlanacak bilgilerin içeriğini, şeklini ve hizmet kalite seviyesine ilişkin diğer hususları belirleyebilir.

(2) İşletmeciler, Kurum tarafından elektronik haberleşme hizmetlerinin hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin her türlü bilgiyi ve hizmet kalite standartlarına uyumu istenen şekilde ve belirlenen sürede sağlamakla yükümlüdür. Kurum belirleyeceği usul ve esaslarla işletmeciler tarafından gönderilen hizmet kalitesine ilişkin bilgileri yayımlayabileceği gibi, işletmecilere yayımlama yükümlülüğü de getirebilir. Kurum bilgilerin doğruluğunu ve hizmet kalitesi ölçüt ve standartlarına uyumu denetleyebilir veya denetletebilir.

(3) Kurum işletmecilere, elektronik haberleşme hizmetlerine ve elektronik haberleşme alt yapı veya şebeke unsurlarına yönelik hizmet seviyesi taahhütleri hazırlama ve bu taahhütleri belirlenen biçimde ve sürede yayımlama yükümlülüğü getirebilir. Kurum,

işletmecilerden, hizmet seviyesi taahhütlerinde değişiklik, iyileştirme ve düzeltme yapılmasını isteyebilir. İşletmeciler, söz konusu değişiklik, iyileştirme ve düzeltmeleri Kurum tarafından belirtilen sürede yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) İşletmeciler, her hal ve şartta doğru faturalama yapma ve fatura içeriği ile ilgili ihtilaf durumunda ispat yükümlülüğündedirler.

(5) Kurum faturaların gönderimi, faturalarda bulunması gereken hususlar, ayrıntılı faturaların düzenlenmesi ile abone tarafından faturaların ödenmemesi halinde hizmetin kesilmesinde uygulanacak işlemleri ve bu maddeye ilişkin usul ve esasları belirler.

6087 SAYILI HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
KANUNU

Kanun/Karar No: 6087

Yayın Tarihi: 18.12.2010

Resmî Gazete No: 27789

İlgili Maddeler: Dördüncü Kısım: Madde 32

DÖRDÜNCÜ KISIM
Çalışma Usulleri

Genel Kurul toplantı ve karar yeter sayısı

MADDE 29 – (Değişik: 15/2/2014-6524/35 md.)

(1) Başkan, Genel Kurulun toplantı günlerini tespit eder.

(2) (Değişik: 18/6/2014-6545/98 md.) Başkan, gereken hâllerde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Üye tam sayısının salt çoğunluğunun, görüşülecek konuyu da belirten yazılı talebi üzerine Başkan, Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

(3) Kanundaki istisnalar hariç olmak üzere Genel Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır.

(4) Genel Kurul toplantı gündemi, Başkan tarafından, işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre düzenlenir. Gündem, toplantının yapılacağı gün ve saati, Kurulda görüşülecek işleri ve sırasını gösterir.

(5) Gündemde değişiklik yapılması; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde ve toplantı gününden en az bir gün önce Başkan veya üyelerden birinin yazılı talebi üzerine Genel Kurul üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ile olur. İvedi ve süreli olmayan talepler bu suretle ele alınamaz. Gündemdeki işlerden birinin sırasından önce ya da sonra görüşülmesi, ertelenmesi veya gündemden çıkarılması aynı usule tabidir.

Dairelerin toplantı ve karar yeter sayısı

MADDE 30 – (1) Daireler, daire başkanının çağrısı üzerine her yılın ocak ayında toplanarak yıllık olağan toplantı günlerini tespit eder.

(2) Daire başkanı, gereken hâllerde daireyi olağanüstü toplantıya çağırabilir. Üye tam sayısının salt çoğunluğunun, görüşülecek konuyu da belirten yazılı talebi üzerine daire başkanı, daireyi olağanüstü toplantıya çağırır.

(3) (**Değişik: 15/2/2014-6524/36 md.**) Daireler, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır.

(4) Dairelerin toplantı gündemi, daire başkanı tarafından işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre düzenlenir. Gündem, toplantının yapılacağı gün ve saati, görüşülecek işleri ve sırasını gösterir. Tamamlanmayan gündem maddeleri bir sonraki gündemde öncelikle görüşülür.

(5) (**Değişik: 15/2/2014-6524/36 md.**) Gündemde değişiklik yapılması; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde ve toplantı gününden en az bir gün önce daire başkanı veya üyelerden birinin yazılı talebi üzerine üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ile olur. İvedi ve süreli olmayan talepler bu suretle ele alınamaz. Gündemdeki işlerden birinin sırasından önce ya da sonra görüşülmesi, ertelenmesi veya gündemden çıkarılması aynı usule tabidir.

Oylama

MADDE 31 – (1) Genel Kurulda ve dairelerde görüşmeler tamamlandıktan sonra oylamaya geçilir. Aksine hüküm bulunmayan veya karar alınmayan durumlarda oylama açık yapılır.

(2) Genel Kurulun seçim işlerinde oylama gizli yapılır.

(3) Önce usule ilişkin hususlar oylanır. Usul konusunda azınlıkta kalanlar esas hakkında oylamaya katılmak zorundadır. Kurul veya daire başkanı yaş itibarıyla en genç üyeden başlayarak oyları toplar ve en sonunda kendi oyunu kullanır. Oylamalarda çekimser oy kullanılamaz.

(4) Disiplin işlemlerinde oyların dağılması hâlinde ilgilinin en fazla aleyhinde olan oy çoğunluk meydana gelinceye kadar kendisine en yakın olan oya ilave edilir.

(5) Oylamanın sonucu oturum başkanı tarafından tespit edilir ve açıklanır.

Kurul kararları ve tutanaklar ↑

MADDE 32 – (1) Genel Kurul ve dairelerde görüşülen işler tutanağa bağlanır ve yapılan işlemler bir kararla tespit edilir.

(2) Kararlarda;

a) Konunun, varsa iddia ve savunmanın özeti,

b) Kararın ve varsa karşı oyun gerekçesi,

c) Karara karşı başvurulabilecek kanun yolları, mercileri ve süresi,

gösterilir.

(3) Kararların gerekçesi, karar tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde yazılır.

(4) Kurul tarafından;

a) Gerekli görülen kararlar Resmî Gazetede,

b) Disipline ilişkin kararlar, kişisel verilerin korunması kaydıyla Kurulun internet sitesinde,

yayımlanır.

(5) Genel Kurul ve dairelerin;

a) Hâkim ve savcılarının özlük ve disiplin işleri hakkında verdiği kararlar kendilerine,

b) Müracaatlarının sonuçları ise ilgisine,

tebliğ edilir.

(6) Hâkim ve savcılara, savunmaları alınmış olmadıkça, haklarındaki şikâyet ve ihbar üzerine verilen kararlar tebliğ edilmez.

Yeniden inceleme, itiraz ve yargı yolu

MADDE 33 – (1) Genel Kurulun ilk defa aldığı kararlara karşı, Başkan veya ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, Genel Kuruldan yeniden inceleme talebinde bulunabilir; yeniden inceleme talebi üzerine verilen kararlar kesindir.

(2) Dairelerin kararlarına karşı, Başkan veya ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, kararı veren daireden yeniden inceleme talebinde bulunabilir.

(3) Dairelerin yeniden inceleme talebi üzerine verdiği kararlara karşı, Başkan veya ilgililer tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, Genel Kurula itiraz edebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

(4) Disipline ilişkin kararlara karşı şikâyetçilerin de yeniden inceleme ve itiraz hakları vardır.

(5) Genel Kurulun veya dairelerin, meslekten çıkarma cezasına ilişkin kesinleşmiş kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulabilir; diğer kararları yargı denetimi dışındadır. Meslekten çıkarma kararlarına karşı açılan iptal davaları ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür. Bu davalar, acele işlerden sayılır.

6098 SAYILI TÜRK BORÇLAR KANUNU

Kanun/Karar No: 6098

Yayın Tarihi: 04.02.2011

Resmî Gazete No: 27836

İlgili Maddeler: Altıncı Bölüm Birinci Ayırım: Madde [419](#)

ALTINCI BÖLÜM Hizmet Sözleşmeleri BİRİNCİ AYIRIM Genel Hizmet Sözleşmesi

A. Tanımı

MADDE 393- Hizmet sözleşmesi, işçinin işverene bağımlı olarak belirli veya belirli olmayan süreyle işgörmeyi ve işverenin de ona zamana veya yapılan işe göre ücret ödemeyi üstlendiği sözleşmedir.

İşçinin işverene bir hizmeti kısmi süreli olarak düzenli biçimde yerine getirmeyi üstlendiği sözleşmeler de hizmet sözleşmesidir.

Genel hizmet sözleşmesine ilişkin hükümler, kıyas yoluyla çiraklık sözleşmesine de uygulanır; özel kanun hükümleri saklıdır.

B. Kurulması

MADDE 394- Hizmet sözleşmesi, kanunda aksine bir hüküm olmadıkça özel bir şekle bağlı değildir.

Bir kimse, durumun gereklerine göre ancak ücret karşılığında yapılabilecek bir işi belli bir zaman için görür ve bu iş de işveren tarafından kabul edilirse, aralarında hizmet sözleşmesi kurulmuş sayılır.

Geçersizliği sonradan anlaşılan hizmet sözleşmesi, hizmet ilişkisi ortadan kaldırılıncaya kadar, geçerli bir hizmet sözleşmesinin bütün hüküm ve sonuçlarını doğurur.

C. İşçinin borçları

I. Bizzat çalışma borcu

MADDE 395- Sözleşmeden veya durumun gereğinden aksi anlaşılmadıkça, işçi yüklendiği işi bizzat yapmakla yükümlüdür.

II. Özen ve sadakat borcu

MADDE 396- İşçi, yüklendiği işi özenle yapmak ve işverenin haklı menfaatinin korunmasında sadakatle davranmak zorundadır.

İşçi, işverene ait makineleri, araç ve gereçleri, teknik sistemleri, tesisleri ve taşıtları usulüne uygun olarak kullanmak ve bunlarla birlikte işin görülmesi için kendisine teslim edilmiş olan malzemeye özen göstermekle yükümlüdür.

İşçi, hizmet ilişkisi devam ettiği sürece, sadakat borcuna aykırı olarak bir ücret karşılığında üçüncü kişiye hizmette bulunamaz ve özellikle kendi işvereni ile rekabete girişemez.

İşçi, iş gördüğü sırada öğrendiği, özellikle üretim ve iş sırları gibi bilgileri, hizmet ilişkisinin devamı süresince kendi yararına kullanamaz veya başkalarına açıklayamaz. İşverenin haklı menfaatinin korunması için gerekli olduğu ölçüde işçi, hizmet ilişkisinin sona ermesinden sonra da sır saklamakla yükümlüdür.

III. Teslim ve hesap verme borcu

MADDE 397- İşçi, üstlendiği işin görülmesi sırasında üçüncü kişiden işveren için aldığı şeyleri ve özellikle paraları derhâl ona teslim etmek ve bunlar hakkında hesap vermekle yükümlüdür.

İşçi, hizmetin ifasından dolayı elde ettiği şeyleri de derhâl işverene teslim etmekle yükümlüdür.

IV. Fazla çalışma borcu

MADDE 398- Fazla çalışma, ilgili kanunlarda belirlenen normal çalışma süresinin üzerinde ve işçinin rızasıyla yapılan çalışmadır. Ancak, normal süreden daha fazla çalışmayı gerektiren bir işin yerine getirilmesi zorunluluğu doğar, işçi bunu yapabilecek durumda bulunur ve aynı zamanda kaçınması da dürüstlük kurallarına aykırı olursa işçi, karşılığı verilmek koşuluyla, fazla çalışmayı yerine getirmekle yükümlüdür.

Özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

V. Düzenlemelere ve talimata uyma borcu

MADDE 399- İşveren, işin görülmesi ve işçilerin işyerindeki davranışlarıyla ilgili genel düzenlemeler yapabilir ve onlara özel talimat verebilir. İşçiler, bunlara dürüstlük kurallarının gerektirdiği ölçüde uymak zorundadırlar.

VI. İşçinin sorumluluğu

MADDE 400- İşçi, işverene kusuruyla verdiği her türlü zarardan sorumludur.

Bu sorumluluğun belirlenmesinde; işin tehlikeli olup olmaması, uzmanlığı ve eğitimi gerektirip gerektirmemesi ile işçinin işveren tarafından bilinen veya bilinmesi gereken yetenek ve nitelikleri göz önünde tutulur.

D. İşverenin borçları

I. Ücret ödeme borcu

1. Ücret

a. Genel olarak

MADDE 401- İşveren, işçiye sözleşmede veya toplu iş sözleşmesinde belirlenen; sözleşmede hüküm bulunmayan hâllerde ise, asgari ücretten az olmamak üzere emsal ücreti ödemekle yükümlüdür.

b. Fazla çalışma ücreti

MADDE 402- İşveren, fazla çalışma için işçiye normal çalışma ücretini en az yüzde elli fazlasıyla ödemekle yükümlüdür.

İşveren, işçinin rızasıyla fazla çalışma ücreti yerine, uygun bir zamanda fazla çalışmayla orantılı olarak izin verebilir.

c. İşin sonucundan pay alma

MADDE 403- Sözleşmeyle işçiye ücretle birlikte üretilenden, cirodan veya kârdan belli bir pay verilmesi kararlaştırılmışsa, hesap dönemi sonunda bu pay, yasal hükümler veya genellikle kabul edilmiş ticari esaslar göz önünde tutularak belirlenir.

İşçiye belli bir pay verilmesi kararlaştırılan hâllerde, payın hesaplanmasında uyuşulamazsa işveren, işçiye veya onun yerine, birlikte kararlaştırdıkları ya da hâkimin atadığı bilirkişiye bilgi vermek ve bilginin dayanağını oluşturan işletmeyle ilgili defter ve belgeleri incelemesine sunmak; kârdan bir pay verilmesi kararlaştırılmışsa,

işveren işçiye, istemi üzerine ayrıca yıl sonu kâr zarar cetvelini vermek zorundadır.

d. Aracılık ücreti

MADDE 404- İşçiye belli işlerde aracılık yapması karşılığında işverence bir ücret ödeneceği kararlaştırılmışsa, aracılık yapılan işlemin üçüncü kişi ile geçerli olarak kurulmasıyla işçinin istem hakkı doğar.

Borçların kısım kısım ifa edileceği sözleşmeler ile sigorta sözleşmelerinde, her kısma ilişkin ücret isteminin bu kısma ilişkin borcun muaccel olmasıyla veya yerine getirilmesiyle doğacağı yazılı olarak kararlaştırılabilir.

İşçinin aracılığı suretiyle işveren ile üçüncü kişi arasında kurulan sözleşme, işveren tarafından kusuru olmaksızın ifa edilmezse veya üçüncü kişi borçlarını yerine getirmezse, ücret istemine yönelik hak sona erer. Sadece kısmi ifa hâlinde, ücretten orantılı olarak indirim yapılır.

Sözleşmeyle işçiye, kendisine ödenecek aracılık ücretinin hesabını tutma yükümlülüğü getirilmemişse, işveren işçiye ücretin muaccel olduğu her dönem için, bu ücrete tabi işlemleri de içeren yazılı hesap vermekle yükümlüdür.

Hesabı gözden geçirme ihtiyacı ortaya çıkarsa işveren, işçiye veya onun yerine, birlikte kararlaştırdıkları ya da hâkimin atadığı bilirkişiyi bilgi vermek ve bilginin dayanağını oluşturan işletmeyle ilgili defter ve belgeleri onun incelemesine sunmak zorundadır.

e. İkramiye

MADDE 405- İşveren, bayram, yılbaşı ve doğum günü gibi belirli günler dolayısıyla işçilerine özel ikramiye verebilir. Ancak, işçilerin ikramiyeyi istem hakları bu konuda anlaşmanın veya çalışma şartının ya da işverenin tek taraflı taahhüdünün varlığı hâlinde doğar.

Hizmet sözleşmesi ikramiyenin verildiği dönemden önce sona ermişse, ikramiyenin çalıştığı süreye yansıyan bölümü ödenir.

2. Ücretin ödenmesi

a. Ödeme süresi

MADDE 406- Aksine âdet olmadıkça, işçiye ücreti her ayın sonunda ödenir. Ancak, hizmet sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesiyle daha kısa ödeme süreleri belirlenebilir.

Daha kısa bir ödeme süresi kararlaştırılmamışsa veya aksine âdet yoksa, aracılık ücreti her ayın sonunda ödenir. Ancak, işlemlerin yapılması altı aydan daha uzun bir süre gerektirdiği takdirde, aracılık ücreti asıl ücrete ek olarak kararlaştırılmışsa, yazılı anlaşmayla ödeme daha ileri bir tarihe bırakılabilir.

Asıl ücrete ek olarak üretilenden pay verilmesi öngörülen hâllerde, ürün payı belirlenir belirlenmez, cirodan veya kârdan pay verilmesi kararlaştırılan hâllerde ise payın, hesap dönemini izleyen en geç üç ay içinde belirlenerek ödenmesi şarttır.

İşveren, işçiye zorunlu ihtiyacının ortaya çıkması hâlinde ve hakkaniyet gereği ödeyebilecek durumda ise, hizmetiyile orantılı olarak avans vermekle yükümlüdür.

b. Ücretin korunması

MADDE 407- Çalıştırılan işçilerin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde ödenenlerin özel olarak açılan banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenmesi hususunda; tabi olduğu vergi mükellefiyeti türü, işletme büyüklüğü, çalıştırdığı işçi sayısı, işyerinin bulunduğu il ve benzeri unsurları dikkate alarak iş sahiplerini zorunlu tutmaya, banka hesabına yatırılacak ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakın, brüt ya da kanuni kesintiler düşüldükten sonra kalan net miktar üzerinden olup olmayacağını belirlemeye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığından sorumlu Devlet Bakanlığı müştereken yetkilidir. Çalıştırdığı işçilerin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakını özel olarak açılan banka hesapları vasıtasıyla ödeme zorunluluğuna tabî tutulan iş sahipleri, işçilerinin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakını özel olarak açılan banka hesapları dışında ödeyemezler. Her ödeme döneminde, işçiye hesap pusulası verilir. İşçilerin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaklarının özel olarak açılan banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenmesine ilişkin diğer usul ve esaslar, anılan bakanlıklarca müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İşveren, işçiden olan alacağı ile ücret borcunu işçinin rızası olmadıkça takas edemez. Ancak, işçinin kasten sebebiyet verdiği yargı kararıyla sabit bir zarardan doğan alacaklar, ücretin haczedilebilir kısmı kadar takas edilebilir.

Ücretin işveren lehine kullanılacağına ilişkin anlaşmalar geçersizdir.

3. İşgörmeye ediminin ifasının engellenmesi hâlinde ücret

a. İşverenin temerrüdü hâlinde

MADDE 408- İşveren, işgörmeye ediminin yerine getirilmesini kusuruyla engellerse veya edimi kabulde temerrüde düşerse, işçiye ücretini ödemekle yükümlü olup, işçiden bu edimini daha sonra yerine getirmesini isteyemez. Ancak, işçinin bu engelleme sebebiyle yapmaktan kurtulduğu giderler ile başka bir iş yaparak kazandığı veya kazanmaktan bilerek kaçındığı yararlar ücretinden indirilir.

b. İşçinin çalışmayı durdurması hâlinde

MADDE 409- Uzun süreli bir hizmet ilişkisinde işçi, hastalık, askerlik veya kanundan doğan çalışma ve benzeri sebeplerle kusuru olmaksızın, iş gördüğü süreye oranla kısa bir süre için işgörmeye edimini ifa edemezse işveren, başka bir yolla karşılanmadığı takdirde, o süre için işçiye hakkaniyete uygun bir ücret ödemekle yükümlüdür.

4. Ücret alacağının haczi, devri ve rehnedilmesi

MADDE 410- İşçilerin ücretinin dörtte birinden fazlası haczedilemez, başkasına devredilemez ve rehnedilemez. Ancak, işçinin bakmakla yükümlü olduğu aile bireyleri için hâkim tarafından takdir edilecek miktar, bu orana dâhil değildir. Nafaka alacaklılarının hakları saklıdır.

Gelecekteki ücret alacaklarının devredilmesi veya rehnedilmesi geçersizdir.

5. Parça başına veya götürü iş

a. İş verme

MADDE 411- İşçi, sözleşme gereğince yalnız bir işveren için sadece parça başına veya götürü iş yapmayı üstlenmişse işveren, ona yeterli iş vermekle yükümlüdür.

İşveren, kendi kusuru olmaksızın sözleşmede öngörülen parça başına veya götürü iş sağlayamayacak durumda bulunduğu veya işletme koşulları geçici olarak gerektirdiği takdirde işçiye, ücreti

zaman esasına göre öder. Bu durumda, zamana göre ödenecek ücret, anlaşmada veya hizmet ya da toplu iş sözleşmesinde belirlenmemişse işveren, işçiye parça başına veya götürü olarak daha önce aldığı ortalama ücrete eşdeğer bir ücret ödemekle yükümlüdür.

Parça başına veya götürü ya da zamana göre iş sağlayamayan işveren, en azından işgörme edimini kabulde temerrüt hükümleri uyarınca zamana göre işgörmede ödeyeceği ücreti ödemekle yükümlüdür.

b. Birim ücreti

MADDE 412- İşçi, sözleşme gereğince parça başına veya götürü olarak çalışmayı üstlendiği takdirde işveren, her işin başlamasından önce ona ödenecek birim ücretini bildirmekle yükümlüdür.

Bu bildirim yapmayan işveren, aynı veya benzer bir iş için belirlenmiş olan birim ücretini ödemekle yükümlüdür.

II. İş araç ve malzemeleri

MADDE 413- Aksine anlaşma veya yerel âdet yoksa, işveren işçiye bu iş için gerekli araçları ve malzemeyi sağlamakla yükümlüdür.

İşçi işverenle anlaşarak kendi araç veya malzemesini işin görülmesine özgülürse, aksi anlaşmada kararlaştırılmadıkça veya yerel âdet bulunmadıkça işveren, bunun için işçiye uygun bir karşılık ödemekle yükümlüdür.

III. Giderler

1. Genel olarak

MADDE 414- İşveren, işin görülmesinin gerektirdiği her türlü harcama ile işçi işyeri dışında çalıştırdığı takdirde, geçimi için zorunlu olan harcamaları da ödemekle yükümlüdür.

Yazılı olarak yapılmış bir hizmet veya toplu iş sözleşmesinde, bizzat işçi tarafından karşılanması kararlaştırılan harcamaların, işçiye götürü biçimde günlük, haftalık veya aylık olarak ödenmesi öngörülebilir. Ancak bu ödeme, zorunlu harcamaları karşılayacak miktardan az olamaz.

Zorunlu harcamaların kısmen veya tamamen işçi tarafından bizzat karşılanmasına ilişkin anlaşmalar geçersizdir.

2. Taşıma araçları

MADDE 415- İşçi, işin görülmesi için işverenle anlaşarak işverenin veya kendisinin sağladığı bir taşıma aracı kullanıyorsa, taşıtın işletilmesi ve bakımı için gerekli olağan giderler, hizmet için kullanıldığı ölçüde işverence karşılanır.

İşçi işverenle anlaşarak, işin görülmesinde kendi motorlu aracını kullanıyorsa, işveren ayrıca bu araçla ilgili vergiyi, zorunlu mali sorumluluk sigortası primini ve aracın yıpranması karşılığında uygun bir tazminatı hizmet için kullanıldığı ölçüde işçiye ödemekle yükümlüdür.

İşçi işverenle anlaşarak, hizmetin görülmesinde kendisine ait diğer taşıma araçlarını ve hayvanlarını kullanıyorsa işveren, bunların kullanma ve bakımı için gerekli olan olağan giderleri hizmet için kullanıldığı ölçüde karşılamakla yükümlüdür.

3. Giderlerin ödenmesi

MADDE 416- İşçinin yapmış olduğu giderlerden doğan alacağı, daha kısa bir süre kararlaştırılmamışsa veya yerel âdet yoksa, her defasında ücretle birlikte ödenir.

İşçi, sözleşmeden doğan borçlarını yerine getirmek için düzenli olarak masraf yapıyorsa, kendisine en az ayda bir olmak üzere belirli aralıklarla uygun bir avans verilir.

IV. İşçinin kişiliğinin korunması

1. Genel olarak

MADDE 417- İşveren, hizmet ilişkisinde işçinin kişiliğini korumak ve saygı göstermek ve işyerinde dürüstlük ilkelerine uygun bir düzeni sağlamakla, özellikle işçilerin psikolojik ve cinsel tacize uğramamaları ve bu tür tacizlere uğramış olanların daha fazla zarar görmemeleri için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

İşveren, işyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak; işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdür.

İşverenin yukarıdaki hükümler dâhil, kanuna ve sözleşmeye aykırı davranışı nedeniyle işçinin ölümü, vücut bütünlüğünün zedelenmesi veya kişilik haklarının ihlaline bağlı zararların tazmini, sözleşmeye aykırılıktan doğan sorumluluk hükümlerine tabidir.

2. Ev düzeni içinde çalışmada

MADDE 418- İşçi işverenle birlikte ev düzeni içinde yaşıyorsa işveren, yeterli gıda ve uygun bir barınak sağlamakla yükümlüdür.

İşçi, kusuru olmaksızın hastalık veya kaza gibi sebeplerle işgörme edimini yerine getiremezse işveren, sosyal sigortalar yardımlarından yararlanamayan, bir yıla kadar çalışmış işçinin bakımını ve tedavisini, iki hafta süreyle sağlamak zorundadır. İşçinin bir yılı aşan her hizmet yılı için söz konusu süre, dört haftayı aşmamak üzere ikişer gün artırılır.

İşveren, işçinin gebeliğinde ve doğum yapması durumunda da aynı edimleri yerine getirmekle yükümlüdür.

3. Kişisel verilerin kullanılmasında

MADDE 419- İşveren, işçiye ait kişisel verileri, ancak işçinin işe yatkınlığıyla ilgili veya hizmet sözleşmesinin ifası için zorunlu olduğu ölçüde kullanabilir.

Özel kanun hükümleri saklıdır.

V. Ceza koşulu ve ibra

MADDE 420- Hizmet sözleşmelerine sadece işçi aleyhine konulan ceza koşulu geçersizdir.

İşçinin işverenden alacağına ilişkin ibra sözleşmesinin yazılı olması, ibra tarihi itibarıyla sözleşmenin sona ermesinden başlayarak en az bir aylık sürenin geçmiş bulunması, ibra konusu alacağın türünün ve miktarının açıkça belirtilmesi, ödemenin hak tutarına nazaran noksansız ve banka aracılığıyla yapılması şarttır. Bu unsurları taşımayan ibra sözleşmeleri veya ibraname kesin olarak hükümsüzdür.

Hakkın gerçek tutarda ödendiğini ihtiva etmeyen ibra sözleşmeleri veya ibra beyanını muhtevi diğer ödeme belgeleri, içerdikleri miktarla sınırlı olarak makbuz hükmündedir. Bu hâlde dahi, ödemelerin banka aracılığıyla yapılmış olması zorunludur.

İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri, destekten yoksun kalanlar ile işçinin diğer yakınlarının isteyebilecekleri dâhil, hizmet sözleşmesinden doğan bütün tazminat alacaklarına da uygulanır.

VI. Tatil ve izinler

1. Hafta tatili ve iş arama izni

MADDE 421- İşveren, işçiye her hafta, kural olarak pazar günü veya durum ve koşullar buna imkân vermezse, bir tam çalışma günü tatil vermekle yükümlüdür.

İşveren, belirsiz süreli hizmet sözleşmesinin feshi hâlinde, bildirim süresi içinde işçiye ücretinde bir kesinti olmaksızın, günde iki saat iş arama izni vermekle yükümlüdür.

İzin saatlerinin ve günlerinin belirlenmesinde, işyerinin ve işçinin haklı menfaatleri göz önünde tutulur.

2. Yıllık izin

a. Süresi

MADDE 422- İşveren, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yılda en az iki hafta ve onsekiz yaşından küçük işçiler ile elli yaşından büyük işçilere de en az üç hafta ücretli yıllık izin vermekle yükümlüdür.

b. İndirimi

MADDE 423- İşçi, bir hizmet yılı içinde kendi kusuruyla toplam bir aydan daha uzun bir süreyle hizmeti yerine getirmediği takdirde işveren, çalışılmayan her tam ay için, yıllık ücretli izin süresinden bir gün indirim yapabilir.

İşçi, bir hizmet yılı içinde kendi kusuru olmaksızın hastalık, kaza, yasal bir yükümlülüğün veya kamu görevinin yerine getirilmesi gibi kişiliğine bağlı sebeplerle en çok üç ay süreyle işgörme edimini yerine getiremediği takdirde, işveren yıllık ücretli izin süresinden indirim yapamaz.

İşveren, gebelik ve doğum yapma sebebiyle işgörme edimini en çok üç ay süreyle yerine getiremeyen kadın işçinin yıllık ücretli izin süresinden indirim yapamaz.

Hizmet veya toplu iş sözleşmeleriyle, işçinin aleyhine hüküm doğuracak şekilde, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerine aykırı düzenleme yapılamaz.

c. Kullanılması

MADDE 424- Yıllık ücretli izinler, kural olarak aralıksız biçimde verilir; ancak tarafların anlaşmasıyla ikiye bölünerek de kullanılabilir.

İşveren, yıllık ücretli izin tarihlerini, işyerinin veya ev düzeninin menfaatleriyle bağdaştığı ölçüde, işçinin isteklerini göz önünde tutarak belirler.

d. Ücreti

MADDE 425- İşveren, yıllık ücretli iznini kullanan her işçiye, yıllık ücretli izin süresine ilişkin ücretini, ilgili işçinin izne başlamasından önce peşin olarak ödemek veya avans olarak vermekle yükümlüdür.

İşçi, hizmet ilişkisi devam ettiği sürece, işverenden alacağı para ve başka menfaatler karşılığında yıllık ücretli izin hakkından feragat edemez.

Hizmet sözleşmesinin herhangi bir sebeple sona ermesi hâlinde, işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödenir. Bu ücrete ilişkin zamanaşımı, hizmet sözleşmesinin sona erdiği tarihte işlemeye başlar.

VII. Hizmet belgesi

MADDE 426- İşveren, işçinin isteği üzerine her zaman, işin türünü ve süresini içeren bir hizmet belgesi vermekle yükümlüdür.

İşçinin açıkça istemde bulunması hâlinde, hizmet belgesinde onun işgörmeki becerisi ile tutum ve davranışları da belirtilir.

Hizmet belgesinin zamanında verilmemesinden veya belgede doğru olmayan bilgiler bulunmasından zarar gören işçi veya işçiyi işe alan yeni işveren, eski işverenden tazminat isteyebilir.

E. Sinaî ve fikrî mülkiyet hakkı

MADDE 427- Hizmet buluşları üzerinde işçinin ve işverenin hakları, bunların kazanılması ile diğer sinaî ve fikrî mülkiyet hakları konusunda özel kanun hükümleri uygulanır.

F. Hizmet ilişkisinin devri

I. İşyerinin tamamının veya bir bölümünün devri

MADDE 428 İşyerinin tamamı veya bir bölümü hukuki bir işlemle başkasına devredildiğinde, devir tarihinde işyerinde veya bir

bölümünde mevcut olan hizmet sözleşmeleri, bütün hak ve borçları ile birlikte devralana geçer.

İşçinin hizmet süresine bağlı hakları bakımından, onun devreden işveren yanında işe başladığı tarih esas alınır.

Yukarıdaki hükümlere göre devir hâlinde, devirden önce doğmuş olan ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan, devreden ve devralan işveren müteselsilen sorumludurlar. Ancak, devreden işverenin bu yükümlülüklerden doğan sorumluluğu, devir tarihinden itibaren iki yıl ile sınırlıdır.

II. Sözleşmenin devri

MADDE 429- Hizmet sözleşmesi, ancak işçinin yazılı rızası alınmak suretiyle, sürekli olarak başka bir işverene devredilebilir.

Devir işlemiyle, devralan, bütün hak ve borçları ile birlikte, hizmet sözleşmesinin işveren tarafı olur. Bu durumda, işçinin, hizmet süresine bağlı hakları bakımından, devreden işveren yanında işe başladığı tarih esas alınır.

G. Sözleşmenin sona ermesi

I. Belirli süreli sözleşmede

MADDE 430- Belirli süreli hizmet sözleşmesi, aksi kararlaştırılmadıkça, fesih bildiriminde bulunulmasına gerek olmaksızın, sürenin bitiminde kendiliğinden sona erer.

Belirli süreli sözleşme, süresinin bitiminden sonra örtülü olarak sürdürülüyorsa, belirsiz süreli sözleşmeye dönüşür. Ancak, esaslı bir sebebin varlığı hâlinde, üst üste belirli süreli hizmet sözleşmesi kurulabilir.

Taraflardan her biri, on yıldan uzun süreli hizmet sözleşmesini on yıl geçtikten sonra, altı aylık fesih bildirim süresine uyarak feshedebilir. Fesih, ancak bu süreyi izleyen aybaşında hüküm ifade eder.

Sözleşmenin fesih bildiriyle sona ereceği kararlaştırılmış ve iki taraf da fesih bildiriminde bulunmamışsa, sözleşme belirsiz süreli sözleşmeye dönüşür.

II. Belirsiz süreli sözleşmede

1. Genel olarak fesih hakkı

MADDE 431- Taraflardan her birinin, belirsiz süreli sözleşmeyi fesih sürelerine uyarak feshetme hakkı vardır.

2. Fesih bildirim süresi

a. Genel olarak

MADDE 432- Belirsiz süreli hizmet sözleşmelerinin feshinden önce, durumun diğer tarafa bildirilmesi gerekir.

Hizmet sözleşmesi; bildirim diğer tarafa ulaşmasından başlayarak, hizmet süresi bir yıla kadar sürmüştür olan işçi için iki hafta sonra; bir yıldan beş yıla kadar sürmüştür işçi için dört hafta ve beş yıldan fazla sürmüştür işçi için altı hafta sonra sona erer.

Bu süreler kısaltılamaz; ancak sözleşmeyle artırılabilir.

İşveren, fesih bildirim süresine ait ücreti peşin vermek suretiyle hizmet sözleşmesini feshedebilir.

Fesih bildirim sürelerinin, her iki taraf için de aynı olması zorunludur; sözleşmede farklı süreler öngörülmüşse, her iki tarafa da en uzun olan fesih bildirim süresi uygulanır.

Hizmet sözleşmesinin askıya alındığı hâllerde fesih bildirim süreleri işlemez.

b. Deneme süresi içinde

MADDE 433- Taraflar, hizmet sözleşmesine iki ayı aşmamak koşuluyla deneme süresi koyabilirler. Deneme süresi konulmuşsa taraflar, bu süre içinde fesih süresine uymak zorunda olmaksızın, hizmet sözleşmesini tazminatsız feshedebilirler.

İşçinin çalıştığı günler için ücret ve diğer hakları saklıdır.

III. Feshe karşı koruma

MADDE 434- Hizmet sözleşmesinin fesih hakkının kötüye kullanılarak sona erdirildiği durumlarda işveren, işçiye fesih bildirim süresine ait ücretin üç katı tutarında tazminat ödemekle yükümlüdür.

IV. Derhâl fesih

1. Koşulları

a. Haklı sebepler

MADDE 435- Taraflardan her biri, haklı sebeplerle sözleşmeyi derhâl feshedebilir. Sözleşmeyi fesheden taraf, fesih sebebini yazılı olarak bildirmek zorundadır.

Sözleşmeyi fesheden taraftan, dürüstlük kurallarına göre hizmet ilişkisini sürdürmesi beklenemeyen bütün durum ve koşullar, haklı sebep sayılır.

b. İşverenin ödeme güçsüzlüğüne düşmesi

MADDE 436- İşverenin ödeme güçsüzlüğüne düşmesi hâlinde işçi, sözleşmeden doğan hakları uygun bir süre içinde işveren tarafından güvenceye bağlanmazsa, sözleşmeyi derhâl feshedebilir.

2. Sonuçları

a. Haklı sebeple fesihte

MADDE 437- Haklı fesih sebepleri, taraflardan birinin sözleşmeye uymamasından doğmuşsa o taraf, sebep olduğu zararı, hizmet ilişkisine dayanan bütün haklar göz önünde tutularak, tamamen gidermekle yükümlüdür.

Diğer durumlarda hâkim, bütün durum ve koşulları göz önünde tutarak haklı sebeple feshin maddi sonuçlarını serbestçe değerlendirir.

b. Haklı sebebe dayanmayan fesihte

MADDE 438- İşveren, haklı sebep olmaksızın hizmet sözleşmesini derhâl feshederse işçi, belirsiz süreli sözleşmelerde, fesih bildirim süresine; belirli süreli sözleşmelerde ise, sözleşme süresine uyulmaması durumunda, bu sürelerle uyulmuş olsaydı kazanabileceği miktarı, tazminat olarak isteyebilir.

Belirli süreli hizmet sözleşmesinde işçinin hizmet sözleşmesinin sona ermesi yüzünden tasarruf ettiği miktar ile başka bir işten elde ettiği veya bilerek elde etmekten kaçındığı gelir, tazminattan indirilir.

Hâkim, bütün durum ve koşulları göz önünde tutarak, ayrıca miktarını serbestçe belirleyeceği bir tazminatın işçiye ödenmesine karar verebilir; ancak belirlenecek tazminat miktarı, işçinin altı aylık ücretinden fazla olamaz.

c. İşçinin haksız olarak işe başlamaması veya işi bırakması

MADDE 439- İşçi, haklı sebep olmaksızın işe başlamadığı veya aniden işi bıraktığı takdirde işveren, aylık ücretin dörtte birine eşit bir tazminat isteme hakkına sahiptir. İşverenin, ayrıca ek zararlarının giderilmesini isteme hakkı da vardır.

İşveren zarara uğramamışsa veya uğradığı zarar işçinin aylık ücretinin dörtte birinden az ise, hâkim tazminatı indirebilir.

Tazminat isteme hakkı takas yoluyla sona ermemişse işveren, işçinin işe başlamamasından veya işi bırakmasından başlayarak otuz gün içinde, dava veya takip yoluyla bu hakkını kullanmak zorundadır. Aksi takdirde, tazminat isteme hakkı düşer.

V. İşçinin veya işverenin ölümü

1. İşçinin ölümü

MADDE 440- Sözleşme, işçinin ölümüyle kendiliğinden sona erer. İşveren, işçinin sağ kalan eşine ve ergin olmayan çocuklarına, yoksa bakmakla yükümlü olduğu kişilere, ölüm gününden başlayarak bir aylık; hizmet ilişkisi beş yıldan uzun bir süre devam etmişse, iki aylık ücret tutarında bir ödeme yapmakla yükümlüdür.

2. İşverenin ölümü

MADDE 441- İşverenin ölümü hâlinde, yerini mirasçıları alır. Bu durumda işyerinin tamamının veya bir bölümünün devri ile gerçekleşen hizmet ilişkisinin devrine ilişkin hükümler kıyas yoluyla uygulanır.

Hizmet sözleşmesi ağırlıklı olarak işverenin kişiliği dikkate alınmak suretiyle kurulmuşsa, onun ölümüyle kendiliğinden sona erer. Ancak, işçi sözleşmenin süresinden önce sona ermesi yüzünden uğradığı zarar için, mirasçılardan hakkaniyete uygun bir tazminat isteminde bulunabilir.

VI. Sözleşmenin sona ermesinin sonuçları

1. Borçların muaccel olması

MADDE 442- Sözleşmenin sona ermesiyle, sözleşmeden doğan bütün borçlar muaccel olur.

Muacceliyet anı, işçinin aracılığı suretiyle kurulan hukuki ilişkilerde üçüncü kişinin üstlendiği borç, hizmet sözleşmesinin sona ermesinden sonra tamamen veya kısmen ifa edilecekse altı aya;

dönemsel edimler içeren ilişkilerde bir yıla; sigorta sözleşmelerinde veya ifası altı aydan uzun bir süreye yayılmış olan işlerde ise iki yıla kadar, yazılı bir anlaşmayla ertelenebilir.

Üretilenden pay verilmesi öngörülen hâllerde ürün payı belirlenir belirlenmez, cirodan veya kârdan pay verilmesi kararlaştırılan hâllerde ise pay, hesap dönemini izleyen en geç üç ay sonunda muaccel olur.

2. Geri verme yükümlülüğü

MADDE 443- Sözleşmenin sona ermesi durumunda, taraflardan her biri, diğerinden veya üçüncü bir kişiden diğerinin hesabına, hizmetle ilişkili olarak almış olduğu şeyleri geri vermekle yükümlüdür.

İşçi, özellikle motorlu taşıtları ve trafik izin belgelerini, alacaklarından fazla olduğu ölçüde ücret ve masraf avanslarını geri vermekle yükümlüdür.

Tarafların hapis hakları saklıdır.

VII. Rekabet yasağı

1. Koşulları

MADDE 444- Fiil ehliyetine sahip olan işçi, işverene karşı, sözleşmenin sona ermesinden sonra herhangi bir biçimde onunla rekabet etmekten, özellikle kendi hesabına rakip bir işletme açmaktan, başka bir rakip işletmede çalışmaktan veya bunların dışında, rakip işletmeyle başka türden bir menfaat ilişkisine girişmekten kaçınmayı yazılı olarak üstlenebilir.

Rekabet yasağı kaydı, ancak hizmet ilişkisi işçiye müşteri çevresi veya üretim sırları ya da işverenin yaptığı işler hakkında bilgi edinme imkânı sağlıyorsa ve aynı zamanda bu bilgilerin kullanılması, işverenin önemli bir zararına sebep olacak nitelikteyse geçerlidir.

2. Sınırlandırılması

MADDE 445- Rekabet yasağı, işçinin ekonomik geleceğini hakkaniyete aykırı olarak tehlikeye düşürecek biçimde yer, zaman ve işlerin türü bakımından uygun olmayan sınırlamalar içeremez ve süresi, özel durum ve koşullar dışında iki yılı aşamaz.

Hâkim, aşırı nitelikteki rekabet yasağını, bütün durum ve koşulları serbestçe değerlendirmek ve işverenin üstlenmiş olabileceği karşı

edimi de hakkaniyete uygun biçimde göz önünde tutmak suretiyle, kapsamı veya süresi bakımından sınırlayabilir.

3. Aykırı davranışların sonuçları

MADDE 446- Rekabet yasağına aykırı davranan işçi, bunun sonucu olarak işverenin uğradığı bütün zararları gidermekle yükümlüdür.

Yasağa aykırı davranış bir ceza koşuluna bağlanmıŝsa ve sözleşmede aksine bir hüküm de yoksa, işçi öngörülen miktarı ödeyerek rekabet yasağına ilişkin borcundan kurtulabilir; ancak, işçi bu miktarı aşan zararı gidermek zorundadır.

İşveren, ceza koşulu ve doğabilecek ek zararlarının ödenmesi dışında, sözleşmede yazılı olarak açıkça saklı tutması koşuluyla, kendisinin ihlal veya tehdit edilen menfaatlerinin önemi ile işçinin davranışı haklı gösteriyorsa, yasağa aykırı davranışa son verilmesini de isteyebilir.

4. Sona ermesi

MADDE 447- Rekabet yasağı, işverenin bu yasağın sürdürülmesinde gerçek bir yararının olmadığı belirlenmiŝse sona erer.

Sözleşme, haklı bir sebep olmaksızın işveren tarafından veya işverene yüklenebilen bir nedenle işçi tarafından feshedilirse, rekabet yasağı sona erer.

6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU

Kanun/Karar No: 6102

Yayın Tarihi: 14.02.2011

Resmî Gazete No: 27846

İlgili Maddeler: Birinci Kitap İkinci Kısım: Madde [24](#)

BİRİNCİ KİTAP
Ticari İşletme

İKİNCİ KISIM
Ticaret Sicili

A) Kuruluş

I - Genel olarak ¹²² ¹²³

MADDE 24- (1) (Değişik: 15/8/2017-KHK-694/162 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/157 md.) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından il merkezindeki ticaret ve sanayi odaları ile ticaret odalarında faaliyet gösterecek şekilde ticaret sicili müdürlükleri kurulur. Bakanlık il merkezleri dışındaki odalarda ticaret sicili müdürlükleri kurabileceği gibi müdürlüklere bağlı şubeler de kurabilir.

(2) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/162 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/157 md.) Ticaret sicili, Bakanlığın gözetim ve denetiminde ticaret sicili müdürlükleri ve şubeleri tarafından tutulur. ¹²²

(3) Ticaret sicili kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Kanununun 26 ncı maddesine göre çıkarılacak yönetmelikle gösterilir. Bu kayıtlar ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolandığı ve elektronik ortamda sunulabilen merkezi ortak veri tabanı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde oluşturulur.¹²³

¹²² 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 162 nci maddesiyle, bu maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere ikinci fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 157 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹²³ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "tüzükle" ibaresi "Kanununun 26 ncı maddesine göre çıkarılacak yönetmelikte", üçüncü fıkrasında yer alan "yönetmelikle" ibaresi "tebliğle" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) Ticaret sicili müdürlüğünün kurulmasında aranacak şartlar ve odalar arasında sicil işlemleri ile ilgili olarak varlığı gerekli işbirliğinin sağlanmasına ilişkin esaslar, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak bir tebliğle düzenlenir.¹²³

(5) (Ek: 26/6/2012-6335/3 md.) Ticaret sicili kayıt işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuata uygun bir şekilde korunur.

II - Yönetim

MADDE 25- (1) (Değişik: 15/8/2017-KHK-694/163 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/158 md.) Ticaret sicili, ticaret sicili müdürü tarafından yönetilir. Ticaret sicili müdürü, 26 ncı maddeye göre çıkarılan yönetmelikte belirlenen nitelikleri haiz kişiler arasından odanın teklifi üzerine veya Gümrük ve Ticaret Bakanlığının uyarısına rağmen otuz gün içerisinde teklif edilmemesi halinde resen Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca atanır ve aynı usulle görevden alınabilir. Aynı usulle ticaret sicili müdürlüğünün iş hacmine göre, yeteri kadar müdür yardımcısı görevlendirilir. Ticaret sicili müdürlüklerinde çalışacak personelin tavan ve taban ücreti her yıl Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenir.

(2) Ticaret sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devlet ve ilgili oda müteselsilen sorumludur. Devlet ve sicil görevlilerini atamaya yetkili kurum zararın doğmasında kusuru bulunanlara rücu eder. Ticaret sicili müdürü ve yardımcıları ile diğer personeli, görevleriyle ilgili suçlardan dolayı kamu görevlisi olarak cezalandırılır ve bunlara karşı işlenmiş suçlar kamu görevlisine karşı işlenmiş sayılır.

(3) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, ticaret sicili müdürlüklerinin faaliyetlerini her zaman denetlemeye ve gerekli önlemleri almaya yetkilidir. Ticaret sicili müdürlükleri, adı geçen Bakanlıkça alınan önlemlere ve verilen talimatlara uymakla yükümlüdür. (Ek cümle: 15/8/2017-KHK-694/163 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/158 md.) Odalar tarafından ticaret sicili müdürü ve müdür yardımcısı ile ticaret sicil işlemlerinde görevli personele görevleri dışında başka bir görev verilemez.

III - Yönetmelik¹²⁴

MADDE 26- (1) Ticaret sicili müdürlüğünün kurulması, sicil defterlerinin tutulması, tescil zorunluluğunun yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslar, sicil müdürlerinin kararlarına karşı itiraz yolları, sicil müdür ve yardımcıları ile diğer personelde aranacak nitelikler, disiplin işleri ile bu

¹²⁴ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesiyle, bu maddenin başlığında yer alan "Tüzük" ibaresi "Yönetmelik", birinci fıkrasında yer alan "bir tüzükle" ibaresi "Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikte" şeklinde değiştirilmiştir.

konuyla ilgili diğer esas ve usuller Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir.

B) Tescil

I - Şartları

1. İstem

MADDE 27- (1) Ticaret siciline tescil, kural olarak istem üzerine yapılır. Resen veya yetkili kurum veya kuruluşun bildirmesi üzerine yapılacak tescillere ilişkin hükümler saklıdır. Harca tabi işlerde, tescil anının saptanmasında harç makbuzunun tarihi belirleyicidir. 34 üncü madde hükümleri saklıdır.

(2) Ticaret sicili müdürlükleri, kurumlar vergisi mükellefi olup da bu madde uyarınca tescil için başvuran mükelleflerin başvuru evrakının birer suretini ilgili vergi dairesine intikal ettirir. Bu mükelleflerin işe başlamayı bildirme yükümlülükleri yerine getirilmiş sayılır.¹²⁵

2. İlgililer

MADDE 28- (1) Tescil istemi ilgililer, temsilcileri veya hukuki halefleri tarafından yetkili sicil müdürlüğüne yapılır.

(2) Bir hususun tescilini istemeye birden çok kimse zorunlu ve yetkili olduğu takdirde, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, bunlardan birinin talebi üzerine yapılan tescil tümü tarafından istenmiş sayılır.

3. İstem şekli

MADDE 29- (1) Tescil istemi dilekçe ile yapılır.

(2) Dilekçe sahibi kimliğini ispat etmek zorundadır. Dilekçedeki imza noterlikçe onaylanmışsa, ayrıca kimliğin ispatlanmasına gerek yoktur.

4. Süre

MADDE 30- (1) Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, tescili isteme süresi onbeş gündür.

(2) Bu süre, tescili gerekli işlemin veya olgunun gerçekleştiği; tamamlanması bir senet veya belgenin düzenlenmesine bağlı olan durumlarda, bu senet veya belgenin düzenlendiği tarihten başlar.

(3) Ticaret sicili müdürlüğünün yetki çevresi dışında oturanlar için bu süre bir aydır.

5. Değişiklikler

¹²⁵ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 40 uncu maddesiyle, bu fıkrada yer alan "memurlukları" ibaresi "müdürlükleri", "evraklarının" ibaresi "evrakının" ve "bir" ibaresi "birer" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 31- (1) Tescil edilmiş hususlarda meydana gelen her türlü değişiklik de tescil olunur.

(2) Tescilin dayandığı olgu veya işlemler tamamen veya kısmen sona erer ya da ortadan kalkarsa sicildeki kayıt da kısmen yahut tamamen silinir.

(3) Her iki hâlde 27 ilâ 30 uncu madde hükümleri geçerlidir.

II - Sicil müdürünün görevleri

1. İnceleme görevi ve geçici tescil

MADDE 32- (1) Sicil müdürü tescil için aranan kanuni şartların var olup olmadığını incelemekle yükümlüdür.

(2) Tüzel kişilerin tescilinde, özellikle şirket sözleşmesinin, emredici hükümlere aykırı olup olmadığı ve söz konusu sözleşmenin kanunun bulunmasını zorunluluk olarak öngördüğü hükümleri içerip içermediği incelenir.

(3) Tescil edilecek hususların gerçeği tam olarak yansıtmaları, üçüncü kişilerde yanlış izlenim yaratacak nitelik taşımamaları ve kamu düzenine aykırı olmamaları şarttır.

(4) Çözümü bir mahkeme kararına bağlı bulunan veya sicil müdürü tarafından kesin olarak tescilinde duraksanan hususlar, ilgililerin istemi üzerine geçici olarak tescil olunur. Ancak, ilgililer üç ay içinde mahkemeye başvurduklarını veya aralarında anlaşmalarını ispat etmezlerse geçici tescil resen silinir. Mahkemeye başvurulduğu takdirde kesinleşmiş olan hükmün sonucuna göre işlem yapılır.

2. Tescile davet ve ceza

MADDE 33- (1) Tescili zorunlu olup da kanuni şekilde ve süresi içinde tescili istenmemiş olan veya 32 nci maddenin üçüncü fıkrasındaki şartlara uymayan bir hususu haber alan sicil müdürü, ilgilileri, belirleyeceği uygun bir süre içinde kanuni zorunluluklarını yerine getirmeye veya o hususun tescilini gerektiren sebeplerin bulunmadığını ispat etmeye çağırır.

(2) (**Değişik: 26/6/2012-6335/4 md.**) Sicil müdürünce verilen süre içinde tescil isteminde bulunmayan ve kaçınma sebeplerini de bildirmeyen kişi, sicil müdürünün teklifi üzerine mahallin en büyük mülki amiri tarafından bin Türk Lirası idari para cezasıyla cezalandırılır.

(3) Süresi içinde kaçınma sebepleri bildirildiği takdirde, sicilin bulunduğu yerde ticari davalara bakmakla görevli asliye ticaret mahkemesi, dosya üzerinde inceleme yaparak tescili gerekli olan bir hususun bulunduğu sonucuna varırsa, bunun tescilini sicil müdürüne emreder, aksi takdirde tescil istemini reddeder. Süresi içinde tescil isteminde bulunmayan veya kaçınma sebeplerini bildirmeyen kişinin ikinci fıkradaki cezayla cezalandırılması bu fıkra hükmünün uygulanmasına engel oluşturmaz.

3. İtiraz

MADDE 34- (1) İlgililer, tescil, değişiklik veya silinme istemleri ile ilgili olarak, sicil müdürlüğünce verilecek kararlara karşı, tebliğlerinden itibaren sekiz gün içinde, sicilin bulunduğu yerde ticari davalara bakmakla görevli asliye ticaret mahkemesine dilekçe ile itiraz edebilirler.

(2) Bu itiraz mahkemece dosya üzerinden incelenerek karara bağlanır. Ancak, sicil müdürünün kararı, üçüncü kişilerin sicilde kayıtlı bulunan hususlara ilişkin menfaatlerine aykırı olduğu takdirde, itiraz edenle üçüncü kişi de dinlenir. Bunlar mahkemeye gelmezlerse dosya üzerinden karar verilir.

III - Açıklık

MADDE 35- (1) Tescil işleminin dayanakları olan dilekçe, beyanname, senetler, belgeler ve ilanları içeren gazeteler, üzerlerine sicil defterinin tarih ve numaraları yazılarak sicil müdürlüğünce saklanır.

(2) Herkes ticaret sicilinin içeriğini ve müdürlükte saklanan tüm senet ve belgeleri inceleyebileceği gibi giderini ödeyerek bunların onaylı suretlerini de alabilir. Bir hususun sicilde kayıtlı olup olmadığına dair onaylı belge de istenebilir.

(3) Tescil edilen hususlar, kanun veya Kanununun 26 ncı maddesine göre çıkarılacak yönetmelikte aksine bir hüküm bulunmadıkça ilan olunur.
126

(4) İlan, Türkiye genelinde sicil kayıtlarının ilanına özgü Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile yapılır.

IV - Sonuçları

1. Tescil ve ilanın üçüncü kişilere etkisi

MADDE 36- (1) Ticaret sicili kayıtları nerede bulunurlarsa bulunsunlar, üçüncü kişiler hakkında, tescilin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edildiği; ilanın tamamı aynı nüshada yayımlanmamış ise, son kısmının yayımlandığı günü izleyen iş gününden itibaren hukuki sonuçlarını doğurur. Bu günler, tescilin ilanı tarihinden itibaren işlemeye başlayacak olan sürelerle de başlangıç olur.

(2) Bir hususun tescil ile beraber derhâl üçüncü kişiler hakkında sonuç doğuracağına veya sürelerin derhâl işleyeceğine ilişkin özel hükümler saklıdır.

(3) Üçüncü kişilerin, kendilerine karşı sonuç doğurmaya başlayan sicil kayıtlarını bilmediklerine ilişkin iddiaları dinlenmez.

¹²⁶ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanununun 40 uncu maddesiyle, bu fıkrada yer alan “tüzükte” ibaresi “Kanunun 26 ncı maddesine göre çıkarılacak yönetmelikte” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) Tescili zorunlu olduğu hâlde tescil edilmemiş veya tescil edilip de ilanı zorunlu iken ilan olunmamış bir husus, ancak bunu bildikleri veya bilmeleri gerektiği ispat edildiği takdirde, üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilir.

2. Görünüşe güven

MADDE 37- (1) Tescil kaydı ile ilan edilen durum arasında aykırılık bulunması hâlinde, tescil edilmiş olan gerçek durumu bildikleri ispat edilmediği sürece, üçüncü kişilerin ilan edilen duruma güvenleri korunur.

3. Sorumluluk

MADDE 38- (1) (**Değişik birinci cümle: 26/6/2012-6335/5 md.**) Tescil ve kayıt için gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar, ikibin Türk Lirası idari para cezasıyla cezalandırılır. Gerçeğe aykırı tescilden dolayı zarar görenlerin tazminat hakları saklıdır.

(2) Kayıtların 32 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümlerine uymadığını öğrendikleri hâlde düzeltilmesini istemeyenler ve tescil olunan bir hususun değişmesi, sona ermesi veya kaldırılması dolayısıyla, kaydın değiştirilmesini veya silinmesini istemeye ya da yeniden tescili gereken bir hususu tescil ettirmeye zorunlu olup da bunu yapmayanlar, bu kusurları nedeniyle üçüncü kişilerin uğradıkları zararları tazmin ile yükümlüdürler.

6114 SAYILI ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN

Kanun/Karar No: 6114

Yayın Tarihi: 03.03.2011

Resmî Gazete No: 27863

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 6

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Görev ve Yetkiler ile Teşkilat Yapısı

Kuruluş, görev ve yetkiler

MADDE 3 - (1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, bu Kanunla ve ilgili diğer mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahip, Yükseköğretim Kurulu ile ilgili, merkezi Ankara'da bulunan özel bütçeli bir kuruluştur.

(2) Başkanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yükseköğretim Kurulu kararlarına veya ilgili mevzuat hükümlerine istinaden başta yükseköğretim kurumlarında ön lisans, lisans veya lisansüstü öğrenim görece adayların puan sıralamasına göre tespiti veya yerleştirilmesi ile yükseköğretim kurumlarında atama veya yükselmelerde esas alınan sınavlar olmak üzere, ulusal ve uluslararası her türlü bilim, yetenek veya yabancı dil sınavları ile gerektiğinde yerleştirme işlemlerini yapmak.

b) İlgili mevzuat hükümleri uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev almaya veya görevde yükselmeye yönelik sınavları ve gerektiğinde yerleştirme işlemlerini ilgili kurumun talebine bağlı olarak yapmak.

c) Özel hukuk tüzel kişilerinin talep ettikleri her türlü ölçme ve değerlendirme işlemlerini yapmak.

ç) Sınav ölçme, değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine yönelik yıllık sınav takvimini belirlemek, kamuoyuna duyurmak ve bu Kanunda belirlenen ilkelere göre yerine getirmek.

d) Sınav hizmetlerinin yerine getirilmesinin tüm aşamalarında, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak gerekli güvenlik tedbirlerini almak.

e) Hizmetin gereklerine uygun ölçme, seçme, değerlendirme ve yerleştirme yöntemlerini belirlemek.

f) Sınav yapılacak merkezleri oluşturmak, sınav hizmetlerini yapacak kişileri belirlemek ve gerekli görevlendirmeleri yapmak.

g) Sınav, ölçme, değerlendirme, yerleştirme, araştırma ve diğer hizmet bedellerini belirlemek.

ğ) Gerekli hâllerde sınavları ertelemek, kısmen veya tamamen iptal etmek, adayların işlemlerini geçersiz saymak.

h) Faaliyet alanlarıyla ilgili araştırmalar yapmak, ulusal ve uluslararası gelişmeleri izlemek, bilimsel toplantılara katılmak, ulusal ve uluslararası kurumlarla işbirliği yapmak.

ı) Sınav sonuçlarını analiz etmek ve sonuçları kamuoyuna duyurmak; sınav sonuçlarını ilgili kurum veya kuruluşlara basılı veya elektronik ortamda iletmek.

i) Görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapmak ve kılavuzlar hazırlamak.

j) (Ek: 4/7/2012-6353/46 md.) Faaliyetleri ile ilgili olarak şirket kurmak, kurulmuş şirketlere ortak olmak.

(3) Başkanlık, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Başkanlığın yürüttüğü iş ve işlemlerin yerine getirilmesinde, Başkanlık çalışanları ve görevlendirilen diğer uygulayıcı birimlere sınav görevlendirmeleri, sınav sorularının oluşturulması, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme yöntem ve süreçlerinin seçimi ve uygulanmasında hiçbir organ, makam, merci veya kişi tarafından talimat verilemez.¹²⁷

(4) Başkanlık, sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme hizmetlerini yerine getirirken ihtiyaç duyduğu aşamalarda, soru hazırlama, donanım ve yazılım olarak bilgisayar ve iletişim altyapısı, yazılım geliştirme ve güncelleme baskı, paketleme, taşıma, dağıtım, güvenlik ve işgücü hizmetleri satın alabilir. Sınav hizmetleriyle sınırlı

¹²⁷ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 65 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "birimlere" ibaresinden sonra gelmek üzere "sınav görevlendirmeleri," ibaresi eklenmiştir.

kalmak üzere bu mal ve hizmetlerin temininde, Başkanlık ile Başkanlığın kuracağı veya iştirak edeceği şirketler tarafından gerçek kişiler, kamu tüzel kişileri veya özel hukuk tüzel kişilerinden alınan mal ve hizmetlerle ilgili olarak 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Söz konusu mal ve hizmetlerin teminine ilişkin usul ve esaslar, Kamu İhale Kurumunun görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.^{128 129}

Başkan, Başkan yardımcıları ve Yönetim Kurulu

MADDE 4 – (1) Başkan, Başkanlığın en üst amiri olup Başkanlık hizmetlerini mevzuata, Yönetim Kurulu kararlarına, Başkanlığın amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasındaki koordinasyonu sağlar.

(2) Başkan, Devlet üniversitelerinde görev yapan profesör unvanına sahip öğretim üyelerinden, Yükseköğretim Kurulunun önereceği üç aday arasından müşterek kararname ile dört yıllığına atanır. Süresi dolan Başkan, bir defaya mahsus olmak üzere yeniden atanabilir. Başkan ve Devlet üniversitelerinde görevli öğretim üyeleri arasından atanan Başkan yardımcılarının yaş haddi, öğretim üyelerinde olduğu gibidir. Görev süresi biten Başkan, yeni Başkan atanıncaya kadar görevine devam eder.

(3) Başkan, görev süresince kadrosunda bulunduğu üniversitede ücretsiz izinli sayılır. Başkanlık görevi süresince, Başkanın kadrosuyla ilgili özlük hakları devam eder ve bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır; terfisi başka bir işleme gerek kalmadan süresinde yapılır. Görev süresi biten veya görevinden süresinden önce ayrılan Başkan, başka bir işleme gerek kalmaksızın üniversitedeki kadrosuna geri döner.

(4) Görev süresi dolmadan Başkanın görevine son verilemez. Ancak, atanmak için gerekli şartları taşımadığı ya da kaybettiğinin tespit edilmesi veya görevini yerine getiremeyeceğinin Yükseköğretim Genel Kurulu kararıyla tespit edilmesi ve resmî sağlık kurulu raporu

¹²⁸ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 65 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “iletişim altyapısı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yazılım geliştirme ve güncelleme” ibaresi eklenmiştir.

¹²⁹ 4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle, bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “Başkanlık” ibaresi “Başkanlık ile Başkanlığın kuracağı veya iştirak edeceği şirketler” şeklinde değiştirilmiştir.

ile belgelenmesi hâlinde, Başkan görev süresi dolmadan atandığı usule göre görevden alınabilir.

(5) Başkan, kendisine yardımcı olmak üzere, en az biri Devlet üniversitelerinde görevli öğretim üyeleri arasından olmak üzere, kendi görev süresi ile sınırlı olmak üzere üç Başkan yardımcısı atar. Üçüncü fıkra hükmü Devlet üniversitelerinde görevli Başkan yardımcısı hakkında da uygulanır.¹³⁰

(6) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi olanlar arasından atanan Başkan yardımcılarında, en az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olma ve en az on yıllık memuriyetinin bulunması şartları aranır. Bunlar, Başkan yardımcılığı süresince kurumlarından aylıksız izinli sayılır; Başkan yardımcılığı süresince bunların memuriyetle ilgili özlük hakları devam eder ve bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır; terfileri başka bir işleme gerek kalmadan süresinde yapılır. Görev süresi biten veya görevinden süresinden önce ayrılanlar, bir ay içinde önceki kurumlarında mükteseplerine uygun kadrolara atanırlar. Bunların Başkan yardımcılığında geçen süreleri makam tazminatı ile temsil veya görev tazminatı ödenmesi gereken süre olarak değerlendirilir ve bunlar emeklilik yönünden bakanlık genel müdür yardımcısı için belirlenmiş olan ek gösterge, makam tazminatı ile temsil veya görev tazminatından aynı usul ve esaslara göre yararlandırılır.

(7) Başkan sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla, görev ve yetkilerinden bir bölümünü Başkan yardımcılarında devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur. Yetki devri sorumluluğu ortadan kaldırmaz.

(8) Başkanlığın karar organı olan Yönetim Kurulu, Başkan ve Başkan yardımcılarını dâhil sekiz üyeden oluşur. Başkan, Yönetim Kurulunun da başkanıdır. Yönetim Kurulunun, Başkan ve Başkan yardımcılarını dışındaki üyeleri;¹³¹

a) Milli Eğitim Bakanlığında en az genel müdür düzeyinde bir temsilciden,

b) Yükseköğretim Kurulundan Yürütme Kurulu üyeleri arasından belirlenecek bir temsilciden,

¹³⁰ 4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanunun 47 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "iki" ibaresi "üç" şeklinde değiştirilmiştir.

¹³¹ 4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanunun 47 nci maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan "yedi" ibaresi "sekiz" şeklinde değiştirilmiştir.

c) Devlet Personel Başkanlığından en az Başkan yardımcısı düzeyinde bir temsilciden,

ç) Devlet üniversitelerinde görevli öğretim üyeleri arasından Yükseköğretim Kurulunca seçilen bir temsilciden,

oluşur.

(9) Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi dört yıldır. Başkan ve Başkan yardımcıları dışındaki üyelerin aslı görevleri devam eder.

(10) Sekizinci fıkraya göre görevlendirilen temsilcilerin kurumlarındaki görevlerinden ayrılmaları hâlinde, Yönetim Kurulundaki görevleri de sona erer. Bunların yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere ilgili kurumlar tarafından yeni temsilciler görevlendirilir.

(11) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Sınav sorularının hazırlanması veya sınavların yapılması için gerekli ilkeleri belirlemek.¹³²

b) Sınavların yürütülmesinde gerekli kılavuz, açıklama ve belgeleri onaylamak.

c) Yükseköğretim Kurulunun öngördüğü sınavları aksatmayacak biçimde diğer kurumlardan gelen talepleri karşılamak üzere, Başkanlığın yıllık iş programını oluşturmak.

ç) Sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme faaliyetlerine yönelik olarak adaylardan veya kurumlardan alınacak hizmet bedellerini ve bedel alınmayacak hizmetleri, kişi, kurum ve kuruluş itibarıyla tespit etmek.

d) Gerekli hâllerde sınavların kısmen veya tamamen iptaline, ertelenmesine, adayların eşdeğer sınavlara alınmasına veya aday işlemlerinin geçersiz sayılmasına ve sorumlular hakkında gerekli işlemlerin başlatılmasına karar vermek.

e) Sınav koordinatörlükleri ile buralarda görevlendirilenlerin görevlerini belirlemek.

¹³² 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunun 53 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "görevlileri belirlemek ve komisyonları oluşturmak" ibaresi "ilkeleri belirlemek" şeklinde değiştirilmiştir.

f) Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere, doğrudan merkeze bağlı olarak kurulacak temsilciliklerin yeri ve sayısı hakkında kararlar almak.

g) Başkanlığın görev alanına giren diğer konular arasından Başkan tarafından gündeme alınanları görüşüp karara bağlamak.

ğ) (Ek: 4/7/2012-6353/47 md.) Başkanlığın sınav faaliyetleri ile ilgili olarak kuracağı veya iştirak edeceği şirketler için Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak.

(12) Yönetim Kurulu, Başkanın çağrısı üzerine ve Başkanın oluşturduğu gündemle en az beş üye ile toplanır ve oy çokluğu ile karar alır. Oyların eşit olması hâlinde, Başkanın oyu yönünde karar alınır. Kararlarda çekimser oy kullanılamaz. Karara katılmayan üyeler gerekçelerini yazılı olarak belirtirler. (Ek cümle: 2/12/2016-6764/66 md.) Yönetim Kurulu toplantıları ses, görüntü veya yazı nakleden bilişim sistemleri ile de yapılabilir.

Başkanlık teşkilatı

MADDE 5 - (1) (Değişik: 2/12/2016-6764/67 md.) Başkanlık, merkez teşkilatı ile doğrudan Başkanlığa bağlı temsilciliklerden ve elektronik sınav merkezlerinden oluşur. Temsilciliklerin açılacağı yer ve sayıları Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla, elektronik sınav merkezlerinin açılacağı yer ve sayılar ise Yönetim Kurulunca belirlenir. Başkanlık kadro veya pozisyonlarında görevli personel tüm iş ve işlemlerinde doğrudan Başkanlığa bağlı olmak üzere geçici veya sürekli olarak temsilciliklerde veya elektronik sınav merkezlerinde görevlendirilebilir.

(2) Başkanlığın hizmet birimleri şunlardır:

a) (Değişik: 2/12/2016-6764/67 md.) Ölçme ve Değerlendirme Daire Başkanlığı.

b) Sınav Hizmetleri Daire Başkanlığı.

c) Yabancı Dil Sınavları Daire Başkanlığı.

ç) Bilgi Güvenliği ve Yönetimi Daire Başkanlığı.

d) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı.

e) Hukuk Müşavirliği.

f) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı.

g) (Ek: 4/7/2012-6353/48 md.; Değişik: 2/12/2016-6764/67 md.) Kurumsal İlişkiler Daire Başkanlığı.

ğ) (Ek: 4/7/2012-6353/48 md.) Sınav Görevlileri Yönetimi Daire Başkanlığı.

h) (Ek: 2/12/2016-6764/67 md.) Araştırma Geliştirme Daire Başkanlığı.

ı) (Ek: 2/12/2016-6764/67 md.) Engelli Adaylar Daire Başkanlığı.

(3) Başkanlıkta doğrudan Başkana bağlı veya daire başkanlıkları altında, daimi ve geçici çalışma grupları oluşturulabilir.

(4) Başkanlık hizmet birimlerinin görevleri şunlardır:

a) (Değişik: 2/12/2016-6764/67 md.) Ölçme ve Değerlendirme Daire Başkanlığı: Başkanlık tarafından yapılan sınavlarda sorulacak soruları hazırlamak veya hazırlatmak, denetlemek ve güvenli bir şekilde şifreleyerek saklamak, soru havuzu oluşturmak ve güvenliğini sağlamak, soruların geçerlik ve güvenilirlik düzeylerini artırmak; Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

b) Sınav Hizmetleri Daire Başkanlığı: Ön lisans, lisans ve lisansüstü öğretim ile ilgili sınavlar ile akademik personelin seçimine ilişkin sınav hizmetlerini Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yürütmek; kamu kurum ve kuruluşları veya özel hukuk tüzel kişileri tarafından talep edilen mesleğe giriş, yeterlilik, görevde yükselme ve benzeri meslekî sınav hizmetlerinin yapılması, sınava ilişkin değerlendirme ve sonuç belgelerinin düzenlenmesi ile itirazların incelenmesi işlemlerini yürütmek; Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

c) Yabancı Dil Sınavları Daire Başkanlığı: Akademik unvanların alınmasında ve yükselmelerde, kamu personelinin atanmasında mevzuatta öngörülen sınavlar başta olmak üzere, ihtiyaç duyulan alanlarda ve dillerde yabancı dil bilgi düzeyinin ölçülmesine yönelik sınav sorularının hazırlanması veya hazırlatılması, bu sınavlara ilişkin diğer hizmetlerin yapılması, sonuç belgelerinin düzenlenmesi ile itirazların incelenmesi işlemlerini yürütmek; Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

ç) Bilgi Güvenliği ve Yönetimi Daire Başkanlığı: Başkanlığın yazılım ve donanım altyapısı ile ilgili tüm işleri, bilgi güvenliğini en üst

düzye de tutarak yürütmek ve koordine etmek; Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

d) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı: 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak; Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

e) Hukuk Müşavirliği: Başkanlık birimleri tarafından sorulan hukuki konular ile mali ve cezai sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek; Başkanlığın menfaatlerini koruyan anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak; adli ve idari davalarda gerekli olacak belgeleri hazırlamak, taraf olduğu davalarda ve icra takiplerinde Başkanlığı temsil etmek veya Başkanlığın hizmet satın alma yoluyla temsil edildiği davaları takip ve koordine etmek; Başkanlığın faaliyet ve sorumluluk alanları ile ilgili hukuki çalışmalar yapmak; Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

f) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı: Başkanlığın insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak; personel sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması ile ilgili tekliflerde bulunmak; Başkanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek; Başkanlık personelinin atama, özlük, disiplin, emeklilik ve sağlıkla ilgili işlerini yapmak; Başkanlığın eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak; Başkanlığın tamamına ilişkin olarak ihtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralama ve satın alma işlerini yürütmek; temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak; genel evrak faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek; Başkanlık kütüphane ve genel arşiv hizmetlerini yürütmek; Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

g) (Ek: 4/7/2012-6353/48 md.) Kurumsal İlişkiler Daire Başkanlığı: Başkanlıkça ilk defa yapılacak olan sınavları tanımlamak, sınav kabul koşullarını belirlemek, sınavla ilgili protokolleri hazırlamak, sınav takvimini oluşturmak, sınav yönergeleri ve kılavuzlarını hazırlamak, sınavların uygulanmasına yönelik iş geliştirme çalışmalarını koordine etmek, telifler, sınav evrakının

basımı ve dağıtımı ile ilgili işleri ve dış ilişkileri yürütmek, Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak. ¹³³

ğ) (Ek: 4/7/2012-6353/48 md.) Sınav Görevlileri Yönetimi Daire Başkanlığı: Başvuru merkezleri ve sınav koordinatörlüklerinin koordinasyonunu sağlamak, sınavlarda görev alacak olan personeli görevlendirmek ve sınav ücretleri ile ilgili işlemleri yürütmek, doğrudan merkeze bağlı temsilcilikleri yönetmek, Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

h) (Ek: 2/12/2016-6764/67 md.) Araştırma Geliştirme Daire Başkanlığı: Başta yeni sınav veya soru türleri ve puanlama yöntemleri olmak üzere Başkanlığın faaliyet gösterdiği tüm alanlarda araştırmalar yapmak veya yaptırmak; yeni yöntem ve teknolojileri takip ederek bunları ülke koşullarına uyarlamak; bu alanlarda gerekli hizmet içi eğitimler vermek; eğitim programları düzenlemek; Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

ı) (Ek: 2/12/2016-6764/67 md.) Engelli Adaylar Daire Başkanlığı: Başkanlıkça yapılan sınavlara başvuruda bulunan engelli adaylar ile ilgili tüm iş ve işlemleri takip etmek, gerekli raporları toplamak, gerekli bilgilendirmeleri yapmak, engelli adayların sınavlarının sorunsuz bir şekilde gerçekleşmesi için sınav evrakı ve yardımcı personel konusunda gerekli düzenlemeleri yapmak, bunun için gerekli eğitimleri vermek, yurtiçi ve yurtdışı toplantılar düzenlemek, engelli adayların sınav koşullarını iyileştirici tedbirleri araştırmak, takip etmek ve ülke şartlarına uyarlamak; Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(5) (Ek: 4/7/2012-6353/48 md.) Başkanlık, sınav faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kuracağı veya iştirak edeceği şirketler eliyle yürütebilir. Şirket kurulmasına veya kurulu şirketlere iştirak edilmesine, yönetim kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilir.

Personel rejimi ve mali hükümler

MADDE 6 – (1) Başkan ve Devlet üniversitelerinde görevli öğretim üyeleri arasından atanan Başkan yardımcıları dışındaki Başkanlık personeli, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tâbidir ve Başkan tarafından atanır.

¹³³ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 67 nci maddesiyle, bu bentte yer alan “Dış İlişkiler ve İş Geliştirme” ibaresi “Kurumsal İlişkiler” şeklinde değiştirilmiş, aynı bende “koordine etmek,” ibaresinden sonra gelmek üzere “teklifler,” ibaresi eklenmiştir.

(2) Başkana, Yükseköğretim Kurulu Başkan Vekiline ödenen aylık ve sosyal yardımları; Başkan yardımcılara, Yükseköğretim Yürütme Kurulu üyelerine ödenen aylık ve sosyal yardımları geçmemek üzere, Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilecek tutarda ödeme yapılır. **(Değişik son cümle: 4/7/2012-6353/49 md.)** Başkan ve Başkan yardımcıları tam zamanlı görev yapar ve görevleri süresince, lisansüstü eğitim faaliyetleri ve bu Kanun uyarınca kurulan şirket organlarında alınan görevler hariç, başka hiçbir kurum veya kuruluşta ücretli iş göremez. Bunlara, şirket organlarında aldıkları görevleri nedeniyle şirket kaynaklarından yapılabilecek aylık ödeme tutarı, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen miktarları geçemez.

(3) Yönetim Kurulu üyelerine, ayda dörtten fazla olmamak üzere, her bir toplantı için (3.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir.¹³⁴

(4) (Mülga: 11/10/2011-KHK-666/1 md.)

(5) Başkanlıkta Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanı ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcısı istihdam edilir. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık lisans eğitimi veren Başkanlıkça yönetmelikle belirlenecek fakülte, yüksekokul veya bölümlerden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış yabancı yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.

b) Uzman yardımcılığına giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla otuz yaşını doldurmamış olmak.

c) Meslek ve yabancı dil konularında yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

(6) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcılığına atananlar en az üç yıl fiilen çalışmak, her yıl olumlu sicil almak, Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dili Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az (C) düzeyinde veya buna denk kabul edilen ve uluslararası geçerliliği

¹³⁴ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 68 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "ikiden" ibaresi "dörtten" şeklinde değiştirilmiştir.

bulunan bir seviyede bildiğini belgelemek ve ÖSYM'nin faaliyet alanına giren konularda hazırladıkları özgün bir tezi jüri önünde başarı ile savunmak kaydıyla, yapılacak yeterlilik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya hazırladıkları tez kabul edilmeyenlere, tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için, bir yılı aşmamak üzere ilave süre verilir. Yeterlilik sınavında başarılı olanlar, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanı olarak atanır. Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile olumsuz sicil alanlar, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcısı unvanını kaybeder ve öğrenim durumlarına uygun kadrolara atanırlar. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanı ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlilik sınavı ile çalışma usul ve esasları Başkanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(7) **(Değişik:24/10/2011-KHK-661/100 md.)** Başkanlıkta daire başkanı olarak atanabilmek için 657 sayılı Kanunda öngörülen şartların yanı sıra, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanlığına atanmak için öngörülen eğitim şartının da taşınması gerekir.

(8) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesinin son fıkrasına göre görevlendirilenler ile 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kurulu ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarına ait kadrolarda çalışanlardan Başkanlıkta görevlendirilenlere, aslî görevlerine ait aylık ve her türlü diğer ödemeler ile mali ve sosyal hakları ödenmeye devam olunur. **(Mülga ikinci ve üçüncü cümleler: 11/10/2011-KHK-666/1 md.) (...)** ¹³⁵ Bu fıkra kapsamında görevlendirilecek personel sayısı 10'u geçemez.

(9) Başkanlıkta 657 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümlerine bağlı kalmaksızın sözleşme ile yerli veya yabancı uzman istihdam edilebilir. Sözleşmeli olarak istihdam edilecek personel, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık

¹³⁵ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK ile bu fıkra yapılan düzenleme; 10/10/2013 tarihli ve 28791 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 27/12/2012 tarihli ve E.: 2011/139, K.: 2012/205 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Bu personelin atama usul ve esasları ile personele ilişkin diğer hususlar Başkanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Bunlara ödenecek ücretin net tutarı, birinci dereceli Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanına ödenen bir aylık ortalama net tutarı aşmamak üzere Başkan tarafından tespit edilir. Bu fıkra uyarınca çalıştırılacak uzman sayısı, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanı ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcısı kadro sayısının yarısını aşamaz. Bunların, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanları için aranan eğitim ve yabancı dil şartlarını taşıması şarttır. Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı veya bu sınava denk kabul edilen uluslararası geçerliliği bulunan sınavlarla ölçülmeyen yabancı diller için, ilgili dilde en az üç yıllık ortaöğretim veya ön lisans, lisans veya yüksek lisans diploması almış olmak ya da o dilin resmî dil olarak konuşulduğu ülke resmî makamları tarafından düzenlenen sınavda yüzde seksen oranında başarılı olmak gerekir. **(Ek cümleler: 2/12/2016-6764/68 md.)** 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun uyarınca Başkanlık adına mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden doktora öğrenimlerini başarıyla tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere Başkanlığın ilgili kadrolarına atananlar, bu fıkra kapsamında belirlenen kadro sayısına bağlı kalmaksızın sözleşmeli yerli uzman olarak da istihdam edilebilir. Bu şekilde istihdam edilenler, bu görevleri süresince aylıksız izinli sayılırlar ve aylıksız izinli sayıldıkları kadro unvanları dikkate alınmak suretiyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olmaya devam ederler. Bu görevlerde geçen hizmet süreleri kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirilir. Bunlara sözleşmeli personel olarak çalıştıkları süreler için iş sonu tazminatı ödenmez ve bu şekilde çalışılan süreler bunların emekli ikramiyelerinin hesabında dikkate alınır. ¹³⁶

(10) Bu Kanunun yürütülmesinde görev alan kamu görevlileri ile hizmet satın alınması durumunda yüklenici özel hukuk tüzel kişilerinin ilgili personeli, göreve getirilmeden önce imzalayacakları bir gizlilik sözleşmesi ile görevlerini yerine getirmeleri sırasında edindikleri kamuya, ilgililere ve üçüncü kişilere ait gizlilik taşıyan bilgileri, kişisel verileri, Başkanlıkla ve Başkanlık tarafından yapılan sınavlarla ilgili gizlilik taşıyan bilgileri, ticari sırları ve bunlara ait belgeleri bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına

¹³⁶ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 68 inci maddesiyle, bu fıkranın beşinci cümlesinde yer alan “üçte birini” ibaresi “yarısını” şeklinde değiştirilmiştir.

açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(11) Başkanlık lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeni ile hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil edilen vekalet ücretlerinin avukatlara dağıtım hakkında 2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

(12) Başkanlık kadrolarının tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

(13) **(Değişik: 2/12/2016-6764/68 md.)** Başkanlıkça yurtiçinde ve yurtdışında sınav soru havuzunda yer alacak soruların hazırlanmasında görevlendirilenlere ve cevapların değerlendirilmesinde katkısı olanlara soru ücreti; 2 nci maddenin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca oluşturulan koordinatörlüklerin koordinatörüne ve diğer personeline, bina sınav sorumluları ile bina yöneticilerine, salon başkanlarına, gözetmenlere, sınav güvenliğini sağlayan kolluk kuvvetlerine, kapalı dönem çalışanlara ve sınav sürecinde görev alan diğer personele sınav ücreti ödenir. Kadrolu veya sözleşmeli çalışan personele ayrıca soru ücreti ödenmez. Memuriyet mahalli dışına sınav görevi için görevlendirilenlerden sınav ücreti ödenenlere 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre sadece yol gideri ödenir. Sınav ve soru ücreti tutarına ilişkin usul ve esaslar; sınavın ve soruların özelliği, sınava katılanların sayısı, görev ve yetkileri, sınav yerinin özelliği ve çalışma süresi gibi hususlar değerlendirilmek suretiyle, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Bu fıkarda yer alan hükümler, yükseköğretim kurumlarının açık öğretim sınavları, kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerinin talepleri üzerine yükseköğretim kurumlarınca yapılan sınavlar hakkında da uygulanır.

(14) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan merkezi sistem sınavlarında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurum müdürlükleri ile koordinatörlüklerce, her bir başvuruyu kaydı için adaylardan alınacak başvuru, tercih, şifre verme gibi hizmet bedeli, okulların ve koordinatörlüklerin sınav hizmetlerine yönelik ihtiyaçlarında kullanılmak üzere koordinatörlük ile okul ve kurum müdürlüklerinin bağlı olduğu il veya ilçe millî eğitim müdürlükleri nezdinde açılan hesaba aktarılır. Başvuru, tercih, şifre verme gibi hizmet bedellerinin tahsiline ve söz konusu tutarların harcanmasına ilişkin usul ve esaslar Millî Eğitim Bakanlığı ve Ölçme,

Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı arasında imzalanacak protokolle, koordinatörlüklere ilişkin usul ve esaslar Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca Maliye Bakanlığının görüşü alınarak belirlenir. Bu harcamalar Sayıştay tarafından denetlenir. **(Ek cümle: 2/12/2016-6764/68 md.)** Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurum müdürlükleri ile sınav koordinatörlüklerinin bu fıkra kapsamındaki mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeleri nedeniyle düzenledikleri kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.

(15) ⁽⁴⁾Başkan, Başkan yardımcıları, Yönetim Kurulu üyeleri ile Başkanlık Müşaviri, Daire Başkanı, I. Hukuk Müşaviri, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanı ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcısı ile Şube Müdürü olarak çalıştırılanlar, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarda belirtilenler, Başkanlıktaki görevlerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, Başkanlık tarafından yapılan sınavlara yönelik hazırlık kursları veya yayınlarla ilgili faaliyet gösteren gerçek kişiler ile özel hukuk hükümlerine tâbi tüzel kişilerde ya da bunların iştiraklerinde görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamaz ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez. Bunların eşleri, çocukları ile ikinci dereceye kadar kan ve kayın hısımları, bunların görevleri süresince, Başkanlık tarafından yapılan sınavlara yönelik hazırlık kursları veya yayınlarla ilgili faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları dışındaki tüzel kişiliklerde ya da bunların iştiraklerinde görev alamaz ya da bu tür işlere ortak olamaz ve bu tüzel kişilerden ya da iştiraklerden gelir sağlayacak ya da sağlayabilecek doğrudan ya da dolaylı ilişkiye giremez. **(Ek cümle: 2/12/2016-6764/68 md.)** Soru hazırlama ve denetleme faaliyetlerine ilişkin birimlerde görev yapanlardan bu fıkra hükümlerine aykırı durumları tespit edilenler başka birimlerde görevlendirilir. ^(137 138)

(16) ÖSYM'nin gelirleri şunlardır:

a) Yurt içi ve yurt dışı sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme hizmetleri karşılığında alınacak ücretler.

¹³⁷ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "dördüncü" ibareleri "Daire Başkanı, I. Hukuk Müşaviri, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanı ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcısı ile Şube Müdürü olarak çalıştırılanlar" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

¹³⁸ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanununun 68 inci maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesine "Yönetim Kurulu üyeleri ile" ibaresinden sonra gelmek üzere "Başkanlık Müşaviri," ibaresi eklenmiştir.

- b) Yayın ve telif haklarından alınan ücretler.
- c) Genel bütçeden yapılacak yardımlar.
- ç) Başkanlığa yapılacak her türlü bağış, yardım ve vasiyetler.
- d) Başkanlık gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler.
- e) Diğer gelirler.

(17) (Ek: 4/7/2012-6353/49 md.) Yurt dışı temsilcilikler bünyesinde sınav koordinatörlüğünün kurulacağı yerler ve süresi ile koordinatörlüklerin çalışma usul ve esasları, bu koordinatörlüklerde görevlendirilenlerin niteliği, görev süresi ve ödenecek ücretler, koordinatörlere yapılacak ödemeler dışında kalan diğer harcamaların neler olacağına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

(18) (Ek: 4/7/2012-6353/49 md.) Soru hazırlama, denetleme ve değerlendirme konularında ihtisaslaşmış yardımcı doçent, doçent ve profesör unvanlı öğretim üyeleri, üniversitelerinin muvafakati ile Başkanlığın soru hazırlama ve denetleme hizmetlerinde görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilenlerin sayısı onu geçemez. Görevlendirilenler, görev süresince kadrosunda bulunduğu üniversitede aylıksız izinli sayılırlar ve bunlara 6 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca Başkan yardımcılara ödenen aylık ve sosyal yardımların yüzde doksanı tutarında ödeme yapılır. Görevleri süresince, kadrolarıyla ilgili özlük hakları devam eder ve bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır. Görevleri sona erenler, başka bir işleme gerek kalmaksızın üniversitedeki kadrosuna geri döner. Bu fıkra hükümlerine göre görevlendirilenlerin asli kadroları esas alınarak belirlenecek sigorta primi işveren payı veya 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin emeklilik keseneği kurum karşılığı ve genel sağlık sigortası primleri Başkanlık tarafından karşılanır. ¹³⁹

(19) (Ek: 12/7/2013-6495/53 md.) Yükseköğretim kurumlarının önlisans, lisans ve lisansüstü diploma programlarına kayıtlı öğrencilerden Başkanlıkça hizmetlerine ihtiyaç duyulanlar başvuru, tercih, sınav evrakının tanzimi ve benzeri sınav hizmetlerine yönelik geçici işlerde kısmî zamanlı olarak çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılan öğrenciler, bu çalışmalarından dolayı işçi olarak kabul edilmez. Kısmî zamanlı olarak çalıştırılan öğrencilere bir saatlik

¹³⁹ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 68 inci maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesine "ihtisaslaşmış" ibaresinden sonra gelmek üzere "yardımcı doçent," ibaresi eklenmiştir.

çalışma karşılığı ödenecek ücret, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu gereğince on altı yaşından büyük işçiler için belirlenmiş olan günlük brüt asgarî ücreti geçemez. Kısmî zamanlı çalışma karşılığı ücret ödenmesi, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından verilmekte olan burs veya öğrenim kredisinin kesilmesi veya aynı Kuruma ait yurtlardan yararlanma hakkının kaldırılması sonucunu doğurmaz. Kısmî zamanlı olarak öğrenci çalıştırılmasına ilişkin haftalık çalışma süreleri ve yapılacak ücret ödemelerinin tutarı ile diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Başkanlık tarafından belirlenir. Bunlar hakkında 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü uygulanır ve prim ödeme yükümlüsü Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığıdır. Hak sahibi olarak almış oldukları gelir ve aylıkları bu çalışmalarından dolayı kesilmez.

(20) (Ek: 2/12/2016-6764/68 md.) Başkanlık sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme hizmetleri ile sınırlı olmak üzere öğretim elemanlarına proje, araştırma ve incelemeler yaptırabilir, bilimsel raporlar hazırlatabilir. Bu hizmetlerde görev alan öğretim elemanlarına (40.000) gösterge rakamının ve bir ayda yapılacak toplam olarak (60.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı geçmemek üzere Başkanlıkça belirlenecek tutarda, diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın doğrudan ödeme yapılır. Bu fıkra uyarınca yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

6222 SAYILI SPORDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN

Kanun/Karar No: 6222

Yayın Tarihi: 14.04.2011

Resmî Gazete No: 27905

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 5

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

İl ve ilçe spor güvenlik kurullarının oluşturulması

MADDE 4 – (1) İl spor güvenlik kurulu, vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, belediye başkanlığı, il jandarma komutanlığı, il emniyet müdürlüğü, gençlik ve spor il müdürlüğü, il sağlık müdürlüğü, il milli eğitim müdürlüğü, ilgili federasyon ve amatör spor kulüpleri konfederasyon temsilcileri, vali tarafından belirlenecek bir hukukçu ile farklı spor kulüplerine mensup taraftardan sorumlu kulüp temsilcisi olan en az iki yönetici ve gerekli görüldüğünde davet edilecek basın kuruluşlarının ve ilgili kamu kuruluşlarının temsilcilerinden oluşur.

(2) İlçe spor güvenlik kurulu, kaymakam başkanlığında il spor güvenlik kurulunda yer alan kurum ve kuruluşların ilçedeki temsilcileri ve kaymakam tarafından belirlenecek bir hukukçu ile varsa farklı spor kulüplerine mensup taraftardan sorumlu kulüp temsilcisi olan en az iki yönetici ve gerekli görüldüğünde davet edilecek basın kuruluşlarının ve ilgili kamu kuruluşlarının temsilcilerinden oluşur.

Spor alanlarının güvenlik ve düzenine ilişkin tedbirler

MADDE 5 – (1) Ev sahibi spor kulüpleri;

a) Spor alanlarında sağlık ve güvenliğe,

b) Müsabakanın yapılacağı yerde konuk takım seyircilerine bağımsız bir bölüm ayırmak ve taraftarlar arasında temas olmamasını sağlamaya yönelik olarak, ilgili spor federasyonları ve uluslararası

spor federasyonları tarafından belirlenen önlemleri almakla yükümlüdür.

(2) Spor kulüpleri, müsabakanın güvenliğini sağlamak amacıyla il veya ilçe spor güvenlik kurullarının kendileriyle ilgili olarak aldığı kararları yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla özellikle;

a) Spor alanlarına, seyri engellemeyecek şekilde ve federasyonun bağlı olduğu uluslararası federasyonun talimatlarına uygun olarak seyirci ile müsabakanın yapıldığı yer arasına tel, duvar, bariyer ve benzeri fizikî engeller konulabilir.

b) Fizikî engeller, ilgili spor güvenlik biriminin görüşü alınarak, il veya ilçe spor güvenlik kurullarının kararı ile kaldırılabilir.

c) Spor alanlarında, çocuklar ve engellilerin müsabakaları izleyebilmeleri için durumlarına uygun yerler tahsis edilir.

ç) Spor alanlarında seyircilerin oturma yerleri numaralandırılır. Bilet satışları koltuk numarasıyla ilişkilendirilerek yapılır. Müsabaka alanlarına kapasitenin üzerinde veya biletsiz seyirci alınmaz.

(4) Spor müsabakalarının yapıldığı alanlara girişi sağlayacak biletler, elektronik sistem üzerinden oluşturulur. Bilet satın almak isteyen kişilerle ilgili olarak, üzerinde adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve fotoğrafı olan bir elektronik kart oluşturulur. Kişinin yabancı olması halinde kart üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yerine uyruğu olduğu devletin adı ile Türkiye'ye giriş yaptığı pasaportun seri numarası kaydedilir. Bilet satışları kişilere özgü elektronik kart üzerinden yapılabilir. Spor müsabakalarına, kişi ancak adına düzenlenen elektronik kart ile izleyici olarak girebilir. Spor müsabakasına izleyici olarak girecek kişilerin kontrolünü ev sahibi kulüp yapmakla yükümlüdür. Bu yükümlülük ev sahibi olmayan müsabakalarda, müsabakaya katılan her iki kulüp; milli müsabakalarda ise, ilgili federasyon tarafından yerine getirilir.

(5) Spor alanlarında; güvenliğin sağlanması ve bu Kanuna aykırı davranışların tespiti amacıyla, gerekli teknik donanımlar kurulur. Kameralar ve benzeri teknik donanımların yerleştirilecekleri yerler ve sayıları il veya ilçe spor güvenlik kurulları tarafından belirlenir.

(6) Futbol dalında en üst lig ile bir altındaki ligde bulunan kulüpler, dördüncü ve beşinci fıkralardaki sistemle ilgili teknik donanımları kendi kullanımındaki spor alanlarında kurmakla yükümlüdür. Elektronik karta ilişkin hükümler hariç olmak üzere aynı yükümlülükler, basketbol, voleybol ve hentbol dallarındaki en üst ligde bulunan kulüplerin kendi kullanımındaki spor alanları bakımından da geçerlidir.

(7) Futbolda en üst profesyonel lig ve bir altındaki ligde bulunan kulüplerin müsabakalarının yapıldığı spor alanlarında; bu Kanunda sayılan diğer spor branşlarında ise uluslararası spor müsabakalarının yapıldığı spor alanlarında ev sahibi ve misafir takım için ayrı ayrı olmak ve gerektiğinde kullanılmak üzere azami yirmi kişi kapasiteli en az iki tane bekletme odası ile genel kolluk görevlileri ile özel güvenlik görevlilerinin kullanımına açık tutulacak güvenlik kameraları ve anons sistemlerinin yönetildiği yeteri kadar kontrol odasının oluşturulması zorunludur. Kontrol odasında federasyon ve spor kulübü temsilcileri de bulunur. Kayıt altına alınan görüntü ve dokümanların birer örneği, müsabakanın sonunda ilgili spor güvenlik birimine, federasyona ve her iki kulüp temsilcisine verilir.

(8) Dördüncü, beşinci ve yedinci fıkralarda belirtilen güvenlik sistemlerinin ve odalarının giderleri, en üst profesyonel futbol ligi ve bir altındaki ligdeki kulüplerin kendileri tarafından; basketbol, voleybol ve hentbol dalları için ise spor tesisinin kullanım hakkına sahip olan kulüp ya da kuruluş tarafından karşılanır.

(9) Spor alanlarında hangi güvenlik sistemi veya teknik donanımın uygulanacağı ilgili federasyonun bağlı olduğu uluslararası spor örgütlerinin düzenlemeleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.

(10) Spor alanları ile çevresinde; bu alanlara sokulması yasak maddelere ve eşyalara, yasak olan davranışlara ve bu alanlarda elektronik takibin yapıldığına ilişkin uyarı levhalarına yer verilir. Bu yükümlülük ilgili spor alanı kullanımında olan spor kulübü tarafından yerine getirilir.

(11) Dördüncü fıkrada belirtilen elektronik kart uygulaması ile ilgili olarak;

a) Bilet organizasyonu ve seyircilerin müsabaka alanlarına giriş ve çıkışına ilişkin kontrol ve denetim yetkisi federasyonlara ait olup federasyonlar bu amaçla bünyelerinde merkezi kontrol sistemi

oluşturur. Elektronik kart oluşturulmak amacıyla alınacak kişisel bilgiler federasyon bünyesinde oluşturulan merkezi veri tabanında tutulur. Bu veri tabanı Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı erişimine açıktır.

b) Elektronik kart ile elektronik kart kapsamında satış gerçekleştirilecek biletlerin basım, satış ve dağıtımına ilişkin yerel uygulamalar kulüpler tarafından, sistem üzerinden merkezi satışları ise ilgili federasyonlar tarafından gerçekleştirilir.

c) **(İptal birinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 12/11/2015 tarihli ve E.: 2014/196, K.: 2015/103 sayılı Kararı ile.)** Merkezi pazarlama ve bilet satışından elde edilecek gelirler kulüplere ait olup federasyon ya da yetki verdiği üçüncü kişiler nezdinde oluşacak bu gelirler kamu kurum ve kuruluşlara ilişkin alacaklar hariç olmak üzere haczedilemez, devir ve temlik edilemez. Federasyonlar bu fıkra kapsamında belirtilen yetkilerini kısmen veya tamamen üçüncü kişilere devredebilir.¹⁴⁰

Saha güvenliği

MADDE 6 – (1) Profesyonel spor dallarında yapılan müsabakalara katılanlar ile basketbol en üst ligindeki spor kulüpleri, genel kolluk ile birlikte görev yapmak üzere güvenliği sağlamaya yetecek sayıdaki özel güvenlik görevlilerini müsabaka öncesinden müsabakanın tamamlanıp seyirci ve sporcuların tahliyesine kadar geçecek dönem içerisinde, müsabakanın yapılacağı yerde bulundurmakla ve spor alanının iç güvenliğini sağlamakla yükümlüdür.

(2) Spor kulüpleri, özel güvenlik görevlileri dışında müsabakalarda seyirci sağlığını ve emniyetini ilgilendiren konularda çalıştırmak üzere ayrıca kulüp görevlileri bulundurmakla yükümlüdür.

(3) Spor kulüpleri, bu Kanunda yer alan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla özel güvenlik hizmeti satın alabilir. En üst profesyonel futbol ligi kulüplerinin müsabakalarında güvenliğin sağlanması amacıyla genel kolluk görevlilerinden, görevde olmayanlar da görevlendirilebilir. Bu görevlendirme, ilgili kulübün başvurusu ve federasyonun talebi üzerine, müsabakanın yapılacağı

¹⁴⁰ Bu bendin üçüncü cümlesi, on birinci fıkranın (a) bendinin ikinci cümlesi yönünden Anayasa Mahkemesi'nin 12/11/2015 tarihli ve E.: 2014/196, K.: 2015/103 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

yerdeki yetkili kolluk birimince yapılır. Bu kolluk görevlilerine, görevlendirildikleri müsabaka ile sınırlı olarak günlük harcırah miktarının iki katı kadar ödeme yapılır. Bu miktar, federasyon tarafından doğrudan kolluk görevlilerinin hesabına yatırılır. Federasyon, ödeyeceği para miktarını ilgili spor kulübünün alacaklarından öncelikle mahsup eder. İl veya ilçe spor güvenlik kurulları tarafından belirlenen özel güvenlik görevlisi sayısının üçte birini geçmeyecek sayıda ve bunların yerine genel kolluk görevlisi bu şekilde görevlendirilir.

(4) Spor alanlarında görev yapacak özel güvenlik görevlileri, 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda belirtilen görev ve yetkileri haizdir. Bu Kanundan doğan görevlerinin ifası sırasında, özel güvenlik görevlilerinin ateşli silah taşımaları yasaktır.

Müsabaka güvenliği

MADDE 7 – (1) Müsabaka güvenlik amiri, spor müsabakalarında alınacak güvenlik önlemlerinin yürütülmesi ve denetlenmesi konularında, müsabakanın güvenliği ile ilgili tüm kişi ve kuruluşlarla gerekli koordinasyonu sağlamakla yetkili ve görevlidir.

(2) Her spor güvenlik birimi amiri, futbolda en üst lig ve bir altındaki lig için, her bir kulüple ilgili bir kolluk görevlisi görevlendirmekle yükümlüdür. Belirlenen kolluk görevlisi, deplasman maçları dahil ilgili kulübün bütün maçlarında görevlendirilir.

(3) Müsabakanın yapıldığı spor alanında genel kolluk görevlileri ile özel güvenlik görevlileri, müsabaka güvenlik amirinin emir ve denetiminde birlikte görev yapar. Müsabaka güvenlik amiri her zaman tribünlerdeki genel kolluk görevlilerinin sayısının artırılmasına karar verebilir.

(4) İl veya ilçe spor güvenlik kurulları, spor alanında spor kulüplerinin bulundurmaları yükümlü oldukları özel güvenlik görevlilerinin sayısını ve görev alacakları yerleri belirlemekle yetkilidir.

Taraftar derneklerinin yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Taraftar dernekleri, bu Kanunun amacına aykırı faaliyette bulunamaz.

(2) Taraftar dernekleri, taraftarların spor ahlâkı ve ilkelerine uygun biçimde sportif faaliyetleri izlemelerini sağlamaya yönelik eğitici faaliyetler düzenler.

Taraftardan sorumlu kulüp temsilcisi

MADDE 9 – (1) Spor kulüpleri, yönetim kurulu üyeleri arasından bir veya birkaç kişiyi taraftardan sorumlu kulüp temsilcisi olarak belirlemek ve bu kişilerin kimlik ve adres bilgilerini spor kulübünün bulunduğu yerdeki genel kolluk birimine bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde, bu Kanun hükümlerine göre taraftardan sorumlu kulüp temsilcisine terettüp eden yükümlülükler, kulüp başkan ve yönetim kurulu üyelerinin tamamı tarafından yerine getirilir.

(2) Taraftardan sorumlu kulüp temsilcileri, müsabaka güvenliğinin sağlanması konusunda genel kolluk görevlileri ile özel güvenlik görevlilerine yardımcı olmakla yükümlüdür.

Seyir güvenliğinin sağlanması

MADDE 10 – (1) Spor müsabakalarında, müsabaka alanının çevresinde bulunan ve insan hayatı açısından tehlike oluşturabilecek yerlerde müsabakaların seyredilmemesi için il veya ilçe spor güvenlik kurulları gerekli önlemlerin alınmasını sağlar.

KAYITLI ELEKTRONİK POSTA SİSTEMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 25.08.2011

Resmî Gazete No: 28036

İlgili Maddeler: Birinci Bölüm: Madde 5
Dördüncü Bölüm: Madde 16

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar ile İlkeler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kayıtlı elektronik posta sisteminin hukukî ve teknik yönleri ile işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; kayıtlı elektronik posta sistemine, bu sistemle yapılacak işlemler ile bu işlemlerin sonuçlarına, kayıtlı elektronik posta adresine sahip gerçek ve tüzel kişilere, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcılarının hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alıcı: Orijinal iletinin alıcısı durumundaki hesap sahibini veya işlem yetkilisini,

b) Arşiv: 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (i) bendinde belirtilen ve kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısının saklamakla yükümlü olduğu bilgi, belge ve elektronik verileri,

- c) Elektronik imza: Başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,
- ç) Elektronik sertifika: İmza sahibinin imza doğrulama verisini ve kimlik bilgilerini birbirine bağlayan elektronik kaydı,
- d) Elektronik veri: Elektronik, optik veya benzeri yollarla üretilen, taşınan veya saklanan ya da elektronik, optik veya benzeri ortamlara aktarılan kayıtları,
- e) ESHS: Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısını,
- f) Gönderici: Orijinal iletinin göndericisi durumundaki hesap sahibini veya işlem yetkilisini,
- g) Güvenli elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,
- ğ) Hesap sahibi: Adına KEP hesabı tahsis edilen gerçek kişiyi veya kamu veya özel hukuk tüzel kişisini,
- h) İşlem sertifikası: Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısının hizmetlerine ilişkin işlem verilerini imzalamak için kullandığı elektronik sertifikayı,
- ı) İşlem yetkilisi: Hesap sahibinin tüzel kişi olduğu durumlarda ilgili KEP hesabına ilişkin işlemleri tüzel kişi nam ve hesabına yapan gerçek kişi veya kişileri,
- i) Kayıtlı elektronik posta (KEP): Elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukukî delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şeklini,
- j) Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısı (KEPHS): 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamındaki yetkilendirme çerçevesinde KEP sistemi kurmak ve işletmek için kurulan anonim şirket ile başvuru yapması ve gerekli koşulları sağlaması hâlinde 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun hükümlerine göre elektronik ortamda tebligat yapmaya yetkili kılınmış idareyi,
- k) KEP delili: Belirli bir işlemin belirli bir zamanda meydana geldiğini gösteren, KEP sisteminde üretilen ve KEPHS'nin işlem sertifikası ile imzalanmış veriyi,

l) KEP hesabı: Orijinal ileti gönderme ve alma ile KEP iletisi alma yeteneğine sahip KEP sisteminde oluşturulan elektronik posta hesabını,

m) KEP iletisi: KEP sistemi içerisinde KEPHS tarafından üretilen KEP delilini içeren ve KEPHS'nin işlem sertifikası ile imzalanmış iletiyi,

n) KEP rehberi: KEP hesabı bilgilerinin doğruluğunun ve güncelliğinin sorgulanabilmesi amacıyla işletilen bilgi ve sorgu sistemini,

o) KEP sistemi: Elektronik iletişim platformları aracılığıyla gerçekleşen, gönderildi ve alındı onayları da dâhil olmak üzere KEP iletilerinin tüm süreçlerine ilişkin olarak KEP delili oluşturulması, güvenli bir şekilde kimlik tespiti yapılması, KEP hesabı, KEP rehberi ve arşiv hizmetleri verilmesi gibi işlemlere sahip sistemi,

ö) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

p) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

r) MERSİS: Ticaret sicili kayıtlarını da içeren, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,

s) MERSİS No: MERSİS tarafından Ticaret Siciline kayıtlı tüzel kişilere verilen tekil numarayı,

ş) Orijinal ileti: Gönderici tarafından üretilen ve göndericinin güvenli elektronik imzasını taşıyan iletiyi,

t) Tebliğ: Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliği,

u) Sakla-ilet: KEP iletilerinin, alıcının veya göndericinin KEP hesaplarına doğrudan ulaştırıldığı KEP çalışma modelini,

ü) Sakla-bildir: KEP iletilerinin KEPHS'nin sistemlerinde tutulduğu ve alıcının ya da göndericinin söz konusu iletilere erişebilmesini teminen KEP hesaplarına bir bağlantı adresinin ulaştırıldığı KEP çalışma modelini,

v) Zaman damgası: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan zaman damgasını,

ifade eder.

İlkeler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki ilkeler göz önüne alınır;

- a) Niceliksel ve niteliksel devamlılık, güvenilirlik, ayrımcı olmama, düzenlilik, verimlilik, açıklık, şeffaflık ve kaynakların etkin kullanılması,
- b) Alıcı ve göndericinin haklarının korunması,
- c) Hizmet kalitesinin sağlanması,
- ç) Birlikte çalışabilirlik ilkelerine riayet edilmesi,
- d) Etkin ve sürdürülebilir rekabet ortamının sağlanması,
- e) Uluslararası standartların dikkate alınması,
- f) Bilgi güvenliğinin sağlanması,
- g) Kişisel verilerin korunması için gerekli tedbirlerin alınması.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yükümlülükler

KEPHS'nin yükümlülükleri

MADDE 16 – (1) KEPHS;

- a) Sakla-ilet ve sakla-bildir çalışma modellerinin biri veya her ikisi ile hizmet vermekle,
- b) Sunmakta olduğu hizmetler için, bu Yönetmelikte belirlenen kriterlere uygun olarak bu hizmetlerin gerektirdiği güvenlik seviyelerine uygun ve güvenilir bir kimlik doğrulama mekanizması tesis etmekle,
- c) KEP hesabının kullanıma kapatılmasına ilişkin taleplerin alınması ve derhâl gerçekleştirilebilmesi için yedi gün yirmidört saat erişilebilir bir hizmeti sunmakla,
- ç) KEP hesabının ve bu hesap üzerinden verilen hizmetlerin güvenliğini, gizliliğini ve bütünlüğünü sağlamakla,

d) Kişisel verilerin korunması için gerekli tedbirleri almakla,

- e) KEP sisteminin tüm süreçlerine ilişkin günlük kayıtlarını güvenliğini, gizliliğini ve bütünlüğünü sağlayarak kayıt altına almakla,

f) KEP sisteminin tüm süreçlerinde oluşturulan KEP iletilerini ve KEP delillerini ilgili KEP hesabına anlaşılabilir ve okunabilir bir şekilde iletmekle, hesap sahibinin talebi hâlinde, KEP hesabına gelen iletilerin teslim alınmasına ilişkin bilgileri, alternatif iletişim kanalları üzerinden bildirmekle,

g) KEP hesabına bir web ara yüzü veya elektronik posta istemci programları üzerinden güvenli bir şekilde erişilebilmesini, iletilerin okunabilmesini ve gönderilebilmesini sağlamakla,

ğ) Hesap sahibinin önceden onayını almak kaydıyla kendisine ait bilgiler ile KEP hesabı bilgilerinden oluşan KEP rehberini tüm hesap sahipleri ve işlem yetkililerinin erişimine yedi gün yirmidört saat kesintisiz olarak açık tutmakla, kendi sistemleri üzerinde bulunan KEP hesaplarına ilişkin değişiklikleri ilgili KEP rehberine gerçek zamanlı olarak işleyerek güncellemekle ve diğer KEPHS'lerle birlikte KEP rehberini gerçek zamanlı olarak güncel tutmak için gerekli teknik altyapıyı kurmak ve işletmekle,

h) KEP hesabının kullanılmasını sağlayan ara yüzleri engelli kişilerin de erişimlerini sağlayacak şekilde Tebliğ'de belirtilen standartlara uygun olarak hazırlamakla,

ı) KEP sisteminin tüm süreçlerine ve işleyişine ilişkin bilgi, belge ve elektronik veriler ile, işlemlerin yapıldığı zamana ve işlemleri yapan kişiye veya kişilere ait bilgileri içeren kayıtları gizliliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini koruyarak en az yirmi yıl süreyle saklamakla,

i) KEP hesabının ilk kullanımından önce hesap sahibini ve varsa işlem yetkilisini KEP sistemine ilişkin tüm süreçler hakkında bilgilendirmekle,

j) Sözleşmenin veya taahhütnamenin yenilenmemesi durumunda KEP hesabının kullanıma kapatılacağına ilişkin hesap sahibini ve işlem yetkilisini sözleşme veya taahhütname süresinin sona ermesinden üç ay önce uygun iletişim kanallarından en az birisi ile bilgilendirmekle,

k) KEP hesabının kapatılması sürecinde, herhangi bir mağduriyetin yaşanmamasını teminen gerekli tedbirleri almakla,

l) KEP sistemine ilişkin ana ve yedek sistemlerini Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde bulundurmamakla,

m) KEP sistemindeki tüm imzalama süreçlerinde ESHS'ler tarafından KEPHS için oluşturulan işlem sertifikasını kullanmakla,

n) Hesap sahibinin veya işlem yetkilisinin talep etmesi hâlinde KEP delillerinin gerçek zamanlı olarak doğrulanması hizmetini sunmakla, yükümlüdür.

Hesap sahibinin yükümlülükleri

MADDE 17 – (1) Hesap sahibi;

- a) KEP hesabı başvurusu için gerekli olan bilgi ve belgeleri tam ve doğru olarak KEPHS'ye vermekle,
- b) Başvurusunda KEP hesabını sadece alıcı veya hem alıcı hem gönderici olarak kullanacağını KEPHS'ye açıkça belirtmekle,
- c) Başvurusunda sakla-ilet ve sakla-bildir çalışma modellerinden hangisi ile hizmet alacağını açıkça KEPHS'ye belirtmekle,
- ç) KEP hesabı bilgilerinde olan değişiklikleri, KEPHS'ye derhâl bildirmekle,
- d) KEPHS ile imzaladığı sözleşmede veya taahhünamede belirtilen hüküm ve koşullara uygun hareket etmekle,
- e) Kimlik doğrulama amacıyla kendisine verilen bilgileri korumakla, üçüncü kişilerle paylaşmamakla ve başkasına kullandırmamakla, yükümlüdür.

Kurumun yükümlülükleri

MADDE 18 – (1) Kurum;

- a) KEPHS'lerin Kuruma başvuru sürecine ve faaliyet durumuna ilişkin bilgileri,
 - b) KEP sistemine ilişkin yaptığı çalışmalarla ve sektörün durumuyla ilgili hazırlayacağı yıllık durum raporunu,
- internet sayfasında yayımlar.

663 SAYILI SAĞLIK BAKANLIĞI VE BAĞLI KURULUŞLARININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Kanun/Karar No: 663

Yayın Tarihi: 02.11.2011

Resmî Gazete No: 28103 (Mükerrer)

İlgili Maddeler: Onuncu Bölüm: Madde [47](#)

ONUNCU BÖLÜM Hizmete İlişkin Hükümler

Bilgi toplama, işleme ve paylaşma yetkisi

MADDE 47- (Değişik: 24/3/2016-6698/30 md.)

(1) Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin, sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ilişkin kişisel verileri işlenebilir.

(2) Sağlık hizmetinin verilmesi, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla Bakanlık, birinci fıkra kapsamında elde edilen verileri alarak işleyebilir. Bu veriler, Kişisel Verilerin Korunması Kanununda öngörülen şartlar dışında aktarılamaz.

(3) Bakanlık, ikinci fıkra gereğince toplanan ve işlenen kişisel verilere, ilgili kişilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kurar.

(4) Üçüncü fıkraya göre kurulan sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartlar Kişisel Verileri Koruma Kurulunun belirlediği ilkelere uygun olarak Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık, bu Kanun uyarınca elde edilen kişisel sağlık verilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla, sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldığının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurar.

(5) Sağlık personeli istihdam eden kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler, istihdam ettiği personeli ve personel hareketlerini Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

(6) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenliği ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

Hizmet binası ve sağlık tesisi yaptırma

MADDE 48- (1) İhtiyaç duyulan her türlü tesis, hastane, sağlık eğitim tesisi, sağlık kampüsü, sosyal donatılar ve diğer tesisler, Bakanlık ve bağlı kuruluşları tarafından yaptırılabilir. Bu tesisler, bedelleri;

a) Bakanlığın veya kurumların bütçelerinin ilgili tertiplerine bu amaçla konulan ödeneklerden,

b) Döner sermaye gelirlerinden,

c) Kurumların mülkiyetindeki taşınmazlar veya Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlardan Bakanlığa veya Kurumlara tahsisli olan taşınmazların üzerindeki yapılarla birlikte devredilmesi suretiyle, karşılanmak üzere düzenlenecek protokol esasları çerçevesinde Toplu Konut İdaresi Başkanlığına veya inşaat işleriyle ilgili araştırma, proje, taahhüt, finansman ve yapım işlemleri konusunda görevli ve yetkili kamu tüzel kişiliğine sahip diğer kurum ve kuruluşlara da doğrudan yaptırılabilir.

(2) Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarına ait veya tahsisli taşınmazların kendisine tahsisini veya devrini talep edebilir veya kullanım protokolleri yapabilir. Bu protokoller ile oluşan yükümlülüklerini Toplu Konut İdaresi Başkanlığına veya inşaat işleri ile ilgili araştırma, proje, taahhüt, finansman ve yapım işlemleri konusunda görevli ve yetkili kamu tüzel kişiliğine sahip diğer kurum ve kuruluşlara yaptırabilir.

(3) Bakanlıkça sağlık hizmetlerinde kullanılmakta olan binalardan, Bakanlıkça oluşturulacak komisyon tarafından fonksiyonellik ve/veya onarım-tadilat maliyeti açısından yapılan değerlendirme sonucunda yıkımının uygun olduğuna karar verilen binalar yıkılabilir. Yıkım kararı verecek komisyonun teşkili ile çalışma usûl ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

Sağlık Serbest Bölgeleri

Madde 49- (1) Bakanlık, ülkenin sağlık alanında bölgesel bir cazibe merkezi haline getirilmesi, yabancı sermaye ve yüksek tıbbî teknoloji girişinin hızlandırılması amacıyla, 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu hükümleri çerçevesinde, sağlık serbest bölgelerinin kurulması ve yönetilmesine ilişkin usûl ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

(2) Serbest bölgelerde verilecek sağlık hizmetlerine ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Serbest bölgelerde faaliyet gösteren sağlık kurum ve kuruluşlarının aylık gayrisafi hâsılatının binde beşini geçmemek üzere Bakanlar Kurulunca belirlenecek oran üzerinden hesaplanacak tutar, 3218 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ilgili serbest bölge idaresi tarafından işletmecilerinden tahsil edilerek takip eden ayın yirmisine kadar Ekonomi Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesaplarına aktarılır ve genel bütçeye gelir kaydedilir.

Tıbbî ürün ve hizmetlerin üretiminin teşvik edilmesi

Madde 50- (1) Bakanlık, ileri teknoloji gerektirenler başta olmak üzere, ülkenin sağlık sektöründeki tıbbî cihaz, ürün, hizmet ve ilaç sanayisinin geliştirilmesine ve desteklenmesine yönelik politikaları belirler ve uygular. Bu amaçla girişimcileri yönlendirir, yerli sanayiye malî ve diğer teşvikleri uygulayabilir, yerli sanayinin teknolojik altyapı ve yeteneklerini araştırır, bunların geliştirilmesine yönelik önlemleri alır, gerektiğinde yurtdışından yerli sanayiye teknoloji transferi yapılmasını sağlar.

(2) Bakanlık ve bağlı kuruluşları, sağlık hizmeti sunumunda ihtiyaç duyulan tıbbî cihaz, ilaç ve diğer ürün ve hizmetlerin alımında mümkün olduğunca yurtiçi sanayi imkanlarından faydalanır, bu amaçla yurtiçi firmalara araştırma, geliştirme, prototip ve seri üretim faaliyetlerini yaptırır. İhtiyaç halinde yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerle alım garantili sözleşmeler yapılabilir ve yedi yıla kadar gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişilebilir.

(3) Sağlık hizmeti sunumunda ihtiyaç duyulan tıbbî cihaz, ilaç ve diğer ürün ve hizmetlerin yurtdışından alınması ya da bu yönde yurtdışı kaynaklı yatırım yapılması durumunda, karşılığında satıcı firmadan yerli sanayi katılımı, Ar-Ge, teknolojik işbirliği ve off-set yükümlülüğü istenmesine ilişkin hususlar Bakanlıkça düzenlenir.

Yurt dışı sağlık hizmet birimleri

MADDE 51- (1) Bakanlık ve bağlı kuruluşları insanî ve teknik yardım amacıyla yurt dışında geçici sağlık hizmet birimleri kurabilir, kurdurabilir, işletebilir ve işlettirebilir; bu amaçla ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşları, finans ve yardım kuruluşları ile işbirliği ve ortak çalışma yapabilir, insan ve malî kaynakları ile destek sağlayabilir.

(2) (**Değişik: 21/2/2013-6428/25 md.**) Bu amaçla görevlendirilen personele yurt dışındaki görevleri süresince gündelik verilmez ve gittikleri ülkelerde sürekli görevle bulunan ve dokuzuncu derecenin birinci kademesinden aylık alan meslek memurlarına ödenmekte olan yurt dışı aylığını geçmemek üzere unvanları itibarıyla Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenen tutarda aylık ödeme yapılır. Ayrıca, bu personel döner sermaye ek ödemesi dâhil her türlü mali ve sosyal haklardan faydalanmaya devam eder. Bu amaçla görevlendirilen personelden Devlet hizmeti yükümlülüğü bulunanların yurt dışındaki görevlerde geçen süreleri Devlet hizmeti yükümlülüğünden sayılır.

(3) (**Ek: 15/8/2017-KHK-694/191 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/184 md.**) Bakanlık, yurt dışında sağlık hizmeti sunmak amacıyla sağlık hizmet birimleri kurabilir ve işletebilir. Bu amaçla ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşları, finans ve yardım kuruluşları ile işbirliği ve ortak çalışma yapabilir. Bu kapsamdaki sağlık hizmet birimlerinin kuruluşu, işleyişi, personel istihdamı ve bunlara mali ve sosyal hak kapsamında yapılacak ödemeler ile diğer mali ve idari hususlar Bakanlar Kurulunca belirlenir. Bu fıkra kapsamında kamu kurumlarında çalışanlardan görevlendirilenler, çalıştıkları sürede aylıksız izinli sayılır. Aylıksız izin verilmek suretiyle görevlendirilenlerden, önceki görevleri sebebiyle ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi veya geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı veyahut iştirakçi sayılanların; aylıksız izinli sayıldıkları sürece aynı kapsamdaki sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi devam eder. İlgililerin bu şekilde aylıksız izinde geçirdikleri süreler önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta primine esas kazanç unsurlarının tespitinde ve emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınır. Bu fıkra kapsamına girenler ile bunların yurt dışında birlikte yaşadıkları ve 5510 sayılı Kanuna göre bakmakla yükümlü oldukları kişilerin yurt dışındaki sağlık giderleri, aylıksız izin dönemini

geçmemek kaydıyla sürekli görevle yurt dışına gönderilen Devlet memurları için 5510 sayılı Kanunda belirlenmiş olan usul ve esaslar çerçevesinde karşılanır. Bu fıkra uyarınca görevlendirilenlerden görev süresinin bitimini veya görevlendirmenin sonlandırılmasını izleyen onbeş gün içinde görevlerine dönmeyenler memuriyetten çekilmiş sayılırlar. Göreve dönenlerin aylıksız izinde geçirdikleri süreler kazanılmış hak aylık ve derecelerinde değerlendirilir. ⁽¹⁾

(4) Birinci fıkra kapsamında hizmet alımı veya kamu özel ortaklığı modeliyle özel sektör tarafından işletilen sağlık hizmet birimlerinde ve bölümlerinde çalıştırılacak Bakanlık personeli beş yılı geçmemek üzere çalıştıkları sürede aylıksız izinli sayılır. ¹⁴¹

Gönüllü sağlık hizmeti ve sağlık gözlemciliği

MADDE 52- (1) Sağlık hizmeti sunmaya yetkili gerçek ve tüzel kişilerce sosyal dayanışma ve yardımlaşma amacıyla gönüllü ve ücretsiz olarak sağlık hizmeti verilebilir.

(2) Bu hizmeti yürüteceklere Bakanlıkça izin verilir. İzin talebinde bulunanlara gerekli değerlendirmeler yapıldıktan sonra sağlık gönüllüsü yetki belgesi düzenlenir.

(3) Sağlık gönüllüsü gerçek kişiler hastanelerdeki hizmetlerini hastane yetkilisinin belirlediği şartlarda verebilir. Bu hizmet hastanelerin doğrudan sağlık hizmeti olmayan hasta karşılama ve bilgilendirme, refakat, kişisel bakım ve sosyal ihtiyaçların karşılanması gibi destek hizmeti şeklinde de verilebilir. Bu halde sağlık gönüllüsünün sağlık meslek mensubu olma mecburiyeti yoktur.

(4) Gönüllü sağlık hizmeti sunumu ile gönüllülere ait bilgilerin kamuoyu ile paylaşımına dair usûl ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Sağlık kurum ve kuruluşlarında hizmetin geliştirilmesi amacıyla Bakanlık, hizmetten faydalananların gönüllülük esasına göre yapacakları gözlemlerini değerlendirmek üzere gerekli düzenlemeleri yapar.

¹⁴¹ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 191 inci maddesiyle, 51 inci maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere üçüncü fıkra eklenmiş ve mevcut üçüncü fıkra dördüncü fıkra şeklinde teselsül ettirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 184 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Yayın zorunluluğu

MADDE 53- (1) Bakanlık halk sağlığının korunması ve geliştirilmesi, hastalık risklerinin azaltılması ve önlenmesi ile teşhis, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetlerinin daha verimli kullanılabilmesi için uyarıcı, bilgilendirici ve eğitici mahiyette programlar hazırlar veya hazırlatır. Bu programlar Bakanlıkça, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon kuruluşları ve radyolara gönderilir. Her bir yayın kuruluşu tarafından söz konusu programlar ayda doksan dakikadan az olmamak üzere 08:00-22:00 saatleri arasında yayınlanır. Bu yayınların asgari otuz dakikası 17:00-22:00 saatleri arasında yapılır. Belirlenen saatler dışında yapılan yayınlar, aylık doksan dakikalık süreye dâhil edilemez. Bu yayınların ve sürelerinin denetimi Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca yapılır.

Hukukî yardım

MADDE 54- (1) Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında; sağlık hizmeti sunumu sırasında veya bu görevlerden dolayı personele karşı işlenen suçlar sebebiyle ceza hukuku kapsamında yürütülmekte olan işlemler ve davalarda personelin talebi üzerine Bakanlık ve bağlı kuruluşlarınca hukukî yardım yapılır. (**Ek cümle: 4/7/2012-6354/18 md.**) Bakanlık ve bağlı kuruluşları merkez ve taşra teşkilatı ile döner sermaye teşkilatı kadrolarında bulunan hukuk birimi amirleri, hukuk müşavirleri ve avukatlar, ayrıca vekâletname ibraz etmeksizin ilgili personeli vekil sıfatı ile temsil eder. Bu yardımın usûl ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

Sağlık personelinin ihtiyaç hâlinde çağrıya uyması⁽⁴⁾

MADDE 55- (1) (Değişik: 2/1/2014-6514/6 md.)

Sağlık personelinin mesai saatleri haricinde de hizmetine ihtiyaç duyulduğunda ilgili sağlık kuruluşuna ulaşabilmeleri için alınacak tedbirler ve ilgililerin uyacağı kurallar Bakanlıkça belirlenir.

Uzmanlık eğitimi yaptırılması

MADDE 56- (1) Bakanlık veya bağlı kuruluşlarının kadrolarında tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık mevzuatına göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uzmanlık eğitimi veya yan dal uzmanlık eğitimi yaptırılabilir. Bu şekilde eğitim yapmak isteyenler, döner sermaye ek ödemesi hariç her türlü malî ve sosyal hakları Bakanlık veya bağlı

kuruluşları tarafından karşılanmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarda görevlendirilebilir. Bunlar, eğitimlerini tamamladıklarında görevlendirme süresi kadar Bakanlık veya bağlı kuruluşlarında hizmet yapmakla yükümlüdür. Söz konusu personelden örneği Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanmış, yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınır. Bunların hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeden görevinden ayrılması, müstafi sayılması, görevine son verilmesi veya Devlet memurluğundan çıkarılması halinde, kendileri için Bakanlıkça yapılmış olan her türlü ödemeler toplamından, varsa hizmetin tamamlanan kısmı için hesaplanan miktar indirildikten sonra bakiye miktar kendilerinden kanuni faizi ile birlikte tahsil edilir. Tahsilat, borç miktarı ve ilgilinin durumu dikkate alınarak azami beş yıla kadar taksitlendirilerek yapılır.

(2) İlgililerin uzmanlık eğitiminde başarısızlığı veya kendi istekleri ile uzmanlık eğitimini bırakmaları durumunda ise, görevlendirme süresi kadar Bakanlığa hizmet yapmaları zorunludur. Belirtilen hizmet süresi kadar Bakanlığa hizmet yapmak istemeyenlere yapılmış olan her türlü masrafların tamamı birinci fıkradaki esaslara göre ödettirilir.

GENEL SAĞLIK SİGORTASI KAPSAMINDA GELİR TESPİTİ,
TESCİL VE İZLEME SÜRECİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 28.12.2011

Resmî Gazete No: 28156

İlgili Maddeler: Altıncı Bölüm: Madde 19

ALTINCI BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Verilerin korunması ve sorumluluk

MADDE 19 – (1) Gelir tespitine esas olmak üzere elde edilen veriler ve yaptırılan incelemelere ait raporlar ile gelir tespitine yapılan itiraza ve karara bağlanmasına ilişkin bilgi ve belgeler vakıf tarafından muhafaza edilir.

(2) SGK'nın denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yürütülen inceleme ve soruşturmalar dolayısıyla ya da yargı organlarınca ve Bakanlık tarafından talep edilmeleri dışında, gelir tespitine esas olmak üzere elde edilen kişisel veriler ve incelemelere ait raporlar üçüncü kişilere verilemez.

(3) Gelir tespitine esas veri sorgulamaları ile itirazların sonuçlandırılması, bunlara ilişkin yazışmalar ve diğer işlemler Bakanlık, SGK ve vakıf tarafından belirlenen personel tarafından yapılır.

(4) Gelir tespitine esas veriler ve yaptırılan incelemelere ait raporlar ile gelir tespitine itiraza ve karara bağlanmasına ilişkin bilgi ve belgelerin muhafazasından ilgili personel ile bunların bağlı bulunduğu yetkililer sorumludur.

Devlet tarafından ödenen primlerin geri alınması ve cezai kovuşturma

MADDE 20 – (1) Bildirim yükümlülüğüne uyulmadığı ve/veya SGK'ya ve vakfa ibraz edilen belgelerin ve beyan edilen bilgilerin gerçeği

yansıtmadığının tespiti hâlinde, ilgili kamu idareleri tarafından ödenmiş olan genel sağlık sigortası primleri SGK tarafından ilgili kamu idarelerine iade edilir. Yenilenen gelir tespiti sonucunda kişilerin ödemesi gereken genel sağlık sigortası primleri, kişilerden geçmişe yönelik olarak yasal faizi ile birlikte tahsil edilerek yeni durumlarına göre genel sağlık sigortası tescili yapılır.

(2) Gerçeğe uygun olmayan belgeleri düzenleyen ve kullananlar hakkında SGK tarafından Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Bu belgeleri düzenleyenlerin kamu görevlisi olması durumunda, haklarında ayrıca idarî ve cezaî soruşturma yoluna gidilir.

(3) Genel sağlık sigortası primi ödeme yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında 5510 sayılı Kanunda belirtilen yaptırımlar uygulanır.

Zamanaşımı

MADDE 21 – (1) SGK tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yersiz ödeme yapıldığı tespit edilen genel sağlık sigortalısının borçları hakkında;

a) Genel sağlık sigortası primleri için 5510 sayılı Kanunun 93 üncü maddesinde,

b) Genel sağlık sigortası giderleri için 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinde,

yer alan zamanaşımı hükümleri uygulanır.

BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 09.11.2012

Resmî Gazete No: 28462

İlgili Maddeler: Altıncı Bölüm: Madde [22/D](#)

ALTINCI BÖLÜM⁽³⁾

Çalışanların İşverenleri Aracılığıyla Kanunun Ek 2 nci Maddesi Kapsamında

Bireysel Emeklilik Sistemine Dâhil Edilmesi

İşvereni aracılığıyla sisteme dâhil edilecek çalışanlar

MADDE 22/B – (1) Çalışanlar, Kanunun Ek 2 nci maddesi hükmü çerçevesinde işverenin akdetmiş olduğu bir gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesi kapsamında, ilgili emeklilik planına dâhil edilir. Birden fazla işveren ile iş akdi bulunan çalışanlar her bir işveren tarafından sunulan emeklilik planına ayrı ayrı dâhil edilir.

(2) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (c) bentleri kapsamında olmamakla beraber, 5510 sayılı Kanunun ilgili maddeleri uyarınca anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (c) bentlerine göre sigortalı sayılanlar, bu bölüm kapsamında sisteme dâhil edilmez.

(3) İşveren, ilgili döneme ait ödeme gününe kadar bireysel emeklilik hesabı açılmasına dair yatırım tercihine ilişkin bilgiler dâhil tüm bilgileri eksiksiz iletmekle yükümlüdür. Şirket iletilen bilgilere istinaden bireysel emeklilik hesabı açar. Çalışan, 7 nci madde hükümleri kapsamında plana dâhil edilmiş olur.

(4) İşveren, çalışanlarının sisteme dâhil edilmesine, katkı payı hesaplanması ve şirkete aktarılması ile bu Yönetmelik kapsamında diğer işlemlere ilişkin yetkili birimlerini veya yöneticilerini belirler.

İşverenin emeklilik sözleşmesi yapacağı şirketin belirlenmesinde dikkate alacağı kriterler

MADDE 22/C – (1) İşveren, şirket seçiminde hizmet kalitesini ve çalışana sağlanan avantajları dikkate alır. İşveren, şirket seçimi sebebiyle şirketten komisyon dâhil hiçbir şekilde maddi menfaat

sağlayamayacağı gibi, şirket de işverene bu şekilde bir teklifte bulunamaz.

(2) İşveren, işyerindeki çalışanlarını farklı emeklilik planlarına dâhil edebilir .

(3) Müsteşarlık, aynı işverene bağlı olarak tek bir hizmet akdi veya birden fazla hizmet akdi kapsamında çalışanların emeklilik planlarına dâhil edilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Katkı payının takip ve tahsili

MADDE 22/Ç – (1) Çalışanın ücretinden kesilmesine rağmen şirkete aktarılmayan veya eksik aktarılan bu bölüm hükümlerine tabi katkı payının ve varsa getirilerinin takip ve tahsilini Emeklilik Gözetim Merkezi yapar. Bu surette yapılan tahsilatlar çalışanın hesabına aktarılır ve bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde şirket tarafından yatırıma yönlendirilir. Müsteşarlık, bu maddenin uygulanmasına ilişkin esasları belirler.

Emeklilik sözleşmesinin asgari içeriği

MADDE 22/D – (1) Bu bölüm kapsamındaki emeklilik sözleşmesinde tarafların hak ve yükümlülükleri yer alır, bu bölümün uygulanmasına esas olmak üzere ücret ödeme günü ve mutabakat süreci belirlenir, ilgililere yapılacak iade ve ödeme esasları, çalışana ait güncel verilerin tutulması ve ilgililere yapılacak bildirimlerin usulü belirlenir. Bu sözleşme ile şirket seçimi ve katkı payının işveren tarafından şirkete aktarılması hariç bu bölüm kapsamındaki yükümlülüklerin şirketlerce yerine getirilmesi kararlaştırılabilir.

(2) Bu madde kapsamında çalışana ait kişisel veriler, veri sahibinin açık rızasının alınmasına gerek olmaksızın şirketle paylaşılabilir ve veri paylaşımı, kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmez.

Cayma hakkı

MADDE 22/E – (1) İlgili emeklilik planına göre çalışanın ücretinden kesilmek suretiyle yapılan ilk katkı payının şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihi takip eden işgünü emeklilik planına dâhil edildiği şirket tarafından çalışana posta yoluyla veya güvenli elektronik iletişim araçları ile bildirilir. Çalışan, bu bildirim müteakip iki ay içinde cayma hakkını kullanabilir. Cayma süresinden sonra da çalışan dilediği zaman sistemden ayrılabilir. Cayma talebi, çalışan tarafından posta yoluyla veya güvenli elektronik iletişim araçlarıyla ilgili emeklilik sözleşmesi hükümlerine göre işverene veya şirkete bildirilir. Cayma

bildirimini ulaşmasını müteakip on iş günü içinde ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte çalışana iade edilir. Ödemenin geciktirilmesi durumunda doğan zararlar 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 2 nci maddesi çerçevesinde belirlenen ticari işler için uygulanacak temerrüt faizi de yürütülerek karşılanır.

Çalışan katkı payı ve katkı payının işveren tarafından şirkete aktarılması

MADDE 22/F - (1) 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçi iken, bu tarih itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar için ödenecek katkı payı tutarı, Kanunun Ek 2 nci maddesi hükmü gereğince çıkarılan yönetmelik ile belirlenen oran esas alınarak emeklilik keseneğine esas aylık üzerinden hesaplanır ve bu tutarın altında katkı payı ödemesi yapılamaz. Bu Yönetmelikte, 5510 sayılı Kanundaki prime esas kazançta yapılan atıflar, bu kapsamdaki çalışanlar için 5434 sayılı Kanunda yer alan emeklilik keseneğine esas aylık olarak uygulanır. Sosyal güvenlik mevzuatına göre tanınan süre içinde ilgisine göre prime esas kazançta veya emeklilik keseneğine esas kazançta işveren tarafından değişiklik yapılması durumunda; eksik katkı payı ödemesi yapılmışsa münhasıran bu değişime bağlı farka tekabül eden ek katkı payı ödemesi bir sonraki dönem ücretinden kesilmek suretiyle yapılır, fazla katkı payı ödemesi yapılmışsa bir sonraki dönem mahsuplaşma sağlanacak şekilde ödeme yapılır.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki sebepler harici durumlarda fazla katkı payı ödemesi yapılmışsa fazladan kesilen tutar Müsteşarlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde çalışana iade edilir.

(3) Çalışan, birinci fıkrada belirlenenden daha yüksek bir oranda ödeme yapmak istediğini işverene bildirebilir. Bu şekilde katkı payı oranını artıran bir çalışan Kanunun Ek 2 nci maddesi hükmü gereğince çıkarılan yönetmelik ile belirlenen oranın altında kalmamak kaydıyla katkı payı oranını işverenden talepte bulunarak azaltabilir. Çalışanlar bu taleplerini ilgili ayın ücret hesaplaması tamamlanmadan önce bildirmekle yükümlüdürler. Ücret hesaplaması tamamlandıktan sonra gelen talepler bir sonraki ödeme döneminden itibaren gerçekleştirilir.

(4) Katkı payı ücretten kesilmek suretiyle gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesi kapsamında çalışan adına açılan bireysel emeklilik hesabına aktarılır. Bu hesaplara bu şekilde ödenen katkı payları, ek faydalar, birinci fıkra kapsamındaki ek katkı payı ödemeleri, bu kapsamdaki sözleşmelerden aktarım yoluyla gelen tutarlar veya gecikmeli veya hatalı işlemler kapsamında yapılan ödemeler dışında herhangi bir para girişi yapılamaz. Çalışanın işyerinden ayrılması ile yeni bir işyerinde çalışmaya başlaması ve yeni işyerinde çalışanlara sunulan bir emeklilik planı bulunmaması durumlarına mahsus olmak üzere katkı payı ödemeleri çalışan tarafından belirlenen yöntemle de yapılabilir.

(5) Bireysel emeklilik katkı payı kesintisinde 5510 ve 5434 sayılı Kanunun prime esas kazanç veya emeklilik keseneği ve kurum karşılığının tahsiline ilişkin hükümleri dikkate alınır. Çalışanların prime esas kazançlarını veya emeklilik keseneğini etkileyen her türlü sebep katkı payı kesintisinin hesaplanmasında dikkate alınır. 5510 ve 5434 sayılı Kanunda sayılan haller nedeniyle prime esas kazanç veya emeklilik keseneğine göre hesaplanan katkı payının oluşmaması durumunda madde 22/1 hükümleri kapsamında ara verme kısıtları uygulanmaz.

(6) Katkı payı, en geç madde 22/D hükümleri kapsamında belirlenen ücret ödeme gününü takip eden işgünü, banka aracılığıyla şirkete bildirilen tek bir hesaba aktarılır. Aylık işlemlerini Maliye Bakanlığının (Muhasebat Genel Müdürlüğü) bilişim sistemleri üzerinden yürüten harcama birimlerinin katkı payları, şirketin aynı hesabına ödenir. Katkı payının, Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) bilişim sistemlerinin herhangi bir nedenle geçici olarak hizmet dışı kalması sonucu emeklilik sözleşmesinde belirlenen ödeme gününde şirkete ödenememesi halinde, Maliye Bakanlığınca da bu durumun teyit edilmesi halinde işverene veya muhasebe birimine herhangi bir sorumluluk yüklenemez.

(7) Ücret ödeme ve hesaplanmasına ilişkin diğer bilişim sistemlerinin de herhangi bir nedenle geçici olarak hizmet dışı kalması sonucu belirlenen ödeme gününde katkı payının şirkete ödenememesi halinde işverene herhangi bir sorumluluk yüklenemez.

(8) Katkı payı, şirket tarafından 9 uncu madde hükümleri çerçevesinde yatırıma yönlendirilir.

(9) Çalışma ilişkisi sona eren çalışan, Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde en az ilgili takvim yılının ilk altı ayında uygulanacak asgari brüt ücretin yüzde üçü oranında katkı payı

ödemeye devam edebilir. Çalışan katkı payı ödemeye devam etmeyi talep etmezse ilgili emeklilik sözleşmesinden ayrılma işlemi gerçekleştirilir. Çalışan katkı payı ödemeye yönelik talebini, işten ayrılma tarihini izleyen ayın sonuna kadar şirkete bildirmek zorundadır. Müsteşarlık, bu kapsamdaki sözleşmeden ayrılma işlemlerine ilişkin esasları belirler.

(10) Müsteşarlık, bu madde çerçevesindeki uygulama esaslarını belirlemeye ve tereddütleri gidermeye yetkilidir.

İşveren katkı payı

MADDE 22/G – (1) İşveren tercih etmesi durumunda 17 nci madde kapsamında çalışan ad ve hesabına katkı payı ödemesinde bulunabilir.

Kanunun Ek 2 nci maddesi kapsamında çalışanlara sunulabilecek fonlar

MADDE 22/Ğ – (1) Bu bölüm kapsamı dışındaki fonlar ilgili mevzuatta aranan şartları taşımak koşuluyla Bakanın belirleyeceği esaslar dâhilinde bu bölüm kapsamında sunulabilir.

(2) Çalışanın yatırım tercihine uygun fon sunumu başta olmak üzere şirket diğer şirketler ile iş ortaklığı kurabilir.

Çalışanın işyerinin değişmesi

MADDE 22/H – (1) Daha önce bu bölüm kapsamında bireysel emeklilik sistemine dâhil edilen ve işyerinin değiştiği tarih itibarıyla sistemde bulunan bir çalışanın bireysel emeklilik hesabındaki birikimi ile varsa ödenen devlet katkısı, yeni işyerinde çalışanlara sunulan bir emeklilik planı bulunması halinde, yeni işyerindeki plana aktarılır ve çalışanın sistemde kazandığı emekliliğe esas süresi ile devlet katkısının hak edilmesine esas süresi yeni işyerindeki planda aynen korunur. Yeni plana aktarma şirket değişikliği gerektirmesi halinde aktarım, şirket değişikliği gerektirmemesi halinde ise plan değişikliği süreçleri Müsteşarlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir. İşyeri değişikliği sebebiyle çalışanın birikiminin ve devlet katkısının başka bir şirkete aktarılmasının gerektiği hallerde, 12 nci maddede belirtilen şirkette kalma süresine ilişkin kısıtlamalar uygulanmaz. İşyeri değişikliği sebebiyle şirket değişikliği gerekmeyen hallerde 11 inci madde kapsamındaki bir yıl içinde yapılabilecek plan değişikliği limiti dikkate alınmaz.

(2) Daha önce bu bölüm kapsamında bireysel emeklilik sistemine dâhil edilen ve işyerinin değiştiği tarih itibarıyla sistemde bulunan bir

çalışan, yeni işyerinde çalışanlara sunulan bir emeklilik planı bulunmaması halinde, önceki işyerinde dâhil olduğu emeklilik planı kapsamında Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde en az ilgili takvim yılının ilk altı ayında uygulanacak asgari brüt ücretin yüzde üçü oranında katkı payı ödemeye devam edebilir. Yeni işyerinin kapsama alınması halinde, çalışan, işvereni tarafından 22/B maddesi hükümleri kapsamında yeni işyeri kapsamındaki emeklilik planına dâhil edilir. Çalışanın yeni işyeri kapsamındaki emeklilik planına dâhil edilmesi, şirket değişikliği gerektirmesi halinde aktarım, şirket değişikliği gerektirmemesi halinde ise plan değişikliği süreçleri Müsteşarlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir. İşyeri değişen çalışanın yeni işyerinde çalışanlara sunulan bir emeklilik planı bulunmaması ve çalışanın katkı payı ödemeye devam etmeyi talep etmemesi durumunda ilgili emeklilik sözleşmesinden ayrılma işlemi gerçekleştirilir. Çalışan katkı payı ödemeye yönelik talebini, işyeri değişikliğini izleyen ayın sonuna kadar şirkete bildirmek zorundadır. Müsteşarlık, bu madde çerçevesindeki sözleşmeden ayrılma işlemlerine ilişkin esasları belirler.

(3) Bu bölüm kapsamında birden fazla sözleşmeye ödeme yapan çalışanın hizmet akdinin sonlanması sebebiyle, sonlanan akit uyarınca açılan sözleşme kapsamındaki birikim ve devlet katkısı hesabındaki tutarlar bu bölüm kapsamında yürürlükte bulunan sözleşmelerinden tercih ettiğine aktarılır veya Müsteşarlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde ilgili sözleşmeden ayrılma işlemi gerçekleştirilir. Bu kapsamdaki aktarım Müsteşarlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde yürütülür ve 12 nci maddede belirtilen şirkette kalma süresine ilişkin kısıtlamalar uygulanmaz.

Ara verme

MADDE 22/1 - (1) Çalışan katkı payı ödemeye ara vermeyi talep edebilir. Bu talep, talep tarihinden itibaren azami 3 aylık süre için yapılabilir. Bu sürenin bitiminden önce veya bitimini müteakip tekrar ara verme talebinde bulunulması mümkündür. Çalışanın ara verme talebini iletmesi üzerine çalışana ödenen ücretten katkı payı kesintisi yapılamaz. Çalışan ara verme talebini en geç ücret ödeme gününden üç işgünü öncesine kadar iletir. Bu tarihten sonra iletilen talepler, ancak bir sonraki aya ilişkin ücret ödemesinden itibaren dikkate alınır.

(2) Çalışanın ödemeye ara vermesi halinde bu Yönetmeliğin 21 inci maddesi kapsamında ara vermeye ilişkin olarak çalışanın birikiminden ek yönetim gideri kesintisi yapılamaz.

(3) Ara verme süresinin bitimini müteakip ücret üzerinden yapılan katkı payı kesintisine işveren tarafından devam edilir.

(4) Bu madde kapsamındaki ödemeye ara verme hakkı yalnızca çalışan tarafından kullanılabilir. Söz konusu hak işverene devredilemez.

Fon dağılımı ve değişikliği

MADDE 22/İ – (1) Katkı payı iki aylık cayma süresinde, ilgisine göre çalışan veya işverence tercih edilen başlangıç fonunda yatırıma yönlendirilir. Şirket, cayma süresince ödenen katkı paylarının değer kaybetmemesini sağlayacak şekilde fon yönetiminden sorumludur.

(2) Şirket, cayma hakkını kullanmayan çalışanın birikimlerini iki aylık cayma süresinin sona erdiği tarihi müteakip Bakan tarafından belirlenen sürenin sonuna kadar ilgisine göre çalışan ya da işverence tercih edilen başlangıç fonunda yatırıma yönlendirmeye devam eder. Çalışanın birikimi Bakan tarafından belirlenen sürenin bitimini müteakip ilgisine göre çalışan veya işverence tercih edilen standart fonda yatırıma yönlendirilir.

(3) Çalışan cayma süresinin tamamlanmasını müteakip başlangıç fonundan veya standart fondan ayrılma talebinde bulunabilir. Bu çalışanlara 10 uncu madde hükümleri çerçevesinde sonucu bağlayıcı olmamak kaydıyla, risk profil anketi sunulur, katkı payı ve birikim çalışanın tercihi doğrultusunda yatırıma yönlendirilir. Müsteşarlık, risk profil anketinin asgari içeriğini, sunulma sıklığını ve zamanını belirler.

(4) Fon dağılım değişikliği hakkı çalışana aittir, ancak tercih etmeleri halinde bu hak portföy yönetim şirketine devredilebilir. Söz konusu talep portföy yönetim şirketine iletmek üzere şirkete yapılır.

(5) Çalışanların fon dağılım değişikliğine ilişkin diğer işlemleri de 10 uncu madde hükümlerine tabidir.

(6) Bakan bu madde kapsamındaki fonların içeriğini ve bu maddenin uygulama esaslarını belirler.

Emeklilik planı

MADDE 22/J – (1) Çalışana sunulacak planlar 8 inci madde kapsamındaki limite dâhil değildir. Bu kapsamdaki planlar, Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre sunulur.

(2) Bu kapsamdaki plan değişiklikleri yalnızca işverenlerce yapılır. Çalışanlarca işyeri değişikliği veya faiz içeren veya faiz içermeyen

yatırım aracı tercihi değişikliği harici plan değişikliği yapılamaz. İşverenlerce yapılan plan değişikliği işlemleri ile çalışanların yatırım tercihi değişikliği nedeniyle gerçekleştirdikleri plan değişiklikleri 11 inci madde hükümleri kapsamında gerçekleştirilir. Çalışanın işyeri değişikliği sebebiyle gerçekleştirilen plan değişikliklerinde 11 inci madde kapsamındaki bir yıl içinde yapılabilecek plan değişikliği limiti dikkate alınmaz.

Kesintiler

MADDE 22/K – (1) Bu bölüm kapsamında sunulan emeklilik planları çerçevesinde şirketlerce fon işletim gider kesintisi dışında başka bir kesinti yapılamaz. Söz konusu kesintiler Bakan tarafından belirlenen oranları aşmayacak şekilde fon içtüzüğünde belirlenir. Bakan, kesinti yapısını ve oranlarını yeniden belirlemeye yetkilidir.

(2) Bakan, belirleyeceği esaslar dâhilinde performans eşiklerinin aşılması durumunda ek fon işletim gider kesintisi yapılmasına karar verebilir.

(3) Bakan tarafından belirlenen performans eşiklerinin altında kalınması durumunda ise Müsteşarlık, Kurulun uygun görüşünü alarak ilgili fonu yöneten portföy yönetim şirketinin değiştirilmesini şirketten talep edebilir.

(4) Ek 4'te tanımlanan fon toplam gider kesintisi iadesine ilişkin işlemler bu bölüm kapsamındaki sözleşmeler için uygulanmaz.

(5) Fon içtüzüğünde belirlenen günlük kesinti oranının aşılıp aşılmadığı şirket tarafından günlük olarak kontrol edilir. Şirket tarafından yapılan kontrolde fon içtüzüğünde günlük oranların günlük ortalama fon net varlık değerine göre birikimli bir şekilde hesaplanmış halinin aşıldığının tespiti halinde, aşan tutar fon birim pay fiyatına yansıtılacak şekilde günlük olarak fon kayıtlarına alınır. İlgili takvim yılının sonunda varsa fon içtüzüğünde belirlenen oranları aşan kısım ilgili dönemi takip eden beş iş günü içinde şirketçe fona iade edilir.

Fon danışma kurulu

MADDE 22/L – (1) Kanun kapsamında sunulacak fonların sayısı ve içeriği ile portföy yönetim şirketlerinin performans kriterleri hakkında istişari nitelikte değerlendirmelerde bulunmak üzere, Müsteşarlık, Kurul, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği, Türkiye Sermaye Piyasası Birliği temsilcilerini teşkil olunan danışma kurulu Müsteşarlığın talebi ve belirlediği gündeme göre toplanır.

Birikimin aktarımı

MADDE 22/M – (1) İşyeri değişikliği durumunda, yeni işyerinde plan sunulması durumunun şirket değişikliği gerektirmesi ile bu Yönetmeliğin 22/H maddesinin üçüncü fıkrasındaki hizmet akdi sonlanması durumlarında gerçekleştirilen aktarım işlemleri hariç şirketler arası aktarım talebi yalnızca işverenlerce yapılabilir. Müsteşarlık bu madde çerçevesindeki aktarıma ilişkin esasları belirler.

Sistemden ayrılma ve emeklilik hakkının kullanılması

MADDE 22/N – (1) Çalışanın sistemden ayrılmaya ilişkin işlemleri 15 inci madde hükümleri kapsamında gerçekleştirilir.

(2) Çalışanın emeklilik hakkını kullanarak sistemden ayrılmayı talep etmesi halinde, bu bölüm kapsamında açılan tüm sözleşmeleri 16 ncı madde hükümleri kapsamında hesap birleştirme işlemine tabi tutulur. Çalışanın aynı veya farklı şirkette bu bölüm kapsamında kurulan birden fazla sözleşmesi bulunması halinde, çalışanın sisteme giriş tarihi, yürürlükte bulunan bu sözleşmeler kapsamında dâhil olunan planlar arasından en eski plan girişi tarihi dikkate alınarak belirlenir. Bu durumda çalışanın bu kapsamdaki tüm sözleşmelerinden emekliliğe hak kazanması için en az birinden bu hakkı kazanması ve hesaplarını birleştirmesi gerekir. Hesap birleştirme ve bu talebe ilişkin diğer tüm işlemler 16 ncı madde hükümleri kapsamında gerçekleştirilir.

(3) Sistemden ayrılma işlemi gerçekleştiren çalışanlar Müsteşarlığın belirleyeceği esaslar dâhilinde 2 yılda bir tekrar otomatik olarak sisteme dâhil edilebilirler. Müsteşarlık bu süreyi 1 yıla kadar azaltmaya ve 3 yıla kadar artırmaya yetkilidir.

Veri paylaşımı

MADDE 22/O – (1) Sistemde katkı paylarının ödenmesine ilişkin her türlü verinin kontrolü Sosyal Güvenlik Kurumu ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ile Emeklilik Gözetim Merkezi arasında imzalanan bir veri paylaşım protokolü ile sağlanır. Sosyal Güvenlik Kurumu ile Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünden alınan verilerin Emeklilik Gözetim Merkezine iletilmesinden sonra şirketlerle paylaşılmasını gerektiren durumlarda paylaşılan verinin güvenliğinden ilgili şirket sorumludur.

Çalışana verilecek bilgi, belge ve formlar

MADDE 22/Ö - (1) Bu bölüm kapsamında çalışanlara sunulacak bilgi, belge, form ve bildirimlere ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

ELEKTRONİK TEBLİGAT YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 19.01.2013

Resmî Gazete No: 28533

İlgili Maddeler: Birinci Bölüm: Madde **4**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; elektronik ortamda yapılacak tebligatlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, kazaî merciler, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile il özel idareleri, belediyeler, köy hükmî şahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü vasıtasıyla yapılacak elektronik tebligatları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun 7/a maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Elektronik tebligat: Bu Yönetmelik kapsamına uygun olarak elektronik ortamda yapılan tebligatı,
- Elektronik tebligat adresi: Muhatap ve tebligatı çıkaran merciye ait olan elektronik tebligata elverişli kayıtlı elektronik posta adresini,
- Elektronik tebligat hizmeti: Bilişim sistemleri vasıtasıyla muhatabın elektronik tebligat adresine iletilmek üzere, tebligatı çıkaran merci

tarafından tebligatın gönderilmesini ve bu iletinin muhataba elektronik ortamda delillendirilerek tesliminin sağlanması hizmetini,

ç) Elektronik tebligat mesajı: Tebliğ edilecek içerik veya diğer ekli dokümanlar ile tebliğ için gerekli muhatap bilgilerinden oluşan tebligat mesajının tümünün tebligatı çıkaran merci tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanmış halini,

d) Güvenli elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan güvenli elektronik imzayı,

e) Hizmet sağlayıcısı: Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısını,

f) İdare: Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünü,

g) İşlem sertifikası: İdarenin veya diğer hizmet sağlayıcılarının hizmetlerine ilişkin işlem verilerini imzalamak için kullandığı elektronik sertifikayı,

ğ) Kanun: 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununu,

h) Kayıtlı elektronik posta (KEP): Elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şekli,

ı) MERSİS: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,

i) MERSİS No: MERSİS tarafından verilen tekil numarayı,

j) Muhatap: Elektronik tebligatı alan gerçek veya tüzel kişiyi,

k) Olay kaydı: İdare veya diğer hizmet sağlayıcılar tarafından elektronik tebligat hizmetinin verilmesi esnasında meydana gelen ve mevzuat gereği kaydının tutulması zorunlu olan tüm bilişim sistemi işlem kayıtlarını,

l) Tebligatı çıkaran merci: Elektronik tebligat göndermek için İdare tarafından kendilerine elektronik tebligat adresi verilen bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kazaî merciler ile diğer kurum ve kuruluşları,

m) Zaman damgası: 5070 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan zaman damgasını,

ifade eder.

İlkeler

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki ilkeler göz önüne alınır:

- a) Bilgi güvenliğinin sağlanması.
- b) Kişisel verilerin korunması.**
- c) Birlikte çalışabilirlik.
- ç) Hizmet kalitesinin sağlanması.
- d) Uluslararası standartların sağlanması.

6458 SAYILI YABANCILAR VE ULUSLARARASI KORUMA KANUNU

Kanun/Karar No: 6458

Yayın Tarihi: 11.04.2013

Resmî Gazete No: 28615

İlgili Maddeler: Üçüncü Kısım İkinci Bölüm: Madde [69](#) ve [77](#)

Dördüncü Kısım: Madde [99](#)

ÜÇÜNCÜ KISIM Uluslararası Koruma

İKİNCİ BÖLÜM Genel Usuller

Başvuru

MADDE 65 – (1) Uluslararası koruma başvuruları valiliklere bizzat yapılır.

(2) Başvuruların ülke içinde veya sınır kapılarında kolluk birimlerine yapılması hâlinde, bu başvurular derhâl valiliğe bildirilir. Başvuruyla ilgili işlemler valilikçe yürütülür.

(3) Her yabancı veya vatansız kişi kendi adına başvuru yapabilir. Başvuru sahibi, başvuruları aynı gerekçeye dayanan ve kendisiyle birlikte gelen aile üyeleri adına başvuru yapabilir. Bu durumda, ergin aile üyelerinin, kendi adlarına başvuruda bulunulmasına yönelik muvafakati alınır.

(4) Makul bir süre içinde valiliklere kendiliğinden uluslararası koruma başvurusunda bulunanlar hakkında; yasa dışı girişlerinin veya kalışlarının geçerli nedenlerini açıklamak kaydıyla, Türkiye'ye yasal giriş şartlarını ihlal etmek veya Türkiye'de yasal şekilde bulunmaktan dolayı cezai işlem yapılmaz.

(5) Hürriyeti kısıtlanan kişilerin uluslararası koruma başvuruları, valiliğe derhâl bildirilir. Başvuruların alınması ve değerlendirilmesi, diğer adli ve idari işlemlerin ya da tedbir ve yaptırımların uygulanmasını engellemez.

Refakatsiz çocuklar

MADDE 66 – (1) Uluslararası koruma başvurusunda bulunan refakatsiz çocuklar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

- a) Refakatsiz çocuklarla ilgili tüm işlemlerde çocuğun yüksek yararının gözetilmesi esastır. Başvuru alındığı andan itibaren, haklarında 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu hükümleri uygulanır.
- b) Refakatsiz çocuğun görüşü dikkate alınarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından, uygun konaklama yerlerine veya yetişkin akrabalarının veya koruyucu bir ailenin yanına yerleştirilir.
- c) On altı yaşını doldurmuş olanlar, uygun koşullar sağlandığında kabul ve barınma merkezlerinde de barındırılabilir.
- ç) Mümkün olduğu ölçüde, çocukların yararı, yaşları ve olgunluk düzeyleri dikkate alınarak, kardeşler bir arada bulundurulur. Zorunlu olmadığı sürece konaklama yerlerinde değişiklik yapılmaz.

Özel ihtiyaç sahipleri

MADDE 67 – (1) Özel ihtiyaç sahiplerine bu Kısımda yazılı hak ve işlemlerde öncelik tanınır.

- (2) İşkence, cinsel saldırı ya da diğer ciddi psikolojik, bedensel ya da cinsel şiddete maruz kalan kişilere, bu türden fiillerin neden olduğu hasarlarını giderecek yeterli tedavi imkânı sağlanır.

Başvuru sahiplerinin idari gözetimi

MADDE 68 – (1) Başvuru sahipleri, sadece uluslararası koruma başvurusunda bulunmalarından dolayı idari gözetim altına alınamaz.

- (2) Başvuru sahiplerinin idari gözetim altına alınması istisnai bir işlemdir. Başvuru sahibi sadece aşağıdaki hâllerde idari gözetim altına alınabilir:

- a) Kimlik veya vatandaşlık bilgilerinin doğruluğuyla ilgili ciddi şüphe varsa, bu bilgilerinin tespiti amacıyla
- b) Sınır kapılarında usulüne aykırı surette ülkeye girmekten alıkonulması amacıyla
- c) İdari gözetim altına alınmaması durumunda başvurusuna temel oluşturan unsurların belirlenemeyecek olması hâlinde
- ç) Kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından ciddi tehlike oluşturması hâlinde

(3) İdari gözetimin gerekip gerekmediği bireysel olarak değerlendirilir. İkinci fıkrada belirtilen hâllerde; idari gözetim altına alınmadan önce, 71 inci maddede belirtilen ikamet zorunluluğu ve bildirim yükümlülüğünün yeterli olup olmayacağı öncelikli değerlendirilir. Valilik, idari gözetim yerine başka usuller belirleyebilir. Bu tedbirler yeterli olmadığı takdirde, idari gözetim uygulanır.

(4) İdari gözetim kararı, idari gözetim altına alınma gerekçelerini ve gözetimin süresini içerecek şekilde idari gözetim altına alınan kişiye veya yasal temsilcisine ya da avukatına yazılı olarak tebliğ edilir. İdari gözetim altına alınan kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kararın sonucu ve itiraz usulleri hakkında kendisi veya yasal temsilcisi bilgilendirilir.

(5) Başvuru sahibinin idari gözetim süresi otuz günü geçemez. İdari gözetim altına alınan kişilerin işlemleri en kısa sürede tamamlanır. İdari gözetim, şartları ortadan kalktığı takdirde derhâl sonlandırılır.

(6) İdari gözetimin her aşamasında, kararı alan makam tarafından, idari gözetim sonlandırılarak, 71 inci maddede belirtilen yükümlülüklerin veya başka tedbirlerin yerine getirilmesi istenebilir.

(7) İdari gözetim altına alınan kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı, idari gözetime karşı sulh ceza hâkimine başvurabilir. Başvuru idari gözetimi durdurmaz. Dilekçenin idareye verilmesi hâlinde, dilekçe yetkili sulh ceza hâkimine derhâl ulaştırılır. Sulh ceza hâkimi incelemeyi beş gün içinde sonuçlandırır. Sulh ceza hâkiminin kararı kesindir. İdari gözetim altına alınan kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı, idari gözetim şartlarının ortadan kalktığı veya değiştiği iddiasıyla yeniden sulh ceza hâkimine başvurabilir.

(8) İkinci fıkra uyarınca idari gözetim altına alınan kişi, usul ve esasları yönetmelikle belirlenmek üzere ziyaretçi kabul edebilir. İdari gözetim altına alınan kişiye yasal temsilcisi, avukat, noter ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği görevlileriyle görüşme imkânı sağlanır.

Kayıt ve kontrol

MADDE 69 – (1) Uluslararası koruma başvuruları valiliklerce kaydedilir.

(2) Başvuru sahibi kayıt esnasında kimlik bilgilerini doğru olarak bildirmek ve varsa kimliğini ispatlayacak belge ve seyahat dokümanlarını yetkili makamlara teslim etmekle yükümlüdür. Bu

yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, başvuru sahibinin üzerinde ve eşyalarında kontrol yapılabilir.

(3) Kayıt esnasında başvuru sahibinin kimliğine ilişkin belge olmaması hâlinde, kimlik tespitinde kişisel verilerinin karşılaştırılmasından ve yapılan araştırmalardan elde edilen bilgiler kullanılır. Kimlik tespit araştırmaları sonucunda da kimliğine dair bilgi elde edilememesi hâlinde, başvuranın beyanı esas alınır.

(4) Kayıt esnasında; başvuru sahibinin menşe veya ikamet ülkesini terk etme sebepleri, ülkesini terk ettikten sonra başından geçen ve başvuru yapmasına neden olan olaylar, Türkiye'ye giriş şekli, kullandığı yol güzergâhları ve vasıta bilgileri, daha önceden başka bir ülkede uluslararası korumaya başvurmuş veya korumadan yararlanmışsa, bu başvuru veya korumaya ilişkin bilgi ve belgeleri alınır.

(5) Mülakat zamanı ve yeri kayıt esnasında bildirilir.

(6) Kamu sağlığını tehlikeye düşürebileceği değerlendirilen başvuru sahibi sağlık kontrolünden geçirilir.

(7) Başvuru sahibine kayıt esnasında; kimlik bilgilerini içeren, uluslararası koruma başvurusunda bulunduğunu belirten, otuz gün geçerli kayıt belgesi verilir. Kayıt belgesi, gerektiğinde otuz günlük sürelerle uzatılabilir. Kayıt belgesi, hiçbir harca tabi olmayıp başvuru sahibinin Türkiye'de kalışına imkân sağlar.

Başvuru sahibinin bilgilendirilmesi ve tercümanlık

MADDE 70 – (1) Başvuru sahibi, başvurusuyla ilgili takip edilecek usuller, başvurusunun değerlendirilmesi sürecindeki hak ve yükümlülükleri, yükümlülüklerini nasıl yerine getireceği ve bu yükümlülüklere uymaması ya da yetkililerle iş birliğinde bulunmaması hâlinde ortaya çıkabilecek muhtemel sonuçlar, itiraz usulleri ve süreleri konusunda kayıt esnasında bilgilendirilir.

(2) Başvuru sahibinin talep etmesi hâlinde, başvuru, kayıt ve mülakat aşamalarındaki kişisel görüşmelerde tercümanlık hizmetleri sağlanır.

İkamet zorunluluğu ve bildirim yükümlülüğü

MADDE 71 – (1) Başvuru sahibine, kendisine gösterilen kabul ve barınma merkezinde, belirli bir yerde veya ilde ikamet etme zorunluluğu ile istenilen şekil ve sürelerde bildirimde bulunma gibi idari yükümlülükler getirilebilir.

(2) Başvuru sahibi, adres kayıt sistemine kayıt yaptırmak ve ikamet adresini valiliğe bildirmekle yükümlüdür.

Kabul edilemez başvuru

MADDE 72 – (1) Başvuru sahibi;

- a) Farklı bir gerekçe öne sürmeksizin aynı başvuruyu yenilemişse,
 - b) Kendi adına başvuru yapılmasına muvafakat verdikten sonra, başvurunun herhangi bir aşamasında haklı bir neden göstermeksizin veya başvurunun reddedilmesinin ardından farklı bir gerekçe öne sürmeksizin ayrı bir başvuru yapmışsa,
 - c) 73 üncü madde kapsamında olan ülkeden gelmişse,
 - ç) 74 üncü madde kapsamında olan ülkeden gelmişse,
- başvurusunun kabul edilemez olduğuna ilişkin karar verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumların, değerlendirmenin herhangi bir aşamasında ortaya çıkması hâlinde değerlendirme durdurulur.

(3) Başvurunun kabul edilemez olduğuna ilişkin karar, ilgiliye veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. İlgili kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında kendisi veya yasal temsilcisi bilgilendirilir.

İlk iltica ülkesinden gelenler

MADDE 73 – (1) Başvuru sahibinin, daha önceden mülteci olarak tanındığı ve hâlen bu korumadan yararlanma imkânının olduğu veya geri göndermeme ilkesini de içeren yeterli ve etkili nitelikte korumadan hâlen faydalanabileceği bir ülkeden geldiğinin ortaya çıkması durumunda, başvuru kabul edilemez olarak değerlendirilir ve ilk iltica ülkesine gönderilmesi için işlemler başlatılır. Ancak geri gönderme işlemi gerçekleşinceye kadar ülkede kalışına izin verilir. Bu durum ilgiliye tebliğ edilir. İlgilinin, ilk iltica ülkesi olarak nitelenen ülke tarafından kabul edilmemesi hâlinde, başvuruya ilişkin işlemler devam ettirilir.

Güvenli üçüncü ülkeden gelenler

MADDE 74 – (1) Başvuru sahibinin, Sözleşmeye uygun korumayla sonuçlanabilecek bir uluslararası koruma başvurusu yaptığı veya başvurma imkânının olduğu güvenli üçüncü bir ülkeden geldiğinin ortaya çıkması durumunda başvuru kabul edilemez olarak değerlendirilir ve güvenli üçüncü ülkeye gönderilmesi için işlemler başlatılır. Ancak geri gönderme işlemi gerçekleşinceye kadar ülkede

kalışına izin verilir. Bu durum ilgiliye tebliğ edilir. İlgilinin, güvenli üçüncü ülke olarak nitelenen ülke tarafından kabul edilmemesi hâlinde, başvuruya ilişkin işlemler devam ettirilir.

(2) Aşağıdaki şartları taşıyan ülkeler güvenli üçüncü ülke olarak nitelendirilir:

a) Kişilerin hayatının veya hürriyetinin, ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri nedeniyle tehdit altında olmaması

b) Kişilerin işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulacağı ülkelere geri gönderilmemesi ilkesinin uygulanıyor olması

c) Kişinin mülteci statüsü talep etme ve mülteci olarak nitelendirilmesi durumunda Sözleşmeye uygun olarak koruma elde etme imkânının bulunması

ç) Kişinin ciddi zarar görme riskinin olmaması

(3) Bir ülkenin başvuru sahibi için güvenli üçüncü ülke olup olmadığı, başvuru sahibinin ilgili üçüncü ülkeye gönderilmesini makul kılacak bu kişi ve ülke arasındaki bağlantılar da dâhil olmak üzere, her başvuru sahibi için ayrı olarak değerlendirilir.

Mülakat

MADDE 75 – (1) Etkin ve adil karar verebilmek amacıyla, başvuru sahibiyle kayıt tarihinden itibaren otuz gün içinde bireysel mülakat yapılır. Mülakatın mahremiyeti dikkate alınarak, kişiye kendisini en iyi şekilde ifade etme imkânı tanınır. Ancak, aile üyelerinin de bulunmasının gerekli görüldüğü durumlarda, kişinin muvafakati alınarak mülakat aile üleriyle birlikte yapılabilir. Başvuru sahibinin talebi üzerine, avukatı gözlemci olarak mülakata katılabilir.

(2) Başvuru sahibi, yetkililerle iş birliği yapmak ve uluslararası koruma başvurusunu destekleyecek tüm bilgi ve belgeleri sunmakla yükümlüdür.

(3) Özel ihtiyaç sahipleriyle yapılacak mülakatlarda, bu kişilerin özel durumları göz önünde bulundurulur. Çocuğun mülakatında psikolog, çocuk gelişimci veya sosyal çalışmacı ya da ebeveyni veya yasal temsilcisi hazır bulunabilir.

(4) Mülakatın gerçekleştirilememesi hâlinde, yeni mülakat tarihi belirlenir ve ilgili kişiye tebliğ edilir. Mülakat tarihleri arasında en az on gün bulunur.

- (5) Gerekli görüldüğünde başvuru sahibiyle ek mülakatlar yapılabilir.
- (6) Mülakatlar sesli veya görsel olarak kayıt altına alınabilir. Bu durumda mülakat yapılan kişi bilgilendirilir. Her mülakatın sonunda tutanak düzenlenir, bir örneği mülakat yapılan kişiye verilir.

Uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesi

MADDE 76 – (1) Mülakatı tamamlanan başvuru sahibine ve varsa birlikte geldiği aile üyelerine, uluslararası koruma talebinde bulunduğunu belirten ve yabancı kimlik numarasını içeren altı ay süreli Uluslararası Koruma Başvuru Sahibi Kimlik Belgesi düzenlenir. Başvurusu sonuçlandırılmayanların kimlik belgeleri altı aylık sürelerle uzatılır.

- (2) 72 nci ve 79 uncu maddeler kapsamında olanlar ile bunların aile üyelerine kimlik belgesi verilmez.
- (3) Kimlik belgesinin şekli ve içeriği Genel Müdürlükçe belirlenir.
- (4) Kimlik belgesi, hiçbir harca tabi olmayıp ikamet izni yerine geçer.

Başvurunun geri çekilmesi veya geri çekilmiş sayılması

MADDE 77 – (1) Başvuru sahibinin;

- a) Başvurusunu geri çektiğini yazılı olarak beyan etmesi,
- b) Mazeretsiz olarak mülakata üç defa üst üste gelmemesi,
- c) İdari gözetim altında bulunduğu yerden kaçması,
- ç) Mazeretsiz olarak; bildirim yükümlülüğünü üç defa üst üste yerine getirmemesi, belirlenen ikamet yerine gitmemesi veya ikamet yerini izinsiz terk etmesi,

d) Kişisel verilerinin alınmasına karşı çıkması,

- e) Kayıt ve mülakattaki yükümlülüklerine uymaması,

hâllerinde başvurusu geri çekilmiş kabul edilerek değerlendirme durdurulur.

Karar

MADDE 78 – (1) Başvuru, kayıt tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Genel Müdürlükçe sonuçlandırılır. Kararın bu süre içerisinde verilememesi hâlinde başvuru sahibi bilgilendirilir.

(2) Kararlar bireysel olarak verilir. 64 üncü maddenin altıncı fıkrası saklı kalmak kaydıyla, aile adına yapılan başvuru bütün olarak değerlendirilir ve verilen karar tüm aile üyelerini kapsar.

(3) Başvuru hakkında karar verilirken menşe veya önceki ikamet ülkesinin mevcut genel şartları ve başvuru sahibinin kişisel şartları göz önünde bulundurulur.

(4) Başvuru sahibine, zulüm veya ciddi zarar görme tehdidine karşı vatandaşı olduğu ülke veya önceki ikamet ülkesinin belirli bir bölgesinde koruma sağlanabiliyorsa ve başvuru sahibi, ülkenin o bölgesine güvenli bir şekilde seyahat edebilecek ve yerleşebilecek durumdaysa, başvuru sahibinin uluslararası korumaya muhtaç olmadığına karar verilebilir.

(5) Dördüncü fıkradaki durumların ortaya çıkması, başvurunun tam bir incelemeye tabi tutulmasını engellemez.

(6) Karar, ilgiliye veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Olumsuz kararın tebliğinde, kararın maddi gerekçeleri ve hukuki dayanakları da belirtilir. İlgili kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında kendisi veya yasal temsilcisi bilgilendirilir.

Hızlandırılmış değerlendirme

MADDE 79 – (1) Başvuru sahibinin;

a) Başvuru sırasında gerekçelerini sunarken, uluslararası korumayı gerektirecek konulara hiç değinmemiş olması,

b) Sahte belge ya da yanıltıcı bilgi ve belge kullanarak veya kararı olumsuz etkileyebilecek bilgi ve belgeleri sunmayarak yetkilileri yanlış yönlendirmesi,

c) Kimliğinin ya da uyruğunun tespit edilmesini güçleştirmek amacıyla kimlik ya da seyahat belgelerini kötü niyetle imha etmesi veya elden çıkarması,

ç) Sınır dışı edilmek üzere idari gözetim altında olması,

d) Sadece, Türkiye'den gönderilmesine yol açacak bir kararın uygulanmasını erteletmek ya da engellemek amacıyla başvuruda bulunması,

e) Kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından tehlike oluşturması ya da bu nedenlerle Türkiye'den daha önce sınır dışı edilmiş olması,

f) Başvurusunun geri çekilmiş sayılmasından sonra yeniden başvuruda bulunması,

hâllerinde, başvurusu hızlandırılmış olarak değerlendirilir.

(2) Başvurusu hızlandırılmış olarak değerlendirilen başvuru sahibiyle, başvuru tarihinden itibaren en geç üç gün içinde mülakat yapılır. Başvuru, mülakattan sonra en geç beş gün içinde sonuçlandırılır.

(3) Bu maddeye göre değerlendirilen başvurulardan, incelenmesinin uzun süreceği anlaşılanlar, hızlandırılmış değerlendirmeden çıkarılabilir.

(4) Refakatsiz çocukların başvuruları hızlandırılmış olarak değerlendirilemez.

İdari itiraz ve yargı yolu

MADDE 80 – (1) Bu Kısımda yazılı hükümler uyarınca alınan kararlara karşı idari itiraz ve yargı yoluna başvurulduğunda aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) İlgili kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı tarafından kararın tebliğinden itibaren on gün içinde Uluslararası Koruma Değerlendirme Komisyonuna itiraz edilebilir. Ancak 68 inci, 72 nci ve 79 uncu maddelere göre verilen kararlara karşı sadece yargı yoluna başvurulabilir.

b) İdari itiraz sonucu alınan karar, ilgiliye veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Kararın olumsuz olması hâlinde, ilgili kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında kendisi veya yasal temsilcisi bilgilendirilir.

c) Bakanlık, verilen kararlara karşı yapılan idari itiraz usullerini düzenleyebilir.

ç) 68 inci maddede düzenlenen yargı yolu hariç olmak üzere, 72 nci ve 79 uncu maddeler çerçevesinde alınan kararlara karşı, kararın tebliğinden itibaren on beş gün, alınan diğer idari karar ve işlemlere karşı kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde, ilgili kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı tarafından yetkili idare mahkemesine başvurulabilir.

d) 72 nci ve 79 uncu maddeler çerçevesinde mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir.

e) İtiraz veya yargılama süreci sonuçlanıncaya kadar ilgili kişinin ülkede kalışına izin verilir.

Avukatlık hizmetleri ve danışmanlık

MADDE 81 – (1) Başvuru sahibi ile uluslararası koruma statüsü sahibi kişiler, bu Kısımda yazılı iş ve işlemlerle ilgili olarak, ücretleri kendilerince karşılanması kaydıyla avukat tarafından temsil edilebilir.

(2) Avukatlık ücretlerini karşılama imkânı bulunmayan başvuru sahibi ve uluslararası koruma statüsü sahibi kişiye, bu Kısım kapsamındaki iş ve işlemlerle ilgili olarak yargı önündeki başvurularında 1136 sayılı Kanunun adli yardım hükümlerine göre avukatlık hizmeti sağlanır.

(3) Başvuru sahibi ve uluslararası koruma statüsü sahibi kişi, sivil toplum kuruluşları tarafından sağlanan danışmanlık hizmetlerinden faydalanabilir.

Şartlı mültecinin ve ikincil koruma statüsü sahibinin ikameti

MADDE 82 – (1) Şartlı mülteci ve ikincil koruma statüsü sahibi kişiye, Genel Müdürlükçe, kamu düzeni veya kamu güvenliği nedeniyle belirli bir ilde ikamet etme, belirlenen süre ve usullerle bildirimde bulunma yükümlülüğü getirilebilir.

(2) Bu kişiler, adres kayıt sistemine kayıt yaptırmak ve ikamet adresini valiliğe bildirmekle yükümlüdür.

Uluslararası koruma statüsü sahibi kimlik belgesi

MADDE 83 – (1) Mülteci statüsü verilenlere yabancı kimlik numarasını içeren üçer yıl süreli kimlik belgesi düzenlenir.

(2) Şartlı mülteci ve ikincil koruma statüsü verilenlere, yabancı kimlik numarasını içeren birer yıl süreli kimlik belgesi düzenlenir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralardaki kimlik belgeleri hiçbir harca tabi olmayıp ikamet izni yerine geçer. Kimlik belgelerinin şekil ve içeriği Genel Müdürlükçe belirlenir.

Seyahat belgesi

MADDE 84 – (1) Mültecilere, valiliklerce Sözleşmede belirtilen seyahat belgesi düzenlenir.

(2) Şartlı mülteci ve ikincil koruma statüsü sahiplerinin seyahat belgesi talepleri 5682 sayılı Kanunun 18 inci maddesi çerçevesinde değerlendirilir.

Uluslararası koruma statüsünün sona ermesi

MADDE 85 – (1) Uluslararası koruma statüsü sahibi kişi;

a) Vatandaşı olduğu ülkenin korumasından kendi isteğiyle tekrar yararlanırsa,

b) Kaybettiği vatandaşlığını kendi isteğiyle tekrar kazanırsa,

c) Yeni bir vatandaşlık kazanmışsa ve vatandaşlığını kazandığı ülkenin korumasından yararlanıyorsa,

ç) Terk ettiği veya zulüm korkusuyla dışında bulunduğu ülkeye kendi isteğiyle tekrar dönmüşse,

d) Statü verilmesini sağlayan koşullar ortadan kalktığı için vatandaşı olduğu ülkenin korumasından yararlanabileceyse,

e) Vatansız olup da, statü verilmesine yol açan koşullar ortadan kalktığı için önceden yaşadığı ikamet ülkesine dönebileceyse,

uluslararası koruma statüsü sona erer.

(2) Birinci fıkranın (d) ve (e) bentlerinin incelenmesinde, statü verilmesine neden olan şartların ortadan kalkıp kalkmadığı veya önemli ve kalıcı bir şekilde değişip değişmediği göz önünde bulundurulur.

(3) İkincil koruma statüsü verilmesine neden olan şartlar ortadan kalktığında veya korumaya gerek bırakmayacak derecede değiştiğinde de statü sona erer. İkincil koruma statüsü verilmesini gerektiren şartlardaki değişikliklerin önemli ve kalıcı olup olmadığı göz önünde bulundurulur.

(4) Birinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen şartların ortaya çıkması hâlinde, statü yeniden değerlendirilebilir. Bu kişiye, statüsünün yeniden değerlendirildiği ve nedenleri yazılı olarak bildirildikten sonra, statüsünün devam etmesi gerektiğine ilişkin nedenlerini sözlü veya yazılı şekilde sunabilmesine fırsat verilir.

(5) Maddi gerekçelerini ve hukuki dayanaklarını içeren sona erme kararı, ilgiliye veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. İlgili kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında kendisi veya yasal temsilcisi bilgilendirilir.

Uluslararası koruma statüsünün iptali

MADDE 86 – (1) Uluslararası koruma statüsü verilen kişilerden;

a) Sahte belge kullanma, hile, aldatma yoluyla veya beyan etmediği gerçeklerle statü verilmesine neden olanların,

b) Statü verildikten sonra, 64 üncü madde çerçevesinde hariçte tutulması gerektiği anlaşılanların, statüsü iptal edilir.

(2) Maddi gerekçelerini ve hukuki dayanaklarını içeren iptal kararı, ilgiliye veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. İlgili kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında kendisi veya yasal temsilcisi bilgilendirilir.

Gönüllü geri dönüş desteği

MADDE 87 - (1) Başvuru sahibi ve uluslararası koruma statüsü sahibi kişilerden, gönüllü olarak geri dönmek isteyenlere, aynı ve nakdi destek sağlanabilir.

(2) Genel Müdürlük, gönüllü geri dönüş çalışmalarını, uluslararası kuruluşlar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde yapabilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yabancılar ve Uluslararası Korumaya İlişkin

Ortak Hükümler

Uyum

MADDE 96 - (1) Genel Müdürlük, ülkenin ekonomik ve mali imkânları ölçüsünde, yabancı ile başvuru sahibinin veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişilerin ülkemizde toplumla olan karşılıklı uyumlarını kolaylaştırmak ve ülkemizde, yeniden yerleştirildikleri ülkede veya geri döndüklerinde ülkelerinde sosyal hayatın tüm alanlarında üçüncü kişilerin aracılığı olmadan bağımsız hareket edebilmelerini kolaylaştıracak bilgi ve beceriler kazandırmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ile uluslararası kuruluşların öneri ve katkılarından da faydalanarak uyum faaliyetleri planlayabilir.

(2) Yabancılar, ülkenin siyasi yapısı, dili, hukuki sistemi, kültürü ve tarihi ile hak ve yükümlülüklerinin temel düzeyde anlatıldığı kurslara katılabilir.

(3) Kamusal ve özel mal ve hizmetlerden yararlanma, eğitime ve ekonomik faaliyetlere erişim, sosyal ve kültürel iletişim, temel sağlık hizmeti alma gibi konularda kurslar, uzaktan eğitim ve benzeri sistemlerle tanıtım ve bilgilendirme etkinlikleri Genel Müdürlükçe kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarıyla da iş birliği yapılarak yaygınlaştırılır.

Davete uyma yükümlülüğü

MADDE 97 – (1) Yabancılar, başvuru sahipleri ve uluslararası koruma statüsü sahibi kişiler;

- Türkiye'ye girişi veya Türkiye'de kalışı hakkında inceleme ihtiyacının doğması,
- Hakkında sınır dışı etme kararı alınma ihtimalinin bulunması,
- Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili işlemlerin bildirim,

nedenleriyle ilgili valiliğe veya Genel Müdürlüğe davet edilebilirler. Davete uyulmadığında veya uyulmayacağına ilişkin ciddi şüphe olması durumunda yabancılar davet edilmeksizin kolluk tarafından getirilebilirler. Bu işlem, idari gözetim olarak uygulanamaz ve bilgi alma süresi dört saati geçemez.

Taşıyıcıların yükümlülükleri

MADDE 98 – (1) Taşıyıcılar;

a) Ülkeye giriş yapmak veya ülkeden transit geçmek üzere sınır kapılarına getirmiş oldukları yabancılardan herhangi bir nedenle Türkiye'ye girişleri ve Türkiye'den transit geçişleri reddedilenleri, geldikleri ya da kesin olarak kabul edilecekleri bir ülkeye geri götürmekle,

b) Yabancıya refakat edilmesi gerekli görüldüğü durumlarda refakatçilerin gidiş ve dönüşlerini sağlamakla,

c) Taşıdıkları kişilerin belge ve izinlerini kontrol etmekle,

ç) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/170 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/164 md.) Kabul edilemeyen yolcunun taşınmasını engellemek için gerekli tedbirleri almakla,

d) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/170 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/164 md.) Kabul edilemeyen yolcuların geri gönderilene kadar beslenme, konaklama ve acil sağlık giderlerini karşılamakla,

e) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/170 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/164 md.) Kabul edilemeyen yolculara ilişkin gerekli bildirimleri yapmakla,

yükümlüdür.

(2) (Değişik: 3/10/2016-KHK-676/37 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/32 md.) Genel Müdürlük, sınır kapılarına yolcu getiren, sınır kapılarından yolcu götüren ve Türkiye içinde yolcu taşıyan

taşıyıcılardan, hareketleri öncesi, hareketleri anı ve hareketleri sonrasında tüm yolcu ve mürettebat bilgilerini isteyebilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda yer alan yükümlülüklerle ilişkin uygulanacak usul ve esaslar, Bakanlık ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kişisel veriler ↑

MADDE 99 – (1) Yabancılara, başvuru ve uluslararası koruma statüsü sahiplerine ait kişisel veriler, Genel Müdürlükçe veya valiliklerce ilgili mevzuata ve taraf olunan uluslararası anlaşmalara uygun olarak alınır, korunur, saklanır ve kullanılır.

Tebliğat

MADDE 100 – (1) Bu Kanuna ilişkin tebliğat işlemleri, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre yapılır.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ilgilinin yabancı olduğu ve varsa özel durumları da dikkate alınarak yönetmelikle düzenlenir.

Yetkili idare mahkemeleri

MADDE 101 – (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak idari yargıya başvurulması hâlinde, bir yerde birden fazla idare mahkemesinin bulunması hâlinde bu davaların hangi idare mahkemesinde görüleceği Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenir.

İdari para cezası

MADDE 102 – (1) Diğer kanunlara göre daha ağır bir ceza gerektirmediği takdirde;

a) 5 inci maddeye aykırı şekilde, Türkiye'ye yasa dışı giren veya Türkiye'yi yasa dışı terk eden ya da buna teşebbüs eden yabancılar hakkında iki bin Türk Lirası,

b) 9 uncu maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca Türkiye'ye girişleri yasaklanmış olmasına rağmen Türkiye'ye girebilmiş olanlar hakkında bin Türk Lirası,

c) 56 ncı maddenin birinci fıkrasında tanınan sürede Türkiye'den ayrılmayanlar hakkında bin Türk Lirası,

ç) 57 nci, 58 inci, 60 ıncı ve 68 inci maddeler kapsamındaki işlemler sırasında kaçırlar hakkında bin Türk Lirası,

d) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/171 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/165 md.) 98 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan yükümlülükler uymayan taşıyıcılar hakkında, fiil suç oluşturmadığı takdirde, bin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(2) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/171 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/165 md.) Geçerli seyahat belgesi, Türkiye Cumhuriyeti yetkili makamlarından verilmiş yabancı kimlik kartı, ikamet izni veya geçerli yol izin belgesi olmayan yabancı şahısların ülkeye girmesine, ülkeden çıkarılmasına, ülke içinde herhangi bir araç veya binek hayvan vasıtasıyla veya yaya olarak seyahat etmesine imkân sağlayan kişilere, kanunlarda ayrıca suç olarak tanımlanmayan eylemler nedeniyle tespit edilen her bir yabancı sayısınınca bin Türk Lirası idari para cezası verilir. ⁽¹⁾

(3) İdari para cezası öngörülen kabahatlerin bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, para cezaları yarı oranında artırılarak uygulanır. ⁽¹⁾

(4) Bu maddedeki idari para cezalarının uygulanması, Kanunda öngörülen diğer idari tedbirlerin uygulanmasına engel teşkil etmez. ⁽¹⁾

(5) Bu maddedeki idari para cezaları, valilik veya Genel Müdürlük ya da kolluk birimlerince uygulanır. Verilen para cezaları tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ödenir. ⁽¹⁾

(6) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/171 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/165 md.) Düzensiz göçü önlemek amacıyla Bakanlıkça yürürlüğe konulan düzenlemelerde belirtilen yükümlülükler uymayanlara Genel Müdürlük veya valilikler tarafından beşyüz Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilebilir.

6475 SAYILI POSTA HİZMETLERİ KANUNU

Kanun/Karar No: 6475

Yayın Tarihi: 23.05.2013

Resmî Gazete No: 28655

İlgili Maddeler: Birinci Kısım Üçüncü Bölüm: Madde 7
Birinci Kısım Dördüncü Bölüm: Madde 12

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Posta Hizmetleri

Posta hizmetleri

MADDE 5 – (1) Posta gönderilerinin kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimini kapsayan posta hizmetleri, bu Kanun hükümlerine göre faaliyet gösteren hizmet sağlayıcıları tarafından yerine getirilir.

Posta tekeli

MADDE 6 – (1) Aşağıdaki hizmetler evrensel posta hizmet yükümlüsünün tekelindedir:

a) Temel ücret göz önünde bulundurularak Kurumun önerisi ve Bakanlığın teklifi ile Bakanlar Kurulu tarafından ağırlığı veya ücreti belirlenen yurt içi ve yurt dışı haberleşme gönderilerinin kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimi.

b) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun elektronik tebliğe ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 7201 sayılı Kanun ve diğer kanunlar kapsamındaki elektronik ortam dâhil her türlü tebligatın kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimi.

c) Barışta Türk Silahlı Kuvvetlerinin posta hizmetleri.

ç) Postada alınacak ücretleri gösteren posta pulları, kişisel pul, anma pulları, posta kartları ve ilk gün zarflarının bastırılıp satışa çıkarılması.

(2) Birinci fıkranın (a) bendine göre belirlenmiş olan ağırlık ve ücret limiti gönderi içerisindeki haberleşme mahiyetindeki maddeye

ilişkindir. Reklam, tanıtım, broşür gibi maddelerin ilavesi suretiyle ağırlığın aşılması veya değişik promosyon ve iskonto usulleri uygulanarak ücret limitinin dışına çıkılması posta tekelinin ihlali sayılır.

(3) Posta tekelini ihlal edenler, bu ihlal kapsamındaki gönderiler için evrensel posta hizmet yükümlüsünce belirlenen posta ücretinin on katı tutarında meblağı evrensel posta hizmet yükümlüsüne tazminat olarak ödemekle yükümlüdür. Bu tazminat, evrensel posta hizmet yükümlüsüne irat kaydedilir. Bu kapsamda tespit edilen gönderiler, evrensel posta hizmet yükümlüsü tarafından gecikmeksizin alıcısına sevk edilir. Posta tekeli ihlali hakkındaki yaptırımlara ilişkin diğer mevzuat hükümleri saklıdır.

Posta hizmetlerinin gizliliği ve güvenliği

MADDE 7 – (1) Hizmet sağlayıcıları ile posta hizmetlerinde çalışanlar veya herhangi bir şekilde posta hizmetleri ile ilgili bilgiye sahip olanların, bu bilgileri ve posta hizmetleri ile ilgili ilişkileri açığa vurmaları, gönderileri açmaları, içlerinde ne olduğunu araştırmaları, üçüncü kişilere bilgi vermeleri veya herhangi birinin bunları yapmasına neden olmaları, gönderileri zapt veya yok etmeleri yasaktır.

(2) Hizmet sağlayıcıları, yürüttüğü hizmetlerle ilgili olarak gerekli güvenlik önlemlerini almakla yükümlüdür.

(3) Posta gönderileri, kanunla yetkili kılınan merciler dışındaki kişilerce alıkonulamaz, açılmaz ve içeriği araştırılmaz.

Yanlışlıkların düzeltilmesi

MADDE 8 – (1) Hizmet sağlayıcıları tarafından posta hizmetleri karşılığında kullanıcılardan alınan ücret ve her türlü tahsilat ile hesaplarda yanlışlık yapıldığının tespit edilmesi hâlinde eksik alınan paralar tahsil edilir veya fazla alınan paralar iade edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetkilendirme

Posta hizmetleri için yetkilendirilme

MADDE 9 – (1) Posta hizmeti verilebilmesi veya bunun için gerekli altyapının kurulup işletilebilmesi için Kurum tarafından bu hususta yetkilendirilmiş olmak gerekir.

(2) Yetkilendirme, yetki belgesi verilmesi yoluyla yapılır. Yetki belgesi almak isteyen şirketler faaliyete başlamadan önce Kurum düzenlemeleri çerçevesinde Kuruma başvuruda bulunur.

(3) PTT, bu Kanun çerçevesinde yurt içi ve yurt dışında posta hizmetlerini yürütmeye ve gerekli altyapıyı kurmaya yetkilidir. PTT'nin söz konusu yetkiye ilişkin hak ve yükümlülükleri Kurum ile imzalanacak görev sözleşmesi ile belirlenir. Bu sözleşme damga vergisi ve harçtan müstesnadır.

(4) Yetki belgesinin ücreti, kapsamı, süresi ve şekli ile yetki belgesi sahiplerinin sahip olması gereken mali ve mesleki yeterlik şartları, bu hizmet için kurulması gereken asgari altyapıya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

(5) Yetki belgesi, sahipleri dışında kullanılamaz. Ancak, yetki belgesi Kurumun onayı ile yetki belgesi alma şartlarını haiz olanlara devredilebilir.

(6) Kurum, yetkilendirme taleplerini, gerekli şartların sağlanamaması nedeniyle veya millî güvenlik, kamu düzeni ve genel sağlık gerekçeleri ile reddedebilir.

(7) Yetki belgesi, hizmet sağlayıcısının faaliyetlerinin mevzuata aykırı olması durumunda Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre iptal edilebilir.

(8) Kurum, millî güvenlik, kamu düzeni ve genel sağlık gereklerinden kaynaklanan sebeplerin tespiti hâlinde, şirketlerin posta sektöründe faaliyete geçmelerini veya posta hizmeti sağlamalarını engelleyebilir.

(9) Posta sektöründe hizmetin belirlenen ilke ve kurallar dâhilinde verilememesinden kaynaklanan zarar ve hasarın kimin tarafından ve ne şekilde karşılanacağı hususu yetki belgesinde ve görev sözleşmesinde belirtilir.

(10) Hizmet sağlayıcılarınca bu Kanun kapsamında Kurumdan alınan yetki belgesi, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 6102 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamında alınması gereken yetki belgelerinin alınması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

Yetkilendirme ücretinin tahsili

MADDE 10 – (1) Kurum tarafından belirlenen yetkilendirme ücretleri, evrensel posta hizmeti payı saklı kalmak kaydıyla, genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlık merkez muhasebe birimine yatırılır. Zamanında ödenmeyen yetkilendirme ücretleri, Kurumun bildirim üzerine, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesince tahsil olunur.

İdari ücretler

MADDE 11 – (1) Kurum; pazar analizi, posta sektörüne ilişkin düzenlemelerin hazırlanması ve uygulanması, hizmet sağlayıcıların denetlenmesi, piyasanın kontrolü, uluslararası iş birliği, uyumlaştırma ve standardizasyon çalışmaları ve diğer faaliyetleri ile her türlü idari giderlerinden kaynaklanan masraflara katkı amacıyla hizmet sağlayıcılarının bir önceki yıl net satışlarının binde 5'ini geçmemek üzere, uluslararası yükümlülükler de dikkate alınarak hizmet sağlayıcılarından idari ücret alır. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

(2) Tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde belirlenen sürede idari ücretlerin hizmet sağlayıcılar tarafından ödenmemesi hâlinde 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen usule göre hesaplanan gecikme zammı oranı kadar faiz uygulanır. Hizmet sağlayıcılarından alınacak idari ücretlerden süresinde ödenmeyenler, Kurumun bildirim üzerine 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilir ve Kuruma gelir kaydedilir.

(3) Kurum, idari maliyeti ve toplanan idari ücreti gösteren yıllık rapor yayımlar.

Hizmet sağlayıcılarının yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) Hizmet sağlayıcılarının yükümlülükleri şunlardır:

a) Teşkilat birimlerini, mevzuatın öngördüğü defter ve kayıtlarını denetime hazır bulundurmak, Kurum tarafından talep edildiğinde denetime açmak ve Kurumun faaliyetlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi zamanında Kuruma vermek

b) Kişisel veri ve bilgilerin gizliliğinin korunması yükümlülüklerine uymak

c) Yetki belgesine konu her hizmet için ayrı hesap ve kayıt tutmak

- ç) Sermaye şirketlerinin ortaklık yapılarında toplamda yüzde 10 veya daha fazla bir sermaye payı değişimi, halka açık şirketlerde ise doğrudan veya dolaylı yönetim hakimiyeti değişikliği, birleşmeleri veya herhangi bir tüzel kişinin katılımıyla genişlemesi, kontrolün değişmesi, satış, devir veya diğer düzenlemeler ile tüzel kişilik yapısında meydana gelen değişiklikler için Kurum onayı almak
- d) Can ve mal güvenliğini tehdit eden veya tehlike arz eden her türlü faaliyetin oluşumunun engellenmesi için gerekli tedbirleri almak ve alınan tedbirleri Kuruma bildirmek
- e) Bu Kanun hükümleri uyarınca posta sektöründe verimli, istikrarlı ve ekonomik bir sistem oluşturmak suretiyle posta gönderilerinin kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki ve dağıtımını rekabet ortamına uygun olarak sağlamak
- f) Çevreye zarar vermemek için gerekli tedbirleri almak
- g) Millî güvenlik ile kamu düzeni gereklerine ve acil durum ihtiyaçlarına öncelik vermek
- ğ) Mevzuatın ve Kurul kararlarının gereklerini yerine getirmek

TERÖRİZMİN FİNANSMANININ ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 31.05.2013

Resmî Gazete No: 28663

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde [8](#)

İKİNCİ BÖLÜM Malvarlığının Dondurulması

BMGK kararları

MADDE 4 – (1) BMGK'nın 1267 (1999), 1988 (2011), 1989 (2011) sayılı kararları ve bu kararlara dayanılarak çıkarılan müteakip kararlarıyla listelenen kişi, kuruluş veya organizasyonlara ilişkin Dışişleri Bakanlığı kanalıyla iletilen bilgiler, Bakanlar Kurulunca gecikmeksizin malvarlığının dondurulması kararı alınması için Başkanlık tarafından ivedilikle Başbakanlığa gönderilir.

(2) Hakkında malvarlığının dondurulması kararı alınan kişi, kuruluş veya organizasyonların BMGK listesinden çıkarılması halinde, Bakanlar Kurulunca söz konusu dondurma kararının kaldırılması için keyfiyet Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla iletilen bilgiler, Başkanlık tarafından ivedilikle Başbakanlığa bildirilir.

(3) Bakanlar Kurulunun malvarlığının dondurulması ve bu kararın kaldırılmasına ilişkin kararları, Resmî Gazete'de yayımlanarak gecikmeksizin uygulanır. Yayımlanan kararlar BMGK'ya bildirilmek üzere Başkanlık tarafından Dışişleri Bakanlığına iletilir.

(4) BMGK kararlarının listeleme gerekçesinin haksız olduğu gibi iddiasıyla listeden çıkmaya ilişkin başvurular, gerekçeleriyle birlikte yazılı olarak varsa ilgili belgelerin de eklenmesi suretiyle Başkanlığa yapılır. Yapılan başvurular Başkanlık tarafından BMGK'ya iletilmek üzere Dışişleri Bakanlığına gönderilir.

Yabancı devletlerce yapılan talepler

MADDE 5 – (1) Bir yabancı devlet hükûmeti tarafından yapılacak; bir kişi, kuruluş veya organizasyona ait malvarlığının dondurulmasına TERÖRİZMİN FİNANSMANININ ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

ilişkin talepler, gerekçeleriyle birlikte Başkanlığa yapılır. Taleplerin Adalet Bakanlığına veya Dışişleri Bakanlığına ya da diğer bir kuruma yapılması halinde, bu talepler kurumlarca ivedilikle Başkanlığa intikal ettirilir. Dışişleri Bakanlığı haricindeki kurumlara yapılan talepler, Başkanlıkça Dışişleri Bakanlığına bildirilir.

(2) Gelen talepler hakkında Başkanlık derhal Komisyon üyelerini bilgilendirir. Başkanlık, Komisyon üyelerinin görevli olduğu kurumlar ile kolluk birimlerinden ya da gerektiğinde ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarından da talebe ilişkin bilgi isteyebilir. Bu kurum ve kuruluşlar, talebe ilişkin bilgi, belge ve değerlendirmelerini kendilerinden istenilen sürede Başkanlığa intikal ettirirler.

(3) Taleplerle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarından elde edilen bilgi, belge ile talebin gerekçelerine ilişkin değerlendirmeler ve Başkanlıkça yapılan mali araştırma sonuçları, ivedilikle bir araştırma raporuna bağlanarak Komisyona sunulur.

(4) Komisyonca; araştırma raporu ile karşılıklılık ilkesi ve talebin yerine getirilmesi için ilgili devletten teminat talep edilmesine gerek olup olmadığı hususları dikkate alınarak yapılan değerlendirme bir tutanağa bağlanır. Başkanlıkça hazırlanan araştırma raporu ile tutanak, Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere Başkanlıkça ivedilikle Başbakanlığa gönderilir.

(5) Malvarlığının dondurulmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararları, talepte bulunan devlete bildirilmek üzere Başkanlık tarafından Dışişleri Bakanlığına gönderilir. Bu bildirimde;

a) Kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde talep eden devlet tarafından soruşturma başlatılmadığı takdirde Kararın kaldırılabilmesi,

b) Konuya ilişkin soruşturma başlatıldığı takdirde içeriği, safahatı ve sonucu hakkında ivedilikle bilgi verilmesi gerektiği,

c) Talebe ilişkin ilave bilgi ve bulgulara ulaşılması halinde bunların da ivedilikle intikal ettirilmesi,

hususları yer alır.

(6) Talebin Bakanlar Kurulunca reddedilmesi halinde keyfiyet, başkaca bir işleme gerek olmaksızın talepte bulunan devlete bildirilmek üzere Başkanlık tarafından Dışişleri Bakanlığına iletilir.

(7) Malvarlığının dondurulması kararının kaldırılıp kaldırılmayacağı hususu; beşinci fıkra kapsamında intikal eden bilgiler üzerine derhal veya her yılın sonunda resen ya da malvarlığı dondurulan kişinin

itirazı üzerine Komisyonca değerlendirilerek bir tutanağa bağlanır. Tutanak, Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere Başkanlıkça ivedilikle Başbakanlığa gönderilir.

Yabancı devletlere yapılacak malvarlığının dondurulması talepleri

MADDE 6 – (1) İlgili kamu kurum ve kuruluşları; Kanunun 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren fiilleri gerçekleştirdikleri hususunda makul sebepler bulunan kişi, kuruluş veya organizasyonların yurtdışında bulunan malvarlığının dondurulması için yapılacak taleplere ilişkin bilgi, belge ve değerlendirmelerini Başkanlığa gönderir.

(2) Başkanlık, yurtdışında bulunan malvarlığının dondurulması için yapılacak taleplere ilişkin kendisine intikal eden bilgi, belge ve değerlendirmelere dayanarak veya re'sen yaptığı mali araştırma sonuçlarını bir araştırma raporuna bağlayarak Komisyona sunar.

(3) Komisyon, Kanunun 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren fiilleri gerçekleştirdikleri hususundaki makul sebeplerin varlığı halinde kişi, kuruluş veya organizasyonların yabancı ülkelerde bulunan malvarlığının dondurulması talebiyle Bakanlar Kuruluna öneride bulunulmasına karar verebilir. Komisyonca alınan karar bir tutanağa bağlanır.

(4) Komisyonun yabancı ülkelere malvarlığının dondurulması talebinde bulunulmasına ilişkin önerisi, hazırlanan araştırma raporu ile birlikte Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere ivedilikle Başbakanlığa gönderilir.

(5) Yabancı devletlere yapılacak malvarlığının dondurulması talepleri hakkındaki Bakanlar Kurulu kararı üzerine hazırlanan talep yazısı Başkanlıkça ilgili devlete bildirilmek üzere Dışişleri Bakanlığına iletilir. Bakanlar Kurulunun talebi uygun bulmaması halinde keyfiyet, Başkanlıkça Dışişleri Bakanlığına ve birinci fıkra uyarınca talepte bulunan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilir.

Türkiye’de bulunan malvarlığı hakkında yapılacak işlem

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesi kapsamında intikal eden taleplere ilişkin olarak Komisyon; Kanunun 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren fiilleri gerçekleştirdikleri hususundaki makul sebeplerin varlığı halinde kişi, kuruluş veya organizasyonların Türkiye’de bulunan malvarlığıyla bağlantılı olarak ilgililer hakkında 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma açılması talebiyle ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına karar verebilir. Komisyonca alınan karar

bir tutanağa bağlanır. Suç duyurusuna ilişkin karar tutanağı ve araştırma raporu, Başkanlık tarafından ilgili Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılan suç duyurusuna bağlı olarak yürütülen soruşturma sonucunda verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya düzenlenen iddianame ile kovuşturma sonucu verilen hüküm ve 5549 sayılı Kanunun 17 nci maddesi delaletiyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesi uyarınca verilen elkoyma kararının bir örneği 5549 sayılı Kanunun 18 inci maddesi uyarınca izleyen ayın sonuna kadar ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları ve mahkemelerce Başkanlığa gönderilir.

Başkanlıkça yapılacak araştırma ve düzenlenecek rapor

MADDE 8 – (1) Yönetmeliğin 5 ilâ 7 nci maddeleri uyarınca Başkanlıkça yapılacak mali araştırma; Başkanlığın kendi veri tabanı ya da doğrudan erişim sağladığı veri tabanları ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden elde edilen bilgi ve belgeler esas alınarak ilgili kişilerin malvarlığının tespitine yönelik çalışmaları kapsar. Bu araştırma, Maliye Uzmanı veya yardımcıları tarafından yapılır.

(2) Komisyona sunulacak araştırma raporu, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası ve 6 ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca Başkanlığa intikal eden bilgi, belge ve değerlendirmeler ile Başkanlıkça yapılan mali araştırmalar esas alınarak, malvarlıklarının tespiti ile Kanunun 3 üncü ve 4 üncü maddelerinde düzenlenen fon sağlanması veya toplanması yasaklanan fiillerin ve terörizmin finansmanı suçunun işlendiğine dair makul sebeplerin ortaya çıkarılmasına yönelik değerlendirmeleri kapsar.

(3) Başkanlık, Yönetmeliğin 5 ilâ 7 nci maddeleri kapsamında yürüttüğü mali araştırma esnasında, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden bilgi, belge ve bunlara ilişkin her türlü ortamdaki kayıtları isteyebilir. Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden talep edilen bilgiler istenilen usul, şekil ve sürede gecikmeksizin Başkanlığa iletilir.

(4) Bu madde uyarınca yapılacak araştırma ve incelemelerde elde edilen kişisel veriler başka amaçla kullanılamaz ve bu verilerin korunmasına yönelik gerekli tedbirler Başkanlık tarafından alınır.

6493 SAYILI ÖDEME VE MENKUL KIYMET MUTABAKAT SİSTEMLERİ, ÖDEME HİZMETLERİ VE ELEKTRONİK PARA KURULUŞLARI HAKKINDA KANUN

Kanun/Karar No: 6493

Yayın Tarihi: 27.06.2013

Resmî Gazete No: 28690

İlgili Maddeler: Altıncı Bölüm: Madde **23**

ALTINCI BÖLÜM
Diğer Hükümler

Denetim

MADDE 21 - (1) (Değişik: 17/4/2017-KHK/690-70 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/60 md.) Ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin bu Kanun kapsamındaki denetimi Kurum tarafından yapılır.

(2) Kurum, birinci fıkrada belirtilen kuruluşların şubesinde, temsilcisinde veya dışarıdan hizmet aldığı kuruluşlarda da denetim yapmaya yetkilidir.

(3) Ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşunun yerinde denetimi, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından yapılır. Ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişiler Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadır.

(4) Ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu, birinci fıkrada belirtilen kapsamda her türlü kayıt, bilgi ve belgeyi gizli dahi olsalar Kurulca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Kuruma tevdi etmek ve Kurumun denetimine hazır hâle getirmekle yükümlüdür.

(5) Kamu kurum ve kuruluşları, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile meslek sırrı, aile hayatının gizliliği, soruşturmanın gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Kurum

tarafından bu Kanun kapsamında verilen görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi uygun süre ve ortamda, sürekli veya münferit olarak vermek zorundadır.

(6) Ödeme ve elektronik para kuruluşları, bağımsız denetime tabidirler. Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının finansal açıdan bağımsız denetimi 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde yapılır. Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının bağımsız denetim kuruluşlarınca gerçekleştirilecek bilgi sistemleri denetimi ise Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilir. Düzenlenen bağımsız denetim raporları Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Kuruma gönderilir.

(7) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarından bu Kanun uyarınca bağımsız denetim faaliyetinde bulunacaklardan istenilecek ilave şartlar Kurul tarafından belirlenir ve bu şartları haiz bağımsız denetim kuruluşlarına ilişkin liste kamuoyuna açıklanır. Kurul, listede yer alan bağımsız denetim kuruluşlarının bu Kanun kapsamındaki bağımsız denetim faaliyetlerine ilişkin yapacağı kalite kontrol ve denetim çalışmaları neticesinde standart ve mevzuata aykırılıkları tespit edilenleri listeden çıkarmaya yetkilidir. Kurul, yapacağı kalite kontrol ve denetim çalışmalarının sonuçlarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna bildirir.

(8) Kurul, bağımsız denetimler de dâhil olmak üzere ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ile ilgili olarak Kurumca yapılan denetimler sonucunda tespit edilen hususlarda gerekli tedbirlerin alınmasını istemeye, tedbirlerin alınması için altı ayı geçmemek üzere makul süre tanımaya, bu süre içinde gerekli tedbirler alınıncaya kadar ödeme kuruluşunun ve elektronik para kuruluşunun faaliyet iznini geçici olarak durdurmaya ve ilgili tedbirlerin belirlenen süre içinde alınmaması hâlinde faaliyet iznini iptal etmeye yetkilidir.

(9) Ödeme kuruluşunun ve elektronik para kuruluşunun denetimine ilişkin diğer usul ve esaslar Kurumca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Fonların korunması ve teminat

MADDE 22 – (1) Ödeme kuruluşu tarafından ödeme hizmetinin gerçekleştirilmesi amacıyla alınan fonlar ile elektronik para kuruluşunun elektronik para ihracı karşılığında topladığı fonlar

Kurumca çıkarılacak yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde korunur.

(2) Kurul, bu Kanun kapsamındaki ödeme ve elektronik para kuruluşlarına, belirleyeceği usul ve esaslara uygun olarak Banka nezdinde teminat bulundurma yükümlülüğü getirebilir.

(3) Ödeme ve elektronik para kuruluşları tarafından kabul edilen fonlar ve bu fonların tutulduğu hesaplar, ödeme veya elektronik para kuruluşunun iradi ya da zorunlu tasfiyeye tabi tutulması, faaliyet izninin iptal edilmesi gibi hâllerin gerçekleşmesi durumunda başka kanunlarda belirtilen önceliklere bakılmaksızın fon sahiplerinin haklarının tazmin edilmesi ve bu Kanundan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesini teminen kullanılır. Ödeme ve elektronik para kuruluşları, fon sahiplerinin haklarının tazmin edilmesinden sorumludur.

(4) Banka, bu Kanun kapsamındaki sistem işleticilerine belirleyeceği usul ve esaslara uygun olarak nezdinde teminat bulundurma yükümlülüğü getirebilir.

Belge ve kayıtların saklanması ile kişisel bilgilerin korunması, değişikliklerin bildirilmesi ↑

MADDE 23 - (1) (Değişik: 27/3/2015-6637/13 md.) Sistem işleticisi, ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu bu Kanunda yer alan hususlar ile ilgili belgeleri ve kayıtları en az on yıl süreyle güvenli ve istenildiği an erişime imkân sağlayacak şekilde yurt içinde saklar. Sistem işleticisinin faaliyetlerini yürütmede kullandığı bilgi sistemleri ve bunların yedekleri de yurt içinde tutulur. Ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşunun faaliyetlerini yürütmede kullandıkları bilgi sistemlerine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Ödeme usulsüzlüklerini önlemek, araştırmak ve ortaya çıkarmak için gerekli durumlarda, sistem işleticisi ve ödeme hizmeti sağlayıcısı, kişisel bilgileri kişisel verilerin korunmasına ilişkin gerekli tedbirleri olarak kullanır.

(3) İlgili otorite tarafından istenen bilgi ve belgelerin geçerliliğini etkileyecek herhangi bir değişikliğin olması durumunda sistem işleticisi Bankayı; ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ise Kurumu bu konuda derhâl bilgilendirir.

Muafiyet ve istisnalar

MADDE 24 – (1) Banka ve kredi kartları ile ilgili olarak 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile 5464 sayılı Kanun uyarınca yapılan düzenlemelerde yer alan hususlarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

(2) Banka ve kredi kartlarına ilişkin ödeme sistemleri birinci fıkraya kapsamı dışındadır.

(3) Sistemlerle ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulu ile Kurulun diğer mevzuattan kaynaklanan yetkileri saklıdır.

(4) (**Değişik: 17/4/2017-KHK/690-71 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/61 md.**) Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi, bu Kanunun 14 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkrası ile 18 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümlerine tabi değildir. Bu Kanunun diğer hükümlerinin Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketine uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir. Kurul, bu Kanun kapsamında Kurumca yapılacak denetim sonucunda Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin, bu Kanun kapsamındaki ödeme hizmeti sunma veya elektronik para ihraç etme faaliyetlerini geçici veya süresiz olarak durdurabilir.

Pay edinim ve devirleri ile değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 25 – (1) Doğrudan veya dolaylı pay sahipliği yoluyla sermayenin yüzde onunu ve daha fazlasını temsil eden payların edinmesi veya bir ortağa ait doğrudan veya dolaylı payların sermayenin yüzde on, yüzde yirmi, yüzde otuz üç veya yüzde ellisini aşması sonucunu veren pay edinimleri ile bir ortağa ait payların bu oranların altına düşmesi sonucunu veren pay devirleri, sistem işleticisi için Bankanın; ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu için ise Kurulun iznine tabidir. Oy hakkını içeren intifa hakkı tesisi ve sona ermesi bu fıkrada belirtilen oran dâhilinde edinim ve devir sayılır.

(2) Yönetim kuruluna veya denetim komitesine üye belirleme imtiyazı veren payların tesisi, devri veya yeni imtiyazlı pay ihracı birinci fıkrada yer alan oransal sınırlara bakılmaksızın sistem işleticisi için Bankanın; ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu için ise Kurulun iznine tabidir.

(3) Kuruluş sermayesinde yüzde on ve üzeri paya sahip olan tüzel kişilerin kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri,

sistem işleticileri için Bankanın; ödeme ve elektronik para kuruluşları için Kurulun iznine tabidir.

(4) İzne tabi pay devirlerinde pay devralacakların 5411 sayılı Kanunda banka kurucuları için aranan nitelikleri haiz olması şarttır.

(5) İzne tabi olup izin alınmadan yapılan pay devirleri pay defterine kaydolunamaz. Bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, sistem işleticileri için Bankaca; ödeme ve elektronik para kuruluşları için Kurumca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kurumlar arası iş birliği

MADDE 26 – (1) Bu Kanunun ödeme ve elektronik para kuruluşları ile ilgili hükümlerinin uygulanmasına ilişkin konularda, Kurum ve Banka karşılıklı mütalaa veya bilgi teatisinde bulunur.

(2) Kurum ve Banka ödeme ve elektronik para kuruluşlarına ilişkin bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek amacıyla veri tabanlarında yer alan ve birlikte üzerinde uzlaşılan bilgileri gizlilik hükümleri çerçevesinde paylaşırlar.

(3) Yurt içi ve yurt dışı yetkili mercilerle denetime, bilgi paylaşımına ve diğer hususlara dair yapılacak iş birliğine ilişkin usul ve esaslar, sistem işleticileri için Bankaca; ödeme ve elektronik para kuruluşları için Kurulca ilgili tarafların görüşü alınmak suretiyle belirlenir.

GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TAŞRA TEŞKİLATI
KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 14.11.2013

Resmî Gazete No: 28821

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 5 ve 7

İKİNCİ BÖLÜM
Kuruluş ve Görevler

İl ve ilçe müdürlüklerinin kuruluşu

MADDE 4 – (1) Kanununun 109 uncu maddesi uyarınca her ilde il müdürlüğü ve ilçelerde ilgili mevzuat uyarınca ilçe müdürlüğü kurulur.

(2) Genel Müdürlük ihtiyaç duyulan il ve ilçelerde il müdürlüklerine bağlı olarak hizmet vermek üzere geri gönderme merkezi, kabul ve barınma merkezi ile insan ticareti mağdurları sığınma evi kurar, işletir veya işlettirir.

(3) Kanun ve ilgili diğer mevzuatın öngördüğü iş ve işlemler; illerde, Genel Müdürlüğün taşra teşkilatı olarak kurulan ve valiliğe bağlı olarak görev yapan il müdürlüğü ile bu müdürlüğe bağlı geri gönderme merkezi, kabul ve barınma merkezi ile insan ticareti mağdurları sığınma evi; ilçelerde ise kaymakamlığa bağlı olarak görev yapan ilçe müdürlüğü tarafından yürütülür.

(4) İl ve ilçe müdürlüklerinin çalışma usul ve esasları çıkarılacak yönergeyle belirlenir.

İl müdürlüğünün görevleri

MADDE 5 – (1) Kanun ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde il müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- Düzenli ve düzensiz göçle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- Uluslararası korumaya ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Geçici korumaya ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

ç) 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanunu kapsamında Genel Müdürlükçe belirlenen görevleri yürütmek.

d) İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

e) Vatansız kişilerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

f) Uyum süreçlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

g) Düzensiz göçle mücadele edilebilmesi amacıyla kolluk birimleri ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yaparak bu alanda koordinasyonu sağlamak.

ğ) Yabancılar, uluslararası koruma başvuru veya statü sahipleri ile vatansızlar ve insan ticareti mağdurlarının kendilerine mevzuat kapsamında tanınan haklara erişimini sağlamak amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.

h) Kanunda öngörülen kurul ve komisyonların aldığı kararların uygulanması amacıyla çalışmalar yapmak.

ı) Kamu kurum ve kuruluşlarının göç alanına yönelik faaliyetlerine destek vermek ve bu faaliyetlerin sonuçlarını takip etmek, proje tekliflerini Genel Müdürlüğe sunmak.

i) Görev alanlarıyla ilgili konularda üniversiteler, mahalli idareler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle iş birliği yapmak.

j) Genel Müdürlük göç araştırmalarına destek vermek.

k) Kanun kapsamında işlem görenlerin kişisel verilerini ilgili mevzuata ve taraf olunan uluslararası anlaşmalara uygun olarak almak, korumak, saklamak ve kullanmak.

l) Kanun ve diğer mevzuatla il müdürlüğüne verilen görev alanıyla ilgili verileri toplamak ve analiz etmek.

m) İde bulunan insan ticareti mağdurları sığınma evi, geri gönderme ile kabul ve barınma merkezlerinin iş ve işleyişine ilişkin Genel Müdürlükçe verilecek görevleri yapmak.

n) İl müdürlüğünün işleyişi ve personeliyle ilgili düzenleyici tedbirleri almak ve uygulamak.

o) Genel Müdürlüğün görev alanıyla ilgili iş ve işlemlerden dolayı Genel Müdürlük veya taşra birimleri husumetiyle açılan ve il

müdürlüklerine intikal eden yargı mercilerindeki davaları ikame, takip ve müdafaa ile icra dosyalarını takip etmek.

ö) Geri gönderme merkezleriyle ilgili olarak; düzensiz göçmenlerin geri gönderme merkezine giriş işlemlerini yapmak, geri gönderme merkezinin kurallara uygun şekilde işleyişini sağlamak, geri gönderme merkezlerindeki sınır dışı edilecek yabancılarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek, yabancı tarafından bedeli karşılanamayan acil ve temel sağlık hizmetlerinin ücretsiz verilmesini sağlamak, yabancıya; yakınlarına, notere, yasal temsilciye ve avukata erişme ve bunlarla görüşme yapabilme, telefon hizmetlerine erişme imkânını sağlamak, yabancıya; ziyaretçileri, vatandaşı olduğu ülke konsolosluk yetkilisi, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği görevlisiyle görüşebilme imkânını sağlamak, çocukların yüksek yararını gözetmek, aileler ve refakatsiz çocukların imkânlar ölçüsünde ayrı yerlerde kalmaları için uygun ortam hazırlamak, çocukların eğitim ve öğretimi konularında ilgili birimle işbirliği yapmak, geri gönderme merkezini ziyaret etme izni verilen kurum veya kuruluşların ziyaretlerini sağlamak.

p) Kabul ve barınma merkezleriyle ilgili olarak; uluslararası koruma başvuru veya statü sahipleriyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek, bu kişilerin merkezlerin kapasitesine bağlı olarak barınma, iade, sağlık, sosyal ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak, merkezde barınanlarla ilgili sevk/takip ve merkezler arası koordinasyonu sağlamak, merkezin iyileştirilmesine yönelik gerekli çalışmaları koordine etmek.

r) İnsan ticareti mağdurları sığınma evleriyle ilgili olarak; insan ticareti mağdurlarının sığınma evine giriş işlemlerini koordine etmek, insan ticareti mağdurlarının sığınma evinde barınmasını sağlamak, sağlık hizmetlerine, psikolojik desteğe, sosyal hizmet ve yardımlara, hukuki yardıma, eğitim ve öğretime, mesleki eğitim ve işgücü piyasasına ve diğer uygun görülen hizmetlere erişimini temin etmek, insan ticareti mağdurlarının bu alanda faaliyet gösteren ilgili sivil toplum kuruluşları ile uluslararası kuruluşlar tarafından sağlanabilecek danışmanlık hizmetlerine erişimini temin etmek, insan ticareti mağduru çocuk ise 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun yetkili ve görevli kıldığı makam veya merciler ile iletişime geçmek, insan ticareti mağduru yabancı ise tercüme hizmeti sağlanması, vatandaşı olduğu ülkenin büyükelçiliği veya konsolosluluğuna, rızası halinde bilgi verilmesi, vatandaşı olduğu ülke büyükelçilik veya konsolosluk

yetkilileriyle görüşme imkânı tanınmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, vatandaşı olduğu veya ikamet ettiği ülkeye gönüllü olarak geri dönmek isteyenlerin güvenli geri dönüşlerinin yapılmasına ilişkin iş ve işlemleri kolluk ve ilgili makamlarla koordine içinde yürütmek.

s) Genel Müdürlükçe verilecek diğer görevleri yapmak.

İl müdürünün görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 6 - (1) İl müdürünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmek.

b) Personelin performansını izlemek ve geliştirmek üzere önlemler almak, disiplin işlemlerini yürütmek.

c) İl Müdürlüğünün ve bağlı birimlerin faaliyet ve işlemlerini denetlemek, çalışmalarının etkili ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için ihtiyaç planlaması yapmak ve ihtiyaçların karşılanmasını sağlamak.

ç) Kurumu temsil etmek, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordineli olarak yürütülen hizmetlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.

d) Genel Müdürlük tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(2) İl müdürü, sınırları açıkça belirtmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, yazılı olarak ilgililere duyurulur.

(3) İl müdürü;

a) Sahip olduğu ve Genel Müdür tarafından kendisine devredilen yetkileri kullanmaktan, görevlerin mevzuata, kalkınma planı, stratejik plan ve yıllık programlarda yer alan esaslara uygun ve zamanında yapılmasından dolayı Genel Müdürlüğe,

b) Kendisine verilen görevlerin, valiliğin mevzuatla haiz olduğu görev, yetki ile çalışma esas ve ilkelerine göre yürütülmesinden valiliğe,

karşı sorumludur.

İlçe müdürlüğünün görevleri

MADDE 7 – (1) Kanun ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde ilçe müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Düzenli ve düzensiz göçle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- b) Uluslararası korumaya ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- c) Geçici korumaya ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- ç) 5543 sayılı Kanun kapsamında Genel Müdürlükçe belirlenen görevleri yürütmek.
- d) İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- e) Vatansız kişilerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- f) Uyum süreçlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- g) Düzensiz göçle mücadele edilebilmesi amacıyla kolluk birimleri ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yaparak bu alanda koordinasyonu sağlamak.
- ğ) Yabancılar, uluslararası koruma başvuru veya statü sahipleri ile vatansızlar ve insan ticareti mağdurlarının kendilerine mevzuat kapsamında tanınan haklara erişimini sağlamak amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.
- h) Kanunda öngörülen kurul ve komisyonların aldığı kararların uygulanması amacıyla çalışmalar yapmak.
- ı) Kamu kurum ve kuruluşlarının göç alanına yönelik faaliyetlerine destek vermek ve bu faaliyetlerin sonuçlarını takip etmek, proje tekliflerini İl Müdürlüğüne sunmak.
- i) Görev alanlarıyla ilgili konularda üniversiteler, mahalli idareler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle iş birliği yapmak.
- j) Kanun kapsamında işlem görenlerin kişisel verilerini ilgili mevzuata ve taraf olunan uluslararası anlaşmalara uygun olarak almak, korumak, saklamak ve kullanmak.
- k) Kanun ve diğer mevzuatla il müdürlüğüne verilen görev alanıyla ilgili verileri toplamak ve analiz etmek.

l) İlçe müdürlüğünün işleyişi ve personeliyle ilgili her türlü düzenleyici tedbiri almak ve uygulamak.

m) İl Müdürlüğüne verilecek diğer görevleri yapmak.

(2) İlçe müdürlüğü, birinci fıkrada sayılan görevler ile Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamında Genel Müdürlükçe belirlenen ve valilikçe devredilen yetki çerçevesinde verilen görevlerin ifasından sorumludur.

İlçe müdürünün görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 8 – (1) İlçe müdürünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmek.

b) Personelin performansını izlemek ve geliştirmek üzere önlemler almak, disiplin işlemlerini yürütmek.

c) İlçe Müdürlüğünün ve bağlı birimlerin faaliyet ve işlemlerini denetlemek, çalışmalarının etkili ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için ihtiyaç planlaması yapmak ve ihtiyaçların karşılanmasını sağlamak.

ç) Kurumu temsil etmek, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordineli olarak yürütülen hizmetlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.

d) İl müdürlüğü tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(2) İlçe müdürü, sınırları açıkça belirtilmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, yazılı olarak ilgililere duyurulur.

(3) İlçe müdürü;

a) Sahip olduğu ve il müdürü tarafından kendisine devredilen yetkileri kullanmaktan, görevlerin mevzuata, kalkınma planı, stratejik plan ve yıllık programlarda yer alan esaslara uygun ve zamanında yapılmasından dolayı il müdürlüğüne,

b) Kendisine verilen görevlerin, valiliğin mevzuatla haiz olduğu görev, yetki ile çalışma esas ve ilkelerine göre yürütülmesinden kaymakamlığa,

karşı sorumludur.

İl ve ilçe müdürlüğü personeli

MADDE 9 – (1) İl ve ilçe müdürlükleri; il veya ilçe müdürü ile iş yoğunluğu dikkate alınarak il göç uzmanı, il göç uzman yardımcısı, avukat, mütercim, çözümleyici, programcı, sosyolog, psikolog, sosyal çalışmacı ve diğer personelden oluşturulur.

(2) İl müdürlüğüne bağlı müdürlükler; merkez müdürü veya insan ticareti mağdurları sığınma evi müdürü ile iş yoğunluğu dikkate alınarak il göç uzmanı, il göç uzman yardımcısı, avukat, mütercim, çözümleyici, programcı, sosyolog, psikolog, sosyal çalışmacı ve diğer personelden oluşturulur.

İl göç uzmanı ve uzman yardımcılarının görev ve sorumlulukları

MADDE 10 – (1) İl göç uzmanı ve uzman yardımcısının görev, yetki ve sorumluluklarında; 11/7/2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İl Göç Uzmanlığı Yönetmeliğinde belirtilen hükümler uygulanır.

(2) Verilen işleri mevzuata, stratejik plan ve yıllık programlara uygun olarak ve süresi içinde yerine getirmekten dolayı uzmanlar il/ilçe müdürüne karşı, uzman yardımcıları ise birlikte çalıştıkları uzmana ve il/ilçe müdürüne karşı sorumludur.

İl ve ilçe müdürlüğünde çalışan diğer personelin görev ve sorumlulukları

MADDE 11 – (1) İl ve ilçe müdürlüklerinde görev yapan diğer personel, kendisine verilen görevleri zamanında, mevzuata, kalkınma planı, stratejik plan ve yıllık programlarda yer alan esaslara ve müdürlüğün mevzuatla haiz olduğu görev, yetki ve çalışma esas ve ilkelerine göre yürütülmesinden il ve ilçe müdürüne karşı sorumludur.

İl ve ilçe müdürlükleri ile ilgili diğer hususlar

MADDE 12 – (1) İlçe müdürlüğü bulunmayan ilçelerde, Genel Müdürlüğün görev ve yetki alanına ilişkin hususlardaki iş ve işlemler il müdürlüğü tarafından yürütülür.

(2) İl ve ilçe müdürlüklerinin kendi aralarında, Genel Müdürlük ve diğer kurum ve kuruluşlar ile yapacağı yazışmalar, Vali veya Kaymakam ya da yetki verdiği görevlilerin imzaları ile yapılır. Ancak, teknik, istatistikî bilgileri içeren ve mali konulardaki yazışmalar doğrudan yapılabilir.

(3) İl ve ilçe müdürlükleri, yabancı ülke, uluslararası kurum ve kuruluşlar ile doğrudan yazışma yapamaz, diyalog kuramaz. Ancak, Genel Müdürlük tarafından uygun görülmesi halinde uluslararası kurum ve kuruluşlar ile diğer ülkelerin göç idareleriyle ortak proje ve çalışmalar yürütebilir.

**BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU İDARI
YAPTIRIMLAR YÖNETMELİĞİ**

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 15.02.2014

Resmî Gazete No: 28914

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 13 ve 21

İKİNCİ BÖLÜM
İdari Para Cezaları

Yetkilendirmeye ilişkin ihlaller

MADDE 5 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının aşağıda belirtilen oranına kadar idari para cezası uygulanır:

a) İşletmecinin;

1) İmtiyaz sözleşmesi kapsamında kurduğu elektronik haberleşme şebekesi ve tesislerini sözleşme süresinin sonuna kadar iyi, güncel ve çalışır durumda bulundurma yükümlülüğünü yerine getirmemesi,

2) Acil durumlara ve/veya acil yardım çağrı hizmetlerine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

3) Yetkilendirmesi kapsamı dışına çıkarak hizmet vermesi veya şebeke ve altyapı kurması ve/veya işletmesi,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

b) İşletmecinin;

1) Şebekesine ilişkin donanım ve yazılım gibi yatırımlarına yönelik olarak yetkilendirmesinde ve/veya ilgili mevzuatta yer alan yükümlülüklerine uymaması,

2) “All Risk” sigortası yaptırma konusundaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

3) Kapsama alanına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

c) İşletmecinin;

1) Rehber ve bilinmeyen numaralar konusundaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

2) Tüm çalışanlarının mevzuata uygun davranışta bulunması için gerekli olan önlemleri almaması ve işin düzenli yürümelerini sağlamaması,

3) Yetkilendirme devri, hisse devri veya birleşme veya devralmaya ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

(2) İşletmecinin birinci fıkrada sayılan fiiller dışında yetkilendirmeye ilişkin ilgili mevzuatı ihlal etmesi halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Numaralandırmaya ilişkin ihlaller

MADDE 6 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının aşağıda belirtilen oranına kadar idari para cezası uygulanır.

a) İşletmecinin numaralandırma düzenlemeleri çerçevesinde kendisine tahsis edilen numaralar dışında diğer numara kaynaklarından numara kullanması halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

b) İşletmecinin;

1) Ulusal numaralandırma planı kapsamında şebekelerinde gerekli düzenlemeleri yapmaması,

2) Ulusal numaralandırma planında veya kendisine tahsisli numaralarda yapılan değişikliklere ilişkin olarak 27/6/2009 tarihli ve 27271 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Numaralandırma Yönetmeliği ile diğer ilgili mevzuatta belirtilen yükümlülükleri yerine getirmemesi,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

c) İşletmecinin;

- 1) Kendisine tahsis edilen veya kullanım izni verilen numaraları, Kurumun izni olmadan bir başkasına kullandırması veya devretmesi,
- 2) Hizmet türüne göre numara gruplarına yönelik ilgili mevzuatta yer alan düzenlemelere uymaması,
- 3) Kendisine tahsis edilen numaraları, ulusal numaralandırma planında bulunan diğer numaralarla karışıklığa neden olacak şekilde kullanması,
- 4) CLI'a ilişkin ilgili mevzuat hükümleri ile belirlenmiş bulunan yükümlülüklerini ihlal etmesi,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının binde beşine (% 0,5) kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Kurum gerekli görmesi halinde; idarî para cezalarına ek olarak, Numaralandırma Yönetmeliğinde ve diğer ilgili mevzuatta yer alan tahsisli numaraların geri alınmasına ilişkin hükümleri de uygulayabilir.

(3) İşletmecinin birinci ve ikinci fıkralarda sayılan fiiller dışında numaralandırmaya ilişkin ilgili mevzuatı ihlal etmesi halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Numara taşınabilirliğine ilişkin ihlaller

MADDE 7 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının aşağıda belirtilen oranına kadar idari para cezası uygulanır:

a) İşletmecinin;

1) Verici konumda iken, numara taşınması konusunda alıcı işletmeciden gelen talebi yerine getirmemesi ve/veya Kurum düzenlemelerine aykırı bir şekilde reddetmesi,

2) Abonenin numara taşıma talebi olmadan, aboneye ait kimlik bilgileri alınmadan veya eksik alınarak taşıma sürecinin başlatılması,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

b) İşletmecinin;

1) Numaranın taşınacağı tarih ve saati numara taşınabilirliğine ilişkin Kurum düzenlemelerine uygun şekilde ilgili taraflara bildirmemesi,

- 2) Numara taşınabilirliğine yönelik tarife şeffaflığına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,
 - 3) Numara taşıma işlemi sırasında elde ettiği bilgileri, ilgili abonenin numara taşıma konusundaki talebini geri alması ya da ertelemesi amacıyla kullanması,
 - 4) Abonenin numara taşıma iptal talebini numara taşınabilirliğine ilişkin Kurum düzenlemelerine uygun olarak yerine getirmemesi,
 - 5) Numara taşınabilirliğinde uygulanacak ücretlere ilişkin Kurum düzenlemelerine uymaması,
 - 6) Taşıma sürecinde numara taşınabilirliğine ilişkin Kurum düzenlemelerinde belirtilen sürelerle uymaması,
 - 7) Taşınmış bir numaranın iadesine ilişkin Kurum düzenlemelerine uymaması,
 - 8) Taşınmış numaralara ilişkin çağrı yönlendirme yükümlülüğünü yerine getirmemesi,
 - 9) Alıcı konumda iken, kendisine tahsisli olmayan taşınmış bir numaraya ilişkin olarak devir işlemi gerçekleştirmesi,
- halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının binde beşine (%0,5) kadar idari para cezası uygulanır.
- (2) İşletmecinin birinci fıkrada sayılan fiiller dışında numara taşınabilirliğine ilişkin ilgili mevzuatı ihlal etmesi halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Frekans kullanımına ilişkin ihlaller

MADDE 8 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının aşağıda belirtilen oranına kadar idari para cezası uygulanır:

- a) İşletmecinin kendisine tahsisli frekanslar dışında frekans kullanması halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.
- b) İşletmecinin;
 - 1) Frekans değişikliği, iptali gibi konulara ilişkin olarak Kurum tarafından istenilen iş ve işlemleri süresi içinde yerine getirmemesi,
 - 2) Tahsis edilmiş frekansları Kurumun izni olmaksızın bir başkasına kullandırması veya devretmesi,

3) Kendisine tahsis edilen frekansları tahsis amacına uygun olarak kullanmaması,

4) Enterferansı önlemeye ilişkin yükümlülüklerini ihlal etmesi,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

(2) İşletmecinin birinci fıkrada sayılan fiiller dışında frekans kullanımına ilişkin ilgili mevzuatı ihlal etmesi halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Tahakkuka esas bildirimlere ilişkin ihlaller

MADDE 9 – (1) Tahakkuka esas bildirimlerin Kuruma süresi içinde ve eksiksiz olarak yapılmaması veya yanlış bildirimde bulunulması durumunda işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Tahakkuka esas bildirimlerin yanıltıcı olması durumunda işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

Erişim ve ara bağlantıya ilişkin ihlaller

MADDE 10 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde ilgili mevzuat çerçevesinde yükümlü işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının aşağıda belirtilen oranına kadar idari para cezası uygulanır:

a) İşletmecinin;

1) Erişim sağlamaya ilişkin yükümlülüklerini,

2) Arabağlantı sağlamaya ilişkin yükümlülüklerini,

3) Ayırıştırma sağlamaya ilişkin yükümlülüklerini,

4) Hesap ayırımı ve maliyet muhasebesine ilişkin yükümlülüklerini,

5) Ortak yerleşime ilişkin yükümlülüklerini,

6) Tesis paylaşımına ilişkin yükümlülüklerini,

7) Taşıyıcı seçimine ilişkin yükümlülüklerini,

8) Uzlaştırma prosedürü kapsamında geçici ücret dâhil Kurum tarafından belirlenen hüküm, koşul ve ücretlere uymaması veya söz konusu hüküm, koşul ve ücretlerin uygulanmasına ilişkin yükümlülüklerini,

9) Referans erişim tekliflerine ve şeffaflığa ilişkin yükümlülüklerini, yerine getirmemesi veya haklı bir neden olmaksızın geciktirmesi halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

b) İşletmecinin;

1) Kendisinden erişim veya arabağlantı hizmeti talep eden işletmecileri talep etmedikleri bir hizmeti almak zorunda bırakması,

2) İşletmeciler arasında ayırım gözetmeme yükümlülüğünü ihlal etmesi,

3) Erişim tarifelerini 8/9/2009 tarihli ve 27343 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak uygulaması,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Aşağıda belirtilen hallerde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının aşağıda belirtilen oranına kadar idari para cezası uygulanır:

a) İşletmecinin, erişim sağlanması kapsamındaki bilgilerin gizliliğine ilişkin yükümlülüklerini ihlal etmesi halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

b) İşletmecinin, erişim sözleşmelerinin Kuruma sunulması veya mevzuata aykırı hükümlerinin düzeltilmesi veya sözleşmelerin aleniyetine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde bir önceki takvim yılındaki net satışlarının binde beşine (%0,5) kadar idari para cezası uygulanır.

(3) İşletmecinin birinci ve ikinci fıkralarda sayılan fiiller dışında erişim ve ara bağlantıya ilişkin ilgili mevzuatı ihlal etmesi halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Son kullanıcı tarifelerine ilişkin ihlaller

MADDE 11 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının aşağıda belirtilen oranına kadar idari para cezası uygulanır:

a) İşletmecinin;

1) Kurumun tarifeleri ve bu tarifelerin kapsam, süre ve koşullarını izleme ve inceleme sürecinde ve/veya sonucunda öngördüğü tarifenin veya tarifeye ilişkin genel hükümlerin düzeltilmesinin sağlanması, tarifenin uygulanmasının geçici olarak durdurulması veya tarifenin yürürlükten kaldırılması şeklindeki tedbirleri uygulamadığının tespit edilmesi,

2) Tarifelerin aşırı fiyatları içerecek şekilde uygulanması, rekabetin kısıtlanmasını hedefleyen fiyat indirimlerini ihtiva etmesi, haklı olmayan nedenlerle tüketiciler arasında ayırım yapılmasına yol açması ve bir hizmetin maliyetinin diğer bir hizmetin ücretiyle desteklenmesi suretiyle çapraz sübvansiyona neden olması gibi ihlallerinin tespit edilmesi,

halinde bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

b) İşletmecinin;

1) İlgili mevzuat kapsamında tarifeleri bildirim usulüne tabi olan herhangi bir elektronik haberleşme hizmetini bildirim yapmadan sunduğunun veya uygulanan tarifede Kuruma bildirimde bulunmaksızın değişiklik yaptığının tespit edilmesi,

2) Tarifelerine yönelik olarak Kurum tarafından belirlenen alt ve/veya üst sınıra uymadığının tespit edilmesi,

3) Tarifeleri maliyet esaslı yöntem veya tavan fiyat yöntemi çerçevesinde onaya tabi olan herhangi bir elektronik haberleşme hizmetini, onaylanmamış tarife ile sunduğunun tespit edilmesi,

4) Yetkilendirmesinde, görev veya imtiyaz sözleşmelerinde yer alan tarifelere ilişkin hükümlere uymaması,

halinde bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

c) İşletmecinin;

1) İlgili mevzuat kapsamında tarifelerin kamuoyuna duyurulmasına dair yükümlülüklerine ve/veya buna ilişkin Kurumca belirlenen süreye riayet etmediğinin tespit edilmesi,

2) İlgili mevzuatta öngörülen zorunlu tarife teklifini Kuruma onay için sunmaması veya onaylandıktan sonra gerekçesiz bir şekilde yürürlüğe koymaması,

halinde bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

(2) İşletmecinin, tarifelerinin kamuoyuna duyurulması veya uygulanması aşamasında tarifelerinin adında değişiklik yapmadan önce Kurumu bilgilendirmediğinin tespit edilmesi halinde bir önceki takvim yılındaki net satışlarının binde beşine (%0,5) kadar idari para cezası uygulanır.

(3) İşletmecinin birinci ve ikinci fıkralarda sayılan fiiller dışında tarifelere ilişkin ilgili mevzuatı ihlal etmesi halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Tüketici haklarına ilişkin ihlaller

MADDE 12 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının belirtilen oranına kadar idari para cezası uygulanır:

a) İşletmecinin;

- 1) Tüketicilere yaptığı bilgilendirmelerin yanlış ya da yanıltıcı olması,
- 2) Doğru faturalama yapmaya ilişkin ilgili mevzuatta yer alan yükümlülüğünü yerine getirmemesi,
- 3) Hizmetin kısıtlanması ve durdurulmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,
- 4) Şeffaflığın sağlanması ve bilgilendirmeye ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,
- 5) Tarife/kampanyalar dâhilinde taahhüt ettiği edimleri yerine getirmemesi,
- 6) Tüketici şikâyetleri çözüm mekanizmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,
- 7) Abonelik sözleşmelerinin kuruluşuna, uygulanmasına, feshine, değişikliğine, incelenmesi ve onayına yönelik yükümlülükler ile abonelik sözleşmelerine ilişkin ilgili mevzuatta belirtilen diğer yükümlülükleri yerine getirmemesi,
- 8) Abonelik sözleşmesi ve/veya aboneye ait kimliğini ispata yarar herhangi bir belgenin bulunmaması ve/veya muhafaza edilmesi gibi hususlardaki yükümlülüklerini ihlal etmesi,
- 9) Abonelik kayıtlarının eksik tutulması veya açık hatlara ilişkin ilgili mevzuata uymaması,
- 10) Tüketici mağduriyetinin giderilmesine yönelik yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

11) Tarife değişikliklerini abonelere duyurma yükümlülüğünü yerine getirmemesi,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

b) İşletmecinin;

1) Fatura gönderme yükümlülüğü, faturalarda bulunması gereken hususlar ile ayrıntılı fatura sağlamaya ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

2) Engelli abonelere ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

3) Tüketici haklarına ilişkin ilgili mevzuatta düzenlenen kapsamda işletmeci değişikliğiyle ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

4) İnternetin güvenli kullanımına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

5) Katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmemesi,

halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

(2) İşletmecinin birinci fıkrada sayılan fiiller dışında tüketici haklarına ilişkin ilgili mevzuatı ihlal etmesi halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin ihaller

MADDE 13 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının aşağıda belirtilen oranına kadar idari para cezası uygulanır:

a) İşletmecinin;

1) Kişisel verilere sadece yetkili kişiler tarafından erişilebilmesini ve kişisel verilerin tutulduğu sistemlerin ve kişisel verilere erişim sağlamak için kullanılan uygulamaların güvenliğini sağlama yükümlülüğünü yerine getirmemesi,

2) İlgili mevzuat gereği abonelere/kullanıcılara ait işlenen ve saklanan trafik verilerinin öngörülen sürede tutma veya silme yükümlülüğünü yerine getirmemesi,

3) Trafik verisinin ve konum verisinin işlenmesine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

4) Asgari istem dışı, yetki dışı ya da yasa dışı olarak; kişisel verilerin tahrip edilmesi, kaybolması, değiştirilmesi, depolanması veya başka bir ortama kaydedilmesi, işlenmesi, ifşa edilmesi ve söz konusu verilere erişilmesine karşı kişisel verilerin korunmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

5) Kişisel verilere ve ilişkili diğer sistemlere sağlanan tüm erişimlere ve erişim yetkisi olan personelin yaptığı işlemlere dair detaylı işlem kayıtlarını ilgili mevzuatta belirlenen süre boyunca tutma yükümlülüğünü yerine getirmemesi,

6) Kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğine ilişkin ilgili mevzuatta düzenlenen diğer yükümlülükleri ihlal etmesi,

halinde bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Milli güvenlik, kamu düzeni ve gizliliğin ihlali

MADDE 14 – (1) İşletmecinin, haberleşmenin gizliliğine, milli güvenliğine ve kamu düzenine aykırı davranışta bulunması, işletmeci ve çalışanların yasaların öngördüğü istisnalar dışında haberleşmeyi engellemesi, gizliliğini ihlal etmesi, başkalarına bildirmesi ve açıklaması, yasalarla belirlenen hallerde istenilen bilgilerin Kanunla yetkili kılınan kişi ve kuruluşlara verilmesi ve elde edilmesinin engellenmesi hallerinde, işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Milli güvenlik ve kamu düzeni ihlali oluşması halinde ayrıca 31 ve 32 nci maddeler de uygulanır. 31 ve 32 nci maddeler gereğince yaptırım uygulanması, idari para cezası uygulamasını engellemez.

(3) İşletmecinin elektronik haberleşme alt yapısına mahkeme kararı veya ilgili mevzuat uyarınca Kurum, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı veya diğer yetkili merciler tarafından alınmış bir karar olmadıkça, elektronik haberleşmenin aksamasına neden olacak biçimde müdahalelerde bulunması halinde işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Hizmet kalitesine ilişkin yükümlülüklerin ihlali

MADDE 15 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde, işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır:

a) İşletmecinin ilgili mevzuat çerçevesinde vereceği hizmetlere ilişkin yükümlülüklerini mücbir sebep halleri veya Kurul tarafından kabul edilen haklı nedenler olmaksızın ilgili mevzuattaki koşullara uygun bir şekilde, kesintisiz olarak yerine getirmemesi.

b) İşletmecinin uluslararası standartlara ve/veya hizmet kalitesine ilişkin ilgili mevzuata uymaması, ilgili mevzuat ile diğer yükümlülükleri ihlal etmesi.

Rekabet ihlalleri

MADDE 16 - (1) Rekabetin tesisi, korunması, rekabetin engellenmesi, bozulması veya kısıtlayıcı uygulamaların giderilmesine yönelik ilgili mevzuatın ihlal edilmesi veya rekabete aykırı uygulamaların tespit edilmesi halinde işletmeciye bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Kısa mesaj hizmetlerinde Türkçe karakter kullanımına ilişkin ihlal

MADDE 17 - (1) İşletmecinin kısa mesaj hizmetlerinde Türkçe karakter kullanımına dair mevzuata uymaması durumunda işletmeciye, bir önceki takvim yılındaki net satışlarının binde beşine (% 0,5) kadar idari para cezası uygulanır.

Anten tesislerinin tasarımı, kurulması ve paylaşımına ilişkin ihlal

MADDE 18 - (1) Hücresel sistem anten tesislerinin tasarımı, kurulması ve paylaşımına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda işletmeciye bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır ve yükümlülüğünü yerine getirmesi için otuz iş gününe kadar süre verilir.

(2) İşletmecinin verilen süreye rağmen yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda söz konusu anten tesisinin faaliyetleri yükümlülük yerine getirilene kadar durdurulabilir.

Elektronik haberleşme güvenliği ihlali

MADDE 19 - (1) İşletmecinin, şebeke güvenliği de dahil olmak üzere elektronik haberleşme güvenliğine ilişkin mevzuata uymaması halinde bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Arayüz teknik özelliklerinin yayımlanmasına ilişkin ihlal

MADDE 20 - (1) İşletmecinin, arayüz teknik özelliklerinin yayımlanmasına ilişkin mevzuata uymaması halinde işletmeciye bir

önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Kayıtlı elektronik posta hizmetine ilişkin ihlaller

MADDE 21 – (1) Kayıtlı elektronik posta sisteminin idarî, teknik ve hukukî gereklilikleri ile işleyişinde güvenli ürün ve sistemleri kullanmaması, hizmeti güvenilir bir biçimde yürütmemesi, hizmetlerini belirlenen kalitede sunulabilmesini teminen gerekli idarî ve teknik imkân ve kabiliyetlere sahip olmaması, bu sistemlerde kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin belirlenen kurallara aykırı davranması veya Kurum tarafından ilgili mevzuat ile belirlenen diğer yükümlülöklere uymaması, kayıtlı elektronik posta sisteminin işleyişinin tüm aşamalarında kayıt altına alınması gerekli olan verileri gerektiği şekilde kaydetmemesi hallerinde kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

İnternet alan adlarına ilişkin ihlaller

MADDE 22 – (1) Kayıt kuruluşunun veya uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcısının internet alan adlarına ilişkin mevzuata uymaması halinde kayıt kuruluşuna veya uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Bilgi ve/veya belgelerin süresinde verilmemesi

MADDE 23 – (1) Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve/veya belge ile ilgili mevzuat gereği verilmesi gereken bilgi ve/veya belgelerin Kuruma süresi içinde verilmemesi halinde 44 üncü maddede yer alan ölçütler dikkate alınarak işletmeci uyarılır veya işletmeciye bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzbinde üçü (%0,003) oranında idari para cezası uygulanır.

(2) Söz konusu bilgi ve/veya belgenin tekrar istenmesine rağmen süresi içinde verilmemesi halinde 44 üncü maddedeki ölçütler dikkate alınarak, işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzbinde üçünün (%0,003) iki katından az olmamak üzere yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Yanlış bilgi ve/veya belge verilmesi

MADDE 24 – (1) Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve/veya belge ile ilgili mevzuat kapsamında verilmesi gereken bilgi ve/veya belgelerin yanlış olması halinde 44 üncü maddede yer alan ölçütler

dikkate alınarak işletmeci uyarılır veya işletmeciye bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzbinde ikisi (%0,002) oranında idari para cezası uygulanır.

(2) Yanlış olan bilgi ve/veya belgelerin tekrar istenmesine rağmen tamamlanmaması halinde 44 üncü maddedeki ölçütler dikkate alınarak, işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzbinde ikisinin (%0,002) iki katından az olmamak üzere yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Eksik bilgi ve/veya belge verilmesi

MADDE 25 – (1) Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve/veya belge ile ilgili mevzuat kapsamında verilmesi gereken bilgi ve/veya belgelerin eksik olması durumunda, 44 üncü maddede yer alan ölçütler dikkate alınarak işletmeci uyarılır veya işletmeciye bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzbinde ikisi (%0,002) oranında idari para cezası uygulanır.

(2) Eksik olan bilgi ve/veya belgelerin tekrar istenmesine rağmen tamamlanmaması halinde 44 üncü maddedeki ölçütler dikkate alınarak, işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzbinde ikisinin (%0,002) iki katından az olmamak üzere yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Yanıltıcı bilgi ve/veya belge verilmesi

MADDE 26 – (1) Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve/veya belge ile ilgili mevzuat kapsamında verilmesi gereken bilgi ve/veya belgelerin yanıltıcı olması halinde işletmeciye bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

Denetime ilişkin ihlaller

MADDE 27 – (1) Denetime ilişkin mevzuat kapsamında getirilen yükümlülüklerin ihlal edilmesi halinde işletmeciye bir önceki takvim yılına ait net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır. Ayrıca, bu kişilerin kayıtlı elektronik posta hizmeti sağlayıcısı, ölçüm yetki belgesine sahip kuruluş, denetim yapma yetki belgesine sahip şirket veya deneme iznine sahip kuruluş olması durumunda Kurum tarafından kendilerine verilen yetki, ruhsat gibi her türlü izin iptal edilebilir.

Teknik uyumluluk

MADDE 28 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde işletmeciye cihaz başına on bin Türk Lirasından yirmi bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır:

a) Kayıp, kaçak veya çalıntı cihazlara elektronik haberleşme hizmeti verilmesi.

b) Mobil Cihaz Kayıt Sisteminde kayıtlı iken elektronik kimlik bilgisi kopyalanmış gerçek cihazları sadece eşleştirme yapılan abone numaraları ile kullanılmak üzere kullanıma açılmasına ilişkin yükümlülüğe uyulmaması.

(2) İşletmeci tarafından birinci fıkrada belirtilen yasal olmayan cihazların haberleşme şebekelerine bağlanılmalarını önlemek üzere Mobil Cihaz Kayıt Tabanı sistemlerini Kurumdaki Mobil Cihaz Kayıt Sistemi ile uyumlu olarak çalışır hâle getirme, bununla ilgili teknik alt yapı ve sisteminin güvenliği ve güvenilirliğini sağlama ve aksamaksızın işletme yükümlülüklerinin ihlali halinde işletmeciye on milyon Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

Kamu güvenlik ve istihbarat kurumları

MADDE 29 – (Değişik:RG:30/12/2014-29221) ⁽¹⁾ (2)

(1) Kamu güvenlik ve istihbarat kurumları ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının, özel yasaları ile kendilerine verilmiş bulunan görevleri yerine getirmelerine imkan sağlayacak tedbirleri almaya yönelik olarak; ilgili mevzuat uyarınca teknik altyapıyı, Kurum tarafından belirlenecek süre ve şartlar içerisinde ve tüm harcamaları kendilerine ait olmak üzere kurmasına ve bu alandaki güncellemeleri Kurum tarafından verilen süre içerisinde yapmasına ilişkin yükümlülükleri yerine getirmemesi durumları ağır kusur sayılarak işletmecinin ilgili yetkilendirmesi fesh/iptal edilir.

(2) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığınca bir işletmecinin teknik altyapıyı kurmadığına veya süresinde gerekli güncellemeleri yapmadığına ilişkin bildirimine yapılmasına rağmen, bu işletmeciye erişim hizmeti veren işletmecinin verdiği hizmete derhal son vermemesi halinde ihlalin niteliğine göre işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (% 3) kadar idari para cezası verilebilir veya işletmecinin ilgili yetkilendirmesi fesh/iptal edilebilir.

İletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin ihlaller

MADDE 30 - (1) (Değişik:RG-30/12/2014-29221) İşletmecinin, iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine yönelik olarak Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına verilmiş olan görevlerin yerine getirilmesine imkân sağlayacak kanun ve diğer düzenlemelerle getirilen yükümlülüklere uymaması halinde ihlalin niteliğine göre işletmecinin bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (% 3) kadar idari para cezası verilebilir veya işletmecinin ilgili yetkilendirmesi fesh/iptal edilebilir.

YARGITAYDAN VERİLEN İCRA VE İFLAS İŞLERİNE AİT KARARLARIN YAYIMLANMASINA DAİR YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 12.04.2014

Resmî Gazete No: 28970

İlgili Maddeler: Birinci Bölüm: Madde 3

İkinci Bölüm: Madde 5

Üçüncü Bölüm: Madde 8

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Yargıtay temyiz incelemesinden geçen icra ve iflas işlerine ait kararların yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Yargıtay temyiz incelemesinden geçen icra ve iflas işlerine ait kararları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Anonim hale getirme: Kararlardaki kişisel verilerin, belirli veya kimliği belirlenebilir bir gerçek veya tüzel kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmek suretiyle işlenmesini,

b) Büro: Kararların anonim hale getirilerek yayımlanması işlerini yürüten birimi,

c) Daire: İcra ve iflas işlerinin temyiz incelemesini yapan Yargıtay Daire Başkanlığını,

- ç) Güvenli elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan güvenli elektronik imzayı,
- d) Karar: Yargıtay temyiz incelemesinden geçen icra ve iflas işlerine ait kararları,
- e) Kişisel veri: Belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek ve tüzel kişilere ilişkin bütün bilgileri,
- f) Kurum: Yargıtayı,
- g) UYAP: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kararların Gönderilmesi, İşlenmesi ve Yayınlanmasına İlişkin Hükümler

Kararların büroya gönderilmesi

MADDE 4 – (1) Daire tarafından temyiz incelemesi yapıldıktan sonra güvenli elektronik imza ile imzalanarak yerel mahkemesine gönderilmiş olan kararlar, UYAP sistemi üzerinden karar yayım bürosuna gönderilir.

(2) Büro yetkili yazı işleri müdürüne kararlara erişim yetkisi sağlanır.

Kararların işlenmesi

MADDE 5 – (1) Büroya ulaşan kararlar anonimleştirilmek üzere büroda görevli memurlara yazı işleri müdürü tarafından her gün eşit olarak UYAP üzerinden dağıtılır.

(2) Büro memurları tarafından kişisel verilerden arındırılarak anonimleştirilen kararlar son kontrolleri yapılmak ve yayımlanmak için yazı işleri müdür yardımcısı veya yazı işleri müdürüne gönderilir.

Kararların yayımlanması

MADDE 6 – (1) Kurum, ilgili büro tarafından anonim hale getirilen kararları resmî internet sitesinde yayımlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Büro Oluşturulması, Görevleri ve Sorumlulukları

Büro oluşturulması

MADDE 7 – (1) Büro, Yargıtay Birinci Başkanlığı tarafından Yargıtay kadrolarından görevlendirilecek bir yazı işleri müdürü, yeteri kadar yazı işleri müdür yardımcısı ve memurdan oluşur.

Büronun görevleri ve sorumlulukları

MADDE 8 – (1) Büronun görevleri şunlardır:

- a) Yayınlanmak üzere gönderilen kararların listesini hazırlamak,
- b) Kararlardaki kişisel verilerden arındırarak anonim hale getirmek,
- c) Anonim hale getirilen kararları yayıma uygun hale getirmek,
- ç) Yayınlanan kararların listelerini hazırlamak,
- d) Amirleri tarafından verilen diğer işleri yapmak.

(2) Yazı işleri müdürü, kararların kişisel verilerden ayıklanması ve yayıma hazırlanması işlemlerinin düzenli, aralıksız ve zamanında yürütülmesini sağlar.

(3) Kararların anonim hale getirilmesinde oluşacak tereddütlerin giderilmesi için Yargıtay Tasnif Kurulunun bilgisine başvurulur.

112 ACİL ÇAĞRI MERKEZLERİ KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 16.05.2014

Resmî Gazete No: 29002

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 11
Beşinci Bölüm: Madde 22 ve 23

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Görev, Yetki ve Sorumluluklar

112 acil çağrı merkezi müdürlüğünün kuruluşu

MADDE 5 – (1) Büyükşehir belediyesi bulunan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde ise valilikler bünyesinde, il mülki sınırlarını kapsayacak şekilde, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarına giren her türlü acil çağrının karşılanması, sevk ve koordine edilmesi amacıyla müdürlük kurulur.

(2) Müdürlük; idari, bilgi işlem ve teknik hizmetler, muhasebe ve satın alma, kalite koordinasyon ve değerlendirme bürolarından oluşur.

112 acil çağrı merkezi müdürlüğünün görevleri

MADDE 6 – (1) Çağrı merkezi müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) İl genelinde; il jandarma komutanlığı, il emniyet müdürlüğü, varsa sahil güvenlik bölge veya grup komutanlığı, belediyeler, orman bölge veya işletme müdürlüğü, doğa koruma ve milli parklar bölge veya şube müdürlüğü, il sağlık müdürlüğü, il afet ve acil durum müdürlüğü ile valilikçe belirlenen diğer kurumların görev alanına giren acil çağrıları 24 saat sürekli erişim esasına göre karşılamak ve bu hususta gerekli tedbirleri almak,

b) Acil çağrıları, çağrı merkezinde acil yardım hizmeti sunan kurumlara yönlendirmek,

c) Acil yardım hizmeti sunan kurumlar arasında gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,

- ç) Kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik acil çağrı hizmetleri alanında; hizmetiçi eğitim programlarını yapmak, Bakanlığın izni ile finansman sağlayan ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşların proje çağrılarını takip ederek, hibelere yönelik proje hazırlamak,
- d) Acil çağrı hizmetlerine yönelik ilgili kurumların talep ve görüşlerini de alarak yazılım değişikliklerini Genel Müdürlüğe teklif etmek,
- e) İlgili kurumların acil yardım hizmeti sunan komuta ve kontrol merkezleri ile telli, telsiz iletişimleri ile yazılımları arasında bağlantı sağlamak,
- f) İhtiyaç duyulması halinde acil çağrı karşılama ve yönlendirmelerle ilgili olay yerinde iletişimi ve yönetimi sağlayacak mobil merkezleri kurmak ve işletmek,
- g) İlgili kurumlarla birlikte tatbikatlar planlamak ve uygulamak,
- ğ) İlgili kurumların görüş ve önerilerini de dikkate alarak çağrı merkezi hizmetlerinin sunumu için gerekli olan her türlü altyapıyı kurmak, işletmek ve kurumların kullanımına sunmak,
- h) Çağrı merkezinin fiziki imkânları ölçüsünde ilgili kurumların komuta ve kontrol merkezi ihtiyaçları için çağrı merkezinde ve diğer mahallerde valilik onayına istinaden yer tahsisi yapmak,
- ı) Çağrı merkezi hizmetlerine ilişkin kamuoyunu bilgilendirmek,
- i) Çağrı Merkezini asılsız ihbarda bulunmak suretiyle meşgul edenleri tespit etmek ve buna ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,
- j) Valilikçe verilen benzeri diğer görevleri yapmak.

112 acil çağrı merkezi müdürünün görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 7 – (1) Çağrı merkezi müdürünün görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Çağrı merkezi çalışmalarının düzenli, sürekli ve verimli bir şekilde aksamadan sürdürülmesini sağlamak için gerekli tedbirleri almak,
- b) Müdürlüğün ödenek ve kadro ihtiyaçlarını tespit ve takip etmek,
- c) Kendisine bağlı personelin disiplin ve diğer özlük hakları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, farklı kurumlardan gelip çağrı merkezinde görev yapan personelin çağrı merkezinin çalışma usul ve esaslarına uyup uymadığını takip etmek, uymayanları valilik kanalı ile ilgili kurumlara bildirmek,

- ç) Vardiyalarda görevli personelin yetersiz kalması halinde yeterli personelin görevlendirilmesini sağlamak üzere valilik kanalı ile ilgili kurumlara bildirimde bulunmak,
- d) Çağrı merkezinde hizmet veren kurum ve kuruluşlar ile işbirliği ve koordinasyon içerisinde hizmet içi eğitim çalışmalarını yürütmek ve geliştirmek,
- e) Her bir vardiyada çalışacak çağrı alıcıların sayısını düzenlemek, gerekli görevlendirmeleri yapmak,
- f) Her vardiyada görev yapan çağrı alıcıları arasından bir kişiyi grup sorumlusu olarak belirlemek,
- g) İl acil çağrı hizmetleri ile ilgili faaliyet ve verileri yıllık olarak derleyip, değerlendirilmek üzere rapor halinde valiliğe sunmak,
- ğ) Yeni ve iyi uygulama örneklerini takip etmek ve çağrı merkezi teknolojisinin güncel tutulmasını sağlamak için rapor ve projeler hazırlayıp valilik aracılığıyla Genel Müdürlüğe sunmak,
- h) Çağrı merkezinin tanıtımını sağlayacak faaliyetler düzenleyerek kamuoyunu 112 Acil Çağrı Merkezi hakkında bilgilendirmek,
- ı) Deprem, sel, heyelan ve kaya düşmesi gibi doğal afetler, önemli toplumsal olaylar, büyük ölçekli yangın, KBRN ve trafik kazası gibi olaylara ilişkin çağrı merkezine yapılan bildirimleri ivedilikle ilgili vali yardımcısına iletmek ve aldığı talimatlar doğrultusunda gerekli işlemleri yürütmek,
- i) Çağrı merkezinde görev yapan müdürlük personelinin görev, yetki ve sorumluluklarını valilik onayı ile belirlemek,
- j) Kurumların haberleşme sistemlerinin çalışır halde olmasını gözetmek, aksaklıkların giderilmesine yardımcı olmak,
- k) İlgili kurumların acil yardım hizmeti sunan komuta ve kontrol merkezleri ile telli, telsiz ve yazılım bağlantılarının sağlanması için ilgili kurumlarla koordinasyonu sağlamak,
- l) Çağrı merkezinin fiziki imkânları ölçüsünde ilgili kurumların komuta ve kontrol merkezi ihtiyaçları için çağrı merkezinde ve diğer mahallerde valilik onayına istinaden yer tahsisi yapmak,
- m) Valinin veya sorumlu vali yardımcısının vereceği benzeri diğer görevleri yapmak.

İdari büronun görevleri

MADDE 8 – (1) İdari büronun görevleri şunlardır:

- a) Müdürlüğe yapılan acil çağrı dışındaki tüm aramaları cevaplandırarak gerekli birimlere aktarmak,
- b) Gelen ve giden evrak ile dilekçelerin havale ve takibini yapmak, defter ve bilgisayar kayıtlarını tutmak, müdürlüğün görev alanına giren konularla ilgili yazışmaları yapmak,
- c) Müdürlük personeli ile ilgili dosyaları tutmak, izin, vardiya değişikliği ve mal beyanı gibi işleri takip etmek,
- ç) Çağrı merkezi müdürü tarafından verilen benzeri diğer iş ve işlemleri yapmak.

Muhasebe ve satın alma bürosunun görevleri

MADDE 9 – (1) Muhasebe ve satın alma bürosunun görevleri şunlardır:

- a) Çağrı merkezinin mali işlerle ilgili hizmetlerini yürütmek,
- b) Çağrı merkezi için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ve kullanımıyla ilgili hizmetleri yürütmek,
- c) Çağrı merkezinin hizmet alımına yönelik iş ve işlemlerini yürütmek,
- ç) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve araç kiralama işlemlerini yapmak,
- d) 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,
- e) Çağrı merkezi müdürü tarafından verilen benzeri diğer görevleri yapmak.

Bilgi işlem ve teknik hizmetler bürosunun görevleri

MADDE 10 – (1) Bilgi işlem ve teknik hizmetler bürosunun görevleri şunlardır:

- a) Çağrı merkezinin bilişim hizmetlerini yürütmek, altyapı sisteminin çalışır durumda olduğunun takibini yapmak, ihtiyaç ve aksaklıkları tespit ederek, giderilmesini sağlamak,
- b) Bilgisayar ve sistemlerin montaj, yazılım kurulumu, güncelleme, periyodik bakım ve arızalarının giderilmesine ilişkin iş ve işlemleri yapmak,
- c) Bakanlık bilgi güvenliği politikalarına ilişkin düzenlemeler çerçevesinde çağrı merkezi bilişim sistemine dışarıdan gelecek müdahaleleri engellemek için gerekli tedbirleri almak,

- ç) Sistem odasında bulunan tüm cihaz ve sistemlerin kesintisiz çalışması için gerekli önlemleri almak, arıza ve periyodik bakım takiplerini yapmak, sistemin uğrayabileceği risklere karşı önlemleri almak, yılda en az bir kere veri kurtarma ve yangın tatbikat planlarını, kurumlarla koordineli şekilde yapmak ve uygulamak,
- d) Enerji, ısıtma-soğutma, haberleşme, yangın algılama ve söndürme gibi sistemlerin periyodik bakımlarını yapmak ve arızalarını gidermek,
- e) Her türlü cihaz ve donanımın güncelleme, bakım ve onarımı için gelen görevlilere nezaret etmek,
- f) Araç takip sistemi ile ilgili iş ve işlemleri gerçekleştirmek, iletişim kurulamayan araçlarla ilgili kurumların ivedi tedbir alması için gerekli uyarı olanaklarını sağlamak,
- g) Kurumların kapsamlı analiz yapabilmeleri için çağrı merkezi sistemleri üzerinde geliştirilecek web servisleri üzerinden yapılacak sorgularla veri paylaşımı sağlamak,
- ğ) Çağrı merkezi müdürü tarafından verilen benzeri diğer iş ve işlemleri yapmak.

Kalite, koordinasyon ve değerlendirme bürosunun görevleri

MADDE 11 – (1) Kalite koordinasyon ve değerlendirme bürosunun görevleri şunlardır:

- a) Birden fazla kurumu ilgilendiren önemli olayları takip ederek varsa koordinasyonda meydana gelen aksaklıkları ve nedenlerini tespit ederek raporlamak,
- b) Haberleşme sistemi ve yazılım ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları belirleyerek müdürlüğe bildirmek,
- c) Çağrı merkezi ile ilgili basında çıkan haberleri takip etmek, çağrı merkezi müdürünü bilgilendirmek, istenildiği takdirde kamuoyunu aydınlatmak üzere ilgili kurumlar ile koordineli olarak basın bildirisi hazırlayarak müdürlüğe sunmak,
- ç) Sistemin çalışmasıyla ilgili istatistikleri takip etmek, ilgili birimlerin istatistik çalışmalarına yardımcı olmak,
- d) Çağrı merkezinin işleyişiyle ilgili bilgi notları ve brifingleri hazırlayarak müdürlüğe sunmak,
- e) Eğitim amaçlı kullanılacak ses kayıtlarını kişisel verilerin gizliliği ve korunmasına dair mevzuat hükümlerine uygun olarak belirlemek,

f) İdari veya adli soruşturmaya konu olan vakalarla ilgili sesli ve yazılı kayıtların örneklerini yetkili idari veya adli mercilere teslim etmek üzere çıkartmak,

g) Çağrı alma teknolojisindeki yenilikler ve çağrı merkezinde kullanılabilecek yeni teknolojiler konusunda çalışmalar yapmak ve müdürlüğü bilgilendirmek,

ğ) Kalite yönetim sistemi dokümanlarının kayıtlarını tutmak, ilgili birimlerin kalite standartlarını oluşturma çalışmalarına yardımcı olmak,

h) Öneri ve şikâyetleri takip etmek ve bu konuda gerekli çalışmaları yapmak,

ı) Düzenlenecek olan hizmet içi eğitim, seminer ve sosyal faaliyetlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

i) Çağrı merkezi müdürü tarafından verilen benzeri diğer iş ve işlemleri yapmak.

Çağrı alıcıların görev ve sorumlulukları

MADDE 12 – (1) Çağrı alıcılarının görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Konsollarına düşen her türlü aramayı cevaplandırmak,

b) Görevlendirildiği konsolda çağrıyı karşılayarak, konsollarında yaşanacak donanım ve yazılımla ilgili her türlü sorunu ivedilikle mesai saati içinde bilgi işlem bürosuna, mesai saati dışında nöbetçi teknik personele bildirmek,

c) Çağrıyı sadece “Acil Çağrı Merkezi” ifadesiyle cevaplandırmak,

ç) Çağrının, çağrı merkezinin işletme kurallarına uygun bir çağrı olup olmadığını tespit etmek;

1) Acil çağrı ise vaka kaydı oluşturmak,

2) Acil çağrı değil ise vaka kaydı oluşturmadan çağrıyı uygun ve hızlı bir şekilde sonlandırmak,

3) Bilgi ve danışma amaçlı aramalarda, çağrı yapanı konunun çağrı merkeziyle ilgili bir konu olmadığı hususunda bilgilendirerek, usulüne uygun şekilde ilgili kuruma vaka kaydı oluşturmadan yönlendirmek,

4) Asılsız ihbar olarak değerlendirdiği çağrıyı bildirmek,

d) Vaka kaydı oluşturulan kayıt için vaka bilgi giriş modülünde derhal konum sorgusu yapmak, bu şekilde adresin tespit edilememesi halinde, adresi ve çağrının hangi kurum veya kurumlara aktarılması

gerektiğini anlayacak düzeyde olayı öğrenmek ve ilgili kurum yetkilisine veya yetkililerine çağrıyı aktarmak,

e) Acil çağrı yapan kişinin numarasının görünmemesi halinde, çağrıyı çağrı yönlendiricilere aktarmadan önce mutlaka arayanın numarasını ve iletişim kurulabilecek başka telefon numarası olup olmadığını sorgulamak,

f) Çağrı kendisine atandıktan sonra sistemden veya arayandan kaynaklanan bir hata nedeniyle konuşmanın kesilmesi halinde derhal arayan kişiye geri dönüş yapmak,

g) Yaptığı görüşme esnasında vaka ile ilgili olarak çağrı yönlendiricinin bilgisine ihtiyaç duyduğu takdirde, listeden ilgili çağrı yönlendiriciyi seçerek çağrıya dâhil edip konferans görüşme yaptırmak,

ğ) Vardiya değişiminde çağrı merkezi müdürü tarafından belirlenen bir sonraki vardiyada eş görevlisi gelinceye kadar görevini sürdürmek,

h) Adli soruşturma gerektirecek, haber değeri olan olağandışı durumlarda veya birkaç kurumun organize olarak müdahale ettiği veya edeceği vakaları çağrı merkezi müdürüne iletmek üzere grup sorumlusuna bildirmek,

ı) Görevi nedeniyle kendisine teslim edilen taşınırları, kurumdaki görevlendirmesi sona erdiğinde aynı gün içinde müdürlüğe teslim etmek,

i) Çağrı merkezi müdürü tarafından verilen benzeri diğer iş ve işlemleri yapmak.

Acil çağrı merkezinde acil yardım hizmeti veren kurumların görev ve sorumlulukları

MADDE 13 – (1) İl genelinde; il jandarma komutanlığı, il emniyet müdürlüğü, varsa sahil güvenlik bölge veya grup komutanlığı, büyükşehir veya il belediye başkanlığı, orman bölge veya işletme müdürlüğü, doğa koruma ve milli parklar bölge veya şube müdürlüğü, il sağlık müdürlüğü, il afet ve acil durum müdürlüğü ile valilikçe belirlenen diğer acil yardım hizmeti veren kurumların sorumlu birimleri acil çağrı merkezinde yer alırlar. Her türlü acil yardım hizmetini ilgili mevzuata uygun şekilde, gerekli hallerde ilgili diğer kurumlarla işbirliği ve koordinasyon içerisinde, valiliğin talimatlarına uygun olarak yerine getirirler.

(2) Çağrı merkezinde ilgili kurumlarca görevlendirilen personelin, sunulan acil hizmetin gerektirdiği her türlü niteliği haiz, mesleki

yeterlilikte, kurumunu temsil yetkinliğinde olmasına ve uyumlu çalışmasına kurumlarca özen gösterilir.

(3) Kurumlar, acil yardımın gerektirdiği kendi görev alanı ile ilgili hizmeti sunmaktan bizzat, diğer kurumlarla yardımlaşma ve işbirliği gerektiren durumlarda ise destek sağlamakla sorumludur.

(4) İlgili kurumlar ilgili mevzuatı uyarınca verilen izinleri kullanmakta olan personeli göz önünde bulundurarak görevi aksatmayacak şekilde görevlendirme yaparlar.

(5) Görevlendirilen personelin müdürlükçe verilen hizmet içi eğitimler dışında kalan kendi görev alanları ile ilgili uyum ve geliştirme eğitimleri ile uygulama tatbikatları müdürlüğün bilgisi dâhilinde ilgili kurumlar tarafından sağlanır.

Çağrı yönlendiricilerin görev ve sorumlulukları

MADDE 14 – (1) Çağrı yönlendiricilerin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Aktarılan acil çağrılarını en kısa sürede bekletmeden karşılamak,
- b) Gelen çağrının görev alanına giren, aciliyet arz eden bir vaka olup olmadığını değerlendirmek,
- c) Vaka bilgileri formunda kaydedilmiş olan bilgilerdeki eksiklikleri tamamlamak,
- ç) Birden fazla kurumun birlikte müdahalesini gerektiren vakalarda çağrıyı ilk alan çağrı yönlendiricisi tarafından ilgili diğer kurum veya birim temsilcilerinin ya da görevlilerinin haberdar edilip edilmediğini teyit ederek diğer birimlerle koordine etmek,
- d) İlgili kurumların sahip olduğu hava ve diğer müdahale ve kurtarma araçlarının gerektiği değerlendirilen vakalarda; görev ve sorumluluk alanları ve sahip oldukları kabiliyetleri göz önünde bulundurarak, uygun vasıfta hava aracı bulunan kurumların çağrı yönlendiricileri ile koordine kurmak ve hava aracını görevlendirmeye yetkili makama ve çağrı merkezi müdürü aracılığı ile ilgili vali yardımcısına durumu bildirmek,
- e) Sistemden veya arayandan kaynaklanan bir hata nedeniyle konuşmanın kesilmesi halinde derhal arayan kişiye geri dönüş yapmak,
- f) Acil çağrının mahiyetine en uygun ve en yakın yeterli sayıda ekibi vakaya yönlendirmek, verilen hizmet ile ilgili her türlü veriyi bilgisayar ortamında kayıt altına almak,

g) Görevlendirilen birimin veri terminaline (araç bilgisayarı, cep bilgisayarı gibi) sahip olması halinde vaka bilgileri formunu eksiksiz olarak doldurarak, iletiminin yapıp yapılmadığını takip etmek ve veri terminali tarafından istenen verilerin girişini sağlamak,

ğ) Acil çağrı yapan kişi ile arama konusuyla ilgili birimler arasında ihtiyaç duyulması halinde çağrı sistemi üzerinden konferans görüşmesi yapılmasını sağlamak,

h) Sistem dışından gelen ihbarlarla haberdar oldukları vakalarla ilgili olarak vaka formu açarak, diğer kurum çağrı yönlendiricilerini bilgilendirmek,

ı) Görevi nedeniyle kendisine teslim edilen taşınırları, kurumdaki görevlendirmesi sona erdiğinde aynı gün içinde müdürlüğe teslim etmek,

i) Çağrı merkezi ile kendi kurumlarının acil yardım hizmeti sunan komuta ve kontrol merkezleri arasında telli, telsiz ve yazılım bağlantılarını kullanarak iletişimi sağlamak,

j) Çağrı merkezi müdürü tarafından verilen benzeri diğer iş ve işlemleri yapmak.

Çağrı yönlendiricilerin kurumsal olarak ek görevleri

MADDE 15 – (1) Çağrı yönlendiricilerin kurumsal olarak ek görevleri;

a) Sağlık çağrı yönlendiricileri:

1) Yönlendirilen ekibe ilişkin, çıkış, olay yerine ulaşma, olay yerinden ayrılma, hastaneye ulaşma, hastaneden ayrılma ve istasyona dönme sürelerini bildirilen zamanda ve araç takip sisteminden gözlemleyerek doğru ve eksiksiz kaydetmek ve veri terminalinden eksiksiz girilmesini sağlamak,

2) İlgili mevzuatında belirtilen iş ve işlemleri yapmak.

b) Emniyet çağrı yönlendiricileri:

1) Yönlendirilen ekibe ilişkin, çıkış, olay yerine ulaşma, olay yerinden ayrılma ve serbest hale dönme sürelerini bildirilen zamanda ve araç takip sisteminden gözlemleyerek doğru ve eksiksiz kaydetmek ve veri terminalinden eksiksiz girilmesini sağlamak,

2) Varsa olay yerini gösterir kamerayı ivedilikle çağrı merkezinde bulunan ana ekrana yansıtmak, güvenlik açısından mahsur oluşturmayacak durumlarda ilgili birimler tarafından talep edilen ses ve görüntüleri temin ederek paylaşmak,

3) İlgili mevzuatında belirtilen iş ve işlemleri yapmak.

c) Jandarma çağrı yönlendiricileri:

1) Yönlendirilen ekibe ilişkin, çıkış, olay yerine ulaşma, olay yerinden ayrılma ve serbest hale dönme sürelerini bildirilen zamanda ve araç takip sisteminden gözlemleyerek doğru ve eksiksiz kaydetmek ve veri terminalinden eksiksiz girilmesini sağlamak,

2) Varsa olay yerini gösterir kamerayı ivedilikle çağrı merkezinde bulunan ana ekrana yansıtmak, güvenlik açısından mahsur oluşturmayacak durumlarda ilgili birimler tarafından talep edilen ses ve görüntüleri temin ederek paylaşmak,

3) İlgili mevzuatında belirtilen iş ve işlemleri yapmak.

ç) İtfaiye çağrı yönlendiricileri:

1) Yönlendirilen ekibe ilişkin, çıkış, olay yerine ulaşma, olay yerinden ayrılma ve istasyona dönme sürelerini bildirilen zamanda ve araç takip sisteminden gözlemleyerek doğru ve eksiksiz kaydetmek ve veri terminalinden eksiksiz girilmesini sağlamak, hizmet gerekleri açısından mahsur oluşturmayacak durumlarda ilgili birimler tarafından talep edilen ses ve görüntüleri temin ederek paylaşmak,

2) Görev alanına giren her türlü vaka ve afet olaylarında ilgili merkez, ilçe ve belde itfaiye istasyonları arasında koordinasyonu sağlamak,

3) İl sınırları dışında olmakla birlikte çok yakın bölgelerde meydana gelen yangın, afet, kaza ve su baskınlarına müdahale edecek kaynakların sevk ve idaresi için ilgili kurumlar ve belediye başkanlıkları arasında koordinasyonu sağlamak ve sıralı amirleri bilgilendirmek,

4) Merkez, ilçe ve belde belediyelerinde bulunan araç, donanım ve personel eksikliklerini takip ederek ilgili birimlere bildirmek,

5) İlgili mevzuatında belirtilen iş ve işlemleri yapmak.

d) Orman yangını çağrı yönlendiricileri:

1) Yönlendirilen ekibe ilişkin, çıkış, olay yerine ulaşma, olay yerinden ayrılma ve istasyona dönme sürelerini bildirilen zamanda ve araç takip sisteminden gözlemleyerek doğru ve eksiksiz kaydetmek ve veri terminalinden eksiksiz girilmesini sağlamak, hizmet gerekleri açısından mahsur oluşturmayacak durumlarda ilgili birimler tarafından talep edilen ses ve görüntüleri temin ederek paylaşmak,

2) İtfaiyelerin uzak kaldığı yerlerde ev, işyeri ve araç yangınlarına en yakın orman araçlarının olay yerine sevk edilmesi, itfaiye araçları gelene kadar gerekli müdahalenin yapılmasını ve itfaiye araçlarına gerekli desteğin verilmesini sağlamak,

3) Belediye sınırı içerisinde bulunmasına rağmen, arazi yapısının bozuk olması sebebi ile itfaiye araçlarının müdahale edemediği yangınlarda, itfaiye araçlarına destek verilmesi maksadıyla ekipleri yönlendirmek,

4) Yangın esnasında orman yangın ekipleri ile itfaiye ekiplerinin işbirliği yapmalarını sağlamak,

5) İlgili mevzuatında belirtilen iş ve işlemleri yapmak.

e) Afet ve acil durum çağrı yönlendiricileri:

1) Yönlendirilen ekibe ilişkin, çıkış, olay yerine ulaşma, olay yerinden ayrılma ve istasyona dönme sürelerini bildirilen zamanda ve araç takip sisteminden gözlemleyerek doğru ve eksiksiz kaydetmek ve veri terminalinden eksiksiz girilmesini sağlamak, hizmet gerekleri açısından mahsur oluşturmayacak durumlarda ilgili birimler tarafından talep edilen ses ve görüntüleri temin ederek paylaşmak,

2) Afetler ve çok sayıda kişiyi etkileyen acil olaylara ilişkin çağrı merkezine gelen çağrıları; bilgisayar ortamında tür, yer, saat, etkilenen kişi sayısı gibi farklı kategorilerde istatistik alınacak şekilde kaydetmek,

3) Meteorolojik ihbarları ilgili birimlere tebliğ etmek,

4) İlgili mevzuatında belirtilen iş ve işlemleri yapmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Veri Paylaşımı Güvenliği ve Yaptırımlar

Veri paylaşımı ve güvenliği

MADDE 22 – (1) Çağrı merkezlerinde bulunan her türlü kişisel bilgi veya belgenin gizliliği esastır. Çağrı merkezi görevlileri görevleri nedeniyle elde ettikleri bu bilgi veya belgeleri, çağrı merkezi işlemleri dışında ilgili kişinin izni olmadan veya kanunlarla yetkilendirilen ve görevlendirilen merciler ile görevleri ile ilgili olarak muttali olanlar dışında hiçbir kişi ya da kurumla paylaşamazlar.

(2) Çağrı merkezinde hizmet veren kurumların kendi alanlarına ilişkin istatistik verileri esas ses ve veri kayıtları hizmet gerekleri, hizmetin kalite ve etkinliğini artırmak, personelin performans

değerlendirmesini yapabilmek üzere elektronik ortamda ilgili kurumlarla paylaşılabilir. Kişisel verilerin ve özel hayatın gizliliği dikkate alınarak, verilerin güvenliği ilgili birimlerce sağlanır.

(3) Çağrı merkezine yapılan aramalara ilişkin yazılı ve sesli kayıtlar, vaka adli soruşturmaya konu olduğunda, Cumhuriyet Başsavcılığı veya yetkili mahkemesince istenilmesi halinde ve idari soruşturmalarda görevli müfettişlere veya muhakkiklere verilir. Diğer soruşturmalarda soruşturmayı açan kurumun en üst amirinin yazılı talebi üzerine verilebilir.

Yaptırımlar

MADDE 23 – (1) Görüşme kayıtlarını izinsiz alan, açıklayan veya başka kişi, kurum ve kuruluşlara yetkili makamın bilgisi, izni dışında verenler; görevlerle ilgili izinsiz açıklama yapanlar, bilgi ve belgelerin yetkisiz kişilerin eline geçmesinde ihmali, kusuru ve kastı bulunanlar; yerine getirmekle yükümlü olduğu görevlerini aksatan veya yerine getirmeyenler hakkında gerekli adli ve idari işlemler derhal başlatılır.

(2) Çağrı Merkezini asılsız ihbarda bulunmak suretiyle meşgul ettikleri tespit edilen kişilere 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununa göre il valileri tarafından 250 Türk Lirası idari para cezası verilir. Tekerrür hâlinde bu ceza iki katı olarak uygulanır.

İNSAN HAKLARI İHLALI İDDİALARINA İLİŞKİN
BAŞVURULARIN İNCELENMESİNE DAİR USUL VE
ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 17.05.2014

Resmî Gazete No: 29003

İlgili Maddeler: Dördüncü Bölüm: Madde 21
Beşinci Bölüm: Madde 26

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvurunun Esas Yönüyle İncelenmesi

İnceleme yetkisine sahip olanlar

MADDE 12 - (1) Başvurular, inceleme yetkilileri tarafından incelenerek sonuçlandırılır. Kurul kararı ile üyeler tarafından da inceleme yapılabilir.

İncelemeye esas ilkeler

MADDE 13 - (1) Başvurular Anayasa, usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve hürriyetlere ilişkin milletlerarası andlaşmalar, bu andlaşmalarla kurulan denetim organlarının kararları, ilgili mevzuat, temel hak ve hürriyetlere ilişkin uluslararası gelişmeler ile Kurulun yerleşik kararları esas alınarak incelenir ve değerlendirilir.

(2) İnceleme ve araştırmalar tarafsızlık, adalet ve eşitlik anlayışı içinde gerçekleştirilir.

(3) Başvurular; her türlü insan hakkı ihlalinin, dokunulmaz olan insan onurunu hedef aldığı ve incelemenin gecikmesi halinde telafisi imkânsız zararların ortaya çıkacağı düşüncesiyle geciktirilmeksizin sonuçlandırılır.

(4) Üyeler ile inceleme yetkilileri kendileri, eşleri, evlatlıkları ve üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlarıyla ilgili başvurular hakkında veya tarafsızlıkları hakkında şüphe uyandırabilecek hallerde inceleme yapamaz ve toplantılara katılamazlar.

İnceleme ve sonuçlandırma süreçleri

MADDE 14 – (1) İnceleme ve sonuçlandırma süreçleri aşağıda belirtilen aşamalardan oluşur:

a) İnceleme: İhlal iddiasının vasıflandırılması, iddianın taraflarının ve varsa zararın niteliğinin belirlenmesi, konuya ilişkin mevzuatın, yargısal içtihatların, Kurulun yerleşik kararlarının ve bilimsel görüşlerin tetkik edilmesi.

b) Araştırma: İlgili kişi, kurum ve kuruluşlara ihlal iddiasının bildirilerek cevaplarının alınması, 16 ncı madde kapsamında bilgi ve belgelerin toplanması, 17 nci madde kapsamında taraflardan yazılı ve sözlü bilgi alınması ve yerinde inceleme yapılması.

c) Değerlendirme: Araştırma sonuçlarının analizi, ihlalin niteliğinin belirlenmesi ve varsa ihlalcinin tespiti, ihlalin ortadan kaldırılması ve zararın giderilmesi için yapılması gereken işlemler ile alınması gereken önlemlerin tespiti.

ç) Bildirim: Kurumca verilen kararın başvurunun taraflarına bildirilmesi.

d) Takip: Kurum tarafından verilen kararlar üzerine yapılan işlemlerin izlenmesi.

İnceleme ve sonuçlandırma usulü

MADDE 15 – (1) Ön incelemesi tamamlanarak Birime gönderilen başvuruların inceleme yetkilisine havalesi Koordinatör tarafından yapılır. İnceleme, başvuru sırasına göre yapılır. Gecikmesinde sakınca bulunan ya da özel önemi haiz başvurular öncelikle incelenir.

(2) Esastan incelemeye alınan başvurular ile bunların incelenmesine ve sonuçlandırılmasına ilişkin işlemler hakkında Koordinatör ya da ilgili inceleme yetkilisi tarafından Başkana bilgi verilir. İnceleme ve araştırma sürecinde Başkan tarafından gerekli görülen başvurular Kurul gündemine alınır.

(3) Başvuru konusu ile ilgili ilave açıklama, bilgi veya belgeye ihtiyaç duyulması halinde başvuru ile öncelikle telefon ya da varsa elektronik posta ile iletişime geçilir, bu mümkün değilse başvurucuya yazı yazılarak talepler iletilir. Yazılı bildirimle rağmen, verilen süre içinde istenilen açıklama, bilgi ve belgelerin gönderilmemesi ve bu durumun inceleme ve araştırmanın sürdürülmesini imkânsız kılması halinde karar verilmesine yer olmadığına karar verilir.

(4) İncelenmekte olan başvuru, iddiaların cevaplandırılması ve iddiaya ilişkin bilgi ve belgelerin sunulabilmesi için şikâyet olunan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilere gönderilir. Gönderme yazısında başvuru konusu kısaca özetlenir ve başvuru konusu hakka ilişkin Kurumun yerleşik kararları ile ulusal ve uluslararası ilke ve standartlara vurgu yapılabilir.

(5) Şikâyet olunan şahıs ya da kurum ve kuruluşlarca ihlal iddiası yerinde görülerek ihlalin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılması ve başvurucunun da başvurusunu geri alması halinde karar verilmesine yer olmadığına karar verilir. Ancak, aynı konuya ilişkin yaygın bir ihlal veya başvuru söz konusu ise ya da takibinde kamu menfaati görülmekte ise inceleme ve araştırma başvurudan bağımsız olarak sürdürülebilir.

(6) Şikâyet olunan şahıs ya da kurum ve kuruluşlardan alınan cevapta;

a) Başvuru konusu işlem, eylem ya da olgunun sabit olmadığına veya ihmalin bulunmadığının ortaya konulması ve inceleme yetkilisi tarafından yapılan araştırma neticesinde de aynı sonuca varılması halinde ihlal iddiasının reddine dair karar taslağı hazırlanır.

b) Başvuru konusu işlem, eylem, ihmal ya da olgunun sabit olduğu ancak bu durumun insan hakkı ihlaline yol açmadığı savunulmakta ise konu inceleme yetkilisince değerlendirilerek ihlalin varlığına ya da ihlal iddiasının reddine dair karar taslağı hazırlanır.

(7) İnceleme ve karar taslağı yazımı aşamalarında elde edilen yeni bilgi ve belgeler başvurucu ve cevap veren ilgililerle paylaşılabilir. Her aşamada yeni bilgi ve belge talep edilebilir.

(8) İnceleme yetkilisince hazırlanan karar taslağı, Kurul kararına bağlanmak üzere sırasıyla Koordinatöre ve Başkana iletilir.

(9) İnceleme yetkilisinin önerisi üzerine veya resen;

a) Sebebi ve konusu benzer olan başvuruların birleştirilerek incelenmesine,

b) Gerekli görülmesi halinde başvuruların ayrılarak incelenmesine, koordinatör tarafından karar verilebilir.

(10) 11 inci maddede belirtilen hallerin varlığının başvurunun esasının incelenmesi sırasında tespit edilmesi halinde de incelenemezlik kararı verilir.

(11) Başvurunun incelenmesi sırasında yaşam hakkı veya kişi hürriyeti ve güvenliğinin tehdit altında olduğu, işkence ve kötü muamele ihtimalinin bulunduğu ve gecikmesi halinde telafisi imkânsız zararların ortaya çıkacağı anlaşılmakta ise, ilgisine göre mülki idare amirliğine, cumhuriyet savcılığına, kolluk güçlerine veya ilgili kuruma derhal bilgi verilerek önlem alınması talep edilir.

Bilgi ve belge istenmesi

MADDE 16 – (1) Kurum, tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden başvuru konusu ihlal iddiası ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeye ve bunların örneklerini almaya yetkilidir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, Kurumun taleplerini gecikmeksizin (en geç onbeş gün içinde) yerine getirmek zorundadırlar. Bu fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında yasal yollara başvurulabilir.

Yazılı ve sözlü bilgi alınması ve yerinde inceleme yapılması

MADDE 17 – (1) İhtiyaç duyulması halinde; Başkan, Kurulun yetkilendirmesi halinde üyeler, Başkanın yetkilendirmesi halinde Koordinatör ya da inceleme yetkilisi yerinde inceleme ve araştırma yapabilir, ilgililerden yazılı ve sözlü bilgi alabilir. Bu amaçla, ilgililer Kuruma davet edilebilir ya da onların buldukları yere gidilebilir.

(2) Başvurunun taraflarından birinin isteği üzerine ya da resen, inceleme yetkilisinin başkanlığında ya da Kurul huzurunda toplantı düzenlenebilir. Toplantıya, varsa tanıklar ile ihtiyaç duyulması hâlinde görüşlerinden yararlanılmak üzere ilgili kişiler de davet edilebilir.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, Kurumun taleplerini gecikmeksizin yerine getirmek zorundadırlar.

Uzlaşma

MADDE 18 – (1) Kurumca, temel hak ve özgürlüklere ilişkin bir müdahalenin varlığının tespit edilmesi halinde, ihlal kararı vermeden önce taraflara uzlaşma yolu önerilebilir.

Karar türleri

MADDE 19 – (1) Başvurunun esas yönünden incelemesi sonucunda;

- İhlalin varlığına,
- İhlal iddiasının reddine,
- Karar verilmesine yer olmadığına,

Kurul tarafından karar verilir.

Kararlarda bulunması gereken hususlar

MADDE 20 – (1) Kararlarda aşağıdaki hususlar yer alır:

- a) Başvuru numarası ile karar tarihi,
- b) Başvurucunun ve varsa vekili veya kanuni temsilcisinin adı, soyadı ve adresi,
- c) Şikâyet edilen gerçek veya tüzel kişiler,
- ç) Başvuru konusu ve talep,
- d) Yapılan inceleme ve araştırmanın sonuçları ile Karara esas bilgi ve belgeler,
- e) Verilen karar ve gerekçesi,
- f) İhlal kararı verilmesi halinde ihlal edilen hak ve hürriyetler ve ihlalin önlenmesi ve bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılması amacıyla yapılması gereken işlem ile gerekiyorsa alınması gereken tedbirlere ilişkin tavsiyeler,
- g) Karar toplantısına katılan üyelerin isim ve imzaları ile varsa karşı oyları ve gerekçeleri.

Kurul kararları üzerine yapılacak işlemler

MADDE 21 – (1) Kararlar, tekemmül etmesini takiben en geç 5 iş günü içinde başvurunun taraflarına, ilgili kişi ve kurumlara gönderilir. Gerekli görülmesi halinde Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(2) Karar üzerine ilgili kişi, kurum ya da kuruluşlarca yapılması gereken işlemler ile alınması gereken önlemlerin takibi Birim tarafından yapılır. Takibin, inceleme ve sonuçlandırmayı yapan inceleme yetkilisi tarafından yapılması esastır.

(3) Kurul kararı ve karar üzerine ilgili kişi, kurum ya da kuruluşlarca yapılan işlem ve alınan önlemler, kişisel veriler korunmak suretiyle, kamuoyu ile paylaşılabılır, özel olarak raporlanabilir ya da yıllık raporda dile getirilebilir.

Kararların yeniden incelenmesi

MADDE 22 – (1) Başvurunun tarafları, tebliğinden itibaren 30 gün içinde kararın maddi hata ya da çelişkiler barındırdığı iddiasıyla yeniden inceleme talebinde bulunabilir.

(2) Yeniden inceleme talebine ilişkin dilekçede, maddi hata ya da çelişkiler gerekçeli olarak açıklanır. Aksi halde, yeniden inceleme talebi reddedilir.

(3) İnceleme talebi Kurul tarafından öncelikle görüşülerek kesin olarak sonuçlandırılır.

İnceleme ve araştırmanın sonlandırılması

MADDE 23 – (1) İnceleme ve araştırmanın herhangi bir aşamasında ihlalin ortadan kalkması, başvurunun geri alınması ve benzeri hallerde inceleme ve araştırma sonlandırılarak karar verilmesine yer olmadığına karar verilir.

(2) Ancak, aynı konuya ilişkin yaygın bir ihlal veya başvuru söz konusu ise ya da takibinde kamu menfaati görülmekte ise inceleme ve araştırma başvurudan bağımsız olarak sürdürülebilir.

Karar verme süresi

MADDE 24 – (1) Başvurular altı ay içinde karara bağlanır. Bu sürenin aşılması halinde, gecikmenin gerekçesi talep üzerine başvurucuya bildirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Başvuru hakkının kötüye kullanılması

MADDE 25 – (1) Gerçeği yansıtmayan bilgi ve belgeye dayanılarak başvuru yapıldığının anlaşılması, başvuru hakkının kötüye kullanılması ve benzeri hallerde karar verilmesine yer olmadığına karar verilir.

Gizlilik talebi

MADDE 26 – (1) Başvurucunun veya mağdurun talebi üzerine ya da Kurumca gerekli görülmesi halinde, kişisel verilerin gizliliği ilkesi çerçevesinde, kişilerin kimliği ya da başvuru gizli tutulabilir.

(2) Kişilerin kimliğinin ya da başvurunun gizli tutulması inceleme ve araştırmayı imkânsız kılmakta ise, bu durum başvurucu ve/veya mağdura bildirilir, kişinin gizlilik talebinden vazgeçmesi halinde inceleme sürdürülür, aksi halde karar verilmesine yer olmadığına karar verilir.

Başvuru istatistikleri

MADDE 27 - (1) Başvuru istatistikleri, resmi istatistik programı kapsamında yıllık olarak hazırlanır ve faaliyet yılını takip eden yılın şubat ayı içerisinde yayınlanır. Gerek görülmesi halinde, farklı zaman aralıkları esas alınarak da istatistik yayınlanabilir.

Başvurulara ilişkin yıllık rapor

MADDE 28 - (1) Yıllık raporda, ihlal edildiği tespit edilen hak ve hürriyetler, ihlal sebepleri ve alınması zaruri olan önlemler, kamu kurum ve kuruluşlarının insan hakları alanındaki performanslarının değerlendirilmesi, mevzuat değişikliği teklifleri, 27 nci maddede belirtilen istatistikler ile gerekli görülen diğer hususlar yer alır.

(2) Rapor, Kurumun ilgili birimleri tarafından hazırlanır ve Kurulun onayına sunulur.

(3) Rapor, faaliyet yılını takip eden yılın şubat ayı sonuna kadar tamamlanarak kamuoyuna duyurulur ve ilgili makamlara gönderilir.

(4) Yıllık raporlar haricinde, belli konulara özgü raporlar da hazırlanabilir.

Kurumun başvurulara ilişkin verdiği kararların niteliği

MADDE 29 - (1) Kurum kararları tavsiye niteliğindedir. Kararlar, başka bir organ ya da makamın onayına tabi değildir.

(2) Kuruma yapılan başvurular, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yapılacak müracaatlara engel teşkil etmez.

(3) Kuruma yapılan başvurular, dava açma ve zaman aşımı süresini durdurmaz.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 30 - (1) Başvuruların incelenmesinde ve sonuçlandırılmasında, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde Kanun ve konuyla ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 31 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

SAĞLIK MESLEK MENSUPLARI İLE SAĞLIK HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN DİĞER MESLEK MENSUPLARININ İŞ VE GÖREV TANIMLARINA DAİR YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 22.05.2014

Resmî Gazete No: 29007

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 5

İKİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler, İş ve Görev Tanımları ile Son Hükümler

Temel ilkeler

MADDE 5 – (1) Sağlık meslek mensupları ile sağlık hizmetlerinde çalışan diğer meslek mensupları;

a) Görevlerini, almış oldukları eğitim ve kazanmış oldukları bilgi ve beceriler doğrultusunda, verimlilik ve kalite gereklerine uygun, diğer çalışanlar ile birlikte ekip anlayışı içerisinde, multidisipliner yaklaşımla ve sağlık hizmeti sunumunun devamlılığı esasına bağlı olarak yapar.

b) Sağlık Bakanlığı Sağlık Meslekleri Kurulunun belirlediği sağlık mesleği etik ilkeleri, kamu görevlileri etik davranış ilkeleri ve etik ilkelerle ilgili diğer mevzuata uyar, hasta haklarını gözetir, hastalarla ve yasal temsilcileriyle etik kurallara aykırı sözlü veya yazılı anlaşma yapamaz.

c) Yanıltıcı, talep artırıcı ve kendilerini övücü tanıtım yapamaz, kampanya düzenleyemez ve hiçbir şekilde reklam yapamaz. Sadece isim, unvan, dal ve adreslerini tanıtabilirler.

ç) Mesleğiyle ilgili eğitim, bilimsel etkinlik, danışmanlık, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine katılır. Kurumda eğitim amacıyla bulunan öğrencilerin eğitimine destek verir. Sağlığın teşviki ve geliştirilmesi faaliyetlerine katılır, destek verir.

d) Görevlerini yürütürken kendilerinin ve diğer sağlık meslek mensuplarının mesleki saygınlığını zedeleyecek davranışlardan kaçınır.

e) Toplum ve bireyleri, sağlığı ile ilgili yanlış yönlendirebilecek ifade ve davranışlardan kaçınır.

f) Topluma karşı etik sorumluluk anlayışına uygun olmayan davranış ile sözlü ve yazılı ifadelerden kaçınır.

g) Hasta ve çalışan güvenliğini sağlamak amacıyla; güvenli çalışma ortamının sağlanması ve sürdürülebilirliği ile muhtemel risklerin giderilmesine yönelik uygulamaları yapar veya yapılmasını sağlar. Mesleki risklere karşı kişisel korunma tedbirlerini alır veya alınmasını sağlar.

ğ) Görevi ile ilgili kayıtları tutar.

h) Yetkili kişilerce acil sağlık hizmeti ulaşıncaya kadar almış olduğu eğitim doğrultusunda ilk yardım gereklerini yerine getirir.

ı) Mesleki uygulamalar sırasında edindiği kişisel verileri ve sağlık ile ilgili özel bilgileri, ilgili mevzuat gereği rapor düzenleme ve hastanın ya da diğer kişilerin hayati tehlikesi söz konusu olduğu durumlar hariç, muhafaza eder ve üçüncü kişilerin eline geçmemesi için gerekli tedbirleri alır.

İş ve görev tanımları

MADDE 6 – (1) Sağlık meslek mensuplarının unvanlara göre iş ve görev tanımları Ek 1’de düzenlenmiştir.

(2) Sağlık hizmetlerinde çalışan diğer meslek mensuplarının unvanlara göre iş ve görev tanımları Ek 2’de düzenlenmiştir.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.

POSTA SEKTÖRÜNE İLİŞKİN YETKİLENDİRME YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 03.06.2014

Resmî Gazete No: 29019

İlgili Maddeler: Birinci Bölüm: Madde 4
Dördüncü Bölüm: Madde 16

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; posta hizmeti verilebilmesi ve/veya bunun için gerekli altyapının kurulup işletilebilmesine yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, posta hizmeti vermek ve/veya bunun için gerekli altyapıyı kurup işletmek isteyen şirketlerin yetkilendirilmesine yönelik usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- Değer konulmuş veya sigortalı gönderi: Kaybı, çalınması veya hasara uğraması hâlinde gönderici tarafından kabulde beyan edilen değere kadar tazminat istenebilen gönderiyi,
- Evrensel posta hizmeti: Belirlenmiş ilke ve kurallar çerçevesinde, bir posta hizmetinin coğrafi alan farkı gözetilmeksizin ülke sınırları içerisinde tüm kullanıcılar için karşılanabilir ücretlerle kesintisiz olarak sağlanmasını,

ç) Görme engellilere özgü yazı: İster kişisel haberleşme, ister genel nitelikte yazılar şeklinde olsun, görme engellilere özgü işaretleri taşıyan maddeler veya seslendirilmiş kayıtları ihtiva eden gönderiyi,

d) Haberleşme gönderisi: Kitap, katalog, gazete ve süreli yayınlar hariç herhangi bir fiziksel araç üzerine yazılan veya elektronik ileti şeklinde hazırlanan, gönderici tarafından gönderi üzerinde belirtilen adrese sevk ve teslim edilmesi gereken telgraf da dâhil her türlü gönderiyi,

e) Hizmet sağlayıcısı: Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketini ve Kanun hükümlerine göre posta sektöründe faaliyet göstermek üzere yetkilendirilmiş 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 124 üncü maddesinin ikinci fıkrasında sayılan sermaye şirketlerini,

f) Kanun: 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununu,

g) Kişisel veri: Belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek ve tüzel kişilere ilişkin bütün bilgileri,

ğ) Kullanıcı: Hizmet sağlayıcıları tarafından verilen hizmetlerden gönderici veya alıcı olarak faydalanan gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ı) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

i) Net satış: Hizmet sağlayıcısının belirli bir dönemde posta hizmetlerinden elde ettiği gelirlerden, yapılan indirimler ve iadeler düşüldükten sonra mali müşavir veya vergi dairesi onaylı gelir tablosundaki satışlar başlığında ayrıntılı olarak belirtilen, hesap ayırıştırması yapılamadığı durumda gelir tablosundaki net satışlar başlığı altında belirtilen tutarı,

j) Özel hizmet: Müşteri talepleri doğrultusunda ek olarak verilen hizmetleri,

k) Posta altyapısı: Posta hizmetlerinin yürütülebilmesi amacına yönelik her türlü araç-gereç, menkul, gayrimenkul ile bu işlemlerin yürütülmesinde kullanılan sistemleri,

l) Posta gönderisi: Göndericinin bizzat kendisi veya talimatıyla, üzerinde belirtilen yer ve adrese, gönderi türüne ve özel hizmetine göre teslim edilen haberleşme gönderileri ile kitap, katalog, gazete ve süreli yayınları, görme engellilere özgü yazıları, ticari değeri olsun veya olmasın eşya içeren en fazla beş kilogram ağırlığa veya elli

desimetreküp hacme sahip posta maddesi ile posta kolisi veya kargosunu,

m) Posta hizmeti: Posta gönderilerinin kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimini,

n) Posta kolisi veya kargosu: Hizmet sağlayıcısı aracılığıyla yollanan ve kapsamında haberleşme niteliği taşıyan yazılar bulunmayan en fazla otuz kilogram ağırlığa veya üç yüz desimetreküp hacme sahip her türlü maddeyi,

o) Posta sektörü: Hizmet sağlayıcılarından oluşan sektörü,

ö) Telgraf: Elektronik haberleşme şebekeleri üzerinden cihazlar aracılığıyla iletilen yazılı metni,

p) Yetki belgesi: Posta hizmetlerinin tamamının veya bir kısmının sunulması veya yürütülmesi için gerekli olan altyapının sağlanması ve işletilmesine yetki tanıyan, posta hizmetlerine özel, belirli hak ve yükümlülükleri içeren ve Kurul tarafından belirlenen bedel karşılığında verilen belgeyi,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen ancak birinci fıkrada tanımlanmayan kavramlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Hak ve Yükümlülükler

Hizmet sağlayıcılarının hak ve yükümlülükleri

MADDE 16 – (1) Hizmet sağlayıcısı; ilgili mevzuat ve Kurum düzenlemeleri ile bu maddede yer alan kayıt, kural ve yükümlülüklerle uygun olarak posta hizmetini sunma hakkına sahiptir.

(2) Hizmet sağlayıcısı;

a) Yetkilendirme süresi boyunca 6 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları sağlamakla,

b) Posta hizmetlerinin gizliliği ve güvenliğine ilişkin düzenlemelere uymakla,

c) Kişisel verilerin gizliliğinin sağlanması ve korunmasına ilişkin düzenlemelere uymakla,

ç) Kullanıcıların korunması ve hizmet kalitesine ilişkin düzenlemelere uymakla,

d) Evrensel posta hizmetleri ve posta tekeli ile ilgili mevzuat hükümlerine uymakla,

e) Yetkilendirme kapsamında faaliyet yürütmek için gerekli olan diğer tüm izinleri ilgili kurumlardan almak, ilgili mevzuata uymak ve gerekli işlemleri yerine getirmekle,

f) Yetkilendirmesi kapsamında sunduğu posta hizmetlerine ilişkin kayıtları, ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara uygun olarak saklamakla,

g) Yetki belgesi kapsamında sunduğu posta hizmetleri için ayrı kayıt ve hesap tutmakla,

ğ) Posta hizmetinin sürekli olarak sunulması için gereken tedbirleri almakla ve yetki belgesi kapsamındaki faaliyetlerini durdurmadan veya sonlandırmadan önce kullanıcılara olan yükümlülüklerini ifa ettiğini Kuruma belgeleriyle bildirmekle,

h) Mevzuatın öngördüğü defter ve kayıtlarını denetime hazır bulundurmak, Kurum tarafından talep edildiğinde denetime açmakla,

ı) Can ve mal güvenliğini tehdit eden veya tehlike arz eden her türlü faaliyetin oluşumunun engellenmesi için gerekli tedbirleri almak ve alınan tedbirleri Kuruma bildirmekle,

i) Çevreye zarar vermemek için gerekli tedbirleri almakla,

j) Millî güvenlik ile kamu düzeni gereklerine ve acil durum ihtiyaçlarına öncelik vermekle,

yükümlüdür.

(3) Hizmet sağlayıcısı, 6102 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yetkilendirildiği hizmete ilişkin sorumluluk kendisine ait olmak üzere üçüncü taraflarla yapacağı anlaşmalar kapsamında farklı iş sunum modelleri üzerinden hizmet verebilir. Bununla birlikte hizmet sağlayıcısı, sunduğu posta hizmetini kendi ad ve hesabına vermekle yükümlü olup, söz konusu hizmeti başka kişi veya şirket adına sunulacak veya sunulduğu izlenimi edinilecek şekilde veremez.

(4) Hizmet sağlayıcısı, Kurum tarafından gerekli görüldüğü durumlarda istenen veya düzenli olarak gönderilmesi talep edilen bilgi, belge ve veriyi doğru ve eksiksiz olarak Kurumca istenen süre içerisinde vermekle yükümlüdür.

a) Hizmet sağlayıcısı yetkilendirme başvurusunda beyan ettiği bilgi ve belgelerden; ticaret unvanı, merkez adresi, iletişim bilgileri, elektronik tebligata elverişli kayıtlı elektronik posta adresi, ticaret sicil numarası veya MERSİS numarası, vergi dairesi ve vergi numarasındaki değişiklikleri, değişikliklerin yapılmasını müteakip otuz gün içerisinde Kuruma bildirir.

b) Hizmet sağlayıcısı, Kurum nezdinde idare ve temsile yetkili kişilerin imza sirkülerinde değişiklik yapılması halinde, değişikliklerin yapılmasını müteakip otuz gün içerisinde güncel imza sirkülerini Kuruma bildirir.

(5) Hizmet sağlayıcısı, yetkilendirildiği tarihte öngörülemeyen ancak daha sonra ortaya çıkan şartlar çerçevesinde Kurum tarafından belirlenecek düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

Mücbir sebepler

MADDE 17 – (1) Mücbir sebepler; doğal afetler, kanuni grev ve lokavt, genel salgın hastalık, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve benzeri diğer hallerdir.

(2) Bir hâlin/olayın mücbir sebep olarak belirlenmesi için; hizmet sağlayıcısının yetki belgesi kapsamında sunmakta olduğu hizmetlerin bütünü veya çok sayıda kullanıcıyı etkileyecek nitelikte olması, hizmet sağlayıcısının kusuru ve/veya ihmalden kaynaklanmamış olması, hizmet sağlayıcısının bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi, hizmet sağlayıcısının olayın/hâlin meydana geldiği tarihi izleyen otuz gün içinde bu durumu yetkili merciler tarafından belgelendirilmek suretiyle Kuruma yazılı olarak bildirmesi esastır.

(3) Hizmet sağlayıcısı, mücbir sebep hallerinin oluşması durumunda; yükümlülüklerini yerine getirmemesinden veya söz konusu yükümlülük bir takvime bağlanmış ise geç yerine getirmesinden sorumlu tutulmayabilir. Kurum, mücbir sebep halinde takvime bağlanmış bir yükümlülüğe ilişkin olarak hizmet sağlayıcısına makul bir ek süre verebilir. Mücbir sebeplerin vuku bulması durumunda Kurum ayrıca, hizmet sağlayıcısı ve kullanıcıları koruyucu gerekli kararları da alabilir.

İdari ücret

MADDE 18 – (1) Hizmet sağlayıcısı aşağıda belirtilen usul ve esaslar kapsamında Kuruma idari ücret öder:

a) Hizmet sağlayıcısı, her yıl bir önceki yıla ait net satışlarının on binde otuz beşi tutarında idari ücret öder. Kurum; bu oranı azaltmaya veya

binde beşi geçmemek üzere artırmaya yetkilidir. Bu ücrete esas olan matrah, hizmet sağlayıcısının yetkili olduğu döneme ait net satışlarıdır.

b) Hizmet sağlayıcısı, idari ücretin ödenmesine esas döneme ait gelir tablosu ile Kurum tarafından istenen diğer onaylı mali tabloları en geç her yılın Mayıs ayının son gününe kadar Kuruma göndermekle yükümlüdür.

c) İdari ücret, aksi Kurum tarafından belirlenmedikçe, yetkilendirmenin yapıldığı yılı takip eden her yılın Haziran ayının son gününe kadar Kurumun banka hesabına veya veznesine yatırılır.

ç) Hizmet sağlayıcısı, idari ücretin ödenmesine esas döneme ait gelir tablosunu Mayıs ayının sonuna kadar Kuruma göndermemesi halinde, Maliye Bakanlığı'ndan elde edilecek gelir tablosundaki net satışlar başlığı altında belirtilen tutar üzerinden idari ücret öder.

d) Yetkilendirmesi iptal edilen veya devredilen hizmet sağlayıcısı, iptal/devir tarihinden itibaren otuz gün içerisinde, ödenmeyen bir önceki yıl net satışları ile yetkilendirmenin iptal/devir edildiği tarihe kadar geçen döneme ait net satışları üzerinden idari ücret öder. Söz konusu hizmet sağlayıcısı, gelir tablosu ile Kurum tarafından istenen diğer onaylı mali tabloları, yetkilendirmenin iptal/devir tarihinden itibaren otuz gün içerisinde Kuruma göndermekle yükümlüdür. Kurum tarafından istenen gelir tablosunun süresi içerisinde gönderilmemesi halinde, hizmet sağlayıcısının yetkilendirmeye sahip olduğu tarihler dikkate alınarak, Kurumlar Vergisi Beyannamesinde ve/veya Geçici Kurumlar Vergisi Beyannamelerinde yer alan net satış tutarları esas alınarak hizmet sağlayıcısı tarafından ödenecek idari ücret hesaplanır.

e) İdari ücretin hizmet sağlayıcısı tarafından birinci fıkranın (c) ve (d) bentlerinde öngörülen son ödeme tarihlerine kadar ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, anılan fıkralarda öngörülen tarihlerden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen usule göre hesaplanacak gecikme zammı oranı kadar faiz uygulanır. Söz konusu faiz ile birlikte alınacak idari ücretleri, son ödeme tarihinden itibaren doksan gün içerisinde ödemeyen veya eksik ödeyen hizmet sağlayıcısının yetkilendirmesi Kurum tarafından iptal edilebilir.

f) Yetkilendirmenin iptal edildiği/devredildiği tarihten sonra bu (e) bendinde belirtilen sürelerde kısmen veya tamamen ödenmeyen idari ücret ise Kurumun bildirimine üzerine, faiziyle birlikte 6183 sayılı Kanun

hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilir ve Kuruma gelir kaydedilir.

Kabulü yasak maddeler (Değişik başlık:RG-11/5/2015-29352)

MADDE 19 – (1) Aşağıda yer verilen maddelerin hizmet sağlayıcılar tarafından kabulü (**Mülga ibare:RG-11/5/2015-29352**) (...) yasaktır:

a) Tabiatları ve mahiyetleri veya ambalajları dolayısıyla kişileri tehlikeye düşürebilecek, posta gönderilerine zarar verebilecek, parlayıp alevlenebilecek veya patlayabilecek tehlikeli maddeler ile benzeri maddeler.

b) Bozulabilecek biyolojik maddeler ve radyoaktif maddeler.

c) Tıbbi veya bilimsel bir amaçla gönderilen ve göndericilerin buna izinli oldukları resmi belgelerle belirtilen uyuşturucu maddeler hariç afyon, morfin, kokain ve esrar gibi uyuşturucu maddeler.

ç) Arı, ipek böceği, sülük gibi ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca gönderilmesine yazılı izin verilenler haricindeki canlı hayvanlar.

d) Kurutulmuş veya başka suretle muhafazası sağlanmış olanlar dışındaki cansız hayvanlar.

e) Üzerinde genel ahlak kurallarına aykırı veya güvenliği bozucu ve bir suç işlenmesini teşvik edici işaret, resim ve yazılar taşıyan posta gönderileri.

f) İlgili mevzuat ile alınması, satılması, taşınması veya elden ele geçmesi yasak edilen her türlü madde.

Kabulü şarta bağlı posta gönderileri

MADDE 20 – (1) Hizmet sağlayıcılar;

a) Posta gönderisi kapsamına giren maddelerden taşınması kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili mevzuatları kapsamında şarta bağlanmış olan maddeleri, bu şartları karşılaması halinde,

b) İlgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla; kâğıt para, madeni para, elinde bulunduranın faydalanabileceği her türlü kıymetli evrak, altın, platin ve gümüş külçeleriyle değerli taşlar veya bunlardan yapılmış eşya ve mücevher gibi değerli maddeleri, değer konulmuş veya sigortalı olarak gönderilmesi şartıyla,

kabul edebilir.

(2) Uçakla taşınan yurt içi ve yurt dışı posta gönderilerinde hava taşımacılığı kuralları ile sevk yoluna bakılmaksızın yurt dışı posta

gönderilerinde ayrıca ilgili ülke mevzuatında belirlenmiş olan yasak, sınırlandırma ve istisnalar dikkate alınır.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU POSTA SEKTÖRÜNDE İDARİ YAPTIRIMLAR YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 03.06.2014

Resmî Gazete No: 29019

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 10

İKİNCİ BÖLÜM
İdari Para Cezaları

Yetkilendirmeye ilişkin ihlaller

MADDE 5 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır:

a) Hizmet sağlayıcısının, acil durum ihtiyaçlarına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi.

b) Hizmet sağlayıcısının, yetkilendirmesi kapsamı dışına çıkarak posta hizmeti vermesi ve/veya bunun için gerekli altyapıyı kurup işletmesi.

(2) Hizmet sağlayıcısının altyapı şartlarına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

(3) Aşağıda belirtilen hallerde ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır:

a) Hizmet sağlayıcısı tarafından, evrensel posta hizmet yükümlüsüne tahsis edilen posta tekelinin ihlal edildiğinin Kurum tarafından veya mahkeme kararıyla tespit edilmesi.

b) Hizmet sağlayıcısının yetki belgesi devri, hisse devri, birleşme, devralma veya tüzel kişilik yapısındaki değişikliğe ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi.

Tahakkuka esas bildirimlere ilişkin ihlaller

MADDE 6 – (1) Hizmet sağlayıcısının, tahakkuka esas bildirimleri Kuruma süresi içinde ve eksiksiz olarak yapmaması veya yanlış bildirimde bulunması durumunda ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Tarifelere ilişkin ihlaller

MADDE 7 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır:

a) Hizmet sağlayıcısının; Kurumun tarifeleri izleme, inceleme ve denetleme sürecinde ve/veya sonucunda öngördüğü tarifenin veya tarifeye ilişkin genel hükümlerin düzeltilmesinin sağlanması, tarifenin uygulanmasının geçici olarak durdurulması veya tarifenin yürürlükten kaldırılması şeklindeki tedbirleri uygulamaması.

b) Etkin piyasa gücüne sahip hizmet sağlayıcısının; tarifelerinin aşırı fiyatları içerecek şekilde uygulanması, yıkıcı fiyat ve/veya fiyat sıkıştırması gibi rekabetin kısıtlanmasını hedefleyen fiyat indirimlerini veya uygulamalarını ihtiva etmesi, haklı olmayan nedenlerle kullanıcılar arasında ayırım yapılmasına yol açması veya bir hizmetin maliyetinin diğer bir hizmetin ücretiyle desteklenmesi suretiyle çapraz sübvansiyona neden olması gibi ihlalleri gerçekleştirilmesi.

(2) Aşağıda belirtilen hallerde ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır:

a) Hizmet sağlayıcısının, ilgili mevzuat kapsamında tarifeleri bildirim usulüne tabi olan herhangi bir posta hizmetini bildirim yapmadan sunduğunun veya uygulanan tarifede Kuruma bildirimde bulunmaksızın değişiklik yaptığının tespit edilmesi.

b) Hizmet sağlayıcısının, tarifelerine yönelik olarak Kurum tarafından belirlenen alt ve/veya üst sınıra uymadığının tespit edilmesi.

c) Hizmet sağlayıcısının, ilgili mevzuat kapsamında tarifeleri maliyet esaslı yöntem veya tavan fiyat yöntemi çerçevesinde onaya tabi olan herhangi bir posta hizmetini, onaylanmamış tarife ile sunduğunun tespit edilmesi.

ç) Evrensel posta hizmet yükümlüsü ve/veya evrensel posta hizmet sağlayıcısının, evrensel posta hizmetlerine yönelik tarife düzenlemelerini ihlal etmesi.

(3) Hizmet sağlayıcısının, ilgili mevzuat kapsamında tarifelerin kamuoyuna duyurulmasına dair yükümlülüklerine riayet etmediğinin tespit edilmesi halinde söz konusu hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Uzlaştırma prosedürüne ilişkin ihlaller

MADDE 8 – (1) Hizmet sağlayıcısının, uzlaştırma prosedürüne ilişkin yükümlülüklerini ihlal etmesi halinde söz konusu hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

Kullanıcı menfaatlerine ilişkin ihlaller

MADDE 9 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır:

- a) Hizmet sağlayıcısının, kullanıcılara yaptığı bilgilendirmelerin yanlış olması.
- b) Hizmet sağlayıcısının, hizmetin kısıtlanmasına veya durdurulmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi.
- c) Hizmet sağlayıcısının, şeffaflığın sağlanması ve bilgilendirmeye ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi.
- ç) Hizmet sağlayıcısının, kullanıcı mağduriyetinin giderilmesine yönelik yükümlülüklerini yerine getirmemesi.
- d) Hizmet sağlayıcısının, kullanıcı şikâyetleri çözüm mekanizmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi.

(2) Hizmet sağlayıcısının, hizmet sunumunu ispatlayan belge düzenlemesine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde söz konusu hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

(3) Evrensel posta hizmet yükümlüsü veya evrensel posta hizmet sağlayıcısının evrensel posta hizmetini belirlenen ulusal veya uluslararası standartlara uygun olarak yürütmemesi halinde söz konusu hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Kişisel veri ve bilgilerin korunmasına ilişkin ihlaller

MADDE 10 – (1) Hizmet sağlayıcısının, kişisel veri ve bilgilerin gizliliğinin korunmasına ilişkin yükümlülüklerini ihlal etmesi halinde ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Hizmet kalitesine ilişkin yükümlülüklerin ihlali

MADDE 11 – (1) Hizmet sağlayıcısının, hizmet kalitesine ilişkin yükümlülüklerini mücbir sebep halleri veya Kurul tarafından kabul edilen haklı nedenler olmaksızın ihlal etmesi halinde söz konusu hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde ikisine (%2) kadar idari para cezası uygulanır.

Rekabet ihlalleri

MADDE 12 – (1) Hizmet sağlayıcısının, rekabetin tesisi ve korunmasına yönelik ilgili mevzuatı veya getirilen yükümlülükleri ihlal etmesi ya da rekabeti engellemeye, bozmaya yahut kısıtlamaya yönelik rekabete aykırı uygulamalarının tespiti halinde söz konusu hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

Bilgi ve/veya belgelerin süresinde verilmemesi

MADDE 13 – (1) Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve/veya belge ile ilgili mevzuat gereği verilmesi gereken bilgi ve/veya belgelerin hizmet sağlayıcısı tarafından süresi içinde verilmemesi halinde 27 nci maddede yer alan ölçütler dikkate alınarak ilgili hizmet sağlayıcısı uyarılır veya ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüz binde üçü (%0,003) oranında idari para cezası uygulanır.

(2) Söz konusu bilgi ve/veya belgenin tekrar istenmesine rağmen süresi içinde verilmemesi halinde 27 nci maddedeki ölçütler dikkate alınarak, ilgili hizmet sağlayıcısının bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüz binde üçünün (%0,003) iki katından az olmamak üzere yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Yanlış bilgi ve/veya belge verilmesi

MADDE 14 – (1) Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve/veya belge ile ilgili mevzuat kapsamında verilmesi gereken bilgi ve/veya belgelerin hizmet sağlayıcısı tarafından yanlış olarak verilmesi halinde 27 nci maddede yer alan ölçütler dikkate alınarak ilgili hizmet sağlayıcısı uyarılır veya ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim

yılındaki net satışlarının yüz binde ikisi (%0,002) oranında idari para cezası uygulanır.

(2) Söz konusu bilgi ve/veya belgelerin tekrar istenmesine rağmen ilgili hizmet sağlayıcısı tarafından yine yanlış olarak verilmesi halinde 27 nci maddedeki ölçütler dikkate alınarak, ilgili hizmet sağlayıcısının bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüz binde ikisinin (%0,002) iki katından az olmamak üzere yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Eksik bilgi ve/veya belge verilmesi

MADDE 15 – (1) Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve/veya belge ile ilgili mevzuat kapsamında verilmesi gereken bilgi ve/veya belgelerin hizmet sağlayıcısı tarafından eksik olarak verilmesi durumunda, 27 nci maddede yer alan ölçütler dikkate alınarak ilgili hizmet sağlayıcısı uyarılır veya ilgili hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüz binde ikisi (%0,002) oranında idari para cezası uygulanır.

(2) Eksik olan bilgi ve/veya belgelerin tekrar istenmesine rağmen ilgili hizmet sağlayıcısı tarafından tamamlanmaması halinde 27 nci maddedeki ölçütler dikkate alınarak, hizmet sağlayıcısının bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüz binde ikisinin (%0,002) iki katından az olmamak üzere yüzde birine (%1) kadar idari para cezası uygulanır.

Denetime ilişkin ihlaller

MADDE 16 – (1) Hizmet sağlayıcısının denetime ilişkin mevzuat kapsamında getirilen yükümlülükleri ihlal etmesi halinde söz konusu hizmet sağlayıcısına bir önceki takvim yılına ait net satışlarının yüzde üçüne (%3) kadar idari para cezası uygulanır.

GEÇİCİ KORUMA YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 22.10.2014

Resmî Gazete No: 29153

İlgili Maddeler: Yedinci Bölüm: Madde 33

On birinci Bölüm: Madde 50 ve 51

YEDİNCİ BÖLÜM
Yükümlülükler

Genel yükümlülükler

MADDE 33- (1) Geçici koruma amacıyla ülkemize gelen yabancılar, kanunlara ve idarî gerekliliklere uymakla yükümlü olup, aksine hareket edenler hakkında gerekli adli işlemler ile idari yaptırımlar genel hükümlere göre yerine getirilir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancılar;

a) Genel Müdürlük tarafından belirlenen ilde, geçici barınma merkezinde veya belirli bir

yerde ikamet etmekle,

b) Valilikler tarafından belirlenen şekil ve sürelerde bildirimde bulunmakla,

c) Çalışma durumuna ait güncel bilgileri otuz gün içinde bildirmekle,

ç) Gelir ve taşınmazlarını otuz gün içinde bildirmekle,

d) Adres, medeni hâl ve ailelerindeki doğum ve ölüm gibi kimlik bilgisi değişikliklerinin

yirmi iş günü içinde bildirmekle,

e) Diğer kişisel verilerini yetkili makamlara vermekle,

f) Kendilerine sağlanan hizmet, yardım ve diğer imkânlardan haksız olarak

yararlandığının tespit edilmesi hâlinde, bedellerini geri ödemekle,

- g) Genel Müdürlük veya valilik tarafından yerine getirilmesi istenilen diğer hususlara

uymakla, yükümlüdür.

Davete uyma yükümlülüğü

MADDE 34- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasıyla ilgili iş ve işlemler nedeniyle yabancılar, ilgili birime davet edilebilir.

- (2) Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancılar, davete uymadıklarında veya uymayacaklarına ilişkin şüphe oluşması halinde, ilgili mevzuat kapsamında, davet edilmeksizin kolluk görevlileri tarafından ilgili birime getirilebilir.

Hakların uygulanmasında kısıtlamalar

MADDE 35- (1) Yükümlülüklerini kısmen veya tamamen ya da istenilen sürede yerine getirmeyenler, yükümlülüklerine uymaları konusunda ilgili birimler tarafından uyarılır, uymayanlar hakkında adli ve idari işlem başlatılır.

- (2) Kendilerine uyarı yapıldığı halde, yükümlülüklerine uymayanlar hakkında; eğitim ve acil sağlık hizmetleri hariç, diğer haklardan faydalanmalarında tamamen veya kısmen kısıtlamaya gidilebilir.

- (3) İkinci fıkrada belirtilen yabancılardan geçici barınma merkezi dışında bulunanların, geçici barınma merkezi dışında kalmaları süreli veya süresiz olarak sınırlandırılabilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Özel ihtiyaç sahipleri

MADDE 48- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancılardan özel ihtiyaç sahibi olanlara sağlanacak başta sağlık hizmetleri, psiko-sosyal destek, rehabilitasyon olmak üzere, her tür yardım ve destek imkânlar ölçüsünde öncelikli ve bedelsiz olarak sağlanır.

- (2) Çocuklarla ilgili tüm işlemlerde çocuğun yüksek yararı gözetilerek ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

- (3) 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin

Önlenmesine Dair Kanun ve ilgili Yönetmelik kapsamında şiddet mağduru olduğu değerlendirilen yabancılar hakkında derhal önleyici ve koruyucu tedbirler alınır.

(4) Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancılardan insan ticareti mağduru olabileceği değerlendirilenler hakkında ilgili mevzuat kapsamında gerekli tedbirler derhal alınır.

Aile birleşimi

MADDE 49- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancılar, başka bir ülkede bulunan eşi, ergin olmayan çocukları ve bağımlı ergin çocukları ile Türkiye’de bir araya gelmek üzere aile birleşimi talebinde bulunabilir. Bu başvurular, Genel Müdürlükçe değerlendirilir ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği halinde gerekli çalışmalar yapılabilir.

(2) Refakatsiz olduğu tespit edilen çocuklarla ilgili olarak çocukların talebi beklenmeksizin aile birleşimine ilişkin işlemler derhal başlatılır.

Kişisel veriler

MADDE 50- (1) Geçici koruma sağlanması amacıyla ülkemize gelen yabancıların kişisel verileri, Genel Müdürlük tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, Genel Müdürlük veya valiliklerce ilgili mevzuata ve taraf olunan uluslararası anlaşmalara uygun olarak alınır, korunur, saklanır ve kullanılır.

(2) Bu Yönetmelikte belirtilen iş ve işlemlerin yürütülmesi kapsamında Genel Müdürlükçe uygun görülen kişisel veriler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile üçüncü ülkeye yerleştirme çalışmaları kapsamında üçüncü ülke veya Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğiyle paylaşılabilir.

Gizlilik ilkesi ve kişisel dosyaya erişim

MADDE 51- (1) Bu Yönetmelikte belirtilen iş ve işlemlerin yürütülmesi kapsamında, 5490 sayılı Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrası ve bu Yönetmeliğin 50 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen hükümler saklı kalmak kaydıyla, yabancıların tüm bilgi ve belgelerinde gizlilik esas olup, bunlar kişinin izni olmadan üçüncü şahıslarla paylaşılamaz.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancıların kişisel dosyasında yer alan belgeler, kendisi ya da yasal temsilcisi veya avukatı tarafından incelenebilir, birer örneği alınabilir. Milli güvenlik, kamu düzeni ve kamu güvenliğinin korunması ile suç işlenmesinin

önlenmesine ve istihbari bilgilere ilişkin belgeler incelenemez ve verilemez.

(3) Bu Yönetmeliğin uygulanmasından sorumlu kamu görevlileri ile diğer görevliler, görevleri sırasında edindikleri gizlilik derecesi taşıyan her tür bilgi ve belge ile kişisel sırları, yetkili kılınanlardan başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü şahısların yararına kullanamaz.

İstatistikler

MADDE 52- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancılara ait istatistikî veriler, Kanun kapsamında Türkiye İstatistik Kurumu ile işbirliği halinde Genel Müdürlük veya Genel Müdürlüğün belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde valilikler tarafından tutulur.

(2) İstatistikî veriler, Genel Müdürlük tarafından, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile bu Yönetmeliğin uygulanmasında işbirliği yapılan uluslararası kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve ilgili diğer kurumlarla paylaşılabilir.

Avukatlık hizmetleri

MADDE 53- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yabancılar, ücretleri kendilerince karşılanmak kaydıyla idari işlemler sırasında avukat tarafından temsil edilebilir. 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun adli yardıma ilişkin hükümleri saklıdır. İhbar ve şikâyetler

MADDE 54- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülen iş ve işlemlerle ilgili ihbar ve şikâyetler, valilikler tarafından derhal işleme alınır. Adli konularla ilgili hususlar geciktirilmeden adli makamlara bildirilir.

Tebliğat

MADDE 55- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki tebliğat işlemleri, 11/2/1959 tarihli ve

7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri çerçevesinde yerine getirilir. Genel Müdürlük bu konuda ek usul ve esaslar düzenleyebilir.

Yetki

MADDE 56- (1) Vali, geçici korumanın etkin olarak uygulanmasında zorunlu gördüğü her tür tedbiri almak ve gerekli düzenlemeleri yapmakla yetkili ve sorumludur.

Denetim

MADDE 57- (1) Bu Yönetmelik kapsamında il mülki sınırları içinde yürütülen iş ve işlemler, vali veya görevlendireceği kamu personeli tarafından düzenli olarak denetlenir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülen görevlerin uygulanması, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının mevzuatları çerçevesinde düzenli aralıklarla denetlenir ve denetim raporları Genel Müdürlük ve AFAD'a mevzuatın veya idari süreçlerin geliştirilmesi amacıyla gönderilir.

Uygulamaya ilişkin düzenlemeler

MADDE 58- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin alt düzenlemeler, Bakanlığın görüşü alınarak ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından üç ay içinde yürürlüğe konulur.

Talep yetkisi

MADDE 59- (1) Bu Yönetmelikteki iş ve işlemlerle ilgili olarak ülke güvenliği ve Devlet istihbarat hizmetleri kapsamında Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının talepleri, ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarınca ivedilikle karşılanır.

(2) Genel Müdürlüğün bu Yönetmelik kapsamındaki her tür bilgi ve belge talebi, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından geciktirilmeden yerine getirilir.

Mali hükümler

MADDE 60- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülen ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelerin kendi bütçe imkânları dâhilinde karşılanamayan iş ve işlemlere ilişkin ödenek 6/3/2011 tarihli ve 27866 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Afet ve Acil Durum Harcamaları Yönetmeliği çerçevesinde karşılanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 61- (1) 14/9/1994 tarihli ve 94/6169 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye'ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye'den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar ile Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 28/4/2011 tarihinden itibaren Suriye Arap Cumhuriyeti'nde meydana gelen olaylar sebebiyle geçici koruma amacıyla Suriye Arap Cumhuriyeti'nden kitlesel veya bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen Suriye Arap Cumhuriyeti

vatandaşları ile vatansızlar ve mülteciler, uluslararası koruma başvurusunda bulunmuş olsalar dahi geçici koruma altına alınırlar. Geçici korumanın uygulandığı süre içinde, bireysel uluslararası koruma başvuruları işleme konulmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yabancılardan 28/4/2011 tarihinden önce uluslararası koruma başvurusunda bulunanlar, talepleri halinde geçici koruma altına alınırlar.

(3) 28/4/2011 tarihinden itibaren ikamet izni almış ancak süresi uzatılmamış ya da ikamet izni iptal edilmiş olanlar ile vize süresi veya muafiyeti sonunda koruma talep edenler, 8 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla geçici koruma kapsamına alınırlar. Bunlardan koruma talep etmeyenler hakkında ise genel hükümler uygulanır.

(4) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kimlik belgeleri, 22 nci maddede belirtilen geçici koruma kimlik belgesi düzenleninceye kadar geçici koruma kimlik belgesi yerine geçer. Bu belge sahiplerine, 5490 sayılı Kanun kapsamında yabancı kimlik numarası verilebilir.

(5) Birinci fıkrada belirtilen yabancılar hariç üçüncü ülke vatandaşlarının, Suriye Arap Cumhuriyeti'nden ülkemize girişleri ve ülkemizden Suriye Arap Cumhuriyeti'ne çıkış işlemleri sınır kapılarından genel hükümler çerçevesinde yapılır.

(6) **(Ek: 5/4/2016-2016/8722 K.)** 28/4/2011 tarihinden itibaren Suriye Arap Cumhuriyeti'nde meydana gelen olaylar sebebiyle Türkiye'ye gelmiş ve 20/3/2016 tarihinden sonra ülkemiz üzerinden düzensiz yollarla Ege adalarına geçmiş olan Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşlarından, ülkemize geri kabul edilenlere koruma talep etmeleri halinde bu Yönetmelik kapsamında geçici koruma sağlanabilir.

Yürürlük

MADDE 62- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 63- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

6563 SAYILI ELEKTRONİK TİCARETİN DÜZENLENMESİ
HAKKINDA KANUN

Kanun/Karar No: 6563

Yayın Tarihi: 05.11.2014

Resmî Gazete No: 29166

İlgili Maddeler: Madde 10

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı, elektronik ticarete ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

(2) Bu Kanun, ticari iletişimi, hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcıların sorumluluklarını, elektronik iletişim araçlarıyla yapılan sözleşmeler ile elektronik ticarete ilişkin bilgi verme yükümlülüklerini ve uygulanacak yaptırımları kapsar.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Elektronik ticaret: Fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin, elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrim içi iktisadi ve ticari her türlü faaliyeti,
- b) Ticari iletişim: Alan adları ve elektronik posta adresi dışında, mesleki veya ticari faaliyet kapsamında kazanç sağlamaya yönelik olarak elektronik ticarete ilişkin her türlü iletişimi,
- c) Ticari elektronik ileti: Telefon, çağrı merkezleri, faks, otomatik arama makineleri, akıllı ses kaydedici sistemler, elektronik posta, kısa mesaj hizmeti gibi vasıtalar kullanılarak elektronik ortamda gerçekleştirilen ve ticari amaçlarla gönderilen veri, ses ve görüntü içerikli iletileri,
- ç) Hizmet sağlayıcı: Elektronik ticaret faaliyetinde bulunan gerçek ya da tüzel kişileri,
- d) Aracı hizmet sağlayıcı: Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişileri,

e) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
ifade eder.

Bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 3 – (1) Hizmet sağlayıcı, elektronik iletişim araçlarıyla bir sözleşmenin yapılmasından önce;

a) Alıcıların kolayca ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak tanıtıcı bilgilerini,

b) Sözleşmenin kurulabilmesi için izlenecek teknik adımlara ilişkin bilgileri,

c) Sözleşme metninin sözleşmenin kurulmasından sonra, hizmet sağlayıcı tarafından saklanıp saklanmayacağı ile bu sözleşmeye alıcının daha sonra erişiminin mümkün olup olmayacağı ve bu erişimin ne kadar süreyle sağlanacağına ilişkin bilgileri,

ç) Veri girişindeki hataların açık ve anlaşılır bir şekilde belirlenmesine ve düzeltilmesine ilişkin teknik araçlara ilişkin bilgileri,

d) Uygulanan gizlilik kuralları ve varsa alternatif uyumsuzluk çözüm mekanizmalarına ilişkin bilgileri,

sunar.

(2) Hizmet sağlayıcı, varsa mensubu olduğu meslek odası ile meslekle ilgili davranış kurallarını ve bunlara elektronik olarak ne şekilde ulaşabileceğini belirtir.

(3) Tarafların tüketici olmadığı hâllerde taraflar, birinci ve ikinci fıkralardaki düzenlemelerin aksini kararlaştırabilirler.

(4) Hizmet sağlayıcı, sözleşme hükümlerinin ve genel işlem şartlarının alıcı tarafından saklanmasına imkan sağlar.

(5) Birinci ve ikinci fıkralar, münhasıran elektronik posta yoluyla veya benzeri bireysel iletişim araçlarıyla yapılan sözleşmelere uygulanmaz.

Sipariş

MADDE 4 – (1) Elektronik iletişim araçlarıyla verilen siparişlerde aşağıdaki esaslar geçerlidir:

a) Hizmet sağlayıcı, siparişin onaylanması aşamasında ve ödeme bilgilerinin girilmesinden önce, ödeyeceği toplam bedel de dâhil

olmak üzere, sözleşmenin şartlarının alıcı tarafından açıkça görülmesini sağlar.

b) Hizmet sağlayıcı, alıcının siparişini aldığını gecikmeksizin elektronik iletişim araçlarıyla teyit eder.

c) Sipariş ve siparişin alındığının teyidi, tarafların söz konusu beyanlara erişiminin mümkün olduğu anda gerçekleşmiş sayılır.

(2) Hizmet sağlayıcı, sipariş verilmeden önce alıcıya, veri giriş hatalarını belirleyebilmesi ve düzeltebilmesi için uygun, etkili ve erişilebilir teknik araçları sunar.

(3) Tarafların tüketici olmadığı hâllerde taraflar, birinci ve ikinci fıkralardaki düzenlemelerin aksini kararlaştırabilirler.

(4) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri ile ikinci fıkra, münhasıran elektronik posta yoluyla veya benzeri bireysel iletişim araçlarıyla yapılan sözleşmelere uygulanmaz.

Ticari iletişime ilişkin esaslar

MADDE 5 – (1) Ticari iletişimde:

a) Ticari iletişimin ve bu iletişimin adına yapıldığı gerçek ya da tüzel kişinin açıkça belirlenebilir olmasını sağlayan bilgiler sunulmalıdır.

b) İndirim ve hediye gibi promosyonlar ile promosyon amaçlı yarışma veya oyunların bu niteliği açıkça belirlenebilmeli, bunlara katılımın ve bunlardan faydalanmanın şartlarına kolayca ulaşılabilmesi ve bu şartlar açık ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde anlaşılır olmalıdır.

Ticari elektronik ileti gönderme şartı

MADDE 6 – (1) Ticari elektronik iletiler, alıcılara ancak önceden onayları alınmak kaydıyla gönderilebilir. Bu onay, yazılı olarak veya her türlü elektronik iletişim araçlarıyla alınabilir. Kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla alıcının iletişim bilgilerini vermesi hâlinde, temin edilen mal veya hizmetlere ilişkin değişiklik, kullanım ve bakıma yönelik ticari elektronik iletiler için ayrıca onay alınmaz.

(2) Esnaf ve tacirlere önceden onay alınmaksızın ticari elektronik iletiler gönderilebilir.

Ticari elektronik iletinin içeriği

MADDE 7 – (1) Ticari elektronik iletinin içeriği, alıcıdan alınan onaya uygun olmalıdır.

(2) İletide, hizmet sağlayıcının tanınmasını sağlayan bilgiler ile haberleşmenin türüne bağlı olarak telefon numarası, faks numarası, kısa mesaj numarası ve elektronik posta adresi gibi erişilebilir durumdaki iletişim bilgileri yer alır.

(3) İletide, haberleşmenin türüne bağlı olarak, iletinin konusu, amacı ve başkası adına yapılması hâlinde kimin adına yapıldığına ilişkin bilgilere de yer verilir.

Alıcının ticari elektronik iletiyi reddetme hakkı

MADDE 8 – (1) Alıcılar diledikleri zaman, hiçbir gerekçe belirtmeksizin ticari elektronik iletileri almayı reddedebilir.

(2) Hizmet sağlayıcı ret bildirimini, elektronik iletişim araçlarıyla kolay ve ücretsiz olarak iletilmesini sağlamakla ve gönderdiği iletide buna ilişkin gerekli bilgileri sunmakla yükümlüdür.

(3) Talebin ulaşmasını müteakip hizmet sağlayıcı üç iş günü içinde alıcıya elektronik ileti göndermeyi durdurur.

Aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Aracı hizmet sağlayıcılar, hizmet sundukları elektronik ortamı kullanan gerçek ve tüzel kişiler tarafından sağlanan içerikleri kontrol etmek, bu içerik ve içeriğe konu mal veya hizmetle ilgili hukuka aykırı bir faaliyetin ya da durumun söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

(2) Bu Kanunun 3, 4, 5, 6, 7 ve 8 inci maddelerinde düzenlenen yükümlülüklerin aracı hizmet sağlayıcılarına uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kişisel verilerin korunması

MADDE 10 – (1) Hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcı:

a) Bu Kanun çerçevesinde yapmış olduğu işlemler nedeniyle elde ettiği kişisel verilerin saklanması ve güvenliğinden sorumludur.

b) Kişisel verileri ilgili kişinin onayı olmaksızın üçüncü kişilere iletemez ve başka amaçlarla kullanamaz.

Bakanlık yetkisi

MADDE 11 – (1) Bakanlık, bu Kanunun uygulanması ve elektronik ticaretin gelişimiyle ilgili her türlü tedbiri almaya ve denetimi yapmaya yetkilidir.

(2) Bakanlıkça görevlendirilen denetim elemanları, bu Kanun kapsamında Bakanlık yetkisine giren hususlarla ilgili olarak her türlü bilgi, belge ve defterleri istemeye, bunları incelemeye ve örneklerini almaya, ilgililerden yazılı ve sözlü bilgi almaya yetkili olup ilgililer istenilen bilgi, belge ve defterler ile elektronik kayıtlarını, bunların örneklerini noksansız ve gerçeğe uygun olarak vermek, yazılı ve sözlü bilgi taleplerini karşılamak ve her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlüdür.

(3) (**Ek:28/11/2017-7061/117 md.**) Kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve diğer gerçek veya tüzel kişiler, elektronik ticaretin gelişiminin izlenebilmesi ve değerlendirilebilmesi amacıyla Bakanlık tarafından istenilen bilgileri Bakanlıkça oluşturulan sisteme bildirir.

(4) (**Ek:28/11/2017-7061/117 md.**) Bakanlık, ticari elektronik ileti onaylarının alınmasına ve reddetme hakkının kullanılmasına imkân tanıyan bir elektronik sistem kurmaya veya kurdurmaya yetkilidir. Bu Kanun çerçevesinde alınan onaylar Bakanlıkça belirlenen süre içinde sisteme aktarılır. Sisteme aktarılmayan onaylar geçersiz kabul edilir. Alıcılar, sisteme kaydedilen onayları Bakanlıkça belirlenen süre içinde kontrol eder. Bu sürenin bitiminden sonra gönderilen ticari elektronik iletiler onaylı kabul edilir. Alıcılar tarafından reddetme hakkı bu sistem üzerinden kullanılır. Sistemin kurulması, onayların sisteme aktarılması, saklanması, reddetme hakkının sistem üzerinden kullanılması ve sistemin işleyişine ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Cezai hükümler

MADDE 12 – (1) Bu Kanunun;

a) 3 üncü maddesindeki yükümlülüklerle, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki yükümlülüklerle, 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına veya 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden

hizmet sağlayıcılara ve aracı hizmet sağlayıcılara bin Türk lirasından beş bin Türk lirasına kadar,

b) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki veya aynı maddenin ikinci fıkrasındaki, 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki veya 7 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki yükümlülüklerle aykırı hareket eden hizmet sağlayıcılara ve aracı hizmet sağlayıcılara bin Türk lirasından on bin Türk lirasına kadar,

c) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki, 8 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki yükümlülüklerle aykırı hareket eden hizmet sağlayıcılara ve aracı hizmet sağlayıcılara iki bin Türk lirasından on beş bin Türk lirasına kadar,

ç) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere iki bin Türk lirasından beş bin Türk lirasına kadar,

d) (Ek:28/11/2017-7061/118 md.) 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında beş bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar,

idari para cezası verilir.

(2) Bir defada birden fazla kimseye 6 ncı maddenin birinci fıkrasına aykırı olarak ileti gönderilmesi hâlinde, birinci fıkranın (a) bendinde öngörülen idari para cezası on katına kadar artırılarak uygulanır.

(3) Bu maddede öngörülen idari para cezalarını verme yetkisi Bakanlığa aittir. Bu yetki, merkezde Bakanlığın ilgili genel müdürlüğüne, taşrada ise Bakanlığın il müdürlüklerine devredilebilir.

Yönetmelikler

MADDE 13 - (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler; Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Ekonomi Bakanlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görüşleri alınarak Bakanlık tarafından hazırlanır.

Değiştirilen mevzuat

MADDE 14 - (1) (5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Onay alınarak oluşturulan veri tabanları

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, ticari elektronik ileti gönderilmesi amacıyla onay alınarak

oluşturulmuş olan veri tabanları hakkında 6 ncı maddenin birinci fıkrası uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 15 - (1) Bu Kanun 1/5/2015 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

6563 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	6563 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
7061	11,12	5/12/2017

**MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI
ELEKTRONİK TEBLİGAT SİSTEMİNE İLİŞKİN USUL VE
ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK**

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 30.03.2015

Resmî Gazete No: 29311

İlgili Maddeler: Birinci Bölüm: Madde 5

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Başkanlık tarafından oluşturulacak elektronik tebligat altyapısının işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yapılacak elektronik tebligatı kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanununun 9/A maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Başkanlık: Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığını,
- Ek bilgilendirme: Elektronik tebligatın hesaba iletildiğine dair muhataba elektronik araçlar vasıtası ile yapılan bilgilendirmeyi,
- Elektronik tebligat: Bu Yönetmelik kapsamına uygun olarak elektronik ortamda yapılan tebligatı,

ç) Elektronik tebligat verisi: Tebliğ edilecek içerik veya diğer ekli dokümanlar için tebligat mesajının tümünün Başkanlık tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanmış halini,

d) Güvenli elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,

e) Hesap: Elektronik tebligatın yapılması ve cevapların gönderilmesi amacıyla sistem üzerinde oluşturulan kullanıcı hesabını,

f) İşlem yetkilisi: Tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarında bunların nam ve hesabına sistem içerisinde işlem yapmaya yetkili kılınan kişiyi, gerçek kişilerde muhatapın kendisini ve bu kişiler tarafından yetkili kılınan kişileri,

g) Kanun: 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunu,

ğ) Muhatap: Başkanlık tarafından adına hesap tahsis edilen ve gönderilen elektronik tebligatı alan kişi, kurum ve kuruluşu,

h) Olay kayıtları: Belirli bir işlemin belirli bir zamanda meydana geldiğini gösteren, sistem içerisinde üretilen ve güvenli elektronik imza ile imzalanmış veriyi,

ı) Sistem: Başkanlık tarafından muhataplara tebligatların elektronik ortamda gönderilmesi ve bunlara ilişkin cevapların elektronik olarak alınması amacı ile oluşturulan sistemi,

İ) Zaman damgası: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 3 üncü maddesinde tanımlanan zaman damgasını,

ifade eder.

İlkeler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki ilkeler göz önüne alınır:

a) Bilgi güvenliğinin sağlanması,

b) Kişisel verilerin korunması,

c) İş süreçlerinde hız ve etkinlik sağlanması,

ç) Alıcı ve göndericinin haklarının korunması.

NOTERLİK İŞLEMLERİNİN ELEKTRONİK ORTAMDA YAPILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 11.07.2015

Resmî Gazete No: 29413

İlgili Maddeler: Üçüncü Bölüm: Madde 10

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Elektronik Ortamda Yapılan Noterlik İşlemlerinin Güvenli Elektronik İmza ile İşlenmesi, Kaydedilmesi, Saklanması ve Paylaşılması

Elektronik işlemler için kurulacak ve işletilecek sistem

MADDE 8 – (1) Birlik, elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile işlem yapılmasına imkân sağlayacak altyapıyı kurar ve işletir. Bu altyapının güvenli olarak kurulması ve işletilmesi için gerekli tüm tedbirleri alır.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında diğer kurum ve kuruluşlarla yapılacak bilgi ve belge paylaşımlarında kullanım ve erişim standartları ile diğer gerekli şartlar Birlik tarafından belirlenir.

(3) TNBBS üzerinden elektronik ortamdan başvurunun başlatılması sırasında işlemin sistem tarafından herhangi bir notere yönlendirilmemesi için kişiye öncelikle istediği noteri seçme imkânı, seçtiği bir noter yok ise en yakın noterleri bulma imkânı sağlar.

(4) İşlemlerin elektronik ortamda yürütülmesini sağlayacak yönergeleri Birlik hazırlar, bu yönergeler Birliğin resmî internet sitesinde yayımlanır.

(5) Sistem tarafından tutulacak iz bilgilerinin kapsamı Birlik tarafından belirlenir.

İşlemlerin elektronik ortamda kaydedilmesi ve saklanması

MADDE 9 – (1) İşleme katılanların tamamının güvenli elektronik imzası ile elektronik ortamda yapılan bir işlem için talep edilmedikçe fizikî olarak belge düzenlenmez ve bu işleme ilişkin olarak elektronik ortam dışında bir saklama yapılmaz. Bu kayıtlar iş sürekliliği ve bilgi

güvenliğine ilişkin uluslararası kabul görmüş standartlara uygun olarak, yedekli ve güvenli bir şekilde saklanır.

(2) Birinci fıkra kapsamında kalmayan diğer noterlik işlemlerinde ise işleme ait belgenin imzaya açılan son hâli noter tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanarak TNBBS'ye kaydedilir. Belgenin ilgililerce imzalı hâli ise Noterlik Daireleri Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre saklanır.

İşlemlerin elektronik ortamda paylaşılması

MADDE 10 – (1) İşleme katılanların tamamının güvenli elektronik imzası ile yapılan işlemlere ilişkin bilgi ve belgeler gerektiğinde noterler ile diğer kişi ve kurumlarla paylaşılabilir.

(2) El ürünü imza ile hazırlanıp güvenli elektronik imza ile TNBBS'ye kaydedilen işlemlere ilişkin bilgiler gerektiğinde noterler ile diğer kişi ve kurumlarla paylaşılabilir.

(3) Birlik, noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması sırasında kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır.

(4) Noterlik işlemlerine ilişkin bilgi ve belgenin paylaşılmasının sağlanması için Bakanlığın görüşü alınarak Birlik tarafından ilgili kurum ve kuruluşlar ile protokol imzalanır. Paylaşımına ilişkin ücretler protokolda düzenlenir.

(5) Paylaşımına ilişkin iz bilgileri güvenliği, gizliliği ve bütünlüğü sağlanarak TNBBS'de tutulur. Saklanacak iz bilgisi içeriği Birlik tarafından belirlenir.

İlgilinin talebiyle belgenin elektronik ortamda gönderilmesi veya paylaşılması

MADDE 11 – (1) İlgilisi tarafından bir belgenin üçüncü kişi ile elektronik ortamda paylaşılmasının istenmesi durumunda belge, gerekli ücretlerin ödenmesi koşuluyla;

a) Üçüncü kişinin KEP adresine gönderilmesi,

b) Üçüncü kişinin Birlik tarafından bilgi ve belge paylaşımı için protokol imzalanan bir kurum veya kuruluş olması durumunda ilgili protokol hükümleri çerçevesinde belgeye erişim sağlanması,

c) İlgiliye erişim kodu verilmesi hâlinde bu kod ile TNBBS üzerinden erişiminin sağlanması,

yöntemlerinden biri veya birkaçı ile paylaşılır.

(2) Belgeye birinci fıkranın (c) bendinde belirlenen erişim kodu ile talep edilen üçüncü kişi yerine başka bir kişinin erişmesinden noter veya Birlik sorumlu tutulamaz.

(3) Birlik, kendi kuracağı sistem gereği ilgili kurumdan bilgi veya belge paylaşımı için, protokol imzalanmasını isteme, paylaşım alt yapısını belirleme hak ve yetkisine sahiptir. İlgili kurum veya kuruluş bu gerekleri karşılamadan bilgi ve belgenin elektronik ortamda paylaşılmasını talep edemez.

Yabancı memleketlerde noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması ve Dışişleri Bakanlığı ile bilgi ve belge paylaşımı

MADDE 12 – (1) Yabancı memleketlerde noterlik işlemleri bu Yönetmelikte gösterilen usullere göre elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile de yapılabilir, işlenebilir, saklanabilir, paylaşılabilir ve gönderilebilir.

(2) Yabancı memleketlerde noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için sağlanması gerekli olan teknik ve idarî şartlara dair usul ve esaslar Birlik ve Dışişleri Bakanlığı arasında yapılacak protokol ile belirlenir.

(3) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan süre ve bildirim usûlü Dışişleri Bakanlığınca belirlenir ve Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk resmî internet sitesinde ilân edilir.

TİCARİ İLETİŞİM VE TİCARİ ELEKTRONİK İLETİLER HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 15.07.2015

Resmî Gazete No: 29417

İlgili Maddeler: Üçüncü Bölüm: Madde 12

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Aracı Hizmet Sağlayıcılar, Kişisel Verilerin Korunması, İspat Yükümlülüğü ve Kayıtları Saklama Süresi

Aracı hizmet sağlayıcılara ilişkin yükümlülükler ve diğer hususlar

MADDE 11 – (1) Hizmet sağlayıcı, önceden onayını aldığı alıcılara ticari elektronik iletileri kendisi gönderebileceği gibi aracı hizmet sağlayıcılar vasıtasıyla da gönderebilir.

(2) Aracı hizmet sağlayıcı;

a) Hizmet sağlayıcı tarafından hazırlanmış içerikleri gönderir.

b) Ticari elektronik iletinin oluşturulabilmesi, gönderilebilmesi, alınabilmesi, depolanabilmesi ve alıcıların bilgilerinin saklanabilmesi ve işlenebilmesi için gerekli olan yazılım, donanım ile veri tabanı ve yönetim sistemini sağlar.

c) Bu Yönetmelikle hizmet sağlayıcı için öngörülen diğer yükümlülüklerin ifasına yönelik imkânı tanır.

(3) Aracı hizmet sağlayıcı, gönderilen ticari elektronik iletilerin içeriğinde kendisine ait marka adı, ticaret unvanı veya işletme adı bilgilerinin en az birine yer verir.

(4) Aracı hizmet sağlayıcı, hizmet sunduğu elektronik ortamı kullanan gerçek ve tüzel kişiler tarafından sağlanan içerikleri kontrol etmek, bu içerik ve içeriğe konu mal veya hizmetle ilgili hukuka aykırı bir faaliyetin ya da durumun söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

(5) Aracı hizmet sağlayıcı başkaları adına, onların mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak ya da işletmesini tanıtmak amacıyla ticari elektronik ileti göndermek için onay alamaz.

Kişisel verilerin korunması

MADDE 12 – (1) Hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcı, bu Yönetmelik çerçevesinde yapmış olduğu işlemler ve sunduğu hizmetler nedeniyle elde ettiği verilerin, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla muhafazasından ve hukuka aykırı olarak bunlara erişilmesini ve işlenmesini önlemek amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasından sorumludur.

(2) Kişisel verilerin; üçüncü kişilerle paylaşılabilmesi, işlenebilmesi ve başka amaçlarla kullanılabilmesi için ilgili kişiden önceden onay alınması gerekir.

İspat yükümlülüğü ve kayıtları saklama süresi

MADDE 13 – (1) Şikâyet konusu işlemlerde ispat yükümlülüğü hizmet sağlayıcıya ve/veya aracı hizmet sağlayıcıya aittir.

(2) Hizmet sağlayıcı ve/veya aracı hizmet sağlayıcı onay kayıtlarını, onayın geçerliliğinin sona erdiği tarihten, ticari elektronik iletilere ilişkin diğer kayıtları ise kayıt tarihinden itibaren bir yıl süreyle saklar. Talep edilmesi halinde bu kayıtlar Bakanlığa sunulur.

**ELEKTRONİK TİCARETTE HİZMET SAĞLAYICI VE ARACI
HİZMET SAĞLAYICILAR HAKKINDA YÖNETMELİK**

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 26.08.2015

Resmî Gazete No: 29457

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 7 ve 10

İKİNCİ BÖLÜM
Genel Esaslar

Hizmet sağlayıcının bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 5 – (1) Hizmet sağlayıcı, elektronik ticaret faaliyetine başlamadan önce kendine ait elektronik ticaret ortamında aşağıdaki bilgileri eksiksiz olarak bulundurur:

- a) Tebligata elverişli KEP adresi, elektronik posta adresi ve telefon numarası ile varsa işletme adı veya tescilli marka adı.
- b) Mensubu olduğu meslek odası ve varsa üyesi olduğu sektörel kuruluşlar ile meslekle ilgili davranış kuralları ve bunlara elektronik olarak ne şekilde ulaşılabileceğine ilişkin bilgiler.
- c) Tacir ise ayrıca ticaret unvanı, MERSİS numarası ve merkez adresi.
- ç) Esnaf ise ayrıca adı ve soyadı, vergi kimlik numarası ve merkez adresi.

(2) Tacir veya esnaf olmayan hizmet sağlayıcı, kendine ait elektronik ticaret ortamında adı ve soyadını veya unvanını, merkez adresini, tebligata elverişli KEP adresini, elektronik posta adresini ve telefon numarasını eksiksiz olarak bulundurur.

(3) Hizmet sağlayıcı birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen bilgilerini, ağ üzerindeki ana sayfasında ve doğrudan ulaşılabilecek şekilde “iletişim” başlığı altında sunar.

(4) Aracı hizmet sağlayıcı üzerinden satış yapan ve tacir veya esnaf olan hizmet sağlayıcı, elektronik ticaret faaliyetine başlamadan önce, aracı hizmet sağlayıcı tarafından kendine tahsis edilen alanda aşağıdaki bilgileri eksiksiz olarak bulundurur:

a) Ticaret unvanı, işletme adı veya tescilli marka adı bilgilerinden en az biri.

b) Tebligata elverişli KEP adresi.

c) Esnaf için vergi kimlik numarası, tacirler için MERSİS numarası.

ç) Merkez adresi ve onaylanmış telefon numarasının aracı hizmet sağlayıcıda bulunduğuna ilişkin bilgi.

(5) Aracı hizmet sağlayıcı üzerinden satış yapan ve tacir veya esnaf olmayan hizmet sağlayıcı, aracı hizmet sağlayıcı tarafından kendine tahsis edilen alanda aşağıdaki bilgileri eksiksiz olarak bulundurur:

a) Adı ve soyadı.

b) İkametgâhının bulunduğu il.

c) Merkez adresi ve onaylanmış telefon numarasının aracı hizmet sağlayıcıda bulunduğuna ilişkin bilgi.

(6) Bu maddede yer alan bilgilerdeki değişikliklere ilişkin güncellemeler, hizmet sağlayıcı tarafından değişikliğin gerçekleştiği gün yapılır.

(7) Bu maddede yer alan bilgilerin doğruluğundan hizmet sağlayıcı sorumludur.

Aracı hizmet sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) Alıcı ve hizmet sağlayıcı arasında alım satım işleminin yapıldığı elektronik ticaret pazar yerlerini işleten aracı hizmet sağlayıcılar, kendileriyle ilgili olarak 5 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki yükümlülükleri aynı usulle yerine getirir.

(2) Aracı hizmet sağlayıcı, elektronik ticaret ortamı sunduğu hizmet sağlayıcıya ilişkin bilgilerin, hizmet sağlayıcıya tahsis edilen alanda gösterilebilmesi ve güncellenebilmesi için gerekli teknik imkânları sağlar.

(3) Aracı hizmet sağlayıcı, hizmet sağlayıcının elektronik ticaret faaliyetine başlamasından önce 5 inci maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarındaki yükümlülüklerini yerine getirmesini sağlar.

(4) Aracı hizmet sağlayıcı, hizmet sunduğu elektronik ortamı kullanan gerçek ve tüzel kişiler tarafından sağlanan içeriği kontrol etmek, bu içerik ve içeriğe konu mal veya hizmetle ilgili hukuka aykırı bir faaliyetin ya da durumun söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

İşlem rehberi

MADDE 7 – (1) Aracı hizmet sağlayıcı ve kendine ait elektronik ortamda satış yapan hizmet sağlayıcı tarafından, elektronik ticaret işlemlerinin gerçekleştirildiği ağ üzerinden doğrudan ulaşılabilecek şekilde ana sayfada “işlem rehberi” başlığı altında aşağıdaki bilgiler güncel olarak bulundurulur:

a) Sözleşmenin kurulabilmesi için mal ve hizmetin seçilmesi, teslimat ve ödeme bilgilerinin girilmesi ile siparişin onaylanması gibi gerekli aşamaları gösterir şekilde teknik adımlar.

b) Elektronik ticarete ilişkin sözleşmenin, elektronik ortamda saklanıp saklanmayacağı ile bu sözleşmeye alıcının daha sonra aynı ortamda erişiminin mümkün olup olmayacağı ve bu erişimin ne kadar süreyle sağlanacağına ilişkin bilgi.

c) Alıcının siparişi vermeden önce veri girişindeki hatalarını açık ve anlaşılır bir şekilde belirleyebilmesi ve düzeltebilmesi amacıyla özet sipariş formu ile geri al ve değiştir gibi teknik araçların sunulacağına ilişkin bilgi.

ç) Elektronik ticaret işlemleri nedeniyle elde ettiği kişisel verilere ilişkin gizlilik kuralları.

d) Alıcıyla arasında uyuşmazlık çıkması halinde varsa alternatif uyuşmazlık çözüm mekanizmaları.

(2) Alternatif uyuşmazlık çözüm mekanizmaları, tarafların diğer hukuki çözüm yollarına başvurma hakkına engel teşkil etmez.

Siparişe ilişkin yükümlülükler

MADDE 8 – (1) Aracı hizmet sağlayıcı ve kendine ait elektronik ortamda satış yapan hizmet sağlayıcı;

a) İkinci el malların ayrı kategoride satışa sunulmasını,

b) Ağ üzerinden verilen siparişin onaylanması aşamasında ve ödeme bilgilerinin girilmesinden önce, vergi ve teslimat masrafları da dâhil olmak üzere alıcının ödeyeceği toplam bedelin ve sözleşmenin diğer şartlarının alıcı tarafından açıkça görülmesini,

c) Mal veya hizmetin toplam bedeli, fiyatın hesaplanma usulü ve teslimat masrafları önceden belirlenemiyorsa buna ilişkin ek masrafların ödenebileceği bilgisini,

ç) Siparişin onaylanmasından önce alıcıların veri giriş hatalarını belirleyebilmesi için sipariş özetini ve bu hatalarını düzeltebilmesi için geri al ve değiştir gibi uygun, etkili ve kolay erişilebilir teknik araçları,

d) Sözleşme hükümlerinin ve genel işlem şartlarının, alıcı tarafından yeniden görülebilmesi, basılı bir şekilde kullanılabilmesi ve saklanabilmesi amacıyla söz konusu hususların alıcıya fiziki veya elektronik ortamda gönderilmesini,

sağlar.

Siparişin teyidi

MADDE 9 - (1) Aracı hizmet sağlayıcı ve kendine ait elektronik ortamda satış yapan hizmet sağlayıcı siparişi aldığını, işlemin yapıldığı ağ üzerinden ve ayrıca elektronik posta, kısa mesaj, telefon araması, faks gibi araçlardan en az biriyle gecikmeksizin alıcıya bildirir.

(2) Sipariş ve siparişin alındığının teyidi, tarafların söz konusu beyanlara erişiminin mümkün olduğu anda gerçekleşmiş sayılır.

Kişisel verilerin korunması

MADDE 10 - (1) Hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcı, bu Yönetmelik çerçevesinde yaptığı işlemler ve sunduğu hizmetler nedeniyle elde ettiği kişisel verilerin, 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla muhafazasından ve hukuka aykırı olarak bunlara erişilmesini ve işlenmesini önlemek amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasından sorumludur.

(2) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık irade beyanını içerecek şekilde önceden alınan onayı olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşılamaz, işlenemez ve başka amaçlarla kullanılamaz.

İspat yükümlülüğü ve elektronik kayıtların saklanma süresi

MADDE 11 - (1) Şikâyet konusu işlemlerde ispat yükümlülüğü, hizmet sağlayıcı ve/veya aracı hizmet sağlayıcıya aittir.

(2) Hizmet sağlayıcı ve/veya aracı hizmet sağlayıcı, elektronik ticaret işlemlerine ilişkin elektronik kayıtları işlem tarihinden itibaren üç yıl süreyle saklar ve talep halinde bu kayıtları Bakanlığa sunar.

İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELE VE MAĞDURLARIN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 17.03.2016

Resmî Gazete No: 29556

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde [14](#)
Üçüncü Bölüm: Madde [20](#)

İKİNCİ BÖLÜM

Önleme, Mücadele, Koordinasyon ve İşbirliği

Komisyon

MADDE 5 – (1) İnsan ticareti suçunu önleme ve bu suçla mücadeleye ilişkin politika ve stratejilerin oluşturulması konusunda çalışmalar yürütmek, eylem planı hazırlamak, kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla Kanununun 117 nci maddesine istinaden Komisyon oluşturulur.

(2) Komisyon; Bakanlık Müsteşarı veya görevlendireceği Müsteşar yardımcısının başkanlığında Yargıtay Başkanlığı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı temsilcisi, Adalet, Aile ve Sosyal Politikalar, Avrupa Birliği, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Milli Eğitim, Kültür ve Turizm, Dışişleri, Sağlık, Gümrük ve Ticaret Bakanlıkları ile Türkiye İnsan Hakları Kurumu, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Türkiye Barolar Birliğinin üst düzey temsilcileri ve Genel Müdürlük temsilcilerinden oluşur.

(3) Komisyon toplantılarına, ilgili diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra birimlerinin temsilcileri ile konuyla ilgili akademisyenler, uzmanlar ve sivil toplum kuruluşları çağrılabilir. Uluslararası veya hükümetler arası kuruluş temsilcileri de gözlemci olarak davet edilebilir.

(4) Komisyon, insan ticaretiyle mücadele ulusal koordinatörlük görevini de yerine getirir ve başkanı ulusal koordinatördür.

(5) Komisyon alt çalışma grupları oluşturmaya yetkilidir.

(6) Komisyon, insan ticareti konusunda yıllık olarak durum analizi yapmak amacıyla uzman görevlendirebilir veya akademisyen görevlendirilmesini yetkili kurum ve kuruluşlardan talep edebilir.

Toplantı ve gündem

MADDE 6 - (1) Komisyon, şubat ayında olağan olarak toplanır. Komisyon, gerekli görüldüğü hallerde Başkanın çağrısı üzerine olağanüstü toplanabilir. Üyeler, Komisyonun olağanüstü toplanmasına ilişkin Başkana öneride bulunabilir.

(2) Komisyon toplantıları, Genel Müdürlükte veya Komisyon Başkanının uygun göreceği yerde yapılır ve toplantı gündemi, yeri ve zamanı üyelere yazılı olarak bildirilir.

(3) Komisyon üyeleri gündeme alınmasını önerdikleri konuları Genel Müdürlüğe bildirirler.

(4) Komisyon, üyelerinin salt çoğunluğuyla toplanır. Toplantıya katılanların oy çokluğuyla karar alır. Komisyon kararları toplantı esnasında yazılır ve katılanlar tarafından imzalanır.

Komisyonun görevleri

MADDE 7 - (1) Komisyonun görevleri şunlardır:

a) İnsan ticaretiyle mücadele alanında politika ve stratejilerin oluşturulması konusunda çalışmalar yürütmek,

b) Ulusal eylem planlarına ilişkin konularda görüş ve önerilerde bulunmak,

c) İnsan ticaretiyle mücadelede ilgili bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyona ilişkin konuları görüşmek,

ç) İnsan ticareti suçunun önlenmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarca alınması gereken tedbirleri tespit etmek ve tespit edilen tedbirleri ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek,

d) Mağdurların korunması, barındırılması ve desteklenmesi ile ilgili önerilerde bulunmak,

e) İnsan ticaretine ilişkin ulusal ve uluslararası düzeyde verilerin toplanması, karşılaştırılması, uyumlaştırılması ve analizinin yapılması konusunda koordinasyonu sağlamak,

f) Genel Müdürlük tarafından hazırlanan yıllık raporu görüşmek,

g) İnsan ticaretiyle ilgili mevzuatın geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmak,

ğ) İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunması alanında iş ve işlemlerin yürütülmesine katkı sağlamak.

(2) Komisyonun sekreteryaya ve destek hizmetleri, Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

Yıllık rapor

MADDE 8 – (1) Genel Müdürlük; kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile yerel ya da ulusal düzeyde mağdurlara hizmet sunan diğer kuruluşlar tarafından temin edilen bilgileri ve verileri analiz ederek ülke genelinde insan ticaretinin durumu hakkında yıllık rapor düzenler.

İl Komisyonu

MADDE 9 – (1) Genel Müdürlük tarafından uygun görülen illerde, insan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunmasına ilişkin iş ve işlemleri takip etmek ve koordinasyonu sağlamak üzere İl Komisyonu kurulur.

(2) İl Komisyonu, ilde Valinin veya Vali Yardımcısının başkanlığında, Belediye Başkanı, Cumhuriyet Başsavcısı, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü, Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürü, İl Millî Eğitim Müdürü, İl Kültür ve Turizm Müdürü, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü, İl Sağlık Müdürü, İl Emniyet Müdürü, İl Jandarma Komutanı, İl Göç İdaresi Müdürü veya temsilcileri ile varsa Sahil Güvenlik Komutanlığı, Gümrük Muhafaza Teşkilatı ve İldeki Baro temsilcisinden oluşur.

(3) İl Komisyonu toplantılarına ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluş temsilcileri davet edilebilir.

(4) İl Komisyonlarının görev ve çalışmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(5) İl Komisyonunun sekreteryaya ve destek hizmetleri, Müdürlük tarafından yerine getirilir.

Acil yardım ve ihbar hattı

MADDE 10 – (1) Genel Müdürlük tarafından Acil Yardım ve İhbar Hattı kurulur, işletilir veya işletilir. Bu amaçla Genel Müdürlük tarafından kurulan çağrı merkezleri, Acil Yardım ve İhbar Hattı olarak da kullanılabilir.

(2) Acil Yardım ve İhbar Hattına yapılan bildirimlerle ilgili olarak, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 158 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

(3) Acil Yardım ve İhbar Hattı görevlileri, kendilerine intikal eden kişisel bilgileri yasalarla yetkilendirilen merciler ile görevleri gereği bilgi sahibi olması gerekenler dışında hiçbir kişi ya da kurumla paylaşamazlar.

(4) Acil Yardım ve İhbar Hattına yapılan bildirimler, kayıt altına alınır ve beş yıl süreyle saklanır.

(5) Acil Yardım ve İhbar Hattı görevlileri, yapılan ihbar, şikâyet ve bildirimleri olayın olduğu yer kolluk birimine ve Müdürlüğe bildirir.

(6) Kolluk, Acil Yardım ve İhbar Hattından kendisine yönlendirilen ihbar, şikâyet ve bildirimlerle ilgili Müdürlüğe bilgi vermek ve yapılan işlem sonucu hakkında geri bildirim yapmakla yükümlüdür.

Talebin azaltılmasına yönelik faaliyetler

MADDE 11 – (1) Genel Müdürlük, insan ticaretine yol açan, kadın ve çocuklar başta olmak üzere, kişilerin her türlü istismarına sebep olan talebi engellemek için eğitici, sosyal ve kültürel alanlarda bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütür.

(2) Bu faaliyetler, ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile Genel Müdürlük arasında işbirliği halinde yürütülür.

Eğitim ve farkındalık faaliyetleri

MADDE 12 – (1) Genel Müdürlük; kolluk personeline, mağdurlar ile karşılaşma ihtimali yüksek olan kamu kurum ve kuruluşlarının görevlilerine ve sivil toplum kuruluşlarının çalışanlarına yönelik eğitim çalışmalarını düzenler.

(2) Genel Müdürlük, yükseköğretim kurumları da dâhil olmak üzere insan ticaretinin önlenmesine yönelik araştırmaları teşvik eder.

(3) Genel Müdürlük, kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, mahalli idareler, yükseköğretim kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde, bireylerin insan ticareti suçuna maruz kalmalarını engellemek amacıyla uygun olan yazılı, görsel iletişim araçları ve materyalleri aracılığıyla farkındalık faaliyetleri ve eğitim programları düzenler.

(4) Genel Müdürlüğün talebiyle Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı, Emniyet Genel

Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı gibi kurum ve kuruluşların merkez ve taşra teşkilatı eğitim müfredatında insan ticareti suçu konusuna yer verebilir.

Tüzel kişilerin sorumluluğu

MADDE 13 – (1) Tüzel kişilerin sorumluluğuna ilişkin, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 60 inci maddesi hükmü uygulanır.

Veri tabanı oluşturulması, kişisel verilerin gizliliği ve paylaşımı

MADDE 14 – (1) Genel Müdürlük, mağdurlara, insan tacirlerine, insan ticareti sürecine ve adli makamlar tarafından yapılan işlemlere ilişkin toplanan verileri ilgili kurum ve kuruluşlardan talep eder. İlgili kurumlar talep edilen verileri ivedilikle Genel Müdürlüğe iletir.

(2) Genel Müdürlük, bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemlerin yürütülmesi sırasında ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi, belge ve istatistik talep edebilir. Bu talepler geciktirilmeksizin yerine getirilir.

(3) Toplanan kişisel veriler konusunda gizlilik esastır.

(4) İnsan ticaretine ilişkin terimlerin, tanımların ve insan ticaretine maruz kalmış kişilerin tespitinde kullanılan ölçütlerin ulusal düzeyde standartlaştırılması sağlanır.

(5) İnsan ticareti ile mücadele ve mağdurların korunması süreci kapsamındaki yetkililer ve görevliler; edindikleri gizlilik taşıyan her tür bilgi ve belge ile kişisel sırları yetkililerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz.

(6) Mağdurun kimliğine ve güvenliğine ilişkin kişisel veriler, aile üyelerinin tespiti ve bulunmasına yönelik işlemler dışında hiçbir surette kimseye açıklanamaz.

(7) İnsan ticareti mağdurlarının korunmasına yönelik Genel Müdürlükçe yürütülen iş ve işlemler konusunda, araştırma, alan taraması ve anket çalışması Genel Müdürlüğün iznine tabidir. Özel kanunlarda yer verilen ilgili hükümler saklıdır.

İşbirliği

MADDE 15 – (1) Genel Müdürlük, insan ticaretinin önlenmesi, mücadele edilmesi, mağdur tanımlama süreci, mağdurların korunması, barındırılması ve geri dönüş işlemleri alanında, ilgili bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, mahalli idareler, sivil toplum kuruluşları, yükseköğretim kurumları, akademisyenler, yerli ve

yabancı uzmanlar ile suçun sınır aşan özelliğini göz önünde bulundurarak ilgili ülkeler, uluslararası ve hükümetler arası kuruluşlarla işbirliği yapabilir.

(2) Genel Müdürlük, kaynak ülkelerle, insan ticaretinin önlenmesi, mağdurların korunması ve desteklenmesi alanında işbirliği yapabilir.

(3) İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunması alanında bu Yönetmelikte düzenlenmeyen hâllerde Genel Müdürlük, ilgili kurum ve kuruluşlardan her türlü destek talebinde bulunabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mağdur Tanımlaması ve İkamet İzni

İhbar, şikâyet ve bildirim

MADDE 16 – (1) Mağdur olduğunu beyan eden veya insan ticareti suçundan haberdar olan herkes durumu yazılı, sözlü veya elektronik olarak, acil yardım ve ihbar hattına, Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluğa ihbar eder.

(2) Genel Müdürlüğe, Müdürlüklere, acil yardım ve ihbar hattına yapılan ihbar ve şikâyetler derhal Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluğa bildirilir.

(3) Valilik veya Kaymakamlığa yapılan ihbar veya şikâyet, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(4) Sivil toplum kuruluşları kendilerine yapılan insan ticareti suçu ile ilgili ihbarları, Müdürlüğe, kolluğa veya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirir.

(5) Sözlü yapılan şikâyet ve ihbarlar hakkında tutanak düzenlenir ve tutanak Cumhuriyet Başsavcılığına en seri vasıtalarla iletilir.

(6) Kolluk, insan ticareti suçu kapsamında soruşturma başlatılan kamu görevlileri hakkında Cumhuriyet Savcılığının izniyle Genel Müdürlüğe derhal bilgi verir.

(7) İnsan ticareti mağduru ile karşılaşma ihtimali yüksek olan Aile ve Sosyal Politikalar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ve Sağlık Bakanlığı gibi kurum ve kuruluşlar mağdur olduklarından şüphelendikleri kişiyi Acil Yardım ve İhbar Hattına ve ayrıca ivedilikle Müdürlüğe, kolluğa veya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirir.

Mağdur tanımlaması

MADDE 17 – (1) Kolluk, yapılan operasyonlarda kişilerin zorla çalıştırılması, fuhşa konu olmaları, zorla hizmet ettirme, zorla

evlendirme, organ ve dokularından yararlanma, çocuk işçiliği, çocukların suçta kullanılmaları ve çocukların dilendirilmesi, evlatlık verilmesi gibi insan ticareti suçu kapsamında değerlendirilebilecek vakalarda Müdürlükle irtibata geçer.

(2) Fuhuşla mücadele kapsamında yapılan operasyonlar sırasında tespit edilen veya fuhşa sürüklenen kişilerin insan ticareti mağduru olabileceği değerlendirilerek, ön tespitin titizlikle yapılması sağlanır ve kamu sağlığı açısından tehdit oluşturabilecek hastalık taşıma riski olduğundan, öncelikle işlemleri tamamlanır.

(3) Kollukta, görüşme sırasında muhtemel mağdurlardan 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununun 234 üncü maddesi kapsamında olanlara baro tarafından avukat görevlendirilir.

(4) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişilerle ilgili olarak, genel adli muayene raporu ve ilgili belgelerle birlikte mağdurun Müdürlüğe sevki kolluk tarafından sağlanır.

(5) Kolluk birimlerinin talebi hâlinde Müdürlükte görevli uzman personelden en az biri, insan ticareti suçunun göstergelerine yönelik detaylı inceleme yapmak ve görüşme sırasında hazır bulunmak üzere görevlendirilir.

(6) Müdürlük tarafından görevlendirilen uzman personel, mağdurun içinde bulunduğu psikolojik durumu göz önünde bulundurarak uygun bir ortamda veya mağdurun bulunduğu yerde Ek-1'de yer alan tutanağa göre mülakat yapar.

(7) Müdürlük personeli tarafından muhtemel insan ticareti mağdurları ile gerçekleştirilen mülakatlar esnasında, kolluk birimleri tarafından alınan ifadede yer almayan ve suç soruşturmasına ışık tutacak bilgiler elde edilmesi hâlinde bu bilgiler kolluk veya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.

(8) Müdürlük uzman personeli tarafından, soruşturmanın gizliliğini ihlal etmeyecek şekilde insan ticareti suçunun göstergelerine yönelik detaylı inceleme ve kişi ile yapılan mülakat sonrasında, kişinin mağdur olup olmadığı yönünde rapor tanzim edilir.

(9) Uzman personel tarafından hazırlanan rapora istinaden düzenlenen ve Ek-2'de yer alan insan ticareti mağduru tanımlama belgesi Müdürlük tarafından onaylanır.

(10) İnsan ticareti mağduru tanımlama belgesi onaylanan kişiyle ilgili olarak Müdürlük tarafından kayıt işlemi yapılır.

(11) Mağdurlara yönelik iş ve işlemler sırasında mağdurun güvenliği için gerek görülmesi hâlinde Müdürlük tarafından kolluk refakati talep edilebilir.

(12) Mağdur olarak tanımlanan yabancıya, kendi dilinde veya anlayacağı bir dilde, sunulacak destek hizmetleri anlatılır, sığınmaevine sevk işleminin ardından mağdur yabancı ise ikamet izni işlemlerine başlanır.

(13) Mağdurun ruhen veya bedenen engelli olduğu yönünde kanaat oluşması halinde, durumu tutanakla tespit edilerek gerekli destek ve yardım hizmetlerine yönlendirilir.

Mağdur tanımlamasındaki esaslar

MADDE 18 – (1) İnsan ticareti suçunun mağduru olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişiler şikâyetçi olup olmadığına bakılmaksızın, soruşturma veya kovuşturmanın sonucu beklenmeden yapılacak idari işlem ile mağdur olarak tanımlanır.

(2) İhtiyaç durumunda tanımlama sürecindeki mağdura, Müdürlükçe psiko-sosyal destek sağlanır.

(3) Mağdurun, ruhsal yönden tedaviye veya gözetime ihtiyacı olduğu doktor raporuyla anlaşıldığı takdirde; mağdur, psikiyatrik tedavisi için ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı bulunan hastanelere genel hükümlere göre sevk edilir.

(4) Mağdur olarak tanımlanan yabancı, ülkesine gönüllü ve güvenli geri dönüşü sağlandıktan sonra ülkemizde tekrar insan ticareti suçundan mağdur olduğu takdirde, mağdur tanımlaması Genel Müdürlüğün görüşleri doğrultusunda gerçekleştirilir.

(5) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan, ancak tanımlama sürecinde psikolojik ve/veya fiziksel sorunları nedeniyle mülakat yapılamayan kişilerin iyileşme sürecinde veya sonrasında mülakatı tamamlanır.

(6) Soruşturma veya kovuşturma aşamasında mağdurların dinlenmesi, görüntü ve ses kaydı alınması 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 52 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmüne göre yerine getirilir.

(7) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişiler, tanımlama sürecinde sınır dışı işlemine konu edilmez.

(8) Mülakat öncesinde kişiler, insan ticareti suçu ve bu suça maruz kalanların faydalanabileceği haklar konusunda bilgilendirilir.

(9) Kişilerle yapılan mülakatlarda yaş, cinsiyet, uyruk, ikamet gibi demografik özellikler ile sömürü belirtileri, beden dili, kişinin yaşam koşulları, çevresi ile olan ilişkileri birlikte değerlendirilir.

(10) Tanımlama sürecinde gerçekleştirilecek iş ve işlemler esnasında, mağdur yabancı ise talebi üzerine veya re'sen, Müdürlük tarafından tercüman sağlanır. Mağdurun kadın olması durumunda, varsa, tercümanın da kadın olması tercih edilir.

(11) Kanununun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (ğ) bentleri uyarınca hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancılarla Müdürlük tarafından insan ticareti göstergelerine yönelik olarak mülakat gerçekleştirilir.

(12) Mülakat sırasında ikamet ve çalışma izni elde etme amaçlı yanıltıcı beyanlarda bulunan ve belge sunan kişiler insan ticareti mağduru olarak tanımlanamaz.

Vaka yönetimi

MADDE 19 – (1) Genel Müdürlük, uygun görülen illerde insan ticareti vakalarında tüm süreci takip etmek üzere, vaka yöneticisi belirleyebilir.

(2) Vaka yönetimine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

İkamet izni

MADDE 20 – (1) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan yabancılara, yaşadıklarının etkisinden kurtulabilmesi ve yetkililerle işbirliği yapip yapmayacağına karar verebilmesi amacıyla Valiliklerce otuz gün süreli ikamet izni verilir.

(2) Otuz günlük ikamet izni süresinde mağdurun güvenliği ve özel durumu göz önünde bulundurularak, mağdurun ülkede kalmak istemesi hâlinde sığınmaevinde barındırılması esastır.

(3) Bu ikamet izninde, Kanunda sayılan diğer ikamet izinlerinin verilmesindeki şartlar aranmaz.

(4) Genel Müdürlük veri tabanına, tanımlanan mağdurun kişisel verilerinin gizliliği esas alınarak, Müdürlüklerde yetkilendirilen personel tarafından gerekli veri giriş işlemleri yapılır.

(5) Yabancı uyruklu mağdur ve çocuğuna, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre ikamet izni verilir. Mağdurun daha önceki dönemlerde

vize ve ikamet süresi ihlalden kaynaklanan cezalarının bulunması, ikamet izni düzenlemesine engel teşkil etmez.

(6) Mağdur olan veya olduğu yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişilere verilen düşünme süresi esnasında veya bitiminde destek programından faydalanmak istemediğini ve yetkililerle işbirliği yapmayacağını yazılı olarak açıkça beyan eden kişi de mağdur olarak tanımlanır. Bu durumda, mağdurlara yabancılara ilişkin genel hükümler uygulanır.

İkamet izninin uzatılması ve iptali

MADDE 21 – (1) Mağdurun barındırıldığı ilde bulunan Müdürlükte görevli uzman personel tarafından, iyileşme ve düşünme süresi tanımak amacıyla verilen ikamet izninin uzatılması için Ek-3'te yer alan değerlendirme raporu hazırlanır.

(2) Değerlendirme raporuna istinaden ikamet izni uzatılması uygun görülen mağdurların ikamet izni en fazla altışar aylık sürelerle uzatılır. Ancak bu süreler hiçbir şekilde toplam üç yılı geçemez.

(3) 29 uncu madde kapsamında mağdur destek programının sonlandırıldığı durumlarda verilen ikamet izinleri uzatılmaz veya iptal edilir.

(4) Destek hizmetlerinden sadece gönüllü ve güvenli geri dönüş programı talep eden mağdurun ikamet izni, gönüllü ve güvenli geri dönüş işlemi gerçekleştirildikten sonra iptal edilir.

(5) Destek programı sürecinde mağdurun, gönüllü ve güvenli geri dönüş programından faydalanmak istemesi hâlinde, ikamet izni, gönüllü ve güvenli geri dönüş işlemi gerçekleştirildikten sonra iptal edilir.

(6) İnsan ticareti mağduru olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe bulunan yabancılardan, kendi girişimleriyle suçun failleriyle yeniden bağ kurduklarının belirlendiği durumlarda ikamet izinleri iptal edilir. Ancak; bu eylemi karşı koyamayacağı veya kurtulamayacağı cebir, şiddet, korkutma, tehdit sonucu ya da psikolojik sebeplerle yapıp yapmadıkları araştırılır. Müdürlük ve sığınmaevi görevlilerinin görüşlerini içeren değerlendirme raporunda bu nedenlerden birinin varlığı konusunda kanaat oluşursa, mağdurun ikamet izni iptal edilmez.

(7) İkamet izninin uzatılması veya iptali, mağdurun ikametinin bulunduğu yerdeki Valilik onayına tabidir.

(8) İnsan Ticareti Mağduru Tanımlama Belgesi onaylanmayan, ikamet izninin uzatılması kararı verilmeyen, ikamet izni iptal edilen veya destek hizmetlerinden faydalanmayı tercih etmeyen ve destek programı sonlandırılan yabancı uyruklu kişiler hakkında yabancılara ilişkin genel hükümler uygulanır.

(9) Kamu düzeni ve güvenliği açısından tehdit oluşturması veya kişinin mağdur olmadığına anlaşılması hâlinde ikamet izni düzenlenmez ve düzenlenen ikamet izni iptal edilir.

(10) Mağdurun ikamet izninin uzatılmasını talep etmesi ve sığınmaevii dışında bir adreste kalmak istemesi hâlinde, kolluk tarafından, belirtilen adres ve varsa o adreste ikamet eden kişilerle ilgili olarak tahkikat yapılır ve bu tahkikat on gün içerisinde sonuçlandırılır.

Kanun kapsamında olan mağdurlar

MADDE 22 – (1) Kanun kapsamındaki, uluslararası koruma başvuru veya statü sahipleri ile geçici korumaya tâbi olanlar ve diğer yabancılardan, mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulanlar hakkında, insan ticareti mağdurlarına ilişkin hükümler de uygulanır.

İnsan ticareti mağduru Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları

MADDE 23 – (1) Mağdur olarak tanımlanan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı aile bireyleri, kadınlar ve beraberindeki çocukların tanımlama sonrasındaki iş ve işlemleri 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun hükümlerine göre yürütülür. Yurtdışında insan ticareti suçuna maruz kalan Türk vatandaşları ile ilgili işlemler de aynı Kanun kapsamında yürütülür.

(2) Mağdur olarak tespit edilen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve çocuk mağdurlara sunulacak destek hizmetleriyle ilgili usul ve esasların belirlenmesi için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile protokol yapılır.

İnsan ticareti mağduru çocuklar

MADDE 24 – (1) Yaşça çocuk olma incelemesi devam eden mağdurlar, bu inceleme bitinceye kadar çocuk olarak kabul edilir.

(2) Çocuk mağdurla ilgili tanımlama sürecinde çocuğun yüksek yararı ilkesi gözetilir. Çocuklarla yapılan görüşmelerde mutlaka psikolog ya da sosyal çalışmacı bulunur.

(3) Mağdur olarak tanımlanan çocuk ile ilgili işlemler, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu hükümlerine göre yürütülür. Mağdur olarak tanımlanan çocuk, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının ilgili birimlerine teslim edilir.

(4) Millî Eğitim Bakanlığı, insan ticareti mağduru çocuklar ve insan ticareti mağdurlarının beraberindeki çocukların eğitim hizmetine erişimi amacıyla gerekli tedbirleri alır.

(5) Mağdur çocukların gönüllü ve güvenli geri dönüş programı sürecinde de risk ve güvenlik değerlendirmesi yapılarak çocukların yüksek menfaati gözetilir.

6701 SAYILI TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU KANUNU

Kanun/Karar No: 6701

Yayın Tarihi: 20.04.2016

Resmî Gazete No: 29690

İlgili Maddeler: Üçüncü Bölüm: Madde 10 ve 12

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kuruluş, Teşkilat Yapısı ve Görevler

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

MADDE 8- (1) Bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz, Başbakanlıkla ilişkili Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu kurulmuştur.

(2) Kurum, Kurul ve Başkanlıktan oluşur.

Kurumun görevleri

MADDE 9- (1) Kurumun görevleri şunlardır:

- İnsan haklarının korunmasına, geliştirilmesine, ayrımcılığın önlenmesine ve ihlallerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek.
- Millî eğitim müfredatında bulunan insan hakları ve ayrımcılık yaşağıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- İnsan haklarının korunması, ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eşgüdümünde üniversitelerin insan hakları ve eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve insan hakları ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak.

d) Kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi insan hakları ve eşitlik eğitimi programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak.

e) Görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek.

f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.

g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.

ğ) Ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvurulara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçler konusunda yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmak.

h) İşkence ve kötü muamele ile mücadele etmek ve bu konuda çalışmalar yapmak.

ı) İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak.

i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.

j) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamak, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek.

k) Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ve Başbakanlığa sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamak.

l) Kamuoyunu bilgilendirmek, düzenli yıllık raporlar dışında, gerek görüldüğünde görev alanına ilişkin özel raporlar yayımlamak.

m) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapmak.

n) İnsan haklarının korunması ve ayrımcılıkla mücadele kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak.

o) Diğer kurumların ayrımcılığın önlenmesine yönelik faaliyetlerine destek vermek.

ö) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak.

p) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile görevliler, birinci fıkranın (j) bendi kapsamındaki ziyaretler sebebiyle gerekli yardım ve kolaylığı göstermek zorundadır.

(3) Kurum, görev ve yetkilerine ilişkin olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu yılda en az bir defa bilgilendirir.

Kurul

MADDE 10- (1) Kurul, Kurumun karar organıdır. Kurul, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.

(2) Kurul, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere on bir üyeden oluşur. Kurulun sekiz üyesi Bakanlar Kurulu, üç üyesi Cumhurbaşkanı tarafından seçilir. Bakanlar Kurulunca seçilecek bir üye Yükseköğretim Kurulu tarafından insan hakları alanında çalışmalar yapan öğretim üyelerinden önerilecek iki aday arasından; yedi üye ise dördüncü fıkrada aranan şartları taşımak kaydıyla, insan hakları alanında çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, akademisyenler, avukatlar, görsel ve yazılı basın mensupları ve alan uzmanlarının göstereceği adaylar veya üyelik başvurusu yapanlar arasından belirlenir.

(3) İkinci fıkraya göre Bakanlar Kurulunca seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan iki ay önce durum, Kurum tarafından uygun iletişim araçlarıyla kamuoyuna duyurulur. Başvurular ve aday bildirimleri Başbakanlığa yapılır. İkinci fıkrada belirtilen usule göre yeni seçilen üyeler, yerlerine seçtikleri üyenin görev süresinin bitiminden itibaren göreve başlar.

(4) Kurula üye olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak.

b) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen nitelikleri taşımak.

c) Herhangi bir siyasi partinin yönetim ve denetim organlarında görevli veya yetkili bulunmamak.

ç) En az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak.

d) Kamu kurum ve kuruluşlarında, uluslararası kuruluşlarda, sivil toplum kuruluşlarında veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde toplamda en az on yıl çalışmış olmak.

(5) Üye seçimlerinde, Kurumun görev alanına giren konularda bilgi ve deneyimi bulunanların çoğulcu bir şekilde temsiline özen gösterilir.

(6) Üyelerin görev süresi dört yıldır. Arka arkaya iki dönem görev yapan üyeler bir dönem geçmeden tekrar seçilemez. Üyeliklerde görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde, bir ay içinde aynı usulle yeni üye seçilir. Bu şekilde seçilen üye, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar ve bunlardan iki yıl veya daha az süreyle görev yapanların bu görevleri seçilme dönemi olarak değerlendirilmez.

(7) Başkan ve İkinci Başkan, Kurul tarafından Kurul üyeleri arasından seçilir.

(8) Başkan, İkinci Başkan ve üyelerin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Ancak üyenin;

a) Seçilmesi için gerekli şartları taşımaması ya da sonradan kaybetmesi,

b) Kurul kararlarını süresi içinde imzalamaması,

c) Kurul tarafından kabul edilebilir mazereti olmaksızın bir takvim yılı içinde toplam beş Kurul toplantısına katılmaması,

ç) Ağır hastalık veya engellilik nedeniyle iş göremeyeceğinin sağlık kurulu raporuyla belgelenmesi,

d) Görevi ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı hakkında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,

e) Geçici iş göremezlik hâlinin üç aydan fazla sürmesi,

f) 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (5) numaralı alt bendinde belirtilen suçlardan mahkûm edilip de cezasının infazına fiilen başlanması,

hâllerinin Kurul tarafından tespit edilmesi üzerine Başbakan veya görevlendireceği bakanın onayıyla üyeliğine son verilir.

(9) Üyelerin Kurulda görev yaptıkları sürece önceki görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Üyeler, özel bir kanuna dayanmadıkça, Kuruldaki görevlerinin dışında resmî veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik ve denetçilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz, hakemlik ve bilirkişilik yapamaz. Ancak üyeler, asli görevlerini aksatmayacak şekilde bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ders ve konferans verebilir ve bunlardan doğacak telif hakları ile ders ve konferans ücretlerini alabilir.

(10) Kamu görevlisi iken üyeliğe seçilenler, memuriyete giriş şartlarını kaybetmemeleri kaydıyla, görev sürelerinin sona ermesi veya görevden ayrılma isteğinde bulunmaları ve otuz gün içinde önceki kurum veya kuruluşlarına başvurmaları durumunda atamaya yetkili makam tarafından bir ay içinde mükteseplerine uygun bir kadroya atanır. Atama gerçekleşinceye kadar, bunların almakta oldukları her türlü ödemelerin Kurum tarafından yapılmasına devam olunur. Bunların Kurumda geçirdiği süreler, özlük ve diğer hakları açısından önceki kurum veya kuruluşlarında geçirilmiş sayılır. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan üyeliğe seçilip yukarıda belirtilen şekilde görevi sona erenlere herhangi bir görev veya işe başlayıncaya kadar, almakta oldukları her türlü ödemeler Kurum tarafından ödenmeye devam edilir ve bu şekilde üyeliği sona erenlere Kurum tarafından yapılacak ödeme üç ayı geçemez.

(11) Başkan ve üyeler, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa tabidir.

(12) Seçilen üyeler ilk toplantısının başında aşağıdaki şekilde yemin ederler:

“Görevimi tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.”

(13) 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun uyarınca Başkan ve üyeler için soruşturma yapılması Başbakan veya görevlendireceği bakanın iznine tabidir. Soruşturma izni verilmesi veya verilmemesine ilişkin kararlara karşı itirazlar Danıştay tarafından karara bağlanır.

(14) Başkan ve üyeler ile Kurum personeli, görevlerini yerine getirmeleri sırasında edindikleri, kamuya, ilgililere ve üçüncü kişilere ait gizlilik taşıyan bilgileri, kişisel verileri, Kurumla ilgili gizlilik taşıyan bilgileri, ticari sırları ve bunlara ait belgeleri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz. Bu yükümlülük görevden ayrılımlarından sonra da devam eder.

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 11- (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

- Kurumla ve Kurumun görev alanıyla ilgili düzenlemeler yapılmasına yönelik kararlar almak.
- Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin başvurular ile insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin resen yapılan incelemeleri karara bağlamak, bu başvuru ve incelemelere ilişkin gerekli hâllerde uzlaşma sürecini sonuçlandırmak, ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.
- İnsan hakları ve ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin yargı kararlarının uygulanmasına ilişkin sorunları izlemek ve değerlendirmek.
- Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını ve bu kapsamda resen yürütülen incelemeleri karara bağlamak.
- Görev alanıyla ilgili olarak yargı organlarına, kamu kurum ve kuruluşlarına ve ilgili kişilere talepleri hâlinde görüş bildirmek.
- Gerek gördüğünde Kurumun kendi alanında çalışan uluslararası kuruluşlara üye olmasına ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmasına karar vermek.

- f) Kurum tarafından insan haklarının korunması, ayrımcılıkla mücadele ve ulusal önleme mekanizması görevleri kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmalarını karara bağlamak.
- g) Kurumun stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans ölçütlerini belirlemek.
- ğ) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.
- h) Kurumun faaliyet raporlarını karara bağlamak.
- ı) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.
- i) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Kurulun çalışma esasları ↑

MADDE 12- (1) Kurul, Başkanın çağrısı üzerine toplanır. Toplantıları Başkan yönetir. Başkanın dışında en az beş üyenin birlikte talep etmesi hâlinde, Kurul, Başkan tarafından beş gün içinde toplanmak üzere derhâl toplantıya çağrılır.

(2) Toplantı gündemi Başkan tarafından hazırlanarak, toplantıdan en az üç gün önce Kurul üyelerine bildirilir. Gündeme yeni madde eklenebilmesi için toplantıda üyelerden birinin öneride bulunması ve önerilen maddenin Kurul tarafından kabul edilmesi gerekir.

(3) Kurul, en az yedi üye ile toplanır ve en az altı üyenin aynı yöndeki oyuyla karar alır. Kararlarda çekimser oy kullanılamaz.

(4) Kurul, kendi üyeleri arasından, her bir çalışma alanı için üçer üyeli komisyonlar oluşturabilir.

(5) Kurul, başvuruları görüşmek ve sonuçlandırmak üzere Başkan hariç beş üyeli daireler oluşturabilir. Başkan, dairelerin doğal üyesidir.

(6) Kurul kararları tutanakla tespit edilir ve karar tutanağı toplantı esnasında veya en geç toplantıyı izleyen beş iş günü içinde toplantıya katılan tüm üyeler tarafından imzalanarak

tekemmül ettirilir. Toplantı tarihinden itibaren en geç on beş iş günü içinde gerekçeler ve varsa karşı oy gerekçeleri yazılır. Gerektiğinde, Kurul tarafından bu süre uzatılabilir.

(7) Başkan ve üyeler; kendileri, aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşleri, evlatlıkları ve üçüncü derece dâhil üçüncü dereceye kadar

kan ve ikinci derece dâhil ikinci dereceye kadar kayın hısımlarıyla ilgili veya kişisel menfaat ilişkisi içinde oldukları konularda toplantı ve oylamaya katılamaz. Bu durum karar metninde ayrıca belirtilir.

(8) Aksi kararlaştırılmadıkça Kurul toplantılarındaki müzakereler gizlidir.

(9) İhtiyaç duyulması hâlinde görüşlerinden yararlanılmak üzere ilgililer Kurul toplantısına davet edilebilir. Ancak, Kurul kararları toplantıya dışarıdan katılanların yanında alınamaz.

(10) Kurul kararları, tekemmül etmesinden itibaren en geç beş iş günü içinde ilgililere gönderilir. Kurul kararlarında, ilgili kişilerin bu kararlara karşı hangi hukuki yollara başvurabilecekleri süreleri ile birlikte belirtilir.

(11) Kurul, gerekli gördüğü durumlarda kararlarını, kişisel verilerin gizliliği ilkesine bağlı kalmak kaydıyla uygun vasıtalarla kamuoyuna duyurabilir.

(12) Kurul üyeleri ile Kurum personelinin uyacakları mesleki ve etik ilkeler, bu maddede belirtilen komisyonların ve dairelerin oluşumu, çalışma esasları ile Kurulun çalışma usul ve esasları ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Başkan

MADDE 13- (1) Başkan, Kurumun en üst amiri olup, Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında eşgüdümü sağlar. Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur.

(2) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları yönetmek.

b) Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak.

c) Hizmet birimi koordinatörlerini görevlendirmek ve diğer Kurum personelini atamak.

ç) Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.

d) Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini hazırlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.

e) Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak.

f) Yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak, yıllık amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine göre faaliyetlerin değerlendirmesini yapmak ve bunları Kurula sunmak.

g) Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla eşgüdümü sağlamak.

ğ) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

(3) Başkanın yokluğunda İkinci Başkan, Başkana vekâlet eder.

Başkanlık

MADDE 14- (1) Başkanlık, Başkan Yardımcıları, hizmet birimleri ve çalışma gruplarından oluşur. Hizmet birimlerinin sayısı onu geçemez. Başkanlık, Kurul kararlarını uygulamakla ve diğer konularda Başkana ve Kurula yardımcı olmakla görevlidir.

(2) Kurul Başkanı, Kurumun da başkanıdır.

(3) Hizmet birimleri, Başkan tarafından belirlenen koordinatörlerin eşgüdümünde faaliyet gösterir.

(4) Kurum, görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve konuyla ilgili uzmanların katılımı ile altı ay süreli geçici komisyonlar oluşturabilir. Başkan, bu süreyi üç aya kadar uzatabilir. Gerekli görülmesi hâlinde Kurul, altı aylık süreyi iki katına kadar uzatabilir. Ayda ikiyi geçmemek kaydıyla komisyonların toplantılarına ilişkin giderler Kurum bütçesinden karşılanır.

(5) Gerek görülmesi hâlinde, Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla Kuruma bağlı bürolar kurulabilir.

(6) Hizmet birimleri ve büroların çalışma usul ve esasları, bu Kanunda belirtilen faaliyet alanı, görev ve yetkilerine uygun olarak Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

6713 SAYILI KOLLUK GÖZETİM KOMİSYONU KURULMASI HAKKINDA KANUN

Kanun/Karar No: 6713

Yayın Tarihi: 20.05.2016

Resmî Gazete No: 29717

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 5
Üçüncü Bölüm: Madde 7

İKİNCİ BÖLÜM Kuruluş, Görev ve Yetkiler

Kuruluş

MADDE 3- (1) Bu Kanunla verilen görevleri, kendi yetki ve sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirmek üzere Kolluk Gözetim Komisyonu kurulmuştur. Komisyon, İçişleri Bakanlığı bünyesinde sürekli kurul olarak görev yapar.

(2) Komisyon; Müsteşarın başkanlığında, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanı, Kurul Başkanı, Bakanlık I. Hukuk Müşaviri, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürü, üniversitelerin ceza ve ceza usul hukuku ana bilim dallarında görevli öğretim üyeleri arasından Bakanın teklif edeceği üç aday ile baro başkanı seçilme yeterliğine sahip serbest avukatlar arasından Adalet Bakanının teklif edeceği üç aday arasından Bakanlar Kurulunca seçilecek birer üyeden oluşur.

(3) Öğretim üyeleri ile serbest avukatlar arasından seçilecek üyelerin, seçilmelerinden önceki son beş yıl içinde herhangi bir siyasî partiyle üyelik veya başka türde bir görev ilişkilerinin bulunmaması şarttır.

(4) Komisyon üyeliklerine öğretim üyeleri ile serbest avukatlar arasından seçilecek üyelerin görev süresi dört yıldır. Süresi dolan üyeler, aynı usulle yeniden seçilebilir. Bu üyeler, üyelikleri süresince Komisyondaki görevlerinden alınmazlar. Ancak, üyeler, ciddi bir hastalık veya sakatlık nedeniyle iş göremez hâle gelmeleri veya görevlendirmeye ilişkin şartları kaybetmeleri ya da seçilmeleri sırasında bu şartları taşımadıklarının daha sonra tespit edilmesi hâlinde, görevlendirildikleri usule göre süreleri dolmadan görevlerinden alınır. Bu üyelerin Komisyondaki görevlerinden

doğın suçlarından dolayı, özel kanunlarındaki hükümler uygulanır. Komisyonun bu üyeleri mazeretsiz olarak arka arkaya üç toplantıya veya bir yıl içinde toplam dört toplantıya katılmadıkları takdirde, Komisyon kararıyla üyelikleri sona erer. Bu fıkrada belirtilen nedenlerle veya başka herhangi bir nedenle boşalan üyelikler için ilgisine göre ikinci fıkrada belirtilen usule göre en geç bir ay içinde yeni görevlendirme yapılır. Bu şekilde görevlendirilen üyeler, yerine görevlendirildikleri üyenin görev süresini tamamlar.

(5) Komisyon, bu Kanunla verilen görev ve yetkileri, kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirir. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi Komisyonun kararlarını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz.

Görev ve yetkiler

MADDE 4- (1) Komisyonun görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir:

a) Kolluk şikâyet sisteminin işleyişine dair ilkeleri tespit ederek bunlarla ilgili olarak Bakanlığa önerilerde bulunmak, bu konudaki uygulamaları izlemek ve sistemin işleyişinde kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak.

b) Kolluk görevlilerinin işledikleri iddia edilen suçlardan veya disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum veya davranışlarından dolayı gerektiğinde yetkili merciler tarafından haklarında disiplin soruşturması yapılmasını istemek.

c) Kolluk şikâyet sisteminin işleyişiyle ilgili konularda teftiş ve denetim yapılması için Bakanlığa önerilerde bulunmak, bu teftiş ve denetimler sonucunda düzenlenen raporları değerlendirmek, tespit edilen eksiklikler konusunda alınması gereken idarî tedbirleri belirleyerek Bakanlığa önermek ve bu raporlardan uygun gördüklerini kamuoyuna açıklamak.

ç) Merkezî kayıt sisteminin etkili bir şekilde işlemesi ve geliştirilmesi için Bakanlığa önerilerde bulunmak ve bu sistemin işleyişini izlemek.

d) Merkezî kayıt sisteminden elde edilecek veri ve bilgilere ilişkin istatistikler hazırlamak, veri tabanı oluşturmak, elde edilen veri ve bilgilerin analizini yapmak veya yaptırmak, strateji belirlenmesine ve uygulamaya ilişkin önerilerde bulunmak ve gerekli görülen hâllerde bu analizlerin sonuçlarını kamuoyuna duyurmak.

e) Görev alanına giren konularda tespit, görüş ve öneriler içeren yıllık raporlar hazırlamak ve bu raporları her yıl mart ayında Türkiye Büyük

Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Başbakanlığa göndermek ve kamuoyuna açıklamak.

f) Kolluk görevlilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik araştırmalar yapmak veya yaptırmak, kolluk hizmetlerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik olarak yapılan çalışmalarını izlemek, değerlendirmek ve bu konularda Bakanlığa önerilerde bulunmak.

g) Kolluk etik ilkelerinin uygulanmasını izlemek; bu ilkelerin etkin bir şekilde uygulanması konusunda yetkili makamlara önerilerde bulunmak ve bu konuda kolluk teşkilâtı ve diğer ilgili kuruluşlarla iş birliği yapmak.

ğ) Kolluk şikâyet sistemine kamuoyunun duyduğu güveni ölçmek ve halkın sisteme ilişkin görüş ve düşüncelerini değerlendirmek amacıyla en az iki yılda bir olmak üzere kamuoyu araştırmaları yapmak veya yaptırmak.

h) Görev alanına giren konularda üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile iletişim kurmak ve iş birliği yapmak.

ı) Kolluğun hizmet içi eğitim programlarıyla ilgili olarak yetkili birimlere görüş bildirmek ve önerilerde bulunmak.

i) Görev alanına giren konularla ilgili mevzuat düzenlemeleri hakkında görüş bildirmek.

(2) Kolluk görevlilerinin disiplin cezasını gerektiren eylem, tutum veya davranışlarıyla ilgili ihbar ve şikâyetlerin Komisyona intikal etmesi veya Komisyon tarafından resen öğrenilmesi üzerine Komisyon, Kurul Başkanlığından söz konusu ihbar veya şikâyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde disiplin soruşturması açılmasını isteyebilir. Bu istem üzerine Kurul Başkanlığınca genel disiplin hükümlerine göre işlem yapılır.

(3) Daha önce disiplin amirlerince disiplin soruşturması yapılmasına gerek görülmemiş olan ihbar veya şikâyetler hakkında da ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Birinci fıkranın (d) ve (e) bentleri uyarınca kamuoyuna yapılacak açıklamalarda, 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununda yer alan sınırlamalar dikkate alınır.

Çalışma usul ve esasları

MADDE 5- (1) Komisyon, en az ayda bir defa olmak üzere, gerekli hâllerde toplanır. Toplantıları Başkan yönetir. Komisyon, Başkanın isteğiyle veya Başkan dışında en az üç üyenin birlikte talep etmesi hâlinde, Başkan tarafından olağanüstü toplantıya çağrılır. Başkanın izin, hastalık veya başka bir nedenle görevde bulunmadığı hâllerde Kurul Başkanı, Başkana vekâlet eder.

(2) Komisyon, en az beş üyenin hazır bulunması ile toplanır ve en az dört üyenin aynı yöndeki oyuyla karar alır. Kararlarda çekimser oy kullanılamaz.

(3) Toplantı gündemi Başkan tarafından belirlenerek toplantıdan en az üç gün önce üyelere bildirilir. Gündeme yeni madde eklenebilmesi için toplantıda üyelere birinin öneride bulunması ve önerilen maddenin Komisyon tarafından kabul edilmesi gerekir.

(4) İhtiyaç duyulması hâlinde, gündemdeki konularla ilgili olarak görüşlerinden yararlanılmak üzere kamu görevlileri, özel kuruluşların temsilcileri veya uzmanlar, Başkan tarafından Komisyon toplantılarına davet edilebilir. Ancak, Komisyon kararları, toplantıya dışarıdan katılanların yanında alınamaz.

(5) Komisyon kararları tutanakla tespit edilir ve karar tutanağı, toplantı esnasında veya en geç toplantıyı izleyen beş iş günü içinde, toplantıya katılan tüm üyeler tarafından imzalanır.

(6) Başkan ve üyeler; kendileri, eşleri, evlatlıkları ve üçüncü derece dâhil, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci derece dâhil, ikinci dereceye kadar kayın hısımlarıyla ilgili veya kişisel menfaat ilişkisi içinde oldukları konularda müzakere ve oylamaya katılamaz. Bu durum karar metninde ayrıca belirtilir.

(7) Aksi kararlaştırılmadıkça, Komisyon toplantılarındaki müzakereler gizlidir.

(8) Komisyon, gerekli gördüğü durumlarda kararlarını uygun vasıtalarla kamuoyuna duyurabilir. 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümleri saklıdır.

(9) Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, Komisyonun istediği bilgi ve belgeleri talebi hâlinde Komisyona vermek zorundadır.

(10) Komisyonun faaliyetleri ve diğer ihtiyaçları ile yolluk giderleri için, her yıl İçişleri Bakanlığı bütçesine gerekli ödenek konulur.

(11) Başkan ve üyeler ile bu Kanunla verilen görevleri yürüten personel, görevlerini yerine getirmeleri sırasında edindikleri gizli bilgileri, kişisel verileri, ticarî sırları ve bunlara ilişkin belgeleri, kanunlarla yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamazlar. Bu yükümlülük, görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sekretarya, Kayıt İşleri ve Diğer İdarî İşlemler

Sekretarya

MADDE 6- (1) Komisyonun sekretarya hizmetleri, Kurul Başkanlığı tarafından yerine getirilir. Komisyonun sekretarya hizmetlerinin etkili şekilde yürütülmesini temin etmek üzere, Kurul bünyesinde şube müdürlükleri oluşturulur. Bu hizmetlerin sevk ve idaresinde Kurul Başkanına yardımcı olmak üzere, en az beş yıllık meslekî kıdeme sahip bir mülkiye başmüfettişi, Kurul Başkanının önerisi ve Başkanın teklifi üzerine Bakan onayı ile görevlendirilir.

(2) Sekretarya hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Merkezî kayıt sistemi

MADDE 7- (1) Komisyon ile bağlı kuruluşlar, valilikler ve kaymakamlıklar arasında, kolluk görevlileri hakkında idarî mercilerce yürütülen ceza ve disiplin işlemleriyle ilgili olarak, dördüncü fıkrada belirtilen bilgilerin kaydedilmesi ve yapılan uygulamaların izlenmesi amacıyla, Bakanlıkça merkezî kayıt sistemi kurulur. Kolluk görevlileri hakkında Komisyona ve/veya diğer idarî mercilere yapılan her türlü ihbar ve şikâyet, merkezî kayıt sisteminden bir numara verilerek kayıt altına alınır ve bu numara ihbar veya şikâyette bulunan kişilere tebliğ edilir. İdarî merciler tarafından resen tespit edilen ve işlem yapılmasını gerektiren fiil ve hâller için de merkezî kayıt sisteminden bir numara verilir.

(2) İhbar ve şikâyetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ilgili olduğu kişi veya olayların belirtilmesi, iddiaların ciddî bulgu ve belgelere dayanması, dilekçe sahibinin adı, soyadı ve imzası ile iş veya yerleşim yeri adresinin ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının doğru olarak bildirilmesi zorunludur. Bu şartları taşımadığı, doğrudan veya yapılan araştırma sonucunda anlaşılan ihbar ve şikâyetlerle ilgili olarak, soruşturma izni vermeye yetkili

mercilerce veya disiplin amirlerince, 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun ya da disiplin mevzuatına göre işlem yapılmaz ve bu durum ihbar veya şikâyetle bulunan kişilere bildirilir. Ancak iddiaların sıhhatinin şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması hâlinde adı, soyadı, imzası ile iş veya yerleşim yeri adresinin ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının doğruluğu şartı aranmaz; işleme konulmayan ihbar ve şikâyetlerle ilgili bilgiler de merkezî kayıt sistemine işlenir. İhbar veya şikâyetle bulunan kişilerin kimlik bilgileri gizli tutulur.

(3) Merkezî kayıt sistemine işlenen veriler, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu uygulamasında kişisel veri sayılır.

(4) Merkezî kayıt sistemine, ihbar veya şikâyete konu olayın özeti ve yapılan işlemlerin yanı sıra, mevcut ise dilekçe sahibinin adı ve soyadı ile iş veya yerleşim yeri adres bilgileri ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası işlenir. Bu bilgilere ilaveten, ihbarcı veya şikâyetçinin isteğine bağlı olarak merkezî kayıt sistemine işlenecek kişisel bilgiler ile bu sistemin işleyişine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Ön inceleme ve disiplin soruşturması işlemleri

MADDE 8- (1) Ön inceleme ve disiplin soruşturması işlemleri aşağıdaki usule göre yürütülür:

a) Kolluk görevlilerinin suç işledikleri yönünde 7 nci maddenin ikinci fıkrasındaki şartlara uygun herhangi bir ihbar veya şikâyet alındığında ya da böyle bir durum doğrudan öğrenildiğinde, soruşturma izni vermeye yetkili mercilerce ve/veya disiplin amirlerince 4483 sayılı Kanun ve/veya kolluk görevlilerinin tâbi oldukları disiplin mevzuatı uyarınca gerekli işlemler yerine getirilir.

b) Kolluk görevlilerince işlendiği iddia edilen veya doğrudan öğrenilen; öldürme, kasten yaralama, işkence, zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması ve suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçları ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili ön incelemelerin ve/veya disiplin soruşturmalarının mülkiye müfettişleri tarafından yapılması esastır. Olayın niteliğinin gerektirdiği hâllerde, ön incelemeyi ve/veya disiplin soruşturmasını yürüten mülkiye müfettişleriyle birlikte görev yapmak üzere bağlı kuruluşların müfettişleri de görevlendirilebilir. Söz konusu suçlarla ilgili ön incelemeler ve/veya disiplin soruşturmalarının valiliklerce veya kaymakamlıklarca yapılması hâlinde, bu işlemler imkânlar ölçüsünde

mülkî idare amirliği hizmetleri sınıfında bulunan görevliler tarafından yürütülür.

c) Ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmasını icra etmek üzere mülkiye müfettişi görevlendirilmesi durumunda, diğer idarî mercilerce başlatılmış olan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmaları, mülkiye müfettişine devredilir.

ç) Cumhuriyet savcılarının doğrudan soruşturma yapabilmelerine ilişkin özel hükümler saklıdır.

(2) Kurul Başkanlığınca, bu madde ve 4 üncü madde hükümleri çerçevesinde verilen görevleri yürütmek üzere yeteri kadar mülkiye müfettişi tahsis edilir. Bu müfettişlere bu görevlerinin haricinde başka bir görev verilmez ve bunlar görev alanlarıyla ilgili konularda düzenli hizmet içi eğitime tabi tutulurlar. Bu müfettişlerin belirlenmesine ilişkin esaslar, görevlendirilme yöntemi ve hizmet içi eğitimleri ile benzeri hususlar, Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

(3) Cumhuriyet savcıları, kolluk görevlileri hakkında görevlerinden doğan veya görevleri sırasında işledikleri suçlar ile kişisel suçları sebebiyle soruşturma başlatmaları hâlinde, durumu, personelin ilgisine göre, Bakanlığa, valiliğe veya kaymakamlığa en geç yedi iş günü içinde bildirir. Bakanlık, valilik ve kaymakamlıklar ile idarî soruşturmayı yürüten görevliler, soruşturmanın gizliliğine zarar verilmemesine yönelik gerekli tüm tedbirleri alır.

(4) Şikâyetçi ile ihbar veya şikâyet edilen kolluk görevlileri, yapılan disiplin soruşturmasının safahatı hakkında, ilgisine göre Bakanlık, valilik veya kaymakamlıklarca en az iki ayda bir bilgilendirilir.

112 ACİL ÇAĞRI SERVİSİ TABANLI ARAÇ İÇİ ACİL ÇAĞRI SİSTEMİNİN YERLEŞTİRİLMESİ İLE İLGİLİ TİP ONAYI YÖNETMELİĞİ (2015/758/AB)

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 19.08.2016

Resmî Gazete No: 29806

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 7

İKİNCİ BÖLÜM

İmalatçıların ve Onay Kuruluşunun Yükümlülükleri ile

Verilerin Korunması ve Gizliliği

İmalatçıların genel yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) İmalatçılar, 2 nci maddede belirtilen ilk defa tip onayı alacak bütün yeni tip araçlarının bu Yönetmeliğe ve uygulama mevzuatına uygun olarak kalıcı şekilde yerleştirilmiş 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemi ile donatılmasını sağlamak zorundadır.

İmalatçıların özel yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) İmalatçılar, ilk defa tip onayı alacak bütün yeni tip araçlarının ve bu araçlar için tasarlanmış ve imal edilmiş 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerinin bu Yönetmeliğe ve uygulama mevzuatına uygun olarak imal edilmesini ve onaylanmasını sağlamak zorundadır.

(2) İmalatçılar ilk defa tip onayı alacak bütün yeni tip araçlarını, araç içerisindeki bir veya daha fazla algılayıcı veya işlemcinin aktivasyonu vasıtasıyla algılanan ciddi bir kaza durumunda, acil çağrı numarası 112'nin otomatik olarak aranmasını sağlayacak şekilde imal etmek zorundadır. İmalatçılar, ilk defa tip onayı alacak yeni tip araçlarını acil çağrı numarası 112'nin ayrıca manuel olarak da aranmasını sağlayacak şekilde imal etmek ve 112 tabanlı araç içi acil çağrı sisteminin manuel başlatma kontrolünün gereksiz yere kullanımdan sakınılacak bir şekilde tasarlanmış olmasını sağlamak zorundadır.

(3) İmalatçılar, 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemindeki alıcıların GPS ile GALILEO ve EGNOS sistemleri tarafından sağlanan konumlandırma servisleri ile uyumlu olmasını sağlamak zorundadır.

Bu şarta ilave olarak, imalatçılar ayrıca diğer uydu yön bulum sistemleri ile de uyumlu olmayı tercih edebilir.

(4) Sadece, araç içerisinde kalıcı olarak yerleştirilmiş veya ayrı olarak tip onayı alınmış olan ve deneye tabi tutulabilen 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemleri AT tip onayının amaçları bakımından kabul edilir.

(5) 112 tabanlı acil çağrının yerine getirilememesine neden olabilecek kritik bir sistem sorunu olması durumunda, imalatçılar, araç içerisindeki kişilere uyarı verilmesini sağlamak zorundadır.

(6) İmalatçı, 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemini, 21/4/2009 tarihli ve 27207 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hafif Yolcu ve Ticari Araçlardan Çıkan Emisyonlar (Euro 5 ve Euro 6) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayına İlişkin Yönetmelik ((AT) 715/2007) doğrultusunda tamir ve bakım amaçlarına farklılık gözetmeden ve cüzi bir bedeli aşmayan makul ücretle, bütün bağımsız operatörler için erişilebilir olmasını sağlar.

(7) 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemleri hususunda araçların AT tip onayı ve 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerinin AT tip onayı için detaylı teknik gerekliliklerin ve deneylerin yer aldığı uygulama mevzuatı Bakanlık tarafından yayımlanır. Söz konusu detaylı teknik gereklilikler ve deneyler, ikinci ila altıncı fıkralarda belirtilen gerekliliklere ve EN 16072:2015, EN 16062:2015, EN 16454:2015, EN 15722:2015 ve EN 16102:2011 standartlarına bağlı olmalıdır.

Verilerin korunması ve gizlilik ile ilgili hükümler

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmeliğin amaçları bakımından; kişisel verilerin korunmasına dair uluslararası mevzuat, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 5809 sayılı Kanun ve elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunması hakkında mevzuat hükümleri saklıdır ve uygulanır. 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemi vasıtasıyla herhangi bir kişisel verinin işlenmesi, söz konusu mevzuatta yer alan kişisel verinin korunmasına ilişkin hükümlere uygun olmalıdır.

(2) Bu Yönetmelik uyarınca işlenen kişisel veriler, sadece 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde belirtilen acil durumları işleme almak amacıyla kullanılmalıdır. Bu fıkranın amaçları bakımından; 6698 sayılı Kanun, 5809 sayılı Kanun ve elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunması hakkında mevzuat hükümleri saklıdır.

(3) 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde belirtilen acil durumları işleme almak amacıyla bu Yönetmelik uyarınca işlenen kişisel veriler, gereğinden daha uzun tutulmamalıdır. Bu verilere söz konusu amaç bakımından artık gerek kalmadığında, veriler en kısa sürede tamamen silinmelidir. Bu fıkranın amaçları bakımından; 6698 sayılı Kanun, 5809 sayılı Kanun ve elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunması hakkında mevzuat hükümleri saklıdır.

(4) İmalatçılar, 112 tabanlı araç içi acil çağrı sisteminin izlenebilir olmamasını ve herhangi bir sabit izlemeye (takibe) maruz kalmamasını sağlamak zorundadır.

(5) İmalatçılar, 112 tabanlı araç içi acil çağrı sisteminin dâhili hafızasında, verilerin otomatik ve sürekli olarak silinmesini sağlamak zorundadır. Olay sırasında mevcut konumunu ve seyahat yönünü belirlemek için kesinlikle gerekli olduğu için sadece aracın son üç konum verisinin tutulmasına izin verilir.

(6) Bu veriler, acil çağrı başlatılmadan öncesinde, herhangi bir kurum/kuruluş için 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemi dışında kullanılabilir olmamalıdır.

(7) Gizlilik artırıcı teknolojiler, gözetlenmeye ve amacı dışında kullanıma karşı korumak için gerekli tedbirlerle birlikte acil çağrı kullanıcılarına uygun düzeyde gizliliği korumayı sağlaması için 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemine gömülü olmalıdır.

(8) 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemiyle gönderilen asgari veri seti sadece EN 15722:2011 "Akıllı ulaşım sistemleri-Acil güvenlik-Acil çağrı asgari veri seti" standardında bahsedilen minimum veriyi içermelidir. 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemiyle hiçbir ilave veri iletilmemelidir. Söz konusu asgari veri seti, tamamen ve kalıcı olarak silinmesini mümkün kılacak şekilde depolanmalıdır.

(9) İmalatçılar, 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemi vasıtasıyla gerçekleştirilen verinin işlenmesi hakkındaki açık ve kapsamlı bilginin kullanıcı el kitabında bulunmasını sağlamalıdır. Bu bilgi aşağıdakileri içermelidir:

a) İşleme için yasal dayanağın referansını.

b) 112 tabanlı araç içi acil çağrı sisteminin fabrika ayarı olarak aktive olacağını.

c) 112 tabanlı araç içi acil çağrı sisteminin gerçekleştirdiği veri işlemeye ilişkin düzenlemeleri.

ç) 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının ilk cümlesinde belirtilen acil durumlarda sınırlı olan acil çağrı işleminin özel amacını.

d) Toplanan ve işlenen veri tiplerini ve bu verilerin alıcılarını.

e) 112 tabanlı araç içi acil çağrı sisteminde verilerin tutulmasına ilişkin süre sınırını.

f) Aracın hiçbir sabit izlemeye maruz kalmayacağını.

g) Erişim isteklerini işleme almaktan sorumlu iletişim servisinin yanı sıra, veri sahibinin haklarını kullanmasına ilişkin düzenlemeleri.

(10) Dördüncü, beşinci ve altıncı fıkraların uygulanabilirliğinin sağlanmasına ilişkin ayrıntılı teknik düzenlemeler ile dokuzuncu fıkrada bahsedilen kullanıcı bilgileri için şablon, Bakanlık tarafından hazırlanacak uygulama mevzuatında yer alır.

Onay kuruluşunun yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) 31/3/2018 tarihinden itibaren, bu Yönetmeliğe ve uygulama mevzuatına uygun olmayan ilk defa tip onayı alacak yeni tip araçlara ve bu araçlar için tasarlanmış ve imal edilmiş yeni tip 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerine, 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemleri ile ilgili gerekçelere dayanarak, AT veya ulusal tip onayı verilmez.

Uygulama mevzuatı

MADDE 9 – (1) 6 ncı maddenin yedinci fıkrasında ve 7 nci maddenin onuncu fıkrasında belirtilen hususlar dâhil olmak üzere, 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistemleri hakkında araçların AT tip onayı ve bu araçlar için tasarlanmış ve imal edilmiş 112 tabanlı araç içi acil çağrı sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerinin AT tip onayının idari hükümlerine dair;

a) Tip onayının amaçları bakımından imalatçı tarafından sağlanan bilgi dokümanı için şablonları,

b) Tip onayı belgesi için şablonları,

c) Tip onayı numaralandırması için örnek/örnekleri,

içeren uygulama mevzuatı Bakanlık tarafından yayımlanır.

(2) Teknik nedenlerden dolayı uygun bir acil çağrı başlatma tertibatı ile donatılmayan M1 ve N1 kategorisi araçların sınıflarını belirlemek amacıyla, Bakanlık tarafından AB uygulaması çerçevesinde düzenleme yapılır.

Komite çalışması

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik olarak alınacak tedbirler, yapılacak değişiklikler ve ihtiyaç duyulan her türlü düzenleme, 11/1/1997 tarihli ve 22874 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekerlekli Araçlar İle Bu Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçalar İle İlgili Teknik Mevzuatın Uygulanmasına Dair Yönetmelik ile oluşturulan Motorlu Araçlar Teknik Komitesi (MARTEK) tarafından görüşülebilir. Ayrıca, görev ve sorumlulukları bakımından ilgili kurum ve kuruluşların yer alacağı şekilde MARTEK bünyesinde bu Yönetmelik ile ilgili çalışmalar yapılabilir. MARTEK tavsiye niteliğindeki görüşünü Bakanlığa bildirir. Bakanlık tarafından gerekli değerlendirmeler sonrasında düzenleme yapılabilir.

E-DEVLET HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN
USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 03.09.2016

Resmî Gazete No: 29820

İlgili Maddeler: Birinci Bölüm: Madde 4
İkinci Bölüm: Madde 5 ve 6

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde, e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu hizmetlere ilişkin eylem planları yapmak, koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütmektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan genel yönetim kapsamındaki Bakanlıklar, Bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kamu idarelerini, üniversiteleri ve sosyal güvenlik kurumları ile mahalli idareler kapsamında görev, yetki ve sorumlulukları 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile belirlenmiş kamu tüzel kişiliği olan belediyeler ve il özel idarelerini ve bunların kurdukları kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarını, hissesinin yüzde elliden fazlası kamuya ait olan şirketler ve özel kanunlarla kurulan diğer kuruluşları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve

Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ve 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı,
- b) Birlikte Çalışabilirlik Esasları Rehberi: 28/2/2009 tarihli ve 27155 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2009/4 sayılı Başbakanlık Genelgesinde belirtilen rehberi,
- c) e-Devlet hizmeti: Hizmet süreçlerinin vatandaş odaklı olarak yeniden yapılandırılmasını da içerecek şekilde, kurumlar arası veri paylaşımı esasına dayalı olarak yürütülmesi için kurumlar tarafından, hızlı, güvenli, etkili, verimli, şeffaf ve hesap verebilir, temel hak ve özgürlüklere riayet edilerek ve mahremiyet gözetilecek şekilde elektronik ortama aktarılan her bir kamu hizmetini,
- ç) e-Devlet Kapısı: e-Devlet hizmetlerinin son kullanıcıya farklı erişim kanallarından tek noktadan bütünleşik olarak sunulduğu ortak elektronik platformu,
- d) e-Devlet Kapısı İşletmecisi: 24/3/2006 tarihli ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 10/8/2006 tarihli ve 2006/22 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile e-Devlet Kapısının kurulması ve işletilmesiyle yetkilendirilmiş, 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun Ek 33 üncü maddesi ile kurulan Türksat Uyu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketini,
- e) e-Devlet projeleri: Kamu hizmetlerinin bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak e-Devlet hizmetlerine dönüştürülmesi amacıyla yürütülen projeleri,
- f) Güvenli Elektronik İmza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,
- g) KAYSİS: Devlet teşkilatında yer alan kurum ve kuruluşların organizasyon yapıları, yapı içerisindeki birimlerin sundukları hizmetler, süreç entegrasyonları, kullanılan belgeler ve resmi yazışmalar ile bunlara ilişkin yasal dayanaklar gibi kamu yönetimine

ilişkin temel verilerin tespit edilerek sadeleştirme ve standartlaştırma çalışmalarının yapıldığı ve elektronik ortamda tanımlandığı, Başbakanlık tarafından yürütülen Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemini,

ğ) Kimlik doğrulama işlemi: e-Devlet hizmetleri kullanımı için kullanıcıların e-Devlet Şifresi, Güvenli Elektronik İmza veya Elektronik TC Kimlik Kartı gibi yollarla kimliklerinin doğrulanmasını,

h) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

ı) Kullanıcı: e-Devlet hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,

i) Olgunluk seviyesi yüksek e-Devlet hizmeti: Sağladığı toplam maliyet ve zaman tasarrufu ile bürokratik süreçlerde önemli sadeleşme sağlayan, ileri teknoloji gerektiren işlemlerin sunulabildiği, servis bazlı entegrasyonun kurum içinde tamamen sağlandığı ve kurum dışı entegrasyonu mevcut bulunan e-Devlet hizmetini,

j) Siber güvenlik: Bilgi ve iletişim teknolojileri vasıtasıyla sağlanan hizmet, işlem ve veri ile bunların sunumunda yer alan sistemlerin gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik açısından güvenliğini,

k) Veri tabanı: Kamu hizmetlerinin sunulmasına esas teşkil eden kamu kurum ve kuruluşlarına ait verilerin bulunduğu elektronik sistemleri,

l) Veri yetkilisi: Kamu hizmetlerinin sunulmasına esas teşkil eden veri tabanlarının kurulmasından, yönetilmesinden, verilerin bu veri tabanlarına kaydedilmesinden, güvenliğinden, işlenmesinden ve paylaşılmasından sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

E-Devlet Hizmetlerinin Sunulması

İlkeler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları e-Devlet projelerinin hayata geçirilmesi ve e-Devlet hizmetlerinin sunumuna ilişkin faaliyetlerini aşağıdaki ilkeler dâhilinde yürütür;

- a) Kullanıcı odaklı ve erişilebilir olması,
- b) Zaman ve maliyet tasarrufu sağlanması,
- c) Siber güvenliğin sağlanması,
- ç) Kesintisiz ve kaliteli hizmet sağlanması,
- d) Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması,
- e) e-Devlet altyapısının oluşturulması, kurumlar arası bilgi paylaşımının ve birlikte çalışabilirliğin sağlanması amacıyla Birlikte Çalışabilirlik Esasları Rehberine riayet edilmesi,
- f) Kişisel verilerin korunması ve mahremiyet prensibinin de dikkate alınarak, temel hak ve özgürlüklere riayet edilmesi,**
- g) Bilişim sistemlerinin güvenliğine yönelik ulusal ve uluslararası standartlara uyulması,
- ğ) Elektronik ortamda kamu kurum ve kuruluşlarının paylaşımına açık olan verilerin ayrıca kişilerden talep edilmemesi, yalnızca sunulan hizmetin gerektirdiği verilerin istenmesi,
- h) Kullanıcı ihtiyaçlarına uygun olarak, mobil cihazlar da dâhil olmak üzere güncel teknolojinin gerektirdiği mümkün olan bütün elektronik erişim ortamlarından hizmet sunulabilmesinin sağlanması,
- ı) Kamu kurum ve kuruluşlarınca oluşturulan ve işlenen elektronik ortamdaki verilerin, kaynakların verimliliğinin sağlanması ve mükerrerliğin önlenmesi ilkeleri çerçevesinde katma değerli hizmetler yaratmak üzere mer'î mevzuattan kaynaklanan istisnalar saklı kalmak kaydıyla paylaşılması,
- i) Gereksinimlerin karşılanmasında yerli ürün ve hizmet kullanımının teşvik edilmesi,
- j) Açık standarda dayalı ürün/hizmetlerin tercih edilmesi, mükerrer ve birbiriyle örtüşen yatırımlardan kaçınılması,
- k) Proje ve uygulamalarda, herhangi bir teknoloji tercihini öne çıkartmayan ve teknolojik bağımlılık yaratmayan çözümlerin benimsenmesi,
- l) Ödeme gerektiren hizmetlere ilişkin tahsilatların elektronik ortamdan alınabilmesi.

Bakanlığın görev ve sorumlulukları

MADDE 6 – (1) e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde Bakanlığın görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde; e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirler.

b) Kamu kurum ve kuruluşları ile yapacağı müşterek çalışmalar neticesinde e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesine ilişkin ilke, politika ve stratejileri oluşturup, e-Devlet Strateji ve Eylem Planını hazırlar.

c) e-Devlet hizmetleri kapsamında koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütür. Kullanıcı Odaklı e-Devlet Hizmet Sunumu Rehberi, Birlikte Çalışabilirlik Esasları Rehberi, Kamu İnternet Siteleri Rehberi gibi rehber, kılavuz ve referans dokümanların oluşturulması ve/veya güncellenmesine ilişkin çalışmalar yapar.

ç) e-Devlet alanında oluşturulan strateji ve eylem planı ile rehber, kılavuz ve benzeri çalışmalara uyumun sağlanması ve mükerrer yatırımların önlenmesi amacıyla, kamu kurum ve kuruluşlarınca yatırım programına alınması teklif edilen e-Devlet projeleri hakkında görüş verir.

d) Bakanlık, mer'i mevzuattan kaynaklanan istisnalar saklı kalmak kaydıyla, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilerden e-Devlet hizmetleri ile ilgili gerekli gördüğü bilgileri talep eder.

e) Kamu kurum ve kuruluşlarının sunduğu ve/veya sunacağı elektronik ortamdaki hizmetlerin tespit edilmesine yönelik çalışmalar yapar.

f) Kurumlar arası işbirliğini desteklemek ve doğrudan bir kamu kurumu tarafından yerine getirilemeyecek nitelikteki ortak proje ve uygulamaların hayata geçirilmesini kurumlar arası koordinasyonu sağlar.

g) Bakanlık, KAYSİS'te kurum ve kuruluşlar tarafından tanımlanan hizmetler, hizmetler arasındaki bağlantıları gösteren süreç entegrasyonları, süreçlerdeki belgeler, hizmetlerin tamamlanma süreleri, yıllık işlem sayıları ve bunlara ilişkin yasal dayanaklar gibi

verileri de kullanarak e-Devlet çalışmalarının yürütülmesinde kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapar.

ğ) Kurumlardan alınacak bilgiler doğrultusunda hangi hizmetlerin elektronik ortamda e-Devlet Kapısı üzerinden sunulması gerektiği ve bunun için hangi faaliyetlerin yürütüleceği hususunda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar.

h) Kamu kurum ve kuruluşlarının internet siteleri üzerinden sunduğu ve sunacağı uygulamaların e-Devlet Kapısına entegrasyonu için işbirliği yapar.

i) e-Devlet hizmetleri kapsamında, ulusal siber güvenliğin ve kişisel verilerin korunması konusunda farkındalık sağlamak ve bilişim sistemlerinde gerekli önlemlerin alınması için kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapar.

i) e-Dönüşüm ve e-Devlet istatistiklerini hazırlayan uluslararası kuruluşların veri taleplerini değerlendirir.

j) Bakanlık, kamu kurumları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile işbirliği halinde eğitim programları, ulusal ve uluslararası etkinlikler düzenleyebilir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları

MADDE 7 – (1) e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Kamu kurum ve kuruluşları, yürüttükleri e-Devlet projeleri veya sundukları e-Devlet hizmetleri kapsamında üretmiş oldukları verilerin elektronik ortama taşınmasından, doğruluğundan, güncelliğinden, veri bütünlüğü ve güvenliğinin sağlanmasından ve saklanmasından sorumludur.

b) Kamu kurum ve kuruluşları, ulusal stratejiler ve planlar ile mevcut kurumsal stratejik planlarıyla uyumlu, kurumun e-Devlet hizmetleri sunumu amacıyla yapacakları yatırım, teknoloji tercihleri, kurumsal kapasite, tasarruf planları, fayda-maliyet, iş planı gibi unsurları kapsayacak bilişim stratejilerini hazırlar.

c) Kamu kurum ve kuruluşları, e-Devlet projeleri ile e-Devlet hizmetlerinin planlanması, geliştirilmesi, sunumu, yürütülmesi konularında Bakanlık ile gerekli koordinasyon ve işbirliğini sağlamak amacıyla kurum içi e-dönüşüm yönetim yapısını kurar.

ç) Mer'î mevzuattan kaynaklanan istisnalar saklı kalmak kaydıyla, e-Devlet hizmetlerinin yürütülmesi kapsamında ilgili veriler, kamu kurum ve kuruluşları arasında yapılan protokoller çerçevesinde elektronik ortamda paylaşılır ve ilgili kullanıcılara sunulur.

d) Kamu kurum ve kuruluşları, e-Devlet hizmetlerini kullanım kolaylığı ve kullanıcı memnuniyetini sağlayacak şekilde; ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak, işlevsel, güvenli, talebe cevap verebilir ve kesintisiz şekilde sunar.

e) Kamu kurum ve kuruluşları e-Devlet hizmetlerinin izlenip ölçülmesi amacıyla kullanıcılardan gelecek talep, öneri ve şikâyetlerin değerlendirilmesine yönelik mekanizmalar oluşturur.

f) Kamu kurum ve kuruluşları, resmi internet sayfaları üzerinden sundukları e-Devlet hizmetlerinde vatandaşların memnuniyet dereceleri ve nedenlerinin izlenmesi amacıyla KAYSİS'te yer alan Kamu Memnuniyet Anketi uygulamasını Başbakanlık tarafından sunulacak servisleri kullanarak kendi uygulamalarına entegre eder.

g) Kamu kurum ve kuruluşları kendilerine ait bilgi sistemleri üzerinde siber güvenlik önlemlerini alır, kullanıma ilişkin erişim kayıtlarını tutar ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlar.

ğ) e-Devlet Kapısı üzerinden verilecek her bir hizmette, gerekli olan veri ya da uygulama entegrasyonu için, veri veya uygulama sahibi kurumlar, e-Devlet Kapısı İşletmecisi ile Bakanlık adına bir veri paylaşım protokolü imzalar.

h) Kamu kurum ve kuruluşları e-Devlet uygulamalarının internet üzerinden sunumunda yetkisiz erişimi engelleyecek önlemleri alır.

ı) Kamu kurum ve kuruluşları, e-Devlet hizmetlerinin sunumunda mobil teknolojilerden ve sosyal medya imkânlarından etkin biçimde yararlanır.

i) Kamu kurum ve kuruluşları sundukları ve/veya sunacakları hizmetler içerisinde geniş kitlelere hitap eden ve uygunluk seviyesi yüksek olan e-Devlet hizmetlerini yalnızca e-Devlet Kapısı üzerinden sunulacak şekilde projelendirip takvime bağlar ve projenin tamamlanmasına müteakip e-Devlet Kapısına entegrasyonunu sağlamak için gerekli çalışmaları başlatır.

j) Kamu kurum ve kuruluşları KAYSİS'te yer alan Kamu Bilişim Sistemleri Envanterinde bilgi sistemlerine ilişkin envanter kayıtlarını oluşturur ve sürekli güncel tutar.

k) Kamu kurum ve kuruluşları geliştirecekleri e-Devlet projelerinde e-Devlet Kapısı İşletmecisi tarafından hazırlanacak Web Servis Standartları Kılavuzunun son sürümünü esas alır.

l) Kamu kurum ve kuruluşları sundukları hizmetler veya diğer işlemleri kapsamında gerçek veya tüzel kişileri doğrudan etkileyebilecek durumlar için e-Devlet Kapısı üzerinden resmi tebligat kabul edilmeyecek bildirimlerin yapılmasını sağlayacak alt yapının geliştirilmesine yönelik hazırlık çalışmalarını yapar.

m) Kamu kurum ve kuruluşları herhangi bir felaket anında sistemlerin kesintiye uğramaması için gerekli tedbirleri alır.

n) Kamu kurum ve kuruluşları, e-Devlet Kapısı üzerinden kredi kartı, banka kartı, havale, EFT, mobil ödeme gibi yöntemlerle de alacaklarının tahsilatını yapabilecekleri alt yapıyı kurar.

E-Devlet Kapısı İşletmecisinin görev ve sorumlulukları

MADDE 8 – (1) e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesinde e-Devlet Kapısı İşletmecisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) e-Devlet Kapısı İşletmecisi, bireysel ve kurumsal tüm kullanıcıların kamu hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişebilecekleri, e-Devlet hizmetlerinin sunumunda tek adres olabilecek özelliklere sahip ortak bir platform kurar ve işletir.

b) e-Devlet hizmetlerinin e-Devlet Kapısından sunumunu, kullanım kolaylığı ve kullanıcı memnuniyetini sağlayacak şekilde, işlevsel, güvenli ve kesintisiz şekilde yapar.

c) e-Devlet Kapısı üzerinden verilecek her bir hizmette, gerekli olan veri ya da uygulama entegrasyonu için, veri yetkilisi kurumlar ile işbirliği yapar.

ç) e-Devlet hizmetlerinin oluşturulması, sunulması, yürütülmesi ve geliştirilmesine ilişkin, kullanıcıdan ve e-Devlet hizmetini sağlayan kamu kurum ve kuruluşlarından görüş, öneri ya da geri bildirim alarak, varsa önerilerini Bakanlığa sunar.

- d) e-Devlet Kapısı üzerinden sunulan kamu hizmetlerinin engelli kişiler tarafından da erişilebilir olması için gerekli çalışmaları yapar.
- e) e-Devlet Kapısı üzerinden verilecek her bir hizmette, gerekli olan veri ya da uygulama entegrasyonu için, e-Devlet Kapısı İşletmecisi veri yetkilisi ile bir veri paylaşım protokolü imzalar.
- f) e-Devlet Kapısı İşletmecisi, kamu kurum ve kuruluşlarının e-Devlet hizmetlerinin e-Devlet Kapısına entegrasyonu, e-Devlet Kapısının işletilmesi, kapı ile ilgili geliştirme, iletişim altyapısı, tanıtım, güvenlik, donanım, yazılım, erişim imkânlarının yaygınlaştırılması gibi e-Devlet Kapısı hizmetlerinin gerektirdiği faaliyetlerin yürütülmesinden görevli ve sorumludur.
- g) Kullanıcıların e-Devlet süreçlerine etkin katılımını sağlayacak, hizmet sunumu ve kalitesine ilişkin görüşlerini doğrudan iletebilecekleri ve aynı zamanda kullanıcı memnuniyetini ölçen uygulamalar geliştirir.
- ğ) Hizmet Entegrasyonunda Web Servis Standartları Kılavuzunu hazırlar ve güncel tutar.

ÖZEL İSTİHDAM BÜROLARI YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 11.10.2016

Resmî Gazete No: 29854

İlgili Maddeler: Yedinci Bölüm: Madde 24

YEDİNCİ BÖLÜM

Özel İstihdam Bürolarının Bilgi Toplaması, Veri Kaydı ve Gizlilik

Bilgi toplama ve kullanma

MADDE 24 – (1) Özel istihdam büroları, iş arayanlara ve işverenlere ilişkin bilgileri sadece iş ve işçi bulma faaliyeti için toplayabilir, işleme tabi tutabilir veya bunlardan yararlanabilir.

(2) 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve 4904 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde; özel istihdam bürosu, iş ve işçi bulmaya aracılık için derlediği verileri bu amaçlar dışında kullanamaz.

Kuruma bilgi, belge verme ve saklama zorunluluğu

MADDE 25 – (1) Özel istihdam büroları; faaliyet süresi içinde unvan, faaliyet alanı, yetkili kişi, nitelikli personel, işyeri adresi, posta adresi, internet sayfası ve elektronik posta adresi değişikliklerini on gün içinde izin başvurusunu yaptıkları il müdürlüklerine veya hizmet merkezlerine bildirmek, uygulamanın takibi için gerekli olan diğer bilgi ve belgeleri de talep edilmesi halinde Kuruma ibraz etmek zorundadır.

(2) Özel istihdam büroları, yıl içerisinde yaptıkları iş ve işçi bulmaya ilişkin aracılık faaliyeti, işgücü piyasası ile istihdam ve insan kaynaklarına yönelik hizmetleri, düzenledikleri mesleki eğitim ve yetki verilmesi hâlinde kurdukları geçici iş ilişkisi ile ilgili bilgilerini kayıt altına alır ve bu bilgileri Kurum internet sayfası üzerinden sisteme kaydeder. Bu verileri içeren üçer aylık dönemlere ait raporlarını ise yine Kurum internet sayfası üzerinden Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının yirminci günü sonuna kadar Kuruma gönderir.

(3) Üçer aylık dönemsel raporların Kurumca incelenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda eksikliklerin tespit edilmesi hâlinde, raporun bir sureti eksikliklerin tamamlanması için özel istihdam bürosuna gönderilir. Belirtilen süre içerisinde eksikliklerin giderilmemesi hâlinde raporun bir sureti gereği yapılmak üzere ilgili mercilere gönderilir.

(4) Özel istihdam büroları, düzenleme tarihini izleyen takvim yılı başından itibaren;

a) 22 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ücret alınabilecek mesleklerle ilgili yazılı sözleşmeleri,

b) İş arayanlara ait kimlik, eğitim ve meslek bilgilerini,

c) Geçici iş ilişkisi kapsamında; geçici iş sözleşmesi imzaladıkları işçilere ait kimlik, eğitim, meslek bilgileri ile geçici işçi çalıştıran işverene ait bilgileri,

ç) Geçici işçi sağlama sözleşmesi ile geçici iş sözleşmelerini,

d) İşe yerleştirilen kişilere ait kimlik, eğitim ve meslek bilgilerini,

e) İşverenlerden alınan açık işlere ait eğitim, meslek ve iletişim bilgilerini,

f) Kurumca onaylanan yurt dışı iş sözleşmelerini,

g) Yetkili kişi dışında imza atabilecek kişilerle ilgili olarak düzenlenen belgeleri,

beş yıl süreyle saklamak ve Kurumun talebi halinde ibraz etmek zorundadır.

Gizlilik

MADDE 26 – (1) Özel istihdam bürolarından alınan bilgilerin Kurumca kullanımında, bu bilgilerin hizmete özel olduğu hususu dikkate alınır ve bu bilgiler Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz.

REHİNLİ TAŞINIR SİCİLİ YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 31.12.2016

Resmî Gazete No: 29935 (3. Mükerrer)

İlgili Maddeler: Üçüncü Bölüm: Madde 31

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Sicil Hizmetleri

Hizmetler

MADDE 15 - (1) Sicil, Kanun uyarınca tescil ve sorgulama hizmetlerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(2) Sicil hizmetlerinin ifası amacıyla Taşınır Rehin Sicil Sistemi kurulur. Bu Sistem kısaca TARES olarak adlandırılır.

Tescil hizmetleri

MADDE 16 - (1) Tescil hizmetleri, rehin sözleşmelerinin tescil, değişiklik ve terkin, rehinli taşınır varlık ve rehin hakkının devri ile boşalan dereceye geçme hakkının Sicile tescil edilmesini kapsar.

(2) Sicile tescil edilen hususların, tarafların tam ve gerçek beyanına uygun olması ve kamu düzenine aykırılık oluşturmaması gerekir.

(3) Kanun uyarınca tescil edilmesi zorunlu hususlar Sicile tescil edilmedikçe üçüncü kişilere karşı ileri sürülemez.

Sorgulama hizmetleri

MADDE 17 - (1) Sorgulama hizmetleri, rehin verenin Kanun ve Kanun uyarınca çıkarılan yönetmelikler uyarınca rehne konu edilen taşınır varlıkları ile 13 üncü maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları kapsamındaki taşınır varlıkları üzerinde tesis edilen rehin hakları ve bu rehinlere ilişkin 32 nci maddede belirtilen hususları göstermek amacıyla sunulan hizmetleri kapsar.

(2) Sicile tescil edilen hususlar alenidir.

Sicil işlemleri ve taşınır rehin sicil sistemi (TARES)

MADDE 18 – (1) Sicilde, rehin sözleşmelerinin tescil, değişiklik ve terkinini, rehlinli taşınır varlık ile rehin hakkının devri ile boşalan dereceye geçme hakkının tescili ile tescil edilen hususların sorgulanması ve bunlara ilişkin belge oluşturulması işlemleri yapılır.

(2) Sicil işlemleri, TARES üzerinden gecikmeksizin gerçekleştirilir.

(3) TARES, güvenli elektronik imza ve zaman damgalı süreçlere uygun olarak kurulur.

(4) Bu Yönetmelikte yer alan sicil işlemlerinin TARES üzerinden yürütülmesine ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan tebliğde düzenlenir.

Tabi olunan hükümler

MADDE 19 – (1) Sicil işlemleri, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

(2) Sicil işlemlerine ilişkin tebligatlar 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Ücretler

MADDE 20 – (1) Sicil hizmetleri karşılığında tahsil edilecek ücretler Bakanlık tarafından belirlenerek ücret tarifesinde gösterilir.

(2) Sicil hizmetlerinin başka bir kurum veya kuruluş tarafından yürütülmesi halinde, sicil hizmet ücretleri yetkilendirilen kurum veya kuruluşun görüşü alınarak belirlenir.

Tescil işlemleri

MADDE 21 – (1) Tescil işlemleri, 16 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen işlemleri kapsar.

(2) Tescil işlemleri herhangi bir sicil birimi aracılığıyla yapılabilir.

(3) Tescil işlemi, kural olarak tarafların talebi üzerine yapılır. Mahkeme kararlarına istinaden yapılacak tescillere ilişkin hükümler ile 22 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri saklıdır.

(4) Tescil edilecek tüm hususlar ve bu hususlarda meydana gelen değişiklikler ile bu hususların terkin edilmesi işlemlerinin doğrulayıcı belgelere dayanması esastır.

(5) Tescil taleplerinde Sicil tarafından belirlenen güvenli erişim şartlarının tüm kişilerce yerine getirilmesi zorunludur.

(6) Bu Yönetmelikte ve Bakanlıkça yürürlüğe konulan diğer düzenlemelerde işlem türüne göre belirlenen belgelerin sicile

verilmesi zorunludur. Sicil, ihtiyaç duyulması halinde tamamlayıcı diğer belgelerin de Sicile verilmesini isteyebilir.

Başvuruya yetkili kişiler

MADDE 22 – (1) Kanuna göre rehin alacaklısı ve rehin veren sıfatına sahip kişiler veya bunların temsil ve ilzama yetkili temsilcileri rehin sözleşmesinin tescil ve değişiklik talebinde birlikte bulunur.

(2) Kanuna göre rehin alacaklısı sıfatına sahip kişiler veya bunların temsil ve ilzama yetkili temsilcileri rehin sözleşmesinin terkin talebinde bulunur. Rehlin verenin Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki hakları saklıdır.

(3) Kanuna göre rehin veren sıfatına sahip kişiler ile rehinli taşınır varlığı devralan üçüncü kişiler veya bunların temsil ve ilzama yetkili temsilcileri rehinli taşınır varlığının devrinin tescili talebinde birlikte bulunur.

(4) Rehlin hakkını devralan üçüncü kişiler veya bunların temsil ve ilzama yetkili temsilcileri rehin hakkının devrinin tescili talebinde bulunur.

(5) Kanuna göre rehin alacaklısı ve rehin veren sıfatına sahip kişiler veya bunların temsil ve ilzama yetkili temsilcileri boşalan dereceye geçme hakkının tescili talebinde birlikte bulunur.

Tescil talebinde gerekli bilgiler

MADDE 23 – (1) Rehlin sözleşmesinin tescil taleplerinde aşağıdaki bilgi ve belgelerin Sicile sunulması zorunludur:

a) Rehlin sözleşmesinin taraflarınca Kanun ve Kanun uyarınca çıkarılan yönetmeliklere göre hazırlanan ve imzalanan rehin sözleşmesinin bir sureti.

b) Rehne konu edilecek taşınır varlıkları tanımlayıcı bilgi ve belgeler.

c) Rehlin sözleşmesinin tarafları veya bunların temsil ve ilzama yetkili temsilcilerinin kimlik numarasını gösteren belgelerin aslı.

ç) Temsil ve ilzama yetkili temsilcilerin yetkili olduklarını gösteren belgelerin aslı ya da noter onaylı örnekleri.

(2) Rehlinli taşınır varlığının devrinin tescili taleplerinde aşağıdaki bilgi ve belgelerin Sicile sunulması zorunludur:

a) Tescil numarası.

b) Rehlinli taşınır varlığının devredildiğini tevsik eden belgeler.

c) Rehin veren ile rehinli taşınır varlığı devralan üçüncü kişi veya bunların temsil ve ilzama yetkili temsilcilerinin kimlik numarasını gösteren belgelerin aslı.

ç) Temsil ve ilzama yetkili temsilcilerin yetkili olduklarını gösteren belgelerin aslı ya da noter onaylı örnekleri.

(3) Rehin hakkının devrinin tescili taleplerinde aşağıdaki bilgi ve belgelerin Sicile sunulması zorunludur:

a) Tescil numarası.

b) Rehin hakkının devredildiğini tevsik eden belgeler.

c) Rehin hakkını devralan üçüncü kişi veya bunların temsil ve ilzama yetkili temsilcilerinin kimlik numarasını gösteren belgelerin aslı.

ç) Temsil ve ilzama yetkili temsilcilerin yetkili olduklarını gösteren belgelerin aslı ya da noter onaylı örnekleri.

(4) Boşalan dereceye geçme hakkının Sicile tescil edilmesi taleplerinde aşağıdaki bilgilerin Sicile sunulması zorunludur:

a) Tescil numarası.

b) İlerleme sisteminin kabul edilmesi halinde, aynı taşınır varlık üzerinde rehin hakkına sahip önceki sırada bulunan diğer rehin alacaklılarının muvafakatini gösteren belgeler.

c) Rehin alacaklısı ve rehin veren veya bunların temsil ve ilzama yetkili temsilcisinin kimlik numarasını gösteren belgelerin aslı.

ç) Temsil ve ilzama yetkili temsilcilerin yetkili olduklarını gösteren belgelerin aslı ya da noter onaylı örnekleri.

(5) Sicil, tescil taleplerinde ilave bilgiler istemeye yetkilidir.

Tescil numarası

MADDE 24 – (1) Sicil, rehin sözleşmesinin tescil edilmesi ile rehin işlemine münhasır bir tescil numarası verir.

(2) Tescil edilen bir rehne ilişkin diğer iş ve işlemler tescil numarası üzerinden yürütülür.

Tescil belgesi

MADDE 25 – (1) Sicil, tescil işleminin gerçekleşmesi ile rehin sözleşmesi taraflarına verilmek üzere bir tescil belgesi düzenler. Bu belgede tescil numarası, tescil tarihi ve zamanı ile tescil işleminin gerçekleştirildiğine dair kayda yer verilir.

(2) Elektronik ortamda yapılan başvurular neticesinde düzenlenecek tescil belgesi güvenli elektronik imza ile imzalanarak ilgiliye Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) ya da ıslak imzalı olarak posta aracılığıyla iletilir.

Belge ve örnek talebi

MADDE 26 - (1) İlgisini ispat eden herkes, rehin verenin rehinli işlemleri ile Kanun uyarınca rehne konu edilebilecek taşınır varlıklar üzerindeki rehin hakları ve bu rehnlere ilişkin diğer hususları görmek amacıyla Sicilden onaylı belge talebinde bulunabilir. Bu halde, onaylı belge yalnızca talep konusu için düzenlenir.

(2) Mahkemeler, Cumhuriyet savcılıkları, Bakanlık ile Bakanlık tarafından uygun görülen kamu kurum ve kuruluşları tarafından onaylı belge örneği talep edilmesi halinde herhangi bir bedel alınmaz.

(3) İkinci fıkrada sayılan makamlara sicil kayıtlarına fiziki ve elektronik ortamda erişim hakkı tanınarak evrakın incelenmesine imkân verilir.

Tescil talebinin reddi

MADDE 27 - (1) Sicil, aşağıdaki hallerde tescil talebini reddeder:

- a) Rehin sözleşmesinin taraflardan biri tarafından imzalanmaması.
- b) Rehin sözleşmesinde yer alması zorunlu hususlardan herhangi birine yer verilmemesi.
- c) Tescil için aranan şartların eksik olması.
- ç) Sicil tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin verilmemesi.
- d) Sicile tescil edilecek hususların, tarafların tam ve gerçek beyanına uygun olmaması veya kamu düzenine aykırılık oluşturması.
- e) İlerleme sisteminin kabul edilmesi halinde, rehin sözleşmesinde yer alan güvence miktarının diğer alacaklılar aleyhine muvafakatsız olarak artırılmasının tescilinin talep edilmesi.

(2) Tescil talebi reddedilirse, Sicil reddin nedenlerini tescil talebinde bulunanlara bildirir.

Rehin sözleşmesinin değişikliği

MADDE 28 - (1) Tescil edilen bir rehin sözleşmesinde tek bir rehin alacaklısı varsa borç miktarı, güvence miktarı ve sözleşme süresinde değişiklik yapılarak aynı tescil numarası ile tescil edilir.

(2) Tescil edilen bir rehin sözleşmesinde yer alan aşağıdaki hususlar aynı tescil numarası ile tescil edilerek değiştirilebilir;

- a) Rehinli taşınır varlığın başka bir varlığın gösterilmesi suretiyle değiştirilmesi,
- b) Birden fazla rehinli taşınır varlığın bulunması halinde bunlardan bazılarının rehin kapsamından çıkarılması,
- c) Borç miktarının azaltılması,
- ç) Güvence miktarının azaltılması.

(3) Aynı taşınır varlıkların birden fazla rehin alacaklısına rehin gösterilmesi halinde bir rehin alacaklısı lehine varlıklarda azaltılma yapılması durumunda bu değişiklik diğer rehin alacaklıların rehinli taşınır varlıkları kapsamında değişiklik meydana getirmez.

(4) Rehin sözleşmesinde kendinden sonra gelen rehinli alacaklılar aleyhine herhangi bir değişiklik yapılamaz.

(5) Rehinle güvence altına alınan borç miktarı diğer rehinli alacaklılar aleyhine artırılması halinde, artırım miktarı kadar yeni rehin sözleşmesi hazırlanarak tescil edilmesi gerekir.

(6) Güvence miktarında diğer rehinli alacaklılar aleyhine bir artırım olması halinde, artırım miktarı kadar yeni rehin sözleşmesi hazırlanarak tescil edilmesi gerekir.

(7) Rehin sözleşmesinin değişikliğinin tescilinde, tescil işlemlerinde izlenen usul aynen uygulanır. Sicil, rehin sözleşmesi değişikliğinde ilave bilgiler istemeye yetkilidir.

Rehin sözleşmesinin terkinin

MADDE 29 – (1) Rehin sözleşmesi aşağıdaki hallerden birinin gerçekleşmesi halinde Sicilden terkin edilir:

- a) Alacağın son bulması üzerine rehin alacaklısı tarafından terkin talep edilmesi.
- b) Rehin verenin borcun son bulduğunu tevsik eden mahkeme kararı üzerine bildirim yapması.
- c) Mahkemeler tarafından rehin sözleşmesinin terkin edilmesine karar verilmesi.

(2) 27 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca reddedilen bir tescil talebinde ısrar edilmesi halinde değişiklik talep edilen rehin sözleşmesi Sicilden terkin edilir ve farklı bir tescil numarası verilerek

yeniden tescil edilir. Bu halde, yeniden tescil edilen rehin sözleşmesinin alacaklıları, aynı taşınır varlık üzerindeki diğer tüm rehin alacaklılarından sonraki sırayı alır.

(3) Alacağın son bulması halinde, rehin sözleşmesinin terkin talebi kural olarak alacağın son bulunduğu tarihten itibaren üç iş günü içinde rehin alacaklısı tarafından yapılır.

(4) Rehin alacaklısı tarafından rehin sözleşmesinin terkinin için süresinde talepte bulunulmaması halinde, rehin veren bu durumu borcunun son bulunduğunu tevsik eden mahkeme kararıyla birlikte Sicile bildirir. Sicil, rehin verenin terkin talebinin ulaşmasını müteakip rehin sözleşmesini sicilden terkin eder ve bu durumu alacaklıya bildirir.

(5) Üçüncü fıkrada yer alan yükümlülüğünü yerine getirmeyen rehin alacaklısına, rehin verenin bildirim üzerine borç tutarının belirli olması halinde bu tutarın onda biri; borç tutarının belirli olmaması halinde güvence miktarının onda biri oranında idari para cezası Bakanlık tarafından uygulanır.

(6) Sicil, rehin sözleşmesinin terkin talebinde ilave bilgiler istemeye yetkilidir.

(7) Birinci fıkra uyarınca sicilden terkin edilen kayıtlar yirmi yıl süreyle Sicil tarafından arşivlenir.

Sorgulama işlemleri

MADDE 30 – (1) İlgisini ispat eden herkes Sicilde sorgulama işlemi yapabilir.

(2) Sorgulama işlemleri, herhangi bir sicil birimi aracılığıyla ya da elektronik ortamda yapılabilir.

(3) Sorgulama talebinde Sicil tarafından belirlenen güvenli erişim şartlarının tüm kişilerce yerine getirilmesi zorunludur.

Sorgulama kriterleri

MADDE 31 – (1) Sicilde sorgulama rehin verenin bilgileri ya da rehin verenin bilgileri ile rehinli taşınır varlık türü üzerinden yapılabilir.

(2) Bakanlık, sicilde sorgulama kriterlerini 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu dikkate alarak belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

Sorgulama sonuçları

MADDE 32 – (1) Sorgulama sonucunda sorgulama kriterleriyle eşleşen aşağıdaki bilgiler gösterilir;

- a) Rehin verenin bilgileri,
- b) Rehinli taşınır varlıkların türü ve ayırt edici özellikleri,
- c) Tescil tarihi ve zamanı,
- ç) Rehin alacaklılarının derece ve sırası,
- d) Borç miktarları ve/veya güvence miktarları,
- e) Kabul edilen derece sistemi ve rehin alacaklılarının boşalan dereceye geçme hakkının bulunup bulunmadığı.

(2) Bakanlık, birinci fıkrada belirtilen bilgilere ilave yapmaya, bu bilgilerden bazılarını çıkarmaya ve sorgulama sonuçlarının şekli içeriğini belirlemeye yetkilidir.

(3) Sicil, sorgulama sonuçlarını gösteren belge düzenlemeye yetkilidir. Elektronik ortamda yapılan başvurular neticesinde düzenlenecek bu belgeler güvenli elektronik imza ile imzalanarak ilgiliye Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) ya da ıslak imzalı olarak posta aracılığıyla iletilebilir. Bu halde, iletilen bu belgeler sicil birimleri tarafından verilen belge ile aynı hukuki sonuçları doğurur.

(4) Sorgulama kriterlerinin hatalı veya eksik girilmesi halinde ortaya çıkan sorgulama sonuçları nedeniyle Sicile herhangi bir sorumluluk yüklenemez.

682 SAYILI GENEL KOLLUK DISİPLİN HÜKÜMLERİ
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Kanun/Karar No: 682

Yayın Tarihi: 23.01.2017

Resmî Gazete No: 29957

İlgili Maddeler: Üçüncü Bölüm: Madde 8

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Disiplinsizlik ve Cezaları

Disiplin cezaları

MADDE 7 – (1) Personele verilecek disiplin cezaları şunlardır:

- a) Uyarma cezası: Personele görevinin icrasında veya hal ve hareketlerinde daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.
- b) Kınama cezası: Personele görevinin icrasında veya hal ve hareketlerinde kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.
- c) Aylıktan kesme cezası: Disiplin cezası verilen personelin, fiilin ağırlık derecesine göre zam ve tazminatlar hariç brüt aylığından onbeş günlüğe kadar kesinti yapılmasıdır. Ceza, aylığı tahakkuk ettiren birimce personelin aylığından kesilmek suretiyle yerine getirilir. Aylıktan kesme tam Türk Lirası üzerinden yapılır ve kuruşlar dikkate alınmaz.
- ç) Kısa süreli durdurma: Personelin bulunduğu kademedeki ilerlemesinin dört, altı veya on ay süre ile durdurulmasıdır.
- d) Uzun süreli durdurma: Personelin bulunduğu kademedeki ilerlemesinin oniki, onaltı, yirmi veya yirmidört ay süre ile durdurulmasıdır.
- e) Meslekten çıkarma: Personelin emniyet, jandarma ve sahil güvenlik teşkilatlarında bir daha çalıştırılmamak üzere meslekten çıkarılmasıdır.
- f) Devlet memurluğundan çıkarma: Personelin bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarılmasıdır.

(2) Kurumda geçmiş hizmetleri sırasında çalışmaları olumlu bulunan ve iyi veya çok iyi derecede değerlendirme puanı alan personel için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir.

(3) Birinci fıkranın (c), (ç) ve (d) bentlerinin uygulanmasında, cezanın üst ve alt kademeleri ağır ya da hafif ceza sayılmaz.

(4) Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay ve uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve sözleşmeli erlerin kendi kanunlarında düzenlenen meslekten ayırmayla ilgili hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) Devlet memurluğundan çıkarma ya da meslekten çıkarma cezalarından başka bir disiplin cezasına çarptırılmış olanlar, uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından başlayarak beş yıl, diğer cezaların uygulanmasından başlayarak on yıl geçtikten sonra, atamaya yetkili amire başvurarak verilmiş olan disiplin cezalarının özlük dosyasından silinmesini isteyebilir. İlgilinin bu süreler içerisindeki davranışları, bu isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse söz konusu ceza özlük dosyasından silinir.

Disiplin cezası verilecek fiiller

MADDE 8 – (1) Uyarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Silahını, araç ve gerecini, giyim ve kuşamını temiz tutmamak, çalıştığı yerin temizliğine özen göstermemek.

b) Yetkili makamlarca belirlenmiş tasarruf tedbirlerine riayet etmemek veya kullanımına sunulan kamu kaynaklarının kullanılmasında gösterilmesi gereken makul seviyedeki özeni göstermemek.

c) İzinsiz veya kurumunca kabul edilebilir özürlü olmaksızın belirli zamanda yapılması gereken faaliyetlere geç kalmak.

ç) Görevdeyken, yetkili makamlar tarafından izin verilen durumlar haricinde görev veya hizmetle ilgisi olmayan işlerle uğraşmak.

d) Özürsüz veya izinsiz olarak mesaiye geç gelmek veya erken ayrılmak ya da günlük mesai saatlerine riayet etmemek.

e) Nezaket kurallarına aykırı tavır ve davranışlarda bulunmak.

f) Emrin icrası veya sonuçları ile katılım sağlanan toplantılarla ilgili olarak görevlendirme yapan amire bilgi vermemek.

g) Usulüne uygun olarak kendisine verilmiş olan bir emir üzerine; emrin uygun olmadığı, yanlış verildiği, yapılamayacağı ve benzeri

şekillerde amirini alenen eleştirmek veya amire karşı itirazda bulunmak (Amir tarafından karar verilene kadar astın fikrini savunması veya emrin kanunsuz olduğu hususundaki kanaatini belirtmek için amire yaptığı itiraz bu kapsamda disiplinsizlik teşkil etmez.).

(2) Kınama cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Görev sırasında veya dışında, mevzuat veya talimatlarla yasaklanan davranışlarda bulunmak.

b) Mevzuatta belirlenmiş usul ve kurallara riayet etmeden sözlü, yazılı veya elektronik olarak müracaat veya şikâyetle bulunmak.

c) Nöbeti teslimden sonra görev yerine özürsüz olarak geç dönmek.

ç) Bildirimleri süresi içerisinde yerine ulaştırmamak.

d) Mevzuat veya talimatlarla taşınmasına veya bulundurulmasına izin verilmiş olanlar dışında, mesleğin ciddiyeti ile bağdaşmayacak biçimde yüzük, bilezik, kolye, madalyon, rozet ve benzeri şeyleri takmak.

e) Görev sırasında veya dışında kendisi ile aynı rütbede çalışanlara veya mesai arkadaşlarına karşı saygısız davranmak.

f) Mevzuat ve talimatlarla kendisine tevdi edilmiş görevlerin gerektirdiği sorumluluğu üstlenmekten imtina ettiğini gösterecek tavır ve davranışlarda bulunmak.

g) Amirleri, üstleri, aynı rütbedeki veya çalışma arkadaşları hakkında ve onların bulunmadığı ortamlarda, onların işlem, eylem ve kişilikleri hakkında kötüleici veya konuştuğu kişilerde kötü intiba bırakacak tarzda olumsuz sözler söylemek.

ğ) Zati demirbaş tabanca veya geçici olarak verilen demirbaş tabancanın üzerinde orijinalliğini bozacak boya, kaplama, gravür veya ciddiyetle bağdaşmayacak şekil, desen, resim ve karakter gibi değişiklikler yapmak.

h) Mevzuata veya mesleki teamüllere aykırı hitaplarda bulunmak.

ı) Bu fıkrada disiplinsizlik olarak saptanan eylem, işlem, tutum ve davranışlar dışında herhangi bir biçimde görevin takdir ve yerine getirilmesinde müsamaha ve savsaklama göstermek.

i) Kılık ve kıyafet ile ilgili olarak mevzuatta belirlenmiş kurallara uymamak.

(3) Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Üç günlüğe kadar aylıktan kesme cezasını gerektiren fiiller;
- 1) Mevzuat veya talimata aykırı olarak eksik kuşam ve teçhizatla göreve çıkmak.
 - 2) Amir ve üstlerinin, görev ve mesleki konulara veya tutum ve davranışlarına ilişkin uyarılarına uymamak ya da bu uyarılara kayıtsız kalmak, amir ve üstleri tarafından sorulan soruları gereken süre içinde yanıtlamamak.
 - 3) Özlük hakları ile ilgili veya başka bir kişisel menfaat temini için başkalarını aracı koyup öncelik ve ayrıcalık talep etmek.
 - 4) İzinsiz veya kurumunca kabul edilebilir bir özürlü olmaksızın yirmidört saate kadar göreve gelmemek.
 - 5) Görev dışında amir veya üstlerine saygısız davranmak.
 - 6) Nöbet görevine gelmemek veya nöbet ya da nokta görevinde mevzuatla ve talimatlarla belirlenen kurallara aykırı hareket etmek.
 - 7) Görevli bulunduğu sırada görev gereği olmaksızın veya amirin izni olmadan resmi kıyafet ile kahvehane, kıraathane, lokal, kulüp ve benzeri yerlerde oturmak.
 - 8) Amirinden izin almaksızın görevli bulunduğu il sınırları dışına çıkmak.
 - 9) Emrinde çalışanları veya Devletin araç ve gereçlerini idarece kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın özel işlerinde kullanmak.
 - 10) Kendisine verilmiş olan personel kimlik kartını kabul edilebilir bir neden olmaksızın kaybetmek.
 - 11) Bazı isteklerini yerine getirmek, kişisel bir menfaat sağlamak, görev veya sorumluluktan kaçmak gibi amaçlarla hastalığını abartmak veya olmadığı halde bir rahatsızlığı varmış gibi göstererek günlük mesainin bir kısmına katılmamayı alışkanlık haline getirmek.
 - 12) Herhangi bir yolu, yeri veya kişiyi arayıp soranlara cevap vermemek, baştan savmak.
 - 13) Görevde kayıtsızlık göstermek, görevi savsaklamak veya geçerli bir özürlü olmaksızın belirtilen sürede bitirmemek.
 - 14) Haklı bir neden olmadan kişileri bekletmek.
 - 15) Selamlama ile ilgili olarak belirlenmiş kurallara riayet etmemek.
 - 16) Resmi protokol kurallarına aykırı tavır ve davranışlarda bulunmak.

b) Dört ila on günlüğe kadar aylıktan kesme cezasını gerektiren fiiller;

1) Kendisi ile aynı rütbede çalışanlara, astlarına veya mesai arkadaşlarına karşı onur kırıcı söz söylemek, davranışta bulunmak veya söz, yazı ya da eylemle hakaret etmek.

2) Resmi belge veya göreve ilişkin evrakı kaybetmek.

3) Önlem almamak veya tedbirli davranmamak yüzünden kendisine teslim edilen Devlet malı eşyanın hasar görmesine veya kaybolmasına neden olmak.

4) İzinli olduğu zamanlarda resmi kıyafetle, izinli olmadığı zamanlarda görevli olmaksızın resmi veya sivil kıyafetle, personelin girmesine veya oturup eğlenmesine izin verilen yerler dışındaki kahvehane, lokal, kulüp veya benzeri yerlerde oyun oynamak.

5) İzinsiz veya kurumunca kabul edilebilir bir özrü olmaksızın yirmidört saatten fazla ve iki güne kadar (ikinci gün dahil) göreve gelmemek.

6) Mühür veya beratını kabul edilebilir bir neden olmaksızın kaybetmek.

7) Yükümlü bulunduğu devir ve teslim işlemlerini tamamlamadan ya da devir ve teslim işleri tamamlanamadığı takdirde ilgili mevzuatında belirtilen süre dolmadan görev yerinden ayrılmak.

8) Görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri görevin sona ermesine ya da kurumca istenmesine rağmen geri vermemek.

9) İzin verilen haller dışında üniforma giymemek.

c) Onbir ila onbeş günlüğe kadar aylıktan kesme cezasını gerektiren fiiller;

1) İzinsiz veya kurumunca kabul edilebilir bir özrü olmaksızın iki günden fazla ve üç güne kadar (üçüncü gün dahil) görevine gelmemek.

2) İzinli bulunduğu sürede, hizmet ve görevin gerektirdiği durumlarda, görevine derhal dönmesi kendisine sözlü, yazılı ya da herhangi bir iletişim vasıtasıyla duyurulduğu halde, kabul edilebilir özrü bulunmaksızın görevine makul sürede dönmek.

3) Amir ve üstlerine iletilmesi gereken olay, bilgi ve emirleri zamanında iletmemek.

4) Görev sırasında kişilere karşı onur kırıcı söz söylemek veya davranışta bulunmak.

5) Denetleme ve soruşturmaları uzatmak, denetleme raporları ve soruşturma raporlarını süresinde ilgili yerlere vermemek veya göndermemek ya da kabul edilebilir bir neden olmadan soruşturmayı eksik bırakmak.

(4) Kısa süreli durdurma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Dört ay kısa süreli durdurma cezasını gerektiren fiiller;

1) Amir ve memurlara görevle ilgili olarak yalan söylemek.

2) Denetim görevini yerine getirmemek.

3) İzinsiz ya da kurumca kabul edilebilir özrü olmaksızın kesintisiz olarak üç günden fazla ve beş güne kadar (beşinci gün dahil) göreve gelmemek.

4) Amirlerini, üstlerini, aynı rütbedeki arkadaşlarını, astlarını veya diğer mesai arkadaşlarını haksız yere şikâyet etmek.

5) Astlarını, aynı rütbedeki arkadaşlarını ve diğer mesai arkadaşlarını dövme girişiminde bulunmak.

6) Toplu olarak sözlü veya yazılı şikâyette bulunmak.

7) Görev sırasında amir veya üstlerine saygısız davranmak.

8) Bu Kanun Hükmünde Kararnamede ayrıca disiplinsizlik olarak tanımlanmamış olmak kaydıyla astları veya mesai arkadaşlarına yönelik olarak sürekli ve sistemli her türlü baskı ve taciz uygulamak.

b) Altı ay kısa süreli durdurma cezasını gerektiren fiiller;

1) Doğrudan veya aracı eliyle astlarından ya da iş sahiplerinden hediye veya borç almak.

2) Kabul edilebilir mücbir sebepler haricinde borçlanıp ödememeyi alışkanlık haline getirmek.

3) Görevde kullanılan telsiz haberleşme araçlarıyla görevle ilgili olmayan veya saygısızca konuşmalar yapmak ya da anlaşılmas sesler çıkarmak.

4) Teslim aldığı her çeşit motorlu araç, makine, cihaz ve teçhizatla ağır kusur veya hizmetten ayrılabilen kişisel kusurla hasara sebep olmak.

5) Görev içinde veya dışında amir ya da üstlerinin eylem veya işlemlerini olumsuz yönde eleştirici nitelikte söz söylemek ya da yazı yazmak.

6) Hizmet dışında resmi sıfatının gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak eylem ve davranışlarda bulunmak.

7) Bir görevin kendisine tevdi edildiğini öğrendikten sonra mazeretler ileri sürmek suretiyle göreve başlamayı geciktirmek.

c) On ay kısa süreli durdurma cezasını gerektiren fiiller;

1) Amir ve üstlerine iletilmesi gereken olayları ve bunlarla ilgili bilgileri amirlerinden ve resmen istenmesi halinde görevli ve yetkili kuruluş ve kişilerden gizlemek.

2) Yetkili olmadığı halde basın, haber ajansları, radyo ve televizyon kurumları veya diğer iletişim kanalları vasıtasıyla kamuoyuna bilgi ya da demeç vermek.

3) Silahıyla dikkatsizlik, tedbirsizlik veya ihmal sonucu yaralamaya sebebiyet vermek, kendisini yaralamak ya da bu fiillerin başkaları tarafından işlenmesine neden olmak.

4) Hizmet aracıyla ağır kusuru veya hizmetten ayrılabilen kişisel kusuruyla trafik kazası sonucu yaralamaya sebebiyet vermek.

(5) Uzun süreli durdurma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Oniki ay uzun süreli durdurma cezasını gerektiren fiiller;

1) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak veya gerçeğe aykırı bildirimde bulunmak.

2) Görev sırasında kişilere veya herhangi bir nedenle kurum binalarına gelen ya da getirilenlere hakaret etmek.

b) Onaltı ay uzun süreli durdurma cezasını gerektiren fiiller;

1) Devlet malı motorlu araçları, muhabere araçlarını, silah veya mühimmatı ihmal nedeniyle kaybetmek.

2) Hizmet içinde resmi sıfatının gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak eylem ve davranışlarda bulunmak.

3) Görevde uyumak.

c) Yirmi ay uzun süreli durdurma cezasını gerektiren fiiller;

1) İzinsiz veya kurumca kabul edilebilir özrü olmaksızın kesintisiz olarak beş günden fazla ve dokuz güne kadar (dokuzuncu gün dahil) görevine gelmemek.

2) Muhafazası veya sevkiyle yükümlü bulunduğu şüpheli, sanık, tutuklu veya hükümlünün uyanık davranmamak ya da önlem

almamak yüzünden kaçmasına neden olmak ya da yakalama görevini savsaklamak.

ç) Yirmidört ay uzun süreli durdurma cezasını gerektiren fiiller;

1) Silahıyla dikkatsizlik, tedbirsizlik veya ihmal sonucu ölüme sebebiyet vermek ya da bu fiilin başkaları tarafından işlenmesine neden olmak.

2) Silahıyla yaralama suçunu kasten işlemek.

3) Meskûn yerlerde, binalarda, herkesin dolaşıp gezebileceği veya oturabileceği yerlerde silah atmak.

4) Amirin usulüne göre verdiği emri yerine getirmemek.

5) Amirin izni olmaksızın görev yerini terk etmek.

6) Kişinin iffetine yönelik söz söylemek, fiil veya harekette bulunmak.

7) Amir veya üste hakaret etmek.

8) Amir veya üstlerini söz, yazı, tutum veya davranışlarıyla küçümsemek.

9) Amir veya üstlerini dövmeye teşebbüs etmek.

10) Amir veya üstlerini sözlü veya fiili olarak tehdit etmek.

11) Göreve ilişkin her türlü yazılı kağıt, belge, mikrofilm aslı veya kopyalarını kasıtlı olarak yok etmek, ortadan kaldırmak ya da belge niteliği taşıyan bilgisayar programlarını, dosyalarını, verilerini hukuka aykırı olarak ele geçirmek, başkasına zarar vermek üzere kullanmak, tahrip etmek, değiştirmek, silmek, sistemin işlemesine engel olmak ya da yanlış biçimde işlemesini sağlamak.

12) Kriptolu telsiz cihazının ve her türlü kriptolu cihazın kaybını veya çalındığını, idarece kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın ilgili birime derhal bildirmemek.

13) Hizmet aracıyla ağır kusuru veya hizmetten ayrılabilen kişisel kusuruyla trafik kazası sonucu ölüme sebebiyet vermek.

(6) Meslekten çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak veya personel arasında bu yolda ayırım yapıcı tutum ve davranışlarda bulunmak.

- b) Göreve çıkılmaması için propaganda yapmak, kışkırtmak, zorlamak, karar alınmasını sağlamak, alınan bu karara katılmak veya karar uyarınca göreve çıkmamak.
- c) Amir ya da üstlerinin icraatına karşı çıkmak ve bu hareketi toplu hale dönüştürerek görev yapılmasını ya da göreve çıkılmasını engellemek, buna katılmak, katılmaya tahrik ya da teşvik etmek.
- ç) Yetkisini veya nüfuzunu kendisine veya başkalarına çıkar sağlamak amacıyla ya da kin ve dostluk gibi nedenlerle kötüye kullanmak.
- d) Hizmetle ilgili her türlü dosya, kayıt, resmi evrak veya belgeyi ya da örneklerini yetkisiz kişilere vermek, verilmesini emretmek, verilmesine göz yummak.
- e) Gizli tutulması zorunlu olan ve görev ile ilgili bulunan bilgi ve belgeleri görevli veya yetkili olmayan kişilere açıklamak.
- f) Muhafazası veya sevkiyle görevli olduğu şüpheli, sanık, tutuklu veya hükümlünün kaçmasına bilerek ve isteyerek imkân vermek.
- g) Bilerek ve isteyerek suç kanıtlarını yok etmek veya bunların yok olmasına neden olmak, kanıtları silmek, gizlemek, değiştirmek, bozmak veya bu fiillere yardımcı olmak.
- ğ) Devlet malı araç, gereç, hayvan, silah, mermi ve mühimmatı satmak veya mal edinmek, personel kimlik kartını, araç, gereç, hayvan, silah ve mühimmatı başkalarının kullanımına vermek.
- h) Kasıtlı olarak gerçek dışı rapor vermek veya tutanak düzenleyip imza etmek veya ettirmek.
- ı) Görev sırasında yardım isteyen güvenlik görevlilerine haklı bir neden yokken yardımdan kaçınmak veya bildiği ya da gördüğü bir suçun izlenmesi ve suçlunun yakalanması için gerekli girişimde bulunmamak.
- i) Mesleğin saygınlığını zedeleyecek şekilde uygunsuz yerlere gitmek.
- j) Görev mahallinde veya görevli bulunduğu sırada alkollü içki içmek veya içilmesine göz yummak.
- k) Göreve sarhoş veya alkollü içki içtiği belli olacak biçimde gelmek.
- l) Resmi kıyafetle umuma açık yerlerde alkollü içki içmek veya resmi kıyafetli olarak gizlenemeyecek derecede sarhoş görünmek.
- m) Uyuşturucu maddeleri yapmak veya kullanmak, bunların yapılmasına, kullanılmasına, saklanmasına, nakledilmesine,

yakalanacağı sırada ortadan kaldırılmasına, satılmasına veya satın alınmasına aracı olmak.

n) Kumar oynamak veya oynatmak, kumar oynatanlarla ilişki kurmak.

o) Kaçakçılık yapmak veya kaçakçılarla ilişki kurmak.

ö) Geliri ile uygun sayılmayacak biçimde yaşadığı ve aşırı harcamada bulunduğu kanıtlanmış olmak ve bunun haklı kaynağını gösterememek.

p)14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile öngörülen grev yasağı kapsamına giren eylemlerde bulunmak.

r) Devlet memurları tarafından yapılamayacağı 657 sayılı Kanunda belirtilen kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak.

s) Siyasi partilerin yararına veya zararına çalışmak ya da siyasal eylemlerde bulunmak, görevli olmaksızın siyasal amaçla yapılacak açık veya kapalı yer toplantılarına ya da gösteri yürüyüşlerine katılmak.

ş) İffetsizliği bilinen veya anlaşılmış olan bir kimse ile bilerek evlenmek ya da evlilik bağına devam ettirmek veya böyle bir kimseyi yanında bulundurmamak ya da nikahsız olarak devamlı surette yaşamakta ısrar etmek.

t) Kanuna aykırı olarak sendikalara üye olmak, sendikaların veya üyesi bulunmadıkları derneklerin yapacakları bilimsel, kültürel ve teknik nitelik taşımayan açık veya kapalı yer toplantılarına ya da gösteri yürüyüşlerine görevli olmaksızın katılmak, açık yer toplantı ve gösteri yürüyüşlerine resmi kıyafetli veya silahlı olarak katılmak ya da üyesi buldukları derneklerin tüzüklerinde belirtilen amaçları dışındaki çalışmalarını veya bu nitelikteki toplantı ya da gösteri yürüyüşlerini düzenlemek veya bunlara katılmak.

u) Görevde kullanılan telsiz, telefon haberleşmesini veya kurum içi iletişim sistemlerini kasıtlı olarak engellemek.

ü) Mesleğin onur ve saygınlığını zedeleyici veya amir ya da üstlerinin eylem ve işlemlerini olumsuz yönde eleştirici nitelikte tek başına veya topluca bildiri dağıtmak ya da basın, haber ajansları, radyo ve televizyon kurumları ve diğer iletişim kanalları vasıtasıyla kamuoyuna yönelik bilgi, yazı ve demeç vermek.

v) Amir ya da üste karşı itaatsizliğe, mukavemete ya da fiilen taarruza tahrik ya da teşvik etmek.

y) Menşei belli olmayan, bulundurulması ve taşınması yasak olan her çeşit silah, mühimmat ve benzerlerini bulundurmamak.

z) Hukuka aykırı olarak kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal etmek, kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini ifşa etmek, kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaları taraflardan herhangi birinin rızası olmaksızın kaydetmek, kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verileri ifşa etmek, kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal etmek, kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri ifşa etmek, kişisel verileri kaydetmek, kişisel verileri bir başkasına vermek, yaymak veya ele geçirmek, kanunların belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olduğu halde bu görevini kasıtlı olarak yerine getirmemek, gerçeğin meydana çıkmasını engellemek amacıyla suç delillerini yok etmek, silmek, gizlemek, değiştirmek veya bozmak, sayılan fiilleri emir vererek yaptırmak.

aa) Yetkili olmadığı halde hukuka aykırı olarak elektronik ortamda veya bilgisayar loglarında kişisel verilerle ilgili sorgulama yapmak, bu şekilde elde edilen bilgileri paylaşmak veya yayın yoluyla duyurmak, log kayıtlarını değiştirmek veya silmek.

bb) Görevi gereği öğrendiği veya edindiği kişisel bilgi veya belgeleri yetkisiz kişilerle paylaşmak ya da basın ve yayın kuruluşlarına veya diğer iletişim kanallarına vermek.

cc) Bir kimseyle gayri tabii mukarenette bulunmak yahut bu fiili kendisine rızasıyla yaptırmak.

çç) Görevine, sosyal ve aile yaşantısına zarar verecek derecede menfaatine, içkiye, kumara ve benzeri kötü alışkanlıklara düşkün olmak.

dd) Aynı rütbedeki meslektaşları ile diğer mesai arkadaşlarına fiili tecavüzde bulunmak.

ee) Görevde kullanılan telsiz haberleşme araçlarıyla amir ya da üstleri hakkında olumsuz yönde eleştirici nitelikte konuşmalar yapmak.

ff) Dernek kurmak ya da spor dernekleri dışındaki derneklere üye olmak.

gg) Vakıf kurmak veya Bakanlıkça belirlenmiş vakıflardan başka vakıfların organlarında görev almak.

(7) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında, terfileri 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine tabi olan personelin;

a) Kısa süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının $1/5$ 'i ile $1/4$ 'ü,

b) Uzun süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının $1/3$ 'ü ile $1/2$ 'si,

kesilir.

(8) Yedinci fıkrada yer alan cezalar yetkili disiplin kurullarınca verilir.

Devlet memurluğundan çıkarma

MADDE 9 - (1) Devlet memurluğundan çıkarma cezası uygulanacak fiiller ve bu cezayı verme yetkisi ile ilgili olarak 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Ayrıca, aşağıdaki filleri işleyen personel de Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılır;

a) Ülkenin bağımsızlığını zedelemeye, bütünlüğünü bozmaya ve milli güvenliği tehlikeye düşürmeye yönelik herhangi bir faaliyette bulunmak veya aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, vakıf, dernek ve benzeri teşekküle katılmak, bunlara yardım etmek veya bu yapılarla ilişki içerisinde bulunmak.

b) İşkence yapmak.

Ağırlaştırıcı nedenler

MADDE 10 - (1) Amirin emrinin yapılmaması fiilinin neticesinde, Devlet ya da kişiler zarara uğratılmış ya da hizmetin gecikmesine ya da durmasına neden olunmuşsa doğan zararın derecesine ya da durumun ağırlığına göre meslekten çıkarma cezası uygulanabilir.

(2) Görev yerinden ayrılmak fiili uzun süreli veya görevi aksatacak biçimde olmuşsa ya da Devleti veya kişileri zarara uğratmışsa durumun niteliğine, ağırlığına ya da zararın derecesine göre meslekten çıkarma cezası uygulanabilir.

(3) Yazılı kağıt, belge ve kayıtlar üzerinde işlenen yasak fiiller Devlet veya kişileri zarara uğratmış ya da hizmetin gecikmesine, durmasına veya aksamasına neden olmuşsa durumun ağırlığına ya da zararın derecesine göre meslekten çıkarma cezası verilebilir.

(4) Nöbet görevine gelmemek veya nöbet talimatına aykırı davranmak fiili Devlet veya kişilerin zarara uğramasına yol açmış ise

durumun niteliğine ve ağırlığına göre meslekten çıkarma cezası uygulanabilir.

(5) Silahıyla ölüme sebebiyet vermek fiilinin işleniş şekli, durumun ağırlığı ya da zararın derecesine göre meslekten çıkarma cezası verilebilir.

(6) Silahıyla dikkatsizlik, tedbirsizlik veya ihmal sonucu yaralamaya sebebiyet vermek fiilinin işleniş şekli, durumun ağırlığı ya da zararın derecesi ile fiilin konusunun önem ve değerine göre meslekten çıkarma cezası verilebilir.

(7) Meskûn yerlerde silah atmak fiili Devlet veya kişilerin zarara uğramasına yol açmış ise durumun niteliğine ve ağırlığına göre meslekten çıkarma cezası uygulanabilir.

(8) Görevde uyumak fiili Devlet veya kişilerin zarara uğramasına yol açmışsa durumun niteliğine ve ağırlığına göre meslekten çıkarma cezası uygulanabilir.

(9) Muhtelif mazeretler ileri sürmek suretiyle tevdi edilen göreve gitmemek fiili hizmetin aksamasına veya kamu zararının oluşmasına neden olmuşsa meslekten çıkarma cezası verilebilir.

(10) Görevin takdir ve yerine getirilmesinde müsamaha veya savaştalama fiili Devleti veya kişileri zarara uğratmış veya hizmetin gecikmesine, durmasına ya da aksamasına neden olmuşsa durumun ağırlığına ve zararın derecesine göre daha ağır cezalardan birisi verilebilir.

(11) Silahıyla yaralamaya kasten sebebiyet vermek fiilinin işleniş şekli, durumun ağırlığı ya da zararın derecesine göre yirmidört ay uzun süreli durdurma cezası verilebilir.

(12) Denetleme ve soruşturma görevlerini savaştalamak fiili hizmetin gecikmesine, durmasına, aksamasına neden olmuş veya Devlet ya da kişileri zarara uğratmışsa durumun ağırlığına yahut zararın derecesine göre, dört ay kısa süreli durdurma cezası uygulanabilir.

(13) Bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirlenmiş ve bir disiplin cezasıyla yaptırıma bağlanmış fiillerin sahil güvenlik personeline yurtdışı liman ziyaretlerinde veya Türk karasuları dışında işlenmesi halinde, uyarma ve kınama cezası gerektiren fiillerde meydana gelen zarar ve tehlikenin ağırlığı da dikkate alınarak aylıktan kesme, kısa veya uzun süreli durdurma cezası; aylıktan kesme, kısa veya uzun süreli durdurma cezası gerektiren fiillerde ise yine meydana gelen

zarar veya tehlikenin ağırlığı dikkate alınarak meslekten çıkarma cezası verilebilir.

Geçici olarak kontrol altına alma

MADDE 11 – (1) Jandarma Genel Komutanlığının terörle mücadele harekatı kapsamındaki operasyonlarında ve Sahil Güvenlik Komutanlığının seyir halindeki gemi ve botlarında, bunların komutanları, diğer kanunlar ile verilmiş yakalama yetkisi haricinde aşağıdaki durumlardan birisi bulunduğu veya benzer bir amaçla emri altındakileri geçici olarak kontrol altına almaya veya aldırmaya yetkilidir.

a) Kendisine, başkalarına veya çevresine ya da hizmete ait bir eşyaya zarar vereceği açık bir şekilde belli olanların bu durumunun engellenmesi.

b) Ciddi şekilde bozulan disiplinin yeniden tesis edilmesi.

c) Sarhoşluk süresince kişinin kontrol altında tutulması.

(2) Kontrol altında bulundurma, bu amaç için hazırlanacak mahallerde, Jandarma Genel Komutanlığı için operasyon komutanının uygun gördüğü mahallerde ve yirmidört saati geçmeyecek şekilde uygulanır. Tedbir süresinin oniki saati geçmesi halinde, personelin yakınlarına ve tedbiri uygulayan komutanın üstüne en kısa sürede bilgi verilir.

(3) Kontrol altına alınanlarla ilgili olarak durumun gerektirdiği tedbirler, disiplin amirlerince alınır veya alınması sağlanır. Bunlar hakkında disiplin cezası uygulamasında, eyleminin karşılığı olan cezanın üst sınırı ceza üst sınırdaysa veya cezanın üst sınırı yok ise bir üst ceza uygulanır.

Disiplin ceza puanına bağlı olarak meslekten çıkarma cezası verilmesi

MADDE 12 – (1) Aşağıda belirtilen durumlar disiplinsizliği alışkanlık haline getirme olarak kabul edilir ve personel hakkında meslekten çıkarma cezası yetkili disiplin kurullarınca verilir:

a) En son alınan disiplin cezasının kesinleştiği tarihten geriye doğru son bir yıl içinde yirmi disiplin cezası puanı veya en az iki farklı disiplin amirinden toplam oniki defa veya daha fazla disiplin cezası almak.

b) En son alınan disiplin cezasının kesinleştiği tarihten geriye doğru son beş yıl içinde kırk disiplin cezası puanı veya en az iki farklı disiplin

amirinden toplam yirmibeş defa veya daha fazla disiplin cezası almak.

(2) Aynı disiplin dosyası kapsamında birden fazla disiplin cezası verilmesi halinde en yüksek olanın puanı değerlendirmeye esas alınır.

(3) Birinci fıkra kapsamında ceza puanlarının hesaplanması usulü Emniyet Genel Müdürlüğü personeli için ekli (1) sayılı çizelgede, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli için ekli (2) sayılı çizelgede gösterilmiştir.

(4) Sözleşmeli personelin sözleşmelerinin feshine ilişkin özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

ULUSLARARASI SAĞLIK TURİZMİ VE TURİSTİN SAĞLIĞI
HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 13.07.2017

Resmî Gazete No: 30123

İlgili Maddeler: İkinci Bölüm: Madde 5

İKİNCİ BÖLÜM
Uluslararası Sağlık Turizmi

Genel esaslar

MADDE 5 - (1) Uluslararası sağlık turizmi kapsamında faaliyette bulunabilmek için; sağlık tesisinin ve aracı kuruluşun uluslararası sağlık turizmi yetki belgesi alması zorunludur. Yetki belgesi almayanların uluslararası sağlık turizmi faaliyetleri Bakanlıkça durdurulur.

(2) Uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisinde bu Yönetmelikteki kriterlere uygun olarak teşhis, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetleri ile geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları sunulabilir.

(3) Uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisi, kendisine doğrudan başvuran uluslararası sağlık turistini kabul edebilir. Ancak aracı kuruluş faaliyetlerine ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlıkça yetki verilen uluslararası sağlık turizmi aracı kuruluşu ile protokol yapılması zorunludur. İmzalanan protokolün bir örneği Müdürlük aracılığıyla Genel Müdürlüğe gönderilir.

(4) Uluslararası sağlık turistinin yatışından taburcu edilinceye kadar sağlık tesisinde alacağı sağlık hizmetinin yanında ihtiyaç duyacağı diğer hizmetleri sunmak da uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisinin sorumluluğundadır. Bu hizmetlerin sunumu için, uluslararası sağlık turizmi aracı kuruluşu ile sözleşme yapabileceği gibi diğer kurum ve kuruluşlarla da sözleşme yapabilir.

(5) Uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisi tarafından, bu Yönetmelik kapsamında sağlık hizmeti verilen kişilerin Bakanlıkça oluşturulan web tabanlı sisteme kaydedilmesi zorunludur.

(6) Uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisi tarafından kayıt altına alınan kişisel sağlık verileri, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygun bir şekilde işlenir ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde merkezi sağlık veri sistemine aktarılır.

(7) Uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisi ve uluslararası sağlık turizmi aracı kuruluşu, Bakanlıkça istenilen bilgi ve belgeleri göndermekle yükümlüdür.

Uluslararası sağlık turizmi birimi

MADDE 6 - (1) Uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisinde, uluslararası sağlık turistinin kabul, kayıt, teşhis, tedavi, faturalandırma, taburculuk, tercümanlık ve aracı kuruluşlarla ilgili iş ve işlemlerin koordinasyonu ile görevli uluslararası sağlık turizmi birimi oluşturulur.

(2) Uluslararası sağlık turizmi biriminde bir tabip/uzman tabip uluslararası sağlık turizmi birimi sorumlusu olarak görevlendirilir ve Müdürlüğe bildirilir. Uluslararası sağlık turisti potansiyeline göre, uluslararası sağlık turizmi birimi sorumlu yardımcısı olarak bir sağlık meslek mensubu görevlendirilebilir. Uluslararası sağlık turizmi sorumlusu ve uluslararası sağlık turizmi birimi sorumlu yardımcısı olarak görevlendirileceklerin aşağıdaki nitelikleri taşıması şarttır:

a) Türkiye'de sanatını yapmaya mezun olmak.

b) Bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen yeterlilikte yabancı dil bilgisine sahip olmak.

c) Türkiye'de iki yılı kamu ya da özel sağlık kuruluşlarında olmak üzere, en az beş yıl meslek icrası yaptığını gösteren belge veya belgelere sahip olmak.

(3) Uluslararası sağlık turizmi biriminde, sorumlu dâhil yabancı dil bilen en az 2 personel istihdam edilir. Yabancı dilin birisinin İngilizce olması zorunludur.

(4) Yabancı dil yeterliliği için aşağıdaki belgelerden en az birine sahip olmak gerekir.

a) İngilizce veya hizmet sunulacak uluslararası sağlık turisti dilinden Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan ya da yaptırılan sınavda veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında yüz üzerinden en az altmış beş puan almış olmak ya da ÖSYM tarafından bu puana

denk kabul edilen uluslararası geçerliliği bulunan bir belgeye sahip olmak.

b) İngilizceden veya hizmet sunulacak uluslararası sağlık turistinin dilinden Avrupa Dil Portfolyosunda yer alan B2 dil düzeyini gösterir belgeye sahip olmak.

c) Çifte vatandaşlık kimliği olanların Türkçe dilinden Avrupa Dil Portfolyosunda yer alan B2 dil düzeyini gösterir belgeye sahip olması.

ç) Lisans düzeyinde mütercim ve tercümanlık bölümünden mezun olduğuna dair belgeye sahip olmak.

(5) Uluslararası sağlık turizmi biriminde, turistin sağlığı kapsamında bulunan kişiler ile milletlerarası sosyal güvenlik sözleşmesi ve sağlık alanında milletlerarası ikili işbirliği anlaşmaları gereği sağlık hizmeti almak için ülkemize gelen kişilere, yönlendirme ve rehberlik hizmetleri de sunulur.

Yetkinlik kriterleri

MADDE 7 – (1) Uluslararası sağlık turizmi alanında Bakanlıkça Uluslararası Sağlık Turizmi Yetki Belgesi verilebilmesi için:

a) Sağlık tesisinin, EK-1’de yer alan Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisi Yetkinlik Kriterlerinde belirtilen kriterleri taşıması zorunludur.

b) Aracı kuruluşun, EK-2’de yer alan Uluslararası Sağlık Turizmi Aracı Kuruluşu Yetkinlik Kriterlerinde belirtilen kriterleri taşıması zorunludur.

Yetki belgesi

MADDE 8 – (1) Yetki belgesi alabilmek için, sağlık tesisi/aracı kuruluş tarafından, hizmet verdiği faaliyet alanıyla ilgili EK-3’te yer alan yetki belgesi başvuru formu doldurulur, aynı ekte belirtilen başvuru evrakları forma eklenir ve bunlarla Müdürlüğe başvuru yapılır.

(2) Müdürlük tarafından, bu Yönetmeliğin ekindeki yetkinlik kriterlerini taşıyıp taşımadığı dosya üzerinde incelenir. İnceleme sonucunda başvuru evraklarında eksiklik veya kriterlere uygunsuzluk tespit edilmesi hâlinde, yedi iş günü içerisinde sağlık tesisine/aracı kuruluşu bildirilir.

(3) Başvuru evraklarında eksiklik veya kriterlere uygunsuzluk bulunmadığı anlaşılan sağlık tesisi/aracı kuruluş, Müdürlükçe oluşturulan inceleme ekibi tarafından yerinde incelenir. Yerinde inceleme neticesinde yetkinlik kriterleri bakımından uygunluğuna karar verilen başvurular onbeş iş günü içerisinde Bakanlığa

gönderilir. Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde, sağlık tesisine EK-4/A'da yer alan ve aracı kuruluşa EK-4/B'de yer alan Uluslararası Sağlık Turizmi Yetki Belgesi düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Turistin Sağlığı

Turistin sağlığı kapsamındaki hizmetler

MADDE 9 - (1) Ülkemizde toplantı, kongre, ticari veya turizm amaçlı süreli olarak kalan yabancılar, ülkemizde buldukları sırada gelişen hastalıklarında ve acil durumlarında kamu, üniversite veya özel sağlık kuruluşlarında sunulan sağlık hizmetlerinden yararlanabilir.

(2) Acil sağlık hizmetleri ve acil hasta nakilleri ücreti karşılığı sunulur. Ancak, yurtdışında yaşayan ve hiçbir sosyal güvencesi olmayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına 112 acil sağlık hizmetleri ücretsiz sunulur. Kamu tarafından verilen ambulans hizmeti ile acil hasta naklinden elde edilen gelir, hastaya ilk müdahale eden müdürlük döner sermayesine yatırılır.

(3) Acil sağlık hizmeti almak için sağlık tesisine başvuru yapan yabancı hastaların kabul edilmesi ve gerekli tıbbi müdahalenin kayıtsız-şartsız ve gecikmeksizin yapılması zorunludur. Hizmet bedelinin tahsiliyle ilgili işlemler, acil müdahale ve bakım sağlandıktan sonra yapılır.

(4) Trafik kazaları sonucunda verilecek sağlık hizmetlerinin bedeli, Türk vatandaşları ve yabancı uyruklu kişilerin uyuğuna ve sosyal güvencesinin olup olmadığına bakılmaksızın ilgili kanun gereği Sosyal Güvenlik Kurumundan tahsil edilir. Trafik kazalarında, kişinin bizzat kendisinden tedavi bedeli talep edilemez. Ancak trafik kazası nedeniyle acil sağlık hizmeti alan kişinin, isteğe bağlı ilave seyahat sigortası var ise bu sigortaya fatura edilerek poliçe kapsamında ödeme tahsil edilir.

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE TÜKETİCİ HAKLARI YÖNETMELİĞİ

Kanun/Karar No: -

Yayın Tarihi: 28.10.2017

Resmî Gazete No: 30224

İlgili Maddeler: Birinci Bölüm: Madde [4](#)

İkinci Bölüm: Madde [5](#)

Üçüncü Bölüm: Madde [7](#)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektronik haberleşme sektöründe tüketici hak ve menfaatlerini korumaya yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, elektronik haberleşme sektöründe tüketici hakları ile işletmeci yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan gerçek ya da tüzel kişiyi,

b) Abonelik sözleşmesi: İşletmeci ile abone arasında akdedilen ve işletmecinin bir bedel karşılığında dönemsel ya da sürekli olarak bir hizmeti yerine getirmeyi veya mal teminini üstlendiği ya da her ikisini birden kapsayan sözleşmeyi,

c) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

ç) Elektronik haberleşme hizmeti: Elektronik haberleşme tanımına giren faaliyetlerin bir kısmının veya tamamının hizmet olarak sunulmasını,

d) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

e) Kampanya: İşletmeci tarafından sunulmakta olan elektronik haberleşme hizmetlerinin, ilave edimler dâhil özel şartlarla ve belirli bir süre için sunulmasını,

f) Kişisel veri: Belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek veya tüzel kişilere ilişkin bütün bilgileri,

g) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ğ) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

h) Tüketici: Elektronik haberleşme hizmetini ticari veya mesleki olmayan amaçlarla kullanan veya talep eden gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen ancak bu maddenin birinci fıkrasında tanımlanmayan kavramlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Başlıca Haklar ve Yükümlülükler

Tüketici hakları ↑

MADDE 5 – (1) Elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketiciler asgari olarak aşağıda sıralanan haklara sahiptir:

a) Benzer konumdaki tüketicilerin hizmetlere eşit şartlarda erişebilme ve ayırım gözetmeyen adil ücretlerle hizmetlerden yararlanma hakkı,

b) Tüketicilerin elektronik haberleşme hizmetine abone olurken bu hizmeti sağlayan işletmeciyile sözleşme yapma hakkı,

c) Abonelerin kişisel verilerinin kamuya açık rehberlerde yer alıp almamasını talep etme hakkı,

ç) Rehberde ayırım gözetilmeksizin kaydolma ve rehber hizmetinden ücretli ve/veya ücretsiz yararlanma hakkı,

d) Acil arama hizmetleri hakkında bilgilendirilme ve bu hizmetlere ücretsiz erişebilme hakkı,

e) Abonelerin ayrıntılı fatura talep edebilme hakkı,

f) İşletmecinin sunacağı elektronik haberleşme hizmetinin kapsamı hakkında bilgi alabilme hakkı,

g) Abonelere sunulan hizmet için uygulanacak tarifeler/kampanyalar konusunda açık, detaylı ve güncel bilgilere erişebilme hakkı ile tarifelerdeki/kampanyalardaki değişiklikler yürürlüğe girmeden önce bilgilendirilme hakkı,

ğ) Abonelerin katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri de dâhil olmak üzere kısa mesaj, müşteri hizmetleri, internet ve benzeri yöntemlerle katıldıkları tarife, kampanya ve benzeri kapsamda sunulan tüm hizmetlerden başvurduğu yöntem ya da basit bir yöntem ile vazgeçme hakkı,

h) Arızaların giderilmesinde, sağlık, yangın, afet, güvenlik ve benzeri acil durum ve güvenlikle ilgili kurum ve kuruluşlar ile ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, benzer konumdaki tüketiciler arasında ayırım gözetmeme temelinde bir uygulamayı talep etme hakkı,

ı) Uluslararası standartlar ile Kurumun belirleyeceği standartlara uygun kalitede hizmetten yararlanma hakkı.

Şeffaflık ve bilgilendirme

MADDE 6 – (1) İşletmeciler, sundukları elektronik haberleşme hizmetlerine erişim ve bu hizmetlerin kullanımı ile ilgili olarak aşağıdaki bilgiler olmak üzere, özellikle hizmetler arasında seçim yapılırken ve abonelik sözleşmesi kurulurken tüketicilerin karar vermelerinde etkili olabilecek hususlar ile dürüstlük kuralı gereğince bilgilendirilmelerinin gerekli olduğu her durumda talep olmaksızın tüketicileri bilgilendirmekle ve bu bilgilere kolayca ulaşılabilmesini sağlamakla yükümlüdür:

a) İşletmecinin adı, unvanı ve adresi,

b) Sunulacak hizmete ilişkin olarak; hizmetin tanımı ve kapsamı, hizmete erişim ve hizmetin kullanımı konusunda genel hüküm ve

şartlar, hizmet için uygulanacak tarifeler ve varsa abonelik paketleri, tarifelerin içerdiği vergi türleri ile bu vergilerin tarifeler hesaplanırken tarifelere yansıtılma oranı, doğru tüketici algısının oluşması amacıyla tarifelerin yalnızca tüm vergiler dahil değeri, abonelik tesisi dolayısıyla alınacak diğer ücretler, tarife ücreti ile birlikte telsiz kullanım ücreti yansıtılacağına dair abonenin doğru değerlendirme yapabileceği açıklıkta bilgi,

c) Taahhütnamelere ilişkin şartlar, sunulan bakım/onarım hizmetlerine ilişkin genel bilgi ve standart sözleşme şartları ile geri ödeme şartları ve/veya işletmecinin kusurundan kaynaklanan nedenlerle sözleşmede belirtilen hizmet kalite seviyesinin sağlanamaması halinde zararın giderilmesine ilişkin bilgi,

ç) Tüketici şikâyetlerinin çözüm usul ve süreçlerine ilişkin bilgi.

(2) İşletmeci, Kurum düzenlemelerine uygun internet sitesi kurmak veya mevcut internet sitesini bu düzenlemelere uygun hale getirmekle yükümlüdür. İşletmeciler internet sitelerinden şikâyet başvurularının iletilebilmesini ve tüketicinin tam ve gereği gibi bilgilendirilmesini sağlar. İnternet sitelerinde tarife, kampanya ve diğer ücretler ile arıza giderilmesine ilişkin genel hususlar ve fesih gibi hizmet sunum koşulları başta olmak üzere gerekli bilgilere yer verilir.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında abonelere yapılacak bilgilendirme yöntemlerinde Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde değişiklik yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Abonelik Sözleşmesinin Şekli, İçeriği ve Uygulanması

Abonelik sözleşmelerinin kuruluşu ve içeriği

MADDE 7 – (1) İşletmecinin dönemsel ya da sürekli olarak bir hizmeti yerine getirmeyi veya mal teminini üstlendiği durumlarda tarafların birbirine uygun karşılıklı rızası ile abonelik sözleşmesi yapılır. Abonelik sözleşmeleri, elle atılan imza ve güvenli elektronik imza ile yapılabilir. Sözleşmenin kuruluşu ve uygulanması sürecine ilişkin tüm tedbirlerin alınmasına yönelik sorumluluk işletmecide olmak şartıyla Kurum tarafından belirlenecek usuller ile elektronik ortamda abonelik sözleşmesi akdedilebilir. Kurum abonelik sözleşmeleri ile ilgili işletmecilere ilave yükümlülükler getirebilir.

(2) İşletmeciler, abonelik sözleşmelerinde asgari aşağıdaki bilgilerin yer almasını sağlamakla yükümlüdür:

- a) Sözleşmenin konusu,
- b) Sözleşmenin yapıldığı yer ve tarih,
- c) Sözleşme taraflarının isim, unvan ve açık adresleri ile hizmet numarası gibi aboneliği tanımlayıcı bilgi,
- ç) Tarafların yükümlülükleri,
- d) Sözleşmenin süresi, feshi ve yenilenmesine ilişkin şartlar,
- e) Sunulacak hizmetlerin tanımı, hizmet kalitesi seviyeleri ve ilk bağlantının gerçekleştirileceği süre,
- f) Sunulacak bakım/onarım hizmetlerine ilişkin genel bilgi,
- g) Uygulanacak tarifelerin içeriği ve tarifelerdeki değişiklikler hakkında güncel bilgilerin hangi yollardan öğrenilebileceği,
- ğ) İşletmecinin kusurundan kaynaklanan nedenlerle sözleşmede belirtilen hizmet kalitesi seviyesinin sağlanamaması halinde zararın giderilmesi ve/veya geri ödemeye ilişkin prosedür,
- h) Abonenin fatura bedelini süresi içerisinde ödememesi durumunda; hizmet sunumunun ne şekilde ve asgari olarak ne kadar süre içerisinde durdurulabileceğine/kısıtlanabileceğine ilişkin bilgi ile hukuki sonuçlara (temerrüt, yasal takip ve benzeri) ilişkin bilgi,
- ı) Abone tarafından sözleşme tarihinde tercih olunan tarife ve abonelik paketi,
- i) Abone ile işletmeci arasında uzlaşmazlık çıkması halinde yargı yolu da dâhil olmak üzere uygulanacak çözüm prosedürü,
- j) Abonenin hizmetten yararlanabilmesi için gerekli olan teknik ekipman, cihaz ve donanıma ilişkin bilgi,
- k) Hizmetten yararlanılması sırasında oluşabilecek güvenliği tehdit eden durumlara karşı işletmeci ve abone tarafından alınacak ya da alınması gereken tedbirler,
- l) Onaylanması gereken abonelik sözleşmelerinin Kurum tarafından onaylandığı tarih,
- m) Cihaz temini içeren hizmetlerde işletmecinin de cihazın ayıbından sorumlu olduğuna ilişkin bilgi,
- n) Tüketiciden güvence, depozito veya teminat adı altında bir ücret alınması söz konusu ise bu ücretin tutarı ve aboneliğin sona ermesi durumunda tüketiciye ne kadar süre içerisinde ve ne şekilde iade edileceğine ilişkin bilgi,

o) Sözleşmenin feshedilmesi halinde, modem, telefon, uydu alıcısı ve benzeri cihazların işletmeciye iadesi öngörülüyorsa iade sürecine ve cihazın arızalanması halinde izlenecek sürece ilişkin bilgi.

(3) Abonelik sözleşmelerinin en az on iki punto ile hazırlanması, aboneye yükümlülük getiren hususların açık, sade ve anlaşılabilir şekilde siyah koyu harflerle belirtilmesi ve tip abonelik sözleşmelerinin kolay erişilebilir bir şekilde işletmecilerin internet sitelerinde yayınlanması zorunludur.

(4) İşletmeci bu Yönetmeliğe uygun şekilde düzenlenmiş abonelik sözleşmesinin eksiksiz tanzim edilmesiyle yükümlüdür.

(5) İşletmeci, abonelik sözleşmelerinin güvenli elektronik imza ile kurulması halinde kimlik belgesi örneğini temin etmekte yükümlüdür.

(6) Abonelik sözleşmelerinin elle atılan imza ile kurulması halinde, işletmeci abonelik sözleşmesinin yanında;

a) Bireysel aboneliklerde T.C. Kimlik Numarası ile kimlik belgesinin,

b) Kurumsal aboneliklerde yetkili kişinin T.C. Kimlik Numarası ve kimlik belgesi ile temsile yetkili olduğuna dair belge ile imza sirkülerinin,

c) Yabancı uyrukluların aboneliklerinde geçerlilik tarihi uygun pasaport, uluslararası geçerliliği olan muadili belge veya ulusal geçerliliği olan kimlik muadili belgenin,

birer örneğini almakla yükümlüdür. Abonelik tesisi için gerekli kimlik belgesi veya muadili belgelerin aslının ibrazı istenir. İşletmeci tarafından bu belgelerin örneği asılları üzerinden ve yalnızca uygun elektronik ortama aktarılarak alınır.

(7) İşletmeciler, abonelik sözleşmelerini ve sözleşmenin tesisi için gerekli bilgi ve belgeleri kuruluş şekline uygun olarak muhafaza etmekte yükümlüdür.

(8) Abonenin hattının kullanıma açılabilmesi için, abonelik sözleşmesinin tesisine ilişkin belgelerin tam olduğu ve söz konusu belgelerdeki bilgilerin doğruluğu işletmeci tarafından kontrol edilerek gerekli teyit işlemi İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Kimlik Paylaşımı Sisteminden yapılır.

(9) Akdedilen abonelik sözleşmelerinin bir nüshası, abone tarafından aksi belirtilmedikçe sözleşmenin kuruluş şekline göre kâğıt üzerinde veya uygun elektronik ortamda aboneye verilir.

(10) Abonelik sözleşmesi yapılırken rehber hizmetleri için, aboneden bu rehberlerde kişisel verilerinin yer alıp almayacağına ilişkin tercihleri alınır.

(11) İşletmeciler görme engelli olan tüketicilerin talep etmesi halinde abonelik sözleşmelerini ve faturalarını asgari olarak Braille alfabesi ya da sesli olarak dinleterek ücretsiz sunarlar.

Abonelik sözleşmelerinin uygulanması

MADDE 8 – (1) Abonelik sözleşmesinin tesisini müteakip, hizmete ilişkin ücretlendirme, hizmetin aboneye fiilen sunulmasıyla başlar.

(2) İşletmeci sunmadığı veya abonenin talep etmediği/onay vermediği hizmet için aboneye ücret yansıtamaz.

(3) İlgili mevzuat uyarınca kapalı olması esas olan numaralar hariç olmak üzere, abonelik sözleşmesi tesis edilirken ya da daha sonra abone hattının hizmet türüne göre hangi numara gruplarına kapalı olacağı hususunda işletmeciler abonenin talebi uyarınca işlem yapar.

(4) İşletmeci tarafından yapılan bilgilendirmelerde ve abone talebi/onayı ile tesis edilen tüm işlemlerde ispat yükü işletmecidedir.

(5) Abonenin hizmetten yararlanması için işletmeci tarafından kurulumu yapılan teknik ekipman, cihaz veya donanımda işletmeciden kaynaklanan bir sebeple değişiklik gerekmesi halinde işletmeci bunu ücretsiz olarak gerçekleştirmekle yükümlüdür.

(6) İşletmecinin cihaz temin ettiği hizmetlerde işletmeci de cihazın ayıbından sorumludur.

(7) İşletmeciler; abonelik sözleşmeleri, taahhütname gibi adlar altında aboneden yazılı olarak alınan ve mali sorumluluk doğuran işlemlere ait irade beyanlarına Kurum düzenlemelerine uygun olarak çevrimiçi işlem merkezi üzerinden erişim imkânı sağlar.

(8) İşletmeciler abonelik kayıtlarının güncel ve doğru tutulmasını sağlar.

(9) Abonenin onayının alınması, abonenin yapılan işlemlere dair kabulünü gösteren ispatlanabilir irade beyanı veya belgesinin sağlanması şeklinde yorumlanır.

(10) İşletmeciler tarafından pazarlama veya cinsel içerik iletimi gibi maksatlarla yapılacak haberleşmelerde abone ve kullanıcıların izinlerinin alınması esastır. İşletmeciler sundukları hizmetlere ilişkin abone ve kullanıcıları ile siyasi propaganda içerikli haberleşme

yapamazlar. Kurum bu hükmün uygulanmasına ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

(11) Kurum kıst ücret uygulamasına ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

(12) İşletmeciler, teknolojik yeniliklerin kullanılması dâhil olmak üzere engelli kullanıcıların, diğer kullanıcılarla benzer koşullarda hizmet alabilmesine yönelik özel ihtiyaçlarını dikkate alır. Kurum, engelli kullanıcılara yönelik hizmetlere ilişkin işletmecilere yükümlülük getirmeye yetkilidir.

Abonelik sözleşmelerinin incelenmesi ve Kurum onayı

MADDE 9 – (1) Kurum, re'sen veya şikâyet üzerine abonelik sözleşmelerini işletmecilerden isteyebilir. Kurum, işletmeciler ile tüketiciler arasında imzalanan abonelik sözleşmelerini inceler ve değiştirilmesi uygun görülen hususları işletmeciye bildirir. İşletmeci, söz konusu değişiklikleri on beş gün içinde yerine getirir. Kurum gerekli gördüğü hallerde işletmeciye ek süre tanıyabilir.

(2) Onayı mevzuat gereği zorunlu kılınan ve/veya Kurum tarafından gerekli görülen abonelik sözleşmeleri Kurum onayına tabidir.

Abonelik sözleşmelerindeki haksız şartlar ve sözleşmenin yorumu

MADDE 10 – (1) İşletmecinin aboneyle müzakere etmeden, tek taraflı olarak abonelik sözleşmesi, taahhütname veya kampanyalara koyduğu ve tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde, dürüstlük kuralına aykırı düşecek biçimde abone aleyhine dengesizliğe neden olan hükümler yazılmamış sayılır. Abonelik sözleşmesinde yer alan kaydın açık ve anlaşılır bir biçimde kaleme alınmamış olması veya birden çok anlama gelmesi halinde de, abonenin mağduriyetine neden olduğu kabul edilir ve bu durumda abone lehine yorum esastır.

(2) Abonelik sözleşmesinde yer alan bir kayıt, dayanağı olan düzenlemenin temelinde yatan asli düşünceye aykırı düşüyorsa veya sözleşme doğasından gelen temel hak ve borçları, sözleşmenin amacına ulaşmasını tehlikeye düşürecek ölçüde sınırlandırıyorsa, bu kaydın dürüstlük kuralının gereklerine aykırı olarak abone aleyhine olduğu kabul edilir.

(3) Hal ve şartlara ve özellikle sözleşmenin dış görünümüne göre, abonenin hesaba katması beklenemeyecek ölçüde alışılmamış nitelikteki sözleşme şartları, sözleşme kapsamına dâhil sayılmaz.

(4) Abonelik sözleşmesinde yer alan bir kayıt, bu maddenin birinci fıkrasına göre yazılmamış sayılır ise sözleşme, kalan muhtevası ile geçerlidir. Bu gibi durumlarda sözleşme içeriği düzenlemelere göre tayin edilir. Sözleşme içeriğinin bu şekilde belirlenmesiyle meydana gelen değişiklik, abone için beklenemeyecek sonuçlar doğuruyorsa sözleşme bütünüyle geçersiz hale gelir.

(5) Bu Yönetmeliğin EK-1'inde abonelik sözleşmelerinde yer alan ve haksız olarak kabul edilebilecek şartlar listesi yol göstermek ve sınırlayıcı mahiyette olmamak üzere yer almaktadır.

(6) Yönetmeliğin bu maddesinin uygulanmasında abonelik sözleşmesi ifadesi, taahhütnameler, abonelik sözleşmesine yapılan her türlü ek ile sözleşmedeki değişiklik, tarife ve kampanya şartlarını kapsar.

7061 SAYILI BAZI VERGİ KANUNLARI İLE DİĞER BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun/Karar No: 7061

Yayın Tarihi: 20.10.2016

Resmî Gazete No: 29863

İlgili Maddeler: Madde [39](#), [119](#) ve [120](#)

MADDE 1 ila 3 - (4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununa ilişkin olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 4- (18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 5- (14/4/1341 tarihli ve 618 sayılı Limanlar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 6- (26/12/1925 tarihli ve 697 sayılı Günün Yirmidört Saate Taksimine Dair Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 7 ila 9 - (21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 10- 11- (13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 12- (29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 13- (8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 14- 15- (31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 16 ila 20- (4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 21- (16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 22 ila **26-** (18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 27- (21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 28- (14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 29- 30- (1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 31- 32- (2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 33- 34- (14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 35- (29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 36- (26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 37- (5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 38- (21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 39- 40- (14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 39- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 40 ıncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu ve havacılık güvenliği

MADDE 40- Tüm sivil havacılık faaliyetleri ile sivil havacılık tesis ve eklentilerinin yasadışı eylemlere karşı korunması amacıyla uluslararası uygulamalara uygun olarak gereken mevzuatı hazırlamak, denetlemek, uygun eğitimlerin alınmasını sağlamak ve ülkemizi uluslararası kuruluşlar nezdinde temsile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilidir. Bakanlık, bu görevini öncelikle İçişleri Bakanlığı olmak üzere diğer kurum ve kuruluşlar ile koordineli şekilde yürütür.

Sivil havacılık güvenliği ile ilgili politikaların belirlenmesi ile kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumlu olmak üzere, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı veya güvenlikten sorumlu Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarları veya Müsteşar Yardımcıları, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcileri, Gümrükler Genel Müdürü ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Sivil Havacılık Genel Müdürü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürünün katılımıyla Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu oluşturulur. Kurulun üyeleri, görev ve yetkileri, Kurul kararıyla havaalanlarında da dahil oluşturulacak alt kurullar ve alt kurulların görev ve yetkileri İçişleri Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Sivil havacılık alanında faaliyet gösteren tüm kurum ve kuruluşlar, şahıslar ve yolcuların uyması gereken güvenlik tedbirleri ile yasaklanan hususlar, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla uygun bulunan Şikago Sözleşmesinin 17 numaralı eki ile uluslararası uygulamalara ve önlemlere uygun olarak Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu tarafından hazırlanan ve İçişleri Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Acil durumlarda alınması gereken ilave tedbirler, İçişleri Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcileri, Sivil Havacılık Genel Müdürü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdüründen oluşan Güvenlik Komisyonu tarafından alınır.

Havaalanlarında, ulusal ve uluslararası mevzuata göre güvenliğin sağlanması, havacılık güvenliğine yönelik kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonun tesis edilmesi, kurum ve kuruluşların havacılık güvenliğine yönelik çalışmalarının denetlenmesi, denetim sonuçlarının takibi ve icrası, havaalanı güvenlik programının oluşturulması ve icrası 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca görevlendirilen mülki idare amiri tarafından yerine getirilir. Havaalanı mülki idare amirlerinin havaalanlarındaki havacılık güvenliğine ilişkin görev, yetki ve sorumlulukları İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikte düzenlenir.

Havayolu ile seyahat edecek kişilerin bilgileri kişilerin seyahatini kolaylaştırmak veya güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde toplanabilir, kaydedilebilir, işlenebilir, paylaşılabilir, havacılık güvenliği ve emniyetini sağlamak üzere değerlendirilerek gereken tedbirler alınabilir. Bu kapsamda, talep halinde yolcu bilgileri havayolu işletmeleri veya kurumlar tarafından üçüncü ülkelerle İçişleri Bakanlığının uygun görüşü ile paylaşılabilir. İçişleri Bakanlığı değerlendirme esnasında ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile koordine sağlar ve müteakabiliyet çerçevesinde karar verir.

Türk tescilli sivil hava araçlarında özel eğitimli silahlı güvenlik görevlileri bulundurulabilir. Türkiye'ye uçuşu olan yabancı tescilli sivil hava araçlarında silahlı güvenlik görevlisi bulundurulmasına izin verilmesine, müteakabiliyet ilkesi saklı kalmak kaydıyla İçişleri Bakanlığı yetkilidir. Silahlı güvenlik görevlisinin görev, yetki ve sorumlulukları İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 41 ila 44- (25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 45-46- (22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 47 ila 50 - (4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 51- 52- (12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 53- 54- (25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 55- 56- (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 57- (12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 58 ila 61- (29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 62 ila 64 -(3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 65 ila 68 - (4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 69- (9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 70- 71-(28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 72 ila 75 - (6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 76- (9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 77- (6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent ve Marka Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 78- (10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 79- (18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 80- (22/6/2004 tarihli ve 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 81- (5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 82- 83 - (16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 84- (3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 85 - 86- (3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 87- (31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 88 ila 91- (13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 92- (11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 93- (21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 94- 95- (20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 96- (21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 97 ila 99- (5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 100- (14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 101- (13/10/2010 tarihli ve 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 102- (19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 103- 104- (20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 105- (12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 106- (21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 107 ila 111- (6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 112- 113- (14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 114- 115- (24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 116- (7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 117- 118 - (23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 119- 120- (24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 119- 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 27 nci maddesinin dördüncü fıkrasına “diğer kamu görevlileri kurumlarının muvafakati” ibaresinden sonra gelmek üzere “, hâkimler ve savcılar ise kendilerinin muvafakati” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 120- 6698 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) En az dört yıllık lisans öğrenimi veren siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat, hukuk ve işletme fakültelerinden, mühendislik fakültelerinin elektronik, elektrik-elektronik, elektronik ve haberleşme, bilgisayar, bilişim sistemleri mühendisliği bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğrenim kurumlarından mezun olanlardan; mesleğe özel yarışma sınavı ile girilen ve belirli süreli meslek içi eğitimden ve özel bir yeterlik sınavından sonra 657 sayılı Kanunun 36 nci maddesinin “Ortak Hükümler” başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen unvanlara ilişkin kurumların merkez teşkilatlarına ait kadrolara atanmış ve bu kadrolarda aylıksız izin süreleri hariç en az iki yıl bulunmuş olanlar ile öğretim üyesi kadrolarında bulunanlar, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az yetmiş puan almış olmak ve atama tarihi itibarıyla kırk yaşından gün almamış olmak kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde

Kişisel Verileri Koruma Uzmanı olarak atanabilirler. Bu şekilde atanacakların sayısı on beşi geçemez.”

MADDE 121- 122- (23/2/2017 tarihli ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu veya özel kanunlarda yer alan hükümler nedeniyle yargı harçlarından muaf olan ya da yaptıkları işlemler istisna olan kamu idareleri adına hükmedilmiş olan yargı harçları tahsil edilmez, tahsil edilmiş bulunan yargı harçları red ve iade edilmez.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Maliye Bakanlığına bağlı Kefalet Sandığının 31/12/2017 tarihi itibarıyla bankadaki hesabının dört yüz seksen milyon Türk liralık tutarı, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde 2018 yılı içerisinde Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutarlar genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

(2) Türk Patent ve Marka Kurumunun 31/12/2017 tarihi itibarıyla bankadaki hesabının yüz elli milyon Türk liralık tutarı, 31/1/2018 tarihine kadar Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutar genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

MADDE 123- (1) Bu Kanunun;

a) 1 inci, 3 üncü ve 82 nci maddeleri yayımlandığı ayın son günü,

b) 7 nci, 9 uncu, 10 uncu, 16 ncı, 17 nci, 18 inci, 22 nci, 23 üncü, 24 üncü, 25 inci, 26 ncı maddeleri, 42 nci maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinin birinci paragrafında yapılan değişiklik, 67 nci ve 72 nci maddeleri, 75 inci maddesi ile 4760 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yapılan değişiklik, 86 ncı, 88 inci, 89 uncu maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “Bankalara borçları”, “bankalara veya” ibarelerine yönelik değişiklik ile “söz konusu kıymetlerin satışından doğan kazançların %75’lik kısmı” ibaresine yönelik değişikliğin parantez içi hükmü, “bankaların” ibaresinden sonra eklenen hüküm ve (i) bendinde yapılan değişiklik, 98 inci maddesi ile 5809 sayılı Kanunun 46 ncı

maddesinin ikinci fıkrasına eklenen cümle ve geçici 2 nci maddesi 1/1/2018 tarihinde,

c) 11 inci, 13 üncü ve 41 inci maddeleri, 42 nci maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına eklenen (ç) bendi ve 83 üncü maddesi yayımlandığı ayı izleyen ay başında,

ç) 14 üncü maddesi 1/1/2017 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 15 inci maddesi 1/9/2017 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) 62 nci maddesi ile 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen onuncu fıkrası, 63 üncü maddesi ile aynı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (h) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin değişiklik ve 93 üncü maddesi 1/7/2018 tarihinde,

f) 76 ncı maddesi 1/1/2018 tarihinden itibaren tahsil edilen gelirlere uygulanmak üzere aynı tarihte,

g) 97 nci maddesi ve 98 inci maddesi ile 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine eklenen yedinci fıkrası 1/1/2018 tarihinden itibaren elde edilecek net satışlara uygulanmak üzere aynı tarihte,

ğ) 106 ncı maddesi 1/1/2019 tarihinde,

h) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 124- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLETLERARASI SÖZLEŞMELER

Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması (ETS-108) Sözleşmesi'nin İlişik Beyanlarla Birlikte Onaylanması Hakkında Karar

Kanun/Karar No: 2016/8576

Yayın Tarihi: 17.03.2016

Resmî Gazete No: 29656

28 Ocak 1981 tarihinde Strazburg'da imzalanan ve 30/1/2016 tarihli ve 6669 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi"nin ilişik beyanlarla birlikte onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 26/2/2016 tarihli ve 10553907 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 29/2/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKAN

Avrupa Konseyi Antlaşması Serileri - No 108

KİŞİSEL VERİLERİN OTOMATİK İŞLEME TABİ TUTULMASI KARŞISINDA BİREYLERİN KORUNMASI SÖZLEŞMESİ

Strazburg, 28.1.1981

ETS 108 - Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Kişilerin Korunması

Giriş

İşbu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi Üyesi Devletler,

Avrupa Konseyinin amacının özellikle hukukun üstünlüğüne ve insan hakları ile temel özgürlüklere saygılı olarak, üyeleri arasında daha yakın bir birliğin gerçekleştirilmesi olduğuna inanarak;

Otomatik işleme tabi olan kişisel verilerin sınırlar ötesi akışının yoğunluk kazanması karşısında, temel hak ve özgürlüklere ilişkin güvencelerin, özellikle de özel yaşama saygı hakkının genişletilmesinin arzu edilebilir olduğunu değerlendirerek;

Aynı zamanda sınırları dikkate almaksızın haber alma özgürlüğüne ilişkin yükümlülüklerini de teyit ederek;

Temel değerler olan özel yaşama saygı ile halklar arasında serbest bilgi akışını birbiriyle uzlaştırma gerekliliğini kabul ederek;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Bölüm I - Genel hükümler

Madde 1 - Konu ve amaç

İşbu Sözleşmenin amacı, her bir Tarafın ülkesinde, uyruğu veya ikamet yeri ne olursa olsun her gerçek kişinin temel hak ve özgürlüklerini ve özellikle kendisiyle kişisel verilerin otomatik işleme tabi tutulması karşısında özel hayata saygı hakkını güvence altına almaktır ("verilerin korunması").

Madde 2 - Tanımlar

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından:

- "Kişisel veriler": Kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişi ("ilgili kişi") hakkındaki tüm bilgileri ifade eder.
- "Otomatik veri dosyası" otomatik işleme konu olan bilgilerin tümünü ifade eder;
- "Otomatik işlem"den, tamamen veya kısmen otomatik yöntemlerle gerçekleştirilen verilerin kaydı, bu verilere mantıksal ve/veya aritmetik işlemlerin uygulanması, verilerin değiştirilmesi, silinmesi, geri elde edilmesi veya dağıtılması anlaşılır.
- "Dosya yöneticisi", otomatik veri dosyasının amacının ne olacağı, hangi kişisel veri kategorilerinin kaydedilmesi gerektiği ve bunlara hangi işlemlerin uygulanacağı hakkında

karar verebilecek olan gerçek veya tüzel kişileri, kamu kurumunu, birimi veya ulusal kanunlara göre yetkili olan diğer kuruluşları ifade eder.

Madde 3 - Kapsam

1. Taraflar, işbu Sözleşmeyi kamu sektöründe ve özel sektörde, otomatik kişisel veri dosyalarına ve kişisel verilerin otomatik işleme tabi tutulması konusunda uygulamayı taahhüt ederler.
2. Her devlet, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya taraf olma belgelerinin tevdi edilmesi sırasında veya daha sonra herhangi bir zamanda Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir beyanla:
 - a. İşbu Sözleşmeyi, listesi tevdi edilecek olan belli otomatik kişisel veri dosyası kategorilerine uygulamayacağını bildirebilir. Ancak, devlet bu listeye, kendi iç hukukunun otomatik verilerin korunmasına ilişkin hükümlerine tabi olan otomatik dosya kategorilerini dahil edemez. Bu nedenle, ilave otomatik kişisel veri dosyası kategorilerinin kendi iç hukukunun verilerin korunmasına ilişkin hükümlerine tabi kılınması halinde, yapacağı yeni bir beyanla söz konusu listeyi tadil eder;
 - b. İşbu Sözleşmeyi, topluluklar, dernekler, vakıflar, şirketler, kurumlar ve tüzel kişiliğe sahip olsun veya olmasın, doğrudan veya dolaylı olarak gerçek kişilerin bir araya gelmesiyle oluşmuş her çeşit diğer kuruluş hakkında da uygulayacağını bildirebilir;
 - c. İşbu Sözleşmeyi, otomatik bilgi işleme konu olmayan kişisel veri dosyaları hakkında da uygulayacağını bildirebilir.
3. Yukarıdaki 2. fıkranın b veya c bendinde tanımlanan beyanlardan biriyle işbu Sözleşmenin uygulama alanını genişleten her devlet, söz konusu beyanda, genişletmenin ancak tevdi edeceği bir listede gösterilen bazı kişisel dosya kategorilerine uygulanacağını belirtebilir.
4. Yukarıdaki 2. fıkranın a bendinde öngörülen beyanla belli otomatik kişisel veri dosyası kategorilerini Sözleşmenin uygulama alanı dışında tutan Taraf, bunları uygulama alanı dışında tutmayan bir Taraftan işbu Sözleşmenin söz konusu kategoriler hakkında uygulanmasını isteyemez.
5. Keza, işbu maddenin 2.b ve 2.c bentlerinde öngörülen kapsam genişletmelerinden herhangi birini yapmayan Taraf, bu genişletmeleri yapan herhangi bir Tarafın bu hususlarda Sözleşmeyi uygulaması gerektiğini öne süremez.

6. İşbu maddenin yukarıdaki 2. fıkrasında öngörülen beyanlar, bunları yapmış olan Devlet bakımından, bu beyanların imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya taraf olma belgelerinin tevdi edilmesi sırasında yapılması halinde, sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihte; eğer beyanlar daha sonra yapılmışsa bunların Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alınmasından üç ay sonra hüküm ifade eder. Bu beyanlar Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir bildirim ile kısmen veya tamamen geri alınabilir. Beyanların geri alınması, bildirim alındığı tarihten üç ay sonra hüküm ifade eder.

Bölüm II - Verilerin korunmasına ilişkin temel ilkeler

Madde 4 - Tarafların Görevleri

1. Her Taraf, kendi iç hukukunda, işbu bölümde yer alan verilerin korunmasına ilişkin temel ilkelere işlerlik kazandırmak amacıyla gerekli önlemleri alır.
2. Bu önlemlerin Tarafça, en geç, Sözleşmenin kendisi bakımından yürürlüğe girdiği tarihte alınması zorunludur.

Madde 5 - Verilerin niteliği

Otomatik işleme konu olan kişisel veriler:

- a. Adil biçimde ve yasal yoldan elde edilir ve işlenir.
- b. Belli ve meşru amaçlar için kaydedilir ve bu amaçlara aykırı şekilde kullanılmaz.
- c. Kaydedilme amaçlarına göre uygun ve yerinde olur ve aşırı olmaz;
- d. Doğru bilgileri yansıtır ve gerektiğinde güncellenir;
- e. Kaydedilme amaçlarını gerçekleştirmek için gerekli olan süreyi aşmayacak şekilde kişilerin kimliklerini belirlemeye imkân veren bir biçimde saklanır.

Madde-6 Özel veri kategorileri

İç hukukta uygun güvenceler sağlanmadıkça, ırksal kökeni, siyasi düşünceleri, dini veya diğer inançları ortaya koyan kişisel veriler ile sağlık veya cinsel hayatla kişisel veriler, otomatik işleme tabi tutulmaz. Aynı şey ceza mahkumiyetiyle kişisel veriler için de geçerlidir.

Madde-7 Verilerin güvenliği

Otomatik dosyalara kaydedilen kişisel verileri korumak için, bunların kaza sonucu veya izinsiz olarak imhasına veya kaza sonucu kaybolmasına veya bunların izinsiz olarak elde edilmesine, değiştirilmesine veya dağıtılmasına karşı uygun güvenlik önlemleri alınır,

Madde-8 İlgili kişi hakkındaki ek güvenceler

Herkes:

- a. Otomatik kişisel veri dosyasının mevcudiyetini, temel amaçlarını, dosya yöneticisinin kimliğini ve mutlak ikamet yerini veya başlıca işyerini öğrenmek;
- b. Makul aralıklarla ve aşırı gecikmeye veya masrafa maruz kalmadan kendisi ile ilgili kişisel verilerin otomatik dosyada bulunup bulunmadığının teyidini almak ve bu bilgilerin kendisine anlaşılır bir biçim altında iletilmesini sağlamak;
- c. Gerekli olan durumlarda, bu verileri düzeltirmek veya bunların, işbu Sözleşmenin 5. ve 6. maddelerinde belirtilen temel ilkelere işlerlik sağlayan iç hukuk hükümlerinin ihlali suretiyle işlenmiş olması halinde, söz konusu verileri sildirmek;
- d. İşbu maddenin b ve c fıkralarında öngörülen teyit talebinin veya duruma göre bildirim, düzeltme veya silme talebinin yerine getirilmemesi halinde bir başvuru yolundan yararlanmak hakkına sahiptir.

Madde 9 - İstisnalar ve kısıtlamalar

1. İşbu maddede belirtilen sınırlar dışında, Sözleşmenin 5, 6 ve 8. maddeleri hükümlerine hiçbir istisna getirilemez.
2. Taraf devletin kanunlarında öngörülmüş olması ve demokratik bir toplumda aşağıdaki hususların sağlanması için gerekli bir önlem oluşturması halinde işbu Sözleşmenin 5, 6 ve 8 maddelerine istisna getirilebilir:
 - a. Devlet güvenliğinin korunması, kamu güvenliği, devletin mali menfaatleri veya suçların önlenmesi;
 - b. İlgili kişinin veya başkasının hak ve özgürlüklerinin korunması.
3. İlgili kişilerin özel yaşamlarına tecavüz tehlikesi bulunmadığının açık olduğu durumlarda, 8 maddenin b, c ve d fıkralarında düzenlenen haklar istatistikî veya bilimsel amaçlar için kullanılan kişisel veri dosyaları bakımından kanunla kısıtlanabilir.
- 4.

Madde 10 - Yaptırımlar ve başvuru yolları

Her bir Taraf, işbu bölümde düzenlenen verilerin korunması hakkındaki temel ilkelere işlerlik sağlayan iç hukuk kurallarının ihlaliyle uygun yaptırımlar ve başvuru yolları getirmekle yükümlüdür.

Madde 11 - Genişletilmiş koruma

İşbu bölümde yer alan hükümlerden hiçbiri, her devletin, ilgili kişilere işbu Sözleşmede öngörülenden daha fazla koruyucu önlem sağlaması imkanını sınırlayacak veya buna halel getirecek şekilde yorumlanamaz.

Bölüm III- Sınır ötesi veri akışları

Madde-12 Kişisel verilerin sınır ötesi akışı ve iç hukuk

1. Otomatik işleme konu olan veya otomatik işleme konu olmak üzere toplanmış olan kişisel verilerin her türlü yoldan ulusal sınırların ötesine transferinde aşağıdaki hükümler uygulanır.
2. Bir Taraf, münhasıran özel yaşamın korunması amacıyla kişisel verilerin diğer bir Tarafa sınır ötesi akışını yasaklayamaz veya özel müsadeye tabi tutamaz.
3. Bununla birlikte her bir Taraf, 2. fıkradaki hükümlere aşağıdaki durumlarda istisnalar getirebilir:
 - a. Kendi mevzuatının, belli kişisel veri veya otomatik kişisel veri dosyası kategorileri için, bu verilerin veya dosyaların doğasından kaynaklanan özel düzenlemeler içermesi, diğer Tarafın düzenlemelerinin ise eşdeğer bir koruma içermemesi durumunda;
 - b. Bu transferin bir Tarafın ülkesinden, bir diğer Taraf üzerinden Taraf olmayan bir devletin ülkesine yapılması durumunda, bu bendin başında atıfta bulunulan Tarafın mevzuatının boşluklarından yararlanmak üzere yapılacak bu tür transferleri engellemek amacıyla.

Bölüm IV - Karşılıklı yardımlaşma

Madde 13 - Taraflar arasında işbirliği

1. Taraflar, işbu Sözleşmeyi uygulamak üzere birbirlerine karşılıklı yardımda bulunmayı taahhüt ederler.
2. Bu amaçla:
 - a. Taraflardan her biri bir veya birden fazla makam tayin ederek, bunların isim ve adreslerini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirir;

- b. Birden fazla makam tayin eden her bir Taraf, yukarıdaki bentte atıfta bulunulan bildirimde, bu mercilerden her birinin yetkisini belirtir.
3. Taraflardan birinin tayin ettiği bir makam, diğer Tarafın tayin ettiği bir makamın talebi üzerine:
 - a. Verilerin korunması hakkındaki hukukuna ve idari uygulamalara ilişkin bilgileri verir.
 - b. İç hukukuna ve münhasıran özel yaşamın korunması amacına uygun olarak, otomatik işleme konu olan kişisel verilerin kendileri istisna olmak üzere, ülkesinde gerçekleştirilen otomatik işlemlerle ilgili somut bilgilerin sağlanması için gerekli tüm önlemleri alır.

Madde 14 - Yabancı ülkelerde ikamet eden ilgili kişilere yardım

1. Taraflardan her biri, kendi iç hukukunda öngörülen, işbu Sözleşmenin 8. maddesinde belirtilen ilkelere işlerlik kazandıran hakların kullanılması için, yabancı ülkede ikamet eden tüm kişilere yardımda bulunur.
2. Eğer böyle bir kişi diğer bir Tarafın ülkesinde ikamet ediyorsa, talebini bu Tarafın tayin ettiği makama yapma imkanına da sahip olmalıdır.
3. Yardım talebi, gerekli tüm bilgileri, diğerleri yanında özellikle aşağıdakilerle ilgili bilgileri içerir:
 - a. Talepte bulunanın isim ve adresi ile bu kişiyi belirlemeye yarayan tüm hususlar,
 - b. Talebin konusu kişisel verilerin yer aldığı otomatik dosya veya yöneticisi,
 - c. Talebin amacı.

Madde 15 - Tayin edilen makamlarca sağlanan yardıma ilişkin güvenceler

1. Bir Tarafın tayin ettiği makam, ne kendisine muhatap bir yardım talebini desteklemek amacıyla talebe eklenen bilgiyi, ne de kendi talep ettiği yardım üzerine diğer bir Tarafın tayin ettiği makamdan sağladığı bilgiyi, yardım talebinde belirtilen amaçlar dışında kullanabilir.
2. Taraflardan her biri, tayin edilen makamın personelinin veya bu makam adına hareket eden kişilerin, bu bilgilerin gizli tutulması veya paylaşılmaması hususunda yükümlülüklerle tabi olmasını sağlayacaktır.
3. Tayin edilen makam hiçbir durumda, 14. maddenin 2. fıkrasına göre yabancı ülkede ikamet eden ilgili kişinin

muvafakatini almadan, kendi insiyatifiyle bu kişi adına yardım talebinde bulunmaya yetkili kılınmayacaktır.

Madde-16 Yardım taleplerinin reddi

İşbu Sözleşmenin 13 ve 14. maddeleri uyarınca kendisine yardım talebi intikal eden tayin edilmiş makam, aşağıdaki durumlar dışında yardım talebini reddedemez:

- a. Yapılan talep, yanıt vermekle sorumlu makamın verilerin korunması konusundaki yetkisi dışında kalıyorsa;
- b. Talep, işbu Sözleşme hükümlerine uygun değilse;
- c. Talebin yerine getirilmesi, bunu yerine getirecek makamın bağlı olduğu devletin egemenliğine, güvenliğine veya kamu düzenine veya bu devletin yetkisi altındaki kişilerin haklarına ve temel özgürlüklerine aykırı ise.

Madde 17 - Yardım giderleri ve yöntemleri

1. Tarafların 13. madde uyarınca birbirlerine yaptıkları karşılıklı yardım ile 14. madde uyarınca yabancı ülkede ikamet eden ilgili kişilere yaptıkları yardım, uzman ve tercüman ücretleri dışında, hiçbir masraf veya harcı gerektirmeyecektir. Bu masraf ve harçlar, yardım talebinde bulunan makamı tayin eden Tarafça karşılanacaktır.
2. İlgili kişi, bir başka Tarafın ülkesinde kendi hesabına yapılan işlemlerle olarak, bu Tarafın ülkesinde ikamet eden kişilerce yasal olarak ödenmesi gereken harç ve masraf dışında, hiçbir harç ve masraf ödemek zorunda olmayacaktır.
3. Yardımla ilgili diğer hususlar ve özellikle yardımın şekli ve usulü ile kullanılacak dile ilişkin konular, Taraflar arasında doğrudan kararlaştırılacaktır.

Bolum V - Danışma Komitesi

Madde 18 - Komitenin oluşumu

1. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra bir Danışma Komitesi kurulur.
2. Taraflardan her biri, bu komiteye bir asıl temsilci, bir de temsilci vekili tayin eder. Sözleşmeye taraf olmayan Avrupa Konseyi üyesi her devlet Danışma Komitesinde bir gözlemci tarafından temsil edilme hakkına sahiptir.
3. Danışma Komitesi, oybirliği ile alacağı bir kararla, Avrupa Konseyi üyesi olmayan ve Sözleşmeye taraf olmayan herhangi bir devleti, belli bir oturumunda bir gözlemci tarafından temsil edilmeye davet edebilir.

Madde 19 - Komitenin işlevleri

Danışma Komitesi:

- Sözleşmenin uygulanmasını kolaylaştırmak veya iyileştirmek amacıyla önerilerde bulunabilir;
- Aşağıdaki 21. maddeye uygun olarak Sözleşmede değişiklik yapılmasını önerebilir;
- Sözleşmede değişiklik yapılmasına ilişkin olarak 21. maddenin 3. fıkrası uyarınca kendisine sunulan tüm öneriler hakkında görüş bildirir;
- Taraflardan birinin talebi üzerine, işbu Sözleşmenin uygulanması ile ilgili tüm sorular hakkında görüş bildirebilir.

Madde 20 - Usul

- Danışma Komitesi, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından toplantıya çağırılır. Komite ilk toplantısını, işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesini izleyen on iki ay içerisinde yapar. Komite, müteakip toplantılarını en az iki yılda bir yapar, ayrıca Tarafların temsilcilerinin üçte birinin talebi üzerine herhangi bir zamanda toplanır.
- Danışma Komitesi toplantısı yeter sayısı, Taraf temsilcilerinin salt çoğunluğudur.
- Danışma Komitesi, her toplantı sonunda, yaptığı çalışmalar ve Sözleşmenin işleyişi hakkında Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine bir rapor sunar.
- İşbu Sözleşme hükümleri istisna olmak üzere Danışma Komitesi iç tüzüğünü kendisi düzenler.

Bölüm VI. Değişiklikler

Madde 21 - Değişiklikler

- Taraflardan biri, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi veya Danışma Komitesi işbu Sözleşmede değişiklik yapılmasını önerebilir.
- Her değişiklik önerisi, Avrupa konseyi Genel Sekreteri tarafından, Avrupa Konseyi üyesi Devletlere ve 23. madde hükümleri uyarınca Sözleşmeye katılan veya katılmaya çağrılan üye olmayan her devlete bildirilir.
- Taraflardan biri veya Bakanlar Komitesi tarafından yapıları her değişiklik önerisi, Bakanlar Komitesine değişiklik hakkında görüş sunacak olan Danışma Komitesine bildirilir.
- Bakanlar Komitesi, teklif edilen değişikliği ve Taraflar Komitesi tarafından sunulabilecek her türlü görüşü dikkate alarak söz konusu değişikliği kabul edebilir.

5. Bakanlar Komitesi tarafından bu maddenin 4. fıkrasına göre kabul edilen her türlü değişiklik metni, kabul için Tarafalara iletilir.
6. İşbu Maddenin 4. fıkrası uyarınca kabul edilen herhangi bir değişiklik, tüm Tarafların bunu kabul ettiklerini Genel Sekretere bildirmelerini izleyen otuzuncu günde yürürlüğe girer.

Bölüm XI - Son hükümler

Madde 22 - Yürürlüğe girme

1. İşbu Sözleşme Avrupa Konseyi üyesi devletlerin imzasına açıktır. Onay, kabul ya da uygun bulmaya tabidir. Onay, kabul ya da uygun bulma belgeleri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine teslim edilir.
2. Bu Sözleşme, en az beş Avrupa Konseyi üye devletinin önceki fıkranın hükümlerine göre Sözleşmeyle bağlı olma yönündeki muvafakatlerini ifade ettikleri tarihten itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.
3. Daha sonradan Sözleşme ile bağlı olmak istediğini beyan eden herhangi bir üye devlet bakımından Sözleşme; onay, kabul ya da uygun bulma belgesini teslim etme tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde-23 Üye olmayan devletlerin katılımı

1. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Statüsünün 20. maddesinin d. fıkrasında öngörülen çoğunlukla ve komiteye katılma hakkına sahip Taraf Devlet temsilcilerinin oybirliğiyle Avrupa Konseyine üye olmayan herhangi bir Devleti işbu Sözleşmeye katılmaya davet edebilir.
2. Katılan her Devlet için Sözleşme, katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edildiği tarihten sonraki üç aylık dönemin bitimini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 24 - Ülkesel hükümler

1. Herhangi bir Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya taraf olma belgelerini tevdi ederken, Sözleşmenin uygulanacağı ülkeyi veya ülkeleri belirtebilir.
2. Herhangi bir Devlet, daha sonraki bir tarihte Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir bildirimle, işbu Sözleşmenin uygulama alanını, bildirimde belirtilen başka herhangi bir

ülkeye teşmil edebilir. Sözleşme, söz konusu ülke bakımından, söz konusu beyanın Genel Sekreter tarafından alınma tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

3. Önceki iki fıkra uyarınca yapılan herhangi bildirim, söz konusu bildirimde belirtilen herhangi bir ülke bakımından Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir bildirim ile geri çekilebilir. Söz konusu geri çekme, söz konusu bildirim Genel Sekreter tarafından alınma tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü geçerlilik kazanır.

Madde 25 - Çekinceler

İşbu Sözleşme hükümlerine hiçbir çekince konulamaz.

Madde 26 - Fesih

1. Taraflardan herhangi biri, herhangi bir zamanda Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir bildirim yoluyla bu Sözleşmeyi feshedebilir.
2. Söz konusu fesih, söz konusu bildirim Genel Sekreter tarafından alınma tarihinden itibaren altı aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü geçerlilik kazanır.

Madde 27 - Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Konsey üyesi Devletlere ve bu Sözleşmeye katılan her Devlete aşağıdakileri bildirecektir:

- a. her imzayı;
- b. tevdi edilen her onay, kabul, uygun bulma veya taraf olma belgesini;
- c. Madde 22, 23 ve 24 uyarınca her yürürlüğe giriş tarihini;
- d. bu Sözleşme ile ilgili diğer her tür belge, bildirim ya da muhaberatı.

Keyfiyeti tevsiken, usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş olan aşağıda imzası olanlar, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Strazburg'da 28 Ocak 1981 tarihinde İngilizce ve Fransızca dillerinde ve her iki metin eşit derecede geçerli olacak şekilde, Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanmak üzere tek nüsha olarak imzalanmıştır. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, her bir Avrupa Konseyi üye Devletine ve Sözleşmeye taraf olmaya davet edilen her Devlete onaylı nüshalarını gönderecektir.

Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınırışan Veri Akışına İlişkin Protokolün (ETS-181) Beyan ile Onaylanması Hakkında Karar

Kanun/Karar No: 2016/8840

Yayın Tarihi: 24.05.2016

Resmî Gazete No: 29721

20/4/2016 tarihli ve 6705 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınırışan Veri Akışına İlişkin Protokol”ün ilişik beyan ile onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 5/5/2016 tarihli ve 10848114 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 9/5/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKAN

Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınırışan Veri Akışına İlişkin Protokol

Strazburg, 08.11.2001

Giriş

Strazburg’da 28 Ocak 1981 tarihinde imzaya açılan Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin (bundan böyle “Sözleşme” olarak anılacaktır) tarafları;

Görevlerini tam bağımsızlıkla yerine getiren denetleyici makamların, kişisel verilerin işlenmesi karşısında bireylerin etkili şekilde korunmasının bir unsurunu teşkil ettiklerine kani olarak;

Toplumlar arasındaki bilgi akışının önemini göz önüne alarak;

Ulusal sınırlar arasında kişisel veri alışverişinin artmasıyla, insan haklarının ve temel özgürlüklerin ve özellikle de kişisel veri alışverişi karşısında özel hayatın gizliliği hakkının etkili şekilde korunmasını sağlamanın gerekliliğini göz önüne alarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1 - Denetleyici Makamlar

1. Taraf devletler, Sözleşme'nin II. ve III. bölümlerinde ve bu Protokol'de belirtilen ilkeleri uygulamaya koyan iç hukukundaki önlemlere uyulmasını sağlamakla yükümlü bir ya da daha fazla yetkili makam belirler.
2. a) Bu amaçla, söz konusu makamlar soruşturma ve müdahale yetkilerinin yanı sıra, kanuni takibata dahil olma ya da bu Protokol'ün 1. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen ilkeleri uygulamaya koyan iç hukuk hükümlerinin ihlallerini yetkili adli makamların dikkatine getirme yetkisine sahiptir.
b) Her denetleyici makam, yetkileri dahilinde, kişisel verilerin işlenmesi karşısında her kişinin haklarının ve temel özgürlüklerinin korunmasına dair taleplerini dinler.
3. Denetleyici makamlar görevlerini tam bağımsızlıkla yerine getirir.
4. Denetleyici makamların şikayetlere yol açan kararlarına mahkemeler yoluyla itiraz edilebilir.
- 5 IV. Bölüm hükümlerine uygun olarak ve Sözleşme'nin 13. maddesinin hükümlerine hanel getirmeksizin, denetleyici makamlar görevlerinin yerine getirilmesinin gerektirdiği ölçüde, özellikle tüm faydalı bilgileri teati ederek birbirleriyle işbirliği yaparlar.

MADDE 2 - Sözleşme Taraflarından Birinin Yetki Alanına Tabi Olmayan Bir Alıcıya Sınırışan Kişisel Veri Akışı

1. Taraf devletler, Sözleşme'ye taraf olmayan bir devletin ya da kuruluşun yetki alanına tabi bir alıcıya, yalnızca bu devletin ya da kuruluşun hedeflenen veri transferinin yeterli seviyede korunmasını garanti etmesi durumunda, kişisel veri transferi yapılmasını sağlar.
2. Bu Protokol'ün 2. maddesinin 1. fıkrasından derogasyon yoluyla taraflardan her biri:
 - a. iç hukukun:

- veri sahibinin belirli menfaatleri veya
- özellikle önemli kamu menfaatleri olmak üzere meşru üstün menfaatler nedeniyle öngörmesi veya
- b. bilhassa akdi hükümlerden kaynaklanabilecek güvencelerin transferden sorumlu kontrolör tarafından sağlanması ve iç hukuka uygun olarak bunların yetkili makamlarca yeterli bulunması durumunda kişisel veri akışına müsaade edebilir.

MADDE 3 - Nihai Hükümler

1. Bu Protokol'ün 1. ve 2. maddelerinin hükümleri, taraflarca Sözleşme'ye ek maddeler olarak kabul edilir ve Sözleşme'nin tüm hükümleri buna göre uygulanır.
2. Bu Protokol, Sözleşme'nin İmzacı Devletlerinin imzasına açıktır. Koşulları uyarınca Sözleşme'ye katılmalarının ardından Avrupa Toplulukları bu Protokol'ü imzalayabilir. Bu Protokol, onaya, kabule veya uygun bulmaya tabidir. Bu Protokol'e İmzacı Taraf daha önce ya da eş zamanlı olarak Sözleşme'yi onaylamamış, kabul etmemiş ya da uygun bulmamış ya da Sözleşme'ye katılmamış ise bu Protokol'ü onaylayamaz, kabul edemez ya da uygun bulamaz. Bu Protokol'e ilişkin onay, kabul veya uygun bulma belgeleri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilir.
3. a) Bu Protokol, beş İmzacı Tarafın 3. maddenin 2. fıkrası hükümleri uyarınca Protokol'e tabi olmak için rızalarını ifade ettikleri tarihi takip eden üç aylık sürenin dolmasını takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.
b) Daha sonradan Protokol'e bağlı olmak için rızasını ifade eden bir İmzacı Taraf bakımından Protokol; onay, kabul ya da uygun bulma belgesini tevdi etme tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.
4. a) Bu Protokol'ün yürürlüğe girmesinden sonra, Sözleşme'ye katılan herhangi bir Devlet Protokol'e de katılabilir.
b) Katılma, katılım belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edildiği tarihten sonraki üç aylık dönemin bitimini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.
5. a) Taraflardan herhangi biri bu Protokol'ü Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir bildirim yoluyla herhangi bir tarihte feshedebilir.

b) Söz konusu fesih Avrupa Konseyi Genel Sekreterine atfedilen bildirim kabul edilme tarihinden sonraki üç aylık sürenin dolmasını takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

6. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Konsey üyesi Devletlere, Avrupa Topluluklarına ve bu Protokol'e katılan her Devlete aşağıdakileri bildirir:

a) Her imzayı;

b) Tevdi edilen her onay, kabul ve uygun bulma belgesini;

c) Bu Protokol'ün 3. maddeye göre yürürlüğe girdiği her tarihi;

d) Bu Protokol ile ilgili diğer her tür belge, bildirim ya da muhaberatı.

Yukarıdaki hususları tasdiken, usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş aşağıda imzaları bulunanlar, bu Protokol'ü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivinde saklanmak ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere İngilizce ve Fransızca tek nüsha halinde 8 Kasım 2001 tarihinde Strazburg'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, her bir Avrupa Konseyi üye Devletine, Avrupa Topluluklarına ve Protokol'e katılmaya davet edilen her devlete onaylı nüshalarını gönderir.

KİŞİSEL VERİLERİN OTOMATİK İŞLEME TABİ TUTULMASI KARŞISINDA BİREYLERİN KORUNMASI SÖZLEŞMESİNE EK DENETLEYİCİ MAKAMLAR VE SINIRAŞAN VERİ AKIŞINA İLİŞKİN PROTOKOL (ETS 181) İLE İLGİLİ BEYAN

Türkiye, "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokol (ETS No. 181)" ün onaylanmasının, hukuken geçerliliği bulunmayan "Kıbrıs Cumhuriyeti"nin anılan Protokole taraf olan Güney Kıbrıs Rum Yönetimi tarafından temsil edildiği iddiasının herhangi bir biçimde kabulü anlamına gelmeyeceğini ve Türkiye'ye sözde Kıbrıs Cumhuriyeti ile işbu Protokol kapsamında herhangi bir temasta bulunma yükümlülüğü getirmeyeceğini beyan eder.

Kıbrıs Cumhuriyeti, Ada'daki Kıbrıs Rum ve Türk halkları arasında Ortaklık temeline dayandırılan uluslararası antlaşmalar uyarınca

1960 yılında kurulmuştur. Söz konusu Ortaklık Kıbrıs Rum tarafının 1963 yılında Kıbrıs Türk tarafını tüm devlet organlarından zorla uzaklaştırarak devleti hukuka aykırı bir şekilde ele geçirmesiyle ortadan kalkmıştır. Böylelikle 1963 yılından itibaren Ortaklık Devleti'nden dışlanan Kıbrıslı Türkler, kendi hudutları içerisinde örgütlenerek, devlet otoritesini, salahiyetini ve egemenliğini icra etmektedir. Kıbrıslı Türkleri ve Kıbrıslı Rumları ortaklaşa ve dolayısıyla Kıbrıs'ı bir bütün olarak hukuken veya fiilen temsil etmeye yetkili tek bir makam mevcut değildir. Bu itibarla, Kıbrıslı Rumlar, kendileriyle eşit haklara sahip Kıbrıslı Türkler ya da bir bütün olarak Kıbrıs üzerinde yetki, salahiyet veya egemenlik iddiasında bulunamazlar.

Ek Protokolün 1 inci maddesinin ilk paragrafı uyarınca, Türkiye Cumhuriyeti, Sözleşme'nin II. ve III. Bölümlerinde ve Ek Protokol'de belirtilen ilkeleri uygulamaya koyan iç hukuktaki önlemlere uyulmasını sağlamakla ve denetlemekle yetkili makamın "Kişisel Verileri Koruma Kurulu" olduğunu beyan eder.

İÇTİHATLAR

SIRA	ESAS NO	KARAR NO	DAİRE
1	2017/6841	2017/15004	18. Ceza Dairesi
2	2017/22787	2017/13124	8. Ceza Dairesi
3	2017/21010	2017/12831	8. Ceza Dairesi
4	2017/150	2017/6231	12. Ceza Dairesi
5	2017/2216	2017/2320	12. Ceza Dairesi
6	2017/2087	2017/5131	12. Ceza Dairesi
7	2017/829	2017/363	Ceza Genel Kurulu
8	2016/14206	2017/9527	9. Hukuk Dairesi
9	2016/11618	2017/8229	12. Ceza Dairesi
10	2016/10893	2017/7762	12. Ceza Dairesi
11	2016/10995	2017/7760	12. Ceza Dairesi
12	2016/5516	2017/6557	12. Ceza Dairesi
13	2016/2986	2017/7633	12. Ceza Dairesi
14	2016/6015	2017/7393	12. Ceza Dairesi
15	2016/5139	2017/7069	12. Ceza Dairesi
16	2016/10243	2017/7042	12. Ceza Dairesi
17	2016/4213	2017/6556	12. Ceza Dairesi
18	2016/6123	2017/6500	12. Ceza Dairesi
19	2016/6247	2017/6230	12. Ceza Dairesi
20	2016/5036	2017/6227	12. Ceza Dairesi
21	2016/2351	2017/5587	12. Ceza Dairesi
22	2016/15510	2017/5325	19. Ceza Dairesi
23	2016/10604	2017/5010	8. Ceza Dairesi
24	2016/5911	2017/4846	12. Ceza Dairesi
25	2016/12683	2017/3796	12. Ceza Dairesi
26	2016/10522	2017/3260	8. Ceza Dairesi
27	2016/6205	2017/1726	12. Ceza Dairesi

SIRA	ESAS NO	KARAR NO	DAİRE
28	2016/9037	2017/696	8. Ceza Dairesi
29	2016/9332	2016/13355	12. Ceza Dairesi
30	2016/8687	2016/12770	12. Ceza Dairesi
31	2016/6350	2016/8725	8. Ceza Dairesi
32	2016/11292	2016/8545	7. Ceza Dairesi
33	2016/4257	2016/6196	14. Ceza Dairesi
34	2016/2472	2016/4849	12. Ceza Dairesi

EK-1: AVRUPA BİRLİĞİ MEVZUATI

İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme

Sözleşmenin, 1 Haziran 2010 tarihinde yürürlüğe giren 14 No.lu Protokol'ün (Avrupa Konseyi Antlaşmaları Serisi (AKAS) No. 194) düzenlemelerine uygun olarak değiştirilmiş halidir.

Sözleşme metni, daha önceden, 21 Eylül 1970'te yürürlüğe giren 3 No.lu Protokol'ün (AKAS No. 45), 20 Aralık 1971'de yürürlüğe giren 5 No.lu Protokol'ün (AKAS No. 55) ve 1 Ocak 1990'da yürürlüğe giren 8 No.lu Protokol'ün (AKAS No. 118) düzenlemelerine uygun olarak değiştirilmiş olup, 2 No.lu Protokol'ün (AKAS No. 44) metnini de kapsamaktaydı. 5. maddesinin 3. fıkrası uyarınca bu Protokol, yürürlüğe girdiği 21 Eylül 1970'ten bu yana Sözleşmenin ayrılmaz parçası sayılmaktaydı. Anılan Protokollerle değiştirilen veya eklenen tüm hükümlerin yerini, yürürlüğe girdiği 1 Kasım 1998 tarihinden itibaren 11 No.lu Protokol (AKAS No. 155) almaktadır. Bu tarih itibarıyla, 1 Ekim 1994'te yürürlüğe giren 9 No.lu Protokol (AKAS No. 140) yürürlükten kalkmış, Protokol No. 10 (AKAS No. 146) de konusuz kalmıştır.

Roma 4 Kasım 1950

Hızlı Erişim

Bölüm 1: Hak ve Özgürlükler

Bölüm 2: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

Bölüm 3: Çeşitli Hükümler

Aşağıda imzası bulunan Avrupa Konseyi üyesi hükümetler,

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 10 Aralık 1948'de ilan edilen İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'ni,

bu bildirinin, açıkladığı hakların evrensel ve etkin olarak tanınmalarını ve uygulanmalarını sağlamayı hedef aldığını, Avrupa Konseyi'nin amacının, üyeleri arasında daha sıkı bir birlik oluşturmak olduğunu ve insan hakları ile temel özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesinin bu amaca ulaşma yollarından biri olduğunu göz önüne alarak, dünyada barış ve adaletin asıl temelini oluşturan ve korunması öncelikle, bir yandan gerçekten demokratik bir siyasal rejime, diğer yandan da insan hakları konusunda ortak bir anlayış ve ortaklaşa saygı esasına bağlı olan bu temel özgürlüklere derin bağlılıklarını bir kez daha tekrarlayarak, aynı inancı taşıyan ve siyasal gelenekler, idealler, özgürlüklere saygı ve hukukun üstünlüğü konularında ortak bir mirası paylaşan Avrupa devletlerinin hükümetleri sıfatıyla, Evrensel Bildiri'de yer alan bazı hakların ortak güvenceye bağlanmasını sağlama yolunda ilk adımları atmaya kararlı olarak, aşağıdaki konularda anlaşmışlardır:

Madde 1

İnsan haklarına saygı yükümlülüğü

Yüksek Sözleşmeciler Tarafından kendi yetki alanları içinde bulunan herkesin, bu Sözleşme'nin birinci bölümünde açıklanan hak ve özgürlüklerden yararlanmalarını sağlarlar.

Bölüm I

Hak ve Özgürlükler

Madde 2

Yaşam hakkı

1. Herkesin yaşam hakkı yasayla korunur. Yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın infaz edilmesi dışında, hiç kimsenin yaşamına kasten son verilemez.
2. Ölüm, aşağıdaki durumlardan birinde mutlak zorunlu olanı aşmayacak bir güç kullanımı sonucunda meydana gelmişse, bu maddenin ihlaline neden olmuş sayılmaz: a) Bir kimsenin yasa dışı şiddete karşı korunmasının sağlanması; b) Bir kimsenin usulüne uygun olarak yakalanmasını gerçekleştirme veya usulüne uygun olarak tutulu bulunan bir kişinin kaçmasını önleme; c) Bir ayaklanma veya isyanın yasaya uygun olarak bastırılması

Madde 3

İşkence yasağı

Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz.

Madde 4

Kölelik ve zorla çalıştırma yasağı

1. Hiç kimse köle ya da kul durumunda tutulamaz.
2. Hiç kimse zorla çalıştırılmaz ve zorunlu çalışmaya tabi tutulamaz.
3. Aşağıdaki haller, bu madde anlamında “zorla çalıştırma ya da zorunlu çalışma” sayılmaz:

- a) Bu Sözleşme'nin 5. maddesinde öngörülen koşullara uygun olarak tutulu bulunan bir kimseden, tutulu bulunduğu sırada veya şartlı tahliyeden yararlandığı süre içinde olağan olarak yapması istenilen bir iş;
- b) Askeri nitelikli herhangi bir hizmet veya vicdanî reddin meşru sayıldığı ülkelerde, vicdanî reddi seçen kişilere zorunlu askerlik hizmeti yerine gördürülebilecek başkaca bir hizmet;
- c) Toplumun hayat veya refahını tehdit eden kriz veya afet hallerinde gerekli görülen her hizmet;
- d) Olağan yurttaşlık yükümlülükleri kapsamına giren her türlü çalışma veya hizmet.

Madde 5

Özgürlük ve güvenlik hakkı

1. Herkes özgürlük ve güvenlik hakkına sahiptir. Aşağıda belirtilen haller dışında ve yasanın öngördüğü usule uygun olmadan hiç kimse özgürlüğünden yoksun bırakılamaz:

- a) Kişinin, yetkili bir mahkeme tarafından verilmiş mahkumiyet kararı sonrasında yasaya uygun olarak tutulması;
- b) Kişinin, bir mahkeme tarafından yasaya uygun olarak verilen bir karara uymaması sebebiyle veya yasanın öngördüğü bir yükümlülüğün uygulanmasını sağlamak amacıyla yasaya uygun olarak yakalanması veya tutulması;
- c) Kişinin bir suç işlediğinden şüphelenmek için inandırıcı sebeplerin bulunduğu veya suç işlemesine ya da suçu işledikten sonra kaçmasına engel olma zorunluluğu kanaatini doğuran makul gerekçelerin varlığı halinde, yetkili adli merci önüne çıkarılmak üzere yakalanması ve tutulması;

d) Bir küçüğün gözetim altında eğitimi için usulüne uygun olarak verilmiş bir karar gereği tutulması veya yetkili merci önüne çıkarılmak üzere yasaya uygun olarak tutulması;

e) Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını engellemek amacıyla, hastalığı yayabilecek kişilerin, akıl hastalarının, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılarının veya serserilerin yasaya uygun olarak tutulması;

f) Kişinin, usulüne aykırı surette ülke topraklarına girmekten alıkonması veya hakkında derdest bir sınır dışı ya da iade işleminin olması nedeniyle yasaya uygun olarak yakalanması veya tutulması;

2. Yakalanan her kişiye, yakalanma nedenlerinin ve kendisine yöneltilen her türlü suçlamanın en kısa sürede ve anladığı bir dilde bildirilmesi zorunludur.

3. İşbu maddenin 1.c fıkrasında öngörülen koşullar uyarınca yakalanan veya tutulan herkesin derhal bir yargıç veya yasayla adli görev yapmaya yetkili kılınmış sair bir kamu görevlisinin önüne çıkarılması zorunlu olup, bu kişi makul bir süre içinde yargılanma ya da yargılama süresince serbest bırakılma hakkına sahiptir. Salıverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminat şartına bağlanabilir.

4. Yakalama veya tutulma yoluyla özgürlüğünden yoksun kılınan herkes, tutulma işleminin yasaya uygunluğu hakkında kısa bir süre içinde karar verilmesi ve, eğer tutulma yasaya aykırı ise, serbest bırakılması için bir mahkemeye başvurma hakkına sahiptir.

5. Bu madde hükümlerine aykırı bir yakalama veya tutma işleminin mağduru olan herkes tazminat hakkına sahiptir.

Madde 6

Adil yargılanma hakkı

1. Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyumsuzluklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir. Karar alenî olarak verilir. Ancak, demokratik bir toplum içinde ahlak, kamu düzeni veya ulusal güvenlik yararına, küçüklerin çıkarları veya bir davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde veyahut, aleniyetin adil yargılamaya zarar verebileceği kimi özel durumlarda ve mahkemece bunun kaçınılmaz olarak değerlendirildiği ölçüde, duruşma salonu tüm dava süresince veya kısmen basına ve dinleyicilere kapatılabilir.

2. Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılır.
3. Bir suç ile itham edilen herkes aşağıdaki asgari haklara sahiptir:
 - a) Kendisine karşı yöneltilen suçlamanın niteliği ve sebebinden en kısa sürede, anladığı bir dilde ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek;
 - b) Savunmasını hazırlamak için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olmak;
 - c) Kendisini bizzat savunmak veya seçeceği bir müdafinin yardımından yararlanmak; eğer avukat tutmak için gerekli maddî olanaklardan yoksun ise ve adaletin yerine gelmesi için gerekli görüldüğünde, resen atanacak bir avukatın yardımından ücretsiz olarak yararlanabilmek;
 - d) İddia tanıklarının sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek;
 - e) Mahkemede kullanılan dili anlamadığı veya konuşamadığı takdirde bir tercümanın yardımından ücretsiz olarak yararlanmak.

Madde 7

Kanunsuz ceza olmaz

1. Hiç kimse, işlendiği zaman ulusal veya uluslararası hukuka göre suç oluşturmeyen bir eylem veya ihmalden dolayı suçlu bulunamaz. Aynı biçimde, suçun işlendiği sırada uygulanabilir olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.
2. Bu madde, işlendiği zaman uygar uluslar tarafından tanınan genel hukuk ilkelerine göre suç sayılan bir eylem veya ihmalden suçlu bulunan bir kimsenin yargılanmasına ve cezalandırılmasına engel değildir.

Madde 8

Özel ve aile hayatına saygı hakkı

1. Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.
2. Bu hakkın kullanılmasına bir kamu makamının müdahalesi, ancak müdahalenin yasayla öngörülmüş ve demokratik bir toplumda ulusal güvenlik, kamu güvenliği, ülkenin ekonomik refahı, düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığı veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli bir tedbir olması durumunda söz konusu olabilir.

Madde 9

Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü

1. Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahiptir; bu hak, din veya inanç değiştirme özgürlüğü ile tek başına veya topluca, kamuya açık veya kapalı ibadet, öğretim, uygulama ve ayin yapmak suretiyle dinini veya inancını açıklama özgürlüğünü de içerir.
2. Din veya inancını açıklama özgürlüğü, sadece yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda kamu güvenliğinin, kamu düzeninin, genel sağlık veya ahlakın ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli sınırlamalara tabi tutulabilir.

Madde 10

İfade özgürlüğü

1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir.
2. Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir.

Madde 11

Toplantı ve dernek kurma özgürlüğü

1. Herkes barışçıl olarak toplanma ve dernek kurma hakkına sahiptir. Bu hak, çıkarlarını korumak amacıyla başkalarıyla birlikte sendikalar kurma ve sendikalara üye olma hakkını da içerir.
2. Bu hakların kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplum içinde ulusal güvenliğin, kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli olanlar dışındaki sınırlamalara tabi tutulamaz. Bu madde, silahlı kuvvetler, kolluk kuvvetleri veya devlet idaresi mensuplarının yukarıda anılan haklarını kullanılmasına meşru sınırlamalar getirilmesine engel değildir.

Madde 12

Evlenme hakkı

Evlenme çağına gelen her erkek ve kadın, bu hakkın kullanımını düzenleyen ulusal yasalara uygun olarak evlenme ve aile kurma hakkına sahiptir.

Madde 13

Etkili başvuru hakkı

Bu Sözleşme'de tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, söz konusu ihlal resmi bir hizmetin ifası için davranan kişiler tarafından gerçekleştirilmiş olsa dahi, ulusal bir merci önünde etkili bir yola başvurma hakkına sahiptir.

Madde 14

Ayrımcılık yasağı

Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır.

Madde 15

Olağanüstü hallerde yükümlülükleri askıya alma

1. Savaş veya ulusun varlığını tehdit eden başka bir genel tehlike halinde her Yüksek Sözleşmeci Taraf, durumun kesinlikle gerektirdiği ölçüde ve uluslararası hukuktan doğan başka yükümlülüklerle ters düşmemek koşuluyla, bu Sözleşme'de öngörülen yükümlülüklerle aykırı tedbirler alabilir.
2. Yukarıdaki hüküm, meşru savaş fiilleri sonucunda meydana gelen ölüm hali dışında 2. maddeye, 3. ve 4. maddeler (fıkra 1) ile 7. maddeye aykırı tedbirlere cevaz vermez.
3. Aykırı tedbirler alma hakkını kullanan her Yüksek Sözleşmeci Taraf, alınan tedbirler ve bunları gerektiren nedenler hakkında Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tam bilgi verir. Bu Yüksek Sözleşmeci Taraf, sözü geçen tedbirlerin yürürlükten kalktığı ve Sözleşme hükümlerinin tekrar tamamen geçerli olduğu tarihi de Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirir.

Madde 16

Yabancıların siyasi etkinliklerinin kısıtlanması

10, 11 ve 14. maddelerin hiçbir hükmü, Yüksek Sözleşmeci Taraflar'a yabancıların siyasi etkinliklerine kısıtlama getirmelerini yasakladığı anlamında değerlendirilemez.

Madde 17

Hakları kötüye kullanma yasağı

Bu Sözleşme'deki hiçbir hüküm, bir devlete, topluluğa veya kişiye, Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerin yok edilmesi veya bunların Sözleşme'de öngörölmüş olandan daha geniş ölçüde sınırlandırılmalarını amaçlayan bir etkinliğe girişme ya da eylemde bulunma hakkı verdiği biçiminde yorumlanamaz.

Madde 18

Haklara getirilecek kısıtlanmaların sınırlanması

Anılan hak ve özgürlüklere bu Sözleşme hükümleri ile izin verilen kısıtlamalar öngöröldükleri amaç dışında uygulanamaz.

Bölüm II

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

Madde 19

Mahkeme'nin kuruluşu

Bu Sözleşme ve protokolleri gereği Yüksek Sözleşmeci Taraflar'a yüklenilen taahhütlere uyulmasını sağlamak için, bundan böyle "Mahkeme" olarak anılacak bir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kurulmuştur. Mahkeme devamlı görev yapar.

Madde 20

Yargıç sayısı

Mahkeme, Yüksek Sözleşmeci Taraflar'ın sayısına eşit sayıda yargıçtan oluşur.

Madde 21

Görev için aranan koşullar

1. En üstün ahlaki vasıflarla donanmış olması gereken yargıçlar, yüksek yargısal görevleri icra için gerekli niteliklere sahip veya alanında uzmanlığı herkesçe malum hukukçu olmalıdırlar.
2. Yargıçlar Mahkeme'ye kendi adlarına katılırlar.
3. Yargıçlar görev süreleri içinde bağımsızlık, tarafsızlık ve tam gün çalışma esasına dayalı bir görevin gerektirdiği hazır bulunma koşulları ile bağdaşmayan hiçbir görev üstlenemezler; bu fıkranın uygulanmasından doğabilecek her sorun Mahkeme'ce karara bağlanır.

Madde 22

Yargıçların seçimi

Yargıçlar, her Yüksek Sözleşmeci Taraf adına, beher Yüksek Sözleşmeci Tarafın sunacağı üç adaylık liste üzerinden Parlamenterler Meclisi tarafından oy çokluğu ile seçilirler.

Madde 23

Görev süreleri ve görevden alınma

1. Yargıçlar dokuz yıllık bir süre için seçilirler. Tekrar seçilmeleri mümkün değildir.
2. Yargıçların görev süreleri 70 yaşına ulaştıklarında sona erer.
3. Yargıçlar, yerlerine başkası seçilinceye kadar görevlerini sürdürürler. Buna karşılık, daha evvelce katılmış oldukları davalara, görevleri sona erdikten sonra da bakmaya devam ederler.
4. Bir yargıç, diğer yargıçlar tarafından üçte iki çoğunluk ile alınmış ve yargıçlık için gerekli koşulları artık taşımadığına dair bir karar olmadıkça, görevden alınamaz.

Madde 24

Yazı İşleri Müdürlüğü ve Raportörler

1. Mahkeme nezdinde, görev ve kuruluşu Mahkeme içtüzüğünde belirlenen bir Yazı İşleri Müdürlüğü bulunur.
2. Tek yargıç düzeninde çalıştığında Mahkeme'ye, Mahkeme Başkanı'nın otoritesi altında görev yapan raportörler yardım eder. Raportörler, Mahkeme Yazı İşleri Müdürlüğü mensubudur.

Madde 25

Mahkeme Genel Kurulu

Genel Kurul halinde toplanan Mahkeme,

- a) Üç yıllık bir süre için başkanını ve bir veya iki başkan yardımcısını seçer; bu kişilerin tekrar seçilmeleri mümkündür;
- b) Belirli süreler için Daire'ler oluşturur;
- c) Daire başkanlarını seçer; bu kişilerin tekrar seçilmeleri mümkündür;
- d) Mahkeme içtüzüğünü kabul eder;
- e) Yazı İşleri Müdürü'nü ve bir veya birden fazla Müdür yardımcısını seçer;
- f) 26. maddenin 2. fıkrası uyarınca talepte bulunur.

Madde 26

Tek Yargıcı, Komite, Daire ve Büyük Daire Heyetleri

1. Mahkeme, önüne gelen başvuruları incelemek üzere tek yargıcı, üç yargıçlı komite, yedi yargıçlı Daire ve onyediyar yargıçlı Büyük Daire düzeninde toplanır. Daireler, belirli bir süre için komiteleri kurarlar.
2. Mahkeme Genel Kurulu'nun talebi üzerine, Bakanlar Komitesi, Daire yargıçlarının sayısını, oybirliği ile alacağı bir kararla ve belirli bir süre için, beşe düşürebilir.
3. Tek yargıç düzeninde görev alan yargıç, adına seçilmiş bulunduğu Yüksek Sözleşmeci Taraf aleyhine yapılmış hiçbir başvuruyu inceleyemez.
4. Uyuşmazlığa taraf olan Yüksek Sözleşmeci Taraf adına seçilmiş olan yargıç, Daire ve Büyük Daire'nin doğal üyesidir. Bu yargıcın yokluğunda veya görev almasının mümkün olmadığı durumlarda, ilgili Taraf'ın önceden sunacağı listeden Mahkeme Başkanı'nca seçilen bir kişi yargıç sıfatıyla görev alır.
5. Büyük Daire'de ayrıca Mahkeme başkanı, başkan yardımcıları, Daire başkanları ve Mahkeme içtüzüğüne göre belirlenecek diğer yargıçlar yer alırlar. Bir dava 43. madde uyarınca Büyük Daire'ye gönderildiğinde, kararı veren Dairenin başkanı ile ilgili Yüksek Sözleşmeci Taraf adına yer almış yargıç dışındaki hiçbir Daire yargıcısı Büyük Daire'de yer alamaz.

Madde 27

Tek Yargıcın yetkileri

1. Tek yargıç, 34. maddeye uygun olarak Mahkeme'ye yapılan bir başvurunun kabul edilemez olduğuna veya işlemden kaldırılmasına, eğer böyle bir karar ek inceleme gerekmeksizin alınabilecek ise, karar verebilir.
2. Verilen karar kesindir.
3. Tek yargıç, eğer bir başvurunun kabul edilmez olduğuna veya işlemden kaldırılmasına karar vermez ise, ek inceleme için bunu bir komite ya da Daire'ye gönderir.

Madde 28

Komitelerin yetkileri

1. Bir komite, oybirliği ile, 34. maddeye uygun olarak önüne gelen bir bireysel bir başvurunun,

- a) kabul edilemez olduğuna veya işlemde kaldırılmasına, eğer böyle bir karar ek inceleme gerekmeksizin alınabilecek ise, karar verebilir; veya
- b) davadaki temel sorun, Sözleşme ve Protokollerinin uygulanması veya yorumlanması ile ilgili olup, zaten Mahkeme'nin yerleşik içtihadının konusu ise, davayı kabul edilebilir bulabilir ve aynı zamanda davanın esasına ilişkin karar verebilir.
2. 1. fıkrada belirtilen kabul edilebilirlik kararı ile esasa ilişkin karar kesindir.
3. Uyuşmazlığın tarafı olan Yüksek Sözleşmeci Taraf adına seçilmiş yargıç, eğer komitenin üyesi değilse, komite, usulün her aşamasında, o yargıçı üyelerinden birinin yerine geçmek üzere bünyesine davet edebilir. Bunun için, söz konusu Taraf'ın 1. b) bendinde belirtilen usulün uygulanmasına itiraz etmiş olup olmadığı durumu dahil, ilgili tüm unsurları dikkate alır.

Madde 29

Daire'lerin kabul edilebilirliğe ve esasa ilişkin kararları

1. 27 veya 28. madde uyarınca herhangi bir karar ya da 28. madde çerçevesinde esasa ilişkin herhangi bir karar verilmediği durumlarda, bir Daire 34. maddeye uygun olarak yapılan bireysel başvuruların kabul edilebilirliği ve esas hakkında kararı verir. Kabul edilebilirlik konusundaki karar ayrı olarak da alınabilir.
2. Bir Daire 33. madde uyarınca yapılan devlet başvurularının kabul edilebilirliği ve esas hakkında kararı verir. Mahkeme, istisnai durumlarda aksine karar vermedikçe, kabul edilebilirliğe ilişkin kararlar ayrı olarak alınır.

Madde 30

Büyük Daire lehine dosyadan elçekme

Eğer Daire önünde görülmekte olan dava, Sözleşme ve Protokollerinin yorumu konusunda ciddi bir sorun doğuruyorsa ya da bir sorunun çözümü Mahkeme tarafından daha önceden verilmiş bir karar ile çelişme yaratabilecekse, Daire, daha karar vermemiş olmak kaydıyla, başvurudan elçekerek dosyayı Büyük Daire'ye gönderebilir, meğer ki, taraflardan biri buna itiraz etsin.

Madde 31

Büyük Daire'nin yetkileri

Büyük Daire,

- a) 33. madde uyarınca yapılan başvurular ile 34. madde uyarınca yapılabilecek bir Daire tarafından

30. madde gereği kendisine gönderilen veya 43. madde gereği önüne gelen başvurular hakkında karar verir;

b) 46. maddenin 4. fıkrası çerçevesinde Bakanlar Komitesi tarafından kendisine sunulan sorunlar konusunda karar verir; ve

c) 47. madde uyarınca önüne gelen görüş bildirme taleplerini inceler.

Madde 32

Mahkeme'nin yargı yetkisi

1. Mahkeme'nin yargı yetkisi, 33, 34, 46 ve 47. maddelerde belirlenen koşullar uyarınca kendisine sunulan, bu Sözleşme'nin ve Protokollerinin yorumu ve uygulanmasına ilişkin tüm sorunları kapsar.

2. Mahkeme'nin yetkili olup olmadığı hakkında ihtilaf durumunda, kararı Mahkeme verir.

Madde 33

Devletlerarası başvurular

Her Yüksek Sözleşmeci Taraf, diğer bir Yüksek Sözleşmeci Taraf'a karşı Sözleşme ve Protokollerinin hükümlerinin ihlali iddiası ile Mahkeme'ye başvurabilir.

Madde 34

Bireysel başvurular

Bu Sözleşme veya protokollerinde tanınan haklarının Yüksek Sözleşmeci Taraflar'dan biri tarafından ihlal edilmesinden dolayı mağdur olduğunu öne süren her gerçek kişi, hükümet dışı kuruluş veya kişi grupları Mahkeme'ye başvurabilir. Yüksek Sözleşmeci Taraflar bu hakkın etkin bir şekilde kullanılmasını hiçbir surette engel olmamayı taahhüt ederler.

Madde 35

Kabul edilebilirlik koşulları

1. Mahkeme'ye ancak, uluslararası hukukun genel olarak kabul edilen ilkeleri uyarınca iç hukuk yollarının tüketilmesinden sonra ve iç hukuktaki kesin karar tarihinden itibaren altı aylık bir süre içinde başvurulabilir.

2. Mahkeme, 34. madde uyarınca sunulan bireysel başvuruları aşağıda sayılı hallerde ele almaz:

a) Başvuru isimsiz ise; veya

b) Başvuru, Mahkemece daha önce incelenmiş ya da uluslararası diğer bir soruşturma veya çözüm merciine daha

önceden sunulmuş bir başka başvuruyla esasen aynı olup yeni olgular içermiyorsa.

3. Aşağıdaki hallerde Mahkeme, 34. madde uyarınca sunulan bireysel başvuruları kabul edilemez bulur:

a) Başvurunun konu bakımından Sözleşme veya Protokollerinin hükümleriyle bağdaşmaması, dayanaktan açıkça yoksun veya bireysel başvuru hakkının kötüye kullanılması niteliğinde olması, veya;

b) Başvurucunun önemli bir zarar görmemiş olması; meğer ki Sözleşme ve Protokolleri ile güvence altına alınan insan haklarına saygı ilkesi başvurunun esastan incelenmesini gerektirsin. Ancak ulusal bir mahkeme tarafından gereği gibi incelenmemiş hiçbir dava bu gerekçe ile reddedilemez.

3. Mahkeme bu maddeye göre kabul edilemez bulduğu tüm başvuruları reddeder. Mahkeme, yargılamanın her aşamasında bu yönde karar verilebilir.

Madde 36

Üçüncü taraf sıfatıyla davaya katılma

1. Kendi vatandaşlarından birinin başvuru konumunda olması halinde, her Yüksek Sözleşmeci Taraf, Daire ve Büyük Daire önündeki davalarda yazılı görüş sunma ve duruşmalara katılma hakkına sahiptir.

2. Mahkeme başkanı, adaletin gereği gibi yerine getirilmesi amacıyla, davaya taraf olmayan herhangi bir Yüksek Sözleşmeci Taraf'ı ya da başvuru dışında davayla ilgili her kişiyi yazılı görüş sunmaya veya duruşmalara katılmaya davet edebilir.

3. Bir Daire veya Büyük Daire önündeki her davada Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri yazılı görüş sunabilir ve duruşmalara katılabilir.

Madde 37

Kayıttan düşürme

1. Yargılamanın her aşamasında, Mahkeme aşağıdaki koşulların oluştuğu kanısına varırsa bir başvurunun kayıttan düşürülmesine karar verebilir:

a) başvuru sahibi davasını takip etme niyetinde değilse, veya

b) ihtilaf çözümlenmişse, veya

c) Mahkeme'nin saptadığı herhangi bir başka gerekçeden ötürü, başvurunun incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir neden görülmezse.

Ancak, bu Sözleşme ve protokolleri ile güvence altına alınan insan haklarına saygının gerekli kıldığı hallerde, Mahkeme başvuruyu incelemeye devam eder.

2. Mahkeme, koşulların bunu haklı kıldığı kanısına varırsa, bir başvurunun yeniden kayda alınmasını kararlaştırabilir.

Madde 38

Davanın çekişmeli yargı ilkesine uygun olarak incelenmesi

1. Mahkeme, başvuruyu tarafların temsilcileriyle birlikte inceler ve gerekirse, ilgili Yüksek

Sözleşmeci Tarafların, etkin olarak yürütülmesi için gerekli tüm kolaylıkları sağlayacakları bir soruşturma yapar.

Madde 39

Dostane çözüm

1. Yargılamanın her aşamasında, Mahkeme, davanın bu Sözleşme ve Protokolleri ile tanınan insan haklarına saygı ilkesinden esinlenen bir dostane çözüm yoluyla sonuçlanmasını sağlamak için taraflara yardımcı olabilir.

2. 1. fıkrada tanımlanan işlemler gizlidir.

3. Dostane çözüm durumunda Mahkeme, olayların ve kabul edilen çözümün kısa bir özeti ile sınırlı bir kararla başvuruyu kayıttan düşürür.

4. Bu karar, dostane çözüme ilişkin olarak kararda yer alan esasların icrasını denetleyecek olan Bakanlar Komitesi'ne iletilir.

Madde 40

Duruşmanın kamuya açıklığı ve belgelere erişim

1. Mahkeme istisnai durumlarda aksini kararlaştırmadıkça, duruşmalar kamuya açıktır.

2. Mahkeme Başkanı aksine karar vermedikçe, Yazı İşleri Müdürlüğü'ne sunulan belgeler kamu erişimine açıktır.

Madde 41

Adil tazmin

Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Taraf'ın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırıabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder.

Madde 42

Daire kararları

Dairelerin kararları, 44. maddenin 2. fıkrası hükmüne uygun olarak kesinleşir.

Madde 43

Büyük Daire'ye gönderme

1. Bir Daire kararının verildiği tarihten itibaren üç ay içinde ve istisnai durumlarda, dava taraflarından her biri davanın Büyük Daire'ye gönderilmesini isteyebilir.
2. Büyük Daire bünyesinde beş yargıçtan oluşan bir kurul istemi, eğer davada Sözleşme ve Protokollerinin yorumuna ya da uygulanmasına ilişkin ya da genel nitelikte ciddi bir sorun varsa, kabul eder.
3. Kurul istemi kabul ederse, Büyük Daire davayı karara bağlar.

Madde 44

Kesin kararlar

1. Büyük Daire'nin kararı kesindir.
2. Bir Daire'nin kararı aşağıdaki durumlarda kesinleşir:
 - a) Taraflar davanın Büyük Daire'ye gönderilmesini istemediklerini beyan ederlerse, veya
 - b) Karardan itibaren üç ay içinde davanın Büyük Daire'ye gönderilmesi istenmezse, veya
 - c) Büyük Daire bünyesinde oluşturulan kurul 43. madde çerçevesinde sunulan istemi reddederse.
3. Kesin karar yayınlanır.

Madde 45

Kararların gerekçesi

1. Esasa ilişkin kararlar ile başvuruların kabul edilebilirliğine ya da kabul edilemezliğine ilişkin kararlar gerekçelidir.
2. Esasa ilişkin kararın içeriği, tamamen veya kısmen, tüm yargıçların kanaatini oybirliği ile yansıtmadığı takdirde, her yargıç kendi ayrı görüşünü belirtme hakkına sahiptir.

Madde 46

Kararların bağlayıcılığı ve infazı

1. Yüksek Sözleşmeci Taraflar, taraf oldukları davalarda Mahkeme'nin verdiği kesinleşmiş kararlara uymayı taahhüt ederler.

2. Mahkeme'nin kesinleşen kararı, infazını denetleyecek olan Bakanlar Komitesi'ne gönderilir.
3. Bakanlar Komitesi, kesinleşen bir kararın infazının denetlenmesinin, söz konusu kararın yorumundan kaynaklanan bir zorluk nedeniyle engellendiği kanaatinde ise, bu yorum konusunda karar vermesi için Mahkeme'ye başvurabilir. Mahkeme'ye başvurma kararı, Komite toplantılarına katılma hakkına sahip temsilcilerin üçte iki oy çokluğu ile alınır.
4. Bakanlar Komitesi, bir Yüksek Sözleşmeci Taraf'ın, taraf olduğu bir davada verilen kesin karara uygun davranmayı reddettiği görüşünde ise, ilgili Taraf'a ihtarda bulunduktan sonra, Komite toplantılarına katılmaya yetkili temsilcilerin üçte iki oy çokluğu ile alınacak bir kararla, ilgili Taraf'ın 1. fıkrada öngörülen yükümlülüğünü yerine getirmedeği meselesini Mahkeme'ye intikal ettirebilir.
5. Mahkeme 1. fıkranın ihlal edildiğini tespit ederse, alınacak önlemleri değerlendirmesi için davayı Bakanlar Komitesi'ne gönderir. Mahkeme, eğer 1. fıkranın ihlal edilmediğini saptarsa, davayı, incelemesine son verecek kararı alması için Bakanlar Komitesi'ne iletir.

Madde 47

Danışma görüşleri

1. Mahkeme, Bakanlar Komitesi'nin istemi üzerine, Sözleşme ve protokollerinin yorumlanması ile ilgili hukuki meseleler konusunda danışma görüşleri verebilir.
2. Ancak bu görüşler, ne Sözleşme'nin 1. bölümünde ve protokollerinde belirlenen hak ve özgürlüklerin içeriği veya kapsamı ile ilgili sorunlara, ne de Mahkeme veya Bakanlar Komitesi'nin Sözleşme'de öngörülen bir başvuru sonucunda karara bağlamak durumunda kalabileceği diğer sorunlara ilişkin olabilir.
3. Bakanlar Komitesi'nin Mahkeme'den görüş isteme kararı, Komite'ye katılma hakkına sahip temsilcilerin oy çoğunluğuyla alınır.

Madde 48

Mahkeme'nin danışma görüşü verme yetkisi

Mahkeme, Bakanlar Komitesi'nden gelen görüş isteminin 47. maddede tanımlandığı biçimiyle Mahkeme'nin yetki alanına girip girmediğine karar verir.

Madde 49

Danışma görüşlerinin gerekçesi

1. Mahkeme'nin verdiği görüş gerekçelidir.

2. Görüş içeriği, tamamen veya kısmen, yargıçların kanaatlerini oy birliği ile yansıtmadığı takdirde, her yargıç kendi ayrık görüşünü belirtme hakkına sahiptir.
3. Mahkeme'nin verdiği görüş Bakanlar Komitesi'ne bildirilir.

Madde 50

Mahkeme'nin giderleri

Mahkeme'nin işleyiş giderleri, Avrupa Konseyi tarafından karşılanır.

Madde 51

Yargıçların ayrıcalık ve dokunulmazlıkları

Yargıçlar görevlerinin ifasında Avrupa Konseyi Statüsü'nün 40. maddesinde ve bu madde uyarınca akdedilen anlaşmalarda öngörülen ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan yararlanır.

Bölüm III **Çeşitli Hükümler**

Madde 52

Genel Sekreter tarafından yapılan incelemeler

Her Yüksek Sözleşmeci Taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'nin talebi üzerine, bu Sözleşme'nin tüm hükümlerinin kendi iç hukukunda etkili uygulanmasına dair gerekli açıklamaları sunacaktır.

Madde 53

Tanınmış insan haklarının korunması

Bu Sözleşme hükümlerinden hiçbiri, herhangi bir Yüksek Sözleşmeci Taraf'ın yasalarına ve onun taraf olduğu başka bir Sözleşme uyarınca tanınmış olabilecek insan hakları ve temel özgürlükleri sınırlayacak veya onları ihlal edecek biçimde yorumlanamaz.

Madde 54

Bakanlar Komitesi'nin yetkileri

Bu Sözleşme'nin hiçbir hükmü, Avrupa Konseyi Statüsü'nün Bakanlar Komitesi'ne tanıdığı yetkileri ihlal etmez.

Madde 55

Diğer çözüm yollarına başvurmama

Yüksek Sözleşmeci Taraflar, özel uzlaşma halleri dışında, bu Sözleşme'nin yorum ya da uygulamasından doğan bir anlaşmazlığı, aralarında geçerli bir anlaşma, sözleşme veya bildirgelere dayanarak, başvuru yolu ile, işbu Sözleşme'de öngörülenlerin dışında bir yolla çözüme bağlamaktan karşılıklı olarak vaz geçmeyi kabul ederler.

Madde 56

Ülkesel uygulama

1. Her devlet, onaylama sırasında veya daha sonra herhangi bir zamanda, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne göndereceği bir bildirimle bu Sözleşme'nin, uluslararası ilişkilerini yürüttüğü bütün ülke topraklarına veya bunlardan herhangi birine, bu maddenin 4. fıkrası saklı kalmak kaydıyla, uygulanacağını beyan edebilir.
2. Sözleşme, bildirimde belirtilen ülke toprak veya topraklarında, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'nin bu bildirimini aldığı tarihten itibaren otuz gün sonra uygulamaya konur.
3. Bu Sözleşme'nin hükümleri sözü geçen ülkelerde yerel gereklilikler dikkate alınarak uygulanır.
4. Bu maddenin birinci fıkrası uyarınca bildirimde bulunmuş olan her devlet, her zaman, bildiriminde belirtmiş olduğu ülke toprağı veya ülke toprakları gerçek kişilerin, hükümet dışı kuruluşların veya kişi gruplarının başvuruları konusunda bu Sözleşme'nin 34. maddesinde öngörüldüğü biçimde Mahkeme'nin yetkisini kabul ettiğini beyan edebilir.

Madde 57

Çekinceler

1. Bu Sözleşme'nin imzası ve onaylama belgesinin sunulması sırasında her devlet, Sözleşme'nin belirli bir hükmü hakkında, ülkesinde yürürlükte olan bir yasanın bu hükümle bağdaşmazlığı konusunda bir çekince koyabilir. Bu madde genel nitelikte çekinceler konmasına izin vermez.
2. Bu madde uyarınca konulacak her çekince, sözü edilen yasayla ilgili kısa bir açıklama içerir.

Madde 58

Feshi ihbar

1. Bir Yüksek Sözleşmeci Taraf, bu Sözleşme'yi ancak Sözleşme'ye taraf olduğu tarihten itibaren beş yıllık bir sürenin geçmesinden sonra ve Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne altı ay önceden sunulacak bir ihbarla feshedebilir. Genel Sekreter bunu diğer Yüksek Sözleşmeci Taraflar'a bildirir.
2. Bu fesih işlemi, feshin etki doğurduğu tarihten önce gerçekleşmiş ve yükümlülüklerin ihlali niteliğinde sayılabilecek olan bir olayla ilgili olarak, söz konusu Yüksek Sözleşmeci Taraf'ın bu Sözleşme'den doğan yükümlülüklerinden kurtulması sonucunu doğurmaz.

3. Avrupa Konseyi üyeliği sona eren her Yüksek Sözleşmeci Taraf'ın bu Sözleşme'ye de taraf sıfatı da aynı koşullarla sona erer.
4. Sözleşme, 56. madde gereğince uygulanacağı beyan edilmiş olan ülkelerle ilgili olarak, yukarıdaki fıkraların hükümleri uyarınca feshedilebilir.

Madde 59

İmza ve onay

1. Bu Sözleşme, Avrupa Konseyi üyelerinin imzalarına açıktır. Sözleşme onaylanacaktır. Onaylama belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne verilecektir.
 2. Avrupa Birliği bu Sözleşme'ye katılabilir.
 3. Bu Sözleşme, on onaylama belgesinin verilmesinden sonra yürürlüğe girecektir.
 4. Sözleşme'yi daha sonra onaylayacak olan imzacılar için Sözleşme, onaylama belgesinin verilmesinden itibaren yürürlüğe girecektir.
 5. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Sözleşme'nin yürürlüğe girdiğini, Sözleşme'yi onaylayan Yüksek Sözleşmeci Taraflar'ın adlarını ve daha sonra gelecek olan onaylama belgelerinin verilmesini bütün Avrupa Konseyi üyelerine bildirecektir.

Bu Sözleşme, Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanmak ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere Fransızca ve İngilizce tek bir nüsha halinde 4 Kasım 1950'de Roma'da düzenlenmiştir. Genel Sekreter bunun tasdikli örneklerini imza eden bütün devletlere gönderecektir.

108 No'lu Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi

European Treaty Series - No. 108

Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data

Strasbourg, 28.I.1981

Preamble

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members, based in particular on respect for the rule of law, as well as human rights and fundamental freedoms;

Considering that it is desirable to extend the safeguards for everyone's rights and fundamental freedoms, and in particular the right to the respect for privacy, taking account of the increasing flow across frontiers of personal data undergoing automatic processing;

Reaffirming at the same time their commitment to freedom of information regardless of frontiers;

Recognising that it is necessary to reconcile the fundamental values of the respect for privacy and the free flow of information between peoples, Have agreed as follows:

Quick Access

[Chapter 1:](#) General provisions

[Chapter 2:](#) Basic principles for data protection

[Chapter 3:](#) Transborder data flows

[Chapter 4:](#) Mutual assistance

[Chapter 5:](#) Consultative Committee

[Chapter 6:](#) Amendments

[Chapter 7:](#) Final clauses

Chapter I – General provisions

Article 1 – Object and purpose

The purpose of this Convention is to secure in the territory of each Party for every individual, whatever his nationality or residence, respect for his rights and fundamental freedoms, and in particular his right to privacy, with regard to automatic processing of personal data relating to him ("data protection").

Article 2 – Definitions

For the purposes of this Convention:

a "personal data" means any information relating to an identified or identifiable individual ("data subject");

b "automated data file" means any set of data undergoing automatic processing;

c- "automatic processing" includes the following operations if carried out in whole or in part by automated means: storage of data, carrying out of logical and/or arithmetical operations on those data, their alteration, erasure, retrieval or dissemination;

d- "controller of the file" means the natural or legal person, public authority, agency or any other body who is competent according to the national law to decide what should be the purpose of the automated data file, which categories of personal data should be stored and which operations should be applied to them.

Article 3 – Scope

1 The Parties undertake to apply this Convention to automated personal data files and automatic processing of personal data in the public and private sectors.

2 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any later time, give notice by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe:

a that it will not apply this Convention to certain categories of automated personal data files, a list of which will be deposited. In this list it shall not include, however, categories of automated data files subject under its domestic law to data protection provisions. Consequently, it shall amend this list by a new declaration whenever additional categories of automated

personal data files are subjected to data protection provisions under its domestic law;

b that it will also apply this Convention to information relating to groups of persons, associations, foundations, companies, corporations and any other bodies consisting directly or indirectly of individuals, whether or not such bodies possess legal personality;

c that it will also apply this Convention to personal data files which are not processed automatically.

3 Any State which has extended the scope of this Convention by any of the declarations provided for in sub-paragraph 2.b or c above may give notice in the said declaration that such extensions shall apply only to certain categories of personal data files, a list of which will be deposited.

4 Any Party which has excluded certain categories of automated personal data files by a declaration provided for in sub-paragraph 2.a above may not claim the application of this Convention to such categories by a Party which has not excluded them.

5 Likewise, a Party which has not made one or other of the extensions provided for in subparagraphs 2.b and c above may not claim the application of this Convention on these points with respect to a Party which has made such extensions.

6 The declarations provided for in paragraph 2 above shall take effect from the moment of the entry into force of the Convention with regard to the State which has made them if they have been made at the time of signature or deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or three months after their receipt by the Secretary General of the Council of Europe if they have been made at any later time. These declarations may be withdrawn, in whole or in part, by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such withdrawals shall take effect three months after the date of receipt of such notification.

Chapter II – Basic principles for data protection

Article 4 – Duties of the Parties

1 Each Party shall take the necessary measures in its domestic law to give effect to the basic principles for data protection set out in this chapter.

2 These measures shall be taken at the latest at the time of entry into force of this Convention in respect of that Party.

Article 5 – Quality of data

Personal data undergoing automatic processing shall be:

- a obtained and processed fairly and lawfully;
- b stored for specified and legitimate purposes and not used in a way incompatible with those purposes;
- c adequate, relevant and not excessive in relation to the purposes for which they are stored; d accurate and, where necessary, kept up to date;

e preserved in a form which permits identification of the data subjects for no longer than is required for the purpose for which those data are stored.

Article 6 – Special categories of data

Personal data revealing racial origin, political opinions or religious or other beliefs, as well as personal data concerning health or sexual life, may not be processed automatically unless domestic law provides appropriate safeguards. The same shall apply to personal data relating to criminal convictions.

Article 7 – Data security

Appropriate security measures shall be taken for the protection of personal data stored in automated data files against accidental or unauthorised destruction or accidental loss as well as against unauthorised access, alteration or dissemination.

Article 8 – Additional safeguards for the data subject Any person shall be enabled:

a to establish the existence of an automated personal data file, its main purposes, as well as the identity and habitual residence or principal place of business of the controller of the file;

b to obtain at reasonable intervals and without excessive delay or expense confirmation of whether personal data relating to him are stored in the automated data file as well as communication to him of such data in an intelligible form;

c to obtain, as the case may be, rectification or erasure of such data if these have been processed contrary to the provisions of domestic law giving effect to the basic principles set out in Articles 5 and 6 of this Convention;

d to have a remedy if a request for confirmation or, as the case may be, communication, rectification or erasure as referred to in paragraphs b and c of this article is not complied with.

Article 9 – Exceptions and restrictions

1 No exception to the provisions of Articles 5, 6 and 8 of this Convention shall be allowed except within the limits defined in this article.

2 Derogation from the provisions of Articles 5, 6 and 8 of this Convention shall be allowed when such derogation is provided for by the law of the Party and constitutes a necessary measure in a democratic society in the interests of:

a protecting State security, public safety, the monetary interests of the State or the suppression of criminal offences;

b protecting the data subject or the rights and freedoms of others.

3 Restrictions on the exercise of the rights specified in Article 8, paragraphs b, c and d, may be provided by law with respect to automated personal data files used for statistics or for scientific research purposes when there is obviously no risk of an infringement of the privacy of the data subjects.

Article 10 – Sanctions and remedies

Each Party undertakes to establish appropriate sanctions and remedies for violations of provisions of domestic law giving effect to the basic principles for data protection set out in this chapter.

Article 11 – Extended protection

None of the provisions of this chapter shall be interpreted as limiting or otherwise affecting the possibility for a Party to grant data subjects a wider measure of protection than that stipulated in this Convention.

Chapter III – Transborder data flows

Article 12 – Transborder flows of personal data and domestic law

1 The following provisions shall apply to the transfer across national borders, by whatever medium, of personal data undergoing automatic processing or collected with a view to their being automatically processed.

2 A Party shall not, for the sole purpose of the protection of privacy, prohibit or subject to special authorisation transborder flows of personal data going to the territory of another Party.

3 Nevertheless, each Party shall be entitled to derogate from the provisions of paragraph 2:

a insofar as its legislation includes specific regulations for certain categories of personal data or of automated personal data files, because of the nature of those data or those files, except where the regulations of the other Party provide an equivalent protection;

b when the transfer is made from its territory to the territory of a non-Contracting State through the intermediary of the territory of another Party, in order to avoid such transfers resulting in circumvention of the legislation of the Party referred to at the beginning of this paragraph.

Chapter IV – Mutual assistance

Article 13 – Co-operation between Parties

1 The Parties agree to render each other mutual assistance in order to implement this Convention.

2 For that purpose:

a each Party shall designate one or more authorities, the name and address of each of which it shall communicate to the Secretary General of the Council of Europe;

b each Party which has designated more than one authority shall specify in its communication referred to in the previous sub-paragraph the competence of each authority.

3 An authority designated by a Party shall at the request of an authority designated by another Party:

a furnish information on its law and administrative practice in the field of data protection;

b take, in conformity with its domestic law and for the sole purpose of protection of privacy, all appropriate measures for furnishing factual information relating to specific automatic processing carried out in its territory, with the exception however of the personal data being processed.

Article 14 – Assistance to data subjects resident abroad

1 Each Party shall assist any person resident abroad to exercise the rights conferred by its domestic law giving effect to the principles set out in Article 8 of this Convention.

2 When such a person resides in the territory of another Party he shall be given the option of submitting his request through the intermediary of the authority designated by that Party.

3 The request for assistance shall contain all the necessary particulars, relating *inter alia* to:

a the name, address and any other relevant particulars identifying the person making the request;

b the automated personal data file to which the request pertains, or its controller;

c the purpose of the request.

Article 15 – Safeguards concerning assistance rendered by designated authorities

1 An authority designated by a Party which has received information from an authority designated by another Party either accompanying a request for assistance or in reply to its own request for assistance shall not use that information for purposes other than those specified in the request for assistance.

2 Each Party shall see to it that the persons belonging to or acting on behalf of the designated authority shall be bound by appropriate obligations of secrecy or confidentiality with regard to that information.

3 In no case may a designated authority be allowed to make under Article 14, paragraph 2, a request for assistance on behalf of a data subject resident abroad, of its own accord and without the express consent of the person concerned.

Article 16 – Refusal of requests for assistance

A designated authority to which a request for assistance is addressed under Articles 13 or 14 of this Convention may not refuse to comply with it unless:

a the request is not compatible with the powers in the field of data protection of the authorities responsible for replying;

b the request does not comply with the provisions of this Convention;

c compliance with the request would be incompatible with the sovereignty, security or public policy (*ordre public*) of the Party by which it was designated, or with the rights and fundamental freedoms of persons under the jurisdiction of that Party.

Article 17 – Costs and procedures of assistance

1 Mutual assistance which the Parties render each other under Article 13 and assistance they render to data subjects abroad under Article 14 shall not give rise to the payment of any costs or fees other than those incurred for experts and interpreters. The latter costs or fees shall be borne by the Party which has designated the authority making the request for assistance.

2 The data subject may not be charged costs or fees in connection with the steps taken on his behalf in the territory of another Party other than those lawfully payable by residents of that Party.

3 Other details concerning the assistance relating in particular to the forms and procedures and the languages to be used, shall be established directly between the Parties concerned.

Chapter V – Consultative Committee

Article 18 – Composition of the committee

1 A Consultative Committee shall be set up after the entry into force of this Convention.

2 Each Party shall appoint a representative to the committee and a deputy representative. Any member State of the Council of Europe which is not a Party to the Convention shall have the right to be represented on the committee by an observer.

3 The Consultative Committee may, by unanimous decision, invite any non-member State of the Council of Europe which is not a Party to the Convention to be represented by an observer at a given meeting.

Article 19 – Functions of the committee

The Consultative Committee:
a may make proposals with a view to facilitating or improving the application of the Convention;

b may make proposals for amendment of this Convention in accordance with Article 21;

c- shall formulate its opinion on any proposal for amendment of this Convention which is referred to it in accordance with Article 21, paragraph 3;

d- may, at the request of a Party, express an opinion on any question concerning the application of this Convention.

Article 20 – Procedure

1 The Consultative Committee shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within twelve months of the entry into force of this Convention.

It shall subsequently meet at least once every two years and in any case when one-third of the representatives of the Parties request its convocation.

2 A majority of representatives of the Parties shall constitute a quorum for a meeting of the Consultative Committee.

3 After each of its meetings, the Consultative Committee shall submit to the Committee of Ministers of the Council of Europe a report on its work and on the functioning of the Convention.

4 Subject to the provisions of this convention, the Consultative Committee shall draw up its own Rules of Procedure.

Chapter VI – Amendments

Article 21 – Amendments

1 Amendments to this Convention may be proposed by a Party, the Committee of Ministers of the Council of Europe or the Consultative Committee.

2 Any proposal for amendment shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe and to every non-member State which has acceded to or has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 23.

3 Moreover, any amendment proposed by a Party or the Committee of Ministers shall be communicated to the Consultative Committee, which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.

4 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and any opinion submitted by the Consultative Committee and may approve the amendment.

5 The text of any amendment approved by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 4 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

6 Any amendment approved in accordance with paragraph 4 of this article shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

Chapter VII – Final clauses

Article 22 – Entry into force

1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

3 In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 23 – Accession by non-member States

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council of Europe to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the committee.

2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 24 – Territorial clause

1 Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the

application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 25 – Reservations

No reservation may be made in respect of the provisions of this Convention.

Article 26 – Denunciation

1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 27 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 22, 23 and 24;
- d any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, the 28th day of January 1981, in English and in French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Convention.

Birleşmiş Milletler Bilgisayarla İşlenen Kişisel Veri Dosyalarına İlişkin Rehber İlkeleri

Guidelines for the Regulation of Computerized Personal Data Files Adopted by General Assembly resolution 45/95 of 14 December 1990

The procedures for implementing regulations concerning computerized personal data files are left to the initiative of each State subject to the following orientations:

A. PRINCIPLES CONCERNING THE MINIMUM GUARANTEES THAT SHOULD BE PROVIDED IN NATIONAL LEGISLATIONS

1. *Principle of lawfulness and fairness*

Information about persons should not be collected or processed in unfair or unlawful ways, nor should it be used for ends contrary to the purposes and principles of the Charter of the United Nations.

2. *Principle of accuracy*

Persons responsible for the compilation of files or those responsible for keeping them have an obligation to conduct regular checks on the accuracy and relevance of the data recorded and to ensure that they are kept as complete as possible in order to avoid errors of omission and that they are kept up to date regularly or when the information contained in a file is used, as long as they are being processed.

3. *Principle of the purpose-specification*

The purpose which a file is to serve and its utilization in terms of that purpose should be specified, legitimate and, when it is established, receive a certain amount of publicity or be brought to the attention of the person concerned, in order to make it possible subsequently to ensure that:

- (a) All the personal data collected and recorded remain relevant and adequate to the purposes so specified;
- (b) None of the said personal data is used or disclosed, except with the consent of the person concerned, for purposes incompatible with those specified;

(c) The period for which the personal data are kept does not exceed that which would enable the achievement of the purposes so specified.

4. Principle of interested-person access

Everyone who offers proof of identity has the right to know whether information concerning him is being processed and to obtain it in an intelligible form, without undue delay or expense, and to have appropriate rectifications or erasures made in the case of unlawful, unnecessary or inaccurate entries and, when it is being communicated, to be informed of the addressees. Provision should be made for a remedy, if need be with the supervisory authority specified in principle 8 below. The cost of any rectification shall be borne by the person responsible for the file. It is desirable that the provisions of this principle should apply to everyone, irrespective of nationality or place of residence.

5. Principle of non-discrimination

Subject to cases of exceptions restrictively envisaged under principle 6, data likely to give rise to unlawful or arbitrary discrimination, including information on racial or ethnic origin, colour, sex life, political opinions, religious, philosophical and other beliefs as well as membership of an association or trade union, should not be compiled.

6. Power to make exceptions

Departures from principles 1 to 4 may be authorized only if they are necessary to protect national security, public order, public health or morality, as well as, inter alia, the rights and freedoms of others, especially persons being persecuted (humanitarian clause) provided that such departures are expressly specified in a law or equivalent regulation promulgated in accordance with the internal legal system which expressly states their limits and sets forth appropriate safeguards.

Exceptions to principle 5 relating to the prohibition of discrimination, in addition to being subject to the same safeguards as those prescribed for exceptions to principles 1 and 4, may be authorized only within the limits prescribed by the International Bill of Human Rights and the other relevant instruments in the field of protection of human rights and the prevention of discrimination.

7. Principle of security

Appropriate measures should be taken to protect the files against both natural dangers, such as accidental loss or destruction and human dangers, such as unauthorized access, fraudulent misuse of data or contamination by computer viruses.

8. Supervision and sanctions

The law of every country shall designate the authority which, in accordance with its domestic legal system, is to be responsible for supervising observance of the principles set forth above. This authority shall offer guarantees of impartiality, independence vis-à-vis persons or agencies responsible for processing and establishing data, and technical competence. In the event of violation of the provisions of the national law implementing the aforementioned principles, criminal or other penalties should be envisaged together with the appropriate individual remedies.

9. Transborder data flows

When the legislation of two or more countries concerned by a transborder data flow offers comparable safeguards for the protection of privacy, information should be able to circulate as freely as inside each of the territories concerned. If there are no reciprocal safeguards, limitations on such circulation may not be imposed unduly and only in so far as the protection of privacy demands.

10. Field of application

The present principles should be made applicable, in the first instance, to all public and private computerized files as well as, by means of optional extension and subject to appropriate adjustments, to manual files. Special provision, also optional, might be made to extend all or part of the principles to files on legal persons particularly when they contain some information on individuals.

B. APPLICATION OF THE GUIDELINES TO PERSONAL DATA FILES KEPT BY GOVERNMENTAL INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

The present guidelines should apply to personal data files kept by governmental international organizations, subject to any adjustments required to take account of any differences that might exist between files for internal purposes such as those that concern personnel management and files for external purposes concerning third parties having relations with the organization.

Each organization should designate the authority statutorily competent to supervise the observance of these guidelines.

Humanitarian clause: a derogation from these principles may be specifically provided for when the purpose of the file is the protection of human rights and fundamental freedoms of the individual concerned or humanitarian assistance.

A similar derogation should be provided in national legislation for governmental international organizations whose headquarters agreement does not preclude the implementation of the said national legislation as well as for non-governmental international organizations to which this law is applicable.

© Copyright 1997 - 2000

**Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights
Geneva, Switzerland**

95/46/EC Sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbest Dolaşımı Bakımından Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Direktifi

DIRECTIVE 95/46/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL

of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data

Quick Access

Chapter 1: General Provisions

Article 1: Object of the Directive

Article 2: Definitions

Article 3: Scope

Article 4: National law applicable

Chapter 2: General Rules On The Lawfulness Of The Processing Of Personal Data

Section 1: Principles Relating To Data Quality

Section 2: Criteria For Making Data Processing Legitimate

Section 3: Special Categories Of Processing

Section 4: Information To Be Given To The Data Subject

Section 5: The Data Subject's Right Of Access To Data

Section 6: Exemptions And Restrictions

Section 7: The Data Subject's Right To Object

Section 8: Confidentiality And Security Of Processing

Section 9: Notification

Chapter 3: Judicial Remedies, Liability And Sanctions

Chapter 4: Transfer Of Personal Data To Third Countries

Chapter 5: Codes Of Conduct

Chapter 6: Supervisory Authority And Working Party On The Protection Of Individuals With Regard To The Processing Of Personal Data

Chapter 7: Community Implementing Measures

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular Article 100a thereof,

Having regard to the proposal from the Commission (1),

Having regard to the opinion of the Economic and Social Committee (2),

Acting in accordance with the procedure referred to in Article 189b of the Treaty (3),

(1) Whereas the objectives of the Community, as laid down in the Treaty, as amended by the Treaty on European Union, include creating an ever closer union among the peoples of Europe, fostering closer relations between the States belonging to the Community, ensuring economic and social progress by common action to eliminate the barriers which divide Europe, encouraging the constant improvement of the living conditions of its peoples, preserving and strengthening peace and liberty and promoting democracy on the basis of the fundamental rights recognized in the constitution and laws of the Member States and in the European

Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;

(2) Whereas data-processing systems are designed to serve man; whereas they must, whatever the nationality or residence of natural persons, respect their fundamental rights and freedoms, notably the right to privacy, and contribute to economic and social progress, trade expansion and the well-being of individuals;

(3) Whereas the establishment and functioning of an internal market in which, in accordance with Article 7a of the Treaty, the free movement of goods, persons, services and capital is ensured require not only that personal data should be able to flow freely from one Member State to another, but also that the fundamental rights of individuals should be safeguarded;

(4) Whereas increasingly frequent recourse is being had in the Community to the processing of personal data in the various spheres of economic and social activity; whereas the progress

made in information technology is making the processing and exchange of such data considerably easier;

(5) Whereas the economic and social integration resulting from the establishment and functioning of the internal market within the meaning of Article 7a of the Treaty will necessarily lead to a substantial increase in cross-border flows of personal data between all those involved in a private or public capacity in economic and social activity in the Member States; whereas the exchange of personal data between undertakings in different Member States is set to increase; whereas the national authorities in the various Member States are being called upon by virtue of Community law to collaborate and exchange personal data so as to be able to perform their duties or carry out tasks on behalf of an authority in another Member State within the context of the area without internal frontiers as constituted by the internal market;

(6) Whereas, furthermore, the increase in scientific and technical cooperation and the coordinated introduction of new telecommunications networks in the Community necessitate and facilitate cross-border flows of personal data;

(7) Whereas the difference in levels of protection of the rights and freedoms of individuals, notably the right to privacy, with regard to the processing of personal data afforded in the Member States may prevent the transmission of such data from the territory of one Member State to that of another Member State; whereas this difference may therefore constitute an obstacle to the pursuit of a number of economic activities at Community level, distort competition and impede authorities in the discharge of their responsibilities under Community law; whereas this difference in levels of protection is due to the existence of a wide variety of national laws, regulations and administrative provisions;

(8) Whereas, in order to remove the obstacles to flows of personal data, the level of protection of the rights and freedoms of individuals with regard to the processing of such data must be equivalent in all Member States; whereas this objective is vital to the internal market but cannot be achieved by the Member States alone, especially in view of the scale of the divergences which currently exist between the relevant laws in the Member States

and the need to coordinate the laws of the Member States so as to ensure that the cross-border flow of personal data is regulated in a consistent manner that is in keeping with the objective of the internal market as provided for in Article 7a of the Treaty; whereas Community action to approximate those laws is therefore needed;

(9) Whereas, given the equivalent protection resulting from the approximation of national laws, the Member States will no longer be able to inhibit the free movement between them of personal data on grounds relating to protection of the rights and freedoms of individuals, and in particular the right to privacy; whereas Member States will be left a margin for manoeuvre, which may, in the context of implementation of the Directive, also be exercised by the business and social partners; whereas Member States will therefore be able to specify in their national law the general conditions governing the lawfulness of data processing; whereas in doing so the Member States shall strive to improve the protection currently provided by their legislation; whereas, within the limits of this margin for manoeuvre and in accordance with Community law, disparities could arise in the implementation of the Directive, and this could have an effect on the movement of data within a Member State as well as within the Community;

(10) Whereas the object of the national laws on the processing of personal data is to protect fundamental rights and freedoms, notably the right to privacy, which is recognized both in Article 8 of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and in the general principles of Community law; whereas, for that reason, the approximation of those laws must not result in any lessening of the protection they afford but must, on the contrary, seek to ensure a high level of protection in the Community;

(11) Whereas the principles of the protection of the rights and freedoms of individuals, notably the right to privacy, which are contained in this Directive, give substance to and amplify those contained in the Council of Europe Convention of 28 January 1981 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data;

(12)Whereas the protection principles must apply to all processing of personal data by any person whose activities are governed by Community law; whereas there should be excluded the processing of data carried out by a natural person in the exercise of activities which are exclusively personal or domestic, such as correspondence and the holding of records of addresses;

(13)Whereas the activities referred to in Titles V and VI of the Treaty on European Union regarding public safety, defence, State security or the activities of the State in the area of criminal laws fall outside the scope of Community law, without prejudice to the obligations incumbent upon Member States under Article 56 (2), Article 57 or Article 100a of the Treaty establishing the European Community; whereas the processing of personal data that is necessary to safeguard the economic well-being of the State does not fall within the scope of this Directive where such processing relates to State security matters;

(14)Whereas, given the importance of the developments under way, in the framework of the information society, of the techniques used to capture, transmit, manipulate, record, store or communicate sound and image data relating to natural persons, this Directive should be applicable to processing involving such data;

(15)Whereas the processing of such data is covered by this Directive only if it is automated or if the data processed are contained or are intended to be contained in a filing system structured according to specific criteria relating to individuals, so as to permit easy access to the personal data in question;

(16)Whereas the processing of sound and image data, such as in cases of video surveillance, does not come within the scope of this Directive if it is carried out for the purposes of public security, defence, national security or in the course of State activities relating to the area of criminal law or of other activities which do not come within the scope of Community law;

(17)Whereas, as far as the processing of sound and image data carried out for purposes of journalism or the purposes of literary or artistic expression is concerned, in particular in the audiovisual field, the principles of the Directive are to apply in a restricted manner according to the provisions laid down in Article 9;

(18) Whereas, in order to ensure that individuals are not deprived of the protection to which they are entitled under this Directive, any processing of personal data in the Community must be carried out in accordance with the law of one of the Member States; whereas, in this connection, processing carried out under the responsibility of a controller who is established in a Member State should be governed by the law of that State;

(19) Whereas establishment on the territory of a Member State implies the effective and real exercise of activity through stable arrangements; whereas the legal form of such an establishment, whether simply branch or a subsidiary with a legal personality, is not the determining factor in this respect; whereas, when a single controller is established on the territory of several Member States, particularly by means of subsidiaries, he must ensure, in order to avoid any circumvention of national rules, that each of the establishments fulfils the obligations imposed by the national law applicable to its activities;

(20) Whereas the fact that the processing of data is carried out by a person established in a third country must not stand in the way of the protection of individuals provided for in this Directive; whereas in these cases, the processing should be governed by the law of the Member State in which the means used are located, and there should be guarantees to ensure that the rights and obligations provided for in this Directive are respected in practice;

(21) Whereas this Directive is without prejudice to the rules of territoriality applicable in criminal matters;

(22) Whereas Member States shall more precisely define in the laws they enact or when bringing into force the measures taken under this Directive the general circumstances in which processing is lawful; whereas in particular Article 5, in conjunction with Articles 7 and 8, allows Member States, independently of general rules, to provide for special processing conditions for specific sectors and for the various categories of data covered by Article 8;

(23) Whereas Member States are empowered to ensure the implementation of the protection of individuals both by means of a general law on the protection of individuals as regards the

processing of personal data and by sectorial laws such as those relating, for example, to statistical institutes;

(24) Whereas the legislation concerning the protection of legal persons with regard to the processing data which concerns them is not affected by this Directive;

(25) Whereas the principles of protection must be reflected, on the one hand, in the obligations imposed on persons, public authorities, enterprises, agencies or other bodies responsible for processing, in particular regarding data quality, technical security, notification to the supervisory authority, and the circumstances under which processing can be carried out, and, on the other hand, in the right conferred on individuals, the data on whom are the subject of processing, to be informed that processing is taking place, to consult the data, to request corrections and even to object to processing in certain circumstances;

(26) Whereas the principles of protection must apply to any information concerning an identified or identifiable person; whereas, to determine whether a person is identifiable, account should be taken of all the means likely reasonably to be used either by the controller or by any other person to identify the said person; whereas the principles of protection shall not apply to data rendered anonymous in such a way that the data subject is no longer identifiable; whereas codes of conduct within the meaning of Article 27 may be a useful instrument for providing guidance as to the ways in which data may be rendered anonymous and retained in a form in which identification of the data subject is no longer possible;

(27) Whereas the protection of individuals must apply as much to automatic processing of data as to manual processing; whereas the scope of this protection must not in effect depend on the techniques used, otherwise this would create a serious risk of circumvention; whereas, nonetheless, as regards manual processing, this Directive covers only filing systems, not unstructured files; whereas, in particular, the content of a filing system must be structured according to specific criteria relating to individuals allowing easy access to the personal data; whereas, in line with the definition in Article 2 (c), the different criteria for determining the constituents of a structured set of personal data,

and the different criteria governing access to such a set, may be laid down by each Member State; whereas files or sets of files as well as their cover pages, which are not structured according to specific criteria, shall under no circumstances fall within the scope of this Directive;

(28) Whereas any processing of personal data must be lawful and fair to the individuals concerned; whereas, in particular, the data must be adequate, relevant and not excessive in relation to the purposes for which they are processed; whereas such purposes must be explicit and legitimate and must be determined at the time of collection of the data; whereas the purposes of processing further to collection shall not be incompatible with the purposes as they were originally specified;

(29) Whereas the further processing of personal data for historical, statistical or scientific purposes is not generally to be considered incompatible with the purposes for which the data have previously been collected provided that Member States furnish suitable safeguards; whereas these safeguards must in particular rule out the use of the data in support of measures or decisions regarding any particular individual;

(30) Whereas, in order to be lawful, the processing of personal data must in addition be carried out with the consent of the data subject or be necessary for the conclusion or performance of a contract binding on the data subject, or as a legal requirement, or for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority, or in the legitimate interests of a natural or legal person, provided that the interests or the rights and freedoms of the data subject are not overriding; whereas, in particular, in order to maintain a balance between the interests involved while guaranteeing effective competition, Member States may determine the circumstances in which personal data may be used or disclosed to a third party in the context of the legitimate ordinary business activities of companies and other bodies; whereas Member States may similarly specify the conditions under which personal data may be disclosed to a third party for the purposes of marketing whether carried out commercially or by a charitable organization or by any other association or foundation, of a political nature for example, subject to the provisions allowing a data subject to

object to the processing of data regarding him, at no cost and without having to state his reasons;

(31) Whereas the processing of personal data must equally be regarded as lawful where it is carried out in order to protect an interest which is essential for the data subject's life;

(32) Whereas it is for national legislation to determine whether the controller performing a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority should be a public administration or another natural or legal person governed by public law, or by private law such as a professional association;

(33) Whereas data which are capable by their nature of infringing fundamental freedoms or privacy should not be processed unless the data subject gives his explicit consent; whereas, however, derogations from this prohibition must be explicitly provided for in respect of specific needs, in particular where the processing of these data is carried out for certain health-related purposes by persons subject to a legal obligation of professional secrecy or in the course of legitimate activities by certain associations or foundations the purpose of which is to permit the exercise of fundamental freedoms;

(34) Whereas Member States must also be authorized, when justified by grounds of important public interest, to derogate from the prohibition on processing sensitive categories of data where important reasons of public interest so justify in areas such as public health and social protection - especially in order to ensure the quality and cost-effectiveness of the procedures used for settling claims for benefits and services in the health insurance system - scientific research and government statistics; whereas it is incumbent on them, however, to provide specific and suitable safeguards so as to protect the fundamental rights and the privacy of individuals;

(35) Whereas, moreover, the processing of personal data by official authorities for achieving aims, laid down in constitutional law or international public law, of officially recognized religious associations is carried out on important grounds of public interest;

(36) Whereas where, in the course of electoral activities, the operation of the democratic system requires in certain Member

States that political parties compile data on people's political opinion, the processing of such data may be permitted for reasons of important public interest, provided that appropriate safeguards are established;

(37) Whereas the processing of personal data for purposes of journalism or for purposes of literary or artistic expression, in particular in the audiovisual field, should qualify for exemption from the requirements of certain provisions of this Directive in so far as this is necessary to reconcile the fundamental rights of individuals with freedom of information and notably the right to receive and impart information, as guaranteed in particular in Article 10 of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms; whereas Member States should therefore lay down exemptions and derogations necessary for the purpose of balance between fundamental rights as regards general measures on the legitimacy of data processing, measures on the transfer of data to third countries and the power of the supervisory authority; whereas this should not, however, lead Member States to lay down exemptions from the measures to ensure security of processing; whereas at least the supervisory authority responsible for this sector should also be provided with certain ex-post powers, e.g. to publish a regular report or to refer matters to the judicial authorities;

(38) Whereas, if the processing of data is to be fair, the data subject must be in a position to learn of the existence of a processing operation and, where data are collected from him, must be given accurate and full information, bearing in mind the circumstances of the collection;

(39) Whereas certain processing operations involve data which the controller has not collected directly from the data subject; whereas, furthermore, data can be legitimately disclosed to a third party, even if the disclosure was not anticipated at the time the data were collected from the data subject; whereas, in all these cases, the data subject should be informed when the data are recorded or at the latest when the data are first disclosed to a third party;

(40) Whereas, however, it is not necessary to impose this obligation of the data subject already has the information; whereas, moreover, there will be no such obligation if the

recording or disclosure are expressly provided for by law or if the provision of information to the data subject proves impossible or would involve disproportionate efforts, which could be the case where processing is for historical, statistical or scientific purposes; whereas, in this regard, the number of data subjects, the age of the data, and any compensatory measures adopted may be taken into consideration;

(41) Whereas any person must be able to exercise the right of access to data relating to him which are being processed, in order to verify in particular the accuracy of the data and the lawfulness of the processing; whereas, for the same reasons, every data subject must also have the right to know the logic involved in the automatic processing of data concerning him, at least in the case of the automated decisions referred to in Article 15 (1); whereas this right must not adversely affect trade secrets or intellectual property and in particular the copyright protecting the software; whereas these considerations must not, however, result in the data subject being refused all information;

(42) Whereas Member States may, in the interest of the data subject or so as to protect the rights and freedoms of others, restrict rights of access and information; whereas they may, for example, specify that access to medical data may be obtained only through a health professional;

(43) Whereas restrictions on the rights of access and information and on certain obligations of the controller may similarly be imposed by Member States in so far as they are necessary to safeguard, for example, national security, defence, public safety, or important economic or financial interests of a Member State or the Union, as well as criminal investigations and prosecutions and action in respect of breaches of ethics in the regulated professions; whereas the list of exceptions and limitations should include the tasks of monitoring, inspection or regulation necessary in the three last-mentioned areas concerning public security, economic or financial interests and crime prevention; whereas the listing of tasks in these three areas does not affect the legitimacy of exceptions or restrictions for reasons of State security or defence;

(44) Whereas Member States may also be led, by virtue of the provisions of Community law, to derogate from the provisions of

this Directive concerning the right of access, the obligation to inform individuals, and the quality of data, in order to secure certain of the purposes referred to above;

(45)Whereas, in cases where data might lawfully be processed on grounds of public interest, official authority or the legitimate interests of a natural or legal person, any data subject should nevertheless be entitled, on legitimate and compelling grounds relating to his particular situation, to object to the processing of any data relating to himself; whereas Member States may nevertheless lay down national provisions to the contrary;

(46)Whereas the protection of the rights and freedoms of data subjects with regard to the processing of personal data requires that appropriate technical and organizational measures be taken, both at the time of the design of the processing system and at the time of the processing itself, particularly in order to maintain security and thereby to prevent any unauthorized processing; whereas it is incumbent on the Member States to ensure that controllers comply with these measures; whereas these measures must ensure an appropriate level of security, taking into account the state of the art and the costs of their implementation in relation to the risks inherent in the processing and the nature of the data to be protected;

(47)Whereas where a message containing personal data is transmitted by means of a telecommunications or electronic mail service, the sole purpose of which is the transmission of such messages, the controller in respect of the personal data contained in the message will normally be considered to be the person from whom the message originates, rather than the person offering the transmission services; whereas, nevertheless, those offering such services will normally be considered controllers in respect of the processing of the additional personal data necessary for the operation of the service;

(48)Whereas the procedures for notifying the supervisory authority are designed to ensure disclosure of the purposes and main features of any processing operation for the purpose of verification that the operation is in accordance with the national measures taken under this Directive;

(49)Whereas, in order to avoid unsuitable administrative formalities, exemptions from the obligation to notify and simplification of the notification required may be provided for by Member States in cases where processing is unlikely adversely to affect the rights and freedoms of data subjects, provided that it is in accordance with a measure taken by a Member State specifying its limits; whereas exemption or simplification may similarly be provided for by Member States where a person appointed by the controller ensures that the processing carried out is not likely adversely to affect the rights and freedoms of data subjects; whereas such a data protection official, whether or not an employee of the controller, must be in a position to exercise his functions in complete independence;

(50)Whereas exemption or simplification could be provided for in cases of processing operations whose sole purpose is the keeping of a register intended, according to national law, to provide information to the public and open to consultation by the public or by any person demonstrating a legitimate interest;

(51)Whereas, nevertheless, simplification or exemption from the obligation to notify shall not release the controller from any of the other obligations resulting from this Directive;

(52)Whereas, in this context, ex post facto verification by the competent authorities must in general be considered a sufficient measure;

(53)Whereas, however, certain processing operation are likely to pose specific risks to the rights and freedoms of data subjects by virtue of their nature, their scope or their purposes, such as that of excluding individuals from a right, benefit or a contract, or by virtue of the specific use of new technologies; whereas it is for Member States, if they so wish, to specify such risks in their legislation;

(54)Whereas with regard to all the processing undertaken in society, the amount posing such specific risks should be very limited; whereas Member States must provide that the supervisory authority, or the data protection official in cooperation with the authority, check such processing prior to it being carried out; whereas following this prior check, the supervisory authority may, according to its national law, give an

opinion or an authorization regarding the processing; whereas such checking may equally take place in the course of the preparation either of a measure of the national parliament or of a measure based on such a legislative measure, which defines the nature of the processing and lays down appropriate safeguards;

(55) Whereas, if the controller fails to respect the rights of data subjects, national legislation must provide for a judicial remedy; whereas any damage which a person may suffer as a result of unlawful processing must be compensated for by the controller, who may be exempted from liability if he proves that he is not responsible for the damage, in particular in cases where he establishes fault on the part of the data subject or in case of force majeure; whereas sanctions must be imposed on any person, whether governed by private or public law, who fails to comply with the national measures taken under this Directive;

(56) Whereas cross-border flows of personal data are necessary to the expansion of international trade; whereas the protection of individuals guaranteed in the Community by this Directive does not stand in the way of transfers of personal data to third countries which ensure an adequate level of protection; whereas the adequacy of the level of protection afforded by a third country must be assessed in the light of all the circumstances surrounding the transfer operation or set of transfer operations;

(57) Whereas, on the other hand, the transfer of personal data to a third country which does not ensure an adequate level of protection must be prohibited;

(58) Whereas provisions should be made for exemptions from this prohibition in certain circumstances where the data subject has given his consent, where the transfer is necessary in relation to a contract or a legal claim, where protection of an important public interest so requires, for example in cases of international transfers of data between tax or customs administrations or between services competent for social security matters, or where the transfer is made from a register established by law and intended for consultation by the public or persons having a legitimate interest; whereas in this case such a transfer should not involve the entirety of the data or entire categories of the data contained in the register and, when the register is intended for

consultation by persons having a legitimate interest, the transfer should be made only at the request of those persons or if they are to be the recipients;

(59) Whereas particular measures may be taken to compensate for the lack of protection in a third country in cases where the controller offers appropriate safeguards; whereas, moreover, provision must be made for procedures for negotiations between the Community and such third countries;

(60) Whereas, in any event, transfers to third countries may be effected only in full compliance with the provisions adopted by the Member States pursuant to this Directive, and in particular Article 8 thereof;

(61) Whereas Member States and the Commission, in their respective spheres of competence, must encourage the trade associations and other representative organizations concerned to draw up codes of conduct so as to facilitate the application of this Directive, taking account of the specific characteristics of the processing carried out in certain sectors, and respecting the national provisions adopted for its implementation;

(62) Whereas the establishment in Member States of supervisory authorities, exercising their functions with complete independence, is an essential component of the protection of individuals with regard to the processing of personal data;

(63) Whereas such authorities must have the necessary means to perform their duties, including powers of investigation and intervention, particularly in cases of complaints from individuals, and powers to engage in legal proceedings; whereas such authorities must help to ensure transparency of processing in the Member States within whose jurisdiction they fall;

(64) Whereas the authorities in the different Member States will need to assist one another in performing their duties so as to ensure that the rules of protection are properly respected throughout the European Union;

(65) Whereas, at Community level, a Working Party on the Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data must be set up and be completely independent in the performance of its functions; whereas, having regard to its

specific nature, it must advise the Commission and, in particular, contribute to the uniform application of the national rules adopted pursuant to this Directive;

(66) Whereas, with regard to the transfer of data to third countries, the application of this Directive calls for the conferment of powers of implementation on the Commission and the establishment of a procedure as laid down in Council Decision 87/373/EEC (1);

(67) Whereas an agreement on a modus vivendi between the European Parliament, the Council and the Commission concerning the implementing measures for acts adopted in accordance with the procedure laid down in Article 189b of the EC Treaty was reached on 20 December 1994;

(68) Whereas the principles set out in this Directive regarding the protection of the rights and freedoms of individuals, notably their right to privacy, with regard to the processing of personal data may be supplemented or clarified, in particular as far as certain sectors are concerned, by specific rules based on those principles;

(69) Whereas Member States should be allowed a period of not more than three years from the entry into force of the national measures transposing this Directive in which to apply such new national rules progressively to all processing operations already under way; whereas, in order to facilitate their cost-effective implementation, a further period expiring 12 years after the date on which this Directive is adopted will be allowed to Member States to ensure the conformity of existing manual filing systems with certain of the Directive's provisions; whereas, where data contained in such filing systems are manually processed during this extended transition period, those systems must be brought into conformity with these provisions at the time of such processing;

(70) Whereas it is not necessary for the data subject to give his consent again so as to allow the controller to continue to process, after the national provisions taken pursuant to this Directive enter into force, any sensitive data necessary for the performance of a contract concluded on the basis of free and informed consent before the entry into force of these provisions;

(71)Whereas this Directive does not stand in the way of a Member State's regulating marketing activities aimed at consumers residing in territory in so far as such regulation does not concern the protection of individuals with regard to the processing of personal data;

(72)Whereas this Directive allows the principle of public access to official documents to be taken into account when implementing the principles set out in this Directive,

HAVE ADOPTED THIS DIRECTIVE:

CHAPTER I GENERAL PROVISIONS

Article 1 Object of the Directive

1. In accordance with this Directive, Member States shall protect the fundamental rights and freedoms of natural persons, and in particular their right to privacy with respect to the processing of personal data.

2. Member States shall neither restrict nor prohibit the free flow of personal data between Member States for reasons connected with the protection afforded under paragraph 1.

Article 2 Definitions

For the purposes of this Directive:

(a) 'personal data' shall mean any information relating to an identified or identifiable natural person ('data subject'); an identifiable person is one who can be identified, directly or indirectly, in particular by reference to an identification number or to one or more factors specific to his physical, physiological, mental, economic, cultural or social identity;

(b) 'processing of personal data' ('processing') shall mean any operation or set of operations which is performed upon personal data, whether or not by automatic means, such as collection,

recording, organization, storage, adaptation or alteration, retrieval, consultation, use, disclosure by transmission, dissemination or otherwise making available, alignment or combination, blocking, erasure or destruction;

(c) 'personal data filing system' ('filing system') shall mean any structured set of personal data which are accessible according to specific criteria, whether centralized, decentralized or dispersed on a functional or geographical basis;

(d) 'controller' shall mean the natural or legal person, public authority, agency or any other body which alone or jointly with others determines the purposes and means of the processing of personal data; where the purposes and means of processing are determined by national or Community laws or regulations, the controller or the specific criteria for his nomination may be designated by national or Community law;

(e) 'processor' shall mean a natural or legal person, public authority, agency or any other body which processes personal data on behalf of the controller;

(f) 'third party' shall mean any natural or legal person, public authority, agency or any other body other than the data subject, the controller, the processor and the persons who, under the direct authority of the controller or the processor, are authorized to process the data;

(g) 'recipient' shall mean a natural or legal person, public authority, agency or any other body to whom data are disclosed, whether a third party or not; however, authorities which may receive data in the framework of a particular inquiry shall not be regarded as recipients;

(h) 'the data subject's consent' shall mean any freely given specific and informed indication of his wishes by which the data subject signifies his agreement to personal data relating to him being processed.

Article 3 Scope

1. This Directive shall apply to the processing of personal data wholly or partly by automatic means, and to the processing otherwise than by automatic means of personal data which form

95/46/EC Sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbest Dolaşımı Bakımından Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Direktifi

part of a filing system or are intended to form part of a filing system.

2. This Directive shall not apply to the processing of personal data:

- in the course of an activity which falls outside the scope of Community law, such as those provided for by Titles V and VI of the Treaty on European Union and in any case to processing operations concerning public security, defence, State security (including the economic well-being of the State when the processing operation relates to State security matters) and the activities of the State in areas of criminal law,
- by a natural person in the course of a purely personal or household activity.

Article 4 National law applicable

1. Each Member State shall apply the national provisions it adopts pursuant to this Directive to the processing of personal data where:

(a) the processing is carried out in the context of the activities of an establishment of the controller on the territory of the Member State; when the same controller is established on the territory of several Member States, he must take the necessary measures to ensure that each of these establishments complies with the obligations laid down by the national law applicable;

(b) the controller is not established on the Member State's territory, but in a place where its national law applies by virtue of international public law;

(c) the controller is not established on Community territory and, for purposes of processing personal data makes use of equipment, automated or otherwise, situated on the territory of the said Member State, unless such equipment is used only for purposes of transit through the territory of the Community.

2. In the circumstances referred to in paragraph 1 (c), the controller must designate a representative established in the territory of that Member State, without prejudice to legal actions which could be initiated against the controller himself.

CHAPTER II
GENERAL RULES ON THE LAWFULNESS OF THE
PROCESSING OF PERSONAL DATA

Article 5

Member States shall, within the limits of the provisions of this Chapter, determine more precisely the conditions under which the processing of personal data is lawful.

SECTION I
PRINCIPLES RELATING TO DATA QUALITY

Article 6

1. Member States shall provide that personal data must be:

- (a) processed fairly and lawfully;
- (b) collected for specified, explicit and legitimate purposes and not further processed in a way incompatible with those purposes. Further processing of data for historical, statistical or scientific purposes shall not be considered as incompatible provided that Member States provide appropriate safeguards;
- (c) adequate, relevant and not excessive in relation to the purposes for which they are collected and/or further processed;
- (d) accurate and, where necessary, kept up to date; every reasonable step must be taken to ensure that data which are inaccurate or incomplete, having regard to the purposes for which they were collected or for which they are further processed, are erased or rectified;
- (e) kept in a form which permits identification of data subjects for no longer than is necessary for the purposes for which the data were collected or for which they are further processed. Member States shall lay down appropriate safeguards for personal data stored for longer periods for historical, statistical or scientific use.

2. It shall be for the controller to ensure that paragraph 1 is complied with.

SECTION II CRITERIA FOR MAKING DATA PROCESSING LEGITIMATE

Article 7

Member States shall provide that personal data may be processed only if:

- (a) the data subject has unambiguously given his consent; or
- (b) processing is necessary for the performance of a contract to which the data subject is party or in order to take steps at the request of the data subject prior to entering into a contract; or
- (c) processing is necessary for compliance with a legal obligation to which the controller is subject; or
- (d) processing is necessary in order to protect the vital interests of the data subject; or
- (e) processing is necessary for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller or in a third party to whom the data are disclosed; or
- (f) processing is necessary for the purposes of the legitimate interests pursued by the controller or by the third party or parties to whom the data are disclosed, except where such interests are overridden by the interests for fundamental rights and freedoms of the data subject which require protection under Article 1 (1).

SECTION III SPECIAL CATEGORIES OF PROCESSING

Article 8

The processing of special categories of data

1. Member States shall prohibit the processing of personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs, trade-union membership, and the processing of data concerning health or sex life.
2. Paragraph 1 shall not apply where:
 - (a) the data subject has given his explicit consent to the processing of those data, except where the laws of the Member State

provide that the prohibition referred to in paragraph 1 may not be lifted by the data subject's giving his consent; or

(b) processing is necessary for the purposes of carrying out the obligations and specific rights of the controller in the field of employment law in so far as it is authorized by national law providing for adequate safeguards; or

(c) processing is necessary to protect the vital interests of the data subject or of another person where the data subject is physically or legally incapable of giving his consent; or

(d) processing is carried out in the course of its legitimate activities with appropriate guarantees by a foundation, association or any other non-profit-seeking body with a political, philosophical, religious or trade-union aim and on condition that the processing relates solely to the members of the body or to persons who have regular contact with it in connection with its purposes and that the data are not disclosed to a third party without the consent of the data subjects; or

(e) the processing relates to data which are manifestly made public by the data subject or is necessary for the establishment, exercise or defence of legal claims.

3. Paragraph 1 shall not apply where processing of the data is required for the purposes of preventive medicine, medical diagnosis, the provision of care or treatment or the management of health-care services, and where those data are processed by a health professional subject under national law or rules established by national competent bodies to the obligation of professional secrecy or by another person also subject to an equivalent obligation of secrecy.

4. Subject to the provision of suitable safeguards, Member States may, for reasons of substantial public interest, lay down exemptions in addition to those laid down in paragraph 2 either by national law or by decision of the supervisory authority.

5. Processing of data relating to offences, criminal convictions or security measures may be carried out only under the control of official authority, or if suitable specific safeguards are provided under national law, subject to derogations which may be granted by the Member State under national provisions providing suitable specific

safeguards. However, a complete register of criminal convictions may be kept only under the control of official authority.

Member States may provide that data relating to administrative sanctions or judgements in civil cases shall also be processed under the control of official authority.

6. Derogations from paragraph 1 provided for in paragraphs 4 and 5 shall be notified to the Commission.

7. Member States shall determine the conditions under which a national identification number or any other identifier of general application may be processed.

Article 9

Processing of personal data and freedom of expression

Member States shall provide for exemptions or derogations from the provisions of this Chapter, Chapter IV and Chapter VI for the processing of personal data carried out solely for journalistic purposes or the purpose of artistic or literary expression only if they are necessary to reconcile the right to privacy with the rules governing freedom of expression.

SECTION IV

INFORMATION TO BE GIVEN TO THE DATA SUBJECT

Article 10

Information in cases of collection of data from the data subject

Member States shall provide that the controller or his representative must provide a data subject from whom data relating to himself are collected with at least the following information, except where he already has it:

- (a) the identity of the controller and of his representative, if any;
- (b) the purposes of the processing for which the data are intended;
- (c) any further information such as
 - the recipients or categories of recipients of the data,
 - whether replies to the questions are obligatory or voluntary, as well as the possible consequences of failure to reply,

95/46/EC Sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbest Dolaşımı Bakımından Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Direktifi

- the existence of the right of access to and the right to rectify the data concerning him

in so far as such further information is necessary, having regard to the specific circumstances in which the data are collected, to guarantee fair processing in respect of the data subject.

Article 11

Information where the data have not been obtained from the data subject

1. Where the data have not been obtained from the data subject, Member States shall provide that the controller or his representative must at the time of undertaking the recording of personal data or if a disclosure to a third party is envisaged, no later than the time when the data are first disclosed provide the data subject with at least the following information, except where he already has it:

- (a) the identity of the controller and of his representative, if any;
- (b) the purposes of the processing;
- (c) any further information such as
 - the categories of data concerned,
 - the recipients or categories of recipients,
 - the existence of the right of access to and the right to rectify the data concerning him

in so far as such further information is necessary, having regard to the specific circumstances in which the data are processed, to guarantee fair processing in respect of the data subject.

2. Paragraph 1 shall not apply where, in particular for processing for statistical purposes or for the purposes of historical or scientific research, the provision of such information proves impossible or would involve a disproportionate effort or if recording or disclosure is expressly laid down by law. In these cases Member States shall provide appropriate safeguards.

SECTION V THE DATA SUBJECT'S RIGHT OF ACCESS TO DATA

Article 12 Right of access

Member States shall guarantee every data subject the right to obtain from the controller:

(a) without constraint at reasonable intervals and without excessive delay or expense:

- confirmation as to whether or not data relating to him are being processed and information at least as to the purposes of the processing, the categories of data concerned, and the recipients or categories of recipients to whom the data are disclosed,
- communication to him in an intelligible form of the data undergoing processing and of any available information as to their source,
- knowledge of the logic involved in any automatic processing of data concerning him at least in the case of the automated decisions referred to in Article 15 (1);

(b) as appropriate the rectification, erasure or blocking of data the processing of which does not comply with the provisions of this Directive, in particular because of the incomplete or inaccurate nature of the data;

(c) notification to third parties to whom the data have been disclosed of any rectification, erasure or blocking carried out in compliance with (b), unless this proves impossible or involves a disproportionate effort.

SECTION VI EXEMPTIONS AND RESTRICTIONS

Article 13 Exemptions and restrictions

1. Member States may adopt legislative measures to restrict the scope of the obligations and rights provided for in Articles 6 (1), 10, 11 (1), 12 and 21 when such a restriction constitutes a necessary measure to safeguard:

- (a) national security;
- (b) defence;
- (c) public security;
- (d) the prevention, investigation, detection and prosecution of criminal offences, or of breaches of ethics for regulated professions;
- (e) an important economic or financial interest of a Member State or of the European Union, including monetary, budgetary and taxation matters;
- (f) a monitoring, inspection or regulatory function connected, even occasionally, with the exercise of official authority in cases referred to in (c), (d) and (e);
- (g) the protection of the data subject or of the rights and freedoms of others.

2. Subject to adequate legal safeguards, in particular that the data are not used for taking measures or decisions regarding any particular individual, Member States may, where there is clearly no risk of breaching the privacy of the data subject, restrict by a legislative measure the rights provided for in Article 12 when data are processed solely for purposes of scientific research or are kept in personal form for a period which does not exceed the period necessary for the sole purpose of creating statistics.

SECTION VII THE DATA SUBJECT'S RIGHT TO OBJECT

Article 14 The data subject's right to object

Member States shall grant the data subject the right:

- (a) at least in the cases referred to in Article 7 (e) and (f), to object at any time on compelling legitimate grounds relating to his particular situation to the processing of data relating to him, save where otherwise provided by national legislation. Where there is a justified objection, the processing instigated by the controller may no longer involve those data;

(b) to object, on request and free of charge, to the processing of personal data relating to him which the controller anticipates being processed for the purposes of direct marketing, or to be informed before personal data are disclosed for the first time to third parties or used on their behalf for the purposes of direct marketing, and to be expressly offered the right to object free of charge to such disclosures or uses.

Member States shall take the necessary measures to ensure that data subjects are aware of the existence of the right referred to in the first subparagraph of (b).

Article 15 Automated individual decisions

1. Member States shall grant the right to every person not to be subject to a decision which produces legal effects concerning him or significantly affects him and which is based solely on automated processing of data intended to evaluate certain personal aspects relating to him, such as his performance at work, creditworthiness, reliability, conduct, etc.

2. Subject to the other Articles of this Directive, Member States shall provide that a person may be subjected to a decision of the kind referred to in paragraph 1 if that decision:

(a) is taken in the course of the entering into or performance of a contract, provided the request for the entering into or the performance of the contract, lodged by the data subject, has been satisfied or that there are suitable measures to safeguard his legitimate interests, such as arrangements allowing him to put his point of view; or

(b) is authorized by a law which also lays down measures to safeguard the data subject's legitimate interests.

SECTION VIII CONFIDENTIALITY AND SECURITY OF PROCESSING

Article 16 Confidentiality of processing

Any person acting under the authority of the controller or of the processor, including the processor himself, who has access to

personal data must not process them except on instructions from the controller, unless he is required to do so by law.

Article 17 Security of processing

1. Member States shall provide that the controller must implement appropriate technical and organizational measures to protect personal data against accidental or unlawful destruction or accidental loss, alteration, unauthorized disclosure or access, in particular where the processing involves the transmission of data over a network, and against all other unlawful forms of processing.

Having regard to the state of the art and the cost of their implementation, such measures shall ensure a level of security appropriate to the risks represented by the processing and the nature of the data to be protected.

2. The Member States shall provide that the controller must, where processing is carried out on his behalf, choose a processor providing sufficient guarantees in respect of the technical security measures and organizational measures governing the processing to be carried out, and must ensure compliance with those measures.

3. The carrying out of processing by way of a processor must be governed by a contract or legal act binding the processor to the controller and stipulating in particular that:

- the processor shall act only on instructions from the controller,
- the obligations set out in paragraph 1, as defined by the law of the Member State in which the processor is established, shall also be incumbent on the processor.

4. For the purposes of keeping proof, the parts of the contract or the legal act relating to data protection and the requirements relating to the measures referred to in paragraph 1 shall be in writing or in another equivalent form.

SECTION IX
NOTIFICATION

Article 18

Obligation to notify the supervisory authority

1. Member States shall provide that the controller or his representative, if any, must notify the supervisory authority referred to in Article 28 before carrying out any wholly or partly automatic processing operation or set of such operations intended to serve a single purpose or several related purposes.

2. Member States may provide for the simplification of or exemption from notification only in the following cases and under the following conditions:

- where, for categories of processing operations which are unlikely, taking account of the data to be processed, to affect adversely the rights and freedoms of data subjects, they specify the purposes of the processing, the data or categories of data undergoing processing, the category or categories of data subject, the recipients or categories of recipient to whom the data are to be disclosed and the length of time the data are to be stored, and/or

- where the controller, in compliance with the national law which governs him, appoints a personal data protection official, responsible in particular:

- for ensuring in an independent manner the internal application of the national provisions taken pursuant to this Directive

- for keeping the register of processing operations carried out by the controller, containing the items of information referred to in Article 21 (2),

thereby ensuring that the rights and freedoms of the data subjects are unlikely to be adversely affected by the processing operations.

3. Member States may provide that paragraph 1 does not apply to processing whose sole purpose is the keeping of a register which according to laws or regulations is intended to provide information to the public and which is open to consultation either by the public in general or by any person demonstrating a legitimate interest.

4. Member States may provide for an exemption from the obligation to notify or a simplification of the notification in the case of processing operations referred to in Article 8 (2) (d).

5. Member States may stipulate that certain or all non-automatic processing operations involving personal data shall be notified, or provide for these processing operations to be subject to simplified notification.

Article 19 Contents of notification

1. Member States shall specify the information to be given in the notification. It shall include at least:

- (a) the name and address of the controller and of his representative, if any;
- (b) the purpose or purposes of the processing;
- (c) a description of the category or categories of data subject and of the data or categories of data relating to them;
- (d) the recipients or categories of recipient to whom the data might be disclosed;
- (e) proposed transfers of data to third countries;
- (f) a general description allowing a preliminary assessment to be made of the appropriateness of the measures taken pursuant to Article 17 to ensure security of processing.

2. Member States shall specify the procedures under which any change affecting the information referred to in paragraph 1 must be notified to the supervisory authority.

Article 20 Prior checking

1. Member States shall determine the processing operations likely to present specific risks to the rights and freedoms of data subjects and shall check that these processing operations are examined prior to the start thereof.

2. Such prior checks shall be carried out by the supervisory authority following receipt of a notification from the controller or by

the data protection official, who, in cases of doubt, must consult the supervisory authority.

3. Member States may also carry out such checks in the context of preparation either of a measure of the national parliament or of a measure based on such a legislative measure, which define the nature of the processing and lay down appropriate safeguards.

Article 21

Publicizing of processing operations

1. Member States shall take measures to ensure that processing operations are publicized.
2. Member States shall provide that a register of processing operations notified in accordance with Article 18 shall be kept by the supervisory authority.

The register shall contain at least the information listed in Article 19 (1) (a) to (e).

The register may be inspected by any person.

3. Member States shall provide, in relation to processing operations not subject to notification, that controllers or another body appointed by the Member States make available at least the information referred to in Article 19 (1) (a) to (e) in an appropriate form to any person on request.

Member States may provide that this provision does not apply to processing whose sole purpose is the keeping of a register which according to laws or regulations is intended to provide information to the public and which is open to consultation either by the public in general or by any person who can provide proof of a legitimate interest.

CHAPTER III JUDICIAL REMEDIES, LIABILITY AND SANCTIONS

Article 22 Remedies

Without prejudice to any administrative remedy for which provision may be made, inter alia before the supervisory authority referred to in Article 28, prior to referral to the judicial authority, Member States shall provide for the right of every person to a judicial remedy for any breach of the rights guaranteed him by the national law applicable to the processing in question.

Article 23 Liability

1. Member States shall provide that any person who has suffered damage as a result of an unlawful processing operation or of any act incompatible with the national provisions adopted pursuant to this Directive is entitled to receive compensation from the controller for the damage suffered.
2. The controller may be exempted from this liability, in whole or in part, if he proves that he is not responsible for the event giving rise to the damage.

Article 24 Sanctions

The Member States shall adopt suitable measures to ensure the full implementation of the provisions of this Directive and shall in particular lay down the sanctions to be imposed in case of infringement of the provisions adopted pursuant to this Directive.

CHAPTER IV TRANSFER OF PERSONAL DATA TO THIRD COUNTRIES

Article 25 Principles

1. The Member States shall provide that the transfer to a third country of personal data which are undergoing processing or are intended for processing after transfer may take place only if, without prejudice to compliance with the national provisions adopted

pursuant to the other provisions of this Directive, the third country in question ensures an adequate level of protection.

2. The adequacy of the level of protection afforded by a third country shall be assessed in the light of all the circumstances surrounding a data transfer operation or set of data transfer operations; particular consideration shall be given to the nature of the data, the purpose and duration of the proposed processing operation or operations, the country of origin and country of final destination, the rules of law, both general and sectoral, in force in the third country in question and the professional rules and security measures which are complied with in that country.

3. The Member States and the Commission shall inform each other of cases where they consider that a third country does not ensure an adequate level of protection within the meaning of paragraph 2.

4. Where the Commission finds, under the procedure provided for in Article 31 (2), that a third country does not ensure an adequate level of protection within the meaning of paragraph 2 of this Article, Member States shall take the measures necessary to prevent any transfer of data of the same type to the third country in question.

5. At the appropriate time, the Commission shall enter into negotiations with a view to remedying the situation resulting from the finding made pursuant to paragraph 4.

6. The Commission may find, in accordance with the procedure referred to in Article 31 (2), that a third country ensures an adequate level of protection within the meaning of paragraph 2 of this Article, by reason of its domestic law or of the international commitments it has entered into, particularly upon conclusion of the negotiations referred to in paragraph 5, for the protection of the private lives and basic freedoms and rights of individuals.

Member States shall take the measures necessary to comply with the Commission's decision.

Article 26 Derogations

1. By way of derogation from Article 25 and save where otherwise provided by domestic law governing particular cases, Member States shall provide that a transfer or a set of transfers of personal data to

95/46/EC Sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbest Dolaşımı Bakımından Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Direktifi

a third country which does not ensure an adequate level of protection within the meaning of Article 25 (2) may take place on condition that:

- (a) the data subject has given his consent unambiguously to the proposed transfer; or
- (b) the transfer is necessary for the performance of a contract between the data subject and the controller or the implementation of precontractual measures taken in response to the data subject's request; or
- (c) the transfer is necessary for the conclusion or performance of a contract concluded in the interest of the data subject between the controller and a third party; or
- (d) the transfer is necessary or legally required on important public interest grounds, or for the establishment, exercise or defence of legal claims; or
- (e) the transfer is necessary in order to protect the vital interests of the data subject; or
- (f) the transfer is made from a register which according to laws or regulations is intended to provide information to the public and which is open to consultation either by the public in general or by any person who can demonstrate legitimate interest, to the extent that the conditions laid down in law for consultation are fulfilled in the particular case.

2. Without prejudice to paragraph 1, a Member State may authorize a transfer or a set of transfers of personal data to a third country which does not ensure an adequate level of protection within the meaning of Article 25 (2), where the controller adduces adequate safeguards with respect to the protection of the privacy and fundamental rights and freedoms of individuals and as regards the exercise of the corresponding rights; such safeguards may in particular result from appropriate contractual clauses.

3. The Member State shall inform the Commission and the other Member States of the authorizations it grants pursuant to paragraph 2.

If a Member State or the Commission objects on justified grounds involving the protection of the privacy and fundamental rights and freedoms of individuals, the Commission shall take appropriate

measures in accordance with the procedure laid down in Article 31 (2).

Member States shall take the necessary measures to comply with the Commission's decision.

4. Where the Commission decides, in accordance with the procedure referred to in Article 31 (2), that certain standard contractual clauses offer sufficient safeguards as required by paragraph 2, Member States shall take the necessary measures to comply with the Commission's decision.

CHAPTER V CODES OF CONDUCT

Article 27

1. The Member States and the Commission shall encourage the drawing up of codes of conduct intended to contribute to the proper implementation of the national provisions adopted by the Member States pursuant to this Directive, taking account of the specific features of the various sectors.

2. Member States shall make provision for trade associations and other bodies representing other categories of controllers which have drawn up draft national codes or which have the intention of amending or extending existing national codes to be able to submit them to the opinion of the national authority.

Member States shall make provision for this authority to ascertain, among other things, whether the drafts submitted to it are in accordance with the national provisions adopted pursuant to this Directive. If it sees fit, the authority shall seek the views of data subjects or their representatives.

3. Draft Community codes, and amendments or extensions to existing Community codes, may be submitted to the Working Party referred to in Article 29. This Working Party shall determine, among other things, whether the drafts submitted to it are in accordance with the national provisions adopted pursuant to this Directive. If it sees fit, the authority shall seek the views of data subjects or their representatives. The Commission may ensure appropriate publicity for the codes which have been approved by the Working Party.

CHAPTER VI
SUPERVISORY AUTHORITY AND WORKING PARTY ON THE
PROTECTION OF INDIVIDUALS WITH REGARD TO THE
PROCESSING OF PERSONAL DATA

Article 28
Supervisory authority

1. Each Member State shall provide that one or more public authorities are responsible for monitoring the application within its territory of the provisions adopted by the Member States pursuant to this Directive.

These authorities shall act with complete independence in exercising the functions entrusted to them.

2. Each Member State shall provide that the supervisory authorities are consulted when drawing up administrative measures or regulations relating to the protection of individuals' rights and freedoms with regard to the processing of personal data.

3. Each authority shall in particular be endowed with:

- investigative powers, such as powers of access to data forming the subject-matter of processing operations and powers to collect all the information necessary for the performance of its supervisory duties,
- effective powers of intervention, such as, for example, that of delivering opinions before processing operations are carried out, in accordance with Article 20, and ensuring appropriate publication of such opinions, of ordering the blocking, erasure or destruction of data, of imposing a temporary or definitive ban on processing, of warning or admonishing the controller, or that of referring the matter to national parliaments or other political institutions,
- the power to engage in legal proceedings where the national provisions adopted pursuant to this Directive have been violated or to bring these violations to the attention of the judicial authorities.

Decisions by the supervisory authority which give rise to complaints may be appealed against through the courts.

4. Each supervisory authority shall hear claims lodged by any person, or by an association representing that person, concerning the protection of his rights and freedoms in regard to the processing of personal data. The person concerned shall be informed of the outcome of the claim.

Each supervisory authority shall, in particular, hear claims for checks on the lawfulness of data processing lodged by any person when the national provisions adopted pursuant to Article 13 of this Directive apply. The person shall at any rate be informed that a check has taken place.

5. Each supervisory authority shall draw up a report on its activities at regular intervals. The report shall be made public.

6. Each supervisory authority is competent, whatever the national law applicable to the processing in question, to exercise, on the territory of its own Member State, the powers conferred on it in accordance with paragraph 3. Each authority may be requested to exercise its powers by an authority of another Member State.

The supervisory authorities shall cooperate with one another to the extent necessary for the performance of their duties, in particular by exchanging all useful information.

7. Member States shall provide that the members and staff of the supervisory authority, even after their employment has ended, are to be subject to a duty of professional secrecy with regard to confidential information to which they have access.

Article 29

Working Party on the Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data

1. A Working Party on the Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data, hereinafter referred to as 'the Working Party', is hereby set up.

It shall have advisory status and act independently.

2. The Working Party shall be composed of a representative of the supervisory authority or authorities designated by each Member State and of a representative of the authority or authorities established for the Community institutions and bodies, and of a representative of the Commission.

Each member of the Working Party shall be designated by the institution, authority or authorities which he represents. Where a Member State has designated more than one supervisory authority, they shall nominate a joint representative. The same shall apply to the authorities established for Community institutions and bodies.

3. The Working Party shall take decisions by a simple majority of the representatives of the supervisory authorities.
4. The Working Party shall elect its chairman. The chairman's term of office shall be two years. His appointment shall be renewable.
5. The Working Party's secretariat shall be provided by the Commission.
6. The Working Party shall adopt its own rules of procedure.
7. The Working Party shall consider items placed on its agenda by its chairman, either on his own initiative or at the request of a representative of the supervisory authorities or at the Commission's request.

Article 30

1. The Working Party shall:

- (a) examine any question covering the application of the national measures adopted under this Directive in order to contribute to the uniform application of such measures;
- (b) give the Commission an opinion on the level of protection in the Community and in third countries;
- (c) advise the Commission on any proposed amendment of this Directive, on any additional or specific measures to safeguard the rights and freedoms of natural persons with regard to the processing of personal data and on any other proposed Community measures affecting such rights and freedoms;
- (d) give an opinion on codes of conduct drawn up at Community level.

2. If the Working Party finds that divergences likely to affect the equivalence of protection for persons with regard to the processing of personal data in the Community are arising between the laws or

practices of Member States, it shall inform the Commission accordingly.

3. The Working Party may, on its own initiative, make recommendations on all matters relating to the protection of persons with regard to the processing of personal data in the Community.

4. The Working Party's opinions and recommendations shall be forwarded to the Commission and to the committee referred to in Article 31.

5. The Commission shall inform the Working Party of the action it has taken in response to its opinions and recommendations. It shall do so in a report which shall also be forwarded to the European Parliament and the Council. The report shall be made public.

6. The Working Party shall draw up an annual report on the situation regarding the protection of natural persons with regard to the processing of personal data in the Community and in third countries, which it shall transmit to the Commission, the European Parliament and the Council. The report shall be made public.

CHAPTER VII COMMUNITY IMPLEMENTING MEASURES

Article 31 The Committee

1. The Commission shall be assisted by a committee composed of the representatives of the Member States and chaired by the representative of the Commission.

2. The representative of the Commission shall submit to the committee a draft of the measures to be taken. The committee shall deliver its opinion on the draft within a time limit which the chairman may lay down according to the urgency of the matter.

The opinion shall be delivered by the majority laid down in Article 148 (2) of the Treaty. The votes of the representatives of the Member States within the committee shall be weighted in the manner set out in that Article. The chairman shall not vote.

The Commission shall adopt measures which shall apply immediately. However, if these measures are not in accordance with

the opinion of the committee, they shall be communicated by the Commission to the Council forthwith. In that event:

- the Commission shall defer application of the measures which it has decided for a period of three months from the date of communication,
- the Council, acting by a qualified majority, may take a different decision within the time limit referred to in the first indent.

FINAL PROVISIONS

Article 32

1. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive at the latest at the end of a period of three years from the date of its adoption.

When Member States adopt these measures, they shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such reference on the occasion of their official publication. The methods of making such reference shall be laid down by the Member States.

2. Member States shall ensure that processing already under way on the date the national provisions adopted pursuant to this Directive enter into force, is brought into conformity with these provisions within three years of this date.

By way of derogation from the preceding subparagraph, Member States may provide that the processing of data already held in manual filing systems on the date of entry into force of the national provisions adopted in implementation of this Directive shall be brought into conformity with Articles 6, 7 and 8 of this Directive within 12 years of the date on which it is adopted. Member States shall, however, grant the data subject the right to obtain, at his request and in particular at the time of exercising his right of access, the rectification, erasure or blocking of data which are incomplete, inaccurate or stored in a way incompatible with the legitimate purposes pursued by the controller.

3. By way of derogation from paragraph 2, Member States may provide, subject to suitable safeguards, that data kept for the sole purpose of historical research need not be brought into conformity with Articles 6, 7 and 8 of this Directive.

4. Member States shall communicate to the Commission the text of the provisions of domestic law which they adopt in the field covered by this Directive.

Article 33

The Commission shall report to the Council and the European Parliament at regular intervals, starting not later than three years after the date referred to in Article 32 (1), on the implementation of this Directive, attaching to its report, if necessary, suitable proposals for amendments. The report shall be made public.

The Commission shall examine, in particular, the application of this Directive to the data processing of sound and image data relating to natural persons and shall submit any appropriate proposals which prove to be necessary, taking account of developments in information technology and in the light of the state of progress in the information society.

Article 34

This Directive is addressed to the Member States.

Done at Luxembourg, 24 October 1995.
For the European Parliament
The President

K. HAENSCH
For the Council
The President

L. ATIENZA SERNA

- (1) OJ No C 277, 5. 11. 1990, p. 3 and OJ No C 311, 27. 11. 1992, p. 30.
- (2) OJ No C 159, 17. 6. 1991, p 38.
- (3) Opinion of the European Parliament of 11 March 1992 (OJ No C 94, 13. 4. 1992, p. 198), confirmed on 2 December 1993 (OJ No C 342, 20. 12. 1993, p. 30); Council common position of 20

February 1995 (OJ No C 93, 13. 4. 1995, p. 1) and Decision of the European Parliament of 15 June 1995 (OJ No C 166, 3. 7. 1995).

(1) OJ No L 197, 18. 7. 1987, p. 33.

181 No'lu Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi'ne Ek Denetleyici Makamlar ve Sınırışan Veri Akışına İlişkin Protokol

Additional Protocol to the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data regarding supervisory authorities and transborder data flows

Strasbourg, 8.XI.2001

Preamble

The Parties to this additional Protocol to the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, opened for signature in Strasbourg on 28 January 1981 (hereafter referred to as "the Convention");

Convinced that supervisory authorities, exercising their functions in complete independence, are an element of the effective protection of individuals with regard to the processing of personal data;

Considering the importance of the flow of information between peoples;

Considering that, with the increase in exchanges of personal data across national borders, it is necessary to ensure the effective protection of human rights and fundamental freedoms, and in particular the right to privacy, in relation to such exchanges of personal data, Have agreed as follows:

Article 1 – Supervisory authorities

1 Each Party shall provide for one or more authorities to be responsible for ensuring compliance with the measures in its domestic law giving effect to the principles stated in Chapters II and III of the Convention and in this Protocol.

2 a To this end, the said authorities shall have, in particular, powers of investigation and intervention, as well as the power to engage in legal proceedings or bring to the attention of the competent judicial authorities violations of provisions of domestic law giving

181 No'lu Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi'ne Ek Denetleyici Makamlar ve Sınırışan Veri Akışına İlişkin Protokol

effect to the principles mentioned in paragraph 1 of Article 1 of this Protocol.

b Each supervisory authority shall hear claims lodged by any person concerning the protection of his/her rights and fundamental freedoms with regard to the processing of personal data within its competence.

3 The supervisory authorities shall exercise their functions in complete independence.

4 Decisions of the supervisory authorities, which give rise to complaints, may be appealed against through the courts.

5 In accordance with the provisions of Chapter IV, and without prejudice to the provisions of Article 13 of the Convention, the supervisory authorities shall co-operate with one another to the extent necessary for the performance of their duties, in particular by exchanging all useful information.

Article 2 – Transborder flows of personal data to a recipient which is not subject to the jurisdiction of a Party to the Convention

1 Each Party shall provide for the transfer of personal data to a recipient that is subject to the jurisdiction of a State or organisation that is not Party to the Convention only if that State or organisation ensures an adequate level of protection for the intended data transfer.

2 By way of derogation from paragraph 1 of Article 2 of this Protocol, each Party may allow for the transfer of personal data :

- a if domestic law provides for it because of :
 - specific interests of the data subject, or
 - legitimate prevailing interests, especially important public interests, or
- b if safeguards, which can in particular result from contractual clauses, are provided by the controller responsible for the transfer and are found adequate by the competent authorities according to domestic law.

Article 3 – Final provisions

1 The provisions of Articles 1 and 2 of this Protocol shall be regarded by the Parties as additional articles to the Convention and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

2 This Protocol shall be open for signature by States Signatories to the Convention. After acceding to the Convention under the conditions provided by it, the European Communities may sign this Protocol. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval. A Signatory to this Protocol may not ratify, accept or approve it unless it has previously or simultaneously ratified, accepted or approved the Convention or has acceded to it. Instruments of ratification, acceptance or approval of this Protocol shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 a- This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which five of its Signatories have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of paragraph 2 of Article 3.

a- In respect of any Signatory to this Protocol which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

4 a- After the entry into force of this Protocol, any State which has acceded to the Convention may also accede to the Protocol.

b- Accession shall be effected by the deposit with the Secretary General of the Council of Europe of an instrument of accession, which shall take effect on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of its deposit.

5 a Any Party may at any time denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

b Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

6 The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Communities and any other State which has acceded to this Protocol of:

a any signature;

b the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval; c any date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 3; d any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 8th day of November 2001, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, the European Communities and any State invited to accede to the Convention.

2002/58/EC Elektronik İletişim Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Direktifi

Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council
of 12 July 2002

concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector
(Directive on privacy and electronic communications)

Quick Access

[Article 1:](#) Scope and aim

[Article 2:](#) Definitions

[Article 3:](#) Services Concerned

[Article 4:](#) Security

[Article 5:](#) Confidentiality of the communications

[Article 6:](#) Traffic Data

[Article 7:](#) Itemised billing

[Article 8:](#) Presentation and restriction of calling and connected line identification

[Article 9:](#) Location data other than traffic data

[Article 10:](#) Exceptions

[Article 11:](#) Automatic call forwarding

[Article 12:](#) Directories of subscribers

[Article 13:](#) Unsolicited communications

[Article 14:](#) Technical features and standardisation

[Article 15:](#) Application of certain provisions of Directive 95/46/EC

[Article 16:](#) Transitional arrangements

[Article 17:](#) Transposition

[Article 18:](#) Review

[Article 19:](#) Repeal

[Article 20:](#) Entry into force

[Article 21:](#) Addressees

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular Article 95 thereof,

Having regard to the proposal from the Commission(1),

Having regard to the opinion of the Economic and Social Committee(2),

Having consulted the Committee of the Regions,

Acting in accordance with the procedure laid down in Article 251 of the Treaty(3),

Whereas:

(1) Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data(4) requires Member States to ensure the rights and freedoms of natural persons with regard to the processing of personal data, and in particular their right to privacy, in order to ensure the free flow of personal data in the Community.

(2) This Directive seeks to respect the fundamental rights and observes the principles recognised in particular by the Charter of fundamental rights of the European Union. In particular, this Directive seeks to ensure full respect for the rights set out in Articles 7 and 8 of that Charter.

(3) Confidentiality of communications is guaranteed in accordance with the international instruments relating to human rights, in particular the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, and the constitutions of the Member States.

(4) Directive 97/66/EC of the European Parliament and of the Council of 15 December 1997 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the telecommunications sector

(5) translated the principles set out in Directive 95/46/EC into specific rules for the telecommunications sector. Directive 97/66/EC has to be adapted to developments in the markets and technologies for electronic communications services in order to provide an equal level of protection of personal data and privacy for users of publicly available electronic communications services, regardless of the technologies used. That Directive should therefore be repealed and replaced by this Directive.

(5) New advanced digital technologies are currently being introduced in public communications networks in the Community, which give rise to specific requirements concerning the protection of personal data

and privacy of the user. The development of the information society is characterised by the introduction of new electronic communications services. Access to digital mobile networks has become available and affordable for a large public. These digital networks have large capacities and possibilities for processing personal data. The successful cross-border development of these services is partly dependent on the confidence of users that their privacy will not be at risk.

(6) The Internet is overturning traditional market structures by providing a common, global infrastructure for the delivery of a wide range of electronic communications services. Publicly available electronic communications services over the Internet open new possibilities for users but also new risks for their personal data and privacy.

(7) In the case of public communications networks, specific legal, regulatory and technical provisions should be made in order to protect fundamental rights and freedoms of natural persons and legitimate interests of legal persons, in particular with regard to the increasing capacity for automated storage and processing of data relating to subscribers and users.

(8) Legal, regulatory and technical provisions adopted by the Member States concerning the protection of personal data, privacy and the legitimate interest of legal persons, in the electronic communication sector, should be harmonised in order to avoid obstacles to the internal market for electronic communication in accordance with Article 14 of the Treaty. Harmonisation should be limited to requirements necessary to guarantee that the promotion and development of new electronic communications services and networks between Member States are not hindered.

(9) The Member States, providers and users concerned, together with the competent Community bodies, should cooperate in introducing and developing the relevant technologies where this is necessary to apply the guarantees provided for by this Directive and taking particular account of the objectives of minimising the processing of personal data and of using anonymous or pseudonymous data where possible.

(10) In the electronic communications sector, Directive 95/46/EC applies in particular to all matters concerning protection of fundamental rights and freedoms, which are not specifically covered by the provisions of this Directive, including the obligations on the

controller and the rights of individuals. Directive 95/46/EC applies to non-public communications services.

(11) Like Directive 95/46/EC, this Directive does not address issues of protection of fundamental rights and freedoms related to activities which are not governed by Community law. Therefore it does not alter the existing balance between the individual's right to privacy and the possibility for Member States to take the measures referred to in Article 15(1) of this Directive, necessary for the protection of public security, defence, State security (including the economic well-being of the State when the activities relate to State security matters) and the enforcement of criminal law. Consequently, this Directive does not affect the ability of Member States to carry out lawful interception of electronic communications, or take other measures, if necessary for any of these purposes and in accordance with the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, as interpreted by the rulings of the European Court of Human Rights. Such measures must be appropriate, strictly proportionate to the intended purpose and necessary within a democratic society and should be subject to adequate safeguards in accordance with the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

(12) Subscribers to a publicly available electronic communications service may be natural or legal persons. By supplementing Directive 95/46/EC, this Directive is aimed at protecting the fundamental rights of natural persons and particularly their right to privacy, as well as the legitimate interests of legal persons. This Directive does not entail an obligation for Member States to extend the application of Directive 95/46/EC to the protection of the legitimate interests of legal persons, which is ensured within the framework of the applicable Community and national legislation.

(13) The contractual relation between a subscriber and a service provider may entail a periodic or a one-off payment for the service provided or to be provided. Prepaid cards are also considered as a contract.

(14) Location data may refer to the latitude, longitude and altitude of the user's terminal equipment, to the direction of travel, to the level of accuracy of the location information, to the identification of the network cell in which the terminal equipment is located at a certain point in time and to the time the location information was recorded.

(15) A communication may include any naming, numbering or addressing information provided by the sender of a communication or the user of a connection to carry out the communication. Traffic data may include any translation of this information by the network over which the communication is transmitted for the purpose of carrying out the transmission. Traffic data may, inter alia, consist of data referring to the routing, duration, time or volume of a communication, to the protocol used, to the location of the terminal equipment of the sender or recipient, to the network on which the communication originates or terminates, to the beginning, end or duration of a connection. They may also consist of the format in which the communication is conveyed by the network.

(16) Information that is part of a broadcasting service provided over a public communications network is intended for a potentially unlimited audience and does not constitute a communication in the sense of this Directive. However, in cases where the individual subscriber or user receiving such information can be identified, for example with video-on-demand services, the information conveyed is covered within the meaning of a communication for the purposes of this Directive.

(17) For the purposes of this Directive, consent of a user or subscriber, regardless of whether the latter is a natural or a legal person, should have the same meaning as the data subject's consent as defined and further specified in Directive 95/46/EC. Consent may be given by any appropriate method enabling a freely given specific and informed indication of the user's wishes, including by ticking a box when visiting an Internet website.

(18) Value added services may, for example, consist of advice on least expensive tariff packages, route guidance, traffic information, weather forecasts and tourist information.

(19) The application of certain requirements relating to presentation and restriction of calling and connected line identification and to automatic call forwarding to subscriber lines connected to analogue exchanges should not be made mandatory in specific cases where such application would prove to be technically impossible or would require a disproportionate economic effort. It is important for interested parties to be informed of such cases and the Member States should therefore notify them to the Commission.

(20) Service providers should take appropriate measures to safeguard the security of their services, if necessary in conjunction

with the provider of the network, and inform subscribers of any special risks of a breach of the security of the network. Such risks may especially occur for electronic communications services over an open network such as the Internet or analogue mobile telephony. It is particularly important for subscribers and users of such services to be fully informed by their service provider of the existing security risks which lie outside the scope of possible remedies by the service provider. Service providers who offer publicly available electronic communications services over the Internet should inform users and subscribers of measures they can take to protect the security of their communications for instance by using specific types of software or encryption technologies. The requirement to inform subscribers of particular security risks does not discharge a service provider from the obligation to take, at its own costs, appropriate and immediate measures to remedy any new, unforeseen security risks and restore the normal security level of the service. The provision of information about security risks to the subscriber should be free of charge except for any nominal costs which the subscriber may incur while receiving or collecting the information, for instance by downloading an electronic mail message. Security is appraised in the light of Article 17 of Directive 95/46/EC.

(21) Measures should be taken to prevent unauthorised access to communications in order to protect the confidentiality of communications, including both the contents and any data related to such communications, by means of public communications networks and publicly available electronic communications services. National legislation in some Member States only prohibits intentional unauthorised access to communications.

(22) The prohibition of storage of communications and the related traffic data by persons other than the users or without their consent is not intended to prohibit any automatic, intermediate and transient storage of this information in so far as this takes place for the sole purpose of carrying out the transmission in the electronic communications network and provided that the information is not stored for any period longer than is necessary for the transmission and for traffic management purposes, and that during the period of storage the confidentiality remains guaranteed. Where this is necessary for making more efficient the onward transmission of any publicly accessible information to other recipients of the service upon their request, this Directive should not prevent such information from being further stored, provided that this information would in any case be accessible to the public without restriction and that any data

referring to the individual subscribers or users requesting such information are erased.

(23) Confidentiality of communications should also be ensured in the course of lawful business practice. Where necessary and legally authorised, communications can be recorded for the purpose of providing evidence of a commercial transaction. Directive 95/46/EC applies to such processing. Parties to the communications should be informed prior to the recording about the recording, its purpose and the duration of its storage. The recorded communication should be erased as soon as possible and in any case at the latest by the end of the period during which the transaction can be lawfully challenged.

(24) Terminal equipment of users of electronic communications networks and any information stored on such equipment are part of the private sphere of the users requiring protection under the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. So-called spyware, web bugs, hidden identifiers and other similar devices can enter the user's terminal without their knowledge in order to gain access to information, to store hidden information or to trace the activities of the user and may seriously intrude upon the privacy of these users. The use of such devices should be allowed only for legitimate purposes, with the knowledge of the users concerned.

(25) However, such devices, for instance so-called "cookies", can be a legitimate and useful tool, for example, in analysing the effectiveness of website design and advertising, and in verifying the identity of users engaged in on-line transactions. Where such devices, for instance cookies, are intended for a legitimate purpose, such as to facilitate the provision of information society services, their use should be allowed on condition that users are provided with clear and precise information in accordance with Directive 95/46/EC about the purposes of cookies or similar devices so as to ensure that users are made aware of information being placed on the terminal equipment they are using. Users should have the opportunity to refuse to have a cookie or similar device stored on their terminal equipment. This is particularly important where users other than the original user have access to the terminal equipment and thereby to any data containing privacy-sensitive information stored on such equipment. Information and the right to refuse may be offered once for the use of various devices to be installed on the user's terminal equipment during the same connection and also covering any further use that may be made of those devices during subsequent

connections. The methods for giving information, offering a right to refuse or requesting consent should be made as user-friendly as possible. Access to specific website content may still be made conditional on the well-informed acceptance of a cookie or similar device, if it is used for a legitimate purpose.

(26) The data relating to subscribers processed within electronic communications networks to establish connections and to transmit information contain information on the private life of natural persons and concern the right to respect for their correspondence or concern the legitimate interests of legal persons. Such data may only be stored to the extent that is necessary for the provision of the service for the purpose of billing and for interconnection payments, and for a limited time. Any further processing of such data which the provider of the publicly available electronic communications services may want to perform, for the marketing of electronic communications services or for the provision of value added services, may only be allowed if the subscriber has agreed to this on the basis of accurate and full information given by the provider of the publicly available electronic communications services about the types of further processing it intends to perform and about the subscriber's right not to give or to withdraw his/her consent to such processing. Traffic data used for marketing communications services or for the provision of value added services should also be erased or made anonymous after the provision of the service. Service providers should always keep subscribers informed of the types of data they are processing and the purposes and duration for which this is done.

(27) The exact moment of the completion of the transmission of a communication, after which traffic data should be erased except for billing purposes, may depend on the type of electronic communications service that is provided. For instance for a voice telephony call the transmission will be completed as soon as either of the users terminates the connection. For electronic mail the transmission is completed as soon as the addressee collects the message, typically from the server of his service provider.

(28) The obligation to erase traffic data or to make such data anonymous when it is no longer needed for the purpose of the transmission of a communication does not conflict with such procedures on the Internet as the caching in the domain name system of IP addresses or the caching of IP addresses to physical address bindings or the use of log-in information to control the right of access to networks or services.

(29) The service provider may process traffic data relating to subscribers and users where necessary in individual cases in order to detect technical failure or errors in the transmission of communications. Traffic data necessary for billing purposes may also be processed by the provider in order to detect and stop fraud consisting of unpaid use of the electronic communications service.

(30) Systems for the provision of electronic communications networks and services should be designed to limit the amount of personal data necessary to a strict minimum. Any activities related to the provision of the electronic communications service that go beyond the transmission of a communication and the billing thereof should be based on aggregated, traffic data that cannot be related to subscribers or users. Where such activities cannot be based on aggregated data, they should be considered as value added services for which the consent of the subscriber is required.

(31) Whether the consent to be obtained for the processing of personal data with a view to providing a particular value added service should be that of the user or of the subscriber, will depend on the data to be processed and on the type of service to be provided and on whether it is technically, procedurally and contractually possible to distinguish the individual using an electronic communications service from the legal or natural person having subscribed to it.

(32) Where the provider of an electronic communications service or of a value added service subcontracts the processing of personal data necessary for the provision of these services to another entity, such subcontracting and subsequent data processing should be in full compliance with the requirements regarding controllers and processors of personal data as set out in Directive 95/46/EC. Where the provision of a value added service requires that traffic or location data are forwarded from an electronic communications service provider to a provider of value added services, the subscribers or users to whom the data are related should also be fully informed of this forwarding before giving their consent for the processing of the data.

(33) The introduction of itemised bills has improved the possibilities for the subscriber to check the accuracy of the fees charged by the service provider but, at the same time, it may jeopardise the privacy of the users of publicly available electronic communications services. Therefore, in order to preserve the privacy of the user, Member States should encourage the development of electronic communication 2002/58/EC Elektronik İletişim Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğın Korunması Direktifi

service options such as alternative payment facilities which allow anonymous or strictly private access to publicly available electronic communications services, for example calling cards and facilities for payment by credit card. To the same end, Member States may ask the operators to offer their subscribers a different type of detailed bill in which a certain number of digits of the called number have been deleted.

(34) It is necessary, as regards calling line identification, to protect the right of the calling party to withhold the presentation of the identification of the line from which the call is being made and the right of the called party to reject calls from unidentified lines. There is justification for overriding the elimination of calling line identification presentation in specific cases. Certain subscribers, in particular help lines and similar organisations, have an interest in guaranteeing the anonymity of their callers. It is necessary, as regards connected line identification, to protect the right and the legitimate interest of the called party to withhold the presentation of the identification of the line to which the calling party is actually connected, in particular in the case of forwarded calls. The providers of publicly available electronic communications services should inform their subscribers of the existence of calling and connected line identification in the network and of all services which are offered on the basis of calling and connected line identification as well as the privacy options which are available. This will allow the subscribers to make an informed choice about the privacy facilities they may want to use. The privacy options which are offered on a per-line basis do not necessarily have to be available as an automatic network service but may be obtainable through a simple request to the provider of the publicly available electronic communications service.

(35) In digital mobile networks, location data giving the geographic position of the terminal equipment of the mobile user are processed to enable the transmission of communications. Such data are traffic data covered by Article 6 of this Directive. However, in addition, digital mobile networks may have the capacity to process location data which are more precise than is necessary for the transmission of communications and which are used for the provision of value added services such as services providing individualised traffic information and guidance to drivers. The processing of such data for value added services should only be allowed where subscribers have given their consent. Even in cases where subscribers have given their consent, they should have a simple means to temporarily deny the processing of location data, free of charge.

(36) Member States may restrict the users' and subscribers' rights to privacy with regard to calling line identification where this is necessary to trace nuisance calls and with regard to calling line identification and location data where this is necessary to allow emergency services to carry out their tasks as effectively as possible. For these purposes, Member States may adopt specific provisions to entitle providers of electronic communications services to provide access to calling line identification and location data without the prior consent of the users or subscribers concerned.

(37) Safeguards should be provided for subscribers against the nuisance which may be caused by automatic call forwarding by others. Moreover, in such cases, it must be possible for subscribers to stop the forwarded calls being passed on to their terminals by simple request to the provider of the publicly available electronic communications service.

(38) Directories of subscribers to electronic communications services are widely distributed and public. The right to privacy of natural persons and the legitimate interest of legal persons require that subscribers are able to determine whether their personal data are published in a directory and if so, which. Providers of public directories should inform the subscribers to be included in such directories of the purposes of the directory and of any particular usage which may be made of electronic versions of public directories especially through search functions embedded in the software, such as reverse search functions enabling users of the directory to discover the name and address of the subscriber on the basis of a telephone number only.

(39) The obligation to inform subscribers of the purpose(s) of public directories in which their personal data are to be included should be imposed on the party collecting the data for such inclusion. Where the data may be transmitted to one or more third parties, the subscriber should be informed of this possibility and of the recipient or the categories of possible recipients. Any transmission should be subject to the condition that the data may not be used for other purposes than those for which they were collected. If the party collecting the data from the subscriber or any third party to whom the data have been transmitted wishes to use the data for an additional purpose, the renewed consent of the subscriber is to be obtained either by the initial party collecting the data or by the third party to whom the data have been transmitted.

(40) Safeguards should be provided for subscribers against intrusion of their privacy by unsolicited communications for direct marketing purposes in particular by means of automated calling machines, telefaxes, and e-mails, including SMS messages. These forms of unsolicited commercial communications may on the one hand be relatively easy and cheap to send and on the other may impose a burden and/or cost on the recipient. Moreover, in some cases their volume may also cause difficulties for electronic communications networks and terminal equipment. For such forms of unsolicited communications for direct marketing, it is justified to require that prior explicit consent of the recipients is obtained before such communications are addressed to them. The single market requires a harmonised approach to ensure simple, Community-wide rules for businesses and users.

(41) Within the context of an existing customer relationship, it is reasonable to allow the use of electronic contact details for the offering of similar products or services, but only by the same company that has obtained the electronic contact details in accordance with Directive 95/46/EC. When electronic contact details are obtained, the customer should be informed about their further use for direct marketing in a clear and distinct manner, and be given the opportunity to refuse such usage. This opportunity should continue to be offered with each subsequent direct marketing message, free of charge, except for any costs for the transmission of this refusal.

(42) Other forms of direct marketing that are more costly for the sender and impose no financial costs on subscribers and users, such as person-to-person voice telephony calls, may justify the maintenance of a system giving subscribers or users the possibility to indicate that they do not want to receive such calls. Nevertheless, in order not to decrease existing levels of privacy protection, Member States should be entitled to uphold national systems, only allowing such calls to subscribers and users who have given their prior consent.

(43) To facilitate effective enforcement of Community rules on unsolicited messages for direct marketing, it is necessary to prohibit the use of false identities or false return addresses or numbers while sending unsolicited messages for direct marketing purposes.

(44) Certain electronic mail systems allow subscribers to view the sender and subject line of an electronic mail, and also to delete the message, without having to download the rest of the electronic mail's content or any attachments, thereby reducing costs which could arise 2002/58/EC Elektronik İletişim Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğın Korunması Direktifi

from downloading unsolicited electronic mails or attachments. These arrangements may continue to be useful in certain cases as an additional tool to the general obligations established in this Directive.

(45) This Directive is without prejudice to the arrangements which Member States make to protect the legitimate interests of legal persons with regard to unsolicited communications for direct marketing purposes. Where Member States establish an opt-out register for such communications to legal persons, mostly business users, the provisions of Article 7 of Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the internal market (Directive on electronic commerce) (6) are fully applicable.

(46) The functionalities for the provision of electronic communications services may be integrated in the network or in any part of the terminal equipment of the user, including the software. The protection of the personal data and the privacy of the user of publicly available electronic communications services should be independent of the configuration of the various components necessary to provide the service and of the distribution of the necessary functionalities between these components. Directive 95/46/EC covers any form of processing of personal data regardless of the technology used. The existence of specific rules for electronic communications services alongside general rules for other components necessary for the provision of such services may not facilitate the protection of personal data and privacy in a technologically neutral way. It may therefore be necessary to adopt measures requiring manufacturers of certain types of equipment used for electronic communications services to construct their product in such a way as to incorporate safeguards to ensure that the personal data and privacy of the user and subscriber are protected. The adoption of such measures in accordance with Directive 1999/5/EC of the European Parliament and of the Council of 9 March 1999 on radio equipment and telecommunications terminal equipment and the mutual recognition of their conformity (7) will ensure that the introduction of technical features of electronic communication equipment including software for data protection purposes is harmonised in order to be compatible with the implementation of the internal market.

(47) Where the rights of the users and subscribers are not respected, national legislation should provide for judicial remedies. Penalties

should be imposed on any person, whether governed by private or public law, who fails to comply with the national measures taken under this Directive.

(48) It is useful, in the field of application of this Directive, to draw on the experience of the Working Party on the Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data composed of representatives of the supervisory authorities of the Member States, set up by Article 29 of Directive 95/46/EC.

(49) To facilitate compliance with the provisions of this Directive, certain specific arrangements are needed for processing of data already under way on the date that national implementing legislation pursuant to this Directive enters into force,

HAVE ADOPTED THIS DIRECTIVE:

Article 1 Scope and aim

1. This Directive harmonises the provisions of the Member States required to ensure an equivalent level of protection of fundamental rights and freedoms, and in particular the right to privacy, with respect to the processing of personal data in the electronic communication sector and to ensure the free movement of such data and of electronic communication equipment and services in the Community.
2. The provisions of this Directive particularise and complement Directive 95/46/EC for the purposes mentioned in paragraph 1. Moreover, they provide for protection of the legitimate interests of subscribers who are legal persons.
3. This Directive shall not apply to activities which fall outside the scope of the Treaty establishing the European Community, such as those covered by Titles V and VI of the Treaty on European Union, and in any case to activities concerning public security, defence, State security (including the economic well-being of the State when the activities relate to State security matters) and the activities of the State in areas of criminal law.

Article 2 Definitions

Save as otherwise provided, the definitions in Directive 95/46/EC and in Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on a common regulatory framework for electronic communications networks and services (Framework Directive)(8) shall apply.

The following definitions shall also apply:

(a) "user" means any natural person using a publicly available electronic communications service, for private or business purposes, without necessarily having subscribed to this service;

(b) "traffic data" means any data processed for the purpose of the conveyance of a communication on an electronic communications network or for the billing thereof;

(c) "location data" means any data processed in an electronic communications network, indicating the geographic position of the terminal equipment of a user of a publicly available electronic communications service;

(d) "communication" means any information exchanged or conveyed between a finite number of parties by means of a publicly available electronic communications service. This does not include any information conveyed as part of a broadcasting service to the public over an electronic communications network except to the extent that the information can be related to the identifiable subscriber or user receiving the information;

(e) "call" means a connection established by means of a publicly available telephone service allowing two-way communication in real time;

(f) "consent" by a user or subscriber corresponds to the data subject's consent in Directive 95/46/EC;

(g) "value added service" means any service which requires the processing of traffic data or location data other than traffic data beyond what is necessary for the transmission of a communication or the billing thereof;

(h) "electronic mail" means any text, voice, sound or image message sent over a public communications network which can be stored in the network or in the recipient's terminal equipment until it is collected by the recipient.

Article 3

Services concerned

1. This Directive shall apply to the processing of personal data in connection with the provision of publicly available electronic communications services in public communications networks in the Community.
2. Articles 8, 10 and 11 shall apply to subscriber lines connected to digital exchanges and, where technically possible and if it does not require a disproportionate economic effort, to subscriber lines connected to analogue exchanges.
3. Cases where it would be technically impossible or require a disproportionate economic effort to fulfil the requirements of Articles 8, 10 and 11 shall be notified to the Commission by the Member States.

Article 4 Security

1. The provider of a publicly available electronic communications service must take appropriate technical and organisational measures to safeguard security of its services, if necessary in conjunction with the provider of the public communications network with respect to network security. Having regard to the state of the art and the cost of their implementation, these measures shall ensure a level of security appropriate to the risk presented.
2. In case of a particular risk of a breach of the security of the network, the provider of a publicly available electronic communications service must inform the subscribers concerning such risk and, where the risk lies outside the scope of the measures to be taken by the service provider, of any possible remedies, including an indication of the likely costs involved.

Article 5 Confidentiality of the communications

1. Member States shall ensure the confidentiality of communications and the related traffic data by means of a public communications network and publicly available electronic communications services, through national legislation. In particular, they shall prohibit listening, tapping, storage or other kinds of interception or surveillance of communications and the related traffic data by persons other than users, without the consent of the users concerned, except when legally authorised to do so in accordance with Article 15(1). This

paragraph shall not prevent technical storage which is necessary for the conveyance of a communication without prejudice to the principle of confidentiality.

2. Paragraph 1 shall not affect any legally authorised recording of communications and the related traffic data when carried out in the course of lawful business practice for the purpose of providing evidence of a commercial transaction or of any other business communication.

3. Member States shall ensure that the use of electronic communications networks to store information or to gain access to information stored in the terminal equipment of a subscriber or user is only allowed on condition that the subscriber or user concerned is provided with clear and comprehensive information in accordance with Directive 95/46/EC, inter alia about the purposes of the processing, and is offered the right to refuse such processing by the data controller. This shall not prevent any technical storage or access for the sole purpose of carrying out or facilitating the transmission of a communication over an electronic communications network, or as strictly necessary in order to provide an information society service explicitly requested by the subscriber or user.

Article 6 Traffic data

1. Traffic data relating to subscribers and users processed and stored by the provider of a public communications network or publicly available electronic communications service must be erased or made anonymous when it is no longer needed for the purpose of the transmission of a communication without prejudice to paragraphs 2, 3 and 5 of this Article and Article 15(1).

2. Traffic data necessary for the purposes of subscriber billing and interconnection payments may be processed. Such processing is permissible only up to the end of the period during which the bill may lawfully be challenged or payment pursued.

3. For the purpose of marketing electronic communications services or for the provision of value added services, the provider of a publicly available electronic communications service may process the data referred to in paragraph 1 to the extent and for the duration necessary for such services or marketing, if the subscriber or user to whom the data relate has given his/her consent. Users or subscribers

shall be given the possibility to withdraw their consent for the processing of traffic data at any time.

4. The service provider must inform the subscriber or user of the types of traffic data which are processed and of the duration of such processing for the purposes mentioned in paragraph 2 and, prior to obtaining consent, for the purposes mentioned in paragraph 3.

5. Processing of traffic data, in accordance with paragraphs 1, 2, 3 and 4, must be restricted to persons acting under the authority of providers of the public communications networks and publicly available electronic communications services handling billing or traffic management, customer enquiries, fraud detection, marketing electronic communications services or providing a value added service, and must be restricted to what is necessary for the purposes of such activities.

6. Paragraphs 1, 2, 3 and 5 shall apply without prejudice to the possibility for competent bodies to be informed of traffic data in conformity with applicable legislation with a view to settling disputes, in particular interconnection or billing disputes.

Article 7 **Itemised billing**

1. Subscribers shall have the right to receive non-itemised bills.

2. Member States shall apply national provisions in order to reconcile the rights of subscribers receiving itemised bills with the right to privacy of calling users and called subscribers, for example by ensuring that sufficient alternative privacy enhancing methods of communications or payments are available to such users and subscribers.

Article 8 **Presentation and restriction of calling and connected line identification**

1. Where presentation of calling line identification is offered, the service provider must offer the calling user the possibility, using a simple means and free of charge, of preventing the presentation of the calling line identification on a per-call basis. The calling subscriber must have this possibility on a per-line basis.

2. Where presentation of calling line identification is offered, the service provider must offer the called subscriber the possibility, using

a simple means and free of charge for reasonable use of this function, of preventing the presentation of the calling line identification of incoming calls.

3. Where presentation of calling line identification is offered and where the calling line identification is presented prior to the call being established, the service provider must offer the called subscriber the possibility, using a simple means, of rejecting incoming calls where the presentation of the calling line identification has been prevented by the calling user or subscriber.

4. Where presentation of connected line identification is offered, the service provider must offer the called subscriber the possibility, using a simple means and free of charge, of preventing the presentation of the connected line identification to the calling user.

5. Paragraph 1 shall also apply with regard to calls to third countries originating in the Community. Paragraphs 2, 3 and 4 shall also apply to incoming calls originating in third countries.

6. Member States shall ensure that where presentation of calling and/or connected line identification is offered, the providers of publicly available electronic communications services inform the public thereof and of the possibilities set out in paragraphs 1, 2, 3 and 4.

Article 9

Location data other than traffic data

1. Where location data other than traffic data, relating to users or subscribers of public communications networks or publicly available electronic communications services, can be processed, such data may only be processed when they are made anonymous, or with the consent of the users or subscribers to the extent and for the duration necessary for the provision of a value added service. The service provider must inform the users or subscribers, prior to obtaining their consent, of the type of location data other than traffic data which will be processed, of the purposes and duration of the processing and whether the data will be transmitted to a third party for the purpose of providing the value added service. Users or subscribers shall be given the possibility to withdraw their consent for the processing of location data other than traffic data at any time.

2. Where consent of the users or subscribers has been obtained for the processing of location data other than traffic data, the user or subscriber must continue to have the possibility, using a simple

means and free of charge, of temporarily refusing the processing of such data for each connection to the network or for each transmission of a communication.

3. Processing of location data other than traffic data in accordance with paragraphs 1 and 2 must be restricted to persons acting under the authority of the provider of the public communications network or publicly available communications service or of the third party providing the value added service, and must be restricted to what is necessary for the purposes of providing the value added service.

Article 10 Exceptions

Member States shall ensure that there are transparent procedures governing the way in which a provider of a public communications network and/or a publicly available electronic communications service may override:

(a) the elimination of the presentation of calling line identification, on a temporary basis, upon application of a subscriber requesting the tracing of malicious or nuisance calls. In this case, in accordance with national law, the data containing the identification of the calling subscriber will be stored and be made available by the provider of a public communications network and/or publicly available electronic communications service;

(b) the elimination of the presentation of calling line identification and the temporary denial or absence of consent of a subscriber or user for the processing of location data, on a per-line basis for organisations dealing with emergency calls and recognised as such by a Member State, including law enforcement agencies, ambulance services and fire brigades, for the purpose of responding to such calls.

Article 11 Automatic call forwarding

Member States shall ensure that any subscriber has the possibility, using a simple means and free of charge, of stopping automatic call forwarding by a third party to the subscriber's terminal.

Article 12 Directories of subscribers

1. Member States shall ensure that subscribers are informed, free of charge and before they are included in the directory, about the purpose(s) of a printed or electronic directory of subscribers available to the public or obtainable through directory enquiry services, in which their personal data can be included and of any further usage possibilities based on search functions embedded in electronic versions of the directory.

2. Member States shall ensure that subscribers are given the opportunity to determine whether their personal data are included in a public directory, and if so, which, to the extent that such data are relevant for the purpose of the directory as determined by the provider of the directory, and to verify, correct or withdraw such data. Not being included in a public subscriber directory, verifying, correcting or withdrawing personal data from it shall be free of charge.

3. Member States may require that for any purpose of a public directory other than the search of contact details of persons on the basis of their name and, where necessary, a minimum of other identifiers, additional consent be asked of the subscribers.

4. Paragraphs 1 and 2 shall apply to subscribers who are natural persons. Member States shall also ensure, in the framework of Community law and applicable national legislation, that the legitimate interests of subscribers other than natural persons with regard to their entry in public directories are sufficiently protected.

Article 13

Unsolicited communications

1. The use of automated calling systems without human intervention (automatic calling machines), facsimile machines (fax) or electronic mail for the purposes of direct marketing may only be allowed in respect of subscribers who have given their prior consent.

2. Notwithstanding paragraph 1, where a natural or legal person obtains from its customers their electronic contact details for electronic mail, in the context of the sale of a product or a service, in accordance with Directive 95/46/EC, the same natural or legal person may use these electronic contact details for direct marketing of its own similar products or services provided that customers clearly and distinctly are given the opportunity to object, free of charge and in an easy manner, to such use of electronic contact details when

they are collected and on the occasion of each message in case the customer has not initially refused such use.

3. Member States shall take appropriate measures to ensure that, free of charge, unsolicited communications for purposes of direct marketing, in cases other than those referred to in paragraphs 1 and 2, are not allowed either without the consent of the subscribers concerned or in respect of subscribers who do not wish to receive these communications, the choice between these options to be determined by national legislation.

4. In any event, the practice of sending electronic mail for purposes of direct marketing disguising or concealing the identity of the sender on whose behalf the communication is made, or without a valid address to which the recipient may send a request that such communications cease, shall be prohibited.

5. Paragraphs 1 and 3 shall apply to subscribers who are natural persons. Member States shall also ensure, in the framework of Community law and applicable national legislation, that the legitimate interests of subscribers other than natural persons with regard to unsolicited communications are sufficiently protected.

Article 14

Technical features and standardisation

1. In implementing the provisions of this Directive, Member States shall ensure, subject to paragraphs 2 and 3, that no mandatory requirements for specific technical features are imposed on terminal or other electronic communication equipment which could impede the placing of equipment on the market and the free circulation of such equipment in and between Member States.

2. Where provisions of this Directive can be implemented only by requiring specific technical features in electronic communications networks, Member States shall inform the Commission in accordance with the procedure provided for by Directive 98/34/EC of the European Parliament and of the Council of 22 June 1998 laying down a procedure for the provision of information in the field of technical standards and regulations and of rules on information society services(9).

3. Where required, measures may be adopted to ensure that terminal equipment is constructed in a way that is compatible with the right of users to protect and control the use of their personal data, in accordance with Directive 1999/5/EC and Council Decision

2002/58/EC Elektronik İletişim Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğın Korunması Direktifi

87/95/EEC of 22 December 1986 on standardisation in the field of information technology and communications(10).

Article 15

Application of certain provisions of Directive 95/46/EC

1. Member States may adopt legislative measures to restrict the scope of the rights and obligations provided for in Article 5, Article 6, Article 8(1), (2), (3) and (4), and Article 9 of this Directive when such restriction constitutes a necessary, appropriate and proportionate measure within a democratic society to safeguard national security (i.e. State security), defence, public security, and the prevention, investigation, detection and prosecution of criminal offences or of unauthorised use of the electronic communication system, as referred to in Article 13(1) of Directive 95/46/EC. To this end, Member States may, inter alia, adopt legislative measures providing for the retention of data for a limited period justified on the grounds laid down in this paragraph. All the measures referred to in this paragraph shall be in accordance with the general principles of Community law, including those referred to in Article 6(1) and (2) of the Treaty on European Union.

2. The provisions of Chapter III on judicial remedies, liability and sanctions of Directive 95/46/EC shall apply with regard to national provisions adopted pursuant to this Directive and with regard to the individual rights derived from this Directive.

3. The Working Party on the Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data instituted by Article 29 of Directive 95/46/EC shall also carry out the tasks laid down in Article 30 of that Directive with regard to matters covered by this Directive, namely the protection of fundamental rights and freedoms and of legitimate interests in the electronic communications sector.

Article 16

Transitional arrangements

1. Article 12 shall not apply to editions of directories already produced or placed on the market in printed or off-line electronic form before the national provisions adopted pursuant to this Directive enter into force.

2. Where the personal data of subscribers to fixed or mobile public voice telephony services have been included in a public subscriber directory in conformity with the provisions of Directive 95/46/EC and of Article 11 of Directive 97/66/EC before the national provisions 2002/58/EC Elektronik İletişim Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğın Korunması Direktifi

adopted in pursuance of this Directive enter into force, the personal data of such subscribers may remain included in this public directory in its printed or electronic versions, including versions with reverse search functions, unless subscribers indicate otherwise, after having received complete information about purposes and options in accordance with Article 12 of this Directive.

Article 17 Transposition

1. Before 31 October 2003 Member States shall bring into force the provisions necessary to comply with this Directive. They shall forthwith inform the Commission thereof.

When Member States adopt those provisions, they shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such a reference on the occasion of their official publication. The methods of making such reference shall be laid down by the Member States.

2. Member States shall communicate to the Commission the text of the provisions of national law which they adopt in the field governed by this Directive and of any subsequent amendments to those provisions.

Article 18 Review

The Commission shall submit to the European Parliament and the Council, not later than three years after the date referred to in Article 17(1), a report on the application of this Directive and its impact on economic operators and consumers, in particular as regards the provisions on unsolicited communications, taking into account the international environment. For this purpose, the Commission may request information from the Member States, which shall be supplied without undue delay. Where appropriate, the Commission shall submit proposals to amend this Directive, taking account of the results of that report, any changes in the sector and any other proposal it may deem necessary in order to improve the effectiveness of this Directive.

Article 19 Repeal

Directive 97/66/EC is hereby repealed with effect from the date referred to in Article 17(1).

References made to the repealed Directive shall be construed as being made to this Directive.

Article 20 **Entry into force**

This Directive shall enter into force on the day of its publication in the Official Journal of the European Communities.

Article 21 **Addressees**

This Directive is addressed to the Member States.

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

**DIRECTIVE 2006/24/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT
AND OF THE COUNCIL
of 15 March 2006**

**on the retention of data generated or processed in
connection with the provision of publicly available
electronic communications services or of public
communications networks and amending Directive
2002/58/EC**

Quick Access

- [Article 1](#): Subject matter and scope
- [Article 2](#): Definitions
- [Article 3](#): Obligation to retain data
- [Article 4](#): Access to data
- [Article 5](#): Categories of data to be retained
- [Article 6](#): Periods of retention
- [Article 7](#): Data protection and data security
- [Article 8](#): Storage requirements for retained data
- [Article 9](#): Supervisory authority
- [Article 10](#): Statistics
- [Article 11](#): Amendment of Directive 2002/58/EC
- [Article 12](#): Future measures
- [Article 13](#): Remedies, liability and penalties
- [Article 14](#): Evaluation
- [Article 15](#): Transposition
- [Article 16](#): Entry into force
- [Article 17](#): Addressees

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN
UNION,

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular Article 95 thereof,

Having regard to the proposal from the Commission,

Having regard to the Opinion of the European Economic and Social Committee (1),

Acting in accordance with the procedure laid down in Article 251 of the Treaty (2),

Whereas:

(1) Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (3) requires Member States to protect the rights and freedoms of natural persons with regard to the processing of personal data, and in particular their right to privacy, in order to ensure the free flow of personal data in the Community.

(2) Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (Directive on privacy and electronic communications) (4) translates the principles set out in Directive 95/46/EC into specific rules for the electronic communications sector.

(3) Articles 5, 6 and 9 of Directive 2002/58/EC lay down the rules applicable to the processing by network and service providers of traffic and location data generated by using electronic communications services. Such data must be erased or made anonymous when no longer needed for the purpose of the transmission of a communication, except for the data necessary for billing or interconnection payments. Subject to consent, certain data may also be processed for marketing purposes and the provision of value-added services.

(4) Article 15(1) of Directive 2002/58/EC sets out the conditions under which Member States may restrict the scope of the rights and obligations provided for in Article 5, Article 6, Article 8(1), (2), (3) and (4), and Article 9 of that Directive. Any such restrictions must be necessary, appropriate and proportionate within a democratic society for specific public order purposes, i.e. to safeguard national

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

security (i.e. State security), defence, public security or the prevention, investigation, detection and prosecution of criminal offences or of unauthorised use of the electronic communications systems.

(5) Several Member States have adopted legislation providing for the retention of data by service providers for the prevention, investigation, detection, and prosecution of criminal offences. Those national provisions vary considerably.

(6) The legal and technical differences between national provisions concerning the retention of data for the purpose of prevention, investigation, detection and prosecution of criminal offences present obstacles to the internal market for electronic communications, since service providers are faced with different requirements regarding the types of traffic and location data to be retained and the conditions and periods of retention.

(7) The Conclusions of the Justice and Home Affairs Council of 19 December 2002 underline that, because of the significant growth in the possibilities afforded by electronic communications, data relating to the use of electronic communications are particularly important and therefore a valuable tool in the prevention, investigation, detection and prosecution of criminal offences, in particular organised crime.

(8) The Declaration on Combating Terrorism adopted by the European Council on 25 March 2004 instructed the Council to examine measures for establishing rules on the retention of communications traffic data by service providers.

(9) Under Article 8 of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (ECHR), everyone has the right to respect for his private life and his correspondence. Public authorities may interfere with the exercise of that right only in accordance with the law and where necessary in a democratic society, inter alia, in the interests of national security or public safety, for the prevention of disorder or crime, or for the protection of the rights and freedoms of others. Because retention of data has proved to be such a necessary and effective investigative tool for law enforcement in several Member States, and in particular concerning serious matters such as organised crime and terrorism, it is necessary to ensure that retained data are made available to law enforcement authorities for a certain period, subject to the conditions

provided for in this Directive. The adoption of an instrument on data retention that complies with the requirements of Article 8 of the ECHR is therefore a necessary measure.

(10) On 13 July 2005, the Council reaffirmed in its declaration condemning the terrorist attacks on London the need to adopt common measures on the retention of telecommunications data as soon as possible.

(11) Given the importance of traffic and location data for the investigation, detection, and prosecution of criminal offences, as demonstrated by research and the practical experience of several Member States, there is a need to ensure at European level that data that are generated or processed, in the course of the supply of communications services, by providers of publicly available electronic communications services or of a public communications network are retained for a certain period, subject to the conditions provided for in this Directive.

(12) Article 15(1) of Directive 2002/58/EC continues to apply to data, including data relating to unsuccessful call attempts, the retention of which is not specifically required under this Directive and which therefore fall outside the scope thereof, and to retention for purposes, including judicial purposes, other than those covered by this Directive.

(13) This Directive relates only to data generated or processed as a consequence of a communication or a communication service and does not relate to data that are the content of the information communicated. Data should be retained in such a way as to avoid their being retained more than once. Data generated or processed when supplying the communications services concerned refers to data which are accessible. In particular, as regards the retention of data relating to Internet e-mail and Internet telephony, the obligation to retain data may apply only in respect of data from the providers' or the network providers' own services.

(14) Technologies relating to electronic communications are changing rapidly and the legitimate requirements of the competent authorities may evolve. In order to obtain advice and encourage the sharing of experience of best practice in these matters, the Commission intends to establish a group composed of Member States' law enforcement authorities, associations of the electronic communications industry, representatives of the European

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

Parliament and data protection authorities, including the European Data Protection Supervisor.

(15) Directive 95/46/EC and Directive 2002/58/EC are fully applicable to the data retained in accordance with this Directive. Article 30(1)(c) of Directive 95/46/EC requires the consultation of the Working Party on the Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data established under Article 29 of that Directive.

(16) The obligations incumbent on service providers concerning measures to ensure data quality, which derive from Article 6 of Directive 95/46/EC, and their obligations concerning measures to ensure confidentiality and security of processing of data, which derive from Articles 16 and 17 of that Directive, apply in full to data being retained within the meaning of this Directive.

(17) It is essential that Member States adopt legislative measures to ensure that data retained under this Directive are provided to the competent national authorities only in accordance with national legislation in full respect of the fundamental rights of the persons concerned.

(18) In this context, Article 24 of Directive 95/46/EC imposes an obligation on Member States to lay down sanctions for infringements of the provisions adopted pursuant to that Directive. Article 15(2) of Directive 2002/58/EC imposes the same requirement in relation to national provisions adopted pursuant to Directive 2002/58/EC. Council Framework Decision 2005/222/JHA of 24 February 2005 on attacks against information systems (1) provides that the intentional illegal access to information systems, including to data retained therein, is to be made punishable as a criminal offence.

(19) The right of any person who has suffered damage as a result of an unlawful processing operation or of any act incompatible with national provisions adopted pursuant to Directive 95/46/EC to receive compensation, which derives from Article 23 of that Directive, applies also in relation to the unlawful processing of any personal data pursuant to this Directive.

(20) The 2001 Council of Europe Convention on Cybercrime and the 1981 Council of Europe Convention for the Protection of Individuals with Regard to Automatic Processing of Personal Data also cover data being retained within the meaning of this Directive.

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

(21) Since the objectives of this Directive, namely to harmonise the obligations on providers to retain certain data and to ensure that those data are available for the purpose of the investigation, detection and prosecution of serious crime, as defined by each Member State in its national law, can- not be sufficiently achieved by the Member States and can therefore, by reason of the scale and effects of this Directive, be better achieved at Community level, the Community may adopt measures, in accordance with the principle of subsidiarity as set out in Article 5 of the Treaty. In accordance with the principle of proportionality, as set out in that Article, this Directive does not go beyond what is necessary in order to achieve those objectives.

(22) This Directive respects the fundamental rights and observes the principles recognised, in particular, by the Charter of Fundamental Rights of the European Union. In particular, this Directive, together with Directive 2002/58/EC, seeks to ensure full compliance with citizens' fundamental rights to respect for private life and communications and to the protection of their personal data, as enshrined in Articles 7 and 8 of the Charter.

(23) Given that the obligations on providers of electronic communications services should be proportionate, this Directive requires that they retain only such data as are generated or processed in the process of supplying their communications services. To the extent that such data are not generated or processed by those providers, there is no obligation to retain them. This Directive is not intended to harmonise the technology for retaining data, the choice of which is a matter to be resolved at national level.

(24) In accordance with paragraph 34 of the Interinstitutional agreement on better law-making (1), Member States are encouraged to draw up, for themselves and in the interests of the Community, their own tables illustrating, as far as possible, the correlation between this Directive and the transposition measures, and to make them public.

(25) This Directive is without prejudice to the power of Member States to adopt legislative measures concerning the right of access to, and use of, data by national authorities, as designated by them. Issues of access to data retained pursuant to this Directive by national authorities for such activities as are referred to in the first indent of Article 3(2) of Directive 95/46/EC fall outside the scope of Community law. However, they may be subject to national law or 2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

action pursuant to Title VI of the Treaty on European Union. Such laws or action must fully respect fundamental rights as they result from the common constitutional traditions of the Member States and as guaranteed by the ECHR. Under Article 8 of the ECHR, as interpreted by the European Court of Human Rights, interference by public authorities with privacy rights must meet the requirements of necessity and proportionality and must therefore serve specified, explicit and legitimate purposes and be exercised in a manner that is adequate, relevant and not excessive in relation to the purpose of the interference,

HAVE ADOPTED THIS DIRECTIVE:

Article 1 Subject matter and scope

1. This Directive aims to harmonise Member States' provisions concerning the obligations of the providers of publicly available electronic communications services or of public communications networks with respect to the retention of certain data which are generated or processed by them, in order to ensure that the data are available for the purpose of the investigation, detection and prosecution of serious crime, as defined by each Member State in its national law.
2. This Directive shall apply to traffic and location data on both legal entities and natural persons and to the related data necessary to identify the subscriber or registered user. It shall not apply to the content of electronic communications, including information consulted using an electronic communications network.

Article 2 Definitions

1. For the purpose of this Directive, the definitions in Directive 95/46/EC, in Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on a common regulatory framework for electronic communications networks and services (Framework Directive) (2), and in Directive 2002/58/EC shall apply.
2. For the purpose of this Directive:
(a) 'data' means traffic data and location data and the related data necessary to identify the subscriber or user;

(b) 'user' means any legal entity or natural person using a publicly available electronic communications service, for private or business purposes, without necessarily having subscribed to that service;

(c) 'telephone service' means calls (including voice, voicemail and conference and data calls), supplementary services (including call forwarding and call transfer) and messaging and multi-media services (including short message services, enhanced media services and multi-media services);

(d) 'user ID' means a unique identifier allocated to persons when they subscribe to or register with an Internet access service or Internet communications service;

(e) 'cell ID' means the identity of the cell from which a mobile telephony call originated or in which it terminated;

(f) 'unsuccessful call attempt' means a communication where a telephone call has been successfully connected but not answered or there has been a network management intervention.

Article 3

Obligation to retain data

1. By way of derogation from Articles 5, 6 and 9 of Directive 2002/58/EC, Member States shall adopt measures to ensure that the data specified in Article 5 of this Directive are retained in accordance with the provisions thereof, to the extent that those data are generated or processed by providers of publicly available electronic communications services or of a public communications network within their jurisdiction in the process of supplying the communications services concerned.

2. The obligation to retain data provided for in paragraph 1 shall include the retention of the data specified in Article 5 relating to unsuccessful call attempts where those data are generated or processed, and stored (as regards telephony data) or logged (as regards Internet data), by providers of publicly available electronic communications services or of a public communications network within the jurisdiction of the Member State concerned in the process of supplying the communication services concerned. This Directive shall not require data relating to unconnected calls to be retained.

Article 4

Access to data

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

Member States shall adopt measures to ensure that data retained in accordance with this Directive are provided only to the competent national authorities in specific cases and in accordance with national law. The procedures to be followed and the conditions to be fulfilled in order to gain access to retained data in accordance with necessity and proportionality requirements shall be defined by each Member State in its national law, subject to the relevant provisions of European Union law or public international law, and in particular the ECHR as interpreted by the European

Court of Human Rights.

Article 5

Categories of data to be retained

1. Member States shall ensure that the following categories of data are retained under this Directive:

(a) data necessary to trace and identify the source of a communication:

(1) concerning fixed network telephony and mobile telephony:

(i) the calling telephone number;

(ii) the name and address of the subscriber or registered user;

(2) concerning Internet access, Internet e-mail and Internet telephony:

(i) the user ID(s) allocated;

(ii) the user ID and telephone number allocated to any communication entering the public telephone network;

(iii) the name and address of the subscriber or registered user to whom an Internet Protocol (IP) address, user ID or telephone number was allocated at the time of the communication;

(b) data necessary to identify the destination of a communication:

(1) concerning fixed network telephony and mobile telephony:

(i) the number(s) dialled (the telephone number(s) called), and, in cases involving supplementary services such as call forwarding or call transfer, the number or numbers to which the call is routed;

(ii) the name(s) and address(es) of the subscriber(s) or registered user(s);

(2) concerning Internet e-mail and Internet telephony:

(i) the user ID or telephone number of the intended recipient(s) of an Internet telephony call;

(ii) the name(s) and address(es) of the subscriber(s) or registered user(s) and user ID of the intended recipient of the communication;

(c) data necessary to identify the date, time and duration of a communication:

(1) concerning fixed network telephony and mobile telephony, the date and time of the start and end of the communication;

(2) concerning Internet access, Internet e-mail and Internet telephony:

(i) the date and time of the log-in and log-off of the Internet access service, based on a certain time zone, together with the IP address, whether dynamic or static, allocated by the Internet access service provider to a communication, and the user ID of the subscriber or registered user;

(ii) the date and time of the log-in and log-off of the Internet e-mail service or Internet telephony service, based on a certain time zone;

(d) data necessary to identify the type of communication:

(1) concerning fixed network telephony and mobile telephony: the telephone service used;

(2) concerning Internet e-mail and Internet telephony: the Internet service used;

(e) data necessary to identify users' communication equipment or what purports to be their equipment:

(1) concerning fixed network telephony, the calling and called telephone numbers;

(2) concerning mobile telephony:

(i) the calling and called telephone numbers;

(ii) the International Mobile Subscriber Identity (IMSI) of the calling party;

(iii) the International Mobile Equipment Identity (IMEI) of the calling party;

(iv) the IMSI of the called party;

(v) the IMEI of the called party;

(vi) in the case of pre-paid anonymous services, the date and time of the initial activation of the service and the location label (Cell ID) from which the service was activated;

(3) concerning Internet access, Internet e-mail and Internet telephony:

(i) the calling telephone number for dial-up access;

(ii) the digital subscriber line (DSL) or other end point of the originator of the communication;

(f) data necessary to identify the location of mobile communication equipment:

(1) the location label (Cell ID) at the start of the communication;

(2) data identifying the geographic location of cells by reference to their location labels (Cell ID) during the period for which communications data are retained.

2. No data revealing the content of the communication may be retained pursuant to this Directive.

Article 6 Periods of retention

Member States shall ensure that the categories of data specified in Article 5 are retained for periods of not less than six months and not more than two years from the date of the communication.

Article 7

Data protection and data security

Without prejudice to the provisions adopted pursuant to Directive 95/46/EC and Directive 2002/58/EC, each Member State shall ensure that providers of publicly available electronic communications services or of a public communications network respect, as a minimum, the following data security principles with respect to data retained in accordance with this Directive: (a) the retained data shall be of the same quality and subject to the same security and protection as those data on the network;

(b) the data shall be subject to appropriate technical and organisational measures to protect the data against accidental or unlawful destruction, accidental loss or alteration, or unauthorised or unlawful storage, processing, access or disclosure;

(c) the data shall be subject to appropriate technical and organisational measures to ensure that they can be accessed by specially authorised personnel only; and

(d) the data, except those that have been accessed and preserved, shall be destroyed at the end of the period of retention.

Article 8

Storage requirements for retained data

Member States shall ensure that the data specified in Article 5 are retained in accordance with this Directive in such a way that the data retained and any other necessary information relating to such data can be transmitted upon request to the competent authorities without undue delay.

Article 9

Supervisory authority

1. Each Member State shall designate one or more public authorities to be responsible for monitoring the application within its territory of the provisions adopted by the Member

States pursuant to Article 7 regarding the security of the stored data. Those authorities may be the same authorities as those referred to in Article 28 of Directive 95/46/EC.

2. The authorities referred to in paragraph 1 shall act with complete independence in carrying out the monitoring referred to in that paragraph.

Article 10 Statistics

1. Member States shall ensure that the Commission is provided on a yearly basis with statistics on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or a public communications network. Such statistics shall include:

- the cases in which information was provided to the competent authorities in accordance with applicable national law,
- the time elapsed between the date on which the data were retained and the date on which the competent authority requested the transmission of the data,
- the cases where requests for data could not be met.

2. Such statistics shall not contain personal data.

Article 11 Amendment of Directive 2002/58/EC

The following paragraph shall be inserted in Article 15 of Directive 2002/58/EC:

‘1a. Paragraph 1 shall not apply to data specifically required by Directive 2006/24/EC of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or of public communications networks (*) to be retained for the purposes referred to in Article 1(1) of that Directive.

(*) OJ L 105, 13.4.2006, p. 54.’

Article 12 Future measures

1. A Member State facing particular circumstances that warrant an extension for a limited period of the maximum retention period referred to in Article 6 may take the necessary measures. That Member State shall immediately notify the Commission and inform

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

the other Member States of the measures taken under this Article and shall state the grounds for introducing them.

2. The Commission shall, within a period of six months after the notification referred to in paragraph 1, approve or reject the national measures concerned, after having examined whether they are a means of arbitrary discrimination or a disguised restriction of trade between Member States and whether they constitute an obstacle to the functioning of the internal market. In the absence of a decision by the Commission within that period the national measures shall be deemed to have been approved.

3. Where, pursuant to paragraph 2, the national measures of a Member State derogating from the provisions of this Directive are approved, the Commission may consider whether to propose an amendment to this Directive.

Article 13

Remedies, liability and penalties

1. Each Member State shall take the necessary measures to ensure that the national measures implementing Chapter III of Directive 95/46/EC providing for judicial remedies, liability and sanctions are fully implemented with respect to the processing of data under this Directive.

2. Each Member State shall, in particular, take the necessary measures to ensure that any intentional access to, or transfer of, data retained in accordance with this Directive that is not permitted under national law adopted pursuant to this Directive is punishable by penalties, including administrative or criminal penalties, that are effective, proportionate and dissuasive.

Article 14

Evaluation

1. No later than 15 September 2010, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council an evaluation of the application of this Directive and its impact on economic operators and consumers, taking into account further developments in electronic communications technology and the statistics provided to the Commission pursuant to Article 10 with a view to determining whether it is necessary to amend the provisions of this Directive, in particular with regard to the list of data in Article 5 and the periods of

retention provided for in Article 6. The results of the evaluation shall be made public.

2. To that end, the Commission shall examine all observations communicated to it by the Member States or by the Working Party established under Article 29 of Directive 95/46/EC.

Article 15 Transposition

1. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by no later than 15 September 2007. They shall forth- with inform the Commission thereof. When Member States adopt those measures, they shall contain a reference to this Directive or shall be accompanied by such reference on the occasion of their official publication. The methods of making such reference shall

be laid down by Member States.

2. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of national law which they adopt in the field covered by this Directive.

3. Until 15 March 2009, each Member State may postpone application of this Directive to the retention of communications data relating to Internet Access, Internet telephony and Internet e-mail. Any Member State that intends to make use of this paragraph shall, upon adoption of this Directive, notify the Council and the Commission to that effect by way of a declaration. The declaration shall be published in the Official Journal of the European Union.

Article 16 Entry into force

This Directive shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the Official Journal of the European Union.

Article 17 Addressees

This Directive is addressed to the Member States.
Done at Strasbourg, 15 March 2006.

For the European Parliament
The President

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

J. BORRELL FONTELLES

For the Council

The President

H. WINKLER

Declaration by the Netherlands pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Regarding the Directive of the European Parliament and of the Council on the retention of data processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services and amending Directive 2002/58/EC, the Netherlands will be making use of the option of postponing application of the Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail, for a period not exceeding 18 months following the date of entry into force of the Directive.

Declaration by Austria pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Austria declares that it will be postponing application of this Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail, for a period of 18 months following the date specified in Article 15(1).

Declaration by Estonia pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

In accordance with Article 15(3) of the Directive of the European Parliament and of the Council on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or of public communications networks and amending Directive 2002/58/EC, Estonia hereby states its intention to make use of use that paragraph and to postpone application of the Directive to retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail until 36 months after the date of adoption of the Directive.

Declaration by the United Kingdom pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

The United Kingdom declares in accordance with Article 15(3) of the Directive on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or of public communications networks and

amending Directive 2002/58/EC that it will postpone application of that Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail.

Declaration by the Republic of Cyprus pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

The Republic of Cyprus declares that it is postponing application of the Directive in respect of the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail until the date fixed in Article 15(3).

Declaration by the Hellenic Republic pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Greece declares that, pursuant to Article 15(3), it will postpone application of this Directive in respect of the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail until 18 months after expiry of the period provided for in Article 15(1).

Declaration by the Grand Duchy of Luxembourg pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Pursuant to Article 15(3) of the Directive of the European Parliament and of the Council on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or of public communications networks and amending Directive 2002/58/EC, the Government of the Grand Duchy of Luxembourg declares that it intends to make use of Article 15(3) of the Directive in order to have the option of postponing application of the Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail.

Declaration by Slovenia pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Slovenia is joining the group of Member States which have made a declaration under Article 15(3) of the Directive of the European Parliament and the Council on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or of public communications networks, for the 18 months postponement of the application of the Directive to the retention of communication data relating to Internet, Internet telephony and Internet e-mail.

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

Declaration by Sweden pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Pursuant to Article 15(3), Sweden wishes to have the option of postponing application of this Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail.

Declaration by the Republic of Lithuania pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Pursuant to Article 15(3) of the draft Directive of the European Parliament and of the Council on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or public communications networks and amending Directive 2002/58/EC (hereafter the 'Directive'), the Republic of Lithuania declares that once the Directive has been adopted it will postpone the application thereof to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail for the period provided for in Article 15(3).

Declaration by the Republic of Latvia pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Latvia states in accordance with Article 15(3) of Directive 2006/24/EC of 15 March 2006 on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or of public communications networks and amending Directive 2002/58/EC that it is postponing application of the Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail until 15 March 2009.

Declaration by the Czech Republic pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Pursuant to Article 15(3), the Czech Republic hereby declares that it is postponing application of this Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail until 36 months after the date of adoption thereof.

Declaration by Belgium pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

2006/24/EC Kamuya açık elektronik iletişim servisleri veya kamu iletişim ağlarının sunulması ile bağlantılı olarak üretilen veya işlenen verilerin saklanması

Belgium declares that, taking up the option available under Article 15(3), it will postpone application of this Directive, for a period of 36 months after its adoption, to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail. Declaration by the Republic of Poland pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Poland hereby declares that it intends to make use of the option provided for under Article 15(3) of the Directive of the European Parliament and of the Council on the retention of data processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services and amending Directive 2002/58/EC and postpone application of the Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail for a period of 18 months following the date specified in Article 15(1).

Declaration by Finland pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC

Finland declares in accordance with Article 15(3) of the Directive on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or of public communications networks and amending Directive 2002/58/EC that it will postpone application of that Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail. Declaration by Germany pursuant to Article 15(3) of Directive 2006/24/EC Germany reserves the right to postpone application of this Directive to the retention of communications data relating to Internet access, Internet telephony and Internet e-mail for a period of 18 months following the date specified in the first sentence of Article 15(1).

Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (Türkçe Çeviri)

Hızlı Erişim

Bölüm 1: Genel Hükümler

Madde 1: Konu ve Hedefler

Madde 2: Maddi Kapsam

Madde 3: Bölgesel kapsam

Madde 4: Tanımlar

Bölüm 2: İlkeler

Madde 5: Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler

Madde 6: İşleme faaliyetinin hukuka uygunluğu

Madde 7: Rıza koşulları

Madde 8: Çocuğun bilgi toplumu hizmetlerine ilişkin rızası açısından geçerli koşullar

Madde 9: Özel kategorilerdeki kişisel verilerin işlenmesi

Madde 10: Mahkumiyet kararları ve ceza gerektiren suçlara ilişkin kişisel verilerin işlenmesi

Madde 11: Teşhis gerektirmeyen işleme faaliyeti

Bölüm 3: Veri sahibinin hakları

Kesim 1: Şeffaflık ve yöntemler

Madde 12: Veri sahibinin haklarının kullanımına ilişkin şeffaflık bilgilendirme, bildirim ve yöntemler

Kesim 2: Bilgiler ve kişisel verilere erişim

Madde 13: Veri sahibinden kişisel verilerin toplandığı hallerde sağlanacak bilgiler

Madde 14: Kişisel verilerin veri sahibinden alınmadığı hallerde sağlanacak bilgiler

Madde 15: Veri sahibinin erişim hakkı

Kesim 3: Düzeltme ve silme

Madde 16: Düzeltme hakkı

Madde 17: Silme hakkı ('unutulma hakkı')

Madde 18: İşleme faaliyetini kısıtlama hakkı

Madde 19: Kişisel verilerin düzeltilmesine ya da silinmesine veya işleme faaliyetinin kısıtlanmasına ilişkin bildirim yükümlülüğü

Madde 20: Veri taşınabilirliği hakkı

Kesim 4: İtiraz hakkı ve otomatik münferit karar verme

Madde 21: İtiraz hakkı

Madde 22: Profil çıkarma da dahil olmak üzere otomatik münferit karar verme

Kesim 5: Kısıtlamalar

Madde 23: Kısıtlamalar

Bölüm 4: Kontrolör ve işleyici

Kesim 1: Genel Yükümlülükler

Madde 24: Kontrolörün sorumluluğu

Madde 25: Özel ve olağan veri koruması

Madde 26: Ortak kontrolörler

Madde 27: Birlik içerisinde kurulu olmayan kontrolörler veya işleyicilerin temsilcileri

Madde 28: İşleyici

Madde 29: Kontrolör veya işleyicinin yetkisi kapsamındaki işleme faaliyeti

Madde 30: İşleme faaliyetlerinin kayıtları

Madde 31: Denetim makamıyla işbirliği

Kesim 2: Kişisel verilerin güvenliği

Madde 32: İşleme güvenliği

Madde 33: Bir kişisel veri ihlalinin denetim makamına bildirilmesi

Madde 34: Bir kişisel veri ihlalinin veri sahibine iletilmesi

Kesim 3: Veri koruma etki değerlendirmesi ve ön istişare

Madde 35: Veri koruma etki değerlendirmesi

Madde 36: Ön istişare

Kesim 4: Veri koruma görevlisi

Madde 37: Veri koruma görevlisinin belirlenmesi

Madde 38: Veri koruma görevlisinin konumu

Madde 39: Veri koruma görevlisinin görevleri

Kesim 5: Davranış kuralları ve belgelendirme

Madde 40: Davranış kuralları

Madde 41: Onaylı davranış kurallarının izlenmesi

Madde 42: Belgelendirme

Madde 43: Belgelendirme organları

Bölüm 5: Üçüncü ülkeler veya uluslararası kuruluşlara veri aktarımları

Madde 44: Genel aktarım ilkesi

Madde 45: Bir yeterlilik kararına dayalı olarak yapılan aktarımlar

Madde 46: Uygun güvencelere tabi olarak yapılan aktarımlar

Madde 47: Bağlayıcı kurumsal kurallar

Madde 48: Birlik hukuku çerçevesinde yetkilendirilmeyen aktarımlar veya açıklamalar

Madde 49: Spesifik durumlara yönelik derogasyonlar

Madde 50: Kişisel verilerin korunmasına yönelik uluslararası işbirliği

Bölüm 6: Bağımsız denetim makamları

Kesim 1: Bağımsız statü

Madde 51: Denetim makamı

Madde 52: Bağımsızlık

Madde 53: Denetim makamının üyeleriyle ilgili genel koşullar

Madde 54: Denetim makamının kurulmasına ilişkin kurallar

Kesim 2: Yetkinlik, görevler ve yetkiler

Madde 55: Yetkinlik

Madde 56: Baş denetim makamının yetkinliği

Madde 57: Görevler

Madde 58: Yetkiler

Madde 59: Faaliyet raporları

Bölüm 7: İşbirliği ve tutarlılık

Kesim 1: İşbirliği

Madde 60: Baş denetim makamı ve diğer ilgili denetim makamları arasında işbirliği

Madde 61: Karşılıklı yardım

Madde 62: Denetim makamlarının ortak işlemleri

Kesim 2: Tutarlılık

Madde 63: Tutarlılık mekanizması

Madde 64: Kurulun görüşü

Madde 65: İhtilafların Kurul tarafından çözülmesi

Madde 66: Aciliyet usulü

Madde 67: Bilgi alışverişi

Kesim 3: Avrupa veri koruma kurulu

Madde 68: Avrupa Veri Koruma Kurulu

Madde 69: Bağımsızlık

Madde 70: Kurul'un görevleri

Madde 71: Raporlar

Madde 72: Usul

Madde 73: Başkan

Madde 74: Başkanın görevleri

Madde 75: Sekreteryaya

Madde 76: Gizlilik

Bölüm 8: Çözüm yolları, sorumluluk ve yaptırımlar

Madde 77: Bir denetim makamına şikâyetle bulunma hakkı

Madde 78: Bir denetim makamına karşı etkili bir kanun yoluna başvurma hakkı

Madde 79: Bir kontrolör veya işleyiciye karşı etkili bir kanun yoluna başvurma hakkı

Madde 80: Veri sahibinin temsili

Madde 81: Davanın ertelenmesi

Madde 82: Tazminat hakkı ve sorumluluk

Madde 83: İdari para cezaları kesilmesine ilişkin genel koşullar

Madde 84: Cezalar

Bölüm 9: Özel işleme durumlarına ilişkin hükümler

Madde 85: İşleme ve ifade ve bilgi edinme özgürlüğü

Madde 86: İşleme ve halkın resmi belgelere erişimi

Madde 87: Ulusal kimlik numarasının işlenmesi

Madde 88: İş bağlamındaki işleme

Madde 89: Kamu yararına arşivleme amaçları, bilimsel veya tarihi araştırma amaçları ya da istatistiki amaçlar doğrultusunda işleme faaliyetine ilişkin güvenceler ve derogasyonlar

Madde 90: Gizlilik yükümlülükleri

Madde 91: Kiliseler ve dini cemiyetlerin mevcut veri koruma

kuralları

Bölüm 10: Yetki devrine dayanan tasarruflar ve uygulama tasarrufları

Madde 92: Yetki devrinin uygulaması

Madde 93: Komite usulü

Bölüm 11: Nihai hükümler

Madde 94: 95/46/AT sayılı Direktif'in yürürlükten kaldırılması

Madde 95: 2002/58/AT sayılı Direktif'le ilişki

Madde 96: Önceden imzalanan anlaşmalarla ilişki

Madde 97: Komisyon raporları

Madde 98: Birliğin veri korumaya ilişkin diğer hukuki tasarruflarının gözden geçirilmesi

Madde 99: Yürürlük ve uygulama

BÖLÜM I

Genel Hükümler

Madde 1

Konu ve hedefler

1. Bu Tüzük'te gerçek kişilerin kişisel verilerin işlenmesiyle ilgili olarak korunmasına ilişkin kurallar ve kişisel verilerin serbest dolaşımına ilişkin kurallar belirtilir.
2. Bu Tüzük'te gerçek kişilerin temel hakları ve özgürlükleri ve özellikle, kişisel verilerin korunması hakkı korunur.
3. Kişisel verilerin Birlik içerisinde serbest dolaşımı, gerçek kişilerin kişisel verilerin işlenmesiyle ilgili olarak korunması ile bağlantılı sebeplerle ne kısıtlanır ne de yasaklanır.

Madde 2 Maddi kapsam

1. Bu Tüzük, kişisel verilerin tamamen ya da kısmen otomatik araçlarla işlenmesine ve kişisel verilerin otomatik araçlar haricinde bir dosyalama sisteminin parçasını oluşturan veya bir dosyalama sisteminin parçasını oluşturması amaçlanan araçlarla işlenmesine uygulanır.

2. Bu Tüzük:

- (a) Birlik hukuku kapsamına girmeyen bir faaliyet esnasında;
- (b) üye devletler tarafından Avrupa Birliği Antlaşması'nın V. Başlığının 2. Bölümü kapsamına giren faaliyetler gerçekleştirilirken;
- (c) tamamen kişisel veya ev faaliyeti esnasında bir gerçek kişi tarafından;
- (d) kamu güvenliğine yönelik tehditlere karşı güvence sağlanması ve bu tehditlerin önlenmesi de dâhil olmak üzere suçların önlenmesi, soruşturulması, tespiti veya kovuşturulması ya da cezaların infaz edilmesiyle ilgili olarak yetkin makamlar tarafından kişisel verilerin işlenmesine uygulanmaz.

3. Birlik kurumları, organları, ofisleri ve ajansları tarafından kişisel verilerin işlenmesine yönelik olarak, (AT) 45/2001 sayılı Tüzük uygulanır. (AT) 45/2001 sayılı Tüzük ve kişisel verilerin bu şekilde işlenmesine uygulanan Birliğin diğer yasal belgeleri 98. madde uyarınca bu Tüzük'ün ilkeleri ve kurallarına uyarlanırlar.

4. Bu Tüzük ile 2000/31/AT sayılı Direktif'in uygulanmasına ve özellikle de aynı Direktif'in ara hizmet sağlayıcıların yükümlülüklerine ilişkin 12 ila 15. maddelerinde yer alan kurallara halel gelmez.

Madde 3 Bölgesel kapsam

1. Bu Tüzük, işleme faaliyeti Birlik içerisinde gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmaksızın, Birlik içerisindeki bir kontrolör veya işleyicinin işletmesinin faaliyetleri bağlamında kişisel verilerin işlenmesine uygulanır.

2. Bu Tüzük, işleme faaliyetlerinin aşağıdaki hususlarla alakalı olması durumunda, Birlik içerisinde bulunan veri sahiplerinin kişisel verilerinin Birlik içerisinde kurulu olmayan bir kontrolör veya işleyici tarafından işlenmesine uygulanır:

(a) Veri sahibine bir ödeme yapılmasına gerek olup olmadığına bakılmaksızın, Birlik içerisindeki söz konusu veri sahiplerine mal ya da hizmetlerin sunulması veya

(b) Davranışları birlik içerisinde gerçekleştiği ölçüde, davranışlarının izlenmesi.

3. Bu Tüzük, Birlik içerisinde değil, ancak bir üye devletin hukukunun uluslararası kamu hukuku vasıtasıyla uygulandığı bir yerde kurulu bulunan bir kontrolör tarafından kişisel verilerin işlenmesine uygulanır.

Madde 4 Tanımlar

Bu Tüzük'ün amaçları doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

(1) 'kişisel veri' tanımlanmış veya tanımlanabilir bir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgidir ('veri sahibi'); tanımlanmış bir gerçek kişi özellikle bir isim, kimlik numarası, konum verileri, çevrim içi tanımlayıcı ya da söz konusu gerçek kişinin fiziksel, fizyolojik, genetik, ruhsal, ekonomik, kültürel veya toplumsal kimliğine özgü bir ya da daha fazla sayıda faktöre atıfta bulunularak doğrudan veya dolaylı olarak tanımlanabilen bir kişidir;

(2) 'işleme faaliyeti', otomatik yöntemlerle olsun veya olmasın, kişisel veri veya kişisel veri setleri üzerinde gerçekleştirilen toplama, kaydetme, düzenleme, yapılandırma, saklama, uyarılma veya değiştirme, elde etme, danışma, kullanma, iletim yoluyla açıklama, yayma veya kullanıma sunma, uyumlaştırma ya da birleştirme, kısıtlama, silme veya imha gibi herhangi bir işlem veya işlem dizisidir;

(3) 'işleme kısıtlaması' saklanan kişisel verilerin gelecekte işlenmelerinin sınırlanması amacı ile işaretlenmesidir;

(4) 'profil çıkarma' bir gerçek kişinin işteki performansı, ekonomik durumu, sağlığı, kişisel tercihleri, ilgi alanları, güvenilirliği, davranışları, konumu veya hareketlerine ilişkin hususların analiz edilmesi veya tahmin edilmesi başta olmak üzere söz konusu gerçek kişiye ilişkin belirli kişisel özelliklerin değerlendirilmesi için kişisel verilerin kullanımını ihtiva eden her türlü otomatik kişisel veri işleme biçimidir;

- (5) ‘takma ad kullanımı’ kişisel verilerin tanımlanmış veya tanımlanabilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilmemesinin sağlanması amacıyla ek bilgilerin ayrı tutulması ve teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirlere tabi tutulması koşuluyla, kişisel verilerin söz konusu ek bilgiler kullanılmaksızın spesifik bir veri sahibiyle artık ilişkilendirilemeyecek şekilde işlenmesidir;
- (6) ‘dosyalama sistemi’ işlevsel veya coğrafi bir temelde merkezi, ademi-merkezi veya dağıtık olarak spesifik kriterlere göre erişilebilen yapılandırılmış herhangi bir kişisel veri dizisidir;
- (7) ‘kontrolör’ yalnız başına veya başkalarıyla birlikte kişisel verilerin işlenmesine ilişkin amaçlar ve yöntemleri belirleyen gerçek veya tüzel kişi, kamu kuruluşu, kurumu veya diğer herhangi bir organdır; söz konusu işleme amaçları ve yöntemlerinin Birlik ya da üye devlet hukukuna göre belirlenmesi durumunda, kontrolör veya kontrolörün belirlenmesine özgü kriterler Birlik ya da üye devlet hukukuna göre belirlenebilir;
- (8) ‘işleyici’ kontrolör adına kişisel verileri işleyen bir gerçek ya da tüzel kişi, kamu kuruluşu, kurumu veya diğer herhangi bir organdır;
- (9) ‘alıcı’, üçüncü bir kişi olsun veya olmasın, kişisel verilerin açıklandığı bir gerçek ya da tüzel kişi, kamu kuruluşu, kurumu veya diğer herhangi bir organdır. Ancak, Birlik veya üye devlet hukuku uyarınca belirli bir sorgulama çerçevesinde kişisel verileri alabilen kamu kuruluşları alıcı olarak nitelendirilmez; bu verilerin söz konusu kamu kuruluşları tarafından işlenmesi işleme amaçlarına göre geçerli veri koruma kurallarına uygun olarak yapılır;
- (10) ‘üçüncü kişi’ veri sahibi, kontrolör, işleyici ve, kontrolör ya da işleyicinin doğrudan yetkisi altında, kişisel verileri işleme yetkisi bulunan kişiler haricindeki bir gerçek veya tüzel kişi, kamu kurumu, kuruluşu veya organıdır;
- (11) veri sahibinin ‘rızası’ veri sahibinin bir beyan yoluyla ya da açık bir onay eylemiyle kendisine ait kişisel verilerin işlenmesine onay verdiğini gösteren özgür bir şekilde verilmiş spesifik, bilinçli ve açık göstergedir;
- (12) ‘kişisel veri ihlali’ iletilen, saklanan veya işlenen kişisel verilerin kazara veya yasa dışı yollarla imha edilmesi, kaybı, değiştirilmesi, yetkisiz şekilde açıklanması veya bunlara erişime yol açan bir güvenlik ihhalidir;

(13) 'genetik veri' bir gerçek kişinin fizyoloji veya sağlığı ile ilgili eşsiz bilgiler sağlayan ve özellikle söz konusu gerçek kişiden alınan bir biyolojik numunenin analizinden kaynaklanan ve söz konusu kişinin kalıtım yoluyla alınan veya kazanılan özelliklerine ilişkin kişisel verilerdir;

(14) 'biyometrik veri' yüz görüntüleri veya daktiloskopik veriler gibi bir gerçek kişinin özgün bir şekilde teşhis edilmesini sağlayan veya teyit eden fiziksel, fizyolojik veya davranışsal özelliklerine ilişkin olarak spesifik teknik işlemeden kaynaklanan kişisel verilerdir;

(15) 'sağlıkla ilgili veri' sağlık hizmetlerinin sağlanması da dahil olmak üzere bir gerçek kişinin sağlık durumuyla ilgili bilgilerin açıklandığı, söz konusu gerçek kişinin fiziksel veya ruhsal sağlığına ilişkin kişisel verilerdir;

(16) 'asıl kuruluş':

(a) birden fazla üye devlette işletmesi bulunan bir kontrolör ile ilgili olarak, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin amaçlar ve yöntemlere yönelik kararların kontrolörün Birlik içerisindeki başka bir işletmesinde alınmaması ve bu işletmenin söz konusu kararları uygulamaya yetkisinin bulunmaması durumunda (ki bunların gerçekleşmesi halinde, söz konusu kararları alan işletme asıl kuruluş olarak kabul edilir), Birlik içerisindeki merkezi idare yeridir;

(b) birden fazla üye devlette işletmesi bulunan bir işleyici ile ilgili olarak, Birlik içerisindeki merkezi idare yeri veya, işleyicinin Birlik içerisinde merkezi bir işletmesinin bulunmaması halinde, işleyicinin bir işletmesinin faaliyetleri bağlamındaki temel işleme faaliyetlerinin işleyicinin bu Tüzük kapsamındaki spesifik yükümlülüklerle tabi olduğu ölçüde gerçekleştiği Birlik içerisindeki işletmesidir;

(17) 'temsilci' Birlik içerisinde kurulu bulunan, 27. madde uyarınca kontrolör veya işleyici tarafından yazılı olarak belirlenen, bu Tüzük kapsamındaki yükümlülükleri ile ilgili olarak kontrolör veya işleyiciyi temsil eden bir gerçek veya tüzel kişidir;

(18) 'işletme' düzenli olarak bir ekonomik faaliyetle iştigal eden ortaklıklar veya birlikler de dahil olmak üzere hukuki biçimine bakılmaksızın bir ekonomik faaliyetle iştigal eden bir gerçek veya tüzel kişidir;

(19) 'teşebbüsler grubu' bir denetleyici teşebbüs ve denetlenmiş teşebbüslerdir;

(20) ‘bağlayıcı kurumsal kurallar’ ortak bir ekonomik faaliyetle iştigal eden bir teşebbüsler grubu veya bir işletmeler grubu içerisinde bir veya daha fazla sayıda üçüncü ülkedeki bir kontrolör veya işleyiciye kişisel veri aktarımları veya aktarım dizisiyle ilgili olarak Birliğin üye devletlerinden birinin topraklarında kurulmuş olan bir kontrolör veya işleyici tarafından uyulan kişisel veri koruma politikalarıdır;

(21) ‘denetim makamı’ 51. madde uyarınca bir üye devlet tarafından kurulan bağımsız bir kamu kuruluşudur;

(22) ‘ilgili denetim makamı’ aşağıdaki sebeplerden dolayı kişisel verilerin işlenmesiyle ilgili olan bir denetim makamıdır:

(a) kontrolör veya işleyicinin söz konusu denetim makamının üye devletinin topraklarında kurulu bulunması;

(b) söz konusu denetim makamının üye devletinde ikamet eden veri sahiplerinin işleme faaliyetinden kayda değer biçimde etkilenmesi veya kayda değer biçimde etkilenme ihtimalinin bulunması veya

(c) söz konusu denetim makamına bir şikâyetin iletilmesi;

(23) ‘sınır ötesi işleme’:

(a) kontrolör veya işleyicinin birden fazla üye devlette kurulu olması halinde, söz konusu kontrolör veya işleyicinin birden fazla üye devletteki işletmelerinin faaliyetleri bağlamında gerçekleşen kişisel veri işleme faaliyetidir veya

(b) bir kontrolör veya işleyicinin Birlik içerisindeki tek bir işletmesinin faaliyetleri bağlamında gerçekleşen, ancak birden fazla üye devletteki veri sahiplerini kayda değer ölçüde etkileyen veya kayda değer ölçüde etkileme ihtimali bulunan kişisel veri işleme faaliyetidir.

(24) ‘yerinde ve gerekçeli itiraz’ bir taslak karar açısından bu Tüzükle ilgili bir ihlal olup olmadığı veya kontrolör veya işleyici ile ilgili olarak öngörülen eylemin bu Tüzüğe uygun olup olmadığına yönelik olarak yapılan ve taslak kararın veri sahiplerinin temel hakları ve özgürlükleri ve, uygun olduğu hallerde, kişisel verilerin Birlik içerisinde serbest dolaşımı açısından teşkil ettiği risklerin önemini açık bir şekilde gösteren bir itirazdır;

(25) 'bilgi toplumu hizmeti' (AB) 2015/1535 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi'nin 1(1) maddesinin (b) bendinde tanımlanan bir hizmettir¹⁴²;

(26) 'uluslararası kuruluş' uluslararası kamu hukuku ile düzenlenen bir kuruluş ve söz konusu kuruluşa bağlı organlar veya iki ya da daha fazla sayıda ülke arasındaki bir anlaşma ile veya bir anlaşmaya dayalı olarak kurulan diğer her türlü organdır.

BÖLÜM II

İlkeler

Madde 5

Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler

1. Kişisel veriler:

(a) veri sahibi ile ilgili olarak hukuka uygun, adil ve şeffaf bir biçimde işlenir ('hukuka uygunluk, adalet ve şeffaflık');

(b) belirtilen, açık ve meşru amaçlara yönelik olarak toplanır ve bu amaçlara uygun olmayan bir şekilde işlenmez; kamu yararına arşivleme amaçları, bilimsel veya tarihi araştırma amaçlarıyla veya istatistiki amaçlarla işleme faaliyeti, 89(1) maddesi uyarınca, baştaki amaçlara aykırı şekilde değerlendirilmez ('amacın sınırlandırılması');

(c) işlendikleri amaçlarla ilgili olarak yeterli, yerinde ve gerekli olanla sınırlıdır ('verilerin en az seviyeye indirilmesi');

(d) doğrudur ve, gereken şekilde, güncel tutulur; işlendikleri amaçlar göz önünde tutularak, doğru olmayan kişisel verilerin gecikmeye mahal verilmeksizin silinmesi veya düzeltilmesinin sağlanmasıyla ilgili makul tüm adımlar atılmalıdır ('doğruluk');

(e) veri sahiplerinin yalnızca kişisel verilerin işleme amaçlarının gerektirdiği sürece teşhis edilmesini sağlayan bir şekilde tutulur; 89(1) maddesi uyarınca yalnızca kamu yararına arşivleme amaçlarıyla, bilimsel veya tarihi araştırma

¹⁴² 1 Bilgi Toplumu hizmetlerine ilişkin teknik düzenlemeler ve kurallar alanında bilgi sağlanmasına yönelik bir usul belirleyen 9 Eylül 2015 tarihli ve (AB) 2015/1535 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG L 241, 17.9.2015, s. 1).

amaçlarıyla ya da istatistiki amaçlarla işlendikleri sürece ve veri sahibinin hakları ve özgürlüklerinin güvence altına alınmasına için bu Tüzük uyarınca gereken uygun teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirlerin uygulanmasına tabi olarak, kişisel veriler daha uzun süreler boyunca saklanabilir ('saklama süresinin sınırlandırılması');

(f) yetkisiz veya yasa dışı işlemeye karşı ve kazara kayba, imhaya veya tahribe karşı koruma da dahil olmak üzere teknik veya düzenlemeye ilişkin uygun tedbirlerin kullanılması suretiyle kişisel verilerin güvenliğini sağlayan bir şekilde işlenir ('bütünlük ve gizlilik').

2. Kontrolör 1. paragrafta uygun davranmaktan sorumludur ve buna uygun davrandığını gösterebilmelidir ('hesap verebilirlik').

Madde 6

İşleme faaliyetinin hukuka uygunluğu

1. İşleme faaliyeti, ancak aşağıdaki hususlardan en az biri geçerli olduğunda ve olduğu ölçüde, hukuka uygundur:

(a) veri sahibinin bir ya da daha fazla sayıda spesifik amaca yönelik olarak kişisel verilerinin işlenmesine onay vermesi;

(b) veri sahibinin taraf olduğu bir sözleşmenin uygulanması veya bir sözleşme yapılmadan önce veri sahibinin talebiyle adımlar atılması için, işleme faaliyetinin gerekli olması;

(c) kontrolörün tabi olduğu bir yasal yükümlülüğe uygunluk sağlanması amacı ile işleme faaliyetinin gerekli olması;

(d) veri sahibinin veya başka bir gerçek kişinin hayati menfaatlerinin korunması amacı ile işleme faaliyetinin gerekli olması;

(e) kamu yararına gerçekleştirilen bir görevin yerine getirilmesi veya kontrolöre verilen resmi bir yetkinin uygulanması hususunda işleme faaliyetinin gerekli olması;

(f) özellikle veri sahibinin çocuk olması halinde veri sahibinin kişisel verilerin korunmasını gerektiren menfaatleri veya temel hakları ve özgürlüklerinin bir kontrolör veya üçüncü bir kişi tarafından gözetilen meşru menfaatlere ağır

basması haricinde, söz konusu menfaatler doğrultusunda işleme faaliyetinin gerekli olması.

İlk alt paragrafın (f) bendi kamu kuruluşları tarafından görevlerinin yerine getirilmesi hususunda gerçekleştirilen işleme faaliyetine uygulanmaz.

2. Üye devletler, Bölüm IX'te belirtilen diğer spesifik işleme durumları da dahil olmak üzere işleme faaliyetine ilişkin daha kati gereklilikler ve hukuka uygun ve adil işlemenin sağlanmasına yönelik diğer tedbirler belirlenmesi suretiyle, bu Tüzük'ün işleme faaliyetine ilişkin kurallarının uygulamasını 1. paragrafın (c) ve (e) bentlerine uygun olacak şekilde uyarlamak üzere daha spesifik hükümler uygulamaya devam edebilir veya uygulamaya koyabilir.

3. 1. paragrafın (c) ve (e) bentlerinde belirtilen işleme dayanağı
- Birlik hukuku veya
 - kontrolörün tabi olduğu üye devlet hukuku ile ortaya konur.

İşleme amacı söz konusu yasal dayanakta belirlenir veya, 1. paragrafın (e) bendinde atıfta bulunulan işleme faaliyeti ile ilgili olarak, kamu yararına gerçekleştirilen bir görevin yerine getirilmesi veya kontrolöre verilen resmi bir yetkinin uygulanması hususunda gereklidir. Söz konusu yasal dayanak bu Tüzük kurallarının uygulamasının uyarlanmasına yönelik spesifik hükümler ihtiva edebilir: bunun yanı sıra, kontrolör tarafından gerçekleştirilen işleme faaliyetinin hukuka uygunluğunu düzenleyen genel koşullar; işleme faaliyetine tabi veri türleri; ilgili veri sahipleri; kişisel verilerin açıklanabileceği kuruluşlar ve açıklanma amaçları; amacın sınırlandırılması; saklama süreleri ve Bölüm IX'te belirtilen diğer spesifik işleme durumlarına yönelik tedbirler gibi hukuka uygun ve adil işlemenin sağlanmasına yönelik tedbirler de dahil olmak üzere işleme faaliyetleri ve işleme usulleri. Birlik veya üye devlet hukuku kamu yararı hedefini karşılar ve gözetilen meşru amaçla orantılıdır.

4. Kişisel verilerin toplanma amacı dışında bir amaca yönelik olarak yapılan işleme faaliyetinin veri sahibinin rızasına veya 23(1) maddesinde atıfta bulunulan hedeflerin güvence altına alınmasına yönelik olarak demokratik bir toplumda gerekli ve ölçülü bir tedbir teşkil eden bir Birlik veya üye devlet kanununa dayanmaması durumunda, kontrolör, başka bir amaca yönelik işleme faaliyetinin kişisel verilerin asıl toplanma amacına uygun olup olmadığını

değerlendirmek üzere, bunun yanı sıra aşağıdaki hususları dikkate alır:

- (a) kişisel verilerin toplanma amaçları ile planlanan diğer işleme amaçları arasındaki herhangi bir bağlantı;
- (b) veri sahipleri ve kontrolör arasındaki ilişki başta olmak üzere kişisel verilerin toplandığı bağlam;
- (c) 9. madde uyarınca özel kategorilerdeki kişisel verilerin işlenip işlenmediği veya 10. madde uyarınca mahkumiyet kararları ve ceza gerektiren suçlara ilişkin kişisel verilerin işlenip işlenmediği başta olmak üzere kişisel verilerin mahiyeti;
- (d) planlanan diğer işleme faaliyetlerinin veri sahiplerine olası yansımaları;
- (e) şifreleme veya takma ad kullanımı da dahil olmak üzere uygun güvencelerin bulunması.

Madde 7

Rıza koşulları

1. İşleme faaliyetinin rızaya dayandığı hallerde, kontrolör veri sahibinin kişisel verilerinin işlenmesine rıza göstermiş olduğunu gösterebilir.
2. Veri sahibinin rızasının diğer hususlarla da ilgili olan yazılı bir beyan bağlamında verilmesi durumunda, rıza talebi diğer hususlardan açık bir şekilde ayırt edilebilecek bir şekilde, anlaşılır ve kolayca erişilebilir bir biçimde, açık ve sade bir dil kullanılarak sunulur. Söz konusu beyanın bu Tüzük açısından ihlal teşkil eden hiçbir kısmı bağlayıcı değildir.
3. Veri sahibinin istediği zaman rızasını geri çekme hakkı vardır. Rızanın geri çekilmesi, geri çekim işleminden önce rızaya dayalı olarak yapılan işleme faaliyetinin hukuka uygunluğunu etkilemez. Veri sahibi, rıza vermeden önce, bu hususta bilgilendirilir. Rızanın geri çekilmesi rıza vermek kadar kolaydır.
4. Rızanın özgür bir şekilde verilirken, her şeyden önce, bir hizmetin sağlanması da dahil olmak üzere bir sözleşmenin ifasının söz konusu sözleşmenin ifası için gerekmeyen kişisel verilerin işlenmesine yönelik bir rızaya bağlı olup olmadığına azami özen gösterilir.

Madde 8

Çocuğun bilgi toplumu hizmetlerine ilişkin rızası açısından geçerli koşullar

1. 6(1) maddesinin (a) bendinin uygulandığı hallerde, doğrudan bir çocuğa bilgi toplumu hizmetleri sağlanması ile ilgili olarak, çocuğun en az 16 yaşında olması halinde, ilgili çocuğun kişisel verilerin işlenmesi hukuka uygundur. Çocuğun 16 yaşından küçük olması halinde, söz konusu işleme faaliyeti, ancak rızanın çocuk üzerinde velayet hakkı bulunan kişi tarafından verilmesi veya onaylanması halinde ve verildiği veya onaylandığı ölçüde hukuka uygundur.

Üye devletler, 13 yaştan küçük olmamak kaydıyla, bu amaçlara yönelik olarak kanunla daha küçük bir yaş belirleyebilir.

2. Bu durumlarda, kontrolör mevcut teknolojiyi dikkate alarak rızanın çocuk üzerinde velayet hakkı bulunan kişi tarafından verildiğini veya onaylandığını doğrulamak adına makul çaba sarf eder.

3. 1. paragraf bir çocuğa ilişkin bir sözleşmenin geçerliliği, oluşturulması veya etkisi ilgili kurallar gibi üye devletlerin genel sözleşme hukukunu etkilemez.

Madde 9

Özel kategorilerdeki kişisel verilerin işlenmesi

1. Irk veya etnik köken, siyasi görüşler, dini veya felsefi inançlar ya da sendika üyeliğinin ifşa edildiği kişisel verilerin işlenmesi ve bir gerçek kişinin kimlik teşhisinin yapılması amacıyla genetik veriler ile biyometrik verilerin, sağlık ile ilgili verilerin veya bir gerçek kişinin cinsel yaşamı veya cinsel eğilimine ilişkin verilerin işlenmesi yasaktır.

2. 1. paragraf aşağıdakilerden birinin geçerli olması halinde uygulanmaz:

(a) Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde 1. paragrafta belirtilen yasağın veri sahibi tarafından kaldırılamayacağına ilişkin bir hüküm sağlanması haricinde, veri sahibinin belirtilen bir veya daha fazla sayıda amaca yönelik olarak söz konusu kişisel verilerin işlenmesine açık bir şekilde rıza göstermesi;

(b) Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde ya da üye devlet hukuku uyarınca yapılan ve veri sahibinin temel

hakları ve menfaatlerine yönelik uygun güvencelerin sağlandığı bir toplu sözleşme çerçevesinde izin verildiği sürece, kontrolörün veya veri sahibinin istihdam ve sosyal güvenlik ve sosyal hukuku koruma alanındaki yükümlülüklerinin gerçekleştirilmesi ve spesifik haklarının kullanılması amacıyla işleme faaliyetinin gerekmesi;

(c) veri sahibinin fiziksel veya hukuki olarak rıza veremeyecek durumda olması halinde, veri sahibi veya başka bir gerçek kişinin hayati menfaatlerinin korunması açısından işleme faaliyetinin gerekli olması;

(d) işleme faaliyetinin bir vakıf, birlik veya kar amacı gütmeyen başka bir organ tarafından siyasi, felsefi, dini veya sendika amacıyla uygun güvencelerle birlikte yürütülen meşru faaliyetleri esnasında işlemenin ve yalnızca organın üyeleri veya eski üyeleri ya da amaçlarıyla bağlantılı olarak kendisi ile düzenli olarak temas halinde bulunan kişilerle ilgili olması ve kişisel verilerin veri sahiplerinin rızası olmaksızın söz konusu organ dışında açıklanmaması koşuluyla gerçekleştirilmesi;

(e) işleme faaliyetinin veri sahibi tarafından açık bir biçimde kamuya açıklanan kişisel verilerle ilgili olması;

(f) yasal iddialarda bulunulması, bu iddiaların uygulanması veya savunulması açısından veya mahkemeler kendi yargı yetkisi çerçevesinde hareket ettiğinde, işleme faaliyetinin gerekmesi;

(g) gözetilen amaçla orantılı olan, veri koruma hakkının özüne saygı gösteren ve veri sahibinin temel hakları ve menfaatlerinin güvence altına alınması adına uygun ve spesifik tedbirler sağlayan Birlik veya üye devlet hukukuna dayalı olarak kayda değer ölçüde kamu yararı adına nedenlerden ötürü işleme faaliyetinin gerekmesi;3e

(h) koruyucu hekimlik veya meslek hekimliği amaçları doğrultusunda, Birlik ya da üye devlet hukukuna dayalı olarak veya bir sağlık profesyoneli ile yapılan sözleşme uyarınca ve 3. paragrafta atıfta bulunulan koşullar ve güvencelere tabi olarak çalışanın çalışma kapasitesinin değerlendirilmesi, tıbbi tanı, sağlık veya sosyal bakım hizmetlerinin veya tedavinin sağlanması ya da sağlık veya sosyal bakım sistemleri ve hizmetlerinin yönetilmesi açısından işleme faaliyetinin gerekli olması;

(i) özellikle mesleki gizlilik olmak üzere veri sahibinin hakları ve özgürlüklerine ilişkin güvence sağlanmasına uygun ve spesifik tedbirler sağlayan Birlik veya üye devlet hukukuna dayalı olarak, sağlığa yönelik ciddi sınır ötesi tehditlere karşı koruma sağlanması veya sağlık hizmetleri ve tıbbi ürünler ya da tıbbi cihazlara ilişkin yüksek kalite ve emniyet standartları sağlanması gibi halk sağlığı alanında kamu yararına yönelik işleme faaliyetinin gerekmesi;

(j) gözetilen amaçla orantılı olan, veri koruma hakkının özüne saygı gösteren ve veri sahibinin temel hakları ve menfaatlerinin güvence altına alınmasına uygun ve spesifik tedbirler sağlayan Birlik veya üye devlet hukukuna dayalı olarak, 89(1) maddesi uyarınca kamu yararına yönelik arşivleme amaçları, bilimsel veya tarihi araştırma amaçları ya da istatistiki amaçlar doğrultusunda işleme faaliyetinin gerekmesi.

3. 1. paragrafta atıfta bulunulan kişisel veriler Birlik ya da üye devlet hukuku kapsamındaki mesleki gizlilik yükümlülüğü veya ulusal yetkin organlar tarafından konan kurallara tabi olarak bir profesyonel tarafından veya söz konusu profesyonelin sorumluluğu altında ya da Birlik ya da üye devlet hukuku kapsamındaki mesleki gizlilik yükümlülüğü veya ulusal yetkin organlar tarafından konan kurallara tabi olarak başka bir kişi tarafından işlendiğinde, söz konusu veriler 2. paragrafın (h) bendinde atıfta bulunulan amaçlara yönelik olarak işlenebilir.

4. Üye Devletler genetik veriler, biyometrik veriler veya sağlık ile ilgili veriler ile alakalı olarak sınırlamalar da dahil olmak üzere ek koşullar uygulamaya devam edebilir ya da ek koşullar getirebilir.

Madde 10

Mahkumiyet kararları ve ceza gerektiren suçlara ilişkin kişisel verilerin işlenmesi

Mahkumiyet kararları ve ceza gerektiren suçlara ilişkin ya da ilgili güvenlik tedbirlerine ilişkin kişisel verilerin 6(1) maddesine dayalı olarak işlenmesi, ancak resmi mercinin denetimi altında veya veri sahiplerinin hakları ve özgürlüklerine uygun güvenceler sağlayan Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde işleme faaliyetine onay verildiğinde gerçekleştirilir. Mahkumiyet kararlarına ilişkin kapsamlı herhangi bir sicil yalnızca resmi mercinin denetimi altında tutulur.

Madde 11

Teşhis gerektirmeyen işleme faaliyeti

1. Bir kontrolörün kişisel veri işleme amaçlarının kontrolör tarafından bir veri sahibinin teşhis edilmesini gerektirmemesi veya artık buna gerek kalmaması halinde, kontrolör yalnızca bu Tüzük'e uygunluk sağlamak amacıyla veri sahibini teşhis etmek üzere ek bilgi tutmak, elde etmek veya işlemek zorunda değildir.

2. Bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan hallerde, kontrolörün veri sahibini teşhis edecek bir konumda bulunmadığını gösterebilmesi durumunda, kontrolör, mümkün olması halinde, veri sahibini bu durumdan haberdar eder. Bu durumlarda, 15 ila 20. maddeler, veri sahibinin bu maddeler kapsamındaki haklarını kullanmak amacıyla teşhis edilmesine olanak tanıyan ek bilgiler sağlaması haricinde, uygulanmaz.

BÖLÜM III

Veri sahibinin hakları

Kesim 1

Şeffaflık ve yöntemler

Madde 12

Veri sahibinin haklarının kullanımına ilişkin şeffaf bilgilendirme, bildirim ve yöntemler

1. Kontrolör spesifik olarak bir çocuğa yönelik her türlü bilgi başta olmak üzere işleme faaliyeti ile alakalı olarak 13 ve 14. maddelerde atıfta bulunulan her türlü bilgi ile 15 ila 22. ve 34. maddeler kapsamındaki her türlü bildirimini öz, şeffaf, anlaşılır ve kolayca erişilebilir bir biçimde, açık ve sade bir dil kullanarak veri sahibine sağlamak için gerekli tedbirleri alır. Bilgileri yazılı olarak veya, uygun olduğu hallerde, elektronik yollar da dahil olmak üzere diğer yollarla sağlar. Veri sahibi tarafından talep edilmesi durumunda, veri sahibinin kimliğinin diğer yollarla doğrulanması koşuluyla, bilgiler sözlü olarak sağlanabilir.

2. Kontrolör veri sahibinin 15 ila 22. maddeler kapsamındaki haklarının kullanılmasına kolaylık sağlar.

11(2) maddesinde atıfta bulunulan hallerde, kontrolörün veri sahibini teşhis edemeyecek bir konumda bulunduğunu göstermemesi

halinde, kontrolör veri sahibinin 15 ila 22. maddeler kapsamındaki haklarının kullanılması yönündeki talebini işleme koymayı reddedemez.

3. Kontrolör 15 ila 22. maddeler kapsamındaki bir taleple ilgili olarak gerçekleştirilen işleme ilişkin bilgileri herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin ve her halükarda talebin alınmasından itibaren bir ay içerisinde veri sahibine sağlar. Bu süre, gerekmesi halinde, taleplerin karmaşıklığı ve sayısı dikkate alınarak iki ay daha uzatılabilir. Kontrolör talebin alınmasından itibaren bir ay içerisinde söz konusu süre uzatımıyla birlikte gecikme sebeplerini veri sahibine bildirir. Veri sahibinin talebi elektronik yollarla yapması halinde, veri sahibi tarafından aksi talep edilmedikçe, bilgiler, mümkün olması halinde, elektronik yollarla sağlanır.

4. Kontrolörün veri sahibinin talebi ile ilgili işlem yapmaması durumunda, kontrolör işlem yapmama sebepleri ve bir denetim makamına şikayette bulunma ve kanun yoluna başvurma olanağı ile ilgili olarak herhangi bir gecikmeye mahal vermeden ve talebin alınmasından itibaren en geç bir ay içerisinde veri sahibine bilgi verir.

5. 13 ve 14. maddelerde sağlanan bilgiler ve 15 ila 22. ve 34. maddeler çerçevesinde yapılan her türlü bildirim ve gerçekleştirilen her türlü işlem ücretsiz olarak sağlanır. Bir veri sahibinin taleplerinin asılsız veya ölçüsüz olduğunun, özellikle taleplerin tekrarlanması nedeniyle, açıkça anlaşıldığı hallerde, kontrolör aşağıdakilerden birini gerçekleştirebilir:

(a) bilgiler veya bildirim sağlanması veya talep edilen işlemin gerçekleştirilmesine ilişkin idari masrafları dikkate alarak makul bir ücret talep edebilir veya

(b) taleple ilgili işlem yapmayı reddedebilir.

Kontrolör talebin açık bir şekilde asılsız veya ölçüsüz olduğunu gösterme yükümlülüğünü taşır.

6. 11. maddeye halel gelmeksizin, kontrolörün 15 ila 21. maddelerde atıfta bulunulan talepte bulunan gerçek kişinin kimliği ile ilgili makul şüphelerinin bulunduğu hallerde, kontrolör veri sahibinin kimliğinin teyit edilmesi için gereken ek bilgilerin sağlanmasını talep edebilir.

7. 13 ve 14. maddeler uyarınca veri sahiplerine sağlanacak bilgiler, planlanan işleme faaliyetine yönelik anlamlı bir genel bakışın kolayca görülebilir, anlaşılabilir ve okunaklı bir biçimde sağlanması amacıyla standart simgelerle bir arada sağlanabilir. Simgelerin

elektronik olarak sunulduğu hallerde, simgeler makine tarafından okunabilecek şekilde sağlanır.

8. Komisyon simgeler ile sunulacak bilgilerin ve standart simgeler sağlanmasına yönelik usullerin belirlenmesi amacıyla 92. madde uyarınca yetki devrine dayanan tasarruflar kabul etmeye yetkindir.

Kesim 2

Bilgiler ve kişisel verilere erişim

Madde 13

Veri sahibinden kişisel verilerin toplandığı hallerde sağlanacak bilgiler

1. Bir veri sahibine ilişkin kişisel verilerin veri sahibinden toplanması durumunda, kontrolör kişisel verilerin elde edildiği anda aşağıdaki bilgilerin tamamını veri sahibine sağlar:

- (a) kontrolörün ve, uygun olduğu hallerde, kontrolörün temsilcisinin kimlik ve irtibat bilgileri;
- (b) uygun olduğu hallerde, veri koruma görevlisinin irtibat bilgileri;
- (c) kişisel verilerin planlanan işleme amaçlarının yanı sıra işleme faaliyetinin yasal dayanağı;
- (d) işleme faaliyetinin 6(1) maddesinin (f) bendine dayanması durumunda, kontrolör veya üçüncü bir kişi tarafından gözetilen meşru menfaatler;
- (e) varsa, kişisel verilerin alıcıları veya alıcı kategorileri;
- (f) uygun olduğu hallerde, kontrolörün kişisel verileri üçüncü bir ülke veya uluslararası kuruluşa aktarmayı amaçladığı ve Komisyon tarafından bir yeterlilik kararı verilip verilmediği ya da, 46 veya 47. maddelerde veya 49(1) maddesinin ikinci alt paragrafında atıfta bulunulan aktarımlar olması halinde, uygun veya münasip güvencelere ilişkin atıf ve bunların bir nüshasının elde edilme yolları veya bunların nerede sağlandığı.

2. 1. paragrafta atıfta bulunulan bilgilere ek olarak, kontrolör kişisel verilerin elde edildiği anda adil ve şeffaf bir işleme sağlanması için gereken aşağıdaki ek bilgileri veri sahibine sağlar:

- (a) kişisel verilerin saklanacağı süre veya, bunun mümkün olmaması halinde, bu sürenin belirlenmesi amacı ile kullanılan kriterler;
- (b) kontrolörden kişisel verilere erişim ve kişisel verilerin düzeltilmesi ya da silinmesini veya veri sahibi ile ilgili işleme faaliyetinin kısıtlanmasını talep etme ya da işleme faaliyetine itiraz etme hakkının yanı sıra verilerin taşınabilirliği hakkının varlığı;
- (c) işleme faaliyetinin 6(1) maddesinin (a) bendine veya 9(2) maddesinin (a) bendine dayandığı hallerde, rızanın geri çekilmesinden önce rızaya dayalı olarak gerçekleştirilen işleme faaliyetinin hukuka uygunluğu etkilenmeden, herhangi bir zamanda rızayı geri çekme hakkının varlığı;
- (d) bir denetim makamına şikayette bulunma hakkı;
- (e) kişisel verilerin sağlanmasının yasal ya da sözleşmeye bağlı bir gereklilik mi yoksa bir sözleşme yapılması için gereken bir gereklilik mi olduğu ve ayrıca, veri sahibinin kişisel verileri sağlamak zorunda olup olmadığı ve söz konusu verilerin sağlanmamasının muhtemel sonuçları;
- (f) profil çıkarma da dahil olmak üzere 22(1) ve (4) maddelerinde atıfta bulunulan otomatik karar vermenin varlığı ve, en azından bu hallerde, yürütülen mantığa ilişkin anlamlı bilgilerin yanı sıra söz konusu işleme faaliyetinin veri sahibi açısından önemi ve öngörülen sonuçları.

3. Kontrolörün kişisel verileri bu verilerin toplanma amacı dışında bir amaçla işleme faaliyetine niyet ettiği hallerde, kontrolör söz konusu işleme faaliyetinden önce diğer amaca ilişkin bilgileri ve 2. paragrafta atıfta bulunulan diğer ilgili bilgileri veri sahibine sağlar.
4. Veri sahibinin halihazırda bu bilgilere sahip olduğu hallerde ve ölçüde, 1, 2 ve 3. paragraflar uygulanmaz.

Madde 14

Kişisel verilerin veri sahibinden alınmadığı hallerde sağlanacak bilgiler

1. Kişisel verilerin veri sahibinden alınmaması durumunda, kontrolör veri sahibine aşağıdaki bilgileri sağlar:
 - (a) kontrolörün ve, uygun olduğu hallerde, kontrolörün temsilcisinin kimlik ve irtibat bilgileri;

(b) uygun olduğu hallerde, veri koruma görevlisinin irtibat bilgileri;

(c) kişisel verilerin planlanan işleme amaçlarının yanı sıra işleme faaliyetinin yasal dayanağı;

(d) ilgili kişisel veri kategorileri;

(e) varsa, kişisel verilerin alıcıları veya alıcı kategorileri;

(f) uygun olduğu hallerde, kontrolörün kişisel verileri üçüncü bir ülke veya uluslararası kuruluşa aktarmayı amaçladığı ve Komisyon tarafından bir yeterlilik kararı verilmediği ya da, 46 veya 47. maddelerde veya 49(1) maddesinin ikinci alt paragrafında atıfta bulunulan aktarımlar olması halinde, uygun veya münasip güvencelere ilişkin atıf ve bunların bir nüshasının elde edilme yolları veya bunların nerede sağlandığı.

2. 1. paragrafta atıfta bulunulan bilgilere ek olarak, kontrolör veri sahibi açısından adil ve şeffaf bir işleme faaliyetinin sağlanması için gereken aşağıdaki bilgileri veri sahibine sağlar:

(a) kişisel verilerin saklanacağı süre veya, bunun mümkün olmaması halinde, bu sürenin belirlenmesi amacı ile kullanılan kriterler;

(b) işleme faaliyetinin 6(1) maddesinin (f) bendine dayanması durumunda, kontrolör veya üçüncü bir kişi tarafından gözetilen meşru menfaatler;

(c) kontrolörden kişisel verilere erişim ve kişisel verilerin düzeltilmesi ya da silinmesini veya veri sahibi ile ilgili işleme faaliyetinin kısıtlanmasını talep etme ve işleme faaliyetine itiraz etme hakkının yanı sıra verilerin taşınabilirliği hakkının varlığı;

(d) işleme faaliyetinin 6(1) maddesinin (a) bendine veya 9(2) maddesinin (a) bendine dayandığı hallerde, rızanın geri çekilmesinden önce rızaya dayalı olarak gerçekleştirilen işleme faaliyetinin hukuka uygunluğu etkilenmeden, herhangi bir zamanda rızayı geri çekme hakkının varlığı;

(e) bir denetim makamına şikayette bulunma hakkı;

(f) kişisel verilerin hangi kaynaktan alındığı, ve uygun olduğu hallerde, kişisel verilerin kamunun erişebileceği kaynaklardan gelip gelmediği;

(g) profil çıkarma da dahil olmak üzere 22(1) ve (4) maddelerinde atıfta bulunulan otomatik karar vermenin varlığı ve, en azından bu hallerde, yürütülen mantığa ilişkin anlamlı bilgilerin yanı sıra söz konusu işleme faaliyetinin veri sahibi açısından önemi ve öngörülen sonuçları.

3. Kontrolör 1 ve 2. paragraflarda atıfta bulunulan bilgileri şu şekilde sağlar:

(a) kişisel verilerin elde edilmesinden itibaren makul bir süre içerisinde, ancak kişisel verilerin işlendiği spesifik koşullar göz önünde tutularak, en geç bir ay içerisinde;

(b) kişisel verilerin veri sahibi ile iletişim açısından kullanılacak olması durumunda, en geç söz konusu veri sahibi ile ilk kez iletişime geçildiği zaman veya

(c) başka bir alıcıya açıklamanın öngörülmesi halinde, en geç kişisel veriler ilk kez açıklandığı zaman.

4. Kontrolörün kişisel verileri bu verilerin elde edilme amacı dışında bir amaçla işleme faaliyetine niyet ettiği hallerde, kontrolör söz konusu işleme faaliyetinden önce diğer amaca ilişkin bilgileri ve 2. paragrafta atıfta bulunulan diğer ilgili bilgileri veri sahibine sağlar.

5. 1 ila 4. paragraflar aşağıdaki hallerde ve ölçüde uygulanmaz:

(a) veri sahibinin halihazırda bilgisinin olması;

(b) 89(1) maddesinde atıfta bulunulan koşullar ve güvencelere tabi olarak kamu yararına arşivleme amaçları, bilimsel veya tarihi araştırma amaçları ya da istatistiki amaçlar başta olmak üzere söz konusu bilgilerin sağlanmasının imkansız olması veya ölçüsüz bir çaba gerektirmesi halinde veya bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan yükümlülüğün bu işleme hedeflerinin yakalanmasını imkansız hale getirmesi veya yakalanmasına ciddi şekilde zarar vermesinin muhtemel olduğu ölçüde. Bu durumlarda, kontrolör bilginin kamuya açıklanması da dahil olmak üzere veri sahibinin hakları ile özgürlükleri ve meşru menfaatlerinin korunması amacıyla uygun tedbirler alır;

(c) elde etme veya açıklamanın kontrolörün tabi olduğu ve veri sahibinin meşru menfaatlerinin korunması amacıyla uygun tedbirler sağlanan Birlik veya üye devlet hukukunda açık bir şekilde ortaya konması veya

(d) kişisel verilerin yasal bir gizlilik yükümlülüğü de dahil olmak üzere Birlik ya da üye devlet hukuku ile düzenlenen bir mesleki gizlilik yükümlülüğüne tabi olarak gizli kalmasının gerekmesi.

Madde 15

Veri sahibinin erişim hakkı

1. Veri sahibinin kendisi ile ilgili kişisel verilerin işlenip işlenmediğini kontrolörden teyit etme ve, işleme faaliyeti olması halinde, kişisel verilere erişim ile aşağıdaki bilgileri talep etme hakkı bulunur:

- (a) işleme amaçları;
- (b) ilgili kişisel veri kategorileri;
- (c) üçüncü ülkeler veya uluslararası kuruluşlardaki alıcılar başta olmak üzere, kişisel verilerin açıklandığı veya açıklanacağı alıcılar veya alıcı kategorileri;
- (d) mümkün olması halinde, kişisel verilerin saklanması açısından öngörülen süre veya, bunun mümkün olmaması halinde, bu sürenin belirlenmesi amacı ile kullanılan kriterler;
- (e) kontrolörden veri sahibine ilişkin kişisel verilerin düzeltilmesi veya silinmesini veya söz konusu verilerin işlenmesinin kısıtlanmasını talep etme veya söz konusu işleme faaliyetine itiraz etme hakkının varlığı;
- (f) bir denetim makamına şikayette bulunma hakkı;
- (g) kişisel verilerin veri sahibinden elde edilmemesi halinde, bu verilerin kaynaklarına ilişkin mevcut bilgiler;
- (h) profil çıkarma da dahil olmak üzere 22(1) ve (4) maddelerinde atıfta bulunulan otomatik karar vermenin varlığı ve, en azından bu hallerde, yürütülen mantığa ilişkin anlamlı bilgilerin yanı sıra söz konusu işleme faaliyetinin veri sahibi açısından önemi ve öngörülen sonuçları.

2. Kişisel verilerin üçüncü bir ülke ya da uluslararası bir kuruluşa aktarılması durumunda, veri sahibinin aktarımla ilgili olarak 46. madde uyarınca uygun güvenceler hususunda bilgilendirilme hakkı bulunur.

3. Kontrolör işleme faaliyetinden geçen kişisel verilerin bir nüshasını sağlar. Veri sahibi tarafından talep edilen diğer nüshalar açısından, kontrolör idari masraflara dayalı olarak makul bir ücret talep edebilir. Veri sahibinin talebi elektronik yollarla yapması halinde ve veri sahibi tarafından aksi talep edilmedikçe, bilgiler yaygın kullanılan bir elektronik yolla sağlanır.

4. 3. paragrafta atıfta bulunulan bir nüsha elde etme hakkı başkalarının hakları ve özgürlüklerini olumsuz yönde etkilemez.

Kesim 3

Düzeltilme ve silme

Madde 16

Düzeltilme hakkı

Veri sahibinin kendileri ile ilgili doğru olmayan kişisel verilerin gereksiz gecikmeye mahal verilmeksizin düzeltilmesini kontrolörden talep etme hakkı bulunur. İşleme amaçları dikkate alınarak, veri sahibinin, bir ek beyan yoluyla da dahil olmak üzere, eksik kişisel verileri tamamlatma hakkı bulunur.

Madde 17

Silme hakkı ('unutulma hakkı')

1. Veri sahibinin kendisi ile ilgili kişisel verilerin herhangi bir gecikmeye mahal verilmeksizin silinmesini kontrolörden talep etme hakkı bulunur ve, aşağıdaki hallerden birinin geçerli olması durumunda, kontrolörün kişisel verileri herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin silme yükümlülüğü bulunur:

- (a) kişisel verilerin toplanma veya işleme amaçlarıyla ilişkili olarak artık gerekli olmaması;
- (b) veri sahibinin 6(1) maddesinin (a) bendi veya 9(2) maddesinin (a) bendine göre işleme faaliyetinin dayandığı izni geri çekmesi ve işleme faaliyetiyle ilgili başka bir yasal gerekçe bulunmaması;
- (c) veri sahibinin 21(1) maddesi uyarınca işleme faaliyetine itirazda bulunması ve işleme faaliyetine yönelik ağır basan meşru bir gerekçe bulunmaması ya da veri sahibinin 21(2) maddesi uyarınca işleme faaliyetine itirazda bulunması;

- (d) kişisel verilerin yasa dışı biçimde işlenmiş olması;
- (e) kontrolörün tabi olduğu Birlik veya üye devlet hukukundaki bir yasal yükümlülüğe uygunluk sağlanması amacıyla ile kişisel verilerin silinmesinin zorunlu olması;
- (f) kişisel verilerin 8(1) maddesinde atıfta bulunulan bilgi toplumu hizmetlerinin sağlanması ile ilgili toplanmış olması.

2. Kontrolörün kişisel verileri kamuya açıklamış olduğu ve 1. paragraf uyarınca kişisel verileri silmek zorunda olduğu hallerde, kontrolör, mevcut teknoloji ve uygulama maliyetini göz önünde bulundurarak, veri sahibinin talep etmiş olduğu kişisel verileri işleyen kontrolörleri söz konusu kişisel verilere yönelik her türlü bağlantı veya bu verilerin her türlü nüshası ya da çoğaltmasının söz konusu kontrolörlerce silinmesi hususunda bilgilendirmek üzere teknik tedbirler de dahil olmak üzere makul adımları atar.

3. 1 ve 2. paragraflar işleme faaliyeti aşağıdaki amaçlar doğrultusunda gerekli olduğu ölçüde uygulanmaz:

- (a) ifade ve bilgi edinme hakkının kullanılması;
- (b) kontrolörün tabi olduğu Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde işleme faaliyeti gerektiren bir yasal yükümlülüğe uygunluk açısından veya kamu yararına gerçekleştirilen bir görevin yerine getirilmesi veya kontrolöre verilen resmi bir yetkinin uygulanması açısından;
- (c) 9(2) maddesinin (h) ve (i) bentlerinin yanı sıra 9(3) maddesi uyarınca halk sağlığı alanındaki kamu yararı sebeplerinden dolayı;
- (d) 1. paragrafta atıfta bulunulan hakkın ilgili işleme hedeflerinin yakalanmasını imkansız hale getirmesi veya yakalanmasına ciddi şekilde zarar vermesinin muhtemel olduğu ölçüde, 89(1) maddesi uyarınca kamu yararına arşivleme amaçları, bilimsel veya tarihi araştırma amaçları ya da istatistiki amaçlar doğrultusunda veya
- (e) yasal iddialarda bulunulması, bu iddiaların uygulanması veya savunulması açısından.

Madde 18

İşleme faaliyetini kısıtlama hakkı

1. Aşağıdaki durumlardan birinin geçerli olması halinde, veri sahibinin kontrolörden işleme faaliyetinin kısıtlanmasını talep etme hakkı bulunur:

- (a) kişisel verilerin doğruluğuna veri sahibi tarafından itiraz edilmesi halinde, kontrolörün kişisel verilerin doğruluğunu teyit etmesini sağlayan bir süre boyunca;
- (b) işleme faaliyetinin yasa dışı olması ve veri sahibinin kişisel verilerin silinmesine itiraz etmesi ve bunun yerine verilerin kullanımının kısıtlanmasını talep etmesi;
- (c) kontrolörün işleme amaçlarına yönelik olarak artık kişisel verilere ihtiyaç duymaması, ancak veri sahibinin yasal iddialarda bulunulması, bu iddiaların uygulanması veya savunulması amacıyla söz konusu verilere ihtiyaç duyması;
- (d) kontrolörün meşru gerekçelerinin veri sahibinin meşru gerekçelerine ağır basıp basmadığı doğrulanana kadar, veri sahibinin 21(1) maddesi uyarınca işleme faaliyetine itiraz etmesi.

2. İşleme faaliyetinin 1. paragraf kapsamında kısıtlanmış olduğu hallerde, söz konusu kişisel veriler, saklama haricinde, yalnızca veri sahibinin rızasıyla veya yasal iddialarda bulunulması, bu iddiaların uygulanması ya da savunulmasına yönelik olarak ya da başka bir gerçek veya tüzel kişinin haklarının korunmasına yönelik olarak ya da Birlik veya bir üye devletin önemli kamu yararı adına önemli sebeplerinden dolayı işlenir.

3. 1. paragraf uyarınca işleme faaliyetinin kısıtlanmasını sağlayan bir veri sahibi, işleme faaliyetine ilişkin kısıtlama kaldırılmadan önce, kontrolör tarafından bilgilendirilir.

Madde 19

Kişisel verilerin düzeltilmesine ya da silinmesine veya işleme faaliyetinin kısıtlanmasına ilişkin bildirim yükümlülüğü

Kontrolör, imkansız olmaması veya ölçüsüz bir çabayı gerektirmemesi halinde, 16. madde, 17(1) maddesi ve 18. madde uyarınca gerçekleştirilen her türlü kişisel veri düzeltme veya silme işlemi ya da işleme faaliyetini kısıtlama işlemini kişisel verilerin

açıklandığı her alıcıya bildirir. Veri sahibinin bu yönde bir talebinin bulunması halinde, kontrolör veri sahibini bu alıcılar hakkında bilgilendirir.

Madde 20

Veri taşınabilirliği hakkı

1. Aşağıdaki hallerde, veri sahibinin kendisi ile ilgili olarak bir kontrolöre sağlamış olduğu kişisel verileri yapılandırılmış, yaygın olarak kullanılan ve makine tarafından okunabilecek bir formatta alma hakkı bulunur ve kişisel verilerin sağlandığı kontrolörün herhangi bir engellemesi olmaksızın bu verileri başka bir kontrolöre iletme hakkı bulunur:

- (a) işleme faaliyetinin 6(1) maddesinin (a) bendi veya 9(2) maddesinin (a) bendi uyarınca bir rızaya veya 6(1) maddesinin (b) bendi uyarınca bir sözleşmeye dayanması ve
- (b) işleme faaliyetinin otomatik yollarla gerçekleştirilmesi.

2. 1. paragraf uyarınca veri taşınabilirliği hakkını kullanırken, veri sahibinin, teknik açıdan uygulanabilir olması halinde, kişisel verilerin doğrudan bir kontrolörden diğerine ilettirme hakkı bulunur.

3. Bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan hakkın kullanımı ile 17. maddeye hanel gelmez. Söz konusu hak kamu yararına gerçekleştirilen bir görevin yerine getirilmesi veya kontrolöre verilen resmi bir yetkinin uygulanması için gereken işleme faaliyetlerine uygulanmaz.

4. 1. paragrafta atıfta bulunulan hak başkalarının hakları ve özgürlüklerini olumsuz yönde etkilemez.

Kesim 4

İtiraz hakkı ve otomatik münferit karar verme

Madde 21

İtiraz hakkı

1. Veri sahibinin, kendi özel durumu ile ilgili gerekçelere dayalı olarak, (6)1 maddesinin (e) veya (f) bentlerindeki hükümlere dayalı olarak profil çıkarma da dahil olmak üzere bu bentlere dayalı olarak kendisi ile ilgili kişisel verilerin işlenmesine herhangi bir zamanda itiraz etme hakkı bulunur. Kontrolör veri sahibinin menfaatleri, hakları ve özgürlüklerinden ağır basan işleme faaliyetlerine yönelik

olarak veya yasal iddialarda bulunulması, bu iddiaların uygulanması veya savunulması açısından zorlayıcı meşru gerekçeler göstermediği sürece, kontrolör artık kişisel verileri işleyemez.

2. Kişisel verilerin doğrudan pazarlama amaçları doğrultusunda işlenmesi durumunda, veri sahibinin doğrudan pazarlama ile alakalı olduğu ölçüde profil çıkarma da dahil olmak üzere kendisi ile ilgili kişisel verilerin söz konusu doğrudan pazarlama amacı ile işlenmesine herhangi bir zamanda itiraz etme hakkı bulunur.

3. Veri sahibinin doğrudan pazarlama amaçlarına yönelik olarak işleme faaliyetine itiraz etmesi halinde, kişisel veriler artık bu amaçlarla işlenemez.

4. En geç veri sahibi ile ilk kez iletişime geçildiği zaman, 1 ve 2. paragraflarda atıfta bulunulan hak açık bir şekilde veri sahibinin dikkatine sunulur ve diğer bilgilerden açık ve ayrı bir şekilde sunulur.

5. Bilgi toplumu hizmetlerinin kullanımı bağlamında ve 2002/58/AT sayılı Direktif'e bakılmaksızın, veri sahibi teknik açıklamaları kullanmak suretiyle otomatik yollarla itiraz hakkını kullanabilir.

6. Kişisel verilerin 89(1) maddesi uyarınca bilimsel veya tarihi araştırma amaçları ya da istatistiki amaçlar doğrultusunda işlenmesi durumunda, işleme faaliyeti kamu yararı sebeplerinden dolayı gerçekleştirilen bir görevin yürütülmesi için gerekli olmadığı sürece, veri sahibinin, kendi özel durumu ile ilgili gerekçelere dayalı olarak, kendisi ile ilgili kişisel verilerin işlenmesine itiraz hakkı bulunur.

Madde 22

Profil çıkarma da dahil olmak üzere otomatik münferit karar verme

1. Veri sahibinin kendisi ile ilgili hukuki sonuçlar doğuran veya benzer biçimde kendisini kayda değer şekilde etkileyen profil çıkarma da dahil olmak üzere yalnızca otomatik işleme faaliyetine dayalı bir karara tabi olmama hakkı bulunur.

2. Kararın aşağıdaki özellikleri taşıması halinde, 1. paragraf uygulanmaz:

(a) veri sahibi ve bir veri kontrolörü arasında bir sözleşme yapılması veya uygulanması için gerekli olması;

(b) kontrolörün tabi olduğu ve veri sahibinin hakları ile özgürlükleri ve meşru menfaatlerinin güvence altına alınması amacıyla uygun tedbirlerin de belirtildiği Birlik veya üye devlet hukukun çerçevesinde izin verilmesi veya

(c) veri sahibinin açık rızasına dayanması.

3. 2. paragrafın (a) ve (c) bentlerinde atıfta bulunulan hallerde, veri kontrolörü en azından kontrolör açısından insan müdahalesinin sağlanması hakkı başta olmak üzere veri sahibinin kendi görüşünü ifade etme ve karara karşı çıkma yönündeki hakları ile özgürlükleri ve meşru menfaatlerinin güvence altına alınması amacı ile uygun tedbirler uygular.

4. 9(2) maddesinin (a) veya (g) bendinin geçerli olmaması ve veri sahibinin hakları ile özgürlükleri ve meşru menfaatlerinin güvence altına alınması amacı ile uygun tedbirlerin alınmamış olması durumunda,

2. paragrafta atıfta bulunulan kararlar 9(1) maddesinde atıfta bulunulan özel kategorilerdeki kişisel verilere dayanamaz.

Kesim 5

Kısıtlamalar

Madde 23

Kısıtlamalar

1. Veri kontrolörü veya işleyicisinin tabi olduğu Birlik veya üye devlet hukuku bir yasama tedbiri vasıtasıyla; temel haklar ve özgürlüklerin özüne saygı gösterdiğinde ve demokratik bir toplumda aşağıdaki hususların güvence altına alınması açısından gerekli ve orantılı bir tedbir teşkil ettiğinde 12 ila 22. maddeler ve 34. maddede öngörülen haklar ve yükümlülüklerin kapsamını, ayrıca 5. madde hükümleri 12 ila 22. maddelerde hükme bağlanan haklar ve yükümlülüklerle uygun olduğu sürece 5. maddenin kapsamını, kısıtlayabilir:

(a) milli güvenlik;

(b) savunma;

(c) kamu güvenliği;

(d) kamu güvenliğine yönelik tehditlere karşı güvence sağlanması ve bu tehditlerin önlenmesi de dâhil olmak üzere

suçların önlenmesi, soruşturulması, tespiti veya kovuşturulması ya da cezaların infaz edilmesi;

(e) başta Birliğin veya bir üye devletin önemli bir ekonomik veya mali çıkarına olmak üzere parasal hususlar ile bütçe ve vergilendirmeye ilişkin hususlar, halk sağlığı ve sosyal güvenlik de dahil, Birlik ya da bir üye devletin genel kamu yararına yönelik diğer önemli hedefler;

(f) yargı bağımsızlığının ve adli süreçlerin korunması;

(g) düzenlenmiş mesleklere ilişkin etik kurallarının ihlalinin önlenmesi, soruşturulması, tespiti ve kovuşturulması;

(h) nadiren olsa dahi, (a) ila (e) ve (g) bentlerinde belirtilen durumlarda resmi yetkinin kullanımı ile bağlantılı bir izleme, denetleme veya düzenleme işlevi;

(i) veri sahibinin veya başkalarının haklarının ve özgürlüklerinin korunması. (j) medeni hukuktan kaynaklanan taleplere ilişkin kararların icrası.

2. Özellikle, 1. paragrafta belirtilen herhangi bir yasama tedbiri, ilgili olduğunda, aşağıdaki hususlara ilişkin hükümler içerir:

(a) işlemenin veya işleme kategorilerinin amaçları;

(b) kişisel veri kategorileri;

(c) getirilen kısıtlamaların kapsamı;

(d) kötüye kullanım veya yasa dışı yollarla erişim veya aktarımın engellenmesine yönelik güvenceler;

(e) kontrolör veya kontrolör kategorilerinin belirlenmesi;

(f) işleme veya işleme kategorilerinin mahiyeti, kapsamı ve amaçları dikkate alınarak saklama süreleri ve uygulanabilir güvenceler;

(g) veri sahiplerinin hakları ve özgürlüklerine yönelik riskler ve

(h) kısıtlama amacına hâlel getirmemesi durumunda, veri sahiplerinin kısıtlamayla ilgili bilgi sahibi olma hakkı.

BÖLÜM IV

Kontrolör ve işleyici

Kesim 1

Genel yükümlülükler

Madde 24

Kontrolörün sorumluluğu

1. Kontrolör, işleme faaliyetinin mahiyeti, kapsamı, bağlamı ve amaçlarının yanı sıra gerçek kişilerin hakları ve özgürlükleri açısından çeşitli olasılıklar ve ciddiyetlere sahip riskleri dikkate alarak, işleme faaliyetinin bu Tüzük uyarınca gerçekleştirilmesini sağlamak ve bu şekilde gerçekleştirildiğini gösterebilmek için uygun teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirler uygular. Bu tedbirler gözden geçirilir ve, gerektiğinde, güncellenir.
2. İşleme faaliyetleri ile ilgili olarak ölçülü olması halinde, 1. paragrafta atıfta bulunulan tedbirler kontrolör tarafından uygun veri koruma politikalarının uygulanmasını kapsar.
3. 40. maddede atıfta bulunulan onaylı davranış kuralları veya 42. maddede atıfta bulunulan onaylı belgelendirme mekanizmalarına uygun hareket edilmesi kontrolörün yükümlülüklerine uygunluğun gösterilmesine ilişkin bir unsur olarak kullanılabilir.

Madde 25

Özel ve olağan veri koruması

1. Kontrolör, son teknoloji, uygulama maliyeti ve işleme faaliyetinin mahiyeti, kapsamı, bağlamı ve amaçlarının yanı sıra işleme faaliyetinin gerçek kişilerin hakları ve özgürlükleri açısından teşkil ettiği çeşitli olasılıklar ve ciddiyetlere sahip riskleri dikkate alarak, hem işleme yönteminin belirlenmesi esnasında hem de işleme faaliyeti esnasında, verilerin en alt düzeye indirilmesi gibi veri koruma ilkelerinin etkili bir şekilde uygulanması ve bu Tüzük'ün gerekliliklerinin yerine getirilmesine yönelik olarak gerekli güvencelerin entegre edilmesi amacı ile tasarlanan takma ad kullanımı gibi uygun teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirler uygular ve veri sahiplerinin haklarını korur.
2. Kontrolör, olağan durumda, yalnızca her spesifik işleme amacı için gereken kişisel verilerin işlenmesini sağlamaya yönelik uygun teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirler uygular. Söz konusu yükümlülük toplanan kişisel veri miktarı, bunların işlenme derecesi, saklama süresi ve bunlara erişilebilirliğe uygulanır. Özellikle, söz konusu tedbirler, olağan durumda, bireyin müdahalesi olmaksızın

kişisel verilerin belirsiz sayıda gerçek kişinin erişimine açılmamasını sağlar.

3. 42. madde uyarınca onaylı bir belgelendirme mekanizması bu maddenin 1 ve 2. paragraflarında ortaya konan gerekliliklere uygunluğun gösterilmesine ilişkin bir unsur olarak kullanılabilir.

Madde 26

Ortak kontrolörler

1. İki ya da daha fazla sayıda kontrolörün işleme amaçları ve yöntemlerini ortak bir şekilde belirlediği hallerde, bu kontrolörler ortak kontrolörlerdir. Ortak kontrolörler, kontrolörlerin ilgili sorumlulukları kontrolörün tabi olduğu Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde belirlenmedikçe ve belirlendiği sürece, özellikle veri sahibinin haklarının kullanımı ve 13 ve 14. maddelerde atıfta bulunulan bilgi sağlama görevleri ile ilgili olarak bu Tüzük kapsamındaki yükümlülüklerle uygunluğa ilişkin sorumluluklarını aralarındaki bir düzenleme vasıtasıyla şeffaf bir şekilde belirler. Düzenleme çerçevesinde veri sahiplerine yönelik bir temas noktası belirlenebilir.

2. 1. paragrafta atıfta bulunulan düzenleme ortak kontrolörlerin veri sahipleriyle karşılıklı rolleri ve ilişkilerini uygun şekilde yansıtır. Düzenlemenin mahiyeti veri sahibine sağlanır.

3. 1. paragrafta atıfta bulunulan düzenlemenin koşullarına bakılmaksızın, veri sahibi bu Tüzük kapsamındaki haklarını her kontrolör açısından ve her kontrolöre karşı kullanabilir.

Madde 27

Birlik içerisinde kurulu olmayan kontrolörler veya işleyicilerin temsilcileri

1. 3(2) maddesinin uygulandığı hallerde, kontrolör veya işleyici yazılı olarak Birlik içerisinde bir temsilci belirtir.

2. Bu maddenin 1. paragrafında belirtilen yükümlülük aşağıdaki durumlara uygulanmaz:

(a) nadiren gerçekleşen, 9(1) maddesinde atıfta bulunulan özel veri kategorilerinin işlenmesini büyük çaplı olarak içeren işleme faaliyeti veya 10. maddede atıfta bulunulan mahkumiyet kararları ve ceza gerektiren suçlar ile ilgili olan ve, işleme faaliyetinin mahiyeti, bağlamı, kapsamı ve amaçları dikkate alındığında, gerçek kişilerin hakları ve

özgürlükleri açısından bir riske sebep olması muhtemel olmayan bir işleme faaliyeti veya

(b) bir kamu kuruluşu veya organı.

3. Temsilcilik kişisel verileri kendilerine mal veya hizmetlerin sağlanması ile ilgili olarak işlenen veya davranışı izlenen veri sahiplerinin bulunduğu üye devletlerin birinde kurulur.

4. Temsilci, işleme faaliyeti ile ilgili tüm hususlarda, bu Tüzük'e uygunluk sağlanması amacıyla, özellikle denetim makamları ve veri sahipleri tarafından kontrolör veya işleyiciye ek olarak veya bunlar yerine muhatap kabul edilmek üzere kontrolör veya işleyici tarafından yetkilendirilir.

5. Kontrolör veya işleyici tarafından bir temsilci belirlenmesiyle kontrolör veya işleyiciye karşı açılacak davalara hanel gelmez.

Madde 28

İşleyici

1. Bir kontrolör adına bir işleme faaliyetinin gerçekleştirilmesinin gerektiği hallerde, kontrolör ancak işleme faaliyetinin bu Tüzük'ün gerekliliklerinin yerine getirilmesini ve veri sahibinin haklarının korunmasını sağlayacak biçimde uygun teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirler uygulama hususunda yeterli güvenceler sağlayan işleyiciler kullanır.

2. İşleyici kontrolörün önceden verdiği spesifik veya genel yazılı onay olmaksızın başka bir işleyiciyle çalışamaz. Genel yazılı onay halinde, işleyici diğer işleyicilerin eklenmesi veya değiştirilmesi ile ilgili planlanan değişiklikler hususunda kontrolörü bilgilendirerek kontrolöre söz konusu değişikliklere itiraz etme olanağı tanır.

3. Bir işleyici tarafından işleme faaliyeti gerçekleştirilmesi Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde düzenlenen, kontrolör ile ilgili olarak işleyici açısından bağlayıcı olan ve işleme faaliyetinin konusu ve süresi, işleme faaliyetinin mahiyeti ve amacı, kişisel verilerin türü ve veri sahiplerinin kategorileri ile kontrolörün yükümlülükleri ve haklarının ortaya konduğu bir sözleşme veya diğer hukuki tasarruflar ile düzenlenir. Söz konusu sözleşme veya diğer hukuki tasarruflarda özellikle işleyicinin şunları yapacağı belirtilir:

(a) işleyicinin tabi olduğu Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde bu yönde bir gereklilik bulunmaması halinde, üçüncü bir ülkeye veya uluslararası bir kuruluşa kişisel veri aktarımları ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere yalnızca

kontrolörün verdiği belgelendirilmiş talimatlar doğrultusunda kişisel verilerin işlenmesi; bu durumda, kanunlar çerçevesinde söz konusu bilgilendirmenin önemli kamu yararı gerekçeleriyle yasaklanmaması halinde, işleyici kontrolörü işleme faaliyetinden önce bu yasal gereksinimden haberdar eder;

(b) kişisel verileri işleme yetkisi bulunan kişilerin gizlilik taahhüdünde bulunmasının veya uygun bir yasal gizlilik yükümlülüğü altında bulunmasının sağlanması;

(c) 32. madde uyarınca gerekli tüm tedbirlerin alınması;

(d) başka bir işleyiciyle çalışılması amacıyla 2 ve 4. paragraflarda atıfta bulunulan koşullara riayet edilmesi;

(e) işleme faaliyetinin mahiyetinin dikkate alınması suretiyle, kontrolörün veri sahibinin Bölüm III'te belirtilen haklarının kullanımına ilişkin taleplere yanıt verme yükümlülüğünün yerine getirilmesine yönelik olarak, uygun teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirler vasıtasıyla, kontrolöre mümkün olduğunca yardımcı olunması;

(f) işleme faaliyetinin mahiyeti ve işleyiciye sağlanan bilgilerin dikkate alınması suretiyle, 32 ila 36. maddeler uyarınca yükümlülükler uygun hareket edilmesinin sağlanmasında kontrolöre yardımcı olunması;

(g) kontrolörün tercihi üzerine, işleme faaliyeti ile ilgili hizmetlerin sağlanmasından sonra tüm kişisel verilerin silinmesi veya kontrolöre iade edilmesi ve, Birlik ya da üye devlet hukuku çerçevesinde kişisel verilerin saklanması gerekli olmaması durumunda, mevcut nüshaların silinmesi;

(h) bu maddede ortaya konan yükümlülükler uygunluğun gösterilmesi için gereken tüm bilgilerin kontrolöre sağlanması ve teftişler de dahil olmak üzere kontrolör tarafından ya da kontrolörce yetkilendirilen başka bir denetçi tarafından gerçekleştirilen denetimlere izin verilmesi ve katkıda bulunulması.

İlk alt paragrafın (h) bendi ile ilgili olarak, kendi görüşüne göre bir talimatın bu Tüzük veya Birlik ya da üye devletin diğer veri koruma hükümlerini ihlal etmesi durumunda, kontrolörü ivedilikle bilgilendirir.

4. Bir işleyicinin kontrolör adına spesifik işleme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine yönelik olarak başka bir işleyici ile çalıştığı durumlarda, 3. paragrafta atıfta bulunulduğu üzere kontrolör ve işleyici arasındaki sözleşme veya başka bir hukuki tasarrufta ortaya konan veri koruma yükümlülükleri özellikle işleme faaliyetinin bu Tüzük'ün gerekliliklerinin yerine getirilmesini sağlayacak şekilde uygun teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirlerin uygulanması amacı ile yeterli teminatlar sağlayan bir sözleşme ya da Birlik veya üye devlet hukuku kapsamındaki başka bir hukuki tasarruf yoluyla diğer işleyici açısından da uygulanır. Diğer işleyicinin veri koruma yükümlülüklerini yerine getiremediği hallerde, ilk işleyici diğer işleyicinin yükümlülüklerinin ifası konusunda kontrolöre karşı tam yükümlülük sahibi olmaya devam eder.

5. Bir işleyicinin 40. maddede atıfta bulunulan onaylı davranış kuralları veya 42. maddede atıfta bulunulan onaylı belgelendirme mekanizmalarına uygun hareket etmesi bu maddenin 1 ve 4. paragraflarında atıfta bulunulan yeterli teminatların gösterilmesine ilişkin bir unsur olarak kullanılabilir.

6. Kontrolör ve işleyici arasındaki bireysel bir sözleşmeye hanel gelmeksizin, bu maddenin 3 ve 4. paragraflarında atıfta bulunulan sözleşme ya da başka bir hukuki tasarruf, 42 ve 43. maddeler uyarınca kontrolör veya işleyiciye sağlanan bir belgelendirmenin parçası olmaları durumu da dahil olmak üzere, tamamen veya kısmen, bu maddenin 7 ve 8. paragraflarında atıfta bulunulan standart sözleşme maddelerine dayanabilir.

7. Komisyon bu maddenin 3 ve 4. paragraflarında atıfta bulunulan hususlara yönelik olarak ve 93(2) maddesinde atıfta bulunulan inceleme usulü uyarınca standart sözleşme maddeleri oluşturabilir.

8. Bir denetim makamı bu maddenin 3 ve 4. paragraflarında atıfta bulunulan hususlara yönelik olarak ve 63. maddede atıfta bulunulan tutarlık mekanizması uyarınca standart sözleşme maddeleri kabul edebilir.

9. 3 ve 4. paragraflarda atıfta bulunulan sözleşme veya diğer hukuki tasarruflar elektronik format da dahil olmak üzere yazılı olarak hazırlanır.

10. 82, 83 ve 84. maddelere hanel gelmeksizin, bir işleyicinin işleme amaçları ve yöntemlerini belirleyerek bu Tüzük'ü ihlal etmesi durumunda, işleyici bu işleme faaliyeti açısından bir kontrolör olarak değerlendirilir.

Madde 29

Kontrolör veya işleyicinin yetkisi kapsamındaki işleme faaliyeti

İşleyici ve kontrolör ya da işleyicinin yetkisi ile hareket eden ve kişisel verilere erişimi bulunan herhangi bir kişi, Birlik ya da üye devlet hukuku çerçevesinde bu yönde hareket etmesinin gerekmemesi durumunda, kontrolörden aldığı talimatlar haricinde bu verileri işleyemez.

Madde 30

İşleme faaliyetlerinin kayıtları

1. Her kontrolör ve, uygun olduğu hallerde, kontrolörün temsilcisi kendi sorumluluğu altındaki işleme faaliyetlerine ilişkin bir kayıt tutar. Bu kayıt aşağıdaki bilgilerin tamamını ihtiva eder:

- (a) kontrolör ve, uygun olduğu hallerde, ortak kontrolör, kontrolörün temsilcisi ve veri koruma görevlisinin isim ve irtibat bilgileri;
- (b) işleme amaçları;
- (c) veri sahibi kategorileri ve kişisel veri kategorileriyle ilgili bir açıklama;
- (d) üçüncü ülkeler veya uluslararası kuruluşlardaki alıcılar da dahil olmak üzere, kişisel verilerin açıklandığı veya açıklanacağı alıcı kategorileri;
- (e) uygun olduğu hallerde, üçüncü bir ülke veya uluslararası bir kuruluşun tanımlanması ve, 49(1) maddesinin ikinci alt paragrafında atıfta bulunulan aktarımlar olması halinde, uygun güvencelere ilişkin belgelendirme de dahil olmak üzere, söz konusu üçüncü ülke veya uluslararası kuruluşla yönelik kişisel veri aktarımları;
- (f) mümkün olması halinde, farklı kategorilerdeki verilerin silinmesiyle ilgili öngörülen süre sınırları;
- (g) mümkün olması halinde, 32(1) maddesinde atıfta bulunulan teknik ve düzenlemeye ilişkin güvenlik tedbirlerine yönelik genel bir açıklama.

2. Her işleyici ve, uygun olduğu hallerde, işleyicinin temsilcisi bir kontrolör adına gerçekleştirilen tüm kategorilerdeki işleme faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdakileri ihtiva eden bir kayıt tutar:

(a) işleyici veya işleyiciler ile işleyicinin adına hareket ettiği her kontrolörün ve, uygun olduğu hallerde, kontrolör ya da işleyicinin temsilcisi ve veri koruma görevlisinin isim ve irtibat bilgileri;

(b) her işleyici adına gerçekleştirilen işleme kategorileri;

(c) uygun olduğu hallerde, üçüncü bir ülke veya uluslararası bir kuruluşun tanımlanması ve, 49(1) maddesinin ikinci alt paragrafında atıfta bulunulan aktarımlar olması halinde, uygun güvencelere ilişkin belgelendirme de dahil olmak üzere, söz konusu üçüncü ülke veya uluslararası kuruluşa yönelik kişisel veri aktarımları;

(d) mümkün olması halinde, 32(1) maddesinde atıfta bulunulan teknik ve düzenlemeye ilişkin güvenlik tedbirlerine yönelik genel bir açıklama.

3. 1 ve 2. paragraflarda atıfta bulunulan kayıtlar elektronik format da dahil olmak üzere yazılı olarak tutulur.

4. Kontrolör ve işleyici ile, uygun olduğu hallerde, kontrolörün veya işleyicinin temsilcisi, talep üzerine, kayıtları denetim makamına sağlar.

5. Gerçekleştirdiği işleme faaliyetinin veri sahiplerinin hakları ve özgürlükleri açısından bir riske sebebiyet vermesinin muhtemel olmaması, işleme faaliyetinin nadiren gerçekleştirilmemesi veya işleme faaliyetinin 9(1) maddesinde atıfta bulunulan özel kategorilerdeki verileri yad a 10. maddede atıfta bulunulan mahkumiyet kararları ve ceza gerektiren suçlara ilişkin kişisel verileri kapsamaması durumunda, 1 ve 2. paragraflarda atıfta bulunulan yükümlülükler 250'den az kişi istihdam eden bir işletme veya kuruluşa uygulanmaz.

Madde 31

Denetim makamıyla işbirliği

Kontrolör ve işleyici ile, uygun olduğu hallerde, bunların temsilcileri, talep üzerine, görevlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak denetim makamı ile işbirliği yapar.

Kesim 2

Kişisel verilerin güvenliği

Madde 32

İşleme güvenliği

1. Kontrolör ve işleyici, son teknoloji, uygulama maliyetleri ve işleme faaliyetinin mahiyeti, kapsamı, bağlamı ve amaçlarının yanı sıra gerçek kişilerin hakları ve özgürlükleri açısından çeşitli olasılıklar ve ciddiyetlere sahip riskleri dikkate alarak, risk açısından uygun bir güvenlik seviyesi sağlamak üzere, uygun olduğu hallerde, aşağıdakiler de dahil olmak üzere uygun teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirler uygular:

- (a) kişisel verilerde takma ad kullanımı ve şifreleme;
- (b) işleme sistemleri ve hizmetlerinin gizliliği, bütünlüğü, elverişliliği ve esnekliğinin sürekli olarak sağlanabilmesi;
- (c) fiziksel veya teknik bir olay halinde, kişisel verilerin elverişliliği ve kişisel verilere erişimin vakitlice eski haline getirilebilmesi;
- (d) işleme faaliyetinin güvenliliğinin sağlanmasına yönelik olarak teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirlerin etkililiğinin düzenli olarak sınanması, ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin süreç.

2. Uygun güvenlik seviyesi değerlendirilirken, iletilen, saklanan veya işlenen kişisel verilerin kazara veya yasa dışı olarak imha edilmesi, kaybı, değiştirilmesi, yetkisiz şekilde açıklanması veya bunlara erişim başta olmak üzere özellikle işleme faaliyetinin yol açtığı riskler göz önünde bulundurulur.

3. 40. maddede atıfta bulunulan onaylı davranış kuralları veya 42. maddede atıfta bulunulan onaylı belgelendirme mekanizmasına uygun hareket edilmesi bu maddenin 1. paragrafında ortaya konan gerekliliklere uygunluğun gösterilmesine ilişkin bir unsur olarak kullanılabilir.

4. Kontrolör ve işleyici kontrolör ya da işleyicinin yetkisi ile hareket eden ve kişisel verilere erişimi bulunan herhangi bir gerçek kişinin, Birlik ya da üye devlet hukuku çerçevesinde bu yönde hareket

etmesinin gerekmemesi durumunda, kontrolörden aldığı talimatlar haricinde bu verileri işlememesini sağlamak üzere adımlar atar.

Madde 33

Bir kişisel veri ihlalinin denetim makamına bildirilmesi

1. Bir kişisel veri ihlali olması durumunda, kişisel veri ihlalinin gerçek kişilerin hakları ve özgürlükleri açısından bir riske sebebiyet vermesinin muhtemel olmaması haricinde, kontrolör, gereksiz gecikmeye mahal vermeden ve, uygun olması halinde, ihlalden haberdar olduktan itibaren en geç 72 saat içerisinde, kişisel veri ihlalini 55. madde uyarınca yetkin denetim makamına bildirir.

Denetim makamına yönelik bildirim 72 saat içerisinde yapılmadığı hallerde, bu bildirimle birlikte gecikme sebeplerine de yer verilir.

2. İşleyici, bir kişisel veri ihlalinden haberdar olduktan sonra, herhangi bir gecikmeye mahal vermeden, kontrolöre bildirimde bulunur.

3. 1. paragrafta atıfta bulunulan bildirimde en azından:

(a) uygun olduğu hallerde, ilgili veri sahibi kategorileri ve yaklaşık sayısı ile ilgili kişisel veri kaydı kategorileri ve yaklaşık sayısı da dahil olmak üzere kişisel veri ihlalinin mahiyeti açıklanır;

(b) veri koruma görevlisi veya daha fazla bilginin elde edilebileceği başka bir temas noktasının isim ve irtibat bilgileri iletilir;

(c) kişisel veri ihlalinin olası sonuçları açıklanır;

(d) uygun olduğu hallerde, kişisel veri ihlalinin olası olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik tedbirler de dahil olmak üzere kişisel veri ihlalinin ele alınması için kontrolör tarafından alınan veya alınması önerilen tedbirler açıklanır.

4. Bilgilerin aynı zamanda sağlanmasının mümkün olmadığı hallerde ve ölçüde, bilgiler gereksiz herhangi bir ek gecikmeye mahal verilmeksizin aşamalı olarak sağlanabilir.

5. Kontrolör kişisel veri ihlallerini kişisel veri ihlaline ilişkin bilgiler, etkileri ve gerçekleştirilen düzeltici işlemi de kapsayacak şekilde belgelendirir. Bu belgelendirme denetim makamının bu maddeye uyumluluğu doğrulamasını sağlar.

Madde 34

Bir kişisel veri ihlalinin veri sahibine iletilmesi

1. Kişisel veri ihlalinin gerçek kişilerin hakları ve özgürlükleri açısından yüksek bir riske sebebiyet vermesinin muhtemel olduğu hallerde, kontrolör kişisel veri ihlalinin gereksiz bir gecikmeye mahal vermeden veri sahibine iletir.
2. Bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan veri sahibine ilişkin bildirimde kişisel veri ihlalinin mahiyeti açık ve sade bir dille açıklanır ve en azından 33(3) maddesinin (b), (c) ve (d) bentlerinde atıfta bulunulan bilgiler ve tedbirlere yer verilir.
3. Aşağıdaki koşulların herhangi birinin yerine getirilmesi durumunda, 1. paragrafta atıfta bulunulan veri sahibine ilişkin bildirim gerekmez:
 - (a) kontrolörün uygun teknik ve düzenlemeye ilişkin koruma tedbirleri uygulaması ve kişisel verileri bu verilere erişim yetkisi bulunmayan herkese okunamaz hale getiren şifreleme gibi tedbirler başta olmak üzere bu tedbirlerin kişisel veri ihlalinin etkilenen kişisel verilere uygulanmış olması;
 - (b) kontrolörün 1. paragrafta atıfta bulunulan veri sahiplerinin hakları ve özgürlüklerine ilişkin yüksek riskin ortaya çıkmasının artık mümkün olmadığını sağlayan ek tedbirler alması;
 - (c) bildirim ölçüsüz bir çaba gerektirecek olması. Bu durumda, bunun yerine, veri sahiplerinin aynı etkililikle bilgilendirildiği kamuya yönelik bir bildirim veya benzeri bir tedbir uygulanır.
4. Kontrolörün halihazırda kişisel veri ihlalinin veri sahibine iletmemiş olması durumunda, denetim makamı, kişisel veri ihlalinin yüksek bir riske sebebiyet verme olasılığını değerlendirdikten sonra, kontrolörün bu bildirim yapmasını şart koşabilir veya 3. paragrafta atıfta bulunulan koşullardan herhangi birinin yerine getirilmesine karar verebilir.

Kesim 3

Veri koruma etki değerlendirmesi ve ön istişare

Madde 35

Veri koruma etki değerlendirmesi

1. Özellikle yeni teknolojiler kullanıldığında ve işleme faaliyetinin mahiyeti, kapsamı, bağlamı ve amaçları dikkate alındığında bir işleme türünün gerçek kişilerin hakları ve özgürlükleri açısından yüksek bir riske sebebiyet vermesinin muhtemel olduğu hallerde, kontrolör, işleme faaliyetinden önce, öngörülen işleme faaliyetlerinin kişisel verilerin korunmasına olan etkisine ilişkin bir değerlendirme yapar. Tek bir değerlendirmede benzeri yüksek riskler taşıyan bir dizi benzer işleme faaliyeti ele alınabilir.
2. Kontrolör, bir veri koruma etki değerlendirmesi gerçekleştirirken, belirlenmiş olması halinde, veri koruma görevlisinin tavsiyesine başvurur.
3. 1. paragrafta atıfta bulunulan bir veri koruma etki değerlendirmesine aşağıdaki durumlarda özellikle ihtiyaç duyulur:
 - (a) gerçek kişilerle ilgili kişisel özellikler hususunda profil çıkarma da dahil olmak üzere otomatik işlemeye dayalı olan ve gerçek kişi ile ilgili hukuki sonuçlar doğuran veya gerçek kişiyi kayda değer şekilde etkileyen kararların dayandığı sistematik ve kapsamlı bir değerlendirme;
 - (b) 9(1) maddesinde atıfta bulunulan özel kategorilerdeki verilerin veya 10. maddede atıfta bulunulan mahkumiyet kararları ve ceza gerektiren suçlara ilişkin kişisel verilerin büyük çaplı olarak işlenmesi veya
 - (c) kamunun erişebileceği bir alanın büyük çaplı olarak sistematik bir şekilde izlenmesi.
4. Denetim makamı 1. paragraf uyarınca bir veri koruma etki değerlendirmesi gerekliliğine tabi olan işleme faaliyeti türlerine ilişkin bir liste oluşturur ve bu listeyi kamuya açıklar. Denetim makamı bu listeleri 68. maddede atıfta bulunulan Kurula iletir.
5. Denetim makamı herhangi bir veri koruma etki değerlendirmesinin gerekli olmadığı işleme faaliyeti türlerine ilişkin bir liste oluşturur ve bu listeyi kamuya açıklar. Denetim makamı bu listeleri Kurula iletir.

6. 4 ve 5. paragraflarda atıfta bulunulan listelerin kabulünden önce, söz konusu listelerin veri sahiplerine mallar veya hizmetlerin sağlanması ya da onların çeşitli üye devletlerdeki davranışlarının izlenmesi ile ilgili olan veya kişisel verilerin Birlik içerisinde serbest dolaşımını kayda değer ölçüde etkileyebilecek işleme faaliyetlerine yer verildiği hallerde, yetkin denetim makamı 63. maddede atıfta bulunulan tutarlılık mekanizmasını uygular.

7. Değerlendirme en azından şunları içerir:

(a) uygun olduğu hallerde, kontrolör tarafından gözetilen meşru menfaat de dahil olmak üzere öngörülen işleme faaliyetleri ve işleme amaçlarına ilişkin sistematik bir açıklama;

(b) işleme faaliyetlerinin amaçlarla ilişkili olarak gerekliliği ve orantılılığına yönelik bir değerlendirme;

(c) 1. paragrafta atıfta bulunulduğu üzere veri sahiplerinin hakları ve özgürlüklerine yönelik risklere ilişkin bir değerlendirme ve

(d) veri sahipleri ve ilgili diğer kişilerin hakları ve meşru menfaatleri dikkate alınarak, kişisel verilerin korunmasının sağlanması ve bu Tüzük'e uygun hareket edildiğinin gösterilmesiyle ilgili güvenceler, güvenlik tedbirleri ve mekanizmalar da dahil olmak üzere risklerin ele alınması hususunda öngörülen tedbirler.

8. 40. maddede atıfta bulunulan onaylı davranış kurallarına ilgili kontrolörler veya işleyiciler tarafından uyum, söz konusu kontrolörler veya işleyiciler tarafından özellikle bir veri koruma etki değerlendirmesi amaçlarına yönelik olarak gerçekleştirilen işleme faaliyetlerinin etkisinin değerlendirilmesi hususunda dikkate alınır.

9. Uygun olduğu hallerde, kontrolör, ticari menfaatler veya kamu menfaatlerinin korunmasına ya da işleme faaliyetlerinin güvenliğine halel gelmeksizin, veri sahipleri veya temsilcilerinin amaçlanan işleme faaliyetine ilişkin görüşlerini alır.

10. 6(1) maddesinin (c) veya (e) bendi uyarınca gerçekleştirilen bir işleme faaliyetinin Birlik hukukunda veya kontrolörün tabi olduğu üye devletin kanununda bir yasal dayanağının bulunduğu, söz konusu kanunun spesifik bir işleme faaliyeti veya bir dizi faaliyeti düzenlediği ve bir veri koruma etki değerlendirmesinin söz konusu yasal dayanağın kabulü bağlamında genel bir etki değerlendirmesinin parçası olarak halihazırda gerçekleştirilmiş olduğu hallerde, üye

devletlerin işleme faaliyetlerinden önce böylesi bir değerlendirme yapılmasını gerekli görmemesi durumunda, 1 ila 7. paragraflar uygulanmaz.

11. Gerekmesi halinde, en azından işleme faaliyetlerinin teşkil ettiği risk açısından bir değişiklik meydana geldiğinde, kontrolör işleme faaliyetinin veri koruma etki değerlendirmesi uyarınca gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini değerlendirmek üzere bir gözden geçirme gerçekleştirir.

Madde 36

Ön istişare

1. 35. madde kapsamındaki bir veri koruma etki değerlendirmesi sonucunda kontrolör tarafından riskin azaltılması hususunda alınan tedbirlerin olmaması durumunda işleme faaliyetinin yüksek bir riske sebebiyet vereceğinin görüldüğü hallerde, kontrolör işleme faaliyetinden önce denetim makamına danışır.

2. Kontrolörün riski yeterli şekilde tanımlamadığı veya azaltmadığı haller başta olmak üzere denetim makamının 1. paragrafta atıfta bulunulan amaçlanan işleme faaliyetinin bu Tüzük'ü ihlal edeceğini düşündüğü hallerde, denetim makamı, istişare talebinin alınmasından itibaren sekiz haftalık bir süre içerisinde, kontrolöre ve uygun olduğu hallerde işleyiciye, yazılı tavsiyede bulunur ve, 58. maddede atıfta bulunulan yetkilerinden herhangi birini kullanabilir. Bu süre, amaçlanan işleme faaliyetinin karmaşıklığı dikkate alınarak, altı hafta daha uzatılabilir. Denetim makamı, gecikme sebepleri ile birlikte istişare talebinin alınmasından itibaren bir ay içerisinde herhangi bir süre uzatımı ile ilgili olarak kontrolörü ve, uygun olduğu hallerde, işleyiciyi bilgilendirir. Bu süreler, denetim makamı istişare amacıyla talep etmiş olduğu bilgileri elde edene kadar askıya alınabilir.

3. 1. paragraf uyarınca denetim makamına danışılırken, kontrolör denetim makamına şunları sağlar:

(a) uygun olduğu hallerde, kontrolör, ortak kontrolörler ve işleme faaliyetine müdahil işleyicilerin özellikle bir teşebbüsler grubu dahilindeki işleme faaliyetine yönelik sorumlulukları;

(b) planlanan işleme amaçları ve yöntemleri;

- (c) veri sahiplerinin hakları ve özgürlüklerinin korunması amacı ile bu Tüzük uyarınca sağlanan tedbirler ve güvenceler;
- (d) uygun olduğu hallerde, veri koruma görevlisinin irtibat bilgileri;
- (e) 35. maddede belirtilen veri koruma etki değerlendirmesi ve
- (f) denetim makamının talep ettiği diğer bilgiler.

4. Üye devletler bir ulusal parlamento tarafından kabul edilecek bir yasama tedbiri teklifinin veya böylesi bir yasama tedbirine yönelik olarak işleme faaliyetine ilişkin bir düzenleme tedbirinin hazırlanması esnasında denetim makamına danışır.

5. 1. paragrafa bakılmaksızın, üye devlet hukuku çerçevesinde sosyal koruma ve halk sağlığına ilişkin bir işleme faaliyeti de dahil olmak üzere kontrolör tarafından kamu yararına gerçekleştirilen bir görevin yürütülmesine yönelik olarak bir kontrol tarafından gerçekleştirilecek işleme faaliyeti ile alakalı olarak kontrolörlerin denetim makamına danışması ve ön onay alması gerekebilir.

Kesim 4

Veri koruma görevlisi

Madde 37

Veri koruma görevlisinin belirlenmesi

1. Kontrolör ve işleyici aşağıdaki durumlarda her halükarda bir veri koruma görevlisi belirler:
 - (a) işleme faaliyetinin kendi yargı yetkisi çerçevesinde hareket eden mahkemeler haricindeki bir kamu kuruluşu veya organı tarafından gerçekleştirilmesi;
 - (b) kontrolör veya işleyicinin temel faaliyetlerinin yapıları, kapsamları ve/veya amaçları gereği veri sahiplerinin düzenli ve sistematik bir şekilde büyük çaplı olarak izlenmesini gerektiren işleme faaliyetlerinden meydana gelmesi veya
 - (c) kontrolör veya işleyicinin temel faaliyetlerinin 9 maddesi uyarınca özel kategorilerdeki verilerin ve 10. maddede atıfta bulunulan mahkumiyet kararları ve ceza

gerektiren suçlara ilişkin kişisel verilerin büyük çaplı olarak işlenmesinden meydana gelmesi.

2. Bir veri koruma görevlisine her işletmeden kolay bir şekilde erişilebilmesi koşuluyla, bir teşebbüsler grubu tek bir veri koruma görevlisi belirleyebilir.
3. Kontrolör veya işleyicinin bir kamu kuruluşu ya da organı olduğu hallerde, çeşitli kamu kuruluşları veya organların teşkilat yapısı dikkate alınarak, bunlara yönelik olarak tek bir veri koruma görevlisi belirlenebilir.
4. 1. paragrafta atıfta bulunulanlar haricindeki durumlarda, kontrolör veya işleyici ya da birlikler ve kontrolör ya da işleyici kategorilerini temsil eden diğer organlar bir veri koruma görevlisi belirleyebilir veya, Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde gerektiği hallerde, bir veri koruma görevlisi belirler. Veri koruma görevlisi söz konusu birlikler ve kontrolörler ya da işleyicileri temsil eden diğer organlar adına hareket edebilir.
5. Veri koruma görevlisi mesleki nitelikler ve, özellikle, veri koruma hukuku ve uygulamalarına ilişkin uzmanlık bilgisi ve 39. maddede atıfta bulunulan görevleri yerine getirme kabiliyetine dayalı olarak belirlenir.
6. Veri koruma görevlisi kontrolör veya işleyicinin bir çalışanı olabilir veya görevlerini bir hizmet sözleşmesine dayalı olarak yerine getirebilir.
7. Kontrolör veya işleyici veri koruma görevlisinin irtibat bilgilerini yayımlar ve denetim makamına iletir.

Madde 38

Veri koruma görevlisinin konumu

1. Kontrolör ve işleyici veri koruma görevlisinin kişisel verilerin korunmasına ilişkin tüm konulara uygun bir şekilde ve zamanında müdahil olmasını sağlar.
2. Kontrolör ve işleyici 39. maddede atıfta bulunulan görevlerin gerçekleştirilmesi, kişisel veriler ile işleme faaliyetlerine erişilmesi ve uzmanlık bilgisinin aynı seviyede tutulması için gereken kaynakları sağlayarak bu görevlerin yerine getirilmesi hususunda veri koruma görevlisine destek verir.
3. Kontrolör ve işleyici veri koruma görevlisinin bu görevlerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak hiçbir talimat almamasını sağlar. Veri

koruma görevlisi görevlerinin yerine getirilmesi nedeniyle kontrolör ya da işleyici tarafından işten çıkarılmaz veya cezalandırılmaz. Veri koruma görevlisi doğrudan kontrolör veya işleyicinin en üst yönetimine rapor verir.

4. Veri sahipleri kişisel verilerinin işlenmesi ve bu Tüzük kapsamındaki haklarının kullanımı ile ilgili tüm hususlarla alakalı olarak veri koruma görevlisiyle irtibata geçebilir.

5. Veri koruma görevlisi, Birlik veya üye devlet hukuku uyarınca, görevlerinin yerine getirilmesi ile ilgili olarak sır saklama veya gizlilik ilkelerine bağlıdır.

6. Veri koruma görevlisi başka görevleri ve vazifeleri de yerine getirebilir. Kontrolör veya işleyici söz konusu görev ve vazifelerin bir çıkar çatışmasına neden olmamasını sağlar.

Madde 39

Veri koruma görevlisinin görevleri

1. Veri koruma görevlisinin en azından aşağıdaki görevleri bulunur:

(a) kontrolör veya işleyici ile işleme faaliyetleri gerçekleştiren çalışanların bu Tüzük ile Birlik veya üye devletlerin diğer veri koruma hükümleri uyarınca yükümlülükleri hususunda bilgilendirilmesi ve onlara tavsiyede bulunulması;

(b) bu Tüzük'e, Birlik veya üye devletlerin diğer veri koruma hükümlerine uyumluluğu ve sorumlulukların verilmesi, işleme faaliyetlerine müdahil personelin bilinçlendirilmesi ve eğitimi ve ilgili denetimler de dahil olmak üzere kontrolör veya işleyicinin kişisel verilerin korunmasına ilişkin politikalarına uyumluluğun izlenmesi;

(c) talep üzerine veri koruma etki değerlendirmesine ilişkin tavsiyede bulunulması ve 35. madde uyarınca bu değerlendirmenin performansının izlenmesi;

(d) denetim makamıyla işbirliği yapılması;

(e) 36. maddede atıfta bulunulan ön istişare de dahil olmak üzere işleme faaliyetine ilişkin konularda denetim makamına yönelik bir temas noktası olarak hareket edilmesi ve, uygun olduğu hallerde, diğer her türlü konu ile ilgili olarak danışılması.

2. Veri koruma görevlisi, görevlerini yerine getirirken, işleme faaliyetinin mahiyeti, kapsamı, bağlamı ve amaçlarını dikkate alarak, işleme faaliyetleri ile ilişkili riski göz önünde bulundurur.

Kesim 5

Davranış kuralları ve belgelendirme

Madde 40

Davranış kuralları

1. Üye devletler, denetim makamları, Kurul ve Komisyon, çeşitli işleme sektörlerinin spesifik özellikleri ve mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin spesifik ihtiyaçlarını dikkate alarak, bu Tüzük'ün düzgün bir şekilde uygulanmasına katkıda bulunması amaçlanan davranış kurallarının hazırlanmasını teşvik eder.

2. Birlikler ve kontrolör veya işleyici kategorilerini temsil eden diğer organlar bu Tüzük'ün aşağıdaki hususlarla alakalı olarak uygulanmasını belirlemek amacıyla davranış kuralları hazırlayabilir veya bu kuralları değiştirebilir ya da bunların kapsamını genişletebilir:

- (a) adil ve şeffaf veri işleme;
- (b) kontrolörler tarafından spesifik bağlamlarda gözetilen meşru menfaatler;
- (c) kişisel verilerin toplanması;
- (d) kişisel verilerde takma ad kullanımı;
- (e) kamuoyuna ve veri sahiplerine sağlanan bilgiler; (f) veri sahiplerinin haklarının kullanımı;
- (g) çocuklara sağlanan bilgiler ve çocukların korunması ve çocuklar üzerinde velayet hakkına sahip olanların rızasının alınma şekli;
- (h) 24 ve 25. maddelerde atıfta bulunulan tedbirler ve usuller ile 32. maddede atıfta bulunulduğu üzere işleme faaliyetinin güvenliğinin sağlanmasına yönelik tedbirler.
- (i) kişisel veri ihlallerinin denetim makamlarına bildiri ve söz konusu kişisel veri ihlallerinin veri sahiplerine iletilmesi;
- (j) üçüncü ülkelere veya uluslararası kuruluşlara kişisel veri aktarılması veya

(k) veri sahiplerinin 77. ve 79. maddeler uyarınca haklarına hanel gelmeksizin, kontrolörler ve veri sahipleri arasında ihtilafın çözümünü ilgili mahkeme dışı işlemler ve diğer ihtilaf çözüm usulleri.

3. Bu Tüzük'e tabi kontrolörler veya işleyicilerin uygun hareket etmesine ek olarak, bu maddenin 5. paragrafı uyarınca onaylanan davranış kuralları ve bu maddenin 9. paragrafı uyarınca genel geçerliliğe sahip olunması hususuna 3. madde uyarınca bu Tüzük'e tabi olmayan kontroller veya işleyiciler tarafından da 46(2) maddesinin (e) bendinde atıfta bulunulan koşullar uyarınca üçüncü ülkelere veya uluslararası kuruluşlara kişisel veri aktarımları çerçevesinde uygun güvenceler sağlanması amacı ile uyulabilir. Söz konusu kontrolörler veya işleyiciler, veri sahiplerinin hakları ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere uygun güvenceleri uygulamak üzere sözleşmeye bağlı veya diğer bağlayıcı belgeler vasıtasıyla bağlayıcı ve uygulanabilir taahhütlerde bulunur.

4. Bu maddenin 2. paragrafında atıfta bulunulan davranış kurallarında 41(1) maddesinde atıfta bulunulan organın, 55 veya 56. madde uyarınca yetkin denetim makamlarının görevleri ve yetkilerine hanel gelmeksizin, davranış kurallarını uygulamayı taahhüt eden kontrolörler veya işleyicilerin söz konusu hükümlere uyumluluğunu zorunlu olarak izlemesini sağlayan mekanizmalara yer verilir.

5. Bu maddenin 2. paragrafında atıfta bulunulan ve davranış kuralları hazırlamayı veya mevcut kuralları değiştirmeyi veya mevcut kuralların kapsamını genişletmeyi amaçlayan birlikler ve diğer organlar kurallar, değişiklik veya kapsam genişletmeye ilişkin taslağı 55. madde uyarınca yetkin denetim makamına ibraz eder. Denetim makamı kurallar, değişiklik veya kapsam genişletmeye ilişkin taslağı bu Tüzük'le uyumlu olup olmadığı konusunda bir görüş sunar ve, yeteri kadar uygun güvenceleri sağladığını tespit etmesi durumunda, kurallar, değişiklik veya kapsam genişletmeye ilişkin söz konusu taslağı onaylar.

6. Kurallar veya değişiklik ya da kapsam genişletmeye ilişkin taslağı 5. paragraf uyarınca onaylandığı hallerde ve ilgili davranış kurallarının çeşitli üye devletlerdeki işleme faaliyetleri ile ilgili olmadığı hallerde, denetim makamı kuralları tescil eder ve yayımlar.

7. Davranış kurallarına ilişkin bir taslağı çeşitli üye devletlerdeki işleme faaliyetleri ile ilgili olduğu hallerde, 55. madde uyarınca yetkin olan denetim makamı, kurallar, değişiklik ya da kapsam genişletmeye ilişkin taslağı onaylamadan önce, kurallar,

değişiklik veya kapsam genişletmeye ilişkin taslağın bu Tüzük'le uyumlu olup olmadığına veya, bu maddenin 3. paragrafında atıfta bulunulan durumda, uygun güvenceler sağlayıp sağlamadığına ilişkin bir görüş bildirecek söz konusu taslağı Kurul'a 63. maddede atıfta bulunulan usul çerçevesinde ibraz eder.

8. 7. paragrafta atıfta bulunulan görüşün değişiklik veya kapsam genişletmeye ilişkin taslağın bu Tüzük'le uyumlu olduğu veya, 3. paragrafta atıfta bulunulan durumda, uygun güvenceler sağladığını teyit ettiği hallerde, Kurul görüşünü Komisyon'a sunar.

9. Komisyon, uygulama tasarrufları vasıtasıyla, bu maddenin 8. paragrafı uyarınca kendisine ibraz edilen onaylı davranış kuralları, değişiklik veya kapsam genişletmenin Birlik içerisinde genel geçerliliğe sahip olduğuna karar verebilir. Bu uygulama tasarrufları 93(2) maddesinde belirtilen inceleme usulü uyarınca kabul edilir.

10. Komisyon 9. paragraf uyarınca genel geçerliliğe sahip olduğuna karar verilen onaylı kuralların uygun şekilde ilan edilmesini sağlar.

11. Kurul onaylı tüm davranış kuralları, değişiklikler ve kapsam genişletmelerini bir sicilde toplar ve uygun yollarla kamuoyuna açıklar.

Madde 41

Onaylı davranış kurallarının izlenmesi

1. Yetkin denetim makamının 57 ve 58. maddeler kapsamındaki görevleri ve yetkilerine halel gelmeksizin, 40. madde uyarınca davranış kurallarına uyumluluk kuralların konusu ile ilgili uygun bir uzmanlık seviyesine sahip olan ve bu amaca yönelik olarak yetkin denetim makamı tarafından akredite edilen bir organ tarafından izlenebilir.

2. 1. paragrafta atıfta bulunulan bir organ, aşağıdaki özellikleri taşıması halinde, davranış kurallarına uyumluluğun izlenmesi amacı ile akredite edilebilir:

(a) kuralların konusuna ilişkin bağımsızlığı ve uzmanlığını yetkin denetim makamını tatmin edecek şekilde göstermiş olması;

(b) ilgili kontrolörler ve işleyicilerin kuralları uygulamaya, bunların kuralların hükümlerine uyumluluğunu izlemeye ve uygulamasını düzenli olarak gözden geçirmeye

uygunluğunu değerlendirmesini sağlayan usuller oluşturmuş olması;

(c) kurallara veya kuralların bir kontrolör ya da işleyici tarafından uygulanmış olma veya uygulanma şekline ilişkin ihlallere yönelik şikayetlerin ele alınması hususunda usuller ve yapıları oluşturmuş olması ve bu usuller ile yapıları veri sahipleri ile kamuoyuna şeffaf hale getirmiş olması ve

(d) görev ve vazifelerinin bir çıkar çatışmasına neden olmadığını yetkin denetim makamını tatmin edecek şekilde göstermiş olması.

3. Yetkin denetim makamı bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan bir organın akreditasyonuna ilişkin taslak kriterleri 63. maddede atıfta bulunulan tutarlık mekanizması uyarınca Kurul'a ibraz eder.

4. Yetkin denetim makamının görevleri ve yetkilerine ve Bölüm VIII'in hükümlerine hâle gelmeksizin, bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan bir organ, kuralların bir kontrolör veya işleyici tarafından ihlali halinde, uygun güvencelere tabi olarak, ilgili kontrolör veya işleyicinin kurallardan askıya alınması veya çıkarılması da dahil olmak üzere uygun işlemleri gerçekleştirir. Söz konusu organ böylesi işlemler ve bu işlemlerin gerçekleştirilme sebepleri hususunda yetkin denetim makamını bilgilendirir.

5. Akreditasyon koşullarının yerine getirilmemesi veya artık yerine getirilmemesi halinde veya organ tarafından gerçekleştirilen eylemlerin bu Tüzük'ü ihlal ettiği hallerde, yetkin denetim makamı 1. paragrafta atıfta bulunulan bir organın akreditasyonunu kaldırır.

6. Bu madde kamu kuruluşları ve organları tarafından gerçekleştirilen işleme faaliyetlerine uygulanmaz.

Madde 42

Belgelendirme

1. Üye devletler, denetim makamları, Kurul ve Komisyon, kontrolörler ve işleyiciler tarafından gerçekleştirilen işleme faaliyetlerinin bu Tüzük'le uyumluluğunun gösterilmesi amacıyla, özellikle Birlik düzeyinde, veri koruma belgelendirme mekanizmaları ve veri koruma mühürleri ve işaretlerinin oluşturulmasını teşvik eder. Mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin spesifik ihtiyaçları dikkate alınır.

2. Bu Tüzük'e tabi kontrolörler veya işleyicilerin uygun hareket etmesine ek olarak, bu maddenin 5. paragrafı uyarınca onaylanan veri koruma belgelendirme mekanizmaları, mühürler ya da işaretler 46(2) maddesinin (f) bendinde atıfta bulunulan koşullar uyarınca üçüncü ülkelere veya uluslararası kuruluşlara kişisel veri aktarımları çerçevesinde 3. madde uyarınca bu Tüzük'e tabi olmayan kontroller veya işleyiciler tarafından sağlanan uygun güvencelerin var olduğunun gösterilmesi amacıyla oluşturulabilir. Söz konusu kontrolörler veya işleyiciler, veri sahiplerinin hakları ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere uygun güvenceleri uygulamak üzere sözleşmeye bağlı veya diğer bağlayıcı belgeler vasıtasıyla bağlayıcı ve uygulanabilir taahhütlerde bulunur.

3. Belgelendirme gönüllülük esasına dayanır ve şeffaf bir süreç vasıtasıyla sağlanır.

4. Bu madde uyarınca sağlanan bir belgelendirme kontrolör ya da işleyicinin bu Tüzük'e uyma sorumluluğunu azaltmaz ve bu belgelendirme ile 55 veya 56. madde uyarınca yetkin olan denetim makamlarının görevleri ve yetkilerine hanel gelmez.

5. Bu madde uyarınca sağlanan bir belgelendirme 43. maddede atıfta bulunulan belgelendirme organları veya yetkin denetim makamı tarafından 58(3) madde uyarınca söz konusu yetkin denetim makamı veya

63. madde uyarınca Kurul tarafından onaylanan kriterlere dayalı olarak sağlanır. Kriterlerin Kurul tarafından onaylandığı hallerde, ortak bir belgelendirme olan Avrupa Veri Koruma Mührü verilebilir.

6. İşleme faaliyetlerini belgelendirme mekanizmasına sunan kontrolör veya işleyici belgelendirme usulünün gerçekleştirilmesi için gereken tüm bilgiler ve işleme faaliyetlerine erişimi 43. maddede atıfta bulunulan belgelendirme organına veya, uygun olduğu hallerde, yetkin denetim makamına sağlar.

7. Belgelendirme bir kontrolör veya işleyiciye azami üç yıllık bir süre için sağlanır ve, ilgili gerekliliklerin yerine getirilmesine devam edilmesi koşuluyla, aynı koşullar altında, yenilenebilir. Belgelendirme gerekliliklerinin yerine getirilmediği veya artık yerine getirilmediği hallerde, belgelendirme, uygun olduğu hallerde, 43. maddede atıfta bulunulan belgelendirme organları veya yetkin denetim makamı tarafından geri çekilebilir.

8. Kurul tüm belgelendirme mekanizmaları ve veri koruma mühürleri ile işaretlerini bir sicilde toplar ve uygun yollarla kamuoyuna açıklar.

Madde 43

Belgelendirme organları

1. Yetkin denetim makamının 57 ve 58. maddeler kapsamındaki görevleri ve yetkilerine halel gelmeksizin, veri koruma ile ilgili uygun bir uzmanlık seviyesine sahip olan belgelendirme organları, gerekmesi halinde 58(2) maddesinin (h) bendi uyarınca yetkilerinin kullanılmasını sağlamak üzere denetim makamını bilgilendirdikten sonra, belgelendirme sağlar ve belgelendirmeyi yeniler. Üye devletler bu belgelendirme organlarının aşağıdakilerin biri veya her ikisi tarafından akredite edilmesini sağlar:

(a) 55 veya 56. maddeler uyarınca yetkin olan denetim makamı;

(b) EN-ISO/IEC 17065/2012'ye uygun olarak (AT) 765/2008 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü2 uyarınca ve 55 ya da 56. madde uyarınca yetkin olan denetim makamı tarafından belirlenen ek gereklilikler uyarınca tayin edilen ulusal akreditasyon organı.

2. 1. paragrafta atıfta bulunulan belgelendirme organları, ancak aşağıdaki özellikleri taşımaları

2 Ürünlerin pazarlanması ile ilgili akreditasyon ve pazar gözetimi gerekliliklerini belirleyen ve (AET) 339/93 sayılı Tüzük'ü yürürlükten kaldıran 9 Temmuz 2008 tarihli ve (AT) 765/2008 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü (ABRG L 218, 13.8.2008, s. 30). halinde, bu paragraf uyarınca akredite edilir:

(a) belgelendirme konusuna ilişkin bağımsızlıkları ve uzmanlıklarını yetkin denetim makamını tatmin edecek şekilde göstermiş olmaları;

(b) 42(5) maddesinde atıfta bulunulan ve 55 veya 56. madde uyarınca yetkin olan denetim makamı tarafından veya 63. madde uyarınca Kurul tarafından onaylanan kriterlere riayet etmeyi taahhüt etmiş olmaları;

(c) veri koruma belgelendirmesi, mühürleri ve işaretlerinin verilmesi, düzenli aralıklarla gözden geçirilmesi ve geri çekilmesine ilişkin usuller oluşturmuş olmaları;

- (d) belgelendirme veya belgelendirmenin bir kontrolör ya da işleyici tarafından uygulanmış olma veya uygulanma şekline ilişkin ihlallere yönelik şikayetlerin ele alınması hususunda usuller ve yapıları oluşturmuş olmaları ve bu usuller ile yapıları veri sahipleri ile kamuoyuna şeffaf hale getirmiş olmaları ve
- (e) görev ve vazifelerinin bir çıkar çatışmasına neden olmadığını yetkin denetim makamını tatmin edecek şekilde göstermiş olmaları.

3. Belgelendirme organlarının bu maddenin 1 ve 2. bentlerinde atıfta bulunulan şekilde akreditasyonu 55 veya 56. madde uyarınca yetkin olan denetim makamı tarafından veya 63. madde uyarınca Kurul tarafından onaylanan kriterlere dayalı olarak gerçekleşir. Bu maddenin 1. paragrafının (b) bendi uyarınca akreditasyon yapılması halinde, bu gereklilikler (AT) 765/2008 sayılı Tüzük'te öngörülen gereklilikleri ve belgelendirme organlarının yöntemleri ve usullerinin açıklandığı teknik kuralları tamamlar.

4. 1. paragrafta atıfta bulunulan belgelendirme organları, kontrolör veya işleyicinin bu Tüzük'e uyum sorumluluğuna hanel gelmeksizin, belgelendirmeye sonuçlanan uygun bir değerlendirmeden veya söz konusu belgelendirmenin geri çekilmesinden sorumludur. Akreditasyon azami beş yıllık bir süre için verilir ve, belgelendirme organının bu maddede ortaya konan gereklilikleri yerine getirmesi koşuluyla, aynı koşullar altında, yenilenebilir.

5. 1. paragrafta atıfta bulunulan belgelendirme organları talep edilen belgelendirmenin verilmesi veya geri çekilmesine ilişkin sebepleri yetkin denetim makamına sağlar.

6. Bu maddenin 3. paragrafında atıfta bulunulan gereklilikler ve 42(5) maddesinde atıfta bulunulan kriterler denetim makamı tarafından kolayca erişilebilecek bir formatta kamuya açıklanır. Denetim makamları da bu gereklilikleri ve kriterleri Kurula iletir. Kurul tüm belgelendirme mekanizmaları ve veri koruma mühürlerini bir sicilde toplar ve uygun yollarla kamuoyuna açıklar.

7. Bölüm VIII'e hanel gelmeksizin, akreditasyon koşullarının yerine getirilmemesi veya artık yerine getirilmemesi halinde veya bir belgelendirme organı tarafından gerçekleştirilen eylemlerin bu Tüzük'ü ihlal ettiği hallerde, yetkin denetim makamı veya ulusal akreditasyon organı bu maddenin 1. paragrafı uyarınca bir belgelendirme organının akreditasyonunu kaldırır.

8. Komisyon 42(1) maddesinde atıfta bulunulan veri koruma belgelendirme mekanizmalarına yönelik olarak gerekliliklerin belirtilmesi amacıyla 92. madde uyarınca yetki devrine dayanan tasarrufları kabul etmeye yetkindir.

9. Komisyon belgelendirme mekanizmaları ve veri koruma mühürleri ile işaretleri ve belgelendirme mekanizmaları, mühürleri ve işaretlerinin tanıtılması ve tanınmasıyla ilgili mekanizmalara ilişkin teknik standartların belirlendiği uygulama tasarrufları kabul edebilir. Bu uygulama tasarrufları 93(2) maddesinde atıfta bulunulan inceleme usulü uyarınca kabul edilir.

BÖLÜM V

Üçüncü ülkeler veya uluslararası kuruluşlara veri aktarımları

Madde 44

Genel aktarım ilkesi

Üçüncü bir ülkeye veya uluslararası bir kuruluşa aktarılmasının ardından işlenen veya işlenmesi amaçlanan kişisel verilerin aktarılması, üçüncü ülkeden veya uluslararası bir kuruluştan başka bir üçüncü ülke veya başka bir uluslararası kuruluşa yönelik transit aktarımlar da dahil olmak üzere, ancak, bu Tüzük'ün diğer hükümlerine tabi olarak, bu Bölüm'de belirtilen koşullara kontrolör ve işleyici tarafından uyulması halinde gerçekleşir. Bu Tüzük ile temin edilen gerçek kişilere yönelik koruma düzeyine zarar verilmemesinin sağlanması amacı ile bu bölümdeki tüm hükümler uygulanır.

Madde 45

Bir yeterlilik kararına dayalı olarak yapılan aktarımlar

1. Komisyonun bir üçüncü ülke veya söz konusu üçüncü ülke dahilindeki bir bölge veya bir ya da daha fazla sayıda sektörün ya da uluslararası bir kuruluşun yeterli düzeyde bir koruma sağladığına karar verdiği hallerde, bu ülke veya uluslararası kuruluşa yönelik bir kişisel veri aktarımı gerçekleşebilir. Böylesi bir aktarım için spesifik bir onay gerekmez.

2. Komisyon, koruma düzeyinin yeterliliğini değerlendirirken, özellikle aşağıdaki hususları dikkate alır:

(a) hukukun üstünlüğü, insan hakları ve temel özgürlüklere saygı, kamu güvenliği, savunma, milli güvenlik

ve ceza hukuku ile kamu kuruluşlarının kişisel verilere erişimi de dahil olmak üzere hem genel hem de sektörel mevzuatın yanı sıra söz konusu mevzuatın uygulanması, bir ülke veya uluslararası kuruluşta toplanan kişisel verilerin başka bir üçüncü ülke veya uluslararası kuruluşta transit aktarımına yönelik kurallar da dahil olmak üzere veri koruma kuralları, mesleki kurallar ve güvenlik tedbirleri, içtihadın yanı sıra etkili ve uygulanabilir veri sahibi hakları ile kişisel verileri aktarılmakta olan veri sahiplerine yönelik etkili idari ve adli tazmin;

(b) üçüncü ülkede bulunan veya bir uluslararası kuruluşun tabii olduğu ve yeterli uygulatma yetkileri dahil olmak üzere veri koruma kurallarına uyumluluk sağlanması ve sağlatılması, haklarının kullanımı hususunda veri sahiplerine destek olunması ve tavsiyede bulunulması ve üye devletlerin denetim makamları ile işbirliği yapılmasından sorumlu olan bir veya daha fazla sayıda bağımsız denetim makamının varlığı ve etkili bir şekilde işlev göstermesi ve

(c) ilgili üçüncü ülke veya uluslararası kuruluşun altına girdiği uluslararası taahhütler veya yasal bağlayıcılığı olan sözleşmeler veya belgelerin yanı sıra kişisel verilerin korunması ile ilgili olanlar başta olmak üzere çok taraflı veya bölgesel sistemlere katılımından kaynaklanan diğer yükümlülükler.

3. Komisyon, koruma düzeyinin yeterliliğini değerlendirdikten sonra, uygulama tasarrufu vasıtasıyla, bir üçüncü ülke, söz konusu ülke içerisindeki bir bölge veya bir ya da daha fazla sayıda sektörün veya uluslararası bir kuruluşun bu maddenin 2. paragrafı bağlamında yeterli bir koruma düzeyi sağladığına karar verebilir. Uygulama tasarrufunda en az dört yılda bir gerçekleştirilen ve üçüncü ülke veya uluslararası kuruluştaki ilgili tüm gelişmelerin dikkate alındığı düzenli bir gözden geçirme mekanizması sağlanır. Uygulama tasarrufunda bu mekanizmanın bölgesel ve sektörel uygulaması belirtilir ve, uygun olduğu hallerde, bu maddenin 2. paragrafının (b) bendinde atıfta bulunulan denetim makamı veya makamları tanımlanır. Bu uygulama tasarrufu 93(2) maddesinde atıfta bulunulan inceleme usulü uyarınca kabul edilir.

4. Komisyon, üçüncü ülkeler ve uluslararası kuruluşlarda meydana gelen ve bu maddenin 3. fıkrası uyarınca kabul edilen kararların ve 95/46/AT sayılı Direktif'in 25(6) maddesine dayalı

olarak kabul edilen kararların işleyişini etkileyebilecek olan gelişmeleri sürekli olarak izler.

5. Özellikle bu maddenin 3. paragrafında atıfta bulunulan gözden geçirmenin ardından, mevcut bilgilerin üçüncü bir ülke, bu ülke içerisindeki bir bölge veya bir ya da daha fazla sayıda sektörün veya bir uluslararası kuruluşun bu maddenin 2. paragrafı bağlamında artık yeterli bir koruma düzeyi sağlamadığını göstermesi durumunda, Komisyon geriye dönük etkisi olmayan uygulama tasarrufları vasıtasıyla bu maddenin 3. paragrafında atıfta bulunulan kararı gereken ölçüde yürürlükten kaldırır, değiştirir veya askıya alır. Bu uygulama tasarrufları 93(2) maddesinde atıfta bulunulan inceleme usulü uyarınca kabul edilir.

Usulüne uygun şekilde gerekçelendirilmiş zorunlu acil nedenlerle, Komisyon 93(3) maddesinde atıfta bulunulan usul uyarınca uygulanabilir uygulama tasarruflarını gecikmeksizin kabul eder.

6. Komisyon, 5. paragraf uyarınca verilen karara sebebiyet veren durumun düzeltilmesi amacı ile üçüncü ülke veya uluslararası kuruluşla istişarelere başlar.

7. Bu maddenin 5. paragrafı uyarınca verilen bir karar ile üçüncü ülke veya söz konusu üçüncü ülke dahilindeki bir bölge veya bir ya da daha fazla sayıda sektör ya da söz konusu uluslararası kuruluşa ilişkin kişisel verilerin 46 ila 49. maddeler uyarınca aktarılmasına halel gelmez.

8. Komisyon yeterli düzeyde bir korumanın sağlandığı veya artık sağlanmadığına karar verdiği üçüncü ülkeler, bir üçüncü ülke içerisindeki bölgeler ve sektörler ile uluslararası kuruluşları Avrupa Birliği Resmi Gazetesi ve web sitesinde yayımlar.

9. 95/46/AT sayılı Direktif'in 25(6) maddesine dayalı olarak Komisyon tarafından kabul edilen kararlar, bu maddenin 3 veya 5. paragrafı uyarınca kabul edilen bir Komisyon Kararı ile değiştirilene, yenilenene veya yürürlükten kaldırılana kadar yürürlükte kalır.

Madde 46

Uygun güvencelere tabi olarak yapılan aktarımlar

1. 45(3) maddesi uyarınca alınan bir karar olmaması halinde, ancak bir kontrolör veya işleyicinin uygun güvenceler sağlamış olması halinde ve uygulanabilir veri sahibi hakları ve veri sahiplerine yönelik etkili kanun yollarının mevcut olması koşuluyla, söz konusu kontrolör

veya işleyici bir üçüncü ülke veya uluslararası bir kuruluşa kişisel veri aktarabilir.

2. 1. paragrafta atıfta bulunulan uygun güvenceler, bir denetim makamından spesifik bir onay alınmasına gerek olmaksızın, aşağıdakilerle sağlanabilir:

- (a) kamu kuruluşları veya organları arasında yasal bağlayıcılığı bulunan ve uygulanabilir bir belge;
- (b) 47. madde uyarınca bağlayıcı kurumsal kurallar;
- (c) 93(2) maddesinde atıfta bulunulan inceleme usulü uyarınca Komisyon tarafından kabul edilen standart veri koruma şartları;
- (d) 93(2) maddesinde atıfta bulunulan inceleme usulü uyarınca bir denetim makamı tarafından kabul edilen ve Komisyon tarafından onaylanan standart veri koruma şartları;
- (e) 40. madde uyarınca onaylı davranış kuralları ile birlikte üçüncü ülkedeki kontrolör veya işleyicinin veri sahibinin hakları ile ilgili de olmak üzere uygun güvenceler uygulamaya ilişkin bağlayıcı ve uygulanabilir taahhütleri veya
- (f) 42. madde uyarınca onaylı bir belgelendirme mekanizması ile birlikte üçüncü ülkedeki kontrolör veya işleyicinin veri sahibinin hakları ile ilgili de olmak üzere uygun güvenceler uygulamaya ilişkin bağlayıcı ve uygulanabilir taahhütleri.

3. yetkin denetim makamından alınan yetkiye tabi olarak, 1. paragrafta atıfta bulunulan uygun güvenceler, öncelikle, aşağıdakilerle de sağlanabilir:

- (a) kontrolör veya işleyici ile üçüncü ülke ya da uluslararası kuruluştaki kişisel veri kontrolörü, işleyicisi ya da alıcısı arasındaki sözleşme maddeleri veya
- (b) kamu kuruluşları ya da organları arasındaki idari düzenlemelere eklenecek olan uygulanabilir ve etkili veri sahibi haklarını kapsayan hükümler.

4. Denetim makamı, bu maddenin 3. paragrafında atıfta bulunulan hallerde 63. maddede atıfta bulunulan tutarlılık mekanizmasını uygular.

5. 95/46/AT sayılı Direktif'in 26(2) maddesine dayalı olarak bir üye devlet veya denetim makamı tarafından verilen yetkiler, gerektiğinde söz konusu denetim makamı tarafından değiştirilene, yenilenene veya yürürlükten kaldırılana kadar geçerliliğini korur. 95/46/AT sayılı Direktif'in 26(4) maddesine dayalı olarak Komisyon tarafından kabul edilen kararlar, gerektiğinde bu maddenin 2. paragrafı uyarınca kabul edilen bir Komisyon Kararı ile değiştirilene, yenilenene veya yürürlükten kaldırılana kadar yürürlükte kalır.

Madde 47

Bağlayıcı kurumsal kurallar

1. yetkin denetim makamı, aşağıdaki koşulları sağlamaları durumunda, bağlayıcı kurumsal kuralları 63. maddede ortaya konan tutarlılık mekanizması uyarınca onaylar:

(a) çalışanları da dahil olmak üzere ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir teşebbüsler grubunun veya bir işletmeler grubunun ilgili her üyesi açısından yasal bağlayıcılığının olması, bu üyelere uygulanması ve bu üyeler tarafından yürütülmesi;

(b) veri sahiplerine kişisel verilerinin işlenmesi ile ilgili olarak uygulanabilir hakları açık bir şekilde vermesi ve

(c) 2. paragrafta belirtilen gereklilikleri yerine getirmesi.

2. 1. paragrafta atıfta bulunulan bağlayıcı kurumsal kurallarda en azından aşağıdakiler belirtilir:

(a) ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir teşebbüsler grubunun veya bir işletmeler grubunun ve her üyesinin yapısı ve irtibat bilgileri;

(b) kişisel veri kategorileri, işleme türü ve amaçları, etkilenen veri sahiplerinin türü ve söz konusu üçüncü ülke veya ülkelere ilişkin açıklama da dahil olmak üzere veri aktarımları veya aktarım dizisi;

(c) bunların hem içsel hem de dışsal olarak hukuki bağlayıcılık yapısı;

(d) amaç sınırlaması, verilerin en alt düzeye indirilmesi, sınırlı saklama süreleri, veri kalitesi, özel ve olağan veri koruması, işleme faaliyetine yönelik yasal dayanak, özel kategorilerdeki kişisel verilerin işlenmesi başta olmak üzere

genel veri koruma ilkeleri, veri güvenliğinin sağlanmasına ilişkin tedbirler ve bağlayıcı kurumsal kurallara bağlı bulunmayan organlara transit aktarımlara ilişkin gerekliliklerin uygulanması;

(e) 22. madde uyarınca profil çıkarma da dahil olmak üzere yalnızca otomatik işleme faaliyetine dayalı kararlara tabi olmama hakkı, 79. madde uyarınca üye devletlerin yetkin denetim makamına ve yetkin mahkemelerine şikâyetle bulunma ve tazminat alma hakkı ve, uygun olduğu hallerde, bağlayıcı kurumsal kurallara ilişkin bir ihlalde dolayı tazminat hakkı da dahil olmak üzere veri sahiplerinin işleme faaliyetine ilişkin hakları ve bu hakları kullanma yöntemleri;

(f) bir üye devletin topraklarında kurulu kontrolör veya işleyicinin Birlik içerisinde kurulu olmayan herhangi bir üye tarafından bağlayıcı kurumsal kuralların ihlal edilmesi hususunda yükümlülüğü üstüne alması; kontrolör veya işleyici, ancak üyenin zarara neden olan olaydan sorumlu olmadığını kanıtlaması durumunda, bu yükümlülüğünden tamamen veya kısmen muaf tutulur;

(g) bu paragrafın (d), (e) ve (f) bentlerinde atıfta bulunulan hükümler başta olmak üzere bağlayıcı kurumsal kurallara ilişkin bilgilerin 13 ve 14. maddelere ek olarak veri sahiplerine nasıl sağlandığı;

(h) 37. madde uyarınca belirlenen herhangi bir veri koruma görevlisinin ya da ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir teşebbüsler grubu veya bir işletmeler grubu içerisinde bağlayıcı kurumsal kurallara uyumluluğun izlenmesinin yanı sıra eğitimin izlenmesi ve şikâyetlerin ele alınmasından sorumlu olan diğer kişiler veya kuruluşların görevleri;

(i) şikâyet usulleri;

(j) ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir teşebbüsler grubu veya bir işletmeler grubu içerisinde bağlayıcı kurumsal kurallara uyumluluğun doğrulanmasının sağlanmasına yönelik mekanizmalar. Söz konusu mekanizmalar veri sahibinin haklarının korunmasına yönelik düzeltici eylemlerin sağlanmasına ilişkin veri koruma denetimleri ve yöntemlerini kapsar. Söz konusu doğrulamanın sonuçları (h) bendinde atıfta bulunulan kişi veya kuruluşa ve ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir

teşebbüsler grubunun ya da bir işletmeler grubunun denetleyici teşebbüsünün yönetim kuruluna iletilir ve talep üzerine yetkin denetim makamına sağlanmalıdır;

(k) kurallara ilişkin değişikliklerin raporlanması ve kaydedilmesi ile bu değişikliklerin denetim makamına raporlanmasına ilişkin mekanizmalar;

(l) özellikle (j) bendinde atıfta bulunulan tedbirlere ilişkin doğrulamaların sonuçlarının denetim makamına sağlanması suretiyle, ortak bir faaliyette bulunan bir teşebbüsler grubunun veya bir işletmeler grubunun herhangi bir üyesinin uyumluluğunu sağlamak üzere denetim makamı ile kurulan işbirliği mekanizması;

(m) ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir teşebbüsler grubunun veya bir işletmeler grubunun bir üyesinin üçüncü bir ülkede tabi olduğu ve bağlayıcı kurumsal kuralların sağladığı teminatlar açısından kayda değer bir olumsuz etkisinin bulunmasının muhtemel olduğu yasal gerekliliklerin yetkin denetim makamına raporlanmasına ilişkin mekanizmalar ve

(n) kişisel verilere daimi veya geçici olarak erişimi bulunan personele uygun veri koruma eğitimi.

3. Komisyon kontrolörler, işleyiciler ve denetim makamları arasında bu madde kapsamındaki bağlayıcı kurumsal kurallara yönelik bilgi alışverişine ilişkin format ve usulleri belirtebilir. Bu uygulama tasarrufları 93(2) maddesinde atıfta bulunulan inceleme usulü uyarınca kabul edilir.

Madde 48

Birlik hukuku çerçevesinde yetkilendirilmeyen aktarımlar veya açıklamalar

Bir kontrolör veya işleyicinin kişisel verileri aktarmasının veya açıklamasının istendiği herhangi bir mahkeme veya kurul kararı ve üçüncü bir ülkenin idari bir makamının herhangi bir kararı, bu Bölüm uyarınca diğer aktarım gerekçelerine hanel gelmeksizin, ancak talepte bulunan üçüncü ülke ve Birlik ya da bir üye devlet arasında yürürlükte bulunan bir karşılıklı hukuki yardım antlaşması gibi bir uluslararası anlaşmaya dayanması halinde, herhangi bir şekilde tanınabilir veya uygulanabilir.

Madde 49

Spesifik durumlara yönelik derogasyonlar

1. 45(3) maddesi uyarınca bir yeterlilik kararı veya bağlayıcı kurumsal kurallar da dahil olmak üzere 46. madde uyarınca uygun güvenceler olmaması durumunda, kişisel verilerin veya bir kişisel veri dizisinin üçüncü bir ülkeye veya uluslararası bir kuruluşa aktarılması ancak aşağıdaki durumların birinde gerçekleşir:

(a) veri sahibinin, bir yeterlilik kararı ve uygun güvencelerin bulunmaması nedeniyle söz konusu aktarımların kendisine yönelik risklerin haberdar edilmesinin ardından, önerilen aktarıma açık bir şekilde rıza göstermesi;

(b) aktarımın veri sahibi ile kontrolör arasındaki bir sözleşmenin yürütülmesi veya veri sahibinin talebiyle alınan sözleşme öncesi tedbirlerin uygulanması açısından gerekli olması;

(c) aktarımın kontrolör ile başka bir gerçek veya tüzel kişi arasında veri sahibi yararına yapılan bir sözleşmenin imzalanması veya yürütülmesi açısından gerekli olması;

(d) aktarımın kamu yararına ilişkin önemli sebeplerden dolayı gerekli olması;

(e) aktarımın yasal iddialarda bulunulması, bu iddiaların uygulanması veya savunulması açısından gerekli olması;

(f) veri sahibinin fiziksel veya hukuki olarak rıza veremeyecek durumda olması halinde, aktarımın veri sahibi veya diğer kişilerin hayati menfaatlerinin korunması açısından gerekli olması;

(g) aktarımın Birlik veya üye devlet hukukuna göre kamuoyuna bilgi sağlanmasının amaçlandığı ve genel olarak kamuoyu veya meşru bir menfaati gösterebilen herhangi bir kişi tarafından, ancak Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde istişareye yönelik olarak ortaya konan koşullar ilgili durumda yerine getirildiği ölçüde, istişareye açık olan bir sicilden yapılması.

Bir aktarımın bağlayıcı kurumsal kurallara ilişkin hükümler de dahil olmak üzere 45 veya 46. maddedeki bir hükme dayanmadığı ve bu paragrafın ilk alt paragrafında atıfta bulunulan spesifik bir duruma ilişkin derogasyonların herhangi birine uygulanabilir olmadığı

hallerde, ancak aktarımın yinelemeli olmaması, yalnızca sınırlı sayıda veri sahibini ilgilendirmesi, kontrolör tarafından gözetilen ve veri sahibinin menfaatleri veya hakları ile özgürlüklerinin ağır basmadığı zorlayıcı meşru menfaatler doğrultusunda gerekli olması ve kontrolörün veri aktarımı ile ilgili tüm durumları değerlendirmiş olması ve bu değerlendirmeye dayalı olarak kişisel verilerin korunması ile ilgili uygun güvenceler sağlamış olması durumunda, üçüncü bir ülke veya uluslararası bir kuruluşa yönelik bir aktarım gerçekleştirilebilir. Kontrolör denetim makamını aktarım hususunda bilgilendirir. Kontrolör, 13 ve 14. maddelerde atıfta bulunulan bilgilerin sağlanmasına ek olarak, veri sahibini aktarım ve gözetilen zorlayıcı meşru menfaatler hususunda bilgilendirir.

2. 1. paragrafın ilk alt paragrafının (g) bendi uyarınca yapılacak bir aktarımda sicilde bulunan tüm kişisel verilere veya tüm kişisel veri kategorilerine yer verilmez. Sicilin meşru bir menfaati bulunan kişilerin istişaresine yönelik hallerde, yalnızca bu kişilerin talebi üzerine veya bu kişilerin alıcı olması halinde, aktarım yapılır.

3. 1. paragrafın ilk alt paragrafının (a), (b) ve (c) bentleri ve ikinci alt paragrafı kamu yetkilerinin kullanımı hususunda kamu kuruluşları tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere uygulanmaz.

4. 1. paragrafın ilk alt paragrafının (d) bendinde atıfta bulunulan kamu yararı Birlik hukukunda veya kontrolörün tabi olduğu üye devlet hukukunda tanınır.

5. Bir yeterlilik kararı olmaması durumunda, Birlik veya üye devlet hukukunda, önemli kamu yararı sebeplerinden dolayı, spesifik kategorilerdeki kişisel verilerin üçüncü bir ülkeye veya uluslararası bir kuruluşa aktarılmasına ilişkin sınırlar açık bir şekilde konabilir. Üye devletler söz konusu hükümleri Komisyon'a bildirir.

6. Kontrolör veya işleyici değerlendirmenin yanı sıra bu maddenin 1. paragrafının ikinci alt paragrafında atıfta bulunulan uygun güvenceleri 30. maddede atıfta bulunulan kayıtlarda belgelendirir.

Madde 50

Kişisel verilerin korunmasına yönelik uluslararası işbirliği

Üçüncü ülkeler ve uluslararası kuruluşlar ile ilgili olarak, Komisyon ve denetim makamları şunlara yönelik uygun adımları atar:

- (a) kişisel verilerin korunmasına yönelik mevzuatın etkili bir şekilde uygulanmasının kolaylaştırılması için uluslararası işbirliği mekanizmalarının geliştirilmesi;
- (b) kişisel veriler ve diğer temel haklar ile özgürlüklerin korunmasına yönelik uygun güvencelere tabi olarak, bildirim, şikâyet yönlendirme, soruşturma desteği ve bilgi alışverişi de dahil olmak üzere kişisel verilerin korunmasına yönelik mevzuatın uygulanması hususunda karşılıklı uluslararası yardım sağlanması;
- (c) ilgili paydaşların kişisel verilerin korunmasına yönelik mevzuatın uygulanmasına ilişkin uluslararası işbirliğinin ilerletilmesiyle ilgili görüşmeler ve faaliyetlere dahil edilmesi;
- (d) üçüncü ülkelerle yargı yetkisine ilişkin olarak yaşanan anlaşmazlıklar da dahil olmak üzere kişisel veri koruma mevzuatı ve uygulamasının paylaşımı ve belgelendirmesinin teşvik edilmesi.

BÖLÜM VI

Bağımsız denetim makamları

Kesim 1

Bağımsız statü

Madde 51

Denetim makamı

- Her üye devlet, gerçek kişilerin işleme faaliyeti ile ilgili temel hakları ve özgürlüklerini korumak ve Birlik içerisinde kişisel verilerin serbest akışını kolaylaştırmak üzere, bir ya da daha fazla sayıda bağımsız kamu kuruluşunun bu Tüzük'ün uygulamasının izlenmesinden sorumlu olmasını sağlar ('denetim makamı').
- Her denetim makamı bu Tüzük'ün Birlik içerisinde tutarlı bir şekilde uygulanmasına katkıda bulunur. Bu amaç doğrultusunda, denetim makamları Bölüm VII uyarınca birbirleriyle ve Komisyon ile işbirliği yapar.
- Bir üye devlette birden fazla denetim makamının kurulduğu hallerde, söz konusu üye devlet bu makamları Kurul'da temsil edecek denetim makamını tayin eder ve diğer makamların 63. maddede

atıfta bulunulan tutarlılık mekanizmasına ilişkin kurallara uyumluluğunu sağlayacak mekanizmayı ortaya koyar.

4. Her üye devlet bu Bölüm uyarınca kabul ettiği kanun hükümlerini 25 Mayıs 2018 tarihine kadar ve bunları etkileyen sonraki değişiklikleri, herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin, Komisyon'a bildirir.

Madde 52

Bağımsızlık

1. Her denetim makamı bu Tüzük uyarınca görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken tamamen bağımsız olarak hareket eder.

2. Her denetim makamının üyesi veya üyeleri, bu Tüzük uyarınca görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken, doğrudan veya dolaylı dış etkilerden bağımsız hareket eder ve hiç kimseden talimat talebinde bulunmaz veya talimat almaz.

3. Her denetim makamının üyesi veya üyeleri görevlerine uygun olmayan eylemlerden kaçınır ve, görev süreleri boyunca, maddi getirisi olsun ya da olmasın, bu göreve uygun olmayan hiçbir işle iştirak etmez.

4. Her üye devlet karşılıklı yardım, işbirliği ve Kurul'a katılım bağlamında gerçekleştirilecek olanlar da dahil olmak üzere görevlerini etkili bir şekilde yerine getirebilmeleri ve yetkilerini etkili bir şekilde kullanabilmeleri için gereken insan kaynağı, teknik ve mali kaynaklar, binalar ve altyapının her denetim makamına sağlanmasını temin eder.

5. Her üye devlet her denetim makamının üyesi veya üyelerinin münhasır yönlendirmesine tabi olacak personelini ilgili denetim makamının kendi seçmesini ve bu makamın kendi personelinin olmasını sağlar.

6. Her üye devlet her denetim makamının bağımsızlığını etkilemeyen bir mali kontrole tabi olmasını ve genel devlet bütçesi veya ulusal bütçenin parçası olabilecek ayrı yıllık kamu bütçelerinin bulunmasını sağlar.

Madde 53

Denetim makamının üyeleriyle ilgili genel koşullar

1. Üye devletler denetim makamlarının her üyesinin aşağıdaki taraflarca şeffaf bir usul vasıtasıyla tayin edilmesini sağlar:
 - parlamentoları;
 - hükümetleri;
 - Devlet başkanları veya
 - üye devlet hukuku çerçevesinde atama yetkisi verilen bağımsız bir organ.
2. Her üye, özellikle kişisel verilerin korunması alanında, görevlerinin yerine getirilmesi ve yetkilerinin kullanılmasında için gereken nitelikler, deneyim ve becerilere sahiptir.
3. Bir üyenin görevleri, ilgili üye devlet hukuku uyarınca görev süresinin sona ermesi, istifa etmesi veya emekli edilmesi halinde sona erer.
4. Bir üye ancak ağır suiistimal hallerinde veya görevlerinin yerine getirilmesi için gereken koşulları artık yerine getirmemesi durumunda görevden alınır.

Madde 54

Denetim makamının kurulmasına ilişkin kurallar

1. Her üye devlet, aşağıdakilerin tamamını kanunla sağlar:
 - (a) her denetim makamının kurulması;
 - (b) her denetim makamının üyesi olarak tayin edilmek için gereken nitelikler ve uygunluk koşulları;
 - (c) her denetim makamının üyesi veya üyelerinin tayin edilmesine ilişkin kurallar ve usuller;
 - (d) aşamalı bir atama usulü vasıtasıyla denetim makamının bağımsızlığının korunması için gerekmesi durumunda, 24 Mayıs 2016 tarihinden sonra yapılacak ve bir kısmı daha kısa bir süre boyunca geçerli olabilecek ilk atama haricinde, her denetim makamının üyesi veya üyeleriyle ilgili olarak en az dört yıl olacak görev süresi;

(e) her denetim makamının üyesi veya üyelerinin yeniden tayin edilip edilemeyeceği ve, tayin edilmeleri halinde, kaç dönem tayin edilebileceği;

(f) her denetim makamının üyesi veya üyeleri ile personelinin yükümlülükleri, görev süresi esnasında ve sonrasında üyelikle bağdaşmayan eylemler, meslekler ve menfaatlara ilişkin yasakları düzenleyen koşullar ve göreve son verilmesini düzenleyen kurallar.

2. Her denetim makamının üyesi veya üyeleri ile personeli, Birlik veya üye devlet hukuku uyarınca hem görev süreleri esnasında hem de sonrasında, görevlerinin yerine getirilmesi veya yetkilerinin kullanımı esnasında öğrendikleri gizli bilgiler ile ilgili olarak bir mesleki gizlilik yükümlülüğüne tabidir. Görev süreleri boyunca, söz konusu mesleki gizlilik yükümlülüğü özellikle gerçek kişilerin bu Tüzük'e ilişkin ihlaller ile ilgili bildirimlerine uygulanır.

Kesim 2

Yetkinlik, görevler ve yetkiler

Madde 55

Yetkinlik

1. Her denetim makamı, bu Tüzük uyarınca kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesi ve yetkilerin kullanımı hususunda kendi üye devletin topraklarında yetkindir.

2. İşleme faaliyetinin kamu kuruluşları veya 6(1) maddesinin (c) veya (e) bendine dayalı olarak hareket eden özel organlar tarafından gerçekleştirildiği hallerde, ilgili üye devletin denetim makamı yetkindir. Bu hallerde, 56. madde uygulanmaz.

3. Denetim makamları kendi yargı yetkileri çerçevesinde hareket eden mahkemelerin işleme faaliyetlerini denetlemeye yetkin değildir.

Madde 56

Baş denetim makamının yetkinliği

1. 55. maddeye hanel gelmeksizin, kontrolör veya işleyicinin ana işletmesinin veya tek işletmesinin denetim makamı söz konusu kontrolör veya işleyici tarafından 60. maddede sağlanan usul

uyarınca gerçekleştirilen sınır ötesi işleme faaliyetlerine yönelik olarak baş denetim makamı şeklinde hareket etmeye yetkindir.

2. 1. paragrafa istisna olarak, her denetim makamı, konunun yalnızca kendi üye devletindeki bir işletmeyle ilgili olması veya yalnızca kendi üye devletindeki veri sahiplerini kayda değer ölçüde etkilemesi halinde, kendisine yapılan bir şikâyetin veya bu Tüzük'e ilişkin olası bir ihlalin ele alınması hususunda yetkindir.

3. Bu maddenin 2. paragrafında atıfta bulunulan hallerde, denetim makamı baş denetim makamını bu konuyla ilgili olarak herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin bilgilendirir. Baş denetim makamı, bilgilendirildikten itibaren üç haftalık bir süre içerisinde, üye devlette denetim makamının kendisi hakkında bilgilendirdiği bir kontrolör veya işleyici işletmesi bulunup bulunmadığını dikkate alarak, 60. maddede sağlanan usul uyarınca hususu ele alıp almayacağına karar verir.

4. Baş denetim makamının hususu ele almaya karar verdiği hallerde, 60. maddede sağlanan usul uygulanır. Baş denetim makamını bilgilendiren denetim makamı bir karar taslağını baş denetim makamına sunabilir. Baş denetim makamı, 60(3) maddesinde atıfta bulunulan karar taslağını hazırlarken, bu taslağı önemle göz önünde bulundur.

5. Baş denetim makamının hususu ele almamaya karar verdiği hallerde, baş denetim makamını bilgilendiren denetim makamı bu hususu 61 ve 62. maddelere göre ele alır.

6. Baş denetim makamı kontrolör veya işleyici tarafından gerçekleştirilen sınır ötesi işleme faaliyetlerine yönelik olarak söz konusu kontrolör veya işleyicinin tek muhatabıdır.

Madde 57

Görevler

1. Bu Tüzük çerçevesinde ortaya konan diğer görevlere halel gelmeksizin, her denetim makamı kendi topraklarında:

- bu Tüzük'ün uygulanmasını izler ve yürütür;
- halkın işleme faaliyeti ile ilgili riskler, kurallar, güvenceler ve haklara yönelik bilinci ve anlayışını geliştirir.

Özellikle çocuklara yönelik faaliyetlere özel alaka gösterilir;

(c) üye devlet hukuku uyarınca, işleme faaliyeti ile ilgili olarak gerçek kişilerin hakları ve özgürlüklerinin korunmasına ilişkin yasal ve idari tedbirler hususunda ulusal parlamento, hükümet ve diğer kuruluşlar ile organlara tavsiyede bulunur;

(d) bu Tüzük kapsamındaki yükümlülükleri hususunda kontrolörler ve işleyicileri bilinçlendirir;

(e) talep üzerine, herhangi bir veri sahibine bu Tüzük kapsamındaki haklarının kullanımı hususunda bilgi sağlar ve, uygun olduğu hallerde, bu amaçla diğer üye devletlerdeki denetim makamları ile işbirliği yapar.

(f) 80. madde uyarınca bir veri sahibi veya bir organ, kuruluş ya da bir birlik tarafından yapılan şikayetleri ele alır ve şikayetin konusunu, uygun olduğu ölçüde, soruşturur ve özellikle daha ayrıntılı soruşturma ya da başka bir denetim makamı ile koordinasyonun gerekmesi durumunda, şikayet sahibini soruşturmanın ilerlemesi ve sonucu konusunda makul bir süre içerisinde bilgilendirir;

(g) bu Tüzük'ün uygulanması ve yürütülmesine ilişkin tutarlılık sağlanması amacıyla, diğer denetim makamlarıyla bilgi paylaşımı da dahil olmak üzere işbirliği yapar ve diğer denetim makamlarına karşılıklı destek sağlar;

(h) başka bir denetim makamı veya başka bir kamu kuruluşundan alınan bilgilere dayalı da olmak üzere, bu Tüzük'ün uygulanmasına ilişkin soruşturmalar yürütür;

(i) kişisel verilerin korunmasına bir etkileri bulunduğu sürece, bilgi ve iletişim teknolojileri ve ticari uygulamaların gelişimi başta olmak üzere ilgili gelişmeleri izler;

(j) 28(8) maddesinde ve 46(2) maddesinin (d) bendinde atıfta bulunulan standart sözleşmeye bağlı maddeleri kabul eder;

(k) 35(4) maddesi uyarınca veri koruma etki değerlendirmesi gerekliliği ile ilgili olarak bir liste oluşturur ve bu listeyi devam ettirir;

(l) 36(2) maddesinde atıfta bulunulan işleme faaliyetlerine ilişkin tavsiyede bulunur;

(m) 40(1) maddesi uyarınca davranış kurallarının hazırlanmasını teşvik eder ve 40(5) maddesi uyarınca bir

görüş sağlar ve yeterli güvencelerin sağlandığı davranış kurallarını onaylar;

(n) 42(1) maddesi uyarınca veri koruma belgelendirme mekanizmalarının ve veri koruma mühürleri ile işaretlerinin oluşturulmasını teşvik eder ve 42(5) maddesi uyarınca belgelendirme kriterlerini onaylar;

(o) uygun olan hallerde, 42(7) maddesi uyarınca sağlanan belgelendirmeleri düzenli aralıklarla gözden geçirir;

(p) 41. madde uyarınca davranış kurallarının izlenmesine yönelik bir organın ve 43. madde uyarınca bir belgelendirme organının akreditasyonuna yönelik kriterleri taslak olarak hazırlar ve yayımlar;

(q) 41. madde uyarınca davranış kurallarının izlenmesine yönelik bir organın ve 43. madde uyarınca bir belgelendirme organının akreditasyonunu gerçekleştirir;

(r) 46(3) maddesinde atıfta bulunulan sözleşmeye bağlı maddeler ve hükümleri onaylar;

(s) 47. madde uyarınca bağlayıcı kurumsal kuralları onaylar;

(t) Kurul'un faaliyetlerine katkıda bulunur;

(u) bu Tüzük'e ilişkin ihlallerin ve 58(2) maddesi uyarınca alınan tedbirlerin iç kayıtlarını tutar; ve

(v) Kişisel verilerin korunmasıyla ilgili diğer görevleri yerine getirir.

2. Her denetim makamı, diğer iletişim araçları hariç tutulmaksızın elektronik olarak da doldurulabilecek bir şikâyet sunum formu gibi tedbirlerle 1. paragrafın (f) bendinde atıfta bulunulan şikâyetlerin sunulmasını kolaylaştırır.

3. Her denetim makamının görevlerinin yerine getirilmesi veri sahibi ve, uygun olan hallerde, veri koruma görevlisi için ücretsizdir.

4. Taleplerin özellikle tekrar eden niteliği nedeniyle asılsız veya ölçüsüz olduğunun açıkça görüldüğü hallerde, denetim makamı idari masraflara dayalı olarak makul bir ücret talep edebilir veya taleple ilgili işlem yapmayı reddedebilir. Denetim makamı talebin açık bir şekilde asılsız veya ölçüsüz olduğunu gösterme yükümlülüğünü taşır.

Madde 58

Yetkiler

1. Her denetim makamı aşağıdaki tüm soruşturma yetkilerine sahiptir:

(a) görevlerinin yerine getirilmesi için ihtiyaç duyduğu bilgilerin sağlanması hususunda kontrolör ve işleyici ve, uygun olduğu hallerde, kontrolörün veya işleyicinin temsilcisine talimat verilmesi;

(b) veri koruma denetimleri biçiminde soruşturmalar yürütülmesi;

(c) 42(7) maddesi uyarınca sağlanan belgelendirmelere ilişkin bir gözden geçirme yapılması;

(d) bu Tüzük'le ilgili bir ihlal iddiasının kontrolör veya işleyiciye bildirilmesi;

(e) görevlerinin yerine getirilmesi için gereken tüm kişisel veriler ve tüm bilgilere erişimin kontrolörden ve işleyiciden sağlanması;

(f) Birlik veya üye devlet usul hukuku uyarınca her türlü veri işleme ekipmanı ve aracı da dahil olmak üzere kontrolör ve işleyicinin her türlü tesisine erişim sağlanması.

2. Her denetim makamı aşağıdaki tüm düzeltme yetkilerine sahiptir:

(a) bir kontrolör veya işleyiciye amaçlanan işleme faaliyetlerinin bu Tüzük'ün hükümlerini ihlal etmesinin muhtemel olduğu hususunda ihtarlarda bulunulması;

(b) işleme faaliyetlerinin bu Tüzük'ün hükümlerini ihlal etmiş olduğu hallerde, bir kontrolör veya işleyiciye kınama cezaları verilmesi;

(c) veri sahibinin bu Tüzük uyarınca sahip olduğu haklarının kullanımına ilişkin taleplerine uyulması hususunda kontrolör veya işleyiciye talimat verilmesi;

(d) işleme faaliyetlerinin, uygun olduğu hallerde, belirtilen bir şekilde ve belirtilen bir süre içerisinde bu

Tüzük'ün hükümlerine uyumlu hale getirilmesi hususunda kontrolör veya işleyiciye talimat verilmesi;

(e) bir kişisel veri ihlalinin veri sahibine iletilmesi hususunda kontrolöre talimat verilmesi; (f) bir işleme yasağı da dahil olmak üzere geçici veya kati bir sınırlama getirilmesi;

(g) 16, 17 ve 18. maddeler uyarınca kişisel verilerin düzeltilmesi ya da silinmesi veya işleme faaliyetinin kısıtlanması ve 17(2) maddesi ile 19. madde uyarınca söz konusu işlemlerin kişisel verilerin açıklandığı alıcılara bildirilmesi yönünde talimat verilmesi;

(h) 42 ve 43. maddeler uyarınca sağlanan bir belgelendirmenin geri çekilmesi veya belgelendirme organına söz konusu belgelendirmenin geri çekilmesi yönünde talimat verilmesi, veya belgelendirme gerekliliklerinin yerine getirilmediği veya artık yerine getirilmediği hallerde, belgelendirme organına belgelendirme sağlamaması yönünde talimat verilmesi;

(i) her münferit durumun koşullarına dayalı olarak, bu paragrafta atıfta bulunulan tedbirlere ek olarak veya bu tedbirler yerine 83. madde uyarınca bir idari para cezası kesilmesi;

(j) üçüncü bir ülkedeki bir alıcıya veya uluslararası bir kuruluşa yönelik veri akışlarının askıya alınması yönünde talimat verilmesi.

3. Her denetim makamı aşağıdaki tüm yetkilendirme ve danışma yetkilerine sahiptir:

(a) 36. maddede atıfta bulunulan ön istişare usulü uyarınca kontrolöre tavsiyede bulunulması;

(b) kendi inisiyatifiyle veya talep üzerine, ulusal parlamento, üye devlet hükümeti veya, üye devlet hukuku uyarınca, diğer kuruluşlar ve organların yanı sıra kamuoyuna kişisel verilerin korunmasıyla ilgili herhangi bir konuda görüş bildirilmesi;

(c) üye devlet hukukunun bir ön onay gerektirmesi halinde, 36(5) maddesinde atıfta bulunulan işleme faaliyetinin onaylanması;

- (d) 40(5) maddesi uyarınca davranış kuralları taslağına ilişkin bir görüş bildirilmesi ve taslağın onaylanması;
- (e) 43. madde uyarınca belgelendirme organlarının akredite edilmesi;
- (f) 42(5) maddesi uyarınca belgelendirme sağlanması ve belgelendirme kriterlerinin onaylanması;
- (g) 28(8) maddesinde ve 46(2) maddesinin (d) bendinde atıfta bulunulan standart veri koruma şartlarının kabul edilmesi;
- (h) 46(3) maddesinin (a) bendinde atıfta bulunulan sözleşmeye bağlı maddelerin onaylanması;
- (i) 46(3) maddesinin (b) bendinde atıfta bulunulan idari düzenlemelerin onaylanması;
- (j) 47. madde uyarınca bağlayıcı kurumsal kurallların onaylanması.

4. Bu madde uyarınca denetim makamına verilen yetkilerin kullanımı etkili kanun yolu ve yargı süreci de dahil olmak üzere Bildirge uyarınca Birlik ve üye devlet hukukunda ortaya konan uygun güvencelere tabidir.

5. Her üye devlet, denetim makamının bu Tüzük'e ilişkin ihlalleri adli makamların dikkatine sunmasını ve, uygun olduğu hallerde, bu Tüzük'ün hükümlerinin uygulanması için yasal muameleler başlatmasını veya bu muamelelere başka bir şekilde müdahil olmasını kanunla sağlar.

6. Her üye devlet, denetim makamının 1, 2 ve 3. paragraflarda atıfta bulunulanlara ek yetkilere sahip olmasını kanunla sağlayabilir. Bu yetkilerin kullanımı Bölüm VII'nin etkili şekilde uygulanmasına zarar vermez.

Madde 59

Faaliyet raporları

Her denetim makamı faaliyetleriyle ilgili olarak 58(2) maddesi uyarınca bildirilen ihlal türleri ve alınan tedbir türlerine yönelik bir listeye yer verilebilecek bir yıllık rapor hazırlar. Bu raporlar ulusal parlamentoya, hükümete ve üye devlet hukuku çerçevesinde belirlenen diğer kuruluşlara iletilir. Raporlar kamuoyuna, Komisyon'a ve Kurul'a sağlanır.

BÖLÜM VII

İşbirliği ve tutarlılık

Kesim 1

İşbirliği

Madde 60

Baş denetim makamı ve diğer ilgili denetim makamları arasında işbirliği

1. Baş denetim makamı uzlaşya varmak adına bu madde uyarınca diğer ilgili denetim makamları ile işbirliği yapar. Baş denetim makamı ve ilgili denetim makamları ilgili tüm bilgileri birbirleriyle paylaşır.
2. Baş denetim makamı, özellikle soruşturmaların yürütülmesi açısından veya başka bir üye devlette kurulu bulunan bir kontrolör veya işleyiciye ilişkin bir tedbirin uygulanmasının izlenmesi açısından ilgili diğer denetim makamlarının 61. madde uyarınca karşılıklı yardım sağlamasını herhangi bir zamanda talep edebilir ve 62. madde uyarınca ortak çalışmalar gerçekleştirebilir.
3. Baş denetim makamı konuyla ilgili bilgileri herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin diğer ilgili denetim makamlarına iletir. Baş denetim makamı bir taslak kararı herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin diğer ilgili denetim makamlarının görüşüne sunar ve onların görüşlerini dikkate alır.
4. İlgili denetim makamlarından herhangi birinin bu maddenin 3. paragrafı uyarınca danışıldıktan sonra dört haftalık bir süre içerisinde taslak karara yönelik yerinde ve gerekçeli bir itirazda bulunduğu hallerde, baş denetim makamı, yerinde ve gerekçeli itiraza uygun hareket etmemesi veya itirazın yerinde veya gerekçeli olmadığını düşünmesi durumunda, konuyu 63. maddede atıfta bulunulan tutarlılık mekanizmasına tabi tutar.
5. Baş denetim makamının yapılan yerinde ve gerekçeli itiraza uygun hareket etmeyi amaçladığı hallerde, baş denetim makamı revize edilmiş bir taslak kararı diğer ilgili denetim makamlarının görüşüne sunar. Revize edilmiş bu taslak karar iki haftalık bir süre içerisinde 4. paragrafta atıfta bulunulan usule tabi olur.
6. Diğer ilgili denetim makamlarının hiçbirinin baş denetim makamı tarafından sunulan taslak kararın 4 ve 5. paragraflarda atıfta

bulunulan süre içerisinde itiraz etmediği hallerde, baş denetim makamı ve ilgili denetim makamlarının bu taslak karar ile ilgili mutabakata vardığı değerlendirilir ve bu makamlar söz konusu karara riayet eder.

7. Baş denetim makamı kararı kabul eder ve, uygun olduğu hallerde, kontrolörün veya işleyicinin ana işletmesine veya tek işletmesine bildirir ve diğer ilgili denetim makamları ve Kurul'u ilgili olgular ile gerekçelere yönelik bir özet de dahil olmak üzere söz konusu karar konusunda bilgilendirir. Bir şikâyetin yapıldığı denetim makamı şikâyet sahibini karardan haberdar eder.

8. 7. paragraftan istisna edilerek, bir şikâyetin geri çevrildiği veya reddedildiği hallerde, şikâyetin yapıldığı denetim makamı kararı kabul edip şikâyet sahibine bildirir ve kontrolörü karar konusunda bilgilendirir.

9. Baş denetim makamı ve diğer ilgili denetim makamlarının bir şikâyetin belirli kısımlarını kısmen geri çevirme veya reddetme ve söz konusu şikâyetin diğer kısımları ile ilgili işlem yapma konusunda mutabık kaldığı hallerde, konunun bu bölümlerinin her birine yönelik ayrı bir karar kabul edilir. Baş denetim makamı kontrolör ile ilgili eylemlere yönelik kısma ilişkin kararı kabul eder, kontrolör veya işleyicinin üye devletinin topraklarındaki ana işletmesi veya tek işletmesine bildirir ve şikâyet sahibini bu karardan haberdar ederken, şikâyet sahibinin denetim makamı bu şikâyetin geri çevrilmesi veya reddedilmesine ilişkin kısma yönelik kararı kabul eder ve kararı söz konusu şikâyet sahibine bildirir ve kontrolör veya işleyiciyi bu karardan haberdar eder.

10. Kontrolör veya işleyici, 7 ve 9. paragraflar uyarınca baş denetim makamının kararı hususunda bildirim yapılmasının ardından, Birlik içerisindeki tüm işletmeleri bağlamındaki işleme faaliyetleri ile ilgili olarak karara uyumluluk sağlanması için gereken tedbirleri alır. Kontrolör veya işleyici karara uyumluluk sağlanması amacıyla alınan tedbirleri, diğer ilgili denetim makamlarını bilgilendirecek baş denetim makamına bildirir.

11. İstisnai durumlarda ilgili bir denetim makamının veri sahiplerinin menfaatlerinin korunması amacı ile acil bir şekilde harekete geçilmesi yönünde bir ihtiyacın bulunduğunu düşünmeye sevk edecek sebeplerinin bulunduğu hallerde, 66. maddede atıfta bulunulan aciliyet usulü uygulanır.

12. Baş denetim makamı ve diğer ilgili denetim makamları bu madde kapsamında gereken bilgileri standart bir format kullanarak elektronik yollarla birbirlerine sağlar.

Madde 61

Karşılıklı yardım

1. Denetim makamları bu Tüzük'ün tutarlı bir şekilde yürütülmesi ve uygulanması amacıyla birbirlerine ilgili bilgileri ve karşılıklı desteği sağlar ve birbirleriyle etkili işbirliğine yönelik tedbirleri uygulamaya koyar. Karşılıklı yardım, özellikle, ön onaylar ve istişarelerin, denetimlerin ve soruşturmaların yürütülmesine ilişkin talepler gibi bilgi talepleri ve denetim tedbirlerini kapsar.

2. Her denetim makamı başka bir denetim makamının talebine herhangi bir gecikmeye mahal verilmeksizin ve talebi aldıktan sonra en geç bir ay içerisinde yanıt verilmesi için gereken tüm uygun tedbirleri alır. Böylesi tedbirler arasında, özellikle, bir soruşturmanın yürütülmesi ile ilgili bilgilerin iletilmesi bulunabilir.

3. Yardım taleplerinde talebin amacı ve sebepleri de dahil olmak üzere gerekli tüm bilgilere yer verilir. Paylaşılan bilgiler yalnızca talep edilen amaç doğrultusunda kullanılır.

4. Talebin iletildiği denetim makamı, aşağıdaki haller dışında, talebi yerine getirmeyi reddedemez:

(a) talebin konusu açısından veya uygulamasının talep edildiği tedbirler açısından yetkin olmaması veya

(b) talebe uygun hareket etmenin bu Tüzük'ü veya talebi alan denetim makamının tabi olduğu Birlik ya da üye devlet hukukunu ihlal edecek olması.

5. Talebin iletildiği denetim makamı talepte bulunan denetim makamını talebe yanıt verilmesi amacı ile alınan tedbirlerin sonuçları veya, uygun olduğu hallerde, seyri konusunda bilgilendirir. Talebin iletildiği denetim makamı, 4. paragraf uyarınca bir talebi yerine getirmeyi reddetmesine ilişkin sebepleri sağlar.

6. Talebin iletildiği denetim makamları, kural olarak, diğer denetim makamları tarafından talep edilen bilgileri standart bir format kullanarak elektronik yollarla sağlar.

7. Talebin iletildiği denetim makamları bir karşılıklı yardım talebi uyarınca kendileri tarafından gerçekleştirilen herhangi bir işleme yönelik olarak hiçbir ücret talep edemez. Denetim makamları,

istisnai durumlarda karşılıklı yardım sağlanmasından kaynaklanan spesifik harcamalar ile ilgili olarak birbirlerinin tazmin edilmesine ilişkin kurallar üzerinde mutabakata varabilir.

8. Bir denetim makamının bu maddenin 5. paragrafında atıfta bulunulan bilgileri başka bir denetim makamının talebini aldıktan itibaren bir ay içerisinde sağlamadığı hallerde, talepte bulunan denetim makamı 55(1) maddesi uyarınca üye devletin topraklarında geçici bir tedbir kabul edebilir. Bu durumda, 66(1) maddesi kapsamındaki acil bir şekilde harekete geçme ihtiyacının yerine getirildiği varsayılır ve 66(2) maddesi uyarınca Kurul'dan acil bir bağlayıcı kararın çıkarılması gerekir.

9. Komisyon, 6. paragrafta atıfta bulunulan standart format başta olmak üzere, bu maddede atıfta bulunulan karşılıklı yardıma ilişkin format ile usulleri ve denetim makamları arasında ve denetim makamları ile Kurul arasında elektronik yollarla bilgi alışverişine ilişkin düzenlemeleri, uygulama tasarrufları vasıtasıyla, belirtebilir. Bu uygulama tasarrufları 93(2) maddesinde atıfta bulunulan inceleme usulü uyarınca kabul edilir.

Madde 62

Denetim makamlarının ortak işlemleri

1. Denetim makamları, uygun olduğu hallerde, ortak soruşturmalar ve ortak yaptırım tedbirleri de dahil olmak üzere diğer üye devletlerin denetim makamlarının üyeleri veya personelinin müdahil olduğu ortak çalışmalar gerçekleştirir.

2. Kontrolör veya işleyicinin çeşitli üye devletlerde işletmelerinin bulunduğu veya birden fazla üye devlette önemli sayıda veri sahibinin işleme faaliyetlerinden kayda değer ölçüde etkilenmesinin muhtemel olduğu hallerde, her üye devletin bir denetim makamının ortak çalışmalara katılma hakkı bulunur. 56(1) veya (4) maddesi uyarınca yetkin olan denetim makamı her üye devletin denetim makamını ortak çalışmalara katılmaya davet eder ve bir denetim makamının katılma talebini herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin yanıtlar.

3. Bir denetim makamı, üye devlet hukuku ve destekleyen denetim makamının onayı uyarınca, soruşturma yetkileri de dahil olmak üzere yetkileri, destekleyen denetim makamının ortak çalışmalara müdahil üyeleri ya da personeline devredebilir veya ev sahibi denetim makamının hukuku olarak tanıdığı ölçüde, destekleyen denetim makamının üyeleri veya personelinin

soruşturma yetkilerini destekleyen denetim makamının üye devletinin hukuku uyarınca kullanmasına izin verebilir. Söz konusu soruşturma yetkileri yalnızca ev sahibi denetim makamının üyeleri veya personelinin kılavuzluğu altında ve bu üyeler veya personelin huzurunda kullanılabilir. Destekleyen denetim makamının üyeleri ya da personeli ev sahibi denetim makamının üye devletinin hukukuna tabidir.

4. 1. paragraf uyarınca destekleyen bir denetim makamının personelinin başka bir üye devlette faaliyet gösterdiği hallerde, ev sahibi denetim makamının üye devleti, söz konusu personelin faaliyet gösterdiği üye devletin hukuku uyarınca mali sorumluluk da dahil olmak üzere onların eylemlerine ve faaliyetleri esnasında sebep oldukları her türlü zarara ilişkin sorumluluğu üstlenir.

5. Topraklarında zarara sebep olunan üye devlet söz konusu zararı kendi personelinin sebep olduğu zarar açısından geçerli koşullar altında telafi eder. Personeli başka bir üye devletin topraklarındaki herhangi bir kişiye zarar veren destekleyen denetim makamının üye devleti söz konusu personel adına ilgili kişilere yaptığı ödemeler ile ilgili olarak diğer üye devleti eksiksiz olarak tazmin eder.

6. Haklarının üçüncü taraflarla karşılıklı olarak kullanımına hanel gelmeksizin ve 5. paragraf haricinde, her üye devlet, 1. paragrafta sağlanan durumda, 4. paragrafta atıfta bulunulan zararlar ilgili olarak başka bir üye devletten tazminat talep etmekten kaçınır.

7. Bir ortak çalışmanın amaçlandığı ve bir denetim makamının bu maddenin 2. paragrafının ikinci cümlesinde ortaya konan yükümlülüğü bir ay içerisinde yerine getirmediği hallerde, diğer denetim makamları 55. madde uyarınca üye devletinin topraklarında geçici bir tedbir kabul edebilir. Bu durumda, 66(1) maddesi kapsamındaki acil bir şekilde harekete geçme ihtiyacının yerine getirildiği varsayılır ve 66(2) maddesi uyarınca Kurul'dan bir görüş alınması veya acil bir bağlayıcı karar çıkarılması gerekir.

Kesim 2

Tutarlılık

Madde 63

Tutarlılık mekanizması

Bu Tüzük'ün Birlik içerisinde tutarlı bir şekilde uygulanmasına katkıda bulunulması amacıyla, denetim makamları, bu kesimde belirtilen

tutarlılık mekanizması vasıtasıyla, birbirleriyle ve, uygun olduğu hallerde, Komisyon ile işbirliği yapar.

Madde 64

Kurulun görüşü

1. Kurul, yetkin bir denetim makamının aşağıdaki tedbirlerden herhangi birini kabul etmeyi amaçlaması halinde, bir görüş bildirir. Bu amaçla, yetkin denetim makamı, karar taslağı şu özellikleri taşıdığında, taslak kararı Kurul'a iletir:

(a) karar ile 35(4) maddesi uyarınca bir veri koruma etki değerlendirmesi gerekliliğine tabi işleme faaliyetlerine ilişkin bir listenin kabul edilmesi amaçlandığında;

(b) 40(7) maddesi uyarınca bir davranış kuralları önerisi veya bir davranış kuralları değişikliği veya kapsam genişletme taslağının bu Tüzük'le uyumlu olup olmadığının ilişkin bir husus ile alakalı olması;

(c) karar ile 41(3) maddesi uyarınca bir organın veya 43(3) maddesi uyarınca bir belgelendirme organının akreditasyonuna yönelik kriterlerin onaylanmasının amaçlanması;

(d) karar ile 46(2) maddesinin (d) bendinde ve 28(8) maddesinde atıfta bulunulan standart veri koruma şartlarının belirlenmesinin amaçlanması; (e) karar ile 46(3) maddesinin (a) bendinde atıfta bulunulan sözleşmeye bağlı şartların onaylanmasının amaçlanması veya

(f) karar ile 47. madde kapsamındaki bağlayıcı kurumsal kuralların onaylanmasının amaçlanması.

2. Özellikle yetkin bir denetim makamının 61. madde uyarınca karşılıklı yardım yükümlülüklerine veya

62. madde uyarınca ortak çalışmalara ilişkin yükümlülüklerine uymadığı hallerde, herhangi bir denetim makamı, Kurul Başkanı veya Komisyon genel uygulamaya ilişkin herhangi bir hususun veya birden fazla üye devlette etkilere neden olan herhangi bir hususun bir görüş alınması amacı ile Kurul tarafından incelenmesini talep edebilir.

3. 1 ve 2. paragraflarda atıfta bulunulan hallerde, Kurul, aynı husus ile ilgili halihazırda bir görüş bildirmemiş olması koşuluyla, kendisine sunulan hususla ilgili bir görüş bildirir. Bu görüş Kurul üyelerinin salt çoğunluğuyla sekiz hafta içerisinde kabul edilir. Bu

süre, konunun karmaşıklığı dikkate alınarak, altı hafta daha uzatılabilir. 1. paragrafta atıfta bulunulan ve 5. paragraf uyarınca Kurul üyelerine dağıtılan taslak karar ile ilgili olarak, Başkan tarafından belirtilen makul bir süre içerisinde itiraz etmeyen bir üyenin taslak karara mutabık kaldığı değerlendirilir.

4. Denetim makamları ve Komisyon, durumuna göre, olgulara ilişkin bir özet, taslak karar, söz konusu tedbirin alınmasını gerekli kılan gerekçeler ve diğer ilgili denetim makamlarının görüşleri de dahil olmak üzere ilgili bilgileri gereksiz bir gecikmeye mahal vermeksizin, standart bir format kullanarak ve elektronik yollarla Kurul'a iletir.

5. Kurul Başkanı aşağıdaki tarafları, gereksiz bir gecikmeye mahal vermeksizin, elektronik yollarla aşağıdaki hususlarda bilgilendirir:

(a) Kurul üyeleri ve Komisyon'u kendisine iletilen ilgili bilgiler hususunda standart bir format kullanarak bilgilendirir. Kurul sekreteryası, gerekmesi halinde, ilgili bilgilerin tercümelerini sağlar ve

(b) durumuna göre, 1 ve 2. paragraflarda atıfta bulunulan denetim makamı ve Komisyon'u görüş hususunda bilgilendirir ve görüşü kamuya açıklar.

6. Yetkin denetim makamı, 1. paragrafta atıfta bulunulan taslak kararını 3. paragrafta atıfta bulunulan süre içerisinde kabul eder.

7. 1. paragrafta atıfta bulunulan denetim makamı Kurul'un görüşünü göz önünde bulundurur ve karar taslağını aynı şekilde tutacağını veya değiştireceğini ve, varsa, değiştirilmiş taslak kararını, görüşün alınmasından itibaren iki hafta içerisinde, standart bir format kullanarak ve elektronik yollarla Kurul Başkanı'na iletir.

8. İlgili denetim makamının yerinde gerekçeler sağlamak suretiyle Kurul'un görüşüne tam olarak veya kısmen uygun hareket etmeye niyeti olmadığını bu maddenin 7. paragrafında atıfta bulunulan süre içerisinde Kurul Başkanı'na bildirmedigi hallerde, 65(1) maddesi uygulanır.

Madde 65

İhtilafların Kurul tarafından çözülmesi

1. Bu Tüzük'ün münferit durumlarda doğru ve tutarlı bir şekilde uygulanmasının sağlanması amacıyla, Kurul aşağıdaki hallerde bağlayıcı bir karar alır:

(a) 60(4) maddesinde atıfta bulunulan bir durumda, ilgili bir denetim makamının baş makamın bir taslak kararına yerinde ve gerekçeli bir itirazda bulunduğu veya baş makamın böylesi bir itirazı yerinde veya gerekçeli görmeyerek reddettiği hallerde. Bağlayıcı karar, yerinde ve gerekçeli bir itiraza konu olan tüm hususlar ile özellikle bu Tüzük'e ilişkin bir ihlal olup olmadığıyla ilgilidir;

(b) ilgili denetim makamlarından hangisinin ana işletme açısından yetkin olduğuna ilişkin çelişkili görüşler bulunduğu hallerde;

(c) yetkin bir denetim makamının 64(1) maddesinde atıfta bulunulan durumlarda Kurul'un görüşünü talep etmediği veya 64. madde çerçevesinde sunulan Kurul görüşüne uygun hareket etmediği hallerde. Bu durumda, ilgili herhangi bir denetim makamı veya Komisyon bu hususu Kurul'a iletebilir.

2. 1. paragrafta atıfta bulunulan karar konunun sevkinden itibaren bir ay içerisinde Kurul üyelerinin üçte iki çoğunluğu ile alınır. Bu süre, konunun karmaşıklığı dikkate alınarak, bir ay daha uzatılabilir. 1. paragrafta atıfta bulunulan karar gerekçeli olur ve baş denetim makamı ilgili tüm denetim makamlarına iletilir ve onlar açısından bağlayıcıdır.

3. Kurul'un 2. paragrafta atıfta bulunulan süreler içerisinde bir karar alamadığı hallerde, Kurul 2. paragrafta atıfta bulunulan ikinci ayın dolmasının ardından iki hafta içerisinde kararını Kurul üyelerinin salt çoğunluğu ile alır. Kurul üyelerinin oylarının eşit olması halinde, karar Kurul Başkanının oyu ile alınır.

4. İlgili denetim makamları, 2 ve 3. paragraflarda atıfta bulunulan süreler esnasında, 1. paragraf kapsamında Kurul'a sunulan konu ile ilgili bir karar alamaz.

5. Kurul Başkanı, 1. paragrafta atıfta bulunulan kararı gereksiz bir gecikmeye mahal vermeksizin ilgili denetim makamlarına bildirir. Başkan karar hususunda Komisyon'u da bilgilendirir. Denetim makamının

6. paragrafta atıfta bulunulan nihai kararı bildirmesinin ardından, karar gecikmeye mahal verilmeksizin Kurul'un web sitesinde yayımlanır.

6. Baş denetim makamı veya, duruma göre, şikayetin yapıldığı denetim makamı, gereksiz bir gecikmeye mahal vermeksizin ve en geç Kurul'un kararını bildirmesinden sonra bir ay içerisinde, bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan karara dayalı olarak nihai kararını verir. Baş denetim makamı veya, duruma göre, şikayetin yapıldığı denetim makamı, nihai kararının sırasıyla kontrolör veya işleyiciye ve veri sahibine bildirildiği tarih hususunda Kurul'u bilgilendirir. İlgili denetim makamlarının nihai kararı 60(7), (8) ve (9) maddelerinin koşulları çerçevesinde alınır. Nihai karar ile bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan karar kastedilir ve bu kararda söz konusu paragrafta atıfta bulunulan kararın bu maddenin 5. paragrafı uyarınca Kurul'un web sitesinde yayımlanacağı belirtilir. Bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan karar nihai karara eklenir.

Madde 66

Aciliyet usulü

1. İstisnai durumlarda, ilgili bir denetim makamının veri sahiplerinin hakları ve özgürlüklerinin korunmasına yönelik olarak acil bir şekilde harekete geçilmesine ihtiyaç olduğunu değerlendirdiği hallerde, söz konusu denetim makamı, 63, 64 ve 65. maddelerde atıfta bulunulan tutarlılık mekanizmasından veya 60. maddede atıfta bulunulan usulden istisnaya gidilerek, kendi topraklarında üç ay geçemeyecek belirli bir geçerlilik süresi boyunca hukuki sonuçlar doğurması amaçlanan geçici tedbirleri ivedilikle alabilir. Denetim makamı, bu tedbirleri ve tedbirlerin alınma sebeplerini, herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin diğer ilgili denetim makamlarına, Kurul'a ve Komisyon'a iletir.

2. Bir denetim makamının 1. paragraf uyarınca bir tedbir aldığı ve nihai tedbirlerin ivedilikle alınmasının gerektiğini değerlendirdiği hallerde, söz konusu denetim makamı, acil bir görüş veya acil bir bağlayıcı kararın talep edilmesine ilişkin sebepleri sunarak, Kurul'dan söz konusu görüşü veya kararı talep edebilir.

3. Yetkin bir denetim makamının veri sahiplerinin hak ve özgürlüklerinin korunmasına yönelik acil bir şekilde harekete geçilmesinin gerektiği bir durumda uygun bir tedbir almadığı hallerde, herhangi bir denetim makamı, acil harekete geçme ihtiyacı da dahil olmak üzere, duruma göre, acil bir görüş veya acil bir bağlayıcı kararın

talep edilmesine ilişkin sebepleri sunarak, söz konusu görüşü veya kararı Kurul'dan talep edebilir.

4. 64(3) ve 65(2) maddesinden istisna edilerek, bu maddenin 2 ve 3. paragraflarında atıfta bulunulan acil bir görüş veya acil bir bağlayıcı karar Kurul üyelerinin salt çoğunluğuyla iki hafta içerisinde alınır.

Madde 67

Bilgi alışverişi

Komasyon, 64. maddede atıfta bulunulan standart format başta olmak üzere, denetim makamları arasında ve denetim makamları ile Kurul arasında elektronik yollarla bilgi alışverişine ilişkin düzenlemeleri belirtmek üzere genel kapsamlı uygulama tasarrufları kabul edebilir.

Bu uygulama tasarrufları 93(2) maddesinde atıfta bulunulan inceleme usulü uyarınca kabul edilir.

Kesim 3

Avrupa veri koruma kurulu

Madde 68

Avrupa Veri Koruma Kurulu

1. Avrupa Veri Koruma Kurulu ('Kurul') bu Tüzük'le bir Birlik organı olarak kurulur ve tüzel kişiliğe sahiptir.
2. Kurul, Başkanı tarafından temsil edilir.
3. Kurul her üye devletin bir denetim makamı başkanı ile Avrupa Veri Koruma Denetmeni veya bunların ilgili temsilcilerinden meydana gelir.
4. Bir üye devlette birden fazla denetim makamının bu Tüzük uyarınca hükümlerin uygulanmasının izlenmesinden sorumlu olduğu hallerde, söz konusu üye devletin hukuku uyarınca bir ortak temsilci tayin edilir.
5. Komisyonun Kurul'un faaliyetleri ve toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılma hakkı bulunur. Komisyon bir temsilci tayin eder. Kurul Başkanı Kurul'un faaliyetlerini Komisyon'a iletir.
6. 65. maddede atıfta bulunulan hallerde, Avrupa Veri Koruma Denetmeni'nin yalnızca Birlik kurumları, organları, ofisleri ve

ajanslarına uygulanan ilkeler ve kurallar ile ilgili olan ve esasen bu Tüzük'ün ilkeleri ve kurallarına tekabül eden kararlarda oy hakkı bulunur.

Madde 69

Bağımsızlık

1. Kurul, 70. ve 71. maddeler uyarınca görevlerini yerine getirirken veya yetkilerini kullanırken bağımsız bir şekilde hareket eder.

2. Komisyon tarafından yapılan ve 70(1) maddesinin (b) bendinde ve 70(2) maddesinde atıfta bulunulan taleplere halel gelmeksizin, Kurul, görevlerini yerine getirirken veya yetkilerini kullanırken, hiç kimseden talimat talebinde bulunmaz ve talimat almaz.

Madde 70

Kurul'un görevleri

1. Kurul bu Tüzük'ün tutarlı bir şekilde uygulanmasını sağlar. Bu amaçla, Kurul, kendi inisiyatifiyle veya, yerinde olduğu hallerde, Komisyon'un talebi üzerine, özellikle:

(a) ulusal denetim makamlarının görevlerine halel gelmeksizin, 64 ve 65. maddelerde öngörülen hallerde bu Tüzük'ün doğru bir şekilde uygulanmasını izler ve sağlar;

(b) bu Tüzük'te değişiklik yapılmasına ilişkin herhangi bir öneri de dahil olmak üzere Birlik içerisinde kişisel verilerin korunmasıyla ilgili her türlü hususta Komisyona tavsiyede bulunur;

(c) kontrolörler, işleyiciler ve denetim makamları arasında bağlayıcı kurumsal kurallara yönelik bilgi alışverişine ilişkin format ve usuller hususunda Komisyon'a tavsiyede bulunur;

(d) kişisel verilerin linkleri, nüshaları veya kopyalarının 17(2) maddesinde atıfta bulunulan halka açık iletişim hizmetlerinden silinmesiyle ilgili usullere yönelik kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaları yayınlar;

(e) kendi inisiyatifiyle veya üyelerinden birinin talebi üzerine ya da Komisyonun talebi üzerine, bu Tüzük'ün uygulanmasına ilişkin her türlü konuyu inceler ve bu

Tüzük'ün tutarlı bir şekilde uygulanmasını teşvik etmek üzere kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaları yayınlar;

(f) 22(2) madde uyarınca profil çıkarmaya dayalı kararlara yönelik kriterler ve koşulların daha ayrıntılı olarak belirtilmesi için bu paragrafın (e) bendi uyarınca kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaları yayınlar;

(g) kişisel veri ihlallerinin tespit edilmesi ve 33(1) ve (2) maddelerinde atıfta bulunulan gereksiz gecikmenin belirlenmesine yönelik olarak ve bir kontrolör ve bir işleyicinin kişisel veri ihlali hususunda bildirimde bulunmasının gerekli olduğu özel durumlar açısından, bu paragrafın (e) bendi uyarınca kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaları yayınlar;

(h) bir kişisel veri ihlalinin 34(1) maddesinde atıfta bulunulan gerçek kişilerin hakları ve özgürlükleri açısından yüksek bir risk teşkil etmesinin muhtemel olduğu haller ile ilgili olarak, bu paragrafın (e) bendi uyarınca kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaları yayınlar;

(i) kontrolörler tarafından uyulan bağlayıcı kurumsal kurallar ve işleyiciler tarafından uyulan bağlayıcı kurumsal kurallara ve 47. maddede atıfta bulunulan ilgili veri sahiplerinin kişisel verilerinin korunmasının sağlanmasına ilişkin ek gerekliliklere dayalı olarak gerçekleştirilen kişisel veri aktarımlarına yönelik kriterler ve gereksinimlerin daha ayrıntılı olarak belirtilmesi amacıyla, bu paragrafın (e) bendi uyarınca kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaları yayınlar;

(j) 49(1) maddesine dayalı olarak gerçekleştirilen kişisel veri aktarımlarına yönelik kriterler ve gerekliliklerin daha ayrıntılı olarak belirtilmesi amacıyla, bu paragrafın (e) bendi uyarınca kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaları yayınlar;

(k) 58(1), (2) ve (3) maddelerinde atıfta bulunulan tedbirlerin uygulanması ve 83. madde uyarınca idari para cezalarının belirlenmesi ile ilgili olarak denetim makamlarına yönelik kılavuzlar hazırlar;

(l) (e) ve (f) bentlerinde atıfta bulunulan kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaların pratikte uygulanmasını gözden geçirir;

(m) 54(2) madde uyarınca bu Tüzük'e ilişkin ihlallerin gerçek kişiler tarafından bildirilmesine yönelik ortak usullerin oluşturulması hususunda, bu paragrafın (e) bendi uyarınca kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaları yayınlar;

(n) 40 ve 42. maddeler uyarınca davranış kurallarının hazırlanmasını ve veri koruma belgelendirme mekanizmaları ve veri koruma mühürleri ile işaretlerinin oluşturulmasını teşvik eder;

(o) 43. madde uyarınca belgelendirme organlarının akreditasyonunu ve düzenli aralıklarla gözden geçirilmesini gerçekleştirir ve 43(6) maddesi uyarınca akredite organların ve 42(7) maddesi uyarınca üçüncü ülkelerde kurulu bulunan akredite kontrolörler veya işleyicilerin halka açık bir sicilini tutar;

(p) 42. madde kapsamında belgelendirme organlarının akreditasyonuna yönelik olarak 43(3) maddesinde atıfta bulunulan gereklilikleri belirtir.

(q) 43(8) maddesinde atıfta bulunulan belgelendirme gerekliliklerine ilişkin bir görüşü Komisyon'a sağlar;

(r) 12(7) maddesinde atıfta bulunulan simgelere ilişkin bir görüşü Komisyon'a sağlar;

(s) bir üçüncü ülke, söz konusu üçüncü ülke içerisindeki bir bölge ya da belirtilen bir veya daha fazla sayıda sektörün veya uluslararası bir kuruluşun artık yeterli bir koruma düzeyi sağlayıp sağlamadığına ilişkin değerlendirme de dahil olmak üzere bir üçüncü ülke veya uluslararası kuruluştaki koruma düzeyinin yeterliliğinin değerlendirilmesine ilişkin bir görüşü Komisyon'a sağlar. Bu amaçla, Komisyon üçüncü ülkenin hükümeti ile yapılan yazışmalar da dahil olmak üzere söz konusu üçüncü ülke, bölge veya sektör ya da uluslararası kuruluşla ilgili gerekli tüm belgeleri Kurul'a sağlar.

(t) denetim makamlarının 64(1) maddesinde atıfta bulunulan tutarlılık mekanizması uyarınca 64(2) maddesi uyarınca sunulan konulara ilişkin olarak çıkardığı taslak kararlara ilişkin görüşler bildirir ve 66. maddede atıfta bulunulan haller de dahil olmak üzere 65. madde uyarınca bağlayıcı kararlar alır;

(u) denetim makamları arasında işbirliğini ve etkili iki taraflı ve çok taraflı bilgi ve en iyi uygulamaların paylaşımını teşvik eder;

(v) denetim makamları arasında ve, uygun olduğu hallerde, üçüncü ülkelerin denetim makamları veya uluslararası kuruluşlarla birlikte ortak eğitim programlarını teşvik eder ve personel değişimlerini kolaylaştırır;

(w) dünyadaki veri koruma denetim makamlarıyla veri koruma mevzuatı ve uygulamalarına ilişkin bilgi ve belge paylaşımını teşvik eder.

(x) 40(9) maddesi uyarınca Birlik düzeyinde hazırlanan davranış kurallarına ilişkin görüşler bildirir ve

(y) tutarlılık mekanizmasında ele alınan konular ile ilgili olarak denetim makamları ve mahkemeler tarafından alınan kararlara ilişkin halkın erişebileceği bir elektronik sicil tutar.

2. Komisyon'un Kurul'dan tavsiye talebinde bulunduğu hallerde, Komisyon konunun aciliyetini dikkate alarak bir süre sınırı belirtebilir.

3. Kurul görüşlerini, kılavuzlarını, tavsiyelerini ve en iyi uygulamalarını Komisyon'a ve 93. maddede atıfta bulunulan komiteye iletir ve bunları kamuoyuna açıklar.

4. Kurul, uygun olduğu hallerde, ilgili taraflara danışır ve onlara makul bir süre içerisinde görüşlerini bildirme olanağı tanır. Kurul, 76. maddeye hâlel gelmeksizin, istişare usulünün sonuçlarını kamuoyuna açıklar.

Madde 71

Raporlar

1. Kurul Birlik içerisinde ve, yerinde olduğu hallerde, üçüncü ülkelerde ve uluslararası kuruluşlarda işleme faaliyetine ilişkin olarak gerçek kişilerin korunması ile ilgili bir yıllık rapor hazırlar. Rapor kamuoyuna açıklanır ve Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e ve Komisyon'a iletilir.

2. Yıllık raporda 70(1) maddesinin (l) bendinde atıfta bulunulan kılavuzlar, tavsiyeler ve en iyi uygulamaların ve 65. maddede atıfta bulunulan bağlayıcı kararların pratikte uygulamasına ilişkin bir gözden geçirmeye yer verilir.

Madde 72

Usul

1. Bu Tüzük'te aksi belirtilmedikçe, Kurul kararlarını üyelerinin salt çoğunluğu ile alır.
2. Kurul kendi usul kurallarını üyelerinin üçte iki çoğunluğuyla kabul eder ve kendi işlemsel düzenlemelerini yapar.

Madde 73

Başkan

1. Kurul kendi üyeleri arasından bir başkan ve iki başkan yardımcısını salt çoğunluk ile seçer.
2. Başkan ve başkan yardımcılarının görev süresi beş yıldır ve bir kez yenilenebilir.

Madde 74

Başkanın görevleri

1. Başkanın aşağıdaki görevleri bulunur:
 - (a) Kurul'un toplantılarının düzenlenmesi ve toplantı gündeminin hazırlanması;
 - (b) Kurul tarafından 65. madde uyarınca alınan kararların baş denetim makamına ve ilgili denetim makamlarına bildirilmesi;
 - (c) 63. maddede atıfta bulunulan tutarlılık mekanizması başta olmak üzere Kurul'un görevlerinin zamanında yerine getirilmesinin sağlanması.
2. Kurul, Başkan ile başkan yardımcıları arasındaki görev dağılımını usul kurallarında ortaya koyar.

Madde 75

Sekretarya

1. Kurul'un Avrupa Veri Koruma Denetmeni tarafından sağlanan bir sekretaryası bulunur.
2. Sekretarya görevlerini tamamen Kurul Başkanı'nın talimatları üzerine gerçekleştirir.

3. Avrupa Veri Koruma Denetmeni'nin bu Tüzük'le Kurul'a verilen görevlerin yerine getirilmesine müdahil olan personeli, Avrupa Veri Koruma Denetmeni'ne verilen görevlerin yerine getirilmesine müdahil olan personelden ayrı raporlama hatlarına tabidir.

4. Uygun olduğu hallerde, Kurul ve Avrupa Veri Koruma Denetmeni bu maddenin uygulanması ve aralarındaki işbirliği koşullarının belirlenmesine yönelik olarak hazırlanan ve Avrupa Veri Koruma Denetmeni'nin bu Tüzük'le Kurul'a verilen görevlerinin yerine getirilmesine müdahil olan personeline uygulanan bir Mutabakat Zaptı hazırlar ve yayımlar.

5. Sekreteryaya, Kurul'a analitik, idari ve lojistik destek sağlar.

6. Sekreteryaya özellikle aşağıdaki hususlardan sorumludur.

(a)Kurul'un günlük çalışmaları;

(b) Kurul'un üyeleri, Başkanı ve Komisyon arasındaki iletişim;

(c) diğer kuruluşlar ve kamuoyu ile iletişim;

(d) iç ve dış iletişim için elektronik yöntemlerin kullanımı;

(e) ilgili bilgilerin çevirisi;

(f) Kurul'un toplantılarının hazırlanması ve takip edilmesi;

(g) denetim makamları arasındaki ihtilafların çözümüne ilişkin görüşler ve kararların ve Kurul tarafından kabul edilen diğer metinlerin hazırlanması, taslak haline getirilmesi ve yayımlanması.

Madde 76

Gizlilik

1. Usul kurallarında belirtildiği üzere, Kurul'un gerekli gördüğü hallerde, Kurul görüşmeleri gizlidir.

2. Kurul üyelerine, üçüncü kişilerin uzmanlarına ve temsilcilerine sunulan belgelere erişim (AT) 1049/2001 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü ile düzenlenir.

BÖLÜM VIII

Çözüm yolları, sorumluluk ve yaptırımlar

Madde 77

Bir denetim makamına şikâyetle bulunma hakkı

1. Her veri sahibi, kendisi ile alakalı kişisel verilerin işlenmesinin bu Tüzük'ü ihlal ettiğini değerlendirmesi durumunda, başka bir idari veya adli çözüm yoluna halel gelmeksizin, mutad meskeninin, iş yerinin veya iddia edilen ihlalin olduğu yerdeki üye devletteki başta olmak üzere bir denetim makamına şikâyetle bulunma hakkına sahiptir.
2. Şikâyetin yapıldığı denetim makamı 78. madde uyarınca bir adli çözüm yolu olanağı da dahil olmak üzere şikâyetin seyri ve sonucu ile ilgili olarak şikâyet sahibini bilgilendirir.

Madde 78

Bir denetim makamına karşı etkili bir kanun yoluna başvurma hakkı

1. Başka bir idari veya adli olmayan çözüm yoluna halel gelmeksizin, her gerçek veya tüzel kişinin bir denetim makamının kendileriyle ilgili yasal bağlayıcılığı olan bir kararına karşı etkili bir kanun yoluna başvurma hakkı vardır.
2. 55 ve 56. maddeler uyarınca yetkin olan denetim makamının üç ay içerisinde bir şikâyeti ele almadığı veya 77. madde uyarınca yapılan şikâyetin seyri veya sonucu hakkında veri sahibini bilgilendirmediği hallerde, her veri sahibinin, başka bir idari veya adli olmayan çözüm yoluna halel gelmeksizin, etkili bir kanun yoluna başvurma hakkı bulunur.
3. Bir denetim makamına karşı açılacak davalar denetim makamının kurulu bulunduğu üye devlet mahkemelerinde açılır.
4. Kurul'un tutarlılık mekanizmasındaki bir görüşü veya kararından sonra bir denetim makamının bir kararına karşı davaların açıldığı hallerde, denetim makamı söz konusu görüş veya kararı mahkemeye sevk eder.

Madde 79

Bir kontrolör veya işleyiciye karşı etkili bir kanun yoluna başvurma hakkı

1. Kişisel verilerinin bu Tüzük'e aykırı bir şekilde işlenmesi sonucu bu Tüzük kapsamındaki haklarının ihlal edildiğini değerlendirdiği hallerde, 77. madde uyarınca bir denetim makamına şikâyette bulunma hakkı da dahil olmak üzere mevcut idari veya adli olmayan çözüm yollarına hanel gelmeksizin, her veri sahibi etkili bir kanun yoluna başvurma hakkına sahiptir.
2. Bir kontrolör veya bir işleyiciye karşı açılacak davalar kontrolör veya işleyicinin bir işletmesinin bulunduğu üye devletin mahkemelerinde açılır. Alternatif olarak, kontrolörün veya işleyicinin bir üye devletin kamu yetkilerinin kullanımı ile ilgili olarak hareket eden bir kamu kuruluşu olması haricinde, böylesi davalar veri sahibinin mutlak meskeninin bulunduğu üye devletin mahkemelerinde açılabilir.

Madde 80

Veri sahibinin temsili

1. Veri sahibinin bir üye devlet hukuku uyarınca düzgün şekilde kurulmuş bulunan, kamu yararına yasal hedefleri bulunan ve veri sahiplerinin kişisel verilerinin korunmasına ilişkin hakları ve özgürlüklerinin korunması alanında aktif olan kar amacı gütmeyen bir organ, kuruluş veya birliğe şikayeti kendi adına yapma, 77, 78 ve 79. maddelerde atıfta bulunulan hakları kendi adına kullanma ve, üye devlet hukukunda sağlanması koşuluyla, 82. maddede atıfta bulunulan tazminat alma hakkını kullanma yetkisi verme hakkı bulunur.
2. Üye devletler bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan herhangi bir organ, kuruluş veya birliğin, bir veri sahibinin verdiği yetkiden bağımsız olarak, söz konusu üye devlette, 77. madde uyarınca yetkin olan denetim makamına şikâyette bulunma ve, bir veri sahibinin bu Tüzük kapsamındaki haklarının işleme faaliyeti sonucu ihlal edilmiş olduğunu değerlendirmesi halinde, 78 ve 79. maddelerde atıfta bulunulan hakları kullanma hakkının bulunmasını sağlayabilir.

Madde 81

Davanın ertelenmesi

1. Bir üye devletin yetkin mahkemelerinden birinin aynı kontrolör veya işleyici tarafından gerçekleştirilen bir işleme faaliyeti ile ilgili olarak aynı konu hakkında başka bir üye devletteki bir mahkemede devam eden bir davanın bulunduğu yönünde bilgisinin olduğu hallerde, söz konusu yetkin mahkeme böylesi bir davanın varlığını teyit etme üzere diğer üye devletteki mahkemeye irtibat kurar.
2. Aynı kontrolör veya işleyicinin bir işleme faaliyeti ile ilgili olarak aynı konu hakkındaki bir davanın başka bir üye devletteki bir mahkemede devam ettiği hallerde, davayı ilk ele alan mahkeme haricindeki yetkin bir mahkeme davasını erteleyebilir.
3. Bu davanın ilk derece mahkemesinde devam ettiği hallerde, davayı ilk ele alan mahkemenin söz konusu davalara ilişkin yargı yetkisinin bulunması ve hukukunun davaların birleştirilmesine olanak tanınması halinde, davayı ilk ele alan mahkeme haricindeki herhangi bir mahkeme, taraflardan birinin başvurusu üzerine, yetkisizlik kararı verebilir.

Madde 82

Tazminat hakkı ve sorumluluk

1. Bu Tüzük'e ilişkin bir ihlal sonucu maddi veya manevi zarar gören herhangi bir kişi, yaşanan zarara ilişkin olarak kontrolör veya işleyiciden tazminat alma hakkına sahiptir.
2. İşleme faaliyetine müdahil herhangi bir kontrolör bu Tüzük'ü ihlal eden işleme faaliyetinin sebep olduğu zarardan sorumludur. Bir işleyici, ancak bu Tüzük'ün özellikle işleyicilere yönelik yükümlülüklerine uyum göstermediği veya kontrolörün hukuka uygun talimatları dışında veya bu talimatlara aykırı hareket ettiği hallerde, işleme faaliyetinin sebep olduğu zarardan sorumludur.
3. Zarara sebep olan olaydan hiçbir şekilde sorumlu olmadığına kanıtlaması halinde, bir kontrolör veya işleyici bu sorumluluktan muaftır.
4. Birden fazla kontrolör veya işleyicinin ya da hem bir kontrol hem de bir işleyicinin aynı işleme faaliyetinde bulunduğu ve, 2 ve 3. paragraflar çerçevesinde, işleme faaliyetinin sebep olduğu herhangi bir zarardan sorumlu olduğu hallerde, veri sahibinin etkili bir şekilde

tazminin sağlanması amacıyla, her kontrolör veya işleyici tüm zarardan sorumlu tutulur.

5. Bir kontrolör veya işleyicinin, 4. paragraf uyarınca, yaşanan zararı eksiksiz bir şekilde tazmin ettiği hallerde, söz konusu kontrolör veya işleyicinin aynı işleme faaliyetine müdahil diğer kontrolörler veya işleyicilerden zarardan sorumlu oldukları kısma tekabül eden tazminat kısmını, 2. paragrafta ortaya konan koşullar uyarınca, isteme hakkı bulunur.

6. Tazminat alma hakkının kullanımına ilişkin davalar 79(2) maddesinde atıfta bulunulan üye devletin hukuku çerçevesinde yetkin olan mahkemelerde açılır.

Madde 83

İdari para cezaları kesilmesine ilişkin genel koşullar

1. Her denetim makamı bu Tüzük'e ilişkin olarak 4, 5 ve 6. paragraflarda atıfta bulunulan ihlaller ile ilgili olarak bu madde uyarınca idari para cezaları kesilmesinin her münferit durumda etkili, ölçülü ve caydırıcı olmasını sağlar.

2. İdari para cezaları, her münferit durumun özelliklerine dayalı olarak, 58(2) maddesinin (a) ila (h) ve (j) bentlerinde atıfta bulunulan tedbirlere ek olarak veya bu tedbirler yerine kesilir. Her münferit durumda bir idari para cezası kesilip kesilmeyeceğine karar verilirken ve idari para cezası meblağına karar verilirken, aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

(a) ilgili işleme faaliyetinin mahiyeti, kapsamı veya amacı dikkate alındığında ihlalin mahiyeti, ciddiyeti ve süresinin yanı sıra etkilenen veri sahibi sayısı ve veri sahiplerinin yaşadığı zarar düzeyi;

(b) ihlalin kasıtlı olması veya ihmalkarlıktan kaynaklanması;

(c) veri sahiplerinin yaşadığı zararın azaltılması için kontrolör veya işleyici tarafından gerçekleştirilen herhangi bir işlem;

(d) 25 ve 32. maddeler uyarınca kendileri tarafından uygulanan teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirler dikkate alındığında, kontrolörün veya işleyicinin sorumluluk derecesi;

- (e) kontrolör veya işleyicinin geçmişte konuyla ilgili ihlalleri;
- (f) ihlalin düzeltilmesi ve ihlalin olası olumsuz etkilerinin azaltılması amacı ile denetim makamı ile gerçekleştirilen işbirliği derecesi;
- (g) ihlalden etkilenen kişisel veri kategorileri;
- (h) kontrolör veya işleyicinin ihlali bildirip bildirmediği ve bildirdiyse ne ölçüde bildirdiği başta olmak üzere, denetim makamının ihlalden haberdar edilme şekli;
- (i) 58(2) maddesinde atıfta bulunulan tedbirlerin ilgili kontrolör veya işleyiciye karşı aynı konu ile ilgili olarak daha önceden alınmış olduğu hallerde, bu tedbirlere uyum;
- (j) 40. madde uyarınca onaylı davranış kurallarına veya 42. madde uyarınca onaylı belgelendirme mekanizmalarına uygun hareket edilmesi;
- (k) ihlal nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak elde edilen maddi menfaatler veya kaçınılan zararlar gibi durumun özellikleri açısından geçerli diğer ağırlaştırıcı veya hafifletici faktörler.

3. Bir kontrolör veya işleyicinin aynı veya bağlantılı işleme faaliyetlerine yönelik olarak bu Tüzük'ün çeşitli hükümlerini kasıtlı olarak veya ihmalkarlıktan dolayı ihlal etmesi durumunda, toplam idari para cezası meblağı en ağır ihlal için belirtilen meblağı aşamaz.

4. Aşağıdaki hükümlere ilişkin ihlaller, 2. paragraf uyarınca, 10.000.000 Euro'ya kadar veya, bir teşebbüs olması halinde, bir önceki mali yılın yıllık dünya çapındaki cirosunun %2'sine kadar idari para cezalarına (hangi meblağ yüksek ise, o geçerlidir) tabidir:

- (a) kontrolör veya işleyicinin 8, 11, 25 ile 39 ile 42 ve 43. maddeler uyarınca yükümlülükleri;
- (b) belgelendirme organının 42 ve 43. maddeler uyarınca yükümlülükleri;
- (c) izleme organının 41(4) maddesi uyarınca yükümlülükleri.

5. Aşağıdaki hükümlere ilişkin ihlaller, 2. paragraf uyarınca, 20.000.000 Euro'ya kadar veya, bir teşebbüs olması halinde, bir önceki mali yılın yıllık dünya çapındaki cirosunun %4'üne kadar idari para cezalarına (hangi meblağ yüksek ise, o geçerlidir) tabidir:

- (a) 5, 6, 7 ve 9. maddeler uyarınca rıza koşulları da dahil olmak üzere işleme faaliyetine ilişkin temel ilkeler;
- (b) veri sahiplerinin 12 ila 22. maddeler uyarınca hakları;
- (c) 44 ila 49. maddeler uyarınca bir üçüncü ülkedeki bir alıcıya veya bir uluslararası kuruluşu yönelik kişisel veri aktarımları;
- (d) üye devlet hukuku uyarınca Bölüm IX çerçevesinde kabul edilen her türlü yükümlülük;
- (e) 58(2) maddesi uyarınca denetim makamının bir emri veya geçici ya da kesin işleme sınırlaması veya veri akışlarını askıya almasına uyumlu hareket edilmemesi veya 58(1) maddesinin ihlal edilmesi suretiyle erişim sağlanmaması.

6. 58(2) maddesinde atıfta bulunulduğu üzere bir emirle uyumlu hareket edilmemesi, 2. paragraf uyarınca, 20.000.000 Euro'ya kadar veya, bir teşebbüs olması halinde, bir önceki mali yılın yıllık dünya çapındaki cirosunun %4'üne kadar idari para cezalarına (hangi meblağ yüksek ise, o geçerlidir) tabidir.

7. Denetleme makamlarının 58(2) maddesi uyarınca düzeltme yetkilerine hanel gelmeksizin, her üye devlet söz konusu üye devlette kurulu bulunan kamu kuruluşları ve organlara idari para cezalarının kesilip kesilemeyeceğine ve ne ölçüde kesileceğine ilişkin kurallar belirleyebilir.

8. Denetim makamının bu madde kapsamındaki yetkilerini kullanımı etkili kanun yolu ve yargı süreci de dahil olmak üzere Birlik ve üye devlet hukuku uyarınca uygun usuli güvencelere tabidir.

9. Üye devletin hukuk sisteminde idari para cezalarının hükme bağlanmadığı hallerde, bu madde para cezasının yetkin denetim makamı tarafından uygulamaya konacak ve yetkin ulusal mahkemeler tarafından kesilecek şekilde uygulanabilirken, bu kanun yollarının etkili olması ve denetim makamları tarafından kesilen idari para cezaları ile eşdeğer bir etkiye sahip olması sağlanabilir. Her halükarda, kesilen para cezaları etkili, orantılı ve caydırıcı olur. Bu üye devletler bu paragraf uyarınca kabul ettikleri kanun hükümlerini 25 Mayıs 2018 tarihine kadar ve bunları etkileyen sonraki değişiklik kanunu veya değişiklikleri, herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin, Komisyon'a bildirir.

Madde 84

Cezalar

1. Üye devletler 83. madde uyarınca idari para cezalarına tabi olmayan ihlaller başta olmak üzere bu Tüzük'e ilişkin ihlaller açısından geçerli olan diğer cezalara ilişkin kuralları belirler ve bunların uygulanmasının sağlanması amacı ile gereken tüm tedbirleri alır. Böylesi cezalar etkili, orantılı ve caydırıcı olur.
2. Her üye devlet 1. paragraf uyarınca kabul ettiği kanun hükümlerini 25 Mayıs 2018 tarihine kadar ve bunları etkileyen sonraki değişiklikleri, herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin, Komisyon'a bildirir.

BÖLÜM IX

Özel işleme durumlarına ilişkin hükümler

Madde 85

İşleme ve ifade ve bilgi edinme özgürlüğü

1. Gazetecilik amaçları ve akademik, sanatsal veya edebi anlatım amaçları doğrultusunda işleme de dahil olmak üzere, üye devletler bu Tüzük uyarınca kişisel verilerin korunması hakkı ile ifade ve bilgi edinme özgürlüğü hakkını kanunla bağdaştırır.
2. Gazetecilik amaçları veya akademik, sanatsal veya edebi anlatım amacıyla gerçekleştirilen işleme faaliyeti açısından, üye devletler, kişisel verilerin korunması hakkı ile ifade ve bilgi edinme özgürlüğünü bağdaştırma amacıyla gerekli olmaları durumunda, Bölüm II (ilkeler), Bölüm III (veri sahibinin hakları), Bölüm IV (kontrolör ve işleyici), Bölüm V (kişisel verilerin üçüncü ülkeler veya uluslararası kuruluşlara aktarılması), Bölüm VI (bağımsız denetim makamları), Bölüm VII (işbirliği ve tutarlılık) ve Bölüm IX (spesifik veri işleme durumları) ile ilgili olarak muafiyetler veya derogasyonlar sağlar.
2. Her üye devlet 2. paragraf uyarınca kabul ettiği kanun hükümlerini ve bunları etkileyen sonraki değişiklik kanunu veya değişiklikleri, herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin, Komisyon'a bildirir.

Madde 86

İşleme ve halkın resmi belgelere erişimi

Bir kamu kuruluşu veya bir kamu organı ya da bir özel organ tarafından kamu yararına gerçekleştirilen bir görevin yerine getirilmesi amacı ile tutulan resmi belgelerdeki kişisel veriler, halkın resmi belgelere erişiminin bu Tüzük uyarınca kişisel verilerin korunması hakkıyla bağdaştırılması amacıyla, kamu kuruluşu ya da organının tabi olduğu Birlik veya üye devlet hukuku uyarınca kuruluş veya organ tarafından açıklanabilir.

Madde 87

Ulusal kimlik numarasının işlenmesi

Üye devletler bir ulusal kimlik numarası veya genel uygulamaya ilişkin başka bir tanımlayıcının işlenmesine özgü koşulları da belirleyebilir. Bu durumda, ulusal kimlik numarası veya genel uygulamaya ilişkin başka bir tanımlayıcı ancak veri sahibinin bu Tüzük uyarınca hakları ve özgürlüklerine ilişkin uygun güvenceler çerçevesinde kullanılır.

Madde 88

İş bağlamındaki işleme

1. Üye devletler özellikle işe alım, kanunla ya da toplu sözleşmeler yoluyla belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi de dahil olmak üzere iş sözleşmesinin yürütülmesi, çalışma, iş yerinde eşitlik ve çeşitlilik, iş sağlığı ve güvenliğinin yönetimi, planlanması ve düzenlenmesi, işverenin veya müşterinin mallarının korunması ile ilgili amaçlar ve istihdam ile ilgili haklar ve menfaatlerin münferit ya da toplu olarak kullanımı ve bunlardan yararlanılmasına ilişkin amaçlar ve iş ilişkisinin sona erdirilmesine ilişkin amaçlar doğrultusunda çalışanların kişisel verilerinin iş bağlamında işlenmesine yönelik hakların ve özgürlüklerin korunmasının sağlanması amacıyla kanun veya toplu sözleşmeler çerçevesinde daha spesifik kurallar belirleyebilir.

2. Bu kurallar özellikle işleme faaliyetinin şeffaflığı, ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir teşebbüsler grubu veya bir işletmeler grubu içerisinde kişisel verilerin aktarılması ve iş yerindeki sistemlerin izlenmesi ile ilgili olarak veri sahibinin insanlık onuru, meşru menfaatleri ve temel haklarının güvence altına alınmasına ilişkin uygun ve spesifik tedbirleri içerir.

3. Her üye devlet 1. paragraf uyarınca kabul ettiği kanun hükümlerini 25 Mayıs 2018 tarihine kadar ve bunları etkileyen sonraki değişiklikleri, herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin, Komisyon'a bildirir.

Madde 89

Kamu yararına arşivleme amaçları, bilimsel veya tarihi araştırma amaçları ya da istatistiki amaçlar doğrultusunda işleme faaliyetine ilişkin güvenceler ve derogasyonlar

1. Kamu yararına arşivleme amaçları, bilimsel veya tarihi araştırma amaçları ya da istatistiki amaçlar doğrultusunda işleme faaliyeti bu Tüzük uyarınca veri sahibinin hakları ve özgürlükleri açısından uygun güvencelere tabidir. Bu güvenceler ile özellikle verilerin en alt düzeye indirilmesi ilkesine uygun hareket edilmesinin sağlanması amacı ile teknik ve düzenlemeye ilişkin tedbirlerin uygulamaya konması sağlanır. Bu amaçların bu şekilde yerine getirilebilmesi koşuluyla, bu tedbirler takma ad kullanımını içerebilir. Bu amaçların veri sahiplerinin teşhis edilmesine olanak tanımayan veya artık olanak tanımayan ek işleme faaliyetleri ile yakalandığı hallerde, söz konusu amaçlar bu şekilde yakalanır.

2. Kişisel verilerin bilimsel veya tarihi araştırma amaçları ya da istatistiki amaçlar doğrultusunda işlendiği hallerde, Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde, 15, 16, 18 ve 21. maddelerde atıfta bulunulan hakların spesifik amaçlara ulaşılmasını imkansız hale getirmesinin veya ulaşılmasına ciddi şekilde zarar vermesinin muhtemel olduğu ve derogasyonların bu amaçlara ulaşılması için gerekli olduğu ölçüde, bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan koşullar ve güvencelere tabi olarak böylesi haklardan derogasyonlar sağlanabilir.

3. Kişisel verilerin kamu yararına arşivleme amaçları doğrultusunda işlendiği hallerde, Birlik veya üye devlet hukuku çerçevesinde, 15, 16, 18, 19, 20 ve 21. maddelerde atıfta bulunulan hakların spesifik amaçların yakalanmasını imkansız hale getirmesinin veya yakalanmasına ciddi şekilde zarar vermesinin muhtemel olduğu ve derogasyonların bu amaçların yakalanması için gerekli olduğu ölçüde, bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan koşullar ve güvencelere tabi olarak böylesi haklardan derogasyonlar sağlanabilir.

4. 2 ve 3. paragrafta atıfta bulunulan işleme faaliyetinin aynı zamanda başka bir amaca hizmet ettiği hallerde, derogasyonlar

yalnızca bu paragraflarda atıfta bulunulan amaçlara yönelik işleme faaliyetine uygulanır.

Madde 90

Gizlilik yükümlülükleri

1. Üye devletler, kişisel verilerin korunması hakkı ile gizlilik yükümlülüğünün bağdaştırılması amacı ile gerekli ve orantılı olduğu hallerde, Birlik veya üye devlet hukuku ya da ulusal yetkin makamlar tarafından koyulan kurallar çerçevesinde bir mesleki gizlilik yükümlülüğüne ya da diğer eşdeğer gizlilik yükümlülüklerine tabi kontrolörler veya işleyiciler ile ilgili olarak denetim makamlarının 58(1) maddesinin (e) ve (f) bentlerinde belirtilen yetkilerini ortaya koymak üzere spesifik kurallar kabul edebilir. Bu kurallar yalnızca kontrolör veya işleyicinin bu gizlilik yükümlülüğü kapsamına giren bir faaliyet sonucu aldığı veya bu faaliyet esnasında elde ettiği kişisel veriler açısından uygulanır.

2. Her üye devlet 1. paragraf uyarınca kabul edilen kuralları 25 Mayıs 2018 tarihine kadar ve bunları etkileyen sonraki değişiklikleri, herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin, Komisyon'a bildirir.

Madde 91

Kiliseler ve dini cemiyetlerin mevcut veri koruma kuralları

1. Bir üye devlet içerisinde kiliseler ve dini cemiyetler ya da toplulukların, bu Tüzük'ün yürürlüğe giriş tarihinde, gerçek kişilerin işleme faaliyeti ile ilgili olarak korunmasına ilişkin kapsamlı kurallar uyguladığı hallerde, söz konusu kuralların bu Tüzük'e uygun hale getirilmesi koşuluyla, ilgili kurallar uygulanmaya devam edebilir.

2. Bu maddenin 1. paragrafı uyarınca kapsamlı kurallar uygulayan kiliseler ve dini cemiyetler, bu Tüzük'ün Bölüm VI'sında ortaya konan şartları yerine getirmesi koşuluyla, spesifik olabilecek bağımsız bir denetim makamının denetimine tabidir.

BÖLÜM X

Yetki devrine dayanan tasarruflar ve uygulama

tasarrufları

Madde 92

Yetki devrinin uygulaması

1. Yetki devrine dayanan tasarrufları kabul etme yetkisi bu maddede belirtilen koşullara tabi olarak Komisyon'a verilir.
2. 12(8) maddesi ve 43(8) maddesinde atıfta bulunulan yetki devri 24 Mayıs 2016 tarihinden itibaren belirsiz bir süre boyunca Komisyon'a verilir.
3. 12(8) maddesi ve 43(8) maddesinde atıfta bulunulan yetki devri Avrupa Parlamentosu veya Konsey tarafından herhangi bir zamanda kaldırılabilir. Bir kaldırma kararı söz konusu kararda belirtilen yetki devrini sona erdirir. Bu karar Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanmasından sonraki gün veya kararda belirtilen sonraki bir tarihte yürürlüğe girer. Karar halihazırda yürürlükte bulunan yetki devrine dayanan tasarrufların geçerliliğini etkilemez.
4. Komisyon, yetki devrine dayanan bir tasarrufu kabul eder etmez, bunu eş zamanlı olarak Avrupa Parlamentosu ve Konsey'e iletir.
5. 12(8) maddesi ve 43(8) maddesi uyarınca kabul edilen yetki devrine dayanan bir tasarruf, ancak söz konusu tasarrufun Avrupa Parlamentosu ve Konsey'e iletilmesinden itibaren üç aylık bir süre içerisinde Avrupa Parlamentosu ya da Konsey tarafından herhangi bir itirazda bulunulmaması durumunda ya da, söz konusu sürenin dolmasından önce, hem Avrupa Parlamentosu hem de Konsey'in itirazda bulunmayacağını Komisyon'a bildirmesi halinde, yürürlüğe girer. Bu süre Avrupa Parlamentosu veya Konsey'in inisiyatifiyle üç ay uzatılır.

Madde 93

Komite usulü

1. Komisyona bir komite tarafından destek olunur. Söz konusu komite, AB 182/2011 sayılı Tüzük kapsamında bir komitedir.
Avrupa Birliği Resmi Gazetesi 4.5.201
2. Bu paragrafa atıfta bulunulan hallerde, AB 182/2011 sayılı Tüzük'ün 5. maddesi uygulanır.
3. Bu paragrafa atıfta bulunulan hallerde, AB 182/2011 sayılı Tüzük'ün 8. maddesi, ilgili Tüzük'ün 5. maddesi ile bağlantılı olarak, uygulanır.

BÖLÜM XI

Nihai hükümler

Madde 94

95/46/AT sayılı Direktif'in yürürlükten kaldırılması

1. 95/46/AT sayılı Direktif 25 Mayıs 2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.
2. Yürürlükten kaldırılan Direktif'e yapılan atıflar bu Tüzük'e yapılmış sayılır. 95/46/AT sayılı Direktif'in 29. maddesi ile kurulan Kişisel Verilerin İşlenmesiyle ilgili olarak Bireylerin Korunması hakkında Çalışma Grubuna yapılan atıflar bu Tüzük'le kurulan Avrupa Veri Koruma Kurulu'na yapılmış sayılır.

Madde 95

2002/58/AT sayılı Direktif'le ilişki

Bu Tüzük, Birlik içerisinde kamu iletişim ağlarında halka açık elektronik iletişim hizmetlerinin sağlanması ile bağlantılı işleme faaliyeti hususunda, gerçek veya tüzel kişilere, 2002/58/AT sayılı Direktif'te belirtilen aynı hedefe özgü yükümlülüklerle tabi buldukları konular ile ilgili olarak, ek yükümlülükler getiremez.

Madde 96

Önceden imzalanan anlaşmalarla ilişki

Kişisel verilerin üçüncü ülkelere veya uluslararası kuruluşlara aktarılması hususunda üye devletler tarafından 24 Mayıs 2016 tarihinden önce imzalanan ve bu tarihten önce geçerli Birlik hukukuna uyumlu olan uluslararası anlaşmalar değiştirilene, yenilenene veya yürürlükten kaldırılana kadar yürürlükte kalır.

Madde 97

Komisyon raporları

1. Komisyon bu Tüzük'ün değerlendirilmesi ve gözden geçirilmesine ilişkin bir raporu, 25 Mayıs 2020 tarihine kadar ve bu tarihten sonra dört yılda bir, Avrupa Parlamentosu ve Konsey'e sunar. Raporlar kamuoyuna açıklanır.

2. 1. paragrafta atıfta bulunulan değerlendirmeler ve gözden geçirmeler bağlamında, Komisyon özellikle aşağıdaki hususların uygulanması ve işleyişini inceler:

(a) bu Tüzük'ün 45(3) maddesi uyarınca alınan kararlar ve 95/46/AT sayılı Direktif'in 25(6) maddesine dayalı olarak alınan kararlar başta olmak üzere, kişisel verilerin üçüncü ülkelere veya uluslararası kuruluşlara aktarılmasına ilişkin Bölüm V;

(b) işbirliği ve tutarlılığa ilişkin Bölüm VII.

3. 1. paragraftaki amaç doğrultusunda, Komisyon üye devletlerden ve denetim makamlarından bilgi talep edebilir.

4. Komisyon, 1 ve 2. paragraflarda atıfta bulunulan değerlendirmeler ve gözden geçirmeleri gerçekleştirirken, Avrupa Parlamentosu, Konsey ve diğer ilgili organlar veya kaynakların görüşleri ve bulgularını dikkate alır.

5. Komisyon, gerekmesi halinde, özellikle bilgi teknolojisindeki gelişmeleri dikkate alarak ve bilgi toplumundaki ilerleme durumu ışığında, bu Tüzük'te değişiklik yapılmasına ilişkin uygun önerilerde bulunur.

Madde 98

Birliğin veri korumaya ilişkin diğer hukuki tasarruflarının gözden geçirilmesi

Komisyon, uygun olduğu hallerde, gerçek kişilerin işleme faaliyetleri ile alakalı olarak standart ve tutarlı bir şekilde korunmasının sağlanması amacıyla, Birliğin kişisel verilerin korunmasına ilişkin diğer hukuki tasarruflarında değişiklik yapılmasına yönelik yasal önerilerde bulunur. Bu husus, özellikle gerçek kişilerin Birlik kurumları, organları, ofisleri ve ajansları tarafından gerçekleştirilen işleme faaliyetleri ile alakalı olarak korunması ve söz konusu verilerin serbest dolaşımına ilişkin kurullarla ilgilidir.

Madde 99

Yürürlük ve uygulama

1. Bu Tüzük, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlandığı günden sonraki yirminci gün yürürlüğe girer.

2. Bu Tüzük 25 Mayıs 2018 tarihinden itibaren uygulanır.

Bu Tüzük bütün unsurlarıyla bağlayıcıdır ve tüm üye devletlerde doğrudan uygulanır.

L Avrupa Birliği Resmi Gazetesi 4.5.201

Brüksel'de 27 Nisan 2016 tarihinde düzenlenmiştir.

Avrupa Parlamentosu adına
Başkan
M. SCHULZ

Konsey adına
Başkan
J.A. HENNIS- PLASSCHAERT

Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (Orjinal Metin)

REGULATION (EU) 2016/679 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND
OF THE COUNCIL

of 27 April 2016

on the protection of natural persons with regard to the processing of
personal data and on the free movement of such data, and
repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation)

(Text with EEA relevance)

Chapter 1: General provisions

Article 1: Subject-matter and objectives

Article 2: Material scope

Article 3: Territorial scope

Article 4: Definitions

Chapter 2: Principles

Article 5: Principles relating to processing of personal data

Article 6: Lawfulness of processing

Article 7: Conditions for consent

Article 8: Conditions applicable to child's consent in relation
to information society services

Article 9: Processing of special categories of personal data

Article 10: Processing of personal data relating to criminal
convictions and offences

Article 11: Processing which does not require identification

Chapter 3: Rights of the data subject

Section 1: Transparency and modalities

Article 12: Transparent information, communication and
modalities for the exercise of the rights of the data subject

Section 2: Information and access to personal data

Article 13: Information to be provided where personal data
are collected from the data subject

Article 14: Information to be provided where personal data
have not been obtained from the data subject

Article 15: Right of access by the data subject

Section 3: Rectification and erasure

Article 16: Right to rectification

Article 17: Right to erasure ('right to be forgotten')

Article 18: Right to restriction of processing

Article 19: Notification obligation regarding rectification or erasure of personal data or restriction of processing

Article 20: Right to data portability

Section 4: Right to object and automated individual decision-making

Article 21: Right to object

Article 22: Automated individual decision-making, including profiling

Section 5: Restrictions

Article 23: Restrictions

Chapter 4: Controller and processor

Section 1: General obligations

Article 24: Responsibility of the controller

Article 25: Data protection by design and by default

Article 26: Joint controllers

Article 27: Representatives of controllers or processors not established in the Union

Article 28: Processor

Article 29: Processing under the authority of the controller or processor

Article 30: Records of processing activities

Article 31: Cooperation with the supervisory authority

Section 2: Security of personal data

Article 32: Security of processing

Article 33: Notification of a personal data breach to the supervisory authority

Article 34: Communication of a personal data breach to the data subject

Section 3: Data protection impact assessment and prior consultation

Article 35: Data protection impact assessment

Article 36: Prior consultation

Section 4: Data protection officer

Article 37: Designation of the data protection officer

Article 38: Position of the data protection officer

Article 39: Tasks of the data protection officer

Section 5: Codes of conduct and certification

Article 40: Codes of conduct

Article 41: Monitoring of approved codes of conduct

Article 42: Certification

Article 43: Certification bodies

Chapter 5: Transfers of personal data to third countries or international organisations

Article 44: General principle for transfers

Article 45: Transfers on the basis of an adequacy decision

Article 46: Transfers subject to appropriate safeguards

Article 47: Binding corporate rules

Article 48: Transfers or disclosures not authorised by Union

law

Article 49: Derogations for specific situations

Article 50: International cooperation for the protection of personal data

Chapter 6: Independent supervisory authorities

Section 1: Independent status

Article 51: Supervisory authority

Article 52: Independence

Article 53: General conditions for the members of the supervisory authority

Article 54: Rules on the establishment of the supervisory authority

Section 2: Competence, tasks and powers

Article 55: Competence

Article 56: Competence of the lead supervisory authority

Article 57: Tasks

Article 58: Powers

Article 59: Activity reports

Chapter 7: Cooperation and consistency

Section 1: Cooperation

Article 60: Cooperation between the lead supervisory authority and the other supervisory authorities concerned

Article 61: Mutual assistance

Article 62: Joint operations of supervisory authorities

Section 2: Consistency

Article 63: Consistency mechanism

Article 64: Opinion of the Board

Article 65: Dispute resolution by the Board

Article 66: Urgency procedure

Article 67: Exchange of information

Section 3: European data protection board

Article 68: European data protection board

Article 69: Independence

Article 70: Tasks of the Board

Article 71: Reports

Article 72: Procedure

Article 73: Chair

Article 74: Tasks of the Chair

Article 75: Secretariat

Article 76: Confidentiality

Chapter 8: Remedies, liability and penalties

Article 77: Right to lodge a complaint with a supervisory authority

Article 78: Right to an effective judicial remedy against a supervisory authority

Article 79: Right to an effective judicial remedy against a controller or processor

Article 80: Representation of data subjects

Article 81: Suspension of proceedings

Article 82: Right to compensation and liability

Article 83: General conditions for imposing administrative fines

Article 84: Penalties

Chapter 9: Provisions relating to specific processing situations

Article 85: Processing and freedom of expression and information

Article 86: Processing and public access to official documents

Article 87: Processing of the national identification number

Article 88: Processing in the context of employment

Article 89: Safeguards and derogations relating to processing for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes

Article 90: Obligations of secrecy

Article 91: Existing data protection rules of churches and religious associations

Chapter 10: Delegated acts and implementing acts

Article 92: Exercise of the delegation

Article 93: Committee procedure

Chapter 11: Final provisions

Article 94: Repeal of Directive 95/46/EC

Article 95: Relationship with Directive 2002/58/EC

Article 96: Relationship with previously concluded Agreements

Article 97: Commission reports

Article 98: Review of other Union legal acts on data protection

Article 99: Entry into force and application

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union, and in particular Article 16 thereof,

Having regard to the proposal from the European Commission,

After transmission of the draft legislative act to the national parliaments,

Having regard to the opinion of the European Economic and Social Committee ⁽¹⁴³⁾,

Having regard to the opinion of the Committee of the Regions ⁽¹⁴⁴⁾,

Acting in accordance with the ordinary legislative procedure ⁽¹⁴⁵⁾,
Whereas:

(1) The protection of natural persons in relation to the processing of personal data is a fundamental right. Article 8(1) of the Charter of Fundamental Rights of the European Union (the 'Charter') and Article 16(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU) provide that everyone has the right to the protection of personal data concerning him or her.

(2) The principles of, and rules on the protection of natural persons with regard to the processing of their personal data should, whatever their nationality or residence, respect their fundamental rights and freedoms, in particular their right to the protection of personal data. This Regulation is intended to contribute to the accomplishment of an area of freedom, security and justice and of an economic union, to economic and social progress, to the strengthening and the convergence of the economies within the internal market, and to the well-being of natural persons.

(1) ¹⁴³ OJ C 229, 31.7.2012, p. 90.

¹⁴⁴ OJ C 391, 18.12.2012, p. 127

(2) ¹⁴⁵ Position of the European Parliament of 12 March 2014 (not yet published in the Official Journal) and position of the Council at first reading of 8 April 2016 (not yet published in the Official Journal). Position of the European Parliament of 14 April 2016.

(3) Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁴⁶⁾ seeks to harmonise the protection of fundamental rights and freedoms of natural persons in respect of processing activities and to ensure the free flow of personal data between Member States.

(4) The processing of personal data should be designed to serve mankind. The right to the protection of personal data is not an absolute right; it must be considered in relation to its function in society and be balanced against other fundamental rights, in accordance with the principle of proportionality. This Regulation respects all fundamental rights and observes the freedoms and principles recognised in the Charter as enshrined in the Treaties, in particular the respect for private and family life, home and communications, the protection of personal data, freedom of thought, conscience and religion, freedom of expression and information, freedom to conduct a business, the right to an effective remedy and to a fair trial, and cultural, religious and linguistic diversity.

(5) The economic and social integration resulting from the functioning of the internal market has led to a substantial increase in cross-border flows of personal data. The exchange of personal data between public and private actors, including natural persons, associations and undertakings across the Union has increased. National authorities in the Member States are being called upon by Union law to cooperate and exchange personal data so as to be able to perform their duties or carry out tasks on behalf of an authority in another Member State.

(6) Rapid technological developments and globalisation have brought new challenges for the protection of personal data. The scale of the collection and sharing of personal data has increased significantly. Technology allows both private companies and public authorities to make use of personal data on an unprecedented scale in order to pursue their activities. Natural persons increasingly make personal information available publicly and globally. Technology has transformed both the economy and social life, and should

(3) ¹⁴⁶ Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (OJ L 281, 23.11.1995, p. 31).

further facilitate the free flow of personal data within the Union and the transfer to third countries and international organisations, while ensuring a high level of the protection of personal data.

(7) Those developments require a strong and more coherent data protection framework in the Union, backed by strong enforcement, given the importance of creating the trust that will allow the digital economy to develop across the internal market. Natural persons should have control of their own personal data. Legal and practical certainty for natural persons, economic operators and public authorities should be enhanced.

(8) Where this Regulation provides for specifications or restrictions of its rules by Member State law, Member States may, as far as necessary for coherence and for making the national provisions comprehensible to the persons to whom they apply, incorporate elements of this Regulation into their national law.

(9) The objectives and principles of Directive 95/46/EC remain sound, but it has not prevented fragmentation in the implementation of data protection across the Union, legal uncertainty or a widespread public perception that there are significant risks to the protection of natural persons, in particular with regard to online activity. Differences in the level of protection of the rights and freedoms of natural persons, in particular the right to the protection of personal data, with regard to the processing of personal data in the Member States may prevent the free flow of personal data throughout the Union. Those differences may therefore constitute an obstacle to the pursuit of economic activities at the level of the Union, distort competition and impede authorities in the discharge of their responsibilities under Union law. Such a difference in levels of protection is due to the existence of differences in the implementation and application of Directive 95/46/EC.

(10) In order to ensure a consistent and high level of protection of natural persons and to remove the obstacles to flows of personal data within the Union, the level of protection of the rights and freedoms of natural persons with regard to the processing of such data should be equivalent in all Member States. Consistent and homogenous application of

the rules for the protection of the fundamental rights and freedoms of natural persons with regard to the processing of personal data should be ensured throughout the Union. Regarding the processing of personal data for compliance with a legal obligation, for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller, Member States should be allowed to maintain or introduce national provisions to further specify the application of the rules of this Regulation. In conjunction with the general and horizontal law on data protection implementing Directive 95/46/EC, Member States have several sector-specific laws in areas that need more specific provisions. This Regulation also provides a margin of manoeuvre for Member States to specify its rules, including for the processing of special categories of personal data ('sensitive data'). To that extent, this Regulation does not exclude Member State law that sets out the circumstances for specific processing situations, including determining more precisely the conditions under which the processing of personal data is lawful.

(11) Effective protection of personal data throughout the Union requires the strengthening and setting out in detail of the rights of data subjects and the obligations of those who process and determine the processing of personal data, as well as equivalent powers for monitoring and ensuring compliance with the rules for the protection of personal data and equivalent sanctions for infringements in the Member States.

(12) Article 16(2) TFEU mandates the European Parliament and the Council to lay down the rules relating to the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and the rules relating to the free movement of personal data.

(13) In order to ensure a consistent level of protection for natural persons throughout the Union and to prevent divergences hampering the free movement of personal data within the internal market, a Regulation is necessary to provide legal certainty and transparency for economic operators, including micro, small and medium-sized enterprises, and to provide natural persons in all Member States with the same level of legally enforceable rights and obligations and

responsibilities for controllers and processors, to ensure consistent monitoring of the processing of personal data, and equivalent sanctions in all Member States as well as effective cooperation between the supervisory authorities of different Member States. The proper functioning of the internal market requires that the free movement of personal data within the Union is not restricted or prohibited for reasons connected with the protection of natural persons with regard to the processing of personal data. To take account of the specific situation of micro, small and medium-sized enterprises, this Regulation includes a derogation for organisations with fewer than 250 employees with regard to record-keeping. In addition, the Union institutions and bodies, and Member States and their supervisory authorities, are encouraged to take account of the specific needs of micro, small and medium-sized enterprises in the application of this Regulation. The notion of micro, small and medium-sized enterprises should draw from Article 2 of the Annex to Commission Recommendation 2003/361/EC⁽¹⁴⁷⁾.

(14) The protection afforded by this Regulation should apply to natural persons, whatever their nationality or place of residence, in relation to the processing of their personal data. This Regulation does not cover the processing of personal data which concerns legal persons and in particular undertakings established as legal persons, including the name and the form of the legal person and the contact details of the legal person.

(15) In order to prevent creating a serious risk of circumvention, the protection of natural persons should be technologically neutral and should not depend on the techniques used. The protection of natural persons should apply to the processing of personal data by automated means, as well as to manual processing, if the personal data are contained or are intended to be contained in a filing system. Files or sets of files, as well as their cover pages, which are not structured according to specific criteria should not fall within the scope of this Regulation.

(16) This Regulation does not apply to issues of protection of fundamental rights and freedoms or the free flow

(1)¹⁴⁷ Commission Recommendation of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises (C(2003) 1422) (OJ L 124, 20.5.2003, p. 36).

of personal data related to activities which fall outside the scope of Union law, such as activities concerning national security. This Regulation does not apply to the processing of personal data by the Member States when carrying out activities in relation to the common foreign and security policy of the Union.

(17) Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁴⁸⁾ applies to the processing of personal data by the Union institutions, bodies, offices and agencies. Regulation (EC) No 45/2001 and other Union legal acts applicable to such processing of personal data should be adapted to the principles and rules established in this Regulation and applied in the light of this Regulation. In order to provide a strong and coherent data protection framework in the Union, the necessary adaptations of Regulation (EC) No 45/2001 should follow after the adoption of this Regulation, in order to allow application at the same time as this Regulation.

(18) This Regulation does not apply to the processing of personal data by a natural person in the course of a purely personal or household activity and thus with no connection to a professional or commercial activity. Personal or household activities could include correspondence and the holding of addresses, or social networking and online activity undertaken within the context of such activities. However, this Regulation applies to controllers or processors which provide the means for processing personal data for such personal or household activities.

(19) The protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, including the safeguarding against and the prevention of threats to public security and the free movement of such data, is the subject of a specific Union legal act. This Regulation should not, therefore, apply to processing activities

(2) ¹⁴⁸ Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2000 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data by the Community institutions and bodies and on the free movement of such data (OJ L 8, 12.1.2001, p. 1).

for those purposes. However, personal data processed by public authorities under this Regulation should, when used for those purposes, be governed by a more specific Union legal act, namely Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁴⁹⁾. Member States may entrust competent authorities within the meaning of Directive (EU) 2016/680 with tasks which are not necessarily carried out for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, including the safeguarding against and prevention of threats to public security, so that the processing of personal data for those other purposes, in so far as it is within the scope of Union law, falls within the scope of this Regulation.

With regard to the processing of personal data by those competent authorities for purposes falling within scope of this Regulation, Member States should be able to maintain or introduce more specific provisions to adapt the application of the rules of this Regulation. Such provisions may determine more precisely specific requirements for the processing of personal data by those competent authorities for those other purposes, taking into account the constitutional, organisational and administrative structure of the respective Member State. When the processing of personal data by private bodies falls within the scope of this Regulation, this Regulation should provide for the possibility for Member States under specific conditions to restrict by law certain obligations and rights when such a restriction constitutes a necessary and proportionate measure in a democratic society to safeguard specific important interests including public security and the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, including the safeguarding against and the prevention of threats to public

(1) ¹⁴⁹ Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and the free movement of such data and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA (see page 89 of this Official Journal).

security. This is relevant for instance in the framework of anti-money laundering or the activities of forensic laboratories.

(20) While this Regulation applies, inter alia, to the activities of courts and other judicial authorities, Union or Member State law could specify the processing operations and processing procedures in relation to the processing of personal data by courts and other judicial authorities. The competence of the supervisory authorities should not cover the processing of personal data when courts are acting in their judicial capacity, in order to safeguard the independence of the judiciary in the performance of its judicial tasks, including decision-making. It should be possible to entrust supervision of such data processing operations to specific bodies within the judicial system of the Member State, which should, in particular ensure compliance with the rules of this Regulation, enhance awareness among members of the judiciary of their obligations under this Regulation and handle complaints in relation to such data processing operations.

(21) This Regulation is without prejudice to the application of Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁵⁰⁾, in particular of the liability rules of intermediary service providers in Articles 12 to 15 of that Directive. That Directive seeks to contribute to the proper functioning of the internal market by ensuring the free movement of information society services between Member States.

(22) Any processing of personal data in the context of the activities of an establishment of a controller or a processor in the Union should be carried out in accordance with this Regulation, regardless of whether the processing itself takes place within the Union. Establishment implies the effective and real exercise of activity through stable arrangements. The legal form of such arrangements, whether through a branch or a subsidiary with a legal personality, is not the determining factor in that respect.

(2) ¹⁵⁰ Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market ('Directive on electronic commerce') (OJ L 178, 17.7.2000, p. 1).

(23) In order to ensure that natural persons are not deprived of the protection to which they are entitled under this Regulation, the processing of personal data of data subjects who are in the Union by a controller or a processor not established in the Union should be subject to this Regulation where the processing activities are related to offering goods or services to such data subjects irrespective of whether connected to a payment. In order to determine whether such a controller or processor is offering goods or services to data subjects who are in the Union, it should be ascertained whether it is apparent that the controller or processor envisages offering services to data subjects in one or more Member States in the Union. Whereas the mere accessibility of the controller's, processor's or an intermediary's website in the Union, of an email address or of other contact details, or the use of a language generally used in the third country where the controller is established, is insufficient to ascertain such intention, factors such as the use of a language or a currency generally used in one or more Member States with the possibility of ordering goods and services in that other language, or the mentioning of customers or users who are in the Union, may make it apparent that the controller envisages offering goods or services to data subjects in the Union.

(24) The processing of personal data of data subjects who are in the Union by a controller or processor not established in the Union should also be subject to this Regulation when it is related to the monitoring of the behaviour of such data subjects in so far as their behaviour takes place within the Union. In order to determine whether a processing activity can be considered to monitor the behaviour of data subjects, it should be ascertained whether natural persons are tracked on the internet including potential subsequent use of personal data processing techniques which consist of profiling a natural person, particularly in order to take decisions concerning her or him or for analysing or predicting her or his personal preferences, behaviours and attitudes.

(25) Where Member State law applies by virtue of public international law, this Regulation should also apply to a controller not established in the Union, such as in a Member State's diplomatic mission or consular post.

(26) The principles of data protection should apply to any information concerning an identified or identifiable natural person. Personal data which have undergone pseudonymisation, which could be attributed to a natural person by the use of additional information should be considered to be information on an identifiable natural person. To determine whether a natural person is identifiable, account should be taken of all the means reasonably likely to be used, such as singling out, either by the controller or by another person to identify the natural person directly or indirectly. To ascertain whether means are reasonably likely to be used to identify the natural person, account should be taken of all objective factors, such as the costs of and the amount of time required for identification, taking into consideration the available technology at the time of the processing and technological developments. The principles of data protection should therefore not apply to anonymous information, namely information which does not relate to an identified or identifiable natural person or to personal data rendered anonymous in such a manner that the data subject is not or no longer identifiable. This Regulation does not therefore concern the processing of such anonymous information, including for statistical or research purposes.

(27) This Regulation does not apply to the personal data of deceased persons. Member States may provide for rules regarding the processing of personal data of deceased persons.

(28) The application of pseudonymisation to personal data can reduce the risks to the data subjects concerned and help controllers and processors to meet their data-protection obligations. The explicit introduction of 'pseudonymisation' in this Regulation is not intended to preclude any other measures of data protection.

(29) In order to create incentives to apply pseudonymisation when processing personal data, measures of pseudonymisation should, whilst allowing general analysis, be possible within the same controller when that controller has taken technical and organisational measures necessary to ensure, for the processing concerned, that this Regulation is implemented, and that additional information for attributing the personal data to a specific data subject is kept separately.

The controller processing the personal data should indicate the authorised persons within the same controller.

(30) Natural persons may be associated with online identifiers provided by their devices, applications, tools and protocols, such as internet protocol addresses, cookie identifiers or other identifiers such as radio frequency identification tags. This may leave traces which, in particular when combined with unique identifiers and other information received by the servers, may be used to create profiles of the natural persons and identify them.

(31) Public authorities to which personal data are disclosed in accordance with a legal obligation for the exercise of their official mission, such as tax and customs authorities, financial investigation units, independent administrative authorities, or financial market authorities responsible for the regulation and supervision of securities markets should not be regarded as recipients if they receive personal data which are necessary to carry out a particular inquiry in the general interest, in accordance with Union or Member State law. The requests for disclosure sent by the public authorities should always be in writing, reasoned and occasional and should not concern the entirety of a filing system or lead to the interconnection of filing systems. The processing of personal data by those public authorities should comply with the applicable data-protection rules according to the purposes of the processing.

(32) Consent should be given by a clear affirmative act establishing a freely given, specific, informed and unambiguous indication of the data subject's agreement to the processing of personal data relating to him or her, such as by a written statement, including by electronic means, or an oral statement. This could include ticking a box when visiting an internet website, choosing technical settings for information society services or another statement or conduct which clearly indicates in this context the data subject's acceptance of the proposed processing of his or her personal data. Silence, pre-ticked boxes or inactivity should not therefore constitute consent. Consent should cover all processing activities carried out for the same purpose or purposes. When the processing has multiple purposes, consent should be given for all of them. If the data subject's consent is to be given following a request

by electronic means, the request must be clear, concise and not unnecessarily disruptive to the use of the service for which it is provided.

(33) It is often not possible to fully identify the purpose of personal data processing for scientific research purposes at the time of data collection. Therefore, data subjects should be allowed to give their consent to certain areas of scientific research when in keeping with recognised ethical standards for scientific research. Data subjects should have the opportunity to give their consent only to certain areas of research or parts of research projects to the extent allowed by the intended purpose.

(34) Genetic data should be defined as personal data relating to the inherited or acquired genetic characteristics of a natural person which result from the analysis of a biological sample from the natural person in question, in particular chromosomal, deoxyribonucleic acid (DNA) or ribonucleic acid (RNA) analysis, or from the analysis of another element enabling equivalent information to be obtained.

(35) Personal data concerning health should include all data pertaining to the health status of a data subject which reveal information relating to the past, current or future physical or mental health status of the data subject. This includes information about the natural person collected in the course of the registration for, or the provision of, health care services as referred to in Directive 2011/24/EU of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁵¹⁾ to that natural person; a number, symbol or particular assigned to a natural person to uniquely identify the natural person for health purposes; information derived from the testing or examination of a body part or bodily substance, including from genetic data and biological samples; and any information on, for example, a disease, disability, disease risk, medical history, clinical treatment or the physiological or biomedical state of the data subject independent of its source, for example from a physician or other health professional, a hospital, a medical device or an in vitro diagnostic test.

¹⁵¹ Directive 2011/24/EU of the European Parliament and of the Council of 9 March 2011 on the application of patients' rights in cross-border healthcare (OJ L 88, 4.4.2011, p. 45).

(36) The main establishment of a controller in the Union should be the place of its central administration in the Union, unless the decisions on the purposes and means of the processing of personal data are taken in another establishment of the controller in the Union, in which case that other establishment should be considered to be the main establishment. The main establishment of a controller in the Union should be determined according to objective criteria and should imply the effective and real exercise of management activities determining the main decisions as to the purposes and means of processing through stable arrangements. That criterion should not depend on whether the processing of personal data is carried out at that location. The presence and use of technical means and technologies for processing personal data or processing activities do not, in themselves, constitute a main establishment and are therefore not determining criteria for a main establishment. The main establishment of the processor should be the place of its central administration in the Union or, if it has no central administration in the Union, the place where the main processing activities take place in the Union. In cases involving both the controller and the processor, the competent lead supervisory authority should remain the supervisory authority of the Member State where the controller has its main establishment, but the supervisory authority of the processor should be considered to be a supervisory authority concerned and that supervisory authority should participate in the cooperation procedure provided for by this Regulation. In any case, the supervisory authorities of the Member State or Member States where the processor has one or more establishments should not be considered to be supervisory authorities concerned where the draft decision concerns only the controller. Where the processing is carried out by a group of undertakings, the main establishment of the controlling undertaking should be considered to be the main establishment of the group of undertakings, except where the purposes and means of processing are determined by another undertaking.

(37) A group of undertakings should cover a controlling undertaking and its controlled undertakings, whereby the controlling undertaking should be the undertaking which can exert a dominant influence over the other undertakings by

virtue, for example, of ownership, financial participation or the rules which govern it or the power to have personal data protection rules implemented. An undertaking which controls the processing of personal data in undertakings affiliated to it should be regarded, together with those undertakings, as a group of undertakings.

(38) Children merit specific protection with regard to their personal data, as they may be less aware of the risks, consequences and safeguards concerned and their rights in relation to the processing of personal data. Such specific protection should, in particular, apply to the use of personal data of children for the purposes of marketing or creating personality or user profiles and the collection of personal data with regard to children when using services offered directly to a child. The consent of the holder of parental responsibility should not be necessary in the context of preventive or counselling services offered directly to a child.

(39) Any processing of personal data should be lawful and fair. It should be transparent to natural persons that personal data concerning them are collected, used, consulted or otherwise processed and to what extent the personal data are or will be processed. The principle of transparency requires that any information and communication relating to the processing of those personal data be easily accessible and easy to understand, and that clear and plain language be used. That principle concerns, in particular, information to the data subjects on the identity of the controller and the purposes of the processing and further information to ensure fair and transparent processing in respect of the natural persons concerned and their right to obtain confirmation and communication of personal data concerning them which are being processed. Natural persons should be made aware of risks, rules, safeguards and rights in relation to the processing of personal data and how to exercise their rights in relation to such processing. In particular, the specific purposes for which personal data are processed should be explicit and legitimate and determined at the time of the collection of the personal data. The personal data should be adequate, relevant and limited to what is necessary for the purposes for which they are processed. This requires, in particular, ensuring that the period for which the personal data are stored is limited to a strict minimum. Personal data should be processed only if the

purpose of the processing could not reasonably be fulfilled by other means. In order to ensure that the personal data are not kept longer than necessary, time limits should be established by the controller for erasure or for a periodic review. Every reasonable step should be taken to ensure that personal data which are inaccurate are rectified or deleted. Personal data should be processed in a manner that ensures appropriate security and confidentiality of the personal data, including for preventing unauthorised access to or use of personal data and the equipment used for the processing.

(40) In order for processing to be lawful, personal data should be processed on the basis of the consent of the data subject concerned or some other legitimate basis, laid down by law, either in this Regulation or in other Union or Member State law as referred to in this Regulation, including the necessity for compliance with the legal obligation to which the controller is subject or the necessity for the performance of a contract to which the data subject is party or in order to take steps at the request of the data subject prior to entering into a contract.

(41) Where this Regulation refers to a legal basis or a legislative measure, this does not necessarily require a legislative act adopted by a parliament, without prejudice to requirements pursuant to the constitutional order of the Member State concerned. However, such a legal basis or legislative measure should be clear and precise and its application should be foreseeable to persons subject to it, in accordance with the case-law of the Court of Justice of the European Union (the 'Court of Justice') and the European Court of Human Rights.

(42) Where processing is based on the data subject's consent, the controller should be able to demonstrate that the data subject has given consent to the processing operation. In particular in the context of a written declaration on another matter, safeguards should ensure that the data subject is aware of the fact that and the extent to which consent is given. In accordance with Council Directive 93/13/EEC ⁽¹⁵²⁾ a declaration of consent pre-formulated by the controller should be provided in an intelligible and easily accessible form, using clear and plain language and it should not contain unfair

¹⁵² Council Directive 93/13/EEC of 5 April 1993 on unfair terms in consumer contracts (OJ L 95, 21.4.1993, p. 29).

terms. For consent to be informed, the data subject should be aware at least of the identity of the controller and the purposes of the processing for which the personal data are intended. Consent should not be regarded as freely given if the data subject has no genuine or free choice or is unable to refuse or withdraw consent without detriment.

(43) In order to ensure that consent is freely given, consent should not provide a valid legal ground for the processing of personal data in a specific case where there is a clear imbalance between the data subject and the controller, in particular where the controller is a public authority and it is therefore unlikely that consent was freely given in all the circumstances of that specific situation. Consent is presumed not to be freely given if it does not allow separate consent to be given to different personal data processing operations despite it being appropriate in the individual case, or if the performance of a contract, including the provision of a service, is dependent on the consent despite such consent not being necessary for such performance.

(44) Processing should be lawful where it is necessary in the context of a contract or the intention to enter into a contract.

(45) Where processing is carried out in accordance with a legal obligation to which the controller is subject or where processing is necessary for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority, the processing should have a basis in Union or Member State law. This Regulation does not require a specific law for each individual processing. A law as a basis for several processing operations based on a legal obligation to which the controller is subject or where processing is necessary for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of an official authority may be sufficient. It should also be for Union or Member State law to determine the purpose of processing. Furthermore, that law could specify the general conditions of this Regulation governing the lawfulness of personal data processing, establish specifications for determining the controller, the type of personal data which are subject to the processing, the data subjects concerned, the entities to which the personal data may be disclosed, the purpose limitations, the storage period and other measures to

ensure lawful and fair processing. It should also be for Union or Member State law to determine whether the controller performing a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority should be a public authority or another natural or legal person governed by public law, or, where it is in the public interest to do so, including for health purposes such as public health and social protection and the management of health care services, by private law, such as a professional association.

(46) The processing of personal data should also be regarded to be lawful where it is necessary to protect an interest which is essential for the life of the data subject or that of another natural person. Processing of personal data based on the vital interest of another natural person should in principle take place only where the processing cannot be manifestly based on another legal basis. Some types of processing may serve both important grounds of public interest and the vital interests of the data subject as for instance when processing is necessary for humanitarian purposes, including for monitoring epidemics and their spread or in situations of humanitarian emergencies, in particular in situations of natural and man-made disasters.

(47) The legitimate interests of a controller, including those of a controller to which the personal data may be disclosed, or of a third party, may provide a legal basis for processing, provided that the interests or the fundamental rights and freedoms of the data subject are not overriding, taking into consideration the reasonable expectations of data subjects based on their relationship with the controller. Such legitimate interest could exist for example where there is a relevant and appropriate relationship between the data subject and the controller in situations such as where the data subject is a client or in the service of the controller. At any rate the existence of a legitimate interest would need careful assessment including whether a data subject can reasonably expect at the time and in the context of the collection of the personal data that processing for that purpose may take place. The interests and fundamental rights of the data subject could in particular override the interest of the data controller where personal data are processed in circumstances where data subjects do not reasonably expect further processing. Given that it is for the legislator to provide by law for the legal basis

for public authorities to process personal data, that legal basis should not apply to the processing by public authorities in the performance of their tasks. The processing of personal data strictly necessary for the purposes of preventing fraud also constitutes a legitimate interest of the data controller concerned. The processing of personal data for direct marketing purposes may be regarded as carried out for a legitimate interest.

(48) Controllers that are part of a group of undertakings or institutions affiliated to a central body may have a legitimate interest in transmitting personal data within the group of undertakings for internal administrative purposes, including the processing of clients' or employees' personal data. The general principles for the transfer of personal data, within a group of undertakings, to an undertaking located in a third country remain unaffected.

(49) The processing of personal data to the extent strictly necessary and proportionate for the purposes of ensuring network and information security, i.e. the ability of a network or an information system to resist, at a given level of confidence, accidental events or unlawful or malicious actions that compromise the availability, authenticity, integrity and confidentiality of stored or transmitted personal data, and the security of the related services offered by, or accessible via, those networks and systems, by public authorities, by computer emergency response teams (CERTs), computer security incident response teams (CSIRTs), by providers of electronic communications networks and services and by providers of security technologies and services, constitutes a legitimate interest of the data controller concerned. This could, for example, include preventing unauthorised access to electronic communications networks and malicious code distribution and stopping 'denial of service' attacks and damage to computer and electronic communication systems.

(50) The processing of personal data for purposes other than those for which the personal data were initially collected should be allowed only where the processing is compatible with the purposes for which the personal data were initially collected. In such a case, no legal basis separate from that which allowed the collection of the personal data is required. If the processing is necessary for the performance of a task

carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller, Union or Member State law may determine and specify the tasks and purposes for which the further processing should be regarded as compatible and lawful. Further processing for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes should be considered to be compatible lawful processing operations. The legal basis provided by Union or Member State law for the processing of personal data may also provide a legal basis for further processing. In order to ascertain whether a purpose of further processing is compatible with the purpose for which the personal data are initially collected, the controller, after having met all the requirements for the lawfulness of the original processing, should take into account, inter alia: any link between those purposes and the purposes of the intended further processing; the context in which the personal data have been collected, in particular the reasonable expectations of data subjects based on their relationship with the controller as to their further use; the nature of the personal data; the consequences of the intended further processing for data subjects; and the existence of appropriate safeguards in both the original and intended further processing operations.

Where the data subject has given consent or the processing is based on Union or Member State law which constitutes a necessary and proportionate measure in a democratic society to safeguard, in particular, important objectives of general public interest, the controller should be allowed to further process the personal data irrespective of the compatibility of the purposes. In any case, the application of the principles set out in this Regulation and in particular the information of the data subject on those other purposes and on his or her rights including the right to object, should be ensured. Indicating possible criminal acts or threats to public security by the controller and transmitting the relevant personal data in individual cases or in several cases relating to the same criminal act or threats to public security to a competent authority should be regarded as being in the legitimate interest pursued by the controller. However, such transmission in the legitimate interest of the controller or further processing of personal data should be prohibited if the processing is not

compatible with a legal, professional or other binding obligation of secrecy.

(51) Personal data which are, by their nature, particularly sensitive in relation to fundamental rights and freedoms merit specific protection as the context of their processing could create significant risks to the fundamental rights and freedoms. Those personal data should include personal data revealing racial or ethnic origin, whereby the use of the term 'racial origin' in this Regulation does not imply an acceptance by the Union of theories which attempt to determine the existence of separate human races. The processing of photographs should not systematically be considered to be processing of special categories of personal data as they are covered by the definition of biometric data only when processed through a specific technical means allowing the unique identification or authentication of a natural person. Such personal data should not be processed, unless processing is allowed in specific cases set out in this Regulation, taking into account that Member States law may lay down specific provisions on data protection in order to adapt the application of the rules of this Regulation for compliance with a legal obligation or for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller. In addition to the specific requirements for such processing, the general principles and other rules of this Regulation should apply, in particular as regards the conditions for lawful processing. Derogations from the general prohibition for processing such special categories of personal data should be explicitly provided, inter alia, where the data subject gives his or her explicit consent or in respect of specific needs in particular where the processing is carried out in the course of legitimate activities by certain associations or foundations the purpose of which is to permit the exercise of fundamental freedoms.

(52) Derogating from the prohibition on processing special categories of personal data should also be allowed when provided for in Union or Member State law and subject to suitable safeguards, so as to protect personal data and other fundamental rights, where it is in the public interest to do so, in particular processing personal data in the field of employment law, social protection law including pensions and for health security, monitoring and alert purposes, the

prevention or control of communicable diseases and other serious threats to health. Such a derogation may be made for health purposes, including public health and the management of health-care services, especially in order to ensure the quality and cost-effectiveness of the procedures used for settling claims for benefits and services in the health insurance system, or for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes. A derogation should also allow the processing of such personal data where necessary for the establishment, exercise or defence of legal claims, whether in court proceedings or in an administrative or out-of-court procedure.

(53) Special categories of personal data which merit higher protection should be processed for health-related purposes only where necessary to achieve those purposes for the benefit of natural persons and society as a whole, in particular in the context of the management of health or social care services and systems, including processing by the management and central national health authorities of such data for the purpose of quality control, management information and the general national and local supervision of the health or social care system, and ensuring continuity of health or social care and cross-border healthcare or health security, monitoring and alert purposes, or for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes, based on Union or Member State law which has to meet an objective of public interest, as well as for studies conducted in the public interest in the area of public health. Therefore, this Regulation should provide for harmonised conditions for the processing of special categories of personal data concerning health, in respect of specific needs, in particular where the processing of such data is carried out for certain health-related purposes by persons subject to a legal obligation of professional secrecy. Union or Member State law should provide for specific and suitable measures so as to protect the fundamental rights and the personal data of natural persons. Member States should be allowed to maintain or introduce further conditions, including limitations, with regard to the processing of genetic data, biometric data or data concerning health. However, this should not hamper the free flow of personal data within the Union

when those conditions apply to cross-border processing of such data.

(54) The processing of special categories of personal data may be necessary for reasons of public interest in the areas of public health without consent of the data subject. Such processing should be subject to suitable and specific measures so as to protect the rights and freedoms of natural persons. In that context, 'public health' should be interpreted as defined in Regulation (EC) No 1338/2008 of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁵³⁾, namely all elements related to health, namely health status, including morbidity and disability, the determinants having an effect on that health status, health care needs, resources allocated to health care, the provision of, and universal access to, health care as well as health care expenditure and financing, and the causes of mortality. Such processing of data concerning health for reasons of public interest should not result in personal data being processed for other purposes by third parties such as employers or insurance and banking companies.

(55) Moreover, the processing of personal data by official authorities for the purpose of achieving the aims, laid down by constitutional law or by international public law, of officially recognised religious associations, is carried out on grounds of public interest.

(56) Where in the course of electoral activities, the operation of the democratic system in a Member State requires that political parties compile personal data on people's political opinions, the processing of such data may be permitted for reasons of public interest, provided that appropriate safeguards are established.

(57) If the personal data processed by a controller do not permit the controller to identify a natural person, the data controller should not be obliged to acquire additional information in order to identify the data subject for the sole purpose of complying with any provision of this Regulation. However, the controller should not refuse to take additional information provided by the data subject in order to support

¹⁵³ Regulation (EC) No 1338/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on Community statistics on public health and health and safety at work (OJ L 354, 31.12.2008, p. 70).

the exercise of his or her rights. Identification should include the digital identification of a data subject, for example through authentication mechanism such as the same credentials, used by the data subject to log-in to the on-line service offered by the data controller.

(58) The principle of transparency requires that any information addressed to the public or to the data subject be concise, easily accessible and easy to understand, and that clear and plain language and, additionally, where appropriate, visualisation be used. Such information could be provided in electronic form, for example, when addressed to the public, through a website. This is of particular relevance in situations where the proliferation of actors and the technological complexity of practice make it difficult for the data subject to know and understand whether, by whom and for what purpose personal data relating to him or her are being collected, such as in the case of online advertising. Given that children merit specific protection, any information and communication, where processing is addressed to a child, should be in such a clear and plain language that the child can easily understand.

(59) Modalities should be provided for facilitating the exercise of the data subject's rights under this Regulation, including mechanisms to request and, if applicable, obtain, free of charge, in particular, access to and rectification or erasure of personal data and the exercise of the right to object. The controller should also provide means for requests to be made electronically, especially where personal data are processed by electronic means. The controller should be obliged to respond to requests from the data subject without undue delay and at the latest within one month and to give reasons where the controller does not intend to comply with any such requests.

(60) The principles of fair and transparent processing require that the data subject be informed of the existence of the processing operation and its purposes. The controller should provide the data subject with any further information necessary to ensure fair and transparent processing taking into account the specific circumstances and context in which the personal data are processed. Furthermore, the data subject should be informed of the existence of profiling and the consequences of such profiling. Where the personal data are

collected from the data subject, the data subject should also be informed whether he or she is obliged to provide the personal data and of the consequences, where he or she does not provide such data. That information may be provided in combination with standardised icons in order to give in an easily visible, intelligible and clearly legible manner, a meaningful overview of the intended processing. Where the icons are presented electronically, they should be machine-readable.

(61) The information in relation to the processing of personal data relating to the data subject should be given to him or her at the time of collection from the data subject, or, where the personal data are obtained from another source, within a reasonable period, depending on the circumstances of the case. Where personal data can be legitimately disclosed to another recipient, the data subject should be informed when the personal data are first disclosed to the recipient. Where the controller intends to process the personal data for a purpose other than that for which they were collected, the controller should provide the data subject prior to that further processing with information on that other purpose and other necessary information. Where the origin of the personal data cannot be provided to the data subject because various sources have been used, general information should be provided.

(62) However, it is not necessary to impose the obligation to provide information where the data subject already possesses the information, where the recording or disclosure of the personal data is expressly laid down by law or where the provision of information to the data subject proves to be impossible or would involve a disproportionate effort. The latter could in particular be the case where processing is carried out for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes. In that regard, the number of data subjects, the age of the data and any appropriate safeguards adopted should be taken into consideration.

(63) A data subject should have the right of access to personal data which have been collected concerning him or her, and to exercise that right easily and at reasonable intervals, in order to be aware of, and verify, the lawfulness of the processing. This includes the right for data subjects to have

access to data concerning their health, for example the data in their medical records containing information such as diagnoses, examination results, assessments by treating physicians and any treatment or interventions provided. Every data subject should therefore have the right to know and obtain communication in particular with regard to the purposes for which the personal data are processed, where possible the period for which the personal data are processed, the recipients of the personal data, the logic involved in any automatic personal data processing and, at least when based on profiling, the consequences of such processing. Where possible, the controller should be able to provide remote access to a secure system which would provide the data subject with direct access to his or her personal data. That right should not adversely affect the rights or freedoms of others, including trade secrets or intellectual property and in particular the copyright protecting the software. However, the result of those considerations should not be a refusal to provide all information to the data subject. Where the controller processes a large quantity of information concerning the data subject, the controller should be able to request that, before the information is delivered, the data subject specify the information or processing activities to which the request relates.

(64) The controller should use all reasonable measures to verify the identity of a data subject who requests access, in particular in the context of online services and online identifiers. A controller should not retain personal data for the sole purpose of being able to react to potential requests.

(65) A data subject should have the right to have personal data concerning him or her rectified and a 'right to be forgotten' where the retention of such data infringes this Regulation or Union or Member State law to which the controller is subject. In particular, a data subject should have the right to have his or her personal data erased and no longer processed where the personal data are no longer necessary in relation to the purposes for which they are collected or otherwise processed, where a data subject has withdrawn his or her consent or objects to the processing of personal data concerning him or her, or where the processing of his or her personal data does not otherwise comply with this Regulation. That right is relevant in particular where the data subject has

given his or her consent as a child and is not fully aware of the risks involved by the processing, and later wants to remove such personal data, especially on the internet. The data subject should be able to exercise that right notwithstanding the fact that he or she is no longer a child. However, the further retention of the personal data should be lawful where it is necessary, for exercising the right of freedom of expression and information, for compliance with a legal obligation, for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller, on the grounds of public interest in the area of public health, for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes, or for the establishment, exercise or defence of legal claims.

(66) To strengthen the right to be forgotten in the online environment, the right to erasure should also be extended in such a way that a controller who has made the personal data public should be obliged to inform the controllers which are processing such personal data to erase any links to, or copies or replications of those personal data. In doing so, that controller should take reasonable steps, taking into account available technology and the means available to the controller, including technical measures, to inform the controllers which are processing the personal data of the data subject's request.

(67) Methods by which to restrict the processing of personal data could include, inter alia, temporarily moving the selected data to another processing system, making the selected personal data unavailable to users, or temporarily removing published data from a website. In automated filing systems, the restriction of processing should in principle be ensured by technical means in such a manner that the personal data are not subject to further processing operations and cannot be changed. The fact that the processing of personal data is restricted should be clearly indicated in the system.

(68) To further strengthen the control over his or her own data, where the processing of personal data is carried out by automated means, the data subject should also be allowed to receive personal data concerning him or her which he or she has provided to a controller in a structured, commonly used, machine-readable and interoperable format, and to transmit it

to another controller. Data controllers should be encouraged to develop interoperable formats that enable data portability. That right should apply where the data subject provided the personal data on the basis of his or her consent or the processing is necessary for the performance of a contract. It should not apply where processing is based on a legal ground other than consent or contract. By its very nature, that right should not be exercised against controllers processing personal data in the exercise of their public duties. It should therefore not apply where the processing of the personal data is necessary for compliance with a legal obligation to which the controller is subject or for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of an official authority vested in the controller. The data subject's right to transmit or receive personal data concerning him or her should not create an obligation for the controllers to adopt or maintain processing systems which are technically compatible. Where, in a certain set of personal data, more than one data subject is concerned, the right to receive the personal data should be without prejudice to the rights and freedoms of other data subjects in accordance with this Regulation. Furthermore, that right should not prejudice the right of the data subject to obtain the erasure of personal data and the limitations of that right as set out in this Regulation and should, in particular, not imply the erasure of personal data concerning the data subject which have been provided by him or her for the performance of a contract to the extent that and for as long as the personal data are necessary for the performance of that contract. Where technically feasible, the data subject should have the right to have the personal data transmitted directly from one controller to another.

(69) Where personal data might lawfully be processed because processing is necessary for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller, or on grounds of the legitimate interests of a controller or a third party, a data subject should, nevertheless, be entitled to object to the processing of any personal data relating to his or her particular situation. It should be for the controller to demonstrate that its compelling legitimate interest overrides the interests or the fundamental rights and freedoms of the data subject.

(70) Where personal data are processed for the purposes of direct marketing, the data subject should have the right to object to such processing, including profiling to the extent that it is related to such direct marketing, whether with regard to initial or further processing, at any time and free of charge. That right should be explicitly brought to the attention of the data subject and presented clearly and separately from any other information.

(71) The data subject should have the right not to be subject to a decision, which may include a measure, evaluating personal aspects relating to him or her which is based solely on automated processing and which produces legal effects concerning him or her or similarly significantly affects him or her, such as automatic refusal of an online credit application or e-recruiting practices without any human intervention. Such processing includes 'profiling' that consists of any form of automated processing of personal data evaluating the personal aspects relating to a natural person, in particular to analyse or predict aspects concerning the data subject's performance at work, economic situation, health, personal preferences or interests, reliability or behaviour, location or movements, where it produces legal effects concerning him or her or similarly significantly affects him or her. However, decision-making based on such processing, including profiling, should be allowed where expressly authorised by Union or Member State law to which the controller is subject, including for fraud and tax-evasion monitoring and prevention purposes conducted in accordance with the regulations, standards and recommendations of Union institutions or national oversight bodies and to ensure the security and reliability of a service provided by the controller, or necessary for the entering or performance of a contract between the data subject and a controller, or when the data subject has given his or her explicit consent. In any case, such processing should be subject to suitable safeguards, which should include specific information to the data subject and the right to obtain human intervention, to express his or her point of view, to obtain an explanation of the decision reached after such assessment and to challenge the decision. Such measure should not concern a child.

In order to ensure fair and transparent processing in respect of the data subject, taking into account the specific circumstances and context in which the personal data are

processed, the controller should use appropriate mathematical or statistical procedures for the profiling, implement technical and organisational measures appropriate to ensure, in particular, that factors which result in inaccuracies in personal data are corrected and the risk of errors is minimised, secure personal data in a manner that takes account of the potential risks involved for the interests and rights of the data subject and that prevents, inter alia, discriminatory effects on natural persons on the basis of racial or ethnic origin, political opinion, religion or beliefs, trade union membership, genetic or health status or sexual orientation, or that result in measures having such an effect. Automated decision-making and profiling based on special categories of personal data should be allowed only under specific conditions.

(72) Profiling is subject to the rules of this Regulation governing the processing of personal data, such as the legal grounds for processing or data protection principles. The European Data Protection Board established by this Regulation (the 'Board') should be able to issue guidance in that context.

(73) Restrictions concerning specific principles and the rights of information, access to and rectification or erasure of personal data, the right to data portability, the right to object, decisions based on profiling, as well as the communication of a personal data breach to a data subject and certain related obligations of the controllers may be imposed by Union or Member State law, as far as necessary and proportionate in a democratic society to safeguard public security, including the protection of human life especially in response to natural or manmade disasters, the prevention, investigation and prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, including the safeguarding against and the prevention of threats to public security, or of breaches of ethics for regulated professions, other important objectives of general public interest of the Union or of a Member State, in particular an important economic or financial interest of the Union or of a Member State, the keeping of public registers kept for reasons of general public interest, further processing of archived personal data to provide specific information related to the political behaviour under former totalitarian state regimes or the protection of the data subject or the rights and freedoms of others, including social protection, public

health and humanitarian purposes. Those restrictions should be in accordance with the requirements set out in the Charter and in the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

(74) The responsibility and liability of the controller for any processing of personal data carried out by the controller or on the controller's behalf should be established. In particular, the controller should be obliged to implement appropriate and effective measures and be able to demonstrate the compliance of processing activities with this Regulation, including the effectiveness of the measures. Those measures should take into account the nature, scope, context and purposes of the processing and the risk to the rights and freedoms of natural persons.

(75) The risk to the rights and freedoms of natural persons, of varying likelihood and severity, may result from personal data processing which could lead to physical, material or non-material damage, in particular: where the processing may give rise to discrimination, identity theft or fraud, financial loss, damage to the reputation, loss of confidentiality of personal data protected by professional secrecy, unauthorised reversal of pseudonymisation, or any other significant economic or social disadvantage; where data subjects might be deprived of their rights and freedoms or prevented from exercising control over their personal data; where personal data are processed which reveal racial or ethnic origin, political opinions, religion or philosophical beliefs, trade union membership, and the processing of genetic data, data concerning health or data concerning sex life or criminal convictions and offences or related security measures; where personal aspects are evaluated, in particular analysing or predicting aspects concerning performance at work, economic situation, health, personal preferences or interests, reliability or behaviour, location or movements, in order to create or use personal profiles; where personal data of vulnerable natural persons, in particular of children, are processed; or where processing involves a large amount of personal data and affects a large number of data subjects.

(76) The likelihood and severity of the risk to the rights and freedoms of the data subject should be determined by reference to the nature, scope, context and purposes of the

processing. Risk should be evaluated on the basis of an objective assessment, by which it is established whether data processing operations involve a risk or a high risk.

(77) Guidance on the implementation of appropriate measures and on the demonstration of compliance by the controller or the processor, especially as regards the identification of the risk related to the processing, their assessment in terms of origin, nature, likelihood and severity, and the identification of best practices to mitigate the risk, could be provided in particular by means of approved codes of conduct, approved certifications, guidelines provided by the Board or indications provided by a data protection officer. The Board may also issue guidelines on processing operations that are considered to be unlikely to result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons and indicate what measures may be sufficient in such cases to address such risk.

(78) The protection of the rights and freedoms of natural persons with regard to the processing of personal data require that appropriate technical and organisational measures be taken to ensure that the requirements of this Regulation are met. In order to be able to demonstrate compliance with this Regulation, the controller should adopt internal policies and implement measures which meet in particular the principles of data protection by design and data protection by default. Such measures could consist, inter alia, of minimising the processing of personal data, pseudonymising personal data as soon as possible, transparency with regard to the functions and processing of personal data, enabling the data subject to monitor the data processing, enabling the controller to create and improve security features. When developing, designing, selecting and using applications, services and products that are based on the processing of personal data or process personal data to fulfil their task, producers of the products, services and applications should be encouraged to take into account the right to data protection when developing and designing such products, services and applications and, with due regard to the state of the art, to make sure that controllers and processors are able to fulfil their data protection obligations. The principles of data protection by design and by default should also be taken into consideration in the context of public tenders.

(79) The protection of the rights and freedoms of data subjects as well as the responsibility and liability of controllers and processors, also in relation to the monitoring by and measures of supervisory authorities, requires a clear allocation of the responsibilities under this Regulation, including where a controller determines the purposes and means of the processing jointly with other controllers or where a processing operation is carried out on behalf of a controller.

(80) Where a controller or a processor not established in the Union is processing personal data of data subjects who are in the Union whose processing activities are related to the offering of goods or services, irrespective of whether a payment of the data subject is required, to such data subjects in the Union, or to the monitoring of their behaviour as far as their behaviour takes place within the Union, the controller or the processor should designate a representative, unless the processing is occasional, does not include processing, on a large scale, of special categories of personal data or the processing of personal data relating to criminal convictions and offences, and is unlikely to result in a risk to the rights and freedoms of natural persons, taking into account the nature, context, scope and purposes of the processing or if the controller is a public authority or body. The representative should act on behalf of the controller or the processor and may be addressed by any supervisory authority. The representative should be explicitly designated by a written mandate of the controller or of the processor to act on its behalf with regard to its obligations under this Regulation. The designation of such a representative does not affect the responsibility or liability of the controller or of the processor under this Regulation. Such a representative should perform its tasks according to the mandate received from the controller or processor, including cooperating with the competent supervisory authorities with regard to any action taken to ensure compliance with this Regulation. The designated representative should be subject to enforcement proceedings in the event of non-compliance by the controller or processor.

(81) To ensure compliance with the requirements of this Regulation in respect of the processing to be carried out by the processor on behalf of the controller, when entrusting a processor with processing activities, the controller should use only processors providing sufficient guarantees, in particular in

terms of expert knowledge, reliability and resources, to implement technical and organisational measures which will meet the requirements of this Regulation, including for the security of processing. The adherence of the processor to an approved code of conduct or an approved certification mechanism may be used as an element to demonstrate compliance with the obligations of the controller. The carrying-out of processing by a processor should be governed by a contract or other legal act under Union or Member State law, binding the processor to the controller, setting out the subject-matter and duration of the processing, the nature and purposes of the processing, the type of personal data and categories of data subjects, taking into account the specific tasks and responsibilities of the processor in the context of the processing to be carried out and the risk to the rights and freedoms of the data subject. The controller and processor may choose to use an individual contract or standard contractual clauses which are adopted either directly by the Commission or by a supervisory authority in accordance with the consistency mechanism and then adopted by the Commission. After the completion of the processing on behalf of the controller, the processor should, at the choice of the controller, return or delete the personal data, unless there is a requirement to store the personal data under Union or Member State law to which the processor is subject.

(82) In order to demonstrate compliance with this Regulation, the controller or processor should maintain records of processing activities under its responsibility. Each controller and processor should be obliged to cooperate with the supervisory authority and make those records, on request, available to it, so that it might serve for monitoring those processing operations.

(83) In order to maintain security and to prevent processing in infringement of this Regulation, the controller or processor should evaluate the risks inherent in the processing and implement measures to mitigate those risks, such as encryption. Those measures should ensure an appropriate level of security, including confidentiality, taking into account the state of the art and the costs of implementation in relation to the risks and the nature of the personal data to be protected. In assessing data security risk, consideration should be given to the risks that are presented by personal data processing,

such as accidental or unlawful destruction, loss, alteration, unauthorised disclosure of, or access to, personal data transmitted, stored or otherwise processed which may in particular lead to physical, material or non-material damage.

(84) In order to enhance compliance with this Regulation where processing operations are likely to result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons, the controller should be responsible for the carrying-out of a data protection impact assessment to evaluate, in particular, the origin, nature, particularity and severity of that risk. The outcome of the assessment should be taken into account when determining the appropriate measures to be taken in order to demonstrate that the processing of personal data complies with this Regulation. Where a data-protection impact assessment indicates that processing operations involve a high risk which the controller cannot mitigate by appropriate measures in terms of available technology and costs of implementation, a consultation of the supervisory authority should take place prior to the processing.

(85) A personal data breach may, if not addressed in an appropriate and timely manner, result in physical, material or non-material damage to natural persons such as loss of control over their personal data or limitation of their rights, discrimination, identity theft or fraud, financial loss, unauthorised reversal of pseudonymisation, damage to reputation, loss of confidentiality of personal data protected by professional secrecy or any other significant economic or social disadvantage to the natural person concerned. Therefore, as soon as the controller becomes aware that a personal data breach has occurred, the controller should notify the personal data breach to the supervisory authority without undue delay and, where feasible, not later than 72 hours after having become aware of it, unless the controller is able to demonstrate, in accordance with the accountability principle, that the personal data breach is unlikely to result in a risk to the rights and freedoms of natural persons. Where such notification cannot be achieved within 72 hours, the reasons for the delay should accompany the notification and information may be provided in phases without undue further delay.

(86) The controller should communicate to the data subject a personal data breach, without undue delay, where that personal data breach is likely to result in a high risk to the rights and freedoms of the natural person in order to allow him or her to take the necessary precautions. The communication should describe the nature of the personal data breach as well as recommendations for the natural person concerned to mitigate potential adverse effects. Such communications to data subjects should be made as soon as reasonably feasible and in close cooperation with the supervisory authority, respecting guidance provided by it or by other relevant authorities such as law-enforcement authorities. For example, the need to mitigate an immediate risk of damage would call for prompt communication with data subjects whereas the need to implement appropriate measures against continuing or similar personal data breaches may justify more time for communication.

(87) It should be ascertained whether all appropriate technological protection and organisational measures have been implemented to establish immediately whether a personal data breach has taken place and to inform promptly the supervisory authority and the data subject. The fact that the notification was made without undue delay should be established taking into account in particular the nature and gravity of the personal data breach and its consequences and adverse effects for the data subject. Such notification may result in an intervention of the supervisory authority in accordance with its tasks and powers laid down in this Regulation.

(88) In setting detailed rules concerning the format and procedures applicable to the notification of personal data breaches, due consideration should be given to the circumstances of that breach, including whether or not personal data had been protected by appropriate technical protection measures, effectively limiting the likelihood of identity fraud or other forms of misuse. Moreover, such rules and procedures should take into account the legitimate interests of law-enforcement authorities where early disclosure could unnecessarily hamper the investigation of the circumstances of a personal data breach.

(89) Directive 95/46/EC provided for a general obligation to notify the processing of personal data to the supervisory authorities. While that obligation produces administrative and financial burdens, it did not in all cases contribute to improving the protection of personal data. Such indiscriminate general notification obligations should therefore be abolished, and replaced by effective procedures and mechanisms which focus instead on those types of processing operations which are likely to result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons by virtue of their nature, scope, context and purposes. Such types of processing operations may be those which in, particular, involve using new technologies, or are of a new kind and where no data protection impact assessment has been carried out before by the controller, or where they become necessary in the light of the time that has elapsed since the initial processing.

(90) In such cases, a data protection impact assessment should be carried out by the controller prior to the processing in order to assess the particular likelihood and severity of the high risk, taking into account the nature, scope, context and purposes of the processing and the sources of the risk. That impact assessment should include, in particular, the measures, safeguards and mechanisms envisaged for mitigating that risk, ensuring the protection of personal data and demonstrating compliance with this Regulation.

(91) This should in particular apply to large-scale processing operations which aim to process a considerable amount of personal data at regional, national or supranational level and which could affect a large number of data subjects and which are likely to result in a high risk, for example, on account of their sensitivity, where in accordance with the achieved state of technological knowledge a new technology is used on a large scale as well as to other processing operations which result in a high risk to the rights and freedoms of data subjects, in particular where those operations render it more difficult for data subjects to exercise their rights. A data protection impact assessment should also be made where personal data are processed for taking decisions regarding specific natural persons following any systematic and extensive evaluation of personal aspects relating to natural persons based on profiling those data or following the processing of special categories of personal data, biometric

data, or data on criminal convictions and offences or related security measures. A data protection impact assessment is equally required for monitoring publicly accessible areas on a large scale, especially when using optic-electronic devices or for any other operations where the competent supervisory authority considers that the processing is likely to result in a high risk to the rights and freedoms of data subjects, in particular because they prevent data subjects from exercising a right or using a service or a contract, or because they are carried out systematically on a large scale. The processing of personal data should not be considered to be on a large scale if the processing concerns personal data from patients or clients by an individual physician, other health care professional or lawyer. In such cases, a data protection impact assessment should not be mandatory.

(92) There are circumstances under which it may be reasonable and economical for the subject of a data protection impact assessment to be broader than a single project, for example where public authorities or bodies intend to establish a common application or processing platform or where several controllers plan to introduce a common application or processing environment across an industry sector or segment or for a widely used horizontal activity.

(93) In the context of the adoption of the Member State law on which the performance of the tasks of the public authority or public body is based and which regulates the specific processing operation or set of operations in question, Member States may deem it necessary to carry out such assessment prior to the processing activities.

(94) Where a data protection impact assessment indicates that the processing would, in the absence of safeguards, security measures and mechanisms to mitigate the risk, result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons and the controller is of the opinion that the risk cannot be mitigated by reasonable means in terms of available technologies and costs of implementation, the supervisory authority should be consulted prior to the start of processing activities. Such high risk is likely to result from certain types of processing and the extent and frequency of processing, which may result also in a realisation of damage or interference with the rights and freedoms of the natural person. The supervisory

authority should respond to the request for consultation within a specified period. However, the absence of a reaction of the supervisory authority within that period should be without prejudice to any intervention of the supervisory authority in accordance with its tasks and powers laid down in this Regulation, including the power to prohibit processing operations. As part of that consultation process, the outcome of a data protection impact assessment carried out with regard to the processing at issue may be submitted to the supervisory authority, in particular the measures envisaged to mitigate the risk to the rights and freedoms of natural persons.

(95) The processor should assist the controller, where necessary and upon request, in ensuring compliance with the obligations deriving from the carrying out of data protection impact assessments and from prior consultation of the supervisory authority.

(96) A consultation of the supervisory authority should also take place in the course of the preparation of a legislative or regulatory measure which provides for the processing of personal data, in order to ensure compliance of the intended processing with this Regulation and in particular to mitigate the risk involved for the data subject.

(97) Where the processing is carried out by a public authority, except for courts or independent judicial authorities when acting in their judicial capacity, where, in the private sector, processing is carried out by a controller whose core activities consist of processing operations that require regular and systematic monitoring of the data subjects on a large scale, or where the core activities of the controller or the processor consist of processing on a large scale of special categories of personal data and data relating to criminal convictions and offences, a person with expert knowledge of data protection law and practices should assist the controller or processor to monitor internal compliance with this Regulation. In the private sector, the core activities of a controller relate to its primary activities and do not relate to the processing of personal data as ancillary activities. The necessary level of expert knowledge should be determined in particular according to the data processing operations carried out and the protection required for the personal data processed by the controller or the processor. Such data

protection officers, whether or not they are an employee of the controller, should be in a position to perform their duties and tasks in an independent manner.

(98) Associations or other bodies representing categories of controllers or processors should be encouraged to draw up codes of conduct, within the limits of this Regulation, so as to facilitate the effective application of this Regulation, taking account of the specific characteristics of the processing carried out in certain sectors and the specific needs of micro, small and medium enterprises. In particular, such codes of conduct could calibrate the obligations of controllers and processors, taking into account the risk likely to result from the processing for the rights and freedoms of natural persons.

(99) When drawing up a code of conduct, or when amending or extending such a code, associations and other bodies representing categories of controllers or processors should consult relevant stakeholders, including data subjects where feasible, and have regard to submissions received and views expressed in response to such consultations.

(100) In order to enhance transparency and compliance with this Regulation, the establishment of certification mechanisms and data protection seals and marks should be encouraged, allowing data subjects to quickly assess the level of data protection of relevant products and services.

(101) Flows of personal data to and from countries outside the Union and international organisations are necessary for the expansion of international trade and international cooperation. The increase in such flows has raised new challenges and concerns with regard to the protection of personal data. However, when personal data are transferred from the Union to controllers, processors or other recipients in third countries or to international organisations, the level of protection of natural persons ensured in the Union by this Regulation should not be undermined, including in cases of onward transfers of personal data from the third country or international organisation to controllers, processors in the same or another third country or international organisation. In any event, transfers to third countries and international organisations may only be carried out in full compliance with this Regulation. A transfer could take place only if, subject to the other provisions of this Regulation, the

conditions laid down in the provisions of this Regulation relating to the transfer of personal data to third countries or international organisations are complied with by the controller or processor.

(102) This Regulation is without prejudice to international agreements concluded between the Union and third countries regulating the transfer of personal data including appropriate safeguards for the data subjects. Member States may conclude international agreements which involve the transfer of personal data to third countries or international organisations, as far as such agreements do not affect this Regulation or any other provisions of Union law and include an appropriate level of protection for the fundamental rights of the data subjects.

(103) The Commission may decide with effect for the entire Union that a third country, a territory or specified sector within a third country, or an international organisation, offers an adequate level of data protection, thus providing legal certainty and uniformity throughout the Union as regards the third country or international organisation which is considered to provide such level of protection. In such cases, transfers of personal data to that third country or international organisation may take place without the need to obtain any further authorisation. The Commission may also decide, having given notice and a full statement setting out the reasons to the third country or international organisation, to revoke such a decision.

(104) In line with the fundamental values on which the Union is founded, in particular the protection of human rights, the Commission should, in its assessment of the third country, or of a territory or specified sector within a third country, take into account how a particular third country respects the rule of law, access to justice as well as international human rights norms and standards and its general and sectoral law, including legislation concerning public security, defence and national security as well as public order and criminal law. The adoption of an adequacy decision with regard to a territory or a specified sector in a third country should take into account clear and objective criteria, such as specific processing activities and the scope of applicable legal standards and legislation in force in the third country. The third country should

offer guarantees ensuring an adequate level of protection essentially equivalent to that ensured within the Union, in particular where personal data are processed in one or several specific sectors. In particular, the third country should ensure effective independent data protection supervision and should provide for cooperation mechanisms with the Member States' data protection authorities, and the data subjects should be provided with effective and enforceable rights and effective administrative and judicial redress.

(105) Apart from the international commitments the third country or international organisation has entered into, the Commission should take account of obligations arising from the third country's or international organisation's participation in multilateral or regional systems in particular in relation to the protection of personal data, as well as the implementation of such obligations. In particular, the third country's accession to the Council of Europe Convention of 28 January 1981 for the Protection of Individuals with regard to the Automatic Processing of Personal Data and its Additional Protocol should be taken into account. The Commission should consult the Board when assessing the level of protection in third countries or international organisations.

(106) The Commission should monitor the functioning of decisions on the level of protection in a third country, a territory or specified sector within a third country, or an international organisation, and monitor the functioning of decisions adopted on the basis of Article 25(6) or Article 26(4) of Directive 95/46/EC. In its adequacy decisions, the Commission should provide for a periodic review mechanism of their functioning. That periodic review should be conducted in consultation with the third country or international organisation in question and take into account all relevant developments in the third country or international organisation. For the purposes of monitoring and of carrying out the periodic reviews, the Commission should take into consideration the views and findings of the European Parliament and of the Council as well as of other relevant bodies and sources. The Commission should evaluate, within a reasonable time, the functioning of the latter decisions and report any relevant findings to the Committee within the meaning of Regulation (EU) No 182/2011 of the

European Parliament and of the Council ⁽¹⁵⁴⁾ as established under this Regulation, to the European Parliament and to the Council.

(107) The Commission may recognise that a third country, a territory or a specified sector within a third country, or an international organisation no longer ensures an adequate level of data protection. Consequently the transfer of personal data to that third country or international organisation should be prohibited, unless the requirements in this Regulation relating to transfers subject to appropriate safeguards, including binding corporate rules, and derogations for specific situations are fulfilled. In that case, provision should be made for consultations between the Commission and such third countries or international organisations. The Commission should, in a timely manner, inform the third country or international organisation of the reasons and enter into consultations with it in order to remedy the situation.

(108) In the absence of an adequacy decision, the controller or processor should take measures to compensate for the lack of data protection in a third country by way of appropriate safeguards for the data subject. Such appropriate safeguards may consist of making use of binding corporate rules, standard data protection clauses adopted by the Commission, standard data protection clauses adopted by a supervisory authority or contractual clauses authorised by a supervisory authority. Those safeguards should ensure compliance with data protection requirements and the rights of the data subjects appropriate to processing within the Union, including the availability of enforceable data subject rights and of effective legal remedies, including to obtain effective administrative or judicial redress and to claim compensation, in the Union or in a third country. They should relate in particular to compliance with the general principles relating to personal data processing, the principles of data protection by design and by default. Transfers may also be carried out by public authorities or bodies with public authorities or bodies in third countries or with international organisations with corresponding duties or functions, including

¹⁵⁴ Regulation (EU) No 182/2011 of the European Parliament and of the Council of 16 February 2011 laying down the rules and general principles concerning mechanisms for control by Member States of the Commission's exercise of implementing powers (OJ L 55, 28.2.2011, p. 13).

on the basis of provisions to be inserted into administrative arrangements, such as a memorandum of understanding, providing for enforceable and effective rights for data subjects. Authorisation by the competent supervisory authority should be obtained when the safeguards are provided for in administrative arrangements that are not legally binding.

(109) The possibility for the controller or processor to use standard data-protection clauses adopted by the Commission or by a supervisory authority should prevent controllers or processors neither from including the standard data-protection clauses in a wider contract, such as a contract between the processor and another processor, nor from adding other clauses or additional safeguards provided that they do not contradict, directly or indirectly, the standard contractual clauses adopted by the Commission or by a supervisory authority or prejudice the fundamental rights or freedoms of the data subjects. Controllers and processors should be encouraged to provide additional safeguards via contractual commitments that supplement standard protection clauses.

(110) A group of undertakings, or a group of enterprises engaged in a joint economic activity, should be able to make use of approved binding corporate rules for its international transfers from the Union to organisations within the same group of undertakings, or group of enterprises engaged in a joint economic activity, provided that such corporate rules include all essential principles and enforceable rights to ensure appropriate safeguards for transfers or categories of transfers of personal data.

(111) Provisions should be made for the possibility for transfers in certain circumstances where the data subject has given his or her explicit consent, where the transfer is occasional and necessary in relation to a contract or a legal claim, regardless of whether in a judicial procedure or whether in an administrative or any out-of-court procedure, including procedures before regulatory bodies. Provision should also be made for the possibility for transfers where important grounds of public interest laid down by Union or Member State law so require or where the transfer is made from a register established by law and intended for consultation by the public or persons having a legitimate interest. In the latter case, such a transfer should not involve the entirety of the personal data

or entire categories of the data contained in the register and, when the register is intended for consultation by persons having a legitimate interest, the transfer should be made only at the request of those persons or, if they are to be the recipients, taking into full account the interests and fundamental rights of the data subject.

(112) Those derogations should in particular apply to data transfers required and necessary for important reasons of public interest, for example in cases of international data exchange between competition authorities, tax or customs administrations, between financial supervisory authorities, between services competent for social security matters, or for public health, for example in the case of contact tracing for contagious diseases or in order to reduce and/or eliminate doping in sport. A transfer of personal data should also be regarded as lawful where it is necessary to protect an interest which is essential for the data subject's or another person's vital interests, including physical integrity or life, if the data subject is incapable of giving consent. In the absence of an adequacy decision, Union or Member State law may, for important reasons of public interest, expressly set limits to the transfer of specific categories of data to a third country or an international organisation. Member States should notify such provisions to the Commission. Any transfer to an international humanitarian organisation of personal data of a data subject who is physically or legally incapable of giving consent, with a view to accomplishing a task incumbent under the Geneva Conventions or to complying with international humanitarian law applicable in armed conflicts, could be considered to be necessary for an important reason of public interest or because it is in the vital interest of the data subject.

(113) Transfers which can be qualified as not repetitive and that only concern a limited number of data subjects, could also be possible for the purposes of the compelling legitimate interests pursued by the controller, when those interests are not overridden by the interests or rights and freedoms of the data subject and when the controller has assessed all the circumstances surrounding the data transfer. The controller should give particular consideration to the nature of the personal data, the purpose and duration of the proposed processing operation or operations, as well as the situation in the country of origin, the third country and the country of final

destination, and should provide suitable safeguards to protect fundamental rights and freedoms of natural persons with regard to the processing of their personal data. Such transfers should be possible only in residual cases where none of the other grounds for transfer are applicable. For scientific or historical research purposes or statistical purposes, the legitimate expectations of society for an increase of knowledge should be taken into consideration. The controller should inform the supervisory authority and the data subject about the transfer.

(114) In any case, where the Commission has taken no decision on the adequate level of data protection in a third country, the controller or processor should make use of solutions that provide data subjects with enforceable and effective rights as regards the processing of their data in the Union once those data have been transferred so that that they will continue to benefit from fundamental rights and safeguards.

(115) Some third countries adopt laws, regulations and other legal acts which purport to directly regulate the processing activities of natural and legal persons under the jurisdiction of the Member States. This may include judgments of courts or tribunals or decisions of administrative authorities in third countries requiring a controller or processor to transfer or disclose personal data, and which are not based on an international agreement, such as a mutual legal assistance treaty, in force between the requesting third country and the Union or a Member State. The extraterritorial application of those laws, regulations and other legal acts may be in breach of international law and may impede the attainment of the protection of natural persons ensured in the Union by this Regulation. Transfers should only be allowed where the conditions of this Regulation for a transfer to third countries are met. This may be the case, inter alia, where disclosure is necessary for an important ground of public interest recognised in Union or Member State law to which the controller is subject.

(116) When personal data moves across borders outside the Union it may put at increased risk the ability of natural persons to exercise data protection rights in particular to protect themselves from the unlawful use or disclosure of that

information. At the same time, supervisory authorities may find that they are unable to pursue complaints or conduct investigations relating to the activities outside their borders. Their efforts to work together in the cross-border context may also be hampered by insufficient preventative or remedial powers, inconsistent legal regimes, and practical obstacles like resource constraints. Therefore, there is a need to promote closer cooperation among data protection supervisory authorities to help them exchange information and carry out investigations with their international counterparts. For the purposes of developing international cooperation mechanisms to facilitate and provide international mutual assistance for the enforcement of legislation for the protection of personal data, the Commission and the supervisory authorities should exchange information and cooperate in activities related to the exercise of their powers with competent authorities in third countries, based on reciprocity and in accordance with this Regulation.

(117) The establishment of supervisory authorities in Member States, empowered to perform their tasks and exercise their powers with complete independence, is an essential component of the protection of natural persons with regard to the processing of their personal data. Member States should be able to establish more than one supervisory authority, to reflect their constitutional, organisational and administrative structure.

(118) The independence of supervisory authorities should not mean that the supervisory authorities cannot be subject to control or monitoring mechanisms regarding their financial expenditure or to judicial review.

(119) Where a Member State establishes several supervisory authorities, it should establish by law mechanisms for ensuring the effective participation of those supervisory authorities in the consistency mechanism. That Member State should in particular designate the supervisory authority which functions as a single contact point for the effective participation of those authorities in the mechanism, to ensure swift and smooth cooperation with other supervisory authorities, the Board and the Commission.

(120) Each supervisory authority should be provided with the financial and human resources, premises and

infrastructure necessary for the effective performance of their tasks, including those related to mutual assistance and cooperation with other supervisory authorities throughout the Union. Each supervisory authority should have a separate, public annual budget, which may be part of the overall state or national budget.

(121) The general conditions for the member or members of the supervisory authority should be laid down by law in each Member State and should in particular provide that those members are to be appointed, by means of a transparent procedure, either by the parliament, government or the head of State of the Member State on the basis of a proposal from the government, a member of the government, the parliament or a chamber of the parliament, or by an independent body entrusted under Member State law. In order to ensure the independence of the supervisory authority, the member or members should act with integrity, refrain from any action that is incompatible with their duties and should not, during their term of office, engage in any incompatible occupation, whether gainful or not. The supervisory authority should have its own staff, chosen by the supervisory authority or an independent body established by Member State law, which should be subject to the exclusive direction of the member or members of the supervisory authority.

(122) Each supervisory authority should be competent on the territory of its own Member State to exercise the powers and to perform the tasks conferred on it in accordance with this Regulation. This should cover in particular the processing in the context of the activities of an establishment of the controller or processor on the territory of its own Member State, the processing of personal data carried out by public authorities or private bodies acting in the public interest, processing affecting data subjects on its territory or processing carried out by a controller or processor not established in the Union when targeting data subjects residing on its territory. This should include handling complaints lodged by a data subject, conducting investigations on the application of this Regulation and promoting public awareness of the risks, rules, safeguards and rights in relation to the processing of personal data.

(123) The supervisory authorities should monitor the application of the provisions pursuant to this Regulation and contribute to its consistent application throughout the Union, in order to protect natural persons in relation to the processing of their personal data and to facilitate the free flow of personal data within the internal market. For that purpose, the supervisory authorities should cooperate with each other and with the Commission, without the need for any agreement between Member States on the provision of mutual assistance or on such cooperation.

(124) Where the processing of personal data takes place in the context of the activities of an establishment of a controller or a processor in the Union and the controller or processor is established in more than one Member State, or where processing taking place in the context of the activities of a single establishment of a controller or processor in the Union substantially affects or is likely to substantially affect data subjects in more than one Member State, the supervisory authority for the main establishment of the controller or processor or for the single establishment of the controller or processor should act as lead authority. It should cooperate with the other authorities concerned, because the controller or processor has an establishment on the territory of their Member State, because data subjects residing on their territory are substantially affected, or because a complaint has been lodged with them. Also where a data subject not residing in that Member State has lodged a complaint, the supervisory authority with which such complaint has been lodged should also be a supervisory authority concerned. Within its tasks to issue guidelines on any question covering the application of this Regulation, the Board should be able to issue guidelines in particular on the criteria to be taken into account in order to ascertain whether the processing in question substantially affects data subjects in more than one Member State and on what constitutes a relevant and reasoned objection.

(125) The lead authority should be competent to adopt binding decisions regarding measures applying the powers conferred on it in accordance with this Regulation. In its capacity as lead authority, the supervisory authority should closely involve and coordinate the supervisory authorities concerned in the decision-making process. Where the decision is to reject the complaint by the data subject in whole or in part,

that decision should be adopted by the supervisory authority with which the complaint has been lodged.

(126) The decision should be agreed jointly by the lead supervisory authority and the supervisory authorities concerned and should be directed towards the main or single establishment of the controller or processor and be binding on the controller and processor. The controller or processor should take the necessary measures to ensure compliance with this Regulation and the implementation of the decision notified by the lead supervisory authority to the main establishment of the controller or processor as regards the processing activities in the Union.

(127) Each supervisory authority not acting as the lead supervisory authority should be competent to handle local cases where the controller or processor is established in more than one Member State, but the subject matter of the specific processing concerns only processing carried out in a single Member State and involves only data subjects in that single Member State, for example, where the subject matter concerns the processing of employees' personal data in the specific employment context of a Member State. In such cases, the supervisory authority should inform the lead supervisory authority without delay about the matter. After being informed, the lead supervisory authority should decide, whether it will handle the case pursuant to the provision on cooperation between the lead supervisory authority and other supervisory authorities concerned ('one-stop-shop mechanism'), or whether the supervisory authority which informed it should handle the case at local level. When deciding whether it will handle the case, the lead supervisory authority should take into account whether there is an establishment of the controller or processor in the Member State of the supervisory authority which informed it in order to ensure effective enforcement of a decision *vis-à-vis* the controller or processor. Where the lead supervisory authority decides to handle the case, the supervisory authority which informed it should have the possibility to submit a draft for a decision, of which the lead supervisory authority should take utmost account when preparing its draft decision in that one-stop-shop mechanism.

(128) The rules on the lead supervisory authority and the one-stop-shop mechanism should not apply where the

processing is carried out by public authorities or private bodies in the public interest. In such cases the only supervisory authority competent to exercise the powers conferred to it in accordance with this Regulation should be the supervisory authority of the Member State where the public authority or private body is established.

(129) In order to ensure consistent monitoring and enforcement of this Regulation throughout the Union, the supervisory authorities should have in each Member State the same tasks and effective powers, including powers of investigation, corrective powers and sanctions, and authorisation and advisory powers, in particular in cases of complaints from natural persons, and without prejudice to the powers of prosecutorial authorities under Member State law, to bring infringements of this Regulation to the attention of the judicial authorities and engage in legal proceedings. Such powers should also include the power to impose a temporary or definitive limitation, including a ban, on processing. Member States may specify other tasks related to the protection of personal data under this Regulation. The powers of supervisory authorities should be exercised in accordance with appropriate procedural safeguards set out in Union and Member State law, impartially, fairly and within a reasonable time. In particular each measure should be appropriate, necessary and proportionate in view of ensuring compliance with this Regulation, taking into account the circumstances of each individual case, respect the right of every person to be heard before any individual measure which would affect him or her adversely is taken and avoid superfluous costs and excessive inconveniences for the persons concerned. Investigatory powers as regards access to premises should be exercised in accordance with specific requirements in Member State procedural law, such as the requirement to obtain a prior judicial authorisation. Each legally binding measure of the supervisory authority should be in writing, be clear and unambiguous, indicate the supervisory authority which has issued the measure, the date of issue of the measure, bear the signature of the head, or a member of the supervisory authority authorised by him or her, give the reasons for the measure, and refer to the right of an effective remedy. This should not preclude additional requirements pursuant to Member State procedural law. The adoption of a legally binding decision

implies that it may give rise to judicial review in the Member State of the supervisory authority that adopted the decision.

(130) Where the supervisory authority with which the complaint has been lodged is not the lead supervisory authority, the lead supervisory authority should closely cooperate with the supervisory authority with which the complaint has been lodged in accordance with the provisions on cooperation and consistency laid down in this Regulation. In such cases, the lead supervisory authority should, when taking measures intended to produce legal effects, including the imposition of administrative fines, take utmost account of the view of the supervisory authority with which the complaint has been lodged and which should remain competent to carry out any investigation on the territory of its own Member State in liaison with the competent supervisory authority.

(131) Where another supervisory authority should act as a lead supervisory authority for the processing activities of the controller or processor but the concrete subject matter of a complaint or the possible infringement concerns only processing activities of the controller or processor in the Member State where the complaint has been lodged or the possible infringement detected and the matter does not substantially affect or is not likely to substantially affect data subjects in other Member States, the supervisory authority receiving a complaint or detecting or being informed otherwise of situations that entail possible infringements of this Regulation should seek an amicable settlement with the controller and, if this proves unsuccessful, exercise its full range of powers. This should include: specific processing carried out in the territory of the Member State of the supervisory authority or with regard to data subjects on the territory of that Member State; processing that is carried out in the context of an offer of goods or services specifically aimed at data subjects in the territory of the Member State of the supervisory authority; or processing that has to be assessed taking into account relevant legal obligations under Member State law.

(132) Awareness-raising activities by supervisory authorities addressed to the public should include specific measures directed at controllers and processors, including

micro, small and medium-sized enterprises, as well as natural persons in particular in the educational context.

(133) The supervisory authorities should assist each other in performing their tasks and provide mutual assistance, so as to ensure the consistent application and enforcement of this Regulation in the internal market. A supervisory authority requesting mutual assistance may adopt a provisional measure if it receives no response to a request for mutual assistance within one month of the receipt of that request by the other supervisory authority.

(134) Each supervisory authority should, where appropriate, participate in joint operations with other supervisory authorities. The requested supervisory authority should be obliged to respond to the request within a specified time period.

(135) In order to ensure the consistent application of this Regulation throughout the Union, a consistency mechanism for cooperation between the supervisory authorities should be established. That mechanism should in particular apply where a supervisory authority intends to adopt a measure intended to produce legal effects as regards processing operations which substantially affect a significant number of data subjects in several Member States. It should also apply where any supervisory authority concerned or the Commission requests that such matter should be handled in the consistency mechanism. That mechanism should be without prejudice to any measures that the Commission may take in the exercise of its powers under the Treaties.

(136) In applying the consistency mechanism, the Board should, within a determined period of time, issue an opinion, if a majority of its members so decides or if so requested by any supervisory authority concerned or the Commission. The Board should also be empowered to adopt legally binding decisions where there are disputes between supervisory authorities. For that purpose, it should issue, in principle by a two-thirds majority of its members, legally binding decisions in clearly specified cases where there are conflicting views among supervisory authorities, in particular in the cooperation mechanism between the lead supervisory authority and supervisory authorities concerned on the merits of the case, in particular whether there is an infringement of this Regulation.

(137) There may be an urgent need to act in order to protect the rights and freedoms of data subjects, in particular when the danger exists that the enforcement of a right of a data subject could be considerably impeded. A supervisory authority should therefore be able to adopt duly justified provisional measures on its territory with a specified period of validity which should not exceed three months.

(138) The application of such mechanism should be a condition for the lawfulness of a measure intended to produce legal effects by a supervisory authority in those cases where its application is mandatory. In other cases of cross-border relevance, the cooperation mechanism between the lead supervisory authority and supervisory authorities concerned should be applied and mutual assistance and joint operations might be carried out between the supervisory authorities concerned on a bilateral or multilateral basis without triggering the consistency mechanism.

(139) In order to promote the consistent application of this Regulation, the Board should be set up as an independent body of the Union. To fulfil its objectives, the Board should have legal personality. The Board should be represented by its Chair. It should replace the Working Party on the Protection of Individuals with Regard to the Processing of Personal Data established by Directive 95/46/EC. It should consist of the head of a supervisory authority of each Member State and the European Data Protection Supervisor or their respective representatives. The Commission should participate in the Board's activities without voting rights and the European Data Protection Supervisor should have specific voting rights. The Board should contribute to the consistent application of this Regulation throughout the Union, including by advising the Commission, in particular on the level of protection in third countries or international organisations, and promoting cooperation of the supervisory authorities throughout the Union. The Board should act independently when performing its tasks.

(140) The Board should be assisted by a secretariat provided by the European Data Protection Supervisor. The staff of the European Data Protection Supervisor involved in carrying out the tasks conferred on the Board by this

Regulation should perform its tasks exclusively under the instructions of, and report to, the Chair of the Board.

(141) Every data subject should have the right to lodge a complaint with a single supervisory authority, in particular in the Member State of his or her habitual residence, and the right to an effective judicial remedy in accordance with Article 47 of the Charter if the data subject considers that his or her rights under this Regulation are infringed or where the supervisory authority does not act on a complaint, partially or wholly rejects or dismisses a complaint or does not act where such action is necessary to protect the rights of the data subject. The investigation following a complaint should be carried out, subject to judicial review, to the extent that is appropriate in the specific case. The supervisory authority should inform the data subject of the progress and the outcome of the complaint within a reasonable period. If the case requires further investigation or coordination with another supervisory authority, intermediate information should be given to the data subject. In order to facilitate the submission of complaints, each supervisory authority should take measures such as providing a complaint submission form which can also be completed electronically, without excluding other means of communication.

(142) Where a data subject considers that his or her rights under this Regulation are infringed, he or she should have the right to mandate a not-for-profit body, organisation or association which is constituted in accordance with the law of a Member State, has statutory objectives which are in the public interest and is active in the field of the protection of personal data to lodge a complaint on his or her behalf with a supervisory authority, exercise the right to a judicial remedy on behalf of data subjects or, if provided for in Member State law, exercise the right to receive compensation on behalf of data subjects. A Member State may provide for such a body, organisation or association to have the right to lodge a complaint in that Member State, independently of a data subject's mandate, and the right to an effective judicial remedy where it has reasons to consider that the rights of a data subject have been infringed as a result of the processing of personal data which infringes this Regulation. That body, organisation or association may not be allowed to claim

compensation on a data subject's behalf independently of the data subject's mandate.

(143) Any natural or legal person has the right to bring an action for annulment of decisions of the Board before the Court of Justice under the conditions provided for in Article 263 TFEU. As addressees of such decisions, the supervisory authorities concerned which wish to challenge them have to bring action within two months of being notified of them, in accordance with Article 263 TFEU. Where decisions of the Board are of direct and individual concern to a controller, processor or complainant, the latter may bring an action for annulment against those decisions within two months of their publication on the website of the Board, in accordance with Article 263 TFEU. Without prejudice to this right under Article 263 TFEU, each natural or legal person should have an effective judicial remedy before the competent national court against a decision of a supervisory authority which produces legal effects concerning that person. Such a decision concerns in particular the exercise of investigative, corrective and authorisation powers by the supervisory authority or the dismissal or rejection of complaints. However, the right to an effective judicial remedy does not encompass measures taken by supervisory authorities which are not legally binding, such as opinions issued by or advice provided by the supervisory authority. Proceedings against a supervisory authority should be brought before the courts of the Member State where the supervisory authority is established and should be conducted in accordance with that Member State's procedural law. Those courts should exercise full jurisdiction, which should include jurisdiction to examine all questions of fact and law relevant to the dispute before them.

Where a complaint has been rejected or dismissed by a supervisory authority, the complainant may bring proceedings before the courts in the same Member State. In the context of judicial remedies relating to the application of this Regulation, national courts which consider a decision on the question necessary to enable them to give judgment, may, or in the case provided for in Article 267 TFEU, must, request the Court of Justice to give a preliminary ruling on the interpretation of Union law, including this Regulation. Furthermore, where a decision of a supervisory authority implementing a decision of the Board is challenged before a national court and the validity

of the decision of the Board is at issue, that national court does not have the power to declare the Board's decision invalid but must refer the question of validity to the Court of Justice in accordance with Article 267 TFEU as interpreted by the Court of Justice, where it considers the decision invalid. However, a national court may not refer a question on the validity of the decision of the Board at the request of a natural or legal person which had the opportunity to bring an action for annulment of that decision, in particular if it was directly and individually concerned by that decision, but had not done so within the period laid down in Article 263 TFEU.

(144) Where a court seized of proceedings against a decision by a supervisory authority has reason to believe that proceedings concerning the same processing, such as the same subject matter as regards processing by the same controller or processor, or the same cause of action, are brought before a competent court in another Member State, it should contact that court in order to confirm the existence of such related proceedings. If related proceedings are pending before a court in another Member State, any court other than the court first seized may stay its proceedings or may, on request of one of the parties, decline jurisdiction in favour of the court first seized if that court has jurisdiction over the proceedings in question and its law permits the consolidation of such related proceedings. Proceedings are deemed to be related where they are so closely connected that it is expedient to hear and determine them together in order to avoid the risk of irreconcilable judgments resulting from separate proceedings.

(145) For proceedings against a controller or processor, the plaintiff should have the choice to bring the action before the courts of the Member States where the controller or processor has an establishment or where the data subject resides, unless the controller is a public authority of a Member State acting in the exercise of its public powers.

(146) The controller or processor should compensate any damage which a person may suffer as a result of processing that infringes this Regulation. The controller or processor should be exempt from liability if it proves that it is not in any way responsible for the damage. The concept of damage should be broadly interpreted in the light of the case-law of the

Court of Justice in a manner which fully reflects the objectives of this Regulation. This is without prejudice to any claims for damage deriving from the violation of other rules in Union or Member State law. Processing that infringes this Regulation also includes processing that infringes delegated and implementing acts adopted in accordance with this Regulation and Member State law specifying rules of this Regulation. Data subjects should receive full and effective compensation for the damage they have suffered. Where controllers or processors are involved in the same processing, each controller or processor should be held liable for the entire damage. However, where they are joined to the same judicial proceedings, in accordance with Member State law, compensation may be apportioned according to the responsibility of each controller or processor for the damage caused by the processing, provided that full and effective compensation of the data subject who suffered the damage is ensured. Any controller or processor which has paid full compensation may subsequently institute recourse proceedings against other controllers or processors involved in the same processing.

(147) Where specific rules on jurisdiction are contained in this Regulation, in particular as regards proceedings seeking a judicial remedy including compensation, against a controller or processor, general jurisdiction rules such as those of Regulation (EU) No 1215/2012 of the European Parliament and of the Council⁽¹⁵⁵⁾ should not prejudice the application of such specific rules.

(148) In order to strengthen the enforcement of the rules of this Regulation, penalties including administrative fines should be imposed for any infringement of this Regulation, in addition to, or instead of appropriate measures imposed by the supervisory authority pursuant to this Regulation. In a case of a minor infringement or if the fine likely to be imposed would constitute a disproportionate burden to a natural person, a reprimand may be issued instead of a fine. Due regard should however be given to the nature, gravity and duration of the infringement, the intentional character of the infringement,

¹⁵⁵ Regulation (EU) No 1215/2012 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2012 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters (OJ L 351, 20.12.2012, p. 1).

actions taken to mitigate the damage suffered, degree of responsibility or any relevant previous infringements, the manner in which the infringement became known to the supervisory authority, compliance with measures ordered against the controller or processor, adherence to a code of conduct and any other aggravating or mitigating factor. The imposition of penalties including administrative fines should be subject to appropriate procedural safeguards in accordance with the general principles of Union law and the Charter, including effective judicial protection and due process.

(149) Member States should be able to lay down the rules on criminal penalties for infringements of this Regulation, including for infringements of national rules adopted pursuant to and within the limits of this Regulation. Those criminal penalties may also allow for the deprivation of the profits obtained through infringements of this Regulation. However, the imposition of criminal penalties for infringements of such national rules and of administrative penalties should not lead to a breach of the principle of *ne bis in idem*, as interpreted by the Court of Justice.

(150) In order to strengthen and harmonise administrative penalties for infringements of this Regulation, each supervisory authority should have the power to impose administrative fines. This Regulation should indicate infringements and the upper limit and criteria for setting the related administrative fines, which should be determined by the competent supervisory authority in each individual case, taking into account all relevant circumstances of the specific situation, with due regard in particular to the nature, gravity and duration of the infringement and of its consequences and the measures taken to ensure compliance with the obligations under this Regulation and to prevent or mitigate the consequences of the infringement. Where administrative fines are imposed on an undertaking, an undertaking should be understood to be an undertaking in accordance with Articles 101 and 102 TFEU for those purposes. Where administrative fines are imposed on persons that are not an undertaking, the supervisory authority should take account of the general level of income in the Member State as well as the economic situation of the person in considering the appropriate amount of the fine. The consistency mechanism may also be used to promote a consistent application of administrative fines. It

should be for the Member States to determine whether and to which extent public authorities should be subject to administrative fines. Imposing an administrative fine or giving a warning does not affect the application of other powers of the supervisory authorities or of other penalties under this Regulation.

(151) The legal systems of Denmark and Estonia do not allow for administrative fines as set out in this Regulation. The rules on administrative fines may be applied in such a manner that in Denmark the fine is imposed by competent national courts as a criminal penalty and in Estonia the fine is imposed by the supervisory authority in the framework of a misdemeanour procedure, provided that such an application of the rules in those Member States has an equivalent effect to administrative fines imposed by supervisory authorities. Therefore the competent national courts should take into account the recommendation by the supervisory authority initiating the fine. In any event, the fines imposed should be effective, proportionate and dissuasive.

(152) Where this Regulation does not harmonise administrative penalties or where necessary in other cases, for example in cases of serious infringements of this Regulation, Member States should implement a system which provides for effective, proportionate and dissuasive penalties. The nature of such penalties, criminal or administrative, should be determined by Member State law.

(153) Member States law should reconcile the rules governing freedom of expression and information, including journalistic, academic, artistic and or literary expression with the right to the protection of personal data pursuant to this Regulation. The processing of personal data solely for journalistic purposes, or for the purposes of academic, artistic or literary expression should be subject to derogations or exemptions from certain provisions of this Regulation if necessary to reconcile the right to the protection of personal data with the right to freedom of expression and information, as enshrined in Article 11 of the Charter. This should apply in particular to the processing of personal data in the audiovisual field and in news archives and press libraries. Therefore, Member States should adopt legislative measures which lay down the exemptions and derogations necessary for the

purpose of balancing those fundamental rights. Member States should adopt such exemptions and derogations on general principles, the rights of the data subject, the controller and the processor, the transfer of personal data to third countries or international organisations, the independent supervisory authorities, cooperation and consistency, and specific data-processing situations. Where such exemptions or derogations differ from one Member State to another, the law of the Member State to which the controller is subject should apply. In order to take account of the importance of the right to freedom of expression in every democratic society, it is necessary to interpret notions relating to that freedom, such as journalism, broadly.

(154) This Regulation allows the principle of public access to official documents to be taken into account when applying this Regulation. Public access to official documents may be considered to be in the public interest. Personal data in documents held by a public authority or a public body should be able to be publicly disclosed by that authority or body if the disclosure is provided for by Union or Member State law to which the public authority or public body is subject. Such laws should reconcile public access to official documents and the reuse of public sector information with the right to the protection of personal data and may therefore provide for the necessary reconciliation with the right to the protection of personal data pursuant to this Regulation. The reference to public authorities and bodies should in that context include all authorities or other bodies covered by Member State law on public access to documents. Directive 2003/98/EC of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁵⁶⁾ leaves intact and in no way affects the level of protection of natural persons with regard to the processing of personal data under the provisions of Union and Member State law, and in particular does not alter the obligations and rights set out in this Regulation. In particular, that Directive should not apply to documents to which access is excluded or restricted by virtue of the access regimes on the grounds of protection of personal data, and parts of documents accessible by virtue of those regimes which contain personal data the re-use of which has been

¹⁵⁶ Directive 2003/98/EC of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 on the re-use of public sector information (OJ L 345, 31.12.2003, p. 90).

provided for by law as being incompatible with the law concerning the protection of natural persons with regard to the processing of personal data.

(155) Member State law or collective agreements, including 'works agreements', may provide for specific rules on the processing of employees' personal data in the employment context, in particular for the conditions under which personal data in the employment context may be processed on the basis of the consent of the employee, the purposes of the recruitment, the performance of the contract of employment, including discharge of obligations laid down by law or by collective agreements, management, planning and organisation of work, equality and diversity in the workplace, health and safety at work, and for the purposes of the exercise and enjoyment, on an individual or collective basis, of rights and benefits related to employment, and for the purpose of the termination of the employment relationship.

(156) The processing of personal data for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes should be subject to appropriate safeguards for the rights and freedoms of the data subject pursuant to this Regulation. Those safeguards should ensure that technical and organisational measures are in place in order to ensure, in particular, the principle of data minimisation. The further processing of personal data for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes is to be carried out when the controller has assessed the feasibility to fulfil those purposes by processing data which do not permit or no longer permit the identification of data subjects, provided that appropriate safeguards exist (such as, for instance, pseudonymisation of the data). Member States should provide for appropriate safeguards for the processing of personal data for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes. Member States should be authorised to provide, under specific conditions and subject to appropriate safeguards for data subjects, specifications and derogations with regard to the information requirements and rights to rectification, to erasure, to be forgotten, to restriction of processing, to data portability, and to object when processing personal data for archiving purposes in the public interest, scientific or historical

research purposes or statistical purposes. The conditions and safeguards in question may entail specific procedures for data subjects to exercise those rights if this is appropriate in the light of the purposes sought by the specific processing along with technical and organisational measures aimed at minimising the processing of personal data in pursuance of the proportionality and necessity principles. The processing of personal data for scientific purposes should also comply with other relevant legislation such as on clinical trials.

(157) By coupling information from registries, researchers can obtain new knowledge of great value with regard to widespread medical conditions such as cardiovascular disease, cancer and depression. On the basis of registries, research results can be enhanced, as they draw on a larger population. Within social science, research on the basis of registries enables researchers to obtain essential knowledge about the long-term correlation of a number of social conditions such as unemployment and education with other life conditions. Research results obtained through registries provide solid, high-quality knowledge which can provide the basis for the formulation and implementation of knowledge-based policy, improve the quality of life for a number of people and improve the efficiency of social services. In order to facilitate scientific research, personal data can be processed for scientific research purposes, subject to appropriate conditions and safeguards set out in Union or Member State law.

(158) Where personal data are processed for archiving purposes, this Regulation should also apply to that processing, bearing in mind that this Regulation should not apply to deceased persons. Public authorities or public or private bodies that hold records of public interest should be services which, pursuant to Union or Member State law, have a legal obligation to acquire, preserve, appraise, arrange, describe, communicate, promote, disseminate and provide access to records of enduring value for general public interest. Member States should also be authorised to provide for the further processing of personal data for archiving purposes, for example with a view to providing specific information related to the political behaviour under former totalitarian state regimes, genocide, crimes against humanity, in particular the Holocaust, or war crimes.

(159) Where personal data are processed for scientific research purposes, this Regulation should also apply to that processing. For the purposes of this Regulation, the processing of personal data for scientific research purposes should be interpreted in a broad manner including for example technological development and demonstration, fundamental research, applied research and privately funded research. In addition, it should take into account the Union's objective under Article 179(1) TFEU of achieving a European Research Area. Scientific research purposes should also include studies conducted in the public interest in the area of public health. To meet the specificities of processing personal data for scientific research purposes, specific conditions should apply in particular as regards the publication or otherwise disclosure of personal data in the context of scientific research purposes. If the result of scientific research in particular in the health context gives reason for further measures in the interest of the data subject, the general rules of this Regulation should apply in view of those measures.

(160) Where personal data are processed for historical research purposes, this Regulation should also apply to that processing. This should also include historical research and research for genealogical purposes, bearing in mind that this Regulation should not apply to deceased persons.

(161) For the purpose of consenting to the participation in scientific research activities in clinical trials, the relevant provisions of Regulation (EU) No 536/2014 of the European Parliament and of the Council¹⁵⁷ should apply.

(162) Where personal data are processed for statistical purposes, this Regulation should apply to that processing. Union or Member State law should, within the limits of this Regulation, determine statistical content, control of access, specifications for the processing of personal data for statistical purposes and appropriate measures to safeguard the rights and freedoms of the data subject and for ensuring statistical confidentiality. Statistical purposes mean any operation of collection and the processing of personal data necessary for statistical surveys or for the production of statistical results.

¹⁵⁷ Regulation (EU) No 536/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on clinical trials on medicinal products for human use, and repealing Directive 2001/20/EC (OJ L 158, 27.5.2014, p. 1).

Those statistical results may further be used for different purposes, including a scientific research purpose. The statistical purpose implies that the result of processing for statistical purposes is not personal data, but aggregate data, and that this result or the personal data are not used in support of measures or decisions regarding any particular natural person.

(163) The confidential information which the Union and national statistical authorities collect for the production of official European and official national statistics should be protected. European statistics should be developed, produced and disseminated in accordance with the statistical principles as set out in Article 338(2) TFEU, while national statistics should also comply with Member State law. Regulation (EC) No 223/2009 of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁵⁸⁾ provides further specifications on statistical confidentiality for European statistics.

(164) As regards the powers of the supervisory authorities to obtain from the controller or processor access to personal data and access to their premises, Member States may adopt by law, within the limits of this Regulation, specific rules in order to safeguard the professional or other equivalent secrecy obligations, in so far as necessary to reconcile the right to the protection of personal data with an obligation of professional secrecy. This is without prejudice to existing Member State obligations to adopt rules on professional secrecy where required by Union law.

(165) This Regulation respects and does not prejudice the status under existing constitutional law of churches and religious associations or communities in the Member States, as recognised in Article 17 TFEU.

(166) In order to fulfil the objectives of this Regulation, namely to protect the fundamental rights and freedoms of

¹⁵⁸ Regulation (EC) No 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) No 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) No 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities (OJ L 87, 31.3.2009, p. 164).

natural persons and in particular their right to the protection of personal data and to ensure the free movement of personal data within the Union, the power to adopt acts in accordance with Article 290 TFEU should be delegated to the Commission. In particular, delegated acts should be adopted in respect of criteria and requirements for certification mechanisms, information to be presented by standardised icons and procedures for providing such icons. It is of particular importance that the Commission carry out appropriate consultations during its preparatory work, including at expert level. The Commission, when preparing and drawing-up delegated acts, should ensure a simultaneous, timely and appropriate transmission of relevant documents to the European Parliament and to the Council.

(167) In order to ensure uniform conditions for the implementation of this Regulation, implementing powers should be conferred on the Commission when provided for by this Regulation. Those powers should be exercised in accordance with Regulation (EU) No 182/2011. In that context, the Commission should consider specific measures for micro, small and medium-sized enterprises.

(168) The examination procedure should be used for the adoption of implementing acts on standard contractual clauses between controllers and processors and between processors; codes of conduct; technical standards and mechanisms for certification; the adequate level of protection afforded by a third country, a territory or a specified sector within that third country, or an international organisation; standard protection clauses; formats and procedures for the exchange of information by electronic means between controllers, processors and supervisory authorities for binding corporate rules; mutual assistance; and arrangements for the exchange of information by electronic means between supervisory authorities, and between supervisory authorities and the Board.

(169) The Commission should adopt immediately applicable implementing acts where available evidence reveals that a third country, a territory or a specified sector within that third country, or an international organisation does not ensure an adequate level of protection, and imperative grounds of urgency so require.

(170) Since the objective of this Regulation, namely to ensure an equivalent level of protection of natural persons and the free flow of personal data throughout the Union, cannot be sufficiently achieved by the Member States and can rather, by reason of the scale or effects of the action, be better achieved at Union level, the Union may adopt measures, in accordance with the principle of subsidiarity as set out in Article 5 of the Treaty on European Union (TEU). In accordance with the principle of proportionality as set out in that Article, this Regulation does not go beyond what is necessary in order to achieve that objective.

(171) Directive 95/46/EC should be repealed by this Regulation. Processing already under way on the date of application of this Regulation should be brought into conformity with this Regulation within the period of two years after which this Regulation enters into force. Where processing is based on consent pursuant to Directive 95/46/EC, it is not necessary for the data subject to give his or her consent again if the manner in which the consent has been given is in line with the conditions of this Regulation, so as to allow the controller to continue such processing after the date of application of this Regulation. Commission decisions adopted and authorisations by supervisory authorities based on Directive 95/46/EC remain in force until amended, replaced or repealed.

(172) The European Data Protection Supervisor was consulted in accordance with Article 28(2) of Regulation (EC) No 45/2001 and delivered an opinion on 7 March 2012 ⁽¹⁵⁹⁾.

(173) This Regulation should apply to all matters concerning the protection of fundamental rights and freedoms *vis-à-vis* the processing of personal data which are not subject to specific obligations with the same objective set out in Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁶⁰⁾, including the obligations on the controller and the rights of natural persons. In order to clarify the relationship between this Regulation and Directive 2002/58/EC, that

(1) ¹⁵⁹ OJ C 192, 30.6.2012, p. 7.

(2) ¹⁶⁰ Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (Directive on privacy and electronic communications) (OJ L 201, 31.7.2002, p. 37).

Directive should be amended accordingly. Once this Regulation is adopted, Directive 2002/58/EC should be reviewed in particular in order to ensure consistency with this Regulation,

HAVE ADOPTED THIS REGULATION:

CHAPTER I

General provisions

Article 1

Subject-matter and objectives

1. This Regulation lays down rules relating to the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and rules relating to the free movement of personal data.
2. This Regulation protects fundamental rights and freedoms of natural persons and in particular their right to the protection of personal data.
3. The free movement of personal data within the Union shall be neither restricted nor prohibited for reasons connected with the protection of natural persons with regard to the processing of personal data.

Article 2

Material scope

1. This Regulation applies to the processing of personal data wholly or partly by automated means and to the processing other than by automated means of personal data which form part of a filing system or are intended to form part of a filing system.
2. This Regulation does not apply to the processing of personal data:
 - (a) in the course of an activity which falls outside the scope of Union law;
 - (b) by the Member States when carrying out activities which fall within the scope of Chapter 2 of Title V of the TEU;
 - (c) by a natural person in the course of a purely personal or household activity;

(d) by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, including the safeguarding against and the prevention of threats to public security.

3. For the processing of personal data by the Union institutions, bodies, offices and agencies, Regulation (EC) No 45/2001 applies. Regulation (EC) No 45/2001 and other Union legal acts applicable to such processing of personal data shall be adapted to the principles and rules of this Regulation in accordance with Article 98.

4. This Regulation shall be without prejudice to the application of Directive 2000/31/EC, in particular of the liability rules of intermediary service providers in Articles 12 to 15 of that Directive.

Article 3 Territorial scope

1. This Regulation applies to the processing of personal data in the context of the activities of an establishment of a controller or a processor in the Union, regardless of whether the processing takes place in the Union or not.

2. This Regulation applies to the processing of personal data of data subjects who are in the Union by a controller or processor not established in the Union, where the processing activities are related to:

(a) the offering of goods or services, irrespective of whether a payment of the data subject is required, to such data subjects in the Union; or

(b) the monitoring of their behaviour as far as their behaviour takes place within the Union.

3. This Regulation applies to the processing of personal data by a controller not established in the Union, but in a place where Member State law applies by virtue of public international law.

Article 4 Definitions

For the purposes of this Regulation:

(1) 'personal data' means any information relating to an identified or identifiable natural person ('data subject'); an identifiable natural person is one who can be identified, directly or indirectly, in particular by reference to an identifier such as a

name, an identification number, location data, an online identifier or to one or more factors specific to the physical, physiological, genetic, mental, economic, cultural or social identity of that natural person;

(2) 'processing' means any operation or set of operations which is performed on personal data or on sets of personal data, whether or not by automated means, such as collection, recording, organisation, structuring, storage, adaptation or alteration, retrieval, consultation, use, disclosure by transmission, dissemination or otherwise making available, alignment or combination, restriction, erasure or destruction;

(3) 'restriction of processing' means the marking of stored personal data with the aim of limiting their processing in the future;

(4) 'profiling' means any form of automated processing of personal data consisting of the use of personal data to evaluate certain personal aspects relating to a natural person, in particular to analyse or predict aspects concerning that natural person's performance at work, economic situation, health, personal preferences, interests, reliability, behaviour, location or movements;

(5) 'pseudonymisation' means the processing of personal data in such a manner that the personal data can no longer be attributed to a specific data subject without the use of additional information, provided that such additional information is kept separately and is subject to technical and organisational measures to ensure that the personal data are not attributed to an identified or identifiable natural person;

(6) 'filing system' means any structured set of personal data which are accessible according to specific criteria, whether centralised, decentralised or dispersed on a functional or geographical basis;

(7) 'controller' means the natural or legal person, public authority, agency or other body which, alone or jointly with others, determines the purposes and means of the processing of personal data; where the purposes and means of such processing are determined by Union or Member State law, the controller or the specific criteria for its nomination may be provided for by Union or Member State law;

(8) 'processor' means a natural or legal person, public authority, agency or other body which processes personal data on behalf of the controller;

(9) 'recipient' means a natural or legal person, public authority, agency or another body, to which the personal data are disclosed, whether a third party or not. However, public authorities which may receive personal data in the framework of a particular inquiry in accordance with Union or Member State law shall not be regarded as recipients; the processing of those data by those public authorities shall be in compliance with the applicable data protection rules according to the purposes of the processing;

(10) 'third party' means a natural or legal person, public authority, agency or body other than the data subject, controller, processor and persons who, under the direct authority of the controller or processor, are authorised to process personal data;

(11) 'consent' of the data subject means any freely given, specific, informed and unambiguous indication of the data subject's wishes by which he or she, by a statement or by a clear affirmative action, signifies agreement to the processing of personal data relating to him or her;

(12) 'personal data breach' means a breach of security leading to the accidental or unlawful destruction, loss, alteration, unauthorised disclosure of, or access to, personal data transmitted, stored or otherwise processed;

(13) 'genetic data' means personal data relating to the inherited or acquired genetic characteristics of a natural person which give unique information about the physiology or the health of that natural person and which result, in particular, from an analysis of a biological sample from the natural person in question;

(14) 'biometric data' means personal data resulting from specific technical processing relating to the physical, physiological or behavioural characteristics of a natural person, which allow or confirm the unique identification of that natural person, such as facial images or dactyloscopic data;

(15) 'data concerning health' means personal data related to the physical or mental health of a natural person, including the

provision of health care services, which reveal information about his or her health status;

(16) 'main establishment' means:

(a) as regards a controller with establishments in more than one Member State, the place of its central administration in the Union, unless the decisions on the purposes and means of the processing of personal data are taken in another establishment of the controller in the Union and the latter establishment has the power to have such decisions implemented, in which case the establishment having taken such decisions is to be considered to be the main establishment;

(b) as regards a processor with establishments in more than one Member State, the place of its central administration in the Union, or, if the processor has no central administration in the Union, the establishment of the processor in the Union where the main processing activities in the context of the activities of an establishment of the processor take place to the extent that the processor is subject to specific obligations under this Regulation;

(17) 'representative' means a natural or legal person established in the Union who, designated by the controller or processor in writing pursuant to Article 27, represents the controller or processor with regard to their respective obligations under this Regulation;

(18) 'enterprise' means a natural or legal person engaged in an economic activity, irrespective of its legal form, including partnerships or associations regularly engaged in an economic activity;

(19) 'group of undertakings' means a controlling undertaking and its controlled undertakings;

(20) 'binding corporate rules' means personal data protection policies which are adhered to by a controller or processor established on the territory of a Member State for transfers or a set of transfers of personal data to a controller or processor in one or more third countries within a group of undertakings, or group of enterprises engaged in a joint economic activity;

(21)'supervisory authority' means an independent public authority which is established by a Member State pursuant to Article 51;

(22)'supervisory authority concerned' means a supervisory authority which is concerned by the processing of personal data because:

(a) the controller or processor is established on the territory of the Member State of that supervisory authority;

(b) data subjects residing in the Member State of that supervisory authority are substantially affected or likely to be substantially affected by the processing; or

(c) a complaint has been lodged with that supervisory authority;

(23)'cross-border processing' means either:

(a) processing of personal data which takes place in the context of the activities of establishments in more than one Member State of a controller or processor in the Union where the controller or processor is established in more than one Member State; or

(b) processing of personal data which takes place in the context of the activities of a single establishment of a controller or processor in the Union but which substantially affects or is likely to substantially affect data subjects in more than one Member State.

(24)'relevant and reasoned objection' means an objection to a draft decision as to whether there is an infringement of this Regulation, or whether envisaged action in relation to the controller or processor complies with this Regulation, which clearly demonstrates the significance of the risks posed by the draft decision as regards the fundamental rights and freedoms of data subjects and, where applicable, the free flow of personal data within the Union;

(25)'information society service' means a service as defined in point (b) of Article 1(1) of Directive (EU) 2015/1535 of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁶¹⁾;

¹⁶¹ Directive (EU) 2015/1535 of the European Parliament and of the Council of 9 September 2015 laying down a procedure for the provision of information in the field

(26) 'international organisation' means an organisation and its subordinate bodies governed by public international law, or any other body which is set up by, or on the basis of, an agreement between two or more countries.

CHAPTER II

Principles

Article 5

Principles relating to processing of personal data

1. Personal data shall be:
 - (a) processed lawfully, fairly and in a transparent manner in relation to the data subject ('lawfulness, fairness and transparency');
 - (b) collected for specified, explicit and legitimate purposes and not further processed in a manner that is incompatible with those purposes; further processing for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes shall, in accordance with Article 89(1), not be considered to be incompatible with the initial purposes ('purpose limitation');
 - (c) adequate, relevant and limited to what is necessary in relation to the purposes for which they are processed ('data minimisation');
 - (d) accurate and, where necessary, kept up to date; every reasonable step must be taken to ensure that personal data that are inaccurate, having regard to the purposes for which they are processed, are erased or rectified without delay ('accuracy');
 - (e) kept in a form which permits identification of data subjects for no longer than is necessary for the purposes for which the personal data are processed; personal data may be stored for longer periods insofar as the personal data will be processed solely for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes in accordance with Article 89(1) subject to implementation of the appropriate technical and organisational measures required by this

of technical regulations and of rules on Information Society services (OJ L 241, 17.9.2015, p. 1).

Regulation in order to safeguard the rights and freedoms of the data subject ('storage limitation');

(f) processed in a manner that ensures appropriate security of the personal data, including protection against unauthorised or unlawful processing and against accidental loss, destruction or damage, using appropriate technical or organisational measures ('integrity and confidentiality').

2. The controller shall be responsible for, and be able to demonstrate compliance with, paragraph 1 ('accountability').

Article 6 Lawfulness of processing

1. Processing shall be lawful only if and to the extent that at least one of the following applies:

(a) the data subject has given consent to the processing of his or her personal data for one or more specific purposes;

(b) processing is necessary for the performance of a contract to which the data subject is party or in order to take steps at the request of the data subject prior to entering into a contract;

(c) processing is necessary for compliance with a legal obligation to which the controller is subject;

(d) processing is necessary in order to protect the vital interests of the data subject or of another natural person;

(e) processing is necessary for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller;

(f) processing is necessary for the purposes of the legitimate interests pursued by the controller or by a third party, except where such interests are overridden by the interests or fundamental rights and freedoms of the data subject which require protection of personal data, in particular where the data subject is a child.

Point (f) of the first subparagraph shall not apply to processing carried out by public authorities in the performance of their tasks.

2. Member States may maintain or introduce more specific provisions to adapt the application of the rules of this Regulation with regard to processing for compliance with points (c) and (e) of

paragraph 1 by determining more precisely specific requirements for the processing and other measures to ensure lawful and fair processing including for other specific processing situations as provided for in Chapter IX.

3. The basis for the processing referred to in point (c) and (e) of paragraph 1 shall be laid down by:

- (a) Union law; or
- (b) Member State law to which the controller is subject.

The purpose of the processing shall be determined in that legal basis or, as regards the processing referred to in point (e) of paragraph 1, shall be necessary for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller. That legal basis may contain specific provisions to adapt the application of rules of this Regulation, inter alia: the general conditions governing the lawfulness of processing by the controller; the types of data which are subject to the processing; the data subjects concerned; the entities to, and the purposes for which, the personal data may be disclosed; the purpose limitation; storage periods; and processing operations and processing procedures, including measures to ensure lawful and fair processing such as those for other specific processing situations as provided for in Chapter IX. The Union or the Member State law shall meet an objective of public interest and be proportionate to the legitimate aim pursued.

4. Where the processing for a purpose other than that for which the personal data have been collected is not based on the data subject's consent or on a Union or Member State law which constitutes a necessary and proportionate measure in a democratic society to safeguard the objectives referred to in Article 23(1), the controller shall, in order to ascertain whether processing for another purpose is compatible with the purpose for which the personal data are initially collected, take into account, inter alia:

- (a) any link between the purposes for which the personal data have been collected and the purposes of the intended further processing;
- (b) the context in which the personal data have been collected, in particular regarding the relationship between data subjects and the controller;

- (c) the nature of the personal data, in particular whether special categories of personal data are processed, pursuant to Article 9, or whether personal data related to criminal convictions and offences are processed, pursuant to Article 10;
- (d) the possible consequences of the intended further processing for data subjects;
- (e) the existence of appropriate safeguards, which may include encryption or pseudonymisation.

Article 7 Conditions for consent

1. Where processing is based on consent, the controller shall be able to demonstrate that the data subject has consented to processing of his or her personal data.
2. If the data subject's consent is given in the context of a written declaration which also concerns other matters, the request for consent shall be presented in a manner which is clearly distinguishable from the other matters, in an intelligible and easily accessible form, using clear and plain language. Any part of such a declaration which constitutes an infringement of this Regulation shall not be binding.
3. The data subject shall have the right to withdraw his or her consent at any time. The withdrawal of consent shall not affect the lawfulness of processing based on consent before its withdrawal. Prior to giving consent, the data subject shall be informed thereof. It shall be as easy to withdraw as to give consent.
4. When assessing whether consent is freely given, utmost account shall be taken of whether, *inter alia*, the performance of a contract, including the provision of a service, is conditional on consent to the processing of personal data that is not necessary for the performance of that contract.

Article 8 Conditions applicable to child's consent in relation to information society services

1. Where point (a) of Article 6(1) applies, in relation to the offer of information society services directly to a child, the processing of the personal data of a child shall be lawful where the child is at least 16 years old. Where the child is below the age of 16 years, such processing shall be lawful only if and to the extent that consent is

given or authorised by the holder of parental responsibility over the child.

Member States may provide by law for a lower age for those purposes provided that such lower age is not below 13 years.

2. The controller shall make reasonable efforts to verify in such cases that consent is given or authorised by the holder of parental responsibility over the child, taking into consideration available technology.

3. Paragraph 1 shall not affect the general contract law of Member States such as the rules on the validity, formation or effect of a contract in relation to a child.

Article 9

Processing of special categories of personal data

1. Processing of personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs, or trade union membership, and the processing of genetic data, biometric data for the purpose of uniquely identifying a natural person, data concerning health or data concerning a natural person's sex life or sexual orientation shall be prohibited.

2. Paragraph 1 shall not apply if one of the following applies:

(a) the data subject has given explicit consent to the processing of those personal data for one or more specified purposes, except where Union or Member State law provide that the prohibition referred to in paragraph 1 may not be lifted by the data subject;

(b) processing is necessary for the purposes of carrying out the obligations and exercising specific rights of the controller or of the data subject in the field of employment and social security and social protection law in so far as it is authorised by Union or Member State law or a collective agreement pursuant to Member State law providing for appropriate safeguards for the fundamental rights and the interests of the data subject;

(c) processing is necessary to protect the vital interests of the data subject or of another natural person where the data subject is physically or legally incapable of giving consent;

(d) processing is carried out in the course of its legitimate activities with appropriate safeguards by a foundation, association or any other not-for-profit body with a political, philosophical, religious or trade union aim and on condition that

the processing relates solely to the members or to former members of the body or to persons who have regular contact with it in connection with its purposes and that the personal data are not disclosed outside that body without the consent of the data subjects;

(e) processing relates to personal data which are manifestly made public by the data subject;

(f) processing is necessary for the establishment, exercise or defence of legal claims or whenever courts are acting in their judicial capacity;

(g) processing is necessary for reasons of substantial public interest, on the basis of Union or Member State law which shall be proportionate to the aim pursued, respect the essence of the right to data protection and provide for suitable and specific measures to safeguard the fundamental rights and the interests of the data subject;

(h) processing is necessary for the purposes of preventive or occupational medicine, for the assessment of the working capacity of the employee, medical diagnosis, the provision of health or social care or treatment or the management of health or social care systems and services on the basis of Union or Member State law or pursuant to contract with a health professional and subject to the conditions and safeguards referred to in paragraph 3;

(i) processing is necessary for reasons of public interest in the area of public health, such as protecting against serious cross-border threats to health or ensuring high standards of quality and safety of health care and of medicinal products or medical devices, on the basis of Union or Member State law which provides for suitable and specific measures to safeguard the rights and freedoms of the data subject, in particular professional secrecy;

(j) processing is necessary for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes in accordance with Article 89(1) based on Union or Member State law which shall be proportionate to the aim pursued, respect the essence of the right to data protection and provide for suitable and specific measures to safeguard the fundamental rights and the interests of the data subject.

3. Personal data referred to in paragraph 1 may be processed for the purposes referred to in point (h) of paragraph 2 when those data are processed by or under the responsibility of a professional subject to the obligation of professional secrecy under Union or Member State law or rules established by national competent bodies or by another person also subject to an obligation of secrecy under Union or Member State law or rules established by national competent bodies.

4. Member States may maintain or introduce further conditions, including limitations, with regard to the processing of genetic data, biometric data or data concerning health.

Article 10

Processing of personal data relating to criminal convictions and offences

Processing of personal data relating to criminal convictions and offences or related security measures based on Article 6(1) shall be carried out only under the control of official authority or when the processing is authorised by Union or Member State law providing for appropriate safeguards for the rights and freedoms of data subjects. Any comprehensive register of criminal convictions shall be kept only under the control of official authority.

Article 11

Processing which does not require identification

1. If the purposes for which a controller processes personal data do not or do no longer require the identification of a data subject by the controller, the controller shall not be obliged to maintain, acquire or process additional information in order to identify the data subject for the sole purpose of complying with this Regulation.

2. Where, in cases referred to in paragraph 1 of this Article, the controller is able to demonstrate that it is not in a position to identify the data subject, the controller shall inform the data subject accordingly, if possible. In such cases, Articles 15 to 20 shall not apply except where the data subject, for the purpose of exercising his or her rights under those articles, provides additional information enabling his or her identification.

CHAPTER III

Rights of the data subject

Section 1

Transparency and modalities

Article 12

Transparent information, communication and modalities for the exercise of the rights of the data subject

1. The controller shall take appropriate measures to provide any information referred to in Articles 13 and 14 and any communication under Articles 15 to 22 and 34 relating to processing to the data subject in a concise, transparent, intelligible and easily accessible form, using clear and plain language, in particular for any information addressed specifically to a child. The information shall be provided in writing, or by other means, including, where appropriate, by electronic means. When requested by the data subject, the information may be provided orally, provided that the identity of the data subject is proven by other means.
2. The controller shall facilitate the exercise of data subject rights under Articles 15 to 22. In the cases referred to in Article 11(2), the controller shall not refuse to act on the request of the data subject for exercising his or her rights under Articles 15 to 22, unless the controller demonstrates that it is not in a position to identify the data subject.
3. The controller shall provide information on action taken on a request under Articles 15 to 22 to the data subject without undue delay and in any event within one month of receipt of the request. That period may be extended by two further months where necessary, taking into account the complexity and number of the requests. The controller shall inform the data subject of any such extension within one month of receipt of the request, together with the reasons for the delay. Where the data subject makes the request by electronic form means, the information shall be provided by electronic means where possible, unless otherwise requested by the data subject.
4. If the controller does not take action on the request of the data subject, the controller shall inform the data subject without delay and at the latest within one month of receipt of the request of the reasons for not taking action and on the possibility of lodging a complaint with a supervisory authority and seeking a judicial remedy.

5. Information provided under Articles 13 and 14 and any communication and any actions taken under Articles 15 to 22 and 34 shall be provided free of charge. Where requests from a data subject are manifestly unfounded or excessive, in particular because of their repetitive character, the controller may either:

- (a) charge a reasonable fee taking into account the administrative costs of providing the information or communication or taking the action requested; or
- (b) refuse to act on the request.

The controller shall bear the burden of demonstrating the manifestly unfounded or excessive character of the request.

6. Without prejudice to Article 11, where the controller has reasonable doubts concerning the identity of the natural person making the request referred to in Articles 15 to 21, the controller may request the provision of additional information necessary to confirm the identity of the data subject.

7. The information to be provided to data subjects pursuant to Articles 13 and 14 may be provided in combination with standardised icons in order to give in an easily visible, intelligible and clearly legible manner a meaningful overview of the intended processing. Where the icons are presented electronically they shall be machine-readable.

8. The Commission shall be empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 92 for the purpose of determining the information to be presented by the icons and the procedures for providing standardised icons.

Section 2

Information and access to personal data

Article 13

Information to be provided where personal data are collected from the data subject

1. Where personal data relating to a data subject are collected from the data subject, the controller shall, at the time when personal data are obtained, provide the data subject with all of the following information:

- (a) the identity and the contact details of the controller and, where applicable, of the controller's representative;

- (b) the contact details of the data protection officer, where applicable;
- (c) the purposes of the processing for which the personal data are intended as well as the legal basis for the processing; (d) where the processing is based on point (f) of Article 6(1), the legitimate interests pursued by the controller or by a third party;
- (e) the recipients or categories of recipients of the personal data, if any;
- (f) where applicable, the fact that the controller intends to transfer personal data to a third country or international organisation and the existence or absence of an adequacy decision by the Commission, or in the case of transfers referred to in Article 46 or 47, or the second subparagraph of Article 49(1), reference to the appropriate or suitable safeguards and the means by which to obtain a copy of them or where they have been made available.

2. In addition to the information referred to in paragraph 1, the controller shall, at the time when personal data are obtained, provide the data subject with the following further information necessary to ensure fair and transparent processing:

- (a) the period for which the personal data will be stored, or if that is not possible, the criteria used to determine that period;
- (b) the existence of the right to request from the controller access to and rectification or erasure of personal data or restriction of processing concerning the data subject or to object to processing as well as the right to data portability;
- (c) where the processing is based on point (a) of Article 6(1) or point (a) of Article 9(2), the existence of the right to withdraw consent at any time, without affecting the lawfulness of processing based on consent before its withdrawal; (d) the right to lodge a complaint with a supervisory authority;
- (e) whether the provision of personal data is a statutory or contractual requirement, or a requirement necessary to enter into a contract, as well as whether the data subject is obliged to provide the personal data and of the possible consequences of failure to provide such data;
- (f) the existence of automated decision-making, including profiling, referred to in Article 22(1) and (4) and, at least in those

cases, meaningful information about the logic involved, as well as the significance and the envisaged consequences of such processing for the data subject.

3. Where the controller intends to further process the personal data for a purpose other than that for which the personal data were collected, the controller shall provide the data subject prior to that further processing with information on that other purpose and with any relevant further information as referred to in paragraph 2.

4. Paragraphs 1, 2 and 3 shall not apply where and insofar as the data subject already has the information.

Article 14

Information to be provided where personal data have not been obtained from the data subject

1. Where personal data have not been obtained from the data subject, the controller shall provide the data subject with the following information:

- (a) the identity and the contact details of the controller and, where applicable, of the controller's representative;
- (b) the contact details of the data protection officer, where applicable;
- (c) the purposes of the processing for which the personal data are intended as well as the legal basis for the processing;
- (d) (d) the categories of personal data concerned;
- (e) the recipients or categories of recipients of the personal data, if any;
- (f) where applicable, that the controller intends to transfer personal data to a recipient in a third country or international organisation and the existence or absence of an adequacy decision by the Commission, or in the case of transfers referred to in Article 46 or 47, or the second subparagraph of Article 49(1), reference to the appropriate or suitable safeguards and the means to obtain a copy of them or where they have been made available.

2. In addition to the information referred to in paragraph 1, the controller shall provide the data subject with the following information necessary to ensure fair and transparent processing in respect of the data subject:

- (a) the period for which the personal data will be stored, or if that is not possible, the criteria used to determine that period;
- (b) where the processing is based on point (f) of Article 6(1), the legitimate interests pursued by the controller or by a third party;
- (c) the existence of the right to request from the controller access to and rectification or erasure of personal data or restriction of processing concerning the data subject and to object to processing as well as the right to data portability;
- (d) where processing is based on point (a) of Article 6(1) or point (a) of Article 9(2), the existence of the right to withdraw consent at any time, without affecting the lawfulness of processing based on consent before its withdrawal;
- (e) the right to lodge a complaint with a supervisory authority;
- (f) from which source the personal data originate, and if applicable, whether it came from publicly accessible sources;
- (g) the existence of automated decision-making, including profiling, referred to in Article 22(1) and (4) and, at least in those cases, meaningful information about the logic involved, as well as the significance and the envisaged consequences of such processing for the data subject.

3. The controller shall provide the information referred to in paragraphs 1 and 2:

- (a) within a reasonable period after obtaining the personal data, but at the latest within one month, having regard to the specific circumstances in which the personal data are processed;
- (b) if the personal data are to be used for communication with the data subject, at the latest at the time of the first communication to that data subject; or
- (c) if a disclosure to another recipient is envisaged, at the latest when the personal data are first disclosed.

4. Where the controller intends to further process the personal data for a purpose other than that for which the personal data were obtained, the controller shall provide the data subject prior to that further processing with information on that other purpose and with any relevant further information as referred to in paragraph 2.

5. Paragraphs 1 to 4 shall not apply where and insofar as:

- (a) the data subject already has the information;
- (b) the provision of such information proves impossible or would involve a disproportionate effort, in particular for processing for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes, subject to the conditions and safeguards referred to in Article 89(1) or in so far as the obligation referred to in paragraph 1 of this Article is likely to render impossible or seriously impair the achievement of the objectives of that processing. In such cases the controller shall take appropriate measures to protect the data subject's rights and freedoms and legitimate interests, including making the information publicly available;
- (c) obtaining or disclosure is expressly laid down by Union or Member State law to which the controller is subject and which provides appropriate measures to protect the data subject's legitimate interests; or
- (d) where the personal data must remain confidential subject to an obligation of professional secrecy regulated by Union or Member State law, including a statutory obligation of secrecy.

Article 15

Right of access by the data subject

1. The data subject shall have the right to obtain from the controller confirmation as to whether or not personal data concerning him or her are being processed, and, where that is the case, access to the personal data and the following information:

- (a) the purposes of the processing;
- (b) the categories of personal data concerned;
- (c) the recipients or categories of recipient to whom the personal data have been or will be disclosed, in particular recipients in third countries or international organisations;
- (d) where possible, the envisaged period for which the personal data will be stored, or, if not possible, the criteria used to determine that period;
- (e) the existence of the right to request from the controller rectification or erasure of personal data or restriction of processing of personal data concerning the data subject or to object to such processing;

- (f) the right to lodge a complaint with a supervisory authority;
- (g) where the personal data are not collected from the data subject, any available information as to their source;
- (h) the existence of automated decision-making, including profiling, referred to in Article 22(1) and (4) and, at least in those cases, meaningful information about the logic involved, as well as the significance and the envisaged consequences of such processing for the data subject.

2. Where personal data are transferred to a third country or to an international organisation, the data subject shall have the right to be informed of the appropriate safeguards pursuant to Article 46 relating to the transfer.

3. The controller shall provide a copy of the personal data undergoing processing. For any further copies requested by the data subject, the controller may charge a reasonable fee based on administrative costs. Where the data subject makes the request by electronic means, and unless otherwise requested by the data subject, the information shall be provided in a commonly used electronic form.

4. The right to obtain a copy referred to in paragraph 3 shall not adversely affect the rights and freedoms of others.

Section 3

Rectification and erasure

Article 16

Right to rectification

The data subject shall have the right to obtain from the controller without undue delay the rectification of inaccurate personal data concerning him or her. Taking into account the purposes of the processing, the data subject shall have the right to have incomplete personal data completed, including by means of providing a supplementary statement.

Article 17

Right to erasure ('right to be forgotten')

1. The data subject shall have the right to obtain from the controller the erasure of personal data concerning him or her without undue delay and the controller shall have the obligation to erase personal data without undue delay where one of the following grounds applies:

- (a) the personal data are no longer necessary in relation to the purposes for which they were collected or otherwise processed;
- (b) the data subject withdraws consent on which the processing is based according to point (a) of Article 6(1), or point (a) of Article 9(2), and where there is no other legal ground for the processing;
- (c) the data subject objects to the processing pursuant to Article 21(1) and there are no overriding legitimate grounds for the processing, or the data subject objects to the processing pursuant to Article 21(2);
- (d) the personal data have been unlawfully processed;
- (e) the personal data have to be erased for compliance with a legal obligation in Union or Member State law to which the controller is subject;
- (f) the personal data have been collected in relation to the offer of information society services referred to in Article 8(1).

2. Where the controller has made the personal data public and is obliged pursuant to paragraph 1 to erase the personal data, the controller, taking account of available technology and the cost of implementation, shall take reasonable steps, including technical measures, to inform controllers which are processing the personal data that the data subject has requested the erasure by such controllers of any links to, or copy or replication of, those personal data.

3. Paragraphs 1 and 2 shall not apply to the extent that processing is necessary:

- (a) for exercising the right of freedom of expression and information;
- (b) for compliance with a legal obligation which requires processing by Union or Member State law to which the controller is subject or for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller;
- (c) for reasons of public interest in the area of public health in accordance with points (h) and (i) of Article 9(2) as well as Article 9(3);
- (d) for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes in accordance

with Article 89(1) in so far as the right referred to in paragraph 1 is likely to render impossible or seriously impair the achievement of the objectives of that processing; or

(e) for the establishment, exercise or defence of legal claims.

Article 18

Right to restriction of processing

1. The data subject shall have the right to obtain from the controller restriction of processing where one of the following applies:

(a) the accuracy of the personal data is contested by the data subject, for a period enabling the controller to verify the accuracy of the personal data;

(b) the processing is unlawful and the data subject opposes the erasure of the personal data and requests the restriction of their use instead;

(c) the controller no longer needs the personal data for the purposes of the processing, but they are required by the data subject for the establishment, exercise or defence of legal claims;

(d) the data subject has objected to processing pursuant to Article 21(1) pending the verification whether the legitimate grounds of the controller override those of the data subject.

2. Where processing has been restricted under paragraph 1, such personal data shall, with the exception of storage, only be processed with the data subject's consent or for the establishment, exercise or defence of legal claims or for the protection of the rights of another natural or legal person or for reasons of important public interest of the Union or of a Member State.

3. A data subject who has obtained restriction of processing pursuant to paragraph 1 shall be informed by the controller before the restriction of processing is lifted.

Article 19

Notification obligation regarding rectification or erasure of personal data or restriction of processing

The controller shall communicate any rectification or erasure of personal data or restriction of processing carried out in accordance with Article 16, Article 17(1) and Article 18 to each recipient to whom the personal data have been disclosed, unless this proves impossible

or involves disproportionate effort. The controller shall inform the data subject about those recipients if the data subject requests it.

Article 20

Right to data portability

1. The data subject shall have the right to receive the personal data concerning him or her, which he or she has provided to a controller, in a structured, commonly used and machine-readable format and have the right to transmit those data to another controller without hindrance from the controller to which the personal data have been provided, where:

(a) the processing is based on consent pursuant to point (a) of Article 6(1) or point (a) of Article 9(2) or on a contract pursuant to point (b) of Article 6(1); and

(b) the processing is carried out by automated means.

2. In exercising his or her right to data portability pursuant to paragraph 1, the data subject shall have the right to have the personal data transmitted directly from one controller to another, where technically feasible.

3. The exercise of the right referred to in paragraph 1 of this Article shall be without prejudice to Article 17. That right shall not apply to processing necessary for the performance of a task carried out in the public interest or in the exercise of official authority vested in the controller.

4. The right referred to in paragraph 1 shall not adversely affect the rights and freedoms of others.

Section 4

Right to object and automated individual decision-making

Article 21

Right to object

1. The data subject shall have the right to object, on grounds relating to his or her particular situation, at any time to processing of personal data concerning him or her which is based on point (e) or (f) of Article 6(1), including profiling based on those provisions. The controller shall no longer process the personal data unless the controller demonstrates compelling legitimate grounds for the processing which override the interests, rights and freedoms of the

data subject or for the establishment, exercise or defence of legal claims.

2. Where personal data are processed for direct marketing purposes, the data subject shall have the right to object at any time to processing of personal data concerning him or her for such marketing, which includes profiling to the extent that it is related to such direct marketing.

3. Where the data subject objects to processing for direct marketing purposes, the personal data shall no longer be processed for such purposes.

4. At the latest at the time of the first communication with the data subject, the right referred to in paragraphs 1 and 2 shall be explicitly brought to the attention of the data subject and shall be presented clearly and separately from any other information.

5. In the context of the use of information society services, and notwithstanding Directive 2002/58/EC, the data subject may exercise his or her right to object by automated means using technical specifications.

6. Where personal data are processed for scientific or historical research purposes or statistical purposes pursuant to Article 89(1), the data subject, on grounds relating to his or her particular situation, shall have the right to object to processing of personal data concerning him or her, unless the processing is necessary for the performance of a task carried out for reasons of public interest.

Article 22

Automated individual decision-making, including profiling

1. The data subject shall have the right not to be subject to a decision based solely on automated processing, including profiling, which produces legal effects concerning him or her or similarly significantly affects him or her.

2. Paragraph 1 shall not apply if the decision:

(a) is necessary for entering into, or performance of, a contract between the data subject and a data controller;

(b) is authorised by Union or Member State law to which the controller is subject and which also lays down suitable measures to safeguard the data subject's rights and freedoms and legitimate interests; or

(c) is based on the data subject's explicit consent.

3. In the cases referred to in points (a) and (c) of paragraph 2, the data controller shall implement suitable measures to safeguard the data subject's rights and freedoms and legitimate interests, at least the right to obtain human intervention on the part of the controller, to express his or her point of view and to contest the decision.

4. Decisions referred to in paragraph 2 shall not be based on special categories of personal data referred to in Article 9(1), unless point (a) or (g) of Article 9(2) applies and suitable measures to safeguard the data subject's rights and freedoms and legitimate interests are in place.

Section 5

Restrictions

Article 23 Restrictions

1. Union or Member State law to which the data controller or processor is subject may restrict by way of a legislative measure the scope of the obligations and rights provided for in Articles 12 to 22 and Article 34, as well as Article 5 in so far as its provisions correspond to the rights and obligations provided for in Articles 12 to 22, when such a restriction respects the essence of the fundamental rights and freedoms and is a necessary and proportionate measure in a democratic society to safeguard:

- (a) national security;
- (b) defence;
- (c) public security;
- (d) the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, including the safeguarding against and the prevention of threats to public security;
- (e) other important objectives of general public interest of the Union or of a Member State, in particular an important economic or financial interest of the Union or of a Member State, including monetary, budgetary and taxation matters, public health and social security;

- (f) the protection of judicial independence and judicial proceedings;
- (g) the prevention, investigation, detection and prosecution of breaches of ethics for regulated professions;
- (h) a monitoring, inspection or regulatory function connected, even occasionally, to the exercise of official authority in the cases referred to in points (a) to (e) and (g);
- (i) the protection of the data subject or the rights and freedoms of others;
- (j) the enforcement of civil law claims.

2. In particular, any legislative measure referred to in paragraph 1 shall contain specific provisions at least, where relevant, as to:

- (a) the purposes of the processing or categories of processing;
- (b) the categories of personal data;
- (c) the scope of the restrictions introduced;
- (d) the safeguards to prevent abuse or unlawful access or transfer;
- (e) the specification of the controller or categories of controllers;
- (f) the storage periods and the applicable safeguards taking into account the nature, scope and purposes of the processing or categories of processing;
- (g) the risks to the rights and freedoms of data subjects; and
- (h) the right of data subjects to be informed about the restriction, unless that may be prejudicial to the purpose of the restriction.

CHAPTER IV

Controller and processor

Section 1

General obligations

Article 24

Responsibility of the controller

1. Taking into account the nature, scope, context and purposes of processing as well as the risks of varying likelihood and severity for

the rights and freedoms of natural persons, the controller shall implement appropriate technical and organisational measures to ensure and to be able to demonstrate that processing is performed in accordance with this Regulation. Those measures shall be reviewed and updated where necessary.

2. Where proportionate in relation to processing activities, the measures referred to in paragraph 1 shall include the implementation of appropriate data protection policies by the controller.

3. Adherence to approved codes of conduct as referred to in Article 40 or approved certification mechanisms as referred to in Article 42 may be used as an element by which to demonstrate compliance with the obligations of the controller.

Article 25

Data protection by design and by default

1. Taking into account the state of the art, the cost of implementation and the nature, scope, context and purposes of processing as well as the risks of varying likelihood and severity for rights and freedoms of natural persons posed by the processing, the controller shall, both at the time of the determination of the means for processing and at the time of the processing itself, implement appropriate technical and organisational measures, such as pseudonymisation, which are designed to implement data-protection principles, such as data minimisation, in an effective manner and to integrate the necessary safeguards into the processing in order to meet the requirements of this Regulation and protect the rights of data subjects.

2. The controller shall implement appropriate technical and organisational measures for ensuring that, by default, only personal data which are necessary for each specific purpose of the processing are processed. That obligation applies to the amount of personal data collected, the extent of their processing, the period of their storage and their accessibility. In particular, such measures shall ensure that by default personal data are not made accessible without the individual's intervention to an indefinite number of natural persons.

3. An approved certification mechanism pursuant to Article 42 may be used as an element to demonstrate compliance with the requirements set out in paragraphs 1 and 2 of this Article.

Article 26 Joint controllers

1. Where two or more controllers jointly determine the purposes and means of processing, they shall be joint controllers. They shall in a transparent manner determine their respective responsibilities for compliance with the obligations under this Regulation, in particular as regards the exercising of the rights of the data subject and their respective duties to provide the information referred to in Articles 13 and 14, by means of an arrangement between them unless, and in so far as, the respective responsibilities of the controllers are determined by Union or Member State law to which the controllers are subject. The arrangement may designate a contact point for data subjects.
2. The arrangement referred to in paragraph 1 shall duly reflect the respective roles and relationships of the joint controllers *vis-à-vis* the data subjects. The essence of the arrangement shall be made available to the data subject.
3. Irrespective of the terms of the arrangement referred to in paragraph 1, the data subject may exercise his or her rights under this Regulation in respect of and against each of the controllers.

Article 27 Representatives of controllers or processors not established in the Union

1. Where Article 3(2) applies, the controller or the processor shall designate in writing a representative in the Union.
2. The obligation laid down in paragraph 1 of this Article shall not apply to:
 - (a) processing which is occasional, does not include, on a large scale, processing of special categories of data as referred to in Article 9(1) or processing of personal data relating to criminal convictions and offences referred to in Article 10, and is unlikely to result in a risk to the rights and freedoms of natural persons, taking into account the nature, context, scope and purposes of the processing; or
 - (b) a public authority or body.
3. The representative shall be established in one of the Member States where the data subjects, whose personal data are

processed in relation to the offering of goods or services to them, or whose behaviour is monitored, are.

4. The representative shall be mandated by the controller or processor to be addressed in addition to or instead of the controller or the processor by, in particular, supervisory authorities and data subjects, on all issues related to processing, for the purposes of ensuring compliance with this Regulation.

5. The designation of a representative by the controller or processor shall be without prejudice to legal actions which could be initiated against the controller or the processor themselves.

Article 28 Processor

1. Where processing is to be carried out on behalf of a controller, the controller shall use only processors providing sufficient guarantees to implement appropriate technical and organisational measures in such a manner that processing will meet the requirements of this Regulation and ensure the protection of the rights of the data subject.

2. The processor shall not engage another processor without prior specific or general written authorisation of the controller. In the case of general written authorisation, the processor shall inform the controller of any intended changes concerning the addition or replacement of other processors, thereby giving the controller the opportunity to object to such changes.

3. Processing by a processor shall be governed by a contract or other legal act under Union or Member State law, that is binding on the processor with regard to the controller and that sets out the subject-matter and duration of the processing, the nature and purpose of the processing, the type of personal data and categories of data subjects and the obligations and rights of the controller. That contract or other legal act shall stipulate, in particular, that the processor:

(a) processes the personal data only on documented instructions from the controller, including with regard to transfers of personal data to a third country or an international organisation, unless required to do so by Union or Member State law to which the processor is subject; in such a case, the processor shall inform the controller of that legal requirement

before processing, unless that law prohibits such information on important grounds of public interest;

(b) ensures that persons authorised to process the personal data have committed themselves to confidentiality or are under an appropriate statutory obligation of confidentiality;

(c) takes all measures required pursuant to Article 32;

(d) respects the conditions referred to in paragraphs 2 and 4 for engaging another processor;

(e) taking into account the nature of the processing, assists the controller by appropriate technical and organisational measures, insofar as this is possible, for the fulfilment of the controller's obligation to respond to requests for exercising the data subject's rights laid down in Chapter III;

(f) assists the controller in ensuring compliance with the obligations pursuant to Articles 32 to 36 taking into account the nature of processing and the information available to the processor;

(g) at the choice of the controller, deletes or returns all the personal data to the controller after the end of the provision of services relating to processing, and deletes existing copies unless Union or Member State law requires storage of the personal data;

(h) makes available to the controller all information necessary to demonstrate compliance with the obligations laid down in this Article and allow for and contribute to audits, including inspections, conducted by the controller or another auditor mandated by the controller.

With regard to point (h) of the first subparagraph, the processor shall immediately inform the controller if, in its opinion, an instruction infringes this Regulation or other Union or Member State data protection provisions.

4. Where a processor engages another processor for carrying out specific processing activities on behalf of the controller, the same data protection obligations as set out in the contract or other legal act between the controller and the processor as referred to in paragraph 3 shall be imposed on that other processor by way of a contract or other legal act under Union or Member State law, in particular providing sufficient guarantees to implement appropriate technical and organisational measures in such a manner that the

processing will meet the requirements of this Regulation. Where that other processor fails to fulfil its data protection obligations, the initial processor shall remain fully liable to the controller for the performance of that other processor's obligations.

5. Adherence of a processor to an approved code of conduct as referred to in Article 40 or an approved certification mechanism as referred to in Article 42 may be used as an element by which to demonstrate sufficient guarantees as referred to in paragraphs 1 and 4 of this Article.

6. Without prejudice to an individual contract between the controller and the processor, the contract or the other legal act referred to in paragraphs 3 and 4 of this Article may be based, in whole or in part, on standard contractual clauses referred to in paragraphs 7 and 8 of this Article, including when they are part of a certification granted to the controller or processor pursuant to Articles 42 and 43.

7. The Commission may lay down standard contractual clauses for the matters referred to in paragraph 3 and 4 of this Article and in accordance with the examination procedure referred to in Article 93(2).

8. A supervisory authority may adopt standard contractual clauses for the matters referred to in paragraph 3 and 4 of this Article and in accordance with the consistency mechanism referred to in Article 63.

9. The contract or the other legal act referred to in paragraphs 3 and 4 shall be in writing, including in electronic form.

10. Without prejudice to Articles 82, 83 and 84, if a processor infringes this Regulation by determining the purposes and means of processing, the processor shall be considered to be a controller in respect of that processing.

Article 29

Processing under the authority of the controller or processor

The processor and any person acting under the authority of the controller or of the processor, who has access to personal data, shall not process those data except on instructions from the controller, unless required to do so by Union or Member State law.

Article 30 Records of processing activities

1. Each controller and, where applicable, the controller's representative, shall maintain a record of processing activities under its responsibility. That record shall contain all of the following information:

- (a) the name and contact details of the controller and, where applicable, the joint controller, the controller's representative and the data protection officer;
- (b) the purposes of the processing;
- (c) a description of the categories of data subjects and of the categories of personal data;
- (d) the categories of recipients to whom the personal data have been or will be disclosed including recipients in third countries or international organisations;
- (e) where applicable, transfers of personal data to a third country or an international organisation, including the identification of that third country or international organisation and, in the case of transfers referred to in the second subparagraph of Article 49(1), the documentation of suitable safeguards;
- (f) where possible, the envisaged time limits for erasure of the different categories of data;
- (g) where possible, a general description of the technical and organisational security measures referred to in Article 32(1).

2. Each processor and, where applicable, the processor's representative shall maintain a record of all categories of processing activities carried out on behalf of a controller, containing:

- (a) the name and contact details of the processor or processors and of each controller on behalf of which the processor is acting, and, where applicable, of the controller's or the processor's representative, and the data protection officer;
- (b) the categories of processing carried out on behalf of each controller;
- (c) where applicable, transfers of personal data to a third country or an international organisation, including the

identification of that third country or international organisation and, in the case of transfers referred to in the second subparagraph of Article 49(1), the documentation of suitable safeguards;

(d) where possible, a general description of the technical and organisational security measures referred to in Article 32(1).

3. The records referred to in paragraphs 1 and 2 shall be in writing, including in electronic form.

4. The controller or the processor and, where applicable, the controller's or the processor's representative, shall make the record available to the supervisory authority on request.

5. The obligations referred to in paragraphs 1 and 2 shall not apply to an enterprise or an organisation employing fewer than 250 persons unless the processing it carries out is likely to result in a risk to the rights and freedoms of data subjects, the processing is not occasional, or the processing includes special categories of data as referred to in Article 9(1) or personal data relating to criminal convictions and offences referred to in Article 10.

Article 31

Cooperation with the supervisory authority

The controller and the processor and, where applicable, their representatives, shall cooperate, on request, with the supervisory authority in the performance of its tasks.

Section 2

Security of personal data

Article 32

Security of processing

1. Taking into account the state of the art, the costs of implementation and the nature, scope, context and purposes of processing as well as the risk of varying likelihood and severity for the rights and freedoms of natural persons, the controller and the processor shall implement appropriate technical and organisational measures to ensure a level of security appropriate to the risk, including inter alia as appropriate:

(a) the pseudonymisation and encryption of personal data;

(b) the ability to ensure the ongoing confidentiality, integrity, availability and resilience of processing systems and services;

(c) the ability to restore the availability and access to personal data in a timely manner in the event of a physical or technical incident;

(d) a process for regularly testing, assessing and evaluating the effectiveness of technical and organisational measures for ensuring the security of the processing.

2. In assessing the appropriate level of security account shall be taken in particular of the risks that are presented by processing, in particular from accidental or unlawful destruction, loss, alteration, unauthorised disclosure of, or access to personal data transmitted, stored or otherwise processed.

3. Adherence to an approved code of conduct as referred to in Article 40 or an approved certification mechanism as referred to in Article 42 may be used as an element by which to demonstrate compliance with the requirements set out in paragraph 1 of this Article.

4. The controller and processor shall take steps to ensure that any natural person acting under the authority of the controller or the processor who has access to personal data does not process them except on instructions from the controller, unless he or she is required to do so by Union or Member State law.

Article 33

Notification of a personal data breach to the supervisory authority

1. In the case of a personal data breach, the controller shall without undue delay and, where feasible, not later than 72 hours after having become aware of it, notify the personal data breach to the supervisory authority competent in accordance with Article 55, unless the personal data breach is unlikely to result in a risk to the rights and freedoms of natural persons. Where the notification to the supervisory authority is not made within 72 hours, it shall be accompanied by reasons for the delay.

2. The processor shall notify the controller without undue delay after becoming aware of a personal data breach.

3. The notification referred to in paragraph 1 shall at least:

(a) describe the nature of the personal data breach including where possible, the categories and approximate number of data

subjects concerned and the categories and approximate number of personal data records concerned;

(b) communicate the name and contact details of the data protection officer or other contact point where more information can be obtained;

(c) describe the likely consequences of the personal data breach;

(d) describe the measures taken or proposed to be taken by the controller to address the personal data breach, including, where appropriate, measures to mitigate its possible adverse effects.

4. Where, and in so far as, it is not possible to provide the information at the same time, the information may be provided in phases without undue further delay.

5. The controller shall document any personal data breaches, comprising the facts relating to the personal data breach, its effects and the remedial action taken. That documentation shall enable the supervisory authority to verify compliance with this Article.

Article 34

Communication of a personal data breach to the data subject

1. When the personal data breach is likely to result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons, the controller shall communicate the personal data breach to the data subject without undue delay.

2. The communication to the data subject referred to in paragraph 1 of this Article shall describe in clear and plain language the nature of the personal data breach and contain at least the information and measures referred to in points (b), (c) and (d) of Article 33(3).

3. The communication to the data subject referred to in paragraph 1 shall not be required if any of the following conditions are met:

(a) the controller has implemented appropriate technical and organisational protection measures, and those measures were applied to the personal data affected by the personal data breach, in particular those that render the personal data unintelligible to any person who is not authorised to access it, such as encryption;

- (b) the controller has taken subsequent measures which ensure that the high risk to the rights and freedoms of data subjects referred to in paragraph 1 is no longer likely to materialise;
- (c) it would involve disproportionate effort. In such a case, there shall instead be a public communication or similar measure whereby the data subjects are informed in an equally effective manner.

4. If the controller has not already communicated the personal data breach to the data subject, the supervisory authority, having considered the likelihood of the personal data breach resulting in a high risk, may require it to do so or may decide that any of the conditions referred to in paragraph 3 are met.

Section 3

Data protection impact assessment and prior consultation

Article 35

Data protection impact assessment

1. Where a type of processing in particular using new technologies, and taking into account the nature, scope, context and purposes of the processing, is likely to result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons, the controller shall, prior to the processing, carry out an assessment of the impact of the envisaged processing operations on the protection of personal data. A single assessment may address a set of similar processing operations that present similar high risks.
2. The controller shall seek the advice of the data protection officer, where designated, when carrying out a data protection impact assessment.
3. A data protection impact assessment referred to in paragraph 1 shall in particular be required in the case of:
 - (a) a systematic and extensive evaluation of personal aspects relating to natural persons which is based on automated processing, including profiling, and on which decisions are based that produce legal effects concerning the natural person or similarly significantly affect the natural person;

(b) processing on a large scale of special categories of data referred to in Article 9(1), or of personal data relating to criminal convictions and offences referred to in Article 10; or

(c) a systematic monitoring of a publicly accessible area on a large scale.

4. The supervisory authority shall establish and make public a list of the kind of processing operations which are subject to the requirement for a data protection impact assessment pursuant to paragraph 1. The supervisory authority shall communicate those lists to the Board referred to in Article 68.

5. The supervisory authority may also establish and make public a list of the kind of processing operations for which no data protection impact assessment is required. The supervisory authority shall communicate those lists to the Board.

6. Prior to the adoption of the lists referred to in paragraphs 4 and 5, the competent supervisory authority shall apply the consistency mechanism referred to in Article 63 where such lists involve processing activities which are related to the offering of goods or services to data subjects or to the monitoring of their behaviour in several Member States, or may substantially affect the free movement of personal data within the Union.

7. The assessment shall contain at least:

(a) a systematic description of the envisaged processing operations and the purposes of the processing, including, where applicable, the legitimate interest pursued by the controller;

(b) an assessment of the necessity and proportionality of the processing operations in relation to the purposes;

(c) an assessment of the risks to the rights and freedoms of data subjects referred to in paragraph 1; and

(d) the measures envisaged to address the risks, including safeguards, security measures and mechanisms to ensure the protection of personal data and to demonstrate compliance with this Regulation taking into account the rights and legitimate interests of data subjects and other persons concerned.

8. Compliance with approved codes of conduct referred to in Article 40 by the relevant controllers or processors shall be taken into due account in assessing the impact of the processing operations

performed by such controllers or processors, in particular for the purposes of a data protection impact assessment.

9. Where appropriate, the controller shall seek the views of data subjects or their representatives on the intended processing, without prejudice to the protection of commercial or public interests or the security of processing operations.

10. Where processing pursuant to point (c) or (e) of Article 6(1) has a legal basis in Union law or in the law of the Member State to which the controller is subject, that law regulates the specific processing operation or set of operations in question, and a data protection impact assessment has already been carried out as part of a general impact assessment in the context of the adoption of that legal basis, paragraphs 1 to 7 shall not apply unless Member States deem it to be necessary to carry out such an assessment prior to processing activities.

11. Where necessary, the controller shall carry out a review to assess if processing is performed in accordance with the data protection impact assessment at least when there is a change of the risk represented by processing operations.

Article 36 Prior consultation

1. The controller shall consult the supervisory authority prior to processing where a data protection impact assessment under Article 35 indicates that the processing would result in a high risk in the absence of measures taken by the controller to mitigate the risk.

2. Where the supervisory authority is of the opinion that the intended processing referred to in paragraph 1 would infringe this Regulation, in particular where the controller has insufficiently identified or mitigated the risk, the supervisory authority shall, within period of up to eight weeks of receipt of the request for consultation, provide written advice to the controller and, where applicable to the processor, and may use any of its powers referred to in Article 58. That period may be extended by six weeks, taking into account the complexity of the intended processing. The supervisory authority shall inform the controller and, where applicable, the processor, of any such extension within one month of receipt of the request for consultation together with the reasons for the delay. Those periods may be suspended until the supervisory authority has obtained information it has requested for the purposes of the consultation.

3. When consulting the supervisory authority pursuant to paragraph 1, the controller shall provide the supervisory authority with:

- (a) where applicable, the respective responsibilities of the controller, joint controllers and processors involved in the processing, in particular for processing within a group of undertakings;
- (b) the purposes and means of the intended processing;
- (c) the measures and safeguards provided to protect the rights and freedoms of data subjects pursuant to this Regulation;
- (d) where applicable, the contact details of the data protection officer;
- (e) the data protection impact assessment provided for in Article 35; and
- (f) any other information requested by the supervisory authority.

4. Member States shall consult the supervisory authority during the preparation of a proposal for a legislative measure to be adopted by a national parliament, or of a regulatory measure based on such a legislative measure, which relates to processing.

5. Notwithstanding paragraph 1, Member State law may require controllers to consult with, and obtain prior authorisation from, the supervisory authority in relation to processing by a controller for the performance of a task carried out by the controller in the public interest, including processing in relation to social protection and public health.

Section 4

Data protection officer

Article 37

Designation of the data protection officer

1. The controller and the processor shall designate a data protection officer in any case where:

- (a) the processing is carried out by a public authority or body, except for courts acting in their judicial capacity;

(b) the core activities of the controller or the processor consist of processing operations which, by virtue of their nature, their scope and/or their purposes, require regular and systematic monitoring of data subjects on a large scale; or

(c) the core activities of the controller or the processor consist of processing on a large scale of special categories of data pursuant to Article 9 and personal data relating to criminal convictions and offences referred to in Article 10.

2. A group of undertakings may appoint a single data protection officer provided that a data protection officer is easily accessible from each establishment.

3. Where the controller or the processor is a public authority or body, a single data protection officer may be designated for several such authorities or bodies, taking account of their organisational structure and size.

4. In cases other than those referred to in paragraph 1, the controller or processor or associations and other bodies representing categories of controllers or processors may or, where required by Union or Member State law shall, designate a data protection officer. The data protection officer may act for such associations and other bodies representing controllers or processors.

5. The data protection officer shall be designated on the basis of professional qualities and, in particular, expert knowledge of data protection law and practices and the ability to fulfil the tasks referred to in Article 39.

6. The data protection officer may be a staff member of the controller or processor, or fulfil the tasks on the basis of a service contract.

7. The controller or the processor shall publish the contact details of the data protection officer and communicate them to the supervisory authority.

Article 38

Position of the data protection officer

1. The controller and the processor shall ensure that the data protection officer is involved, properly and in a timely manner, in all issues which relate to the protection of personal data.

2. The controller and processor shall support the data protection officer in performing the tasks referred to in Article 39 by

providing resources necessary to carry out those tasks and access to personal data and processing operations, and to maintain his or her expert knowledge.

3. The controller and processor shall ensure that the data protection officer does not receive any instructions regarding the exercise of those tasks. He or she shall not be dismissed or penalised by the controller or the processor for performing his tasks. The data protection officer shall directly report to the highest management level of the controller or the processor.

4. Data subjects may contact the data protection officer with regard to all issues related to processing of their personal data and to the exercise of their rights under this Regulation.

5. The data protection officer shall be bound by secrecy or confidentiality concerning the performance of his or her tasks, in accordance with Union or Member State law.

6. The data protection officer may fulfil other tasks and duties. The controller or processor shall ensure that any such tasks and duties do not result in a conflict of interests.

Article 39

Tasks of the data protection officer

1. The data protection officer shall have at least the following tasks:

(a) to inform and advise the controller or the processor and the employees who carry out processing of their obligations pursuant to this Regulation and to other Union or Member State data protection provisions;

(b) to monitor compliance with this Regulation, with other Union or Member State data protection provisions and with the policies of the controller or processor in relation to the protection of personal data, including the assignment of responsibilities, awareness-raising and training of staff involved in processing operations, and the related audits;

(c) to provide advice where requested as regards the data protection impact assessment and monitor its performance pursuant to Article 35;

(d) to cooperate with the supervisory authority;

(e) to act as the contact point for the supervisory authority on issues relating to processing, including the prior consultation referred to in Article 36, and to consult, where appropriate, with regard to any other matter.

2. The data protection officer shall in the performance of his or her tasks have due regard to the risk associated with processing operations, taking into account the nature, scope, context and purposes of processing.

Section 5

Codes of conduct and certification

Article 40

Codes of conduct

1. The Member States, the supervisory authorities, the Board and the Commission shall encourage the drawing up of codes of conduct intended to contribute to the proper application of this Regulation, taking account of the specific features of the various processing sectors and the specific needs of micro, small and medium-sized enterprises.

2. Associations and other bodies representing categories of controllers or processors may prepare codes of conduct, or amend or extend such codes, for the purpose of specifying the application of this Regulation, such as with regard to:

- (a) fair and transparent processing;
- (b) the legitimate interests pursued by controllers in specific contexts;
- (c) the collection of personal data;
- (d) the pseudonymisation of personal data;
- (e) the information provided to the public and to data subjects;
- (f) the exercise of the rights of data subjects;
- (g) the information provided to, and the protection of, children, and the manner in which the consent of the holders of parental responsibility over children is to be obtained;
- (h) the measures and procedures referred to in Articles 24 and 25 and the measures to ensure security of processing referred to in Article 32;

- (i) the notification of personal data breaches to supervisory authorities and the communication of such personal data breaches to data subjects;
- (j) the transfer of personal data to third countries or international organisations; or
- (k) out-of-court proceedings and other dispute resolution procedures for resolving disputes between controllers and data subjects with regard to processing, without prejudice to the rights of data subjects pursuant to Articles 77 and 79.

3. In addition to adherence by controllers or processors subject to this Regulation, codes of conduct approved pursuant to paragraph 5 of this Article and having general validity pursuant to paragraph 9 of this Article may also be adhered to by controllers or processors that are not subject to this Regulation pursuant to Article 3 in order to provide appropriate safeguards within the framework of personal data transfers to third countries or international organisations under the terms referred to in point (e) of Article 46(2). Such controllers or processors shall make binding and enforceable commitments, via contractual or other legally binding instruments, to apply those appropriate safeguards including with regard to the rights of data subjects.

4. A code of conduct referred to in paragraph 2 of this Article shall contain mechanisms which enable the body referred to in Article 41(1) to carry out the mandatory monitoring of compliance with its provisions by the controllers or processors which undertake to apply it, without prejudice to the tasks and powers of supervisory authorities competent pursuant to Article 55 or 56.

5. Associations and other bodies referred to in paragraph 2 of this Article which intend to prepare a code of conduct or to amend or extend an existing code shall submit the draft code, amendment or extension to the supervisory authority which is competent pursuant to Article 55. The supervisory authority shall provide an opinion on whether the draft code, amendment or extension complies with this Regulation and shall approve that draft code, amendment or extension if it finds that it provides sufficient appropriate safeguards.

6. Where the draft code, or amendment or extension is approved in accordance with paragraph 5, and where the code of conduct concerned does not relate to processing activities in several Member States, the supervisory authority shall register and publish the code.

7. Where a draft code of conduct relates to processing activities in several Member States, the supervisory authority which is competent pursuant to Article 55 shall, before approving the draft code, amendment or extension, submit it in the procedure referred to in Article 63 to the Board which shall provide an opinion on whether the draft code, amendment or extension complies with this Regulation or, in the situation referred to in paragraph 3 of this Article, provides appropriate safeguards.

8. Where the opinion referred to in paragraph 7 confirms that the draft code, amendment or extension complies with this Regulation, or, in the situation referred to in paragraph 3, provides appropriate safeguards, the Board shall submit its opinion to the Commission.

9. The Commission may, by way of implementing acts, decide that the approved code of conduct, amendment or extension submitted to it pursuant to paragraph 8 of this Article have general validity within the Union. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure set out in Article 93(2).

10. The Commission shall ensure appropriate publicity for the approved codes which have been decided as having general validity in accordance with paragraph 9.

11. The Board shall collate all approved codes of conduct, amendments and extensions in a register and shall make them publicly available by way of appropriate means.

Article 41

Monitoring of approved codes of conduct

1. Without prejudice to the tasks and powers of the competent supervisory authority under Articles 57 and 58, the monitoring of compliance with a code of conduct pursuant to Article 40 may be carried out by a body which has an appropriate level of expertise in relation to the subject-matter of the code and is accredited for that purpose by the competent supervisory authority.

2. A body as referred to in paragraph 1 may be accredited to monitor compliance with a code of conduct where that body has:

- (a) demonstrated its independence and expertise in relation to the subject-matter of the code to the satisfaction of the competent supervisory authority;

(b) established procedures which allow it to assess the eligibility of controllers and processors concerned to apply the code, to monitor their compliance with its provisions and to periodically review its operation;

(c) established procedures and structures to handle complaints about infringements of the code or the manner in which the code has been, or is being, implemented by a controller or processor, and to make those procedures and structures transparent to data subjects and the public; and

(d) demonstrated to the satisfaction of the competent supervisory authority that its tasks and duties do not result in a conflict of interests.

3. The competent supervisory authority shall submit the draft criteria for accreditation of a body as referred to in paragraph 1 of this Article to the Board pursuant to the consistency mechanism referred to in Article 63.

4. Without prejudice to the tasks and powers of the competent supervisory authority and the provisions of Chapter VIII, a body as referred to in paragraph 1 of this Article shall, subject to appropriate safeguards, take appropriate action in cases of infringement of the code by a controller or processor, including suspension or exclusion of the controller or processor concerned from the code. It shall inform the competent supervisory authority of such actions and the reasons for taking them.

5. The competent supervisory authority shall revoke the accreditation of a body as referred to in paragraph 1 if the conditions for accreditation are not, or are no longer, met or where actions taken by the body infringe this Regulation.

6. This Article shall not apply to processing carried out by public authorities and bodies.

Article 42 Certification

1. The Member States, the supervisory authorities, the Board and the Commission shall encourage, in particular at Union level, the establishment of data protection certification mechanisms and of data protection seals and marks, for the purpose of demonstrating compliance with this Regulation of processing operations by controllers and processors. The specific needs of micro, small and medium-sized enterprises shall be taken into account.

2. In addition to adherence by controllers or processors subject to this Regulation, data protection certification mechanisms, seals or marks approved pursuant to paragraph 5 of this Article may be established for the purpose of demonstrating the existence of appropriate safeguards provided by controllers or processors that are not subject to this Regulation pursuant to Article 3 within the framework of personal data transfers to third countries or international organisations under the terms referred to in point (f) of Article 46(2). Such controllers or processors shall make binding and enforceable commitments, via contractual or other legally binding instruments, to apply those appropriate safeguards, including with regard to the rights of data subjects.

3. The certification shall be voluntary and available via a process that is transparent.

4. A certification pursuant to this Article does not reduce the responsibility of the controller or the processor for compliance with this Regulation and is without prejudice to the tasks and powers of the supervisory authorities which are competent pursuant to Article 55 or 56.

5. A certification pursuant to this Article shall be issued by the certification bodies referred to in Article 43 or by the competent supervisory authority, on the basis of criteria approved by that competent supervisory authority pursuant to Article 58(3) or by the Board pursuant to Article 63. Where the criteria are approved by the Board, this may result in a common certification, the European Data Protection Seal.

6. The controller or processor which submits its processing to the certification mechanism shall provide the certification body referred to in Article 43, or where applicable, the competent supervisory authority, with all information and access to its processing activities which are necessary to conduct the certification procedure.

7. Certification shall be issued to a controller or processor for a maximum period of three years and may be renewed, under the same conditions, provided that the relevant requirements continue to be met. Certification shall be withdrawn, as applicable, by the certification bodies referred to in Article 43 or by the competent supervisory authority where the requirements for the certification are not or are no longer met.

8. The Board shall collate all certification mechanisms and data protection seals and marks in a register and shall make them publicly available by any appropriate means.

Article 43 Certification bodies

1. Without prejudice to the tasks and powers of the competent supervisory authority under Articles 57 and 58, certification bodies which have an appropriate level of expertise in relation to data protection shall, after informing the supervisory authority in order to allow it to exercise its powers pursuant to point (h) of Article 58(2) where necessary, issue and renew certification. Member States shall ensure that those certification bodies are accredited by one or both of the following:

- (a) the supervisory authority which is competent pursuant to Article 55 or 56;
- (b) the national accreditation body named in accordance with Regulation (EC) No 765/2008 of the European Parliament and of the Council¹⁶² in accordance with EN-ISO/IEC 17065/2012 and with the additional requirements established by the supervisory authority which is competent pursuant to Article 55 or 56.

2. Certification bodies referred to in paragraph 1 shall be accredited in accordance with that paragraph only where they have:

- (a) demonstrated their independence and expertise in relation to the subject-matter of the certification to the satisfaction of the competent supervisory authority;
- (b) undertaken to respect the criteria referred to in Article 42(5) and approved by the supervisory authority which is competent pursuant to Article 55 or 56 or by the Board pursuant to Article 63;
- (c) established procedures for the issuing, periodic review and withdrawal of data protection certification, seals and marks;
- (d) established procedures and structures to handle complaints about infringements of the certification or the manner in which the certification has been, or is being, implemented by the

¹⁶² Regulation (EC) No 765/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products and repealing Regulation (EEC) No 339/93 (OJ L 218, 13.8.2008, p. 30).

controller or processor, and to make those procedures and structures transparent to data subjects and the public; and

(e) demonstrated, to the satisfaction of the competent supervisory authority, that their tasks and duties do not result in a conflict of interests.

3. The accreditation of certification bodies as referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article shall take place on the basis of criteria approved by the supervisory authority which is competent pursuant to Article 55 or 56 or by the Board pursuant to Article 63. In the case of accreditation pursuant to point (b) of paragraph 1 of this Article, those requirements shall complement those envisaged in Regulation (EC) No 765/2008 and the technical rules that describe the methods and procedures of the certification bodies.

4. The certification bodies referred to in paragraph 1 shall be responsible for the proper assessment leading to the certification or the withdrawal of such certification without prejudice to the responsibility of the controller or processor for compliance with this Regulation. The accreditation shall be issued for a maximum period of five years and may be renewed on the same conditions provided that the certification body meets the requirements set out in this Article.

5. The certification bodies referred to in paragraph 1 shall provide the competent supervisory authorities with the reasons for granting or withdrawing the requested certification.

6. The requirements referred to in paragraph 3 of this Article and the criteria referred to in Article 42(5) shall be made public by the supervisory authority in an easily accessible form. The supervisory authorities shall also transmit those requirements and criteria to the Board. The Board shall collate all certification mechanisms and data protection seals in a register and shall make them publicly available by any appropriate means.

7. Without prejudice to Chapter VIII, the competent supervisory authority or the national accreditation body shall revoke an accreditation of a certification body pursuant to paragraph 1 of this Article where the conditions for the accreditation are not, or are no longer, met or where actions taken by a certification body infringe this Regulation.

8. The Commission shall be empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 92 for the purpose of specifying the

requirements to be taken into account for the data protection certification mechanisms referred to in Article 42(1).

9. The Commission may adopt implementing acts laying down technical standards for certification mechanisms and data protection seals and marks, and mechanisms to promote and recognise those certification mechanisms, seals and marks. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 93(2).

CHAPTER V

Transfers of personal data to third countries or international organisations

Article 44

General principle for transfers

Any transfer of personal data which are undergoing processing or are intended for processing after transfer to a third country or to an international organisation shall take place only if, subject to the other provisions of this Regulation, the conditions laid down in this Chapter are complied with by the controller and processor, including for onward transfers of personal data from the third country or an international organisation to another third country or to another international organisation. All provisions in this Chapter shall be applied in order to ensure that the level of protection of natural persons guaranteed by this Regulation is not undermined.

Article 45

Transfers on the basis of an adequacy decision

1. A transfer of personal data to a third country or an international organisation may take place where the Commission has decided that the third country, a territory or one or more specified sectors within that third country, or the international organisation in question ensures an adequate level of protection. Such a transfer shall not require any specific authorisation.

2. When assessing the adequacy of the level of protection, the Commission shall, in particular, take account of the following elements:

- (a) the rule of law, respect for human rights and fundamental freedoms, relevant legislation, both general and sectoral, including concerning public security, defence, national security and criminal law and the access of public authorities to personal

data, as well as the implementation of such legislation, data protection rules, professional rules and security measures, including rules for the onward transfer of personal data to another third country or international organisation which are complied with in that country or international organisation, case-law, as well as effective and enforceable data subject rights and effective administrative and judicial redress for the data subjects whose personal data are being transferred;

(b) the existence and effective functioning of one or more independent supervisory authorities in the third country or to which an international organisation is subject, with responsibility for ensuring and enforcing compliance with the data protection rules, including adequate enforcement powers, for assisting and advising the data subjects in exercising their rights and for cooperation with the supervisory authorities of the Member States; and

(c) the international commitments the third country or international organisation concerned has entered into, or other obligations arising from legally binding conventions or instruments as well as from its participation in multilateral or regional systems, in particular in relation to the protection of personal data.

3. The Commission, after assessing the adequacy of the level of protection, may decide, by means of implementing act, that a third country, a territory or one or more specified sectors within a third country, or an international organisation ensures an adequate level of protection within the meaning of paragraph 2 of this Article. The implementing act shall provide for a mechanism for a periodic review, at least every four years, which shall take into account all relevant developments in the third country or international organisation. The implementing act shall specify its territorial and sectoral application and, where applicable, identify the supervisory authority or authorities referred to in point (b) of paragraph 2 of this Article. The implementing act shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 93(2).

4. The Commission shall, on an ongoing basis, monitor developments in third countries and international organisations that could affect the functioning of decisions adopted pursuant to paragraph 3 of this Article and decisions adopted on the basis of Article 25(6) of Directive 95/46/EC.

5. The Commission shall, where available information reveals, in particular following the review referred to in paragraph 3 of this Article, that a third country, a territory or one or more specified sectors within a third country, or an international organisation no longer ensures an adequate level of protection within the meaning of paragraph 2 of this Article, to the extent necessary, repeal, amend or suspend the decision referred to in paragraph 3 of this Article by means of implementing acts without retro-active effect. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 93(2).

On duly justified imperative grounds of urgency, the Commission shall adopt immediately applicable implementing acts in accordance with the procedure referred to in Article 93(3).

6. The Commission shall enter into consultations with the third country or international organisation with a view to remedying the situation giving rise to the decision made pursuant to paragraph 5.

7. A decision pursuant to paragraph 5 of this Article is without prejudice to transfers of personal data to the third country, a territory or one or more specified sectors within that third country, or the international organisation in question pursuant to Articles 46 to 49.

8. The Commission shall publish in the *Official Journal of the European Union* and on its website a list of the third countries, territories and specified sectors within a third country and international organisations for which it has decided that an adequate level of protection is or is no longer ensured.

9. Decisions adopted by the Commission on the basis of Article 25(6) of Directive 95/46/EC shall remain in force until amended, replaced or repealed by a Commission Decision adopted in accordance with paragraph 3 or 5 of this Article.

Article 46

Transfers subject to appropriate safeguards

1. In the absence of a decision pursuant to Article 45(3), a controller or processor may transfer personal data to a third country or an international organisation only if the controller or processor has provided appropriate safeguards, and on condition that enforceable data subject rights and effective legal remedies for data subjects are available.

2. The appropriate safeguards referred to in paragraph 1 may be provided for, without requiring any specific authorisation from a supervisory authority, by:

- (a) a legally binding and enforceable instrument between public authorities or bodies;
- (b) binding corporate rules in accordance with Article 47;
- (c) standard data protection clauses adopted by the Commission in accordance with the examination procedure referred to in Article 93(2);
- (d) standard data protection clauses adopted by a supervisory authority and approved by the Commission pursuant to the examination procedure referred to in Article 93(2);
- (e) an approved code of conduct pursuant to Article 40 together with binding and enforceable commitments of the controller or processor in the third country to apply the appropriate safeguards, including as regards data subjects' rights; or
- (f) an approved certification mechanism pursuant to Article 42 together with binding and enforceable commitments of the controller or processor in the third country to apply the appropriate safeguards, including as regards data subjects' rights.

3. Subject to the authorisation from the competent supervisory authority, the appropriate safeguards referred to in paragraph 1 may also be provided for, in particular, by:

- (a) contractual clauses between the controller or processor and the controller, processor or the recipient of the personal data in the third country or international organisation; or
- (b) provisions to be inserted into administrative arrangements between public authorities or bodies which include enforceable and effective data subject rights.

4. The supervisory authority shall apply the consistency mechanism referred to in Article 63 in the cases referred to in paragraph 3 of this Article.

5. Authorisations by a Member State or supervisory authority on the basis of Article 26(2) of Directive 95/46/EC shall remain valid until amended, replaced or repealed, if necessary, by that supervisory authority. Decisions adopted by the Commission on the basis of

Article 26(4) of Directive 95/46/EC shall remain in force until amended, replaced or repealed, if necessary, by a Commission Decision adopted in accordance with paragraph 2 of this Article.

Article 47 Binding corporate rules

1. The competent supervisory authority shall approve binding corporate rules in accordance with the consistency mechanism set out in Article 63, provided that they:

- (a) are legally binding and apply to and are enforced by every member concerned of the group of undertakings, or group of enterprises engaged in a joint economic activity, including their employees;
- (b) expressly confer enforceable rights on data subjects with regard to the processing of their personal data; and (c) fulfil the requirements laid down in paragraph 2.

2. The binding corporate rules referred to in paragraph 1 shall specify at least:

- (a) the structure and contact details of the group of undertakings, or group of enterprises engaged in a joint economic activity and of each of its members;
- (b) the data transfers or set of transfers, including the categories of personal data, the type of processing and its purposes, the type of data subjects affected and the identification of the third country or countries in question;
- (c) their legally binding nature, both internally and externally;
- (d) the application of the general data protection principles, in particular purpose limitation, data minimisation, limited storage periods, data quality, data protection by design and by default, legal basis for processing, processing of special categories of personal data, measures to ensure data security, and the requirements in respect of onward transfers to bodies not bound by the binding corporate rules;
- (e) the rights of data subjects in regard to processing and the means to exercise those rights, including the right not to be subject to decisions based solely on automated processing, including profiling in accordance with Article 22, the right to lodge a complaint with the competent supervisory authority and before the competent courts of the Member States in accordance with

Article 79, and to obtain redress and, where appropriate, compensation for a breach of the binding corporate rules;

(f) the acceptance by the controller or processor established on the territory of a Member State of liability for any breaches of the binding corporate rules by any member concerned not established in the Union; the controller or the processor shall be exempt from that liability, in whole or in part, only if it proves that that member is not responsible for the event giving rise to the damage;

(g) how the information on the binding corporate rules, in particular on the provisions referred to in points (d), (e) and (f) of this paragraph is provided to the data subjects in addition to Articles 13 and 14;

(h) the tasks of any data protection officer designated in accordance with Article 37 or any other person or entity in charge of the monitoring compliance with the binding corporate rules within the group of undertakings, or group of enterprises engaged in a joint economic activity, as well as monitoring training and complaint-handling;

(i) the complaint procedures;

(j) the mechanisms within the group of undertakings, or group of enterprises engaged in a joint economic activity for ensuring the verification of compliance with the binding corporate rules. Such mechanisms shall include data protection audits and methods for ensuring corrective actions to protect the rights of the data subject. Results of such verification should be communicated to the person or entity referred to in point (h) and to the board of the controlling undertaking of a group of undertakings, or of the group of enterprises engaged in a joint economic activity, and should be available upon request to the competent supervisory authority;

(k) the mechanisms for reporting and recording changes to the rules and reporting those changes to the supervisory authority;

(l) the cooperation mechanism with the supervisory authority to ensure compliance by any member of the group of undertakings, or group of enterprises engaged in a joint economic activity, in particular by making available to the supervisory authority the results of verifications of the measures referred to in point (j);

(m) the mechanisms for reporting to the competent supervisory authority any legal requirements to which a member of the group of undertakings, or group of enterprises engaged in a joint economic activity is subject in a third country which are likely to have a substantial adverse effect on the guarantees provided by the binding corporate rules; and

(n) the appropriate data protection training to personnel having permanent or regular access to personal data.

3. The Commission may specify the format and procedures for the exchange of information between controllers, processors and supervisory authorities for binding corporate rules within the meaning of this Article. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure set out in Article 93(2).

Article 48

Transfers or disclosures not authorised by Union law

Any judgment of a court or tribunal and any decision of an administrative authority of a third country requiring a controller or processor to transfer or disclose personal data may only be recognised or enforceable in any manner if based on an international agreement, such as a mutual legal assistance treaty, in force between the requesting third country and the Union or a Member State, without prejudice to other grounds for transfer pursuant to this Chapter.

Article 49

Derogations for specific situations

1. In the absence of an adequacy decision pursuant to Article 45(3), or of appropriate safeguards pursuant to Article 46, including binding corporate rules, a transfer or a set of transfers of personal data to a third country or an international organisation shall take place only on one of the following conditions:

(a) the data subject has explicitly consented to the proposed transfer, after having been informed of the possible risks of such transfers for the data subject due to the absence of an adequacy decision and appropriate safeguards;

(b) the transfer is necessary for the performance of a contract between the data subject and the controller or the implementation of pre-contractual measures taken at the data subject's request;

- (c) the transfer is necessary for the conclusion or performance of a contract concluded in the interest of the data subject between the controller and another natural or legal person;
- (d) the transfer is necessary for important reasons of public interest;
- (e) the transfer is necessary for the establishment, exercise or defence of legal claims;
- (f) the transfer is necessary in order to protect the vital interests of the data subject or of other persons, where the data subject is physically or legally incapable of giving consent;
- (g) the transfer is made from a register which according to Union or Member State law is intended to provide information to the public and which is open to consultation either by the public in general or by any person who can demonstrate a legitimate interest, but only to the extent that the conditions laid down by Union or Member State law for consultation are fulfilled in the particular case.

Where a transfer could not be based on a provision in Article 45 or 46, including the provisions on binding corporate rules, and none of the derogations for a specific situation referred to in the first subparagraph of this paragraph is applicable, a transfer to a third country or an international organisation may take place only if the transfer is not repetitive, concerns only a limited number of data subjects, is necessary for the purposes of compelling legitimate interests pursued by the controller which are not overridden by the interests or rights and freedoms of the data subject, and the controller has assessed all the circumstances surrounding the data transfer and has on the basis of that assessment provided suitable safeguards with regard to the protection of personal data. The controller shall inform the supervisory authority of the transfer. The controller shall, in addition to providing the information referred to in Articles 13 and 14, inform the data subject of the transfer and on the compelling legitimate interests pursued.

2. A transfer pursuant to point (g) of the first subparagraph of paragraph 1 shall not involve the entirety of the personal data or entire categories of the personal data contained in the register. Where the register is intended for consultation by persons having a legitimate interest, the transfer shall be made only at the request of those persons or if they are to be the recipients.

3. Points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 and the second subparagraph thereof shall not apply to activities carried out by public authorities in the exercise of their public powers.
4. The public interest referred to in point (d) of the first subparagraph of paragraph 1 shall be recognised in Union law or in the law of the Member State to which the controller is subject.
5. In the absence of an adequacy decision, Union or Member State law may, for important reasons of public interest, expressly set limits to the transfer of specific categories of personal data to a third country or an international organisation. Member States shall notify such provisions to the Commission.
6. The controller or processor shall document the assessment as well as the suitable safeguards referred to in the second subparagraph of paragraph 1 of this Article in the records referred to in Article 30.

Article 50

International cooperation for the protection of personal data

In relation to third countries and international organisations, the Commission and supervisory authorities shall take appropriate steps to:

- (a) develop international cooperation mechanisms to facilitate the effective enforcement of legislation for the protection of personal data;
- (b) provide international mutual assistance in the enforcement of legislation for the protection of personal data, including through notification, complaint referral, investigative assistance and information exchange, subject to appropriate safeguards for the protection of personal data and other fundamental rights and freedoms;
- (c) engage relevant stakeholders in discussion and activities aimed at furthering international cooperation in the enforcement of legislation for the protection of personal data;
- (d) promote the exchange and documentation of personal data protection legislation and practice, including on jurisdictional conflicts with third countries.

CHAPTER VI

Independent supervisory authorities

Section 1 Independent status

Article 51 Supervisory authority

1. Each Member State shall provide for one or more independent public authorities to be responsible for monitoring the application of this Regulation, in order to protect the fundamental rights and freedoms of natural persons in relation to processing and to facilitate the free flow of personal data within the Union ('supervisory authority').
2. Each supervisory authority shall contribute to the consistent application of this Regulation throughout the Union. For that purpose, the supervisory authorities shall cooperate with each other and the Commission in accordance with Chapter VII.
3. Where more than one supervisory authority is established in a Member State, that Member State shall designate the supervisory authority which is to represent those authorities in the Board and shall set out the mechanism to ensure compliance by the other authorities with the rules relating to the consistency mechanism referred to in Article 63.
4. Each Member State shall notify to the Commission the provisions of its law which it adopts pursuant to this Chapter, by 25 May 2018 and, without delay, any subsequent amendment affecting them.

Article 52 Independence

1. Each supervisory authority shall act with complete independence in performing its tasks and exercising its powers in accordance with this Regulation.
2. The member or members of each supervisory authority shall, in the performance of their tasks and exercise of their powers in accordance with this Regulation, remain free from external influence, whether direct or indirect, and shall neither seek nor take instructions from anybody.

3. Member or members of each supervisory authority shall refrain from any action incompatible with their duties and shall not, during their term of office, engage in any incompatible occupation, whether gainful or not.
4. Each Member State shall ensure that each supervisory authority is provided with the human, technical and financial resources, premises and infrastructure necessary for the effective performance of its tasks and exercise of its powers, including those to be carried out in the context of mutual assistance, cooperation and participation in the Board.
5. Each Member State shall ensure that each supervisory authority chooses and has its own staff which shall be subject to the exclusive direction of the member or members of the supervisory authority concerned.
6. Each Member State shall ensure that each supervisory authority is subject to financial control which does not affect its independence and that it has separate, public annual budgets, which may be part of the overall state or national budget.

Article 53

General conditions for the members of the supervisory authority

1. Member States shall provide for each member of their supervisory authorities to be appointed by means of a transparent procedure by:
 - their parliament;
 - their government;
 - their head of State; or
 - an independent body entrusted with the appointment under Member State law.
2. Each member shall have the qualifications, experience and skills, in particular in the area of the protection of personal data, required to perform its duties and exercise its powers.
3. The duties of a member shall end in the event of the expiry of the term of office, resignation or compulsory retirement, in accordance with the law of the Member State concerned.

4. A member shall be dismissed only in cases of serious misconduct or if the member no longer fulfils the conditions required for the performance of the duties.

Article 54

Rules on the establishment of the supervisory authority

1. Each Member State shall provide by law for all of the following:

- (a) the establishment of each supervisory authority;
- (b) the qualifications and eligibility conditions required to be appointed as member of each supervisory authority;
- (c) the rules and procedures for the appointment of the member or members of each supervisory authority;
- (d) the duration of the term of the member or members of each supervisory authority of no less than four years, except for the first appointment after 24 May 2016, part of which may take place for a shorter period where that is necessary to protect the independence of the supervisory authority by means of a staggered appointment procedure;
- (e) whether and, if so, for how many terms the member or members of each supervisory authority is eligible for reappointment;
- (f) the conditions governing the obligations of the member or members and staff of each supervisory authority, prohibitions on actions, occupations and benefits incompatible therewith during and after the term of office and rules governing the cessation of employment.

3. The member or members and the staff of each supervisory authority shall, in accordance with Union or Member State law, be subject to a duty of professional secrecy both during and after their term of office, with regard to any confidential information which has come to their knowledge in the course of the performance of their tasks or exercise of their powers. During their term of office, that duty of professional secrecy shall in particular apply to reporting by natural persons of infringements of this Regulation.

Section 2

Competence, tasks and powers

Article 55 Competence

1. Each supervisory authority shall be competent for the performance of the tasks assigned to and the exercise of the powers conferred on it in accordance with this Regulation on the territory of its own Member State.
2. Where processing is carried out by public authorities or private bodies acting on the basis of point (c) or (e) of Article 6(1), the supervisory authority of the Member State concerned shall be competent. In such cases Article 56 does not apply.
3. Supervisory authorities shall not be competent to supervise processing operations of courts acting in their judicial capacity.

Article 56 Competence of the lead supervisory authority

1. Without prejudice to Article 55, the supervisory authority of the main establishment or of the single establishment of the controller or processor shall be competent to act as lead supervisory authority for the cross-border processing carried out by that controller or processor in accordance with the procedure provided in Article 60.
2. By derogation from paragraph 1, each supervisory authority shall be competent to handle a complaint lodged with it or a possible infringement of this Regulation, if the subject matter relates only to an establishment in its Member State or substantially affects data subjects only in its Member State.
3. In the cases referred to in paragraph 2 of this Article, the supervisory authority shall inform the lead supervisory authority without delay on that matter. Within a period of three weeks after being informed the lead supervisory authority shall decide whether or not it will handle the case in accordance with the procedure provided in Article 60, taking into account whether or not there is an establishment of the controller or processor in the Member State of which the supervisory authority informed it.
4. Where the lead supervisory authority decides to handle the case, the procedure provided in Article 60 shall apply. The supervisory authority which informed the lead supervisory authority

may submit to the lead supervisory authority a draft for a decision. The lead supervisory authority shall take utmost account of that draft when preparing the draft decision referred to in Article 60(3).

5. Where the lead supervisory authority decides not to handle the case, the supervisory authority which informed the lead supervisory authority shall handle it according to Articles 61 and 62.

6. The lead supervisory authority shall be the sole interlocutor of the controller or processor for the cross-border processing carried out by that controller or processor.

Article 57 Tasks

1. Without prejudice to other tasks set out under this Regulation, each supervisory authority shall on its territory:

- (a) monitor and enforce the application of this Regulation;
- (b) promote public awareness and understanding of the risks, rules, safeguards and rights in relation to processing. Activities addressed specifically to children shall receive specific attention;
- (c) advise, in accordance with Member State law, the national parliament, the government, and other institutions and bodies on legislative and administrative measures relating to the protection of natural persons' rights and freedoms with regard to processing;
- (d) promote the awareness of controllers and processors of their obligations under this Regulation;
- (e) upon request, provide information to any data subject concerning the exercise of their rights under this Regulation and, if appropriate, cooperate with the supervisory authorities in other Member States to that end;
- (f) handle complaints lodged by a data subject, or by a body, organisation or association in accordance with Article 80, and investigate, to the extent appropriate, the subject matter of the complaint and inform the complainant of the progress and the outcome of the investigation within a reasonable period, in particular if further investigation or coordination with another supervisory authority is necessary;
- (g) cooperate with, including sharing information and provide mutual assistance to, other supervisory authorities with a view to

ensuring the consistency of application and enforcement of this Regulation;

(h) conduct investigations on the application of this Regulation, including on the basis of information received from another supervisory authority or other public authority;

(i) monitor relevant developments, insofar as they have an impact on the protection of personal data, in particular the development of information and communication technologies and commercial practices;

(j) adopt standard contractual clauses referred to in Article 28(8) and in point (d) of Article 46(2);

(k) establish and maintain a list in relation to the requirement for data protection impact assessment pursuant to Article 35(4);

(l) give advice on the processing operations referred to in Article 36(2);

(m) encourage the drawing up of codes of conduct pursuant to Article 40(1) and provide an opinion and approve such codes of conduct which provide sufficient safeguards, pursuant to Article 40(5);

(n) encourage the establishment of data protection certification mechanisms and of data protection seals and marks pursuant to Article 42(1), and approve the criteria of certification pursuant to Article 42(5);

(o) where applicable, carry out a periodic review of certifications issued in accordance with Article 42(7);

(p) draft and publish the criteria for accreditation of a body for monitoring codes of conduct pursuant to Article 41 and of a certification body pursuant to Article 43;

(q) conduct the accreditation of a body for monitoring codes of conduct pursuant to Article 41 and of a certification body pursuant to Article 43;

(r) authorise contractual clauses and provisions referred to in Article 46(3);

(s) approve binding corporate rules pursuant to Article 47;

(t) contribute to the activities of the Board;

- (u) keep internal records of infringements of this Regulation and of measures taken in accordance with Article 58(2); and
- (v) fulfil any other tasks related to the protection of personal data.

2. Each supervisory authority shall facilitate the submission of complaints referred to in point (f) of paragraph 1 by measures such as a complaint submission form which can also be completed electronically, without excluding other means of communication.

3. The performance of the tasks of each supervisory authority shall be free of charge for the data subject and, where applicable, for the data protection officer.

4. Where requests are manifestly unfounded or excessive, in particular because of their repetitive character, the supervisory authority may charge a reasonable fee based on administrative costs, or refuse to act on the request. The supervisory authority shall bear the burden of demonstrating the manifestly unfounded or excessive character of the request.

Article 58 Powers

1. Each supervisory authority shall have all of the following investigative powers:

- (a) to order the controller and the processor, and, where applicable, the controller's or the processor's representative to provide any information it requires for the performance of its tasks;
- (b) to carry out investigations in the form of data protection audits;
- (c) to carry out a review on certifications issued pursuant to Article 42(7);
- (d) to notify the controller or the processor of an alleged infringement of this Regulation;
- (e) to obtain, from the controller and the processor, access to all personal data and to all information necessary for the performance of its tasks;
- (f) to obtain access to any premises of the controller and the processor, including to any data processing equipment and

means, in accordance with Union or Member State procedural law.

2. Each supervisory authority shall have all of the following corrective powers:

(a) to issue warnings to a controller or processor that intended processing operations are likely to infringe provisions of this Regulation;

(b) to issue reprimands to a controller or a processor where processing operations have infringed provisions of this Regulation;

(c) to order the controller or the processor to comply with the data subject's requests to exercise his or her rights pursuant to this Regulation;

(d) to order the controller or processor to bring processing operations into compliance with the provisions of this Regulation, where appropriate, in a specified manner and within a specified period;

(e) to order the controller to communicate a personal data breach to the data subject;

(f) to impose a temporary or definitive limitation including a ban on processing;

(g) to order the rectification or erasure of personal data or restriction of processing pursuant to Articles 16, 17 and 18 and the notification of such actions to recipients to whom the personal data have been disclosed pursuant to Article 17(2) and Article 19;

(h) to withdraw a certification or to order the certification body to withdraw a certification issued pursuant to Articles 42 and 43, or to order the certification body not to issue certification if the requirements for the certification are not or are no longer met;

(i) to impose an administrative fine pursuant to Article 83, in addition to, or instead of measures referred to in this paragraph, depending on the circumstances of each individual case;

(j) to order the suspension of data flows to a recipient in a third country or to an international organisation.

3. Each supervisory authority shall have all of the following authorisation and advisory powers:

- (a) to advise the controller in accordance with the prior consultation procedure referred to in Article 36;
- (b) to issue, on its own initiative or on request, opinions to the national parliament, the Member State government or, in accordance with Member State law, to other institutions and bodies as well as to the public on any issue related to the protection of personal data;
- (c) to authorise processing referred to in Article 36(5), if the law of the Member State requires such prior authorisation;
- (d) to issue an opinion and approve draft codes of conduct pursuant to Article 40(5);
- (e) to accredit certification bodies pursuant to Article 43;
- (f) to issue certifications and approve criteria of certification in accordance with Article 42(5);
- (g) to adopt standard data protection clauses referred to in Article 28(8) and in point (d) of Article 46(2);
- (h) to authorise contractual clauses referred to in point (a) of Article 46(3);
- (i) to authorise administrative arrangements referred to in point (b) of Article 46(3);
- (j) to approve binding corporate rules pursuant to Article 47.

4. The exercise of the powers conferred on the supervisory authority pursuant to this Article shall be subject to appropriate safeguards, including effective judicial remedy and due process, set out in Union and Member State law in accordance with the Charter.

5. Each Member State shall provide by law that its supervisory authority shall have the power to bring infringements of this Regulation to the attention of the judicial authorities and where appropriate, to commence or engage otherwise in legal proceedings, in order to enforce the provisions of this Regulation.

6. Each Member State may provide by law that its supervisory authority shall have additional powers to those referred to in paragraphs 1, 2 and 3. The exercise of those powers shall not impair the effective operation of Chapter VII.

Article 59 Activity reports

Each supervisory authority shall draw up an annual report on its activities, which may include a list of types of infringement notified and types of measures taken in accordance with Article 58(2). Those reports shall be transmitted to the national parliament, the government and other authorities as designated by Member State law. They shall be made available to the public, to the Commission and to the Board.

CHAPTER VII

Cooperation and consistency

Section 1 Cooperation

Article 60

Cooperation between the lead supervisory authority and the other supervisory authorities concerned

1. The lead supervisory authority shall cooperate with the other supervisory authorities concerned in accordance with this Article in an endeavour to reach consensus. The lead supervisory authority and the supervisory authorities concerned shall exchange all relevant information with each other.
2. The lead supervisory authority may request at any time other supervisory authorities concerned to provide mutual assistance pursuant to Article 61 and may conduct joint operations pursuant to Article 62, in particular for carrying out investigations or for monitoring the implementation of a measure concerning a controller or processor established in another Member State.
3. The lead supervisory authority shall, without delay, communicate the relevant information on the matter to the other supervisory authorities concerned. It shall without delay submit a draft decision to the other supervisory authorities concerned for their opinion and take due account of their views.
4. Where any of the other supervisory authorities concerned within a period of four weeks after having been consulted in accordance with paragraph 3 of this Article, expresses a relevant and reasoned objection to the draft decision, the lead supervisory authority shall, if it does not follow the relevant and reasoned

objection or is of the opinion that the objection is not relevant or reasoned, submit the matter to the consistency mechanism referred to in Article 63.

5. Where the lead supervisory authority intends to follow the relevant and reasoned objection made, it shall submit to the other supervisory authorities concerned a revised draft decision for their opinion. That revised draft decision shall be subject to the procedure referred to in paragraph 4 within a period of two weeks.

6. Where none of the other supervisory authorities concerned has objected to the draft decision submitted by the lead supervisory authority within the period referred to in paragraphs 4 and 5, the lead supervisory authority and the supervisory authorities concerned shall be deemed to be in agreement with that draft decision and shall be bound by it.

7. The lead supervisory authority shall adopt and notify the decision to the main establishment or single establishment of the controller or processor, as the case may be and inform the other supervisory authorities concerned and the Board of the decision in question, including a summary of the relevant facts and grounds. The supervisory authority with which a complaint has been lodged shall inform the complainant on the decision.

8. By derogation from paragraph 7, where a complaint is dismissed or rejected, the supervisory authority with which the complaint was lodged shall adopt the decision and notify it to the complainant and shall inform the controller thereof.

9. Where the lead supervisory authority and the supervisory authorities concerned agree to dismiss or reject parts of a complaint and to act on other parts of that complaint, a separate decision shall be adopted for each of those parts of the matter. The lead supervisory authority shall adopt the decision for the part concerning actions in relation to the controller, shall notify it to the main establishment or single establishment of the controller or processor on the territory of its Member State and shall inform the complainant thereof, while the supervisory authority of the complainant shall adopt the decision for the part concerning dismissal or rejection of that complaint, and shall notify it to that complainant and shall inform the controller or processor thereof.

10. After being notified of the decision of the lead supervisory authority pursuant to paragraphs 7 and 9, the controller or processor shall take the necessary measures to ensure compliance with the

decision as regards processing activities in the context of all its establishments in the Union. The controller or processor shall notify the measures taken for complying with the decision to the lead supervisory authority, which shall inform the other supervisory authorities concerned.

11. Where, in exceptional circumstances, a supervisory authority concerned has reasons to consider that there is an urgent need to act in order to protect the interests of data subjects, the urgency procedure referred to in Article 66 shall apply.

12. The lead supervisory authority and the other supervisory authorities concerned shall supply the information required under this Article to each other by electronic means, using a standardised format.

Article 61 Mutual assistance

1. Supervisory authorities shall provide each other with relevant information and mutual assistance in order to implement and apply this Regulation in a consistent manner, and shall put in place measures for effective cooperation with one another. Mutual assistance shall cover, in particular, information requests and supervisory measures, such as requests to carry out prior authorisations and consultations, inspections and investigations.

2. Each supervisory authority shall take all appropriate measures required to reply to a request of another supervisory authority without undue delay and no later than one month after receiving the request. Such measures may include, in particular, the transmission of relevant information on the conduct of an investigation.

3. Requests for assistance shall contain all the necessary information, including the purpose of and reasons for the request. Information exchanged shall be used only for the purpose for which it was requested.

4. The requested supervisory authority shall not refuse to comply with the request unless:

- (a) it is not competent for the subject-matter of the request or for the measures it is requested to execute; or

(b) compliance with the request would infringe this Regulation or Union or Member State law to which the supervisory authority receiving the request is subject.

5. The requested supervisory authority shall inform the requesting supervisory authority of the results or, as the case may be, of the progress of the measures taken in order to respond to the request. The requested supervisory authority shall provide reasons for any refusal to comply with a request pursuant to paragraph 4.

6. Requested supervisory authorities shall, as a rule, supply the information requested by other supervisory authorities by electronic means, using a standardised format.

7. Requested supervisory authorities shall not charge a fee for any action taken by them pursuant to a request for mutual assistance. Supervisory authorities may agree on rules to indemnify each other for specific expenditure arising from the provision of mutual assistance in exceptional circumstances.

8. Where a supervisory authority does not provide the information referred to in paragraph 5 of this Article within one month of receiving the request of another supervisory authority, the requesting supervisory authority may adopt a provisional measure on the territory of its Member State in accordance with Article 55(1). In that case, the urgent need to act under Article 66(1) shall be presumed to be met and require an urgent binding decision from the Board pursuant to Article 66(2).

9. The Commission may, by means of implementing acts, specify the format and procedures for mutual assistance referred to in this Article and the arrangements for the exchange of information by electronic means between supervisory authorities, and between supervisory authorities and the Board, in particular the standardised format referred to in paragraph 6 of this Article. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 93(2).

Article 62

Joint operations of supervisory authorities

1. The supervisory authorities shall, where appropriate, conduct joint operations including joint investigations and joint enforcement measures in which members or staff of the supervisory authorities of other Member States are involved.

2. Where the controller or processor has establishments in several Member States or where a significant number of data subjects in more than one Member State are likely to be substantially affected by processing operations, a supervisory authority of each of those Member States shall have the right to participate in joint operations. The supervisory authority which is competent pursuant to Article 56(1) or (4) shall invite the supervisory authority of each of those Member States to take part in the joint operations and shall respond without delay to the request of a supervisory authority to participate.

3. A supervisory authority may, in accordance with Member State law, and with the seconding supervisory authority's authorisation, confer powers, including investigative powers on the seconding supervisory authority's members or staff involved in joint operations or, in so far as the law of the Member State of the host supervisory authority permits, allow the seconding supervisory authority's members or staff to exercise their investigative powers in accordance with the law of the Member State of the seconding supervisory authority. Such investigative powers may be exercised only under the guidance and in the presence of members or staff of the host supervisory authority. The seconding supervisory authority's members or staff shall be subject to the Member State law of the host supervisory authority.

4. Where, in accordance with paragraph 1, staff of a seconding supervisory authority operate in another Member State, the Member State of the host supervisory authority shall assume responsibility for their actions, including liability, for any damage caused by them during their operations, in accordance with the law of the Member State in whose territory they are operating.

5. The Member State in whose territory the damage was caused shall make good such damage under the conditions applicable to damage caused by its own staff. The Member State of the seconding supervisory authority whose staff has caused damage to any person in the territory of another Member State shall reimburse that other Member State in full any sums it has paid to the persons entitled on their behalf.

6. Without prejudice to the exercise of its rights *vis-à-vis* third parties and with the exception of paragraph 5, each Member State shall refrain, in the case provided for in paragraph 1, from requesting reimbursement from another Member State in relation to damage referred to in paragraph 4.

7. Where a joint operation is intended and a supervisory authority does not, within one month, comply with the obligation laid down in the second sentence of paragraph 2 of this Article, the other supervisory authorities may adopt a provisional measure on the territory of its Member State in accordance with Article 55. In that case, the urgent need to act under Article 66(1) shall be presumed to be met and require an opinion or an urgent binding decision from the Board pursuant to Article 66(2).

Section 2

Consistency

Article 63

Consistency mechanism

In order to contribute to the consistent application of this Regulation throughout the Union, the supervisory authorities shall cooperate with each other and, where relevant, with the Commission, through the consistency mechanism as set out in this Section.

Article 64

Opinion of the Board

1. The Board shall issue an opinion where a competent supervisory authority intends to adopt any of the measures below. To that end, the competent supervisory authority shall communicate the draft decision to the Board, when it:

- (a) aims to adopt a list of the processing operations subject to the requirement for a data protection impact assessment pursuant to Article 35(4);
- (b) concerns a matter pursuant to Article 40(7) whether a draft code of conduct or an amendment or extension to a code of conduct complies with this Regulation;
- (c) aims to approve the criteria for accreditation of a body pursuant to Article 41(3) or a certification body pursuant to Article 43(3);
- (d) aims to determine standard data protection clauses referred to in point (d) of Article 46(2) and in Article 28(8);
- (e) aims to authorise contractual clauses referred to in point (a) of Article 46(3); or

(f) aims to approve binding corporate rules within the meaning of Article 47.

2. Any supervisory authority, the Chair of the Board or the Commission may request that any matter of general application or producing effects in more than one Member State be examined by the Board with a view to obtaining an opinion, in particular where a competent supervisory authority does not comply with the obligations for mutual assistance in accordance with Article 61 or for joint operations in accordance with Article 62.

3. In the cases referred to in paragraphs 1 and 2, the Board shall issue an opinion on the matter submitted to it provided that it has not already issued an opinion on the same matter. That opinion shall be adopted within eight weeks by simple majority of the members of the Board. That period may be extended by a further six weeks, taking into account the complexity of the subject matter. Regarding the draft decision referred to in paragraph 1 circulated to the members of the Board in accordance with paragraph 5, a member which has not objected within a reasonable period indicated by the Chair, shall be deemed to be in agreement with the draft decision.

4. Supervisory authorities and the Commission shall, without undue delay, communicate by electronic means to the Board, using a standardised format any relevant information, including as the case may be a summary of the facts, the draft decision, the grounds which make the enactment of such measure necessary, and the views of other supervisory authorities concerned.

5. The Chair of the Board shall, without undue, delay inform by electronic means:

(a) the members of the Board and the Commission of any relevant information which has been communicated to it using a standardised format. The secretariat of the Board shall, where necessary, provide translations of relevant information; and

(b) the supervisory authority referred to, as the case may be, in paragraphs 1 and 2, and the Commission of the opinion and make it public.

6. The competent supervisory authority shall not adopt its draft decision referred to in paragraph 1 within the period referred to in paragraph 3.

7. The supervisory authority referred to in paragraph 1 shall take utmost account of the opinion of the Board and shall, within two

weeks after receiving the opinion, communicate to the Chair of the Board by electronic means whether it will maintain or amend its draft decision and, if any, the amended draft decision, using a standardised format.

8. Where the supervisory authority concerned informs the Chair of the Board within the period referred to in paragraph 7 of this Article that it does not intend to follow the opinion of the Board, in whole or in part, providing the relevant grounds, Article 65(1) shall apply.

Article 65

Dispute resolution by the Board

1. In order to ensure the correct and consistent application of this Regulation in individual cases, the Board shall adopt a binding decision in the following cases:

(a) where, in a case referred to in Article 60(4), a supervisory authority concerned has raised a relevant and reasoned objection to a draft decision of the lead authority or the lead authority has rejected such an objection as being not relevant or reasoned. The binding decision shall concern all the matters which are the subject of the relevant and reasoned objection, in particular whether there is an infringement of this Regulation;

(b) where there are conflicting views on which of the supervisory authorities concerned is competent for the main establishment;

(c) where a competent supervisory authority does not request the opinion of the Board in the cases referred to in Article 64(1), or does not follow the opinion of the Board issued under Article 64. In that case, any supervisory authority concerned or the Commission may communicate the matter to the Board.

2. The decision referred to in paragraph 1 shall be adopted within one month from the referral of the subject-matter by a two-thirds majority of the members of the Board. That period may be extended by a further month on account of the complexity of the subject-matter. The decision referred to in paragraph 1 shall be reasoned and addressed to the lead supervisory authority and all the supervisory authorities concerned and binding on them.

3. Where the Board has been unable to adopt a decision within the periods referred to in paragraph 2, it shall adopt its decision within two weeks following the expiration of the second month referred to in paragraph 2 by a simple majority of the members of the

Board. Where the members of the Board are split, the decision shall be adopted by the vote of its Chair.

4. The supervisory authorities concerned shall not adopt a decision on the subject matter submitted to the Board under paragraph 1 during the periods referred to in paragraphs 2 and 3.

5. The Chair of the Board shall notify, without undue delay, the decision referred to in paragraph 1 to the supervisory authorities concerned. It shall inform the Commission thereof. The decision shall be published on the website of the Board without delay after the supervisory authority has notified the final decision referred to in paragraph 6.

6. The lead supervisory authority or, as the case may be, the supervisory authority with which the complaint has been lodged shall adopt its final decision on the basis of the decision referred to in paragraph 1 of this Article, without undue delay and at the latest by one month after the Board has notified its decision. The lead supervisory authority or, as the case may be, the supervisory authority with which the complaint has been lodged, shall inform the Board of the date when its final decision is notified respectively to the controller or the processor and to the data subject. The final decision of the supervisory authorities concerned shall be adopted under the terms of Article 60(7), (8) and (9). The final decision shall refer to the decision referred to in paragraph 1 of this Article and shall specify that the decision referred to in that paragraph will be published on the website of the Board in accordance with paragraph 5 of this Article. The final decision shall attach the decision referred to in paragraph 1 of this Article.

Article 66 Urgency procedure

1. In exceptional circumstances, where a supervisory authority concerned considers that there is an urgent need to act in order to protect the rights and freedoms of data subjects, it may, by way of derogation from the consistency mechanism referred to in Articles 63, 64 and 65 or the procedure referred to in Article 60, immediately adopt provisional measures intended to produce legal effects on its own territory with a specified period of validity which shall not exceed three months. The supervisory authority shall, without delay, communicate those measures and the reasons for adopting them to the other supervisory authorities concerned, to the Board and to the Commission.

2. Where a supervisory authority has taken a measure pursuant to paragraph 1 and considers that final measures need urgently be adopted, it may request an urgent opinion or an urgent binding decision from the Board, giving reasons for requesting such opinion or decision.
3. Any supervisory authority may request an urgent opinion or an urgent binding decision, as the case may be, from the Board where a competent supervisory authority has not taken an appropriate measure in a situation where there is an urgent need to act, in order to protect the rights and freedoms of data subjects, giving reasons for requesting such opinion or decision, including for the urgent need to act.
4. By derogation from Article 64(3) and Article 65(2), an urgent opinion or an urgent binding decision referred to in paragraphs 2 and 3 of this Article shall be adopted within two weeks by simple majority of the members of the Board.

Article 67

Exchange of information

The Commission may adopt implementing acts of general scope in order to specify the arrangements for the exchange of information by electronic means between supervisory authorities, and between supervisory authorities and the Board, in particular the standardised format referred to in Article 64.

Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 93(2).

Section 3

European data protection board

Article 68

European Data Protection Board

1. The European Data Protection Board (the 'Board') is hereby established as a body of the Union and shall have legal personality.
2. The Board shall be represented by its Chair.
3. The Board shall be composed of the head of one supervisory authority of each Member State and of the European Data Protection Supervisor, or their respective representatives.

4. Where in a Member State more than one supervisory authority is responsible for monitoring the application of the provisions pursuant to this Regulation, a joint representative shall be appointed in accordance with that Member State's law.

5. The Commission shall have the right to participate in the activities and meetings of the Board without voting right. The Commission shall designate a representative. The Chair of the Board shall communicate to the Commission the activities of the Board.

6. In the cases referred to in Article 65, the European Data Protection Supervisor shall have voting rights only on decisions which concern principles and rules applicable to the Union institutions, bodies, offices and agencies which correspond in substance to those of this Regulation.

Article 69 Independence

1. The Board shall act independently when performing its tasks or exercising its powers pursuant to Articles 70 and 71.

2. Without prejudice to requests by the Commission referred to in point (b) of Article 70(1) and in Article 70(2), the Board shall, in the performance of its tasks or the exercise of its powers, neither seek nor take instructions from anybody.

Article 70 Tasks of the Board

1. The Board shall ensure the consistent application of this Regulation. To that end, the Board shall, on its own initiative or, where relevant, at the request of the Commission, in particular:

(a) monitor and ensure the correct application of this Regulation in the cases provided for in Articles 64 and 65 without prejudice to the tasks of national supervisory authorities;

(b) advise the Commission on any issue related to the protection of personal data in the Union, including on any proposed amendment of this Regulation;

(c) advise the Commission on the format and procedures for the exchange of information between controllers, processors and supervisory authorities for binding corporate rules;

(d) issue guidelines, recommendations, and best practices on procedures for erasing links, copies or replications of personal

data from publicly available communication services as referred to in Article 17(2);

(e) examine, on its own initiative, on request of one of its members or on request of the Commission, any question covering the application of this Regulation and issue guidelines, recommendations and best practices in order to encourage consistent application of this Regulation;

(f) issue guidelines, recommendations and best practices in accordance with point (e) of this paragraph for further specifying the criteria and conditions for decisions based on profiling pursuant to Article 22(2);

(g) issue guidelines, recommendations and best practices in accordance with point (e) of this paragraph for establishing the personal data breaches and determining the undue delay referred to in Article 33(1) and (2) and for the particular circumstances in which a controller or a processor is required to notify the personal data breach;

(h) issue guidelines, recommendations and best practices in accordance with point (e) of this paragraph as to the circumstances in which a personal data breach is likely to result in a high risk to the rights and freedoms of the natural persons referred to in Article 34(1).

(i) issue guidelines, recommendations and best practices in accordance with point (e) of this paragraph for the purpose of further specifying the criteria and requirements for personal data transfers based on binding corporate rules adhered to by controllers and binding corporate rules adhered to by processors and on further necessary requirements to ensure the protection of personal data of the data subjects concerned referred to in Article 47;

(j) issue guidelines, recommendations and best practices in accordance with point (e) of this paragraph for the purpose of further specifying the criteria and requirements for the personal data transfers on the basis of Article 49(1);

(k) draw up guidelines for supervisory authorities concerning the application of measures referred to in Article 58(1), (2) and (3) and the setting of administrative fines pursuant to Article 83;

- (l) review the practical application of the guidelines, recommendations and best practices referred to in points (e) and (f);
- (m) issue guidelines, recommendations and best practices in accordance with point (e) of this paragraph for establishing common procedures for reporting by natural persons of infringements of this Regulation pursuant to Article 54(2);
- (n) encourage the drawing-up of codes of conduct and the establishment of data protection certification mechanisms and data protection seals and marks pursuant to Articles 40 and 42;
- (o) carry out the accreditation of certification bodies and its periodic review pursuant to Article 43 and maintain a public register of accredited bodies pursuant to Article 43(6) and of the accredited controllers or processors established in third countries pursuant to Article 42(7);
- (p) specify the requirements referred to in Article 43(3) with a view to the accreditation of certification bodies under Article 42;
- (q) provide the Commission with an opinion on the certification requirements referred to in Article 43(8);
- (r) provide the Commission with an opinion on the icons referred to in Article 12(7);
- (s) provide the Commission with an opinion for the assessment of the adequacy of the level of protection in a third country or international organisation, including for the assessment whether a third country, a territory or one or more specified sectors within that third country, or an international organisation no longer ensures an adequate level of protection. To that end, the Commission shall provide the Board with all necessary documentation, including correspondence with the government of the third country, with regard to that third country, territory or specified sector, or with the international organisation.
- (t) issue opinions on draft decisions of supervisory authorities pursuant to the consistency mechanism referred to in Article 64(1), on matters submitted pursuant to Article 64(2) and to issue binding decisions pursuant to Article 65, including in cases referred to in Article 66;

(u) promote the cooperation and the effective bilateral and multilateral exchange of information and best practices between the supervisory authorities;

(v) promote common training programmes and facilitate personnel exchanges between the supervisory authorities and, where appropriate, with the supervisory authorities of third countries or with international organisations;

(w) promote the exchange of knowledge and documentation on data protection legislation and practice with data protection supervisory authorities worldwide.

(x) issue opinions on codes of conduct drawn up at Union level pursuant to Article 40(9); and

(y) maintain a publicly accessible electronic register of decisions taken by supervisory authorities and courts on issues handled in the consistency mechanism.

2. Where the Commission requests advice from the Board, it may indicate a time limit, taking into account the urgency of the matter.

3. The Board shall forward its opinions, guidelines, recommendations, and best practices to the Commission and to the committee referred to in Article 93 and make them public.

4. The Board shall, where appropriate, consult interested parties and give them the opportunity to comment within a reasonable period. The Board shall, without prejudice to Article 76, make the results of the consultation procedure publicly available.

Article 71 Reports

1. The Board shall draw up an annual report regarding the protection of natural persons with regard to processing in the Union and, where relevant, in third countries and international organisations. The report shall be made public and be transmitted to the European Parliament, to the Council and to the Commission.

2. The annual report shall include a review of the practical application of the guidelines, recommendations and best practices referred to in point (l) of Article 70(1) as well as of the binding decisions referred to in Article 65.

Article 72 Procedure

1. The Board shall take decisions by a simple majority of its members, unless otherwise provided for in this Regulation.
2. The Board shall adopt its own rules of procedure by a two-thirds majority of its members and organise its own operational arrangements.

Article 73 Chair

1. The Board shall elect a chair and two deputy chairs from amongst its members by simple majority.
2. The term of office of the Chair and of the deputy chairs shall be five years and be renewable once.

Article 74 Tasks of the Chair

1. The Chair shall have the following tasks:
 - (a) to convene the meetings of the Board and prepare its agenda;
 - (b) to notify decisions adopted by the Board pursuant to Article 65 to the lead supervisory authority and the supervisory authorities concerned;
 - (c) to ensure the timely performance of the tasks of the Board, in particular in relation to the consistency mechanism referred to in Article 63.
2. The Board shall lay down the allocation of tasks between the Chair and the deputy chairs in its rules of procedure.

Article 75 Secretariat

1. The Board shall have a secretariat, which shall be provided by the European Data Protection Supervisor.
2. The secretariat shall perform its tasks exclusively under the instructions of the Chair of the Board.
3. The staff of the European Data Protection Supervisor involved in carrying out the tasks conferred on the Board by this

Regulation shall be subject to separate reporting lines from the staff involved in carrying out tasks conferred on the European Data Protection Supervisor.

4. Where appropriate, the Board and the European Data Protection Supervisor shall establish and publish a Memorandum of Understanding implementing this Article, determining the terms of their cooperation, and applicable to the staff of the European Data Protection Supervisor involved in carrying out the tasks conferred on the Board by this Regulation.

5. The secretariat shall provide analytical, administrative and logistical support to the Board.

6. The secretariat shall be responsible in particular for:

- (a) the day-to-day business of the Board;
- (b) communication between the members of the Board, its Chair and the Commission;
- (c) communication with other institutions and the public;
- (d) the use of electronic means for the internal and external communication;
- (e) the translation of relevant information;
- (f) the preparation and follow-up of the meetings of the Board;
- (g) the preparation, drafting and publication of opinions, decisions on the settlement of disputes between supervisory authorities and other texts adopted by the Board.

Article 76 Confidentiality

1. The discussions of the Board shall be confidential where the Board deems it necessary, as provided for in its rules of procedure.

2. Access to documents submitted to members of the Board, experts and representatives of third parties shall be governed by Regulation (EC) No 1049/2001 of the European Parliament and of the Council (¹⁶³).

¹⁶³ Regulation (EC) No 1049/2001 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents (OJ L 145, 31.5.2001, p. 43).

CHAPTER VIII

Remedies, liability and penalties

Article 77

Right to lodge a complaint with a supervisory authority

1. Without prejudice to any other administrative or judicial remedy, every data subject shall have the right to lodge a complaint with a supervisory authority, in particular in the Member State of his or her habitual residence, place of work or place of the alleged infringement if the data subject considers that the processing of personal data relating to him or her infringes this Regulation.
2. The supervisory authority with which the complaint has been lodged shall inform the complainant on the progress and the outcome of the complaint including the possibility of a judicial remedy pursuant to Article 78.

Article 78

Right to an effective judicial remedy against a supervisory authority

1. Without prejudice to any other administrative or non-judicial remedy, each natural or legal person shall have the right to an effective judicial remedy against a legally binding decision of a supervisory authority concerning them.
2. Without prejudice to any other administrative or non-judicial remedy, each data subject shall have the right to an effective judicial remedy where the supervisory authority which is competent pursuant to Articles 55 and 56 does not handle a complaint or does not inform the data subject within three months on the progress or outcome of the complaint lodged pursuant to Article 77.
3. Proceedings against a supervisory authority shall be brought before the courts of the Member State where the supervisory authority is established.
4. Where proceedings are brought against a decision of a supervisory authority which was preceded by an opinion or a decision of the Board in the consistency mechanism, the supervisory authority shall forward that opinion or decision to the court.

Article 79

Right to an effective judicial remedy against a controller or processor

1. Without prejudice to any available administrative or non-judicial remedy, including the right to lodge a complaint with a supervisory authority pursuant to Article 77, each data subject shall have the right to an effective judicial remedy where he or she considers that his or her rights under this Regulation have been infringed as a result of the processing of his or her personal data in non-compliance with this Regulation.
2. Proceedings against a controller or a processor shall be brought before the courts of the Member State where the controller or processor has an establishment. Alternatively, such proceedings may be brought before the courts of the Member State where the data subject has his or her habitual residence, unless the controller or processor is a public authority of a Member State acting in the exercise of its public powers.

Article 80

Representation of data subjects

1. The data subject shall have the right to mandate a not-for-profit body, organisation or association which has been properly constituted in accordance with the law of a Member State, has statutory objectives which are in the public interest, and is active in the field of the protection of data subjects' rights and freedoms with regard to the protection of their personal data to lodge the complaint on his or her behalf, to exercise the rights referred to in Articles 77, 78 and 79 on his or her behalf, and to exercise the right to receive compensation referred to in Article 82 on his or her behalf where provided for by Member State law.
2. Member States may provide that any body, organisation or association referred to in paragraph 1 of this Article, independently of a data subject's mandate, has the right to lodge, in that Member State, a complaint with the supervisory authority which is competent pursuant to Article 77 and to exercise the rights referred to in Articles 78 and 79 if it considers that the rights of a data subject under this Regulation have been infringed as a result of the processing.

Article 81 Suspension of proceedings

1. Where a competent court of a Member State has information on proceedings, concerning the same subject matter as regards processing by the same controller or processor, that are pending in a court in another Member State, it shall contact that court in the other Member State to confirm the existence of such proceedings.
2. Where proceedings concerning the same subject matter as regards processing of the same controller or processor are pending in a court in another Member State, any competent court other than the court first seized may suspend its proceedings.
3. Where those proceedings are pending at first instance, any court other than the court first seized may also, on the application of one of the parties, decline jurisdiction if the court first seized has jurisdiction over the actions in question and its law permits the consolidation thereof.

Article 82 Right to compensation and liability

1. Any person who has suffered material or non-material damage as a result of an infringement of this Regulation shall have the right to receive compensation from the controller or processor for the damage suffered.
2. Any controller involved in processing shall be liable for the damage caused by processing which infringes this Regulation. A processor shall be liable for the damage caused by processing only where it has not complied with obligations of this Regulation specifically directed to processors or where it has acted outside or contrary to lawful instructions of the controller.
3. A controller or processor shall be exempt from liability under paragraph 2 if it proves that it is not in any way responsible for the event giving rise to the damage.
4. Where more than one controller or processor, or both a controller and a processor, are involved in the same processing and where they are, under paragraphs 2 and 3, responsible for any damage caused by processing, each controller or processor shall be held liable for the entire damage in order to ensure effective compensation of the data subject.

5. Where a controller or processor has, in accordance with paragraph 4, paid full compensation for the damage suffered, that controller or processor shall be entitled to claim back from the other controllers or processors involved in the same processing that part of the compensation corresponding to their part of responsibility for the damage, in accordance with the conditions set out in paragraph 2.
6. Court proceedings for exercising the right to receive compensation shall be brought before the courts competent under the law of the Member State referred to in Article 79(2).

Article 83

General conditions for imposing administrative fines

1. Each supervisory authority shall ensure that the imposition of administrative fines pursuant to this Article in respect of infringements of this Regulation referred to in paragraphs 4, 5 and 6 shall in each individual case be effective, proportionate and dissuasive.
2. Administrative fines shall, depending on the circumstances of each individual case, be imposed in addition to, or instead of, measures referred to in points (a) to (h) and (j) of Article 58(2). When deciding whether to impose an administrative fine and deciding on the amount of the administrative fine in each individual case due regard shall be given to the following:
- (a) the nature, gravity and duration of the infringement taking into account the nature scope or purpose of the processing concerned as well as the number of data subjects affected and the level of damage suffered by them;
 - (b) the intentional or negligent character of the infringement;
 - (c) any action taken by the controller or processor to mitigate the damage suffered by data subjects;
 - (d) the degree of responsibility of the controller or processor taking into account technical and organisational measures implemented by them pursuant to Articles 25 and 32;
 - (e) any relevant previous infringements by the controller or processor;
 - (f) the degree of cooperation with the supervisory authority, in order to remedy the infringement and mitigate the possible adverse effects of the infringement;

- (g) the categories of personal data affected by the infringement;
- (h) the manner in which the infringement became known to the supervisory authority, in particular whether, and if so to what extent, the controller or processor notified the infringement;
- (i) where measures referred to in Article 58(2) have previously been ordered against the controller or processor concerned with regard to the same subject-matter, compliance with those measures;
- (j) adherence to approved codes of conduct pursuant to Article 40 or approved certification mechanisms pursuant to Article 42; and
- (k) any other aggravating or mitigating factor applicable to the circumstances of the case, such as financial benefits gained, or losses avoided, directly or indirectly, from the infringement.

3. If a controller or processor intentionally or negligently, for the same or linked processing operations, infringes several provisions of this Regulation, the total amount of the administrative fine shall not exceed the amount specified for the gravest infringement.

4. Infringements of the following provisions shall, in accordance with paragraph 2, be subject to administrative fines up to 10 000 000 EUR, or in the case of an undertaking, up to 2 % of the total worldwide annual turnover of the preceding financial year, whichever is higher:

- (a) the obligations of the controller and the processor pursuant to Articles 8, 11, 25 to 39 and 42 and 43;
- (b) the obligations of the certification body pursuant to Articles 42 and 43;
- (c) the obligations of the monitoring body pursuant to Article 41(4).

5. Infringements of the following provisions shall, in accordance with paragraph 2, be subject to administrative fines up to 20 000 000 EUR, or in the case of an undertaking, up to 4 % of the total worldwide annual turnover of the preceding financial year, whichever is higher:

- (a) the basic principles for processing, including conditions for consent, pursuant to Articles 5, 6, 7 and 9;
- (b) the data subjects' rights pursuant to Articles 12 to 22;

- (c) the transfers of personal data to a recipient in a third country or an international organisation pursuant to Articles 44 to 49;
- (d) any obligations pursuant to Member State law adopted under Chapter IX;
- (e) non-compliance with an order or a temporary or definitive limitation on processing or the suspension of data flows by the supervisory authority pursuant to Article 58(2) or failure to provide access in violation of Article 58(1).

6. Non-compliance with an order by the supervisory authority as referred to in Article 58(2) shall, in accordance with paragraph 2 of this Article, be subject to administrative fines up to 20 000 000 EUR, or in the case of an undertaking, up to 4 % of the total worldwide annual turnover of the preceding financial year, whichever is higher.

7. Without prejudice to the corrective powers of supervisory authorities pursuant to Article 58(2), each Member State may lay down the rules on whether and to what extent administrative fines may be imposed on public authorities and bodies established in that Member State.

8. The exercise by the supervisory authority of its powers under this Article shall be subject to appropriate procedural safeguards in accordance with Union and Member State law, including effective judicial remedy and due process.

9. Where the legal system of the Member State does not provide for administrative fines, this Article may be applied in such a manner that the fine is initiated by the competent supervisory authority and imposed by competent national courts, while ensuring that those legal remedies are effective and have an equivalent effect to the administrative fines imposed by supervisory authorities. In any event, the fines imposed shall be effective, proportionate and dissuasive. Those Member States shall notify to the Commission the provisions of their laws which they adopt pursuant to this paragraph by 25 May 2018 and, without delay, any subsequent amendment law or amendment affecting them.

Article 84 Penalties

1. Member States shall lay down the rules on other penalties applicable to infringements of this Regulation in particular for infringements which are not subject to administrative fines pursuant to Article 83, and shall take all measures necessary to ensure that

they are implemented. Such penalties shall be effective, proportionate and dissuasive.

2. Each Member State shall notify to the Commission the provisions of its law which it adopts pursuant to paragraph 1, by 25 May 2018 and, without delay, any subsequent amendment affecting them.

CHAPTER IX

Provisions relating to specific processing situations

Article 85

Processing and freedom of expression and information

1. Member States shall by law reconcile the right to the protection of personal data pursuant to this Regulation with the right to freedom of expression and information, including processing for journalistic purposes and the purposes of academic, artistic or literary expression.

2. For processing carried out for journalistic purposes or the purpose of academic artistic or literary expression, Member States shall provide for exemptions or derogations from Chapter II (principles), Chapter III (rights of the data subject), Chapter IV (controller and processor), Chapter V (transfer of personal data to third countries or international organisations), Chapter VI (independent supervisory authorities), Chapter VII (cooperation and consistency) and Chapter IX (specific data processing situations) if they are necessary to reconcile the right to the protection of personal data with the freedom of expression and information.

3. Each Member State shall notify to the Commission the provisions of its law which it has adopted pursuant to paragraph 2 and, without delay, any subsequent amendment law or amendment affecting them.

Article 86

Processing and public access to official documents

Personal data in official documents held by a public authority or a public body or a private body for the performance of a task carried out in the public interest may be disclosed by the authority or body in accordance with Union or Member State law to which the public authority or body is subject in order to reconcile public access to official documents with the right to the protection of personal data pursuant to this Regulation.

Article 87

Processing of the national identification number

Member States may further determine the specific conditions for the processing of a national identification number or any other identifier of general application. In that case the national identification number or any other identifier of general application shall be used only under appropriate safeguards for the rights and freedoms of the data subject pursuant to this Regulation.

Article 88

Processing in the context of employment

1. Member States may, by law or by collective agreements, provide for more specific rules to ensure the protection of the rights and freedoms in respect of the processing of employees' personal data in the employment context, in particular for the purposes of the recruitment, the performance of the contract of employment, including discharge of obligations laid down by law or by collective agreements, management, planning and organisation of work, equality and diversity in the workplace, health and safety at work, protection of employer's or customer's property and for the purposes of the exercise and enjoyment, on an individual or collective basis, of rights and benefits related to employment, and for the purpose of the termination of the employment relationship.

2. Those rules shall include suitable and specific measures to safeguard the data subject's human dignity, legitimate interests and fundamental rights, with particular regard to the transparency of processing, the transfer of personal data within a group of undertakings, or a group of enterprises engaged in a joint economic activity and monitoring systems at the work place.

3. Each Member State shall notify to the Commission those provisions of its law which it adopts pursuant to paragraph 1, by 25 May 2018 and, without delay, any subsequent amendment affecting them.

Article 89

Safeguards and derogations relating to processing for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes

1. Processing for archiving purposes in the public interest, scientific or historical research purposes or statistical purposes, shall be subject to appropriate safeguards, in accordance with this

Regulation, for the rights and freedoms of the data subject. Those safeguards shall ensure that technical and organisational measures are in place in particular in order to ensure respect for the principle of data minimisation. Those measures may include pseudonymisation provided that those purposes can be fulfilled in that manner. Where those purposes can be fulfilled by further processing which does not permit or no longer permits the identification of data subjects, those purposes shall be fulfilled in that manner.

2. Where personal data are processed for scientific or historical research purposes or statistical purposes, Union or Member State law may provide for derogations from the rights referred to in Articles 15, 16, 18 and 21 subject to the conditions and safeguards referred to in paragraph 1 of this Article in so far as such rights are likely to render impossible or seriously impair the achievement of the specific purposes, and such derogations are necessary for the fulfilment of those purposes.

3. Where personal data are processed for archiving purposes in the public interest, Union or Member State law may provide for derogations from the rights referred to in Articles 15, 16, 18, 19, 20 and 21 subject to the conditions and safeguards referred to in paragraph 1 of this Article in so far as such rights are likely to render impossible or seriously impair the achievement of the specific purposes, and such derogations are necessary for the fulfilment of those purposes.

4. Where processing referred to in paragraphs 2 and 3 serves at the same time another purpose, the derogations shall apply only to processing for the purposes referred to in those paragraphs.

Article 90 Obligations of secrecy

1. Member States may adopt specific rules to set out the powers of the supervisory authorities laid down in points (e) and (f) of Article 58(1) in relation to controllers or processors that are subject, under Union or Member State law or rules established by national competent bodies, to an obligation of professional secrecy or other equivalent obligations of secrecy where this is necessary and proportionate to reconcile the right of the protection of personal data with the obligation of secrecy. Those rules shall apply only with regard to personal data which the controller or processor has received as a

result of or has obtained in an activity covered by that obligation of secrecy.

2. Each Member State shall notify to the Commission the rules adopted pursuant to paragraph 1, by 25 May 2018 and, without delay, any subsequent amendment affecting them.

Article 91

Existing data protection rules of churches and religious associations

1. Where in a Member State, churches and religious associations or communities apply, at the time of entry into force of this Regulation, comprehensive rules relating to the protection of natural persons with regard to processing, such rules may continue to apply, provided that they are brought into line with this Regulation.

2. Churches and religious associations which apply comprehensive rules in accordance with paragraph 1 of this Article shall be subject to the supervision of an independent supervisory authority, which may be specific, provided that it fulfils the conditions laid down in Chapter VI of this Regulation.

CHAPTER X

Delegated acts and implementing acts

Article 92

Exercise of the delegation

1. The power to adopt delegated acts is conferred on the Commission subject to the conditions laid down in this Article.

2. The delegation of power referred to in Article 12(8) and Article 43(8) shall be conferred on the Commission for an indeterminate period of time from 24 May 2016.

3. The delegation of power referred to in Article 12(8) and Article 43(8) may be revoked at any time by the European Parliament or by the Council. A decision of revocation shall put an end to the delegation of power specified in that decision. It shall take effect the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union* or at a later date specified therein. It shall not affect the validity of any delegated acts already in force.

4. As soon as it adopts a delegated act, the Commission shall notify it simultaneously to the European Parliament and to the Council.

5. A delegated act adopted pursuant to Article 12(8) and Article 43(8) shall enter into force only if no objection has been expressed by either the European Parliament or the Council within a period of three months of notification of that act to the European Parliament and the Council or if, before the expiry of that period, the European Parliament and the Council have both informed the Commission that they will not object. That period shall be extended by three months at the initiative of the European Parliament or of the Council.

Article 93 Committee procedure

1. The Commission shall be assisted by a committee. That committee shall be a committee within the meaning of Regulation (EU) No 182/2011.
2. Where reference is made to this paragraph, Article 5 of Regulation (EU) No 182/2011 shall apply.
3. Where reference is made to this paragraph, Article 8 of Regulation (EU) No 182/2011, in conjunction with Article 5 thereof, shall apply.

CHAPTER XI

Final provisions

Article 94 Repeal of Directive 95/46/EC

1. Directive 95/46/EC is repealed with effect from 25 May 2018.
2. References to the repealed Directive shall be construed as references to this Regulation. References to the Working Party on the Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data established by Article 29 of Directive 95/46/EC shall be construed as references to the European Data Protection Board established by this Regulation.

Article 95 Relationship with Directive 2002/58/EC

This Regulation shall not impose additional obligations on natural or legal persons in relation to processing in connection with the provision of publicly available electronic communications services in public communication networks in the Union in relation to matters for

which they are subject to specific obligations with the same objective set out in Directive 2002/58/EC.

Article 96

Relationship with previously concluded Agreements

International agreements involving the transfer of personal data to third countries or international organisations which were concluded by Member States prior to 24 May 2016, and which comply with Union law as applicable prior to that date, shall remain in force until amended, replaced or revoked.

Article 97

Commission reports

1. By 25 May 2020 and every four years thereafter, the Commission shall submit a report on the evaluation and review of this Regulation to the European Parliament and to the Council. The reports shall be made public.
2. In the context of the evaluations and reviews referred to in paragraph 1, the Commission shall examine, in particular, the application and functioning of:
 - (a) Chapter V on the transfer of personal data to third countries or international organisations with particular regard to decisions adopted pursuant to Article 45(3) of this Regulation and decisions adopted on the basis of Article 25(6) of Directive 95/46/EC;
 - (b) Chapter VII on cooperation and consistency.
3. For the purpose of paragraph 1, the Commission may request information from Member States and supervisory authorities.
4. In carrying out the evaluations and reviews referred to in paragraphs 1 and 2, the Commission shall take into account the positions and findings of the European Parliament, of the Council, and of other relevant bodies or sources.
5. The Commission shall, if necessary, submit appropriate proposals to amend this Regulation, in particular taking into account of developments in information technology and in the light of the state of progress in the information society.

Article 98

Review of other Union legal acts on data protection

The Commission shall, if appropriate, submit legislative proposals with a view to amending other Union legal acts on the protection of personal data, in order to ensure uniform and consistent protection of natural persons with regard to processing. This shall in particular concern the rules relating to the protection of natural persons with regard to processing by Union institutions, bodies, offices and agencies and on the free movement of such data.

Article 99

Entry into force and application

1. This Regulation shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.
2. It shall apply from 25 May 2018.

This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.

Done at Brussels, 27 April 2016.

For the European Parliament

The President

M. SCHULZ

For the Council

The President

J.A. HENNIS-
PLASSCHAERT

KAYNAKLAR

1. Resmî Gazete Web Sitesi,
<http://www.resmigazete.gov.tr>
2. Başbakanlık Mevzuat Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü Mevzuat Bilgi Sistemi (e-Mevzuat),
<http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/>
3. Kişisel Verileri Koruma Kurumu Web Sitesi,
<http://www.kvkk.gov.tr/>
4. Avrupa Birliği Direktifleri,
<https://eur-lex.europa.eu/>
5. Yargıtay Emsal Karar Arama,
<https://emsal.yargitay.gov.tr>
6. Avrupa Birliği Bakanlığı,
<https://www.ab.gov.tr/>
7. Kişisel Verilerin Korunması Platformu,
<https://www.kisiselverilerinkorunmasi.org/>

